

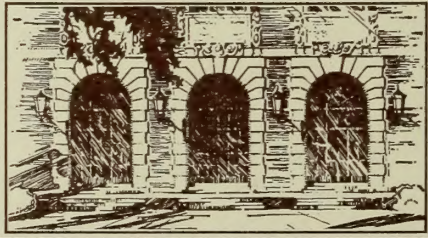
350
H89b
v.27

LIBRARY OF THE
UNIVERSITY OF ILLINOIS
AT URBANA-CHAMPAIGN

350

H89b

v.27

Insz. 1849.

BELÜGYI KÖZLÖNY

KIADJA

A MAGYAR KIRÁLYI BELÜGYMINISTERIUM.

1922.

I. kötet

XXVII. ÉVFOLYAM

BUDAPEST

PESTI KÖNYVNYOMDA R.-T. (V. KERÜLET, HOLD-UTCA 7. SZÁM.)

1922.

350
H89b
v. 27

TARTALOMJEGYZÉK

a „Belügyi Közlöny“ 1922. évi évfolyamához.

A)

Sorszám szerinti jegyzék.

I. Magas kéziratok.

	Lap
1922. évi április hó 26-án. A nemzetgyűlés egybehívása	1013
1922. évi március hó 30-án. Magyar Vörös Kereszt díszjelvény alapítása	1081
1922. évi május hó 27-én. „Magyar királyi kormányfőtanácsosi“ és „Magyar királyi kormánytanácsosi“ címek rendszeresítése	1331
1922. évi június hó 14-én. Magyar érdemkereszt és érdemérem alapítása	1297
1922. évi augusztus hó 16-án. Országos nyomorenyhító akció	1804

II. Törvények.

1921 : XLIX. t.-c. A m. kir. honvédségről	45
1921 : LI. t.-c. A lakásépítés előmozdításáról	54
1921 : LII. t.-c. Magyarország külkereskedelmi statisztikájáról	59
1921 : LIII. t.-c. A testnevelésről	63
1922 : I. t.-c. Az 1921/22. költségvetési év augusztus elsejétől december végéig viselendő közterhekről és fedezendő állami kiadásokról szóló 1921 : XXXIV. t.-c. hatályának 1922. évi június hó végéig való kiterjesztése tárgyában	279
1922 : II. t.-c. Az Országos Gazdasági Munkáspénztár részére járó díjaknak, valamint a pénztár által kifizetendő segélyeknek szabályozásáról	405
1922 : III. t.-c. A m. kir. honvédségről szóló 1921 : XLIX. t.-c. egyes rendelkezésének kiegészítéséről és módosításáról	406
1922 : IV. t.-c. A „katonatisztek, továbbá állami és más köztisztviselők gyermekeinek nevelőintézeteiről“ szóló 1921 : XLIV. t.-c. módosításáról	410
1922 : V. t.-c. Az állami erdőőrzési szolgálatban alkalmazottak létszámáról és szolgálatuk feltételeiről	410
1922 : VI. t.-c. A közszolgálati tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek és szülőtlen árvák) anyagi helyzetének javítása, valamint egyes állami bevételek fokozása tárgyában	412
1922 : VII. t.-c. A m. kir. állami rendőrség és a m. kir. csendőrség létszámának, kiegészítési módjainak és felfegyverzésének megállapításáról	419

Slavice

	Lap
1922 : VIII. t.-c. A m. kir. vámórség és a m. kir. pénzügyórség létszámának, kiegészítési módjainak és felfegyverzésének megállapításáról	421
1922 : X. t.-c. A m. kir. honvéd tisztképzésről	423
1922 : XI. t.-c. A Trianoni Békeszerződés katonai rendelkezései között foglalt egyes tilalmak és korlátozások végrehajtásáról	426
1922 : XII. t.-c. Az 1884 : XVII. t.-c.-be iktatott ipartörvény módosításáról	434
1922 : XIV. t.-c. A m. kir. folyamórság szervezéséről, létszámának, kiegészítési módjainak és felfegyverzésének megállapításáról	483
1922 : XVII. t.-c. Az 1922/23. költségvetési év első hat hónapjában viselendő közterhekről és fedezendő állami kiadásokról	759
1922 : XVIII. t.-c. A katonai büntető jogszabályokban megállapított értékhatároknak, valamint a pénzbüntetések és pénzbírságok ugyane jogszabályokban meghatározott mértékének ideiglenes felemeléséről	1773
1922 : XIX. t.-c. Nemzeti nagy közgyűjteményeink önkormányzatáról és személyzetükről	1845
1922 : XX. t.-c. A nyomdatermékek tudományos célokra szolgáló köteles példányainak beszállításáról szóló 1897 : XLI. t.-c. kiegészítéséről	1851
1922 : XXI. t.-c. A földadó kivetésének és az ezzel kapcsolatos kérdéseknek újból való szabályozásáról	1989 és 2170
1922 : XXII. t.-c. A házadóról és a fényüzési lakásadóról	2055
1922 : XXIII. t.-c. Az általános kereseti adóról	2067
1922 : XXVI. t.-c. A fizetési eszközökkel elkövetett visszaélésekről	2087
1922 : XXVII. t.-c. Az ingatlanok, a felszerelési tárgyak, az árúraktárak, az ipari üzemek és egyéb jószágok vagyonváltásának kedvezményes lerovásáról	2091
1922 : XXIX. t.-c. A soproni népszavazás emlékének törvénybeiktatása	2395

III. Rendeletek.

1. Ministeri rendeletek.

a) A m. kir. kormány rendeletei.

1921. évi

10,721. M. E. sz. Az Amerikából visszavándorolt magyar állampolgárok, a magyar állam elszakított területéről menekült ipari alkalmazottak, továbbá a hadifogságból, valamint a hadból visszatért egyének iparúzése	3
10,780. M. E. sz. Az árvizsgáló bizottságok hatáskörének, szervezetének és eljárásának újabb szabályozásáról szóló 4,401/1921. M. E. számú rendelet egyes rendelkezéseinek módosítása	243
10,982. M. E. sz. Az Országos Közélelmezési Tanács szervezetének módosítása és a közlelmezési ügyek irányításával megbízott tárcanélküli minster hatáskörének megállapítása	4
10,992. M. E. sz. A 4,039/1919. M. E. számú rendelettel megállapított gyorsított bűnvádi eljárási szabályok hatályon kívül helyezése	8
11,004. M. E. sz. A gyűlekezési jog korlátozásáról szóló 5,481/1914. M. E. számú rendelet módosítása	8
11,046. M. E. sz. A szerb megszállás alól felszabadult területeken a lakbérek rendezése	65
11,050. M. E. sz. A közszolgálatban álló tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek és szülőtlén árvák) kedvezményes árú élelmiszerellátása	9
11,090. M. E. sz. Az úgynevezett népköztársaság s az úgynevezett tanácsköztársaság idejében a törvényhatóságokban és a községekben hatalmat bitorolt közigazgatási jellegű szervek működéséből felmerült és a kapcsolatos jogviszonyok rendezése	66

1921. évi

Lap

11,165. M. E. sz. A trianoni békeszerződés 168., 175. és 176. cikkében felsorolt ingóságok bejelentése és zár alá vétele	72
11,206. M. E. sz. A 8,352/1920. M. E. számú rendelettel szabályozott beköltözés ideiglenes megtiltásáról szóló 6,135/1921. M. E. és 8,358/1921. M. E. számú kormányrendeletek hatályának meghosszabbítása	74
11,230. M. E. sz. Az 1921/1922. termésévben a kormány által közfogyasztás céljaira szánt termények kiörlési arányáról rendelkező 9,740/1921. M. E. számú rendelet 3. §-ának módosítása	74

1922. évi

163. M. E. sz. A saját használatra való 200 palántás dohánytermelésnek az 1922. évre engedélyezése	288
260. M. E. sz. A trianoni békeszerződés egyes katonai vonatkozású rendelkezéseinek ismertetése és végrehajtása	244
377. M. E. sz. A törvénytelen gyermek atyai elismerésének megállapítására irányuló bírói nem peres eljárás	246
617. M. E. sz. A háború előtt magyar és brit állampolgárok között keletkezett pénztartozások	247
996. M. E. sz. A szénügyek intézése	624
1,018. M. E. sz. A géperejű járműveknél vasabroncsok használatának korlátozásáról szóló 8,770/1920. M. E. számú rendelet hatályának a gépkocsik által vontatott pótkocsikra való kiterjesztése	319
1,097. M. E. sz. A trianoni békeszerződés 168., 175. és 176. cikkeiben felsorolt ingóságok bejelentéséről és zár alá vételéről szóló 11,165/1921. M. E. számú kormányrendeletben folyó év január hó 31-ében megállapított bejelentési határidő meghosszabbítása	290
1,266. M. E. sz. A kispesti Wekerle állami munkástelepi lakások után fizetendő közüzemi pótlék megállapítása	319
1,276. M. E. sz. A kenyeret, pék- vagy cukrászsüteményeket előállító iparüzemekben az éjjeli munkának eltiltása	320
1,350. M. E. sz. A betegségi biztosítási segélyek felemelése és kiterjesztése	340
1,354. M. E. sz. Az élelmicikkek szállításának a határszéli forgalomban való korlátozása	321
1,594. M. E. sz. A gépkocsikra és motorkerékpárokra vonatkozó rendelkezések módosítása	382
1,900. M. E. sz. A közszolgálatban álló tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek és szülőtlen árvák) rendkívüli segélyének folytatólagos engedélyezése és felemelése	436
2,075. M. E. sz. A trianoni békeszerződés 168., 175. és 176. cikkeiben felsorolt ingóságok bejelentéséről és zár alá vételéről szóló 11,165/1921. M. E. számú kormányrendelet kiegészítése	491
2,140. M. E. sz. A vármegyei alkalmazottaknak kiegészítő pótlékban való részesítése	492
2,141. M. E. sz. A községi és körjegyzők, valamint a segédjegyzők kiegészítő pótlékban részesítése	495
2,220. M. E. sz. A közszolgálatban álló tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek és szülőtlen árvák) kedvezményes ellátása tárgyában kiadott 4,000/1921. M. E. számú rendelet hatályának meghosszabbítása	625 és 1078
2,518. M. E. sz. A négy és hat osztályú elemi népiskolával, valamint a nyolc osztályú középiskolával a választói jogosultság szempontjából egyenlő értékű iskolai osztályoknak és tanfolyamoknak, végül a főiskolák részletes jegyzékének az 1922. évben összeülő nemzetgyűlés tagjainak választásáról szóló 2,200/1922. M. E. számú rendelet 109. §-a alapján való megállapítása	635 és 1078
2,636. M. E. sz. A gabona- és lisztkészletek bejelentése	676
2,637. M. E. sz. A kenyérnek és a fehér süteménynek forgalmáról szóló 8,739/1921. M. E. számú rendelet kiegészítése	679

1922. évi

Lap

2,638. M. E. sz. A liszt minőségének megjelölése	680
2,680. M. E. sz. Az állami tisztviselők és egyéb alkalmazottak által Budapest székesfőváros területén teljesített sürgős hivatalos utak után felszámítható viteldíjmegtérítés felemelése	771
2,700. M. E. sz. A nem hivatásos állományból származó hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvaik ellátása	681
2,733. M. E. sz. Az 1922. évben összeülő nemzetgyűlés tagjainak választásáról szóló 2,200. 1922. M. E. számú rendelet kiegészítése	696
2,900. M. E. sz. Az állami tisztviselők és egyéb alkalmazottak által a megállapított hivatalos időn túl teljesített munka után járó díjazásnak újabb szabályozása	720
3,100. M. E. sz. A nemzetgyűlési képviselőválasztókerületi beosztás módosítása	749
3,101. M. E. sz. A lakásépítés előmozdítása és a bérbeadót megillető felmondási jog kiterjesztése	772
3,148. M. E. sz. A hatósági orvosok pénztári orvosi szolgálata	775
3,300. M. E. sz. A mezőgazdasági termelés statisztikai felvétele és az e felvétel céljaira szükséges egyéni adatok kötelező beszolgáltatása	891
3,350. M. E. sz. Az egyes tanintézetek elvégzésének a középiskolai végzettség képesítő hatályával való felruházása	904
3,400. M. E. sz. Az arányos választás szabályainak az 1922. évi március 2-án 2,200. M. E. szám alatt kibocsátott kormányrendelet 11. §-a alapján való megállapítása	777
3,720. M. E. sz. A rendőri szolgálat fogalmazói és felügyelői szakában való alkalmazáshoz szükséges kellékek és ezek joghatálya	1023
3,757. M. E. sz. Az 1922. évben összeülő nemzetgyűlés tagjainak választása céljából megtartandó általános képviselőválasztások határidejének megállapítása	1019
3,771. M. E. sz. A közlelmzési ügyek irányításával megbízott m. kir. minister hatáskörébe tartozó élelmi cikkek szállításához szükséges igazolványok úrlapjának újabb megváltoztatása	1189
4,158. M. E. sz. Az 1922. évben összeülő nemzetgyűlésre szóló megbízólevelek bemutatása	1083
4,159. M. E. sz. Az ajánlások elbírálására és a hiányos ajánlások pótlására megállapított időtartam meghosszabbítása	1083
4,200. M. E. sz. A közszolgálatban álló tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek és szülőtlen árvaik) részére az 1922. évi május, június és július hónapokra átmeneti segélyeknek engedélyezése	1085
4,250. M. E. sz. A gyűlekezési jog időleges korlátozása	1084
4,333. M. E. sz. A tej szabad forgalmának bevezetése és Budapest székesfőváros, valamint nagyobb városok (községek) tejjelátásának szabályozása	1141
4,345. M. E. sz. A pótválasztások határidejének egységes megállapítása és egyéb képviselőválasztások megtartására vonatkozó rendelkezések	1144
4,440. M. E. sz. Az átmeneti segélyben részesülő és 60. életévüket meghaladott nyugdíjasok és nyugbérések részére külön rendkívüli segély engedélyezése	1145
4,474. M. E. sz. Az ajánlások elbírálására megállapított időtartam további meghosszabbítása	1147
4,475. M. E. sz. A „régí jogon“ választójogosultsággal bírókra vonatkozólag a szavazati jog gyakorlásának megkönnyítése	1148
4,519. M. E. sz. Az arányos választás szabályainak megállapításáról szóló 3,400/1922. M. E. számú rendelet kiegészítése	1187
4,560. M. E. sz. A közszolgálatban álló tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek és szülőtlen árvaik) kedvezményes ellátásáról szóló 6,000/1920. M. E. számú rendeletnek kiegészítése és részben való módosítása	1192
4,570. M. E. sz. A közszolgálatban álló és vidéken, vasuti állomással nem bíró helységeken lakó tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek és szülőtlen árvaik) részére a kedvezményes árú tüzelőanyagellátás helyett további készpénzváltásnak kifizetése	1223

1922. évi

Lap

4.602. M. E. sz. A fajtalan közlemények forgalmának elnyomása végett létrejött nemzetközi megállapodásról szóló 5,932/1912. M. E. számú rendelet kiegészítése	1447
4.660. M. E. sz. Az 1922. évben összeülő nemzetgyűlés tagjainak választásáról szóló 2,200. számú rendelet, illetőleg az arányos választás szabályainak megállapítása tárgyában 3,400/1922. M. E. szám alatt kibocsátott rendelet némely határozmányainak kiegészítése	1188
4.670. M. E. sz. A kenyérmagvak, valamint köles, borsó és rizs feldolgozás végett leendő behozatalának és az azokból készült termékek kivitelének ideiglenes szabályozásáról szóló 3,330/1921. M. E. számú rendelet módosítása	1203
4.679. M. E. sz. A pótválasztások határidejének naptári megállapítása	1189
4.696. M. E. sz. A közönséges büntetések kölcsönös kiadatása iránt Nagybritannia és Írhon egyesült királyságával 1873. évi december hó 3-án kötött és az 1874 : II. törvény-cikkbe iktatott államszerződésnek, valamint az 1901. évi június hó 26-án kiállított és az 1902 : XVIII. törvénycikkbe iktatott pótnyilatkozatnak újból való életbelép-tetése	1271
4.703. M. E. sz. Az arányos képviseleti rendszer szerint (lajstromosan) szavazó választó-kerületekben a szavazólapokkal üzhető esetleges visszaélések elkerülése és a hivatalos szavazólapok ebbeli jellegének kellő kidomborítása	1225
ad 4.703. M. E. sz. Az arányos képviseleti rendszer szerint (lajstromosan) szavazó vá- lasztókerületekben a szavazólapokkal üzhető esetleges visszaélések elkerülése és a hivatalos szavazólapok ebbeli jellegének kellő kidomborítása érdekében folyó évi május hó 31-én 4,703/1922. sz. alatt kibocsátott kormányrendelet kiegészítése	1226
4.716. M. E. sz. A választások érvénytelenítésére irányuló panaszok beadására vonatkozó eljárás megállapítása	1227
4.820. M. E. sz. A közszolgálatban álló tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíja- sok, özvegyek és szülőtlén árvák) részére az 1921. évi 6,110/M. E., az 1921. évi 6,120/M. E. és az 1921. évi 9,880/M. E. számú rendeletekkel engedélyezett kész- pénzmeztérítések kiutalványozására, illetőleg kifizetésére megállapított határidők- nek meghosszabbítása	1272
4.830. M. E. sz. Az arányos választás szabályainak megállapításáról szóló 3,400/1922. M. E. számú kormányrendelet 15. §-ának kiegészítése	1228
4.870. M. E. sz. A szavazólapokkal üzhető visszaélések elkerülése tárgyában 1922. évi május hó 31-én 4,703/1922. M. E. szám alatt kibocsátott kormányrendelet hatályának ki- terjesztése	1277
5.075. M. E. sz. A létszámapasztásra vonatkozólag rendelkező 1922 : I. t.-c. 24. §-ának és a VI. t.-c. 3. §-ának végrehajtása	1297
5.080. M. E. sz. A nemzetgyűlési választás céljára szolgáló hivatalos ajánlási ívek kitölté- sére és kiadására vonatkozó rendelkezések kiegészítése	1300
5.200. M. E. sz. Az állami tisztviselők és egyéb alkalmazottak által a hivatalos kiküldeté- seknél felszámítható napidíjaknak felémelése és a hivatalos kiküldetéseknél fel- számítható illetményekkel kapcsolatos egyes kérdéseknek újabb szabályozása	1301
5.230/1922. M. E. sz. A kivételes hatalom alapján kibocsátott rendeletek hatályon kívül helyezése	1687 és 1820
5.251. M. E. sz. A nem természetes hévvízi nyilvános fürdők üzembenartása (fűtés) tekin- tetében kiadott rendelkezések hatályon kívül helyezése	1447
ad 5.260. M. E. sz. A közszolgálatban álló tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek és szülőtlén árvák) részére engedélyezett rendkívüli segélyeknek foly- tólagos kifizetése	1331
5.300. M. E. sz. A világháborúban résztvevett állami, államvasuti és vármegyei tisztviselők részére átmeneti személyi pótléknak az engedélyezése	1332

1922. évi

Lap

5,301. M. E. sz. A mezőgazdasági haszonbérletekkel kapcsolatos újabb rendelkezésekről szóló 6,270/1921. M. E. számú rendelet módosítása	1342
5,556 M. E. sz. A lakásügy rendezése	1379
5,556. M. E. sz. A 8,352/1920. M. E. számú rendelettel szabályozott beköltözés ideiglenes megtiltásáról szóló 6,135/1921., 8,358/1921. és 3,060/1922. M. E. számú kormányrendeletek hatályának meghosszabbítása	1417
5,560. M. E. sz. Az úgynevezett tanácsköztársaság tényeiből felmerülő vitás ügyekben eljáró gazdasági bíróságokra fennálló rendelkezések kiegészítése, illetőleg módosítása	1358
5,626. M. E. sz. Az Amerikai Egyesült-Államok részéről fenntartott kétoldali nemzetközi egyezmények újból való életbeléptetése	1448
5,751. M. E. sz. A mezőgazdasági kishaszonbérletek kivételes meghosszabbítása és a legelőterületek biztosítása	1418
5,776. M. E. sz. A mezőgazdasági haszonbérletekkel kapcsolatos újabb rendelkezésekről szóló 6,270/1921. M. E. számú rendelet kiegészítése és módosítása	1421
5,782. M. E. sz. A rézgálickészletek bejelentése, a rézgálic legmagasabb árának megállapítása és a rézgálickészleteknek gazdasági célra leendő esetleges igénybevétele	1424
5,790. M. E. sz. A magyar állampolgárságnak a trianoni békeszerződés rendelkezései értelmében bekövetkezett elvesztésével járó egyes magánjogi joghátrányok elhárítása	1426
5,900. M. E. sz. A külügyi szolgálat fogalmazói szakában való alkalmazáshoz szükséges kellékekről szóló 8,889/1920. M. E. számú rendelet módosítása	1449
5,990. M. E. sz. Az állami államvasuti és vármegyei tisztviselők és egyéb alkalmazottak lakáspénzpótlékának, illetőleg a nyugdíjasok és özvegyek lakbér nyugdíjpótlékának újabb megállapítása	1449
6,000. M. E. sz. A lakásügyi rendezéséről szóló 5,555/1922. M. E. számú rendelet kiegészítése és módosítása	1457
6,240. M. E. sz. A mezőgazdasági haszonbérletekkel kapcsolatos egyes rendelkezések módosítása	1487
6,260. M. E. sz. A lakásügyi felelősségi tanács szervezése	1488
6,300. M. E. sz. A közszolgálatban álló tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek és szülőtlén árvák) kedvezményes ellátásával kapcsolatban kiadott 1922. évi 4,560. M. E. számú rendeletnek részben való módosítása és kiegészítése	1538
6,310. M. E. sz. A háború esetére szóló kivételes hatalom megszűnése napjának közzététele	1539
6,320. M. E. sz. A közszükségleti cikkek forgalombahozatalánál előforduló visszaélések megakadályozása tárgyában kiadott 3,678/1917. M. E. számú rendelet kiegészítéséről szóló 3,310/1918. M. E. számú rendelet módosítása	1540
6,370. M. E. sz. A gabona- és lisztkészletek forgalmának bejelentése	1540
6,420. M. E. sz. Az 1922/1923. termésévből a kormány által közfogyasztás céljaira szánt termények feldolgozása	1543
6,421. M. E. sz. A kormány által közfogyasztás céljaira szánt terményekből előállított (hatósági) liszt árának megállapítása	1546
6,470. M. E. sz. A közszolgálatban álló tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek és szülőtlén árvák) részére engedélyezett átnemzeti segélyeknek, valamint a 60. életévüket meghaladott nyugdíjasok és nyugbérések részére engedélyezett külön rendkívüli segélyeknek folytatólagos kifizetése	1537
6,482. M. E. sz. A létszámapasztási állományba sorozottaknak az üres állások elnyerése körüli törvényes elsőbbsége biztosításának módjai	1594
6,660. M. E. sz. Az árvizsgáló bizottságok hatáskörének, szervezetének és eljárásának újabb szabályozásáról szóló 4,401/1921. M. E. számú rendelet 19. §-a I. 1. pontjának módosítása	1774
6,700. M. E. sz. A külföldi fizetési eszközökkel való kereskedés és forgalom és a külfölddel való forgalom korlátozása	1596

1922. évi

	Lap
6,770. M. E. sz. A mozgófényképüzemek céljára használt helyiségek bérének megállapítása	1775
6,780. M. E. sz. Az uzsorabíróságról és az árdrágító visszaélések esetében követendő eljárásról szóló 5,950/1920. M. E. számú rendelet 19. §-ának módosítása	1775
6,800. M. E. sz. A közszolgálatban álló tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek és szülőtlen árvák) rendkívüli segélyének folytatólagos engedélyezése és felemelése	1776
6,911. M. E. sz. A rotációs és íves nyomópapíron előállított sajtótermékek terjedelmének korlátozása	1805
6,950. M. E. sz. A közszolgálatban álló tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek és szülőtlen árvák) kedvezményes ellátása tárgyában kiadott 1921. évi 4,000. M. E. számú rendelet 3. §-ának módosítása	1805
6,976. M. E. sz. A kivételes hatalom alapján kibocsátott és az 1922. XVII. t.-c. 6. §-a alapján ideiglenesen hatályban tartott rendeletek	1852 és 1934
7,000. M. E. sz. A közszolgálatban álló tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek és szülőtlen árvák) részére az 1920. évi 2,000. M. E. számú, illetőleg az 1921. évi 4,000. M. E. számú rendelettel engedélyezett kedvezményes árú élelmiszereknek az 1921. évi január hó 1-jétől 1922. évi június hó 30-áig terjedő 18 hónapban tényleg ki nem adott mennyisége helyett készpénzmegtérítésnek engedyédezése	1870
7,053. M. E. sz. A mozgósítás folytán tényleges katonai szolgálatra bevonult és a polgári szolgálatba mindezideig vissza nem tért állami, államvasuti és vármegyei tisztviselők és egyéb alkalmazottak illetményeinek szabályozása	1897
7,130. M. E. sz. Az állami tisztviselők és egyéb alkalmazottak által Budapest székesfőváros területén teljesített sürgős hivatalos utak után felszámítható viteldíjmegtérítés szabályozása	1823
7,200. M. E. sz. A nem hivatásos állományból származó hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvák ellátása tárgyában 2,700. M. E. szám alatt kibocsátott rendelet módosítása	1898
8,000. M. E. sz. A lakásügy rendezéséről szóló 5,555/1922. M. E. és 6,000/1922. M. E. számú rendelet kiegészítése és módosítása	2095
8,100. M. E. sz. A mezőgazdasági haszonbérlettel kapcsolatos rendelkezések kiegészítése	2097
8,110. M. E. sz. Az állami tisztviselők és egyéb alkalmazottak által a megállapított hivatalos időn túl teljesített munka után járó díjazásnak felemelése	2097
8,210. M. E. sz. A szabadforgalom útján eladásra kerülő tűzifa táiékoztató árának megállapítása	2120
8,520. M. E. sz. A paprika forgalmát a kivételes hatalom alapján szabályozó egyes rendeletek hatályon kívül helyezése	2158
8,560. M. E. sz. A közszolgálatban álló tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek és szülőtlen árvák) kedvezményes ellátásával kapcsolatban kiadott 4,560/1922. M. E. számú rendeletnek részben való újabb mórosítása	2175
8,630. M. E. sz. A központi választmányoknak a nemzetgyűlési képviselőválasztókerületi beosztás módosítása következtében szükségessé vált átszervezése	2176
8,700. M. E. sz. A nem hivatásos állományból származó hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvák ellátási igényét kizáró jövedelmi határnak felemelése	2221
8,720. M. E. sz. Az útlevelekötelezettség szabályozása	2177
8,722. M. E. sz. A halászati jogok haszonbérletével kapcsolatos rendelkezések kiegészítése és módosítása	2248
8,908. M. E. sz. A kivételes hatalom alapján kibocsátott egyes rendeletek hatályon kívül helyezése	2250
9,270. M. E. sz. A m. kir. állami rendőrségnél alkalmazott detektívektől megkívánható elméleti és gyakorlati képzettség megállapítása és az ezzel kapcsolatos intézkedések	2278

1922. évi	Lap
9.301. M. E. sz. A kéményseprő-iparról szóló 4.351/1919. M. E. számú rendelet módosítása és Kiegészítése	2281
9.412. M. E. sz. A 6.421/1922. M. E. számú rendeletben megállapított hatósági lisztár módosítása	2294
9.598. M. E. sz. A kivételes hatalom alapján kibocsátott egyes rendeletek hatályon kívül helyezése	2344
9.655. M. E. sz. A hadiárvának, hadirokkantak gyermekeinek középfokú és felsőbb tanulmányok folytatására nyújtandó nevelési segítségekről szóló 2.000/1917. M. E. számú rendelet módosítása	2396
9.800. M. E. sz. A betegség esetére biztosítottal egy háztartásban élő és keresettel nem bíró, nem biztosított női családtagok terhelességi, gyermekágyi és szoptatási segélyének új megállapítása	2344
9.872. M. E. sz. A szabadforgalom útján eladásra kerülő tüza tájékoztató árának megállapítása tárgyában kiadott 8.210/1922. M. E. számú rendelet kiegészítése	2377
9.873. M. E. sz. A közszükségleti célokra igénybe vehető tűzifa árának megállapítása	2378
10.200. M. E. sz. A közszolgálatban álló tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek és szülőtlen árvák) rendkívüli segélyének újabb felemelése	2396
10.270. M. E. sz. A légi közlekedés	2400
10.406. M. E. sz. A rotációs és íves nyomópapíron előállított sajtótermékek terjedelmének ideiglenes meghatározása	2446
10.416. M. E. sz. Az úgynevezett népköztársaság és az úgynevezett tanácsköztársaság tényeiből származtatott egyes követelések érvényesítésére megszabott határidők meghosszabbítása és kapcsolatos rendelkezések	2447
10.418. M. E. sz. A köz- és magánalkalmazottak fizetésére, nyugdíjára vagy egyéb szolgálati járandóságaira vezetett végrehajtás alól mentesített legkisebb összegek felemeléséről szóló 5.051/1917. M. E. sz. rendelet módosítása	2449

b) A m. kir. belügyministernek a m. kir. igazságügyministerrel egyetértőleg kiadott rendelete.

1922. évi	
51.037. B. M. sz. A választójogból kizáró katonai (honvéd) büntetőbírószági büntető ítéletek megjelölése	828

c) A m. kir. belügyministernek a m. kir. vallás- és közoktatásügyi minsterrel egyetértőleg kiadott rendelete.

1922. évi	
40.235. B. M. sz. Az 1922. évben összeülő nemzetgyűlés tagjainak választásáról szóló 2.200. 1922. M. E. sz. alatt kibocsátott kormányrendelet 109. §-ának végrehajtása	662

d) A m. kir. földmivelésügyi minsternek a m. kir. belügyministerrel egyetértőleg kiadott rendelete.

1922. évi	
114.948. F. M. sz. A m. kir. gazdasági felügyelők államvizsga-szabályzata	2450

e) A m. kir. kereskedelemügyi minsternek a m. kir. belügyministerrel egyetértőleg kiadott rendeletei.

1922. évi	
61.000. K. M. sz. Az 57.000/1910. B. M. sz. rendeletben a gépkocsik és motorkerékpárok vizsgáztatására és forgalmi rendszámára vonatkozó rendelkezések módosítása	796
95.4555. K. M. sz. A gépjárművek forgalmi engedélyének és a gépjárművezetői igazolványoknak kiadásával, valamint a gépjárművek ellenőrzésével kapcsolatban fizetendő díjak újabb megállapításáról	2379

f) A m. kir. pénzügyminiszternek a m. kir. legiőbb állami számvevőszék elnökével egyetértőleg kiadott rendelete.

1922. évi

169.995. P. M. sz. Az állandó illetmények nyugtázása és számfejtése körüli eljárások egyszerűsítése	Lap 2335
---	-------------

g) A m. kir. belügyminiszter rendeletei.

1921. évi

8.788. B. M. eln. sz. Az állami nyugdíjasok, nyugbérések, özvegyek és árvák ellátási díjainak a m. kir. postatakarékpénztári forgalomban való kifizetése, valamint az életbenlétnek és az ellátási díjak egyéb feltételeinek igazolása körüli eljárásnak szabályozása	741
9.036. B. M. eln. sz. Másolatoknak a m. kir. Országos Levéltárból felek részére való kiadása	563
ad 32.299. B. M. sz. A belügyminiszter hivatalbalépése	253
39.820. B. M. sz. A m. kir. államrendőrség szervezetének és szolgálatának szabályozása	910
68.192. B. M. sz. Engedély megadása a „Lignosit S.“ nevű robbantószer részére	399
69.232. B. M. sz. A „Mértékügyi Közlemények“ ajánlása	566
85.984. B. M. sz. A törvényhatósági árvizsgáló bizottságok költségeinek fedezése	308
91.868. B. M. sz. A jegyzők Országos Árvaház Egyesülete művészi osztályának támogatása	378
99.157. B. M. sz. Az útlevelekre s a kivándorlásra és visszavándorlásra vonatkozó statisztikai adatok szolgáltatása tárgyában a 71.000/1904. B. M. számú rendeletben előirtaknak pontos betartása	332
105.469. B. M. sz. A házasság kihirdetése alóli felmentésekért befolyó díjak elszámolása	139
105.900. B. M. sz. A m. kir. állami rendőrség részére rendszeresített hivatali egyenruha viselése tárgyában 1921. évi július hó 21-én 63.515/1921. B. M. szám alatt kibocsátott rendelet kiegészítése	560
107.751. B. M. sz. A Jegyző Árvaházi Kereskedelmi Részvénytársaság községi közigazgatási, nyomdaipari és irodafelszerelési osztályának ajánlása	334
107.788. B. M. sz. A Törökországba szülő útlevelek kiállítása iránti kérelmek elbírálása	271
108.624. B. M. sz. A gyámhatóság jogkörének a békeszerződés végrehajtásával kapcsolatos rendezése	313
109.925. B. M. sz. Hadigondozási célra berendezett ünnepségek, előadások jövedelmének besolgáltatása	1015
110.453. B. M. sz. Utlevélkiállítási jog visszautalása	107
111.100. B. M. sz. A közüzemek és közérdekű üzemek zavartalan működésének biztosítása	38
111.507. B. M. sz. Balla Vilmos és társa cég részére „Ammoncahucit“ elnevezésű robbantószer forgalomba hozatalára kiadott engedély	835
111.562. B. M. sz. A kivándorlókkal kötött szállítási szerződések után járó illetékeknek készpénzben való lerovása	335
113.610. B. M. sz. Amerikába való utazásoknál előforduló viteldíjváltozások	272
114.867. B. M. sz. A „Társadalomtudomány“ című folyóirat ajánlása	562
116.014. B. M. sz. A Cunard Steam Ship Company Ltd. liverpooli gőzhajóstársaság részére kivándorlók szállítására adott engedély meghosszabbítása	102
116.015. B. M. sz. A The Oceanic Steam Navigation Company Ltd. (White Star Line) liverpooli gőzhajóstársaság részére kivándorlók szállítására adott engedély meghosszabbítása	103
116.016. B. M. sz. A Société Anonyme de Navigation Belge-Américaine (Red Star Line) antwerpeni gőzhajóstársaság részére kivándorlók szállítására adott engedély meghosszabbítása	104
116.017. B. M. sz. Az International Mercantile Marine Company newjersey-i gőzhajóstársaság részére kivándorlók szállítására adott engedély meghosszabbítása	105

1921. évi	Lap
116,018. B. M. sz. A Compagnie Générale Transatlantique havrei gőzhajóstársaság részére kivándorlók szállítására adott engedély meghosszabbítása	105
116,019. B. M. sz. A Nederlandsch Amerikaansche Stoomvaart Maatschappij (Holland-Amerika-Linie) rotterdami gőzhajóstársaság részére kivándorlók szállítására adott engedély meghosszabbítása	106
118,051. B. M. sz. A „Magyarországi kommunizmus gazdasági leszerelése” című mű ajánlása	331
118,981. B. M. sz. A „Tűzoltó” című szaklap ajánlása	1178
1922. évi	
209. B. M. sz. Hadifoglyok halálesetére vonatkozó anyakönyvi kivonatok beküldésének megszüntetése	628
321. B. M. eln. sz. A budapesti görög kir. konzul elismerése	312
584. B. M. eln. sz. A budapesti amerikai konzulátus vezetésének átvétele	833
700. B. M. int. sz. Az internálás tárgyában kiadott 4,352/1920. B. M. int. számú rendelet módosítása	313
997. B. M. sz. Közvetlen személy- és áruforgalom felvétele Romániával	336
1,221. B. M. eln. sz. Dr. Sömjén Géza mexikói tiszteletbeli konzul kinevezési okmányának megerősítési záradékkal való ellátása	628
1,843. B. M. eln. sz. A pécsi szerb-horvát-szlovén kir. konzulátus vezetésének átvétele	833
2,354. B. M. sz. A trianoni békeszerződés 168., 175. és 176. cikkében felsorolt ingóságok bejelentése és zár alá vétele	310
2,612. B. M. eln. sz. a „Népiroda” támogatása	1011
2,694. B. M. eln. sz. Az amsterdami kir. konzul kinevezése	1179
3,000. B. M. int. sz. Az állam biztonságára vagy a társadalmi rend és béke szempontjából, valamint a közbiztonságra veszélyes, aggályos és gyanús, úgyszintén gazdasági okokból káros egyének rendőri felügyelet alá helyezése, őrizetbe vétele és internálása tárgyában kiadott 4,352/1920. B. M. int. sz. rendelet módosítása és kiegészítése	397
3,218. B. M. eln. sz. A „Tizenhatosak 1914–1917.” című emlékkönyv ajánlása	1353
3,281. B. M. eln. sz. A budapesti szerb-horvát-szlovén főkonzul kinevezése	1289
4,217. B. M. eln. sz. Dr. Alapy Viktor „A munkásbiztosítás érvényben levő jogszabályai” című könyvének ajánlása	1588
4,487. B. M. eln. sz. Rubint Dezső tábornok „Összeomlás” című könyvének ajánlása	1443
4,488. B. M. eln. sz. Gabányi János „Mártírtalaink” című könyvének ajánlása	1483
4,540. B. M. sz. Kecskemét thjf. város I. választókerületében megtartandó nemzetgyűlési választás napja	254
4,706. B. M. eln. sz. A működési engedély megadása a pécsi szerb-horvát-szlovén konzul részére	1588
4,906. B. M. ford. sz. Fordítási díjak befizetése	2216
5,251. B. M. eln. sz. A budapesti angol rendkívüli követ főkonzullá történt kinevezése	1819
5,781. B. M. eln. sz. A „Nemzetgyűlési Almanach” ajánlása	2170
6,000. B. M. sz. A gyülekezési jog szabályozásáról alkotott 11,004/1921. M. E. számú rendelet végrehajtása	269
7,175. B. M. eln. sz. A Belügyi Közlöny előfizetési díjainak felemelése. Előfizetési felhívás a lap 1923. évi XXVIII. évfolyamára	2214
7,448. B. M. sz. Az ingatlanokra vonatkozó magánjogi szabályok kiegészítése	334
8,443. B. M. sz. A netalán bekövetkező árvízveszedelemmel szemben az élet- és vagyonbiztonság megóvása	668, 669 és 670
8,574. B. M. eln. sz. A Kormányzó Ur Ö Főméltósága fényképreprodukciójának megrendelése	2458
9,200. B. M. eln. sz. A belügyministerium nyomozó alosztálya elnevezésének megváltoztatása	2368
9,600. B. M. sz. A nyilvános étkező- és szórakozóhelyiségek zárórájának újabb megállapítása	271

1922. évi

Lap

10.650. B. M. sz. Magyarország elszakított területén községi illetőséggel birt katonai egységnek halálesetének a budapesti IV. ker. anyakönyvvezetőség által való anyakönyvvezése	629
14.229. B. M. sz. Az útlevélkiállító hatóságoknak, mint számlatulajdonosoknak a postatakarékpénztárnál nyitott cheque-számlájuk terhére való kiutalások	670
17.082. B. M. sz. Az Észak-Amerikai Egyesült Államokból hazaérkezett és oda visszatérni kívánó honosok részére szóló útlevelek kiállítása, továbbá a kivándorlást korlátozó amerikai törvény rendelkezéseit kijátszani igyekvők útlevélügyeinek elbírálása	662
19.568. B. M. sz. A hősök sírjainak gondozása	909
20.331. B. M. sz. A hősök emlékének megörökítése	1059
21.710. B. M. sz. A volt vörörség központi főparancsnoksága gazdasági osztályának felszámolására kinevezett bizottság megszüntetése	733
22.924. B. M. sz. Az United States Lines newyorki hajóstársaság részére kivándorlók szállítására adott engedély	556
23.197. B. M. sz. A háborúban eltűntek holtnak nyilvánítása esetében a gyámhatóság által követendő eljárás	834
25.800. B. M. sz. A kézbesítések teljessége	2167
26.193. B. M. sz. A The Royal Mail Steam Packet londoni hajóstársaság részére a kivándorlókállítására adott engedély	654
26.595. B. M. sz. A „Tűzrendészeti Közlöny“ című szaklap ajánlása	1012
28.000. B. M. sz. A kivételes esetekben adandó záróra-meghosszabbítások engedélyezése	561
29.977. B. M. sz. A vármegyei díjnyokok anyagi helyzetének javítása	665
30.305. B. M. sz. A városi közigazgatási tisztviselők illetményeinek pótlékkal kiegészítése	557
31.138. B. M. sz. Daróczy Zoltán szerkesztésében megjelenő „Nemesi Évkönyv“ támogatása	655
33.100. B. M. sz. A tényleges szolgálatban álló és a nyugdíjazott vármegyei alkalmazottak, valamint ezek özvegyei és szülőtlen árvái részére kijáró rendkívüli segélyek folytatólagos engedélyezése és felemelése	667
33.640. B. M. sz. Az Izraelita Chevra Kadischa egyletek ellenőrzése tárgyában 58.763/1905. B. M. szám alatt kiadott körrendelet hatályon kívül helyezése	1916
34.000. B. M. sz. A tényleges szolgálatban álló és a nyugdíjazott községi közigazgatási alkalmazottak, valamint ezek özvegyei és szülőtlen árvái részére járó rendkívüli segélyek folytatólagos engedélyezése és felemelése	1289
34.100. B. M. sz. A gyűlekezési jogról szóló 6.000/1922. B. M. számú rendelet módosítása	656
34.117. B. M. sz. A városi közigazgatási tisztviselők és egyéb közigazgatási alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek, szülőtlen árvák) rendkívüli segélyének folytatólagos engedélyezése és felemelése	739
34.787. B. M. sz. A trianoni békeszerződés 168., 175. és 176. cikkeiben felsorolt ingóságok bejelentéséről és zár alá vételéről szóló 11.165/1921. M. E. számú rendelet kiegészítése tárgyában kiadott 2.075/1922. M. E. számú kormányrendelet közhirre tétele és végrehajtása	733
35.282. B. M. sz. A közbiztonsági statisztikai adatszolgáltatás	1606
35.341. B. M. sz. Azoknak a városoknak (községeknek) kijelöléséről, amelyekben több szavazókört kell alakítani	616, 1078
35.732. B. M. sz. Spanyolországba való kirándulásra csábító hamis híresztelések	832
37.097. B. M. sz. A vármegyei alkalmazottak kiegészítő pótlékban való részesítése	734
37.219. B. M. sz.*) A háborúban eltűnt és holtnak nyilvánított egyének megkülönböztetett megjelölése	1374
38.061. B. M. sz. A gyűlekezési jog szabályozásáról szóló 6.000/1922. B. M. sz. rendelet módosítása	738
38.347. B. M. sz. A szavazókörök megalakítása tárgyában kiadott 35.341/1922. B. M. számú rendelet végrehajtása	657, 658

*) Csatolva hozzá a 4.028/1921. I. M. sz. rendelet.

1922. évi	Lap
38,376. B. M. sz. A nemzetgyűlési választásoknál és a választásokkal kapcsolatos mozgalmaknál a közrend fenntartása és a köznyugalom megóvása	659
38,377. B. M. sz. Az 1922. évben összeülő nemzetgyűlés tagjainak választásáról 2,200/1922. M. E. sz. a kibocsátott kormányrendelet 27. §-ának (kötelező vallomásszolgáltatás) végrehajtása	660
39,206. B. M. sz. A hősök emlékének megőrkítése	1317
39,303. B. M. sz. Az iparigazolvánnyal vagy hatósági engedéllyel bíró kereskedőknek a bevásárlásokon való jogosulatlan akadályozása	1266
40,520. B. M. sz. Az 1922. évben összeülő nemzetgyűlés tagjainak választásáról szóló 2,200. 1922. M. E. számú kormányrendelet 27. §-ának végrehajtása	663
42,072. B. M. sz. A képviselőválasztók összeírása, illetőleg a névjegyzéktervezet és az ideiglenes névjegyzék elkészítése	714
43,000. B. M. sz. A községi és körjegyzők, valamint a segédjegyzők kiegészítő pótlékban részesítése	1261
44,126. B. M. sz. Az egyesületek helyi csoportjainak megalakulásánál követendő eljárás	820
45,093. B. M. sz. A trianoni békeszerződés rendelkezései között foglalt egyes tilalmak és korlátozások végrehajtásáról szóló 1922 : XI. t.-c. II. és III. fejezetére vonatkozó végrehajtási utasítás	821
50,343. B. M. sz. A mozgófényképezemek 1922. évi május és június havi egy-egy külön előadása tiszta jövedelmének a „Vakokat Gyámoltó Országos Egylet” javára történő átengedése	1014
50,922. B. M. sz. A rendőrhatalósággal engedélyezett politikai népgyűlések zavartalan lefolyásának biztosítása	827
53,840. B. M. sz. A mozgófényképezemek havonként tartandó külön jótékonycélú előadásai	981
54,000. B. M. sz. IV. Károly király Ő Felsége halála alkalmából mulatságok és népgyűlések tilalmának elrendelése	765
ad 54,000. B. M. sz. IV. Károly király Ő Felsége halála alkalmából elrendelt népgyűlési tilalom meghosszabbítása	982
54,713. B. M. sz. A választói névjegyzékek összeállítására vonatkozó határidők folytatólagos közlése, valamint a választókerületi beosztásról szóló 3,100/1922. M. E. sz. kormányrendelet némely rendelkezésének végrehajtása	837
55,700. B. M. sz. Az 1922. évben összeülő nemzetgyűlés tagjainak megválasztásánál használandó hivatalos ajánlási ívek	941
56,133. B. M. sz. A Hamburg—Amerikanische Packetfahrt Aktien-Gesellschaft (Hamburg—Amerika Linie) hamburgi gőzhajóstársaság részére kivándorlók szállítására adott engedély	944 és 1350
56,134. B. M. sz. United American Lines New-York hajóstársaság részére kivándorlók szállítására adott engedély	1481
56,135. B. M. sz. A Navigazione Generale Italiana génuai hajóstársaság részére kivándorlók szállítására adott engedély	1255
56,203. B. M. sz. A sajtóról szóló 1914 : XIV. t.-c egyes rendelkezéseinek végrehajtása	831 és 945
58,040. B. M. sz. Mozgófényképezemek külön engedély nélkül történő kiterjesztésének megtiltása	1014
58,955. B. M. sz. A m. kir. állami rendőrség ügykezelési szabályzata	841 és 1016
59,000. B. M. sz. A nemzetgyűlési képviselőválasztó-kerületek részletes beosztása	946
60,405. B. M. sz. A nyilvános mulatságok és összejövetelek helyiségeivel kapcsolatos étkezésekben (buffetekben) fogyasztott ételek és italok eladási ára után fényüzési forgalmi adó fizetése	1291
62,200. B. M. sz. Katonai közintézetek által az állami anyakönyvvezetőkkel közölt halálosek anyakönyvezése	1013

1922. évi

Lap

62.643. B. M. sz. A trianoni békeszerződés által megállapított határvonalak átlépésére jogosító útiigazolványok kiállítása	1292
62.783. B. M. sz. Az állami kezelésben rendezett jótékonycélú m. kir. államsorsjáték sorsjegyei árusításának támogatása	1215
63.200. B. M. sz. Az 1922. évben összeülő nemzetgyűlés tagjainak választása céljából megtartandó általános képviselőválasztások napjainak kitűzése	1019
63.201. B. M. sz. A központi választmányi határozatok ellen benyújtott panaszokra tehető észrevételek összeállítása és beküldése	1021
63.459. B. M. sz. A közigazgatási közegek leltározási pótdíja	1167 és 1210
63.520. B. M. sz. A m. kir. honvédségnél vállalt szolgálati kötelezettség alatt álló egyének útlevél és a kivándorlási engedélyek megadására vonatkozó kérelmeinek elbírálása, illetőleg az 1903 : VI. t.-c. IV. §-a a) pontjának és az 1909 : II. t.-c. 2. §-a b) pontjának értelmezése	1320
64.755. B. M. sz. A szavazóigazolványok kiállítása és kiszolgáltatása	1022
66.898. B. M. sz. A 3,720/1922. M. E. sz. rendeletnek az ideiglenes minőségű próbaszolgálatos m. kir. állami rendőrségi segédfogalmazók és segédfelügyelők próbaszolgálatára vonatkozólag tett intézkedései végrehajtása	1030
66.899. B. M. sz. A 3,720/1922. M. E. sz. rendeletnek a rendőrtisztviselői tiszti tanfolyamra és a rendőrtisztviselői tiszti vizsgára vonatkozó intézkedései végrehajtása	1033
66.900. B. M. sz. A 3,720/1922. M. E. sz. rendeletnek a rendőrtisztviselőket továbbképző tanfolyamra és a rendőrtisztviselői felső tiszti vizsgára vonatkozó intézkedései végrehajtása	1040
67.500. B. M. sz. A földbirtokreformmal kapcsolatban üzött népámitás eltüntetése	1061
67.635. B. M. sz. A mozgófényképüzemek 1922. évi július és augusztus havi egy-egy külön előadása tiszta jövedelmének a „Gyógyíthatatlan betegek menedékhelye Irgalomháza” javára történő átengedése	1110
71.667. B. M. sz. A „Magyar Asszony” című folyóirat ajánlása	1105
72.135. B. M. sz. A választásokra vonatkozó előkészületek megtétele	1106
72.390. B. M. sz. Az egyesületi jelvények használata és védelme	1074
72.900. B. M. sz. A nemzetgyűlési képviselőválasztások napjának kitűzése tárgyában kiadott 63,200/1922. B. M. számú rendeletnek módosítása	1074
73.349. B. M. sz. Nősülési szabályzat a m. kir. államrendőrség egyenruha- és fegyverviselésre jogosított tagjai számára	1075
74.810. B. M. sz. Franciaország, illetőleg más külföldi államokba való kivándorlásra csábító hamis híresztelések	1179
75.699. B. M. sz. A mozgófényképvizsgálati és engedélyezési díjak megállapítása	1167
76.501. B. M. sz. A tengerentúli országokba az Észak-Amerikai Egyesült Államok kivételével kivándorolni óhajtok útlevélügyeinek mikénti elintézése	1210
77.000. B. M. sz. Az egyesületi alapszabályok általános kellékei	1168
77.279. B. M. sz. A gyülekezési jog időleges korlátozásáról szóló 4,250/1922. M. E. számú rendelet végrehajtása	1109
77.686. B. M. sz. A ragadozó és kártékony állatok mérgezésénél követendő eljárás szabályozásáról szóló 23,542/1895. B. M. számú körrendelet módosítása és kiegészítése	2261
78.201. B. M. sz. Az Északamerikai Egyesült-Államok törvényhozó testülete által a magyar bevándorlókra nézve az 1921/1922. fiskális évre megállapított létszám betelte következtében annak idején visszatartott, illetőleg visszaszállított, vagy útra nem kelt kivándorlók szállítási szerződésai	1482
78.317. B. M. sz. Az igazságszolgáltatás szervei számára fuvar szolgáltatása	2113
79.200. B. M. sz. A nemzetgyűlési választásoknál működő összeíró és szavazatszedő küldött-ségek, választási bizottsági tagok és választási elnökök napidíjainak és utazási	

1922. évi	Lap
költségeinek, továbbá a választói névjegyzékek és egyéb választási iratok leírasi díjának szabályozása	1174
80,200. B. M. sz. A vármegyei alkalmazottak és nyugdíjasok (özvegyek és szülötlen árvák) részére az 1922. évi május, június és július hónapokra átmeneti segélyeknek engedélyezése	1177
80,771. B. M. sz. A városi közigazgatási tisztviselők és egyéb közigazgatási alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek, szülötlen árvák) részére az 1922. évi május, június és július hónapokra átmeneti segély engedélyezése	1835
81,100. B. M. sz. A tényleges szolgálatban álló, valamint a nyugalomba helyezett községi közigazgatási alkalmazottak és ezek özvegyei és szülötlen árvái részére járó átmeneti segély	1217
84,583. B. M. sz. A kötelező szavazásra vonatkozó rendelkezések végrehajtása	1256
ad 84,583. B. M. sz. A kötelező szavazásra vonatkozólag 84,583/1922. B. M. szám alatt kibocsátott rendelet kiegészítése	1318
86,198. B. M. sz. Az Északamerikai Egyesült-Államokba szóló útlevelek kiállításának ideiglenes beszüntetése	1213
86,850. B. M. sz. A gyűlekezési jog időleges korlátozásáról kiadott 77,279/1922. B. M. számú rendelet magyarázata	1215
87,513. B. M. sz. Az idei mezőgazdasági terményeknek a tűzvésztől való megmentése	1321
91,599. B. M. sz. A vármegyei nyugdíjasok és nyugbérések részére külön rendkívüli segély engedélyezése	1260
91,900. B. M. sz. A nyugalomba helyezett községi közigazgatási alkalmazottak részére „külön rendkívüli segély” engedélyezése	1589
92,741. B. M. sz. Az Északamerikai Egyesült-Államokba szóló útlevelek kiállításának ideiglenes beszüntetése folytán szükséges intézkedések	1287
96,010. B. M. sz. A mozgófényképüzemek január és február havi egy-egy külön előadása tiszta jövedelmének a Zsófia Országó Gyermeksz Anatórium-Egyesület javára történő átengedése	717
98,030. B. M. sz. Az átmeneti segélyben részesülő és 60. életévüket meghaladott városi közigazgatási nyugdíjasok részére külön rendkívüli segély engedélyezése	1839
99,887. B. M. sz. A Norddeutscher Lloyd bremeni gőzhajóstarsaság részére kivándorlók szállítására adott engedély	1319
100,591. B. M. sz. „Gyula és vidéke” című politikai hetilap lefoglalása	1325
102,837. B. M. sz. Az 1922 : VII. t.-c.-nek a m. kir. állami rendőrségre vonatkozó rendelkezései végrehajtása	1365
104,194. B. M. sz. A m. kir. belügyminister felmentése	1351
104,195. B. M. sz. A m. kir. belügyminister hivatalba lépése	1352
108,270. B. M. sz. A m. kir. belügyminister felmentése	1351
109,890. B. M. sz. Az egyes külföldi országokba szóló útlevelekben a családtagoknak, mint útítársaknak való felvétele megengedhetőségének elbírálása	1604
112,900. B. M. sz. A 122,000/1902. B. M., illetőleg a 3,600/1902. P. M. számú rendelettel kiadott Számvevősegi Utasítás 37. §-ának módosítása	2321
117,500. B. M. sz. A világháborúban résztvevő vármegyei tisztviselők részére átmeneti személyi pótlék engedélyezése	1531
120,179. B. M. sz. Az 1922 : VII. t.-c.-nek a m. kir. csendőrségre vonatkozó rendelkezései végrehajtása	1784
120,943. B. M. sz. A vármegyei tisztviselők rangsora	1613
122,295. B. M. sz. Az 1922 : XIV. (folyamőrségi) törvény végrehajtása	1578
128,926. B. M. sz. A vásári és piaci elárúsító sorrend megállapítása	1800
130,286. B. M. sz. Az elszakított részekben fekvő ingatlanoknak a hagyatéki leltárból való kihagyása	1800

1922. évi	Lap
131,565. B. M. sz. A megfogyott erdőállományunknak a legmesszebbmenő védelemben rész- sitése	1605
146,098. B. M. sz. A „Levente” című folyóirat ajánlása	2170
151,231. B. M. sz. A városi közigazgatási tisztviselők és egyéb közigazgatási alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek, szülőtlen árvák) rendkívüli segélyének folytatólagos en- gedélyezése és felemelése	1131
151,276. B. M. sz. Az útlevellapok és útleveľnyilvántartási nyomtatványok beszerzése	2290
151,425. B. M. sz. A Magyar Tisztviselők Háziipari Szövetkezetének anyagi és erkölcsi támo- gatása	2168
152,517. B. M. sz. Versenytárgyalási hirdetményeknek közvetlenül a „Közszállítási Értesítő” szerkesztőségéhez beküldése	1982
152,661. B. M. sz. Kitiltott külföldi lapok jegyzéke	2440
152,720. B. M. sz. A kihágási büntetéspénzek stb. kezeléséről, nyilvántartásáról és elszámolá- sáról szóló 127,000/1903. B. M. számú körrendelettel kiadott szabályzat (Kih. Pénzk. Szab.) módosítása	2111
153,288. B. M. sz. A tényleges szolgálatban álló vármegyei tisztviselők és egyéb alkalma- zottak (nyugdíjasok, özvegyek és szülőtlen árvák) rendkívüli segélyének folyta- tólagos engedélyezése és felemelése	1916
153,300. B. M. sz. A tényleges szolgálatban álló és a nyugdíjazott községi közigazgatási alkalmazottak (özvegyek és szülőtlen árvák) rendkívüli segélyének folytatólagos engedélyezése és felemelése	1918
154,776. B. M. sz. A nyilvános étkező és szórakozó helyiségek zárórájának újabb megállapi- tása tárgyában kiadott 9,600/1922. B. M. számú rendelet értelmezése	2169
154,926. B. M. sz. A „Cosulich” trieszti gőzhajós-társaság engedélye	1930
159,734. B. M. sz. Emlékbélyegjegyek forgalombahozására kiadott engedély módosítása	2049
167,335. B. M. sz. Az 1922 : XVII. t.-c. 24. §-ában foglalt állampolgársági és illetőségi rend- kezelések végrehajtása	2288
170,371. B. M. sz. A mozgófényképvizsgálati és engedélyezési díjak újabb megállapítása	2046
170,396. B. M. sz. Az Amerikába való utazásnál előforduló viteldijváltozások	1983
173,824. B. M. sz. A „Kertészet” című szaklap ajánlása	2244
178,200. B. M. sz. Külföldi honosok jelentkezési díjának felemelése	2047
189,504. B. M. sz. Mutatványosok szigorúbb ellenőrzése	2112
190,315. B. M. sz. Az északamerikai Egyesült-Államokba szóló útleveľ elnyerése iránti kérel- mek elbírálása körül követendő eljárás	2110
192,010. B. M. sz. A közigazgatási közegeket a hagyatéki leltározásért megillető díjazás újabb megállapítása	2212
192,805. B. M. sz. Esküminták a folyamórség részére	2150
193,100. B. M. sz. Az egyesületi alapszabályok általános kellékei tárgyában 77,000/1922. B. M. szám alatt kiadott rendelet I. Rész III. Fejezet 11. pontjának, valamint a II. rész b) pontjának kiegészítése	2213
198,050. B. M. sz. A mozgósítás folytán tényleges katonai szolgálatra bevonult és polgári szolgálatba mindeziideig vissza nem tért vármegyei-alkalmazottak, valamint köz- ségi, kör- és segédjegyzők illetményei	2243
198,171. B. M. sz. Az útleveľlúgyról szóló 1903 : VI. t.-c. végrehajtása tárgyában a 70,000/1904. B. M. szám alatt kiadott Utasítás egyes rendelkezéseinek módosítása	2178 és 2310
198,172. B. M. sz. Új mintájú bélyeges kincstári útleveľlúrlapok forgalombahozatala és az ezzel kapcsolatos intézkedések	2182
200,697. B. M. sz. A nem hivatásos állományból származó és ellátásban részesülő hadirokkan- tak, hadiözvegyek és hadiárvák házasságkötéséről és halálesetéről szóló adatok közlése	2242
218,709. B. M. sz. Az országos lakásépítési kormánybiztos támogatása	2369

1922. évi	Lap
219,400. B. M. sz. A vármegyei alkalmazottak és a vármegyei nyugdíjasok (kegydíjasok) családi pótlékának revíziója	2316
222,139. B. M. sz. A tényleges szolgálat kötelékébe tartozó, valamint a nyugalomba helyezett városi közigazgatási alkalmazottak családi pótlékának revíziója	2321
228,092. B. M. sz. A mozgólépcsőüzemek 1922. évi november és december havi egy-egy külön előadása tiszta jövedelmének az Országos Inségenyhitő mozgalom javára történő átengedése	2316
229,295. B. M. sz. A Dél-Amerikába kivándorolni szándékozók óvása	2438
230,725. B. M. sz. A Hollandiába való kivándorlás megakadályozása	2371
237,356. B. M. sz. A „Magyar Pénzügyi Compass” című mű megrendelése	2441
238,702. B. M. sz. A vármegyei tisztviselők rangsora	2391
239,600. B. M. sz. Az italmérési engedélyek elnyeréséhez megkívántató erkölcsi és megbízhatósági bizonyítványok kiállítása	2390
240,801. B. M. sz. A Cunard Steam Ship Company Limited liverpooli gőzhajóstársaság részére kivándorlók szállítására adott engedély meghosszabbítása	2383
240,802. B. M. sz. A Société Anonyme de Navigation Belge-Américaine (Red Star Line) antwerpeni gőzhajóstársaság részére kivándorlók szállítására adott engedély meghosszabbítása	2383
240,803. B. M. sz. A The Oceanic Steam Navigation Company Limited (White Star Line) liverpooli gőzhajóstársaság részére kivándorlók szállítására adott engedély meghosszabbítása	2381
240,804. B. M. sz. Az International Mercantile Marine Company (American Line, new-jersey-i gőzhajóstársaság részére kivándorlók szállítására adott engedély meghosszabbítása	2385
240,805. B. M. sz. A Nederlandsch-Amerikaansche Stroomwaart Maatschappij (Holland Amerika Linie) rotterdami gőzhajóstársaság részére kivándorlók szállítására adott engedély meghosszabbítása	2385
240,806. B. M. sz. A The Royal Mail Steam Packet Company londoni gőzhajóstársaság részére kivándorlók szállítására adott engedély meghosszabbítása	2386
240,807. B. M. sz. A Hamburg—Amerikanische Packetfahrt-Aktien-Gesellschaft (Hamburg—Amerika Linie) hamburgi gőzhajóstársaság részére a kivándorlók szállítására adott engedély meghosszabbítása	2386
240,808. B. M. sz. Az United American Lines newyorki gőzhajóstársaság részére kivándorlók szállítására adott engedély meghosszabbítása	2387
240,809. B. M. sz. A Navigazione Generale Italiana genuai gőzhajóstársaság részére a kivándorlók szállítására adott engedély meghosszabbítása	2387
240,810. B. M. sz. A Norddeutscher Lloyd brémeni gőzhajóstársaság részére a kivándorlók szállítására adott engedély meghosszabbítása	2388
240,811. B. M. sz. A Cosulich Società Triestina di Navigazione triesti gőzhajóstársaság részére kivándorlók szállítására adott engedély meghosszabbítása	2388
241,500. B. M. sz. Az államrendészeti ügyek országos nyilvántartása és egységes irányítása	2370 és 2389
245,700. B. M. sz. A leánykereskedelem és a fajtalan közlemények forgalmának elnyomására szervezett központi erkölcsrendészeti hatóságnak a belügyministerium ügykörébe való áthelyezése	2440
248,931. B. M. sz. A nemzetgyűlési képviselőválasztók névjegyzékének 1923. évben fogantatandó kiigazítása	2453
249,729. B. M. sz. A tényleges szolgálatban álló vármegyei tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek és szülötlen árvák) rendkívüli segélyének újabb fel- emelése	2457

h) A m. kir. földművelésügyi minister rendeletei.

1921. évi	Lap
37,250. F. M. sz. A mezőgazdasági kamarák székhelyének és működési területének megállapítása	75
116,323. F. M. sz. A paradicsomvetőmagforgalom tekintetében érvényes rendelkezések kiegészítése	290
151,143. F. M. sz. A marhalevelkezelési díjak újabb megállapítása	248
1922. évi	
20,684. F. M. sz. A méhészeti kerületek újabb beosztása	784
26,555. F. M. sz. A kávéfélék forgalmának szabályozása	497
27,100. F. M. sz. A túrófélék és gomolyasajtok készítésének és forgalmának szabályozása	785
28,000. F. M. sz. A leveskészítmények, leves- és ételizesítők gyártásának és forgalmának szabályozása	1780
50,064. F. M. sz. A magyarországi belforgalomban vasúton vagy hajón szállítandó egypatás állatoknak felrakás alkalmával való állatorvosi vizsgálata	110
50,999. F. M. sz. A kiviteli engedélyek átruházásának tilalma	322
51,251. F. M. sz. Az osztrák határhoz közeleső vasútállomáshoz irányított hasított körmű és egypatás állatoknak kirakás alkalmával való állatorvosi vizsgálata, az állatforgalomnak az osztrák határszáron való fokozottabb ellenőrzése és az állatkicsempészet megakadályozása	499
51,891. F. M. sz. A marhalevelek kiállítása, kezelése és a külföldi marhalevelek belföldi használatának módozatai tárgyában 80,600/1921. K. M. szám alatt kiadott rendelet 17. és 23. §-ainak módosítása	1089
ad 58,905. F. M. sz. A vasúton elszállításra kerülő állatok marhaleveleiről szükséges lejegyzéseknél követendő eljárás	2409
60,550. F. M. sz. Állattenyésztésünk és állategészségügyünk fejlesztése	258
65,055. F. M. sz. A gyümölcsfahernyők kötelező irtása	323
65,199. F. M. sz. A vértetű kötelező irtása	502
65,200. F. M. sz. A marokkói sáska irtása	291
65,222. F. M. sz. Az osztatlan közös legelőkben és a nyomásos gazdálkodásban érdekelt birtokosságok vagyon- és ügykezelése	504
65,500. F. M. sz.*) A cserebogarak irtása	789
67,200. F. M. sz. Az Országos Gazdasági Munkáspénztár részére járó díjaknak, valamint a pénztár által kifizetendő segélyeknek szabályozásáról szóló 1922. II. törvénycikk végrehajtása	626
82,100. F. M. sz. Az 1895 : XLVI. t.-c. alapján működő magvizsgáló állomások díjszabásának felemelése	1547
82,500. F. M. sz. Az édestejként forgalomba hozott tej édes és romlatlan minőségének biztosítása	1600
84,500. F. M. sz. A paprikaörlés szabályozása, valamint a Gyógy- és Ipari Növény Forgalmi Irodának a paprikakivitel körül követendő eljárása	2122
110,327. F. M. sz. A marhalevelkezelési díjak szabályozása	2410
117,200. F. M. sz. A mező- és hegyőrök fegyverviselése	2410

i) A m. kir. honvédelmi minister rendeletei.

1921. évi	
37,976. H. M. sz. Az önkéntes jelentkezésen alapuló kiegészítési rendszer bevezetése	111
1922. évi	
239. H. M. sz. M. kir. Honvédség elnevezés használatba vétele	260
308. H. M. sz. Az önkéntes jelentkezési rendszer bevezetése ügyében kiadott 37,976/1921. H. M. számú körrendelet helyesbitése	249

*) Csatolva hozzá: Utasítás a cserebogarak irtására.

1922. évi	Lap
3,372. H. M. eln. sz. A hadiszolgáltatásról szóló 1912 : LXVIII. t.-c. hatályának megszűnése	765
4,765. H. M. sz. Házassági engedély iránti kérvények felszerelése a 37,976/1921. H. M. eln. 15. számú rendelet IV. mellékletének helyesbitése	904
11,673. H. M. eln. sz. Új „Kötelező” minta rends eresítése a m. kir. honvédség tagjai számára	1229
14,179. H. M. sz. Átmeneti segély és külön rendkívüli segély	1426
47,630. H. M. sz. Rendkívüli drágasági segély összegének felemelése 1922. február hó 1-től	1277

j) A m. kir. igazságügyminister rendeletei.

1921. évi	
4,028. I. M. sz. *) A háborúban eltűnt és holtak nyilvánított egyének megkülönböztetett megjelölése	1375
58,227. I. M. sz. A tatai kir. járásbírósnál fiatakorúak bíróságának alakítása	760
66,600. I. M. sz. A munkásbiztosítási bírósági határozatok végrehajtása	760
1922. évi	
21,443. I. M. sz. Az Országos Középítési Tanács részéről közigazgatási hatóság vagy bíróság előtt adott felülvélemény díjazásának szabályozása	1149
24,600. I. M. sz. A nemzetgyűlési képviselőválasztások napjára kitűzött bírósági tárgyalások elhalasztása	1150
30,000. I. M. sz. A háborúban eltűntek holtaknyilvánításáról szóló 28,000/1919. I. M. számú rendelet hatályának kiterjesztése	1278
34,300. I. M. sz. A büntető ügyekben kibocsátott nyomozóleveleknek, személyleírás- körözéseknek és elfogatóparancsoknak, valamint ezek visszavonásának és az országból való kiutasításoknak közzététele	1429
35,996. I. M. sz. A lakbértmegállapítási ügyekben fizetendő külön eljárási költségek	1461
52,900. I. M. sz. A bírósági iratok kézbesítéséről szóló 42,300/1914. I. M. számú rendelet módosítása	2282
55,206. I. M. sz. A 20,000/1906. I. M. számú Házassági Utasítás 51. §-ának újabb módosítása	2326

k) A m. kir. kereskedelemügyi minster rendeletei.

1921. évi	
62,689. K. M. sz. **) Az utaknak a közforgalmú vasutakon való átvezetése	9
80,420. K. M. sz. Kompvámszedési jog gyakorolhatására adott engedélyokirat a Zemplén vármegye területén levő „Alsóbereczki” kompra	1283
83,482. K. M. sz. Kecskemét törvényhatósági joggal felruházott város vámdíjszabályzatának újbóli megállapítása	261
85,475. K. M. sz. Az olasz és bolgár állampolgárok iparüzése	137
90,388. K. M. sz. A tolna-bogyiszlói igazolt révvámszedési jognál alkalmazott vámdíjszabályzat újbóli megállapítása	14
92,568. K. M. sz. A „Robbanóanyag- és lőporegyedárusági tanács” létesítése	262
93,928. K. M. sz. A ráckevei cs. és kir. uradalom részére igazolt kompokon alkalmazandó vámdíjszabályzat megállapítása	920
96,087. K. M. sz. A személyes szolgáltatásoknak útépítés és útfenntartási célokra való igénybevétele tárgyában tett intézkedések hatályának kiterjesztése	16
96,495. K. M. sz. A mindsenti, algyői és ányosi tiszakompokon gyakorolt vámszedési jogoknál alkalmazott vámdíjszabályzat újbóli megállapítása	341
97,094. K. M. sz. Az állami italmérési-jövedékről szóló 1921 : IV. t.-c., valamint az 1921 : XXIII. t.-c. 15. §-ának az ipart (kereskedést) érintő rendelkezései végrehajtása tárgyában kiadott 93,118/1921. K. M. rendelet 8. §-ának utolsó bekezdésében, valamint a 9. §-ban megállapított határidő meghosszabbítása	94

*) A 37,219/1922. B. M. sz. melléklete.

**) Szabályzat.

1921. évi

Lap

97,818. K. M. sz. Az 1874 : VIII. t.-c. alapján felállított hordóhitelesítő hivatalok további működése tárgyában 1909. évi január hó 7-én 1,054/IV. szám alatt kiadott rendelet hatályának újabb meghosszabbítása	137
98,709. K. M. sz. A fényképészipar vasárnapi és Szent István-napi munkaszünetének újabb szabályozása	263
99,528. K. M. sz. A paks—zádori réven gyakorolt igazolt révvámszedési jognál alkalmazandó vámdíjszabályzat újbóli megállapítása	1204

1922. évi

3,741. K. M. sz. A községházánál berendezett nyilvános távbeszélő állomásokról feladott táviratok, illetőleg az onnan kezdeményezett beszélgetések	1463
10,037. K. M. sz. A sürgős állami és sürgős hírlapbeszélgetések és táviratok rendszeresítése	986
56,100. K. M. sz. A gépjárművek közúti forgalmáról szóló 57,000/1910. B. M. számú belügyministeri rendelet és az ahhoz mellékelt utasítás egyes rendelkezéseinek módosítása és kiegészítése	383 és 563
56,316. K. M. sz. Budapest székesfőváros, Újpest r. t. város, Rákospalota, Erzsébetfalva, Kispeszt és Pestszentlőrincz Község egész területén a nyílt árusítási üzletek zárórájának szabályozása	386
56,742. K. M. sz. A hadiözvegyek, az állásuk, illetőleg foglalkozásuk elhagyására kényszerült közszolgálati alkalmazottak és más egyének iparüzésének megkönnyítése	640
56,959. K. M. sz. Tokaj nagyközség részére kompvámszedési jog gyakorlására kiadott engedélyokirat	1044
59,472. K. M. sz. A hidasnémeti ker. erdőbényei törvényhatósági közút 0.1—0.3 km. pontjai között levő Hernád-hidon gyakorolt igazolt hidvámszedési jognál alkalmazandó vámdíjszabályzat újbóli megállapítása	1047
60,237. K. M. sz. A Budapest székesfőváros területén levő mészáros- és hentesüzletek szombat esti zárórája	1090
60,243. K. M. sz. Az ipari munka vasárnapi és Szent István napi szünetelésének szabályozása tárgyában 1921. évi november hó 18-án 94,537. szám alatt kiadott rendelet egyes határozmányainak kiegészítése	1091
60,600. K. M. sz. A gépkocsiknak és a motorkerékpároknak új forgalmi engedéllyel, igazoló lappal és rendszámmal való ellátása	793
60,671. K. M. sz. A kőművesmester munkakörét megállapító 32,396/1913. K. M. számú körrendelet 1. §-ának értelmezése	905
61,304. K. M. sz. Az üzleti záróráról szóló 1913 : XXXVI. t.-c. végrehajtása tárgyában 6,550. 1913. K. M. eln. szám alatt kiadott rendelet módosítása	1092
61,664. K. M. sz. Kompvámszedési jog gyakorolhatására adott engedélyokirat Szeged sz. kir. város részére	1280
62,752. K. M. sz. Nagykanizsa rendezett tanácsú város területén a nyílt árusítási üzletek zárórájának szabályozása tárgyában 92,954/1921. szám alatt kiadott rendelet módosítása	818
64,520. K. M. sz. Miskolcz törvényhatósági joggal felruházott város területén a nyílt árusítási üzletek zárórájának szabályozása	1279
64,844. K. M. sz. Tokaj nagyközség közönsége részére kövezetvámszedési jog gyakorolhatására adott engedélyokirat	1464
65,671. K. M. sz. Az inség enyhítését célzó intézkedésekre szolgáló szénfelár megállapítása	1093
66,188. K. M. sz. Békéscsaba (Máv.) és Békéscsaba közúti vasútállomáson Békéscsaba r.-t. város közönsége által gyakorolt kövezetvámszedési jognál alkalmazott vámdíjak jegyzéke	1233
66,480. K. M. sz. A szolnoki közúti Tiszahidon életbeléptetett vámszedés gyakorlásánál alkalmazandó vámdíjszabályzat újbóli megállapítása	1488
67,736. K. M. sz. A borbély- és fodrászüzletek szombati zárórájának megállapítása	1342

1922. évi	Lap
68,742. K. M. sz. Az öcsöd—mesterszállási th. közúton hidvámszedési jog gyakorolhatására adott engedélyokirat	1303
74,083. K. M. sz. Köröm és Poga község közönsége részére kompvámszedési jog gyakorolhatására adott engedélyokirat	1491
74,627. K. M. sz. Miskolcz újv. közönsége részére kövezetvámszedési jog gyakorolhatására adott engedélyokirat	1547
75,962. K. M. sz. Debreczen törvényhatósági joggal felruházott sz. kir. város területén a nyílt árusítási üzletek zárórájának szabályozása	1924
76,147. K. M. sz. Kompvámszedési jog gyakorolhatásának újbóli engedélyezése Hajdú vármegye közönsége részére	2327
77,599. K. M. sz. A kövezetvámszedési jog újbóli engedélyezése Szigetvár nagyközség részére	2294
78,111. K. M. sz. A gépkocsiknak és motorkerékpároknak folyamatban levő országos átszámozása során a gépjárműkerületek székhelyein kívül tartott szakértői vizsgálatokért fizetendő külön díjak	1468
78,214. K. M. sz. Szolnok r. t. város területén a nyílt árusítási üzletek zárórájának szabályozása	1925
79,156. K. M. sz. Engedélyokirat Csongrád község közönsége részére vámszedési jog újbóli gyakorolhatására	2251
80,207. K. M. sz. Debreczen törvényhatósági joggal felruházott szabad királyi város területén a borbély-, fodrász- és rokonipari munkák vasárnapi és Szent István napi szünetelésének szabályozása	2412
84,902. K. M. sz. Utvámszedés jog engedélyezése Békés vármegye részére	2124
86,122. K. M. sz. A Miskolcz törvényhatósági joggal felruházott város területén a nyílt árusítási üzletek zárórájának szabályozása tárgyában kiadott 64,520/1922. K. M. számú rendelet módosítása	2185
88,625. K. M. sz. Az ipari munka vasárnapi és Szent István napi szünetelésének szabályozása tárgyában 1921. évi november hó 18-án 94,537. K. M. szám alatt kiadott rendelet egyes határozmányainak kiegészítése	2186
88,708. K. M. sz. A ráczkevei Árpádhidon örök urbéri egyezség alapján gyakorolt hidvámszedési jognál alkalmazott vámdíjszabályzat újbóli megállapítása	2221
89,305. K. M. sz. Kövezetvámszedési jog gyakorolhatása Esztergom sz. kir. város közönsége részéről	2244
89,963. K. M. sz. Debreczen sz. kir. város közönsége részére a kövezetvámszedési jognál alkalmazott vámdíjszabályzat újbóli megállapítása	2187
91,413. K. M. sz. Kövezetvámszedési jog gyakorolhatása Eger r. t. város közönsége részéről	2233
93,019. K. M. sz. Kövezetvámszedési jog gyakorolhatásának újbóli engedélyezése Szarvas nagyközség részére	2330
93,062. K. M. sz. A Tiszalök tiszatordai révvámszedési jognál alkalmazott vámdíjszabályzat	2345
97,300. K. M. sz. A kézi lőfegyverek kötelező megvizsgálásáról szóló rendeletek módosítása	697
97,387. K. M. sz. Utvámszedési jog engedélyezése Sopron vármegye közönsége részére	2412
97,560. K. M. sz. Székesfehérvár törvényhatósági joggal felruházott sz. kir. város területén a nyílt árusítási üzletek zárórájának szabályozása	2416
97,603. K. M. sz. Kövezetvámszedési jog engedélyezése Budaörs nagyközség közönsége részére	2417
108,234. K. M. sz. Budapest székesfőváros, Ujpest és Kispest rendezett tanácsú városok, Rákospalota, Erzsébetfalva és Pestszentlőrincz községek egész területén a nyílt árusítási üzleteknek a karácsonyi ünnepét megelőző köznapokon való zárórája szabályozása	2420

I) A m. kir. közéletmezési miniszter rendeletei.

1922. évi	Lap
7.000. Ké. M. sz. Az élelmicikkeknek a határszéli forgalomban való korlátozásáról kibocsátott 1,354/1922. M. E. sz. rendelet végrehajtása	983
8.924. Ké. M. sz. Az úgynevezett adógabonát és adótengetit helyettesítő váltáságnak elengedésére irányuló felebbezések elbírálásánál követendő eljárásra vonatkozólag kiadott 17,500/1921. Ké. M. sz. rendelet kiegészítése tárgyában kibocsátott 129,000. 1921. F. M. számú rendelet végrehajtása	698
16.081. Ké. M. sz. A gabona- és lisztkészletek bejelentését elrendelő 2,636/1922. M. E. számú rendelet pontos végrehajtása	1151
23.000. Ké. M. sz. A 144,000/1921. F. M. számú rendelet kiegészítése és módosítása	1360
24.000. Ké. M. sz. Az élelmicikkeknek a határszéli forgalomban való szállítását korlátozó 7,000/1922. Ké. M. számú rendelet kiegészítése	1430
27.500. Ké. M. sz. Az 1922/23. gazdasági évben lisztbeszerzésben hatósági támogatásban részesítendő névjegyzékének összeállítása, illetőleg a m. kir. miniszterium 5,988. 1922. M. E. számú rendeletének végrehajtása	1568
29.346. Ké. M. sz. A Budapest székesfőváros lisztellátása céljából hatóságilag kiutalt liszthez szükséges zsákok forgalma	1823
29.880. Ké. M. sz. A hatóságilag kiutalt őrlményekkel töltve átvett zsákok forgalma	1824
34.000. Ké. M. sz. Az 1922/1923. termésévben a kormány által közfogyasztás céljaira szánt termények feldolgozására vonatkozó 6,420/1922. M. E. számú rendelet módosítása	1938

II) A m. kir. miniszterelnök rendelete.

1922. évi	
7.860. M. E. sz. A rotációs és színes nyomópapíron előállított sajtótermékek terjedelmének korlátozása tárgyában kiadott 6,911/1922. M. E. számú rendelet módosítása	2119

III) A m. kir. népjóléti és munkaügyi miniszter rendeletei.

1921. évi	
2,300. N. M. M. sz. A lakásügyi miniszteri biztosi kerületek megállapítása	16
19,674. N. M. M. sz. A városi közkórháznakál rendszeres fizetéssel alkalmazott tisztviselők és díjnokok rendkívüli segélye	263
57,194. N. M. M. sz. A városi közkórházi tisztviselők és díjnokok rendkívüli segélyének folytatólagos engedélyezése és felemelése továbbá egyszersmindenkorra szóló beszerzési segélyeknek engedélyezése és a családi pótléknek felemelése	265
194,021. N. M. M. sz. Az állami tisztviselők gyógykezelésének további ideiglenes szabályozása	95
1922. évi	
502. N. M. M. sz. Az italmérésnél és italelárusításnál követendő egészségügyi rendszabályok, az ezek áthágására kiszabandó büntetések és az orvosrendőri felügyelet gyakorlása	507
9,999. N. M. M. sz. A vidéki lakásügyi hatóságok előtti eljárásban fizetendő; illetékek (díjak) szabályozása	1469
1,300. N. M. M. sz.*) A nem hívtasos katonai állományból származó hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvaik ellátásáról szóló 2,700/1922. M. E. sz. rendelet végrehajtása	699
2,300. N. M. M. sz. A kórházakban külön szobákban elhelyezett állami tisztviselők és családtagjaik ápolási díjainak felszámítása	325
3,040. N. M. M. sz. A patkányirtás	292
6,303. N. M. M. sz. Az új magyar gyógyszerársszabás	342
6.303. N. M. M. sz. Az új magyar „Gyógyszerársszabás”	343

*) Csatolva hozzá: Utasítás a 2,700/1922. M. E. sz. rendelet 34. §-a alapján szervezett igénymegállapító bizottságok számára.

1922. évi	Lap
7,925. N. M. M. sz. Az állami tisztviselők (ideértve a m. kir. posta és a M. Á. V. tisztviselőit is) tüdőbeteg gyermekeinek a budakeszi tüdőbeteg-szanatóriumban leendő díjmentes gyógykezelése	370
7,930. N. M. M. sz. A betegségi biztosítási napibérosztályok és átlagos napibérek	370
10,000. N. M. M. sz. A lakásügyi hatóságok szervezetének, ügyvitelének és eljárásának szabályozása	1553
10,976. N. M. M. sz. Az állami lakásépítés céljaira befolyó díjak elszámolása	1601
12,736. N. M. M. sz. Az orvosrendőri szolgálat ellátása	1064
14,852. N. M. M. sz. A városi közkórházi tisztviselők és díjnokok havi drágasági és rendkívüli segélyének megállapítása	906
14,853. N. M. M. sz. A vármegyei közkórházi alkalmazottak, valamint a községi közkórházi tisztviselők és díjnokok havi drágasági és rendkívüli segélyének megállapítása	907
14,854. N. M. M. sz. A községi és körorvosok rendkívüli segélyeinek folytatólagos engedélyezése és felemelése, továbbá egyszersmindenkorra szóló beszerzési segélyeknek engedélyezése és a családi pótléknek felemelése tárgyában kiadott 51,474/1921. N. M. M. számú rendelet módosítása	1343
15,645. N. M. M. sz. Az érvényben levő gyógyszerársszabás módosítása	722
16,000. N. M. M. sz. A vidéki lakásügyi hatóságok előtti eljárásban fizetendő illetékek (díjak) szabályozása	2235
19,000. N. M. M. sz. A vidéki lakásügyi hatóságok előtti eljárásban fizetendő nyomozó-díjak szabályozása	2452
21,849. N. M. M. sz. A 697/1916. M. E. számú kormányrendelet alapján elkobzott termények értékesítéséből, valamint a közszükséglet kielégítése elől jogtalanul elvont terménykészletek után kiszabott kártérítő összegekből befolyt s egyéb a „Rokkantak segélyalapját” megillető összegek befizetése és elszámolása	1361
22,215. N. M. M. sz. A hatósági orvosok pénztári orvosi vizsgálata	819
25,600. N. M. M. sz. A magánorvoslás díjazásának ideiglenes rendezése	1363 és 1364
28,000. N. M. M. sz. Az állami tisztviselők és egyéb állami alkalmazottak gyógykezelésének ideiglenes szabályozása	1049
28,092. N. M. M. sz. A közzolgálati alkalmazottak és a m. kir. honvédség tagjainak gyógyfürdőztetése, valamint üdültetése	1205
31,769. N. M. M. sz. Az országos Betegápolási Alap stb. terhére történő gyógyszerrendelésekre vonatkozó 99,000/1898. B. M. számú Szabályzat, valamint az Országos Betegápolási Alap terhére rendelt orvosi vényeken a szegénység igazolásáról és a rendelt gyógyszerek árának kifizetéséről szóló 118,956/1898. B. M. számú körrendelet némely rendelkezésének módosítása	2283
32,304. N. M. M. sz. Az érvényben levő gyógyszerársszabás módosítása	1151
36,006. N. M. M. sz. Községi bábák évi járandósága, valamint a bábai segélyek díjának felemelése	1344
37,222. N. M. M. sz. A vármegyei közkórházi alkalmazottak, nyugdíjasok, özvegyek és szülőtlen árvák, valamint a községi közkórházi tisztviselők és díjnokok vagy nyugalomba helyezett tisztviselők, díjnokok és azok özvegyei vagy szülőtlen árvái átmeneti segélye	1305
37,223. N. M. M. sz. A városi közkórházi tisztviselők és díjnokok átmeneti segélye	1306
37,224. N. M. M. sz. A községi (kör-) orvosok átmeneti segélye	1286
50,021. N. M. M. sz. A közzolgálati alkalmazottak és a m. kir. honvédség tagjainak gyógyfürdőztetése, valamint üdültetéséről kiadott 28,092. számú rendelet módosítása	1432
50,895. N. M. M. sz. Az érvényben levő gyógyszerársszabás módosítása	1432
56,529. N. M. M. sz. Az új szódavizgyár engedélyezése iránt beadott kérvények elbírálása	1994
56,529. N. M. M. sz. Az új szódavizgyár engedélyezése iránt beadott kérvények elbírálása tárgyában kiadott rendelet helyesbítése	2203

1922. évi

	Lap
58,793. N. M. M. sz. Az érvényben levő gyógyszerárszabás újabb módosítása	1602
63,351. N. M. M. sz. A városi közkórházi tisztviselők és díjnokok rendkívüli segélyének folytatólagos engedélyezése és felemelése	1902
63,352. N. M. M. sz. A vármegyei közkórházi alkalmazottak, nyugdíjasok, özvegyek és szülőtlen árvák, valamint a községi közkórházi tisztviselők és díjnokok vagy nyugalomba helyezett tisztviselők, díjnokok és azok özvegyei vagy szülőtlen árvái rendkívüli segélyének folytatólagos engedélyezése és felemelése	1902
63,353. N. M. M. sz. A községi (kőr-) orvosok rendkívüli segélyének folytatólagos engedélyezése és felemelése	1904
66,686. N. M. M. sz. A vármegyei közkórházi alkalmazottak, nyugdíjasok és özvegyek lakáspénzpótlékban, illetőleg lakbérnyugdíj-pótlékban való részesítése	2164
67,264. N. M. M. sz. Opció esetén ellátási illetmények folyósítása a nem hivatásos volt katonai személyek, illetőleg ezek hátramaradtai részére	1806
67,362. N. M. M. sz. A vörhenyben és diftériában elhunytak hulláinak szállítása	2127
68,186. N. M. M. sz. Az új magyar gyógyszerárszabás	1939
68,186. N. M. M. sz. Az új magyar „Gyógyszerárszabás”	1940
75,792. N. M. M. sz. Az érvényben levő gyógyszerárszabás módosítása	2158
81,095. N. M. M. sz. A vörhenyben és diftériában elhunytak hulláinak szállítása	2421
89,000. N. M. M. sz. A betegségi és baleseti biztosítás körében teljesítendő általános bejelentés	2297
91,000. N. M. M. sz. A nem hivatásos állományból származó hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvák ellátásáról szóló 2,700/1922. M. E. és 7,200/1922. M. E. számú kormányrendeletek végrehajtása	1995
94,759. N. M. M. sz. Az érvényben levő gyógyszerárszabás munkadíjtételeinek módosítása	2421
95,921. N. M. M. sz. A nem hivatásos állományból származó hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárváknak ellátási igényét kizott rendeletek egyes rendelkezéseinek hatályon kívül helyezése	2255
100,000. N. M. M. sz. A nem hivatásos állományból származó hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárváknak ellátási igényét kizáró jövedelmi határnak felemelése tárgyában kiadott 8,700/1922. M. E. számú rendelet végrehajtása	2285
104,460. N. M. M. sz. A nem hivatásos állományból származó hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvák ellátásáról szóló 91,000/1922. N. M. M. számú végrehajtási utasítás 4. §. 2. pontjának végrehajtása	2428
105,500. N. M. M. A nem hivatásos állományból származó hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvák járadékának és pótlékának 1923. évi január hó 1-ével való kifizetése	2430

o) A m. kir. pénzügyminister rendeletei.

1921. évi

4,848. P. M. sz. Az egyenesadók és illetékekről szóló törvényes rendelkezések végrehajtásánál közreműködő m. kir. adóellenőrök alkalmazása	25
5,600. P. M. sz. A közszolgálatban álló tisztviselőknek és egyéb alkalmazottaknak (nyugdíjasoknak, özvegyeknek és szülőtlen árváknak) kedvezményes árú pamutvászonnal, továbbá másodizben kedvezményes árú cipőkkel való ellátása tárgyában	26
5,633. P. M. sz. A közszolgálatban álló tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek és szülőtlen árvák) részére egyes esetekben burgonyapótlégeknek kiadása	267
5,800. P. M. sz. Azoknak a közszolgálatban álló tisztviselőknek és egyéb alkalmazottaknak (nyugdíjasoknak, özvegyeknek és szülőtlen árváknak) kedvezményes árú tüzelőanyaggal való ellátása tárgyában, akiknek a kedvezményes ellátásra való igényjogosultsága 1921. évi szeptember hó 1-én vagy valamely későbbi időpontban állott be	514

1921. évi	Lap
6,100. P. M. sz. A magyar államadóssági szolgálat ellátása	97
15,834. P. M. sz. A kivetett vagyonszállásnak mikénti fizetése	329
160,542. P. M. sz. A cukor után fizetendő kincstári árrészesedésről szóló 1921. évi 148,863. számú pénzügyministeri rendelet módosítása, illetőleg kiegészítése	100
173,746. P. M. sz. A vagyonszállásról szóló I. törvény harmadik fejezete értelmében szállás-köteles és 400/1921. M. E., illetőleg 369/1921. P. M. számú rendeletekkel zárolt külföldi értékpapiroknak a zárolás alól való részletes feloldása	250
176,834. P. M. sz. A szivarkahüvely- és szivarkapapiradóról szóló 1921. évi XIX. t.-c. végrehajtása tárgyában kiadott 1921. évi 83,900. számú pénzügyministeri rendelet módosítása	100
185,992. P. M. sz. A vagyonszállás fizetése szempontjából a búza 1922. január havi árának megállapítása	101
1922. évi	
77. P. M. sz. Az ingatlanvagyonszállásról szóló törvény, egyes rendelkezéseinek magyarázata	252
150. P. M. sz. A háború előtt felvett magyar államadósság megjelölése tárgyában kibocsátott 9,930/1920. M. E. számú rendelet módosítása és a külföldiek tulajdonát alkotó címletek különleges megjelölése	325
311. P. M. sz. Az Osztrák-magyar bank felülhelyezett 2 koronáról szóló jegyeinek, valamint az u. n. tanácsköztársaság zervei által kibocsátott kétkoronás bankjegyutánzatok kicserélése	375
500. P. M. sz. A közszolgálatban álló tisztviselőknek és egyéb alkalmazottaknak (nyugdíjasoknak, özvegyeknek és szülőtlen árváknak) kedvezményes árú ruhaszövettel való ellátása	530
690. P. M. sz. A magyar államadósságok és az azokat terhelő vagyonszállásról szóló 1921 : XXVI. t.-c. 7. §-ának részben való végrehajtása	542
1,200. P. M. sz. A 4,700/1920. P. M. számú, illetőleg 6,200/1920. P. M. számú pénzügyministeriumi körrendeletek alapján kiállított cipőutalványok beváltási határidejének meghosszabbítása	1313
1,651. P. M. sz. A közszolgálatban álló tisztviselőknek és egyéb alkalmazottaknak (nyugdíjasoknak, özvegyeknek és szülőtlen árváknak) kedvezményes árú ruhaszövettel való ellátása tárgyában kiadott 500/1922. P. M. számú pénzügyministeriumi körrendeletnek kiegészítése	1065
1,700. P. M. sz. A közszolgálatban álló és Budapesten, Kispesten, Ujpesten és Erzsébetfalván lakó tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek és szülőtlen árvák) részére az 1922. évi július hó 1-jétől 1923. évi április hó 30-ig terjedő tíz hónapra járó kedvezményes árú tüzfának kiszolgáltatása	1093
1,770. P. M. sz. A Magyarországnak szerb közigazgatás alatt állott és magyar közigazgatás alá visszakerült területén lakó tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek és szülőtlen árvák) részére az 1920. évi március hó 1-étől 1920. évi december hó 31-éig terjedő időre ki nem adott kedvezményes árú élelmiszerek helyett és az 1920. évi március hó 1-étől 1921. évi augusztus hó 31-éig terjedő időre ki nem adott kedvezményes árú tüzelőanyagellátás (tüzifa és szén) helyett készpénzmgértérítések engedélyezése	1234
1,800. P. M. sz. A közszolgálatban álló és vidéken lakó tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek és szülőtlen árvák) részére az 1922. évi július hó 1-től 1923. évi április hó 30-ig terjedő tíz hónapra járó kedvezményes árú tüzfának kiszolgáltatása	1245
1,900. P. M. sz. A közszolgálatban álló és Budapesten, Kispesten, Ujpesten és Erzsébetfalván lakó tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek és szü-	

1922. évi

Lap

	lőtlen árvák) részére az 1922. évi július hó 1-től 1923. évi április hó 30-ig terjedő tíz hónapra járó kedvezményes áron külföldi szénnek kiszolgáltatása . . .	1496
2.000. P. M. sz.	A-közszolgálatban álló és vidéken lakó tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek és szülőtlen árvák) részére az 1922. évi július hó 1-jétől 1923. évi április hó 30-áig terjedő tíz hónapra járó kedvezményes árú szénnek kiszolgáltatása	1965
2.200. P. M. sz.	A közszolgálatban álló tisztviselőknek és egyéb alkalmazottaknak (nyugdíjasoknak, özvegyeknek és szülőtlen árváknak) kedvezményes árú tüzelőanyag-ellátása tárgyában kiadott 5,800/1921. P. M. számú körrendelet kiegészítése	1507
2.283. P. M. sz.	Az 1922. évi saját használatra való 200 palántás dohánytermelés engedélyezésénél követendő eljárás	295
2.381. P. M. sz.	A gyufa után fizetendő kincstári részesedés felemelése	1365
2.417. P. M. sz.	A létszámapasztás keresztülvezetésének módozatait szabályozó 5,075/1922. M. E. számú kormányrendelet végrehajtása	1315
2.470. P. M. sz.	A közszolgálatban álló tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek és szülőtlen árvák) kedvezményes ellátásáról szóló 1920. évi 6,000. M. E. számú rendeletnek kiegészítése és részben való módosítása tárgyában kiadott 1922. évi 4,560. M. E. számú rendelet értelmében járó készpénzváltáság összegének megállapítása és az idézett rendeletnek kiegészítése	1345
2.776. P. M. sz.	Az 1922 : VIII. t.-c.-nek a m. kir. vámörségre vonatkozó rendelkezései végrehajtása	1511
3.010. P. M. sz.	A közszolgálatban álló tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek és szülőtlen árvák) kedvezményes ellátásával kapcsolatban kiadott 1922. évi 4,560. M. E. számú és 1922. évi 6,300. M. E. számú rendeletek értelmében az 1922. évi augusztus hónapra járó készpénzváltáság összegének a megállapítása	1573
3.198. P. M. sz.	A létszámapasztási állományba sorozottak jöhszemüleg felvett illetményei	1826
3.270. P. M. sz.	A közszolgálatban álló tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek és szülőtlen árvák) kedvezményes ellátásával kapcsolatban kiadott 1922. évi 4,560. M. E. számú és 1922. évi 6,300. M. E. számú rendeletek értelmében az 1922. évi szeptember hónapra járó készpénzváltáság összegének a megállapítása	1904
3.278. P. M. sz.	A B. listásokat végellátásuk kiutaltványozásáig megillető 80%-os előlegek mikénti megállapítása	1905
3.500. P. M. sz.	A közszolgálatban álló tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek és szülőtlen árvák) részére az 1922. évi július hó 1-jétől 1923. évi június hó 30-áig terjedő 12 hónapra járó kedvezményes árú burgonyának kiszolgáltatása	2129
3.733. P. M. sz.	A közszolgálatban álló tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek és szülőtlen árvák) részére a kedvezményes árú természetbeni élelmi-szerellátás helyett az 1922. évi 4,560. M. E. számú és az 1922. évi 6,300. M. E. számú rendeletek értelmében adandó készpénzváltáság összegének az 1922. évi október hónapra szóló megállapítása	2099
3.900. P. M. sz.	Azoknak a közszolgálatban álló tisztviselőknek és egyéb alkalmazottaknak nyugdíjasoknak, özvegyeknek és szülőtlen árváknak) kedvezményes árú tüzelőanyaggal való ellátása tárgyában, akiknek a kedvezményes ellátásra való igény-jogosultsága 1922. évi július hó 1-jét követő időpontban állott be	2347
4.110. P. M. sz.	A közszolgálatban álló tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek és szülőtlen árvák) részére a kedvezményes árú természetbeni élelmi-szerellátás helyett az 1922. évi 4,560. M. E. számú és az 1922. évi 6,300. M. E. számú rendeletek értelmében adandó készpénzváltáság összegének az 1922. évi november hónapra szóló megállapítása	2237
4.255. P. M. sz.	A koronaértékben való közkötelező számítással összefüggő egyes kérdések	2286

1922. évi	Lap
4.614. P. M. sz. A közszolgálatban álló tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek és szülőtlén árvák) részére a kedvezményes árú természetbeni élelmszerellátás helyett a 4,560. és 6,300/1922. M. E. számú rendeletek értelmében adandó készpénzváltás összegének az 1922. évi december hónapra szóló megállapítása	2334
22,700. P. M. sz. Az állami italmérési jövedékekről szóló 1921 : IV. t.-c. 18. §-át részben módosító 1922 : I. t.-c. 19. §-ának végrehajtása	376
25,498. P. M. sz. A haború előtt felvett magyar államadósság megjelölésére és a külföldiek tulajdonát alkotó címletek megjelölése ellen óvás emelésére megszabott határidő meghosszabítása	550
26,436. P. M. sz. A magyar korona országai egyesített címere és az ország külön címere használhatóságának megengedéseért járó díj lefizetése	1010
33,287. P. M. sz. Az 1922 : VI. t.-cikknek a közigazgatási beadványok illetékét felelő 9. és 10. §-ai és a 11. §-a végrehajtása	551
73,895. P. M. sz. A könyvnyomdai úton előállított 3. 4 és 5 K-ás bélyegjegyek (okmány-bélyegek) forgalomba bocsátása	1104
76,184. P. M. sz. A szivarkahüvely- és szivarkapapiradóról szóló 1921 : XIX. t.-c. végrehajtása tárgyában kiadott 1921. évi 83.900. számú pénzügyministeri rendelet módosítása	1437
111,916. P. M. sz. Az 1922 : VI. t.-c. 3. §-a alapján eszközzendő szabályszerű végelbánások körüli eljárás egyöntetőségének biztosítása	1435
113,754. P. M. sz. Az 1922 : VIII. t.-c.-nek a m. kir. pénzügyőrségre vonatkozó rendelkezései végrehajtása	1520
118,231. P. M. sz. A szivarkahüvely és szivarkapapir után fizetendő kincstári árrészesedés	1807
128,794. P. M. sz. Az új mintájú bélyeges kincstári útlevelelőlapok forgalombabocsátása	2100
143,500. P. M. sz. Utasítás a nem hivatásos állományból származó hadirokkantakat, hadiözvegyeket és hadiárvaakat a 2.700/1922. M. E. számú rendelet alapján megillető járadékok nyilvántartása, kifizetése, könyvelése és elszámolása körül követendő eljárásról	2030
150,721. P. M. sz. A cukor után fizetendő kincstári árrészesedés újabb szabályozása	2141
150,758. P. M. sz. A közforgalomba bocsátott mesterséges édesítőszerke forgalmának újabb szabályozása	2141
150,784. P. M. sz.*) Mesterséges édesítőszerke árszabása	2203
167,933. P. M. sz. A gyufa után fizetendő kincstári részesedés újabb szabályozása	2238
167,936. P. M. sz. A sör után fizetendő kincstári részesedésről szóló 1921 : IX. t.-c. végrehajtása	2205
167,937. P. M. sz. Az ásványolajtermékek után fizetendő kincstári részesedés újabb szabályozása	2208
178,476. P. M. sz. Az ásványolajtermékek után fizetendő kincstári részesedés újabb szabályozása tárgyában kiadott 167,937/1922. számú rendelet kiegészítése	2364

p) A m. kir. vallás- és közoktatásügyi minster rendelete.

1922. évi	Lap
1,042. V. K. M. sz. A m. kir. ministerium 2,200/1922. M. E. szám, az 1922. évben összeülő nemzetgyűlés tagjainak választásáról szóló rendeletének az iskolákat érintő pontjainak közlése és végrehajtása	713

*) Hirdetmény.

2. Egyéb rendeletek.

a) Az Erdő- és Faügyek országos kormánybiztosának rendeletei.

1922. évi	Lap
1,029. E. F. O. Kb. sz. A közszükségleti célokra igénybe vehető tűzifa árának újabb megállapítása	1346
1,030. E. F. O. Kb. sz. Az államvasutak által igénybe vehető és vasuti talpfák céljára alkalmas gömbölyű faanyagok árának újabb megállapítása	1347
1,230. E. F. O. Kb. sz. A közszükségleti célokra igénybe vehető tűzifa árának újabb megállapítása	1818
1,297. E. F. O. Kb. sz. A m. kir. államvasutak talpfaszükségletének biztosítása	1911
1,457. E. F. O. Kb. sz. A közszükségleti célokra igénybe vehető tűzifa árának újabb megállapítása	1981
1,610. E. F. O. Kb. sz. A közszükségleti célokra igénybe vehető tűzifa árának újabb megállapítása	2149
1,830. E. F. O. Kb. sz. A közszükségleti célokra igénybe vehető tűzifa árának újabb megállapítása	2239
2,018. E. F. O. Kb. sz. A fakészletek felhasználása és azok forgalombahozatalának szabályozása tárgyában kiadott egyes rendelkezések hatályon kívül helyezése	305
2,021. E. F. O. Kb. sz. A fuvarbérek emelkedéséből származó többkiadás felszámíthatása	305
2,025. E. F. O. Kb. sz. Az 5,000 kilogrammot meg nem haladó faküldeményeknél a szállítási igazolványok mellőzése	306
2,111. E. F. O. Kb. sz. A fa- és faszénkészletek bejelentése és nyilvántarása, valamint felhasználásuknak és forgalomba hozataluknak szabályozása tárgyában kiadott 1,851. 1917. M. E. számú rendelet 6. és 7. §-ának módosítása	1104
2,232. E. F. O. Kb. sz. A m. kir. államvasutak talpfaszükségletének biztosítása	1348

b) A budapesti állami lakásügyi közigazgatási hatóság elnökének rendeletei.

1922. évi	
2,130. L. E. sz. A budapesti lakásügyi hatóságok előtti eljárásban fizetendő illetékek (díjak) szabályozása	1471
2,853. L. E. sz. A budapesti lakásügyi hatóságok előtti eljárásban fizetendő illetékek (díjak) szabályozása	2240

c) A m. kir. hadigondozóhivatal körirata.

1922. évi	
29,704. Hg. H. sz. A hadigondozottak segélyezésének beszüntetése	1590

d) Az Országos Központi Árvizsgáló Bizottság Elnökének rendeletei.

1922. évi	
660. O. K. Á. B. sz. A sütőipari termékek árusítása	307
3,090. O. K. Á. B. sz. Az árúfuvarozás díjának Budapest székesfőváros területére és környékére való újabb megállapítása tárgyában kiadott 10,290/1921. O. K. Á. B. sz. rendelet módosítása	1060
3,150. O. K. Á. B. sz. Kötelező feltüntetése annak, hogy a kiírt árakba a forgalmi adót becsánitották-e	1069
4,040. O. K. Á. B. sz. Az árúfuvarozás díjának Budapest székesfőváros területére és környékére való újabb megállapítása tárgyában kiadott 3,900/1922. O. K. Á. B. sz. rendelet módosítása	1312
4,140. O. K. Á. B. sz. A tüzelőanyag fuvarozási díjának újabb megállapítása	1349
4,520. O. K. Á. B. sz. Az árúfuvarozás díjának Budapest székesfőváros területére és környékére való újabb megállapítása	1438

1922. évi

Lap

4.700. O. K. Á. B. sz. Importcukrot árúsító kiskereskedőknél egyes adatoknak kötelező feltüntetése	1473
4.760. O. K. Á. B. sz. A tűzifa fuvardíjának Budapest székesfőváros területére és környékére való újabb megállapítása	1494
4.930. O. K. Á. B. sz. A jég tájékoztató árának megállapítása	1574
4.970. O. K. Á. B. sz. Az árufuvarozás díjának Budapest székesfőváros területére és annak környékére való újabb megállapítása	1575
5.080. O. K. Á. B. sz. A közszükségleti cikkek eladási árának magyar koronákban való kötelező feltüntetése	1578
5.100. O. K. Á. B. sz. A nyilvános étkezési üzemek helyiségbér emelésének bejelentése	1603
5.390. O. K. Á. B. sz. A sütési díjak	1783
5.600. O. K. Á. B. sz. Az árufuvarozás díjának Budapest székesfőváros területére és annak környékére való újabb megállapítása	1811
5.730. O. K. Á. B. sz. A vendéglőkben, kávéházakban és egyéb nyilvános jellegű étkezési üzemekben az ételek és italok kiszolgáltatásának szabályozása	1814
5.810. O. K. Á. B. sz. Az árufuvarozás díjának Budapest székesfőváros területére és annak környékére való újabb megállapítása	1827
6.010. O. K. Á. B. sz. A tűzifa-bérvágás tájékoztató díjának megállapítása	1906
6.140. O. K. Á. B. sz. Az egyes fontosabb közszükségleti cikkek tájékoztató árának megállapítása	1907
6.250. O. K. Á. B. sz. Az ecet tájékoztató árának megállapítása	1926
6.350. O. K. Á. B. sz. Az ásványolaj termékek, a cipőkrém és bérlet- és igazolvány-fényképek tájékoztató árának megállapítása	1927
6.590. O. K. Á. B. sz. A varrocérna és a pamutfonalak tájékoztató árának megállapítása	1978
6.680. O. K. Á. B. sz. Az ásványolajtermékek tájékoztató árának újból való megállapítása	1979
6.770. O. K. Á. B. sz. Az ecet tájékoztató árának újból való megállapítása	2042
6.840. O. K. Á. B. sz. Az árufuvarozás díjának Budapest székesfőváros területére és környékére újból való megállapítása	2043
6.910. O. K. Á. B. sz. A cipőkrém tájékoztató árának hatályon kívül helyezése	2046
6.970. O. K. Á. B. sz. Az árufuvarozás díjának Budapest székesfőváros területére és környékére újból való megállapítása	2103
6.980. O. K. Á. B. sz. A burgonya tájékoztató árának újból való megállapítása	2106
7.060. O. K. Á. B. sz. A jég tájékoztató árának újból való megállapítása	2106
7.070. O. K. Á. B. sz. A nyilvános étkezési üzemekben kiszolgáltatott sör tájékoztató árának hatályon kívül helyezése	2107
7.080. O. K. B. sz. A bérlet- és igazolványfényképek tájékoztató árának hatályon kívül helyezése	2108
7.100. O. K. Á. B. sz. Az étkezési burgonya termelői tájékoztató árának megállapítása	2108
7.110. O. K. Á. B. sz. Az ecet tájékoztató árának újból való megállapítása	2109
7.190. O. K. Á. B. sz. A varrocérna tájékoztató árának újból való megállapítása	2143
7.220. O. K. Á. B. sz. Az egyes vendéglői ételek és kávéházi cikkek tájékoztató árának megállapítása	2144
7.260. O. K. Á. B. sz. A denaturált szesz tájékoztató árának újból való megállapítása	2145
7.300. O. K. Á. B. sz. Az élesztő tájékoztató árának újból való megállapítása	2146
7.310. O. K. Á. B. sz. Az ásványolajtermékek tájékoztató árának újból való megállapítása	2147
7.520. O. K. Á. B. sz. A varrocérna és a pamutfonalak tájékoztató áráról szóló rendeletek kiegészítése	2208
7.530. O. K. Á. B. sz. A jég tájékoztató árának újból való megállapítása	2165
7.540. O. K. Á. B. sz. Az étkezési burgonya termelői tájékoztató ára	2166
7.640. O. K. Á. B. sz. A rum tájékoztató árának megállapítása	2210

1922. évi.	Lap
7,650. O. K. Á. B. sz. Az egyes vendéglői ételek és kávéházi cikkek tájékoztató árának újból való megállapítása	2210
8,020. O. K. Á. B. sz. A tűzifa bérvágás tájékoztató díjának megállapításáról szóló 6.010/1922. O. K. Á. B. számú rendelet hatályon kívül helyezése	2255
8,190. O. K. Á. B. sz. Az ecet tájékoztató árának újból való megállapítása	2256
8,200. O. K. Á. B. sz. A denaturált szesz tájékoztató árának újból való megállapítása	2257
8,210. O. K. Á. B. sz. Az árufuvarozás díjának Budapest székesfőváros területére és annak környékére újból való megállapítása	2258
8,260. O. K. Á. B. sz. A rum tájékoztató árának újból való megállapítása	2287
8,420. O. K. Á. B. sz. Az ásványolajtermékek tájékoztató árának hatályon kívül helyezése	2287
8,990. O. K. Á. B. sz. A jég tájékoztató árának hatályon kívül helyezése	2364
9,000. O. K. Á. B. sz. A denaturált szesz tájékoztató árának újból való megállapítása	2365
9,010. O. K. Á. B. sz. Az ecet tájékoztató árának újból való megállapítása	2366
9,070. O. K. Á. B. sz. Az egyes kávéházi cikkek tájékoztató árának újból való megállapítása	2367

e) A m. kir. Országos Mozgóképvizsgáló Bizottság rendeletei.

1921. évi	
251. O. M. B. sz. A m. kir. Országos Mozgóképvizsgáló Bizottság által nyilvános előadásra alkalmasnak talált és előadásra megtiltott képszalagok jegyzéke	18
1922. évi	
53. O. M. B. sz. A m. kir. Országos Mozgóképvizsgáló Bizottság által nyilvános előadásra alkalmasnak talált és előadásra megtiltott képszalagok jegyzéke	387
74. O. M. B. sz. A m. kir. Országos Mozgóképvizsgáló Bizottság által nyilvános előadásra alkalmasnak talált és előadásra megtiltott képszalagok jegyzéke	643
113. O. M. B. sz. A m. kir. Országos Mozgóképvizsgáló Bizottság által nyilvános előadásra alkalmasnak talált és előadásra megtiltott képszalagok jegyzéke	761
162. O. M. B. sz. A m. kir. Országos Mozgóképvizsgáló Bizottság által nyilvános előadásra alkalmasnak talált és előadásra megtiltott képszalagok jegyzéke	1070
240. O. M. B. sz. A m. kir. Országos Mozgóképvizsgáló Bizottság által nyilvános előadásra alkalmasnak talált és előadásra megtiltott képszalagok jegyzéke	1307
281. O. M. B. sz. A m. kir. Országos Mozgóképvizsgáló Bizottság által nyilvános előadásra alkalmasnak talált és előadásra megtiltott képszalagok jegyzéke	1474
334. O. M. B. sz. A m. kir. Országos Mozgóképvizsgáló Bizottság által nyilvános előadásra alkalmasnak talált és előadásra megtiltott képszalagok jegyzéke	1830
342. O. M. B. sz. A m. kir. Országos Mozgóképvizsgáló Bizottság által nyilvános előadásra alkalmasnak talált és előadásra megtiltott képszalagok jegyzéke	1912
388. O. M. B. sz. A m. kir. Országos Mozgóképvizsgáló Bizottság által nyilvános előadásra alkalmasnak talált és előadásra megtiltott képszalagok jegyzéke	2305
406. O. M. B. sz. A m. kir. Országos Mozgóképvizsgáló Bizottság által nyilvános előadásra alkalmasnak talált és előadásra megtiltott képszalagok jegyzéke	2432

f) A budapesti kir. ügyészség sajtóosztályának felhívása.

1921. évi	
El. 21. B. 8/2. sz. A sajtórendészeti szabályok pontos betartása	273

g) A széntermelési kormánybiztosnak (a szénügyek kormánybiztosának) rendeletei.

1921. évi	
1,735. Sz. K. sz. A szénbányaüzemeknél alkalmazott munkásoknak személyes szolgálat teljesítésére való kötelezés iránt intézkedő 1920. évi 709. számú szénkormánybiztosi és 2,116. számú széntermelési kormánybiztosi rendeleteknek hatályon kívül helyezése	102

1922. évi

Lap

259. Sz. K. sz. Az Országos Szénbizottság által szedhető illeték	908
751. Sz. K. sz. A szénbizottság által szedhető illeték	1818

IV. Elvi jelentőségű ministeri határozat.

1922. évi

41,132. B. M. sz. Rendőrhatóságok által kiállítandó erkölcsi bizonyítványban az esetleg jogerősen kiszabott és utóbb kegyelemből elengedett büntetés megemlítése nem mellőzhető	1180
36,845. B. M. sz. A panaszos részéről a fegyelmi iratokba történő betekintés, azokról másolatvétel, bizonyítékok előterjesztése, indítványtétel, tanúkihallgatásoknál jelenlétel és a tanukhoz kérdés intézése	1532
64,609. B. M. sz. Az államépítészeti hivatal szakvéleményének a vármegyei árvaszék ügykörében felmerült műszaki természetű kérdésekben hivatalból való igénybevétele	1441

B)

A „Belügyi Közlöny“ betűrendes tárgymutatója.

A.

Adóellenőrök alkalmazása egyenesadók és illetékekről szóló törv. rendelkezések végrehajtásánál 25.

Adógabona, adótengeri váltságára 698.

Adománygyűjtési engedélyek 39, 107, 315, 336, 379, 401, 671, 718, 766, 838, 1111, 1182, 1219, 1267, 1326, 1354, 1443, 1483, 1533, 1590, 1801, 1841, 1935, 2114, 2216, 2442, 2458.

Ajánlás: L. az illető címeknél.

Ajánlási ívek (nemzetgyűl. választ.) 944, 1300.

Államadósság (háború előtti) 325, 550.

Államadóssági szolgálat ellátása 97.

Államadósságokat terhelő vagyonváltság 542. *

Államépítészeti hivatal szakvéleményének hivatalból igénybevétele 1441.

Állami, államvasúti tisztv. átmeneti személyi pótléka 1332.

— erdőőrzési szolgálat: L. Erdőőrzési szolgálat.
— és hírlapi sürgős táviratok és telefonálások 986.

— kiadásokról szóló törvény hatályának kiterj. 1922. év június végéig 279

— rendőrség: L. Rendőrség. *

— tisztviselők és katonatisztek gyermekeinek nevelőintézetei 410.

— hivatalos időn kívüli munkának díjazása 720.

— (katonai szolgálatra bevonult és polg. szolgálatba még vissza nem tértek) illetményei 1897.

Állampénztári kirendeltség felállítása 39.

Állampolgársági bizonyítvány érvénytelenítése 39, 107.

Állampolgársági és illetőségi rendelkezései az 1922 : XVII. t.-c. 24. §-ának 2288.

Államrendészeti ügyek orsz. nyilvántartása 2370, 2389.

Államrendőrségi cím és jelleg adományozás 1921, 2217, 2245, 2325, 2459.

— detektív: L. Detektív.

— kinevezések 40, 255, 337, 1921, 2245.

Államsorsjáték (jótékonycélú) sorsjegyei árusításának támogatása 1215.

Állatcsempész 499.

Állatforgalom az osztrák határszélen 499.

Állatorvosi vizsgálata egypatás állatoknak szállításra felrakás előtt 110, 499.

Állattenyésztés és állategészségügy fejlesztése 258.

Alsóberecki komp kompvámszedési joga 1283.

Általános kereseti adó 2067.

Amerikába szóló útlevélek kiállításának beszüntetése 1213, 1287.

— utazás viteldíjváltozásai 279, 315.

Amerikából visszatért honosok útlevélei 664.

Amerikai bevándorlók létszámának betelte miatt visszautasítottak szállítási szerződése 1482.

— Egyesült-Államok részéről fentartott kétoldalú egyezmények 1448.

— konzulátus (budapesti) vezetésének átvétele 833.

— utazás viteldíjváltozásai 1983.

„Ammoncahucit“ robbanószer forgalombahozatala 835.

Amsterdami konzul kinevezése 1179.

Angol követ (budapesti, rendkívüli) főkonzullá kinevezése 1819.

Anyakönyvvezetőhelyettesi minőség megszűnése 1820.

Anyakönyvvezetők és *anyakönyvvezetőhelyettesek* kinevezése, áthelyezése 139, 255, 337, 839, 1016, 1182, 1608, 1802, 1921, 1935, 2050, 2115, 2217, 2291.

Anyakönyvi kerület átcsatolása 1353.

— — működésének megkezdése 1606, 2340.

— — szervezése 743.

Ápolási díjai kórházak külön szobáiban elhelyezett tisztviselőknek 325.

Arányos képviseleti rendszer szerinti választás 777, 1187, 1188, 1225, 1226, 1228.

Árdrágító visszaélés esetén követendő eljárás 1775.

Árúfuvarozás díja 1066, 1342, 1438, 1575, 1811, 1827, 2043, 2103, 2258.

Árvizsgáló bizottság által megállapított árak összesített kimutatásai 1934, 1984, 2049, 2114.
— bizottságok hatásköre, szervezete stb. 243, 1774.

— (törvényhatóságiak) költségeinek fedezése 308.

Árvizveszedelem 668, 669, 670.

Ásványolaj-termékek ára 1927, 1979, 2147, 2208.

— — után fizetendő kincstári részesedés 2208, 2364.

Átmeneti segélye községi és körorvosoknak 1286.
— — — közigazg. alkalm. és nyugdíjasoknak 1217.

— — — közkórházi tisztv., díjnokok, nyugdíjasoknak 1305.

— — közszolg. alkalm. és nyugdíjasoknak 1085, 1145, 1426, 1537.

— — vármegyei alkalm. és nyugdíjasoknak 1177.

— — — közkórh. alkalm., nyugdíjasoknak 1305.

— — városi közig. tisztv.-nek 1835.

— — — közkórh. tisztv., díjnokoknak 1306.

— személyi pótlék 1332.

Automobil: L. Gépkocsi.

B.

Bábai segélyek díja 1344.

Bankjegykicserélés 375.

B. listásokat megillető 80%-os előlegek 1905.

Békés vármegye részére útvámszedési jog engedélyezése 2124.

Békéscsaba MÁV. és Békéscsaba közuti vasutállomáson gyakorolt kövezetvámszedési jognál vámdíjak 1233.

Beköltözés ideiglenes megtiltása 74, 748, 1417.

Belügyi kezelői vizsgabizottsági kinevezések 2443.

„— *Közlöny*” előfizetési díja magánosok részére 2216.

— — 1921. évi tárgymutatója 139.

— — 1922. évi I. félévi tárgymutatója 1483.

— — 1923. évi évfolyamára előfizetési felhívás 2214.

Belügyminister felmentése 1351.

— (új) hivatalbalépése 253, 1352.

— változás 1327.

Belügyministeriumi kinevezések, cím- és jellegadományozások 1355, 1935, 2459.

— nyomozó alosztály elnevezése 2368.

— számvetőségi kinevezések, cím- és jellegadományozások 401, 632, 1985, 2050, 2156, 2245.

— — ügyforgalmi kimutatás 1921-ről 630.

— ügybeosztás (új) 2265.

— ügyforgalmi kimutatás 1921-ről 630.

Beszerzési segélye községi és körorvosoknak 1343.

— — városi közkórházi tisztviselőknek, díjnokoknak 265.

Betegápolási alap terhére történt gyógyszerrendelések 2283.

Betegségi és baleseti biztosítás 340, 370, 2297.

Bíróági iratok kézbesítése 2282.

Borbélyüzletek szombati zárórája 1342.

— — vasárnapi szünetelése Debreczenben 2412.

Bolgár állampolgárok iparüzése 137.

Budafok község kövezetvámszedési joga 2417.

Budapesti lakásügyi hatóságok előtti eljárásban fizetendő illetékek 1471.

Burgonya ára 2106, 2108, 2166.

— pótljegyei közszolg. alkalm. és nyugdíjasoknak 267.

Búza ára (1922. évi január havi) 101.

Büntetések kölcsönös kiadása Anglia és Magyarország közt 1271.

Bűnvádi eljárási (gyorsított) szabályok hatályon kívül helyezése 8.

C, Cs.

Cérna (varrócérna) ára 1978, 2143, 2208.

Chebra Kadischa egyletek ellenőrzése 1916.

Cím és jelleg adományozások 39, 718, 743, 1355, 1935.

Címer (állami) engedélyezési díja 1010.

Cipőkrém ára 1927, 2046.

Cipőutalványok beváltási határideje 1313.

Cipővel (kedvezm. árúval) ellátása közszolg. alkalm. és nyugdíjasoknak 26.

Compagnie Générale Transatlantique részére kivándorlók szállítására adott engedély 105.

Cosulich hajóstársaság részére kivándorlók szállítására adott engedély 1930, 2388.

Cukor után fizetendő kincstári árrészesedés 100, 2141.

Cunard Line részére, kivándorlók szállítására adott engedély 102, 2383.

Családi pótléka közs. és körorvosoknak 1343.

— vármegyei alkalm. és nyugd. 2316.

— városi közig. alkalm. és nyugd. 2321.

— — — közkórházi tisztv. és díjnokoknak 265.

Csendőrség létszáma, kiegészítése 419.

— szervezete 1784.

Csendőrséghez való önkéntes belépésre felhívás 672.

Cserebogarak irtása 789.

Csongrád község vámdíjszabályzata 2251.

D.

Debreczen város kövezetvámszedési joga 2187.

— városban az üzletek zárórája 1924.

— borbély stb. üzletek vasárnapi szünetelése 2412.

Délamerikába kivándorlók óvása 2438.

Denaturált szesz ára 2145, 2257, 2365.

Detektívek elméleti és gyakorlati képzettsége 2278.

Dicsérő elismerés 1534.

Díjnokok (közs. közkórháziak) átmeneti segélye 1305.

— (vármegyeiek) anyagi helyzetének javítása 907.

— (— és közs.) közkórháziak drágasági segélye 907.

— — — — — rendkívüli segélye 907, 1902.

— (városi közkórháziak) átmeneti segélye 1306.

— — — drágasági segélye 906.

— — — — — rendkívüli segélye 263, 265, 906, 1902.

„*Diaz-féle* jeggyverszüneti szerződés” ajánlása 1110.

Diphtheriában elhaltak hulláinak szállítására 2127, 2421.

Dohánytermelés, saját használatra 288, 295.

Drágasági segély (rendkívüli) 1277.

— segélye vármegyei és közs. közkórh. alkalm. és díjnokoknak 906.

— — városi közkórh. tisztv. és díjnokoknak 906.

E.

Ecet ára 1926, 2042, 2109, 2256, 2366.

Eger város kövezetvámszedési joga 2233.

Egyenesadók és illetékekről szóló törv. rendelkezések végrehajtásánál adóellenőrök alkalmazása 25.

Egyesülési jogra vonatkozólag a trianoni békeszerződésben foglalt tilalom 821.

Egyesületek helyi csoportjainak megalakulásánál követendő szabályok 820.

Egyesületi alapszabályok kellékei 1168, 2213.

— jelvények védelme 1074.

Egylet: L. Egyesület.

Éjjeli munka a sütőiparüzemekben 320.

Élelmicikkek szállítására a határszéli forgalomban 321, 988, 1430.

— szállításához szükséges igazolványok 1189.

Élelmiszer-ellátása (kedvezm.) közszolg. alkalm. és nyugdíjasoknak 9.

Élesztő ára 2146.

Elfogatóparancsok közzététele 1429.

Elismerés tudtuladása 39, 108, 139, 401, 1219, 2291, 2341.

Elkobzott termények értékesítéséből befolyt összeg befizetése 1361.

Emlékbélyegek forgalomba hozása 1920, 2049.

Érdemkereszt és érdemérem (magyar) alapítása 1297.

Erdő-állományunk védelme 1605.

Erdőőrzési szolgálatban alkalmazottak létszáma 410.

Erkölcsei bizonyítványban a büntetés megemlítése 1180.

Esküminták a iolyamörség részére 2150.

Északamerikai Egyesült-Államok: L. Amerika.

Esztergom város kövezetvámszedési joga 2224.

Étel- és italárak vendéglőkben, kávéházakban stb. 1814, 2144, 2210.

Étkezés üzemek helyiségbéremelésének bejelentése 1603.

F.

Fa: L. Tüzifa alatt is.

Faanyagok (vasúti talpfák céljára alkalmasak) ára 1347.

Fajtalan közlemények forgalmának elnyomása 1447.

Fakészletek felhasználása 305.

— (faszénkészletek) bejelentése 1104.

Faküldemények szállítási igazolványai 306.

- Fegyelmi* iratokba betekintés panaszos részéről 1532.
- Fegyverek* (kézi és lőfegyverek) kötelező megvizsgálása 697.
- Fegyverekre*, hadianyagokra vonatkozólag a trianoni békeszerződésben foglalt tilalom 821.
- Fehérsütemények* forgalma 679.
- Fényképek* (igazolvány, bérlet) ára 1927, 2108.
- Fényképészipar* vasárnapi munkaszünete 263.
- Fényüzési* forgalmi adó, nyilvános mulatságok buffetjeiben fogyasztott ételek és italok után 1291.
- lakásadó 2055.
- Fiatalkorúak* bíróságának alakítása a tatai járás-bíróságnál 76.
- Fizetési* eszközökkel elkövetett visszaélések 2087.
- Fodrászüzletek* szombati zárórája 1342.
- Folyaműrség* eskümintái 2150.
- létszáma, kiegészítése 483.
- Folyaműrségi* törvény végrehajtása 1578.
- Fordítási* díjak befizetése 2216.
- Forgalmi* adó beszámításának feltüntetése a kiírt árakon 1069.
- Főispáni* felmentések 631, 671, 1444, 1802, 1985, 2459.
- kinevezések, megbízások 108, 379, 401, 631, 671, 1444, 1985, 2245, 2263, 2459.
- Főkapitány* (szföv. államrend.) kinevezése 1444.
- Földadó* kivetése stb. 1989, 2170.
- Földbirtokreformmal* kapcsolatban üzött népámtás 1081.
- Fuvar* szolgáltatás az igazságszolgáltatás szervei részére 2113.
- Fuvarbérek* emelkedése 305.
- Fuvarozási* díjak megállapítása 1349.
- Fürdők* (nem természetes hévviziek) üzemen tartása 1447.

G. Gy.

- Gabona-* és lisztkészletek forgalma 1540.
- Gabonakészletek* bejelentése 676, 1151.
- Gazdálkodásban* (nyomásosban) érdekelt birtokos-ságok vagyoni- és ügykezelése 504.
- Gazdasági* bíróságok (tanácsköztárs. tényeiből felmerült vitás ügyekben eljáróak) 1358.
- felügyelői államvizsga 2450.
- Munkáspénztár díjai, segélyei 405, 626.
- Gépjárművek* forgalm. engedélyének, gépjármű-vezetői igazolványok kiadásának stb. díja 2379.
- közuti forgalma 383.

- Gépkocsik* átszámozása során felmerült szakértői vizsgálatok díja 1468.
- és motorkerékpárok bejelentése 38, 382, 742, 793.
- — — vizsgáztatása 796, 1353.
- ideiglenes forgalmi engedélye 766, 1934.
- Gépkocsiknál* vasabroncsok használatának korlátozása 319.
- Gomolyasajtok* készítése és forgalma 785.
- Görög* konzul (budapesti) elismerése 312.
- Gyámhatóság* jogkörének a békeszerződés végrehajtásával kapcsolatos rendezése 313.
- Gyermekágyi* segély 2344.
- Gyógyfürdőztetése* közszolg. alkalm. és katonatiszteknek 1205, 1432.
- „*Gyógyíthatatlan* betegek menedékhelye” javára átengedése mozgóképüzemek július és augusztus havi egy-egy külön előadása tiszta jövedelmének 1110.
- Gyógykezelése* állami tisztv., nyugdíjasoknak 95, 1049, 1432.
- (díjtalan) állami tisztv. tüdőbeteg gyermekeinek a budakeszi-i szanatóriumban 370.
- Gyógyszerdrszabás* (új, magyar) 342, 343, 722, 1151, 1432, 1602, 1939, 1940, 2158.
- munkadíjtételeinek módosítása 2421.
- Gyógyszerrendelés* a Betegápolási alap terhére 2283.
- Gyorsított* bűnvádi eljárási szabályok hatályon kívül helyezése 8.
- Gyufa* után kincstári részesedés 1365, 2238.
- Gyülekezési* jog 8, 269, 656, 738, 1084, 1109, 1215.
- jogra vonatkozólag a trianoni békeszerződésben foglalt tilalom 821.
- Gyümölcsfa*-hernyók irtása 323.

H.

- Háború* esetére szóló kivételes hatalom: L. Kivételes hatalom.
- Háborúban* eltűnt vagy elhaltak nyilvánított egyének megkülönböztetett megjelölése anyakönyvben 1374, 1375.
- Hadianyagokra* vonatkozólag a trianoni békeszerződésben foglalt tilalom 821.
- Hadiárva* stb. nevelési segélye 2396.
- Hadihagyok* halálesetére vonatkozó anyakönyvi kivonatok 628.
- Hadifogságból* visszatértek iparüzése 3.
- Hadigondozási* célra rendezett ünnepségek stb. jövedelmének beszolgáltatása 1015.

Hadigondozottak segélyének beszüntetése 1590.
Hadiőzvegyek iparüzése 640.
Hadirokkantak stb. ellátása 681, 699, 1898, 1995, 2030, 2221, 2255, 2285, 2428.
 — — házasságkötéséről és halálesetéről szóló adatok közlése 2242.
 — — járadékai, pótléka 2430.
Hadiszolgálati törvény megszüntetése 765.
Hagyatéki leltárból kihagyása elszakított részen lévő ingatlanoknak 1800.
 — leltározásért közizg. közegeket megillető díjazás 2212.
Hajdu vármegye kompvámszedési joga 2327.
Halálesetek anyakönyvezése (katonai közintézetek által áll. anyakönyvvezetőkkel közöltek) 1013.
Halászati jogok haszonbérletével kapcsolatos rendelkezések 2248.
Halotti jelentés IV. Károly király elhunytáról 745.
Hamburg-Amerika Line részére kivándorlók szállítására adott engedély 944, 2055, 2986.
Határ rész átcsatolása 254, 671, 1016.
Határszéli forgalomban élelmicikkek szállítása 321, 988.
Hatósági orvosok pénztári orvosi szolgálata 775, 819.
Házadó 2055.
Házassági engedély iránti kérvények felszerelése (katonai) 961.
 — kihirdetések aluli felmentésekért befolyt díjak 138.
 — Utasítás módosítása 2326.
Háztulajdonosok szabad rendelkezési joga 2155.
Helyesbítés 272, 563, 1016, 1078, 1820, 1934, 2170.
Hévízi (nem természetes) nyilvános fürdők üzemben tartása 1447.
Hidasnémeti közút Hernád hidján gyakorolt hidvámszedési jognál alkalmazott vámdíjszabályzat 1047.
Hidvámszedési jog öcsöd—mesterszállási th. közúton 1303.
Hírlap-táviratok és beszélgetések sürgőssége 986.
Hivatalos időn túli munkák (áll. tisztv.) díjazása 720.
 — utak után felszámítható viteldíj megtérítése 771, 1822.
Holland-Amerika Line részére, kivándorlók szállítására adott engedély 106, 2385.
Hollandiába kivándorlás 2371.
Holtak nyilvánítás esetén gyámhatóság eljárása 834.
 — nyilvánítása háborúban eltűnteknek 1278.

Honvéd tisztképzés 423.
Honvédség (m. kir.) elnevezése 260.
Honvédségnél szolgálati kötelezettség alatt álló egyének útlevél és kivándorlás iránti kérelme 1320.
Honvédségről törvény 45, 406.
Hordóhitelesítési hivatalok működése 137.
Hősök emlékének megörökítése 1059, 1317.
 — sirjainak gondozása 909.
Hullaszállítás 2127, 2421.

I.

Igazolvány érvénytelenítése 2341.
Illetékekről szóló törv. rendelkezések végrehajtásánál adóellenőrök alkalmazása 25.
Illetmények (állandók) nyugtázása, számfejtése 2335.
Illetőségi rendelkezései az 1922 : XVII. t.-c. 24. §-ának 2288.
Importcukrot árusító kiskereskedőknél egyes adatok feltüntetése 1473.
Ingatlan vagyonváltás 252.
Ingatlanokra vonatkozó magánjogi szabályok kiegészítése 334.
Ingóságok (trianoni békeszerződésben említettek) bejelentése 72, 290, 310, 491, 733.
Internálás 312, 397.
International Mercantile Marine Company részére kivándorlók szállítására adott engedély 105.
Ipari munka vasárnapi munkaszünete 1091.
Iparigazolvánnyal bíró kereskedők bevásárlásai 1266.
Ipartörvény módosítása 434.
Iparüzése hadiőzvegyeknek 640.
 — olasz és bolgár állampolgároknak 137.
 — visszavándorlottak, menekültek, hadifogságból visszatérteknek 3.
Iskolai minősültség a választói jogosultság szempontjából 662, 713.
Italmérés és itálárusításnál követendő egészségügyi rendszabályok 507.
Italmérési engedélyekhez szükséges erkölcsi bizonyítványok 2390.
 — jövedék 94, 370.

J.

Járásbíróság felállítása 1841.
Jég ára 1574, 2106, 2165, 2364.
Jegyzői Árvaházi Kereskedelmi R. T. ajánlása 334.
 — és anyakönyvi hivatal működésének megkezdése 766.

- Jegyzők** Orsz. Árvaház-Egyesületének támogatása 378.
Jótekonycélú államsorsjáték sorsjegyei árúsításának támogatása 1215.

K.

- Karácsony** előtti zárórája nyilv. árúsitási üzleteknek Budapesten, Ujpesten stb. 2420.
Károly király elhunytáról gyászjelentés 745.
 — — halála alkalmából mulatságok, népgyűlések tilalma 765, 982.
Katonai egyének (elszakított területen illetőséggel birtak) halálesetének anyakönyvezése 629.
 — közintézmények által áll. anyakönyvvezetőkkel közölt halálesetek anyakönyvezése 1013.
 — szolgálatra bevonult és polgári szolgálatba vissza nem tért állami stb. tisztv. illetményei 1897.
 — — — — — vm. alkalm., közs., kör- és segédjegyzők illetményei 2243.
Katonatisztek, áll. tisztv. gyermekeinek nevelőintézetei 410.
Kávéfélék forgalma 497.
Kávéházi cikkek ára 2367.
Kecskemét város vámdíjszabályzata 261.
Kedvezményes árú burgonya-ellátása közszolg. alkalm. nyugd. 2129.
 — — élelmiszer (tűzelőanyag) ellátás helyett készpénzváltás 1223, 1234, 1272.
 — — élelmiszerellátása közszolg. alkalm. és nyugdíjasoknak 514, 1093, 2334.
 — — külföldi szén közszolg. alkalm. nyugd. részére 1496.
 — — pamutvászonnal és cipővel ellátása közszolg. alkalm. és nyugdíjasoknak 26.
 — — ruhaszöveggel ellátása közszolg. alkalm. és nyugdíjasoknak 530, 1065.
 — — tűzelőanyaggal ellátása közszolg. alkalm. és nyugdíjasoknak 514, 1093, 1507, 1965, 2347.
 — — — — — (vidékieknek) 1245.
 — ellátása közszolg. alkalm. nyugd. részére 1345, 1538, 1573, 1805, 1870, 1904, 2099, 2175, 2237.
Kegyelemből elengedett büntetés megemlítése az erkölcsi bizonyítványban 1180.
Kéményseprő ipar 2281.
Kenyér forgalma 679.
Kenyérmagvak behozatala és kivitele 1203.
Képszalag: L. Mozgókép.
Képviselőválasztás (nemzetgyűlési): L. Választás alatt is.

- Képviselőválasztások** határideje 1019.
 — napja 1019, 1074.
Kereseti adó (általános) 2067.
„Kertészet” ajánlása 2244.
Készpénzváltás kedvezményes ellátás helyett: L. Kedvezményes ellátás alatt.
Kézbesítés bírói iratoknak 2282.
Kézbesítések teljesítése 2167.
Kiegészítő pótléka községi és körjegyzők és segédjegyzőknek 495, 1261.
 — — vm. alkalmazottaknak 492, 734.
Kihágási büntetéspénzek kezelése stb. 2111.
Kinevezés hatályon kívül helyezése 1376.
Kiörlési aránya közfogyasztásra szánt terményeknek 74.
Kispesti Wekerle-telep munkáslakásainak közüzemi pótléka 319.
Kitiltott külföldi lapok 2440.
Kitüntetés 2263.
Kiutasítások közzététele 1429.
Kivándorlás iránti kérelme a honvédségnél szolgálati kötelezettség alatt álló egyéneknek 1320.
Kivándorlási Tanács tagjai 2372.
Kivándorlásra csábítás 1179.
 — vonatkozó statisztikai adatok szolgáltatása 332.
Kivándorlók szállítására adott engedély:
 Cosulich 1930, 2388.
 Cunard Line 192, 2383.
 Compagnie Général Transatlantique 105.
 Hamburg—Amerika Linie 944, 1350, 2386.
 Holland—Amerika Linie 106, 2385.
 International Mercantile Marine Company 105.
 Navigazione Generale Italiana 1255, 2387.
 Norddeutscher Lloyd 1319, 2388.
 Red Star Line 104, 2383.
 Royal Mail Steam Packet Company 654, 2386.
 United States Lines 556, 2387.
 White Star Line 103, 2384.
Kivándorlókkal kötött szállítási szerződések illetékei 335.
 United American Lines New-York 1481.
Kivételes hatalom alapján kibocsátott és hatályban tartott rendeletek 1852, 1934.
 — — — — rendeletek hatályon kívül helyezése 1687, 1820, 2250, 2344.
 — — (háború esetére szóló) megszüntetése 1539.
Kiviteli engedélyek átruházásának tilalma 322.
Kolportázs jog engedélyezése 315, 566, 671, 1062, 1326, 1376, 1935, 2049, 2262.
 — megvonása 566, 1182, 1326.

Kompvámszedési joga Hajdúvármegyének 2327.

— — Köröm és Poga községeknek 1491.

— — Szeged városnak 1280.

— — Tokaj községnek 1044.

— — Zemplén vármegyei „alsóberekei“ komp-
nak 1283.

Kórházi ápolási díj: L. Ápolási díj.

Kormánybiztos felmentése 41, 402, 631.

— kinevezése 1802.

Kormányfőtanácsosi és tanácsosi (m. kir.) címek
1331.

Kormányzó arcképe 2458.

Koronaértékben való kötelező számítás 2286.

Köntüvesmester munkaköre 905.

Köröm és Poga községek kompvámszedési joga
1491.

Körözesek közzététele 1429.

Kötelező szavazás 1256, 1318.

„—“, új mintája 1229.

— vallomásszolgáltatás nemzetgyűlési választás
alkalm. 660.

Kövezetvámszedési joga:

Budaörs községnek 2417.

Debreczen városnak 2187.

Eger városnak 2233.

Esztergom városnak 2224.

Miskolcz városnak 1547.

Szarvas községnek 2330.

Szigetvár községnek 2294.

Tokaj községnek 1464.

Közbiztonsági statisztikai adatszolgáltatás 1606.

Közélelmezési Tanács szervezete 4.

*Középiskolai végzettség képesítő hatályával fel-
ruházása egyes tanintézeteknek* 904.

Középítési Tanács felülvéleményének szabályozása
1149.

*Közfogyasztás céljára szánt termények feldolgo-
zása* 1543, 1938.

— — — kiörlési aránya 74.

Közigazgatási beadványok illetéke 551.

— bírósági kinevezés 1444.

— bírósághoz kinevezés, beosztás 41.

— közegek leltározási pótdíja 1167, 1210.

— szervek (népköztársaságiak, tanácsköztársaságiak) működéséből felmerült jogviszonyok
66.

Központi választmány újjászervezése 2176.

— választmányi határozatok ellen beadott panaszokra tehető észrevételek 1021.

Községalakulások 106, 254, 272, 378, 400, 671, 718,
742, 1293, 1325, 1375, 1920, 2048, 2340.

Községátcsatolás 1325.

Községegyesítés 2048.

Községházán berendezett telefonállomásról fel-
adott táviratok és kezdeményezett távbeszél-
getések 1463.

Községi bábák járandósága 1344.

— és anyakönyvi kerületi szervezeti változás
838, 1181, 1590, 1934, 1983, 2048, 2170, 2216, 2340.

— — körjegyzők és segédjegyzők kiegészítő pót-
léka 495, 1261.

— — — körorvosok átmeneti segélye 1289.

— — — beszerzési segélye 1343.

— — — családi pótléka 1343.

— — — rendkívüli segély 1343, 1904.

— kör- és segédjegyzők (katonai szolgálatba be-
vonult és polg. szolgálatba vissza nem tértek)
illetményei 2243.

— közigazgatási alkalmazottak, nyugdíjasok át-
meneti segélye 1217.

— — — — rendkívüli segélye 1289, 1918.

— — — tanfolyami pályázati hirdetmény 1183.

— — — igazgató kinevezése 1802.

— — — vizsgabizonyítvány (elvesztett) pótlása
255, 718, 743, 838, 1182, 1219, 1326, 1354, 1376,
1708, 1920, 1935, 2156, 2171, 2217, 2245, 2392.

— — — vizsgabizottság tagjainak kinevezése
316, 767, 1327.

— — — tanfolyamon kitüntetéssel vizsgázottak név-
sora 742, 2050.

— közkórházi tisztv., díjnokok átmeneti segélye
1305.

— — — — drágasági segélye 907.

— — — — rendkívüli segélye 907, 1902.

Községnév megállapítás 1841, 1983, 2170.

— változás 1801.

Közszolgálati alkalmazottak átmeneti segélyre
1537.

— — gyógykezelése, üdültetése, stb. 1205, 1432.

— — hivatalos időn túli munkájának díjazása
2097.

— — kedvezményes árú burgonya-ellátása 2129.

— — — — külföldi szénellátása 1496.

— — — — tüzelőanyaggal ellátása 1507, 1965,
2347.

— — — élelmiszerekkel ellátása 1345, 1538, 1573,
1805, 1870, 1904, 2099, 2175, 2237, 2334.

— — lakáspénzpótléka (lakbérnyugdíjpótléka)
1449.

Közzszolgálati alkalmazottak nyugdíjasok anyagi helyzetének javítása 412.

— — — átmeneti segélye 1085.

— — — burgonya-pótjegyei 267.

— — — gyógykezelése 1049.

— — — kedvezményes árú élelmiszerellátása 9, 625, 1192.

— — — — pamutvászonnal és szövettel ellátása 26.

— — — — ruhaszövettel ellátása 530, 1065.

— — — — tüzelőanyaggal ellátása 514, 1193.

— — — rendkívüli segélye 486, 2396.

— — — (vidékiek) kedvezményes árú tüzelőanyaggal ellátása 1245.

— — — — — helyett készpénzváltáság 1223, 1272.

— — — (szerb megszállás alól felszabadult területen lakók) kedvezményes árú élelmiszer és tüzelőanyaggal ellátása helyett készpénz-megtérítés 1234.

Közzszükségleti cikkek ára 1907.

— — — árának magyar koronában feltüntetése 1578.

— — — forgalombahozatalánál előforduló visszaélések meggátlása 1540.

Közzterhek és állami kiadásokról szóló törvény hatályának kiterjesztése 1922. évi június végeig 279.

— — — (1922/23. költségvetési év első 6 hónapjában viselendőkről) szóló törvény 1759.

Közzüzemi pótléka kispesti Wekerle-telep munkáslakásainak 319.

Külföldi értékpapírok zárolás előli feloldása 250.

— — — fizetési eszközökkel való kereskedés 1596.

— — — honosok jelentkezési díja 2047.

Külföldiek tulajdonát alkotó címletek 325, 550.

Küikereskedelmi statisztikáról (Magyarországról) törvény 59.

Külgügyi szolgálat fogalmazói szakában alkalmaztatás kellékei 1440.

L.

Lakásépítés (állami) céljára befolyó díjak 1601.

— — — előmozdítása 54, 773.

Lakásépítési (orsz.) kormánybiztos támogatása 2369.

Lakáspénzpótlék, lakbérnyugdíjpótlék újabb megállapítása 1449.

Lakáspótléka, lakbérnyugdíjpótléka vm. közkór. alkalm. 2164.

Lakásügy rendezése 1378, 1457, 2095.

Lakásügyi felelővíteli tanács szervezése 1488.

— — — hatóságok (budapestiek) előtti eljárásban fizetendő illetékek 1469, 2235.

— — — szervezete, ügyvitele 1553.

— — — (vidékiek) előtti eljárásban fizetendő illetékek 1471, 2240.

— — — ministeri biztosi kerületek 16.

Lakbérék rendezése a szerb megszállás alól felszabadult területeken 65.

Lakbérmegállapítási ügyekben fizetendő eljárási költség 1461.

Lakott hely nevének megállapítása 1934.

Lapbetöltés 400, 1016, 1111, 1181, 1326, 1354, 1376, 1801, 1921, 1983, 1984, 2171, 2244, 2262, 2340.

— — — hatályon kívül helyezése 1483, 1984, 2171.

Laplefolgalás 1325, 1801.

Leánykereskedelem elnyomása 2440.

Legelőkkben (osztatlan, közösökben) érdekelt birtokosságok vagyon- és ügykezelése 504.

Legelőterületek blztosítása 1418.

Légi közlekedés 2400.

Leltározási pótdíja közlg. alkalmazottaknak 1167, 1210.

Létszámapasztás (közzszolg. alkalm.) 1297, 1315.

Létszámapasztási állományba sorozottaknak többsége üres állások elnyerésénél 1594.

— — — jóhiszemüleg felvett illetményei 1826.

Levéltárból felek részére másolat kiadása 563.

Levéltári kinevezések 139, 275, 1062.

„Levente” ajánlás 2170.

Leveskészítmények gyártása, forgalma 1780.

„Lignosit S.” robbanószer 399.

Liszt (hatósági) ára 1546, 2294.

— — — minősége 680.

Lisztbeszerzésben hatósági támogatásban részesítendő névjegyzéke 1568.

Lisztkészletek bejelentése 676, 1151.

— — — forgalma 1540.

Lőtegyverek (kéziek) kötelező megvizsgálása 697.

M.

Magánorvoslás díjazásának rendezése 1363, 1364.

Magas kézirat a kormány főtanácsosi és tanácsosi címekről 1331.

— — — a magyar érdemkereszt és érdemérem alapításáról 1297.

— — — a nemzetgyűlés összehívásáról 1018.

— — — a magyar Vöröskereszt díszjelvény alapításáról 1081.

— — — a nyomorenyhító akcióról 1804.

Magvizsgáló állomások díjszabása 1547.

Magyar államadósság: L.: Államadósság.

— állampolgárság elvesztésével járó magánjogi joghátrányok elhárítása 1426.

„— Asszony“ ajánlása 1105.

— kir. kormányfőtanácsosi és tanácsosi címek 1331.

„— Pénzügyi Compass“ megrendelése 2441.

— Tisztv. Háziipari Szövetkezetének támogatása 2168.

„Magyarországi kommunizmus gazdasági lezzerelése“ ajánlása 331.

Marokkói sáskairtas 291.

Marhalevelek kezelési díjai 248, 2410.

— kiállítása stb. 1089.

Marhalevelekről szükséges lejegyzések 2409.

„Martirjaink“ ajánlása 1483.

Méhészeti kerületek újabb beosztása 784.

Menekült ipari alkalmazottak iparúzése 3.

Mértékügyi közlemények ajánlása 566.

Mesterséges édesítőszer forgalma 2141, 2213.

Mészárszékek szombat esti zárórája Budapesten 1090.

Mexikói konzul kinevezési okmányának megerősítése 628.

Mező- és hegyőrök fegyverviselése 2410.

Mezőgazdasági haszonbérletek 1342, 1418, 1421, 1487, 2097.

— kamarák székhelyei és működési területük 75.

— termelés statisztikai felvétele 891.

— termények tűzvéstől megóvása 1321.

Mindszenti stb. Tisza-komp vámdíjszabályzata 341.

Ministerelnöki teendők ideiglenes ellátása 838.

Miskolc város nyílt árusítási üzleteinek zárórája 1547.

— — részére kövezetvámszedési jog 1547.

Motorkerékpár: L. Gépkocsi.

Mozgótényképszalag bemutatásának engedélyezése a belügyminister által 38, 336, 718, 1218.

Mozgótényképzemek céljaira használt helyiségek bérének megállapítása 1775.

— engedély nélküli kiterjesztésének tilalma 1014.

— havi jótékony célú előadásai 981.

— január és február havi egy-egy külön előadása tiszta jövedelmének a Zsófia orsz. gyermekszanatórium Egyesület javára átengedése 717.

— július és augusztus havi egy-egy külön előadása tiszta jövedelmének a Gyógyíthatatlan betegek menedékhelye javára átengedése 1110.

Mozgótényképzemek május és június havi egy-egy külön előadása tiszta jövedelmének a Vakokat gyámolító Orsz. Egylet javára átengedése 1014.

— november és december havi egy-egy külön előadása jövedelmének az Országos Inség-enyhítő Akció javára átengedése 2316.

Mozgótényképvizsgálati és engedélyezési díjak 1167, 2046.

Mozgótényképvizsgáló bizottság által előadásra alkalmasnak talált és előadásra megtiltott képszalagok jegyzéke 18, 387, 643, 761, 1070, 1307, 1474, 1830, 1912, 2305, 2432.

Mulatságok, népgyűlések tilalma Károly király halála alkalmából 765.

„Munkásbiztosítás érvényben lévő jogszabályai“ ajánl. 1588.

Munkásbiztosítási bírósági határozatok végrehajtása 76.

Matatványosok szigorúbb ellenőrzése 2112.

Működési segély a pécsi SHS konzul részére 1588.

N. Ny.

Napidíjai és utazási költségei választási küldöttek, elnökök stb.-nek 1174.

Napidíjak (állami tisztv.) felemelése 1301.

Navigazione Generale Italiana részére kivándorlók szállítására adott engedély 1255, 2387.

„Nemesi Évkönyv“ ajánlása 655.

Németországgal postautalványforgalom felfüggesztése 1841.

Nemzetgyűlés összehívásáról magas kézirat 1018.

„Nemzetgyűlési Almanach“ ajánl. 2170.

— időszaki választás napja 254.

— képviselőválasztók névjegyzékének kiigazítása 2453.

— megbízólevelek bemutatása 1083.

— tagok választása 567.

— választás: L. Választás.

Nemzeti nagy közgyűtemények önkormányzata 1845.

Népgyűlések (politikai) zavartalan lefolyása 827.

— tilalma Károly király halála alkalmából 765, 982.

„Népiroda“ támogatása 1011.

Népköztársaság és tanácsköztársaság idején közgazg. szervek működéséből felmerült jogviszonyok 66.

— — — tényeiből származott követelések érvényesítésének határideje 2447.

Névváltoztatás 2372.

Norddeutscher Lloyd részére kivándorlók szállítá-
sára adott engedély 1319, 2388.

Nősülési szabályzat (államrendőrségi) 1075.

Nyílt rendelet hatályon kívül helyezése 766, 838,
2155, 2171.

Nyomásos gazdálkodásban érdekelt birtokosságok
vagyon- és ügykezelése 504.

Nyomdatarmékek tudományos célra beszolgálta-
tása 1851.

Nyomorenyhitő akció (országos) 1804.

Nyomozódíjak (vidéki lakásügyi) 2452.

Nyomozólevelek stb. közzététele 1429.

Nyugdíjasok (államiak), özvegyek, árvák ellátási
díjainak a postatakarékpénztári forgalomban
kifizetése 741.

— átmeneti segélye 1085, 1426, 1537, 1635.

—, özvegyek anyagi helyzetének javítása 412.

— — burgonya pótljegyei 267.

— — gyógykezelése 1049, 1432.

— — kedvezményes árú burgonyaellátása 2129.

— — — élelmiszerellátása 515, 1093, 1345,
1538, 1573, 1805, 1870, 1904, 2099, 2175, 2237,
2334.

— — — külföldi szene 1496.

— — — pamutvászonnal, cipővel ellátása 26.

— — — ruhaszövettel ellátása 530, 1065.

— — — tüzelőanyaggal ellátása 515, 1093,
1507, 1965, 2347.

— (közs. közigazgatásiak) átmeneti segélye
1217.

— — külön rendkívüli segélye 1589.

— — rendkívüli segélye 486, 1145, 1289, 2396.

— (— közkórházaiak) átmeneti segélye 1305.

— lakbérnyugdíjpótléka 1449.

— rendkívüli segélye 1331, 1537, 1776.

— (szerb megszállás alul felszabadult területen
lakók) kedvezményes árú élelmiszer és tü-
zelőanyag ellátása helyett készpénz megtéri-
tés 1234.

— (vármegyei közkórházaiak) átmeneti segélye
1305.

— — rendkívüli segélye 667, 2357.

— (vármegyeiek) átmeneti segélye 1177.

— — családi pótléka 2316.

— — rendkívüli segélye 1916.

— (vármegyei és községi közkórházaiak) rend-
kívüli segélye 1902.

— — (közkórházaiak) lakbérnyugdíjpótléka 2164.

— (városi közigazg.) átmeneti segélye 1835.

— — családi pótléka 2321.

— — — külön rendkívüli segélye 1839.

— — — rendkívüli segélye 739, 1931.

Nyugdíjasok (vidékiek) kedvezményes árú tüzelő-
anyaggal ellátása 1245.

— — — — — helyett készpénzmegtérítés
1223, 1272.

Nyugtázása állandó illetményeknek 2335.

O. Ö.

Okmánybélyegek (újak) 1104.

Olasz állampolgárok iparüzése 137.

Opció esetén ellátási illetmények folyósítása 1806.

Országos Betegápolási alap: L. Betegápolási Alap.

— Gazdasági Munkáspénztár: L. Gazdasági Mun-
káspénztár.

— Közélelmezési Tanács: L. Közélelmezési Ta-
nács.

— Középítési Tanács: L. Középítési Tanács.

— Központi Árvizsgáló Bizottság: L. Árvizsgáló
Bizottság.

— Közs. Törzskönyvbizottság: L. Törzskönyv-
bizottság.

— Levéltár: L. Levéltár.

— Mozgóképvizsgáló Bizottság: L. Mozgókép-
vizsgáló Bizottság.

— nyomorenyhitő akció 1804.

— Szénbizottság: L. Szénbizottság.

Orvosok (hatóságiak) pénztári orvosi szolgálata
775, 819.

Orvosrendőri szolgálat 1064.

Osztatlan közös legelőkben érdekelt birtokosságok
vagyon- és ügykezelése 504.

Öcsöd-mesterszállási th. közúton hidvám-szedési
jog 1303.

Önkéntes belépésre felhívás a csendőrséghez 672.

— jelentkezésen alapuló kiegészítési rendszer
111, 249.

Örlési adó 1360.

„*Összeomlás*” ajánlás 1443.

P.

Paks—Zádori rév vámdíjszabályzata 1204.

Pályázati hirdetmény (belügyi számvevőség) 2051.

— — (folyamrendészeti tisztikar kiegészítése)
1608.

— — (gyermekmenhelyi) 1922, 2373, 2441.

— — (közs. közig. tanfolyami) 1183.

Pamutfonalak ára 1978, 2208.

Pamutvászonnal (kedvezményes áruval) ellátása
közszolg. alkalm., nyugdíjasoknak 27.

Paprika forgalma 2158.

— kivitele 2122.

— örlése 2122.

Paradicsom-vetőmag-forgalom 290.

Putkányirtás 292.

Pécsi szerb-horvát-szlovén konzulátus vezetésének átvétele 833.

Pénzbüntetések, bírságok felemelése 1773.

Pénztári orvosi szolgálata hatósági orvosoknak 775, 819.

Pénztartozások (magyar és brit állampolg. közötti, háború előttiek) 247.

Pénzügyőrség létszáma, kiegészítése 421, 1520.

Postai szállítási jog engedélyezése 254.

— — — megvonása 39, 107, 255, 378, 401, 566, 671, 718, 766, 983, 1078, 1181, 1267, 1326, 1354, 671, 718, 766, 983, 1078, 1181, 1267, 1326, 1354, 1376, 1443, 1533, 1607, 1801, 1820, 1921, 2049, 2155, 2216, 2244, 2262, 2392, 2442, 2458.

— — tilalom feloldása 1444, 1533.

Postautalványforgalom felfüggesztése Németországgal 1841.

Pótválasztás határideje 1144, 1189.

Pusztánév-változás 2048.

R.

Ráczkevei Árpád-hidon gyakorolt hidvámszedési jognál alkalmazott vámdíjszabályzat 2221.

— cs. és kir. uradalom kompján alkalmazandó vámdíjszabályzat 92.

Ragadozó és kártékony állatok mérgezése 2261.

Red Star Line részére, kivándorlók szállítására adott engedély 104, 2383.

„Régi jogon” választójogosultság 1148.

Rendezett tanácsú várossá alakulás 106, 717.

Rendkívüli drágasági segély 1277.

— segély (külön) 1426, 1537, 1589, 1839.

— közs. és körorvosoknak 1343, 1904.

— segélye közs. közig. alkalm. és nyugdíjasoknak 1289, 1918.

— — közszolg. alkalmazottaknak, nyugdíjasoknak 487, 1145, 1331, 1776, 2396.

— várm. alkalm., nyugdíjasoknak 667, 1916, 2357.

nak 487, 1145, 1331, 1776.

— — várm. alkalm., nyugdíjasoknak 667, 1916.

— — — közkórházi alkalm., díjnokoknak 907, 1902.

— — — nyugdíjasoknak 1260.

— városi közigazg. tisztv., nyugdíjasoknak 739, 1916, 1931.

— — — közkórházi. tisztv., díjnokoknak 263, 265, 906, 1902.

Rendőri szolgálat fogalmazói és felügyelői szá-
kában alkalmazásukellékei 1023.

„Utmutató és Címtár” ajánl. 1218.

Rendőrkapitányi teendők ellátásával megbízás
1267, 1534.

Rendőrkirendeltség megszüntetése 1443.

Rendőrség egyenruhaviselése 560.

— — és fegyverviselésre jogosított tagjainak
nősülési szabályzata 1075.

— létszáma, kiegészítése 419, 1365.

— szervezeti, szolg. szabályzata 910.

— ügykezelési szabályzata 841.

Rendőrségi kirendeltség jogával felruházás 1365.

— segédfogalmazók, segédfelügyelők próbaszolgá-
lata 1030.

— szaktanfolyamok feletti felügyelet és parancs-
noki teendők ellátása 2115.

Rendőrtisztviselői tiszti tanfolyam és tiszti vizsga
1033.

— — tanfolyami kinevezések 2246, 2341.

— — — továbbképző tanfolyami igazgatói és
titkári kinevezés 1078.

Rendőrtisztviselőket továbbképző tanfolyam és
felső tiszti vizsga 1040.

Rézgélickészletek bejelentése 1424.

Robbanóanyag és löporegyedárúsági Tanács 262.

— — — — tagjainak kinevezése 275.

Rokkantak segélyalapját illető összegek befize-
tése, elszámolása 1361.

Romániával közvetlen személy- és áruforgalom
336.

Royal Mail Steam Packet Company részére ki-
vándorlók szállítására adott engedély 654,
2386.

Rum ára 2210, 2287.

S, Sz.

Sajtórendészeti szabályok 273.

Sajtótermék: L. lap alatt is.

Sajtótermékek terjedelmének korlátozása 1805,
2119, 2446.

Sajtótörvény végrehajtása 831, 945.

Sándor János gyászjelentése 1484.

Sáska (marokkói) irtása 291.

Sírok gondozása (hősöké) 910.

Sopron város útvámszedési joga 2412.

Soproni népszavazás emlékének megörökítése 2395.

Sorsjegyek (játékonycéluak, államiak) árusításá-
nak támogatása 1215.

Sör ára (nyilv. étkezési üzemekben) 2107.

— után fizetendő kincstári részesedés 2205.

Spanyolországba kivándorlásra csábítás 832.
Statisztikai felvétele mezőgazdasági termelésnek 891.

Sütési díjak 1783.

Sütőipari termékek árusítása 307.

— üzemek éjjeli munkája 320.

Szállítási szerződési amerikai bevándorlási létszám betelte miatt visszautasítottaknak 1482.

Számláltatás állandó illetményeknek 2335.

Számlálólapok (nemzetgyűlési választási) 663.

Számvéveségi Utasítás módoszatai 2321.

Szanatóriumi kedvezmény tisztviselők részére 2441.

Szarvas község közeletvámszedési joga 2330.

Szavazóigazolványok 1022.

Szavazókörök alakítása 616, 657, 658.

Szavazó-lapokkal űzhető visszaélések elkerülése 1225, 1226, 1277.

Szeged város kompvámszedési joga 1280.

Székesfehérvárott nyílt árusítási üzletek zárórája 2416.

Személyes szolgáltatásoknak útépités és útfenntartási célokra igénybevétele 16.

Személyi pótlék (átmeneti) 1332.

Szénbánya-üzemknél alkalm. személyes szolgáltatása 102.

Szénbizottság által szedhető illeték 908, 1818.

Széntelár 1093.

Szénügyek intézése 624.

Szerb-horvát-szlovén konzul (budapesti) kinevezése 1283.

— megszállás alól felszabadult területeken lakbérek rendezése 65.

Szigetvár község közeletvámszedési joga 2295.

Szivarkapapír- és hüvelyadó 100, 1437, 1807.

Szódavizgyár (új) engedélyezése iránt beadott kérvények 1994, 2203.

Szolnoki közúti Tiszahidon alkalmazandó vámdíj-szabályzat 1488.

— üzletek zárórája 1925.

Szoptatási segély 2344.

T.

Talpiához (vasutéhoz) alkalmas gömbölyű faanyagok ára 1347.

Talpiaszükséglet (vasuti) biztosítása 1348, 1911.

Tanácsköztársaság idején közg. szervek működéséből felmerült jogviszonyok 66.

— tényeiből származott követelések érvényesítésének határideje 2427.

Tanyanév megállapítása 2048.

„Társadalomtudomány” ajánlása 562.

Távbeszélő: L. Telefon.

Táviratok (államiak, hírlapiak, sürgősek) 986.

Tej forgalma 1141.

— minőségének biztosítása 1600.

Telefonbeszélgetés (állami, hírlapi, sürgős) 986.

— községházán berendezett állomásról 1463.

Terhességi segély 2344.

Testnevelésről törvény 63.

Tiszalök—*tiszatordai* révvámszedési jog vámdíj-szabályzata 2345.

„Tizenhetesek 1914—1917.” emlékkönyv ajánl. 1353.

Tokaj község kompvámszedési joga 1044.

— — — közeletvámszedési joga 1464.

Tolna-bogyiszlói révvámszedési jognál alkalmazott vámdíjszabályzat 14.

Törökországba szóló útlevelek kiállítása 271.

Törvényhatósági árvizsgáló bizottságok költségeinek fedezése 308.

Törvénytelen gyermek atyai elismerése 246.

Törzskönyvbizottság (orsz. közs.) tagjainak kinevezése 1062.

Trianoni békeszerződés végrehajtásával kapcsolatban a gyámhatóság jogkörének rendezése 313.

— békeszerződésben említett ingóságok bejelentése 72, 290, 310, 491.

— — — katonai rendelkezések 244, 426, 733.

— — — fegyverekre, egyesületekre, gyülekezési jogra vonatkozó tilalmak 821.

Tűrófélék készítése, forgama 785.

Tüdőbeteg gyermekek (állami tisztviselőké) díjtalan gyógykezelése a budakeszi sanatóriumban 370.

Tűzelőanyag fuvarozási díja 1349, 1494.

Tüzifa ára 1346, 1818, 1981, 2120, 2149, 2239, 2377, 2378.

— bevágási díja 1906, 2255.

— fuvardíja 1494.

— : L. Fa alatt is.

„Tüzoltó” ajánlása 1178.

„Tűzrendészeti Közlöny” ajánlása 1012.

Tűzvésztlől megmentése mezőgazdasági terményeknek 1321.

U, Ü.

United American Lines New-York részére kívándorlók szállítására adott engedély 1481, 2385

— *States Line* részére, kívándorlók szállítására adott engedély 556, 2387.

Utak átvezetése vasutakon 9.

Utcai terjesztés: L. Kolportázs.

Ütépítési és útfenntartási célokra igénybevétele személyes szolgálatoknak 16.

Úti igazolványok 1292.

Ütlevél iránti kérelme a honvédségnél szolgálati kötelezettség alatt álló egyéneknek 1320.

— kiállítás (Amerikába szóló) beszüntetése 1213, 1287.

— — — iránti kérelem (Északamerikába szóló) 2210.

— — — — (Törökországba szóló) elbírálása 271.

— — — — jogának visszaulása 107.

— kiállító hatóságoknak postatakarékpénztárnál nyitott cheque-számlája 670.

— ügyek elintézése 1210.

Ütlevelei Amerikából hazatért honosoké 664.

Ütlevelekben a családtagoknak mint utitársaknak felvétele 1604.

Ütlevelekre vonatkozó statisztikai adatok szolgáltatása 332.

Ütlevélkötelezettség szabályozása 2177.

Ütlevéllapok és ütlevélnyilvántartási nyomtatványok 2290.

Ütlevél-Útasítás módosítása 2178, 2310.

Ütlevélúrlapok (új mintájú, bélyegesek) 2100, 2182.

Útvámszedési jog Békés vm. részére 2124.

— Sopron város részére 2412.

Uzsorabíróság 1775.

Üdültetése közszolg. alkalm. honvédség tagjainak 1432.

Ügyforgalmi kimutatása belügyministeriumi számvevőségnek, 1921-ről 630.

— — belügyministeriumnak, 1921-ről 630.

Üzleti záróra 386, 818, 1092, 1098, 1279.

V. W.

Vagyonváltás (államadósságokat termelő) 542.

— kedvezményes lerovása 2091.

— mikénti fizetése 329.

— szempontjából a búza 1922. január havi ára 101.

Választási ajánlás elbírálásának időtartama 1083, 1147.

— biztos és helyettes választási biztos kijelölése 275, 1111.

— biztos tennivalók 696.

— előkészületek 1106.

— jogosultság szempontjából egyenlő értékű iskolai osztályok, tanfolyamok 635.

— mozgalmaknál közrend fenntartása 659.

— névjegyzék 714, 837, 1174.

— összeíró stb. küldöttségek, elnökök, napidíjai és utazási költségei 1174.

Választások érvénytelenítésére irányuló panaszok 1227.

— határideje 1019.

— napja 1019, 1074, 1150.

Választójogból kizáró katonai büntetőbíróági büntető ítéletek megjelölése 828.

Választókerületi beosztás 749, 837, 946.

Vámdíjszabályzat (a hidasnémeti közút Hernád-hidján gyakorlandó hidvámszedési jognál alkalmazott) 1047.

— (a mindszeri stb. Tisza-kompon) 341.

— (a paks-zádori réven) 1204.

— (a ráczkevei Árpád-hidon) 2221.

— — — cs. és kir. uradalom kompon) 92.

— (a szolnoki közuti Tisza-hidon) 1488.

— (a Tiszalök—tiszatordai révvámszedési jognál) 2345.

— (a tolna—bogyiszlói révvámszedési jognál alkalmazott) 11.

— Békéscsaba Máv. és Békéscsaba közuti vasutállomáson 1233.

— Csongrád község részére 2251.

— (Kecskemét városé) 261.

Vármórség létszáma, kiegészítése 421, 1511.

Vármegyei alkalmazottak és nyugdíjasok átmeneti segélye 1177.

— — — — rendkívüli segélye 667., 1916, 2457.

— — — — (katonai szolgálatra bevonultak és polgári szolgálatba még vissza nem tértek) illetményei 2243.

— — — — nyugdíjasok családi pótléka 2316.

— díjnokok anyagi helyzetének javítása 665.

— közkórházi alkalmazottak és díjnokok drágasági segélye 907.

— — — — — rendkívüli segélye 907, 1902.

— — — — — nyugdíjasok átmeneti segélye 1305.

— — — — — lakáspénzpótléka 2164.

— — — — — nyugdíjasok rendkívüli segélye 1260.

— — — — — kiegészítő pótléka 492, 734.

— — — — — tisztviselők átmeneti személyi pótléka 1332, 1531.

— — — — — lakáspénzpótléka 1449.

— — — — — rangsora 1013, 2391.

Városi közigazg. tisztviselők átmeneti segélye 1835.

— — — — — illetményének pótlékkal kiegészítése 557.

— — — — — nyugd. családi pótléka 2321.

— — — — — külön rendkívüli segélye 1839.

— — — — — rendkívüli segélye 739, 1931.

— — — — — közkórházi tisztviselők, díjnokok átmeneti segélye 1306.

Vármegyei közkórházi tisztviselők, díjnokok beszerzési segélye, családi pótléka 265.

— — — rendkívüli segélye 263, 265, 906, 1931.

— — — drágasági segélye 906.

Várossá alakulás 2244.

Varrócérna: L. Cérna.

Vásári és piaci árusítási sorrend 1800.

Vásárnapi munkaszünet 2186.

— munkaszünete fényképésziparnak 263.

— — ipari munkának 1091.

— szünetelése borbély stb. munkáknak Debreczenben 2412.

Végelbándás 1435.

Véglegesítés 108, 275, 839, 983, 1182, 1293, 1376, 1534, 1591, 1820, 1841, 1921, 2050, 2217, 2246, 2263, 2343.

Végrehajtás alól mentesített legkisebb összegek 2449.

Verseny tárgyalási hirdetményeknek beküldése a „Közszállítási Értesítő”-höz 1982.

Vértetű irtása 502.

Vidéki lakásügyi hatóságok előtti eljárásban fizetendő illetékek 1469.

Visszavándorlásra vonatkozó statisztikai adatok szolgáltatása 332.

Visszavándorlottak iparúzése 3.

Viteldíj megterítés Budapesten teljesített hivatalos utak után 1822.

Vörhenyben elhaltak hulláinak szállítása 2127, 2421.

Vörös Kereszt díszjelvény alapítása 1081.

Vörösörség gazd. osztályának felszámolási bizottsága 733.

White Stare Line részére, kivándorlók szállítására adott engedély 103. 2384.

Z. Zs.

Záróra meghosszabbítása (kivételes) 561.

Zárórája borbély- és fodrásüzleteknek, szombaton 1342.

— mészáros- és hentesüzleteknek szombaton, Budapesten 1090.

— nyílt árusítási üzleteknek Budapesten és környékén 386, 2420.

— — — Debreczenben 1924.

— — — Miskolcson 1279, 2185.

— — — Nagykanizsán 818.

— — — Székesfehérvárott 2416.

— — — Szolnokon 1925.

— — étkező és szórakozó helyiségeknek 271, 2169.

Zsákok (hatósági liszthez szükségesek) forgalma 1823.

— (hatóságilag kiutalt örleményekkel átvettek) forgalma 1824.

Zsófia Országos Gyermekszanatórium Egyesület részére átengedése a mozgóképüzemek január és február havi egy-egy külön előadása tiszta jövedelmének 717.

BELÜGYI KÖZLÖNY

KIADJA A MAGYAR KIRÁLYI BELÜGYMINISTERIUM.

MEGJELENIK RENDSZERINT MINDEN VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Egész évre hatóságok és hatósági közegek részére 110, magánosok részére 160 korona.

CHEQUE-SZÁMLA SZÁMA: 15,700.

TARTALOM.

RENDELETEK.

	Lap
10,721/1921. M. E. sz. Az Amerikából visszavándorolt magyar állampolgárok, a magyar állam elszakított területéről menekült ipari alkalmazottak, továbbá a hadifogságból, valamint a hadból visszatért egyének iparüzése	3
10,982/1921. M. E. sz. Az Országos Közélelmezési Tanács szervezetének módosítása és a közlelmezési ügyek irányításával megbízott tárcanélküli minster hatáskörének megállapítása	4
10,992/1921. M. E. sz. A 4,039/1919. M. E. számú rendelettel megállapított gyorsított bűnvádi eljárási szabályok hatályon kívül helyezése	8
11,004/1921. M. E. sz. A gyülekezési jog korlátozásáról szóló 5,481/1914. M. E. számú rendelet módosítása	8
11,050/1921. M. E. sz. A közszolgálatban álló tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek és szülőtlén árvák) kedvezményes árú élelmiszer-ellátása	9
62,689/1921. K. M. sz. Szabályzat. Az utaknak a közforgalmú vasutakon való átvezetése	9
90,388/1921. K. M. sz. A tolna-bogyiszlói igazolt révvámszedési jognál alkalmazott vám díjszabályzat újbóli megállapítása	14
96,087/1921. K. M. sz. A személyes szolgáltatásoknak útépités és útfenntartási célokra való igénybevétele tárgyában tett intézkedések hatályának kiterjesztése	16
2,300/1921. N. M. M. sz. A lakásügyi minsteri biztosi kerületek megállapítása	16
251/1921. O. M. B. sz. A m. kir. Országos Mozgóképvizsgáló Bizottság által nyilvános előadásra alkalmasnak talált és előadásra megtiltott képszalagok jegyzéke	18
4,848/1921. P. M. sz. Az egyenesadók és illetékekről szóló törvényes rendelkezések végrehajtásánál közreműködő m. kir. adóellenőrök alkalmazása	25
5,600/1921. P. M. sz. A közszolgálatban álló tisztviselőknek és egyéb alkalmazottaknak (nyugdíjasoknak, özvegyeknek és szülőtlén árváknak) kedvezményes árú pamutvászonnal, továbbá másodizben kedvezményes cipőkkel való ellátása	26
111,100/1921. B. M. sz. A közüzemek és közérdekű üzemek zavartalan működésének biztosítása	38

KÜLÖNFÉLÉK.

Az ország területén levő gépkocsik és motorkerékpárok kötelező bejelentése, valamint azoknak új forgalmi engedéllyel és rendszámmal való ellátása tárgyában meghosszabbított határidő újbóli meghosszabbítása	38
---	----

Ehhez a számhoz melléklet csatolva nincs.

	Lap
Előadásra alkalmasnak talált képszalagok	38
Postai szállítási jog megvonása	39
Adománygyűjtési engedély	39
Állampolgársági bizonyítvány érvénytelenítése	39
Állampénztári kirendelés felállítása	39

SZEMÉLYI HIREK

Címadományozás	39
Elismerés tudtal adása	39
Államrendőrségi kinevezések	40
Kormánybiztosok felmentése	41
Kinevezés illetőleg beosztás a m. kir. Közigazgatási Birósághoz	41

*7660.
alap. pri.*

RENDELETEK.

1. ✓

A m. kir. kormánynak 10,721/1921. M. E. számú rendelete.

Az Amerikából visszavándorolt magyar állampolgárok, a magyar állam elszakított területéről menekült ipari alkalmazottak, továbbá a hadifogságból, valamint a hadból visszatért egyének iparüzése.

A m. kir. ministerium a háború esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott törvények újabb kiegészítéséről szóló 1916 : IV. törvénycikk 4. §-ában nyert felhatalmazás alapján a következőket rendeli:

1. §. Az Amerikából visszavándorolt azok a magyar állampolgárok, akik Amerikában egyfolytában legalább öt évig tartózkodtak és valamely képesítéshez kötött ipart mint önálló iparosok kívánnak gyakorolni, amennyiben képesítettségüket az 1884 : XVII. törvénycikkbe iktatott ipartörvényben előírt módon igazolni nem tudják, ipari képesítettségüknek megállapítása céljából szakvizsgálatra bocsátásukat kérhetik.

2. §. A szakvizsgálat letétele céljából felállítandó vizsgáló bizottságok összeállítását, a vizsgálat menetét és a kiállítandó bizonyítvány szövegét a kereskedelemügyi minis'er rendelettel fogja szabályozni.

Ha a szakvizsgálat során az nyer megállapítást, hogy a vizsgázó az iparának önálló gyakorlásához szükséges szakképzettséggel rendelkezik, a vizsgálóbizottság erről bizonyítványt állít ki részére.

Ha a vizsgálóbizottság a szakvizsgálat során azt állapítja meg, hogy a vizsgálatra jelentkező nem rendelkezik oly fokú szakképzettséggel, mely iparának önálló gyakorlására képesitené, a vizsgálatról kiállítandó bizonyítványban köteles megszabni azt az időt, amelyen át a vizsgálatra jelentkezőnek a vizsgálat után még további szakbavágó munkát kell végeznie, hogy a kérdéses ipar önálló gyakorlásához szükséges szakképzettségét igazolhassa.

3. §. A vizsgálatot tett egyén a 2. §. második bekezdésében említett bizonyítvány alapján iparának önálló gyakorlására azonnal, a 2. §. harmadik bekezdésében említett bizonyítvány alapján ellenben csak a bizonyítványban feltüntetett tartamú további szakbavágó munka igazolása után nyerhet iparigazolványt, iparendélyt, illetőleg hatósági engedélyt, feltéve, hogy az 1884 : XVII. törvénycikk 1-ső, illetőleg 2. §-ában megszabott kellékeknek megfelel, illetőleg hogy oly körülmények, amelyek a 3,678/1917. M. E.

számú rendelet¹⁾ 15. §-ának utolsóelőtti bekezdése szerini a hatósági engedély kiadásának megtagadására okul szolgálhatnak, nem forognak fenn.

Az iparengedély alapján űzhető képesítéshez kötött iparok közül az ily iparok önálló gyakorlásához szükséges szakképzettség a jelen rendeletben szabályozott szakvizsgálat letétele után csak a fogadói, vendéglői és kávéházi iparok tekintetében igazolható.

4. §. A magyar állam elszakított területéről menekült azok az ipari alkalmazottak, továbbá a hadifogságból, valamint a hadból visszatért azok az egyének, akik a m. kir. ministerium 1,182/1921. M. E. számú rendeletének²⁾ 2., 3., illetőleg 5. §-ában megállapított feltételeknek megfelelnek, az iparengedély alapján űzhető képesítéshez kötött iparok közül a szállodai, vendéglői és kávéházi iparokra nézve előirt szakképzettséget az idézett 1,182/1921. M. E. számú rendeletben szabályozott szakvizsgálat letétele után is igazolhatják.

5. §. Ez a rendelet kihirdetésének napján³⁾ lép életbe és azt a kereskedelemügyi minster hajtja végre.

Budapest, 1921. évi december hó 16-án.

Gróf Bethlen István a. k.,
m. kir. minsterelnök.

2.

A m. kir. kormányznak 10,982/1921. M. E. számú rendelete.

Az Országos Közélelmezési Tanács szervezetének módosítása és a közélelmezési ügyek irányításával megbízott tárcanélküli minster hatáskörének megállapítása.

1. §. A közélelmezési ügyek irányításával megbízott tárcanélküli minster kinevezése szükségessé tette a 7,325/1921. M. E. számú⁴⁾ rendelettel szervezett Országos Közélelmezési Tanács szervezetének módosítását és a közélelmezési ügyek irányításával megbízott tárcanélküli minster hatáskörének megállapítását.

Ennélfogva az említett 7,325/1921. M. E. számú rendeletnek, valamint e rendelet 3. §-ának módosítása tárgyában kiadott 10,463/1921. M. E. számú⁵⁾ rendeletnek hatályon kívül helyezésével a m. kir. ministerium a következőket rendeli:

2. §. Az Országos Közélelmezési Tanács hatáskörébe tartozik a közélelmezést érintő elvi jelentőségű ügyeknek a szakkörök bevonása melletti megvitatása és mindama kormányintézkedések alapelveinek megállapítása, melyek alkalmasaknak látszanak a közép- és munkásosztályt immár megsemmisüléssel fenyegető drágaság letörésére.

¹⁾ B. K. 1917. évf. 1394. lapon.

²⁾ B. K. 1921. évf. 283. lapon.

³⁾ Kihirdetett a »Budapesti Közlöny«-ben 1921. évi december hó 22-én

⁴⁾ B. K. 1921. évf. 1859. lapon.

⁵⁾ B. K. 1921. évf. 2389. lapon.

Különös feladata a Tanácsnak:

a) állásfoglalás az egyes élelmicikkek kivitelének és behozatalának megengedése, illetőleg eltiltása kérdésében, ideértve a kivitelre vagy behozatalra engedélyezett élelmicikkek mennyiségének, a fizetendő inkamerálási illeték vagy természetben való leadás nagyságának meghatározását is;

b) az arra törvény szerint hivatott hatósági szervek útján igyekszik odahatni, hogy élelmicikkek árdrágító célzattal a forgalomból ki ne vonassanak s hogy azok a méltányos hasznót magában foglaló árnál magasabb áron ne értékesíttessenek;

c) véleményadás és javaslattevés mindazokban az elvi jelentőségű közélélmzési kérdésekben, melyeket vagy a Tanács elnöke, vagy annak egyes tagjai, vagy valamely törvényhatóság vagy érdekképviselő megvitatás és állásfoglalás végett a Tanács elé terjeszt.

3. §. A Tanács elnöke a közélélmzési ügyek irányításával megbízott tárcanélküli miniszter (az alábbiakban röviden közélélmzésügyi miniszter).

A Tanács tagjai:

a) hivatalból:

a m. kir. belügyi, földművelésügyi, kereskedelemügyi, pénzügyi, külügyi, igazságügyi, honvédelmi és népjóléti miniszterek, illetőleg akadályoztatásuk esetén oly helyetteseik, kik a megvitatás alá kerülő kérdésben végleges állásfoglalásra jogosítva vannak,

az Országos Központi Árvizsgáló Bizottság elnöke,

az országos főkapitány,

a m. kir. központi statisztikai hivatal igazgatója,

Budapest székesfőváros tanácsának kiküldöttje,

Budapest-Környék Közellátási Bizottságának vezetője,

b) a közélélmzésügyi miniszter kinevezése alapján:

a Magyar Gazdaszövetség,

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület,

a Földbérlek Országos Egyesülete,

a Földműves- és Faluszövetség,

a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara,

az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés,

a Baross-szövetség,

a Magyar Köztisztviselők Fogyasztási, Termelő és Értékesítő Szövetkezete,

a Hangya,

a Panonnia Szövetkezet,

az Általános Fogyasztási Szövetkezet,

a Gyáriparosok Országos Szövetsége,

a Közszolgálati Alkalmazottak Nemzeti Szövetsége által delegált egy-egy tag, a munkásság két képviselője, a közélélmzési miniszter által kijelölt két vidéki város egy-egy kiküldöttje és végül a közélélmzés és általában a közgazdaság terén vezető szerepet vivő egyének sorából a közélélmzésügyi miniszter által kinevezett 20 tag.

A Tanács két alelnökét és szakelőadóit szintén a közélélmzésügyi miniszter nevezi ki, illetőleg bizza meg.

A 7,325/1921. M. E. számú rendelet 3. §-a alapján a m. kir. miniszerelnök által kinevezett alelnökök, szakelőadók és tanácsstagok kinevezése, illetőleg megbízatása változatlanul érvényben marad.

4. §. A Tanács tagjainak megbízatása a Tanács fennállásának tartamára szól, illetőleg kiküldőjük által visszavonásig marad érvényben.

A Tanács tagjai a megbízatásnak, illetőleg kinevezésnek elfogadásával kötelezettséget vállalnak arra, hogy a Tanács munkálkodásában a közérdek szem előtt tartásával legjobb tudásukkal vesznek részt.

5. §. A Tanács elnöke jogosítva van egyes tárgyalásokra a Tanács tagjain kívül más oly szakférfit meghívni, akiknek a tárgyalásban való részvételét az ügy érdekében kívánatosnak tartja.

Hasonlóképen joguk van azoknak, kik a Tanácsnak hivatalból tagjai (3. §. a) pont) a tárgyalás alatt álló ügyek sikeres elintézése érdekében az ülésekre más tisztviselőt is bevonni, ezeknek nevei azonban az ülés elején az elnöknek bejelentendő.

Szavazati joguk azonban csak a Tanács tagjainak van.

6. §. A Tanács szervei: a) a szakbizottságok, b) az elnöki tanács és c) a teljes ülés.

a) A Tanács a döntés alá kerülő ügyek esetleg szükségessé váló részletes megvitatására, előkészítésére az egyes szakok szerint akár állandóan, akár esetről-esetre megfelelő számú szakbizottságot alakít.

A szakbizottság elnöke és tagjai a teljes ülés által választatnak. A szakbizottság feladata szerint illetékes szakminiszer kiküldöttjei azonban a szakbizottságoknak mindenkor hivatalból tagjai.

A 7,325/1921. M. E. sz. rendelet 6. §-a alapján már megválasztott szakbizottsági elnökök megbízatása érvényben marad.

A szakbizottság elnökét és tagjait más szakembereknek a tárgyalásba való bevonását illetőleg ugyanaz a jog illeti meg, mely az 5. §-ban a Tanács elnökének és hivatalbeli tagjainak biztosított.

b) Az elnöki tanács feladata azokban az igen sürgős közéleti ügyekben való véleményadás, esetleg határozathozatal, melyek a miniszer megítélése szerint halasztást nem szenvedhetnek, valamint a nyilvános tárgyalásra még meg nem érett javaslatok és tervek megbeszélése.

Az elnöki tanács tagjai a szakbizottságok elnökei és az alelnökök, amennyiben nem lennének egyuttal valamely szakbizottság elnökei is, valamint az illető szakminiszterek, illetőleg helyetteseik.

c) Az elvi jelentőségű közéleti kérdések általában a teljes ülés elé terjesztendők.

A közéleti ügyi miniszternek jogában van, ha azt az ügy sürgőssége megkívánja, a felmerülő közéleti kérdésekben a teljes ülés, az elnöki tanács, esetleg a szakbizottság előzetes meghallgatása nélkül is intézkedni, a tett intézkedésekről azonban a legközelebbi teljes ülésnek jelentést tesz.

7. §. A Tanács, még pedig mind a teljes ülés, mind az elnöki tanács és a szakbizottság határozatait szavazattöbbséggel hozza. A szakminiszternek, illetőleg helyettesének oga van minden oly határozat végrehajtásának felfüggesztését kérni, melyet a gondozásra

bizott érdekekkel összeegyeztethetőnek nem tart. E jog gyakorlása végett a közlelmezésügyi minister az illető szakministert rövid úton előzetesen értesíti minden oly elvi jelentőségű intézkedéséről, melyet az ügy sürgősségénél fogva nem terjesztett a teljes ülés vagy az elnöki tanács vagy a szakbizottság elé. (6. §.)

8. §. A Tanács határozatainak végrehajtása és a végrehajtás ellenőrzése iránt a közlelmezésügyi minister mint a Tanács elnöke intézkedik, még pedig az alábbi 9. §-ban megszabott hatáskörében közvetlenül hivatali személyzete útján; amennyiben pedig a Tanács határozatainak végrehajtása más minister hatáskörébe tartozik, a határozat egyidejű áttétele mellett haladék nélkül megkeresi az illetékes ministert annak végrehajtása iránt.

Az oly határozat, mely ellen valamelyik szakminister, illetőleg helyettese óvást emelt (7. §.) vagy amellyel a közlelmezési minister nem ért egyet, a ministertanács döntése alá bocsátandó.

9. §. A közlelmezésügyi minister hatásköre a következő ügyekre terjed ki:

a) a liszt beszerzésénél állami támogatásban részesülők (»ellátatlanok«) liszttel való ellátásának ügye, ideértve az állam részére eszközrendő gabonavásárlást és az állam tulajdonát képező gabonából származó liszt feletti rendelkezési jogot is;

b) a vám- és kereskedelmi malmok ügyei;

c) a volt Gabonagyűjtési Országos Kormánybiztosság vidéki kirendeltségeinek felügyelete és irányítása;

d) az iránti gondoskodás, hogy élelmicikkek behozatalának és kivitelének engedélyezése előtt a Tanács állásfoglalása kikérésék és a Tanács határozatai betartassanak, mihez képest a kiviteli engedélyek csak a közlelmezési minister hozzájárulásával adhatók ki;

e) általában a fennálló törvények és rendeletek szerint ministeri hatáskörbe tartozó mindazoknak az intézkedéseknek a megtétele, amelyek arra irányulnak, hogy a lakosság az elsőrendű élelmicikkekhez kellő mennyiségben és méltányos áron hozzájuthasson, ehhez képest a most említett vonatkozásban az egyes törvényekben vagy rendeletekben említett ministerek helyett a közlelmezésügyi ministert kell érteni;

f) az előbbi pontban említett célt szolgáló kormányrendeletek előkészítése és azoknak a ministertanácsban való képviselése.

10. §. A 9. §-ban meghatározott hatáskör gyakorolhatása céljából a m. kir. kereskedelemügyi minister az árvizsgáló bizottságok hatáskörének, szervezetének és eljárásának újabb szabályozásáról szóló 4,401/1921. M. E. sz. rendelettel¹⁾ megállapított hatáskörét élelmicikkekre nézve a m. kir. közlelmezési ministerrel egyetértve gyakorolja.

11. §. A Tanács költségeinek fedezéséről a közlelmezésügyi minister gondoskodik.

12. §. Ez a rendelet kihirdetésének napján²⁾ lép életbe.

Budapest, 1921. évi december hó 24-én.

Gróf Bethlen István s. k.,
m. kir. miniszerelnök.

¹⁾ B. K. 1921. évf. 870. lapon.

²⁾ Kihirdettetett a Budapesti Közlönyben 1921. évi december hó 4-én.

3.

A m. kir. kormánynak 10,992/1921. M. E. számú rendelete.**A 4,039/1919. M. E. számú rendelettel megállapított gyorsított bűnvádi eljárási szabályok hatályon kívül helyezése.**

A m. kir. ministerium az 1920 : I. t.-c. 10. §-a alapján a következőket rendeli:

1. §. A törvénykezés ideiglenes szabályozásáról szóló 4,038/1919. M. E. számú rendelet kiegészítése tárgyában 4,039/1919. M. E. szám alatt kibocsátott¹⁾ rendelettel megállapított gyorsított bűnvádi eljárási szabályok hatályukat veszítik. Hasonlóan hatályát veszti az e rendeletet a Szerb-Horvát-Szlovén állam hadiereje által kiűritett délvidéki területekre nézve kiterjesztő 6,564/1921. M. E. számú rendelet is²⁾.

Azokban az ügyekben azonban, amelyekben az eljárást az előbbi bekezdésben említett gyorsított eljárási szabályok alapján már a jelen rendelet életbelépte előtt megindították, a további eljárást is az említett gyorsított eljárási szabályok szerint kell folytatni és befejezni.

2. §. Ez a rendelet kihirdetésének napján³⁾ lép életbe.

Budapest, 1921. évi december hó 24-én.

Gróf Bethlen István s. k.,
m. kir. miniszerelnök.

4.

A m. kir. kormánynak 11,004/1921. M. E. számú rendelete.**A gyűlekezési jog korlátozásáról szóló 5,481/1914. M. E. számú rendelet módosítása.**

A m. kir. ministerium a kivételes hatalomról szóló törvényes rendelkezésekben nyert felhatalmazás alapján a következőket rendeli:

1. §. A gyűlekezési jog korlátozásáról szóló 5,481/1914. M. E. számú rendelet⁴⁾ 1. §-ában megállapított tilalom alól mindennemű politikai népgyűlések kivételnek, de ezek is a rendőrhatalósági előzetes engedély megszerzése és a rendőrhatalósági felügyelet tekintetében az idézett rendelet 2. §-ának rendelkezései alá esnek.

2. §. E rendelet azonnal hatályba lép és azt a belügyminister hajtja végre.

Budapest, 1921. évi december hó 23-án.

Gróf Bethlen István s. k.,
m. kir. miniszerelnök.

¹⁾ B. K. 1919. évf. 1204. lapon.

²⁾ B. K. 1921. évf. 1637. lapon.

³⁾ Kihirdettetett a »Budapesti Közlöny«-ben 1921. évi december hó 25-én.

⁴⁾ B. K. 1914. évf. 483. lapon.

5.

A m. kir. kormánynak 11,050/1921. M. E. számú rendelete.

A közszolgálatban álló tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek és szülőtlén árvák) kedvezményes árú élelmiszerellátása.

A m. kir. ministerium a közszolgálatban álló tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek és szülőtlén árvák) kedvezményes ellátása tárgyában kiadott 4,000/1921. M. E. számú rendeletének¹⁾ 2. §-ában foglalt és a 9,120/1921. M. E. sz. rendelettel²⁾ 1922. évi január hó 1-éig felfüggesztett ama rendelkezések végrehajtását, hogy a nagy- és kisközségekben lakó igényjogosultak általában, a városokban (Budapest székesfővárosban, a törvényhatósági joggal felruházott és rendezett tanácsú városokban) lakó nőtlen, hajadon (özvegy, szülőtlén árva) igényjogosultak pedig szabad választásuk esetén, a kedvezményes árú élelmiszerellátás helyett készpénzváltást kapnak, továbbra is az 1922. évi július hó 1-jéig felfüggeszti.

Ennélfogva az 1922. évi január, február, március, április, május és június hónapokban úgy a városokban (Budapest székesfővárosban, a törvényhatósági joggal felruházott és rendezett tanácsú városokban), mint nagy- és kisközségekben lakó, tehát az összes igényjogosultak kivétel nélkül a kedvezményes árú élelmiszerellátást továbbra is természetben fogják kapni.

Budapest, 1921. évi december hó 23 án

Gróf Bethlen István s. k.,
m. kir. miniszterelnök.

6.

A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 62,689/1921. K. M. számú szabályzata.

Az utaknak a közforgalmú vasutakon való átvezetése.

Az utaknak a közforgalmú vasutak pályatestén való átvezetése a vasuti pálya szintjében vagy a vasuti pályatest alatt vagy a vasuti pályatest felett történhetik.

Azt, hogy valamely út átvezetése e három eset közül miképen történjék, rendszerint az illető vasút közigazgatási bejárásán kell megállapítani.

Nagyforgalmú vagy láthatóság szempontjából kedvezőtlen fekvésű vagy állomáson átmenő utakat lehetőleg alul- vagy felüljáróval kell a vasuti pályatesten átvezetni.

¹⁾ B. K. 1921. évf. 1295. lapon.

²⁾ B. K. 1921. évf. 2040. lapon.

A vasuti pálya szintjében átvezető útátjáróknak és az útfelüljáróknak az út tengelyére merőleges irányban vett szélességet, valamint az útaluljáróknak ugyancsak az út tengelyére merőleges irányban vett nyílását és az útfelüljárók nyílásait, továbbá az útaluljáróknál a szabadon tartandó magasságot esetről-esetre kell megállapítani.

Az útfelüljárók tartószerkezetének legalsó éle a vasuti ürszelvény felett legalább 0,20 méter legyen.

A közforgalmú vasutakon a vasuti pálya szintjében átvezető útátjáróknak, valamint az útaluljárók és útfelüljárók feljáróinak, illetőleg lejáróinak tervezésénél és létesítésénél, úgyszintén a már meglévő ilyen létesítmények átalakításánál vagy átépítésénél is a következő szabályokat kell figyelembe venni:

A) Kereszteződési szög.

1. Az útátjárókat rendszerint az út eredeti irányának megváltoztatása nélkül kell a vasuti pályatesten átvezetni.

2. Ha az út irányának a vasuti pálya tengelyével való kereszteződési szöge 30° -nál kisebb, akkor az utat akként kell szabályozni, hogy az útátjáró tengelyének a vasuti pálya tengelyével való kereszteződési szöge legalább 30° legyen.

3. Ha a kereszteződési szög 45° -nál kisebb, akkor az útátjárón, a sínek közt és a síneken kívül az útátjáró tengelyére merőleges végződéssel és esetenként megállapítandó méretekkel kőburkolatot, illetőleg félkocka-, kiskő- vagy keramitburkolatot kell alkalmazni, még abban az esetben is, ha az alábbi F) fejezet értelmében az illető útátjárónál ilyenmű burkolat nem volna létesítendő.

4. Az útaluljárók és az útfelüljárók tengelyének a vasuti pálya tengelyével való kereszteződési szögét esetről-esetre kell megállapítani.

B) Az alkalmazható irányviszonyok.

1. Az útátjáróknak a szélső sinszálaktól számított és az útátjárók tengelyében mért 8—8 méter hosszú részei rendszerint egyenesben fekszenek, kivételesen és lehetőleg csak jelentéktelen útiforgalmú útátjáróknál azonban lehet azokat enyhe ívben is fektetni.

2. Ha az útátjáró több vágányon vezet át, akkor a szélső vágányokon belül az útátjáró tengelye egyenes irányban vezetendő.

3. Ahol az útátjárónak a fenti 1. pont alatt említett 8—8 méter hosszú egyenes szakaszokon kívül fekvő részei, valamint az útátjáróhoz esetleg csatlakozó útszabályozások nem egyenes vonalban vezetettek, ott az alkalmazandó kanyarulatoknak az útátjáró, illetőleg az útszabályozás tengelyére vonatkoztatott legkisebb sugarai a következők lehetnek:

a) Állami közutakon és törvényhatósági közutakon létesítendő útátjáróknál és az azokhoz esetleg csatlakozó útszabályozásoknál a kanyarulatok legkisebb sugara rendszerint 30 méternél kisebb ne legyen, de indokolt esetekben 20 méter is lehet; rendkívüli esetekben kivételesen a kanyarulat sugara 15 méterig is leszállítható, ily esetben azonban az útkorona és az útépmény szélessége megfelelően nagyobbitandó.

b) Községi közlekedési közutaknál és községi közdülő utaknál, valamint dülő utaknál az útátjárók és az ezekhez esetleg csatlakozó útszabályozások kanyarulataiban olyan legkisebb sugarak alkalmazhatók, amelyeknek alkalmazása mellett az illető vidéken szokásos szekerek telt rakománnyal az útátjáró kiépített részén akadálytalanul haladhatnak anélkül, hogy kénytelenek legyenek az útpadkát elfoglalni. Községi közlekedési közutaknál azonban a kanyarulatok legkisebb sugarai rendszerint 10 méternél kisebbek ne legyenek.

c) Erdőbe vagy bányába vezető utaknál az útátjárók és az ezekhez esetleg csatlakozó útszabályozások kanyarulatainak legkisebb sugarai rendszerint 10 méternél kisebbek ne legyenek.

d) Ott, ahol az utak szálfaszállításra használatnak, az útátjárók és az ezekhez esetleg csatlakozó útszabályozások kanyarulatainak legkisebb sugarai rendszerint 20 méternél kisebbek ne legyenek.

4. Az útátjárók és az útfelüljárók feljáróin, illetőleg lejáróin, valamint az ezekhez esetleg csatlakozó útszabályozásokon az alkalmazandó irányviszonyokat esetről-esetre kell megállapítani, de az ezeknél alkalmazandó irányviszonyok az útátjárókra nézve megállapított irányviszonyoknál kedvezőtlenebbek nem lehetnek.

5. A kanyarulatoknak központi szöge a 60^0 -ot rendszerint ne haladja túl. A vasut mentén haladó utaknak útátjárókkal, illetőleg útátjárókkal vagy útfelüljárókkal való összekötésénél, valamint egyéb indokolt esetekben hosszabb kanyarulatokat is lehet alkalmazni.

6. Ellenkező irányú kanyarulatokat közbeiktatott egyenesekkel kell egymástól elválasztani.

A közbenső egyenes rész hossza állami közutakon és törvényhatósági közutakon 10 méternél, egyéb utakon pedig 5 méternél kisebb ne legyen.

C) Az alkalmazható lejtviszonyok.

1. Az útátjáróknak a szélső sinszálakhoz csatlakozó részeit, az útátjárók tengelyében mérve, 10—10 méter hosszúságban és a sinfejek magasságában vízszintesen kell építeni. Ez a méret indokolt esetekben kivételesen leszállítható.

2. Az útátjáróknak a szélső sinszálak melletti vízszintes szakaszokhoz csatlakozó részein, vagyis az útátjárók feljáróin, illetőleg lejáróin, valamint az ezekhez esetleg csatlakozó útszabályozásokon mindig lehetőleg enyhe lejtviszonyok alkalmazására kell törekedni, de egyébként az útátjárók eme részein, vagyis az útátjárók feljáróin, illetőleg lejáróin, valamint az ezekhez esetleg csatlakozó útszabályozásokon a következő legnagyobb lejtviszonyok alkalmazhatók:

a) Állami közutakon és nagy közúti forgalmú törvényhatósági közutakon:
 róna vidéken $2\frac{1}{2}\%$,
 dombos vidéken 4% ,
 hegyes vidéken 5% ,

mely lejtviszonyok rövid utszakaszokon kivételesen 1% -kal, vagyis róna vidéken $3\frac{1}{2}\%$ -ra, dombos vidéken 5% -ra és hegyes vidéken 6% -ra emelhetők.

b) Csekély közúti forgalmú törvényhatósági közutakon:
 róna vidéken 4% ,

dombos vidéken 6°/o,

hegyes vidéken 7°/o.

c) Községi közlekedési közutakon és községi közdülő utakon, valamint dülő utakon :
róna vidéken 5°/o, kivételesen 6°/o,

dombos vidéken 8°/o,

hegyes vidéken 10°/o.

d) Egészen alárendelt uti forgalmú utakon létesítendő útátjáróknál a fenti c) pont alatt megállapított lejtviszonyoknál nagyobb lejtviszonyok is alkalmazhatók, de ezek a lejtviszonyok egyrészt az illető úton az útátjáró közelében levő útszakaszokon tényleg előforduló legnagyobb lejtviszonynál nagyobbak nem lehetnek, másrészt nagy lejtviszonnyal bíró utakon létesítendő útátjáróknál sem léphetik túl rónavidéken a 10°/o-os, dombos vidéken a 12°/o-os, hegyes vidéken pedig a 15°/o-os lejtviszonyt.

3. Az útaluljárók és az útfelüljárók feljáróin, illetőleg lejáróin, valamint az ezekhez esedeg csatlakozó útszabályozásokon az alkalmazandó lejtviszonyokat esetről-esetre kell megállapítani, de az ezeknél alkalmazandó lejtviszonyok az útátjárókra nézve megállapított lejtviszonyoknál kedvezőtlenebbek nem lehetnek.

D) Az útátjáróknál alkalmazandó sorompók és biztosító berendezések.

1. Az útátjárókat azokon a vasutvonalakon, amelyeknél a fővasutak forgalmi szolgáltatára vonatkozó alapelvek az irányadók, könnyen látható és biztosan kezelhető sorompókkal kell ellátni, amely sorompók nyílását esetről-esetre kell megállapítani.

Élénk közuti forgalmú útátjáróknál és ott, ahol kisebb állatokat (juh, sertés stb.) tömegesen és gyakran kell áthajtani, rácsos sorompókat kell alkalmazni.

2. Olyan útátjáróknál, amelyeknél a különleges viszonyokra való tekintettel a magyar királyi vasuti és hajózási főfelügyelőség elrendeli, a sorompókkal szerkezeti függésben levő tárcsajelzőket kell a vasuti pályatesten alkalmazni, melyek a sorompók nyitott vagy lezárt állásához képest »szabad« vagy »megáll« jelzést mutassanak.

3. Olyan útátjáróknál, amelyeken nagy a közuti forgalom, a sorompókat kezelő őr szolgálati helyét úgy kell megállapítani, hogy az őr onnan a sorompókat láthassa.

4. Vonósortompókkal ellátott azoknál az útátjáróknál, amelyeknél a sorompók és a szomszédos útrészek a sorompókat kezelő őr szolgálati helyéről nem láthatók vagy attól ötven méternél távolabb esnek, előcsengető készüléket kell alkalmazni.

5. Állami közutakon levő útátjárók sorompói előtt, megfelelő távolságban, a közuti gépjárművek (automobilok) részére megállapított jelzőket kell alkalmazni.

6. A sorompókat az útátjáró tengelyére rendszerint merőlegesen és úgy kell elhelyezni, hogy azoknak a vasuti ürszelvényhez legközelebb fekvő alkatrészei is, a sorompók bármely állásában, a vasuti ürszelvényen kívül és attól legalább 10 m. távolságban legyenek.

A vasuti pályát nem derékszög alatt keresztező útátjáróknál, a helyi viszonyok által indokolt esetekben, sorompók a vasuti pálya tengelyével párhuzamosan is elhelyezhetők, amely esetekben a sorompók nyílásai megfelelően nagyobbakra veendőek.

Ha a sorompók a vasuti pálya tengelyével párhuzamosan helyeztetnek el, akkor a sorompó és a vasuti ürszelvény közti távolság 20 méternél kisebb ne legyen.

7. Helyi érdekű vasutaknál az útátjárókat csak abban az esetben kell sorompókkal ellátni, ha az átszelt uton különösen élénk közuti forgalom van, továbbá akkor, amikor a vonat az útátjárótól legalább 100 m. távolságból észre nem vehető, azonkívül akkor, ha a helyi érdekű vasuton rendszeres éjjeli forgalom van és végül akkor is, ha 40 kilométernél nagyobb sebességű vonatok miatt vagy bármely más indokok következtében a magyar királyi vasuti és hajózási főfelügyelőség javaslatára azt a kereskedelemügyi magyar királyi minister elrendeli.

8. Helyi érdekű vasutakon oly útátjárók előtt, melyek nincsenek sorompókkal ellátva és melyek a vonatról 150 méter távolságból nem láthatók, az útátjáró tengelyétől mindkét irányban 150 méter távolságra figyelmeztető jelzőket kell felállítani. Alsóbbrendű helyi érdekű vasutaknál az útátjárókat csak kivételesen és ott kell sorompókkal ellátni, ahol a magyar királyi vasuti és hajózási főfelügyelőségnek megindokolt kívánságára a magyar királyi kereskedelemügyi minister azt elrendeli.

9. Villamos vasutaknál az áramvezetékek magassági elhelyezését és az esetleg szükséges biztosítási berendezéseket esetről-esetre kell megállapítani.

10. Az útátjárókat az előirt inté, illetőleg figyelmeztető táblákkal kell ellátni.

E) Az útátjáróknál a vasuti nyomkarima számára nyíltan tartandó csatorna.

1. Az útátjáróknál a vasuti nyomkarima számára nyíltan tartandó csatorna előállítása céljából a vágányokban a sínek belső oldalán, az útátjárók egész szélességére kiterjedő hosszban vezetősínek alkalmazandók, helyi érdekű vasutaknál a nem nagy utiforgalmú útátjárókon azonban vezetősínek helyett kivételesen tölgyfa vezetőgerendák, illetőleg fakeretek is alkalmazhatók.

2. A vágány sinszálai és a vezetősínek, illetőleg a vezetőgerendák közt a vasuti nyomkarima számára ily módon előállított csatorna az érvényben levő szabványterveknek megfelelő méretezéssel kell hogy birjon.

3. Iyben fekvő vasuti pályarészekén a sínek és a vezetősínek, illetőleg a vezetőgerendák közti nyomcsatorna méretezésénél a nyombővülést is figyelembe kell venni.

F) Az alkalmazandó útépitmények.

1. Az útátjárókon és az ezekhez esetleg csatlakozó útszabályozásokon az útépitményeket rendszerint az eredeti út útépitményének megfelelően kell előállítani.

Oly utaknál, amelyek útépitményekkel nincsenek ellátva, az útátjárók a szélső sinszálaiktól az útátjáró tengelyében mért 8—8 méter hosszúságban 15 cm. azontúl pedig 10 cm. vastagságban kavicsolandók és azonkívül a vezetősínek, illetőleg a vezetőgerendák közti rész is a sínfejek magasságáig bekavicsolandó.

2. Az állami és törvényhatósági közutakon levő útátjárók, valamint az esetenként megállapítandó helyeken az egyéb utakon levő nagy utiforgalmú útátjárók is a sínek közt és a síneken kívül kőburkolattal, illetőleg félkocka-, kiskő- vagy keramitburkolattal látandók el.

A kőburkolattal, illetőleg félkocka-, kiskő- vagy keramitburkolattal ellátott útátjáró-részek útéptípusaik az útátjáró tengelyére merőleges végződéssel kell csatlakozniok az útátjáró többi útéptípusaihoz.

A kőburkolat, illetőleg a félkocka-, kiskő- vagy keramitburkolat méreteit esetről-esetre kell megállapítani, de a kőburkolatnak, illetőleg a félkocka-, kiskő- vagy keramitburkolatnak az útátjáró tengelyében mért hossza legalább is olyan legyen, hogy a sínek-kön kívüli burkolat széle a sín-szállhoz legközelebb fekvő helyen is a sín-szálltól egy méterre legyen.

3. Ha a vasúti felépítmény igen alacsony sínek-ből állítatik elő és így a talpfák felett rendelkezésre álló magasság kor-átolt volta miatt kellő tartóssággal és ellentállással bíró kőburkolat nem létesíthető, ez esetben a talpfák feletti útátjáró-részek a sínek közt és azokon kívül esetleg tölgypallókkal is burkolhatók.

4. Az útaluljárók és az útfelüljárók feljáróin, illetőleg lejáróin, valamint az ezekhez esetleg csatlakozó útszabályozásokon alkalmazandó útéptípusokat esetről-esetre kell megállapítani, de az ezeknél alkalmazandó útéptípusok az eredeti utak útéptípusainál kedvezőtlenebbek nem lehetnek.

E szabályzat azonnal hatályba lép s ezzel a volt közmunka- és közlekedésügyi magy. kir. minister által 36,263/1881. szám alatt kiadott eddigi útátjáró szabályzat egy-idejűleg érvényét veszti.

Budapest, 1921. december hó 20-án.

Dr. Hegyeshalmy Lajos s. k.,
m. kir. kereskedelemügyi minister.

7.

A m. kir. kereskedelemügyi minis-ternek 90,388/1921. K. M. számú rendelete.

A tol-na—bogyiszlói igazolt révvámszedési jognál alkalmazott vámdíjszabályzat új-ból megállapítása.

A kereskedelemügyi m. kir. minister Tolna vármegye közönségéhez 90,388/1921. szám alatt intézett rendeletével a tol-na—bogyiszlói igazolt révvámszedési jognál alkalmazott vámdíjszabályzatot az 1922. évi december hó 31. napjáig terjedő érvénnyel a következőképen állapította meg:

A) Vámdíjak:

1. Egy gyalog személy után teher nélkül 1'— K.
2. Egy gyalog személy után teherrel 2'— K.
3. Egy darab juh, sertés vagy kecske után 1'— K.
4. Egy darab ló vagy szarvasmarha után, akár befogva, akár szabadon 2'— K.
5. Egy kétkerekű üres talyiga után, fogat nélkül 1'— K.

6. Egy kétkerekű terhelt talyiga után, fogat nélkül 2'— K.
7. Egy üres kocsi vagy szekér után 2'— K.
8. Egy terhelt kocsi vagy szekér után 4'— K.
9. Egy vendégoldalra rakott terhes kocsi vagy szekér után 10'— K.
10. Teli hordó után, szekéren szállítva, hektoliterenkint 2'— K.
11. Egy üres hordó után, mely nem szekéren vitetik 1'— K.
12. Egy kerékpár után 2'— K.
13. Egy motor után 10'— K.
14. Egy személy- vagy teherautótól, akár üres, akár terhelt 20'— K.

B) Vámmentességek:

Az 1890 : I. t.-c. 99. §-ában 1—17., 20. és 21. pontok alatt felsorolt vámmentességek ezen vámszedési jog gyakorlásánál is érvényesek, ezenkívül még vámmentesek a következők:

1. a mindenkori államfő és udvartartása;
2. az államfőnek és családtagjainak, továbbá az államfő udvartartásának szállítmányai, járművei és fogatai;
3. a távirdaküldöncök és az ezeket szállító fogatok és állatok;
4. az állami adót szállító, sorshuzás, ujoncállítás vagy ellenőrzési szemle céljából utazó községi előljárók és az ezeket továbbító fogatok, járművek, állatok.

Mindazon egyéneknek, akik és mindazon állatoknak, amelyek az 1890 : I. t.-c. 99. §-ának 5., 6., 8., 9., 10., 11., 12., 15. és 20. pontja alapján a fentebbiek szerint vámmentesek, valamint a fenti 3. és 14. pont alatt felsorolt vámmenteseknek, amennyiben ezen minőségük felismerhető nem volna, megfelelő igazolvánnyal kell birniok.

Budapest, 1921. évi december hó 6-án.

Dr. Hegyeskalmy Lajos s. k.,
m. kir. kereskedelemügyi miniszter.

8.

**A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 96,087/1921. K. M. számú
körrendelete.**

**A személyes szolgáltatásoknak útépítés és útfenntartási célokra való igénybevétele
tárgyában tett intézkedések hatályának kiterjesztése.**

(Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének.)

Hivatali elődeim 1920. évi február hó 20-án 34,181/I. B. 2.¹⁾ és 1920. évi május hó 15-én ad 34,181/I. B. 1.²⁾ szám alatt kelt rendeleteivel, továbbá az 1921. évi február hó 8-án 51,313/I. B. 2.³⁾ szám alatt kelt rendelettemmel a személyes szolgáltatásoknak útépítési és útfenntartási célokra szolgáló fedanyagok kifuvarozására, a fedanyagul szolgáló terméskő megtörésére, a kavics beagyazására, valamint a közutak fenntartása és építése körüli ellenőrzési és felügyeleti teendőket ellátó hivatalos közegek útbeutazásaihoz, illetőleg helyszíni kiszállásaihoz való igénybevétele tárgyában tett intézkedések hatályát ezennel az 1922. évre is kiterjesztem.

A hivatkozott rendeletekben foglaltak változatlanul érvényben maradnak.

Budapest, 1921. évi december hó 16-án.

Dr. Hegyeshalmy Lajos s. k.,
m. kir. kereskedelemügyi miniszter.

9.

**A m. kir. népjóléti és munkaügyi miniszternek 2,300/1921. N. M. M.
számú rendelete.**

A lakásügyi ministeri biztosok kerületek megállapítása.

A lakásügy rendezéséről szóló 2,300/1921. M. E. számú rendelet ⁴⁾ kiegészítéséről és módosításáról a 8,500/1921. M. E. szám alatt kiadott rendelet ⁵⁾ alapján

a lakásügyeknek másodfokon való intézésére hivatott ministeri biztosok kerületét és székhelyét az alábbiak szerint állapítom meg:

1. a pestvidéki kerület magában foglalja Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegyét, székhelye Budapest,

¹⁾ B. K. 1920. évf. 369. lapon.

²⁾ B. K. 1920. évf. 709. lapon.

³⁾ B. K. 1921. évf. 202. lapon.

⁴⁾ B. K. 1921. évf. 482. lapon.

⁵⁾ B. K. 1921. évf. 1937. lapon.

2. a székesfehérvári kerület kiterjed Fejér vármegye területére, székhelye Székesfehérvár,
 3. a komáromi kerület kiterjed Komárom és Esztergom vármegyék területére, székhelye Komárom,
 4. a győri kerület magában foglalja Győr és Moson vármegyék területét, székhelye Győr,
 5. a soproni kerület kiterjed Sopron vármegyére, székhelye Sopron,
 6. a szombathelyi kerület kiterjed Vas vármegye területére, székhelye Szombathely.
 7. a zalaegerszegi kerület kiterjed Zala vármegye területére, székhelye Zalaegerszeg,
 8. a veszprémi kerület kiterjed Veszprém vármegye területére, székhelye Veszprém,
 9. a kaposvári kerület kiterjed Somogy vármegye területére, székhelye Kaposvár
 10. a pécsi kerület kiterjed Baranya vármegye területére, székhelye Pécs,
 11. a szekszárdi kerület kiterjed Tolna vármegye területére, székhelye Szekszárd,
 12. a bajai kerület kiterjed Bács-Bodrog vármegye területére, székhelye Baja,
 13. a balassagyarmati kerület kiterjed Nógrád és Hont vármegyék területére, székhelye Balassagyarmat,
 14. a miskolci terület kiterjed Borsod, Gömör és Kishont vármegyék területére, székhelye Miskolcz,
 15. a sátoraljaujhelyi kerület kiterjed Zemplén, Abauj-Torna, Ung és Bereg vármegyék területére, székhelye Sátoraljaujhely,
 16. az egri kerület kiterjed Heves vármegye területére, székhelye Eger,
 17. a nyíregyházai kerület kiterjed Szabolcs és Szatmár vármegyék területére, székhelye Nyíregyháza,
 18. a debreczeni kerület kiterjed Hajdu és Bihar vármegyék területére, székhelye Debreczen,
 19. a szolnoki kerület kiterjed Jász-Nagykun-Szolnok vármegye területére, székhelye Szolnok,
 20. a gyulai kerület kiterjed Békés és Arad vármegyék területére, székhelye Gyula,
 21. a makói kerület kiterjed Csanád és Torontál vármegyék területére, székhelye Makó,
 22. a szegedi kerület kiterjed Csongrád vármegye területére, székhelye Szeged.
- Budapest, 1921. évi december hó 20-án.

Dr. Bernolák s. k.,

m. kir. népjóléti és munkaügyi miniszter.

10. ✓

Muska!
L. N. *ber. Hoff* *Merk*

A m. kir. Országos Mozgóképvizsgáló Bizottságnak 251/1921. O. M. B. számú rendelete.

A m. kir. Országos Mozgóképvizsgáló Bizottság által nyilvános előadásra alkalmasnak talált és előadásra megtiltott képszalagok jegyzéke.

A m. kir. Országos Mozgóképvizsgáló Bizottság nyilvános előadásra alkalmasnak találta a következő képszalagokat:

1. „Az égő folyam“ című kalandordrámát, mely a Bavaria müncheni gyárban 1921. évben készült s 1896 méter hosszú,
2. „Földönjáró Istenek“ című 1 felvonásos reklámképet, mely a Turán-gyárban 1921. évben készült s 312 méter hosszú,
3. „A nagy titok I. rész“ című 10 felvonásos drámát, mely a Metro-gyárban 1921. évben készült s 2796 méter hosszú,
4. „Akit szintén felvet a pénz“ című 1 felvonásos vígjátékot, mely 254 méter hosszú,
5. „Látogatás és szemle II. Miklós cár alatt“ című, „II. Miklós cár és családja“ alcímű 1 felvonásos aktuális képet, mely 1913. évben készült és 105 méter hosszú,
6. „Sakalarai téglagyár“ című, „Madagaszkár szigetén“ alcímű 1 felvonásos mozgóképet, mely a Pathé-cég gyárában 1913. évben készült s 80 méter hosszú,
7. „A Moiszok szerszámgyártása“ című, „Indo China“ alcímű 1 felvonásos ismeretterjesztő mozgóképet, mely a Pathé-cég gyárában 1914. évben készült s 110 méter hosszú,
8. „Ismeretterjesztés a rovartanból“ című 1 felvonásos ismeretterjesztő mozgóképet, mely a Pathé-cég gyárában 1913. évben készült s 98 méter hosszú,
9. „Kendergyártás Új-Zeelandban“ című 1 felvonásos ismeretterjesztő mozgóképet, mely a Pathé-cég gyárában 1914. évben készült s 142 méter hosszú,
10. „A nyolckarú szépiá“ (Pathé Consortium Cinéma) című 1 felvonásos ismeretterjesztő mozgóképet, mely a Pathé-cég gyárában 1913. évben készült s 104 méter hosszú,
11. „A rózsanyilás receptje“ (Pathé Cons. Cinema) 1 felvonásos mozgóképet, mely a Pathé-cég gyárában 1913. évben készült s 113 méter hosszú,
12. „A futóbohár“ (Pathé Cons. Cinema) 1 felvonásos ismeretterjesztő mozgóképet, mely a Pathé-cég gyárában 1913. évben készült s 140 méter hosszú,
13. „Pánik a városban“ (Projectograph) 7 felvonásos drámát, mely a First National Attraktion-gyárban 1920. évben készült s 1881 méter hosszú,
14. „A hős Amazon“ (Polo) 2 felvonásos drámát, mely a Kalem-gyárban 1920. évben készült s 649 méter hosszú,
15. „A féltékenység öl“ (Polo) 2 felvonásos drámát, mely a Kalem-gyárban 1920. évben készült s 594 méter hosszú,

16. „Az oberammergaui legenda“ (Corvin) 6 felvonásos mozgóképet, mely 1809 méter hosszú,
17. „Pathé Ujság 41. sz.“ (Pathé) 1 felvonásos heti szemle, mely a Pathé-gyárban 1921. évben készült s 225 méter hosszú,
18. „Pathé Ujság 42. sz.“ (Pathé) 1 felvonásos heti szemle, mely a Pathé-gyárban 1921. évben készült s 160 méter hosszú,
19. „Pillanatfelvételek a múlt hét eseményeiből“ (Kinó Riport) 1 felvonásos riport-film, mely a Kinó-riport filmgyárban 1921. évben készült s 165 méter hosszú,
20. „Martalék“ (Unió) 5 felvonásos dráma, mely a Triangle-gyárban 1921. évben készült s 1472 méter hosszú,
21. „Nobody XI.“ (Magyar Progress) 1 felvonásos kalandortörténet, mely a Progress Berlin-gyárban 1921. évben készült s 515 méter hosszú,
22. (Nobody XII.“ (Magyar Progress) 1 felvonásos kalandortörténet, mely a Progress Berlin-gyárban 1921. évben készült s 420 méter hosszú,
23. „A boszorkánykonyha“ (Adria) 2 felvonásos vigjáték, mely a Transatlantic-gyárban 1921. évben készült s 538 méter hosszú,
24. „Jogot a nőknek“ (Adria filmforgalmi vállalat) 2 felvonásos vigjáték, mely a Transatlantic-gyárban 1920. évben készült s 465 méter hosszú,
25. „Pincérveszedelem“ (Adria) 2 felvonásos vigjáték, mely a Transatlantic-gyárban 1921. évben készült s 508 méter hosszú,
26. „Késik a gyorsvonat“ (Adria filmforgalmi vállalat) 2 felvonásos vigjáték, mely a Transatlantic-gyárban 1921. évben készült s 570 méter hosszú,
27. „Az új szobaleány“ (Leon Gaumont) 2 felvonásos vigjáték, mely a Gaumont-gyárban 1921. évben készült s 873 méter hosszú,
28. „A dicsőség bajjal jár“ (Pathé) 1 felvonásos vigjáték, mely a Pathé-gyárban 1921. évben készült s 238 méter hosszú,
29. „Az őserdők farkasa“ (American) 2 felvonásos dráma, mely az amerikai Universal-gyárban 1920. évben készült s 508 méter hosszú,
30. „Viola“ báró Eötvös József „Falu jegyzője“ című regénye után (Astra) 10 felvonásos dráma, mely az Astra-gyárban 1920. évben készült s 2968 méter hosszú,
31. „Téves kapcsolás“ (Schwarzenberg és Társa) 2 felvonásos vigjáték, mely az amerikai Pathé-gyárban 1920. évben készült s 577 méter hosszú,
32. „Lahoma“ (Schwarzenberg és Társa) 7 felvonásos dráma, mely a Pathé-gyárban 1920. évben készült s 2004 méter hosszú,
33. „Chaplin mint mindenek“ (Adria) 2 felvonásos vigjáték, mely a King Bee Corp-gyárban 1921. évben készült s 611 méter hosszú,
34. „Tarzan bosszúja“ (Engel H.) 7 felvonásos dráma, mely a Goldwyn-gyárban készült s 2042 méter hosszú,
35. „Az öt milliárdos menyasszony“ (Engel H.) 6 felvonásos vigjáték, mely az Union-gyárban készült s 1617 méter hosszú,
36. „Ámor a kormányon“ (Magyar-Osztrák) 5 felvonásos vigjáték, mely a német Glória-filmgyárban 1921. évben készült s 1662 méter hosszú,

37. „A Cayennei fegyenc“ (Magyar-Osztrák) 6 felvonásos dráma, mely a berlini Glória-filmgyárban 1921. évben készült s 1623 méter hosszú,
38. „A balga ember“ (Edison) 6 felvonásos dráma, mely 2054 méter hosszú,
39. „Angol Hiradó 522“ (Poló) 1 felvonásos aktualitás, mely a Topical-gyárban 1921. évben készült s 183 méter hosszú,
40. „Angol Hiradó 521“ (Poló) 1 felvonásos aktualitás, mely a Topical-gyárban 1921. évben készült s 168 méter hosszú,
41. „A szépitő intézet“ (Pathé) 1 felvonásos vígjáték, mely a Pathé-gyárban 1921. évben készült s 281 méter hosszú,
42. „Meggzöktetik a menyasszonyt“ (Pathé) 1 felvonásos vígjáték, mely a Pathé-gyárban 1921. évben készült s 262 méter hosszú,
43. „Mikor a szőlő érik“ (Magyar Progress) 3 felvonásos filmszkecs, mely az Uher-gyárban 1918. évben készült s 765 méter hosszú,
44. „Szeged“ (Concordia) 1 felvonásos látkép, mely a Concordia-gyárban 1921. évben készült s 315 méter hosszú,
45. „Magyar képek I.“ (Concordia) 1 felvonásos aktualitás, mely a Concordia-filmgyárban 1921. évben készült s 238 méter hosszú,
46. „Lila tigris“ (Corvin) 1 felvonásos vígjáték, mely 280 méter hosszú,
47. „A vak koldus“ (Corvin) 1 felvonásos dráma, mely 175 méter hosszú,
48. „Dárió“ (Corvin) 1 felvonásos trükk, mely 210 méter hosszú,
49. „Olasz divat“ (Oberländer) 1 felvonásos aktualitás, mely az Ambrosió-gyárban 1921. évben készült s 283 méter hosszú,
50. „Fatty a garageban“ (Projectograph) 2 felvonásos vígjáték, mely a Tamons Players Lesky Corp-gyárban készült s 550 méter hosszú,
51. „A korzikai nász“ (Star) 5 felvonásos dráma, mely a Pathé-gyárban készült s 1828 méter hosszú,
52. „Örök éhség“ (Pathé) 4 felvonásos dráma, mely a párisi Pathé-gyárban 1920. évben készült s 1547 méter hosszú,
53. „Mausardos ház építése 6 nap alatt“ 1 felvonásos szemléltető kép, mely 1921. évben készült s 173 méter hosszú,
54. „A rejtélyes kules“ (Pathé) 3 felvonásos kalandtörténet, mely a Pathé-gyárban 1921. évben készült s 991 méter hosszú,
55. „Hamar egy gyereket“ (Magyar-Osztrák) 2 felvonásos vígjáték, mely a Goldwyn-gyárban 1921. évben készült s 583 méter hosszú,
56. „Az idő pénz“ (Magyar-Osztrák) 2 felvonásos vígjáték, mely 1920. évben készült s 414 méter hosszú,
57. „Páris éjjel“ (Korona) 5 felvonásos dráma, mely a Pathé-gyárban 1920. évben készült s 1715 méter hosszú,
58. „Lilike kalandja.“ (Cito Cinema) 6 felvonásos vígjáték, mely a Cigoraí-gyárban 1920. évben készült s 1200 méter hosszú,
59. „Romeó és Juliska“ (Művészfilmkölesönző váll.) 2 felvonásos árnykép, mely a Krupka-gyárban készült s 474 méter hosszú,

60. „Magyar sportfilm“ (Turán) 1 felvonásos aktualitás, mely a Turán-gyárban 1921. évben készült s 185 méter hosszú,
61. „Fregoli“ (Magyar-Osztrák) 1 felvonásos vigjáték, mely 1919. évben készült s 200 méter hosszú,
62. „Hamlett a gyerekszobában“ (Magyar-Osztrák) 2 felvonásos vigjáték, mely a Goldwin-gyárban 1920. évben készült s 561 méter hosszú,
63. „Tanitónéni kedvence“ (Magyar-Osztrák) 2 felvonásos vigjáték, mely a Goldwin-gyárban 1920. évben készült s 533 méter hosszú,
64. „Tűzkerék“ című, „Egy milliárdos leány kalandjai“ alcímű (Express) 4 felvonásos dráma, mely az Ambrosió-gyárban 1920. évben készült s 1451 méter hosszú,
65. „Chaplin a tilosban“ (Atlantic) 2 felvonásos vigjáték, mely a newyorki Chaplin-gyárban 1921. évben készült s 519 méter hosszú,
66. „Amit nemlehet jóvá tenni“ (Pathé) 5 felvonásos dráma, mely a Pathé-gyárban 1921. évben készült s 1637 méter hosszú,
67. „Törpék birodalma“ című „Karácsonyi mesejáték“ alcímű 3 felvonásos mese, mely a Weiler Berlin-gyárban 1914. évben készült s 774 méter hosszú,
68. „Svéd-magyar mérkőzés“ (Stadion) 1 felvonásos aktualitás, mely a Corvin-gyárban 1921. évben készült s 141 méter hosszú,
69. „Modern táncok“ (Szent István) 1 felvonásos természeti felvétel, mely a D. L. G. gyárban 1920. évben készült s 166 méter hosszú,
70. „Kiel kikötő“ (Szent István) 1 felvonásos természeti felvétel, mely a D. L. G. gyárban 1920. évben készült s 111 méter hosszú,
71. „Dürcheim“ (Szent István) 1 felvonásos természeti kép, mely a D. L. G. gyárban 1920. évben készült s 158 méter hosszú,
72. „Lipcei őszi vásár“ (Szent István) 1 felvonásos aktualitás, mely a D. L. G. gyárban 1920. évben készült s 139 méter hosszú,
73. „Nürnberg“ (Szent István) 1 felvonásos természeti kép, mely a D. L. G.-gyárban 1920. évben készült s 57 méter hosszú,
74. „Detmold“ (Szent István) 1 felvonásos természeti kép, mely a D. L. G.-gyárban 1920. évben készült s 100 méter hosszú,
75. „Pegnitz partjain“ (Szent István) felvonásos természeti kép, mely a D. L. G.-gyárban 1920. évben készült s 80 méter hosszú,
76. „Hannover“ (Szent István) 1 felvonásos természeti kép, mely a D. L. G.-gyárban 1920. évben készült s 129 méter hosszú,
77. „Nem, nem, soha“ című „Nyugatmagyarországi események“ alcímű (Jupiter) 1 felvonásos aktualitás, mely a Jupiter-gyárban 1921. évben készült s 404 méter hosszú,
78. „Az ördögárok titka“ (Kinó-Riport) 1 felvonásos riportfilm, mely a budapesti Kinó Riport-gyárban 1921. évben készült s 108 méter hosszú,
79. „Szerelem a kéményen át“ (Magyar Progress) 3 felvonásos vigjáték, mely a Progress Berlin-gyárban 1921. évben készült s 835 méter hosszú,
80. „Második feleség“ (Korona) 5 felvonásos társadalmi dráma, mely a Selznick-gyárban 1920. évben készült s 1522 méter hosszú,

81. „Asszony, aki ítélkezik“ (Korona) 5 felvonásos dráma, mely a Selznick-gyárban 1920. évben készült s 1650 méter hosszú,
82. „Charlie a fegyházban“ (Atlantic) 2 felvonásos vigjáték, mely 1920. évben készült s 553 méter hosszú,
83. „Az élő kincs“ (Magyar Kinó Kinema) 4 felvonásos dráma, mely 1259 méter hosszú,
84. „Nobody 13. sz. (Magyar Progress) 1 felvonásos kaladortörténet, mely a berlini Progress-filmgyárban 1921. évben készült s 450 méter hosszú,
85. „Nobody 14. sz.“ (Magyar Progress) 1 felvonásos kalandortörténet, mely a berlini Progress-filmgyárban 1921. évben készült s 504 méter hosszú,
86. „A banditák nagymestere“ (Művészülnekölsönző) 6 felvonásos dráma, mely 1746 méter hosszú,
87. „A fergeteg fiai“ (Rádus) 5 felvonásos cowboytörténet, mely az amerikai Famons Players-gyárban 1920. évben készült s 1578 méter hosszú,
88. „Fatty betör a leányiskolába“ (Projectograph) 2 felvonásos vigjáték, mely a Fomans Lavers Lasky Corp-gyárban 1920. évben készült s 552 méter hosszú,
89. „Chaplin féltékeny“ (Művészfilm) 1 felvonásos vigjáték, mely 280 méter hosszú,
90. „A cirkusz fenomén“ (Rádus) 6 felvonásos dráma, mely az Albertini-gyárban 1920. évben készült s 1823 méter hosszú,
91. „Szerencsés szerencsétlenség“ (Pathé) 1 felvonásos vigjáték, mely a Pathé-gyárban 1921. évben készült s 286 méter hosszú,
92. „Jimbó mint hadiönkéntes“ (Colussi) 1 felvonásos vigjáték, mely 1921. évben készült s 306 méter hosszú,
93. „Nobody 15.“ című „Flibusta titka“ alcímű (Magyar Progress) 1 felvonásos kalandortörténet, mely a Progress Berlin-gyárban 1921. évben készült s 303 méter hosszú,
94. „Nobody 16.“ című „A megoldott rejtély“ alcímű (Magyar Progress) 1 felvonásos kalandortörténet, mely a Progress Berlin-gyárban 1921. évben készült s 453 méter hosszú,
95. „Neptun leánya“ (American Film Co.) 7 felvonásos dráma, mely az Universal-gyárban 1920. évben készült s 2015 méter hosszú,
96. „Kedélyes autókirándulás“ (Colussi Béla) 1 felvonásos vigjáték, mely 1920. évben készült s 295 méter hosszú,
97. „Kaland a gyermekszobában“ (Colussi) 1 felvonásos vigjáték, mely 316 méter hosszú,
98. „A londoni rém“ (Unió) 7 felvonásos dráma, mely a Metró-gyárban 1921. évben készült s 1980 méter hosszú, ,
99. „Gáncsnélküli lovag“ (Projectograph) 5 felvonásos vigjáték, mely a First National Attraktion-gyárban 1920. évben készült s 1520 méter hosszú,
100. „Egy bűnös, aki megdicsőült“ (Projectograph) 7 felvonásos dráma, mely a First National Attraktion-gyárban készült s 1994 méter hosszú,
101. „Fánika“ (Projectograph) 5 felvonásos vigjáték, mely a First National-gyárban készült s 1688 méter hosszú,

102. „A szárnyas oroszlán városa“ (Művészfilmkölesönző) 6 felvonásos dráma, mely a Cines-gyárban 1920. évben készült s 1985 méter hosszú,

103. „Pathé Revü 45. szám“ (Pathé) 1 felvonásos ismeretterjesztő, mely a Pathé-gyárban 1921. évben készült s 217 méter hosszú,

104. „Pathé Revü 47. szám“ (Pathé) 1 felvonásos ismeretterjesztő, mely a Pathé-gyárban 1921. évben készült s 225 méter hosszú,

105. „Sándor Mátyás I. rész“ című, „A szabadság vértanúi“ alcímű (Leon Gaumont) 5 felvonásos dráma, mely a párisi Eclair-gyárban 1921. évben készült s 1882 méter hosszú,

106. „Sándor Mátyás II. rész“ című, „Antekirtt orvos“ alcímű (Leon Gaumont) 5 felvonásos dráma, mely a párisi Eclair-gyárban 1921. évben készült s 1873 méter hosszú,

107. „Sándor Mátyás III. rész“ című, „A halottak élnek“ alcímű (Leon Gaumont) 5 felvonásos dráma, mely a párisi Eclair-gyárban 1921. évben készült s 1764 méter hosszú,

108. „Sándor Mátyás IV. rész“ című, „Enyém a bosszú“ alcímű (Leon Gaumont) 5 felvonásos dráma, mely a párisi Eclair-gyárban 1921. évben készült s 1377 méter hosszú,

109. „India csodái I. rész“ (Poló) 3 felvonásos útleírás, mely a Topical-gyárban 1921. évben készült s 930 méter hosszú,

110. „Goliath Armstrong I.“ (American Film Co.) 7 felvonásos kalandordráma, mely az amerikai Universal-gyárban 1921. évben készült s 2675 méter hosszú,

111. „Goliath Armstrong II“ (American Film Co.) 5 felvonásos kalandordráma, mely az amerikai Universal-gyárban 1921. évben készült s 2046 méter hosszú,

112. „A kigyó“ 4 felvonásos dráma, mely 1524 méter hosszú,

113. „A baj sohasem járt egyedül“ (Adria) 1 felvonásos vígjáték, mely az Olivér-gyárban 1920. évben készült s 300 méter hosszú,

114. „Fráter Angelius“ (Rádus) 5 felvonásos dráma, mely az Ufa-gyárban 1920. évben készült s 1750 méter hosszú.

Továbbá előadásra alkalmasnak találta, de eltiltotta, hogy 16 évnél fiatalabb korúak az előadáson megjelenhessenek, a következő képszalagokat:

1. „Páris szépe“ (Rádus) 4 felvonásos dráma, mely a Maxim-gyárban 1920. évben készült s 1171 méter hosszú,

2. „Trón és szerelem“ (Oberländer) 7 felvonásos történelmi dráma, mely a Cse-répy-gyárban 1920. évben készült s 2255 méter hosszú

3. „Danton“ (Orion) 7 felvonásos történelmi dráma, mely a Wörner-gyárban 1920. évben készült s 1888 méter hosszú,

4. „A lángoló pallos“ (Cito Cinema) 4 felvonásos dráma, mely 1946 méter hosszú,

5. „Mindig a nő“ (Star) 4 felvonásos dráma, mely 2037 méter hosszú,

6. „Cicala“ (Orion) 4 felvonásos dráma, mely az Olympos-gyárban 1921. évben készült s 1194 méter hosszú,

7. „Fjordok tündére“ (Atlantic) 5 felvonásos dráma, mely a Kunstfilm Berlin-gyárban 1921. évben készült s 1594 méter hosszú,

8. „Merista“ (Schwarzenberg I.) 6 felvonásos dráma, mely az Olympic-gyárban 1921. évben készült s 2297 méter hosszú,

9. „Lucifer életéből“ (Edison) 4 felvonásos dráma, mely 1522 méter hosszú,
10. „Bosszúálló árnyak“ (Corvin) 6 felvonásos dráma, mely 1779 méter hosszú,
11. „Iskariot“ (Citó Cinema) 5 felvonásos dráma, mely a Citó Cinema-gyárban 1921. évben készült s 1675 méter hosszú,
12. „Szemben a halállal“ (Ister) 4 felvonásos dráma, mely a Cines-gyárban 1919. évben készült s 1189 méter hosszú,
13. „Az illúziók városa“ (Poló) 5 felvonásos dráma, mely az Iwan-gyárban 1920. évben készült s 1715 méter hosszú,
14. „A tagadás öl“ (Művészfilmkölesönző) 4 felvonásos dráma, mely 1816 méter hosszú,
15. „Az élet nyomorékjai“ (Colussi) 5 felvonásos dráma, mely a Rex-gyárban 1921. évben készült s 1281 méter hosszú,
16. „A lábnélküli ember“ (Colussi) 7 felvonásos dráma, mely a Goldwyn-gyárban 1920. évben készült s 2289 méter hosszú,
17. „Gyerekkasszony“ (Mundus Cinema Corp) 6 felvonásos filmjáték, mely a Mundus-gyárban 1920 évben készült s 2351 méter hosszú,
18. „Asmériesi banditák“ (Edison) 6 felvonásos dráma, mely 1513 méter hosszú,

Az engedélyokirat kiadását megtagadta a következő képszalagtól:

1. „Vénusz“ (Schwarzenberg l.) 4 felvonásos drámától, mely a Pán-gyárban 1921. évben készült s 1800 méter hosszú,
2. „Egy cselédleány története“ (Edison) 5 felvonásos drámától, mely 1920. évben készült s 2192 méter hosszú,
3. „A dicsőség tetőpontján“ (Star) 5 felvonásos drámától, mely az Ermolieff-gyárban 1916. évben készült s 2178 méter hosszú,
4. „A vörös függöny“ (Schwarzenberg és Társa) 5 felvonásos drámától, mely a Pathé-gyárban 1920. évben készült s 1529 méter hosszú,
5. „A fekete kapitány“ (Mobile) 7 felvonásos drámától, mely a Mobile r.-t. filmgyárban 1920. évben készült s 2303 méter hosszú,
6. „A nép gyermeke“ (Tuchten Jenő) 6 felvonásos drámától, mely az Astra filmgyárban 1920. évben készült s 2289 méter hosszú,
7. „A negyedik parancsolat“ (Rádus) 6 felvonásos drámától, mely az Oswald-gyárban 1921. évben készült s 1644 méter hosszú,
8. „A legnagyobb áldozat“ (Nordisk) 5 felvonásos drámától, mely a May-gyárban 1920. évben készült s 1816 méter hosszú.

Budapest, 1921. évi december hó 21-én.

Horváth Elek s. k.,
elnök, ministeri tanácsos.

Államrendőrség!
Bev. áll.
11. ✓**A m. kir. pénzügyministernek 4,848/1921. P. M. számú rendelete.****Az egyenesadók és illetékekről szóló törvényes rendelkezések végrehajtásánál közreműködő m. kir. adóellenőrök alkalmazása.**

Az 1921 : II. t.-c. 6. §-ában nyert felhatalmazás alapján a m. kir. belügyminister urral egyetértőleg a következőket rendelem:

1. §. Az egyenesadók és illetékekről szóló törvényes rendelkezések hatályos végrehajtásánál az adatgyűjtéssel és az adóellenőrzéssel átmenetileg adóellenőrökként a budapesti m. kir. államrendőrség létszámába tartozó detektívek bizatnak meg. Ezen alkalmazottaknak a feladata az, hogy a m. kir. adóügyi útmutató és ellenőrző hivatalt adatgyűjtési és az adókivetést előkészítő teendőjében támogassák, ebből kifolyólag működési körükbe azok a közszolgáltatások tartoznak, amelyekre nézve a m. kir. adóügyi útmutató és ellenőrző hivatal adatszerzésre hivatott.

2. §. Az 1. §-ban említett alkalmazottak a m. kir. adóügyi útmutató és ellenőrző hivatalnál alkalmaztatnak.

3. §. Az 1. §-ban említett alkalmazottak szolgálati, fegyelmi és működési viszonyait a budapesti m. kir. államrendőrség detektív testületének szervezeti szabályain kívül a m. kir. adóügyi útmutató és ellenőrző hivatal részére egyidejűleg kiadott szolgálati utasítás, illetőleg ügyrend szabályozza.

4. §. Az adóellenőrökként működő államrendőrségi detektívek az 1. §-ban meghatározott működési körükben a felek mindennemű zaklatása és a magánéletbe való beavatkozás nélkül kötelesek eljárni. Hivatásuk meg nem felelő gyakorlása fegyelmi vétséget képez, ami a vonatkozó fegyelmi szabályok szerint büntetettik.

5. §. Jelen rendelet 1922. évi január 1-ével lép életbe.

Budapest, 1921. évi december hó 27-én.

Dr. Kállay Tibor s. k.,

m. kir. pénzügyminister.

12. ✓

**A m. kir. pénzügyminiszternek 5,600/1921. P. M. számú
körrendelete.**

*Utolsó!
L.: K. 7.
hev. slofy*

A közszolgálatban álló tisztviselőknek és egyéb alkalmazottaknak (nyugdíjasoknak, özvegyeknek és szülőtlen árváknak) kedvezményes árú pamutvászonnal, továbbá másod-
izben kedvezményes árú cipőkkel való ellátása tárgyában.

*(Valamennyi utalványozási joggal felruházott hatósághoz és hivatalhoz, a
melléjük rendelt számvevőségekhez és az állandó illetmények, valamint az
ellátási díjak számfejtését teljesítő hivatalokhoz és állampénztárakhoz.)*

A m. kir. ministerium, a ministertanácsnak 1921. évi szeptember hó 21-én tartott ülésében elhatározta, hogy a közszolgálatban álló tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek és szülőtlen árvák), illetőleg ezeknek családtagjai részére ruhaszövetet, fehérneműnek való pamutvásznat és cipőt fog kedvezményes áron rendelkezésre bocsátani.

A kedvezményes árú ruhaszövettel való ellátás tárgyában külön rendelet fog intézkedni, a jelen körrendelet tehát kizárólag a kedvezményes árú pamutvászonnal és a kedvezményes árú cipőkkel való ellátásról szól.

A ministertanácsnak a fentebb említett határozata értelmében, az alább részletesen körülírt feltételek mellett

kedvezményes árú pamutvásznat kapnak:

a) a közszolgálatban álló tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok és özvegyek)

α) a saját személyük részére,

β) feleségük részére, ha utána családi pótlékot élveznek,

γ) olyan gyermekeik részére, akik után családi pótlékot vagy nevelési járulékot élveznek.

b) a közszolgálatban álló tisztviselőknek és egyéb alkalmazottaknak szülőtlen vagy a szülőtlenekkel egyenlőknek tekintendő és nevelési járulék élvezetében álló árvái kizárólag a saját személyük részére;

kedvezményes árú cipőt kapnak:

a) a közszolgálatban álló tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok és özvegyek)

α) a saját személyük részére,

β) a 6 éves vagy ennél idősebb, de a 12 évesnél nem idősebb olyan gyermekeik részére, akik után családi pótlékot vagy nevelési járulékot élveznek,

b) a közszolgálatban álló tisztviselőknek és egyéb alkalmazottaknak 6 éves vagy ennél idősebb, de 12 évesnél nem idősebb szülőtlén vagy a szülőtlennel egyenlőknek tekintendő és nevelési járulék élvezetében álló árvái a saját személyük részére.

A hivatkozott ministertanácsi határozatnak a kedvezményes árú pamutvászonra és a kedvezményes árú cipőkkel való ellátásáról szóló részét illetőleg a m. kir. minisztériumtól nyert felhatalmazás alapján a következőket rendelem.

4) Igényjogosultság a kedvezményes árú pamutvászonra:

1. Hat méter kedvezményes árú pamutvásznat fog kapni a 6,000/1920. M. E. számú rendelet¹⁾ A. 1—59. pontjaiban felsorolt minden tisztviselő és egyéb alkalmazott, továbbá a 6,000/1920. M. E. számú rendelet B. 1—3. pontjaiban felsorolt minden nyugdíjas és kegydíjas és a 6,000/1920. M. E. számú rendelet C. 1—3. pontjaiban felsorolt minden özvegy saját személye részére.

2. Hat méter kedvezményes árú pamutvásznat fognak kapni továbbá a 6,000/1920. M. E. számú rendelet A. 1—59. pontjaiban felsorolt tisztviselők és egyéb alkalmazottak, valamint a 6,000/1920. M. E. számú rendelet B. 1—3. pontjaiban felsorolt nyugdíjasok és kegydíjasok, a háztartásukban élő és általuk eltartott, önálló keresettel (jövedelemmel) nem bíró feleségük részére, amennyiben utána családi pótlékban részesülnek.

Az a tisztviselő és egyéb alkalmazott (nyugdíjas, kegydíjas), akinek a felesége ezeknek a feltételeknek nem felel meg, felesége után kedvezményes árú pamutvásznat nem kaphat.

3. Hat méter kedvezményes árú pamutvásznat fognak kapni továbbá a 6,000/1920. M. E. számú rendelet A. 1—59. pontjaiban felsorolt tisztviselők és egyéb alkalmazottak, valamint a 6,000/1920. M. E. számú rendelet B. 1—3. pontjaiban felsorolt nyugdíjasok és kegydíjasok és a 6,000/1920. M. E. számú rendelet C. 1—3. pontjaiban felsorolt özvegyek:

a háztartásukban élő és általuk eltartott, önálló keresettel (jövedelemmel) nem bíró minden olyan gyermekük részére, aki után családi pótlékot, családi segélyt, illetőleg nevelési járulékot (kegynevelési járulékot, életjáradékot stb.) élveznek.

A közös háztartásban élés feltétele alól el lehet tekinteni azokban az esetekben, amelyekben az igényjogosultnak olyan gyermeke, aki után kedvezményes ellátásban részesül, a szülői háztól tanulmányainak folytatása (neveltetése) céljából, Magyarország meg nem szállott területén van távol; az igényjogosult az ilyen gyermeke után — feltéve, hogy e gyermeke után a kedvezményes árú pamutvászonra egyébként is igényjogosult — kedvezményes árú pamutvászonban részesítendő.

4. Hat méter kedvezményes árú pamutvásznat fognak kapni végül a 6,000/1920. M. E. számú rendelet D. 1—3. pontjaiban felsorolt szülőtlén vagy szülőtlennel egyenlőknek tekintendő árvák.

Ha ugyanannak a volt tisztviselőnek vagy egyéb alkalmazottnak több, kedvezményes ellátásban részesülő szülőtlén vagy a szülőtlennel egyenlőnek tekintendő árvája van, ebben az esetben minden egyes árva hat méter pamutvásznat kap.

¹⁾ B. K. 1920. évf. 1120. lapon.

5. Nincsen igényük sem saját személyük, sem feleségük, sem gyermekeik részére kedvezményes árú pamutvászonra azoknak, akik csak 1921. évi július hó 1-én vagy ennél későbbi időpontban vétettek alkalmazásba, valamint azoknak sem, akik 1921. évi július hó 1-je előtt már alkalmazásban állottak ugyan, de nem olyan minőségben, amelyben a jelen körrendelet értelmében kedvezményes árú pamutvászonra igényjogosultak lehetnének.

6. A fenti 1—4. pontokban felsorolt tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek) a saját személyük és a jelen körrendelet értelmében figyelembe vehető feleségük és gyermekeik után, a szülőtlenn vagy a szülőtlennel egyenlőknek tekintendő árvák pedig a saját személyük után, a kedvezményes árú pamutvászonra csak abban az esetben bírnak igényvel, ha úgy a saját személyük után, mint a jelen körrendelet értelmében a kedvezményes árú pamutvászonra való ellátás szempontjából figyelembe vehető feleségük és gyermekeik után, abban a hónapban, amely hónapban részükre a pamutvászon-utalvány (l. a 20. pontot) kézbesítettik, a kedvezményes természetbeni ellátásra még igényjogosultak.

7. A kedvezményes árú pamutvászonra való igényjogosultság nem terjed ki azokra, akikre a kedvezményes ellátás az 1920. évi 6,000/M. E. számú rendelet A) 1—59. pontjai után következő második bekezdésben adott felhatalmazás alapján külön pénzügyministeriumi rendelettel terjesztetett ki, akik tehát azon az alapon, hogy részükre a »Magyar Közzolgálati Alkalmazott Ellátási Jegye« kiadott, még nem bírnak igényvel a kedvezményes árú pamutvászonra.

8. A kiosztásra kerülő sima, fehérszínű pamutvászon egységes típusban készült. Egy méter pamutvászonnak a kedvezményes ára 40 K, amely a pamutvászonnak kiváltása alkalmával készpénzben fizetendő.

B) Igényjogosultság a kedvezményes árú cipőre.

9. Egy pár kedvezményes árú (férfi- vagy női) cipőt fog kapni az 1920. évi 6,000/M. E. számú rendelet A) 1—59. pontjaiban felsorolt minden tisztviselő és egyéb alkalmazott, továbbá az 1920. évi 6,000/M. E. számú rendelet B) 1—3. pontjaiban felsorolt minden nyugdíjas és kegydíjas és az 1920. évi 6,000/M. E. számú rendelet C) 1—3. pontjaiban felsorolt minden özvegy a saját személye részére.

10. Egy pár kedvezményes árú gyermekcipőt fognak kapni továbbá az 1920. évi 6,000/M. E. számú rendelet A) 1—59. pontjaiban felsorolt tisztviselők és egyéb alkalmazottak, valamint az 1920. év. 6,000/M. E. számú rendelet B) 1—3. pontjaiban felsorolt nyugdíjasok és kegydíjasok és az 1920. évi 6,000/M. E. számú rendelet C) 1—3. pontjaiban felsorolt özvegyek:

a háztartásukban élő és általuk eltartott, önálló keresettel (jövedelemmel nem bíró minden olyan gyermekük részére, akik az 1921. évi december hó 31-én 6. életévét már betöltötték, de nem több, mint 12 éves, vagyis 12. életévét legfeljebb ezen a napon tölti be és aki után családi pótlékot, családi segélyt, illetőleg nevelési járandékot (kegynevelési járandékot, életjáradékot, stb.) élveznek.

A közös háztartásban élés feltétele alól el lehet tekinteni azokban az esetekben, amelyekben az igényjogosultnak olyan gyermeke, aki után kedvezményes ellátásban

részesül, a szülői háztól tanulmányainak folytatása (neveltetése) céljából, Magyarország meg nem szállott területén van távol; az igényjogosult az ilyen gyermeke után — feltéve, hogy e gyermeke után a kedvezményes árú cipőre egyébként is igényjogosult — kedvezményes árú cipőben részesítendő.

11. Egy pár kedvezményes árú gyermekcipőt fognak végül kapni az 1920. évi 6,000/M. E. számú rendelet D) 1—3. pontjaiban felsorolt szülőtlen vagy a szülőtlenekkel egyenlőknek tekintendő árvák közül mindazok, akik az 1921. évi december hó 31-én 6. életévüket már betöltötték, de 12 évesnél még nem idősebbek, vagyis 12. életévüket legfeljebb ezen a napon töltötték be.

Ha ugyanannak a volt tisztviselőnek vagy egyéb alkalmazottnak több, kedvezményes ellátásban részesülő szülőtlen vagy a szülőtlenekkel egyenlőnek tekintendő olyan árvája van, aki 1921. évi december hó 31-én 6. életévét már betöltötte, de 12 évesnél még nem idősebb, ebben az esetben minden egyes árva egy pár cipőt kap.

12. Nincsen igényük sem saját személyük, sem gyermekeik részére a kedvezményes árú cipőre azoknak, aki csak 1921. évi július hó 1-én vagy ennél későbbi időpontban vétettek alkalmazásba, valamint azoknak sem, akik 1921. évi július hó 1-je előtt már alkalmazásban állottak ugyan, de nem olyan minőségben, amelyben a jelen körrendelet értelmében kedvezményes árú cipőre igényjogosultak lehetnének.

13. A fenti 9—11. pontokban felsorolt tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek) a saját személyük és a jelen körrendelet értelmében figyelembe vehető gyermekeik után, a szülőtlen vagy a szülőtlenekkel egyenlőknek tekintendő árvák pedig a saját személyük után a kedvezményes árú cipőre csak abban az esetben bírnak igénnyel, ha úgy a saját személyük után, mint a jelen körrendelet értelmében a kedvezményes árú cipővel való ellátás szempontjából figyelembe vehető gyermekeik után, abban a hónapban, amely hónapban részükre a cipőutalvány (l. a 20. pontot) kézbesítetik, a kedvezményes természetbeni ellátásra még igényjogosultak.

14. A kedvezményes árú cipőre való igényjogosultság nem terjed ki azokra, akikre a kedvezményes ellátás az 1920. évi 6,000/M. E. számú rendelet A. 1—59. pontjai után következő második bekezdésben adott felhatalmazás alapján külön pénzügyministeriumi rendelettel terjesztetett ki, akik tehát azon az alapon, hogy részükre a »Magyar Közszoigálati Alkalmazottak Ellátási Jegye« kiadatott, még nem bírnak igénnyel a kedvezményes árú cipőre.

15. Általában véve csak kész cipők kerülnek kiosztásra. Az igényjogosultak azonban a hazai iparosok teljesítő képességéhez képest mérték után is készíttethetnek cipőt (Budapesten körülbelül 10,000 párt és vidéken is körülbelül 10,000 párt). Mérték után gyermekcipők nem készíttethetők, hanem kizárólag férfi- vagy női cipők. A mérték után készített cipők ára Budapesten körülbelül 500 koronával, a vidéken körülbelül 400 koronával lesz magasabb a kész cipőkre nézve megállapítandó kedvezményes árnál.

Azt, hogy férfi- és női cipők mérték után is készíttethetők, minden számfejtőhivatal köteles a hivatalos helyiségében alkalmas módon (hirdetmény útján) közhírré tenni és abban az igényjogosultakat felhívni, hogy azok, akik mérték után óhajtanak cipőt készíttetni, eziránti igényüket a Magyar Köztisztviselők Fogyasztási, Termelő és Értékesítő

Szövetkezete által megállapítandó helyen, a cipőutalvány felmutatása mellett, *legkésőbb 1922. évi január hó 10-éig jelentésk be.*

Azt, hogy az igényjogosultak a mérték utáni cipőket milyen módozatok mellett és hol készíttethetik, a Magyar Köztisztviselők Fogyasztási, Termelő és Értékesítő Szövetkezete teszi közhirrre.

16. Az igényjogosult tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek) a saját személyük részére tetszés szerint férfi- vagy női cipőt, a feltételeknek megfelelő gyermekeik után azonban kizárólag csak gyermekcipőt kaphatnak. A feltételeknek megfelelő szülőtlén vagy a szülőtlennel egyenlőknek tekintendő árvák is csak gyermekcipőt kaphatnak.

17. A kiosztásra kerülő cipők elsőrendű anyagból készült jó minőségű cipők lesznek. A kedvezményes árt a Magyar Köztisztviselők Fogyasztási, Termelő és Értékesítő Szövetkezete fogja közhirrre tenni.

O) Az igényjogosultaknak összeírása, a pamutvászonutalványoknak és cipőutalványoknak igénylése, kiállítása és kézbesítése.

18. Minden számfejtőhivatal köteles a mellékelt 1. és 2. számú minták szerinti Névjegyzékeket 3—3. példányban házilag azonnal elkészíteni és azokba az Ellátási Jegyeiről az 1920. évi 6,100/M E számú rendelet 16. pontja értelmében vezetett számlakönyvében felsoroltak közül mindazokat, akik a jelen körrendelet értelmében a kedvezményes áru pamutvászonra és a kedvezményes áru cipőkre igényjogosultak, *hivatalból felvenni.*

A Névjegyzékekbe való bevezetés előtt a számfejtőhivatal köteles az igényjogosultságot anyagi és fegyelmi felelősség terhe alatt gondosan elbírálni, valamint azt is megállapítani, hogy az igényjogosult hány méter pamutvásznat, hány pár felnőttnek való és hány pár gyermekcipőt kaphat és ennek alapján a Névjegyzékek rovatait a legpontosabban kitölteni.

19. Az 1. számú minta szerinti (pamutvászon) Névjegyzéknek mind a három példánya az 1922. évi január hó 20-án, a 2. számú minta szerinti (cipő) Névjegyzéknek pedig mind a három példánya az 1922. évi január hó 10-én lezárandó, mind a két minta szerinti Névjegyzéknek 6. és 7. számú hasábjai összegezendők, a Névjegyzékek a számfejtőhivatal főnöke áltai aláírandók és a hivatal pecsétjével ellátandók.

Mind a két Névjegyzéknek első példányai a lezárás napján ajánlott levélben a Magyar Köztisztviselők Fogyasztási, Termelő és Értékesítő Szövetkezetének (Budapest, VI. ker., Szerecsen-utca 52.), másodpéldányai pedig ugyancsak a lezárás napján a m. kir. állami nyomda nyomtatványraktárának küldendők meg.

Mind a két Névjegyzéknek harmadpéldányait a számfejtőhivatal megőrizni tartozik.

20. A számfejtőhivatalok a m. kir. állami nyomda nyomtatványraktárának beküldendő Névjegyzékekben felvett összes igényjogosultak részére a pamutvászonutalványokat és a cipőutalványokat egyszerre igénylik. Azonban arra való tekintettel, hogy a pamutvászon és a cipők szétoztása csak fokozatosan történhetik, a m. kir. állami nyomda nyomtatványraktára csak fokozatosan fogja az utalványokat a pénzügyministeriumtól vett utasításnak megfelelően az egyes számfejtőhivataloknak megküldeni.

Zavarok elkerülése végett a számfejtőhivatalok kötelesek ennél fogva az egy-egy Névjegyzék szerint igényelhető pamutvászonutalványok és cipőutalványok számát külön-külön négy egyenlő részre osztani és a szigorú számadásra kötelezett nyomtatványok megrendelésére előírt, illetőleg az 1904. évi 3.490/P. M. számú körrendelet 6—8. pontjainak megfelelően kiállított szabályszerű csereokmányokat (vétbizonyítványokat, ellennyugtákat, stb.) minden negyedrésztől külön-külön kiállítva, a vonatkozó Névjegyzékkel együtt és egyszerre megküldeni a m. kir. állami nyomda nyomtatványraktárának. (Pl. ha 4.896 pamutvászonutalvány igényelhető, akkor a csereokmányokat négyszer 1.224 pamutvászonutalványról kell kiállítani; ha 484 férfi- (női) cipő és 968 gyermekcipőutalvány igényelhető, akkor a csereokmányokat négyszer 121 pár férfi- (női) cipőre szóló utalványról és négyszer 242 gyermekcipőre szóló utalványról kell kiállítani.)

Különösen felhívom a számfejtőhivatalok figyelmét arra, hogy a tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek) a saját személyük részére *tetszés szerint férfi vagy női cipőt*, a 6 éves vagy ennél idősebb, de 12 évesnél még nem idősebb gyermekeik részére és a szülőtlén vagy a szülőtlennel egyenlőknek tekintendő árvák a saját személyük részére *kizárólag gyermekcipőt kaphatnak*.

Minthogy erre való tekintettel más utalványok lesznek kiállítandók a férfi- (női) cipőre és mások a gyermekcipőre, a számfejtőhivatalok külön-külön annyi férfi- (női) cipőre és annyi gyermekcipőre szóló utalványt kötelesek igényelni, mint amennyit a 2. számú minta szerint felfektetett Névjegyzék 6. és 7. számú hasábjainak az összege feltüntet.

21. A m. kir. államvasuti és a m. kir. posta-, távirda- és távbeszélő-számfejtőhivatalok a Névjegyzékek első példányait nem közvetlenül a Magyar Köztisztviselők Fogyasztási, Termelő és Értékesítő Szövetkezetének, másodpéldányait pedig nem közvetlenül a m. kir. állami nyomda nyomtatványraktárának, hanem úgy az első, mint a másodpéldányokat a m. kir. államvasutak igazgatóságának, illetőleg a posta-, távirda- és távbeszélő-vezérigazgatóságnak küldik meg s ezek igénylik az összes államvasuti, illetőleg összes posta-, távirda- és távbeszélő-alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek és árvák) részére a szükséges utalványokat a m. kir. állami nyomda nyomtatványraktárából, önként érthetőleg a fenti 20. pontban megállapított módozatok mellett.

22. Minthogy a pamutvászonnak és a cipőknek a szétosztása, azoknak elkészüléséhez mértén, csak fokozatosan történhetik, a számfejtőhivatal főnöke köteles gondoskodni arról, hogy a számfejtőhivatalhoz részletekben beérkező utalványokat elsősorban azok részére állítsák ki, akiknek arra a legégetőbb szükségük van.

23. A számfejtőhivatalok kötelesek a m. kir. állami nyomda nyomtatványraktárából kapott utalványokat az igényjogosultak részére a legpontosabban kitölteni, aláírással és hivatali pecséttel ellátni, az utalványok kiadását az igényjogosultak Ellátási Jegyeiről vezetett számlakönyvbe bevezetni s az utalványok sorsszámát úgy az említett számlakönyvben, mint a számfejtőhivatalnál levő Névjegyzékek 8. számú hasábjába feljegyezni.

Ugyancsak a számfejtőhivatalok kötelesek gondoskodni, hogy az igényjogosultak tudomást szerezzenek arról, hogy az utalványokat mikor vehetik át.

24. Az utalványokat az igényjogosultak részére a számfejtőhivatalok szolgáltatják ki. Az igényjogosultak kötelesek az utalványok átvétele céljából személyesen jelentkezni

és az utalványok átvételét a számfejtőhivatalnál levő Névjegyzékeknek 9. számú hasábjában névaláírásaikkal elismerni.

Amennyiben az utalványokat nem személyesen az igényjogosult, hanem meghatalmazottja óhajtja átvenni, ebben az esetben a meghatalmazott a megbízója által kiállított és a törvényes kellékekkel ellátott meghatalmazással igazolni tartozik azt, hogy az utalványok átvétele tényleg jogosult. Ilyen esetben a meghatalmazott köteles a megbízója részére kiállított utalványok átvételét a Névjegyzékek 9. számú hasábjában névaláírásával elismerni és a meghatalmazást a számfejtőhivatalnak átadni. A meghatalmazás a vonatkozó Névjegyzékhez csatolandó.

Az utalványok kiszolgáltatása alkalmával az igényjogosultakat figyelmeztetni kell arra, hogy az utalványokat a leggondosabban őrizték meg, mert bármilyen módon elveszett vagy megsemmisült utalványok helyett semmi körülmények között sem fognak újabb utalványok kiadatni és hogy az elveszett utalványok pótlása tárgyában előterjesztett kérvények a tárgyalás mellőzésével irattárba fognak télelni.

Az igényjogosultak kérelmére a nevükre kiállított utalványok részükre ajánlott levélben postán is elküldhetők. Figyelmeztetendők azonban az igényjogosultak, hogy a postán esetleg elveszett utalványok sem fognak pótoltatni.

25. Minden igényjogosult tartozik a nevére kiállított utalványokat legkésőbb 1922. évi május hó 31-éig átvenni. Az 1922. évi május hó 31-éig át nem vett utalványok az igényjogosultak részére már nem adhatók ki.

Minden számfejtőhivatal köteles 1922. évi június hó 1-jén közvetlenül a m. kir. pénzügyministeriumnak bejelenteni, hogy hány darab utalvány (részletezve pamutvászonra, férfi- (női) cipőre, gyermekcipőre szóló utalványok szerint) nem vétetett át.

26. Az utalványokkal való bármilyen visszaélés, azoknak elidegenítése vagy másra való átruházása, vagy az azokkal való üzérkedés a fegyelmi eljáráson kívül az összes kedvezményes ellátásból való kizárást vonja maga után.

27. A jelen körrendelet értelmében kiosztásra kerülő kedvezményes árú pamutvászon és kedvezményes árú cipők *kiszolgáltatásával*, stb.-vel kapcsolatban felmerülő bármely panasz, kérelem, stb. kizárólag a Magyar Köztisztviselők Fogyasztási, Termelő és Értékesítő Szövetkezetéhez intézendők.

Az *igényjogosultság* kérdésében, tehát a számfejtőhivatalok megállapításaival kapcsolatban felmerülő felebezések felett elsőfokon az igényjogosultnak illetményeit (ellátási díjait) utalványozó hatóság, másodfokon pedig az illetékes minister (a legfőbb állami számvevőszék elnöke) határoz.

D) A kedvezményes árú pamutvászonnak és kedvezményes árú cipőknek kiosztása és átvétele.

28. A kedvezményes árú pamutvászonra és a kedvezményes árú cipőket valamennyi igényjogosult részére a Magyar Köztisztviselők Fogyasztási, Termelő és Értékesítő Szövetkezte fogja elosztóhelyei útján szétosztani.

Azt, hogy a szétosztás mely elosztóhelyeken történik és hogy az egyes számfejtőhivatalok által Névjegyzékbe foglalt igényjogosultak melyik elosztóhelyen válthatják ki a

szóban levő cikkeket, a jelen körrendelet 3. számú mellékletét képező kimutatás tünteti fel.

29. A pamutvászon kimérve, levágva és csomagolva kerül szétosztásra.

A fehérneműnek való pamutvászonból mintagyűjtemény nem fog rendelkezésre állani, mivel a vászon sima fehér színben és egységes típusban gyártott pamutvászon lesz, tehát minden igényjogosult egyforma minőségű, színű és szövésű pamutvásznat fog kapni.

Az igényjogosultnak jogában áll a pamutvásznat tartalmazó csomagot felbontani és meggyőződni arról, hogy az őt megillető mennyiséget kapta-e meg.

A Magyar Köztisztviselők Fogyasztási, Termelő és Értékesítő Szövetkezetét utasítottam, hogy a pamutvásznat az igényjogosultak részére lehetőleg egy végben szolgáltatassa ki. Minthogy azonban a Magyar Köztisztviselők Fogyasztási, Termelő és Értékesítő Szövetkezete az elosztóhelyek részére a pamutvásznat különböző nagyságú (6, 12, 18, 24, 30, 36, stb. méteres) végekben és csomagolva adja ki szétosztás végett, az igényjogosult az őt megillető pamutvászon-mennyiséget csak abban az esetben igényelheti egy végben, ha az elosztóhely az igényjogosultat megillető pamutvászon mennyiséget tartalmazó csomaggal rendelkezik. Ellenkező esetben az igényjogosult az őt megillető pamutvászon-mennyiséget csak több végben kaphatja meg.

A pamutvásznat tartalmazó csomagnak az elosztóhely helyiségéből történt elvitele után semmiféle felszólalásnak helye nincsen, még abban az esetben sem, ha a pamutvásznat tartalmazó csomagot nem személyesen az igényjogosult, hanem annak meghatalmazottja váltotta ki.

30. A pamutvászon és a cipő átvétele alkalmával készpénzben ki kell fizetni a megállapított kedvezményes árat és be kell szolgáltatni a vonatkozó utalványokat.

Minden igényjogosult köteles a pamutvászon és a cipő átvétele előtt, a kedvezményes árú vasuti menetjegy váltására jogosító arcképes igazolvánnyal vagy más okmányokkal a személyazonosságát, illetőleg azt igazolni, hogy az illető utalványoknak ő a jogos tulajdonosa. Ez az igazolás akkor is szükséges, ha a szóban lévő cikkeket nem személyesen az igényjogosult, hanem annak meghatalmazottja váltja ki. Ez utóbbi esetben a meghatalmazott a megbízójának személyazonosságát igazoló okmányt köteles felmutatni.

Ez az intézkedés azt célozza, hogy az elosztást teljesítő közegek a lopott vagy talált utalványokkal náluk jelentkezőtől a jogtalan úton birtokába került utalványt bevonhassák és azt jogos tulajdonosának visszaadhassák. Ez az óvatossági rendszabály azonban nem szolgálhat indokul az elveszett utalványok pótlására.

31. Az elosztóhelyek kötelesek minden egyes beszolgáltatott utalványra rávezetni, hogy a pamutvásznat vagy a cipőt kiadták, továbbá az utalványról a szelvényt levágni, a beszedett utalványokat és az azokról levágott szelvényeket a leg gondosabban kezelni és időről-időre a beszedett készpénzzel együtt, a Magyar Köztisztviselők Fogyasztási, Termelő és Értékesítő Szövetkezetéhez juttatni.

Budapest, 1921. évi december hó 22-én.

Dr. Kállay Tibor s. k.,
m. kir. pénzügyminister.

1. számú minta az 1921. évi 5,600/P. M. számú körrendeletre.

A számszerűsítés megnevezése

Névjegyzék

azokról a közszolgálatban álló tisztviselőkről és egyéb alkalmazottakról (nyugdíjasokról, özvegyekről és árvákról), akiknek az 1921. évi 5,600/P. M. számú pénzügyministeriumi körrendelet alapján kedvezményes árú pamutvászonra van igényük.

1	2	3	4	5	6		7	8	9	10
Az igény jogosult					Igénye van		darab pamutvászon-utalványok száma	A kiadott pamutvászon-utalványok sorszáma	A pamutvászon-utalványok átvevőinek elismerése	Jegyzet
neve	állása	állomáshelye (nyugdíjasoknál, özvegyeknél és árváknál lakóhelye)	feleségének és gyermekeinek, akik után családi pótlékban részesül	életkora	összesen					
						neve				
1	Thurzó Lajos	állampénztári igazgató	Szolnok	felesége: Nagy Ella gyermek: kiskorú Ella Lajos Bela	20 18 12	30	5	12,405— 12,409	Öt darab pamutvászon-utalványt átvettem. Thurzó Lajos s. k.	
2	Jó Endre	állampénztári főtanácsos	»	felesége: Kiss Irén gyermek: kiskorú Imre Aranka	— 19 10	24	4	12,410— 12,413	Négy darab pamutvászon-utalványt átvettem. Jó Endre s. k.	
3	Tarr István	állampénztári főtitkár	»	felesége: Jobbágy Mária gyermek: kiskorú István	— 2	18	3	12,414— 12,416	Három darab pamutvászon-utalványt átvettem. Tarr István s. k.	
4	Sulyok János	állampénztári altiszt	»	felesége: Veres Anna gyermek: kiskorú János Anna Antal	— 16 8 3	30	5	12,417— 12,421	Öt darab pamutvászon-utalványt átvettem. Sulyok János s. k.	
5	Nagy János pénzügyári biztos arvai	—	Kunhegy-s	kiskorú Nagy Gmlla » Nagy Ilona » Nagy Jenő	23 18 14	18	3	12,422— 12,424	Három darab pamutvászon-utalványt átvettem. Nagy Gábor s. k., gyám. Nagy Gábor s. k., gyám.	
6	özv. Hajdu Gaborné	járásbíró özvegye	Jászapáti	kiskorú Zoltán	20	12	2	12,425— 12,426	Lehető darab pamutvászon-utalványt átvettem. Özv. Hajdu Gaborné s. k.	
7	Tóth Endre	pénzügyi tanácsos	Szolnok	—	—	6	1	12,427	Egy darab pamutvászon-utalványt átvettem. Tóth Endre s. k.	
Összesen					138		23			

(nőv)

(állás)

P. II.

192... évi

hó ... n.

(hivatalfőnök.)

A számféltőhivatal megnevezése

2. számú minta az 1921. évi 5.600 P. M. számú kőrendelethez.

Névjegyzék

azokról a közszolgálatban álló tisztviselőkről és egyéb alkalmazottakról (nyugdíjasokról, özvegyekről és árvákról), akiknek az 1921. évi 5.600/P. M. számú pénzügyministeriumi körrendelet alapján kedvezményes árú cipőre van igényük.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Sorszám	neve	Az igényjogosult			6 évesnél idősebb, de 12 évesnél nem idősebb gyermekeinek, akik után családi pótlékban részesül,	léletkora	A kiadott cipőutalványok sorszáma	A cipőutalványok átvételének elismerése	Jegyzet
		állása	állomáshelye (nyugdíjasoknál, özvegyeknél és árváknál lakóhelye)	neve					
1	Thurzó Lajos	állam-pénztári igazgató	Szolnok	—	—	—	8,542	Egy db cipőutalványt átvettem. Thurzó Lajos s. k.	
2	Jóó Endre	állam-pénztári főtanácsos	„	kiskorú Aranka	10	1	8,543 10,314	Kettő db cipőutalványt átvettem. Jóó Endre s. k.	
3	Tarr István	állam-pénztári főtitkár	„	—	—	1	8,544	Egy db cipőutalványt átvettem. Tarr István s. k.	
4	Sulyok János	állam-pénztári altiszt	„	kiskorú Anna	8	1	8,545 10,315	Kettő db cipőutalványt átvettem. Sulyok János s. k.	
5	özv. Hajdu Gáborné	járásbíró özvegye	Jászapáti	—	—	1	8,546	Egy db cipőutalványt átvettem. Özv. Hajdu Gáborné s. k.	
6	Tóth Endre	pénzügyi tanácsos	Szolnok	—	—	1	8,547	Egy db cipőutalványt átvettem. Tóth Endre s. k.	
				Összesen	—	6	2		

(név)
(állás)
(hivatalfőnök)

P. H.

192... évi hó n.

3. számú melléklet az 1921. évi 5,600/P. M. számú kőrendelethez.

Kimutatás

arról, hogy az egyes számfejtőhivatalok által kiszolgáltattott pamutvászon- és cipőutalványokra járó kedvezményes árú pamutvászon és kedvezményes árú cipők a Magyar Köztisztviselők Fogyasztási, Termelő és Értékesítő Szövetkezetének melyik elosztóhelyén válthatók ki.

Sor-szám	A pamutvászon- és cipőelosztóhely megjelölése	Megjelölése azoknak a számfejtőhivataloknak, amelyek által kiszolgáltattott pamutvászon- és cipőutalványokra járó kedvezményes árú pamutvászon és kedvezményes árú cipő az előző rovatban említett elosztóhelyen kiváltható
1.	Budapesten a Magyar Köztisztviselők Fogyasztási, Termelő és Értékesítő Szövetkezetének valamennyi elosztóhelye. *)	a Budapesten, valamint az Erzsébetfalván, Gödöllőn, Kispesten, Monoron, Ráczkevény, Szentendrén és Újpesten működő összes számfejtő hivatalok, kivéve a m. kir. államvasutak számfejtőhivatalait.
2.	Balassagyarmat	a Balassagyarmaton és Szécsényben működő számfejtőhivatalok.
3.	Baja	a Baján működő számfejtőhivatalok.
4.	Békéscsaba	a Békéscsabán és Csabán működő számfejtőhivatalok.
5.	Berettyóújfalu	a Berettyóújfalun működő számfejtőhivatalok.
6.	Cegléd	a Cegléden működő számfejtőhivatalok.
7.	Debrecen	a Debreczenben, Hajduböszörményben, Hajdudorogon, Hajdunánáson, Hajduszoboszlón és Nagylétán működő számfejtőhivatalok.
8.	Diósgyőr	a Diósgyőrről működő számfejtőhivatalok.
9.	Dombóvár	a Gyöngyösön, Komlón, Sásdon és Tamásiban működő számfejtőhivatalok.
10.	Eger	az Egerben, Hevesen, Kápolnán és Tiszafüreden működő számfejtőhivatalok.
11.	Esztergom	az Esztergomban székelő számfejtőhivatalok.
12.	Gyöngyös	a Gyöngyösön, Hatvanban és Szirákon működő számfejtőhivatalok.
13.	Győr	a Csornán és Győrött működő számfejtőhivatalok.
14.	Gyula	a Gyulán, Sarkadon és Szeghalmon működő számfejtőhivatalok.
15.	Hódmezővásárhely	a Hódmezővásárhelyen működő számfejtőhivatalok.
16.	Kalocsa	a Kalocsán és Pakson működő számfejtőhivatalok.
17.	Kaposvár	a Csurgón, Igalon, Kaposvárott, Lengyeltótiiban, Nagyatádon, Szigetváron és Tabon működő számfejtőhivatalok.
18.	Kecskemét	az Alsódabaszon, Dunavécsein, Kecskeméten, Kiskőrösön, Kunszentmiklóson és Nagykőrösön működő számfejtőhivatalok.
19.	Keszthely	a Keszthelyen működő számfejtőhivatalok.
20.	Kiskunfélegyháza	a Jánoshalmán, Kiskunfélegyházán és Kiskunhalason működő számfejtőhivatalok.

*) IX., Mester-utca 15—17., II., Csalogány-utca 50., II., Lánchid-utca 7—9., IV., központi városháza (sorozási terem), V., Kiss Ernő-utca 4., V., Központi kir. járásbiróság, IX., Csarnok-tér 3., Máv. Nyugati p. u. I. számú raktár, Istvántelki főműhely, Északi főműhely, Keleti p. u.

Sor-szám	A pamutvászon- és cipőelosztóhely megjelölése	Megjelölése azoknak a számfejtőhivataloknak, amelyek által kiszolgáltattott pamutvászon- és cipőutalványokra járó kedvezményes árú pamutvászon és kedvezményes árú cipő az előző rovatban említett elosztóhelyen kiváltható
21.	Kőszeg	a Felsőgulyán és Kőszegen működő számfejtőhivatalok.
22.	Magyaróvár	a Magyaróváron és Nezsideren működő számfejtőhivatalok.
23.	Makó	a Makón működő számfejtőhivatalok.
24.	Mezőtúr	a Mezőtúron, Szarvason és Túrkevényen működő számfejtőhivatalok.
25.	Miskolc	az Edelényben, Mezőcsátán, Mezőkövesden, Miskolcon és Sajószentpéteren működő számfejtőhivatalok.
26.	Nagykanizsa	a Letenyén, Marcaliban és Nagykanizsán működő számfejtőhivatalok.
27.	Nyiregyháza	a Csarodán, Fehérgyarmaton, Kisvárdán, Mátészalkán, Nagykállóban, Nyírbátoron, Nyiregyházán, Polgáron, Rakamazon, Tarpán, Tiszalókon, Tiszaraffon, Tokajban és Vásárosnaményen működő számfejtőhivatalok.
28.	Orosháza	a Battonyán, Mezőhegyesen és Orosházán működő számfejtőhivatalok.
29.	Pápa	a Czellődmőlkön és Pápán működő számfejtőhivatalok.
30.	Pécs	a Mohácsen, Pécsen, Pécsváradon, Siklóson és Szentlőrincen működő számfejtőhivatalok.
31.	Salgótarján	a Salgótarjánban működő számfejtőhivatalok.
32.	Sátoraljaújhely	a Sátoraljaújhelyben működő számfejtőhivatalok.
33.	Sopron	a Kapuvárt, Kismartonban, Nagymartonban, Rusztan és Sopronban működő számfejtőhivatalok.
34.	Szeged	a Szegeden működő számfejtőhivatalok.
35.	Szekszárd	a Bonyhádon, Faddon és Szekszárdon működő számfejtőhivatalok.
36.	Szentes	a Csongrádon, Kunszentmártonban és Szentesen működő számfejtőhivatalok.
37.	Szerencs	az Abaujszántón és Szerencsen működő számfejtőhivatalok.
38.	Szikszó	a Szikszón működő számfejtőhivatalok.
39.	Székesfehérvár	az Adonyban, Dunaföldvárott, Enyingen, Mórton, Sárbogárdon, Székesfehérvárott és Vácon működő számfejtőhivatalok.
40.	Szolnok	a Jászapátiban, Jászberényben, Jászkisérén, Karcagon, Kisújszálláson, Nagykátán és Szolnokon működő számfejtőhivatalok.
41.	Szombathely	a Csepregen, Felsőőrön, Kőrmenden, Nemetújváron, Sárospáton, Szentgotthárdon, Szombathelyen és Vasváron működő számfejtőhivatalok.
42.	Tata—Komárom	a Bábóknápusztán, Kisbérén, Komárom-Ujváradon, Tatán és Tóvárosban működő számfejtőhivatalok.
43.	Vác	a Nagymaroson és Vácon működő számfejtőhivatalok.
44.	Veszprém	a Devecseren, Tapolcán, Veszprémben és Zircen működő számfejtőhivatalok.
45.	Zalaegerszeg	a Sümegen és Zalaegerszegen működő számfejtőhivatalok.
46.	M. Á. V.	Az államvasuti alkalmazottak pamutvászon- és cipőelosztóhelyeire vonatkozólag a magyar királyi államvasutak igazgatósága a Magyar Köztisztviselők Fogyasztási, Termelő és Értékesítő Szövetkezettel egyetértéssel külön fog intézkedni.

13.

Mutató!
L. K. D.
gyorsít

Herzloff

A m. kir. belügyministernek 111,100/1921. B. M. számú körrendelete.

A közüzemek és közérdekű üzemek zavartalan működésének biztosítása.

(Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének. A m. kir. államrendőrség valamennyi kerületi főkapitányának. A budapesti m. kir. államrendőrség főkapitányának.)

A m. kir. ministerium felhatalmazása alapján a közüzemek és a közérdekű üzemek zavartalan működésének biztosítása, illetőleg annak veszélyeztetése esetén a szükséges munkák elvégzése, valamint a munkaeszközök ellen irányuló támadások elhárítása céljából külön munkavédelmi intézmény felállítását rendelem el.

E szervezet tagjait feladatszerű működésük tartama alatt hatósági közegeknek kell tekinteni.

A szervezet részletes szabályait külön rendeletben fogom megállapítani.

E rendelet kihirdetésének napján lép¹⁾ életbe.

Budapest, 1921. évi december hó 9-én.

Gróf Klebelsberg s. k.,
m. kir. belügyminister.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Az ország területén levő gépkocsik és motorkerékpárok kötelező bejelentése, valamint azoknak új forgalmi engedéllyel és rendszámmal való ellátása tárgyában meghosszabbított határidő újbóli meghosszabbítása. A m. kir. ministeriumnak az ország területén levő gépkocsik és motorkerékpárok kötelező bejelentése, valamint azoknak új forgalmi engedéllyel és rendszámmal való ellátása tárgyában kiadott 5,397/1920. M. E. számú rendeletében²⁾ 1920. évi november hó 1-ével megállapított rendelkezéssel 1921. évi december hó 31-ig meghosszabbított határidő az 1922. évi március hó 31-ig újból meghosszabbítottatik.

— Előadásra alkalmasnak talált képszalagok. A m. kir. belügyminister megengedte, hogy a »Dorela« című mozgóképdrama — csak 16 éven felüliek részére való korlátozás mellett — az ország területén nyilvános előadásokon bemutatható legyen. (48,222/1921. B. M. sz.)

A m. kir. belügyminister megengedte, hogy a »Szerzetes« című mozgóképdrama az alább felsorolt változtatásokkal az ország területén, csak 16 évnél idősebbek részére, nyilvános előadásokon bemutatható legyen.

1. A dráma szövegében szereplő »Majthényi gróf« család neve megváltoztatandó.
2. A 28. számú szövegből »Egyetlen babámat sem szerettem« kihagyandó.

¹⁾ Kihirdettetett a »Budapesti Közlöny«-ben 1921. évi december hó 22-én.

²⁾ B. K. 1920. évf. 981. és 1184. lapon.

3. A II. felvonásból azon jelenet, midőn a keresztre feszített Krisztus szobor életre kel, kivágandó.

4. A III. felvonásban a 33. számú szövegben »Be kell vened a gyónásomat« helyett »Meg kell hallgatnod a gyónásomat« irandó. (48,223/1921. B. M. szám.)

— **Postai szállítási jog megvonása.** A m. kir. kereskedelemügyi miniszter 32,358. 1921. X. számú rendeletével a Bécsben megjelenő »Wiener Bilder« című képes folyóirat postai szállítási jogát megvonta.

— **Adománygyűjtési engedély.** A m. kir. belügyminiszter az 1921. évi december hó 14-én 102,267. szám alatt kelt rendeletével a m. kir. népjóléti és munkaügyi miniszterrel egyetértőleg megengedte, hogy az Állami és Törvényhatósági Altisztek és Szolgák Országos Nyugdíjpótló és Segélyező Szövetsége hadiárva nevelési segélyalapja javára 1921. évi december hó 23-ától számított hat havi időtartamon át az ország területén, postai felhívások útján pénzbeli adományokat gyűjthessen. (102,267/1921. B. M. sz.)

— **Állampolgársági bizonyítvány érvénytelenítése.** A belügyminiszter a Somogy vármegyei Homokszentgyörgy községben 1878. évi június hó 3-án született László Móríczt budapesti lakos névre 99,814/1921. B. M. szám alatt kiállított »állampolgársági bizonyítvány«-t érvénytelenítette. (108,970/1921. B. M. sz.)

— **Állampénztári kirendeltség felállítása.** A m. kir. pénzügyminiszter Bihar vármegye Berecske községében 1922. évi január hó 1-vel m. kir. állampénztári kirendeltséget állt fel.

A pénzügyi közigazgatás szempontjából ezen időponttól kezdve a debreczeni m. kir. pénzügyigazgatóság alá tartozó állampénztári kirendeltséghez az ezidőszerint a berettyóújfalui állampénztár kerületébe beosztott Derecske, Hajdubajos, Hosszúpályi, Honyár, Monostorpályi, Sáránd, Tépe, Álmosd, Kokad, Nagyléta, Ujléta, Vértess és Bagamér nevű 13 község fog tartozni.

SZEMÉLYI HIREK.

Cimadományozás.

A *Kormányzó Ur Ő Főméltósága* folyó évi december hó 15-én kelt magas elhatározásával a m. kir. belügyminiszter előterjesztésére *dr. ifjabb Kovács Dénes*, *dr. Moczár Dezső* és *dr. Horváth Béla* ministeri titkároknak a ministeri osztálytanácsosi címet adományozni méltóztatott.

Elismerés tudtuladása.

A *Kormányzó Ur Ő Főméltósága* az 1921. évi november hó 27-én kelt magas elhatározásával a m. kir. belügyminiszter előterjesztésére kegyesen megengedni méltóztatott, hogy egy ifjunak a vizből bátor és önfeláldozó magatartással véghezvitt kimentéseért *Tomasovszky András* gyári munkás, nyíregyházai lakosnak elismerése tudtul adassék.

Államrendőrségi kinevezések.

A Kormányzó Ur Ó Főméllósága 1921. évi december hó 22-én kelt magas elhatározásával a m. kir. belügyminister előterjesztésére Czövek Sándor államrendőrségi főtanácsost a m. kir. államrendőrség személyzeti létszámába kerületi rendőrfőkapitánnyá az V. fizetési osztályba kinevezni méltóztatott.

A Kormányzó Ur Ó Főméllósága 1921. évi december hó 22-én kelt magas elhatározásával a m. kir. belügyminister előterjesztésére a budapesti m. kir. államrendőrség fogalmazási tisztviselőinek létszámában *Andréka Károly* államrendőrségi főtanácsosnak a főkapitány-helyettesi, továbbá *dr. Török János, dr. Kiss István, dr. Radák György, Horvát Antal, dr. Berkes Vilmos, dr. Dóra Sándor, Rezsny Aurél, Kalmár Béla, dr. Laky Lajos, Baksa János* államrendőrségi tanácsosoknak az államrendőrségi főtanácsosi, végül *dr. Páll Béla, Stenger Károly, dr. Diószeghy Miklós* és *Risztics Lázár* államrendőrségi kapitányoknak az államrendőrségi tanácsosi címet és jelleget adományozni méltóztatott.

A m. kir. belügyminister a budapesti m. kir. államrendőrség létszámában *dr. Kubinyi Géza* rendőrfőkapitányt a VII. fizetési osztály 3. fokozatának megfelelő illetményekkel m. kir. államrendőrségi tanácsossá, *dr. Békéssi Tibor, dr. Pászán Ferenc* és *dr. Egri Péter Pál* rendőrfogalmazókat a VIII. fizetési osztály 3. fokozatának megfelelő illetményekkel m. kir. államrendőrségi kapitányokká, *dr. Árendt Emil, dr. Vajda Árpád, Török László* és *Benkő Gyula* rendőrségédfogalmazókat a IX. fizetési osztály 3. fokozatának megfelelő illetményekkel m. kir. államrendőrségi fogalmazókká, *dr. Vajda István, dr. Jónás Károly, dr. Dakó Sándor, Dudás János, dr. Villmányi Dezső* és *dr. Horváth A. József* rendőrdíjnokokat a X. fizetési osztály 3. fokozatának megfelelő illetményekkel ideiglenes minőségű m. kir. államrendőrségi segédfogalmazókká kinevezte.

A m. kir. belügyminister a budapesti m. kir. államrendőrség személyzeti létszámában *Saly Alajos* rendőrfelügyelőt a VIII. fizetési osztály 3. fokozatának megfelelő illetményekkel m. kir. államrendőrségi főfelügyelővé, *Bartha Jenő* rendőrfelügyelőt a IX. fizetési osztály 3. fokozatának megfelelő illetményekkel m. kir. államrendőrségi felügyelővé, *Fehér Gyula* segédfelügyelőt a X. fizetési osztály 3. fokozatának megfelelő illetményekkel m. kir. államrendőrségi felügyelővé, *Walla István* m. kir. főhadnagy, *Bolgár Emil* m. kir. főhadnagy, *Székely János* alhadnagy, *Ágoston József* tartalékos hadnagy, *Rácz Károly* tartalékos főhadnagy, *Kaufmann Béla* tartalékos alhadnagy és *Bossányi Miklós* tartalékos hadnagy, budapesti lakosokat a XI. fizetési osztály 3. fokozatának megfelelő illetményekkel ideiglenes minőségű m. kir. államrendőrségi segédfelügyelőkké kinevezte.

A m. kir. belügyminister a budapesti m. kir. államrendőrség létszámában *Bán Farkas* és *Sohár Béla* m. kir. államrendőrségi hivatali főtisztteket a VIII. fizetési osztály 3. fokozatának megfelelő illetményekkel m. kir. államrendőrségi segédhivatali igazgatókká, *dr. Murgu János, Discher Géza, Péter Áron* és *Kálmán Ferenc* m. kir. államrendőrségi hivatali tisztteket a IX. fizetési osztály 3. fokozatának megfelelő illetményekkel m. kir. államrendőrség hivatali főtiszttekké, *Lehoczky Mihály, Flórián József, Schnell Nándor, Surányi Ferenc, Kostyán Tivadar, Czah Lajos* és *Schweng Alajos* m. kir. államrendőrségi hivatali segédisztteket, *Torma Mátyás* menekült városi rendőrségi irodatisztet és *Rutikay Zoltán* menekült városi irodatisztet, utóbbi kettőt ideiglenes minőség-

ben a X. fizetési osztály 3. fokozatának megfelelő illetményekkel m. kir. államrendőrségi hivatali tisztekké, *Beer Ödön* városi irodakezelőt, *Frankhauser Jakab* m. kir. testőrtiszthelyettesét, *Balázs Béla*, *Marcsich István*, *Lehoczky György*, *Már Ferenc* és *Takács Imre* m. kir. államrendőrségi díjnyelvezőket, *Székely Júlia* m. kir. államrendőrségi kezelőnőt és *Sütő Júlia* m. kir. államrendőrségi díjnyelvezőket a XI. fizetési osztály 3. fokozatának megfelelő illetményekkel ideiglenes minőségű m. kir. államrendőrségi hivatali segéd-tisztekké kinevezte.

A m. kir. belügyminister a m. kir. államrendőrség személyzeti létszámába *Soós Nándor* Pécs sz. kir. város rendelkezési állapotba helyezett rendőrfőkapitányát és *Draszenovich Jenő* rendelkezési állapotba helyezett I. osztályú városi rendőrkapitányt a VII. fizetési osztály 3. fokozatának megfelelő illetményekkel m. kir. államrendőrségi tanácsosokká, *Kenedi Géza* és *dr. Ill József* rendelkezési állapotba helyezett városi I. osztályú rendőrkapitányokat a VIII. fizetési osztály 3. fokozatának megfelelő illetményekkel ideiglenes minőségű m. kir. államrendőrségi kapitányokká, *dr. Derner József* rendelkezési állapotba helyezett városi I. osztályú rendőrfogalmazót a IX. fizetési osztály 3. fokozatának megfelelő illetményekkel ideiglenes minőségű m. kir. államrendőrségi fogalmazóvá, *dr. Vörös Mihály* rendelkezési állapotba helyezett tiszteletbeli városi II. osztályú rendőrfogalmazót a X. fizetési osztály 3. fokozatának megfelelő illetményekkel ideiglenes minőségű m. kir. államrendőrségi segédfogalmazóvá és végül *Csanády Jenő* rendelkezési állapotba helyezett városi detektívét a X. fizetési osztály 3. fokozatának megfelelő illetményekkel ideiglenes minőségű m. kir. államrendőrségi detektívvé kinevezte.

Kormánybiztosok felmentése.

A m. kir. kormány *Madarász Adorjánt*, a székesfehérvári katonai körletparancsnokság területére kiterjedő hatáskörrel kinevezett kormánybiztost ettől a tisztségtől buzgó szolgálatainak elismerése mellett saját kérelmére felmentette.

A m. kir. kormány *dr. Fischer Ferenc* Baranya vármegye és Pécs sz. kir. város főispánját, a pécsi katonai körletparancsnokság területére kiterjedő hatáskörrel kinevezett kormánybiztost ettől a tisztségtől buzgó szolgálatainak elismerése mellett saját kérelmére felmentette.

Kinevezés, illetőleg beosztás a m. kir. közigazgatási bírósághoz.

A m. kir. miniszerelnök a miniszerelnök f. évi december hó 23-án hozott határozatához képest — a m. kir. ministerium nevében — *dr. Márffy István* belügyministeriumi min. osztálytanácsost, közigazgatási bírósági tanácsjegyzőt a m. kir. közigazgatási bírósághoz elnöki titkárrá, *Szaryassy Endre* belügyministeriumi ministeri segédfogalmazót pedig a m. kir. közigazgatási bírósághoz — a m. kir. belügyministerium személyzeti létszámában való meghagyásuk mellett — tanácsjegyzővé nevezte ki. illetőleg osztotta be.

BELÜGYI KÖZLÖNY

KIADJA A MAGYAR KIRÁLYI BELÜGYMINISTERIUM.

MEGJELENIK RENDSZERINT MINDEN VASÁRNPAP.

ELŐZETÉSI ÁRA: Egész évre hatóságok és hatósági közegek részére 110, magánosok részére 160 korona.

CHEQUE-SZÁMLA SZÁMA: 15,700.

TARTALOM.

TÖRVENYEK.

1921 : XLIX. t.-c. A m. kir. honvédségről	46
1921 : LI. t.-c. A lakásépítés előmozdításáról	54
1921 : LII. t.-c. Magyarország külkereskedelmi statisztikájáról	59
1921 : LIII. t.-c. A testnevelésről	62

RENDELETEK.

11,046/1921. M. E. sz. A szerb megszállás alól felszabadult területeken a lakbérek rendezése	66
11,090/1921. M. E. sz. Az ügynevezett népköztársaság s az ügynevezett tanácsközársaság idejében a törvényhatóságokban és a községekben hatalmat bitorló közigazgatási jellegű szervek működéséből felmerült és kapcsolatos jogviszonyok rendezése	69
11,165/1921. M. E. sz. A trianoni békeszerződés 168., 175. és 176. cikkében felsorolt ingóságok bejelentése és zár alá vétele	72
11,206/1921. M. E. sz. A 8,352/1920. M. E. sz. rendelettel szabályozott bekötőzés ideiglenes megtöltéséről szóló 6,135/1921. M. E. és 8,358/1921. M. E. sz. kormányrendeletek hatályának meghosszabbítása	74
11,230/1921. M. E. sz. Az 1921/1922. termésévben a kormány által közfogyasztás céljaira szánt termények kiőrlési arányáról rendelkező 9,740/1921. M. E. sz. rendelet 3. §-ának módosítása	74
17,250/1921. F. M. sz. A mezőgazdasági kamarák székhelyének és működési területének megállapítása	75
58,227/1921. I. M. sz. A tatabányai kir. járásbírósnál fiatalkorúak bíróságának alakítása	76
68,600/1921. I. M. sz. A munkásbiztosítási bírósági határozatok végrehajtása	76
93,923/1921. K. M. sz. A rackvei cs. és kir. uradalom részére igazolt kompokon alkalmazandó vamdíjszabályzat megállapítása	92
17,694/1921. K. M. sz. Az állami kincstári jövedelméről szóló 1921. IV. t.-c., valamint az 1921. XXIII. t.-c. 15. §-ának az ipart (kereskedést) érintő rendelkezései végrehajtása tárgyában kiadott 93,118/1921. K. M. sz. rendelet 8. §-ának utolsó bekezdésében, valamint a 9. §-ban megállapított határidő meghosszabbítása	94
194,621/1921. N. M. sz. Az állami tisztviselői gyókezelésének további ideiglenes szabályozása	95
6,100/1921. P. M. sz. A magyar államadóssági szolgálat ellátása	97

160,542/1921. P. M. sz. A cukor után fizetendő kinestári árrészesedéjsről szóló 148,863/1921. P. M. számaú rendelet módosítása illetőleg kiegészítése	Lap 100
176,834/1921. P. M. sz. A szivarkahüvely- és szivarkapapíradóról szóló 1921 : XIX. t.-c. végrehajtása tárgyában kiadott 83,900/1921. P. M. sz. rendelet módosítása	100
185,992/1921. P. M. sz. A vagyontulajdonosok fizetése szempontjából a búza 1922. január havi árának megállapítása	101
1,730/1921. Sz. Kb. sz. A szénbányauzeneknél alkalmazott munkásoknak személyes szolgálat teljesítésére való kötelezése iránt intézkedő 709/1920. és 2,116/Sz. Kb. sz. rendeleteknek hatályon kívül helyezése	102
116,014/1921. B. M. sz. A Canada Steam Ship Company Ltd. liverpooli gőzhajózársaság részére kivándorlók szállítására adott engedély meghosszabbítása	102
116,015/1921. B. M. sz. A The Oceanic Steam Navigation Company Ltd. (White Star Line) liverpooli gőzhajózársaság részére kivándorlók szállítására adott engedély meghosszabbítása	103
116,016/1921. B. M. sz. A Société Anonyme de Navigation Belge-Américaine (Red Star Line) antwerpeni gőzhajózársaság részére kivándorlók szállítására adott engedély meghosszabbítása	104
116,017/1921. B. M. sz. Az International Mercantile Marine Company newyorki-i gőzhajózársaság részére kivándorlók szállítására adott engedély meghosszabbítása	106
116,018/1921. B. M. sz. A Compagnie Générale Transatlantique havrei gőzhajózársaság részére kivándorlók szállítására adott engedély meghosszabbítása	106
116,019/1921. B. M. sz. A Nederlandsch Amerikaansche S. c. m. v. a. a. Maatschappij (Holland-Amerika-Linie) rotterdami gőzhajózársaság részére kivándorlók szállítására adott engedély meghosszabbítása	106

KÖZLEMÉNYEK.

R. t. várossá alakulás	106
Községalakítások	106

KÜLÖNFÉLEK.

Utlevél-kiállítás jog visszaütalása	107
Adománygyűjtési engedélyek	107
Postai szállítási jog megvonása	107
Állampolgársági bizonyítvány érvénytelenítése	107

SZEMÉLYI HIREK.

Elismerés	108
Főispáni kinevezés	108
Véglegesítés	108

TÖRVÉNYEK.

1921 : XLIX. törvénycikk.

A m. kir. honvédségről.

(Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1921. évi december hó 30. napján.)

Emlékezetül adom ezennel mindenkinek, akit illet, hogy Magyarország nemzetgyűlése a következő törvénycikket alkotta:

I. FEJEZETT.

Általános rendelkezések.

1. §.

A magyar állam fegyveres ereje a m. kir. honvédség.

A m. kir. honvédség feladata a belső rendnek és biztonságnak fentartása s az ország határainak megvédése.

2. §.

A m. kir. honvédség katonai ereje 35.000 főből áll.

3. §.

A m. kir. honvédség szolgálati és vezényleti nyelve a magyar; zászlaja a nemzeti színeket és az ország címerét viseli.

4. §.

A m. kir. honvédség vezérlete, vezénylete és belszervezete tekintetében a rendelkezés alkotmányos jogainál fogva az államfőt illeti meg.

A m. kir. honvédség ügyeinek intézése a honvédelmi minster hatáskörébe tartozik.

5. §.

A m. kir. honvédség önként jelentkezők felvétele útján alakul és egészítettik ki.

6. §.

A m. kir. honvédség kötelékébe lépő minden egyén esküt tesz az államfő iránti hűségre és az alkotmányra.

7. §.

A m. kir. honvédség tisztikara kizárólag hivatásos tisztekből áll. A m. kir. honvédség tisztjeit minden rendfokozatban a honvédelmi minister előterjesztésére az államfő nevezi ki és lépteti elő.

A m. kir. honvédség kötelékébe tiszti minőségben belépő egyének egymásután következő húsz évi tényleges szolgálatra köteleztetnek.

8. §.

A m. kir. honvédség kötelékébe legénységi minőségben belépő egyének szolgálati kötelezettségének időtartama egymásután következő tizenket év. Az első hat évet leazol-gált egyének szabadságolthatók.

II. FEJEZET.

A m. kir. honvédség kiegészítése.

9. §.

A m. kir. honvédség tiszti állományába való felvétel kellékei:

- a) magyar állampolgárság;
- b) a magyar nyelv birása szóban és írásban;
- c) testi és szellemi alkalmasság;
- d) erkölcsi érdemesség és nemzeti szempontból való megbízhatóság;
- e) tisztképző intézetnek eredményes elvégzése.

10. §.

A m. kir. honvédség legénységi állományába való felvétel kellékei:

- a) magyar állampolgárság;
- b) testi és szellemi alkalmasság;
- c) erkölcsi érdemesség és nemzeti szempontból való megbízhatóság;
- d) betöltött húsz és meg nem haladott huszonöt életév;
- e) nőtlenség (gyermektelen özvegyiség, elvált állapot).

Ha kivételes körülmények szükségessé teszik, a honvédelmi minister a megállapított korhatárokat megváltoztathatja és különösen megokolt esetekben korengedélyt adhat.

11. §.

A m. kir. honvédség kötelékébe nem vehető fel az, akit a bíróság a büntettekről és vétségekről szóló 1878: V. t.-c. II. részének I., II., III., IV. vagy VI. fejezetében meghatározott büntett vagy vétség miatt, vagy az 1913:XXXIV. vagy az 1921:III. törvénycikk alá eső büntett vagy vétség miatt, avagy nyereségvágyból elkövetett bármely büntett vagy vétség miatt elítélt, vagy aki ellen ily büncselekmény miatt bűnvádi eljárás folyik, végül aki hivatalvesztés vagy polgári jogai gyakorlatának felfüggesztését kimondó ítélet hatálya alatt áll.

A honvédelmi minister megtagadhatja a m. kir. honvédségbe való felvételét annak is, akit az előbbi bekezdésben nem említett bűncselekmény miatt ítéltek el, vagy aki ellen ily bűncselekmény miatt folyik bűnvádi eljárás.

12. §.

A m. kir. honvédség önkéntes jelentkezés útján való első kiegészítésének időpontját a m. kir. ministerium állapítja meg.

A legénységi állományban mutatkozó hiányok fedezésére a honvédelmi minister (a törvényhatóságok útján) időnkint önkéntes jelentkezők felvételét rendeli el.

A m. kir. honvédség kiegészítése a népesség arányában törvényhatóságonként történik. A törvényhatóságok feladata a rájuk eső szükséglet fedezéséről gondoskodni.

13. §.

Az önként jelentkezők megvizsgálását minden törvényhatóság területén a m. kir. honvédség képviselőjéből, mint elnökből, egy közigazgatási tisztviselőből és egy katonasorvosból alakított állandó avató-bizottság végzi.

14. §.

Az önként jelentkező testi alkalmasságának megállapítása esetében hat havi próbaszolgálatra válik kötelezetté.

A katonai hatóság az önként jelentkezőt megvizsgálásától számított nyolc héten belül értesíti arról, hogy a m. kir. honvédség kötelékébe felvételre-e.

Ez idő alatt a jelentkezők az ország területét a katonai hatóság engedélye nélkül nem hagyhatják el és kötelesek tartózkodási helyük minden változását bejelenteni.

Az ideiglenes felvétel hat havi próbaszolgálatra szól. A katonai hatóság a végleges felvétel felől a próbaszolgálat eredményéhez képest dönt, de a meg nem felelő egyéneket előbb is elbocsáthatja.

Aki a próbaszolgálat leteltével kijelenti, hogy végleges felvételét nem óhajtja, azt el kell bocsátani.

A próbaszolgálat ideje a szolgálati kötelezettség idejébe számít.

15. §.

A tényleges szolgálat megkezdésének időpontját a honvédelmi minister állapítja meg.

A tényleges szolgálatra szóló behívás behívójeggyel történik. A behívójegyet a közigazgatási hatóság kézbesítetteti.

III. FEJEZET.

A tényleges szolgálat teljesítése. Elbocsátás.

16. §.

A szolgálati kötelezettség idejét a tényleges szolgálatra való bevonulás napjától kell számítani. A szabadságolt viszonyban (8. §.) töltött idő a szolgálati kötelezettség idejébe számít.

Akinek szolgálati kötelezettsége (7. és 8. §.) letelt, azt a m. kir. honvédség kötelékéből a szolgálati kötelezettség időtartama lejártának napján el kell bocsátani.

17. §.

A polgári büntető bíróság által kiszabott és hat hónapnál többre nem terjedő szabadságvesztésbüntetésnek végrehajtását, ha az elítéltet szolgálattételre behívják, az illetékes katonai hatóság kiváratára, legfeljebb három évi időtartamra el kell halasztani, vagy meg kell szakítani.

18. §.

Aki szolgálati kötelezettségének letelte után tovább szolgálni óhajt, azt a katonai hatóság, ha megmaradását a szolgálatra nézve kívánatosnak tartja, a m. kir. honvédség kötelékében megtarthatja. Az ekként továbbszolgálókat annak a naptári évnek végével kell elbocsátani, amelyben erre irányuló kérelmüket előterjesztik.

Ha az állam biztonsága megkívánja, az államfő a ministerium javaslatára elhalaszthatja azok elbocsátását, akiknek szolgálati kötelezettsége letelt.

A ministerium az ily rendelkezésről köteles a nemzetgyűlésnek jelentést tenni.

19. §.

A m. kir. honvédség kötelékéből szolgálati kötelezettségük letelte előtt elbocsáthatók azok, akikről utóbb állapítják meg, hogy a felvételhez megkívánt kellékeknek (9. és 10. §.) nem felelnek meg, vagy ellenük a 11. §-ban meghatározott kizáró ok forog fenn, továbbá kérelmükre azok is, akikre az elbocsátás egyéni viszonyaikban bekövetkezett változás folytán gazdasági szempontból szükségesnek mutatkozik.

A testi vagy szellemi alkalmatlanság miatt szükséges elbocsátás módzatait a honvédelmi minister rendelettel szabályozza. Egyéb esetekben az elbocsátás tekintetében a honvédelmi minister határoz.

Fikölessi méltatlanság, vagy nemzeti szempontból való megbízhatatlanság miatt elbocsátott egyént a m. kir. honvédség kötelékébe többé nem lehet felvenni.

A m. kir. honvédség tisztjei (hasonló állásúak) kérhetik rendfokozatukról lemondásuk elfogadását. E kérelem felől a honvédelmi minister dönt, aki azonban a lemondás elfogadását csak abban az esetben tagadhatja meg, ha a folyamodó ellen katonai bünvádi eljárás van folyamatban, vagy az ellene folyamatba tett becsületügyi eljárás a végtérnyálás megnyitásáig jutott.

Azt, akinek tisztí rendfokozatáról lemondása elfogadtatott, úgyszintén azt is, aki tisztí rendfokozatát elvesztette, a m. kir. honvédség kötelékéből el kell bocsátani.

A tisztek (hasonló állásúak) elbocsátása tekintetében követendő eljárásra a fennálló külön szabályok irányadók.

20. §.

A m. kir. honvédség kötelékébe felvett, de tényleges szolgálattételre még be nem vonult, úgyszintén a szabadságolt viszonyban lévő egyének az ország területét a katonai hatóság engedélye nélkül nem hagyhatják el és kötelesek tartózkodási helyük minden változását bejelenteni.

21. §.

A szabadságoltak évenként egyszer ellenőrzési szemlére behívhatók, kivéve azt az évet, amelyben tényleges szolgálatot teljesítettek.

22. §.

A m. kir. honvédség tagjai ideértve a kötelékébe felvett, de tényleges szolgálat-tételre még be nem vonult, valamint a szabadságolt viszonyban lévő egyéneket is -- továbbá testi alkalmasságuk megállapítása után a felvételre jelentkezők (14. §. 1. be-kezdés) csak a honvédelmi minister engedélyével nőülhetnek.

23. §.

A m. kir. honvédség legénységi állományú tagjait tényleges szolgálatuk ideje alatt polgári életpályákra — a katonai szolgálat által megengedett keretek között — szakszerű kiképzésben, illetőleg továbbképzésben kell részesíteni.

IV. FEJEZET.

Katonai bíraskodás és fegyelmi fenytő hatalom.

24. §.

A tényleges katonai egyének a katonai büntető és fegyelmi szabályok alatt állanak. Tényleges katonai egyének: a m. kir. honvédség tisztjei (hasonló állású egyének), továbbá a m. kir. honvédség kötelékbe felvett legénységi állományú egyének attól a nap-tól fogva, amelyen a tényleges szolgálattételt megkezdették (bemutattattak), a szabad-ságolt viszonyba való áthelyezésükig, illetőleg elbocsátásukig, a szabadságolt viszony-ban lévők pedig attól a naptól fogva, amelyen tényleges szolgálattételt újból megkezdették (bemutattattak), a szabadságolt viszonyba való újabb visszahelyezésük vagy elbocsátásuk időpontjáig.

25. §.

A tényleges katonai egyének ellen való eljárás a katonai bíróságokat és a katonai fegyelmi hatóságokat illeti meg. Ezeket az egyéneket a közigazgatási hatóságok hatáskörébe utalt kihágásokért — ide nem értve a jövedéki kihágásokat — fegyelmi úton a katonai hatóságok büntetik meg, de ha valamely kár megtérítése, tárgyak elkobzása, valamely jogosítvány elvesztése vagy valamely szolgáltatás teljesítésének elrendelése iránt közigazgatási úton kell határozni, égszintén ha valamely megelőző intézkedésről vagy általában közigazgatási rendelkezésről van szó, eziránt a határozathozatal az ille-tékes közigazgatási hatóságot illeti meg. Ha ezenfelül büntetés is alkalmazandó, erre a katonai hatóság van hivatva. Személy elleni kényszereszközöket — kivéve, ha a kése-delem veszéllyel jár — csakis a katonai hatóságok alkalmazhatnak. Az eljárást tüzeteseb-ben rendeletek szabályozzák.

A katonai büntető bíraskodás terjedelmét külön törvény szabályozza.

Polgári viszonyaik tekintetében a tényleges katonai egyének a polgári törvényeknek és hatóságoknak vannak alávetve.

26. §.

A m. kir. honvédségnek szabadságolt viszonyban levő tagjai, továbbá a m. kir. honvédség kötelékébe felvett, de még be nem vonult, valamint a jelentkezésükkor alkalmasnak talált, de a felvételtől még nem értesített egyének mind polgári viszonyaikra nézve, mind a bűnvádi és a rendőri ügyekben a polgári bíróságok és hatóságok alatt állanak és csupán azoknak a korlátozásoknak vannak alávetve, amelyek a jelen törvényen alapulnak.

A szabadságolt viszonyban lévő egyének olyan katonai bűncselekmények miatt, melyeket az ellenőrzési szemle ideje alatt követnek el, a katonai büntető és fegyelmi szabályok szerint büntetettek.

A katonai fegyelmi szabályok alatt állanak még a szabadságolt viszonyban lévő egyének:

- a) az ellenőrzési szemlekötelezettség figyelmen kívül hagyása miatt,
- b) a katonai szolgálati szabályoknak a katonai parancsnokságokkal és hatóságokkal való írásbeli szolgálati érintkezés alkalmával történt áthágása miatt,
- c) a tényleges szolgálatra bevonulás alkalmával való jelentkezés elmulasztása miatt,
- d) a katonai egyenruhának az idevonatkozó szabályokban meg nem engedett viselése miatt, továbbá a szolgálati szabályoknak katonai egyenruhában elkövetett áthágásai miatt,
- e) a katonai vagy a nyilvántartásukra vonatkozó jelentkezési szabályok áthágása miatt,
- f) a katonai minőségben szolgálati úton átvett bizalmas jellegű katonai nyomtatványok és iratok megőrzésére és titoktartására vonatkozó szabályok gondatlan áthágása miatt.

V. FEJEZET.

Büntető rendelkezések.

27. §.

Aki a jelen törvény 14. vagy 20. §-ában megszabott bejelentést elmulasztja, kihágás miatt két hónapig terjedhető elzárással és hatezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

28. §.

Aki a jelen törvény 22. §-ában foglalt tilalom ellenére nősül, kihágás miatt két hónapig terjedhető elzárással és hatezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. A katonai büntetőbíráskodás alatt álló egyénekre a katonai büntető és fegyelmi szabályok az irányadók.

Kihágást követ el és hatezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő az a polgári tisztviselő, aki közreműködik olyan házasságkötésnél, melyről tudja, hogy az a jelen törvény 22. §-a értelmében tilos.

29. §.

Aki az ország területét a jelen törvény 14. vagy 20. §-ában foglalt tilalom ellenére engedély nélkül hagyja el, vagy a kapott engedély korlátait túllépi, vétséget követ el és két évig terjedhető fogházzal és húszezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

30. §.

Aki fondorlatot használ abból a célból, hogy magát vagy mászt a jelen törvény értelmében kötelező katonai szolgálat teljesítése alól kivonja, vétséget követ el és három évig terjedhető fogházzal és ötvenezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

A jelen §. első bekezdésébe ütköző vétség büntetése öt évig terjedhető fogház és százezer koronáig terjedhető pénzbüntetés, ha a cselekmény a katonai szolgálatra kötelezett egyén egészségének vagy testi épségének megrongálására irányult.

31. §.

A katonai szolgálatra kötelezett oly egyén, aki a behívásnak eleget nem tesz, ha mulasztása nem vétkes, vétség miatt egy évig terjedhető fogsággal és tízezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel, ha pedig a mulasztás nyolc napnál tovább tartott, büntetés miatt három évig terjedhető börtönnel és ötvenezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Az előbbi bekezdés szerint büntetendő az is, aki mászt — habár eredmény nélkül — az ott meghatározott vétség vagy büntetés elkövetésére csábít.

32. §.

A 29., a 30. és a 31. §. alá eső vétségek kísérlete is büntetendő.

33. §.

A jelen törvényben meghatározott büntettek, vétségek és kihágások akkor is büntetendők, ha külföldön követték el.

34. §.

A 31. §. első bekezdésében meghatározott büncselekmények miatt az eljárás minden esetben a katonai büntetőbírószak hatáskörébe tartozik.

A 29. és a 30. §-nak, valamint a 31. §. második bekezdésének eseteiben a fennálló hatásköri szabályok szerint vagy a polgári, vagy a katonai büntetőbírószak ítélt.

A katonai büntetőbírószakok a jelen törvény 29—31. §-ait alkalmazzák, amennyiben az illető cselekményre a katonai büntetőjog nem tartalmaz súlyosabb rendelkezéseket.

35. §.

A jelen törvény 28. §-ában meghatározott kihágás miatt az eljárás a kir. járásbírószak hatáskörébe tartozik.

A 27. §. 1. bekezdésében meghatározott kihágás miatt az eljárás a közigazgatási hatóságnak mint rendőri büntetőbírószaknak hatáskörébe tartozik.

A jelen szakasz második bekezdésében említett kihágások feletti harnadfokon a honvédelmi miniszter határoz.

A jelen törvény alapján a közigazgatási hatóságok hatáskörébe tartozó kihágások esetében büntetőparancsot kibocsátani nem lehet.

36. §.

A jelen törvénybe átközü véségekre és kihágásokra vonatkozó ügyeket mind az alsó, mind a felső bíróságok, mind a közigazgatási hatóságok soronkívül kötelesek elintézni.

VI. FEJEZET.

Vegyes és záró rendelkezések.

37. §.

A m. kir. honvédség tisztikara elsőszben kizárólag a m. kir. nemzeti hadseregben jelenleg szolgáló hivatásos tisztek sorából egészíthető ki.

Az ekként felvett tisztek közül azoknak a szolgálati kötelezettsége, akik harminnyolcadik életévüket még nem töltötték be, legalább negyvenedik életévük betöltéséig, azoké pedig, akik harminnyolcadik életévüket már betöltötték, a felvételüktől számított legalább két évi időtartamra terjed.

38. §.

A m. kir. honvédség első kiegészítése alkalmával a legénységi állományba oly jelentkezők is felvehetők, akik a 10. §. d) vagy e pontjában említett kellékeknek nem felelnek meg.

A legénységi állományba felvett egyének szolgálati kötelezettségének idejében (8. §.) a felvételük előtt teljesített tényleges katonai szolgálat idejét be kell számítani.

39. §.

A próbaszolgálatra vonatkozó rendelkezéseket (14. §.) nem kell alkalmazni hivatásos katonai személyeknek, továbbá oly egyéneknek felvételére, akik a m. kir. nemzeti hadseregben tényleges szolgálatot teljesítettek.

Ugyanaz áll azokra is, akik a lefolyt háborúban tényleges katonai szolgálatot teljesítettek, ha próbaszolgálatra kötelezésük az eset körülményeinél fogva mellőzhetőnek mutatkozik.

40. §.

A honvédelmi minister felhatalmaztatik, hogy a jelen törvény életbelépésekor tényleges katonai szolgálatot teljesítők szolgálati kötelezettségét és elhocsátását rendelettel szabályozza.

41. §.

A m. kir. honvédség körében szükséges igazgatási teendőket közigazgatási alkalmazottak végzik. A közigazgatási alkalmazottakra személyi, fegyelmi és büntetőjogi tekintetben a m. kir. honvédség tagjaira fennálló jogszabályokat kell alkalmazni; szervezetükre vonatkozó részletes rendelkezéseket a honvédelmi minister által az államfő jóváhagyásával kibocsátandó határozmányok tartalmazzák.

Ez a §. a honvédelmi minister ügykörében alkalmazott, az 1893 : IV. t.-c.-ben meghatározott fizetési osztályokba tartozó állami tisztviselők, altisztek és szolgák, az 1897 :

XXIV. t.-cz. rendelkezései alá eső díjnokok, az 1914:XXVII. t.-c. 11. §-a alá eső kezelők és kezelőnők, valamint a kisegítő és segédszolgák szolgálati viszonyait nem érinti.

42. §.

A m. kir. honvédség tagjainak illetményeiről, valamint az ily egyéneknek és hátramaradottaiknak katonai ellátásáról külön törvény rendelkezik.

43. §.

A m. kir. honvédség összes költségei a honvédelmi minister tárcáját terhelik.

44. §.

Ez a törvény kihirdetésének napján lép életbe; életbelépésével mindazok a törvényes rendelkezések, amelyek a jelen törvénnyel ellenkeznek, hatályukat veszítik s ezentúl csupán a hatályuk alatt keletkezett jogviszonyok és elkövetett bűncselekmények tekintetében, valamint az átmeneti rendelkezések értelmében irányadók.

A jelen törvény végrehajtásáig szükséges átmeneti rendelkezéseket a jelen törvényhez mellékelt „Függelék” tartalmazza.

45. §.

Ezt a törvényt a honvédelmi minister hajtja végre, aki az érdekelt ministerekkel egyetértve jár el.

Függelék.

Amennyiben a m. kir. honvédség létszáma az első kiegészítés alkalmával a békeszerződés életbelépésétől számított három hónap alatt a jelen törvény 8. §-ában (33. §. 2. bekezdése) meghatározott szolgálati kötelezettségen alapuló önkéntes jelentkezés útján nem volna elérhető, felhatalmaztatik a ministerium, hogy a hiány fedezéséről átmenetileg a véderőről szóló 1912:XXX. törvénycikknek a békében teljesítendő rendes tényleges szolgálatra vonatkozó 1., 15—17., 29—35., 39., 40., 45., 58—62., 63—72., 75—78. és 86. §-aiban foglalt rendelkezések megfelelő alkalmazásával gondoskodjék.

Az e rendelkezés alapján katonai szolgálatra kötelezendő egyéneket egy-egy születési évfolyamból sorsolás útján kell kiválasztani.

A jelen törvény 20., 22., 24—27., 31., 33. és 34. §-aiban foglalt rendelkezéseket az e függelék alapján katonai szolgálatra kötelezett egyénekkal szemben is megfelelően alkalmazni kell.

A jelen függelékben foglalt felhatalmazás alapján tett rendelkezésről köteles a ministerium a nemzetgyűlésnek jelentést tenni.

E törvénycikk kihirdetését ezennel elrendelem, e törvénycikket, mint a nemzet akarát, mind magam megtartom, mind másokkal is megtartatom.

Kelt Budapesten, ezerkilencszázhuszonegyedik évi december hó huszonegyedik napján.

Horthy Miklós s. k.,
Magyarország kormányzója.

Gróf Bethlen István s. k.,
m. kir. miniszterelnök

1921 : LI. törvénycikk.

A lakásépítés előmozdításáról.

(Kiküldetett az »Országos Törvénytár«-ban 1921. évi december hó 31. napján.)

Emlékezetül adom ezennel mindenkinek, akit illet, hogy Magyarország nemzetgyűlése a következő törvénycikket alkotta:

I. FEJEZET.

Városi (községi) kislakások építése.

1. §.

Az 1921 : XXXVI. t.-c. 1. §-ában foglalt rendelkezés azzal egészítették ki, hogy a kereskedelemügyi minster az állami kislakások építésére engedélyezett 300 millió korona hitelt a felemerülő szükséghez képest a városok (községek) által építendő kislakások építési költségéhez való állami hozzájárulásra is felhasználhatja.

2. §.

Állami hozzájárulás (1. §.) csakis oly városi (községi) kislakások céljára engedhető, amelyek építéséhez szükséges területet és közműveket ellenszolgáltatás nélkül a város (község) adja s építési tervüket az Országos Lakásépítési Ministeri Biztosság jóváhagyja.

Az állami hozzájárulás összege után közzel a város (község) az államkincstárnak 25 éven át évenként 2½% térítést fizetni, amely összeg szintén az 1. §-ban megjelölt célokra fordítandó.

3. §.

A kislakások építéséhez a város (község) megállapítandó térítés ellenében egyéb közmunkába betudás nélkül közmunkát rendelhet ki.

4. §.

Amennyiben a városnak (községnek) kislakások építésére alkalmas terület nincs tulajdonában, ily terület megszerzésére az 1881 : XLI. t.-c. (1. §. 13. pont) értelmében kisajátításnak van helye.

A kisajátítási eljárás során helye van az 1881 : XLI. t.-c. 45. §-ában foglalt rendelkezések megfelelő alkalmazásának.

5. §.

A város (község) részéről a jelen törvény alapján létesített lakások felett a tulajdonos korlátlanul rendelkezik és ennél fogva azok kivételnek a háború esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott törvényes rendelkezések alapján mindenkor fennálló lakásrendeleteknek a tulajdonos szabad rendelkezését korlátozó szabályai alól. Az épületek tulajdonjogának átruházásához azonban a pénzügyminister engedelmre szükséges.

II. FEJEZET.

Rendkívüli adómentesség.

6. §.

Harminc évi adómentesség illeti meg:

1. az új házakat, még pedig nemcsak azokat, amelyeket olyan helyen emelnek, ahol előbb épület nem volt, hanem azokat is, amelyeket az előbb fennállott, de földszíniéig lebontott épület helyébe ófalak, vagy falrészeczek felhasználása nélkül emeltek;

2. az olyan toldaléképítkezéseket, amelyekkel fennálló épület — előbb még beépítve nem volt területén fogatosított építkezéssel, vagy toldással, vagy pótlással — oly gyarapodást nyert, hogy ez által új adótárgy keletkezik; ez az adómentesség azonban csak az új adótárgyra szorítkozik.

7. §.

Husz évi adómentesség illeti meg az olyan toldaléképítkezéseket, amelyeket előbb fennállott, de földszíniéig lebontott és nem lakóhelyiségül szolgált épületrész helyébe ófalak vagy falrészeczek felhasználása nélkül emeltek, továbbá amelyekkel előbb nem létezett emelet ráépítésével, esetleg olyan módon keletkezik új adótárgy, hogy a ráépítés a meglevő tetőzet emelése nélkül az eddigi padlásürnek részbeni beépítésével (mansardszerűen) történik, ez az adómentesség azonban csak az így keletkezett új adótárgyra szorítkozik.

8. §.

1. Tizenötévi adómentesség illeti meg az olyan átalakítást, amelynek következtében a közvetlenül az átalakítás előtti időben nem lakás céljára szolgáló épület vagy épületrész lakássá alakíttatik át, de csak akkor, ha az átalakított épület, épületrész egy köbméterére eső átalakítási költség legalább hatszorosát teszi annak az összegnek, amelybe a háborút közvetlenül megelőző időben ugyanolyan épület vagy épületrész egy köbméterének építése került. Ebbe a hatszoros összegbe azonban csak a rendes átlagárban lehet beszámítani az olyan létesítményeket és felszereléseket, amelyek fényűzési célokat szolgálnak.

Hogy a befektetett átalakítási költség tekintetében a mentesség megadásának feltételei valóban megvannak-e, Budapesten a fővárosi közmunkák tanácsa, más helyen az államépítészeti hivatal javaslatára az Országos Lakásépítési Ministeri Biztosság állapítja meg.

2. Ha valamely emelet ráépítése következtében az épület régebbi legfelsőbb szintjének födémét teljesen újból kell elkészíteni, az előbbi legelső szinten levő helyiségek 15 évi adómentességben részesülnek.

9. §.

Az előbbi §-okban biztosított adómentesség a házadón felül a községi pótagóra is kiterjed, de nem terjed ki az általános jövedelmi pótagóra, továbbá a közüzemi díjakra és a díjak pótlékaira, végül a házbérekben való kincstári részesedésre sem.

10. §.

A jelen fejezetben biztosított adómentességben csak azok az épületek vagy épületrészek részesülnek, amelyek a jelen törvény életbelépése után, de legkésőbb 1924. évi január hó 1. napja előtt teljesen lakható állapotba helyeztettek.

Bárki által létesített azon épületek és épületrészek felett, amelyek a jelen fejezetben biztosított adómentességben részesülnek, a tulajdonosuk korlátlanul rendelkezik, mihez képest ezen építtetőkre a kivételes hatalom alapján mindenkor fennálló lakásrendeleteknek a tulajdonos szabad rendelkezését korlátozó szabályai nem nyernek alkalmazást. (5. §.)

III. FEJEZET.

Városi (községi) kölcsönök megszerzése.

11. §.

A pénzügyminister felhatalmaztatik, hogy a jelen törvény 1. és 2. §-a értelmében adandó állami hozzájárulással épülő városi (községi) kislakások építéséből kifolyólag felmerülő és a város (község) által viselendő költségek fedezésére kötvényeket bocsásson ki, vagy ily kötvények kibocsátásával a törvény 14. §-ában szabályozott hatáskörrel egy elsőrendű belföldi intézetek által alakított, az 1875 : XXXVII. t.-c. 62. §-a alá eső szindikátust bizon meg, mindkét esetben az alatt a feltétel alatt, ha az illető városok (községek) a kibocsátandó kötvények alapjául szolgáló követelés biztosítására lekötik azt az ingatlant, amelyen a jelen törvény értelmében építendő kislakások állanak, valamint a szóban forgó kislakások bérjövödelmét és a városnak (községnek) az általános forgalmi adóból befolyó összes bevételcét. Felhatalmaztatik továbbá a pénzügyminister, hogy ez esetben az államkincstár nevében a kötvénybirtokosokkal szemben kötelezettséget vállaljon arra, hogy az állam egyéb jövedelmeiből egyenlitse ki a kötvények alapjául szolgáló tartozás kamatainak és tőke törlesztésének fedezésére szükséges összegnek azt a részét, amely a város (község) által a fentiek szerint a követelés biztosítására lekötendő jövedelmekből bármely okból tényleg nem fedeztetnék.

12. §.

A kibocsátandó kötvények a forgalomból abban az arányban kivonandók, amely arányban az alapjukat képező követelések összege visszafizetés folytán, vagy más okból csökken.

Azok a követelések, amelyeknek alapján a 11. §-ban említett kötvények bocsáttatnak ki, épségben maradnak akkor is, ha a jelzálogul szolgáló ingatlant maga a kölcsönt nyújtó veszi meg s csakis ennek kérelmére törölhetők, addig pedig a kibocsátott kötvények fedezetéül szolgálnak.

A 11. §. értelmében jelzálogilag biztosított azok a kölcsönkövetelések, amelyeknek alapján a jelen törvény alá eső kötvények bocsáttatnak ki, a kötvények összességének biztosítékaul szolgálnak, azokra végrehajtás nem intézhető és azokra vonatkozólag har-

madik személyek jogokat egyáltalán nem szereshetnek. A jelzálogilag biztosított ily kölcsönköveteléseknek ez a jogi természete a biztosításukra szolgáló zálogjog bekebelezésével egyidejűleg telekkönyvileg feljegyzendő. A zálogjog törlésének telekkönyvi bekebelezésével egyidejűleg az előbb említett feljegyzés törlése hivatalból történik.

A telekkönyvezés tárgyát képező oly vagyrona vezetett végrehajtás, mely a jelen törvény alapján kibocsátott kötvények biztosítékául szolgál, semmis.

A kölcsönt felvevő városnak (községnek) az általános forgalmi adóból befolyó és a kibocsátandó kötvények alapjául szolgáló követelések biztosítására lekötött összes jövedelme mindaddig, amíg a kölcsön járulékaival együtt vissza nem fizettetett, más célra le nem köthető és ezzel ellenkező esetleges lekötések érvénytelenek.

13. §.

A jelen törvény alapján kibocsátandó kötvények, amennyiben azok a budapesti főzsdén állandóan jegyeztetnek, óvadékképeseknek és arra alkalmasoknak nyilváníttatnak, hogy azokba a községek, testületek, nyilvános felügyelet alatt álló intézetek, továbbá gyámoltak és gondnokoltak (1885 : VI. t.-c. 13. §-a) pénzei, úgyszintén a hitbizományi és letéti pénzek gyümölcsözőleg elhelyeztessenek és végre hogy szolgálati és üzleti biztosítékokra fordíttassanak akkor, amikor a biztosítékok az azok tekintetében fennálló szabályok szerint nem készpénzben teendők le.

Alkalmasoknak nyilváníttatnak továbbá ezek a kötvények arra, hogy azok alapján az 1897 : XXXII. t.-c. 2. §. 1. pontja alatt felsorolt alapokon az idézett törvény alá eső címleteket kibocsátó intézetek az általuk tulajdonjogilag megszerzett és az intézet birtokában meglévő ily kötvénycímletek névértéke erejéig az 1897 : XXXII. t.-c. hatálya alá eső kötvényeket bocsáthassanak ki anélkül, hogy ezt alapszabályaikban külön megjelölnék.

14. §.

Amennyiben a pénzügyminister a 11. §. értelmében a kötvények kibocsátását szindikátusra bizza, a szindikátus feladata lesz:

1. az érdekelt városoknak (községeknek) a kötvények kibocsátása alapját képező kölcsönöket a pénzügyminister által jóváhagyandó feltételek mellett nyújtani, ezeknek a kölcsönöknek a 11. §-ban említett ingatlanokra való bekebelezését saját nevére jelen törvényre való hivatkozással eszközölni és ellenőrizni, hogy ezek a kölcsönök kizárólag az 1. és 2. §. értelmében állami hozzájárulással épülő kislakások építésével kapcsolatos kiadások fedezésére fordíttassanak;

2. beszedni a városoktól (községektől) a kölcsönök után fizetendő kamatokat, ezek járulékait és a tőketörlesztéseket, az államkinestártól pedig az általa a 11. §. értelmében a kölcsönszolgálat zavartalan lebonyolítása érdekében teljesítendő hozzájárulást;

3. kibocsátani és elhelyezni a 11. §. értelmében kibocsátandó kötvényeket, a városok (községek) által befizetendő szolgáltatásokból, illetőleg az államkinestár részéről teljesítendő hozzájárulásokból beváltani azok esedékes szelvényeit és tőkevisszafizetés esetén sorsolás útján, vagy szabad kézből való visszavásárlás révén a forgalomból kivonni annyi kötvényt, hogy a forgalomban lévő kötvények névértéke meg ne haladja az engedélyezett és még fennálló kölcsönök névértékét.

A szindikátus anyagi felelőssége a fenti 1–3. pontok alatt felsorolt teendők gondos végrehajtása tekintetében áll fenn.

Ha a szindikátus azért, mert előbb oszlanék fel, semmint az általa a jelen törvény alapján kibocsátott kötvények a forgalomból teljesen ki volnának vonva, vagy bármely más okból a fentiekben felsorolt feladatait nem teljesíthetné, a budapesti kir. törvényszék a pénzügyminister megkeresésére, vagy a szindikátus, illetve bármely tagjának kérésére gondnokot rendel ki, akinek a szindikátus a kibocsátott és a forgalomban levő kötvények kibocsátása alapját képező követeléseket és az ez ügyletből kifolyólag a kezei között levő esetleges egyéb értéket átadni tartozik s a kölcsönszolgálat további zavartalan ellátása a pénzügyminister irányítása és ellenőrzése mellett a gondnok feladatává válik. A kibocsátott kötvények alapját képező követelések ez esetben külön tömegnek tekintendők, amely a gondnok által kezelendő. A kezelés ellenőrzésére a kötvények birtokosai választmányt küldhetnek ki.

15. §.

Azok a beadványok és azok az okiratok, amelyeket kizárólag a jelen törvény alapján adott kölcsönök felvétele, engedélyezése és visszafizetése, valamint az ezekkel kapcsolatos telekkönyvi bejegyzések és kitörlések kieszközlése céljából adnak be és állítanak ki, úgyszintén a kölcsönökre vonatkozólag vezetett üzletkönyvek illetékmentesek.

Illetékmentes a kölcsönök telekkönyvi bejegyzése is.

A jelen törvény értelmében felvett kölcsönök alapján kibocsátott kötvények (11. §.) és az azokhoz kiadott kamatszelvek szintén illetékmentesek.

16. §.

A jelen törvény 11. §-a alapján nyújtott kölcsönök és a kibocsátott kötvények kamatai mentesek a tőkekamattól és járadékadó alól.

IV. FEJEZET.

Zárórendekezés.

17. §.

E törvény kihirdetése napján lép életbe.

E törvényt a kereskedelemügyi miniszter, a pénzügyminiszter és az igazságügyminiszter hajtják végre.

E törvénycikk kihirdetését ezennel elrendelem, é törvénycikket, mint a nemzet akaratát, mind magam megtartom, mind másokkal is megtartatom.

Kelt Budapesten, ezerkilencszázhuszonegyedik évi december hó huszonötödik napján.

Horthy Miklós s. k.,
Magyarország kormányzója.

Gróf Bethlen István s. k.,
min. elh. miniszterelnök.

1921 : LII. törvénycikk.

Magyarország külkereskedelmi statisztikájáról.

(Kihirdetett az »Országos Törvénytar«-ban 1921. évi december hó 31. napján.)

Emlékeztül adom ezenne! mindenkinek, akit illet, hogy Magyarország nemzetgyűlése a következő törvénycikket alkotta:

1. §.

A külkereskedelmi statisztika céljaira be kell jelenteni minden árút, melyet az ország területére behoznak, az ország területéről kivisznek, vagy az ország területén átvisznek.

A kereskedelemügyi minister rendelettel kivételeket állapíthat meg:

2. §.

A bejelentésre az áruszállítás és vámkezelés különböző viszonylataiban a szállítási okmányokon megnevezett címzett, illetőleg feladó, a tulajdonképeni átvevő, illetőleg küldő, az áruszállítási vagy vámkezelési közvetítő (szállítmányozó, hivatalos vámközvetítő, stb.) és az áruszállító kötelezhető. Azt, hogy az egyes viszonylatokban ki a bejelentésre kötelezett, a kereskedelemügyi minister rendelettel fogja szabályozni.

A bejelentés — a kereskedelemügyi minister által rendeletben megállapítandó kivételektől eltekintve — írásban történik. A bejelentésre árúnyilatkozatokat és azokat kiegészítő vagy helyettesítő egyéb űrlapokat kell használni. E kiegészítő vagy helyettesítő űrlapok ugyanoly megítélés alá esnek, mint maguk az árúnyilatkozatok.

3. §.

Az árúnyilatkozatokat kölcsönös közreműködéssel a vámhivatalok, a nyilvános szállítási intézetek vagy vállalatok és a nyilvános árúraktárvállalatok közgeci vonják be.

4. §.

Az árúnyilatkozatot általában a vámkezelés alapjául szolgáló minden egyes okmány (vámárúbevallás, hivatalos lelet, stb.) után kell kiállítani. Abban az esetben, ha több szállítási okmánnyal szállított árú egy vámkezelési okmánnyal vámkezeltetnék, minden egyes szállítási okmány után külön árúnyilatkozatot kell beszolgáltatni.

Az áruszállítási közvetítőnek, ha a behozatalban a vámkezelési okmányon az árúátvevőjeként van megjelölve, minden egyes tulajdonképeni átvevő árújáról külön árúnyilatkozatot kell kiállítania. A kivételben pedig, ha a szállítási vagy vámkezelési okmány szerint az árú feladója, illetőleg küldője áruszállítási közvetítő, a közvetítőnek csak általános összefoglaló árúnyilatkozatot kell beszolgáltatnia és ahhoz azokat az eredeti árúbejelentéseket mellékelnie, melyeket a tulajdonképeni küldők tartoznak kiállítani és a szállítási rendelkezéssel együtt a közvetítőnek átadni.

Egyes különleges viszonylatokban a kereskedelemügyi minister az árúnyilatkozatoknak a jelen szakasz rendelkezéseitől eltérő alapon való kiállítása iránt rendeleti úton intézkedik.

5. §.

Az árúnyilatkozatokon általában a következő adatokat kell bevallani: a helyet (állomást), ahonnan az árú elszállíttatott; a rendeltetés helyét (állomását); a származási és a rendeltetési országot; a tulajdonképeni küldőt és átvevőt; a feladót és a címzettet; az árudarabok jelzését, darabszámát és csomagolásának nemét; az árú megnevezését, közlelbbi meghatározását, mennyiségét és értékét; az indítványozott vámeljárást és a vámeljárásra vonatkozó vagy a forgalmat jellemző egyéb körülményeket.

Azt, hogy a forgalom és a vámkezelés különböző viszonylataiban mely adatokat, milyen módon és mily űrlapokon kell bevallani, továbbá a bejelentés és a beszolgáltatás részleteit a kereskedelemügyi minister rendelettel fogja szabályozni.

6. §.

Ha a külföldről érkezett árút oly bevallás kíséri, mely a jelen törvény rendelkezéseinek megfelel, a bejelentésre kötelezett a kereskedelemügyi minister által rendelettel megállapítandó esetekben a statisztikai bejelentéshez ezt a bevallást használhatja fel, de azt e célból felülvizsgálni, a szükséghez képest helyesbiteni és aláírni tartozik.

A bejelentésre kötelezett az így felhasznált s általa benyújtott bevallásért a 15. §. értelmében úgy felel, mintha eredetileg maga állította volna ki.

7. §.

A bejelentésre kötelezett tartozik az általa beszolgáltatott árúnyilatkozaton foglalt bevallásokra nézve a 3. §-ban megjelölt adatgyűjtő közegeknek és a m. kir. központi statisztikai hivatalnak a kívánt felvilágosításokat pontosan és késedelem nélkül megadni és a bevallásokat szükség esetén kiegészíteni vagy helyesbiteni.

Ez a kötelezettség azoknál az árúnyilatkozatoknál, melyeket áruszállítási és vámkezelési közvetítők szolgáltatnak be, kiterjed a tulajdonképeni átvevőkre, illetőleg küldőkre is.

8. §.

Amíg a bejelentésre kötelezett fél az előirt és szabályszerű árúnyilatkozatot be nem szolgáltatja, az árút nem szabad vámkezelni, kiadni, elszállítás vagy tározás végett átvenni.

9. §.

Ha az árúnyilatkozaton foglalt valamely bevallás helyességére nézve alapos gyanu merül fel, az adatgyűjtő közegek kötelesek a helyes bevallással szemben mutatkozó eltéréseket a bejelentésre kötelezett vagy annak meghatalmazottja, szükség esetén két tanu jelenlétében hitelesen megállapítani.

Hitelesen lehet megállapítani a jelen törvény értelmében teljesítendő valamely bevallás megtagadását is.

10. §.

A m. kir. központi statisztikai hivatal időnkinti kiküldetések és állandó kirendeltségek útján meggyőződést szerezhet arról, hogy az adatgyűjtésben közreműködő hivatalok, vállalatok és szállítási intézetek, illetőleg azok közegei, úgyszintén a vámhivatali

ellenőrzés vagy felügyelet alatt álló magánraktárak engedélyesei, a jelen törvény és az ennek alapján kiadott rendeletek és utasítások értelmében járnak-e el.

Az adatgyűjtő szervek és az előbbi bekezdésben megjelölt engedélyesek kötelesek a m. kir. központi statisztikai hivatal kiküldöttjeinek és kirendeltségeinek a kellő felvilágosításokat megadni és nekik az ellenőrzés gyakorlásához szükséges könyveiket és okmányaikat előmutatni.

A m. kir. központi statisztikai hivatal kiküldöttjei és kirendeltségei az adatgyűjtésben közreműködő hivatalok, vállalatok és szállítási intézetek közegeit a jelen törvényben és az ennek alapján kibocsátandó rendeletekben előírt feladataik teljesítésében helyettesíthetik.

11. §.

Az adatgyűjtésben közreműködő hivatalok, vállalatok és szállítási intézetek az árúnyilatkozatokat mint szigorúan bizalmas természetűeket kötelesek kezelni és azokat a kereskedelemügyi miniszter által rendelettel megállapítandó időközökben a m. kir. központi statisztikai hivatalhoz beküldeni.

12. §.

Az adatgyűjtésben közreműködő hivatalok, vállalatok és szállítási intézetek, azok felettes hatóságai, illetőleg vezetőségei tartoznak személyzetüket a jelen törvény és az ennek alapján kibocsátandó rendeletek és utasítások pontos végrehajtására szigorúan utasítani, őket ebben ellenőrizni s szükség esetén felelősségre vonni.

Az előbbi bekezdésben megjelölt köteleességek elmulasztása az állami szerveknél, valamint a hazai közforgalmú géperező vasutaknál fegyelmi elbírálás alá esik, egyéb vállalatokkal szemben pedig a kereskedelemügyi miniszter 20.000 koronáig terjedhető rendbirságot alkalmazhat.

13. §.

Az árúnyilatkozatokon foglalt adatok, nemkülönben az adatgyűjtés vagy ellenőrzés alkalmával a m. kir. központi statisztikai hivatal tudomására jutott egyéb adatok, az adók kivetésénél alapul nem vehetők.

A m. kir. központi statisztikai hivatal a beszolgáltatott árúnyilatkozatok alapján egyénenként részletezett statisztikai összeállításokat nem hozhat nyilvánosságra. Az árúnyilatkozatokat, vagy azoknak egyéni adatait a m. kir. központi statisztikai hivatal az adatszolgáltató félen kívül más magánfélnek egyáltalában nem, hatóságoknak pedig csak az adatszolgáltató fél beleegyezésével, vagy akkor szolgáltatathatja ki, ha azt a kereskedelemügyi miniszter nyomatékos közérdekből, vagy a bíróság, vagy más közhatalóság előtt folyamatban lévő eljárás céljára megengedi, vagy ha az adatok kiszolgáltatása a jelen törvény 14., 15., illetőleg a 18. §-a alapján indított eljárás céljára szükséges.

14. §.

A m. kir. központi statisztikai hivatal alkalmazottja, vagy a jelen törvény értelmében szolgáltatandó adatok gyűjtésével, az adatok ellenőrzésével vagy feldolgozásával megbízott, avagy a külkereskedelmi értékek megállapításában résztvevő más egyén, ki ily minőségében tudomására jutott egyéni természetű statisztikai vagy egyéb adatok

kat, akár alkalmaztatásának vagy megbízatásának idejében, akár annak megszűnte után magánosoknak vagy oly hatóságoknak, melyek azok átvételére jogosítva nincsenek, elbeszél, kiszolgált, felmutat, megtekinteni enged, vagy a jelen törvény ellenére köztudomásra juttat, — amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, — kihágást követ el és két hónapig terjedhető elzárással, valamint 6.000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. Fennmarad azonkívül a fegyelmi felelősség és az okozott kár megtérítésének kötelezettsége.

Az eljárás a kir. járásbírók hatáskörébe tartozik.

15. §.

A bejelentésre kötelezett, ha a jelen törvényben megszabott bevallásokat megtagadja, vagy valótlan adatokat vall be, vagy pedig a m. kir. központi statisztikai hivatal által kívánt felvilágosításokat megtagadja, vagy ismételt felszólítás ellenére sem adja meg, kihágást követ el és 2.000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Az eljárás a közigazgatási hatóság hatáskörébe tartozik. Harmadfokon a kereskedelemügyi miniszter jár el.

A rendőri büntető eljárásban a m. kir. központi statisztikai hivatal a szakképviselő jogait gyakorolja és azt az eljárás megindításáról értesíteni, a tárgyalásokra meghívni és a határozatokat azzal közölni kell.

16. §.

A bejelentésre kötelezettek postabélyegek felragasztásával statisztikai célokra szolgáló illetéket tartoznak leróni.

A statisztikai illeték lerovásának alapjául az egy-egy árúnyilatkozaton bejelentett áruk összmenyisége szolgál. A lerovandó illeték fokozatainak és nagyságának megállapításával, illetőleg módosításával a kereskedelemügyi miniszter bízta meg.

A két vagy több példányban kiállított árúnyilatkozatoknak csak egy példánya esik statisztikai illeték alá.

Egyes viszonylatokban a kereskedelemügyi miniszter illetékmentességet állapíthat meg, vagy a statisztikai illeték lerovását a jelen szakasz határozmányaitól eltérő módon és alapon is szabályozhatja.

17. §.

A külkereskedelmi statisztikai adatgyűjtésre az 1897 : XXXV. t.-c. hatálya nem terjed ki.

18. §.

Az 1897 : XXXVII. t.-c. 1. §-a a következőképpen egészítették ki:

Bélyeghamisítás vétségét követi el és az 1897 : XXXVII. t.-c. 1. §-ának második bekezdése szerint büntetendő az is, aki postabélyegen a korábbi értéktelenítés nyomait újabb értéktelenítés jelével leplezi.

19. §.

Ennek a törvénynek végrehajtásával a kereskedelemügyi miniszter bízta meg, aki a vámhivatalok közreműködése tekintetében a pénzügyminiszterrel egyetértően jár el.

A törvény életbelépésének idejét — a szükséghez képest egyes részeire nézve is más-más időpontban — a kereskedelemügyi minister rendelettel állapítja meg.

A törvény életbeléptetésével az 1906:XXIII. t.-c. hatályát veszti.

E törvénycikk kihirdetését ezennel elrendelem, e törvénycikket, mint a nemzet akaratát, mind magam megtartom, mind másokkal is megtartatom.

Kelt Budapesten, ezerkilencszázhuszonegyedik évi december hó huszonötödik napján.

Horthy Miklós s. k.,
Magyarország kormányzója.

Gróf Bethlen István s. k.,
m. kir. miniszterelnök.

1921 : LIII. törvénycikk.

A testnevelésről.

(Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1921. évi december hó 31. napján).

Emlékezetül adom ezennel mindenkinek, akit illet, hogy Magyarország nemzeti-gyűlése a következő törvénycikket alkotta:

1. §.

A testnevelésnek az a feladata, hogy az egyének testi épségének és egészségének megővése, lelki és testi erejének, ellenálló képességének, ügyességének és munkabírási-képességének kifejelesztése által megjavítsa a közegészség állapotát, gyarapítsa a nemzet munkacseréjét.

2. §.

Evégre az állam

1. mindennemű iskolában gondoskodik mindkét nembeli tanulóifjúság rendszeres testneveléséről, a főiskolák körében pedig ezt minden hallgató számára lehetővé teszi;

2. szervezi az iskolát elhagyó ifjúság testnevelését oly módon, hogy ebben 21-ik életévének betöltéséig a nemzetnek minden férfitagja kötelezően résztvegyen;

3. támogatja azokat a társadalmi alakulatokat, melyek testneveléssel komolyan foglalkoznak s működésük nemzeti irányával a támogatást megérdemlik.

3. §.

A testnevelésre vonatkozó szükséges intézkedéseket (tantervet, a testnevelés rendszerét, módját, eszközeit, a reáfordítandó időt) a vallás- és közoktatásügyi minister állapítja meg.

Az iskolán kívüli (társadalmi) testnevelés ügyének országos szervezetét és irányítását az érdekelt ministerekkel egyetértve a vallás- és közoktatásügyi minister intézi. E rendelkezés azonban nem érinti a belügyministernek a társadalmi egyesületekre vonatkozó főfelügyeleti jogát.

4. §.

Az állam pénzügyeinek a rendezése után testnevelési tanerők képzésére országos testnevelési főiskolát kell felállítani, amelynek fenntartásáról a vallás- és közoktatásügyi minister gondoskodik.

5. §.

A községek és városok kötelesek a testnevelést előmozdítani, a helyi szükségleteknek megfelelő játszóterek létesítésével és fentartásával, valamint testnevelési célokra szükséges egyéb területeknek használatra való átengedésével, fürdők, uszodák stb. létesítésével vagy támogatásával. A kötelezettséget vitás esetekben a vallás- és közoktatásügyi minister az érdekelt ministerekkel egyetértően állapítja meg.

6. §.

A testnevelés céljaira szükséges ingatlan megszerzésére és nagyobbitására amennyiben erre a célra városi vagy községi tulajdonban levő alkalmas terület rendelkezésre nem áll — a községet és a várost az 1881 : XLI. t.-c.-ben szabályozott kisajátítási jog illeti meg. A kisajátítást a kereskedelemügyi minister a vallás- és közoktatásügyi ministerrel egyetértve engedélyezi. Tagosítás vagy birtokrendezés alkalmával lehetően gondoskodni kell az ily célra szükséges terület megszerzéséről.

7. §.

Minden, legalább 1.000 munkaerőt alkalmazó kereskedelmi, ipari, mezőgazdasági vagy hatósági üzem (gyár, vállalat stb.) köteles munkásai és egyéb alkalmazottai testnevelési szükségleteinek kielégítéséről (sporttér, fürdőhely, gyakorlóterem stb.) megfelelően gondoskodni. Kisebb üzemek e cél érdekében nagyobb üzemekhez hozzácsatolandók, esetleg több kisebb üzem társítandó.

8. §.

Az állami pénzügyek rendezése után a nemzetközi megbízás alapján rendezendő olimpiai játékok, valamint egyéb nagyszabású ünnepek és mérkőzések megtartására Budapesten Nemzeti Stadiont kell létesíteni.

9. §.

A testnevelés céljának előmozdítására a vallás- és közoktatásügyi tárca költségvetésében a „Testi nevelés“ elnevezéssel külön címet kell létesíteni. Ezt a címet illeti a vallás- és közoktatásügyi minister kezelésébe folyó az az összeg, melyet az 1921 : H. t.-c. 7. §-ának értelmében a löversenyfogadásokra felvett összegekből a testnevelés céljára kell fordítani. Ezt az összeget s ennek a törvényhozás által rendelkezésére bocsátott szükséges kiegészítését a vallás- és közoktatásügyi minister a 2. §-ban megjelölt három irányban a szükségletekhez évről-évre alkalmazott terv szerint osztja meg.

10. §.

A vallás- és közoktatásügyi minister által a testnevelési szakemberekből, orvosokból, tanférfiakból és sportszövetségekből alakított Országos Testnevelési Tanács feladata a

testnevelési kérdésekben véleményt nyilvánítani és javaslatokat tenni. E tanács a vallás- és közoktatásügyi minister által kijelölt ügyekben felügyelő és végrehajtó szervként is működik. Szervezeti szabályait és hatáskörét kultusz-kormányrendelet állapítja meg.

11. §.

E törvény kihirdetése napján lép életbe s a vallás- és közoktatásügyi minister az érdekelt ministerekkel egyetértően hajtja végre.

E törvénycikk kihirdetését ezennel elrendelem, e törvénycikket, mint a nemzet akaratát, mind magam megtartom, mind másokkal is megtartatom.

Kelt Budapesten, ezerkilencszázhuszonegyedik évi december hó huszonötödik napján.

Horthy Miklós s. k.,
Magyarország kormányzója.

Gróf Bethlen István s. k.,
m. kir. miniszterelnök.

RENDELETEK.

14.

A m. kir. kormánynak 11,046/1921. M. E. számú rendelete.

A szerb megszállás alól felszabadult területeken a lakbérek rendezése.

A m. kir. ministerium, tekintettel arra a tényleges állapotra, amely a szerb megszállás alatt állt területeken alkalmazásban volt idegen jogszabályok következtében a lakásbérek tekintetében előállott, az 1920 : VI. törvénycikkben kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli :

1. §. Amennyiben a szerb megszállás alól felszabadult területeken alkalmazásban volt idegen jogszabályok alapján a megszállás ideje alatt a bérbeadó vagy a hatóság a lakásoknak vagy egyéb helyiségeknek bérét oly összegekre emelte vagy olyan összegekben állapította meg, amely a felszabadulás után hatályba lépett magyar jogszabályokban, nevezetesen a lakásügy rendezéséről szóló 2.300/1921. M. E. sz. rendeletben¹⁾ megszabott legmagasabb mértéket meghaladja, az illető lakásokra és egyéb helyiségekre nézve a megszállott terület kiürítésének idejében megállapítva volt, ezt az összeget kell továbbra is a követelhető legmagasabb bérösszegnek tekinteni. Ehhez képest mind a jelenlegi bérlők, mind üresedés esetében az új bérlők is ezt az összeget kötelesek bérként fizetni s azon az alapon, hogy ez az összeg a 2.300/1921. M. E. sz. rendeletben megszabott legmagasabb bérösszeget meghaladja, bérleszállítást nem követelhetnek.

¹⁾ B. K. 1921. évf. 432. lapon

Ellenben az említett területen lévő olyan lakások és egyéb helyiségek tekintetében, amelyekért a 2.300/1921. M. E. számú rendeletben megszabott legmagasabb bérösszegnél kisebb bérösszeget fizetnek, béremelésként az érvényben levő lakásügyi jogszabályok szerint van helye.

2. §. Az 1. §. rendelkezései irányadók a hatóságilag igénybevett lakások és egyéb helyiségek béreinek megszabása tekintetében is.

Olyan lakás vagy egyéb helyiség bérét, amely az igénybevétel idejében vagy előbb nem volt bérbeadva, abban az összegben kell megszabni, amelyet az illető helyen hasonló lakásért vagy egyéb helyiségért általában fizetnek.

3. §. Ez a rendelet kihirdetésének napján¹⁾ lép életbe, még pedig a folyamatban lévő ügyekben 1921. évi november hó első napjától kezdődő hatállyal.

Budapest, 1921. évi december hó 23-án.

Gróf Bethlen István s. k.,
m. kir. miniszterelnök.

15.

A m. kir. Kormányának 11.090/1921. M. E. számú rendelete.

Az ügynevezett népköztársaság s az ügynevezett tanácsköztársaság idejében a törvényhatóságokban és a községekben hatalmat bitorolt közigazgatási jellegű szervek működéséből felmerült és a kapcsolatos jogviszonyok rendezése.

Az ügynevezett népköztársaság idejében az akkor létesült egyes forradalmi szervezetek (nemzeti tanácsok stb.) törvényellenesen beleavatkoztak a törvényhatóságok és a községek közigazgatási életébe: az ügynevezett tanácsköztársaság szervei és közegői pedig egészen megszüntették a törvényhatóságok és a községek törvényes közigazgatási rendjét, közigazgatási életüket törvényellenes céljaikra alakították át, különböző elnevezésekkel hatósági színezetet mutató közigazgatási és gazdasági szerveket létesítettek, a törvényhatóságok, a községek s az általuk fenntartott intézetek, üzemek s intézmények háztartását és ügyvitelét törvényellenes rendelkezéseikkel megzavarták.

A magyar állam mindezeknek a szervezeteknek és közegeknek cselekményeiért, mulasztásaiért, a részükről kötött ügyletekért és egyéb tényeikért felelősséget nem vállal, mindazonáltal, tekintve azt, hogy az említett szervek cselekményeiből és mulasztásaiból az állam és a törvényhatóságok és községek közt, továbbá az állam és a magánszemélyek közt, végül egyfelől a törvényhatóságok, községek, másfelől más törvényhatóságok, községek és a magánszemélyek között tényleges állapot létesült, az így felmerült s még egyéb kapcsolatos vagyoni jogi kérdések rendezése végett a magyar királyi ministerium az alkotmányosság helyreállításáról és az állami főhatalom gyakorlásának ideiglenes rendezéséről szóló 1920 : I. t.-c. 9. §-ában, illetőleg az 1920 : VI. törvénycikkben kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli:

¹⁾ Kihirdettetett a »Budapesti Közlöny«-ben 1921. évi december hó 30-án.

1. §. Minden törvényhatóságban és minden községben számadás alakjában tüzetesen meg kell állapítani, hogy a hatósági területükön az 1919. évi március hó 21. napjától az 1919. évi augusztus hó 7. napjáig terjedő időben az úgynevezett tanácsköztársaság központi vagy helyi szerveinek (népbiztosságok, katonai-, földműves- és munkástanácsok, vármegyei, városi, járási és községi direktoriumok, intézőbizottságok, politikai megbízottak stb.) rendelkezései folytán

1. a törvényhatóság vagy a község háztartásában, az általuk fenntartott intézeteknél, üzemeknél, intézményeknél milyen bevételek és kiadások, követelések és tartozások vagy jogi tények keletkeztek, meg kell továbbá állapítani azt is,

2. hogy milyen bevételek és kiadások, követelések és tartozások vagy jogi tények keletkeztek a törvényes közigazgatási hatóságok működésének körén kívül az úgynevezett tanácsköztársaság idejében létesített, de az akkori közigazgatási életbe beilleszkedett gazdasági szervekkel kapcsolatban.

2. §. Az 1. §. értelmében elkészítendő számadásban a bevételeket aszerint kell csoportosítani, amint azok

1. az illető törvényhatóság, község vagy az általuk fenntartott üzem, intézet, intézmény saját rendes jövedelmi forrásaiból erednek,

2. az állampénztárból közvetlenül vagy közvetve (pl. pénzügyintézet útján) utaltattak át,

3. egyéb forrásokból származnak.

A kiadásokat pedig aszerint kell csoportosítani, amint azok:

a) kizárólag közigazgatási vagy közigazgatási színezetű célokat szolgáltak,

b) olyan gazdasági célokat szolgáltak, amelyek az úgynevezett tanácsköztársaság ideje előtt is háztartásukkal vagy egyéb intézményeikkel összefüggésben voltak,

c) újonnan létesített, kizárólag gazdasági célokat szolgáló tanácsköztársasági intézményekkel kapcsolatban merültek fel,

d) az úgynevezett tanácsköztársaság egyéb céljait (propaganda stb.) szolgálták.

Ugyanezek a rendelkezések irányadók a követelések és tartozások csoportosításánál is.

A csoportosításon belül az egynemű bevételeket, kiadásokat, követeléseket, tartozásokat tételenként kell osztályozni.

A csoportosításnál minden egyes intézményről külön számadást kell készíteni.

3. §. Az 1. §. 1. pontja alapján elkészítendő számadást kis- és nagyközségben a községi előljáróság, rendezett tanácsú és törvényhatósági joggal felruházott városban a tanács, a vármegye központi igazgatásával összefüggő vagy a proletárdiktatúrának járási szervei által történt eljárás során felmerült bevételekre és kiadásokra, követelésekre és tartozásokra vonatkozó számadást az alispán állapítja meg. A számadás összeállítása céljából fel kell használni az úgynevezett tanácsköztársaság szerveinek működése után maradt adatokat, a törvényes hatóságoktól, különösen a m. kir. állampénztáraktól és egyéb közpénztáraktól beszerzett adatokat.

Az 1. §. 2. pontja alapján elkészítendő számadást a jelen rendelet 7. §-a értelmében külön felszámoló bizottságok készítik el.

Ha kétség merül fel, vajon a megállapítást a jelen §. 1. vagy 2. bekezdése szerint illetékes szervek közül melyik köteles teljesíteni, a proletárdiktatura idején létesített

gazdasági szervek feloszlása (felszámolása) tárgyában 5,193/1919. M. E. szám alatt kibocsátott rendelet 8. §-ában említett Anyaghivatalok Tárcaközi Bizottsága dönt.

A kis- és nagyközségek számadását a főszolgabíró, a rendezett tanácsú városokét az alispán felülvizsgálja

Ha a törvényhatóság vagy község az állampénztárból közvetlenül vagy közvetve bevételhez jutott (2. §. 1. bek. 2. pont), a számadást lezárásától számított harminc nap alatt fel kell terjeszteni a m. kir. belügyministerhez és az állampénztárból vagy az államkincstár terhére közvetlenül vagy közvetve átutalt összegekről jelentést kell tenni a m. kir. pénzügyministernek. Az utóbbi jelentésben meg kell jelölni, hogy az átutalás az ügynevezett tanácsköztársaság mely szervének vagy közegének mikor és mily szám akutt kelt intézkedésére és honnan (állampénztár, pénztintézet stb.) történt.

4. §. A befolyt pénzek és egyéb értékek a törvényhatóságot és községet csak abban az esetben illetik meg, ha olyan saját jövedelmi forrásukból keletkeztek, amelyből a törvényhatóság, a község vagy az általuk fenntartott üzemek, intézetek vagy intézmények a törvényes szabályok értelmében jövedelmet meríthetnek.

Amennyiben a törvényhatóság vagy a község az ügynevezett tanácsköztársaság idejében az akkor eljárt szervek vagy közegek törvényellenes intézkedései alapján az állampénztárakból vagy az államkincstár terhére közvetlenül vagy közvetve ellátmány, előleg, kölcsön címen vagy más hasonló címen bevételhez jutott, de ezt az 1919. évi augusztus hó 7-ikéig fel nem használta, a fel nem használt összeget a számadás végleges megállapításától harminc nap alatt teljes névértékben a m. kir. központi állampénztárba befizetni köteles.

Köteles továbbá a törvényhatóság vagy a község a részére az előző bekezdés szerint az államkincstár terhére folyósított összegek felhasznált részének megtérítésként az államkincstárnak az előző bekezdésben említett módon és határidőben megfizetni azt az összeget, amelyet az ügynevezett tanácsköztársaság idejében kizárólag törvényes közigazgatási célokra vagy általa fenntartott, de nem akkor létesített intézmények és üzemek céljára bármely jövedelmi forrásból az akkor érvényben volt fizetések, munkabérek és árak alapulvételével fordított.

Ha az állampénztárakból vagy az államkincstár terhére közvetlenül vagy közvetve valamely beruházás (pl. községháza, iskolaépület vétele vagy építése, útépítés, hidépítés, berendezési tárgyak beszerzése stb.) céljára utaltak a törvényhatóság vagy a község részére összeget vagy megnevezett rendeltetés nélkül átutalt összeget beruházásra használtak fel, a törvényhatóság vagy a község köteles ezt az összeget gazdagodása erejéig a 2. bekezdésben említett módon és határidőben megfizetni. A jelen §. 2., 3. és jelen bekezdése szerint fizetendő összeg nem haladhatja meg a 2. bekezdés szerint a törvényhatóság vagy a község részére az államkincstár terhére ellátmány, előleg, kölcsön címen vagy más hasonló címen folyósított összegeket.

A jelen §. 2., 3. és 4. bekezdése alapján teljesített fizetésekről a m. kir. belügyministernek és a m. kir. pénzügyministernek jelentést kell tenni.

Abban az esetben, ha az ügynevezett tanácsköztársaság idejében a törvényhatóság vagy a község az állam által viselendő törvényszerű célra fizetést teljesített, az államkincstár köteles ezt az összeget a törvényhatóságnak vagy a községnek megtéríteni.

Amennyiben az úgynevezett tanácsköztársaság idejében a törvényhatóság vagy a község pénztárába nem közpénz eredetű (pl. harácsolás, üzleti haszon, jutalék stb.) bevétel is folyt be, ezért a törvényhatóság vagy a község — az 5. § ban említett hitelek kivéve — csak annyiban felelős, amennyiben az úgynevezett tanácsköztársaság idejében folyt gazdálkodásának eredménye szerint vagyoni előnyhöz jutott.

A törvényhatóság vagy a község nem támadhatja meg és köteles teljes névértékben elismerni azt a fizetést, amelyet az úgynevezett tanácsköztársaság idejében részére az állampénztárból vagy az államkincstár terhére közvetlenül vagy közvetve végkiegyenlésként, résztörlesztésként, előleg címen vagy más hasonló címen az államkincstárnak vagy a volt közös hadügyi igazgatásnak oly tartozására teljesítettek, amely a törvényhatósággal vagy a községgel szemben már az úgynevezett tanácsköztársaság ideje előtt is fennállott.

5. §. A törvényhatóság és a község az olyan hitelösszeget, amelyet részére az úgynevezett tanácsköztársaság idejében pénztárat vagy bármely más harmadik személy folyósított, az 1919. évi augusztus hó 7-ikétől járó 5⁰/o-os kamattal együtt köteles visszatéríteni. Nem lehet követelni a visszatérítést, ha a törvényhatóság vagy a község bebizonyítja, hogy a felvett összeget a közigazgatás törvényszerű céljától és rendeltetésétől idegen célra fordították, kivéve, ha az ily összeg felhasználásával a törvényhatóság vagy a község egyébként gazdagodott.

Ha a törvényhatóság vagy a község részére többen folyósítottak hitelt s nem lehet megállapítani, hogy ezekből az összegekből egyenként mennyit fordítottak idegen célra, azt az összeget, amelyet a törvényhatóság vagy a község az előbbi bekezdés értelmében megfizetni nem köteles, a hitelezők között a felvett összegek arányában kell felosztani. Ugyanily aránylagos felosztásnak van helye abban az esetben is, ha nem lehet megállapítani, hogy a törvényhatóság vagy a község a többi részről folyósított összegekből egyenként mennyivel gazdagodott.

6. §. Amennyiben a jelen rendeletről vagy az 1919. évi augusztus hó 7. napja után az úgynevezett népköztársaság és az úgynevezett tanácsköztársaság tényeiből előállott tényleges helyzet rendezése tárgyában kiadott jogszabályokból más nem következik (pl. közszállítások, közmunkák stb.), az úgynevezett népköztársaság vagy az úgynevezett tanácsköztársaság idejében közigazgatási színezettel eljáró törvényellenes szervek és közegek által kötött ügyletekből s egyéb jogi tényeiből, cselekményeiből és mulasztásaikból folyólag a törvényhatóságok és a községek csak annyiban felelősek, amennyiben a számadás végeredménye szerint gazdagodtak, viszont a törvényhatóságok és a községek jogosultak visszakövetelni a pénztárukból kiutalt mindazokat az összegeket, amelyekkel harmadik személyek jogtalanul gazdagodtak.

7. §. Az úgynevezett tanácsköztársaság idejében a törvényhatóságok és a községek területén létesített gazdasági színezetű szerveket (üzemközpontok, anyaghivatalok, ipari termelő szövetkezetek, ipari termelő bizottságok stb.) fel kell számolni.

A felszámolásra a proletárdiktatura idején létesített gazdasági szervek feloszlása (felszámolása) tárgyában 5,193/1919. M. E. szám alatt kibocsátott rendeletnek, továbbá az ennek a rendeletnek módosítása és kiegészítése tárgyában 5,284/1920. M. E. szám alatt kibocsátott rendeletnek, végül a proletárdiktatura idejében létesített gazdasági szer-

vek felszámolására vonatkozó részletes szabályok megállapítása tárgyában 3,500/1921. M. E. szám alatt kibocsátott rendeletnek rendelkezéseit kell alkalmazni. A felszámoló bizottságot a kereskedelemügyi m. kir. minister nevezi ki.

8. §. A jelen rendelet 7. §-ának rendelkezéseit a következő bekezdésekben meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni azoknak a helyi építési szerveknek a felszámolására, amelyek az úgynevezett tanácsköztársaság idejében köztulajdonba vett házak lakóireiről és a kapcsolatos kérdések rendezéséről szóló 8,758/1920. M. E. számú rendelet¹⁾, az ennek módosítása és kiegészítése tárgyában 216/1921. M. E. szám alatt kibocsátott²⁾ rendelet hatálya alá nem tartoznak, vagyis a volt országos lakásbiztosság zárlati osztályának és butorelosztó hivatának, továbbá a volt központi építési direktóriumnak, valamint azoknak a helyi építési szerveknek felszámolására, amelyek a volt országos lakásbiztosságtól anyagi támogatásban nem részesültek és főe függetlenül működtek.

Nem tartoznak a felszámoló tömeghez azok a pénzösszegek és egyéb értékek, amelyeket a felszámoló szerv által teljesítendő munkára az úgynevezett tanácsköztársaság ily szervénél biztosítékul vagy hasonló címen (előleg stb.) letettek vagy lefizettek: az ily összegeket — amennyiben a munkát meg nem kezdték — a felszámoló bizottság köteles a jogosult kezéhez kérelemre levonás nélkül kifizetni.

Amennyiben az ilyen helyi építési szerv működését maga ez a szerv vagy a törvényhatóság, illetőleg a község a proletárdiktatura bukása után folytatta, a tömegből teljes összegükben a felvétel napjától járó 50/0-os kamattal együtt vissza kell az utalványozó hatóság vagy szerv részére töríteni az akár személyi, akár dologi kiadásokra fordított azokat az összegeket, amelyeket az állam, a törvényhatóság vagy a község vagy valamely felszámoló szerv a maga vagyonából a proletárdiktatura bukása után felmerült munkálatok céljára folyósított.

Hasonlóképen a proletárdiktatura bukása után végzett munkálatok költségét a felszámoló vagyontömeg javára mindazok visszatéríteni kötelesek, akik a munkálat folytán gazdagodtak.

Az ilyen helyi építési szervektől anyagkészlet vagy árukészlet természetben kiszolgáltatását nem lehet követelni.

9. §. Az oly alapok és alapszínzetű vagyontömegek tekintetében, amelyeket az úgynevezett népköztársaság vagy az úgynevezett tanácsköztársaság idejében a törvényhatóságok és a községek vagy a helyükben hatalmat bitorolt törvényellenes szervek társadalmi gyűjtés alapján vagy törvényellenes kivetés útján vagy egyéb hasonló címen akár meghatározott rendeltetéssel, akár anélkül létesítettek, sem magukkal az alapokkal vagy a vagyontömegekkel szemben, sem az államkincstárral vagy a törvényhatósággal s a községgel szemben visszakövetelési jogot vagy egyéb követelést érvényesíteni nem lehet. Az ily alapok vagy alapszínzetű vagyontömegek maradványai az államkincstárt illetik meg a proletárdiktatura alatt szenvedett kárainak csökkentésére.

Az ily alapok vagy alapszínzetű vagyontömegek elszámolása céljából a belügyminister a pénzügyministerrel egyetértve megfelelően intézkedik s az alaphoz vagy alapszínzetű vagyontömeghez tartozó követelések behajtását elrendeli. Az ily alapok és

¹⁾ B. K. 1920. évf. 1648. lapon.

²⁾ B. K. 1920. évf. 76. lapon.

vagyontömegek fentartására, őrzésére fordított időközi költségeket a törvényhatóság vagy a község részére az államkincstár megtéríti.

A törvényhatóságok és a községek, valamint mindazok az egyéb személyek, akiknek birtokában ily vagyontárgyak vannak, kötelesek a birtokukban levő ily vagyontárgyakat a jelen rendelet kihirdetésétől harminc nap alatt a belügyministerhez bejelenteni.

10. §. A jelen rendelet 4. §-ának 1. és 7. bekezdése, 5. és 6. §-a s 9. §-ának 2. bekezdése alapján a törvényhatóság és a község részéről harmadik személyekkel szemben vagy harmadik személyek részéről a törvényhatósággal vagy a községgel szemben támasztható követeléseket a törvény rendes útján az 1922. évi december hó 31-ik napjáig bezárólag lehet érvényesíteni.

Az állam és a törvényhatóság vagy a község egymásközötti viszonyából a jelen rendelet alapján felmerült vagyoni jogi kérdésben — ideértve a 4. §-ban szabályozott ily kérdéseket is — a pénzügyminister meghallgatása után a belügyminister határoz. Határozata ellen a m. kir. közigazgatási bírósághoz van panasznak helye.

11. §. Az ügyletek kötésénél és egyéb jogi tényeknél hatósági színezettel eljáró személyek vagyoni felelőssége s a büntető törvénybe ütköző cselekményeik magánjogi következményei tekintetében — amennyiben a jelen rendelet külön nem rendelkezik — az általános jogszabályok irányadók.

12. §. A követelések kielégítésében azok az árak és munkabérek irányadók, amelyek a teljesítés idejében fennállottak, kivéve az 1919. évi március hó 21. napja előtt kötött szerződésből eredő olyan követeléseket, amelyek tekintetében más ellenszolgáltatás van megállapítva.

Az ellenszolgáltatást — hacsak kivételes jogszabály mást nem rendel — a tartozás névértékének teljes összegében kell teljesíteni.

13. §. Az úgynevezett néprözlársaság és az úgynevezett tanácsköztársaság tényeiből származtatott egyes követelések bírói úton érvényesítésének felfüggesztéséről szóló 1,262/1920. M. E. számú rendelet¹⁾ módosítása tárgyában 1,190/1921. M. E. szám alatt kibocsátott²⁾ rendelet 1. §-a akként módosul, hogy a biztosítási végrehajtás vagy a zárlat alapjául szolgáló követelés érvényesítésére megszabott határidő 1922. évi december hó 31. napjáig bezárólag meghosszabbíttatik.

14. §. Ez a rendelet kihirdetésének napján³⁾ lép életbe. A még esetleg szükséges részletes s egyes helyek tekintetében különleges szabályokat, valamint az esetleg szükséges végrehajtási rendelkezéseket a pénzügyministerrel egyetértve a belügyminister állapítja meg.

Budapest, 1921. évi december hó 27-én.

Dr. Vass József s. k.,

a miniszerelnöki teendők ideiglenes ellátásával
megbízott m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszer.

¹⁾ B. K. 1920. évf. 236. lapon.

²⁾ B. K. 1920. évf. 224. lapon.

³⁾ Kihirdettetett a »Budapesti Közlöny«-ben 1921. évi december hó 27-én.

16.

A m. kir. kormánynak 11,165/1921. M. E. számú rendelete.

A trianoni békeszerződés 168., 175. és 176. cikkében felsorolt ingóságok bejelentése és zár alá vétele.

A m. kir. ministerium a trianoni békeszerződés 168., 175. és 176. cikkének végrehajtása céljából a trianoni békeszerződés becikkelyezéséről szóló 1921 : XXXIII. t. c. 2. §-ában, valamint az 1920 : VI. t. c.-ben kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli:

1. §. A trianoni békeszerződés 168. cikkében foglaltak következtében a jelenlegi birtokos köteles 1922. évi január hó 31-ig bejelenteni mindazokat az ingóságokat, amelyek Magyarország vagy szövetségesének hadseregei vagy állampolgárai által a szövetséges és társult hatalmak, nevezetesen a francia, a belga, a román, a szerb, a görög és olasz államnak, valamint Montenegrónak 1914. évi július hó 31-én birtokában volt területén, továbbá Lengyelországnak azt a részét alkotó területén, amely nem tartozott az Osztrák-Magyar Monarchiához és végül 1918. évi október hó 28. napjától kezdve, az ezen időpontban Cseh-Szlovákiához tartozó területen, a megszálló hatalom rendeletére vagy enélkül lefoglaltattak és zár alá vétettek, illetve a területekről elvették, az 1914—18. évi világháború ama idején, míg e területeket Magyarország vagy szövetségesének hadereje megszállva tartotta, amennyiben ezen ingóságok jelenleg Magyarországon vannak.

Be kell az első bekezdés értelmében jelenteni különösen minden gépet, gépészt és gazdasági felszerelést, azoknak minden tartozékát, minden állatot, vasuti anyagot, ideértve a gördülő anyagot is, minden szállítási eszközt a hajók kivételével, lakásberendezési tárgyat, ércpénzt és értékpapírost, amelyet az első bekezdésben meghatározott körülmények közt és módon vettek el.

2. §. A trianoni békeszerződés 175. és 176. cikkében foglaltak következtében a jelenlegi birtokos köteles az 1922. évi január hó 31. napjáig bejelenteni mindazokat a hivatalos és magánokiratokat, úgyszintén minden régiséget és műtárgyat, minden tudományos és bibliografiai anyagot, ha azok az állam, tartomány, község, kórház, egyház vagy egyéb köz- vagy magánintézménytől az 1. §. első bekezdésében meghatározott területről, vagy 1914. június 1. napja óta a Magyarországtól (ideértve Boszniát és Hercegovinát is) a békeszerződéssel más államhoz csatolt területről vették el és jelenleg Magyarországon vannak.

A jelen §-ban említett s magántulajdonban állott ingóságok, amennyiben azok a leváló területekről származnak, még az esetben is bejelentendők, ha azok vétel, csere vagy a tulajdonjog átruházására irányuló más szerződés útján szereztettek meg. A jelenlegi birtokos egyidejűleg köteles a jogszerzés módját is bejelenteni és a pénzügyministerium kívánságára a szerzés jogszerűségének igazolására szolgáló bizonyító okiratokat bemutatni.

3. §. Bejelentésre köteles az is, aki az 1. vagy a 2. §-ban említett forrásból eredőleg birtokába jutott valamely dolgot elidegenített, megsemmisített vagy külföldre szállított.

4. §. A bejelentést a magyar kir. pénzügyminister által megállapítandó mintáknak megfelelően az elsőfokú közigazgatási hatóságnál kell megtenni.

Az elsőfokú közigazgatási hatóság a bejelentéseket köteles hetenként összesíteni és a m. kir. pénzügyministerium XVIII. főosztályához felterjeszteni.

5. §. Mindazok az ingóságok, amelyeket az 1. vagy a 2. §. értelmében be kell jelenteni, a jelen rendelet életbelépésétől kezdve zár alá vétetnek.

A zár alá vétetnek az a hatálya, hogy a zár alá vett dolognak bármily elidegenítése vagy megterhelése — ideértve a birói végrehajtást is — semmis.

A 2. §. második bekezdésében említett dolgok zár alá vétele megszűnik, ha a pénzügyminister igazoltnak látja, hogy a kérdéses dolgokat a tulajdonos magánszemélytől barátságos úton szerezte s erről a tulajdonost értesíti.

6. §. A zár alá vett dolog birtokosa köteles azt a rendes családapá gondosságával további intézkedésig megőrizni és jogosult a rendeltetésének megfelelően használni, tartózkodnia kell azonban minden olyan cselekménytől, amely alkalmas a dolog értékének csökkentésére.

7. §. Aki a bejelentési kötelezettség alá eső dolgot be nem jelenti, valótlan bejelentést tesz, a jelen rendelettel zár alá vett dolgot elidegeníti vagy a dolog megőrzése körül köteles gondosságot elmulasztja, amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és hat hónapig terjedhető elzárással és 2000 K-ig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

E kihágás miatt az eljárás a közigazgatási hatóságnak mint rendőri büntető bíróságnak, az államrendőrség működési területén pedig a m. kir. államrendőrségnek hatáskörébe tartozik.

Ez a rendelkezés nem érinti a jelen rendelet rendelkezéseit megszegő személynek azt a kötelezettségét, hogy a cselekménye következtében felmerült költségért és kárért felelős.

8. §. Ez a rendelet kihirdetésének napján¹⁾ lép életbe és a m. kir. pénzügyminister hajtja végre.

Budapest, 1921. évi december hó 30. án.

Dr. Vass József s. k.,

a miniszterelnöki teendők ideiglenes ellátásával megbízott
m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter.

¹⁾ Kihirdettetett a »Budapesti Közlöny«-ben 1921. évi december hó 31-én.

17.

A m. kir. kormánynak 11,206/1921. M. E. számú rendelete.

A 8,352/1920. M. E. számú rendelettel szabályozott beköltözés ideiglenes megtiltásáról szóló 6,135/1921. M. E. és 8,358/1921. M. E. számú kormányrendeletek hatályának meghosszabbítása.

A 8,352/1920. M. E. számú rendelettel¹⁾ szabályozott beköltözés ideiglenes megtiltása tárgyában kiadott 6,135/1921. M. E. számú²⁾ és 8,358/1921. M. E. számú kormányrendeletek³⁾ hatálya a 9,140/1921. M. E. számú rendeletben⁴⁾ körülírt határidőn túl 1922. évi március havának 31. napjáig meghosszabbítatik.

Budapest, 1921. évi december 29-én.

Gróf Bethlen István s. k.,
m. kir. ministereinek.

18.

A m. kir. kormánynak 11,230/1921. M. E. számú rendelete.

Az 1921/1922. termésévben a kormány által közfogyasztás céljaira szánt termények kiörlési arányáról rendelkező 9,749/1921. M. E. számú rendelet⁵⁾ 3. §-ának módosítása.

A m. kir. ministerium az 1920. : VI. t.-c. 1. §-ában nyert felhatalmazás alapján a következőket rendeli:

A 29/0-nál nem több idegen keveréket tartalmazó rozsból és kétszeresből, melynek hektoliterének súlya (minőségi súlya) 76 kg., az egységes korpa és hulladék elvonása után a feldolgozás alá vett terménymennyiség 78 (hetvennyolc) 0/0-ának megfelelő egységes minőségű kenyérlisztet kell előállítani és pedig legalább a »Futura« a Magyar Szövetkezeti Központok Áruforgalmi Részvénytársasága által meghatározott szabványos (typus) minőségben.

Ha a rozs vagy kétszeres hektoliterjének súlya (minőségű súlya) 76 kg.-nál nagyobb, a malomüzem a hektolitersúlykülönbségnek minden megkezdett kilogrammja után 1 kg.-mal több rozskenyérlisztet és ennek megfelelően kevesebb korpát köteles előállítani, mint az az előbbi bekezdésben meg van állapítva. Ha pedig a rozs vagy kétszeres hektoliterjének súlya (minőségű súlya) 76 kg.-nál kisebb, köteles a malomüzem a hektoliter-

¹⁾ B. K. 1920. évf. 1852. lapon.

²⁾ B. K. 1921. évf. 1546. lapon.

³⁾ B. K. 1921. évf. 2020. lapon.

⁴⁾ B. K. 1921. évf. 2041. lapon.

⁵⁾ B. K. 1921. évf. 2158. lapon.

súlykülönbözetnek minden teljes kg.-ja után $\frac{1}{2}$ kg.-mal kevesebb egységes kenyérlisztet és ennek megfelelően több korpát előállítani, mint a jelen rendelet első bekezdésében meg van állapítva.

Ha a rozs vagy kétszeres 20%-nál több idegen keveréket tartalmaz, köteles a malomüzem a keveréknek minden megkezdett százaléktöbblete után egy-egy százalékkal kevesebb kenyérlisztet és ennek megfelelően több korpát előállítani.

Ez a rendelet kihirdetésének napján ¹⁾ lép életbe.

Budapest, 1921. évi december hó 30-án.

Gróf Bethlen István s. k.,

m. kir. miniszerelnök.

19.

A m. kir. földmívelésügyi miniszternek 37,250/1921. F. M. számú rendelete.

A mezőgazdasági kamarák székhelyének és működési területének megállapítása.

A mezőgazdasági érdekképviselőtről szóló 1920 : XVIII. t. c. 27. §-ában nyert felhatalmazás alapján a mezőgazdasági kamarák székhelyéül Kecskemét, Debreczen, Miskolcz és Győr törvényhatósági joggal feiruházott városokat, továbbá Kaposvár rendezett tanácsú várost állapítom meg.

A Kecskemét székhellyel létesítendő mezőgazdasági kamara működési területe kiterjed Pest-Pilis-Solt-Kiskun, Csongrád, Bács-Bodrog, Torontál, Csanád és Arad vármegyék, valamint Budapest székesfőváros, Kecskemét, Hódmezővásárhely, Szeged és Baja törvényhatósági joggal felruházott városok területére.

A Debreczen székhellyel létesítendő mezőgazdasági kamara működési területe kiterjed Jász-Nagykun-Szolnok, Hajdu, Ung, Bereg, Szabolcs, Szatmár, Bihar és Békés vármegyék, valamint Debreczen törvényhatósági joggal felruházott város területére.

A Miskolcz székhellyel létesítendő mezőgazdasági kamara működési területe kiterjed Hont, Nógrád, Heves, Borsod, Abauj-Torna, Gömör-Kishont és Zemplén vármegyék, valamint Miskolcz törvényhatósági joggal felruházott város területére.

A Győr székhellyel létesítendő mezőgazdasági kamara működési területe kiterjed Moson, Sopron, Vas, Fejér, Veszprém, Győr, Komárom, Esztergom vármegyék, valamint Sopron, Székesfehérvár, Győr és Komárom törvényhatósági joggal felruházott városok területére.

A Kaposvár székhellyel létesítendő mezőgazdasági kamara működési területe kiterjed Baranya, Tolna, Somogy és Zala vármegyék, valamint Pécs thjf. város területére.

Budapest, 1921. évi december hó 30-án.

Mayer s. k.,

m. kir. földmívelésügyi miniszter.

¹⁾ Kihirdettetott a »Budapesti Közlöny«-ben 1922. évi január hó 1-én.

20.**A m. kir. igazságügyministernek 58,227/1921. I. M. számú rendelete.****A tatai kir. járásbírósnál fiatalkorúak bíróságának alakítása.**

A fiatalkorúak bíróságáról szóló 1913 : VII. törvénycikk 1. §-ának második bekezdése alapján az 1922. évi január hó 1. napjától kezdve megalakítom a fiatalkorúak bíróságát a tatai kir. járásbírósnál, kiterjesztve hatóságát a nagyigmándi kir. járásbíróság területére.

Budapest, 1921. évi december hó 29-én.

Dr. Tomcsányi Vilmos Pál s. k.,
m. kir. igazságügyminister.

21.**A m. kir. igazságügyministernek 66,600/1921. I. M. számú rendelete.****A munkásbiztosítási bírósági határozatok végrehajtása.**

A munkásbiztosítási bírósági határozatok végrehajtására vonatkozó eljárás tárgyában az 1921 : XXXI. t.-c. 23. §-a alapján a m. kir. népjóléti és munkaügyi miniszterrel egyetértve, a következőket rendelem:

I. Általános rendelkezések.

1. §. A jelen rendeletben szabályozott végrehajtásnak az 1921 : XXXI. t.-c. 11—14. §-aiban felsorolt ügyekben jogerős határozat, úgyszintén a fellebbvitelre való tekintet nélkül végrehajthatónak nyilvánított ítélet, valamint bírói egyesség alapján van helye.

Az 1921 : XXXI. t.-c. 15. §-ában felsorolt perekben létrejött jogerős határozat, fellebbvitelre tekintet nélkül, végrehajthatónak nyilvánított ítélet és bírói egyesség alapján az 1881 : IX. törvénycikkben és az azt kiegészítő és módosító jogszabályokban szabályozott bírói végrehajtásnak van helye.

A végrehajtás elrendelése, felfüggesztése, korlátozása és megszüntetése tárgyában az 1921 : XXXI. t.-c. 22. §-a alapján a perben eljáró elsőfokú munkásbiztosítási bíróság határoz.

Egyébként a végrehajtás elrendelésére, felfüggesztésére, korlátozására és megszüntetésére nézve a bírói végrehajtási eljárásra e részben vonatkozó szabályok irányadók.

2. §. A munkásbiztosítási bírósághoz tartozó ügyekben követendő eljárásról 44,200/1921. I. M. szám alatt kiadott, a „Budapesti Közlöny”-nek 1921. szeptember 1. nap-

ján megjelent 194. számában kihirdetett rendelet 16. §-a a végrehajtási eljárás során előterjesztett kérelmekre is áll.

3. §. A végrehajtást a kérvénynek egy példányban, úgyszintén annyi végzéspéldánynak bemutatásával kell kérni, ahány végrehajtást foganatosító hatóság és fél van.

A biztosítottak helyett a végzéspéldányokat a bíróság állítja elő.

4. §. Ha a végrehajtás elrendelését a pénztár ellen kérik, a bíróság a pénztár és szükség esetében a végrehajtást kérő meghallgatásával határoz. Ha a pénztár a felszólítás kézbesítésétől tizenöt nap alatt nem nyilatkozik, a bíróság meghozza határozatát.

Ha a behajtandó követelés erejéig a munkásbiztosító pénztár határozata alapján már előzőleg foglalás történt, ezt köteles a végrehajtató pénztár kérvényében előadni. Ebben az esetben a bíróság a végrehajtást rendelő végzésben megfelelően rendelkezik. (10. és 37. §.)

II. Végrehajtás ingókra.

5. §. Az ingókra vezetendő végrehajtás tárgya az adósnak készpénzjöveldelme, követelése és végrehajtás alá vonható bármely ingó vagyona.

Az ingókra vezetendő végrehajtás fokozatai a foglalás (zálogolás) és az árverés.

6. §. Az ingókra vezetendő végrehajtást a törvényhatóság első tisztviselőjének felügyelete alatt teljesítik.

1. kis- és nagyközségekben a bíró (pénztárnak), a jegyző (körjegyző) közbenjöttével, illetőleg ezeknek felelőssége mellett más alkalmas községi közeg, ahol községi adóhivatal van, ennek közege a főnök felügyelete és ellenőrzése mellett;

2. városokban a városi adóhivatal, illetőleg a székesfővárosban a városi adóhivatal körületi osztályának közege a főnök felügyelete és ellenőrzése mellett.

A községi jegyző (körjegyző) helyett az adóügyi teendők önálló ellátásának jogkörével felruházott segédjegyző is eljárhat, amely esetben a jegyzőnek e rendeletből folyó felelőssége ezt a segédjegyzőt terheli.

7. §. A zálogolási eljárás foganatosítása végett a végrehajtató a közigazgatási hatóságnál (6. §.) a kérvény és a szükséges számú végzéspéldányok (3. §.) bemutatásával jelentkezik.

A közigazgatási hatóság a zálogolási eljárást a jelentkezés után haladéktalanul foganatosítani köteles.

A közigazgatási hatóság a tartozás teljesítésére sem halasztást, sem részletfizetési kedvezményt nem adhat és az előtte bejelentett ily kérelemnek a végrehajtási eljárás folytatására halasztó hatálya nincs.

8. §. A zálogolást a helyszínen kell teljesíteni. Ehhez képest a zálogolást teljesítő a végrehajtás helyére megy és ott szükség esetében becsüs közbenjöttével a végrehajtást szenvedő vagy megbízottja, illetőleg az üzlet, iroda, gazdaság, vállalat vezetőjének vagy első alkalmazottjának, a végrehajtást szenvedő tizenkét évet meghaladott családtagjainak, házicselédeknek, az üzlet, iroda, vállalat vagy háztartás körében egyébként alkalmazottnak vagy a házmesternek (kapusnak) jelenlétében a végrehajtást szenvedő ingó vagyonából annyit foglal le, amennyi fedezi a végrehajtást elrendelő végzésben megállapított tőkét és járulékait, ideértve a végrehajtás elrendelésének költségeit és a behajtási illetékeket is.

A zálogolást a végrehajtást szenvedőnek vagy előbb említett hozzátartozóinak távolléte nem gátolja, ily esetben azonban a végrehajtó a becsűsön kívül tanut is köteles alkalmazni.

A tanut lehetőleg a szomszédok közül kell választani, hogy az a végrehajtást szenvedőt a végrehajtásról könnyen értesíthesse. Szükség esetén a községi (városi) előljáróság köteles tanut állítani.

9. §. A zálogolásról és becsűlésről jegyzőkönyvet kell készíteni, amelynek tartalmaznia kell:

- a) a végrehajtást szenvedő nevét és a követelés és járulécai részletezését;
- b) egyenkint külön-külön a lefoglalt tárgyak pontos és szabatos megnevezését, becsűértékét, oly tárgyak lefoglalása esetén, melyeket az 1920 : XVI. t.-c. fényűzési tárgyakkal minősít, a tárgyak e minőségének megjegyzését, továbbá azt, hogy a lefoglalt ingók a hatóság őrizete alá vétettek vagy a végrehajtást szenvedőnél (birlalónál) hagyattak-e;
- c) a netán jelentkezett igénylők nevét és lakóhelyét.

A lefoglalt zálogtárgyakat megcsonkítani vagy azokra ismertetőjeleket vágni nem szabad. Hogy azonban a tulajdonos azokat később ki ne cserélhesse, a zálogolási jegyzőkönyvben ismertető jelekkel együtt pontosan körül kell azokat írni.

A jegyzőkönyvet a végrehajtón és a becsűsön kívül a végrehajtást szenvedő vagy megbízottja, illetőleg a jelen §-ban említett valamely hozzátartozója vagy ezek távollétében a jelenlevő tanu is aláírja.

Ha a végrehajtást szenvedő vagy megbízottja, illetőleg más hozzátartozója az aláírást megtagadná, ezt a jegyzőkönyvben fel kell említeni.

A zálogolásról felvett jegyzőkönyv közokirat és abba minden körülményt a tényleges állapotnak megfelelő teljes hűséggel kell beírni. Utólagos bevezetéseknek, helyreigazításoknak és törléseknek vagy vakarásoknak nincs helye. Amennyiben azonban kiigazításnak szüksége mégis felmerülne, ezt a kiigazítás szükségének a jegyzőkönyvben való kellő megokolásával csak úgy szabad megtenni, hogy a kiigazított rész olvasható maradjon.

10. §. Ha a bírói határozatban vagy egyességekben foglalt követelés behajtása céljából a pénztár határozata alapján már előzőleg zálogolás foganatosított, ez a zálogolás a bírói határozat vagy egyesség korlátai között hatályban marad. Ebben az esetben az ingók újabb összeírását pótolja a bírói határozat vagy egyesség alapján elrendelt végrehajtásnak a zálogolási jegyzőkönyvre való feljegyzése.

11. §. Ha végrehajtási cselekményt a királyi palotában és általában a királyi udvari épületekben, a királyi ház valamelyik tagjának lakóépületeiben vagy azoknak a személyeknek lakásán kell teljesíteni, akikre a főudvarnagyi hivatal bírói hatósága kiterjed, a zálogolás foganatosítását a végrehajtást elrendelő végzés bemutatásával a magyar főudvarnagyi bíróság elnökénél kell kérni. (1909 : XVI. t.-c. 9. §.)

Katonai vagy katonaság használatában levő épületekben foganatosítandó zálogolás vagy árverés esetén az eljárás megkezdése előtt az épület (laktanya) parancsnokát szóbelileg kell értesíteni és ennek megtörténtét, valamint azt, hogy a parancsnok által a végrehajtáshoz esetleg kirendelt, névszerint megjelölendő katonai személy jelen volt-e

vagy azt a körülményt, hogy ily személy ki nem rendeltetett, a zálogolási (árverési) jegyzőkönyvben fel kell tüntetni.

A fegyveres erő és a csendőrség tényleges állományához tartozó, de nem katonai vagy katonaság által használt épületben lakó személy ellen vezetett végrehajtásnál az illetőnek közvetlen előjáró parancsnokságát írásban értesíteni kell avégett, hogy a végrehajtásához katonai személyt kirendelhessen. A jegyzőkönyvet ily esetekben is az előbbi bekezdésben megjelölt módon kell kiállítani.

Előfordulható ellenszegülés esetében az illető katonai (csendőrségi) parancsnok segítségét kell kikérni.

12. §. A zálogolás alkalmával a végrehajtást szenvedő vagyontárgyait a következő sorrendben kell lefoglalni, u. m.:

1. készpénzét, fizetését vagy más folyó illetményét, nyugdíját vagy hasonló természetű egyéb ellátását,

2. értékpapirjait,

3. készpénzköveteléseit, különösen a házbéreket, a haszonbéreket, a végrehajtást szenvedőnek pénzügyintézeteknél vagy közpénztáraknál elhelyezett vagy magánosoknak kölcsön adott tőkéit és jövedelmeit és egyéb bármi címen őt illető követeléseit,

4. ingóságait, amelyek közül elsősorban a könnyen pénzzé tehető ingóságokat kell lefoglalni. Oly tárgyak lefoglalását, amelyeknek eladásával nagyobb kár okoztatnék, mintsem a követelés fedezésére elkerülhetetlenül szükséges, lehetőleg mellőzni kell és a kéznél levő tárgyak közül elsősorban azokat kell lefoglalni, amelyeket a végrehajtást szenvedő maga jelöl ki, feltéve, hogy e tárgyak egyszersmind könnyen el is adhatók.

Ha a zálogoló közeg készpénzt, értékpapírt, arany- és ezüstneműt vagy más drágaságot foglalt le, ezeket magához veszi és a 14. §. rendelkezései szerint jár el.

13. §. A végrehajtást szenvedőnek ingóságai előtt a 12. §. 3. pontjában említett jövedelmei és követelései csak akkor foglalhatók le, ha utóbbiakra nézve a következő feltételek együttesen fennforognak, u. m.:

a) ha a zálogolást teljesítő közeg az illető követeléseket teljesen biztosítottaknak találja,

b) ha azok a foglalástól számítva legfeljebb hat hónapon belül esedékesek,

c) ha a tartozást teljesen fedezi.

Ellenkező esetben a zálogolást teljesítő közeg a végrehajtást szenvedő követelései előtt egyéb ingóságokat foglaljon le és csak abban az esetben intézze a foglalást az általa viszonylag leginkább biztosítottaknak talált követelésekre, ha az ingóságok kellő fedezetet nem nyújtanak.

Ugyanigy jár el a zálogolást teljesítő közeg akkor is, ha a végrehajtást szenvedőnek adása a követelést egészben vagy részben nem ismeri el valónak, illetőleg erre nézve egyáltalán nem nyilatkozik (15. §. 1. a) pont) vagy ha a lefoglalt követelést az esedékesség napján nem fizeti meg.

14. §. Ha a végrehajtást szenvedő tartozását járulákaival együtt a foglalás alkalmával kifizeti, vagy annak fedezésére készpénzét, értékpapirjait vagy arany- és ezüstneműjét vagy más drágaságát foglalják le, a zálogolást teljesítő közeg az átvett össze-

gekről, illetőleg értékekről köteles a végrehajtást szenvedőnek elismervényt adni és a zálogolási jegyzőkönyvbe az elismervény másolatát bevezetni.

A végrehajtó az átvett pénzt és értéktárgyakat a 27. §-ban megjelölteknek még aznap beszolgáltatni köteles. Ilyen esetekben a zálogolási jegyzőkönyvet külön be kell iktatni, arra a készpénz vagy lefoglalt tárgyak beszolgáltatását fel kell jegyezni s azok átvételéről a végrehajtást szenvedőnek huszonnégy órán belül nyugtát kell kézbesíteni.

A beszolgáltatott készpénzzel úgy kell eljárni, mint az árverési vételárral.

A lefoglalt értékpapírok vagy értéktárgyak a községi előljárásnál (adóhivatal) tűzmentes szekrényben őrizendők. Ha a községnek (városnak) ilyen szekrénye nincs, a községi előljáróság (városi adóhivatal) azokat a minőségüket, értéküket és számukat feltüntető jegyzék kíséretében a kir. állampénztárnál haladéktalanul letétbe helyezi. A kir. állampénztár e letéteket csak a törvényhatóság első tisztviselőjének utalványára szolgáltathatja ki.

15. §. Követelések és értékpapírok lefoglalásánál a végrehajtási eljárásról szóló 1881 : LX. t.-c. 79—83., 121. és 122. §-ainak az 1908 : XLI. t.-c.-ben foglalt módosítással és kiegészítéssel érvényben levő rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni a következő eltérésekkel:

1. A követelés lefoglalásáról a végrehajtást szenvedő adósát a zálogolástól számított három nap alatt vétbizonyítvány mellett kézbesítendő iratban oly felhívással kell értesíteni:

a) hogy az értesítés vételétől számított nyolc nap alatt a foglaltató községi előljáróshoz vagy városi adóhivatalhoz intézett bejelentésében nyilatkozni tartozik arról, vajjon elismeri-e és mennyiben ismeri el a követelést valónak és mikor esedékes a követelés, továbbá, hogy a követelést más hitelező javára lefoglalták-e és igenlő esetben a letiltás minő igény biztosítására mely bíróság közbejöttével és mely szám alatt történt;

b) hogy a követelést az esedékesség napján a foglalási összeg erejéig ne a végrehajtást szenvedőnek, hanem az értesítvényben megnevezett pénztárba fizesse be, vagy ha másnak részére is bíróilag lezálogolták, annál a bíróságnál tegye letétbe, amelynek kiküldöttje az első zálogolást eszközölte.

Az a) pontban említett nyilatkozatot akár írásban, akár szóbelileg meg lehet tenni, az utóbbi esetben azt a községi előljáróság (adóhivatal) jegyzőkönyvbe venni köteles.

2. A jelzálogilag biztosított követelés lefoglalása esetében nemcsak a kiküldött, hanem a végrehajtató pénztár is jogosítva van a telekkönyvi hatóságot az alzálogok bejegyzése iránt közvetlenül megkeresni.

3. A lefoglalt követelést azoknak az eseteknek kivételével, amidőn a hitelező lefoglalt követelésének közigazgatási úton való behajtására szintén fel van jogosítva, az adóstól csak bírói úton lehet behajtani.

4. Előzetes bírói foglalás esetében, ha a bíróság a behajtással más végrehajtatót vagy ügygondnokot még meg nem bizott, a munkásbiztosítási pénztár mint végrehajtató erre irányuló kérése alapján az illető bíróság által ügygondnok kinevezésének mellőzésével a követelés behajtására feljogosítandó. Ebben az esetben a munkásbiztosítási pénztár mint végrehajtató a behajtásra kirendelt ügygondnok jogaival és kötelezettségeivel bir. (1881 : LX. t.-c. 124—126. §-ai.)

Ha előzetes birói foglalás esetében a behajtással megbízott más végrehajtató vagy ügygondnok a lefoglalt követelést a zálogolástól számított félév alatt be nem hajtja és a végrehajtást szenvedő ez idő alatt tartozását ki nem fizeti vagy elfogadható más fedezetet nem nyújt, a munkásbiztosítási végrehajtatonak jogában áll annál a bíróságnál, mely a követelést lefoglalta, ennek a követelésnek birói árverésen való eladását kérni. A behajtásra kötelezett egyének az ily zálogolási eseteket nyilvántartani és ha a tartozási félév alatt nem rendezték, erről a munkásbiztosítási végrehajtatót értesíteni kötelesek.

5. Életjáradékkövetelések árverés alá nem bocsáthatók, azokat tehát az ily járadékok fizetésére kötelezettektől kell behajtani.

16. §. A végrehajtás alól mentesek mindazok a vagyontárgyak, követelések és járadóságok, amelyek a birói végrehajtási eljárásról szóló 1881 : LX. t.-c., illetőleg az ennek módosítása és kiegészítése tárgyában alkotott 1908 : XLI. t.-c. avagy más jogszabály alapján birói végrehajtás alá nem vonhatók. Az 1908 : XLI. t.-c. 6. és 7. §-ában felsorolt közszolgálati alkalmazottak és más személyek illetményeit munkásbiztosítási bíróság elbírálása alá tartozó követelések kielégítésére az 1908 : XLI. t.-c. 6. §-ának utolsó bekezdésében meghatározott mértékben lehet végrehajtás alá vonni.

17. §. A zálogolás után az ezt teljesítő közeg a lefoglalt ingóságokat zár alá vetteknél nyilváníttja és a végrehajtást szenvedőt vagy annak távollétében azokat, akik helyette a foglalásnál jelen vannak, az elidegenítés vagy szándékos megrongálás büntetőjogi következményeire figyelmezteti.

A lefoglalt és a zálogolási jegyzőkönyvben részletesen összeírt és megbecsült ingóságok rendszerint a tulajdonos őrizete alatt hagyandók, oly esetekben azonban, midőn alapos gyanu forog fenn, hogy azok a tulajdonosnál nincsenek kellő biztonságban vagy sikkasztás veszélyének vannak kitéve, elszállítandók és megőrzés végett a községi előljáróságnak (városi adóhivatalnak) adandó át. Az átvételt a községi előljáróság (városi adóhivatal) a zálogolási jegyzőkönyvben ismeri el.

A hatósági őrizet alá vett tárgyakról a végrehajtást szenvedő részére jegyzéket kell kiállítani.

A községek (városok) kötelesek olyan alkalmas helyiségről (raktárakról) gondoskodni, ahol a hatósági őrizet alá vett zálogtárgyak elhelyezhetők.

A lefoglalt tárgyaknak a zárlat feloldása előtt történt elidegenítése vagy elsikkasztása a büntetőtörvényekben megállapított következményeket vonja maga után.

Az ily esetekről a végrehajtó jegyzőkönyvet vesz fel és azt a kir. járásbírósághoz mint büntetőbírósághoz terjeszti be.

18. §. Oly tárgyat, amelyről kétséges, vajjon a végrehajtást szenvedő tulajdona-e, csak akkor lehet végrehajtás alá vonni, ha a végrehajtást szenvedőnek egyéb javai teljes fedezetet nem nyújtanak.

Ebben a vonatkozásban a következő eljárást kell követni:

1. Az idegen tulajdonnak állított vagy vélelmezett tárgyak a zálogolási jegyzőkönyvben a többiektől elkülönítve, külön tételszámok alatt sorolandók fel és a jegyzőkönyvben a lakóhelynek kitétele mellett megnevezendő az is, aki a tárgyakra tulajdoni igényt támaszt. Ebben az esetben a zálogolást teljesítő közeg köteles a tudvalevő igénylőt a foglalásról kézbesítési bizonyítvány mellett oly felhívással értesíteni, hogy igény-

keresetét az értesítvény kézbesítését követő tizenöt nap alatt az illetékes bíróságnál indítsa meg és a kereset megindítását a kereset felzetének bemutatásával a behajtásra illetékes községi előljáráságnál (városi adóhivatalnál) hitelesen igazolja, mert annak elmulasztása esetében a lezálogolt tárgyak a későbbben bejelentett igényre való tekintet nélkül el fognak árvereztetni.

2. Ezenfelül a végrehajtások folyamán naponként köteles a zálogolást teljesítő közeg a netáni igénylőket hirdetmény útján felhívni arra, hogy a hirdetmény kifüggesztésétől számított tizenöt nap alatt a behajtásra illetékes községi előljáráságnál (városi adóhivatalnál) hitelesen igazolják, hogy tulajdoni igénykeresetüket az illetékes bíróságnál megindították.

A végrehajtást szenvedettekre vonatkozólag minden egyes napról együttesen kibocsátott ezen hirdetménybe foglalandók:

- a) a végrehajtást szenvedettnek neve és lakása;
- b) a foglalás ideje;
- c) a lefoglalt tárgyak általános megjelölése és becsérétéke;

d) az a figyelmeztetés, hogy ha az igénykeresetnek megindítását a kereset felzetének bemutatása mellett az árverés határnapjáig igazolni elmulasztják, a lefoglalt tárgyak a netáni tulajdoni igényre való tekintet nélkül el fognak árvereztetni.

A hirdetmény minden esetben a község(város)-házánál függesztendő ki és a hirdetményre a kifüggesztés napja ráírandó.

3. Ha a korábban bíróilag lefoglalt tárgyakra adott be valaki igénykeresetet, ennek megindítása az értesítvény vételétől, illetőleg a hirdetmény kifüggesztésétől számított tizenöt nap alatt szintén igazolandó és a kereset tárgyalására a munkásbiztosítási végrehajtató is megidézendő. Ha ez az idézés már meg nem történhetnék, a munkásbiztosítási végrehajtató ellen külön igénykeresetet kell indítani és ezt az 1. pontban megjelölt módon kell igazolni.

4. Az igénykeresetekről a községi előljáróság (városi adóhivatal) a vonatkozó felzet és a zálogolási jegyzőkönyv bemutatása mellett a munkásbiztosítási végrehajtatót azonnal értesíti.

Ha a végrehajtató a pénztár, az az igénykereseteket nyilvántartani és az illető bíróságot az igénykereset soronkívüli elintézése érdekében megkeresni, a kereset tárgyalásán leendő képviseltetéséről gondoskodni és a per befejezése után a további intézkedéseket megtenni köteles.

5. Ha a bírói foglalást teljesítő kiküldött tudomást szerez arról, hogy a végrehajtást szenvedő ellen munkásbiztosítási tartozás miatt végrehajtás van folyamatban, az igénybejelentési felhívás egy példányát a munkásbiztosítási végrehajtatonak megküldeni köteles.

6. Az igényperек tárgyalása és érdemleges elintézése az erre irányadó bírói eljárási szabályok szerint történik. Az adósnál, illetőleg az adóssal egyetemlegesen kötelezett személynél vagy ezek lakásában lefoglalt ingóságoknak zár alól feloldása céljából igénykeresetnek nincs helye. Amennyiben ilyen ingóságok lefoglalása esetén mégis adnának be igénykeresetet, ez az árverés megtartását nem akadályozza.

Ha csak a közvetlen adósnál, illetőleg egyetemleges fizetésre kötelezett személlynél vagy lakásukon történik a foglalás, igénykereseti felhívást nem kell kibocsátani.

19. §. Ha oly ingóságok foglaltatnak le, amelyekre törvényes zálogjoga lehet annak, akivel szemben a végrehajtást szenvedő bérleti vagy haszonbérleti szerződéses viszonyban áll vagy állt, a foglalás megtörténtéről az ezt teljesítő közeg a bérbe vagy haszonbérbe adót huszonnégy óra alatt ajánlott levélben értesíteni köteles. A feladóvevény az iratokhoz csatolandó.

Az 1881: LX. t.-c. 72. §-a értelmében ily törvényes zálogjog illeti a bérbeadót a kibérelt helyiségben levő ingóságokra félévi bérösszeg erejéig, a haszonbérbe adót pedig a haszonbérleti jószágon levő vagy ahhoz tartozó terményekre, gazdasági felszerelvényekre és lábasjószágokra egy évi haszonbérösszeg erejéig. E félévi bérösszeg, illetőleg egy évi haszonbér erejéig érvényesíthető a törvényes zálogjog akár a már lejárt, akár a legközelebb lejárandó, akár a részben lejárt részben lejárandó részletekre nézve és pedig arra való tekintet nélkül, hogy az ingóságok a bérlő vagy haszonbérlő tulajdonát képezik-e vagy sem. Azokra a tárgyakra azonban, amelyek a bérlő vagy haszonbérlő birtokában törvény által tiltott módon jutottak, a törvényes zálogjog ki nem terjed.

20. §. Ha a végrehajtást szenvedő tartozását a költségekkel együtt az árverésig kifizeti, a foglalás hatálya megszűnik és a behajtásra illetékes községi előjáróság (városi adóhivatal) a zálogolási jegyzőkönyvre az ingók zár alól feloldását a fél kérelmére feljegyzi, a lefoglalt ingókat, ha a hatósági őrizetben voltak, a zálogolást szenvedettnek visszaadja, a költségeket saját költségén tartozik elszállíttatni.

Megszűnik a végrehajtási zár hatálya akkor is, ha azt a felettes hatóság (33. §.) vagy igényper esetén a bíróság jogerős határozattal feloldja, ily esetben a hatóság őrizete alatt álló tárgyakat a tartozás kifizetése nélkül az előbbi birtokos rendelkezésére kell bocsátani.

21. §. Ha a végrehajtást szenvedő tartozását és annak összes járulékait a jogerős foglalást követő tizenöt nap alatt ki nem fizeti, ellene árverést kell foganatosítani, kivéve, ha a végrehajtató kijelenti, hogy az árverés megtartását ez alkalommal nem kívánja.

Az árverés mindig nyilvános és tekintettel az idő és költség kiméltetésére, több végrehajtást szenvedőtől lefoglalt tárgyakra nézve lehetőleg együttesen és lehetőleg a közadók behajtása végett tartott árverésekkel is együttesen, rendszerint abba a községbe, ahol a zálogolás foganatosított, a foglalást követő tizenöt napi határidő lejártától számított harminc napot meg nem haladó határnapra tűzendő ki. Ez a határidő abban az esetben, ha a zálogoláskor igényt jelentettek be, az utoljára kézbesített igénykereseti felhívás kézbesítésétől számítandó.

Ha azonban előnyösebb értékesítést ígérő viszonyok indokoltá teszik, az árverés oly közel fekvő községbe is kitűzhető, amelyben vásárok tartatnak.

Az árverésre két határnapot kell kitűzni, úgy azonban, hogy a második árverés az elsőnek napjától számított további tizenöt napon túl nem terjedhet.

Az árverés vasárnapra vagy a Gergely-naptár szerinti valamely más országos községes ünnepnapra vagy nemzeti ünnepre ki nem tűzhető.

Ha az árverést a megjelölt határidő alatt bármely okból meg nem tartják, a záloglás hatálya a foglalás napját illetőleg a tulajdoni igényperben (18. §.) hozott jogerős elutasító bírói határozat közlését követő öt évig marad érvényben.

22. §. A törvényhatóság első tisztviselője, Budapest székesfővárosban a kerületi előjáró, a behajtásra illetékes községi előjáróság (városi adóhivatal) indokolt előterjesztése vagy bármely érdekelt fél kérelme alapján elrendelheti, hogy a lefoglalt olyan ingóságok, amelyek az értékükkel arányban nem álló költségek nélkül el nem tarthatók, valamint a romlás veszélyének könnyen kitett tárgyak, az esetleges igénykeresetekre való tekintet nélkül, a zálogolást követő tizenöt napon belül is árverés útján értékesíttessenek. Az árverést elrendelő végzés ellen jogorvoslatnak helye nincs, de ha a végrehajtást szenvedő vagy valamelyik igénylő a becsértéknek megfelelő összeget készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban leteszi vagy másként biztosítja, a lefoglalt tárgyak az elrendelt árverés foganatosításának mellőzésével a zár alól feloldandók.

Az árverés elrendelése esetében az árverési határnapot nyolc napnál nem hosszabb időre a törvényhatóság első tisztviselője, Budapest székesfővárosban a kerületi előjáró soron kívül köteles kitűzni és erről a behajtásra illetékes községi előjáróságot (városi adóhivatalt) haladéktalanul értesíteni.

Az árverés a község előjárósága (városi adóhivatal) által szokott módon azonnal közzhírré teendő s azt az érdekelték bármelyike saját költségén hirdapilag is meghirdetheti.

Az árverésen befolyt összeggel az igénykereset beadására szolgáló határidő olteltéig, vagy ha ilyen kereset már megindított, annak jogerejű eldöntéséig a 27. §. szerint kell elbánni.

23. §. Ha a lefoglalt tárgyakra nézve igénykeresetet indítottak és azt hitelesen igazolják (18. §.), az árverést az igényper jogérvényes eldöntéséig függőben kell tartani.

A végrehajtás útján érvényesített betegségi és baleseti biztosítási járulékok és díjak behajtásánál azonban az egyetemleges fizetésre kötelezettek igénykeresetei az egyetemleges tartozás erejéig az árverés megtartását nem gátolják. Nem gátolják az árverés megtartását a 18. §. 6. pontjában megjelölt ingóságok iránt beadott igénykeresetek sem.

Oly esetekben, midőn a lefoglalt ingóságokra törvényes zálogjog alapján az illetékes bíróságnál elsőbbségi igényt jelentenek be, vagy ha a lefoglalt tárgyakra, az árverést megelőzőleg, bírói végrehajtást is vezettek és ez a behajtásra illetékes községi előjáróságnak (városi adóhivatalnak) az árverésig hitelesen tudomására jut, az illető községi előjáróság (városi adóhivatal) az elsőbbségi igénylőket (bírói végrehajtókat) az árverésnek közigazgatási úton való elrendeléséről értesíteni és az árverést ezekben az esetekben is megtartani köteles. A befolyó vételár azonban az elsőbbségi igény tárgyalására illetékes bírósághoz szolgáltató be, amely a zálogjog elsőbbségi kérdésében az összes érdekelték megidézésével tartandó tárgyaláson határoz.

Ha a bírói végrehajtást foganatosító kiküldöttnek az árverési hirdetmény kibocsátásakor tudomása van arról, hogy a végrehajtást szenvedő ellen munkásbiztosítási bíróság elé tartozó követelés behajtása végett is van végrehajtási eljárás folyamatban, az árverési hirdetményt a munkásbiztosítási végrehajthatónak is kikézbessitetni köteles. Ily hirdetmény kézbesítése azonban a munkásbiztosítási végrehajtás során lefoglalt ingókra kitért árverés megtartását nem gátolja.

24. §. Az árverés hatánapját a viszonyok által indokolt legkiterjedtebb módon közhirrre kell tenni és a közhirrétételnek az első árverést legalább nyolc nappal meg kell előznie.

Az árverés napjáról a végrehajtást szenvedő írásban külön is értesítendő.

Az eljárás a következő:

1. Az árverésről mindig írásbeli hirdetményt is kell kiadni és annak tartalmaznia kell:

a) a végrehajtást szenvedő lakását;

b) a lefoglalt tárgyak megnevezését s ha ezek közt fényüzési tárgyak vannak, a minőségük felemlítését;

c) az árverés helyét;

d) az árverés napját és óráját;

e) azt a feltételt, hogy az egyes zálogtárgyak, amennyiben azoknak becsértéke egyenként száz koronát meg nem halad, becsértéken alul is feltétlenül el fognak adatni, a száz koronát meghaladó becsértékű tárgyak pedig csak akkor, ha a becsértéknek legalább háromnegyed részét megigérik;

f) a szükségessé válható második árverésnek az első árverés napjától számított további tízenöt napon túl nem terjedhető határidejét;

g) azt a feltételt, hogy a vételár készpénzben azonnal fizetendő;

h) ha fényüzési tárgyak is vannak árverésre kitűzve, annak megemlítését, hogy ezek az árverési vevőnek csak a 10%-os fényüzési forgalmi adó lefizetése után fognak átadni.

2. A hirdetést a község előljárósága (városi adóhivatal) bocsátja ki.

Abban az esetben, midőn valamely község előljárósága idegen községben kívánja az árverést megtartani, az árverés az idegen községben is szabályszerűen közhirrre teendő.

3. Az árverési hirdetménynek egy példánya a végrehajtást szenvedők nevének és lakásának pontos megjelölésével annak a járásbírósnak is azonnal megküldendő, amelynek területén a záloglás foganasított. A végrehajtást szenvedők nevét és lakását a bírósághoz küldendő példányon, ha pedig azon elegendő hely nem volna, külön jegyzékben kell feltüntetni.

4. A székesfővárosi kir. adófelügyelő behajtási osztálya és a kerületi előljáróságok adószámviteli osztályai az általuk kibocsátott árverési hirdetményeket egymásnak kölcsönösen megküldeni kötelesek.

5. Ha az állami egyedárúság tárgyai foglaltattak le és bocsátandók árverés alá, az árverés engedélyezése és az árverési feltételeknek az érvényben levő különleges szabályok értelmében leendő megállapítása végett, az eladandó egyedárúsági tárgyak pontos jegyzékének csatolásával, az árverés kitűzése előtt a pénzügyigazgatósághoz esetről esetre jelentést kell tenni.

25. §. Az árverés nemcsak egy, hanem rendszerint valamennyi ugyanazon községbeli végrehajtást szenvedőnél lefoglalt tárgyra nézve lehetőleg együttesen lévén foganasított, a zálogolási jegyzőkönyvben összeirt és a végrehajtást szenvedő őrizetében hagyott zálogtárgyakat össze kell szedetni és megfelelő módon, szükség esetében karhatalom igénybevételevel is intézkedni kell aziránt, hogy azok az árverés helyére a kellő időben elszállíttassanak.

Ha a végrehajtást szenvedő otthon nem volna, lakása felnyitatható.

Az árverést a kiküldött közeg a kitűzött helyen, napon és órában egy községi előjárónak, városokban a városi tanács által kiküldött képviselőnek közreműködésével tartja meg, akiknek meg nem jelenése az árverés megtartását meg nem gátolja ugyan, elmaradásuk esetében azonban őket a helyszínén tanuval kell helyettesíteni.

Az árverésen az összehordott zálogtárgyak nem egyszerre, hanem külön-külön, az egyes zálogolási jegyzőkönyvek szerint bocsátandók eladás alá.

Fényűzési forgalmi adó alá eső tárgyak elárverezése esetén a 90,000/1920. számú pénzügyministeri rendelet (megjelent a Magyarországi Rendeletek Tára 1920. évi kötetének 1239. és köv. lapjain) 129. és következő §-aira figyelemmel kell lenni.

A kiküldött közeg a zálogtárgyat becsérték szerint kiáltja ki és a legtöbbet ígérőnek a becsértéken alul is átengedi, kivéve, ha az egyes tárgy értéke száz koronát meghaladna. Az ily tárgyat az érték háromnegyedén alul az első árverésen nem szabad eladni, hanem kisebb ajánlat esetén újabb árverés kísérlendő meg, amelyen már a tárgy a legtöbbet ígérőnek minden esetre átengedendő.

Az árverésen megvett ingóságok a vevőnek azonnal tulajdonává válnak és neki átadandók.

Az a körülmény, hogy az árverés megsemmisítettett, a vevő által szerzett tulajdonjogot nem érinti.

Ha a követelés a lefoglalt ingóságok egy részének vételárából is fedezetet nyert, az árverés az illető végrehajtást szenvedő ellen nem folytatandó. A megmaradt ingóságokat tehát részére vissza kell bocsátani, azok elszállításáról azonban neki kell gondoskodnia.

Az árverés tényéről minden végrehajtást szenvedőre nézve külön jegyzőkönyv veendő fel, melynek tartalmaznia kell annak nevét, kinek tartozásai fejében az elárverezett tárgy lefoglaltatott, az árverelt tárgyak megnevezését, becsértékét, a legmagasabb ajánlatot, a vevő nevét és az árverési költségek összegét. (30. §.) Az árverési jegyzőkönyvek az árverést irogatosító közeg és a községi előjáróságot (városi tanácsot) képviselő kiküldött, illetőleg ennek elmaradása esetén az őt helyettesítő tanu által is aláírandók és megőrzés végett a zálogolási jegyzőkönyvekkel és árverési hirdetménnyel együtt a behajtásra illetékes községi előjáróságnál (városi adóhivatalnál) helyezendők el, ahol azokat a felek bármikor megtekinthetik.

26. §. Ha lovat, öszvért, szamarat, szarvasmarhát, juhot, kecskét vagy sertést kell az árverés helyére szállítani, azokra nézve a végrehajtást szenvedő nevére marhalevelek állítandók ki és azok hátlapján bizonyítvány alakjában igazolandó, hogy a jelzett állatokat végrehajtás útján foglalták le és ezen az alapon kerülnek eladásra.

A mezőgazdasággal foglalkozó egyéneknek azon igavonó jószágait és gazdasági eszközöket, amelyek az 1908 : XLI. t.-c. 16. §-a szerint végrehajtás alá vehetők, az évnek március hó 15-étől november hó 15-éig terjedő időszakában nem lehet a végrehajtást szenvedő rendelkezése alól elvonni és árverés alá bocsátani abban az esetben, ha a végrehajtást szenvedő azokat tényleg folytatott gazdálkodásához használni kívánja és az igavonó jószágok kellő élelmezéséről gondoskodik.

Asztagokban és kazalokban lefoglalt szemes terményeket, mielőtt árverés alá bocsátanak, előbb ki kell csépelteni.

Oly értékpapírok, amelyek tőzsdei árfolyammal bírnak, a végrehajtási eljárásról szóló 1881 : LX. t.-c. 121. §-ának rendelkezéseihez képest (15. §.) értékesítendőek.

27. §. Az árverésből befolyt pénzt kis- és nagyközségekben a községi bíró vagy községi adópénztárnok és a jegyző (körjegyző), rendezett tanácsú és törvényhatósági joggal felruházott városokban pedig a városi adóhivatal veszi át és abból a végrehajtás útján behajtott követelést és járulékait a végrehajthatónak azonnal megküldi, a behajtási illetéket pedig rögtön törlesztvén, a netáni többletet nyugta mellett a végrehajtást szenvedettnek kézbesíti.

Abban az esetben, midőn az árverést a behajtásra illetékes község területén kívül tartják és ennek a községnek bírója (pénztárnoka) és jegyzője (körjegyzője) ott jelen nincs, a befolyt összeget azonnal az illető községi pénztárnak kell megküldeni.

Midőn az aránytalan költségek nélkül el nem tartható, valamint a romlás veszélyének könnyen kitett tárgyak már a zálogolást követő tizenöt napon belül adatnak el, az ily árveréseken befolyt összegek az igénykereset beadására szolgáló határidő elteltéig, vagy ha ilyen kereset már megindított, annak jogerős eldöntéséig a községi pénztárban (városi adóhivatalnál) letétileg kezelendőek.

Elsőbbségi igények fennforgása esetén a befolyt pénz teljes összegében a behajtásra illetékes községi előljáróság (városi adóhivatal) által az illetékes bíróság rendelkezésére bocsátandó.

Oly esetekben továbbá, midőn a záloglást teljesítő közeg az árverésig szabályszerű módon arról szerzett tudomást, hogy az árverés alá kerülő ingóságok a munkásbiztosítás! foglalás után bíróilag is lefoglaltattak, a vételárfelesleget az illető bírósághoz köteles beküldeni, ha pedig közadók fejében is lefoglalták, azt megfelelően el kell számolni.

28. §. Az árverésen befolyt azért a pénzért, amely nem a 27. §-ban megjelölt közegeknek, hanem bárki másnak fizettetett és a községi pénztárba (városi adóhivatalba) be nem adatott, az eljáró közegek felelősséggel és kártérítéssel tartoznak.

Ha a megállapított összeg a kártérítésre kötelezett községi (városi) közegektől be nem hajtható, a fedezetlen kárt, visszkereseti jogának fennmaradásával, a község (város) téríti meg.

Ha a kár okozása körül vétkes mulasztás vagy szándékosság ismérvei forognak fenn, az illető közegek ellen a fegyelmi, esetleg a bünyádi eljárás megindítása iránt a szükséges lépéseket meg kell tenni.

29. §. A jelen rendelet 21., 25. és 27. §-aiban foglalt intézkedések Budapest székesfővárosra nézve azzal a módosítással alkalmazandók, hogy

a) az árverés kerületi előljárósági tag vagy városi biztos jelenlétében rendszerint árverési csarnokban vagy hatósági raktárban tartandó meg, az említett képviselőknek távolmaradása azonban az árverés megtartását nem akasztja meg;

b) az árverésnél befolyt pénzt az eljáró végrehajtó veszi fel, aki azt huszonnégy óra alatt az illető városi adóhivatalba beszállítani köteles.

Ha a lefoglalt tárgyak értéke az elszállítás költségeivel arányban nem áll, vagy ha a könnyen megrongálható tárgyak értéke az elszállítás folytán előreláthatóan tetemesen csökkenne és az elszállítás az értékesítés szempontjából nem áll a végrehajtató érdekében, a kerületi előljáró az árverésnek a foglalás helyén való megtartását engedélyezheti. Ebben a tekintetben azonban a legnagyobb körültekintéssel és a fennforgó körülmények alapos mérlegelésével, valamint a végrehajtató érdekeinek szigorú szem előtt tartásával kell eljárni.

30. §. Az ingóságokra vezetett végrehajtások során bélyegfelszámításnak helye nincs, a végrehajtást szenvedő azonban a végrehajtási összes költségek fedezésére, ideértve a zálogtárgyak elszállítási költségeit is, behajtási illetéket fizet.

Ez a behajtási illeték hat fillér minden korona után, ha a zálogolás tényleg fogantatosított és további tíz fillér minden korona után, ha az árverés is tényleg megtartott vagy megkíséreltetett, avagy ha a végrehajtás csak a végrehajtó közegeknek a lefoglalt zálogtárgyak elszállítása céljából történt megjelenése után szűnt meg.

A behajtási illeték ugyanazon követelés után csak egyszer számítható fel.

Részletfizetéseknél a behajtási illeték csak a befizetett, illetőleg befolyt összeg után számítható.

A behajtási illeték összegét teljes koronákra kell kikerekíteni olyképen, hogy az ötven fillér és ennél nagyobb összeget egy koronára kell kiegészíteni, az ötven fillérnél kisebb összeget pedig egészen el kell hagyni.

A behajtási illeték fejében befolyt összegek a község (város) házipénztárát illetik.

31. §. A behajtási illetékekből a községi (városi) pénztár az összes végrehajtási költségeket, nevezetesen a zálogolásnál az árverésnél felhasznált összes nyomtatványok árát, a végrehajtók díjait, a raktárbéreket, a szállítási és árverési költségeket stb. fedezni tartozik. Ebből kifolyólag a községeknek (városoknak) behajtással járó kiadások címén a végrehajtatókkal szemben visszatérítési igénye nincs.

A becsüsök és tanuk napidíjakra igényt nem tarthatnak.

32. §. A közigazgatási hatóságok (községi előljáróságok, főszolgabírák, polgármesterek, alispánok) gondoskodni kötelesek arról, hogy a végrehajtási eljárás fogantatosítása alkalmával a közrend szükség esetében karhatalom kirendelése által is fenntartassék.

A zálogolásnak, a lefoglalt tárgyak összehordásának vagy az árverésnek ellenszegülés által való meghiusítása esetén kiküldött közeg megkeresési a helybeli közigazgatási hatóságot avégből, hogy a végrehajtási eljárás akadálytalan fogantatosítására szükséges karhatalmat azonnal rendelje ki, melynek fedezete alatt az eljárás végrehajtandó és befejezendő.

Az ily esetekről a kiküldött közeg a jelenlevő becsüs, illetőleg előljárók vagy tanuk tanúság tételével jegyzőkönyvet vesz fel, amely az ellenszegülés okát, módját és a cselekmény minőségét részletesen ismerteti.

A községek (városok) által fogantatosított végrehajtások alkalmával esetleg szükséges rendőrségi (csendőrségi) segédlet költségeit a községek (városok) előlegezik és azokat a karhatalom alkalmazásának szükségét előidéző felek között az előljáróság egyenlően osztja meg és a közadók módjára szedi, illetőleg hajtja be.

Sürgős szükség esetén a községi előjáróság (polgármester) katonai karhatalmat is kérhet és ezért az állomásparancsnoksághoz fordul. Amennyiben a késedelem nem jár veszéllyel, illetőleg ha a katonai karhatalom kirendelésének szüksége előrelátható, a kirendelés csak a belügyminister útján történhetik. Ily esetekben a községi előjáróságnak a vármegye alispánjához kell jelentést tenni, aki, valamint a törvényhatósági joggal felruházott város polgármestere is a kirendelésért közvetlenül a belügyministerhez tesz felterjesztést. A költségek előlegezésére és megtérítésére nézve az előbbi bekezdés nyer alkalmazást.

33. §. A záloglási és árverési eljárásnál előfordult törvény- vagy szabályellenességek orvoslása végett a kifogásolt eljárás foganatosításának napját követő nyolc nap alatt panasz emelhető a törvényhatóság első tisztviselőjénél, aki azt soronkívül elintézi.

A panasznak az árverés foganatosítására rendszerint nincs halasztó hatálya. Ha azonban a törvényhatóság első tisztviselője az ügy állásából azt látja, hogy a végrehajtást az eljárás szabálytalansága okából előreláthatólag fel kell oldani, az árverést felfüggesztheti.

A törvényhatóság első tisztviselőjének véghatározata ellen a közigazgatási bizottsághoz, ennek véghatározata ellen pedig a belügyministerhez felebbezésnek van helye.

A közigazgatási hatóság a tartozás fennállásának elbírálásába egyáltalán, tehát panasz alapján sem bocsátkozhatik.

34. §. A főszolgabírák (polgármesterek) kötelesek a munkásbiztosítási végrehajtási eljárásra illetékes, úgyszintén az erre való felügyeletre hivatott községi (városi) közegeket e feladatuk teljesítésében ellenőrizni és őket köteleességeik teljesítésére szorítani.

A főszolgabírák rendes hivatalvizsgálatuk során a községi közegeknek a munkásbiztosítási köztartozások behajtása iránt tett intézkedéseit is megvizsgálják. Ily célból külön utat a főszolgabírák csak akkor tehetnek, ha őket a munkásbiztosító pénztár az iránt megkeresi vagy az alispán, illetőleg a m. kir. népjóléti és munkaügyi minister felhívja, amely esetekben az eljáró főszolgabíró részére a vármegyei szabályzat szerint járó utiköltségeket a pénztártól jövő megkeresés esetén a pénztár fizeti.

35. §. A törvényhatóság első tisztviselője a munkásbiztosítási végrehajtási eljárással megbízott községi (városi) közegeket 50—500 koronáig terjedő pénzbírságban marasztalja el, ha azt tapasztalja, hogy bebizonyult, és súlyosabb beszámítás alá nem eső hanyagság következtében a végrehajtási behajtást egyáltalán nem vagy lanyhán teljesítik, illetőleg a végrehajtási eljárás során súlyosabb beszámítás alá nem eső törvény- vagy szabályellenességet követnek el.

A bírság kirovásáról a megbírságolt közeg szabályszerű véghatározattal értesítendő, amely ellen a közigazgatási bizottsághoz, ennek véghatározata ellen pedig a belügyministerhez felebbezésnek van helye.

A bírságot a marasztaló határozat jogerőre emelkedésétől számított tizenöt nap alatt kell megfizetni.

36. §. Ha a községi előjáróság (városi adóhivatal) a munkásbiztosítási járulékok és díjak behajtása körül hanyagul járt el és ennek következtében az illető község (város) területén a munkásbiztosítási tartozásokban igazolatlan hátralék mutatkozik, a közigaz-

gatási bizottság az illető pénztár előterjesztésére a mulasztásért felelős közegeket (községi bíró, pénztárnok, jegyző, segédjegyző, községi vagy városi adóhivatali főnök) a mulasztás pótlására azzal utasítja, hogy amennyiben a megállapított mulasztást a kitűzendő legfeljebb harminc napi határidő alatt nem pótolják, a hátralékban maradt munkásbiztosítási köztartozások kirendelendő ideiglenes végrehajtókkal fognak behajtatni.

A közigazgatási bizottságnak e tárgyban hozott határozata a mulasztó közegeknek térítvevénnel külön-külön kézbesítendő és az előterjesztéssel élt pénztárnak megküldendő. A határozat ellen nyolc nap alatt a belügyministerhez lehet fellebbezni.

A felelősség tényleges alkalmazása esetében az ideiglenes felfogadott végrehajtókat olyan összegű napidíj és utiköltség illeti meg, amilyen a XI. fizetési osztályba sorozott állami tisztviselőknek hivatalos kiküldetéseik esetében jár.

A költségeket a végrehajtó jelentése és költség számlája alapján a törvényhatóság első tisztviselője véghatározattal állapítja meg és pedig elsősorban a felelősséggel terhelt és a határozatban név- és állás szerint felemlítendő közegek, másodsorban pedig a község (város) terhére.

A költséget a marasztaltak között egyenlő arányban kell felosztani és a véghatározatban számszerint kitüntetni az egyes marasztaltakat terhelő összeget; egyben azt is ki kell mondani, hogy a marasztalt közegek vagyontalansága esetén a térítmény a községtől (várostól) fog behajtatni.

A marasztaló véghatározatot az illető közegeknek és törvényes képviselője útján a községnek (városnak) külön-külön kell kézbesíteni és az ellen a közigazgatási bizottsághoz, végső fokon pedig a belügyministerhez lehet fellebbezni.

A jogerőre emelkedett marasztaló véghatározat kézbesítését követő tizenöt nap alatt a marasztalt községi (városi) közeg a terhére rótt költségeket (behajtási költség térítmény) befizetni köteles. E határidő után a törvényhatóság első tisztviselője a költségeket az illető elmarasztalttól, vagy ha annál kellő fedezet nem volna, a községtől (várostól) közadók módjára behajtatja, fenmaradván a községnek (városnak) a mulasztó közeg ellen visszkéreseti joga.

A megállapított behajtási költség térítmény elengedésének nincs helye.

III. Munkásbiztosítási végrehajtás ingatlanokra.

37. §. A munkásbiztosítási végrehajtásnak ingatlanokra való foganatosítására általában a végrehajtási eljárásról szóló 1881. LX. t.-cikkben, úgyszintén az ezt kiegészítő és módosító törvényekben foglalt szabályok nyernek alkalmazást.

Ha a bírói határozatban vagy egyességben foglalt követelés behajtása céljából a pénztár határozata alapján már előzőleg végrehajtási zálogjog kebelezetett be, a követelésre vonatkozó bírói határozat, illetőleg egyesség alapján újabb végrehajtási zálogjog bekebelezésének helye nincs, hanem az újabb határozatot (egyességet) a telekkönyvben fel kell jegyezni. A végrehajtást elrendelő munkásbiztosítási bíróság ilyen esetben végzésében erre a rendelkezésre utalni köteles.

Munkásbiztosítási követelés behajtása céljából ingatlan árverés csak akkor rendelhető el, ha az ingatlan a közadó behajtására vonatkozó szabályok szerint is elárverezhető.

és ha a végrehajtató közokirattal igazolja, hogy a követelés az adós ingóiból behajtható nem volt.

Az árvereltető munkásbiztosító pénztár bánatpénz letétele nélkül tehet utóajánlatot. Az 1908 : XLI. t.-c. 21. §-ának 3. bekezdésében foglalt rendelkezések ilyenkor is alkalmazandók.

IV. Különleges és életbeléptetési rendelkezések.

38. §. A munkásbiztosítási bíróság kihágási ügyben (1921 : XXXI. t.-c. 16. §.) hozott határozatát — a következő bekezdésben foglalt kivétellel — az 1896 : XXXIII. t.-c. 559. §-ának megfelelő alkalmazásával maga hajtja végre.

A budapesti kir. munkásbiztosítási bíróság kihágási ügyben hozott határozatot nem hajt végre; ehhez képest azokban a kihágási ügyekben, amelyekben elsőfokon a budapesti kir. munkásbiztosítási bíróság járt el, a jogerős ítéletet a budapesti kir. büntető járásbíróhoz, a fiatakorúak ügyében hozott jogerős határozatot pedig a fiatakorúak illetékes bíróságához kell áttenni. Az eljárást befejező határozat jogerőre emelkedése után minden tennivaló elvégzése, ideértve a büntetés végrehajtását, valamint a bűnügyi statisztika és a bűnügyi nyilvántartás céljára szolgáló adatok szolgáltatását is, a büntető járásbírósnak, illetőleg a fiatakorúak bíróságának feladata.

A magánjogi követelés és a képviseleti költségek behajtására irányuló végrehajtás elrendelése, felfüggesztése, korlátozása és megszüntetése tárgyában az elsőfokú munkásbiztosítási bíróság határoz akkor is, ha kihágás miatt járt el. (1. §. 4. bekezdés.)

39. §. Ez a rendelet kihirdetésének napján¹⁾ lép hatályba.

Budapest, 1921. évi december hó 30-án.

Dr. Tomcsányi Vilmos Pál s. k.,

m. kir. igazságügyminister.

¹⁾ Kihirdettetett a Budapesti Közlönyben 1922. évi január hó 3-án.

22.

A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 93,928/1921. K. M. számú rendelete.

A ráckevei cs. és kir. uradalom részére igazolt kompokon alkalmazandó vámdíjszabályzat megállapítása.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye közönségéhez intézett és 93,928/1921. számú rendeletével a ráckevei cs. és kir. uradalom részére igazolt csepel—budafoki, szigetszentmiklós—nagytetenyi, tököl—battai, szigetujfalu—ercsi, lórév—adonyi, makád—ráczalmási, helyesen kulcsi és szigetszentmiklós—dunaharaszti kompokon (réveken) és tartozékain fennálló vámszedési jogok érvényesítésénél alkalmazandó vámdíjszabályzatot az 1923. évi június hó 30. napjáig terjedő érvénnyel ideiglenesen a következőképen állapította meg:

A) Vámdíjak.

1. Gyalogszemély után teher nélkül 1 K.
2. Gyalogszemély után teherrel 2 K.
3. Szarvasmarha, ló, szamár, öszvér és az ezekhez hasonló nagy állatok után darabonként 2 K.
4. Kisebb állatok, úgymint: borjú, csikó, sertés, juh, kecske és ezekhez hasonló állatok után darabonként 1 K.
5. Könnyű járművek (targonca, járgány, kézi taliga, kerékpár) után üresen darabonként 1 K.
6. Ugyanilyen járművek után teherrel darabonként 2 K.
7. Rendes járművek (hintó, kocsi, szekér, stráfkocsi, motoros kerékpár) után üresen darabonként 3 K.
8. Ugyanilyen járművek után teherrel darabonként 5 K.
9. Személyszállító autók és a rendesnél nagyobb önsúlyjal bíró üres járművek után darabonként 10 K.
10. Teherautók és a rendesnél nagyobb önsúlyjal bíró megterhelt járművek, butorszállító kocsik után darabonként 20 K.
11. Nagy önsúlyjal bíró és magánjáró gépek (cséplőgépek, gőzekék, gőzhengerek, gőzgépek stb.) után darabonként 40 K.

B) Vámmentesek.

Az 1890 : I. t. c. 99. §-ában 1—17., 20. és 21. pontok alatt felsorolt vámmentesek e vámszedési jogok gyakorlásánál is érvényesítendőek és ezeken kívül még vámmentesek a következők:

- a) az államfő,
- b) az államfőhöz és közvetlen kíséretéhez tartozó állatok és járművek,
- c) a távirdai küldöncök és az ezeket szállító állatok és járművek,

d) az állami adót szállító, sorshuzás, ujoncállítás vagy ellenőrzési szemle céljából utazó közszégi előljárók és az ezeket továbbító állatok és járművek.

Mindazoknak az egyéneknek, akik és mindazoknak az állatoknak, amelyek az 1890 : I. t.-c. 99. §-ának 5., 6., 8., 9., 10., 11., 12., 15. és 20. pontjai alapján az előbbiek szerint vámmentesek, valamint a *c)* és *d)* alatt felsorolt vámmenteseknek, amennyiben ez a minőségük felismerhető nem volna, megfelelő hivatalos igazolvánnyal kell birniok.

C) Vámtulajdonosnak, illetőleg bérlőknek a vámszedési jogok gyakorolhatásával járó felelősségét, kötelességét és feladatát a következőkben határozom meg:

1. A vámtulajdonos, illetőleg bérlők az 1890 : I. t.-cikkben foglalt határozatok szerint és az ugyanott megállapítottakhoz képest az 1921 : XXVIII. t.-c. 4. §-a értelmében tizszeresre felemlt büntetések terhe alatt senkitől és semmi oly dologért, akire és amelyre a vámdíjak fentebbi jegyzékében kötelezettséget nem állapítottam meg, úgyszintén a fentiekben részletesen felsorolt vámmentes személyektől, illetőleg tárgyak után sem pénzt, sem pénzértéket nem követelhetnek és nem fogadhatnak el.

2. Az 1890 : I. t.-c. értelmében köteles a vámtulajdonos, illetőleg bérlők a vámtárgyakat állandóan jókarban tartani, szükség esetén *újából beszerezni*, ellenkező esetben ellenük az 1. alatt idézett törvény határozatai fognak alkalmaztatni.

3. Minthogy a vámszedési jogok a közforgalom érdekében igazoltattak, feladatává teszem a vámtulajdonosnak, illetőleg bérlőknek, hogy a vámtárgyak fentartása által ezt az érdeket szolgálják, evégből kötelességük lesz:

a) a közforgalom akadálytalan gyakorolhatása céljából a vámtárgyakat mindig kifogástalan jó és forgalomképes állapotban tartani;

b) a közbiztonság szempontjából mindenkor a szükséges intézkedéseket megtenni.

4. A befolyó vámjövedelem másra, mint a vámtárgyak fentartására, kezelésére és helyreállítására vagy esetleg újból való beszerzésének költségeire nem fordítható.

A vámszedési jogok gyakorlásából eredő bevételekről és a vámtárgyak beszerzése, kezelése és fentartása címén felmerülő kiadásokról rendszeres számadások vezetendők.

A számadások a számadási évet követő január hó végéig az 1890. évi I. t.-c. 102. §-ában megjelölt elsőfokú hatóságnál átvizsgálás és hitelesítés végett két-két példányban benyújtandók.

Az átvizsgálás és hitelesítés megtörténte után a számadások egy-egy példánya a vármegye alispánja útján hozzám felterjesztendő.

Az 1890. évi I. t.-c. 102. §-ában felsorolt hatóságoknak kötelessége annak szigorú ellenőrzése, hogy a vámjövedelem nem szolgál-e külön jövedelmi vagy keresetforrásul s amennyiben ilyen körülmény fennforgását észlelnék, kötelességük a vámdíjitételek leszállítása iránt a megfelelő lépéseket megtenni.

5. A forgalmi adatoknak és azok alapján a vámbevételeknek a jövőben leendő pontos megállapíthatása és a szükséges ellenőrzés megfelelő gyakorolhatása céljából kötelességévé teszem vámtulajdonosnak, illetőleg bérlőknek, hogy a vámszedéseknél a vámbevételek terhére kiadásként elszámolható költségen az egyes vámdíjitételeknek megfelelő és két egyenlő részszelvényből álló bárcákat tartalmazó összefűzött és a főszolgabíró hivatalos pecsétjével ellátott jegyfüzeteket szerezzen be s a vámtárgyat használóknak

a vámdíj lefizetése alkalmával és annak igazolásául a lefizetett vámdíjnak megfelelő, a jegylüzetből leszakított bárcajegyet szolgáltatassanak ki. A bárcajegy másik fele a jegylüzetben maradván, az ellenőrzés és adatgyűjtés céljaira fog szolgálni.

D) A vámdíjtételek minden kártérítés nélkül leszállíthatók, ha a jövedelem az 1890 : I. t.-c. 85. §-a értelmében több, mint a mennyi szükséges.

E) Közérdekből, különösen hadászati szempontokból szükséges hasonló létesítmények államköltségen való megépítését és forgalombahelyezését vámtulajdonos kártérítési igény nélkül tűrni tartozik.

F) A vámtulajdonos mindazt, amit az 1890 : I. törvénycikk és annak alapján a kereskedelemügyi minister rendel, esetleg — amennyiben az idézett törvény más büntetést nem határozna — rendbüntetésnek terhe alatt foganatosítani tartozik. Ez a rendbüntetés esetenként 2000 koronánál nagyobb nem lehet.

G) A szoban forgó vámszedési jogokra nézve fentebb megállapított vámdíjjegyzék — a vámszedés helyein — a közigazgatási hatóság által hitelesített példányban, jól látható helyen olvashatóan írva, állandóan kifüggesztve tartandó.

H) Az 1890 : I. t.-c.-nek a vámokra vonatkozó minden egyéb határozata a jelen vámokra is kiterjed.

Budapest, 1921. évi december hó 17-én

Dr. Hegyeshalmi Lajos s. k.,
m. kir. kereskedelemügyi minister.

23.

A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 97,094/1921. K. M. számú rendelete.

Az állami italmérési jövedékről szóló 1921 : IV. t.-c., valamint az 1921 : XXIII t.-c. 15. §-ának az ipar (kereskedést) érintő rendelkezései végrehajtása tárgyában kirendelt 93.118/1921. K. M. sz. rendelet 8. §-ának utolsó bekezdésében, valamint a 9. §-ban megállapított határidő meghosszabítása.

(Valamennyi törvényhatóságnak.)

Ertesítem a törvényhatóságot, miszerint az állami italmérési jövedékről szóló 1921 : IV. törvénycikknek, valamint az 1921 : XXIII. törvénycikk 15. §-ának az ipart (kereskedést) érintő rendelkezései végrehajtása tárgyában folyó évi november hó 16-án 93.118. szám alatt kiadott rendeletem¹⁾ 8. §-ának utolsó bekezdésében, valamint ugyanezen rendelet 9. §-ában az 1921. évi december hó 15-ikében megállapított határidőt 1922. évi június hó 30-áig meghosszabbítom. Ennélfogva azok a korcsmárosok, akik foglalkozásukat a korcsmaipar gyakorlására szóló iparengedély (hatósági engedély) nélkül

¹⁾ B. K. 1921. évf. 2273. lapon.

gyakorolják, továbbá a sörház, sörmérés, bormérés vagy söntés néven fentartott korállan kimérési üzletek tulajdonosai, akik a vendéglőipar gyakorlására jogosító iparengedéllyel (hatósági engedéllyel) nem rendelkeznek, a korcsmai iparra szóló iparengedély (hatósági engedély) megszerzése céljából szükséges lépéseket a meghosszabbított határidő leteltéig, azaz 1922. évi június hó 30-áig minden joghátrány nélkül megtehetik.

Felhívom Cimedet, hogy ezt a rendelkezésemet tudomás és alkalmazkodás végett közölje a hatósága területén levő összes első- és másodfokú iparhatóságokkal.

Budapest, 1921. évi december hó 21-én.

Dr. Hegyeshalmy Lajos s. k.,
m. kir. kereskedelemügyi miniszter.

24.

A m. kir. népjóléti és munkaügyi miniszternek 194,021/1921. N. M. M. számú rendelete.

Az állami tisztviselők gyógykezelésének további ideiglenes szabályozása.

Az Országos Orvosszövetség igazgatótanácsa 1921. évi december hó 28-án tartott ülésében megállapította, miszerint nincs abban a helyzetben, hogy az állami tisztviselők és családtagjaik háziorvosi gyógykezelése ügyében a Szövetség és a népjóléti és munkaügyi ministerium között 1921. évi november hó 14-én létesült s 1921. évi december hó 31-én lejáráó ideiglenes szerződés hatályát meghosszabbithassa.

Mivel az igényjogosultak orvosi ellátásáról a változott körülmények között, a kérdés törvényhozási szabályozásáig is, tőlem telhetőleg gondoskodni óhajtok, az 1921. évi november hó 15-én kelt 54,853/1921. számú rendeletem¹⁾ módosítása és kiegészítéseként az 1921. évi december hó 30-án megtartott ministertanács felhatalmazása alapján a következőket rendelem:

1. Azoknak a »Megállapodás«-oknak az érvényét, amelyeket az igényjogosult tisztviselő, nyugdíjas, özvegy vagy a szülőtlen árva törvényes képviselője valamely orvossal a saját és családtagjai háziorvosi gyógykezelésének biztosítása érdekében az 54,853/1921. N. M. M. számú rendelet IX. fejezete értelmében 1922. évi január hó elsejét megelőzőleg megkötött, 1922. évi január hó elsejétől kezdődőleg, egyelőre az 1922. évi március hó 31-ig terjedő három hó tartamára, meghosszabbítotttnak tekintem, ha a szerződést a felek valamelyike fel nem mondja és ezt a népjóléti és munkaügyi ministerium XII-ik főosztályának 1922. évi január hó 15-ig bélyegmentes beadványban írásban be nem jelenti.

2. A háziorvos évi tiszteletdíját az Országos Tisztviselői Betegsegélyezési alap terhére minden családfő után 600–600 koronában, minden igényjogosult családtag után

¹⁾ B. K. 1921. évf. 2229. lapon.

pedig 200—200 koronában állapítom meg, a kiérdemelt tiszteletdíjakat negyedévi utólagos részletekben közvetlenül a házi orvos címére hivatalból fogom utalványozni.

Ezenfelül a házi orvost igénybevevő igényjogosultat arra kötelezem, hogy a házi orvosnak minden egyes beteglátogatás alkalmával a beteg lakásán történt látogatásért 20 korona, az orvos lakásán történt látogatásért pedig 10 korona tiszteletdíjat fizessen.

Az 1921. évi november hó 15 — december hó 31 között lefolyt idő alatt végzett házi orvosi tevékenység tiszteletdíjául 2.500,000 koronát bocsátottam az Országos Orvosszövetség rendelkezésére, amely a vállalt munka arányában fogja ezt az összeget az érdekelt orvosok közt felosztani.

3. Az az igényjogosult, aki házi orvosi megállapodást nem létesített, úgyszintén az, akinek az 1922. évi január hó elseje előtt kötött megállapodása folytatólagos meghosszabbítást nem nyert, orvosi kezelést igénylő súlyosabb megbetegedés és komoly szükség esetén az általa fizetett orvosi tiszteletdíj fedezése céljából a népjóléti és munkaügyi miniszterhez mérsékelt segélyért folyamodhatik.

4. Addig is, míg a szakorvosi (specialista) kezelés minden irányban intézményesen biztosítható lesz, már most hajlandó vagyok a szakorvosi kezelésre szoruló igényjogosultak részére is segélyt biztosítani. Ezt a gyógykezelési segélyt az összes viszonyok mérlegelésével esetenként állapítom meg; elvül fog szolgálni, hogy minden szakorvosi ténykedés, vagyis minden látogatás után átlag 50 korona jár. A segélyt az igényjogosult fél kérelmére fogom utalványozni. A kérvényhez, mely az illetékes számfejtőhivatal igazolási záradékával látandó el, mellékelendő a szakorvos bizonyítványa, melyben a betegség, az alkalmazott gyógyeljárás és a látogatások száma ismertetendő.

Az igényjogosultaknak az 54,853/1921. N. M. M. számú rendelet VIII., XII. és XIII-ik pontjában biztosított kórházi (klinikai stb.) szakorvosi kezelésre vonatkozó igénye az előbbi bekezdésben irt kiegészítéssel továbbra is változatlanul életben marad.

5. Az igényjogosult szülők részére a gyermekágyi segélyt esetenként 3000 koronában állapítom meg. Ezen segélyért az igényjogosult nő terhességének előrehaladtával a népjóléti és munkaügyi ministeriumhoz folyamodik. Kérvényéhez mellékelje vagy a terhességét igazoló orvosi bizonyítványt, vagy pedig a gyermek születését igazoló állami anyakönyvi kivonatot.

6. Az igényjogosult tényleges vagy nyugdíjas állományú tisztviselő elhalálása esetén ennek özvegye, utóbbinak hiányában az elhunyt gyermekei a népjóléti és munkaügyi ministertől az Országos Tisztviselői Betegsegélyezési Alapból temetési segélyt kérhetnek. Ennek a temetési segélynek az összegét az 1912: LXV. t.-c. IV. fejezetének 77. és 78. §-ai szerint járó temetkezési járulék összegében állapítom meg. Ugyanilyen összegű temetési segély illeti meg az igényjogosult gyermekeket is özvegy édesanyjuk elhalálása esetén.

Ha a tényleges vagy nyugállományú állami tisztviselőnek, úgyszintén ha a nyugdíjas (kegydíjas) özvegynek olyan családtagja elhalálozik, aki után családi pótlékban vagy nevelési járulékban részesült, az elhalálozott családtag után az Országos Tisztviselői Betegsegélyezési Alap terhére a temetési segélyre szintén igényt tarthat. A temetési segély azonos azzal az összeggel, amely az 1912: LXV. t.-c. 77. és 78. §-aiban az elhalálozott állami tisztviselő személye után temetkezési járulék címén van megállapítva.

7. A gyógyszerek kiszolgáltatására, a gyógyászati segédeszközökre és a kórházi ápolásra vonatkozó 54,853/1921. és 56,293/1921. N. M. M. számú rendeletek¹⁾ rendelkezései oly változtatással maradnak érvényben, hogy a gyógyszer árának 20⁰/o-át az igényjogosult köteles a vényt elkészítő gyógyszerésznek megfizetni és a gyógyszerész az Országos Tisztviselői Betegsegélyezési Alap terhére csak a gyógyszer árának 80⁰/o-át számíthatja fel.

Egyéb kedvezmények, így különösen a fogorvosi kezelés engedélyezése, úgyszintén a rendszeresített kedvezményeknek más kategóriákra leendő kiterjesztése iránt, a szerzendő tapasztalatok és az Országos Tisztviselői Betegsegélyezési Alap pénzügyi helyzetéhez képest, későbbi időpontban fog intézkedés tétetni.

Együttal megjegyzem, hogy a tisztviselők és egyéb igényjogosultak fizetéséből az Országos Tisztviselői Betegsegélyezési Alap javára, ezen ideiglenes szabályozás tartama alatt, levonás történni nem fog.

Végül felhívom az összes állami hatóságok, hivatalok, intézetek és üzemek vezetőit hogy az összes, nekik alárendelt szerveket, illetőleg az ügykörükbe tartozó mindazon személyeket, kik jelen rendeletemről a »Budapesti Közlöny« útján közvetlenül tudomást nem szerezhetnek, őket annak tartama felől, késedelmet nem ismerve, a legalkalmasabb módon tájékoztassák.

Budapest, 1921. évi december hó 31-én.

Dr. Bernolák Nándor s. k.,
m. kir. népjóléti és munkaügyi miniszter.

23.

A m. kir. pénzügyminiszternek 6,100/1921. P. M. számú rendelete.

A magyar államadóssági szolgálat ellátása.

A magyar államadóssági címletek 1920. évi január hó 1-től kezdve esedékessé váló szelvényeinek beváltása tárgyában 1919. évi december hó 30-én kelt 10,134/1919. P. M. számú hirdetmény²⁾ rendelkezéseinek hatályon kívül helyezése mellett a magyar államadósságokról és az azokat terhelő vagyonváltságról szóló 1921 : XXVI. t.-c. 8. és 9. §-aiban nyerr felhatalmazás alapján a következőket rendelem:

1. §. Az 1914. évi július hó 28. napját megelőzően kibocsátott magyar államadóssági címletek szelvényei a szelvénybeváltó helyeknél beváltásra kerülhetnek abban az esetben, ha a címletek és a hozzájuk tartozó szelvényutalványok:

1. a háború előtt felvett magyar államadósság megjelöléséről szóló 1920. évi december hó 23. napján kelt 9,930/1920. M. E. számú rendelet³⁾ 2. §-ában foglalt rendelkezéseknek megfelelően magyar megjelöléssel és

¹⁾ B. K. 1921. évf. 2234. lapon.

²⁾ B. K. 1920. évf. 75. lapon.

³⁾ B. K. 1921. évf. 48. lapon.

2. az 1921 : XXVI. t.-c. részben való végrehajtása tárgyában kiadott 3,200/1921. P. M. számú rendelet 5. és 7. §-ának rendelkezései alapján pénzügyi bélyegjeggyel **van-**
nak ellátva.

A szelvénybeváltó helyek annak tanusításául, hogy a szóbanlevő szelvények bevál-
tására nézve a jelen §. előző bekezdésében megszabott feltételek fennforognak, kötelesek
a szelvényeket a beváltás alkalmával saját cégszerű bélyegzőjükkel ellátni.

A 4⁰/o-kal kamatozó magyar földtehermentesítési kölcsönnél, a Budapest—pécsi
vasút megváltása folytán elvállalt 4⁰/o-kal kamatozó elsőbbségi kölcsönnél, és az 1919. évi
4¹/₂⁰/o-kal kamatozó magyar állami törlesztéses járadékkölcsönnél a kisorsolt, de vissza-
fizetésre egyelőre nem kerülő címletek szelvényei a jelen §. első bekezdésében meg-
szabott feltételek fennállása esetén, az 1921. évi március hó 2-án kelt 6,188/1920. P. M.
számú hirdetményben foglalt eljárás szerint szintén beváltásra kerülnek.

A tiszá-szegedi és az 1870. évi nyereménykölcsönnél a kisorsolt címletekre eső
nyeremények ugyancsak a jelen §. első bekezdésében megszabott feltételek fennállása
esetén, az 1921. évi március hó 2-án kelt 6,187/1920. P. M. számú hirdetményben
foglalt eljárás szerint kerülnek kifizetésre.

Azok a háború előtt kibocsátott magyar államadóssági címletek, amelyek sorsolás
folytán 1921. évi június hó 26. napját megelőző időben visszafizetésre esedékessé **váltak**,
nem esnek az 1921. évi XXVI. t.-c. 1. §-ában megszabott vagyonváltság alá s **ennél-**
fogva a jelen rendelet harmadik bekezdésében felsorolt ily címleteknél a szelvények, a
negyedik bekezdésben felsorolt ily címleteknél pedig a címletekre eső **nyeremények**
abban az esetben is kifizetésre kerülhetnek, ha maguk a címletek még nem lettek a
vagyonváltságmentességet igazoló bélyegjeggyel ellátva.

2. §. A háború előtt kibocsátott magyar államadóssági címletekhez tartozó szelvé-
nyek közül az 1920. évi január hó 1-je előtt esedékessé vált és netán még be nem vál-
tott szelvények — a jelen rendelet 1. §-ában megszabott feltételek fennforgása esetén
— az 1921. évi XXIII. t.-c. 13. §-a alapján az 1921. évi június hó 22-én kelt
2,996/1921. P. M. számú hirdetményhez mellékel kimutatásban feltüntetett 3⁰/o-ra leszá-
lított mértékben, az 1920. évi január hó 1-étől kezdődőleg esedékessé vált szelvények
pedig a rajtuk feltüntetett teljes értékben kerülnek beváltásra.

3. §. Az 1914. évi június 28 óta az 1912. évi LXIII. t.-c. 17. §-a alapján kibocsá-
tott magyar háborús államadóssági címletekhez tartozó szelvények a szelvénybeváltó
helyeknél az alábbi kivételekkel beváltásra kerülhetnek abban az esetben, ha a címletek
és a hozzájuk tartozó szelvényutalványok az 1920. évi december hó 23. napján kelt
9,390/1920. M. E. számú rendelet 11. §-a szerinti nosztrifikálási; megjelöléssel **el vannak látva**.

Nem válthatók be az 1921. évi december hó 3-án kelt 4,126/1921. P. M. számú rendelet¹⁾
rendelkezéseinek megfelelően az oly magyar háborús államadóssági címletekhez tartozó
szelvények, amely címletek az Ausztriának átadott magyarországi területeken akár **vala-**
mely pénzintézet (hitelszövetkezet), akár állami vagy más közpénztár bélyegzőjével
ellátva jelöltettek meg a 9,390/1920. M. E. számú rendelet 11. §-a szerint, vagy amely
címletek az Ausztriának átadott magyarországi területeken lakó természetes és jogi sze-
mélyek tulajdonát alkotják és pénzintézeteknél vagy bármely más cégnél letéti őrizetben

¹⁾ B. K. 1921. évf. 2373. lapom.

vannak, habár azokat a 9,390/1920. M. E. számú rendelet 11. §-a szerinti megjelöléssel el is látták.

A szelvénybevéltő helyek annak tanusításául, hogy a szóbanlevő szelvények beváltására nézve a jelen §. első bekezdésében megszabott feltétel fennforog, kötelesek a szelvényeket a beváltás alkalmával saját cégszerű bélyegzőjükkel ellátni.

4. §. A magyar háborús államadóssági címletekhez tartozó szelvények közül az 1920. évi január hó 1-je előtt esedékessé vált és netán még be nem váltott szelvények — a jelen rendelet 3. §-ában megszabott feltétel fennforgása esetén — az 1921. június hó 22-én kelt 2,996/1921. P. M. számú hirdetményhez mellékelt kimutatásban feltüntetett 3⁰/₀-ra leszállított mértékben, az 1920. évi január hó 1-étől kezdődőleg 1921. évi június hó 26. napjáig esedékessé vált és netán még be nem váltott szelvények a rajtuk feltüntetett teljes értékben, az 1921. évi július hó 1. napjától kezdve esedékessé vált szelvények pedig a magyar államadósságokról és az azokat terhelő vagyonszállításról szóló 1921. évi XXVI. t.-c. részben való végrehajtása tárgyában kiadott 3,200/1921. P. M. számú rendelethez kiadott II. számú mellékletben feltüntetett csökkentett mértékben kerülnek beváltásra.

5. §. Az 1917. XII. t.-c. alapján a magyar szent korona országainak Vöröskereszt Egylete által kibocsátott nyereménykölcson kisorsolás folytán esedékessé vált nyereményei az 1921. évi március hó 2-án kelt 6,187/1920. P. M. számú hirdetményben foglalt eljárás szerint minden korlátozás nélkül kifizetésre kerülnek.

6. §. A beváltásnál a szelvénybevéltő helyek kötelesek meggyőződni arról, hogy a jelen rendelet 1. és 3. §-aiban megszabott feltételek fennforognak-e. Erre való tekintettel a szelvények hátlapján felsorolt szelvénybevéltő helyek közül a pénzintézetek csak oly államadóssági címletekhez tartozó szelvények beváltását vállalják, amely címletek valamely pénzintézetnél letéti őrizetben vannak vagy pedig közhatóságok, közintézmények és nyilvános számadásra kötelezett vállalatok tulajdonát alkotják. Kivételt képeznek a 4⁰/₀-ka arányban kamatozó magyar járadékkölcson (aranyjáradék) és az 1914. évi 4¹/₄⁰/₀-kal kamatozó magyar törlesztéses járadékkölcsonkötvényeihez tartozó szelvények, amelyeket az érdekelt pénzintézetek — a jelen rendeletben megszabott feltételek fennforgása esetén — bárkitől beváltásra elfogadni tartoznak.

A m. kir. állami pénztárak, a m. kir. postatakarékpénztár, a Pénzügyi Központ és az Országos Központi Hitelszövetkezet magyar államadóssági címletekhez tartozó szelvényeket a jelen rendeletben megszabott feltételek fennforgása esetén beváltásra bárkitől elfogadnak.

7. §. Ez a rendelet kihirdetésének napján¹⁾ lép életbe.

Budapest, 1921. évi december hó 29-én.

Dr. Kállay Tibor s. k.,
m. kir. pénzügyminister.

¹⁾ Kihirdetett a Budapesti Közlönyben 1921. évi december hó 31-én.

26.**A m. kir. pénzügyministernek 160,542/1921. P. M. számú rendelete.**

A cukor után fizetendő kincstári árrészesedésről szóló 1921. évi 148.863. számú pénzügyministeri rendelet módosítása, illetőleg kiegészítése.

A cukor után fizetendő kincstári árrészesedésről szóló 148,863/1921. számú pénzügyministeri rendelet¹⁾ 2. pontja a kincstári árrészesedés beszedésével és kezelésével a felszámolás alatt álló m. kir. Cukorbizottságot bizza meg. Tekintettel azonban egyrészt arra, hogy nevezett bizottság működését a közel jövőben befejezi, másrészt pedig a kincstári árrészesedés hitelezésére is módot kívánván nyújtani, a fent hivatkozott rendelet 2. pontját hatályon kívül helyezem és helyébe a következő szöveg lép:

2. Az 1. pontban megállapított kincstári árrészesedés fizetése és hitelezése tekintetében a cukoradóra nézve érvényben álló szabályok értelemszerűen alkalmazandók, mindazonáltal azzal az eltéréssel, hogy az egy-egy naptári hónapban előírt összegek az előírás hónapjának lejártá után következő *harmadik* naptári hónap utolsó napjáig hiteleztetnek.

Ehhez képest tehát a cukornak a fogyasztási adó lefizetése mellett való elszállítása alkalmával a cukoradó fizetésére, illetőleg hitelezésére nézve fennálló határozmányok — jelen rendelet életbelépésének napjától kezdődőleg — a kincstári árrészesedésre is alkalmazást nyernek, annak megtörtént befizetését, illetőleg hitelezését tehát a jövőben a cukor elszállításakor mindig igazolni kell.

Jelen rendelet 1922. évi január hó 9. napján lép életbe.

Budapest, 1921. évi december hó 29-én.

Dr. Kállay Tibor s. k.,
m. kir. pénzügyminister.

27.**A m. kir. pénzügyministernek 176,834/1921. P. M. számú rendelete.**

A szivarkahüvely- és szivarkapapíradóról szóló 1921. évi XIX. t.-c. végrehajtása tárgyában kiadott 1921. évi 83,900. számú pénzügyministeri rendelet módosítása.

A szivarkahüvely- és szivarkapapíradóról szóló 1921: XIX. t.-c. végrehajtása tárgyában kiadott 1921. évi 83,900. számú pü. m. rendelet²⁾ 11. §-a 8. bekezdésének 2. és 3. mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

¹⁾ B. K. 1921. évf. 2104. lapon.

²⁾ B. K. 1921. évf. 1300. lapon.

»A fenti rendelkezéseknek meg nem felelően csomagolt szivarkahüvelyt, illetőleg szivarkapapírt az 1922. évi június hó 30. napja után a gyártelepről belföldi fogyasztás céljaira elszállítani tilos. A törvény életbelépésekor készletben volt címkéket és más, a csomagolásokhoz használt borítólapokat ugyancsak az 1922. évi június hó 30. napjáig szabad változtatlanul alkalmazni, ezen időn túl csak úgy szabad ezeket felhasználni, hogy a jelen §. 5. bekezdésében foglaltaknak megfelelően a címkén rányomás vagy ráragasztás útján a csomagolási mód, továbbá az előállító neve és telephelye feltüntetendő.«

Az idézett rendelet 16. §-ának 6. bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

»A szivarkahüvely- és szivarkapapírkereskedők és árusok az előírástól eltérően csomagolt, de adójeggyel szabályszerűen ellátott szivarkahüvelyt vagy szivarkapapírt a nagykereskedési forgalomban 1922. évi július hó 31. napjáig, a közvetlen fogyasztás céljait szolgáló forgalomban pedig 1922. évi szeptember hó 30. napjáig hozhatnak forgalomba.«

Budapest, 1921. évi december hó 29-én.

A minister helyett:

Dr. Vértessy Sándor s. k.,
h. államtitkár.

28.

A m. kir. pénzügyministernek 185,992/1921. P. M. számú rendelete.

A vagyonszállítás fizetése szempontjából a buza 1922. január havi árának megállapítása.

A vagyonszállításról szóló II. törvény (1921 : XLV. t.-c.) I. fejezete értelmében a mezőgazdasági ingatlanok vagyonszállítása fejében fizetendő buza árat — a törvényben adott felhatalmazás alapján, a földművelésügyi m. kir. minister urral egyetértőleg — az 1922. évi január hónapra szóló érvénnyel métermázsánként kétezerkétszáznegyven (2240) K-ban állapítom meg.

Ez a buzaármegállapítás azonban nem érinti a szállításkötelezetteknek azt a jogát, hogy vagyonszállításukat a folyó évi december hó 12-én kelt 177,792/1921. számú rendeletem¹⁾ (Budapesti Közlöny 1921. évi 281. szám) értelmében 1922. évi január hó 15-ig q-kint 1000 koronás kedvezményes buzaárban fizethetik.

Budapest, 1921. évi december hó 30-án.

Dr. Kállay Tibor s. k.,
m. kir. pénzügyminister.

¹⁾ E. K. 1921. évf. 2404. lapon.

29.**A széntermelési kormánybiztosnak 1,735/1921. Sz. K. számú rendelete.**

A szénbányaüzemeknél alkalmazott munkásoknak személyes szolgálat teljesítésére való kötelezés iránt intézkedő 1920. évi 709. számú szénkormánybiztosi és 2,116. számú széntermelési kormánybiztosi rendeleteknek hatályon kívül helyezése.

A m. kir. kormány 6,407/1920. M. E. számú rendeletének¹⁾ 4. §-ában nyert felhatalmazás alapján a szénbányaüzemeknél alkalmazott munkásoknak személyes szolgálat teljesítésére való kötelezése tárgyában kibocsátott 1920. évi és 709. számú szénkormánybiztosi és 2,116. számú széntermelési kormánybiztosi rendeleteket hatályon kívül helyezem.

Ez a rendeletem kihirdetésének napján²⁾ lép életbe.

Budapest, 1921. évi december hó 31-én.

Wahlner Aladár s. k.,
h. államtitkár,
széntermelési kormánybiztos.

30.**A m. kir. belügyministernek 116,014/1921. B. M. számú körrendelete.**

A Cunard Steam Ship Company Ltd. liverpooli gőzhajóstársaság részére kivándorlók szállítására adott engedély meghosszabbítása.

(Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének és valamennyi m. kir. államrendőrség kerületi főkapitányának.)

A kivándorlásról szóló 1909:II. t.-c. 6. §-a alapján a Cunard Steam Ship Company Ltd. liverpooli gőzhajóstársaságnak 76,237/1920. B. M. szám³⁾ alatt kivándorlók szállítására adott engedélyt 1922. évi december hó 31-éig meghosszabbítottam.

Engedélyt adtam egyben a társaságnak, hogy Magyarországból kivándorlókat az engedélyokmányában megjelölt európai kikötőkön kívül szárazföldön át Antwerpenbe és onnan az engedélyokmányban megjelölt tengerentúli kikötőkön keresztül az Északamerikai Egyesült Államokba és Canadába szállíthasson.

¹⁾ B. K. 1920. évf. 1160. lapon.

²⁾ Kihirdettetett a »Budapesti Közlöny«-ben 1922. évi január hó 1-én.

³⁾ B. K. 1920. évf. 1915. lapon.

Megengedtem továbbá a társaságnak, hogy az eddig engedélyezett irodáin kívül a déli vasut bécsi és pragerhofti vonalain, továbbá a m. kir. államvasutak Pécsen és Szobon átvezető vasuti vonalain a határállomáson egy-egy irodát felállíthasson.

Megengedtem azután a társaságnak, hogy azokkal a kivándorlókkal, akik szabályszerű útlevéllal ellátva Antwerpenben jelentkeznek, a szállítási szerződést a társaság ottani irodájában is megköthesse.

Megengedtem végül, hogy a társaság Salgótarján, Sátoraljaújhely, Szatmár, Arad és Szeged irányában a vasuti határállomásokon egy-egy irodát állíthasson fel. Ezekben az irodákban a társaság csak az országon átvonuló kivándorlást bonyolíthatja le, magyar kivándorlókkal szállítási szerződést ezen irodáiban nem köthet, azonban ezen irodáira vonatkozólag is aláveti magát az 1909: II. t.-c. értelmében a belügyminister megbízottja, a kivándorlási biztosok és az államrendőrség ellenőrzésének.

Erről (Címet) tudomás és mihez tartás végett értesitem.

Budapest, 1921. évi december hó 29-én.

Klebensberg s. k.,
m. kir. belügyminister.

31.

A m. kir. belügyministernek 116,015/1921. B. M. sz. körrendelete.

A The Oceanic Steam Navigation Company Ltd. (White Star Line) liverpooli gőzhajós-társaság részére kivándorlók szállítására adott engedély meghosszabbítása.

(Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőiének. Valamennyi m. kir. államrendőrség kerületi főkapitányának.)

A kivándorlásról szóló 1909: II. t.-cikk 6. §-a alapján a The Oceanic Steam Navigation Company Ltd. (White Star Line) liverpooli gőzhajóstársaságnak 50,415/1921. B. M. szám alatt kivándorlók szállítására adott engedélyt 1922. évi december hó 31-ig meghosszabbítottam.

Engedélyt adtam egyben a társaságnak, hogy Magyarországból kivándorlókat az engedélyokmányban megjelölt európai kikötőkön kívül szárazföldön át Bremenbe, illetőleg Bremerhavenbe és onnan az engedélyokmányban megjelölt tengerentúli kikötőkön keresztül az Északamerikai Egyesült Államokba és Kanadába szállíthasson.

Megengedem továbbá a társaságnak, hogy az eddig engedélyezett irodáin kívül a m. kir. államvasutak Szobon átvezető vasuti vonalán a határállomáson egy irodát felállíthasson.

Megengedem végül a társaságnak, hogy azokkal a kivándorlókkal, akik szabályszerű útlevelemmel ellátva Bremenben jelentkeznek, a szállítási szerződést a társaság ottani irodájában is megköthesse.

Erről (Címet) tudomás és mihez tartás végett értesitem.

Budapest, 1921. évi december hó 29-én.

*Klebelsberg s. k.,
m. kir. belügyminister.*

32.

A m. kir. belügyministernek 116,016/1921. B. M. számú körrendelete.

A Société Anonyme de Navigation Belge-Américaine (Red Star Line) antwerpeni gőzhajóstársaság részére kivándorlók szállítására adott engedély meghosszabbítása.

(Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének. Valamennyi m. kir. államrendőrség kerületi főkapitányának.)

A kivándorlásról szóló 1909 : II. t.-cikk 6. §-a alapján a Société Anonyme de Navigation Belge-Américaine (Red Star Line) antwerpeni gőzhajóstársaságnak 47,863/1921. B. M. szám alatt kivándorlók szállítására adott engedélyt 1922. évi december hó 31-éig meghosszabbítottam.

Engedélyt adtam egyben a társaságnak, hogy Magyarországból kíványorlókat az engedélyokmányban megjelölt tengerentúli kikötőkön kívül Halifax, Portland Me. és St. John N. B. kikötőkbe is szállithasson.

Megengedtem végül, hogy a társaság eddig engedélyezett irodáin kívül a m. kir. államvasutak Szobon átvezető vasuti vonalán a határállomáson egy irodát felállithasson.

Erről (Címet) tudomás és mihez tartás végett értesitem.

Budapest, 1921. évi december hó 29-én.

*Klebelsberg s. k.,
m. kir. belügyminister.*

33.**A m. kir. belügyministernek 116,017/1921. B. M. számú
körrendelete.**

**Az International Mercantile Marine Company newyersey-i gőzhajóstársaság részére
kivándorlók szállítására adott engedély meghosszabbítása.**

*(Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének. Valamennyi m. kir. állam-
rendőrség kerületi főkapitányának.)*

A kivándorlásról szóló 1909 : II. t.-cikk 6. §-a alapján az International Mercantile Marine Company newyersey-i gőzhajóstársaságnak 50,416/1921. B. M. szám alatt kivándorlók szállítására adott engedélyt 1922. évi december hó 31-ig meghosszabbítottam.

Engedélyt adtam továbbá a társaságnak arra, hogy a társaság eddig engedélyezett irodáin kívül a m. kir. államvasutak Szobon átvezető vasuti vonalán a határállomáson egy irodát felállithasson.

Erről (Címet) tudomás és miheztartás végett értesitem.

Budapest, 1921. évi december hó 29-én.

*Klebensberg s. k.,
m. kir. belügyminister.*

34.**A m. kir. belügyministernek 116,018/1921. B. M. számú
körrendelete.**

**A Compagnie Générale Transatlantique hâvrei gőzhajóstársaság részére kivándorlók
szállítására adott engedély meghosszabbítása.**

*(Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének. Valamennyi m. kir. állam-
rendőrség kerületi főkapitányának.)*

A kivándorlásról szóló 1909 : II. t.-c. 6. §-a alapján a Compagnie Générale Transatlantique hâvrei gőzhajóstársaságnak 61,705/1921. B. M. szám alatt kivándorlók szállítására adott engedélyt 1922. évi december hó 31-éig meghosszabbítottam.

Engedélyt adtam továbbá a társaságnak, hogy a társaság eddig engedélyezett irodáin kívül a m. kir. államvasutak Szobon átvezető vasuti vonalán a határállomáson egy irodát felállithasson.

Erről (Címet) tudomás és miheztartás végett értesitem.

Budapest, 1921. évi december hó 29-én.

*Klebensberg s. k.,
m. kir. belügyminister.*

35.

**A m. kir. belügyministernek 116,019/1921. B. M. számú
körrendelete.**

A Nederlandsch Amerikaansche Stoomvaart Maatschappij (Holland-Amerika-Linie) rotterdami gőzhajóstársaság részére kivándorlók szállítására adott engedély meghosszabbítása.

(Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének. Valamennyi m. kir. államrendőrség kerületi főkapitányának.)

A kivándorlásról szóló 1909 : II. t.-c. 6. §-a alapján a Nederlandsch-Amerikaansche Stoomvaart Maatschappij (Holland-Amerika Linie) rotterdami gőzhajóstársaságnak 61,706. 1921. B. M. szám alatt kivándorlók szállítására adott engedélyt 1922. évi december hó 31-éig meghosszabbítottam.

Engedélyt adtam továbbá a társaságnak arra, hogy a társaság eddig engedélyezett irodáin kivül a m. kir. államvasutak Szobon átvezető vasuti vonalán egy irodát felállithasson.

Erről (Címet) tudomás és mihez tartás végett értesitem.

Budapest, 1921. évi december hó 29-én.

Klebelsberg s. k.,

m. kir. belügyminister.

KÖZLEMÉNYEK.

R. t. várossá alakulás.

A m. kir. belügyminister Nógrád vármegye Salgótarján nagyközségnek rendezett tanácsú várossá átalakulását — az 1886 : XXII. t.-c. 150—151. §-ai alapján — megengedte. (118,446/1921. B. M. sz.)

Községalakulások.

A m. kir. belügyminister Szabolcs vármegyébe bekebelezett Nyirmihálydi és Nyirgelse kisközségeknek nagyközséggé alakulását megengedte. (88,993/1921. B. M. szám.)

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Útlevelelkiállítási jog visszautalása.** A m. kir. belügyminister a 82,600/1920¹⁾, ad II 82,600/1920²⁾, 9,571/1921., 27,689/1921. és 95,369/1921. B. M. sz. rendeletekkel az azokban megnevezett vármegyék alispánjainak és thj. városok államrendőrségi kapitányságainak vezetőin kívül az útlevelelkiállítási jogot 1922. évi január hó 1-től kezdődőleg a 110,453/1921. B. M. sz. rendeletével Bács-Bodrog, Gömör-Kishont, Ung, Torontál és Baranya vármegyék alispánjainak, valamint Baja thj. városban székelő m. kir. államrendőrségi kapitányság vezetőjének hatáskörébe visszautalta. (110,453/1921. B. M. sz.)

— **Adománygyűjtési engedélyek.** A m. kir. belügyminister az 1921. évi december hó 14-én 102,267. szám alatt kelt rendeletével a m. kir. népjóléti és munkaügyi ministerrel egyetértőleg megengedte, hogy az Állami és Törvényhatósági Alisztek és Szolgák Országos Nyugdíjpótító és Segélyző Szövetsége hadiárva-nevelési segélyalapja javára 1921. évi december hó 23-tól s. ámitott hat havi időtartamon át az ország egész területén postai felhívások útján pénzbeli adományokat gyűjthessen. (102,267/1921. B. M. sz.)

A m. kir. belügyminister 1921. évi november hó 28-án 102,633. szám alatt kelt rendeletével megengedte, hogy a »Magyarországi Könyvpari Munkások Nemzeti Ligája« a Liga céljainak eléréséhez szükséges anyagi eszközök megszerzése céljából 1921. évi december hó 15-től számított 6 (hat) havi időtartamon át az ország egész területén gyűjtőivekkel pénzbeli adományokat gyűjthessen. (102,633/1921. B. M. sz.)

A m. kir. belügyminister az 1921. évi december hó 2-án 107,013. szám alatt kelt rendeletével megengedte, hogy a Fogház-Misszió (Budapest, Markó-utca 12.) emberbaráti céljainak megvalósításához szükséges eszközök megszerzésére az ország egész területén 1921. évi december hó 15-től számított 6 (hat) havi időtartamon át gyűjtőivekkel és hirdapok útján pénz- és természetbeni adományokat gyűjthessen. (107,013/1921. B. M. sz.)

— **Postai szállítási jog megvonása.** A m. kir. kereskedelemügyi minister Mihályi Imre glenfieldi lakosnak »Bucsuzó és beköszöntő« című felhívásától a postai szállítás jogát megvonta.

A m. kir. kereskedelemügyi minister 58,498/1921/15. számú rendeletével Wienben »Uj Harcos« kiadóvállalat kiadásában Mór Zoltán név alatt megjelenő »Álom is, valóság is« című kommunista sajtótermék postai szállítási jogát megvonta. (2,257/1921. B. M. res. sz.)

— **Állampolgársági bizonyítvány érvénytelenítése.** A m. kir. belügyminister a Somogy vármegyei Homokszentgyörgy községben 1878. évi junius hó 3-án született *László Móric* budapesti lakos névre 99,814/1921. B. M. szám alatt kiállított »állampolgársági bizonyítvány«-t ezennel érvényteleníti. (99,814/1921. B. M. sz.)

¹⁾ B. K. 1920. évf. 2046. lapon.

²⁾ B. K. 1921. évf. 87. lapon.

SZEMÉLYI HIREK.

Elismerés.

A *Kormányzó Úr Ó Főméltósága* 1921. évi december hó 7-én kelt magas elhatározásával megengedni méltóztatott, hogy *dr. Semsey József* királyi kamarás, ministeri osztálytanácsosi címmel és jelleggel felruházott ministeri titkárnak nyugalomba helyezése alkalmából buzgó szolgálataért a magas elismerés tudtul adassék.

Főispáni kinevezés.

A *Kormányzó Úr Ó Főméltósága* 1921. évi december hó 29-én kelt magas elhatározásával a m. kir. belügyminister előterjesztésére *Forster Zoltán* Tolna vármegye alispánját Tolna vármegye főispánjává kinevezni méltóztatott.

Véglegesítés.

A m. kir. belügyminister *Harsághy Gyula* ideiglenes minőségű magyar királyi államrendőrségi felügyelőt hivatali állásában véglegesítette.

BELÜGYI KÖZLÖNY

KIADJA A MAGYAR KIRÁLYI BELÜGYMINISTERIUM.

MEGJELENIK RENDSZERINT MINDEN VASÁRNPAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Egész évre hatóságok és hatósági közegek részére 110, magánosok részére 160 korona.

CHEQUE-SZÁMLA SZÁMA: 15,700.

TARTALOM.

RENDELETEK.

	Lap
50,064/1922. F. M. sz. A magyarországi belforgalomban vasúton vagy hajón szállítandó egypetás állatoknak felrakás alkalmával való állatorvosi vizsgálata	110
37,976/1921. H. M. sz. Az önkéntes jelentkezésen alapuló kiegészítési rendszer bevezetése	111
35,475/1921. K. M. sz. Az olasz és bolgár állampolgárok iparúzése	137
97,318/1921. K. M. sz. Az 1874: VIII. t.-c. alapján felállított hordóhitelesítő hivatalok további működése tárgyában 1909. évi január hó 7-én 1,054/IV. szám alatt kiadott rendelet hatályának újabb meghosszabbítása	137
05,469/1921. B. M. sz. A házasság kihirdetése alóli felmentésekért befolyó díjak elszámolása	138

KÜLÖNFÉLÉK.

Tudomásul	139
Sopron című filmfelvétel kötelező lejátszásának elrendelése	139

SZEMÉLYI HIREK.

Elismerés tudtuladása	139
Kinevezés az Országos Levéltárban	139
Anyakönyvvezetők kinevezése	139

RENDELETEK.

36.

A m. kir. földművelésügyi miniszternek 50,064/1922. F. M. számú rendelete.

A magyarországi belforgalomban vasúton vagy hajón szállítandó egypatás állatoknak felrakás alkalmával való állatorvosi vizsgálata.

Az ország loállományának megvédése, illetőleg az egypatás állatok fertőző megbetegedései elterjedésének megakadályozása céljából a 68,239/1902. sz. itteni rendeletet (l. a 273. számú „Állategészségügyi Értesítő”) hatályon kívül helyezve, az 1900 : XVII. törvénycikk végrehajtása iránt kiadott 1900. évi 95,000. számú itteni rendelet 155. §-ának a lovak, szamarak és öszvérek állatorvosi vizsgálatára vonatkozó részét ismét hatályba léptetem.

Ehhez képest tehát a belforgalomban vasúton vagy hajón szállítandó egypatás állatok (lovak, szamarak és öszvérek) vasútra vagy hajóra való felrakás alkalmával állatorvosi vizsgálat alá veendőek.

Ezen vizsgálat alól mentesek:

1. az államfő és udvartartásának lovai;
2. a hadsereg, csendőrség és a m. kir. államrendőrség menetlevéllel szállított lovai;
3. a katonai, csendőri és rendőrtisztek menetlevéllel ellátott lovai;
4. a vállalkozóknál tartáson levő s lóidőzjeggyel katonai szemlére vagy szolgáltatételre és visszaszállítandó katonai, illetve kincstári lovak;
5. az állami ménnek s állami ménesintézeti lovak;
6. a magyar lovaregylet és ügetőversenyegylet igazolványával ellátott verseny-, vadász- és tenyészlovak, valamint az azokhoz tartozó üzemlovak, illetőleg más egypatás állatok.

Az egypatás állatoknak vasútra vagy hajóra való felrakása marharakodó állomásul nem engedélyezett, de állatok felrakására alkalmas más vasútállomásokon is a legközelebbi marharakodóul engedélyezett vasút-, illetőleg hajóállomásra szakértőül kirendelt állatorvos közreműködésével történhetik.

Jelen rendeletem 1—6. pontjában foglaltak folytán a 7,040/1899., 4,022/1901., 15,539. 1901., 21,737/1901. és 44,660/1901. számú itteni rendeletek tárgyaltanak.

Ez a rendelet 1922. évi január hó 15-én lép életbe.

Budapest, 1922. évi január hó 2-án.

Mayer S. K.,
m. kir. földművelésügyi miniszter.

37.

A m. kir. honvédelmi miniszternek 37,976/1921. H. M. számú körrendelete.

Az önkéntes jelentkezésen alapuló kiegészítési rendszer bevezetése.

(Valamennyi törvényhatóságnak.)

A békeszerződésben előirt önkéntes jelentkezésen alapuló kiegészítési rendszerre való áttérés előkészítése érdekében folyó évi 30,940/eln. 15. szám alatt kelt rendeletemben¹⁾ már elrendeltem az ország férfilakosságának a m. kir. nemzeti hadseregbe önkéntes belépésre való felhívását.

Most, hogy az önkéntes jelentkezésen alapuló kiegészítési rendszert bevezető m. kir. honvédségi törvényjavaslatot a nemzetgyűlés már elfogadta, s annak kihirdetése immár küszöbön áll, annyival inkább keresztül kell vinni fegyveres erőnknek e szerint a rendszer szerint való kiegészítését, mert a békeszerződésben ennek a rendszernek a békeszerződés életbelépésétől számított három hónapon belül való bevezetésére vállaltunk kötelezettséget, ez a határidő pedig folyó évi október hó végével már lejárt s ezért az entente hatalmak az erre a kiegészítési rendszerre való áttérést sürgetik.

Ennélfogva a m. kir. honvédségről szóló törvényjavaslat 12. §-a első bekezdésében foglalt rendelkezésnek megfelelően a m. kir. ministerium fegyveres erőnk önkéntes jelentkezés útján való kiegészítésének fokozatosan, minél előbb való keresztülvitelét határozza el.

I. Felhívás az önkéntes jelentkezésre. A felvétel feltételei.

A ministertanács eme elhatározása alapján elrendelem, hogy a megmaradt ország-rész hadképes korban lévő (17—35 éves) férfilakossága a fegyveres erő kötelékébe való önkéntes belépésre ismételten felszólíttassék. A felvételi feltételeket az I. mellékletként csatolt hirdetmény tartalmazza. Ezek a felvételi feltételek több szempontból lényegesen előnyösebbek a folyó évi 30,940/eln. 15. szám alatt kelt rendeletemmel közölt felvételi feltételeknél. Nevezetesen:

1. míg a most említett rendeletemmel közölt felvételi feltételek szerint az önkéntes jelentkezőknek azonnal 12 évi tényleges szolgálatra kellett kötelezniök magukat, addig a jelen rendeletemmel közölt felvételi feltételek szerint az önkéntes jelentkezőknek — a volt hivatásos katonai egyének s feltéve, hogy próbaszolgálatra való bocsátásukat nem kérik, a m. kir. nemzeti hadsereg kötelékében tényleges katonai szolgálatot teljesített egyének kivételével — egyelőre csak néhány heti, de a törvényben megállapított 6 hónapot semmi esetre sem meghaladó próbaszolgálatra kell kötelezniök magukat s csak ezen próbaszol-

¹⁾ B. K. 1921. évi. 2168. lapon.

gálat letelte után kell végleg határozniok a 12 évi tényleges szolgálati kötelezettség elvállalása tekintetében (I. Hirdetmény III. pontját). Felesleges bővebben megokolni, hogy főként a katonai szolgálatot még nem teljesített s így annak sajátlagosságait még nem ismerő egyénekre nézve mily nagy előnyt jelent ez a rendelkezés azáltal, hogy lehetővé teszi, hogy a katonai szolgálat sajátlagosságait megismerjék, mielőtt erre a szolgálatra hosszabb időre lekötnék magukat.

2. a jelen rendelettel közölt pénzbeli illetékek lényegesen kedvezőbbek a folyó évi 30,940/cln. 15. számú rendelettel közölt pénzbeli illetékeknél (I. Hirdetmény VII. pontját). még a próbaszolgalat idejére biztosított legalacsonyabb pénzbeli illeték is jelentékenyen meghaladja az említett rendelettel megállapított legmagasabb pénzbeli illetéket, úgy hogy a próbaszolgalat és az első félévi szolgálat ideje alatt a legalacsonyabb illetékfokozat szerint is havi 900 K pénzbeli illetéket fog azönkéntes jelentkező kapni. Ily összegű pénzbeli járandóság a teljes természetbeni ellátás (elhelyezés, élelmezés, ruházat) mellett oly jelentékeny keresetnek felel meg, amely a polgári életben elérhető átlagos keresetet jelentékenyen meghaladja. A tényleges katonai szolgálat vállalása tehát igen előnyös megélhetést biztosít.

3. Különösen előnyös s a folyó évi 30,940/cln. 15. szám alatt kelt rendeletben foglalt feltételeken túlmenő rendelkezés a jelen rendelettel közölt az a feltétel, hogy a tényleges katonai szolgálatra jelentkező szak-, közép- és főiskolai hallgatók részére az előadásoknak tanulmányaik folytatása céljából való látogatása katonai minőségükben tényleges katonai szolgálatuk tartama alatt is meg fog engedtetni (I. Hirdetmény I. 2. pontját).

Ennek a rendelkezésnek az érdekeltek szempontjából való különös hordereje közelebbi megvilágítást igazán nem igényel, elég mindössze csak annyit mondani arról, hogy az a gyakorlatban a szak-, közép- és főiskolai tanulmányoknak államköltségen való elvégzését jelenti.

4. Viszont a földműves népesség részére a felvételi feltételek kilátásba helyezik szolgálatuk fejében, pénzbeli illetékeikből eredő megtakarításokból számukra megveendő, az elérhető megtakarítások összegéhez mérten körülbelül 2—3 holdnyi kiterjedésű földbirtoknak, lehetőleg a falujukban, tulajdonul való megszerzését és a gazdálkodás megkezdéséhez kisebb üzemi tőke összegyűjtését. A szolgálatuk fejében földbirtokot szerezni óhajtó egyének pénzbeli illetékeinek erre a célra megtakarítandó része, a földnek részükre való megvásárlásáig, illetőleg a katonai szolgálatból való kilépésükig takarékpénztári betétként fog részükre gyümölcsözőleg elhelyeztetni. (Lásd Hirdetmény I. 2. pontját.) Ez a rendelkezés mai viszonyok között, amikor az óriási magas földárak és az általános drágaság a tőke-szegény földműves népesség számára földtulajdonnak még a földbirtokreformmal kapcsolatban való megszerzését is, valamint a gazdasági beruházások eszközölését rendkívül megnehezítik, a földműves népesség szempontjából eléggé nem értékelhető nagy horderővel bír.

5. Ugyancsak számottevő előnyt jelent a jelen rendelettel megállapított feltételekben nyújtott biztosíték arra nézve, hogy a közölt feltételek mellett katonai szolgálatra önként vállalkozó egyének közérdekű munkára való kötelezettségeknél a jövőben való netáni behozatala esetén ezen kötelezettségek alól mentesíttetni, illetőleg azok teljesítése tekintetében kedvezményben részesíttetni fognak. (I. Hirdetmény I. 3. pontját.) Ez a

biztosíték – minthogy az minden érdekeltre kiterjed – a fentebb felsorolt kedvezmények mellett az érdekelteknek többszörözött kedvezményezését jelenti.

A most felsorolt eltéréseken kívül még annyiban térnek el a jelen rendelettel megállapított felvételi feltételek a folyó évi 30,940/eln. 15. számú rendelettel közölt felvételi feltételektől, hogy kiskorúaktól a belépéshez atyai (gyámi) beleegyezés immár nem kívánatik meg, miután a m. kir. honvédségről szóló törvényjavaslat 10. §-a azt nem írja elő.

Fegyveres erőnknek az önkéntes jelentkezésen alapuló kiegészítési rendszer szerint megbízható, államhű elemekkel való kiegészítésének a lehető legrövidebb időn belül való keresztülvitele az ország szempontjából végtelenül fontos, mert az országnak megszámlálhatatlan millióiba kerülő entente ellenőrző bizottságoknak itt-tartózkodása a békeszerződés ezen rendelkezésének keresztülvitelével függ első sorban össze. Ezért ment el a kormány az önkéntes jelentkezők felvételi feltételeinek megállapításánál a méltányosság legvégső határáig, s ezért vállalta el az egyébként is súlyos gondokkal küzdő államháztartásnak a lehető legmagasabb kiméretben megállapított pénzbeli illetékekkel való újabb megterhelését, hogy ily módon a fegyveres erő kötelékébe való belépést a teljesen megbízható, államhű elemek részére is lehetővé, sőt kívánatossá tegye. A kormány felteszi, hogy az ország nemzetfenntartó elemei az ország nehéz helyzetét s a kormánynak ezt a súlyos áldozatkészségét kellően méltányolni fogják s hazafias érzésüknek engedve, a nemzetmentő munkában részt vesznek oly módon, hogy katonai szolgálatra önként jelentkeznek. Természetesen ennek az előfeltétele, hogy a szolgálat feltételeiről s a vele járó előnyökről kellőleg tájékozva legyenek. Ez pedig a feltételek megfelelő közhírré tétele útján érhető el. Amíg tehát egyrészt a csatolt „Hirdetmény” kiragasztás, falvakban kidobolás, templom előtti kihirdetés útján a legszélesebb körben ismételten közhírré teendő, addig másrészt az ily módon való közhírré tétellel nem szabad beérni, hanem úgy alkalmas közleményeknek a sajtóban való közzététele útján, mint a nemzeti irányú társadalmi egyesületek, valamint a tanítók és lelkészek közreműködésének közbejöttével messzemenő propagandát kell indítani az előírt feltételeknek megfelelő egyéneknek katonai szolgálatra minél nagyobb számban való önkéntes belépése érdekében.

II. A felveendő önkéntesek száma s azoknak a törvényhatóságokra való felosztása.

Mint fentebb már említettem, a fegyveres erő legénységi létszámának önkéntes jelentkezőkkel fokozatosan való mielőbbi kicserélése véttetett tervbe. Ehhez képest a tényleges katonai szolgálat megkezdése alkalmával alkalmatlanoknak bizonyuló önkéntesek pótlására 1.5%-ot számítva, ezidőszereint kereken 34,000 főnyi önkéntes jelentkező felvételére van szükség.

Fegyveres erőnknek önkéntes jelentkezőkkel való kiegészítését, a m. kir. honvédségről szóló törvényjavaslat 12. §-a értelmében a népesség arányában törvényhatóságokint kell keresztülvinni. A fedezendő, kereken 34,000 főnyi szükségletnek az egyes törvényhatóságokra a népesség arányában való felosztásának eredményeit a II. melléklet gyanánt csatolt kimutatás tünteti fel. Ennélfogva az egyes törvényhatóságok területéről az ebben a kimutatásban feltüntetett számú önkéntes jelentkezőnek kell katonai szolgálatra jelentkeznie. A m. kir. honvédségről szóló törvényjavaslat 12. §-a 3. bekezdése a

törvényhatóságok kötelességévé teszi, hogy a reájuk eső szükséglet fedezéséről gondoskodjanak. Erre való tekintettel a törvényhatóság feladatává válik, hogy mindent elkövessen, hogy a kimutatás szerint reá eső számú önkéntes jelentkező a törvényhatóság területéről tényleg kiállíttassék.

III. Jelentkezés a felvételre. A felvétel körül követendő eljárás.

Az önkéntes jelentkezés megkönnyítése céljából a jelentkezés és a felvétel körüli eljárást a folyó évi 30,940/eln. 15. szám alatt kelt rendeletemben foglaltaktól eltérőleg következőkép szabályozom.

Az önként belépni óhajtó egyéneknek, a szükséges okmányok bemutatása mellett, tartózkodási helyük járási főszolgabirájánál (városokban katonaiügyi előadónál) kell jelentkezniük. A járási főszolgabíró (városi katonaiügyi előadó) feladata, hogy a jelentkezők okmányait felülvizsgálja, szükség esetén a hiányzó okmányok pótlásáról gondoskodik és a jelentkezők erkölcsi érdemességének és nemzeti szempontból való megbízhatóságának megállapítása tekintetében szükséges nyomozásokat a rendelkezésre álló közegekkel a lehető legsürgősebben megejtse, s azok eredményéhez képest az illetők felvétele tekintetében határozzon s a felvehetőnek talált jelentkezők részére a belépési bizonyítványt kiállítsa.

A m. kir. honvédségről szóló törvényjavaslat 11. §-a értelmében a m. kir. honvédség kötelékébe való felvételtől ki van zárva az, akit a bíróság a büntettekről és vétségekről szóló 1878 : V. t.-c. II. részének I., II., III., IV. vagy VI. fejezetében meghatározott büntett vagy vétség miatt, vagy az 1913 : XXXIV. vagy az 1921 : III. t.-c. alá eső büntett vagy vétség miatt, vagy nyereségvágyból elkövetett bármily büntett vagy vétség miatt elítélt, vagy aki ellen ily büncselekménye miatt bünvádi eljárás folyik, végül aki hivatalvesztés, vagy politikai jogai gyakorlásának felfüggesztését kimondó ítélet hatálya alatt áll.

A jelentkezéseknek a megállapított felvételi feltételek szempontjából való felülbizsgálása során ennél fogva a járási főszolgabíróknak (városi katonaiügyi előadóknak) városokban a rendőri hatóságok útján, azt is meg kell pontosan állapítaniok, vajjon a jelentkezőkre nézve a most említett kizáró ok nem áll-e fenn.

A jelentkezők nemzeti szempontból való megbízhatóságának pontos megállapításánál, a rendelkezésre álló közegek igénybevétele mellett, a lehető legnagyobb gonddal és körültekintéssel kell eljárni s azoknak az u. n. forradalmi idők alatt tanúsított magatartását, szükség esetén akkori tartózkodási helyök rendőri hatóságának közbenjárta mellett is, a legbehatóbb vizsgálat alá kell venni, s a kifogás alá eső egyének részére a belépési bizonyítvány kiadását meg kell tagadni. A belépési bizonyítványban minden esetben kifejezetten fel kell tüntetni úgy azt, hogy az illető ellen a m. kir. honvédségről szóló törvényjavaslat 11. §-ában megállapított kizáró ok nem forog fenn, mint azt, hogy az u. n. forradalmi idők alatt hol tartózkodott és mivel foglalkozott, s hogy a nemzeti érzés szempontjából való megbízhatósága ellen kifogás nem merül fel.

Azokat a jelentkezőket, akiknek megbízhatósága nincs minden kétséget kizárólag megállapítva, vagy akiknek megbízhatósága ellen a legkisebb aggály is felmerül, feltétlenül vissza kell utasítani.

Természetesen a legelső feladat az önkéntes jelentkezők személyi adatainak megállapítása, mert úgy az erkölcsi érdemesség, mint a nemzeti szempontból való megbízhatóság tekintetében, csupán a személyazonosság pontos megállapítása után lehet nyomozásokat folytatni. Ez okból a személyi adatok igazolására a születési anyakönyvi kivonat bemutatása minden egyes önkéntes jelentkezőtől megkövetelendő, s annak felmutatásától csak oly menekültekkel szemben lehet eltekinteni, akik menekült voltukat hitelt érdemlő okirattal (országos menekültügyi hivatal vagy annak valamely kirendeltsége által kiállított igazolvány), személyi adataikat pedig valamely egyéb teljesen hitelt érdemlő okmány (katonai igazolványi könyv vagy egyéb katonai személyi okmány, iskolai bizonyítványok, munkakönyv stb.) kétségtelenül igazolni tudják.

Nős egyének felvétele tekintetében a határozathozatalt, a jelenleg a nemzeti hadsereg kötelékében tényleg szolgáló hivatásos altisztek kivételével, magamnak tartom fenn. Ily egyének jelentkezési iratai — természetesen alkalmasságuk szempontjából való előzetes megvizsgálásuk mellőzésével — döntés végett hozzám felterjesztendők.

Az előzőleg teljesített s a m. kir. honvédségről szóló törvényjavaslat 38. §-a 2. bekezdése értelmében (I. Hirdetmény III. pontját) az újonnan elvállalt szolgálati kötelezettségbe beszámítandó tényleges katonai szolgálat időtartamát a felvételre való jelentkezés alkalmával kell megállapítani s okmányokkal igazoltatni. A járási főszolgabírák (városi katonai előadók) feladata, hogy a személyes jelentkezés alkalmával ezt a szolgálati időt megállapítsák. Amennyiben a jelentkező a teljesített tényleges katonai szolgálat időtartamát okmányokkal igazolni nem tudná, az hivatalos úton állapítandó meg. A teljesített s beszámítani kért tényleges szolgálat igazolásának hiánya azonban a felavatást nem akadályozhatja. Ilyenkor a szolgálati idő utólag állapítandó meg.

A járási főszolgabíró (városi katonai előadó) által a m. kir. honvédség kötelékébe felvehetőnek talált jelentkezők, testi és szellemi alkalmasságuk szempontjából való felülvizsgálhatóságuk és felavatásuk céljából, a felvételi iratoknak kezeikhez való kiadása mellett az alábbi IV. fejezetben foglaltak szem előtt tartásával az illetékes törvényhatóság mellett működő avatóbizottság előtt való megjelenésre utasítandók.

A felvételre alkalmasnak talált jelentkezőket a járási főszolgabírák (városi katonai előadók) az 1921. évi 173,272/15. szám. alatt kelt rendelettemmel előírt minta szerinti igazolvánnyal lássák el, hogy felavatásuk esetén tényleges katonai szolgálatra való bevonulásuk után a jelentkezésükkel kapcsolatban felmerült utazási költségeik megtérítése iránti kérelmük előterjesztése alkalmával az utazási költségek tényleges kifizetését igazolhassák.

IV. Avató-bizottságok.

Az önkéntesen jelentkezők alkalmasságának felülvizsgálása és felavatása, a m. kir. honvédségről szóló törvényjavaslat 13. §-ában foglaltakra való tekintettel, törvényhatóságoként szervezett avató-bizottságok által lévén végrehajtandó, az alább felsorolandó városok és csonka vármegyék kivételével, minden törvényhatóság területére kiterjedő hatáskörrel egy-egy avató-bizottság állítandó fel. Győr, Sopron, Pécs, Miskolcz, Debreczen, Baja és Székesfehérvár városok, valamint Hont, Gömör és Kishont, Abauj-Torna, Bereg, Bihar, Arad, Komárom, Moson, Esztergom, Bács-Bodrog és Torontál csonka vármegyék részére önálló avató-bizottságok nem állítandók fel, hanem

területéről önként jelentkezők	a vármegyei avatóbizottságok elé állítandók
Győr város	Győr
Sopron város	Sopron
Pécs város	Baranya
Miskolcz város	Borsod
Debreczen város	Hajdu
Baja város	Pest vm. kecskeméti kirendeltsége mellett felállított
Székesfehérvár város	Fejér
Hont vármegye	Nógrád
Gömör és Kishont vm.	Borsod
Abauj-Torna vm.	Zemplén
Bereg vármegye	Szatmár
Bihar vármegye	Hajdu
Arad vármegye	Békés
Komárom vármegye	Fejér
Moson vármegye	Sopron
Esztergom vármegye	Pest vm.
Bács-Bodrog vm.	Pest vm. kecskeméti kirendeltsége mellett felállított
Torontál vármegye	Csanád

Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye részére viszont, tekintettel annak igen nagy kiterjedésére, két avató-bizottság állítandó fel, még pedig egy a biai, aszódi, gödöllői, kispesti, monori, gyömrői, nagykátai, pomázi, ráczkevei, váczzi, alsódabasli, abonyi járások, valamint Czegléd, Nagykőrös, Szentendre, Újpest és Vác városok területéről önként jelentkezők megvizsgálása céljából Budapesten és egy a dunavecsei, kalocsai, kiskőrösi, kiskunfélegyházi, kunszentmiklósi járások, valamint Kiskunfélegyháza, Kiskunhalas és Kalocsa városok területéről önként jelentkezők megvizsgálása céljából Kecskeméten az ottani vármegyei kirendeltség mellett.

Az avató-bizottságok határozott működési napok kitűzése nélkül a jelentkező szükséghez képest esetenként oly módon üljenek össze és működjenek, hogy az önkéntes jelentkezők mindenkor még *lehetőleg jelentkezésük napján* megvizsgálhatók és felavathatók legyenek.

Az avató-bizottságok a m. kir. honvédségről szóló törvényjavaslat említett szakaszában foglalt rendelkezésnek megfelelően egy katonai képviselőlől, mint elnökből, egy közigazgatási tisztviselőlől és egy katonarorbosból állítandók össze. A katonai képviselőlőlnek és a katonai orvosoknak kirendelése iránt külön fogok intézkedni s azok kirendeléséről az érdekelt törvényhatóságok értesíttetni fognak. Közigazgatási tisztviselőlől gyanánt egy a katonai ügyek intézésében jártas, a törvényhatóság székhelyén beosztott vármegyei (városi) tisztviselőlől jelölendő ki. Az illető tisztviselőlől kijelölése a törvényhatóság első tisztviselőlőlének feladata. Az avató-bizottságnál szükséges segédszemélyzetet az illető törvényhatóságnak kell rendelkezésre bocsátania.

Az avató-bizottságban a katonai alkalmasság tekintetében — a katonai orvosi vizsgálat alapján — az elnöklő katonai képviselő önállóan határoz.

A katonai szolgálatra való alkalmasság a B-14. jelzetű szolgálati könyv (a háború előtt érvényben volt orvosi utasítás) alapján bírálendő el, s csupán a teljesen alkalmas önkéntes jelentkezők avatandók fel.

Az alkalmasnak talált önkéntes jelentkezőkkel a III. mellékletként csatolt minta szerinti kötelező aláíratandó s a felavatás annak aláírása után foganatositandó.

A felavatás az I., II., III. és V. hadicikkek felolvasása és megmagyarázása és az eskü letétele után hajtandó végre.

A felavatott önkéntes jelentkezők a reájuk felavatásuk következtében háruló, s az alábbiakban közelebből megjelölt kötelezettségek felől kioktatandók s a IV. melléklet gyanánt csatolt minta szerinti igazolvánnyal látandók el.

Az alkalmasnak talált és felavatott egyének folytatólag a folyó évi 30,940/el. 15. szám alatt kelt rendeletem alapján felavatott egyénekről vezetett különálló avatási jegyzőkönyvbe felveendők.

V. A felavatottak csoportonkénti beosztása.

Az önkéntes jelentkezők számára a fegyvernemnek és a csapattestnek, amelynek szolgálni óhajtanak, szabad választása elvileg biztosított. Természetes viszont, hogy a fegyvernem- és csapattestválasztási jognak a csapattestek létszámviszonyai korlátokat szabnak.

Az önkéntes jelentkezőknek az egyes csapattestek között való megfelelő szétosztása érdekében a törvényhatóságoknak a felavatott önkéntes jelentkezők számát a választott csapattestek illetőleg fegyvernemek szerint részletezve, — a fegyvernemet és csapattestet meg nem jelölt önkéntes jelentkezők számának elkülönítve való feltüntetése mellett — a területileg illetékes m. kir. katonai körletparancsnoksággal kell közölniök, amely parancsnokság az önkéntes jelentkezőknek a csapattestek között való számszerű szétosztását végrehajtja s az őket érdeklő eredményről az egyes törvényhatóságokat, az egyéni beosztások végrehajtása céljából értesíti.

A m. kir. katonai körletparancsnokságok a számszerű felosztásnál a csapattestet választott jelentkezőket, feltéve, hogy ennek a csapattestnek létszámviszonyai azt megengedik, okvetlenül a választott csapattest részére veszik számításba, viszont a csupán fegyvernemet megjelölt, valamint a fegyvernem és csapattest megjelölése nélkül jelentkezett önkénteseket a körlet kötelékébe tartozó csapattestek között arányosan osztják szét.

A jelen rendelet alapján keresztülvitt önkéntes jelentkezés alkalmával a jelentkezők csapatonkénti beosztása céljából az előbbi bekezdés értelmében adandó értesítést a törvényhatóságok a katonai körletparancsnokságnak 1922. évi január hó 12-én távirati úton adják meg, viszont a katonai körletparancsnokságok a felosztás eredményéről a törvényhatóságokat január hó 13-án ugyancsak távirati úton értesítsék.

A törvényhatóságok a katonai körletparancsnokságok által közölt számszerű felosztás alapján a jelentkezettek egyénenkénti beosztását végrehajtják s a beosztásról a csapat-

testeket a beosztottokról készítendő avatási jegyzőkönyvi kivonat kézbesítése útján értesítik.

VI. A felavatottakra háruló kötelezettségek.

A felavatottak, akik a m. kir. honvédségről szóló törvényjavaslat 14. §-a első bekezdésében foglaltaknak megfelelően — a m. kir. nemzeti hadsereg kötelékében szolgálatot teljesített s próbaszolgálatra bocsátásukat nem kérő egyének s a lefolyt háború alatt katonai szolgálatot teljesített azon egyének kivételével, akik a próbaszolgálat alól kérelmükre felmentettek, — egyelőre néhány heti, de a törvényben megállapított 6 hónapot semmi esetre sem meghaladó próbaszolgálatra válnak kötelezettek. Felavatásukból kifolyólag már bevonulásuk előtt a következő kötelezettségek, illetőleg korlátok alá jutnak:

1. a m. kir. honvédségről szóló törvényjavaslat 20. §-ában foglaltakra való tekintettel:

- a) az ország területét a katonai hatóság engedélye nélkül nem hagyhatják el;
- b) tartózkodási helyük minden változását bejelenteni kötelesek;

2. a m. kir. honvédségről szóló törvényjavaslat 22. §-ában foglalt rendelkezésnek megfelelően, csak a honvédelmi minister engedélye mellett nőülhetnek;

3. elvállalt szolgálati kötelezettségük megkezdése céljából hozzájuk intézett behívási parancsnak eleget kell tenniök.

A most említett rendelkezéseket megszegő önkéntes jelentkezők büntetését a m. kir. honvédségről szóló törvényjavaslat következőkép állapítja meg:

1. aki az ország területét engedély nélkül elhagyja, vagy a nyert engedély korlátait túllépi, a javaslat 29. §-a értelmében vétség miatt 2 évig terjedhető fogházzal és 20.000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő;

2. aki a nyilvántartása céljából megszabott bejelentést elmulasztja, a javaslat 27. §-a értelmében 2 hónapig terjedhető elzárással és 6.000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő;

3. aki a m. kir. honvédelmi minister engedélye nélkül nőül, a javaslat 28. §-a értelmében kihágás miatt 2 hónapig terjedhető elzárással és 6.000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

4. aki fondorlatot használ abból a célból, hogy magát az elvállalt kötelezettség teljesítése alól kivonja, a javaslat 30. §-a értelmében vétség miatt 3 évig terjedhető fogházzal és 50.000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. A most említett vétség büntetése 5 évig terjedhető fogház és 100.000 koronáig terjedhető pénzbüntetés, ha a cselekmény a katonai szolgálatra kötelezett egyén egészségének vagy testi épségének megrongálására irányult.

5. A behívási parancsnak eleget nem tevő önkéntes jelentkező, ha mulasztása nem vétkes, a javaslat 31. §-a értelmében vétség miatt egy évig terjedhető fogsággal és 10.000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel, ha a mulasztás 8 napnál tovább tartott, büntetett miatt három évig terjedhető börtönnel és 50.000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

A fentebb említett egyes korlátozásokból kifolyólag szükséges eljárást a következőkben szabályozom.

VII. A katonai szolgálatra kötelezetteknek az ország területéről való ideiglenes távozásának engedélyezése.

A katonai szolgálatra kötelezetté vált egyéneknek az ország területéről való ideiglenes távozását, illetőleg e célból részükre útlevél kiállítását, miután távozásuk bevonulásuk elhalasztását vonhatja maga után, csak egészen kivételesen, kellőleg beigazolt, életbevágóan fontos esetekben fogom engedélyezni.

Az érdekelteknek ily engedély elnyerésére irányuló, a távozás szükségességét bizonyító iratokkal, valamint a felavatás alkalmával kapott, a jelen rendelet IV. mellékletét képező minta szerinti igazolvánnyal felszerelt s a tartózkodási hely szerint illetékes járási főszolgabírnoknak (városi polgármesternek) a felhozott okok valódiságát igazoló záradékával ellátott folyamodványukat annak a törvényhatóságnak első tisztviselője útján, amely által a katonai szolgálatra felavattattak, hozzám kell benyújtaniok.

A kérelem tekintetében hozott határozatomról az érdekelteket ugyancsak az előbb említett törvényhatóság útján fogom értesíteni.

VIII. A katonai szolgálatra kötelezett egyének nyilvántartása a bevonulás előtt.

A katonai szolgálatra, önkéntes jelentkezésük következtében, kötelezetteké vált egyének tartózkodási helyének bevonulásuk előtt való nyilvántartása tekintetében a következőket rendelem:

A felavatottak tartózkodási helyének nyilvántartása a felavatást eszközölt törvényhatóság feladatává válik; ebben a munkájában a községi előljáróságok (városi hatóságok) támogatják.

A felavatott önkéntes jelentkezők állandó tartózkodási helye az avatási jegyzőkönyv 35—38. rovatai alatt a felavatás alkalmából természetesen bejegyzendők. Ez a feljegyzés képezi a nyilvántartás kiindulópontját.

Minden felavatott önkéntes jelentkező köteles állandó tartózkodási helyére a felavatás után történt visszatérése alkalmával 24 órán belül a községi előljáróságnál (városi hatóságnál) nyilvántartásbavétel céljából jelentkezni.

A községi előljáróságok (városi hatóságok) a jelentkezteket az eddig érvényben volt rendelkezések értelmében nyilvántartásba venni s jelentkezésüket a jelen rendelet IV. mellékletét képező minta szerinti igazolványi lapjukon igazolni s az igazolást pecsétjükkel ellátni kötelesek.

A felavatott önkéntes jelentkezőknek állandó tartózkodási helyüknek bevonulásuk előtt bekövetkező minden változtatását úgy távozásuk előtt 24 órával régi tartózkodási helyük községi előljáróságánál (városi hatóságánál), mint új tartózkodási helyükre való megérkezésük után 24 órán belül új tartózkodási helyük községi előljáróságánál (városi hatóságánál) be kell jelenteniök. Ugyancsak kötelesek a felavatott önkéntes jelentkezők városokban minden lakásváltoztatást is 24 órán belül a városi hatóságnál bejelenteni.

Végül kötelesek a felavatottak tényleges katonai szolgálatra való bevonulásukat útba-
indulásuk előtt 24 órával állandó tartózkodási helyük községi előljáróságának (városi
hatóságának) szintén bejelenteni.

A községi előljáróság (városi hatóság) a fentiek értelmében teljesített jelentkezé-
seket a m. kir. honvédségről szóló törvényjavaslat rendelkezései szerint katonai szolgál-
atra önkéntes jelentkezés folytán felavatott egyénekről vezetett nyilvántartásba bejegyzí,
illetőleg új tartózkodási helyüket (lakáscímüket) abban előjegyzí, a jelentkezés teljesí-
tését a IV. minta szerinti igazolványi lapon igazolja s az igazolást pecséttel ellátja és a
tartózkodási hely változtatásáról — még pedig úgy a régi, mint az új tartózkodási hely
községi előljárósága (városi hatósága) a felavatást foganatosított törvényhatóság első
tiszttviselőjét az illető egyének személyi adatainak felsorolása mellett *késedelem* nélkül
értesíti.

A felavatást foganatosított törvényhatóság a tartózkodási hely változtatását (lakás-
változtatást) ezen értesítésnek alapján az avatási jegyzőkönyvben — szükség esetén
annak 32. és 33. rovatainak is felhasználása mellett — előjegyzí.

IX. Nősülés.

Az önkéntes jelentkezés alapján felavatott egyének nősülése tekintetében a követ-
kezőkép rendelkezem:

A nősülési engedély megadását magamnak tartom fenn. A honvéd hatósági engedélyt
csak azon fenntartással adhatom meg, hogy a szándékolt házasságkötésnek törvényes
akadály nem áll útjában. Az ily törvényes akadály alól netán szükséges felmentést a
jegyeseknek kell a polgári törvények rendelkezéseihez képest az illetékes hatóságtól ki-
eszközölnök.

A nősülési engedély iránti kérvényt írásban a felavatást eszközölt törvényhatóság
útján kell előterjesztteni s ahhoz csatolandók:

a) a jegyesek születési anyakönyvi kivonatai (keresztlevél);

b) a jegyesek egyikének, vagy másikának kiskorúsága esetében a törvény szerint
arra hivatott egyéneknek és hatóságoknak a házasságba való beieegyező nyilatkozata;

c) az ara erkölcsi bizonyítványa;

d) ha a jegyesek egyike vagy másika özvegy: az elhunyt házastárs halotti anya-
könyvi kivonata;

e) ha a jegyesek egyike vagy másika már házasságban élt, de a házassága bíróilag
felbontatott, az e házasság megkötését és felbontását (semmisnek nyilvánítását) igazoló
okmányok;

f) a jelen rendelet IV. mellékletét képező minta szerinti felavatási igazolvány.

A nősülési engedély írásban adatik ki. Az engedély hatályát veszti, ha az engedély
kiállításának napjától számított egy éven belül a házasság meg nem kötött. A házasság-
nak az állami anyakönyvvezető előtt történt megkötését és az egyházi esketést is a hon-
védelmi miniszternek be kell jelenteni.

X. Behívás tényleges szolgálatra. Bevonulás.

A m. kir. honvédségről szóló törvényjavaslat 15. §-a értelmében az önkéntes jelentkezés alapján felavatott egyének tényleges szolgálata megkezdésének időpontját a honvédelmi miniszter állapítja meg. A behívás pedig a közigazgatási hatóságok útján kézbesítendő behívójeggyel történik.

A javaslat eme rendelkezésével kapcsolatban a jelen rendelet alapján első ízben végrehajtott felvétel alkalmával felavatott jelentkezők felének, vagyis 17,000 főnek bevonulása időpontját 1922. évi január hó 15-ében állapítom meg.

A jelentkezők közül azok, akik tényleges katonai szolgálatukat azonnal meg kívánják kezdeni, valamennyien 1922. évi január hó 15-ére hivandók be, a tényleges szolgálat megkezdése tekintetében különleges kívánságot nem nyilvánított önkéntes jelentkezőknek pedig — a kívánságukhoz képest január hó 15-re való behívásra kijelöltek beszámítása mellett — fele január hó 15-én, fele egy később megállapítandó bevonulási határidőben leendő bevonulásra jelölendő ki.

Tekintettel mindamellet arra, hogy előfordulhat, hogy nem fog mindjárt kezdetben a kellő számú önkéntes belépő jelentkezni, ez a szétosztás akként fogantatandó, hogy a felavatottak a törvényhatóság területéről kiállítandó önkéntesek felerészének fedezéséig valamennyien január hó 15-én való bevonulásra jelölendők ki, míg az ennek a felerésznek az elérése után felavatottak a később megállapítandó bevonulási határidőre maradnak, kivéve ha tényleges szolgálatukat azonnal megkezdeni óhajtják.

Azok az 1922. évi január hó 15-ike után felavatott önkéntes jelentkezők, akik tényleges szolgálatukat azonnal meg kívánják kezdeni, azonnali bevonulásra szóló behívójeggyel látandók el.

Minthogy az önkéntes jelentkezés útján felavatottak első felének bevonulási időpontja előre meg van állapítva, felesleges munka megkimélése érdekében a január hó 15-iki bevonulásra kijelölt felavatottak az előbbi két bekezdésben foglaltak figyelembevételével, a felavató alkalmával azonnal ellátandók behívójeggyel. A bevonulásnak ez alkalommal nem közvetlenül a csapattestekhez, hanem a felavatót végrehajtott törvényhatósághoz kell történnie, a behívójegyek tehát ily értelemben állítandók ki. A törvényhatóságok a bevonultakat, az időközben végrehajtott csapatok szerinti felosztás eredményeihez képest csapattestek szerint külön szállítmányokba választják szét s katonai kíséret hiányában — csendőri kísérettel az egyes csapattestekhez útbainditják.

Az önként jelentkezők másik felerészének behívása iránt később fogok intézkedni.

XI Bemutatás. Felülvizsgálat.

A bevonultak bemutatása a csapattesteknél a jelenleg érvényben levő rendelkezések szerint hajtandó végre. Ugyancsak a jelenleg érvényben levő rendelkezések alkalmazandók a bevonulás alkalmával alkalmatlannak bizonyuló önkéntes jelentkezők felülvizsgálata tekintetében is.

XII. Mulasztásokat elkövetett egyének felelőssége vonása. Eljárás a behívási parancsnak eleget nem tett egyénnel szemben.

A m. kir. honvédségről szóló törvényjavaslat rendelkezéseire való figyelemmel, a reájuk háruló kötelezettségeket megszegő önkéntes jelentkezők felelőssége vonása céljából az alább körülírt eljárás követendő.

A nyilvántartás céljából előírt jelentkezési kötelezettség teljesítését elmulasztó egyéneknek a javaslat 27. §-a értelmében való felelőssége vonása céljából szükséges eljárást a javaslat 35. §-ának 2. bekezdése a közigazgatási hatóságoknak, mint rendőri büntetőbíróságoknak hatáskörébe utalja, 3. bekezdése pedig a harmadfokú ítélethozatalt a honvédelmi miniszternek tartja fenn. Erre való tekintettel a nyilvántartás céljából előírt jelentkezéseket elmulasztó egyéneket, a büntető eljárásnak megindíthatása céljából, a nyilvántartó hatósági teendőket ellátó törvényhatóságoknak az érdekelt egyén tartózkodási helye szerint illetékes elsőfokú közigazgatási hatóságnál kell feljelentenie.

A büntető eljárásra a rendőri büntető eljárás általános szabályai irányadók azzal az eltéréssel, hogy a javaslat 35. §-ának utolsó bekezdésében foglaltakra való tekintettel ezen kihágási ügyekben büntető parancsot kibocsátani nem lehet.

A nőülési korlátozást áthágó egyéneknek a javaslat 28. §-a értelmében való felelőssége vonására irányuló eljárás a javaslat 35. §-ának első bekezdése értelmében a kir. járásbíróságok hatáskörébe tartozik. Ezen kihágást elkövetett egyéneket ennél fogva az illetékes elsőfokú közigazgatási hatóságnál kell feljelenteni.

Az ország területét a tényleges szolgálatra való bevonulás előtt engedély nélkül elhagyott egyéneknek a javaslat 29. §-a, valamint a vállalt kötelezettség teljesítése alól magukat fondorlattal kivont egyéneknek a javaslat 30. §-a alapján leendő felelőssége vonása a javaslat 34. §-ának második bekezdése értelmében a kir. törvényszékek hatáskörébe tartozik. Ezt a vétséget elkövetett egyének tehát az illetékes kir. ügyészésznél jelentendők fel.

A behívási parancs iránt engedetlenséget tanúsított önkéntes jelentkezőknek a javaslat 31. §-a első bekezdése értelmében való felelőssége vonása a javaslat 34. §-a első bekezdése szerint a katonai büntetőbíróságok hatáskörébe tartozik. Az ezen bűncselekmény gyanuja alatt álló önkéntes jelentkezők ennél fogva az illetékes katonai ügyészénél jelentendők fel.

Mint a büntető felelősségrevonás szempontjából különös fontossággal bíró körülményt, fel kell még említeni azt is, hogy a javaslat 32. §-a értelmében, a 29., 30. és 31. §-ok alá eső vétségek kísérlete is büntetendő, viszont a 33. §-a értelmében a javaslatban meghatározott büntettek, vétségek és kihágások akkor is büntetendők, ha külföldön követték el.

A bevonulási kötelezettségüknek eleget nem tett önkéntesekre vonatkozó adatok a nyilvántartási teendők ellátására hivatott törvényhatóság által a tartózkodási helyük szerint illetékes elsőfokú közigazgatási hatósággal mulasztásuk okának kikutatása s szükség esetén karhatalommal való bevonultatásuk iránti intézkedés végett a bevonulási határidő letelte után haladéktalanul közlendő. A megkeresett közigazgatási hatóságnak a nyomozásokat a lehető legsürgősebben meg kell ejtenie, az érdekeltet bevonulási kötelezettségének teljesítésére szorítania s az eset körülményeihez képest egyúttal a büntető felelősségrevonás céljából szükséges lépéseket is meg kell tennie.

XIII. Az önkéntes jelentkezéssel kapcsolatban felmerülő költségek fedezése.

Az önkéntes jelentkezésre való felhívással kapcsolatban a hatóságok részéről felmerülő mindennemű költségek, valamint az avató-bizottságok működésével kapcsolatban felmerülő költségek a honvédelmi tárca terhére megtérítettnek. Azok felszámítása tekintetében az 1917. évi 335,394/17. szám alatt kelt itteni rendelet rendelkezései, valamint a többi jelenleg érvényben lévő rendelkezések tekintendők értelemszerűen irányadónak.

Az önkéntes jelentkezőknek a jelentkezéssel kapcsolatban felmerülő összes költségei elvileg magukat az érdekelteket terhelik. A felavatott önkéntes jelentkezőknek az avató-bizottság előtt való megjelenésével kapcsolatban felmerülő utazási költségeinek, tényleges szolgálatra való bevonulásuk után való megtérítésére nézve a folyó évi 173,272. 15. szám alatt kelt rendeletem irányadó.

A tényleges szolgálatra bevonuló önkéntes jelentkezők behívójegyük alapján úgy a vasuton, mint hajón hitelezetten utaznak.

Az önkéntes jelentkezésen alapuló kiegészítési rendszer bevezetése és végrehajtása körül követendő eljárás szabályainak a fentiekben történt összefoglalása után felhivom a törvényhatóságot, hogy az ezen rendeletben foglaltak értelmében a törvényhatóságra háruló feladatokat a lehető leggyorsabban hajtsa végre s gondoskodjék arról is, hogy az alárendelt hatóságok a rendelet szerint a reájuk háruló kötelezettségeket pontosan és lelkiismeretesen teljesítsék. A kiegészítésnek e szerint a rendszer szerint való keresztülvitelének rendkívüli sürgősségére való tekintettel minden ezzel kapcsolatos intézkedés minden formalitástól menten táviratilag vagy telefon útján teendő meg.

Miután fegyveres erőnknek az önkéntes jelentkezésre alapított kiegészítési rendszer szerint megbízható államhű elemekkel való kiegészítésének keresztülviteléhez végtelenül fontos érdekeink fűződnek, felteszem és elvárom, hogy a törvényhatóság mindent el fog követni a reá eső önkénteseknek megfelelő elemekből való kiállítása érdekében.

A jelenleg a hadkötelezettség alapján szolgáló 1899. és 1900. évi születési évfolyambeli legénységnek elbocsátása iránt, amelynek szolgálati kötelezettségét az önkéntes jelentkezésen alapuló kiegészítési rendszer bevezetése a javaslat 40. §-a értelmében *nem érinti*, külön fogok intézkedni.

A jelen rendeletben előírt feltételek mellett önként jelentkezett egyének száma, a beszámítandó előző szolgálat ideje szerint részletezve, az addig jelentkezettektől 1922. évi január hó 15-éig, a később jelentkezettekre nézve pedig január hó 31-éig hozzám bejelentendő.

Jelen rendeletemet annyi példányban küldöm meg a törvényhatóságnak, hogy abból 2 példány a törvényhatóság használatára megmaradjon, egy-egy példánnyal pedig az alárendelt járási főszolgabírók (rendezett tanácsú városok katonaiügyi előadói) elláthatók legyenek. A legrövidebb időn belül meg fogom küldeni a Rendeleti Közlönynek ezt a rendeletemet tartalmazó számát pótlólag még annyi példányban, hogy azzal minden községi előljáróság is ellátható legyen.

Ezt a rendeletemet a m. kir. katonai körletparancsnokságokkal egyidejűleg közlöm. Budapest, 1921. évi december hó 27-én.

Belitska s. k.,

m. kir. honvédelmi miniszter,

I. sz. melléklet a 37,976/1921. H. M. számú rendelethez.

Hirdetmény.

Az országra nézve fennállott kényszerhelyzet folytán kénytelenek voltunk az entente-hatalmak által megszabott békefeltételeket, köztük a hadseregre vonatkozó rendelkezéseket is, elfogadni. Miután a kormánynak eddig még minden fáradozása dacára sem sikerült ezeknek a rendelkezéseknek megváltoztatását az entente-hatalmaktól kieszközölnie, ezeket a rendelkezéseket végre is kell hajtánunk.

A nemzetgyűlés ezért, bárha *a hadkötelezettséget átmenetileg természetsszerűleg fenntartotta is, s törvényes alapot teremtett legyveres erőnk létszámának egyelőre a hadkötelezettség alapján való további fenntarthatására*, nem térhetett ki az elől, hogy a békeszerződésben előirt önkéntes jelentkezésre alapított kiegészítési rendszert törvénybe iktassa.

A m. kir. honvédségről szóló törvénycikk életbelépése következtében szükséges immár, hogy a m. kir. honvédségnek az abban előirt kiegészítési rendszer szerint való kiegészítése iránt intézkedjünk. Ennélfogva az említett törvénycikk 12. §-ának első bekezdése értelmében, a ministertanács felhatalmazása alapján a m. kir. honvédségnek az önkéntes jelentkezésen alapuló kiegészítési rendszer szerint való fokozatos kiegészítését ezennel elrendelem.

Amidőn az ország hadképes férfiakosságát a m. kir. honvédségbe az alább felsorolt feltételek mellett való önkéntes belépésre ezennel felhívom, egyúttal annak a reményemnek adok kifejezést, hogy a haza ifjúsága, a magyar ifjúságnak a történelem folyamán számtalanszor tanusított ragyogó példáitól vezettetve, hazafias kötelességének fogja tekinteni, hogy ezuttal önkéntesen vállalja el azt a katonai szolgálatot, amit eddig kötelezettség alapján oly hazafias lelkesedéssel és odaadással teljesített, s nemcsak kötelességének, hanem dicsőségének fogja tekinteni, hogy az oly dicső multa visszatekinthető m. kir. honvédségben szolgálhat.

Ezeréves országunk megmentése, fennmaradásunk, becsületünk s jövő boldogulásunk biztosítása forog kockán. Ismerve a magyar ifjúság hazafias lelkesedését, nem kétkellem, hogy ez a felhívásom az ő köreiből visszhangra fog találni, s a magyar ifjúság örömmel fog sietni a m. kir. honvédség zászlai alá, hogy a haza megmentésének munkájából kivehesse részét.

Emellett a felvételi feltételek jelentékenyen előnyösek is. Az ország az áldozatkészség legmesszebb határáig elment, hogy a hazafias ifjúság hazafias készségét megfelelően elismerje, az aránylag hosszú szolgálati idő hátrányait ellensúlyozza s lehetővé tegye az erre a szolgálatra való oly feltételek mellett való vállalkozást, hogy az ahelyett, hogy az érdekeltek jövőjét hátrányosan befolyásolná, számukra inkább tetemes előnyöket nyújtson.

Fel tehát magyar ifjúság! Mutassátok meg, hogy inélto utódai vagytok dicső elődeinknek, akiknek hazafias áldozatkészsége oly felemelő példakkal szolgált nekünk.

Az önkéntes jelentkezésen alapuló szolgálatra vonatkozó rendelkezések a következők:

I. Általános tudnivalók.

1. Felvételek csak a legénységi állományba történnek.

Jelentkezések a magyar kir. honvédség legénységi létszámának fedezéséig korlátlan számban s bármely időpontban elfogadtatnak. Önkéntes belépésre úgy katonailag már kiképzett, mint katonailag még kiképzetlen egyének jelentkezhetnek.

Tiszti (tisztjelölti) vagy altiszti rendfokozatot viselő egyének is jelentkezhetnek legénységi állománybeli szolgálatra. Ily egyének viselt rendfokozatukat a m. kir. honvédség kötelékében ugyan nem tarthatják meg, azonban tisztjelöltek és altisztek viselt rendfokozatuknak megfelelő, tisztek a tiszthelyettesi rendfokozatnak megfelelő legmagasabb illetményekben fognak részesítettetni.

Volt tisztek (tisztjelöltek) és oly egyének részére, akik az eddigi egyévi önkéntesi kedvezményhez megkivánt teljes tudományos képzettséggel rendelkeznek, megkülönböztető jelvények viselése és megfelelő beosztás biztosított.

2. A legénységi szolgálatra belépő egyének részére — amennyiben arra alkalmasnak bizonyulnak — biztosítva van nemcsak az altiszti rendfokozat elérése, hanem a hivatásos altiszti életpálya is, amely a mai viszonyok között is tisztességes megélhetést, megfelelő megbecsülést biztosít.

Biztosítva van ezenkívül a szolgálati kötelezettség eltöltése után a csendőrségi, rendőrségi, vámőrségi és pénzügyőrségi szolgálatba átvétel lehetősége is s emellett gondoskodás fog történni a szolgálati kötelezettségüket kitöltött egyéneknek a közszolgálatban való elhelyezésének előmozdításáról.

Viszont a m. kir. honvédségről szóló törvénycikk 23. §-a alapján gondoskodás fog történni a katonai szolgálatot teljesítő egyéneknek eme szolgálatuk tartama alatt polgári élet-hivatásokra (ipari, mezőgazdasági és kereskedelmi stb. pályákra) való kiképzéséről, illetőleg továbbképzéséről is, hogy a katonai szolgálatból kilépő egyéneknek a polgári életben való megfelelő elhelyezkedése lehetővé váljék. Emellett a szolgálati kötelezettség teljesítése után kilépő egyének gazdasági önállóságuk megteremtésében is támogatatni fognak.

Lehetővé kívánja a kormány tenni ezenkívül azt is, hogy a földbirtokreformról szóló törvény alapján földhöz juttatható oly egyének, akik a föld megszerzéséhez szükséges anyagi erővel nem rendelkeznek, katonai szolgálatuk teljesítésének ellenértékeképpen földhöz juthassanak. Ily egyéneknek lehetőleg a falujukban, pénzbeli illetékeikből az alábbiak szerint elérhető megtakarításokhoz mérten, körülbelül 2—3 holdat kitevő földbirtokhoz való juttatása vétetett tervbe. A föld vételárának kifizetése akként terveztetik, hogy az érdekeltek az őket az alábbiak értelmében megillető pénzbeli illetékeknek csak egy kisebb részét kapnák kezükhöz fizetve, míg annak jelentékenyebb része a földbirtok vételárának összegyűjtése céljából takarékpénztári betétként nevükre gyümölcsözőleg elhelyeztetnék. Ugyancsak gondoskodás történnék arról is, hogy az ilyen módon földhöz juttatásokat kívánó egyének részére, pénzbeli illetékeiknek hasonló módon való megtakarítása révén, a katonai szolgálatból való kilépésük alkalmával a szükséges gazdasági beruházásokra jelentékenyebb tőkeösszeg álljon rendelkezésére. Ez a tervbe vett intézkedés a földműves osztályhoz tartozó egyének részére a m. kir. honvédség kötelékébe való belépést felette előnyössé teszi.

Az értelmiségi pályákra készülő, valamint a különböző szaktanulmányokat folytató egyéneknek a m. kir. honvédség kötelékébe való belépését viszont a kormány oly módon kívánja megkönnyíteni, hogy a rendes iskolatogatósnak a katonai szolgálat tartama alatt való engedélyezése útján lehetővé fogja tenni az ily egyének részére tanulmányaiknak tényleges katonai szolgálatuk tartama alatt katonai minőségükben való befejezését.

3. Biztosítja a kormány, hogy abban az esetben, ha a jövőben netán közérdekű munkára való kötelezettség vezetnének be, a m. kir. honvédségről szóló törvény rendelkezései értelmében önkéntes vállalkozás alapján katonai szolgálatot teljesítő egyének, katonai szolgálatuk időtartamához képest, e kötelezettség alól teljesen mentesítettnek, illetőleg annak teljesítése körül kedvezményben részesítettnek fognak.

4. A m. kir. honvédség kötelékébe önként belépő egyéneknek, évente a szolgálati érdekek szem előtt tartása mellett, kijelölt időpontban engedélyezendő, 3 heti szabadságra van igényük.

5. A m. kir. honvédségről szóló törvényeikk 19. §-a lehetővé teszi, hogy abban az esetben, ha az önként belépettek magánviszonyaiban életbevágóan fontos (főként gazdasági jelentőségű) változás áll be, a m. kir. honvédség kötelékéből a szolgálati kötelezettség letelte előtt elbocsáttassanak. Azok az okok, amelyek miatt ily időelőtti elbocsátásnak helye lehet, az életviszonyainak változatossága következtében természetszerűleg nem sorolhatók részletesen fel, ily elbocsátásnak azonban főként abban az esetben lehet helye, ha valaki a katonai szolgálat tartama alatt családjának egyetlen tekintetbevehető fenntartójává válik, vagy oly földbirtokot, üzletet, iparvállalatot stb. örököl, amely személyes közreműködése nélkül nem tartható fenn s amelynek fenntartása a köz érdekében áll. Az ily kérelmek tekintetében, az összes körülmények méltányos mérlegelése mellett, esetenként a honvédelmi minister határoz.

6. A m. kir. honvédség kötelékébe belépni óhajtó egyének — feltéve, hogy a szükséges alkalmassággal bírnak — amennyiben a létszámviszonyok megengedik, szabadon választják a fegyvernemet s a csapattestet is, melynél szolgálni kívánnak. A m. kir. honvédség gyalogságból, lovasságból, tüzérségből, kerékpáros alakulatokból és egyéb különleges alakulatokból (táviró, autós, aknavető osztagok) áll. Ha a létszámviszonyok nem engedik meg, a jelentkezőnek ideiglenesen más fegyvernemnél vagy csapattestnél kell szolgálatot teljesítenie, biztosítottatik azonban részére, amint lehetővé válik, a választott fegyvernemhez vagy csapattesthez való későbbi áthelyezése.

II. A felvétel feltételei.

A m. kir. honvédségről szóló törvénycikk 10. §-a értelmében a m. kir. honvédség legénységi állományába való felvétel feltételei a következők:

- a) magyar állampolgárság;
- b) testi és szellemi alkalmasság;
- c) erkölcsi érdemesség és nemzeti szempontból való megbízhatóság;
- d) betöltött 20 és meg nem haladott 25. életév;
- e) nőtlenység (gyermektelen özvegyesség, elvált állapot).

Mintthogy azonban a törvény 38. §-a értelmében fenti d) és e) pontok alatti feltételtől az önkéntes jelentkezés útján elsőizben való kiegészítés alkalmával el kell tekinteni, jelen-

*leg egyrészt 20 évesnél fiatalabb, de legalább 17. életévüket betöltött, vagy 25 évesnél idősebb, de legfeljebb 36-ik életévüket meg nem haladott egyének, másrészt — amennyiben a különleges katonai szolgálati érdekek megengedik — kivételesen nős egyének és család-
dos özvegyek vagy elváltak is felvétetnek a m. kir. honvédség kötelékébe.*

A törvény 11. §-a értelmében ki van zárva a felvételtől az, aki felségsértés, a király, a királyi ház tagjainak bántalmazása vagy megsértése, kormányzósértés, a kormányzó bántalmazása, vagy megsértése, hűtlenség, lázadás, az alkotmány, a törvény, a hatóságok vagy a hatósági közegek elleni izgatás büntette vagy vétsége, a királyság intézményének megtámadása, az állami és társadalmi rend felforgatására vagy megsemmisítésére irányuló valamely büntett vagy vétség, avagy nyereségvágyból elkövetett bármely büntett vagy vétség miatt elítéltetett, vagy aki ellen ily bűncselekmény miatt bűnvádi eljárás folyik, végül aki hivatalvesztés vagy politikai jogai gyakorlatának felfüggesztését kimondó ítélet hatálya alatt áll.

A most közölt feltételek közül:

a) magyar állampolgárságot a megmaradt országrészen fekvő község kötelékébe tartozást tanúsító illetőségi bizonyítvánnyal, a magyar állampolgárságnak opció útján történt fentartását tanúsító okirattal, vagy más hiteles okmánnyal;

b) az erkölcsi érdemességet és nemzeti szempontból való megbízhatóságot az állandó tartózkodási hely szerint illetékes járási főszolgabíró (városi katonai előadó) által kiállított belépési bizonyítvánnyal, melynek annak igazolását is tartalmaznia kell, hogy az illető magatartása az u. n. forradalmi idők alatt nem esett kifogás alá;

c) az életkort születési anyakönyvi kivonattal (keresztlevéllel) és

d) a nős, özvegy vagy elvált állapotot, valamint a gyermekek számát anyakönyvi kivonatokkal, esetleg családi értesítővel, illetőleg az elválasztást kimondó bírói ítélettel kell igazolni.

A testi és szellemi alkalmasság bizottsági megvizsgálás útján állapittatik meg (lásd alább).

III. Szolgálati kötelezettség.

A m. kir. honvédség kötelékébe legénységi minőségben belépő egyénekre a m. kir. honvédségről szóló törvénycikk 8. §-a értelmében 12 évi szolgálati kötelezettség hárul. Ezt a szolgálati kötelezettséget megszakítás nélkül egyfolytában kell teljesíteni. Az első 6 évet leszolgált egyének, amennyiben a szolgálati viszonyok megengedik, szabadságolthatók.

A törvény 14. §-ában foglalt rendelkezésre való tekintettel azonban az önkéntes jelentkezőknek nem mindjárt kell ezt a 12 évi szolgálatot elvállalniuk, hanem egyelőre csak rövidebb néhány heti, de az említett §-ban megállapított 6 hónapot semmi esetre sem meghaladó próbaszolgálatra kell kötelezniük magukat. Eme próbaszolgálat eltelte után határozza meg a katonai igazgatás a jelentkezeteknek végleges felvétele tekintetében, de másrészt maguknak a jelentkezeteknek is csak a próbaszolgálat letöltése után kell nyilatkozniuk abban a tekintetben, hogy 12 évi szolgálati kötelezettségre végérvényesen vállalkoznak-e. Vagyis a jelentkezők a katonai szolgálat sajátosságainak beható megismerése után határozhatnak abban a tekintetben, hogy a katonai szolgálatra véglegesen vállalkoznak-e.

A próbaszolgálat ideje a szolgálati kötelezettség idejébe a honvédségi törvény 14. §-a utolsó bekezdése értelmében teljes mérvében beszámít. Azoknak a jelentkezőknek, akik az úgynevezett kommunizmus bukása óta a m. kir. nemzeti hadseregben tényleges katonai szolgálatot teljesítettek, nem kell próbaszolgálatot teljesíteniök. Kivánságukra azonban ily egyének is próbaszolgálatra bocsátás mellett vehetők fel. Viszont azok az egyének, akik a lefolyt háborúban tényleges katonai szolgálatot teljesítettek, a próbaszolgálat alól való mentesítésüket kérhetik.

Katonai szolgálatot már teljesített egyéneknek a m. kir. honvédség kötelékébe belépése esetén az általuk előzőleg teljesített tényleges szolgálat ideje (háborús éveket is beszámítva) a törvény 38. §-a értelmében, az általuk újonnan elvállalt szolgálati kötelezettség idejébe teljes mértékben beszámíttatik. Aki tehát a fentiek szerint számítva például már összesen 6 évi tényleges szolgálatot teljesített, annak újonnan elvállalt kötelezettsége már csak 6 évre terjed. Minthogy az előzőleg teljesített tényleges szolgálat ideje, a szolgálati időbe teljes mértékben beszámíttatik, fennáll a lehetősége annak is, hogy valakire csak 1 vagy 2 évi tényleges szolgálat háruljon, sőt hogy teljes 12 évi tényleges szolgálat is beszámíttassék s az illető a szolgálatban önként tovább megmaradt gyanánt kezeltessék, amidőn is pusztán tetszésétől függő időre, de legalább egy évre terjedő tényleges szolgálatot kell vállalnia. Ily egyének azután bármely év végén kiléphetnek a tényleges szolgálatból. Ez a rendelkezés a m. kir. honvédség kötelékébe való belépést most, amikor 5 éves háború után vagyunk, jelentékenyen megkönnyíti, s egyénileg felette kedvező, mert a törvényben megállapított, fentebb I. alatt ismertetettek közül több tetemes előnyt biztosít a m. kir. honvédségben önkéntes vállalkozás alapján már aránylag egész rövid időn át teljesített tényleges szolgálat után is.

IV. Jelentkezés a felvételre, megvizsgálás az alkalmasság szempontjából.

A m. kir. honvédség kötelékébe lépni óhajtó egyéneknek, a fentebb II. alatt megjelölt okmányok bemutatása mellett, a tartózkodási helyük szerint illetékes járási főszolgabírónál (városi katonaiügyi előadónál) kell jelentkezniök. A járási főszolgabíró (városi katonaiügyi előadó) a szükséges nyomozások megejtése után határoz az önként jelentkezők felvétele tekintetében, határozatáról a jelentkezőt értesíti s amennyiben a jelentkezést elfogadja, egyúttal a jelentkezőnek alkalmassága szempontjából való megvizsgálása iránt is intézkedik, illetőleg őt ebből a célból a törvényhatóság székhelyén működő avató-bizottság előtt való megjelenésre utasítja. Az orvosi megvizsgálattal alkalmasnak talált jelentkezők felavattatnak, felavattásuk megtörténtéről felavattási igazolvánnyal láttatnak el és behívásukig a nem tényleges állományban meghagynak.

V. A felavatott jelentkezőkre háruló kötelezettségek.

Az önkéntes jelentkezők, akik felavattásuk következtében a m. kir. honvédségről szóló törvény 14. §-a értelmében mint fentebb említett, próbaszolgálatra kötelezettekkel válnak, a törvény 20. §-a értelmében az ország területét a katonai hatóság engedélye nélkül nem hagyhatják el, másrészt kötelesek tartózkodási helyük minden változását,

városokban a lakásváltozást, is bejelenteni. A törvény 22. §-a értelmében pedig az ily egyének csak a honvédelmi minister engedélye mellett nősülhetnek.

Ezen rendelkezések végrehajtása céljából következőkép intézkedem:

1. Felavatott önkéntes jelentkezőknek az ország területéről való távozásának engedélyezését magamnak tartom fenn. Ily távozási engedélyeket csak egészen kivételesen, életbevágóan fontos esetekben fogok adni. Az engedély megadása iránti kérelmet az illető egyén felavatását fogantatosított törvényhatóság útján kell előterjesztteni s a kérelemhez a kivételes körülmények fennállását igazoló bizonyítékokat, valamint a felavatás alkalmával kapott felavatási igazolványt csatolni és a folyamodványon a kivételes körülmények fennállásának valóságát a tartózkodási hely szerint illetékes járási főszolgabíróval (városi polgármesterrel) igazoltatni kell. Hozott határozatomról az érdekeltet ugyancsak ennek a törvényhatóságnak az útján fogom értesíteni.

2. Az önkéntes jelentkezőnek állandó tartózkodási helyére felavatása után történt visszaérkezése alkalmával 24 órán belül a tartózkodási hely községi előljáróságánál (városi hatóságánál) nyilvántartásbavétel céljából jelentkeznie kell. Jelentkezése felavatási igazolványának hátlapján igazoltatik. Ugyancsak kötelesek a felavatott jelentkezők állandó tartózkodási helyüknek minden megváltoztatását a régi tartózkodási helyről való távozása előtt 24 órával azon hely községi előljáróságánál (városi hatóságánál), az új tartózkodási hely megjelölése mellett, valamint az új tartózkodási helyre való megérkezés után 24 órán belül az új tartózkodási hely községi előljáróságánál bejelenteni. Ezek a jelentkezések a felavatási igazolvány hátlapján ugyancsak igazoltatnak. Hasonló kötelezettség hárul az ugyanazon város területén lakást változtató egyénekre is. Végül köteles az önkéntes jelentkező tényleges szolgálatra való bevonulása előtt 24 órával tényleges szolgálatra való bevonulását állandó tartózkodási helye községi előljáróságánál (városi hatóságánál) ugyancsak bejelenteni.

3. A felavatott önkéntes jelentkezők nősülése tekintetében következőkép rendelkezem. Ily egyéneknek nősülési engedély elnyerése iránti folyamodványukat a felavatásukat eszközölt (a felavatási igazolványon feltüntetett) törvényhatóság útján kell előterjesztetniök. A folyamodványhoz csatolni kell: *a)* a jegyesek születési anyakönyvi kivonatát (keresztlevelét); *b)* a jegyesek kiskorúsága esetén atyjuknak (gyámjuknak) a gyámhatóság által jóváhagyott beleegyező nyilatkozatát; *c)* az ara erkölcsi bizonyítványát; *d)* a jegyesek netáni özvegyisége esetén az elhalt házastárs halotti anyakönyvi kivonatát; *e)* ha a jegyesek egyike elvált, a korábbi házasság megkötésére és felbontására vonatkozó okmányokat; *f)* a felavatási igazolványt.

A nősülési engedély megadása tekintetében, a szolgálati érdekek szem előtt tartása mellett az eset körülményeihez képest fog határozni.

VI. Behívás tényleges szolgálatra.

Bevonulás.

Az önkéntes jelentkezők, a mutatkozó szükséghez képest részben 1922. évi január hó 15-ére, részben később megállapítandó időpontra fognak tényleges szolgálatra behívatni. Akik tényleges szolgálatukat azonnal megkezdeni óhajtják, azok valamennyien

1922. évi január hó 15-ére fognak tényleges szolgálatra behívni, viszont a bevonulás tekintetében különleges kívánságot nem nyilvántó önkéntes jelentkezők az említett 2 bevonulási határidőre a felavatás sorrendjében fognak felosztalni. Minden 1922. évi január hó 15-én bevonulni köteles felavatott már közvetlenül a felavatás alkalmával behívójegygyel is ellátatik. A január hó 15-én bevonulni köteles felavatottaknak a felavatást fogadtató törvényhatósághoz kell bevonulniok s onnan fognak a csapattestekhez zárt szállásményekben útbaindítani. A később megállapítandó időpontban behívandó felavatottak idejében közbeszándó behívójegygyel fognak behívni. A bevonulás alkalmával az érdekelt behívójegye alapján vasutakon (hajón) az államkincstár terhére hitelezetten utazhatik.

VII. Illetmények.

A m. kir. honvédség kötelékébe a fentebb jelzett feltételek mellett önként belépő egyének ezidőszert az alább részletezett pénzbeli illetékekben fognak részesítettetni:

Előzőleg viselt rendfokozat	1. félévtől kezdve	2. félévtől kezdve	3. évtől kezdve	6. évtől kezdve	9. évtől kezdve	11. évtől kezdve
Közütező	10.800	13.200	16.800	17.400	18.000	19.200
Örvezető	12.000	14.400	18.000	18.600	19.200	20.400
Tizedes	13.200	15.600	19.200	19.800	20.400	21.000
Szakaszvezető	14.400	16.800	20.400	21.000	21.600	22.800
Örmester	15.600	18.000	21.600	22.200	22.800	24.000
Törzsörmester	16.800	19.200	22.800	23.400	24.000	25.200
Tiszthelyettes	18.000	20.400	24.000	24.600	25.200	26.400

Ezen pénzbeli illetékeken kívül az önkéntes jelentkezők természetesen teljes ellátásban (elhelyezés, ételmezés, ruházat) fognak részesítettetni.

Ugyanezekben a pénzbeli illetékekben fognak 1922. évi január hó 15-étől kezdődőleg azok a tényleges katonai egyének is részesítettetni, akik az 1921. évi 30,940/Eln. 15. szám alatt kelt honvédelmi miniszteri rendelet alapján vétettek fel önkéntes szolgálatra.

A szolgálat folyamán szolgálatképtelenné váló katonai egyének a katonai nyugdíjtörvény szerint járó nyugellátásban fognak részesítettetni.

VIII. Az önkéntes jelentkezéssel kapcsolatban felmerülő költségek fedezése.

Az önkéntes jelentkezőknek jelentkezésükből kifolyólag felmerülő mindennemű költségeiket elvileg maguknak kell fedezniök. Kivételképen a felavatott önkéntes jelentkezőknek az avató-bizottság előtt való megjelenésökkel kapcsolatban felmerülő vasuti (hajó) utazási költségei — úgy az oda, mint a visszautazási költségek —, bevonulásuk után az államkincstár terhére meg fognak térítettetni. Ezen költségek tényleges kifizetésének igazolhatása céljából az önkéntes jelentkezők a járás: főszolgabirónál (városi katonai ügyi előadó-

nál) való jelentkezésük alkalmával igazolvánnyal láttatnak el arról, hogy a m. kir. honvédség kötelékébe való önkéntes belépésre jelentkeztek s alkalmasságuk megvizsgálása céljából a törvényhatóság székhelyén működő avató-bizottság előtt meg kell jelenniük. Ezen igazolvány az avató-bizottság székhelyére való utazás, valamint az onnan való visszautazás alkalmával a vasuti (hajó) állomási pénztáraknál a jegyváltáskor felmutatandó s ezek a pénztárak a vasuti viteldíj tényleges kifizetését az igazolvány megfelelő rovata alatt igazolják. Ezen igazolvány alapján az államkincstár terhére vasuti (hajó) menetjegynek hitelezetten való kiszolgáltatását senki sem kívánhatja, hanem a viteldíjakat mindenkinek sajátjából kell előlegeznie.

A tényleges szolgálatra való bevonulás után ennek az igazolványnak benyújtása mellett a viteldíjak visszatérítését az érdekelteknek szolgálati úton kell kérniük.

IX. Büntető rendelkezések.

A fentebb vázolt kötelezettségek teljesítését elmulasztó, illetőleg korlátozásokat megszegő önkéntes jelentkezők a m. kir. honvédségről szóló törvény rendelkezései értelmében a következő büntetések alá esnek.

1. Aki a nyilvántartás céljából előírt jelentkezések teljesítését (lásd jelen Hirdetmény V. pont 2. bekezdésének 2. pontját) elmulasztja, a törvény 27. §-a értelmében kihágás miatt két hónapig terjedhető elzárással és 6.000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettik;

2. aki katonai hatóságok engedélye nélkül nősül (lásd jelen Hirdetmény V. pontja 2. bekezdésének 3. pontját) a törvény 28. §-a első bekezdése értelmében kihágás miatt 2 hónapig terjedhető elzárással és 6.000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettik;

3. aki az ország területét a honvédelmi minister engedélye nélkül elhagyja (lásd jelen Hirdetmény V. pontjának 2. bekezdés 1. pontját) a törvény 29. §-a értelmében vétséget követ el és 2 évig terjedhető fogházzal és 20.000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettik;

4. aki fondorlatot használ abból a célból, hogy magát a jelen törvény értelmében kötelező katonai szolgálat teljesítése alól kivonja, vétség miatt 3 évig terjedhető fogházzal és 50.000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettik. Ennek a vétségnek büntetése 5 évig terjedhető fogház és 100.000 koronáig terjedhető pénzbüntetés akkor, ha a cselekmény a katonai szolgálatra kötelezett egyén egészségének vagy testi épségének megrongálására irányul;

5. az a felavatott önkéntes jelentkező, aki a hozzá intézett behívási parancsnak eleget nem tesz, ha mulasztása nem vétkes, vétség miatt 1 évig terjedhető fogsággal és 10.000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel, ha pedig a mulasztás nyolc napnál tovább tartott, büntetett miatt 3 évig terjedhető börtönnel és 50.000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettik.

A most megjelölt büntettek, vétségek és kihágások a honvédségi törvény 33. §-a értelmében akkor is büntetendők, ha külföldön követték el, viszont a törvény 32. §-a értelmében a 29., 30. és 31. §-ok alá eső vétségek kísérlete is büntetettik.

Budapest, 1921. évi december hóban.

Belitska Sándor s. k.,
m. kir. honvédelmi minister.

H. sz. melléklet a 37,976/1921. H. M. számú rendelethez.

Kimutatás

az egyes törvényhatóságok által kiállítandó önkéntesek számáról.

Folyó szám	Törvényhatóság megnevezése	Kiállítandó önkéntesek száma
I. Megyei törvényhatóságok:		
1.	Fejér vm.	1106
2.	Győr vm.	432
3.	Tolna vm.	1346
4.	Veszprém vm.	1169
5.	Baranya vm.	1256
6.	Komárom vm.	497
7.	Moson vm.	286
8.	Sopron vm.	612
9.	Somogy vm.	1796
10.	Vas vm.	1552
11.	Zala vm.	1756
12.	P.-P.-S.-Kiskun vm.	5269*)
13.	J.-N.-K.-Szolnok vm.	1914
14.	Heves vm.	1406
15.	Borsod vm.	1190
16.	Gömör és Kishont vm.	74
17.	Nógrád vm.	796
18.	Hont vm.	103
19.	Esztergom vm.	236
20.	Zemplén vm.	542
21.	Szabolcs vm.	1598
22.	Bereg vm.	116
23.	Abauj-Torna vm.	408
24.	Hajdu vm.	825
25.	Bihar vm.	795
26.	Békés vm.	1526
27.	Szatmár vm.	583
28.	Arad vm.	92
29.	Csanád vm.	653
30.	Torontál vm.	60
31.	Csongrád vm.	612
32.	Bács-Bodrog vm.	428

Folyó szám	Törvényhatóság megnevezése	Kiállítandó önkéntesek száma
II. Városi törvényhatóságok:		
1.	Budapest	3912
2.	Székesfehérvár	188
3.	Győr	224
4.	Sopron	176
5.	Baja	105
6.	Hódmezővásárhely	326
7.	Szeged	610
8.	Kecskemét	346
9.	Debreczen	473
10.	Miskolcz	266
11.	Pécs	253

^{*)} *Megjegyzés.* Ebből 3759 fő a biai, aszódi, gödöllői, kispesti, monori, gyömrői, nagykútai, pomázi, rácskevei, váczi, alsódabaszi és abonyi járások, valamint Cegléd, Nagykőrös, Szentendre, Újpest és Vác városok területéről, 1510 fő a dunavetséi, kalocsai, kiskőrösi, kiskunfélegyházai, kunszentmiklósi járások és Kiskunfélegyháza, Kiskunhalas és Kalocsa városok területéről állítandó ki.

M. sz. melléklet a 37,976/1921. H. M. sz. rendelethez.

Kötelező.

Ahalirott évi hó . . . -én született
illetőségi (. vármegye) kötelezem magamat, hogy a m. kir. hon-
védségben az alábbi feltételek mellett, mai naptól számított 12 évre terjedő szolgálati
kötelezettséget teljesítek:

1. Egyelőre csupán néhány heti, de a honvédségi törvényben megállapított 6 hó-
napot semmi esetre meg nem haladó próbaszolgálatra leszek kötelezett s a katonai ható-
ság csak ezen próbaszolgálatom eredményéhez képest fog a katonai szolgálatra való
végleges felvételem tekintetében határozni. Viszont magamnak is jogomban áll a próba-
szolgálat letelte után a m. kir. honvédség kötelékéből minden megokolás nélkül kilépnem.
A katonai hatóságnak azonban jogában áll a próbaszolgálat tartama alatt is alkalmatlan-
ságom esetén elbocsátania. Nekem a katonai szolgálatból a próbaszolgálat letelte előtt
való kilépésre nincs jogom.

2. A mai napig teljesített tényleges katonai szolgálatom ideje (a háborus évek is)
újonnan elvállalt 12 évi szolgálati kötelezettségembe teljes mérvében beszámíttatik.

3. A 2. pont szerint számítva összesen 6 évi tényleges katonai szolgálat teljesítése után netáni kérelmemre tartósan szabadságoltatni fogok; kivéve, ha beszámítandó előző tényleges szolgálatom ideje az 5 évet meghaladja, amely esetben legalább 1 évre terjedő tényleges szolgálatot tartozom teljesíteni.

4. Tudomásul veszem, hogy a m. kir. Honvédelmi Minister Úr elvállalt kötelezettségem letelte előtt is közérdekből tartósan szabadságolhat.

5. Amennyiben szolgálati kötelezettségem tartama alatt családom oly helyzetbe jutna, hogy annak fentartása egyedül reám hárulna, vagy oly mezei gazdaságot örökölnék, amelynek földjővedelme egy 5 tagú család önálló eltartására elegendő, de annak négyzseresét meg nem haladja, feltéve, hogy azon magam fogok gazdálkodni, vagy egyéb kivételes méltánylást érdemlő változás állana be gazdasági helyzetemben, elvállalt kötelezettségem alól a honvédelmi minister úr által mentesíthető és a m. kir. honvédség kötelékéből elbocsátható leszek.

6. Amennyiben szolgálati kötelezettségem tartama alatt a katonai szolgálatra alkalmatlanná leszek, a m. kir. honvédség kötelékéből szolgálati kötelezettségem letelte előtt is elbocsátható leszek. Ha alkalmatlanságom a katonai szolgálat teljesítéséből kifolyólag állana elő, a katonai nyugdíjtörvény szerinti nyugellátására nyerek igényt.

7. A tényleges katonai szolgálat teljesítése alatt a teljes természetbeni ellátáson (elhelyezés, élelmezés, ruházat) kívül az 1921. évi/eh. 15. számú honvédelmi minis-teri rendelettel megállapított pénzbeli illetékekben fogok részesítettetni.

8. Tudomásul veszem, hogy 12 évi szolgálati kötelezettségem letelte után a tényleges katonai szolgálatban továbbra is megmaradhatok.

9. Az önkéntes vállalkozásom alapján teljesített katonai szolgálati kötelezettségem fejében annak tartamához képest minden a jövőben netán bevezetendő rendes közérdeki munkára való kötelezettség teljesítése alól mentesítettetni fogok, illetőleg annak teljesítése tekintetében kedvezményben fogok részesítettetni.

10.*) Önkéntes vállalkozás alapján teljesített katonai szolgálatom tartama alatt szak-, közép-, főiskolai tanulmányaim folytatására, ipari, mezőgazdasági irányú szakképzésre tartok igényt. Önkéntes vállalkozás alapján teljesített katonai szolgálatom fejében pénzbeli illetékeimből eredő megtakarításokból megveendő földbirtokot és a gazdálkodás megkezdéséhez szükséges tőkeösszeget kívánok szerezni.

Katonai szolgálatom teljesítése után csendőrségi, rendőrségi, vámőrségi, folyamőrségi, pénzügyőrségi szolgálatba kívánok lépni (az állami igazgatás bármely ágában való elhelyezésemet kérem).

Kelt hó -n.

Kelt hó -n.

(A jelentkező aláírása.)

Előttünk:

.....
.....

mint tanúk.

*) Jexyzet. A meg nem ielelő szöveg kihuzandó.

IV. sz. melléklet a 37,976/1921. H. M. számú rendelethez.

..... vármegyei (városi) avató-bizottság.

Felavatási igazolvány.

Az évi születésű illetőségű lakos
(név) fent jelzett avató-bizottság által mai napon a m. kir. honvédség
kötelekébe önkéntes jelentkezése alapján felavattatott.

Kelt évi hó -n.

(P. H.)

aláírás.

az avató-bizottság elnöke.

Tudnivalók a felavatottak számára:

1. A felavatottak, — amennyiben az alól fel nem mentetnek — felavatásuk következtében egyelőre néhány heti, de a honvédségi törvényben megállapított hat hónapot semmi esetre sem meghaladó próbaszolgálatra válnak kötelezettek. Katonai szolgálatra való végleges felvételük tekintetében csak a próbaszolgálat eredménye alapján történik döntés. Ugyancsak a próbaszolgálat teljesítése után kell a felavatottaknak is nyilatkoznok, hogy a katonai szolgálatra való végleges felvételüket óhajtják-e.

2. A felavatottak az ország területét csak a honvédelmi minister engedélye mellett hagyhatják el. Ily engedély csak egészen kivételes, életbevágóan fontos esetekben nyerhető. Az engedély elnyerése iránti folyamodványt, megfelelő igazoló iratokkal felszerelve, jelen felavatási igazolvány csatolása mellett, a felhozott körülmények valódiságának a tartózkodási hely járási főszolgabírájával (város katonaiügyi előadójával) való igazoltatása után, a jelen felavatási igazolványon megjelölt vármegye alispánjánál (város polgármesterénél) kell benyújtani.

3. A felavatottak, állandó tartózkodási helyükre felavatásuk után történt visszatérésük alkalmával 24 órán belül tartózkodási helyük községi előljáróságánál, városi hatóságánál jelentkezni tartoznak. Ugyancsak kötelesek a felavatottak állandó tartózkodási helyüknek minden változtatását, még pedig a távozást megelőző, illetőleg a megérkezést követő 24 órán belül úgy régi, mint új tartózkodási helyüknek községi előljáróságánál (városi hatóságánál) bejelenteni. Városokban minden lakásváltoztatás épúgy 24 órán belül bejelentendő. Végül köteles a felavatott tényleges szolgálatra való bevonulását a bevonulást 24 órával megelőzőleg az említett hatóságnál szintén bejelenteni.

4. A felavatottak a honvédelmi minister engedélye nélkül nem nősülhetnek. A nősülési engedély iránti kérelmet a felavatást eszközölt törvényhatóság útján kell előterjeszteni. A folyamodványhoz mellékelni kell: a) a jegyesek születési anyakönyvi kivona-

iait (keresztleveleit); b) a jegyesek egyikének vagy másikának kiskorúsága esetén az atyának (gyámnak) a házasságba való, gyámhatóságilag jóváhagyott beleegyezését; c) az ara erkölcsi bizonyítványát; d) ha a jegyesek egyike özvegy, az elhunyt házastárs halotti anyakönyvi kivonatát; e) ha a jegyesek egyike elvált, a korábbi házasság megkötését vagy felbontását igazoló okmányokat; f) jelen felavatási igazolványt.

5. A felavatottak tényleges katonai szolgálatra behívójegy útján hivatnak be, s kötelesek a kitűzött időpontban bevonulási kötelezettségüknek pontosan eleget tenni.

6. A rájuk háruló kötelezettségek teljesítését elmulasztó felavatottak a m. kir. honvédségi törvény rendelkezései értelmében a következő büntetéseknek teszik ki magukat:

a) a jelentkezési kötelezettségek teljesítését elmulasztó felavatott a törvény 27. §-a értelmében, kihágás miatt két hónapig terjedhető elzárással és 6.000 K-ig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettik;

b) a katonai hatóságok engedélye nélkül megnősülő felavatott a törvény 28. §-a értelmében kihágás miatt 2 hónapig terjedhető elzárással és 6.000 K-ig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettik;

c) az ország területéről a honvédelmi miniszter engedélye nélkül távozó felavatott a törvény 29. §-a értelmében vétség miatt 2 évig terjedhető fogházzal és 20.000 K-ig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettik;

d) az öt terhelő szolgálati kötelezettség alól magát fondorlattal kivonni óhajtó felavatott vétség miatt 3 évig terjedhető fogházzal és 50.000 K-ig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettik. Ennek a vétségnek a büntetése 5 évig terjedhető fogház és 100.000 K-ig terjedhető pénzbüntetés akkor, ha a cselekmény a felavatott egészségének vagy testi épségének megrongálására irányult;

e) az a felavatott, aki a hozzá intézett behívási parancsnak eleget nem tesz, amennyiben mulasztása nem véetlen, vétség miatt 1 évig terjedhető fogsággal és 10.000 K-ig terjedhető pénzbüntetéssel, ha pedig a mulasztás 8 napnál tovább tartott, büntetett miatt 3 évig terjedhető börtönnel és 50.000 K-ig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettik.

A tartózkodási hely változtatására vonatkozó bejelentések.

38.**A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 85,475/1921. K. M. számú
körrendelete.**

Az olasz és bolgár állampolgárok iparüzése.

(Valamennyi másodfokú iparhatósághoz.)

Olaszország és Bulgária kormányai a magyar állampolgárokat az iparüzés megkezdése és folytatása tekintetében saját állampolgáraikkal egyenlő elbánásban részesítik. Mihez képest további intézkedésig elrendelem, hogy e két állam polgárai részére iparigazolvány, illetőleg iparendély (hatósági engedély) a magyar állampolgárok részére megkívánt előfeltételek fennforgása esetén szabályszerűen kiszolgáltassék.

Önként értetődik, hogy a jelen körrendelet a hivatali elődöm által 1915. évi szeptember hó 2-án 46,215/IV. szám alatt kiadott körrendeletben megállapított közrendészeti jellegű intézkedést nem érinti.

Budapest, 1921. évi december hó 31-én.

Dr. Hegyeshalmy Lajos s. k.,
m. kir. kereskedelemügyi miniszter.

39.**A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 97,818/1921. K. M. számú
rendelete.**

Az 1874 : VIII. t.-c. alapján felállított hordóhitelesítő hivatalok további működése tárgyában 1909. évi január hó 7-én 1,054/IV. szám alatt kiadott rendelet hatályának újabb meghosszabbítása.

Minthogy a magyarországi törvényhatóságok, városok és községek közül még számosan nem hajtották végre az 1874 : VIII. t.-c. alapján felállított hordóhitelesítő hivataloknak hordójelző hivatalokká való átalakítása iránt az 1907 : V. t.-c. 39. §-a alapján hozott határozataikat, sőt egyes határozatok kormányhatósági jóváhagyás hiányában még jogerőre sem emelkedtek s minthogy ilyen viszonyok között az illető törvényhatóságoknak, városoknak és községeknek a hordójelzés végzésére az 1922. évi január 1-én már az 1907 : V. t.-c. 25. §-a értelmében felállított, illetőleg felállítani szándékolt, vagy a törvény 39. §-a alapján átalakított hordójelző hivatalok még rendelkezésükre nem állanak, a hordójelzői szolgálat folytonosságához fűződő közérdek szem előtt tartásával az 1874 : VIII. t.-c. alapján felállított és hordójelzést teljesítő hordóhitelesítő hivatalok további

működése tárgyában az 1909. évi január hó 7-én 1,054/IV. sz. a., illetőleg 1920. évi december hó 23-án 80,460/1920—20. sz. a. kiadott rendelet hatályát — azokra a törvényhatóságokra, városokra és községekre nézve, melyek a szóbanforgó hivatalaik átalakítására vonatkozó határozataikat bármely okból még végre nem hajtották, az 1909. évi január hó 7-én 1,054/IV. sz. a. kiadott rendelet által megállapított feltételek mellett és korlátok között — 1922. évi június hó 30-ig bezárólag a m. kir. belügyminister úrral egyetértőleg meghosszabbítom.

Budapest, 1921. évi december hó 31-én.

Dr. Hegyeshalmy Lajos s. k.,
m. kir. kereskedelemügyi miniszter.

40.

A m. kir. belügyministernek 105,469/1921. B. M. számú körrendelete.

A házasság kihirdetése alóli felmentésekért befolyó díjak elszámolása.

(Valamennyi vármegyei törvényhatóság székhelyén működő állampénztárnak.)

Az 1921. évi október hó 29-én a Házassági Utasítás 51. §-ának módosítása tárgyában kiadott 91,889/1921. B. M. sz. körrendeletem¹⁾ kiegészítése képen utasítom a m. kir. állampénztárt, hogy a vármegyei törvényhatóság első tisztviselője (alispán) által a házasság kihirdetése alól megadott felmentésekért az állampénztárba befizetett 100 K díjakat a belügyi tárcanaplóban „Házasság kihirdetése alóli felmentésekért befolyó díjak” címen számolja el.

Budapest, 1921. évi december hó 1-én.

A miniszter helyett:
Dr. Schreiber s. k.,
h. államtitkár.

¹⁾ B. K. 1921. évf. 48. száma.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Tudomásul.** A »Belügyi Közlöny« 1921. évi tárgymutatója jelen számmal egyidejűleg szétküldetvén, ez évfolyam anyaga akadálytalanul bekötethető.

— **»Sopron« című filmfelvétel kötelező lejátsszásának elrendelése.** A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter a Népnevelő Filmipari r.-t. megbízásából készült »Sopron« című filmfelvételnek az ország összes mozgóképtételeiben való kötelező lejátsszását elrendeke.

SZEMÉLYI HIREK.

Elismerés tudtuladása.

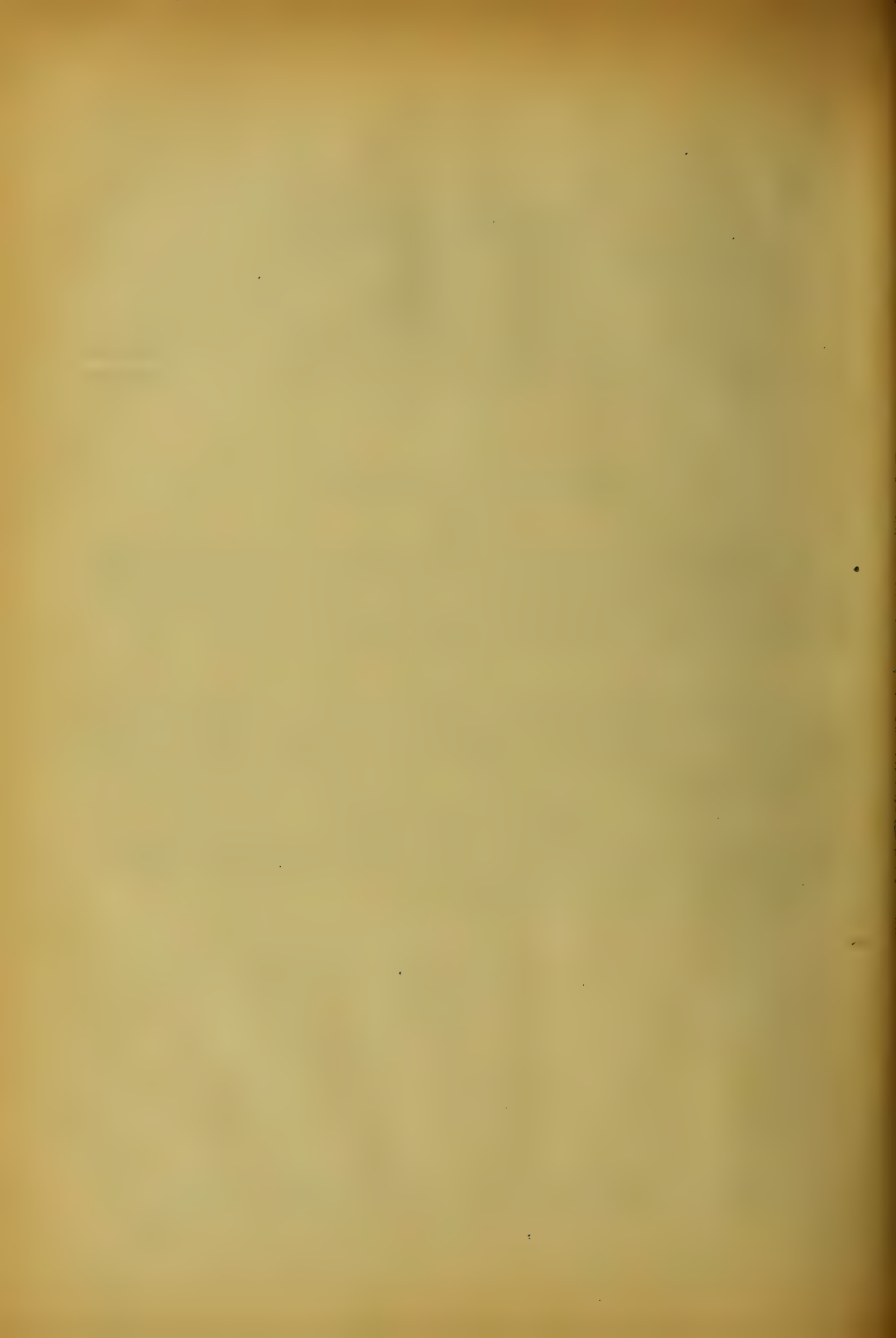
A *Kormányzó Ur Ó Főméltósága* az 1921. évi december hó 23-án kelt magas elhatározásával a m. kir. belügyminister előterjesztésére megengedni méltóztatott, hogy *Ragó László* volt hevesvezekényi községi bírónak a közszolgálatban közel félszázadon át teljesített hű és buzgó munkásságáért elismerése tudtul adassék.

Kinevezés az országos levéltárhoz.

A m. kir. belügyminister *dr. Hajnal István* egyetemi magántanár középiskolai tanárt a VIII. fizetési osztályba sorozott ideiglenes minőségű országos allevéltárnokká nevezte ki.

Anyakönyvvezetők kinevezése.

A m. kir. belügyminister a szegedi II. állami anyakönyvi kerületbe *Brandt József* nyug. kántortanítót, — a szegedi III. állami anyakönyvi kerületbe pedig *Vida László* m. kir. állami tanítót anyakönyvvezetőkke nevezte ki.

BELÜGYI KÖZLÖNY

KIADJA A MAGYAR KIRÁLYI BELÜGYMINISTERIUM.

MEGJELENIK RENDSZERINT MINDEN VASÁRNPAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Egész évre hatóságok és hatósági közegek részére 110, magánosok részére 100 korona.

CHEQUE-SZÁMLA SZÁMA: 15,700.

TARTALOM.

RENDELETEK.

10,780/1921. M. E. sz. Az árvizsgáló bizottságok hatáskörének, szervezetének és eljárásának szabályozásáról szóló 4,401/1921. M. E. számú rendelet egyes rendelkezéseinek módosítása	Lap 242
260/1922. M. E. sz. A trianoni békeszerződés egyes katonai vonatkozású rendelkezéseinek ismertetése és végrehajtása	244
377/1922. M. E. sz. A törvénytelen gyermek atyai elismerésének megállapítására irányuló bírói nem peres eljárás	246
617/1922. M. E. sz. A háború előtt magyar és brit állampolgárok között keletkezett pénztartozások	247
151,143/1921. F. M. sz. A marhalevékezélesi díjak újabb megállapítása	248
308/1922. H. M. sz. Az önkéntes jelentkezési rendszer bevezetése ügyében kiadott 37,976/1921. H. M. számú körrendelet helyesbítése	249
174,746/1921. P. M. sz. A vagyonváltságról szóló I. törvény harmadik fejezete értelmében váltságköteles és 400/1921. M. E., illetőleg 369/1921. P. M. számú rendeletekkel zárolt külföldi értékpapiroknak a zárolás alól való részletes feloldása	250
77/1922. P. M. sz. Az ingatlan vagyonváltságról szóló törvény egyes rendelkezéseinek magyarázata	252
ad 32,229/1921. B. M. sz. A belügyminister hivatalba lépése	253
4,540/1922. B. M. sz. Kecskemét thjf. város I. választókerületében megtartandó nemzetgyűlési választás napja	254

KÖZLEMÉNYEK.

Községalakulások	254
Határészátcsatolás	254

Ehhez a számhoz melléklet csatolva nincs.

KÜLÖNFÉLEK.

	Lap
Postai szállítási jog újbóli engedélyezése	254
Postai szállítási jog megvonása	255
Állítólag elveszett községi közigazgatási vizsgabizonyítvány pótlása	255

SZEMÉLYI HIREK.

Államrendőrségi kinevezések	255
Anyakönyvvezető kinevezése	255

Államok!
L. B. L.
Berkelef
B. Imre
RENDELETEK.**41.**

A m. kir. kormánynak 10,780/1921. M. E. számú rendelete.

Az árvizsgáló bizottságok hatáskörének, szervezetének és eljárásának újabb szabályozásáról szóló 4,401/1921. M. E. számú rendelet egyes rendelkezéseinek módosítása.

A m. kir. ministerium az 1920:VI. törvénycikkben kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli:

1. §. A 4401/1921. M. E. számú rendelet¹⁾ 1. §-ának második bekezdése a következő rendelkezéssel egészített ki: »Ez a korlátozás nem vonatkozik a nyilvános étkezési üzemekben (2. §. I. 11.) kiszolgáltató cikkek közül azokra, amelyek csupán azért esnek fénnyüzési forgalmi adó alá, mert azokat fénnyüzési (különleges fénnyüzési) vállalatnak nyilvánított üzem szolgáltatja ki.«

2. §. A 4,401/1921. M. E. számú rendelet 19. §-ának I. 2. pontja helyébe a következő rendelkezés lép: »2. Amennyiben az intézkedést a helyi viszonyok mellőzhetetlenné teszik, tájékoztató árakat állapít meg élelmicikkekre és közszükségleti iparcikkekre, tájékoztató díjakat határoz meg a közvetlen fogyasztók részére teljesítendő közszükségletet kielégítő ipari munkákra és egyéb ily természetű szolgáltatásokra.«

3. §. Ez a rendelet kihirdetésének napján²⁾ lép életbe.

Budapest, 1922. évi január hó 5-én.

Gróf Bethlen István s. k.,
m. kir. miniszterelnök.

¹⁾ B. K. 1921. évf. 870. lapon.

²⁾ Kihirdettetett a »Budapesti Közlöny«-ben 1922. évi január hó 14-én.

42.

A m. kir. kormánynak 260/1922. M. E. számú rendelete.**A trianoni békeszerződés egyes katonai vonatkozású rendelkezéseinek ismertetése és végrehajtása.**

A m. kir. ministerium a trianoni békeszerződés becikkelyezéséről szóló 1921. évi XXXIII. t.-c. 2. §-ában nyert felhatalmazás alapján a következőket rendeli:

1. §. A békeszerződés 115. cikke értelmében fegyvert, lőszert vagy hadianyagot egy az állam tulajdonában és igazgatásában levő gyáron kívül más gyárban csak akkor lehet előállítani, ha arra a békeszerződés 137. cikkében említett Ellenőrző Bizottság engedélyt ad; ennek folytán a honvédelmi miniszternek az említett Ellenőrző Bizottság hozzájárulásával adott engedélye szükséges a következő eszközök és anyagok előállításához:

1. mindennemű lövegek (ágyúk, tarackok és mozsarak);
2. mindennemű löveghez tartozó kerekcső lövegtalpak, előretolók és szilárdan álló lövegtalpak;
3. minden ürméretű tüzérségi lövészer, úgy mint: lövedék, töltényhüvely, csappantyú, lőpor, gyújtó lövedéktöltet;
4. minden ürméretű tüzérségi lőszer egyes alkotórészei;
5. minden ürméretű és fajtájú aknavető talpával és kellékeivel együtt;
6. minden ürméretű és fajtájú aknavető lőszer;
7. minden fajtájú géppuska és golyószóró szállító eszközeivel együtt, továbbá katonai kézi lőfegyverek;
8. a 7. pont alatt említett fegyverekhez szolgáló lőszer összes fajtája;
9. minden fajtájú és jellegű kézigránát;
10. katonai lőpor, robbantóanyagok a bánya-, útépités, illetőleg ipari és közgazdasági célokat szolgáló anyagok kivételével;
11. katonai fényszórók;
12. tábori szikratáviró eszközök és jelzések továbbítására, fogadására és felfogására szolgáló katonai berendezések más fajtái;
13. lövegirányzó berendezések, tűzvezető készülékek, katonai távolság- és hangmérő készülékek;
14. katonai kocsik, ideértve a katonai megfigyelő kocsikat és katonai megfigyelő létrákat szerelvényeikkel együtt;
15. tábori sütődék;
16. katonai mozgókonyhák;
17. katonai mozgóműhelyek;
18. lándzsák, szuronyok és katonai kardok;
19. bármely fegyvernemhez tartozó katonai katonai felszerelési cikkei;

20. katonai célokra különösen használható tüskedrót, beleértve a hozzátartozó támaszokat és más védelmi berendezéseket;

21. katonai csapatok által használható mindennemű katonai szerszámok, beleértve a katonai aknaszerelvényeket is;

22. katonai pontonok és különleges eszközök katonai hidvonatokhoz;

23. lőszerládák és csomagolószerények, amelyek különösen hadiszerelék megőrzésére és továbbítására be vannak rendezve.

2. §. A békeszerződés 119. cikke értelmében a lángvetők, katonai célokra szolgáló fojtó, mérgező vagy hasonló gázok, az ezekkel rokon folyadékok, anyagok, valamint az említett ipari termékek előállítására, fentartására vagy használatára szolgáló anyagok, végül a páncélos járművek, tankok vagy hadicélokra használható más hasonló gépek előállítása és behozatala tilos.

3. §. A békeszerződés 124. cikke értelmében hadi vagy kereskedelmi célokra szolgáló tengeralattjáró hajót építeni vagy megszerezni tilos.

4. §. A békeszerződés 131. cikke értelmében a békeszerződés életbelépésétől számított 6 hónapon belül, vagyis 1921. évi július hó 26. napjától 1922. évi január hó 25. napjáig légi járműrészek, légi járóművek, légi járóműmotorok és légi járóműmotorrészek gyártása, behozatala és kivitele tilos.

5. §. Aki a jelen rendeletben említett előállítási, gyártási, megszerzési, behozatali és kiviteli tilalmat megszegi, kihágást követ el és tizenöt napig terjedhető elzárással, valamint kétezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

E kihágás miatt az eljárás a közigazgatási hatóságnak mint rendőri büntetőbíró-ságnak, a m. kir. államrendőrség működési területén pedig az államrendőrségnek hatáskörébe tartozik.

6. §. Ez a rendelet kihirdetésének napján¹⁾ lép életbe és a honvédelmi miniszter hajtja végre.

Budapest, 1922. évi január hó 9-én.

Gróf Bethlen István s. k.,
m. kir. miniszterelnök.

¹⁾ Kihirdetett a „Budapesti Közlöny”-ben 1922. évi január hó 12-én.

43.

A m. kir. kormánynak 377/1922. M. E. számú rendelete.**A törvénytelen gyermek atyai elismerésének megállapítására irányuló bírói nem peres eljárás.**

Minthogy a háború és a forradalmak következtében előállott rendkívüli viszonyok miatt az atya halála vagy eltűnte után nagy nehézséggel jár a törvénytelen gyermek utólagos házasságkötéssel történt törvényesítésének megállapítása még olyan esetekben is, amidőn a meghalt vagy az eltűnt atya a gyermeket tőle származottnak elismerte, ha ezt az elismerést sem az anyakönyvben fel nem jegyeztette, sem ily feljegyzésre alkalmas alakban ki nem jelentette, e megállapítás megkönnyítése érdekében a m. kir. minis-
terium az 1920 : VI. törvénycikkben kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli:

1. §. Ha a természetes atya a tőle származottnak elismert törvénytelen gyermeke anyjával utólagosan házasságot kötött és meghalt vagy holtak nyilvánítottak nélkül, hogy gyermekének elismerését az anyakönyvben feljegyeztette vagy ily feljegyzésre alkalmas okiratba foglaltatta volna, a gyermek, az anya vagy törvényes képviselőjük a lakóhely szerint illetékes kir. járásbíróság előtt a jelen rendelet 2-5. §-ában szabályozott eljárás útján kérheti az atyai elismerés megtörténtének bírói megállapítását.

2. §. A kérelmet szóval vagy írásban az eljárásra illetékes kir. járásbíróság vagy a kérelmező lakó- vagy tartózkodóhelyének állami anyakönyvvezetőjénél lehet előterjeszteni.

A szóbeli kérelmet — szükség esetében a személyazonosság megállapítása után — jegyzőkönyvbe kell foglalni.

A kérelemben elő kell adni azokat az adatokat, amelyekből megállapítható, hogy a férj a gyermeket elismerte.

Az anyakönyvvezető a nála előterjesztett kérelmet vagy a szóbeli kérelemről készített jegyzőkönyvet a szükséges iratokkal felszerelve az illetékes kir. járásbíróshoz terjeszti be.

3. §. A bíróság, ha eljárásra nem illetékes vagy ha a kérelmet nyilvánvalóan arra nem jogosított személy (1. §.) terjesztette elő, a kérelmet a hivatalból visszautasítja.

Ha a visszautasításra nincs ok, a bíróság a tényállás felderítése és a szükséges bizonyítás felvétele iránt hivatalból intézkedik és ennek megtörténte után a kérelem felől végzéssel határoz; ha bizonyitottnak találja az elismerést, ezt végzésében megállapítja, ellenkező esetben a kérelmet elutasítja.

A kérelmet a felek meghallgatása nélkül is el lehet intézni, ha a meghallgatás nem mutatkozik szükségesnek.

Az eljárást befejező végzést a gyermekre illetékes árvaszék ügyészével is közölni kell.

Az eljárást befejező végzés ellen egyfokú felfolyamodásnak van helye a kir. törvényszékhez. Felfolyamodással az árvaszéki ügyész is élhet.

4. §. A kérelemnek helytadó végzést a jogerő feltüntetésével a 2. §. utolsó bekezdésében említett iratokkal együtt át kell tenni az illetékes anyakönyvvezetőhöz, aki azt,

hogy a gyermeknek atyja által történt elismerését a bíróság e rendelet alapján megállapította, a végzés és a jelen rendelet számára hivatkozással, a gyermek születési anyakönyvének »Utólagos bejegyzések« rovatában (jegyzőkönyvi mintájú anyakönyvben a lap szélén) feljegyzi és az utólagos házasság által történt törvényesítés megállapítása és anyakönyvi feljegyzése iránti eljárást (80,000/1906. B. M. számú rendelet ötödik része) hivatalból megindítja.

A végzés alapján fogatosított anyakönyvi feljegyzésnek ugyanaz a hatálya, mint az 1894:XXXIII. t.-c. 41. §-a alapján történt feljegyzésnek.

5. §. Ez a rendelet kihirdetésének napján¹⁾ lép életbe.

Katonai szolgálatot teljesítő egyének vagy velük egy tekintet alá eső egyének törvénytelen gyermekeire nézve az 1916. évi szeptember hó 27. napján 3,154/1916. M.E. szám alatt kibocsátott rendelet érintetlenül marad.

Budapest, 1922. évi január hó 7-én.

Gróf Bethlen István s. k.,

m. kir. miniszterelnök.

44.

A m. kir. kormánynak 617/1922. M. E. számú rendelete.

A háború előtt magyar és brit állampolgárok között keletkezett pénztartozások.

A trianoni békeszerződés 231. cikke a szerződés életbeléptétől kezdve megtiltja az érdekelt feleknek mind az említett cikk alá eső tartozások kiegyenlítését, mind ezen tartozások rendezését célzó minden olyan érintkezést is, amely nem a felülvizsgáló és kiegyenlítő hivatalok útján történik. Minthogy azonban a magyar és a brit királyi kormányok között lefolytatott tárgyalások alapján a brit felülvizsgáló és kiegyenlítő hivatal vezetője már rendeletileg intézkedett aziránt, hogy az érdekelt felek a hivatal jóváhagyásának fenntartásával közvetlenül is érintkezhessenek, ennek következtében a m. kir. ministerium az 1921:XXXIII. t.-c. 2. §-a alapján a trianoni békeszerződés részbeni végrehajtásaként a következőket rendeli:

1. §. A magyar állampolgár adósok és brit állampolgár hitelezők a békeszerződés 231. cikkének 1—4. pontja alá eső tartozások egyességi rendezése végett közvetlenül érintkezhetnek, de egyezségi tervezeteiket jóváhagyás céljából közösen kötelesek vagy a brit hivatalhoz (Administrator of Hungarian Property Cornwall House, Stamford Street London S. E. 1.) vagy a magyar hivatalnak (M. kir. Felülvizsgáló és Kiegyenlítő Hivatal Budapest, IV., Deák Ferenc-utca 1.) betérjeszteni. Az egyezség csak a két hivatal írásbeli jóváhagyása után teljesíthető.

A két hivatal bármelyikének ily jóváhagyása hiányában az egyezség érvénytelen.

2. §. Britt adósok és magyar hitelezők kizárólag a tartozás tisztázása céljából érintkezhetnek közvetlenül és a tartozás kiegyenlítésére vonatkozó ajánlatot csak abban

¹⁾ Kihirdettetett a »Budapesti Közlöny«-ben 1922. évi január hó 11-én.

az értelemben szabad tenni, hogy a kiegyenlítésnek a két hivatal útján kell történnie. A magyar hitelező köteles a saját idevonatkozó leveleinek másolatait, valamint az angol adósnak idevonatkozó eredeti leveleit felszólításra a m. kir. felülvizsgáló és kiegyenlítő hivatalnak bármikor átadni.

3. §. A jelen rendelet intézkedéseinek megszegése kihágás, amelynek büntetése tizenöt napig terjedő elzárás és kettőezer koronáig terjedő pénzbüntetés; az eljárás a kir. járásbíróság hatáskörébe tartozik.

4. §. Ez a rendelet kihirdetésének napján¹⁾ lép életbe.

Budapest, 1922. évi január hó 16-án.

Gróf Bethlen István s. k.,
m. kir. miniszterelnök.

45.

A m. kir. földművelésügyi miniszternek 151,143/1921. F. M. számú rendelete.

A marhalevélfelkezelési díjak újabb megállapítása.

(Valamennyi törvényhatóságnak.)

Az 1921: XXXIX. t.-cikk állatforgalmi adóról szóló II. fejezetének végrehajtása iránt kiadott 119,600/1921. F. M. számú utasítás és az ezzel kapcsolatban a marhalevélfelkezelés újabb szabályozása tárgyában kiadott 80,600/1921. F. M. számú rendelet²⁾ az eddiginél fokozottabb és felelősségteljes munkát követel meg a marhalevélfelkezelőktől.

Mint hogy a jelenleg szedhető marhalevélfelkezelési díjak a változott életviszonyoknál fogva nem állanak arányban azzal a különös gondot és figyelmet kívánó munkával, mely a marhalevélfelkezeléssel jár, ennél fogva a marhalevelek kiállítása és kezelése tárgyában kiadott 80,600/1921. F. M. számú rendelet 29. §. első bekezdésének ideiglenes hatályon kívül helyezése mellett 1922. évi január hó 1-étől kezdődő hatállyal a marhalevélfelkezelési díjakat további intézkedésig az alábbiak szerint állapítom meg:

1. Egy marhalevél kiállításának díja, tekintet nélkül a rájegyzett állatok számára	5 K
2. Tulajdonát ruházási nyilatkozat rávezetésének díja	3 »
3. Az állategészségügyi bizonyítvány megújításának, a külön eszközölt iránnyításnak, valamint lejegyzésnek díja	2 »

Felhivom, hogy fentiek megfelelő közzététele végett intézkedjék.

Budapest, 1921. évi december hó 30-án.

A miniszter helyett:
Tahy s. k.,
államtitkár.

¹⁾ Kihirdettetett a »Budapesti Közlöny«-ben 1922 évi január hó 17-én.

²⁾ E. K. 1921. évf. 1792. lapon.

46.

**A m. kir. honvédelmi miniszternek 308/1922. H. M. számú
körrendelete.**

**Az önkéntes jelentkezési rendszer bevezetése ügyében kiadott 37,976/1921. H. M. számú
körrendelet helyesbítése.**

(Valamennyi törvényhatóságnak.)

Az önkéntes jelentkezésre alapított kiegészítési rendszer bevezetése ügyében 1921. évi december hó 24-ről 37,976/1921. szám alatt kiadott rendeletemet az alábbiak szerint módosítom, illetőleg egészítem ki:

1. A rendelet I. fejezetének 1. pontja 6. sorából és VI. fejezete első bekezdésének 5. sorából a »de a törvényben megállapított 6 hónapot semmiesetre sem meghaladó«; a rendelet I. mellékletét képező Hirdetmény III. pontjának második bekezdése harmadik sorából a »de az említett §-ban megállapított 6 hónapot semmi esetre sem meghaladó«; a rendelet III. mellékletét képező kötelező első és második sorából és a rendelet IV. mellékletét képező Felavatási Igazolványon levő »Tudnivalók« 1. pontjának második és harmadik sorából a »de a honvédségi törvényben megállapított 6 hónapot semmi esetre meg nem (sem) meghaladó« szövegrész törlendő.

A jelentkezők által aláírandó kötelezőkből, amennyiben azok már sokszorosítottak volna, a jelzett szövegrész ugyancsak törlendő.

2. A rendelet IV. fejezetében foglalt rendelkezések kiegészítése gyanánt megengedem, hogy abban az esetben, ha egy járás (város) területéről önkéntes belépésre egyszerre nagyobb számú (kb. 20—40) egyén jelentkezne, a felavatásnak a helyszínén való fogadtatása céljából az illető járás székhelyére (városba) külön avató bizottság kizsálljon.

Avató bizottságnak a járás székhelyére (városba) való kizsállását az érdekelt törvényhatóságokkal egyetértőleg a katonai körletparancsnokság rendeli el, mely utóbbi egyuttal intézkedik az avató bizottság elnökének (m. kir. honvédség képviselőjének) és orvosának kirendelése iránt. A bizottságban való közreműködésre hivatott közigazgatási tisztviselő teendőit ílv esetekben mindig az illető járás főszolgabírájának (városi katonai ügyi előadó-jának) kell ellátnia, a segédszemélyzet is a járási főszolgabíró (városi katonai ügyi előadó) által becsátandó rendelkezésre. A törvényhatósági avató bizottság székhelyén kívül történt felavatásokról avatási jegyzőkönyvi kivonat vezetendő s az avató bizottság minden tagja által aláírandó. A felavatások azután ezekből az avatási jegyzőkönyvi kivonatokból a törvényhatóság területéről felavatott egyénekről vezetett avatási jegyzőkönyvbe átveze-tendők. A szükséges nyomatványokat (avatási jegyzőkönyvi kivonat, kötelező felavatási igazolvány) az avató bizottság katonai tagjainak kell a helyszínére magukkal vinniök.

Az avató bizottságok ily kiszállásával felmerülő költségek természetesen ugyancsak a honvédelmi tárczát terhelik. -

Ez a rendelkezés a rendelet IV. fejezeténél előjegyzendő.

Együttal félreértések elkerülése céljából közlöm, hogy a rendelet I. mellékletét képező Hirdetmény I. 1. pontja harmadik bekezdése alatt foglalt az a rendelkezés, hogy a multban tisztjelölti vagy altiszti rendfokozatot elért egyének a m. kir. honvédségbe legénységi minőségben való belépésük esetén a viselt rendfokozatuknak megfelelő tiszti rendfokozatot viselő egyének a tiszthelyettesi rendfokozatnak megfelelő legmagasabb pénzbeli illetékekben fognak részesítettetni, természetesen úgy, akként értendő, hogy tisztjelöltek és altisztek csak a viselt rendfokozatuknak megfelelő legalacsonyabb, míg tisztek a tiszthelyettesi rendfokozatnak megfelelő legmagasabb pénzbeli illetékekben fognak részesítettetni. Ehhez képest az említett bekezdés harmadik sorának végére »megfelelő« szó után beszurandó a »legalacsonyabb« szó.

Végül elrendelem, hogy a rendelet I. mellékletét képező Hirdetménynek az illetékeket szabályozó VII. pontjában foglalt táblázatban a közvitéz I. félévi illetékeit feltüntető, sajtóhibából eredő összeg 10.000 koronáról 10.800 koronára helyesbítették.

Budapest, 1922. évi január hó 4-én.

Belitka s. k.,

m. kir. honvédelmi miniszter.

47.

A m. kir. pénzügyministernek 173,746/1921. P. M. számú rendelete.

A vagyonszállásról szóló I. törvény harmadik fejezete értelmében váltásághoz köteles és 400/1921. M. E., illetőleg 369/1921. P. M. számú rendeletekkel zárolt külföldi érték-papiroknak a zárolás alól való részletes feloldása.

A m. kir. ministeriumnak 400/1921. M. E.¹⁾, illetőleg a m. kir. pénzügyminister 369/1921. P. M. számú rendeletével²⁾ Magyarországnak magyar közigazgatás alatt álló területén levő pénzintézeteknél (résztvénytársaságoknál és szövetkezeteknél) bármely más cégnél, külföldi pénzintézeteknek Magyarország magyar közigazgatás alatt álló területén levő fiókjainál, állami pénztáraknál, gyámpénztáraknál, közjegyzőknél, ügyvédeknek vagy idegen vagyont kezelő bármely más természetes vagy jogi személynél akár szabad, akár kötött (terhelt) letétben levő külföldi értékpapiroknak, még pedig minden egyes letétben levő ugyanazon fajú értékpapiroknak a névérték alapján számítható húsz (20) %-a zároltatott.

Az idézett rendelet szempontjából oly értékpapirokat kellett külföldi értékpapiroknak tekinteni, amelyek kibocsátójának székhelye vagy amelyeknek kibocsátási helye az idézett

¹⁾ B. K. 1921. évf. 95. lapon.

²⁾ B. K. 1921. évf. 100. lapon.

rendelet életbelépése napján a békeszerződés előtti Magyarországnak területén kívül van, ideértve Horvát-Szlavonországot, valamint Fiumét.

A 369/1921. P. M. számú rendelet 5. §-a értelmében avégből, hogy a záloghitelezők jogosult érdekei olyan esetekben, amidőn más fedezet rendelkezésre nem áll, ebből a zárolási rendeletről folyólag esorbát ne szenvedjenek, a szükséges intézkedések később fognak megtörténni.

Az 1921: XV. t.-c. 34. §-a értelmében a külföldi értékpapírok vagyonváltságának a kulcsa általában 20⁰/o. Amennyiben azonban a váltságköteles bebizonyítja, hogy vagyonváltság alá kerülő külföldi értékpapírjaira 1920. évi december 20-ika előtt ezeknek az értékpapíroknak 1920. évi december 20-iki árfolyamértékének 30⁰/o-át meghaladó kölcsönt vett fel, úgy az ilyen kölcsönökkel terhelt értékpapírok után 10⁰/o-ot, ha pedig 50⁰/o-át is meghaladó kölcsönt vett fel, 5⁰/o-ot kell fizetnie. Az 1921: XLV. t.-c. 179. §-a értelmében pedig az 1920. évi december 19-ike után szerzett külföldi értékpapírok tekintetében az 1921. évi január hó 19-éig keletkezett kölcsönöket is megfelelően figyelembe kell venni.

A kölcsönök fedezetének biztosíthatása céljából megengedem, hogy a pénzintézetek, bankcégek 20⁰/o-os zárolás alá vont zálogkölcsönnel terhelt külföldi értékpapírokból vagyonváltság címén a megterhelés arányához képest 5, illetőleg 10⁰/o erejéig beszoigáltatandó értékpapírokat meghaladó részt saját felelősségükre a zárolás alól még a váltság megállapításáról szóló kimutatásnak részükre történt kézbesítése, illetőleg az ettől számított 15 nap eltelte (55,000/1921. sz. végr. út. 103. §.)¹⁾ előtt feloldják. A külföldi értékpapíroknak 5, illetőleg 10⁰/o-a azonban ilyenkor is zárolás alatt marad. Amennyiben a pénzintézet (bankcég) tévesen számolta ki a számbavehető zálogteher arányát az 5, illetőleg 10⁰/o-os váltságkulcs alkalmazhatását és az 5, illetőleg 10⁰/o-os kulcs alkalmazásával továbbra is zárolás alatt tartandó értékpapírok számát, ezért a felelősség őt terheli és az adókiwető hatóság megállapítása szerint beszoigáltatandó külföldi értékpapírokat ilyenkor is természetben köteles beszoigáltatni.

Budapest, 1922. évi január hó 16-án.

Dr. Kállay Tibor s. k.,

m. kir. pénzügyminister.

¹⁾ B. K. 1921. évf. 954. lapon.

48.**A m. kir. pénzügyminiszternek 77/1922. P. M. számú rendelete.****Az ingatlan vagyonváltságról szóló törvény egyes rendelkezéseinek magyarázata.**

(Valamennyi m. kir. pénzügyigazgatóságnak, m. kir. pénzügyigazgatósági kirendeltségnek és a székesfővárosi adófelügyelőnek, továbbá valamennyi m. kir. állampénztárnak, városi adóhivatalnak és községi előljáróságnak.)

Az ingatlan vagyonváltság fizetése kérdésében felmerült egyes kételyek eloszlatása céljából a következőket rendelem:

1. Az 1921. XLV. t.-c. 3. §-ának rendelkezéseit — a 15. §. rendelkezéseivel kapcsolatban — úgy kell értelmezni, hogy olyan esetekben, amikor egy földterületnek több tulajdonosa van s azok az egész ingatlant természetben való felosztás nélkül közösen birtokolják, a vagyonváltságot minden egyes birtokos a saját birtoklása arányában tartozik fizetni, vagyis a vagyonváltságot úgy kell megállapítani, mintha a kérdéses földbirtokot természetben megosztva birtokolnák. Amennyiben a birtokostársak tulajdonjogi aránya határozottan meg nem állapítható, azt egyenlőnek kell tekinteni.

Természetes következménye ennek a rendelkezésnek az, hogy a váltság kulcsának megállapítása szempontjából az egyes adózónak az ilyen közösen birtokolt ingatlanból őket megillető birtokrészt hozzá kell számítani a kizárólagos tulajdonában levő ingatlanához, illetőleg ingatlanaihoz.

2. A kincstárnak a vagyonváltsághoz való joga a törvény életbeléptének napján, vagyis 1921. évi szeptember hó 7. napján nyílt meg. Ennek következtében a vagyonváltság megállapítása szempontjából az 1921. évi szeptember hó 7-én fennállott tényleges állapot az irányadó, hacsak a törvény kifejezetten másként nem rendelkezik.

Ennek az álláspontnak figyelembe vételével egyes vitássá tehető esetekre nézve a következőket kell szem előtt tartani:

a) Ha valamely ingatlan tulajdonosa 1921. szeptember 7-ike után meghalt, a vagyonváltságot úgy kell megállapítani, mintha az örökhagyó még a kivetéskor is életben lett volna. A megállapított vagyonváltság — mint hagyatéki teher — átszáll a jogutódokra.

b) Az ingatlanoknak 1921. szeptember 7-ike után bármely okból való felosztása a vagyonváltság szempontjából figyelembe nem vehető. Ily esetekben a váltságot a felosztás előtti (1921. szeptember 7-én fennállott) tényleges állapotnak megfelelően kell megállapítani s az így megállapított váltságot a törvény 15. §-a értelmében az tartozik fizetni, aki az esedékesség napján az ingatlandak tényleges birtokosa volt.

c) Ha az ingatlan tulajdonosa még 1921. szeptember 7-ike előtt halt meg és az ingatlant többen osztatlanul közösen örökölték, a vagyonváltság megállapításánál az 1. pont rendelkezéseit kell alkalmazni akkor is, ha a megosztás a telekkönyvből nem is tűnik ki.

d) Ha az ingatlan tulajdonosai azt állítják, hogy a megosztás tényleg 1921. szeptember 7-ike előtt történt, azonban a telekkönyvben a megosztás ki nem tűnik, az 1. pont rendelkezései csak akkor alkalmazhatók, ha az ingatlan tulajdonosai a megosztást közjegyző előtt 1921. szeptember 7-ike előtt kiállított közokirattal bizonyították, vagy ha a megosztást a telekkönyvi vagy a gyámhatóságnál 1921. szeptember 7-ike előtt bejelentették.

3. Az 1921 : XLV. t.-c. 6. §-ának azt a rendelkezését, amely szerint az itt jelzett kedvezmény azt a váltságkötelezettet illeti meg, aki az 1914—1918. évi háború során igazoltan legalább egy évig harcponalban szolgált, úgy kell alkalmazni, hogy ugyanez a kedvezmény megilleti az olyan vagyonváltságkötelezettet is, aki a harcponalban egy évnél rövidebb ideig szolgált ugyan, de hadifogságba került és a harcponalszolgálat és a hadifogságban töltött idő együtt legalább egy évet tesz ki.

Budapest, 1922. évi január hó 11-én.

Dr. Kállay Tibor s. k.,
m. kir. pénzügyminiszter.

49.

A m. kir. belügyministernek ad 32,299/1921. B. M. számú körrendelete.

A belügyminister hivatalbalépése.

(Valamennyi törvényhatóságnak.)

A Kormányzó úr Ő Főméltósága 1921. évi december hó 3-ikán kelt magas elhatározásával engem m. kir. belügyministerré kinevezni méltóztatott.

E kitüntető bizalom az én kötelességemmé tette, hogy az ország gazdasági és társadalmi egyensúlyának helyreállítását célzó nagy alkotásokhoz szükséges belső nyugalmat biztosítsam. Több alapvető jogalkotásnak — ezek között elsősorban a képviselőválasztó jognak és az önkormányzati testületek szervezeti reformjainak — előkészítése is az én feladatomban.

Nehéz és nagy felelősséggel járó helyzetemben megnyugvást és erőt ad az a tudat, hogy a törvényhatóságok, amelyek évszázadok viharai között rendületlenül töltötték be nemzetfenntartó hivatásukat, tekintélyük teljes súlyával segítségünkre lesznek az újjáépítés nemzeti nagy munkájában.

Ebben a meggyőződésben a legmelegebben köszöntöm, egyúttal pedig teljes bizalommal arra kérem a törvényhatóságokat és a kipróbált tisztviselői kart (községi előjárókat), hogy engem működésemben hagyományos odaadásukkal támogatni szíveskedjenek.

Budapest, 1921. évi december hó 5-én.

Gróf Klebelsberg Kunó s. k.,
m. kir. belügyminiszter.

50.

A m. kir. belügyministernek 4,540/1922. B. M. számú rendelete.

Kecskemét thjf. város I. választókerületében megtartandó nemzetgyűlési választás napja.

Kecskemét thjf. város I. választókerületében elhalálozás következtében szükségessé vált közközi választás napját — az 1920. I. t.-cikkkel jóváhagyott 5,988/1919. M. E. számú kormányrendelet¹⁾ 74. §-a értelmében — folyó 1922. évi február hó ötödik napjára tűzöm ki.

Budapest, 1922. évi január hó 12-én.

Gróf Klebelsberg Kunó s. k.,
m. kir. belügyminister.

KÖZLEMÉNYEK.

Községalakulások.

A m. kir. belügyminister Fejér vármegyébe bekebelezett Sárszentágota kisközségnek nagyközséggé alakulását megengedte. (86,956/1921. B. M. sz.)

A m. kir. belügyminister Veszprém vármegyébe bekebelezett Minályháza és Mezőlak kisközségeknek nagyközséggé alakulását megengedte. (103,288/1921. B. M. sz.)

A m. kir. belügyminister Veszprém vármegye területén fekvő Bakonyjákó kisközségnek nagyközséggé alakulását megengedte. (111,627/1921. B. M. szám.)

Határrész-átcsatolás.

A m. kir. belügyminister Zala vármegyében fekvő Héviz gyógyfürdő-telepnek azon részeit, melyek Kiskeszthely, Alsópáhok és Egregy községek határához tartoznak, az 1886: XXII. t.-c. 149. §-a alapján Hévizszentandrás községhez csatolta. (85,925/1921. B. M. sz.)

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Postai szállítási jog újbóli engedélyezése.** A m. kir. kereskedelemügyi minister 25,257/X.—1921. számú rendeletével Bécsben megjelenő »Neues Wiener Journal« című laptól megvont postai szállítási jogot 34,323/X.—1921. szám alatt újból engedélyezte. (106,264/1921. B. M. sz.)

¹⁾ B. K. 1919. évf. 1476. lapon.

— **Postai szállítási jog megvonása.** A m. kir. kereskedelemügyi minister a Bécsben a bécsi magyar kiadó kiadásában megjelenő Jászi Oszkár »Magyar Kálvária, Magyar Feltámadás« című sajtóterméktől a postai szállítás jogát megvonta.

A m. kir. kereskedelemügyi minister a Bécsben az »Uj Harcos« szerkesztésében és kiadásában megjelent következő sajtótermékektől, úgymint: a Benkő Ervin név alatt megjelent »Egy úri fiú története« című, továbbá az ifjúnunkáskönyvtár 1. számaként megjelent Rudas László »A kommunista forradalom alapelvei« című, 2. számaként megjelent »Mit akar a kommunista ifjúnunkás internacionale« című, 3. számaként megjelent Lenin »A proletárfjúság feladatairól« című és 4. számaként megjelent »Döntsétek ki a határköveket« című sajtótermékektől, valamint a wieni Arbeiter-Buchhandlung magyar osztálya kiadásában megjelenő Rácz László »A ruthén dolgozók és a világforradalom« című röpirattól, a Wienben Elbemühl kiadásában megjelenő »Ifjúnunkás internacionale« című és a Prágában Fuchs Imre kiadásában megjelenő »Fiatal kommunista« című folyóiratoktól a postai szállítás jogát megvonta.

— **Állítólag elveszett községi közigazgatási vizsgabizonyítvány pótlása.** A m. kir. belügyminister Tausch Gyula Ujarkos községben (Arad vármegye) 1892. évben született, okleveles községi jegyző kérelmére, állítólag elveszett községi közigazgatási vizsgabizonyítványának pótlása végett egyidejűleg kelt kiadványában igazolta, hogy nevezett az időközben megszűnt pécsi közigazgatási tanfolyam vizsgabizottsága előtt az 1900: XX. törvénycikk 1. §-ában megállapított vizsgát letette és képesítettett. (109,711/1921. B. M. szám.)

SZEMÉLYI HIREK.

Államrendőrségi kinevezések.

A m. kir. belügyminister a ministertanács felhatalmazása alapján a székesfővárosi m. kir. államrendőrség mellé rendelt számvevőséghez *Jeszenszky Árpád* államrendőrségi pénztári segéd tisztet végleges minőségű, *Sinkó Jenő* vallás- és közoktatásügyi ministeri, *Vejland Elemér*, *Garai Lajos*, *Erl Ferenc* államrendőrségi díjnokokat és *Hittigh Gyula* tartalékos hadnagyot ideiglenes minőségű számtiszttekké nevezte ki.

Anyakönyvvezető kinevezése.

A m. kir. belügyminister a szentendrei állami anyakönyvi kerületbe *Mojics Péter* városi tanácsnokot anyakönyvvezetővé nevezte ki.

BELÜGYI KÖZLÖNY

KIADJA A MAGYAR KIRÁLYI BELÜGYMINISTERIUM.

MEGJELENIK RENDSZERINT MINDEN VASÁRNP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Egész évre hatóságok és hatósági közegek részére 110, magánosok részére 160 korona.

CHEQUE-SZÁMLA SZÁMA: 15,700.

TARTALOM.

RENDELETEK.

	Lap
60,550/1022. F. M. sz. Állattenyésztésünk és állategészségügyünk fejlesztése	258
239/1922. H. M. sz. M. kir. Honvédség elnevezés használatbavétele	260
83,482/1921. K. M. sz. Kecskemét thjf. város vámdíjszabályzatának újbóli megállapítása	261
42,568/1921. K. M. sz. A robbantóanyag- és lőporegyedárúsági tanács létesítése	262
98,709/1921. K. M. sz. A fényképezőipar vasárnapi és Szent István napi munkaszünetének újabb szabályozása	263
19,674/1921. N. M. M. sz. A városi közkórházaknál rendszeres fizetéssel alkalmazott tisztviselők és díjnokok rendkívüli segélye	263
57,194/1921. N. M. M. sz. A városi közkórházi tisztviselők és díjnokok rendkívüli segélyének folytatólagos engedélyezése és felemelése, továbbá egyszersmindenkorra szóló beszerzési segélyeknek engedélyezése és a családi pótléknek felemelése	265
5,633/1921. P. M. sz. A közszolgálatban álló tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek és szülőtlen árvák) részére egyes esetekben burgonyapótléjgyegek kiadása	267
6,000/1922. B. M. sz. A gyűlekezési jog szabályozásáról alkotott 11,004/1921. M. E. számú r. végrehajtása	269
107,788/1921. B. M. sz. A Törökországba szóló útlevelek kiállítása iránti kérelmek elbírálása	271
9,800/1922. B. M. sz. A nyilvános étkező- és szórakozó helyiségek zárórájának újabb megállapítása	271

KÖZLEMÉNYEK.

Községalakulások	272
----------------------------	-----

KÜLÖNFÉLEK.

Helyesbítés	272
Amerikába való utazásoknál előforduló viteldíjváltozások	272
A sajtórendészeti szabályok pontos betartása	273

SZEMÉLYI HIREK.

Országos főlevéltári kinevezés	275
Véglegesítés	275
Választási biztos és helyettes választási biztos kijelölése	275
Robbantóanyag- és lőporegyedárúsági tanács tagjainak kinevezése	275

RENDELETEK.

51.

A m. kir. földművelésügyi miniszternek 60,550/1922. F. M. számú rendelete.

Állattenyésztésünk és állategészségügyünk fejlesztése.

(Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének.)

Állattenyésztésünk és állategészségügyünk fejlesztése mindenkor, de főképen a mai megváltozott viszonyok között különös gondoskodásom tárgya. E téren azonban számos nehézséggel kell megküzdeni, mert a mennyiségileg és minőségileg megfoglyatkozott tenyészápaállatok csak nehézségek árán pótolhatók.

Ezen állapotok enyhítését és sok esetben annak kiküszöbölését közvetve a köztenyésztésre szolgáló apaállatok, nevezetesen a bikák baleset vagy betegség folytáni elhullásából vagy kényszervágásából keletkező károk elleni biztosítása hivatott szolgálni, mert elhullás vagy kényszervágás esetén a megfelelő apaállat beszerzését a biztosítás által nyújtott kártalanítás teszi lehetővé. Ehhez járul, hogy a biztosítással járó kötelező és kellő időben alkalmazott állatorvosi gyógykezelés is nagyban előmozdítja az apaállatállományban fekvő vagyron megmentését.

Mindezen célok elérése érdekében a m. kir. belügyminiszterrel egyetértőleg a következőket rendelem:

1. Felhívom azokat a vármegyei törvényhatóságokat, amelyek saját területükön az összes községi bikák kötelező biztosítását már a multban elrendelték, hogy a köztenyésztésre használt tenyészbikák kötelező biztosításának fentartásáról tovább is gondoskodjanak.

2. Utasítom azokat a vármegyei és városi törvényhatóságokat, melyek ilyen irányú intézkedéseket még nem tettek, hogy a községi vagyron kezelését szabályozó vármegyei (törvényhatósági) szabályrendelet megfelelő kiegészítésével gondoskodjanak, miszerint a községek a községi vagyron kiegészítő részét képező apaállatok, nevezetesen a köztenyésztésre használt összes bikák baleset vagy betegség folytáni elhullásából vagy kényszervágásából származó károk elleni kötelező biztosítását az előljáróság (városi tanács) vagyoni felelősségének terhe alatt haladéktalanul vezessék be.

Mert a tenyészbikák a közvagyonnak részét képezik, s az apaállatok kényszervágásával vagy elhullásával a községet jelentékeny károsodás érheti, a feltétlenül szükséges

utánpótlás pedig megfelelő fedezet hiányában a községi háztartás egyensúlyát is kedvezőtlenül befolyásolhatja.

3. A biztosítás előnyeinek fentebb vázolt ismertetésével hívja fel azon *községi közbirtokosságokat, legelőbirtokosságokat, urbéres közösségeket, állattenyésztő egyesületeket és szövetkezeteket, melyek a mezőgazdaságról és mezőrendőrségről szóló 1894 : XII. t.-c. 25. §-ának alapján közös használatra szolgáló bikák beszerzésére köteleztettek*, illetve jóváhagyott alapszabályaik értelmében erre vállalkoztak, hogy saját jól felfogott érdekükben az állattenyésztésről szóló 1908 : XLIII. t.-cikk 1. §-ának 3. pontja értelmében az állami közvetítéssel elhelyezett bikáknak a tárcám terhére annakidején a Magyar Kölcsonös Állatbiztosító Társaság mint szövetkezetről (Budapest, IV., Papnövelde-utca 10. sz.) történt biztosítását saját költségvetésük terhére újítsák meg s egyuttal a nem állami közvetítéssel vásárolt *összes köztenyésztésre használt bikájukat is baleset vagy betegség folytán elhullásból vagy kényszervágásból keletkező károk ellen biztosítsák.*

4. Utasítsa a közigazgatási bizottságot, hogy az osztatlan közös legelőkről szóló 1913 : X. t.-c. alapján történő legelőtársulatok megalakításánál, vagy a társulati jegyzőkönyveknek a bemutatása alkalmával tegyen intézkedést az irányban, *hogy azok a társulatok, melyek saját tenyészbikával bírnak, azt biztosítsák és az azok gondozásánál fetermült költségek közé a bikabiztosítási díjakat is vegyék fel.*

5. Hívja fel végül azokat az apaállattulajdonosokat, akik tenyészigazolvánnyal ellátott bikáikat párzás végett másoknak is át szokták engedni, hogy saját jól felfogott érdekükben ne mulasszák el bikáikat szintén biztosítani.

Ezen rendeletem kapcsán egyidejűleg felhívom Cím figyelmét még a következőkre :

Ha a *bikatarlási alaphól* a biztosítás költsége nem volna fedezhető, akkor hasonlóan, mint ahogy az apaállatok beszerzési és fentartási költségeiről gondoskodni szoktak, a biztosítási díjak a következőképen fedezhetők :

a) a közös gazdálkodásban résztvevők földadója arányában a közös gazdálkodási költségekkel együttesen (37.900/1897. F. M. sz. r. 11. pontja) ;

b) a szabályrendeletileg megállapított legeltetési díjak megfelelő mérvű felemelésével ;

c) az 1894 : XII. t.-c. 10. §-a értelmében a bikákat igénybevevő anyaállattulajdonosok közötti megosztással.

De a biztosítási költségek fedezéséről való gondoskodás megkönnyítése érdekében megengedem azt is, hogy olyan községek, melyekre a biztosítási díjak hordozása nagyobb anyagi megterhelést jelent vagy vagyoni körülményeinknél fogva nincsenek abban a helyzetben, hogy azt súlyosabb megterhelés nélkül hordozhatnák, az 1888 : VII. t.-c. 155. és 156. §-ai, illetőleg a 40.000/1888. F. M. számú végrehajtási rendelet 332. §-a alapján létesített *községi állategészségügyi pénzalapokat*, amennyiben még rendelkezésre állanak, a biztosítási díjak fedezésére igénybe vehessék.

Hozzájárulok végül ahhoz is, hogy Cím az egyes elszegényedett községeket a felmerülő bikabiztosítási költségek fedezése céljából a *vármegyei állattenyésztési vagy a vármegyei állategészségügyi ebadó alaphól megfelelő segélyben részesíthesse.* Az említett célból ezekből az alapokból azon jóváhagyott alapszabályok mellett működő köz- és legelőbirtokosságok, urbéres közösségek, állattenyésztési egyesületek vagy szövetkezetek

is részesíthetők segélyben, amelyek saját maguk gondoskodnak a köztenyésztésre használt bikák beszerzéséről és eltartásáról.

Felhívom Címet, hogy a m. kir. gazdasági felügyelőség közreműködése mellett a bikabiztosítás bevezetése és terjesztése érdekében minden lehető kövessen el s a biztosítási díjak beszedésénél szükség esetén működjön közre, tett intézkedéseiről s annak eredményéről pedig *jelen rendeletem megjelenésétől számított három hónapon belül tegyen hozzám jelentést.*

Budapest, 1922. évi január hó 17-én.

Mayer János s. k.,
m. kir. földművelésügyi minster.

52.

A m. kir. honvédelmi minsternek 239/1922. H. M. számú körrendelete.

M. kir. Honvédség elnevezés használatba vétele.

A m. kir. honvédségről szóló 1921 : XLIX. t.-c. 1. §-a első bekezdése értelmében fegyveres erőnk a »m. kir. Honvédség« nevet viseli.

A törvény e rendelkezése alapján és annak végrehajtása gyanánt elrendelem, hogy fegyveres erőnk valamennyi csapatteste, intézete és egyéb alakulata a jövőben a »m. kir. Honvéd« névvel jelöltessék meg.

A m. kir. katonai körletparancsnokságok jövőben a »m. kir. Honvéd körletparancsnokság« elnevezést viselik.

A jelenleg használt nyomtatványok megfelelő átvitással használandók el, az új nyomtatványoknak helyes címmel leendő ellátása iránt az intézkedés megtétetett.

A használatban levő pecsétek, címnyomók és bélyegzők egyelőre tovább használandók (ha lehetséges házilag megfelelően átalakítandók), azoknak a használatközben való elkopása, illetőleg megrongálódása esetén leendő kicserélésénél az érvényben álló rendelkezések értelmében kell eljárni.

Budapest, 1922. évi január hó 16-án.

Belitska s. k.,
m. kir. honvédelmi minster,

53.**A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 83,482/1921. K. M. számú rendelete.****Kecskemét törvényhatósági joggal felruházott város vámdíjszabályzatának újbóli megállapítása.**

A magyar királyi kereskedelemügyi miniszter Kecskemét törvényhatósági joggal felruházott város közönségéhez 83,482/1921. szám alatt intézett rendeletével a 27,024/1893. szám alatt igazolt tisztaugi komp vámszedési jognál alkalmazott vámdíjszabályzatot nevezett törvényhatósági joggal felruházott város közönsége részére az életbeléptetése napjától kezdődőleg 1923. évi július hó 31-ig terjedő érvénnyel ideiglenesen a következőképen állapította meg:

A) Vámdíjak:

1. Gyalog személy után teher nélkül 1 K.
2. Gyalog személy után teherrel 2 K.
3. Szarvasmarha, ló, szamár, öszvér és ezekhez hasonló nagy állatok után, akár szabadon hajtának, akár be vannak fogva, darabonként 2 K.
4. Kisebb állatok, mint borjú, csikó, sertés, juh, kecske és ezekhez hasonló állatok után darabonként 1 K.
5. Könnyű járóművek (targonca, járgány, taliga. kerékpár stb.) után üresen 1 K.
6. Ugyanilyen járművek után teherrel 2 K.
7. Rendes járművek (hintó, kocsí, szekér, motoroskerékpár stb.) után üresen 3 K.
8. Ugyanilyen járművek után teherrel 5 K.
9. Személyszállító automobílok és a rendesnél nagyobb önsúllyal bíró járművek után darabonként 10 K.
10. Teherautomobílok és a rendesnél nagyobb önsúllyal bíró megterhelt járművek, bútorszállító kocsik után darabonként 20 K.
11. Nagy önsúllyal bíró és magánjáró gépek (cséplőgépek, gőzekék, gőzhengerek, gőzgépek stb.) után darabonként 40 K.

B) Vámmentességek:

Az 1890 :I. t.-c. 99. §-ában 1—17., 20. és 21. pontok alatt felsorolt vámmentességek ezen vámszedési jog gyakorlásánál is érvényesítendőek és ezeken kívül még vámmentesek a következők:

1. mindenkori államfő,
2. az államfőhöz és közvetlen kíséretéhez tartozó állatok és járóművek,
3. a távirdai küldöncök s az ezeket szállító állatok és járóművek.

4. az állami adót szállító, sorshuzás, ujoncállítás vagy ellenőrzési szemle céljától utazó községi előjárók és az ezeket továbbító állatok és járóművek,

Mindazon egyéneknek, akik és mindazon állatoknak, amelyek az 1890: I. t.-c. 99. §-ának 5., 6., 8., 9., 10., 11., 12., 15. és 20. pontja alapján a fentebbiek szerint vámmentesek, valamint a fenti 3. és 4. pont alatt felsorolt vámmenteseknek, amennyiben ezen minőségük felismerhető nem volna, megfelelő igazolvánnyal kell birniok.

Budapest, 1922. évi január hó 7-én.

Dr. Hegyeshalmy Lajos s. k.,
m. kir. kereskedelemügyi minister

54.

A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 92,568/1921. K. M. számú rendelete.

A »Robbantóanyag- és lőporegyedárusági tanács« létesítése.

Az 1920/21. évi állami költségvetésről szóló 1921: XXIII. t.-c. 20. §-a alapján, a robbantóanyag- és lőporegyedáruság együttes gyakorlásával megbízott m. kir. pénzügy- és honvédelmi minister urakkal egyetértőleg »Robbantóanyag- és lőporegyedárusági tanács«-ot létesítek.

1. §. A Robbantóanyag- és lőporegyedárusági tanács feladata a robbantóanyag- és lőporegyedáruság alá tartozó anyagok előállításával, behozatalával, forgalombahozatalával, felhasználásával, ármegállapításával kapcsolatos mindazokban a kérdésekben véleményt adni vagy intézkedni, amelyeket a m. kir. kereskedelemügyi minister a m. kir. pénzügy- és honvédelmi ministerekkel egyetértőleg a tanács hatáskörébe utal.

2. §. A Robbantóanyag- és lőporegyedárusági tanács az elnökön és az elnökhelyettesén kívül 9 tagból áll.

Tagjai: a m. kir. kereskedelemügyi ministerium, a m. kir. pénzügyministerium és a m. kir. honvédelmi ministerium két-két, a m. kir. belügyministerium, a m. kir. földművelésügyi ministerium és a m. kir. igazságügyministerium egy-egy képviselője.

A tanács elnökét, elnökhelyettesét és tagjait a m. kir. kereskedelemügyi minister nevezi ki.

3. §. A tanács ügyrendjét maga készíti el és azt a m. kir. kereskedelemügyi minister, a m. kir. pénzügy- és honvédelmi ministerekkel egyetértőleg hagyja jóvá.

4. §. A robbantóanyag- és lőporegyedárusági tanács székhelye: Budapest, m. kir. kereskedelemügyi ministerium, II. ker. Lánchíd-utca 1—3. szám.

Budapest, 1922. évi január hó 18-án.

Dr. Hegyeshalmy Lajos s. k.,
m. kir. kereskedelemügyi minister.

55.**A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 98,709/1921. K. M. számú rendelete.****A fényképészipar vasárnapi és Szent István-napi [munkaszünetének újabb szabályozása.**

Az ipari munka vasárnapi és Szent István-napi szünetelésének szabályozása tárgyában mult évi november hó 18-án 94,537/1921. szám alatt kiadott rendeletem¹⁾ 17. §-át az 1891 : XIII. t.-c. 3. §-ában nyert felhatalmazás alapján a belügyi és földművelésügyi miniszter urakkal egyetértőleg hatályon kívül helyezem és helyette a következőket rendelem:

A fényképésziparban vasárnapokon és Szent István-napján úgy a műteremben, mint azon kívül csupán a fényképfelvételekkel és a negatív képek előállításával kapcsolatos munkák s ezek is csak délelőtt kilenc órától esti hat óráig végezhetők.

Ez a rendelet kihirdetésének napján²⁾ lép életbe.

Budapest, 1922. évi január hó 16-án.

Dr. Hegyeshalmy Lajos s. k.,
m. kir. kereskedelemügyi miniszter.

56.**A m. kir. népjóléti és munkaügyi miniszternek 19,674/1921. N. M. M. számú körrendelete.****A városi közkórháznakál rendszeres fizetéssel alkalmazott tisztviselők és díjnokok rendkívüli segélye.**

(Valamennyi városi törvényhatóságnak (Budapest kivételével), valamint azoknak a vármegyei törvényhatóságoknak, amelyeknek területén rendezett tanácsú városi közkórház van.)

1. A m. kir. ministerium 2,500/1921. M. E. számú rendeletével³⁾ a közszolgálatban álló tisztviselők és egyéb alkalmazottak részére 1921. év április, május és június hónapjaira rendkívüli segélyt engedélyezett és egyuttal kimondotta, hogy a városok alkalmazottait is részesíti a rendkívüli segélyben.

¹⁾ B. K. 1921. évf. 2177. lapon.

²⁾ Kihirdettetett a »Budapesti Közlöny«-ben 1921. évi január hó 20-án.

³⁾ B. K. 1921. évf. 503. lapon.

2. Ennek végrehajtásaképen — a pénzügyminister urral egyetértőleg — a fentebb megjelölt három hónapra, a városi közkórházi tisztviselők és orvosok rendkívüli segélyét havi háromszázötven (350) koronában, a díjnokokét pedig havi háromszáz (300) koronában állapítom meg.

3. Ebben a rendkívüli segélyben mindazok a városi közkórházi tisztviselők és díjnokok részesítendők, akik az 1918. évi 6,700/M. E. számú¹⁾, az 1919. évi 3,988/M. E. számú²⁾, illetőleg az 1920. évi 7,041/M. E. számú rendelet³⁾ alapján az 1921. év április, május és június hónapjaiban havi drágasági segélyben részesülnek és ha már 1921. évi április hó 1-én is az illető városi közkórháznál tényleges szolgálatban állottak és pedig olyan minőségben, amely minőségben az idézett rendeletek alapján az állam terhére havi drágasági segélyben részesültek.

4. Azok a tisztviselők és díjnokok pedig, akik élelmezést pénzbeli ellenszolgáltatás nélkül természetben kapnak, vagy akik illetményeiket egészben vagy részben természetben kapják, vagy akik bármilyen természetbeni járandóság helyett készpénzváltásban részesülnek, a fentebb meghatározott összegek felének egyenlő rendkívüli segélyt kapnak.

5. Azok a városi közkórházi tisztviselők és díjnokok, akik részére 1919. évi január hó 1-je óta hozott közgyűlési vagy képviselőtestületi határozat az állásokra nézve 1919. évi január hó 1-je előtt megállapítva volt illetményeiken felül helyi bevételi forrástól fedezett rendkívült pótlékot, működési pótlékot, segélyt vagy bármilyen más elnevezésű illetménytöbbletet engedélyezett, a jelen rendelet alapján járó rendkívüli segélyben egyáltalán nem részesíthetők.

6. A jelen körrendeletben foglaltak alapján és az időközben meghozott 1921. évi XXXIV. t.-cikkkel 1921. évi július, augusztus és szeptember hónapokra is kiterjesztett rendkívüli segélyeket a város tanácsa köteles hivatalból megállapítani és havi előzetes részletekben azonnal kiutalványozni.

7. A város tanácsa által megállapított és a város házi, illetve a közkórházi pénztár terhére kiutalványozott rendkívüli segélyek fedezésére szükséges állami javadalmazás összegét, a polgármester és a főszámvevő aláírásával, valamint a tanács elfogadási záradékával ellátott »Jegyzék«-ek alapján fogom kiutalványozni.

8. A felterjesztést a törvényhatósági joggal felruházott város tanácsa közvetlenül, a rendezett tanácsu város tanácsa pedig az alispán útján küldje hozzám.

A megállapított és kiutalt rendkívüli segélyeket és a kifizetett segélyek fedezésére kiutalt állami javadalmazást a közkórház zárszámadásában külön kiadási, illetőleg bevételi tétel gyanánt kell elszámolni.

Budapest, 1921. évi november hó 17-én.

A minister helyett:

Dr. Fáy s. k.,
államtitkár.

¹⁾ B. K. 1919. évf. 18. lapon.

²⁾ B. K. 1919. évf. 1199. lapon.

³⁾ B. K. 1920. évf. 1241. lapon.

57.**A m. kir. népjóléti és munkaügyi miniszternek 57,194/1921. N. M. M. számú körrendelete.**

A városi közkórházi tisztviselők és díjnokok rendkívüli segélyének folytatólagos engedélyezése és felemelése, továbbá egyszersmindenkorra szóló beszerzési segélyeknek engedélyezése és a családi pótléknek felemelése.

(Valamennyi városi törvényhatóságnak és azon vármegyei törvényhatóságoknak, melyeknek területén rendezett tanácsú városi közkórház van.)

A m. kir. ministeriumnak a közszolgálatban álló tisztviselők és egyéb alkalmazottak rendkívüli segélyének folytatólagos engedélyezése és felemelése, továbbá egyszersmindenkorra szóló beszerzési segélyeknek engedélyezése és a családi pótléknek felemelése tárgyában 1921. évi 8,400. M. E. szám alatt kiadott¹⁾ rendelete értelmében felhívom a város tanácsát, hogy az előbb idézett rendeletnek gondos áttanulmányozása után a városi közkórházi tisztviselők és díjnokoknak járó rendkívüli segélyt egyszersmindenkorra szóló beszerzési segélyt és a felemelt családi pótlékot haladéktalanul állapítsa meg és az illetők részére sürgősen folyósítsa.

Megjegyzem egyúttal, hogy rendkívüli segélyben a szóban lévő kormányrendelet I. fejt. 6. pontja alapján immár azok a tisztviselők és díjnokok is részesülnek, akik a 19,674/1921. N. M. M. körrendelet 5. pontja alapján eddig rendkívüli segélyben részesíthetők nem voltak, de csak olyan összeg erejéig, amennyivel a rendkívüli segélynek az összege meghaladja részükre a helyi bevételi forrásból engedélyezett illetménytöbbletet, vagyis a nevezetteket különben megillető rendkívüli segélynek az összegét az említett illetménytöbbséggel csökkenteni kell.

A kiutalványozott segélyek fedezésére szolgáló állami javadalmazást a folyósítás helyességének felülvizsgálhatása céljából az alábbi minta szerint készített és szabályszerűen záradékolt két példányban kiállított »Kimutatás« alapján kell igényelni.

A 6. hasábjában igenlő bejegyzés esetében a kimutatás »Jegyzet« hasábjában meg kell jelölni azt, hogy az illető a fejt. 6. hasábjában megjelölt hónapokban mily mérvű havi drágasági és rendkívüli segélyt élvezett.

A felemelt családi pótlékot ugyanúgy kell elszámolni, mint ahogyan az illető tisztviselőnek vagy díjnoknak családi pótléka eddig is elszámolást nyert.

Budapest, 1921. évi december hó 20-án.

A miniszter helyett:

Dr. Fáy S. K.,

Államtitkár.

¹⁾ B. K. 1921. évf. 1974. lapon.

58.

**A m. kir. pénzügyminiszternek 5,633/1921. P. M. számú
körrendelete.**

A közszolgálatban álló tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek és szülőtlén árvák) részére egyes esetekben burgonyapótjegyeknek kiadása.

(Az állandó illetmények, valamint az ellátási díjak számfejtését teljesítő összes hivatalokhoz, számfejtőségekhez, állampénztárakhoz stb.)

A Magyar Köztisztviselők Fogyasztási, Termelő és Értékesítő Szövetkezete az őszi burgonyabeszerzés idejében felhatalmazásom alapján akként intézkedett, hogy a közszolgálatban álló tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek és szülőtlén árvák) az 1921. évi július hó 1-jétől 1922. évi június hó 30-áig terjedő időre megállapított 120 kg. burgonyajárandóságukat az 1921. évi augusztus havi Ellátási Jegy 20. számú és 1921. évi szeptember havi Ellátási Jegy 10., 11., 12., 13. és 14. számú szelvényeire fogják, még pedig minden szelvényre 20 kg. burgonyát megkapni.

Miután számos igényjogosult az 1921. évi augusztus és szeptember havi Ellátási Jegyét valamely okból egyáltalán nem kapta kézhez és ezáltal ezek abba a helyzetbe utnának, hogy az 1921. évi július hó 1-jétől 1922. évi június 30-áig terjedő egy évre megállapított 120 kg. kedvezményes árú burgonyát nem válthatná ki, a nevezett szövetkezet hozzájárulással az 1901. évi november hó 3-án kelt s mellékletként csatolt 114/K. számú körlevélében akként intézkedett, hogy mindazok a közszolgálatban álló tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek és szülőtlén árvák), akik az 1921. évi augusztus és szeptember havi Ellátási Jegyüket nem vették kézhez, a kedvezményes árú burgonya kiválthatásához burgonya-pótjegyet igényelhetnek.

A nevezett szövetkezetnek ezen körlevele szerint felhívandók az igényjogosultak, hogy a Burgonya-pótjegyek kiállíthatása céljából az illetményeiket (ellátási díjaikat) számfejtő hivataluk által részükre az 1920. évi 6,100/M. E. számú rendelet¹⁾ alapján kiszolgáltattott Értesítést, valamint egy a számfejtő hivataluk által kiállítandó olyan értelmű bizonylatot (Igazolványt), amelyben igazolva van, hogy az 1921. évnél augusztus és szeptember havára vagy ezeknek valamelyikére részükre Ellátási Jegy kiszolgáltattva nem lett, a m. kir. pénzügyminisztérium szövetkezeti kirendeltségének (Budapest, VI. ker., Szerecsen-utca 52) haladéktalanul küldjék be.

Utasítom ennél fogva, hogy jelen körrendeletemet, illetőleg a nevezett szövetkezetnek idézett körlevelét a legalkalmasabb módon azonnal hozza az érdekeltek tudomására és figyelmeztesse őket, hogy miután ekként mindenkinek módjában áll az egész évi burgonyamennyiséget megszereznie, az igénybe nem vett kedvezményes árú burgonya helyett készpénzmegtérítésre később senki igényt nem támaszthat s a készpénzmeg-

¹⁾ B. K. 1920. évf. 1127. lapon.

térítés iránt netán mégis előterjesztendő kérelmek tárgyalás mellőzésével irattárba fognak tétetni.

Utasítom továbbá a Címet, hogy a jelentkezők részére a fentiek szerint szükséges bizonylatot az Ellátási Jegyekről vezetett számlakönyv adatai alapján soronkívül állítsa ki és a bizonylat (Igazolvány) kiadásának megtörténtét az Ellátási Jegyekről vezetett számlakönyvében a következő szavakkal: »Burgonya-pótjegy kiállításához szükséges igazolvány az 1921. évi 5,633/P. M. számú körrendelet értelmében kiadott» jegyezze fel.

Végül figyelmeztetem a Címet, hogy olyanok részére, akik részére az 1921. évi augusztus és szeptember havi Ellátási Jegyek kiadattak, *de azokat esetleg elvesztették vagy az Ellátási Jegyük bármily módon megsemmisült*, a szóban levő bizonylat (Igazolvány) nem állítható ki és így részükre természetesen nevezett szövetkezet sem fog Burgonya-pótjegyet kiadni.

Budapest, 1922. évi január hó 17-én.

Melléklet az 5,633/1921. P. m. számú körrendelethez.

Körrendelet valamennyi kirendeltségnek, főkárudának elosztóhelynek és a még működő beszerzési csoportnak.

114/K. szám.

A kedvezményes ellátásra igényjogosult közszolgálati alkalmazottak burgonyajárandóságának kiadása tárgyában a f. évi szeptember havában kiadott 100. sz. körlevelünkben akkép intézkedtünk, hogy az igényjogosultak az 1921. évi július hó 1. napjától 1922. évi június hó végéig terjedő egy évi időtartamra őket fejenként megillető burgonyailletményüket az »Ellátási Jegy« f. évi augusztus havi 20. és a f. évi szeptember havi 10., 11., 12., 13. és 14. számú szelvényére fogjuk kiosztani.

E rendelkezésünk folytán természetesen csak azok a közszolgálati alkalmazottak láthatók el burgonyával, akik az augusztus havi, illetőleg a szeptember havi »Ellátási Jegyek« birtokában vannak.

Mínthogy azonban egyeseknek a kedvezményes ellátásra való igénye csak az 1921. évi július hó 1-jét, illetőleg az 1921. évi szeptember hó 1-jét követő későbbi időpontban, tehát a folyó évi szeptember havi »Ellátási Jegyek« kiosztása után állott be, a nagyméltóságú m. kir. pénzügyminisztérium felhatalmazása alapján ezek részére »Burgonya-pótjegy«-et adunk ki.

E pótjegyek a számfejtőhivatalok igazolása alapján a m. kir. pénzügyminisztériumnak nálunk működő kirendeltségével egyetértőleg, központilag kerülnek kiadásra.

Felhivandók tehát az igényjogosultak, hogy a pótjegyek kiállíthatása céljából az illetményeiket (ellátási díjaikat) számfejtőhivataluk által részükre az 1920. évi 6,100/M. E. számú rendelet alapján kiszolgáltattott értesítésüket, valamint ugyancsak a számfejtőhivataluk által kiállítandó oly értelmű bizonylatot, melyben igazolva van az, hogy a folyó évi szeptember havára részükre »Ellátási Jegy« kiszolgáltatta nem lett, a m. kir.

pénzügyministerium kirendeltségének (Budapest, VI., Szerecsen-utca 52. szám) haladéktalanul küldjék be.

A bemutatott Értesítések a burgonya-pótjegyekkel együtt visszakézbesíttetnek.

A burgonya-pótjegy 12. szelvénnel bir, ezekből a m. kir. pénzügyministerium kirendeltsége a jegyek kiadása alkalmával azonban csak annyi szelvényt fog a jegyen meghagyni, ahány hónapra az illető a burgonyaellátmányra igényvel bir.

A burgonya-pótjegy egy-egy szelvényére az esedékesség időpontjában a megállapított kedvezményes ár lefizetése ellenében 10 kilogramm burgonya szolgáltatandó ki.

Ezen jegyszelvények elszámolására nézve a kedvezményes ellátási jegy szelvényeinek elszámolását illetőleg kiadott rendelkezések irányadók.

Budapest, 1921. évi november hó 3-án.

Dr. Kállay Tibor s. k.,
m. kir. pénzügyminister.

59.

A m. kir. belügyministernek 6,000/1922. B. M. számú körrendelete.

A gyülekezési jog szabályozásáról alkotott 11,004/1921. M. E. számú rendelet végrehajtása.

(Valamennyi vármegye alispánjának, a m. kir. államrendőrség valamennyi kerületi főkapitányának és a budapesti m. kir. államrendőrség főkapitányának.)

A gyülekezési jog szabályozásáról alkotott 11,004/1921. M. E. számú rendelet¹⁾ végrehajtása tárgyában a következőket rendelem:

1. §.

Politikai jellegű, vagy általában véve mindennemű egyéb népgyűlés (gyülekezés) de csakis zárt vagy bekerített helyen — a budapesti m. kir. államrendőrség működési területén a budapesti m. kir. államrendőrség főkapitányának, egyéb helyeken pedig csakis az illetékes elsőfokú rendőrhatalóságnak előzetes engedélye alapján tartható. Az 5,481/1914. M. E. számú rendelet²⁾ 1. §-ában megjelölt felvonulások, körmenetek stb. tartása azonban ezentul is tilos.

2. §.

A népgyűlés engedélyezésére irányuló kérelmet a gyűlés megtartását legalább 3 nappal megelőzőleg az 1. §-ban megjelölt rendőrhatalóságnál írásban kell benyújtani.

A kérelemben fel kell sorolni a megtartani szándékolt gyűlés (gyülekezés) helyét, pontos idejét, tárgysorozatát, valamint a gyűlésnek a törvények, törvényes rendeletek és az engedély keretein belül való lefolyásáért felelősséget vállaló rendezőség tagjainak nevét, polgári foglalkozását és pontos lakcímét.

¹⁾ B. K. 1922. évf. 8. lapon.

²⁾ B. K. 1914. évf. 483. lapon.

3. §.

A kérelem elbírálásánál figyelemmel kell lenni a helyi közbiztonsági viszonyokra és csak azok a gyűlések (gyülekezések) engedélyezhetők, amelyek e szempontokból sem aggályosak.

A népgyűlés engedélyezésére irányuló kérelem teljesítését megtagadó véghatározat ellen, a közlést követő naptól számított 15 napon belül az ügyben elsőfokon eljáró rendőrhatalóságnál írásban előterjeszthető fokozatos felelősségnek van helye. A kérelem megtagadásától minden egyes esetben jelentést kell tenni a vezetésem alatt álló minisztériumhoz.

4. §.

Az engedélyezett politikai jellegű gyűlésen (gyülekezésen) az 1. §-ban említett illetékes rendőrhatalóság vezetője, vagy az általa esetleg a fogalmazási szakhoz tartozó tisztviselők közül kirendelt képviselője mindvégig jelen lenni és annak törvényszerű és az engedélynek megfelelő lefolyását ellenőrizni, valamint a közbiztonságot és közrendet megővni köteles.

Ha a rendőrhatalóság jelen levő képviselője azt észlelné, hogy a gyűlésen (gyülekezésen) a bemutatott tárgysorozat nem tartatnék meg, vagy a gyűlés lefolyása a közrendbe, a büntető törvénykönyvbe vagy az állami és társadalmi rend hatályosabb védelméről alkotott 1921. évi III. törvénycikkbe ütköznék, valamint ha ott a hatóságok tekintélye ellen ha csak burkoltan is izgatás fordulna elő, a kiküldött rendőrhatalósági tag a rendezőseget, illetőleg a szónokot a szabálytalanság megszüntetésére figyelmeztetni, esetleg a szót megvonni, ha pedig ezek az intézkedések a szabálytalanság megszüntetésére elegendők nem volnának, a gyűlést (gyülekezést) — szükség esetén karhatalom igénybevétele mellett is feloszlatni köteles.

A gyűlés lefolyásáról hozzám esetenként részletes jelentést kell tenni.

5. §.

Aki az e rendelet 1. §-a ellenére előzetes engedély nélkül gyűlést (gyülekezést) összehív, rendez, rendezésénél vagy megtartásánál közreműködik, vagy aki ily gyűlésen (gyülekezésben) az engedély hiányát tudva részt vesz, vagy végül a hatóság által feloszlatott gyűlés (gyülekezés) esetleges folytatásában bármi módon részt vesz, kihágást követ el és amennyiben cselekménye súlyosabb beszámítás alá nem esik, az 1912. évi LXIII. t.-c. 10. §-a alapján büntetendő.

E kihágás miatt az eljárás, a közigazgatási hatóságnak mint rendőri büntető bíróságnak, a m. kir. államrendőrség működési területén pedig, a m. kir. államrendőrségnek a hatáskörébe tartozik.

6. §.

Ez a rendelet kihirdetésének napján¹⁾ lép hatályba.

Budapest, 1922. évi január hó 12-én.

Gróf Klebelsberg Kunó s. k.,

m. kir. belügyminister.

¹⁾ Kihirdetett a Budapesti Közlönyben 1922. évi január hó 25-én.

60.**A m. kir. belügyministernek 107,788/1921. B. M. számú körrendelete.****A Törökországba szóló útlevelek kiállítása iránti kérelmek elbírálása.**

(Valamennyi útleveלקiállító hatóságnak.)

A külügyminister úr útján arról értesültem, hogy magyar állampolgárok ezidő-szerint csak az esetben bocsáttatnak be Törökország területére, ha a konstantinápolyi fegyverszüneti bizottság által előzetesen kiállított beutazási engedély birtokában vannak, ellenkező esetben pedig őket letartóztatják és onnét kiutasítják, még akkor is, ha az entente-hatalmak magyarországi képviselőinek visumával ellátott útleveלקel utaznak.

Felhivom ennek folytán a hatóságot, hogy a Törökországba szóló útlevelek kiállítást kérelmezők részére, csak az esetben állítson ki útlevelet, amennyiben annak egyéb akadályja nincs, ha folyamodók a konstantinápolyi fegyverszüneti bizottság által kiállított és Törökországba való beutazásra jogosító engedélyt is bemutatják.

Budapest, 1922. évi január hó 8-án.

A minister helyett:

Dr. Kószó István s. k.,
államtitkár.

61.**A m. kir. belügyministernek 9,600/1922. B. M. sz. rendelete.****A nyilvános étkező- és szórakozó helyiségek zárórájának újabb megállapítása.**

(Valamennyi vármegye alispánjának, a m. kir. államrendőrség valamennyi kerületi főkapitányának, a budapesti m. kir. államrendőrség főkapitányának.)

A m. kir. ministerium által a nyilvános étkező- és szórakozó helyiségek zárórájának megállapítása tárgyában kiadott 9,863/1920. M. E. számú rendelet¹⁾ 5. §-ában nyert felhatalmazás alapján a következőket rendelem:

1. § A nyilvános étkező-helyiségeket (vendéglők, korcsmák, italmérő vagy elárusító helyek és más hasonló üzletek, kávéházak stb.) éjféltutáni két órán túl nem szabad nyitva tartani.

E §. korlátozó rendelkezései nem vonatkoznak a vasuti vendéglőkre, ha nyitvatartásukat az utazó közönség érdekei kívánják.

¹⁾ B. K. 1920. évf. 1863. lapon.

2. §. A nyilvános szórakozó helyiségek (színházak, mozgófényképüzemek, kabarék és hasonló), továbbá az összes mulatóhelyek (orfeumok, dalszarnokok, tánctermekek, tánciskolák stb.), valamint a felolvasó, hangverseny és más eféle nyilvános termek és helyiségek záróráját éjféltutáni egy órában állapítom meg.

3. §. A nyilvános szórakozóhelyek és mulatóhelyek közül azok, amelyek vendéglő- és kávéiparüzemmel vannak összekötve, éjféltutáni két óráig tarthatók ugyan nyitva, de az ilyen helyiségekben mutatványszerű előadások csakis éjféltután egy óráig tarthatók és így a helyiségek éjféltutáni egy órától két óráig csupán mint nyilvános étkező-helyiségek tarthatók nyitva.

4. §. Egyesületek (egyletek, társaskörök, kaszinók, klubok stb.) helyiségeinek zárórája — amennyiben itt kizárólag az egyesület tagjai és csakis alapszabályszerű céljaik megvalósítása érdekében tartózkodnak — éjféltutáni két óra.

5. §. Aki a jelen rendelet intézkedéseit, rendelkezéseit megsérti vagy megszegi, a 9,863/1920. M. E. számú rendelet 4. §-a alapján büntetendő.

6. §. E rendelet hatályba léptével a 9,863/1920. M. E. számú rendelet 5. §-a alapján kiadott valamennyi belügyministeri rendelet — az egyes konkrét esetekben engedélyezett záróra-meghosszabbítások kivételével — hatályát veszti.

7. §. Ez a rendelet azonnal hatályba lép.

Budapest, 1922. évi január hó 21-én.

A minster helyett:
Nádossy s. k.,
országos főkapitány.

KÖZLEMÉNYEK.

Községalakulások.

A m. kir. belügyminister Veszprém vármegyébe kebelezett Külsővat kisközségnek nagyközséggé alakulását az 1886:XXIII. t.-c. 150. és 151. §-ai alapján megengedte. (111,629/1921. B. M. szám alatt.)

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Helyesbítés.** A Belügyi Közlöny 1921. évi 45. számában a 1969. lapon 63,243/1921. B. M. szám alatt kiadott közleményben, Sződ község határából kivált Kisgöd telep, új község »Gödnyaraló« neve »Alsógöd« névre helyesbítették. (109,447/1921. B. M. sz.)

— **Amerikába való utazásoknál előforduló viteldíjváltozások.** A kivándorlók szállítására engedélyt nyert »American Line« hajóstársaság hajóin a II. osztály viteldíja változott és pedig egy II. osztályú hajójegy ára Hamburgtól—New-Yorkig 140 dollár. Ezen összeghez hozzájárul az amerikai fejadó, mely 8 dollárt tesz ki. (113,610/1921. B. M. szám.)

A kivándorlók szállítására engedélyt nyert Cunard hajóstársaság új díjszabályzata következőként módosul:

II. osztályú viteldíjak:

*Cherbourg*től:

Aquitania, Mauretania hajókon	1,935 franc. franktól
Carmania, Caronia, Albania hajókon	1,810 » »
Saxonia hajón	1,750 » »
Csecsemőkért bármely hajón 137 francia frankot kell fizetni.	

*Rotterdam*től:

Aquitania, Mauretania hajókon	35.— angol fonttól
Carmania, Caronia, Scythia, Albania hajókon .	33.— » »
Saxonia, Cameronia, Tyrrhenia, Samaria hajókon	31'5 » »
Csecsemőkért bármely hajón 2'10 angol font a viteldíj.	

*Hamburg*től:

Aquitania, Mauretania hajókon	150.— dollártól
Caronia, Carmania, Scythia, Albania hajókon .	140.— »
Saxonia, Cameronia, Tyrrhenia, Samaria hajókon	135.— »
Csecsemőkért bármely hajón 10 dollár fizetendő.	
Gyermekek 1—10 évig minden hajón, bármely kikötőn át a felét fizetik.	

A jelzett viteldíjakon kívül fizetendő még 112 francia frank (vagy 2'5 angol font vagy 8 dollár) amerikai fejadó. Kivételt képeznek amerikai állampolgárok és 16 éven aluli gyermekek, ha szüleik, vagy azok egyike kíséretében utaznak.

III. osztályú viteldíj:

Budapesttől—New-Yorkig bármely hajón	104 dollár
Gyermekek 1—10 évig a felét fizetik.	
Csecsemőkért	6'50 dollár.

Ezen viteldíjakban úgy a Budapesttől a kikötőig szóló III. osztályú vasuti jegy ára, valamint a kikötőben való tartózkodás költségei is már bele vannak számítva.

Fizetni kell azonban még 8 dollár amerikai fejadót. Kivételt képeznek amerikai állampolgárok és 16 éven aluli gyermekek, kik szüleik vagy azok egyike kíséretében utaznak.

A podgyásznak a kikötőig vasuton való szállítása sem a hajójegy árába, sem pedig a podgyászbiztosításért fizetendő összegbe nincs beleszámítva. A podgyászszállításért a súlynak megfelelően a pályaudvaron a vasutnak külön kell fizetni. (116,721/1921. B. M. szám.)

— A sajtórendészeti szabályok pontos betartása tárgyában a budapesti kir. ügyészség sajtóosztálya El. 21. B. 8/2. sz. a. a következő felhívást adta ki:

I.

A m. kir. ministerium 1921. évi december hó 10-ik napján 10,501/1921. M. E. sz. alatt kelt rendeletével¹⁾ a kivételes sajtórendészeti ellenőrzést megszüntetvén, ezen idő-

¹⁾ B. K. 1921. évf. 2372. lapon.

ponttól kezdve az 1914: XIV. törvénycikkben és az 1914. évi március hó 30-án 1,500/1914. M. E. szám alatt kiadott rendeletben foglalt sajtórendészeti szabályok léptek életbe.

Ezen rendelkezések pontos betartására azzal hívom fel, hogy azok elmulasztása minden egyes esetben, további figyelmeztetés nélkül bűnvádi eljárás megindítását fogja maga után vonni. S egyben különösen a következő rendelkezések feltétlen pontos betartására hívom fel figyelmét.

Minden sajtóterméket a S. t. 5. §. 2. bekezdésében felsoroltak kivételével, a nyomdavállalat tulajdonosa (részvénytársaságoknál a polgármesterhez bejelentett felelős üzletvezető) köteles a terjesztés megkezdésével egyidejűleg (tehát mielőtt bármely példány forgalomba kerül) a kir. ügyésznek beszolgáltatni.

A beszolgáltatás a Budapesten előállított nyomdatermékekre nézve küldönc útján és kézbesítő könyv mellett a budapesti kir. ügyészség sajtóosztályánál (V. ker., Alkotmány-utca 14. sz., földszint 9. sz.) történik.

A beszolgáltatás idejét — a napilapok kivételével — hétköznapokon délelőtt 8—12 óráig és délután 3—7 óráig; vásár- és ünnepnapokon pedig délelőtt 9—2 óráig állapítom meg.

A napilapok megjelenési időpontjában *azonnal* szolgáltatandók be a fent megjelölt helyen.

Minden sajtóterméken — a S. t. 5. §-a rendelkezése értelmében — *ki kell tenni*:

A nyomtatás helyét, a nyomdavállalat tulajdonosának, úgyszintén *a sajtótermék kiadójának nevét*, időszakos lapokon pedig még a felelős szerkesztő nevét is.

Amennyiben a nyomda vagy a kiadóvállalat jogi személy (kereskedelmi társaság), az esetben a cég megjelölésén kívül *ki kell tenni* a nyomdaterméken azon egyén nevét is, aki a nyomda és *kiadóvállalat nevében* a sajtó jogi felelősségét vállalja.

Tehát minden nyomdaterméken *a felelős kiadónak a nevét ki kell tenni*, mert ezen szabály nemcsak az időszakos lapokra áll, hanem minden sajtótermékre.

Nyomdatulajdonos (felelős üzletvezető) *gyanánt* az időszakos lapoknál *kiadó és felelős szerkesztő gyanánt* csak azt az egyént szabad kitüntetni a nyomtatványon, *aki ilyen minőségben* a polgármesternél *bejelentve lett*.

Időszaki lapokon a lap megjelenési időpontját és a lap évi sorszámát *ki kell tüntetni*.

Időszaki lapot megindítani csak a szabályszerűen eszközölt bejelentés után eltelt 15 napot követőleg szabad, de csak abban az esetben, ha a polgármester a bejelentést tudomásul vette, avagy ha a bejelentést követő 15 nap alatt határozatát nem közölte a kiadóval.

A nyomda vagy időszakos lap bejelentésében beállott *minden változást* a polgármesternek *azonnal be kell jelenteni*.

A nyomda vagy lap megszűnését szintén *nyomban be kell jelenteni* a polgármesternek. A nyomda vagy lap *szünetelése* sajtórendészetileg *megszűnésének tekintik* s mint ilyen bejelentési kötelezettség alá esik.

Hírlapi biztosítékot le nem tett lap politikai tartalmú cikkeket egyáltalában nem közölhet.

Sajtórendészeti szempontból minden sajtótermék új (második, harmadik és a többi) kiadása új sajtóterméknek tekintetik és abban az esetben is beszolgáltatási kötelezettség alá esik, ha az új kiadások az előbbiekkal meg is egyeznek.

A sajtórendészeti szabályok pontos betartása első sorban a sajtójogilag felelős személyeknek állván érdekében, célirányos minden felmerülő vitás esetben a m. kir. ügyészség sajtóosztályának az utasítását előzetesen kikérni.

SZEMÉLYI HIREK.

Országos levéltári kinevezések.

A Kormányzó Úr Ő Főméltósága 1922. évi január hó 12-én kelt magas elhatározásával a m. kir. belügyminister előterjesztésére *dr. Döry Ferenc* országos főlevéltárnokot országos levéltári igazgatóvá az V. fizetési osztályba és *dr. Herczog József* országos levéltárnokot országos főlevéltárnokká a VI. fizetési osztályba kinevezni, továbbá *Maróthi Rezső* országos főlevéltárnoknak az országos levéltári igazgatói és *dr. Miklóssy Zoltán* országos levéltári fogalmazónak az országos allelevéltárnoki címet adományozni méltóztatott.

Véglegesítés.

A m. kir. belügyminister *dr. Vajay Károly* ideiglenes minőségű belügyministeriumi ministeri segédfogalmazót ezen állásában véglegesítette.

Választási biztosok és helyettes választási biztosok kijelölése.

A nemzetgyűlés tagjainak választásáról szóló és az 1920 : I. t.-cikk 1. §-ával jóváhagyott 6,516/1919. M. E. számú kormányrendelet 1. §-a alapján a budapesti kir. ítélőtábla teljes ülése a *Kecskeméti* thif. városi I. választókerületben megtartandó időközi nemzetgyűlési választásra

választási biztossá *dr. Roósz Lajos* kecskeméti kir. törvényszéki tanácselnököt, helyettes választási biztossá *Szakáts István* kecskeméti kir. járásbírósi elnököt jelölte ki.

Robbantóanyag és lőporegyedárusági tanács tagjainak kinevezése.

A magyar kir. kereskedelemügyi minister a 92,568/1921. K. M. számú rendelettel létesített robbantóanyag- és lőporegyedárusági tanács tagjává a m. kir. belügyministerium részéről *Pantl Kálmán* ministeri tanácsost nevezte ki.

BELÜGYI KÖZLÖNY

KIADJA A MAGYAR KIRÁLYI BELÜGYMINISTERIUM.

MEGJELENIK RENDSZERINT MINDEN VASÁRNP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Egész évre hatóságok és hatósági közegek részére 110, magánosok részére 160 korona.

CHEQUE-SZÁMLA SZÁMA: 15,700.

TARTALOM.

TÖRVÉNYEK.

1922 : I. t.-c. Az 1921/22. költségvetési év augusztus elsejétől december végéig viselendő közterhekről szóló 1921 : XXXIV. t.-c. hatályának 1922. évi június hó végéig való kiterjesztése tárgyában	Lap 279
--	------------

RENDELETEK.

163/1922. M. E. sz. A saját használatra való 200 palántás dohánytermelésnek az 1922. évre engedélyezése	288
1,097/1922. M. E. sz. A trianoni békeszerződés 168., 175. és 176. cikkeiben felsorolt ingóságok bejelentéséről és zár alá vételéről szóló 11,165/1921. M. E. számú kormányrendeletben folyó évi január hó 31-ében megállapított bejelentési határidő meghosszabbítása . . .	290
116,223/1921. F. M. sz. A paradicsomvetőmag-forgalom tekintetében érvényes rendelkezések kiegészítése	290
65,200/1922. F. M. sz. A marokkói sáska irtása	291
3,040/1922. N. M. M. sz. A patkányirtás	292
2,283/1922. P. M. sz. Az 1922. évi saját használatra való 200 palántás dohánytermelés engedélyezésénél követendő eljárás	295
2,018/1922. E. F. O. Kb. sz. A fakészletek felhasználása és azok forgalomba hozatalának szabályozása tárgyában kiadott egyes rendelkezések hatályon kívül helyezése	305
2,021/1922. E. F. O. Kb. sz. A fuvarbérek emelkedéséből származó többkiadás felszámíthatása . .	305
2,025/1922. E. F. O. Kb. sz. Az 5,000 kilogrammot meg nem haladó faküldeményeknél a szállítási igazolványoknak mellőzése	306
660/1922. O. K. Á. B. sz. A sütőipari termékek árusítása	307
85,984/1921. B. M. sz. A törvényhatósági árvizsgáló bizottságok költségének fedezése	308
2,354/1922. B. M. sz. A trianoni békeszerződés 168., 175 és 176. cikkében felsorolt ingóságok bejelentése és zár alá vétele	310
321/1922. B. M. eln. sz. A budapesti görög kir. konzul elismerése	312

779/922 — 700/1922. B. M. int. sz. Az internálás tárgyában kiadott 4,352/1920. B. M. int. számú rendelet módosítása	Lap 312
108,624/1921. B. M. sz. A gyámhatóság jogkörének a békeszerződés végrehajtásával kapcsolatos rendezése	313

KÜLÖNFÉLÉK.

Az »Est« című politikai napilap utcai terjesztésére adott engedély hatályának meghosszabbítása . . .	315
Engedély a »Világ« című politikai napilap utcai terjesztésére	315
Adománygyűjtési engedélyek	315
Az Amerikába való utazásoknál előforduló viteldíjváltozások	315

SZEMÉLYI HIREK.

A szombathelyi községi közigazgatási tanfolyami vizsgáló bizottsági kinevezések	316
---	-----

TÖRVÉNY.

1922 : I. törvénycikk.

Az 1921/22. költségvetési év augusztus elsejétől december végéig viselendő közterhekről és fedezendő állami kiadásokról szóló 1921 : XXXIV. t.-c. hatályának 1922. évi június hó végéig való kiterjesztése tárgyában.

(Kihirdettetett az »Országos Törvénytar«-ban 1922. évi január hó 31. napján.)

Emlékezetül adom ezennel mindenkinek, akit illet, hogy Magyarország nemzetgyűlése a következő törvénycikket alkotta :

1. §.

Az 1921/22.költségvetési év augusztus hó 1-től december végéig viselendő közterhekről és fedezendő állami kiadásokról szóló 1921 : XXXIV. t.-c. 1. §-ában foglalt rendelkezés hatálya az 1922. évi június hó végéig kiterjesztetik.

Az 1921 : XLVI. t.-c. 2. §-ában foglalt felhatalmazás hatálya a jelen szakasz rendelkezéseinek tartamára és a jelen törvénycikkben foglalt határozmányokból folyó kiadásokra is érvényes.

2. §.

Az 1920 : XI. t.-c. 7. §-ának második bekezdésében foglalt az a felhatalmazás, amely az ugyanezen szakasz első bekezdésében említett tisztviselőknek, alkalmazottaknak, nyugdíjasoknak, özvegyeknek és árváknak kedvezményes ellátására vonatkozik, az 1922. évi június hó végéig meghosszabbíttatik.

Felhatalmaztatik a kormány, hogy a közszolgálati tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek és árvák) részére az 1921 : XLVI. t.-c. 1. §-ának első bekezdése szerint járó rendkívüli segélyeket és negyedik bekezdése szerinti családi pótlékot, valamint a nyolcadik bekezdés értelmében a kir. bírák és kir. ügyészek, továbbá a kir. bírósági fogalmazó segédszemélyzet tagjai részére megállapított rendkívüli működési pótlékot ; végül a m. kir. nemzeti hadsereg, a m. kir. csendőrség és a m. kir. államrendőrség részére a második bekezdés szerinti átszervezési, karhatalmi és készenléti együttes pótdíjakat és az ötödik bekezdéssel megállapított családi pótlékot az 1922. évi június hó végéig folytatólagosan engedélyezhesse és kifizethesse.

§ Felhatalmaztatik egyúttal a kormány, hogy a kedvezményes ellátásra igényjogosult közszolgálati tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek és

árvák) kedvezményes árú ruhaszövettel, cipővel és fehérneműhöz szükséges anyaggal való ellátására az 1921 : XLVI. t.-c. 1. §-ának hatodik bekezdésében meghatározott hitelt a tényleges beszerzési költségek emelkedése folytán felmerülő többszükséglet erejéig meghaladhassa.

3. §.

A nyilvános betegápolás költségeinek fedezéséről rendelkező 1898 : XXI. t.-c. 2. §-ának az a rendelkezése, mely szerint az országos betegápolási pótdadó az ugyanabban a szakaszban említett egyenes állami adók 3 %-át meg nem haladhatja, az 1922. naptári évre hatályon kívül helyeztetik és az 1922. naptári évben kivetendő országos betegápolási pótdadó kulcsa 20 %-ban állapittatik meg.

4. §.

Az 1921 : XXIII. t.-c. 17. §-a a következőkép egészítették ki :

Kincstári haszonrészesedést az 1921. év harmadik évnegyedétől kezdve fizetni kell az állandóan adómentes épületek és épületrészek után is abban az esetben, ha azok bérbe vannak adva. Ez a rendelkezés azonban az 1909 : VI. t.-c. 28. §-ának a) — e) pontjaiban említett épületekre nem vonatkozik.

5. §.

Az államtitkári állások számának megállapítására az 1920 : IV. t.-c. 5. §-ában foglalt rendelkezés oda módosittatik, hogy az államtitkári állások száma a külügy-ministeriumnál, a honvédelmi ministeriumnál, a közlekedési ministernél egy-egy állással, továbbá a nemzetiségi kisebbségi ministeriumnál két állással csökkentetik, a pénzügyministeriumnál pedig egy állással szaporittatik.

6. §.

Felhatalmaztatik a pénzügyminister, hogy az államadósságok után esedékessé vált tőke- és kamattartozásokat egészben vagy részben államadóssági kötvények kibocsátása útján rendezhesse.

7. §.

Felhatalmaztatik az igazságügyminister, hogy a pénzügyministerrel egyetértve a hadiesemények folytán szenvedett veszteség és pusztítások következtében elveszett vagy megsemmisült magyar államadóssági címletekből, valamint nem az állam által kibocsátott fix kamatozású magyar értékpapirokból folyó jogok érvényesítése végett az említett értékpapírok bírói megsemmisítésére vonatkozó törvényes szabályoktól eltérő rendelkezéseket állapíthasson meg.

8. §.

Az 1920. és 1921. évekre szóló jövedelemadó és vagyonadó megállapításánál az 1921. évi 52.000. számú p. ü. min. végrehajtási utasítás rendelkezéseit kell alkalmazni és felhatalmaztatik a pénzügyminister, hogy az egyöntetűség biztosítása érdekében rendeletileg megállapítsa azokat az irányelveket, amelyek a vagyonoknak értékelésénél az 1920. és 1921. évekre szóló vagyonadók megállapításánál alapul veendőek.

9. §.

Az 1895 : XLVII., az 1904 : XIV. és az 1908 : XLIII. törvénycikkek alapján létesített Országos állattenyésztési alap 1921. június 30-ával felszámolandó és felhatalmaztatik a földművelésügyi miniszter, hogy a felszámolásból az alaphoz maradt összeget az Országos tenyésztési és haszonállattartás céljaira fordíthassa.

A megszüntetett alapot megillető folyó bevételek 1921. évi július 1. napjától kezdve az állami költségvetési előirányzatban és zárszámadásban a földművelésügyi tárca rendes bevételei között nyerne elszámolást.

10. §.

Felhatalmaztatik a kormány, hogy az állami tisztviselők és egyéb alkalmazottak által a hivatalos kiküldetéseknél felszámítható napidíjaknak 1921. évi november hó 1-től történt felemelése és a hivatalos kiküldetéseknél felszámítható illetményekkel kapcsolatos egyes kérdéseknek újabb szabályozása folytán előálló többkiadások fedezésére az 1921/22. költségvetési évben 95 millió koronát felhasználhasson, amely összeg hiteltúllépésként utalványozható olyképen, hogy abból 25 millió korona az egyenes adókezelés költségeivel felmerülő kiadásokra, 70 millió korona pedig a többi költségvetési fejezet, cím és rovatokon a vonatkozó egyéb utazási költségekkel együtt számolandó el.

11. §.

Felhatalmaztatik a kormány, hogy a Csepelsziget északnyugati részén létesítendő nemzetközi szabad kikötő megépítésére valamely külföldi céggel megállapodásokat létesíthessen. E megállapodásról — abban az esetben, ha az a kikötő hasznosítására is vonatkozik, — a nemzetgyűléshez előzetes jelentést kell tenni.

Felhatalmaztatik továbbá a kormány, hogy a nemzetközi szabad kikötő és a soroksári Dunaágban létesítendő zárt kikötő építési és felszerelési munkáit, vasuti és közuti berendezését négy év alatt az évi költségvetésekben való előirányzás mellett legfeljebb 500 millió korona, a vagyonváltság terhére elszámolandó, költséggel elkészíttesse.

Az említett építési és felszerelési munkák és vasuti és közuti berendezések létesítésének költségeire az említett 500 millió koronából az 1921/1922. költségvetési évre 125 millió korona bocsáttatik a kormány rendelkezésére, mely összeg a pénzügyi tárcánál átmeneti kiadások „vagyonváltság” cím külön tétele alatt számolandó el.

Fenti megállapodás létesítéséről, valamint ezen munkálatok előhaladásáról a törvényhozásnak az évi költségvetések során jelentés teendő.

12. §.

Az 1908 : XLVIII. t.-c. 6. §-ának az a rendelkezése, mely szerint az országos növénykert a Margitszigeten kijelölendő és a magyar államkincstár nevére telekkönyvezendő 36.000 négyzetöl területen helyezendő el, hatályon kívül helyeztetik azzal,

hogy a budapesti kir. magy. Pázmány Péter tudományegyetem növénykertjéül szolgálendő megfelelő területet a fővárosi pénzalap köteles 38.000 négyzetöl kiterjedésben rendelkezésre bocsátani. Ennek az országos növénykert céljaira szolgálendő és a kormány által kijelölendő területnek a tulajdonjogát a magyar államkinestár javára kell telek-könyvileg bekebeleztetni.

Az országos növénykert létesítésének költségeiről az állami pénzügyi helyzet rendezése után fog gondoskodás történni. A törvényhozás ezirányú intézkedéséig a jelzett célra hitel nem vehető igénybe.

13. §.

Felhatalmaztatik a pénzügyminister, hogy a királynak két ízben történt itt tartózkodása idején, valamint a baranyai területeknek idegen megszállás alóli felszabadulásával, végül a nyugatmagyarországi részek kiürítésével kapcsolatban felmerült kiadásokat a belügyi tárca „Közbiztonság és közrendészeti szolgálat” címnél előirányzat nélküli kiadásként elszámolhassa.

14. §.

A vagyonváltságról szóló I. törvény (1921 : XV. t.-c.) 5. §-ának harmadik, 10. §-ának első, 22. §-ának harmadik és 40. §-ának utolsó előtti bekezdésében megjelölt határidő az 1922. évi június hó 30-ig meghosszabbittatik.

15. §.

A vagyonváltságról szóló II. törvény (1921 : XLV. t.-c.) első fejezetének 4. §-a nyolcadik bekezdésének második mondata helyébe a következő rendelkezések lépnek :

„Az olyan váltsághoz kötött személlyel szemben, aki vagyonváltságára az 1921. évi december 6-ig bezárólag fizetést teljesített, a fizetett összeg minden 1.000 K-ja egy métermázsza búza árúul vétetik számításba.”

„Az olyan váltsághoz kötött személlyel szemben, aki a terhére kivethető vagyonváltság teljes összegét 1922. évi február hó 15-ig befizeti, a fizetés alapjául szolgáló búzamennyiség minden métermázsaja után 1.000 K-t tartozik fizetni. Az utóbbi esetben az a körülmény, hogy a befizetett összeg a törvény szerint kivethető vagyonváltság összegénél kevesebb, de a hiány az ezen váltság 20 %-át meg nem haladja, a kedvezmény elvesztését nem vonja maga után. Ilyen esetben azonban a váltsághoz kötött személlyel szemben a váltságösszeg megállapításáról szóló határozat kézbesítésétől számított 30 napon belül a hiányzó búzamennyiséget vagy annak ára fejében a fizetés hónapjára megállapított összeget tartozik métermázsánként fizetni és erre az összegre nézve az 53. §-ban megállapított részletfizetési kedvezmény, valamint az 56. §. szerinti fizetési módokat igénybe nem vehető. A magyar háborús államadóssági címletekkel, (hadikölcsönkötvényekkel, pénztárjegyekkel) való fizethetési kedvezmény, valamint az 53. §. ötödik bekezdésében foglalt kamattérítés a váltsághoz kötött személlyel szemben ebben az esetben is megilleti.”

Az ideiglenes demarkációs vonal mentén lakók — azon ingatlanaik után, amelyek az ideiglenes határvonalon túl vannak — nem kötelesek most vagyonszállítást fizetni. Azon esetben, ha ezen területek határkiigazítás folytán felszabadulnak, úgy a vagyonszállítást a felszabadulást követő első aratás után kötelesek megfizetni. S mindazok, akik az állampénztár felszólításától számított 30 napon belül egyösszegben fizetik le az ingatlan vagyonszállítást, azt 1.000 K-ás búzáralapon fizethetik.

16. §.

A vagyonszállításról szóló II. törvény 170. §-a helyébe a következő rendelkezések lépnek :

„A házastársak által közösen, vagy azok egyike által, valamint a szülő által a vele közös háztartásban élő törvényes gyermeke javára jegyzett magyar háborús állampénztári címleteket ((hadikölcsönkötvények, pénztári jegyek) az 53. §. alapján bármelyik házastárs által fizetendő vagyonszállítás lerovásánál saját jegyzésből származó címletek gyanánt kell elfogadni.“

A vagyonszállításról szóló II. törvény 6. §-ában foglalt rendelkezések szempontjából a szülőtlén hadiárva a többgyermekes özvegyekkel és a legalább 50 %-os hadirokkantakkal egyforma elbánás alá esnek.

17. §.

Felhatalmaztatik a kereskedelemügyi m. kir. minister, hogy az állami közutak helyreállítására és fentartására az 1921/22. évi költségelölírányzatban előírányzott 56.9 millió K-n felül a költségvetési év folyamán e célra további 36 millió K-t igénybe vehessen.

18. §.

Felhatalmaztatik a kereskedelemügyi m. kir. minister arra, hogy a hazai szénbányászat fejlesztése érdekében olyan beruházások lehetővé tételére, amelyek a széntermelés gyors növelését biztosítják (üzemi berendezések és munkásházak), a szénterőszálla megállapítandó áraba beszámítható felárakat állapíthasson meg és intézkedhessék azíránt, hogy az ezen felárakból befolyó összeg a bányavállalatok által és azok tulajdonában létesítendő a kereskedelemügyi m. kir. minister által engedélyezendő beruházások költségeinek az általa meghatározott részben és módozatok mellett való fedezésére használtassék fel.

Széntelárak a széntermelés fokozására és a széngazdálkodás javítására írányuló általános akciók költségeinek fedezésére s az inség enyhítését célzó intézkedésekre is megállapíthatók.

Az inség enyhítését célzó intézkedésekre métermázsánsínt megállapított felárral egyenlő összegű íletéket kell ugyane célra kiszabni a külföldről behozott szént minden métermázsája után is.

Az inség enyhítése céljából ekként megállapított összegek felhasználása felöl a népjóléti és munkaügyi minister rendelkezik.

19. §.

„Az állami italmérési jövedékről“ szóló 1921 : IV. t.-c. 18. §-ában az engedélyek felülvizsgálata tekintetében meghatározott 1921. évi december hó 31-iki határidőt a pénzügyminister 1922. évi június hó 30-ig meghosszabbíthatja.

Az 1921 : IV. t.-c. 18. §. második bekezdésének utolsó mondatában e szavak helyébe „1900. december 31. napja után lett magyar állampolgár“ a következő szavak teendők : „1914. évi július 1. napja után lett magyar állampolgár“.

20. §.

A vallás- és közoktatásügyi minister felhatalmaztatik arra, hogy rendeleti úton állapíthassa meg, hogy az elemi népiskolai tanítóknak és tanítónőknek, a kisebb képesítésű gazdasági szaktanítóknak (szaktanítónőknek), továbbá az óvónőknek az állami tisztviselői fizetési osztályokba való sorolása, valamint illetmény- és nyugdíjügyi viszonyainak rendezéséről szóló 1918 : VIII. úgynevezett néptörvénynek mely rendelkezései maradtak az 1920 : XI. t.-c. 1. §-a alapján érvényben, továbbá arra is, hogy e rendelkezések némelyikét, nevezetesen a tanítók, tanítónők és óvónők fizetési osztályokba való sorolására, valamint az iskolafentartókkal szemben támasztható igényekre vonatkozókat az idézett úgynevezett néptörvény végrehajtásának során a felmerült szükséghez képest a pénzügyministerrel egyetértőleg módosíthassa és kiegészíthesse.

21. §.

A vallás- és közoktatásügyi minister felhatalmaztatik, hogy legfeljebb 100 okleveles elemi népiskolai tanítót, akik általa nyert megbízás alapján helyettes tanítókként működnek, állami elemi népiskolai rendes tanítókká kinevezhessen.

22. §.

Az állami alkalmazottak, valamint azok özvegyeinek és árváinak ellátásáról szóló 1912 : LXV. t.-c. 88. §-a akként módosíttatik, hogy az idézett törvénynek hatálya 1922. évi január hó 1-jétől kezdve azokra a tanárookra és tanítókra is kiterjed, akik az idézett §-ban megállapított módon nem jelentették ki, hogy ennek a törvénynek határozmányai alá óhajtanak tartozni. Ugyancsak az 1912 : LXV. t.-c. határozmányai szerint kell 1922. évi január hó 1-jétől kezdve megállapítani azoknak a tanároknak és tanítóknak ellátásait is, akik az 1912 : LXV. t.-c. életbelépte óta helyeztetek nyugalmába.

23. §.

Felhatalmaztatik a ministerium, hogy az 1883 : I. t.-c.-ben említett, középiskolai végzettséghez kötött, egyes hivatali állások betöltése, illetőleg szakvizsgálatokra bocsátás tekintetében képesítő hatállyal ruházhassa fel olyan legalább négy évfolyamú egyes tanintézetek elvégzését, amelyekben a felvétel kelléke a középiskola négy alsó osztályának befejezése.

24. §.

Utasítatik a kormány, hogy mindazokat a közszolgálatban álló tisztviselőket és egyéb alkalmazottakat, akiknek illetményei, illetőleg menekülési segélyei az 1921/22. évi költségvetési előirányzatban a „Létszámfeletti állások és alkalmazások“ címen (Rendkívüli kiadások, Átmeneti kiadások, V. fejezet, 3. címe alatt) vannak előirányozva, valamint mindazokat a közszolgálatban álló tisztviselőket és egyéb alkalmazottakat, akiknek illetményei az egyes igazgatási ágazatok (tárcák) költségvetési címeinél vannak előirányozva és akiknek a szolgálat kötelékéből való kiválása esetén az általuk betöltött állást végleg meg lehet szüntetni, 1922. évi június hó végéig — lehetőleg iskolai képzettségüknek, valamint az általuk betöltött állásnak, illetőleg alkalmaztatásnak megfelelő — más, rendszeresített közszolgálati állásra a lehetőséghez képest helyezze el.

Azokat a közszolgálatban álló tisztviselőket és egyéb alkalmazottakat, akiket az 1922. évi június hó végéig ilyen állásra elhelyezni nem lehetett és akik a pénzügyministerium részéről sem nyertek valamely munkakörben foglalkoztatást, 1922. évi július hó 1-jétől kezdődő hatállyal, az illetőnek a kérelmére azonban korábbi időponttal is, szabályszerű elbánás alá lehet vonni. Az elbánás mikéntjének szabályozása iránt törvényjavaslatot kell előterjeszteni.

25. §.

Tudomásul vétetik a kormánynak azon intézkedése, hogy a vámhatárok őrzésére a pénzügyi tárca keretében vámőrséget létesített.

Felhatalmaztatik a pénzügyminister, hogy a vámőrség létszámát addig is, míg ez a létszám az állami költségvetésben megállapítást nyer, rendeleti úton meghatározhassa; továbbá felhatalmaztatik, hogy a vámőrség szervezetét, létszámának kiegészítését és szolgálatát, az érdekelt ministerekkel egyetértően rendeletileg szabályozhassa.

Az 1879 : XXXVI. és 1895 : XXXIX. törvények hatálya a vámőrség alakulataira és közegeire is kiterjesztetik.

26. §.

Az 1921 : XVI. t.-c. 5. §-ának első bekezdése értelmében a cukor után fizetendő kincstári árrészesedés tekintetében a cukoradóra nézve fennálló törvényes rendelkezések nyerne alkalmazást, mindazonáltal azzal az eltéréssel, hogy a kincstári részesedés után engedélyezett hitel tartama az 1903 : II. t.-c. 6. §-ában a cukoradóra nézve megállapított 6 hónappal szemben mindössze 3 hónapban állapittatik meg.

A fentiekhez képest minden esetben, amikor a cukor után járó cukoradót megrövidítették, vagy a megrövidítés veszélyének kitették, az elkövetett cselekményt, illetőleg mulasztást úgy kell tekinteni, hogy ezáltal a kincstári részesedést is megrövidítették, illetőleg a megrövidítés veszélyének kitették. Ilyen esetben tehát a pénzbüntetés kiszabásának alapjául mindig a cukoradó és a mindenkor kincstári részesedés együttes összegét kell venni.

27. §.

Felhatalmaztazik a pénzügyminister arra, hogy a szövetkezeti intézmények hitel-igényeinek kielégítése céljából az Országos Központi Hitelszövetkezet által — a pénzügyministerium részéről jóváhagyandó feltételek mellett — kibocsájtandó pénztárjegyek biztosítására, a pénztárjegyek kibocsátásának arányában, az Országos Központi Hitelszövetkezetnek megfelelő biztosítéki alapot bocsáthasson rendelkezésére.

28. §.

A kir. ítélőbirák és a kir. ügyészek státusáról szóló 1920. évi XX. törvénycikk 4. §-a következőképen egészítettik ki:

a harmadik fizetési csoportba tartozik az idézett §. negyedik bekezdésében felsoroltakon felül a budapesti kir. büntetőtörvényszék és a pestvidéki kir. törvényszék másodelnöke, valamint a pestvidéki kir. ügyészség elnöke;

a negyedik fizetési csoportba tartozik az idézett §. ötödik bekezdésében felsoroltakon felül egy koronaügyészhelyettes, akinek kivételével a koronaügyészhelyettesek a harmadik fizetési csoportba tartoznak.

29. §.

A népjóléti és munkaügyi minster felhatalmazást nyer arra, hogy a belügy- és a pénzügyministerrel egyetértve egyes törvényhatóságokat és községeket (városokat) a nyomor enyhítésére szolgáló intézkedések megtételére kötelezhessen és e célból ugyancsak a belügy- és pénzügyministerrel egyetértve díjaknak és járulékoknak a szedését rendelkezhesse el.

Az e §. alapján tett minden rendelkezésről az országgyűlésnek jelentést kell tenni.

30. §.

A földbirtok helyesebb megoszlását szabályozó rendelkezésekről szóló 1920: XXXVI. t.-c. 6. §-ának 1. pontja értelmében az Országos Földbirtokrendező Biróság tagjainak állására a magyar királyi Kúria és a m. kir. közigazgatási bíróság részéről kijelölt bírakat a kijelölt bíróság felett főfelügyeletet gyakorló hatóság a kijelölt bíróságnál a foglalkoztatás alól egészben vagy részben mentesíti, amennyiben ez a földbirtokrendezés gyorsítása érdekében a O. F. B. elnökének megállapítása szerint szükséges. Az ilyképen hiányzó bírói munkaerők pótlása végett a m. kir. Kúriánál és a m. kir. közigazgatási bíróságnál — amennyiben ennek a pénzügyministerrel egyetértőleg megállapított elkerülhetetlen szüksége mutatkoznék — a rendes létszámon felül megfelelő számban bírói állásokat lehet ideiglenesen rendszerezíteni és betölteni. Mihelyt a m. kir. Kúriához és a m. kir. közigazgatási bírósághoz az onnan elvont bírói munkaerők visszakerülnek, a rendes létszámon felül ideiglenesen rendszerezített bírói állások az üresedéshez képest megszűnnek.

Az 1920 : XXXVI. t.-c. 41. §-ában említett tárgyalóbizottságok vezetésére küldött bírák számának szaporítása, vagy rendes működési körükből elvont munkajének pótlása végett az igazságügyminister által a pénzügyministerrel egyetértőleg az elkerülhetetlen szükséghez képest megállapítandó számban a rendes létszámon felül bírák nevezhetők ki. Mihelyt az elvont bírói munkaerők rendes működési körükbe visszakérülnek, a rendes létszámon felül ideiglenesen rendszeresített bírói állásokat az üresedésekhez képest be kell szüntetni.

A földbirtokrendezés gyorsítása érdekében előálló azok a kiadások, amelyek nem esnek az 1920 : XXXVI. t.-c. 80. §-ának 2. bekezdése alá, a földművelésügyi tárcát terhelik, az ennek folytán felmerülő és az 1921/22. költségvetési évben legfeljebb 5 millió koronát kitehető kiadásokat a földművelési tárca illető címénél átmeneti kiadásként kell elszámolni.

31. §.

A földbirtok helyesebb megoszlását szabályozó rendelkezésekről szóló 1920 : XXXVI. t.-c. 50. §-ának utolsó bekezdését az Országos Földbirtokrendező Biróság bármely — részben vagy egészben — megváltható mezőgazdasági földbirtokra alkalmazásba veheti.

Az idézett bekezdés alkalmazásánál minden esetben — tehát a korlátolt forgalmú birtokra nézve is — kötelezheti az érdekelt birtokost, hogy a hivatkozott törvény 2. §-ának első, második és harmadik pontjaiban megjelöltek részére az ezen pontokban meghatározott terjedelmű haszonbérleteket és a törvény 2. §-a 6. pontjának megfelelő legelőhaszonbérleteket közvetlen is engedjen át birtokából.

32. §.

Ez a törvény 1922. évi január hó 1-én kezdődő hatállyal a kihirdetése napján lép életbe. Az 1. §-ban foglalt rendelkezés hatálya az 1921/22. évi állami költségvetésről megalkotandó törvény életbeléptével megszűnik. E törvény végrehajtásával a pénzügyminister bizatik meg.

E törvényekik kihirdetését ezennel elrendelem, e törvényekiket, mint a nemzet akarátát, mind magam megtartom, mind másokkal is megtartatom.

Kelt Budapesten, ezerkilencszázhuszonkettedik évi január hó harmincadik napján.

Horthy Miklós s. k.,
Magyarország kormányzója.

Gróf Bethlen István s. k.,
nt. kir. ministersnök

RENDELETEK.

62.

A m. kir. kormánynak 163/1922. M. E. számú rendelete.

A saját használatra való 200 palántás dohánytermelésnek az 1922. évre engedélyezése

A m. kir. ministerium az 1920 : VI. törvénycikkben kapott felhatalmazás alapján rendeli :

1. §. A saját használatra való 200 palántás dohánytermelést a m. kir. pénzügy-minister kivételesen még az 1922. termelési évre a következő §-okban megszabott feltételek mellett engedélyezheti.

2. §. A saját használatra való és 200 palántára szóló dohánytermelésre engedélyt — Budapest székesfőváros és a hozzá tartozó külterületek kivételével — bármely községben (városban) csakis belsőségekre vagy belsőséggel összefüggő földterületekre, tanyán, pusztán, szőlőben (hegyközségben) pedig csakis lakóházak mellett bekerített vagy egyébként elhatárolt földterületre és csakis azoknak lehet adni, a kik mezőgazdasági termeléssel hivatásszerűen foglalkoznak, földjüket saját maguk művelik, jövedéki kihágás miatt eljárás alatt nem állottak, illetőleg büntetve nem voltak, végül elfogadhatóan igazolják, hogy belsőséghez tartozó vagy a belsőséggel közvetlen összefüggő földterületet tulajdoni, haszonélvezeti vagy haszonbérleti jogon birnak.

Ezenfelül saját használatra való dohánytermelésre engedélyt nyerhetnek azok is, a kik belsőséghez tartozó vagy a belsőséggel közvetlenül összefüggő földterületet gazdasági állásuk vagy gazdasági alkalmaztatásuk után birtokolnak és annak művelésében saját maguk is résztvesznek. Jogi személyeknek saját használatra való dohánytermelésre engedély nem adható.

Azok az engedélyesek, a kik tanyán, pusztán, szőlőben (hegyközségben) fekvő területen termelnek dohányt, egyetemleg kötelesek az ellenőrző közegek kiszállításához szükséges fuvarát az illetékes községben az előjáróság (városban a polgármester) felhívására haladéktalanul szolgáltatni. A szolgáltatást elmulasztó felet a kincstárnak okozott fuvar költség megtérítésére a pénzügyigazgatóság kötelezi, amelynek határozata közigazgatási uton közadók módjára hajtandók végre.

A saját használatra termelt dohányt kizárólag az engedélyes termelő és csak mint pipadohányt fogyaszthatja s azt a község (város) határából kivinni avagy abból másnak részére bármit is eladni vagy egyébként elidegeníteni tilos.

3. §. Egy-egy termelő csakis 200 dohánypalánta kiültetésére nyerhet engedélyt; ennél sem kevesebb, sem több palánta kiültetését semmi körülmények közt sem szabad engedélyezni.

A saját használatra való 200 palántás dohánytermelési engedély után az engedélyes termelő — palántánként 6 koronájával számítva — egy összegben 1,200 korona engedélyilletéket köteles előzetesen lefizetni.

4. §. Aki a kincstár számára dohányt termel, az saját használatra való dohánytermelésre engedélyt nem nyerhet. A kincstári dohánytermelők azonban előzetes bejelentés után saját termésükből a maguk részére — ha férfiak —, továbbá a dohánytermelés felügyeletével és vezetésével megbízott gazdatisztjük, végül legkevesebb négy kataszteri holdat művelő minden feles dohánykertészük, valamint e kertészeknek a velük közös háztartásban élő legalább 16 éves és dohánytermeléssel hivatásszerűen foglalkozó férfitársai részére is holdanként 5 q-ig terjedő termés esetében fejenként 5 kg., holdanként 5 q-n felüli termés esetében pedig fejenként 10 kg. közönséges pipadohányt saját fogyasztás céljára visszatarthatnak, ha a visszatartott dohány után kilogrammonként 120 korona engedélyilletéket lerónak.

Azok a kincstári dohánytermelők, akik — községi bizonyítvánnyal igazolt elemi csapás (jégverés, aszály, fűzgrágás, tűzvész, árvíz stb.) esetein kívül — az előirányzott dohány mennyiségnél indokolatlanul kevesebbet szolgáltatnak be, sem maguk, sem bármilyen alkalmazottjuk az előző bekezdésben említett kedvezményben nem részesíthetők.

5. §. A jelen rendelet végrehajtásához szükséges további részletes szabályokat a pénzügyminister állapítja meg.

6. §. Aki dohányt saját használatra engedély nélkül termel vagy a kincstár számára termelt dohányból bejelentés nélkül visszatart, továbbá aki a saját használatra termelt, vagy a 4. §. alapján saját fogyasztásra visszatartott dohányból másnak részére bármit is elad vagy egyébként elidegenít, a község (város) határából kivisz avagy a jelen rendelet rendelkezéseit bármilyen más módon megszegi, azt — amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik — jövedéki kihágás miatt a fennálló dohányjövedéki törvények és szabályok szerint kell büntetni.

Ily jövedéki kihágás esetében a saját használatra termelt vagy saját fogyasztásra visszatartott s a földről már leszedett egész dohánykészletet a kincstár javára el kell kobozni, az engedély nélkül, vagy az engedélyezett mennyiségen túl, vagy az engedélytől egyébként eltérően ültetett s a földről még le nem szedett dohánypalántákat pedig meg kell semmisíteni, végül a tettes vagy részes birtokában levő engedélyokmányt, illetőleg mérlegjegyet is be kell vonni. Az elkobzott dohánykészlettel a dohányjövedékre vonatkozó szabályok szerint az illetékes pénzügyigazgatóság rendelkezik.

7. §. Ez a rendelet kihirdetésének napján¹⁾ lép életbe.

Budapest, 1922. évi január hó 13-án.

Gróf Bethlen István s. k.,
m. kir. miniszterelnök.

¹⁾ Kihirdetett a »Budapesti Közlöny«-ben 1922. évi január hó 28-án.

63.

A m. kir. kormánynak 1,097/1922. M. E. számú rendelete.

A trianoni békeszerződés 168., 175. és 176. cikkeiben felsorolt ingóságok bejelentéséről és zár alá vételéről szóló 11,165/1921. M. E. számú kormányrendeletben folyó év január hó 31-ében megállapított bejelentési határidő meghosszabbítása.

A magyar királyi ministerium a trianoni békeszerződés becikkelyezéséről szóló 1921 : XXXIII. t.-c. 2. §-ában foglalt felhatalmazás alapján a 11,165/1921. M. E. számú rendelet¹⁾ 1. §-ában foglalt rendelkezések módosítása tárgyában a következőket rendeli el:

1. §. A trianoni békeszerződés 168., 175. és 176. cikkeiben felsorolt ingóságok bejelentésére nézve a 11,165/1921. M. E. számú rendelet 1. §-ában megállapított határidő 1922. évi február hó 28-áig meghosszabbíttatik.

2. §. Ez a rendelet kihirdetésének napján²⁾ lép életbe.

Budapest, 1922. évi január hó 28-án.

Gróf Bethlen István s. k.,
m. kir. miniszterelnök.

64.

A m. kir. földművelésügyi miniszternek 116,323/1921. F. M. számú rendelete.

A paradicsomvetőmagforgalom tekintetében érvényes rendelkezések kiegészítése.

(Valamennyi törvényhatóságnak.)

A paradicsomvetőmagforgalom tekintetében érvényes rendelkezések kiegészítéseképpen szükségesnek tartom az alábbiakat elrendelni:

Konzervgyártás céljára használt paradicsom feldolgozása során melléktermékképz visszamaradó paradicsommag — mint vetőmag — csak abban az esetben hozható forgalomba, ha azok a paradicsomkészletek, melyekből e magvak visszamaradnak, fajták szerint csoportosítva, egymástól elkülönítve dolgoztatnak fel s így a vetőmag a forgalomba hozatalánál betarthatók az 1895 : XLVI. t.-c. 38,286/1896. számú végrehajtási rendeletének 8. §. 6. pontjában foglalt határozmányok, mely szerint a csirázó képességen és tisztaságon kívül a mag származása és válfaja is megjelölendő. Vegyesen fel-

¹⁾ B. K. 1921. évf. 72. lapon.

²⁾ Kihirdettetett a „Budapesti Közlöny”-ben 1922 évi január hó 31-én.

822. sz.
1922. évi rend.

dolgozott fajtákból származó kevert magvak, melyek a paradicsomvetőmag hamisító anyagának is tekintetnek, vetőmagképen forgalomba nem hozhatók.

A fajta azonosságáért elsősorban az a gyáros felelős, akinek üzeméből az ilyen mag kikerült.

Felhivom Címet, hogy jelen rendeletemet a legszélesebb körben tegye közhirrre s a törvényhatóság területén levő konzervgyárosokkal is közölje, megjegyezvén, hogy a rendelet határozmányai ellen vétőkkel szemben az 1895 : XLVI. t.-c. alapján kihágási eljárás fog indittatni.

Budapest, 1922. évi január hó 4-én.

A minister helyett:

Szomjas s. k.,
államtitkár.

65.

A m. kir. földművelésügyi miniszternek 65,200/1922. F. M. számú rendelete.

A marokkói sáska irtása.

(*I. Jász-Nagykún-Szolnok vm., II. Hajdú vm., III. Heves vm., IV. Bihar vm. és V. Szabolcs vm. alispánjaihoz.*)

ad. I—V. A marokkói sáska irtásáról szóló 1907 : XXXI. t.-c. 1. §-a értelmében azoknak a községeknek és városoknak határait, ahol a marokkói sáska már az előző években is károkat okozott, úgyszintén ahol annak előfordulása várható, a szükséges óvintézkedéseknek és irtási munkálatoknak kellő időben való foganatosíthatása végett állandó hatósági felügyelet alá kell helyezni, ennél fogva az idézett törvényszakasz, valamint az 1907. évi 28,000. F. M. számú végrehajtási rendelet határozmányaihoz képest elrendelem, hogy

ad I. Jászkisér, Törökszentmiklós, Nagykörű,

ad II. Kaba, Nádudvar,

ad III. Tarnaszentmiklós, Pély,

ad IV. Zsáka,

ad I—IV. község(ek) egész külhatára, valamint

ad I—V. mindama községek határa, ahol szikes legelők vannak, folyó évi április hó 15-től július hó 31-ig a legszigorúbb hatósági felügyelet alatt tartassék.

A hatósági felügyelet részletes teendőit illetőleg utalok az idézett végrehajtási rendelet 1—3. §-aira.

Ha a hatósági felügyeletet teljesítő közegek a felügyeletük alá tartozó területeken valamelyik sáska- vagy szöcskefaj nagyobb mennyiségben való megjelenését észlelnék, arról a közvetlen felettes hatóságnak azonnal kötelesek jelentést tenni s az említett rovarokból néhány példányt bemutatni.

Ezt a jelentést a községi előjáróság még aznap hozzám is felterjeszteni s egyidejűleg ezen jelentés másolatát és a rovarpéldányokat a m. kir. Állami Rovartani Állomáshoz Budapestre (II. kerület, Kitaibel Pál-utca 1.) küldeni tartozik.

A rovarokat lehetőleg mintegy 40—50 példányt üvegben és borszeszben úgy kell csomagolni, hogy a küldemény sértetlenül érkezhessék rendeltetési helyére. Minthogy az említett veszélyeztetett területeken a marokkói sáska hatósági irtására készen kell állani, egyidejűleg utasítottam a m. kir. Állami Rovartani Állomást, hogy az irtási eljárás részletes tervét állapítsa meg, egyszersmind felhívtam, hogy a szükséghez képest esetleg a közérő mellőzésével fizetett igaerő alkalmazásának módozataira és a várható költségek előirányzatára nézve a szükséges szóbeli tárgyalásokat alispán urral közvetlenül kezdje meg.

Az irtási eljárás módozatait ezen előkészítő tárgyalások foganatosítása után a hatósági irtás elrendelése kapcsán fogom megállapítani. A jelen rendeletem vételéről és az ennek alapján alispán ur részéről tett intézkedésekről sürgős jelentést várok.

Budapest, 1922. évi január hó 28-án.

A minster helyett:

Tóth Elemér s. h.,

h. államtitkár.

66.

A m. kir. népjóléti és munkaügyi miniszternek 3,040/1922. N. M. M. számú körrendelete.

A patkányirtás.

(Valamennyi törvényhatóságnak Budapest székesfőváros kivételével.)

A köztisztaságnak a háború óta bekövetkezett elhanyagoltsága miatt a patkányok egész Európában és így hazánkban is módfelett elszaporodtak, eltekintve azoktól a jelentős gazdasági károktól, amelyeket ezek az állatok a lakóházak és más épületek rongálásával, terményeknek, élelmiszereknek megrágásával és bemocskolásával, baromfiak pusztításával stb. okoznak, elszaporodásuk a közegészséget és a háziállatok egészségét is veszélyeztetni, mert igen veszedelmes emberi és állati betegségeknek (pestis, bányaféreg, trichinabetegség) hordozói és terjesztői.

Ezen betegségek legveszedelmesebbike a pestis, az elmúlt év őszén Olaszország több városában és Párisban szörványosan jelentkezett, Törökországban, különösen Kis-ázsiaiában pedig sűrűbben fordult elő s attól kell tartani, hogy országunkba behurcolása esetén az itt tömegesen élő patkányok útján könnyen elterjedhet. A patkányok elszaporodása révén a közegészséget fenyegető különféle veszedelmek elhárítása végett az 1876 : XIV. törvénycikk 10. és 18. §-a alapján arra kötelezem a törvényhatóság területén levő összes háztelkek, lakóépületek, továbbá ipari és gazdasági célokra szolgáló mindenemű épületek és építmények (csatornák, pöcegödrök, tartányok stb.), személtlerakó he-

956. nr.
1922. évi.

lyek (valamint bányák) tulajdonosait, hogy a tulajdonukban levő említett ingatlanokon tartózkodó patkányokat rendszeres és következetes eljárással irtsák ki.

A patkányok irtására legalkalmasabb és legmegbízhatóbb eljárásokat az ehhez a körrendelethez mellékelt útmutatás ismerteti. Intézkedjék a törvényhatóság az iránt, hogy ennek a rendeletnek s az útmutatásnak tartalmáról a közönség a szokásos módon történő hirdetés, továbbá hivatalokban, községházán, iskolákban, olvasóköroökben, gazdasági egyesületekben stb. való kifüggesztés útján minél szélesebb körökben értesülést szerezzen s hogy erről a gazdaközönséget a gazdasági felügyelők is kellően tájékoztassák.

Amennyiben az az útmutatásból még több példányra lenne szükség, ezek a m. kir. állami rovar-tani állomástól (Budapest, II. ker., Kitaibel Pál-utca 1.) darabonként 5 korona előzetes beküldése mellett beszerezhetők.

A patkányirtásra különösen faluhelyen elsősorban oly eljárásokat kell alkalmazni, a melyek az emberre vagy más állatokra nem veszedelmesek és nyomatékosan figyelemztetni kell a lakosságot azokra a veszedelmekre, amelyek a patkányirtásra használatos olyan mérgek vigyázatlan alkalmazásából keletkezhettek, amelyek az emberre és háziállatokra is mérgező hatásúak. Emberre és háziállatra nem veszedelmes patkányölő szer az úgynevezett tengeri hagyma (*Bulbus scillae*), amely gyógyszerárú- és fűszerkereskedésekben külön hatósági engedély nélkül beszerezhető. Közveszélyes mérgek használatát csak oly körülmények között szabad megengedni, amelyek biztosítják azt, hogy alkalmazásukból kellő elővigyázat mellett emberre vagy állatra kár nem származik, tehát épületek elzárható helyiségeiben történő irtásnál, ha azt értelmes, a méreggel való bánásra kioktatott és minden tekintetben megbízható emberek hatósági közeg, orvos vagy állatorvos ellenőrzése mellett végzik. Ily esetekben a mérget az 1898. évi 104,455. szám alatt kelt belügyministeri rendelet értelmében az elsőfokú rendőri hatósági engedély alapján szabad a gyógyszer-táraknak és drogeriáknak kiszolgáltatniok s alkalmazásakor az óvintézkedéseket szigorúan be kell tartani. Gondoskodni kell nevezetesen arról, hogy a méreghez a vele való bánáshoz nem értő emberek, gyermekek vagy háziállatok hozzá ne férhessenek, hogy az irtási eljárás befejeztével a csaletek megmaradt része gondosan összegyűjtessék és árnyékszékre vagy háziállatok számára hozzáférhetetlen pöcegödörbe vettessék, méregtől elhulló patkányok hulláit össze kell szedetni és mélyen el kell ásatni.

Intézkedtem egy olyan erőshatású patkányméreg előállítására és forgalombahozatala iránt, mely feltűnő szaga és színe miatt más anyagokkal össze nem téveszthető s így mérgezésekre kevésbé adhat alkalmat, mint más szerek. A szer (kékszinű pépes foszforkészítmény) 100 grammos adagokban »mérgek« jelzésű tégelyben tégelyenként 20 koronáért gyógyszer-tárakban és gyógyárúkereskedésekben fog kiszolgáltatni azok részére, a kiknek az elsőfokú rendőri hatóságok méregengedélyt adnak. Alkalmazásának módját a ráragasztott használati utasítás ismerteti. A szert gyógyszerészek és gyógyárúkereskedők az említett adagolásban az Országos Egészségügyi Anyagraktártól (Budapest, X. ker., Elnök-utca 1.) szerezhetik be.

A rágszáló állatok pusztítására forgalomba hozott különféle baktériumos készítmények patkányok ellen nem váltak be.

A patkányirtó eljárás szervezésével és irányításával minden községben a község valamelyik tisztviselőjét vagy a községi képviselőtestületnek egy erre a feladatra alkalmas tagját kell megbízni, a ki munkáját a községi, illetőleg körorvos és az állatorvos felügyelete és ellenőrzése mellett végezze. Különös figyelmet kell fordítani a csatornákra, továbbá olyan helyiségekre, a melyekben a patkányok mindenkor előszeretettel tartózkodnak Ilyenek a lisztmalmok, gabona- és más élelmiszerraktárak, vágóhidak és mézsárszékek, börgyárak, szemét- és hulladékfeldolgozó telepek stb.

Mint a csatolt utmutatás IV. fejezetéből kitűnik, a patkányok irtása csak akkor jár a kívánt eredménnyel, ha a város vagy község egész területén egyszerre történik. Ezért az eljárás megkezdését egy bizonyos napra kell kitűzni és gondoskodni kell arról, hogy a kitűzött napig minden előkészület (tisztogatás, patkányölőszerek beszerzése, a patkányok szoktatása, a patkányölő étel elkészítése) megtörténjék, hogy a patkányölőszerek idejében rendelkezésre álljanak, az eljárás szervezője idejében tájékoztassa az illető gyógyszerterát vagy gyógyszerkereskedőt arról, hogy községében melyik szerből mily mennyiségre lesz előreláthatóan szükség.

Olyan esetekben, ha a patkányirtás a patkányok rendkívüli nagy száma vagy más körülmények miatt bonyolultabb eljárást igényelne, vagy ha nem járt volna a kellő eredménnyel, a m. kir. állami rovar-tani állomástól (Budapest, II., Kitaibel Pál-utca 1. sz.) a patkányirtásban jártas szakértő közeg kiküldését lehet kérni. A kiküldésből felmerülő költségeket az a hatóság, város, község vagy magánfél viseli, a melyik a kiküldést kérte.

Utasítsa a törvényhatóság az összes alája rendelt egészségügyi hatóságokat, hogy az ennek a rendeletnek alapján történő intézkedéseket az orvosok és állatorvosok meghallgatásával foganatosítsák s hogy a rendelkezések végrehajtását az államrendőrséggel, csendőrséggel és folyamőrséggel karöltve szigorúan ellenőrizzék. Egyidejűleg megkerestem a magyar királyi belügyminiszter urat, hogy az államrendőrséget, csendőrséget és folyamőrséget a közegészségügyi hatóságok támogatására utasítsa.

A patkányirtás tárgyában történő hatósági rendelkezéseket és azok végrehajtását a kerületi egészségügyi felügyelők útján magam is behatóan ellenőriztetni fogom.

Ez a rendelet az elhanyagolt köztisztaság helyreállítását és az egészségre általánosan károsan ható ártalom megszüntetését célozza s eszerint az ennek a rendeletnek végrehajtásából felmerülő költségek nem tartoznak azon költségek közé, amelyek az 1898:XXI. törvénycikk 9. §-ának *d)* pontja, valamint az 1908:XXXVIII. törvénycikk 1. §-ának *d)* pontja alapján az államkincstárt terhelik.

Aki az ennek a rendeletnek alapján kibocsátandó hatósági rendelkezéseknek a kijelölt határidőn belül nem tesz eleget, vagy aki a hatósági ellenőrzéssel megbízott közeget ebbeli ténykedésében akadályozza, amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és az 1879:X. t.-c. 16. §-a alapján 15 napig terjedhető elzárással és az 1921:XXVIII. törvénycikk 4. §-ának figyelembevételével 2000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetetik.

Budapest, 1922. évi január hó 16-án.

Dr. Bernolák Nándor s. k.,
m. kir. népjóléti és munkaügyi miniszter.

67.

A m. kir. pénzügyministernek 2,283/1922. P. M. számú rendelete.**Az 1922. évi saját használatra való 200 palántás dohánytermelés engedélyezésénél követtendő eljárás.**

A m. kir. ministerium 1922. évi január hó 13-án kelt 163/1922. M. E. számú rendeletének 5. §-a alapján a következőket rendelem:

1. §. 1. Saját használatra való 200 palántás dohánytermelésre engedélyt — Budapest főváros és a hozzátartozó külterületek *kivételével* — bármely községben (városban) csakis belsőségekre vagy belsőséggel összefüggő földterületre, tanyán, pusztán, szőlőben (hegyközségben) pedig csakis lakóházak melletti bekerített vagy egyébként elhatárolt földterületre és csakis a 2. pontban megjelölt feltételek mellett lehet adni. A dohánytermelésre csakis egy darabban levő, *körülbelül 20 □-ol nagyságú* földterület használható fel, mely a lehetőséghez képest szabályos □-alakban hasítandó ki. A dohánynövénynek más növényekkel való vegyes ültetése vagy dohánynövényeknek más növények között elszórt ültetése tilos. Ugy szintén tilos az engedélyezett palántákat *megosztva* több darabból álló — akár saját, akár részben idegen — területen kiültetni, az engedélyezett palántamennyiséget mással vagy másokkal bármily címen megosztani, vagy az engedélyezett palánták egy részét kiültetés céljából másoknak — akár ingyen is — átengedni.

2. A saját használatra való dohánytermelésre csakis azok nyerhetnek engedélyt, akik *mezőgazdasági termeléssel hivatásszerűen foglalkoznak*, földjüket saját maguk művelik, jövedéki kihágás miatt eljárás alatt nem állottak, illetőleg büntetve nem voltak, végül elfogadhatóan igazolják, hogy belsőséghez tartozó vagy a belsőséggel közvetlenül összefüggő földterületet tulajdoni, haszonélvezeti vagy haszonbérleti jogon bírnak. Akik tehát a mezőgazdasági termelést nem hivatásszerűen, hanem csak *mellékfoglalkozásként* üzik (pl. kisiparosok, kereskedők, ipari vagy gyári munkások, nyugdíjasok, tisztviselők, altisztek stb.), azok saját célú dohánytermelésre engedélyt *nem* nyerhetnek. Ugyancsak nem részesíthetők saját használatra való dohánytermelési engedélyben a jogi személyek.

Saját használatra való dohánytermelésre engedélyt nyerhetnek azok is, akik belsőséghez tartozó vagy a belsőséggel közvetlenül összefüggő földterületet gazdatiszti állásuk vagy gazdasági alkalmaztatásuk után birtokolnak és annak művelésében saját maguk is résztvesznek.

Azok az engedélyesek, akik tanyák, puszták, szőlők (hegyközségek) lakóház melletti bekerített vagy egyébként elhatárolt földterületein termelnek dohányt, a fenti feltételeken kívül egyetemleg kötelesek az ellenőrző pénzügyőri közegek kiszállásához szükséges fuvart esetről-esetre az illetékes községben — az előljárárság (városban a polgármester) felhívására — a megjelölt időben haladéktalanul szolgáltatni, illetőleg a községbe haladéktalanul beküldeni. A szolgáltatást elmulasztó felet a kincstárnak okozott fuvar költség megtérítésére a pénzügyigazgatóság kötelezi, amelynek határozata közigazgatási úton — közadók módjára — hajtandó végre.

3. A saját használatra termelt dohányt kizárólag az engedélyes és csak mint pipa-dohányt fogyaszthatja és *azt a község (város) határából kivinni*, avagy abból másnak részére bármit is eladni vagy egyébként elidegeníteni tilos.

4. A saját használatra való dohánytermelésre 1922. évben kiadott engedélyokmány *csakis 1923. év szeptember hó 1-ig* — vagyis a termelt dohánynak rendes körülmények közt várható teljes elfogyasztásáig — szolgál fedezetül olyképen, hogy 1922. év november hó 1-én az engedélyes termelőnek birtokában levő, saját termeléséből származó dohánykészlete mintegy 10 kg.-ot tehet ki, azontúl minden következő hó 1-én a fogyasztásnak megfelelően *1—1 kilogrammal kevesebbet kell kitennie*. Ugy az ezen fedezeti időn belül az engedélyes birtokában talált *dohánytöbblet*, mint a fedezeti határidő lejártával az engedélyes birtokában talált *dohánykészlet*, mint jogtalanul birtokolt, jövedéki eljárás alá veendő s az engedélyokmány az illetőtől bevonandó.

2. §. 1. Egy-egy termelő *csakis 200 dohánypalánta* kiültetésére nyerhet engedélyt; ennél sem kevesebb, sem több palánta kiültetését *semmi körülmények között* sem szabad engedélyezni.

2. A saját használatra való 200 palántás dohánytermelési engedélyért az engedélyes termelő — palántánként 6 koronájával számítva — egy összegben 1,200 korona engedélyilletéket köteles *előzetesen* lefizetni. Azon a címen, hogy a termelő a palánták részbeni meg nem eredése miatt az engedélyezettnél kevesebb palántát ültetett ki, vagy hogy kiültetett dohánytermése elemi csapás vagy bármi más okból részben vagy egészben megsemmisült, végül hogy megváltozott viszonyai következtében a már kiadott engedély alapján a palántákat egyáltalán nem ültette ki, illetékmegtérítésnek helye nem lehet.

3. Aki saját használatra dohányt termelni szándékozik, e szándékát *1922. évi március hó végéig* az illetékes községi előjáráságnál (polgármesternél) írásban bejelenteni s a jelen rendelet 1. §-ának 2. pontja szerint az engedély elnyeréséhez megkívánt feltételek fennforgását elfogadható módon igazolni köteles. *Ezen határidőn túl való elkészelt bejelentések minden körülmények között kivétel nélkül elutasítandók*. A bejelentések bélyegmentesek s azok céljára a községi előjárások (polgármesterek) által az illetékes állampénztáraknál beszerzendő »A« minta szerinti űrlapok használandók. Ezen fizetési nyomtatványok ára darabonként 3 korona s az összeg előzetes befizetése mellett az illetékes állampénztárnál a szükséges többi (»B« és »C« minta szerinti) ingyenes nyomtatvánnyal együtt kellő időben megrendelendő. *Esetleg meglevő s előző évekből származó ily nyomtatványok felhasználása — minthogy azok szövege lényegesen megváltozott — szigorúan tilos*.

4. A községi előjáróság (polgármester) a jelentkező félre nézve a bejelentés elfogadása (kiállítása) előtt elsősorban tartozik *gondosan és lelkiismeretesen* megállapítani azt, hogy a jelentkező a jelen rendelet 1. §-a értelmében ily engedélyre igényt tarthat-e. Ha a jelentkező igényjogosultsága nem kétséges, vagy ha kétség esetén igényjogosultságát elfogadható módon igazolja, a községi előjáróság (polgármester) a »Bejelentés«-ben (I.) foglalt adatok valódiságát és a saját célú dohánytermelésre való jogosultságot a »Tanúsítvány«-ban (II.) aláírásával és pecsétjével megfelelően igazolja.

Az ily módon igazolással ellátott bejelentéseket a községi előjáróságok (polgármesterek) beérkezésük sorrendjében a mellékelt »B« minta szerint szerkesztendő jegyzékbe foglalják, a bejelentéseket a jegyzék megfelelő sorszámaival ellátják és egyidejűleg a fejenkinti 1,200 K engedélyilletéket a jelentkezőktől a »C« minta szerinti elismervény (nyugta) kiszolgáltatása mellett beszedik.

Oly esetekben, midőn kétség vagy vita merül fel a tekintetben, hogy a jelentkező részére a saját használatra való dohánytermelési engedély megadható-e, az ügy a tényállás előadása és a jelentkező által bemutatott igazoló iratok csatolása mellett az illetékes pénzügyigazgatóság elé terjesztendő döntés végett. A pénzügyigazgatóság határozata végérvényes.

5. A községi előjáróságok (polgármesterek) a bejelentéseket a jegyzékkel és ennek két hitelesített másolati példányával *legkésőbb 1922. évi április hó 10-ik napjáig* — a beszedett engedélyilleték befizetése mellett — a községre illetékes állampénztárnak *okvetlenül* beszolgáltatni kötelesek; *a később beküldött bejelentéseket az állampénztárak kivétel nélkül visszautasítják.*

6. Az állampénztárak az e célra szükséges *(A)* mintájú fizetési kisfogalmi 49. r. sz., *(B)* mintájú általános I., kisfogalmi 179. r. sz. és *(C)* mintájú általános I., kisfogalmi 180. r. sz.) nyomtatványokat *a m. kir. államnyomdától* (Budapest, Vár) közvetlenül rendelik meg az 1904. évi 3.490/P. M. sz. körrendeletben előirt módozatok mellett. Az ilykép beszerzett nyomtatványokból a jelentkező községi előjáróságoknak (polgármestereknek) a kívánt mennyiséget *késedelem nélkül, soron kívül* kiszolgáltatják, még pedig a *(B)* és *(C)* minta szerinti nyomtatványokat ingyenesen, az *(A)* mintájú fizetési nyomtatványt ellenben példányonkénti 3 korona előzetes befizetése mellett. Az e címen bevételzett összeget »Pénzügyi tárca, különféle bevételek« cím javára szabályszerűen elszámolják s a megmaradt példányokat további intézkedésig raktáron tartják. *Előző évekből eselleg meglevő ily nyomtatványoknak a községi előjáróságok részére való kiszolgáltatása — mint-hogy azok szövege lényegesen megváltozott — szigorúan tilos.*

Az állampénztárak továbbá a beszállított engedélyilletékeket a jegyzéknek *(B)* a bejelentésekkel *(A)* történt összehasonlítása és számadásszerű felülvizsgálata után — a jegyzék egy hitelesített másolati példányának csatolása mellett — a »Dohányeladási napló«-ban bevételben sommásan elszámolják és az eredeti jegyzékre vezetett záradékban a befizetés megtörténtét nyugtázzák, a bejelentéseken foglalt »Engedély«-okmányokat *(III)* pedig megfelelően kitöltik s a jegyzékkel együtt a községi előjáróságoknak (polgármestereknek) visszaadják.

A községi előjáróságok a bejelentések eredeti jegyzékét a saját használatra való dohánytermelésre engedélyt nyert termelők nyilvántartása és ellenőrzése céljából megőrizni, az engedélyokmánnyal ellátott bejelentéseket pedig az engedélyeseknek sürgősen kiadni kötelesek.

7. Az állampénztárak a bejelentések jegyzékéről a községi előjárók (polgármesterek) által beszolgáltatott második másolati példányt — az engedélyek kiadásának megtörténte után — a község (város) szerint illetékes pénzügyőri szakasznak nyilvántartás és ellenőrzés céljából megküldeni tartoznak.

8. A dohánytermeléshez szükséges palántákat az engedélyesek maguk nevelhetik. A palántaneveléshez szükséges dohánymagmennyiséget a községi előljáróságok (polgármesterek) írásbeli kérelmére, a bejelentendő sajátcélú engedélyes egyének száma alapján, az egész község részére együttesen az illetékes dohánybeváltó felügyelőségek (Budapest, Debreczen, Miskolcz, Nyiregyháza, Szolnok) díjtalanul szolgáltatják ki.

3. §. 1. A kincstári dohánytermelők saját használatra való dohánytermelésre engedélyt *nem* nyerhetnek. Ezek tehát kötelesek összes termelt dohányukat a községükre nézve megállapított határidőre beváltás végett az illetékes dohánybeváltó-hivatalhoz beszállítani.

2. Ezzel szemben azonban a dohánybeváltó-bizottság a beváltás alkalmával a kincstári dohánytermelőknek — ezirányú előzetes bejelentésükre — 1922. évi saját termésükből a maguk részére — ha férfiak —, továbbá a dohánytermelés felügyeletével és vezetésével megbízott gazdatisztjük, végül legkevesebb négy kataszteri holdat művelő minden feles dohánykertrészük, valamint e kertészeknek a velük közös háztartásban élő legalább 16 éves és dohánytermeléssel hivatásszerűen foglalkozó férficsaládtagjai részére is holdankint 5 q-ig terjedő termés esetében *fejenként 5 kg.*, holdanként 5 q-án felüli termés esetében pedig *fejenként 10 kg.* dohányt saját fogyasztásra *meghagy*, ha az így átengedett dohány után kilogrammonként 120 K engedélyilletéket lefizetnek, illetőleg beleegyezésüket adják, hogy ez az összeg beváltási járandóságukból a kifizetés alkalmával levonásba hozassék. Ezen saját célra meghagyott dohányilletmény közönséges dohányfajoknál az I. b) osztály, kerti leveleknél pedig a középfinom II. oszt. minőségét felül *nem* haladhatja, illetve ha az ezen osztályokba sorolt dohányok mennyisége aránytalanul csekély volna, ez esetben *csak a következő alsóbb osztályból* való lehet.

Azok a kincstári dohánytermelők, akik — községi bizonyítvánnyal igazolt elemi csapás (jégverés, aszály, féregrágás, tűzvész, árvíz stb.) esetein kívül — az előírányzott dohánymennyiségnél indokolatlanul kevesebbet szolgáltatnak be, az előző bekezdésben említett kedvezményben sem maguk, sem bármilyen alkalmazottjuk nem részesíthetők. Továbbá — az előző bekezdésben foglaltak alapján — a négy kat. holdon *aluli* dohánytermelőknek esetleg bejelentett dohánykertésze ezen kedvezményben ugyancsak nem részesíthető.

3. Azok a termelők, akik az 5, illetőleg 10 kg. dohánynak meghagyását csak a saját személyükre veszik igénybe, dohánytermelési engedélyükön kívül egyéb igazolást bemutatni *nem* kötelesek. Ellenben azok, akik dohányt dohánytermelést vezető gazdatisztjük vagy feleskertészeik és utóbbiak férficsaládtagjai részére is meghagyatni kívánnak, kötelesek dohánytermelési engedélyükön kívül az illetékes községi előljáróság (polgármester) által kiállított bizonylattal (illetőleg dohánykertészeknél a kertészkönyv felmutatásával) valamennyi fenti igénylőnek nevét, korát és azt a körülményt hitelesen igazolni, hogy dohánytermeléssel hivatásszerűen foglalkoznak.

4. A kincstári dohánytermelő-engedélyes a saját, valamint a többi igényjogosultak részére visszatartani kívánt dohányt a beváltás alá kerülő dohányoktól elkülönítve, tetszés szerint vagy személyenként külön-külön előkészített csomagokba vagy pedig együttesen egy nagy csomagba (bálba) foglalva, a beváltó-bizottságnak — a szükséges ellenőrzés eszközölhetése céljából — *előmutatni tartozik*, mely megvizsgálja, hogy a dohány minőség

és súly tekintetében megfelelő-e. Ha a dohány a jelen §. 2. pontjában meghatározott minőséget meghaladná, a termelő köteles azt beváltás alá bocsátani és helyette a megfelelő minőségű dohányt terméséből kiválasztani.

5. A csomag vagy csomagok súlyának megállapítása után az illetékes dohány-beváltóhivatal minden igényjogosult számára a részére meghagyott dohányról külön-külön mérlegjegyet ad ki, mely *annak keltétől számított 10 hónapon át* az illetők birtokában levő dohányra nézve fedezetül szolgál olyképen, hogy a dohánykészletnek minden következő hó elteltével a fogyasztásnak megfelelően *1—1 kg.-mal* (illetőleg 5 kg. illetmény esetén $1\frac{1}{2}$ — $1\frac{1}{2}$ kg.-mal) *kevesebbet kell kitennie*. Ugy az ezen fedezeti időn belül az engedélyes birtokában talált dohány-többlet, mint a fedezeti határidő lejártával az engedélyes birtokában talált dohány-készlet, mint jogtalanul birtokolt, jövedéki eljárás alá veendő s a mérlegjegy az illetőtől bevonandó.

6. A termelő a mérlegjegyen megnevezett jogosítottaknak a részükre meghagyott dohányt kiadni köteles. Az ekként átengedett dohány csak az igazolási okmányban (mérlegjegyen) megnevezett által és csak mint pipadohány fogyasztható *s azt a község (város) határából kivinni*, abból bármit is mások részére eladni vagy egyébként elidegeníteni tilos.

7. A kincstári dohánytermelők által a saját, valamint dohánytermelést vezető gazdasztjük, feleskertészeik és utóbbiak felnőtt férficsaládtagjai részére igénybevett dohány után járó engedélyilletékek a termelő beváltási járandóságából lehetőleg egy összegben vonandók le és a vonatkozó pénznaplótételhez a jelen §. 3. pontjában említett bizonylat is csatolandó.

8. Utólagos igénybejelentések vagy a beváltási időszak befejezése utáni jelentkezések *kivétel nélkül* elutasíttatnak.

4. §. Kis- és nagyközségekben a községi előljárók, rendezett tanácsú és törvényhatósági joggal felruházott városokban pedig a polgármesterek a saját használatra való dohánytermelési engedélyek kiadása körül rájuk háruló teendőket a *legmesszebbmenő gondossággal tartoznak ellátni*; kötelesek tehát arra felügyelni, hogy az engedélyt nyert termelők kifogástalan területet jelentenek-e be; sajátcélú dohánytermelési engedély elnyerésére jogosultak-e; csak a bejelentésben megjelölt, a belsőséghez tartozó vagy a belsőséggel közvetlenül összefüggő területeken, illetve tanyán, pusztán, szőlőben megfelelően bekerített vagy elhatárolt területen termelnek-e dohányt; az engedélyezettnél nagyobb számú dohánypalántát nem ültetnek-e ki és általában a jelen rendelet rendelkezéseit minden tekintetben megtartják-e.

A községi előljárók (polgármesterek) különös gonddal tartoznak felügyelni arra is, hogy sem a belsőségekhez tartozó területeken, sem a község határában dohányt *engedély nélkül senki se termeljen*. Kötelesek ennél fogva az engedélyeseket az esetleges túlültetések vagy az engedély nélküli ültetések megsemmisítésére felhívni és ha a felhívásnak eleget nem tennének, a pénzügyigazgatóságnak legkésőbb 1922. évi július hó első napjáig jelentést tenni.

A községi előljáróságok (polgármesterek) esetenként 1,000 koronától 5,000 koronáig terjedhető rendbirsággal sújthatók, ha a saját használatra való dohánytermelés iránti bejelentésekben *a kellő ellenőrzés elmulasztása miatt vagy tudva* valótlán adatokat bizo-

nyítanak, vagy ha a jelen §. első bekezdése értelmében reájuk háruló összes tennivalók ellátásánál mulasztást követnek el.

A birság kirovása a pénzügyigazgatóság hatáskörébe tartozik és a közadók módjára hajtandó be.

5. §. Aki dohányt saját használatra engedély nélkül termel vagy a kincstár számára termelt dohányból bejelentés nélkül visszatart, továbbá aki saját használatra termelt vagy a jelen rendelet 3. §-ának 2. pontja alapján saját fogyasztásra visszatartott dohányból másnak részére bármit is elad vagy egyébként elidegenít, a község (város) határából kivisz, avagy a jelen rendelet rendelkezéseit bármi más módon megszegi, azt — amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik — *jövedéki kihágás* miatt az érvényben álló dohányjövedéki törvények és szabályok szerint kell büntetni.

Ily jövedéki kihágás esetében a saját használatra termelt vagy saját fogyasztásra visszatartott s a földről már leszedett egész dohánykészletet a kincstár javára el kell *kobozni*, az engedély nélkül vagy az engedélyezett mennyiségen túl vagy az engedélytől egyébként eltérően ültetett s a földről még le nem szedett dohányplántákat pedig meg kell *semmisíteni*, végül a tettes vagy részes birtokában levő engedélyokmányt, illetőleg mérlegjegyet is be kell vonni. Az elkobzott dohánykészlettel a dohányjövedékre vonatkozó szabályok szerint az illetékes pénzügyigazgatóság rendelkezik.

Az ellenőrzésre hivatott községi előljáróság (polgármester) vagy pénzügyőrség köteles az ily jövedéki kihágásokra vonatkozó jelentéseit az illetékes pénzügyigazgatósághoz megküldeni.

6. §. Ez a rendelet azonnal hatályba lép. Ezen rendelet folytán az összes e tárgyban kiadott előző rendelkezések természetesen érvényüket veszítik.

Budapest, 1922. évi januar hó 16-án.

Dr. Kállay Tibor s. k.,

m. kir. pénzügyminister.

Melléklet és 4. minta a 2,283/1922. XI. sz. P. Ü. M. sz. rendelethez.

.....község (város).
A „B” jegyzék sorszáma:.....
M. kir. állampénztár székhelye:.....

I. Bejelentés*) (egy egyén részére)

a saját használatra való 200 palántás dohánytermelésnek az 1922. évben leendő engedélyezése iránt.

1. A bejelentő neve és foglalkozása:
2. Lakhelye: község (tanya, puszták, szőlő), ...-utca házszám.
3. A dohánytermelésre szánt földterület fekvésének és alakjának (□, △, hosszúkás) megjelölése:
4. A 3. pontban megjelölt földterület a belsőségekhez tartozó vagy a belsőséggel közvetlenül összefüggő terület-e? (Illetve tanyán, pusztán, szőlőben a lakóház melletti bekerített vagy másként elhatárolt terület-e?)
5. A bejelentő a 3. pontban megjelölt földterületet mily jogcímen birtokolja?
6. A 3. pontban megjelölt terület az engedélyezhető 200 dohánypalánta kiültetésére általában szükséges 20 □-ölnél nagyobb vagy kisebb?

Kelt 1922. évi hó napján.

.....
a bejelentő aláírása.

*) A községi előjárásoknak szigorúan tilos bejelentést március 31-én tul elfogadni.

68.

**Az Erdő- és Faügyek Országos Kormánybiztosának 2,018/1922.
E. F. O. Kb. számú rendelete.**

**A fakészletek felhasználása és azok forgalombahozatalának szabályozása tárgyában
kiadott egyes rendelkezések hatályon kívül helyezése.**

Az 1919. évi 164. K. B. számú rendelet,¹⁾ amely a magáncímekre Budapestre beérkező tűzifaszállítmányokból a közfogyasztás céljaira való igénybevétel különleges előírásait tartalmazza, továbbá az 1920. évi 777/1921. számú rendeletet,²⁾ amely a bányafatermelés érdekében adatott ki és végül a bejelentésre nem kötelezett kisebb fakészletek forgalombahozatalának mérséklése tárgyában kiadott 1920. évi 4,383. K. B. számú rendeletet³⁾ ezennel hatályon kívül helyezem.

Jelen rendeletem annak a Budapesti Közlönyben történő közhirrre tételének napján⁴⁾ lép életbe.

Budapest, 1922. évi január hó 15-én.

Kaán Károly s. k.,

h. áltamtitkár.

az erdő- és faügyek orsz. kormánybiztosa.

69.

**Az Erdő- és Faügyek Országos Kormánybiztosának 2,021/1922.
E. F. K. B. számú rendelete.**

A fuvarbérek emelkedéséből származó többkiadás felszámíthatása.

A közintézmények tűzifaellátásának, másrészt pedig a m. kir. államvasutak talpfaszükségletének biztosítása és ezzel karöltve a termelés fokozásának előmozdítása érdekében is a 6,218/1919. M. E. számú kormányrendeletben⁵⁾ biztosított jogomnál fogva a 10,780/1920. M. E. számú kormányrendelet⁶⁾ 3. §-ában tárgyalt intézkedésétől eltérőleg méltánylást érdemlő olyan esetekben, amikor valamely erdőn fekvő fakészletnek a leg-

¹⁾ B. K. 1919. évf. 1577. lapon.

²⁾ B. K. 1920. évf. 312. lapon.

³⁾ B. K. 1920. évf. 1365. lapon.

⁴⁾ Kihirdettetett a »Budapesti Közlöny«-ben 1922. évi január hó 26-án.

⁵⁾ B. K. 1919. évf. 1546. lapon.

⁶⁾ B. K. 1921. évf. 8. lapon.

közelebbi vasuti vagy hajóállomás, illetőleg a tutajkikötő rakodóig való kifuvarozása és berakása igazoltan többbe kerül, mint az idézett rendelethez mellékelt árjegyzékben megállapított tájékoztató árak 50⁰/o-a, 25 (huszonöt) %-ig a többkiadást figyelembe venni kívánom.

Ilyen elbírálás alá a Magyarországi Faértékesítő Hivatal által eddig már kiutalt, de még el nem szállított faanyagok is vonhatók.

Önként értetődik, hogy ezen rendelkezésem a 10,780/1920. M. E. számú kormányrendelet módosítása tárgyában kiadott 2,461/1921. M. E. számú kormányrendeletben¹⁾ foglalt intézkedéseket egyebekben nem érinti.

Budapest, 1922 évi január hó 21-én.

Kaán Károly s. k.,

h. államtitkár,

az erdő- és faügyek orsz. kormánybiztosa.

70.

Az Erdő- és Faügyek Országos Kormánybiztosának 2,025/1922. E. F. O. Kb. számú rendelete.

Az 5,000 kilogrammot meg nem haladó faküldeményeknél a szállítási igazolványok mellőzése.

Jelen rendeletem kihirdetésének napjától kezdődőleg további intézkedésig az 5,000 kilogrammot meg nem haladó súlyú épületfa, műfa, fűrészelt- és faragottfa, továbbá műhasábfa, tűzifa (ideértve a kötegelt lágy tűzifa is), faszén közforgalmú vasuton, hajón, tutajba kötve vagy tutajba felterhelve szállítási igazolvány nélkül szállítható. A szállítási igazolványok kiállításáról és felhasználásáról szóló egyéb - az 1,851/1917.²⁾ és a 2,806/1917. M. E. ³⁾ számú rendeletekben körülírt rendelkezések továbbra is érvényben maradnak.

Budapest, 1922. évi január hó 24-én.

Kaán Károly s. k.,

h. államtitkár,

az erdő- és faügyek orsz. kormánybiztosa.

¹⁾ B. K. 1921. évf. 501 lapon.

²⁾ B. K. 1917. évf. 720. és 870. lapon.

³⁾ B. K. 1917. évf. 1085. lapon.

71.**Az Országos Központi Árvizsgáló Bizottság elnökének 660/1922.
O. K. Á. B. számú rendelete.****A sütőipari termékek árusítása.**

A 4,401/1921. M. E. számú rendelet¹⁾ 2. §-ának 4., 10. és 11. pontja alapján a sütőipari termékek árusítása tekintetében a következőket rendelem:

1. §. A sütőiparosok minden sütőipari terméket a közvetlen fogyasztónak is ugyanazon az áron tartoznak árusítani, mint a viszontelárusítónak.

2. §. A viszontelárusítónak a fogyasztóval szemben felszámítható elárusítói jutaléka aprósüteménynél (zsemlye, kifli stb.) darabonként 20 fillér, egyéb fehérsüteménynél (kalács stb.) pedig kilogrammonként 1 korona.

3. §. A nyilvános étkezési üzemekben (vendéglő, kávéház, kávé mérés, tejivócsarnok stb.) a felszeletelve felszolgált kenyéradagnak legalább hét dekagramm súlyúnak, a kalács (tejeskenyér) adagjának pedig legalább öt dekagramm súlyúnak kell lenni.

Az étkezési üzemeknek a fogyasztóval szemben felszámítható elárusítói jutaléka aprósüteménynél (zsemlye, kifli stb.) darabonként 20 fillér, egyéb fehérsüteménynél és kenyérnél adagonként 20 fillér.

Azok a nyilvános étkezési üzemek, amelyek a sütőipari termékek után is fényűzési forgalmi adót rónak le, az ennek az adónak megfelelő összeget az elárusítói jutalékon felül hozzászámíthatják az eladási árhoz.

Ha az előző bekezdések szerint kiszámított ár nem tenne ki kerek összeget és így az aprópénzhiány miatt kikerekítés válnék szükségessé, 4 fillérig lefelé kell kikerekíteni, 4 fillérrel pedig felfelé.

4. §. Minden sütőiparos és viszontelárusító tartozik az általa forgalomba hozott mindennemű sütőipari termék árát üzlethelyiségében akként feltüntetni, hogy az árak úgy bent az üzlethelyiségben, mint az utcáról könnyen olvashatók legyenek.

A viszontelárusítók ezenfelül kötelesek a kifüggesztett árjegyzéken azoknak a sütőiparosoknak a nevét és üzlete címét is feltüntetni, akiktől az árut beszerezték.

A nyilvános étkezési üzemekben a kenyérnek és egyéb sütőipari termékeknek árát az étlapon és az árusítással megbízott alkalmazott tálcáján (kosarán), ha pedig erre külön alkalmazott nincs, a süteményt tartalmazó kosárban (tányéron) olvashatóan fel kell tüntetni.

5. §. Aki ennek a rendeletnek valamely rendelkezését megszegi vagy kijátsza, az, amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezésbe, különösen az 1920 : XV. t.-c. rendelkezéseibe nem ütközik, kihágást követ el és hat hónapig terjedhető elzárással, valamint kétezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

¹⁾ B. K. 1921. évf. 370. és 1424. lapon.

Ha megállapítható annak a nyereségnek mennyisége, amelyet a tettes cselekményével illetéktelenül elért, az alkalmazandó pénzbüntetés legmagasabb mértéke ennek a nyereségnek kétszeresével felemelt összegig terjedhet.

A kihágási eljárás a közigazgatási hatóságnak mint rendőri büntető bíróságnak, a m. kir. államrendőrség működési területén pedig az államrendőrségnek a hatáskörébe tartozik.

6. §. Ez a rendelet, amely az ország egész területén hatályos, 1922. évi február hó 1-ső napján lép életbe.

Budapest, 1922. évi január hó 26-án.

Dr. Biber Gyula s. k.,

az Országos Központi Árvizsgáló Bizottság elnöke

72.

**A m. kir. belügyministernek 85,984/1921. B. M. számú
körrendelete.**

A törvényhatósági árvizsgáló bizottságok költségeinek fedezése.

(Valamennyi törvényhatóságnak.)

(Budapest főváros kivételével.)

Az árvizsgáló bizottságok hatáskörének, szervezetének és eljárásának újabb szabályozásáról szóló 4,401/1921. M. E. számú rendelet¹⁾ 28. §-a értelmében a Törvényhatósági Árvizsgáló Bizottság költségeit az a törvényhatóság fedezi, amelynek területére a bizottság működési köre kiterjed. Ha több ilyen törvényhatóság van, ezek a költségeket közösen viselik és ha az arányra nézve megegyezni nem tudnak, akkor a kereskedelemügyi minster úr dönt.

Ezek a költségek főképen a törvényhatósági árvizsgáló bizottság elnökének, helyettes elnökének és tagjainak, továbbá a bizottság hivatali személyzetének díjazásából állanak s fedezésükre első sorban a bizottságok által a hivatkozott rendelet 29. §-a értelmében árkérdésekben és árdrágítási ügyekben adott szakvélemények után szedett díjak szolgálnak. Ezen díjakból azonban aránylag csak nagyon csekély bevétel várható, úgy hogy ezek előreláthatólag az említett költségeknek csak elenyésző kis részére fognak fedezetet nyújtani. A költségek többi részének fedezéséről tehát a törvényhatóságnak kell gondoskodnia.

Minthogy a Törvényhatósági Árvizsgáló Bizottságok eredményes működése a ^{vármegye}_{város} lakosainak elsőrendű érdeke, az eredményes működésnek pedig előfeltétele az, hogy a bizottságok létesítéséhez és működéséhez szükséges anyagi eszközök kellő mértékben és kellő időben rendelkezésre álljanak.

¹⁾ B. K. 1921. évf. 870. lapon.

(Csak a városi törvényhatóságoknak).

Felhivom a város közönségét, hogy a szükséges fedezetről kellőképen gondoskodjék.

(Csak a vármegyei törvényhatóságoknak).

A 4.401/1921. M. E. rendelet 28. §-ában megállapított anyagi kötelezettség mikénti teljesítésének egységes szabályozása végett a következőket rendelem:

1. A 4.401/1921. M. E. rendelet alapján felállított Törvényhatósági Árvizsgáló Bizottságok összes személyi és dologi kiadásait, valamint az idézett rendelet 29. §. értelmében szedhető díjakból várható jövedelmet a vármegyei háztartási költségvetés »Különféle kiadások«, illetőleg »Különféle bevételek« című rovatai alatt külön tételként kell előirányozni.

2. Az elmúlt 1921. évet terhelőleg ezen címen felmerült kiadásokat, amennyiben azok még ki nem fizetettek, vagy ha ki is fizetettek, de a költségvetés keretében fedezetet nem találtak, szintén az 1922. évi költségvetésbe kell felvenni.

3. Ha a vármegye törvényhatósági bizottságának közgyűlése az 1922. évi háztartási költségvetést már letárgyalta volna, a megfelelő adatokat hozzám pótlólag be kell jelenteni, hogy az 1. és 2. pontok alatt említett kiadásokat és bevételeket a költségvetésbe hivatalból beállíthassam.

4. A 4.401/1921. M. E. rendelet 28. §-ában említett abban az esetben, amikor a Törvényhatósági Árvizsgáló Bizottság működési köre más törvényhatóságra is kiterjed, az érdekelt törvényhatósággal arra nézve is meg kell állapodni, hogy melyik törvényhatóság fogja a személyi és dologi kiadásokat utalványozni és ennél fogva melyik törvényhatóságnak kell a bizottság összes költségeit költségvetésében előirányozni. A megállapodáshoz képest aztán vagy az összes költségeket és a másik érdekelt törvényhatóságtól nyert hozzájárulást, vagy pedig csak a másik törvényhatóságnak adandó hozzájárulást kell előirányozni.

5. Végül felhatalmazom a vármegye alispánját, hogy addig, amíg a vármegye 1922. évi háztartási költségvetése kormányhatósági jóváhagyást nyert, a vármegye közönségét terhelő szóban levő költségeket a költségvetésen túlmenőleg is utalványozhassa.

(Valamennyi törvényhatóságnak).

Tájékoztatásul megjegyzem még, hogy a kereskedelemügyi minister urtól nyert értesülésem szerint, egy-egy Törvényhatósági Árvizsgáló Bizottságnál az elnökség díjazása, valamint a bizottsági tagok jelenléti díjai mintegy évi 43.000 K költséget fognak kívánni.

Budapest, 1922. évi január hó 14-én.

A minister helyett:

Dr. Ladik Gusztáv s. k.,

államtitkár.

73.

A m. kir. belügyministernek 2,354/1922. B. M. számú
körrendelete.

A trianoni békeszerződés 168., 175. és 176. cikkében felsorolt ingóságok bejelentése
és zár alá vétele.

(Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének.)

A trianoni békeszerződés 168. §-a értelmében Magyarország a Jóvátételi Bizottság részéről megállapított eljárás szerint visszaszolgáltatni köteles mind azt a készpénzt, valamint mindazokat az állatokat, melyeket a szövetséges és társult hatalmak fennhatósága alá tartozott és általa elfoglalva tartott területeken elvett, lefoglalt vagy zár alá vett, amennyiben az azonosság megállapítása akár Magyarországnak, akár szövetségeseinek területén, akár azokon a területeken, melyek a jelen szerződés végrehajtásáig Magyarországnak vagy szövetségeseinek birtokában maradnak, lehetséges lesz.

Ugyanezen békeszerződés 175. cikke szerint Magyarország kötelezi magát arra, hogy a szövetséges és társult hatalmak mindegyikének visszaszolgáltatja mindazokat a hivatalos iratokat, okmányokat, régiségeket és műtárgyakat, úgyszintén mindazt a tudományos és könyvészeti anyagot, amelyet az elfoglalt területekről szállítottak el, tekintet nélkül arra, hogy ezek a tárgyak az államnak vagy tartományoknak, községeknek, kórházaknak, egyházaknak vagy egyéb köz- vagy magánintézménynek tulajdonába állanak.

Ez utóbbi rendelkezést kiterjeszti a trianoni békeszerződés 176. cikke a Magyarországról leváló területekre, amennyiben kötelezi Magyarországot arra, hogy visszaszolgáltassa a 175. cikkben megjelölt természetű azokat a tárgyakat is, melyeket 1914. évi június hó 1. napja óta az átengedett területekről vittek el, kivéve ha azok magánosoktól vétel útján szereztettek meg.

Ezen rendelkezések végrehajtására az 1921. évi december hó 30.-án kelt 11,165/M. E. számú kormányrendelet¹⁾ adatott ki.

Ezen kormányrendelet, miként az annak 1., 2. és 5. §-ából kitűnik, elrendeli, hogy a Magyarország és szövetségeseinek hadseregei vagy állampoigárai által volt ellenséges külföldről zsákmányolt összes ingóságok, valamint a Magyarországról leváló területekről 1914. évi június hó 1. óta elhozott hivatalos iratok, okmányok, régiségek, műtárgyak, tudományos és könyvészeti anyag, amennyiben azok az állam, tartomány, község, kórház vagy egyéb köz- vagy magánintézményektől vétettek el és amennyiben jelenleg Magyarország területén vannak, a szövetséges és társult hatalmak részére természetben leendő visszaadás végett 1922. évi január hó 31-ig bejelentendők és hogy azok egyidejűleg zár alá vétetnek.

¹⁾ B. K. 1922. évf. 72. lapon.

Ugyanezen rendelet 4. §-a pedig akként intézkedik, hogy bejelentések a pénzügy-ministerium által megállapítandó mintáknak megfelelően az elsőfokú közigazgatási hatóságoknál teendők meg.

A m. kir. pénzügyminister úr a szóbanforgó bejelentések megtételére a bejelentésre kerülő ingó tárgyak három főcsoportjának megfelelően *A), B), C)*-vel megjelölt bejelentési űrlapokat készíttetett, nevezetesen:

1. hivatalos iratok, okmányok, régiségek, műtárgyak, tudományos és könyvészeti anyag,

2. gépek, géprészek, ipari és mezőgazdasági eszközök, szerszámok, gépalkatrészek és tartozékai, illetve vasuti és szállítási anyag.

3. készpénz, értéktárgyak, értékpapírok, butorok és egyéb berendezési tárgyak és állatok részére.

Ezek előrebocsátásával felhivom $\frac{\text{alispán}}{\text{polgármester}}$ urat, hogy a hivatkozott 11,165/M. E. számú rendelet a törvényhatóság területén a legszélesebb körben, a helyben szokásos módon haladéktalanul tétesse közhirrre.

A bejelentési űrlapokból, melyeket minden egyes bejelentendő ingóságnál 2 példányban kell kiállítani, megfelelő mennyiséget egyidejűleg oly felhívással bocsátok $\frac{\text{alispán}}{\text{polgármester}}$ úr rendelkezésére, hogy azokat az elsőfokú közigazgatási hatóságok (rend. tan. városok polgármesterei, főszolgabírák, a székesfővárosban a kerületi előljáróságok) között azonnal ossza szét, s egyidejűleg utasítsa őket, hogy a szóbanforgó rendelet kihirdetését mindenütt ellenőrizték, a bejelentések fogadtatását kísérik figyelemmel és a hozzájuk beérkezett bejelentéseket hetenkint összesítve az idézett rendelet 4. §-a értelmében közvetlenül a m. kir. pénzügyminister úrhoz terjesszék fel.

Amennyiben a bejelentési űrlapok megküldött mennyisége elégtelennek bizonyulna, a felmerülő újabb szükséglet kielégítése végett jelen rendeletemre való hivatkozással, hozzám kell fordulni

Budapest, 1922. évi január hó 18-án.

A minister helyett:

Dr. Ladik s. k.,
államtitkár.

74.

A m. kir. belügyministernek 321/1922. B. M. eln. számú körrendelete.

A budapesti görög kir. konsul elismerése.

(Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének, a székesfővárosi m. kir. államrendőrség főkapitányának és valamennyi m. kir. rendőrkerületi főkapitánynak.)

A ministertanács az 1921. évi december hó 30-án tartott ülésében tudomásul vette, hogy a görög kir. kormány Kapsambélis Péter osztályfőnököt helyettes vezetői minőségben a budapesti görög kir. főkonzulátus vezetésével megbizta.

Erről ^{Alispán} Polgármester ^{Méltóságodat} urat tudomás végett azzal értesitem, hogy nevezettet ebben a minőségben elismerni és hivatali teendőinek ellátásánál a saját részéről is támogatni sziveskedjék.

Budapest, 1922. évi január hó 21-én.

A miniszter helyett:

Dr. Lalik s. k.,
államtitkár.

75.

A m. kir. belügyministernek 700/1922. B. M. int. számú rendelete.

Az internálás tárgyában kiadott 4,352/1920. B. M. int. számú rendelet módosítása.

(Valamennyi vármegye alispánjának, valamennyi kerületi rendőrfőkapitányának és a budapesti m. kir. államrendőrség főkapitányának.)

Az állam biztonságára vagy a társadalmi rend és béke szempontjából, valamint a közbiztonságra veszélyes, aggályos és gyanús, úgyszintén gazdasági szempontból káros egyének őrizetbevétele és internálása, illetőleg rendőri felügyelet alá helyezése tárgyában az 1920. évi március hó 27-én 4.352/1920. int. B. M. szám alatt kiadott rendeletre¹⁾ utalással az alábbiakat rendelem el:

Az internálás intézményét — tekintettel a bolsevista agitációnak az oroszországi hadifoglyok visszatérése következtében megnövekedett veszélyére — továbbra is fenn tartani kívánom, az internáló táborba azonban a jövőben csakis azokat óhajtom beutalni,

¹⁾ B. K. 1920. évf. 570. lapon.

akik az állami és társadalmi rend szempontjából ma is közveszélyesek (terroristák, kommunista agitátorok stb.).

Azokkal szemben, akik bolsevista bűncselekmények miatt a királyi bíróságok által jogerősen elítéltettek és büntetésüket már elszenvették, internálási határozat csak kivételes esetekben hozható, sőt a rendőri felügyelet is csak akkor alkalmazandó, ha a szabadonbocsátott egyén magatartása az állami és társadalmi rendre továbbra is veszélyesnek mutatkozik.

A rendőri felügyelet alá helyezettekre vonatkozólag a jelentkezési kényszer végrehajtása általában oly módon történjék, hogy az illetők napi foglalkozásukban akadályozva ne legyenek. A jelentkezés hetenkint egyszer történjék, még pedig lehetőség szerint a munkanapok kizárásával.

A jelenleg rendőri felügyelet alatt álló egyének jelentkezési kötelezettsége fenti elvek betartása mellett revízió alá veendő és megfelelően módosítandó.

Elvárom, hogy ezen rendeletnek végrehajtását egyrészt az állami és a társadalmi rend nagyfontosságú érdekeinek, másrészt a humanizmus elveinek szem előtt tartása mellett ^{Méltóságod} ^{Alispán ur} alárendelt hatóságaival szemben fokozottabb mértékben ellenőrizze és az internálási eljárás alá tartozó ügyeket a 15,778/1920. B. M. int. számú rendelet értelmében mindenkor soronkívül folytassa le.

Ezen rendelet a gazdasági életünkre káros, valamint a közveszélyes munkakerülők és hasonló káros elemekre nem vonatkozik.

Budapest, 1922. évi január hó 7-én.

A minister helyett :
Nádossy S. k.,
országos főkapitány.

76.

A m. kir. belügyministernek 108,624/1921. B. M. számú rendelete.

A gyámhatóság jogkörének a békeszerződés végrehajtásával kapcsolatos rendezése.

(Valamennyi árvaszéknek.)

A hatályba lépett trianoni békeszerződés alapján elszakított területről ideköltözött kiskorúak és gondnokoltak feletti gyámhatósági jogkör egységes gyakorlása érdekében az árvaszéket a következőkről értesitem.

Ha az elszakított területről ide költözött kiskorú vagy gondnokolt felett a gyámhatóság gyakorlására eredetileg olyan törvényhatósági árvaszék volt illetékes, amely árvaszék Magyarországnak a trianoni békeszerződés alapján megállapított területén ma is működik, ez az árvaszék marad illetékes mindaddig, amíg az elszakított területről ideköltözött igényjogosult magyar állampolgár új magyar községi illetőséget nem szerez.

Ha az ideköltözött igényjogosult magyar állampolgár eredetileg illetékes árvaszéke megszűnt magyar árvaszék lenni, a tartózkodási hely árvaszéke az illetékes mindaddig,

amíg a községi illetőség alapján nem válik egy másik árvaszék illetékessé. (1877:XX. t.-c. 198. §-a.)

Ezeket az irányelveket kell követni akkor is, ha az érdekeltnek a magyar állampolgárság fentartása vagy megszerzése iránti nyilatkozata (opció) a trianoni békeszerződésben foglalt állampolgársági rendelkezéseknek ismertetése és végrehajtása tárgyában 6,500/1921. M. E. szám alatt kibocsátott rendelet¹⁾ 12. §-a értelmében elfogadtatott, tehát magyar állampolgársága elismertett, de községi illetősége még megállapítást nem nyert.

Ha pedig a gyámhatósági jogvédelmet kereső kiskorú vagy gondnokolt valamely más államhoz csatolt területen működő árvaszék gyámhatósága alatt áll, de magyar állampolgárságának fentartása iránt már nyilatkozott, azonban az opció feltételeit még nem állapítottam meg — csupán ebben az esetben — az árvaszéknek felhatalmazást kell tőlem kérnie, hogy a területén állandó jelleggel tartózkodó kiskorú vagy gondnokolt érdekében a szükséges gyámhatósági intézkedéseket az 1877:XX. t.-c. 201. §-ának hasonlatosságára ideiglenesen megtehesse.

A felhatalmazás megadására irányuló kérelemhez csatolni kell a 6,500/1921. M. E. számú rendelet értelmében kiállított »Igazolvány« hiteles másolatát, továbbá a kiskorúnak vagy gondnokoltnak az árvaszék területén való állandó tartózkodását igazoló helyhatósági bizonyítványt és végül azt a körülményt bizonyító iratot, hogy a kiskorú vagy gondnokolt Magyarországtól a trianoni békeszerződés alapján bekapcsolt területen levő mely árvaszék gyámhatósága alatt állott.

Végül, ha az elszakított területről való (akár ideiglenesen, akár állandóan itt tartózkodó) olyan egyénről van szó, akinek optálási nyilatkozatát nem fogadtam el, vagy aki nem is akar optálni, őt külföldi állampolgárnak kell tekinteni és reá nézve a külföldiekre vonatkozó szabályok az irányadók.

Budapest, 1922. évi január hó 13-án.

a miniszter helyett:
Viczián István s. k.,
helyettes államtitkár.

¹⁾ B. K. 1921. évf. 1908. lapon.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Az »Est« című politikai napilap utcai terjesztésére adott engedély hatályának meghosszabbítása. A m. kir. belügyminister 1922. évi január hó 23-án 7,932/1922. évi B. M. szám alatt kiadott rendeletével »Az Est« című politikai napilap országos utcai terjesztése tárgyában 104,495/VII. a. 1921. szám alatt kiadott és 1922. évi február hó 15-ig érvényes ideiglenes engedély hatályát további intézkedésig meghosszabbította.

— Engedély. A »Világ« című politikai napilap utcai terjesztése. A m. kir. belügyminister 1922. évi január hó 23-án 7,933/1922. B. M. szám alatt a Budapesten megjelenő »Világ« című politikai napilap országos utcai terjesztésére 1922. évi február hó 28-ig engedélyt adott.

— Adománygyűjtési engedélyek. A m. kir. belügyminister az 1922. évi január hó 14.-én 171,561/1921. szám alatt kelt rendeletével a m. kir. vallás- és közoktatásügyi minister úrral egyetértőleg megengedte, hogy a »Szódligeti Települők Egyesülete« a Szódligeten létesítendő iskola építéséhez szükséges anyagi eszközök megszerzése céljából 1922. évi február hó 1.-től számított hat havi időtartamon át az ország egész területén gyűjtőkönyvekkel pénzbeli adományokat gyűjthessen. (117,561/1921. B. M. sz.)

A m. kir. belügyminister az 1922. évi január hó 2.-án 96,622/1920. sz. a. kelt rendeletével a m. kir. népjóléti és munkaügyi minister úrral egyetértőleg megengedte, hogy a József kir. herceg Szanatórium Egyesület szanatóriuma fenntartási költségeinek fedezésére és a tüdővész elleni küzdelem céljaira az ország egész területén gyűjtőknyvekkel és perselyekkel 1922. évi január hó 15.-től számított egy évi időtartamon át pénzbeli adományokat gyűjthessen. (96,622/1921. B. M. sz.)

— Az Amerikába való utazásoknál előforduló viteldíjváltozások. A kivándorlók szállítására engedélyt nyert »White Star Line« hajóstársaság hajóin a II. osztály viteldíja változott és pedig:

Egy másodosztályú hajójegy ára Cherbourgtól—New-Yorkig, az amerikai fejadón kívül:

a »Majestic« hajón	1,813.—	francia frank,
az »Olympic« hajón	1,750.—	» »
a »Homerick«, »Regina« és »Pittsburgh« hajókon	1,688.—	» »
az »Adriatic«, »Baltic«, »Cedric«, »Celtic« hajókon	1,592.50	» »
a »Megantic« hajón	1,563.—	» »
a »Canada« és »Havefort« hajókon	1,500.—	» »

A kivándorlók szállítására engedélyt nyert »American Line« hajóstársaság 1922. évi február hó 15.-én induló »Mongolia« hajó II. osztályú viteldíja 135 dollárra szállított le.

Ezen összeghez járul még az amerikai fejadó, azaz 8 dollár.

SZEMÉLYI HIREK.

A szombathelyi községi közigazgatási tanfolyami vizsgáló bizottsági kinevezések.

A m. kir. belügyminister a szombathelyi községi közigazgatási tanfolyamon az 1922. évre szervezett községi közigazgatási vizsgabizottságok elnökeiül: a vármegye mindenkori főispánját, *Herbst Géza* Vas vármegyei alispánt és *Grynencz György* miniszteri tanácsos, kir. pénzügyigazgatót;

helyettes elnökeiül: *Somogyi Miklós* nyugalmazott vármegyei tiszti főügyészt, a tanfolyam helyettes igazgatóját; *dr. Németh Gyula* ügyvédet és *Kiskos István* Szombathely városi polgármestert, tanfolyami előadót;

a vizsgabizottság kérdező tagjaiul a bizottság elnökein és helyettes elnökein, valamint a tanfolyam előadóin kívül a külső szakterők köréből *Tóth Kálmán* városi főszámvévőt, *Grabler Viktor* városi főjegyzőt, *dr. Horváth Jenő* ügyvédet, *Kiss Gyula Zsigmond* vármegyei árvaszéki ülnököt, *dr. Náray-Szabó László* ügyvédet, *dr. Ribó Zoltán* kir. pénzügyi titkárt, *Sinkovich Elek* járási főszolgabíró, *dr. Solti Ferenc* kir. pénzügyi titkárt, *Fejes Kálmán* acsádi, *Lasztókay Andor* csörötneki és *Sokoray Elek* szentgotthardi községi jegyzőket kinevezte.

A vizsgabizottságot Vas vármegye főispánja képviseli, helyettese *Herbst Géza* alispán.

BELÜGYI KÖZLÖNY

KIADJA A MAGYAR KIRÁLYI BELÜGYMINISTERIUM.

MEGJELENIK RENDSZERINT MINDEN VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Egész évre hatóságok és hatósági közegek részére 110, magánosok részére 160 korona.

CHEQUE-SZÁMLA SZÁMA: 15,700.

TARTALOM.

RENDELETEK.

1,018/1922. M. E. sz. A géperejű járműveknél vasabroncsok használatának korlátozásáról szóló 8,770/1920. M. E. számú rendeleti hatályának a gépkocsik által vontatott pótkocsikra való kiterjesztése	319
1,266/1922. M. E. sz. A kispesi Wekerle állami munkástelepi lakások után fizetendő közüzemi pótlék megállapítása	319
1,276/1922. M. E. sz. A kenyeret, pék- vagy cukrászsüteményeket előállító iparüzemekben az éjjeli munkának elültása	320
1,354/1922. M. E. sz. Az élelmiszerek szállításának a határszéli forgalomban való korlátozása . .	321
50,999/1922. F. M. sz. A kiviteli engedélyek átruházásának tilalma	322
65,055/1922. F. M. sz. A gyümölcsfahernyők kötelező irtása	323
2,300/1922. N. M. M. sz. A kórházakban külön szobákban elhelyezett állami tisztviselők és családtagjaik ápolási díjainak felszámítása	325
150/1922. P. M. sz. A háború előtt felvett magyar államadósság megjelölése tárgyában kibocsátott 9,930/1920. M. E. számú rendelet módosítása és a külföldiek tulajdonát alkotó címletek különleges megjelölése	325
15,834/1922. P. M. sz. A kivetett vagyonváltságnak mikénti fizetése	329
118,0 1/1921. B. M. sz. A »Magyarországi kommunizmus gazdasági leszerelése« című mű ajánlása .	331
99,157/1921. B. M. sz. Az utlevelekre s a kivándorlásra és visszavándorlásra vonatkozó statisztikai adatok szolgáltatása tárgyában a 71,000/1904. B. M. sz. rendeletben előírtaknak pontos betartása	332
107,751/1921. B. M. sz. A jegyzőúrvaházi kereskedelmi részvénytársaság községi, közgazgatási, nyomdaipari és irodafelszerelési osztályának ajánlása	334
7,448/1922. B. M. sz. Az ingatlanokra vonatkozó magánjogi szabályok kiegészítése	334
111,562/1921. B. M. sz. A kivándorlókkal kötött szállítási szerződések után járó illetékeknek készpénzben való lerovása	335

KÜLÖNFELEK.

Előadásra alkalmasnak nem talált mozgóképdráma engedélyezése	Lap
Adománygyűjtési engedély	386
Közvetlen személy- és áruforgalom felvétele Romániával	396

SZEMÉLYI HIREK.

Államrendőrségi kinevezések	387
Anyakönyvvezető kinevezése és anyakönyvvezető-helyettes áthelyezése	387
Anyakönyvvezető-helyettes kinevezése	387

RENDELETEK.

77.

A m. kir. kormánynak 1,018/1922. M. E. számú rendelete.

A géperejű járműveknél vasabroncsok használatának korlátozásáról szóló 8,770/1920. M. E. számú rendelet hatályának a gépkocsik által vontatott pótkocsikra való kiterjesztése.

A m. kir. ministerium az 1920 : VI. törvénycikkben foglalt felhatalmazás alapján a géperejű járműveknél vasabroncsok használatának korlátozása tárgyában 1920. évi október 13. napján 8,770/1920. M. E. szám alatt kiadott¹⁾ rendelet hatályát 1922. évi május hó 1. napjától kezdődőleg a gépkocsik által vontatott pótkocsikra is kiterjeszti. Ehhez képest 1922. évi május hó 1. napja után a gépkocsik által vontatott pótkocsikon is csak rugalmas tömörgummiabroncsokat vagy pneumatikokat szabad használni.

Ez a tilalom azonban nem terjed ki a traktorok, motorekék és nehéz műhelykocsik által vontatott olyan pótkocsikra, amelyek a közutakról szóló 1890 : I. t.-c. 129. §. második bekezdésének a) pontjában foglalt rendelkezéseknek megfelelő abroncsfelületekkel vannak ellátva.

Budapest, 1922. évi január hó 24-én.

Gróf Bethlen István s. k.,
m. kir. miniszterelnök.

78.

A m. kir. kormánynak 1,266/1922. M. E. számú rendelete.

A kispesti Wekerle állami munkástelepi lakások után fizetendő közüzemi pótlék megállapítása.

A m. kir. ministerium, tekintettel arra, hogy a Kispesten létesített Wekerle állami munkástelepen az összes közüzemeket a kir. kincstár tartja fenn, az 1920 : VI. törvénycikkben kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli:

1. §. A Kispesten létesített Wekerle állami munkástelep lakói az általuk bérelt lakás bérösszegén felül a kir. kincstárnak közüzemi pótlékot is tartoznak fizetni.

A közüzemi pótlék a Budapestre nézve megállapított százalékkal azonos, ezidő szerint tehát 52%.

¹⁾ B. K. 1920. évf. 1683. lapon.

2. §. A közüzemi pótlék 1921. évi augusztus 1. napjától kezdődőleg vethető ki, a a bérlet azonban jogosult az eddigi lejárt részleteket az 1922. évi február hó 1. napjától számítandó öt hónap alatt egyenlő havi részletekben is fizetni.

3. §. Ez a rendelet kihirdetése napján¹⁾ lép életbe.

Budapest, 1922. évi január hó 20-án.

Gróf Bethlen István s. k.

m. kir. miniszterelnök.

79.

A m. kir. kormánynak 1,276/1922. M. E. számú rendelete.

A kenyeret, pék- vagy cukrászsüteményeket előállító iparüzemekben az éjjeli munkának eltöltése.

A m. kir. ministerium a háború esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott törvényes rendelkezések alapján addig is, míg az alább említett kérdések törvénnyel lesznek szabályozhatók, a következőket rendeli.

1. §. Kenyeret, pék- vagy cukrászsüteményeket előállító iparüzemekben az említett cikkek előállítási munkájának esti kilenc és reggel négy óra között (éjjeli idő) szünetelni kell.

A kováskészítés reggeli három órától kezdve szabad. Reggeli négy óra előtt azonban a kováskészítéssel is, amennyiben a sütemény előállításánál foglalkoztatott alkalmazottak száma tíznél nem több, legfeljebb egy, amennyiben tíznél több, de husznál kevesebb, legfeljebb két, amennyiben a huszat eléri, legfeljebb három és végül minden további tíz alkalmazott után legfeljebb egy-egy alkalmazottat szabad foglalkoztatni.

A kemence begyújtása és fűtése nem esik az első bekezdésben megállapított korlátozás alá. A sütemény előállításánál foglalkoztatott alkalmazottakat azonban esti kilenc és reggeli négy óra között a kemence begyújtásával vagy fűtésével foglalkoztatni nem szabad.

2. §. Az 1. §-ban megállapított tilalom mindenkire kiterjed, aki kenyeret, pék- vagy cukrászsüteményeket a háztartásához nem tartozók részére eladás céljából állít elő. E tilalom kiterjed a vendéglősökre, korcsmárosokra, kávéházak, kávémérések és fürdőintézetek tulajdonosaira stb. is, akik kenyeret, pék- vagy cukrászsüteményt tulajdonképeni üzletük körében leendő eladás vagy felhasználás céljából állítanak elő.

3. §. A kereskedelemügyi minister rendeletben megállapítandó feltételekkel megengedheti, hogy ha rendkívül súlyos körülmények miatt a közérdek mulhatatlanul megköveteli, a munka éjjel is végezhető legyen.

4. §. Kenyeret és péksüteményt tizenhat évesnél fiatalabb személylyel házról-házra járva árusítani tilos. Nem esik e korlátozás alá a süteménynek szállítása a megrendelőhöz.

¹⁾ Kihirdetett a »Budapesti Közlöny«-ben 1922. évi február hó 4-én.

Olyan időben, amelyben az előállítási munkának szünetelni kell, az alkalmazottakat kihordási munkával sem szabad foglalkoztatni.

5. §. Aki a jelen rendeleten alapuló tilalmat megszegi, az — amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik — kihágást követ el és tizenöt napig terjedhető elzárással és kétezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

E kihágás miatt az eljárás az 1884 : XVII. törvénycikkben megállapított iparügyi kihágások elbírálására illetékes hatóságok mint rendőri büntető bíróságok hatáskörébe tartozik.

6. §. Ez a rendelet kihirdetésének napján¹⁾ lép életbe, mely nappal a m. kir. minisztériumnak a sütőiparban az éjjeli munkának eltiltásáról szóló 2,040/1916. M. E. számú rendelete²⁾ hatályát veszti.

A jelen rendeletet a kereskedelemügyi minister hajtja végre.

Budapest, 1922. évi január hó 24-én.

Gróf Bethlen István s. k.,

m. kir. miniszterelnök.

80.

A m. kir. kormánynak 1,354/1922. M. E. számú rendelete.

Az élelmicikkek szállításának a határszéli forgalomban való korlátozása.

A m. kir. ministerium az 1920 : VI. törvénycikkben kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli:

1. §. A közélelmezési ügyek irányításával megbízott minister elrendelheti, hogy a földművelésügyi miniszterrel egyetértve meghatározandó élelmicikkeket vasuton, hajón vagy gépkocsin az ország belterületéről a határszélen fekvő állomásokra, valamint a határszéli állomások egymásközötti forgalmában csupán szállítási igazolvánnyal szabad szállítani. Elrendelheti továbbá, hogy a földművelésügyi miniszterrel egyetértőleg meghatározandó élelmicikkeket a határszéli körzetben tengelyen, vasuti vagy hajókézipodgyászbán, batyuban és más ezekhez hasonló módon csak engedéllyel szabad a város vagy község belterületén kívül eső helyre szállítani.

Azt, hogy az előbbi bekezdés alkalmazásában mely állomásokat kell határszéli állomásoknak és mely körzetet kell határszéli körzetnek tekinteni, ugyszintén a szállítási igazolvány és engedély kiállítására vonatkozó részletes szabályokat (a kiállító szerveket, az igazolvány-ürlapok mintáját stb.) a közélelmezési ügyek irányításával megbízott minister **határozza meg.**

2. §. Aki a közélelmezési ügyek irányításával megbízott miniszternek a jelen rendelet alapján tett rendelkezését megszegi vagy kijátsza, az, amennyiben cselekménye az árdragító visszaélésekről szóló 1920 : XV. t.-c. rendelkezése alá vagy más súlyosabb

¹⁾ Kihirdettetett a »Budapesti Közlöny«-ben 1922. évi február hó 4-én.

²⁾ B. K. 1916. évf. 704. lapon.

büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és hat hónapig terjedhető elzárás-al, valamint ketezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

A kihágás tárgyát tevő élelmiszerkészlet a törvény értelmében elkobzás alá esik. Az elkobzott készlet értékének egyharmada a feljelentőt illeti.

A kihágási eljárás a közigazgatási hatóságnak mint rendőri büntető bíróságnak, a m. kir. államrendőrség működési területén pedig a m. kir. államrendőrségnek hatáskörébe tartozik.

3. §. Ez a rendelet kihirdetésének napján¹⁾ lép életbe.

Budapest, 1922. évi február hó 3-án.

Gróf Bethlen István s. k.,

m. kir. miniszterelnök.

81.

A m. kir. földművelésügyi miniszternek 50,999/1922. F. M. számú rendelete.

A kiviteli engedélyek átruházásának tilalma.

A m. kir. ministerium által az árukülforgalom újabb szabályozása tárgyában 4,220/1921. M. E. sz. a. kibocsátott rendelet 3. §-ának 1. pontja értelmében az ott felsorolt mezőgazdasági termékek (élő állatok) és áruk kivitelére — az érdekelt ministerek hozzájárulásával — a földművelésügyi miniszter ad engedélyt.

A m. kir. földművelésügyi miniszter által 21,481/1921. F. M. sz. a. kibocsátott rendelet 6. §-a értelmében a kiviteli engedély a földművelésügyi miniszter külön engedélye nélkül másra át nem ruházható.

Ennek ellenére ismételtelen előfordult, hogy egyesek kiviteli engedélyüket ellenszolgáltatás fejében önhatalmúlag másokra ruházták át. Minthogy e visszaélések az enyhébb szabálytalanság látszata alatt az ország közgazdaságának súlyos károkat okozhatnak, amennyiben a külföldre irányuló kereskedelem könnyebben juthatna az arra hivatott kereskedők helyett megbízhatatlan üzérkedő elemek kezére, szükségesnek tartom a fennálló jogszabályok értelmében külön is rámutatni arra, hogy

a) a földművelésügyi miniszter külön engedélye nélkül másra átruházott kiviteli engedélyek a hozzájuk tartozó szállítási igazolványokkal együtt érvényüket veszítik s a kiviteli engedély fejében a m. kir. fővámhivatal pénztárába befizetett kiviteli illeték, illetőleg a m. kir. kereskedelmi muzeum külforgalmi irodájának pénztárába befizetett kezelési díj vissza nem követelhető, továbbá

b) a kiviteli engedélynek külön engedély nélküli átruházására a 21,481/1921. F. M. sz. rendelet 6. §-ában megállapított tilalmat megszegő cselekmény, melynek elkövetője, ha a kivitel tárgya élő állat, a 4,160/1920. M. E. sz. alatt kibocsátott²⁾ rendelet értelmében kihágás — ha a kivitel tárgya egyéb mezőgazdasági termék vagy áru, a

¹⁾ Kihirdettetett a »Budapesti Közlöny«-ben 1922. évi február hó 5-én.

²⁾ B. K. 1920. évf. 731. lapon.

határvámtörvények és szabályok elleni kihágás — miatt, súlyosabb esetben pedig az árdrágító visszaélésekről szóló 1920. évi XV. t.-c. 1. §-ának 6. pontja értelmében árucsempészet vétsége, illetve büntette miatt büntetendő.

Ehhez képest az illető hatóságok feladata, hogy a tudomásukra jutott minden ilyen esetben a fennálló jogszabályok szerint a kihágási büntető eljárás, illetőleg a bűnvádi eljárás haladéktalan megindításáról gondoskodjanak.

Budapest, 1922. évi február hó 1-én.

Mayer János s. k.,
m. kir. földművelésügyi miniszter.

82.

A m. kir. földművelésügyi miniszternek 65,055/1922. F. M. számú körrendelete.

A gyümölcsfahernyók kötelező irtása.

(Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének.)

A mezőgazdaságról és mezőrendőrségről szóló 1894. XII. t.-c. 50. §-a szerint minden birtokos köteles a fák rügyeinek fakadása előtt, legkésőbb azonban március hó végéig a belsőségeken, majorokban, szőlőkben, gyümölcsösökben és kertekben levő fáit és bokrait a kártékony hernyóktól, illetőleg hernyófészkektől és lepketojásoktól megtisztítani s az összegyűjtött hernyókat, hernyófészkeket és hernyótojásokat elégetni.

Ugyanezen törvényszakasz szerint a később mutatkozó kártékony hernyókat is megfelelő módon pusztítani kell.

Elődömnek az 1921. évi január hó 16-án 19,111. szám alatt kelt rendeletére beérkezett jelentésekből megelégedéssel értesültem arról, hogy a gyümölcsfahernyók irtása az elmúlt évben eredményesen eszközöltetett és azok csak egyes helyeken léptek fel tömegesebben. A gyümölcsstermelésnek a mai közgazdasági viszonyok között való fokozott jelentőségére való figyelemmel a hernyók kötelező irtásának lelkiismeretes végrehajtására különös súlyt helyezvén, a sikeres védekezés érdekében a folyó évre vonatkozólag is elrendelem a következőket:

1. A községi előjáróságok (városi polgármesterek) kötelesek a gyümölcsfahernyók irtására vonatkozó törvényes kötelezettséget legkésőbb február hó 28-áig a legszélesebb körben közhírré tenni. Ahol a dobszóval való hirdetés szokásos, az irtás köteles teljesítésének kihirdetését időközönként a szükséghez képest többször meg kell ismételni.

2. A hernyóirtás elvégzésére a határidőt a törvényben megjelölt időn belül a helyi és égalji viszonyoknak megfelelően oly időpontra kell kitűzni, hogy a hernyóirtás még a rügyek fakadása előtt tényleg fogatosítottassék.

Az ily módon megállapított határidőre az 1. pont értelmében teljesítendő kihirdetésekor a figyelmet külön is fel kell hívni. Figyelmeztetni kell az érdekelteket arra, hogy a hernyók irtását feltétlenül még a tavasz kinyílta előtt igyezzék mindenki elvégezni, mert az irtás akkor még sokkal könnyebb és kisebb munkával hajtható végre, mint tavasz-

szal, mikor a sok pete kikelt és a hernyók a fa koronájában annak lombozata között szertekusztak.

3. A kihirdetés alkalmával figyelmeztetni kell a birtokosokat arra is, — hogy aki az irtást a birtokán elmulasztja — az 1894: XII. t.-c. 95. §-ának *k)* pontja értelmében kihágást követ el és a kiszabandó büntetésen felül a községi (városi) előjáróság fogja az irtást a mulasztó költségére elvégeztetni.

Ezzel a figyelmeztetéssel egyidejűleg közzéteendő a hernyóirtásra vonatkozó mellékelt »Utmutatás« is, melynek kellő számban való sokszorosításáról az érdekelt hatóságok tartoznak gondoskodni.

4. Az irtás végrehajtását a községi előjáróság (város tanácsa) a községi (városi) mezőgazdasági bizottság közreműködésével köteles ellenőrizni.

Ehhez képest az ellenőrzésre általuk kijelölendő megbízottak tartoznak az irtási határidő lejártá után a mező- és hegyőrök kíséréte mellett az összes gyümölcsös kerteket és lombos fákkal beültetett területeket bejárni, hogy személynesen győződjenek meg az irtás kellő foganatosításáról. A netán tapasztalt mulasztások eseteiben ezeknek a közegeknek válik kötelességévé, hogy a mulasztót a törvény rendelkezése szerint megbüntetése végett a helyi hatóságnak még aznap bejelentsek, mikor is a községi (városi) előjáróság az idézett törvény 52. §-ának rendelkezéséhez képest tartozik az irtást mulasztó költségére napszamosokkal azonnal elvégeztetni.

5. A köztulajdonhoz tartozó fákat és bokrokat a községi (városi) előjáróság köteles a hernyóktól megtisztíttatni. Az utak mentén, valamint az uttesten az irtásról az utfenntartó köteles gondoskodni.

6. Ha a felügyeleti hatóság (főszolgabíró, polgármester) a részéről is foganatosítandó ellenőrzés során azt tapasztalná, hogy a jelen rendeletem végrehajtása körül a helyi hatóságot valamely mulasztás terheli, a mulasztó közeg ellen a fegyelmi eljárás megindítása iránt haladéktalanul intézkedni köteles.

A hernyóirtást közegeimmel magam is ellenőriztetni fogom s ha tudomásomra jutna, hogy valahol az irtás kellő időben meg nem történt, a mulasztó tisztviselő vagy hatósági közeg ellen részemről is kénytelen leszek megtorlást alkalmazni.

Végül felhívom a Cimet, hogy folyó évi *junius hó 1-ig* tegyen hozzám jelentést arról, hogy

a) a jelen rendeletem végrehajtása megtörtént-e és minő eredménnyel?

b) A hernyók milyen mértékben mutatkoztak?

c) Hatósági irtás a mulasztók költségére hány esetben foganatosított?

d) Hányan íteltettek el kihágás miatt?

e) Kötelességmulasztás címén indított-e fegyelmi eljárás valamely hatósági közeg ellen?

Elvárom, hogy jelen rendeletem pontos végrehajtását a hatóságok a rendelkezésükre álló minden eszközzel biztosítani fogják.

Budapest, 1922. évi január hó 26-án.

A minister helyett:
Tóth Elemér s. k.,
helyettes államtitkár.

83.**A m. kir. népjóléti és munkaügyi miniszternek 2,300/1922. N. M. M. számú körrendelete.**

A kórházakban külön szobákban elhelyezett állami tisztviselők és családtagjaik ápolási díjainak felszámítása.

Tudomásomra jutott, hogy a kórházak gondnoki hivatalai az illetékes számfejtő-hivatal által szabályszerűen záradékolt orvosi bizonyítvánnyal felvételre jelentkező beteg állami tisztviselőktől (tisztviselői nyugdíjasoktól, illetve ezek nyugdíjas özvegyeitől), ha az illetők nem a közös kórterembe, hanem külön szobába óhajtják magukat felvételni, a külön szoba összes ápolási díjainak fedezésére kívánják a 14 napi előleg lefizetését és ha ezen kívánságnak az illető beteg eleget tenni késlekedik, őt kérésének figyelmen kívül hagyásával tiltakozása ellenére is valamelyik közös kórteremben helyezik el.

Mihez tartás végett értesitem az összes állami köz- vagy nyilvános jelleggel felruházott kórházak, klinikák és bábaképző intézetek vezetését, hogy tekintettel arra, miszerint az igényjogosultak ápolási költségeinek a közös kórtermi ápolási költségeket meg nem haladó részét az Országos Tisztviselői Betegsegélyezési Alap fedezi — az igényjogosult állami tisztviselőktől és ezek igényjogosult családtagjaitól csak a közös kórtermi és különszobai ápolási költségkülönbötet kifizetését kívánhatják, illetve csakis ezen különbötet fedezésére kívánhatnak akár előzetes, akár utólagos fizetést és az igényjogosultaknak az elhelyezésükre vonatkozó kívánságait — amennyiben betegségük kórházi kezelést igényel és hely áll rendelkezésre — feltétlenül figyelembe venni tartoznak.

Budapest, 1922. évi január hó 14-én.

A miniszter helyett:

Dr. Fáy Aladár s. k.,
államtitkár.

84.**A m. kir. pénzügyminiszternek 150/1922. P. M. M. számú körrendelete.**

A háború előtt felvett magyar államadósság megjelölése tárgyában kibocsátott 9,930/1920. M. E. számú rendelet módosítása és a külföldiek tulajdonát alkotó címletek különleges megjelölése.

A háború előtt felvett magyar államadósság megjelöléséről szóló 9,930/1920. M. E. számú rendelet¹⁾ 6. §-ában nyert felhatalmazás alapján a Jóváételi Bizottságnak 1921. évi december hó 12-én kelt 213/11. számú határozata folytán a következőket rendelem:

¹⁾ B. K. 1921. évf. 48. lapon.

1. §. Mindazok a természetes és jogi személyek, akik a háború előtt felvett magyar államadósság megjelöléséről szóló (a »Budapesti Közlöny« 1920. évi december hó 30-án megjelent 299. számában kihirdetett) 9,930/1920. M. E. sz. rendelet mellékletében felsorolt címleteket Magyarország területén birtokukban vagy őrizetükben tartanak, kötelesek ezeket a címleteket — ha azt ezideig még nem tették meg — 1922. évi február hó 28. napjáig terjedő határidőben az idézett 9,930/1920. M. E. számú rendelet rendelkezéseinek megfelelően valamely m. kir. állami pénztárnál jegyzékbefoglalás és az alábbiak szerinti megjelölés céljából bemutatni.

Azokat a címleteket, amelyek valamely pénzügyintézetnél letéti őrizetben vannak, de megjelölésük a 9,930/1920. M. E. számú rendelet 1. §-ának utolsó bekezdése alapján függőben tartott és amely címletek számjegyzéke a m. kir. pénzügyministeriumnak korábban beszolgáltatott, nem kell valamely állami pénztárnál bemutatni, hanem azoknak a jelen rendeletben foglalt rendelkezések szerinti megjelöléséről a fent megszabott határidő lejárta után a m. kir. pénzügyministerium fog gondoskodni.

Pénzügyintézetknél letéti őrizetben levő háború előtt kibocsátott magyar államadóssági címleteket csak a jelen rendeletben megszabott valamely megjelöléssel ellátva szabad a letétből kiadni.

2. §. Nem kell a 9,930/1920. M. E. számú rendelet 2. §-ában meghatározott megjelöléssel ellátni azokat a külföldi állampolgárok (jogi személyek) tulajdonát alkotó címleteket, amelyek a magyar kormány valamely rendelkezése folytán őriztettek a trianoni békeszerződés életbelépésének időpontjában (1921. évi július hó 26-án) Magyarország területén vagy amely címletek valamely háborús intézkedés következtében szállítottak Magyarország területére és azóta is itt őriztetnek.

Ehhez képest mindazok a külföldi állampolgárok (jogi személyek), akik igényt tartanak arra, hogy címleteik hivatalos magyar megjelöléssel ne jelöltesse meg, vagy akik a már megtörtént megjelölés ellen óvást kívánnak emelni, ezt a jelen rendelet 1. §-ában megszabott határidőn belül írásban bejelenthetik, ha az óvásra vonatkozó igényüket kellően igazolni tudják. A bejelentéssel egyidejűleg azt is kérhetik, hogy címleteik a trianoni békeszerződés 249. vagy más cikke értelmében lebélyegzetlen állapotban adassanak ki.

3. §. Az előbbi §-ban meghatározott kérelmet a címlet bemutatásával egyidejűleg lehet valamely m. kir. állami pénztárnál előterjeszteni. Ha a címletek valamely pénzügyintézetnél (hitelszövetkezetnél) őriztetnek, a Pénzügyintézeti Központnál (Budapest, IV., Deák Ferenc-utca 1.) ha valamely állami vagy más közpénztárnál vannak letétben, a m. kir. pénzügyministeriumnál, ha a magyar állami jegyintézetnél a volt Osztrák-magyar banktól átvett letétállományban őriztetnek, a magyar állami jegyintézetnél kell a kérelmet benyújtani.

A kérelmet két egyenlő példányban kell kiállítani és abban a címettulajdonos nevét és lakóhelyét, a címletek nemét, kibocsátási keltét, értékközlőjét és számait pontosan fel kell tüntetni és ha a címetet egyidejűleg nem mutatják be, közölni kell azt a helyet (pénzügyintézetet, állampénztárt stb.), ahol a címlet őriztetik. A kérelem benyújtásával egyidejűleg hitelt érdemlő módon igazolni kell a folyamodó külföldi állampolgárságát, valamint azt a körülményt is, hogy a címletek legalább a trianoni békeszerződés

életbelépése óta a folyamodó tulajdonában vannak. A kérelem benyújtása alkalmával a címlettulajdonos azt is igazolni tartozik, hogy címleteire nézve a jelen rendelet 2. §-ának első bekezdésében meghatározott valamely eset fennforog.

4. §. Azokat a címleteket, amelyeknek megjelölése ellen a jelen rendelet 2. §-a alapján óvás emeltetett, abban az esetben, ha a címletek a 9,930/1920. M. E. számú rendelet 2. §-a szerint megjelöléssel még ellátva nincsenek, az óvás jogosságának elbírálásáig ily megjelöléssel ellátni nem szabad.

Az óvás elfogadása vagy el nem fogadása felett a m. kir. pénzügyminister nevében az általa kijelölendő szerv dönt.

Ha a megjelölés ellen benyújtott óvásnak hely nem adatik, a címleteket és a hozzájuk tartozó szelvényutalványokat »A« betűs megjelöléssel, ha pedig az óvásnak az előterjesztett igazolások alapján hely adatik, akkor »B« betűs megjelöléssel kell ellátni és úgy az »A« betűs, mint pedig a »B« betűs megjelöléssel ellátott címletekről elkülönített jegyzékeket kell vezetni. Ugyanigy kell a címleteket megjelölni akkor is, ha azok a 9,930/1920. M. E. számú rendelet 2. §-a szerinti megjelöléssel már el vannak látva.

A jegyzékeknek, amelyek kölcsönnek szerint elkülönítve vezetendők, tartalmazniok kell a címletek tulajdonosának nevét, lakóhelyét, a címletek névértékét és számait. A 9,930/1920. M. E. számú rendelet 2. §-a szerinti megjelöléssel már ellátott ily címletekről és a hivatalos megjelöléssel még el nem látott ily címletekről külön jegyzékeket kell vezetni.

Úgy az »A« betűs, mint a »B« betűs megjelöléssel ellátandó címletekre és a hozzájuk tartozó szelvényutalványokra az óvás bejelentés időpontjának, az illető csoportba tartozó címletekről külön vezetett jegyzék sorszámának feltüntetése mellett, annak a pénztárnak vagy jogi személynek a bélyegzőjét kell alkalmazni, amelynél a címletek megkötése történik.

Az óvás azokra a címletekre nézve lesz csak elfogadható, amely címletekhez tartozó szelvények közül az 1919. évi április hó 1-étől kezdődőleg esedékessé vált szelvények nem váltattak be, hanem a szelvényíveken rajta vannak.

5. §. Azokat a háború előtt kibocsátott magyar államadóssági címleteket, amelyek háborús intézkedések folytán valamely Magyarországtól elszakadt területen levő állami vagy más közpénztár letéte gyanánt hozattak Magyarország területére és azóta is itt őriztetnek, nem szabad a 9,930/1920. M. E. számú rendelet 2. §-a szerinti megjelöléssel ellátni. Az ily címleteket az illető menekült közpénztár megnevezése mellett a címletek nevei szerint elkülönítve, ezeken belül értékfokozatok szerint és szám szerint felsorolva külön jegyzékekbe kell foglalni és a címletekre, valamint a hozzájuk tartozó szelvényutalványokra a letétet őrző közpénztár bélyegzőjének lenyomata mellett csupán »C« betűs megjelölést kell alkalmazni. Az így készült jegyzékek legkésőbb 1922. évi február hó 28-ig a m. kir. pénzügyministeriumhoz felterjesztendők. Az úgynevezett menekült állami pénztárak letéteiben őrzött háború előtt kibocsátott címletek hivatalos megjelölése ellen ehhez képest a tulajdonosoknak külön óvást emelni nem kell.

6. §. Figyelemmel arra, hogy a biztosító társaságoknak a Magyarországtól elszakadt területekre eső biztosítási állományuk fedezetére szolgáló díjtartalékok ügye ezideig még

rendezést nem nyert, a biztosító társaságok a jelen rendelet 1. §-ában megszabott határidőn belül kérhetik, hogy a háború előtt kibocsátott magyar államadóssági címleteik nem a 9,930/1920. M. E. számú rendelet 2. §-a szerinti megjelöléssel, hanem ideiglenesen más megjelöléssel láttassanak el.

Ez irányú kérelmek a Pénzügyi Központnál nyújthatók be és abban a címletek nemét, névértékét és számait, valamint azt, hogy a címletek hol őriztetnek, pontosan fel kell tüntetni.

Ezirányú kérelmek felett a jelen rendelet 4. §-ának második bekezdése értelmében létesítendő szerv dönt.

A kérelem teljesítése esetén az ily címletek és a hozzájuk tartozó szelvényutalványok «D» betűs megjelöléssel és az ebbe a csoportba tartozó címletekről külön vezetendő jegyzékek sorszámaival fognak elláttatni.

A m. kir. pénzügyminister kivételesen más hasonló természetű esetekben is megengedheti, hogy a címletek ugyanilyen «D» betűs ideiglenes megjelöléssel jelöltesenek meg.

7. §. A Jóvátételi Bizottság 213/11. számú határozatához képest a Magyarország területén őrzött összes háború előtt kibocsátott magyar államadóssági címletekre vonatkozó adatok 1922. évi február hó 28-ika után haladék nélkül, de legkésőbb 1922. évi március hó 31-ig a Jóvátételi Bizottságnak rendelkezésére bocsátandók, tekintet nélkül arra, hogy a címletek a 9,930/1920. M. E. számú rendelet 2. §-a szerinti hivatalos megjelöléssel, vagy pedig a jelen rendelet alapján alkalmazott más megjelöléssel el vannak látva. Azok a címletek, amelyek a Jóvátételi Bizottság részére készülő jegyzékekben nem foglaltatnak benn, a Jóvátételi Bizottság által a trianoni békeszerződés 186. cikkében foglalt rendelkezések végrehajtása szempontjából nem fognak figyelembe vétetni.

A háború előtt kibocsátott magyar államadóssági címletek megjelölése vagy a megjelölés ellen óvás emelése tárgyában a jelen rendelet életbelépése előtt beadott kérelmek tárgytalannak tekintetnek és a jelen rendelet 1. §-ában megszabott határidő lejárta után beérkező ily kérelmek nem fognak figyelembe vétetni.

8. §. Aki a jelen rendelet valamely rendelkezését szándékosan megszegi vagy kijátsza, vagy megszegésénél vagy kijátszásánál szándékosan közreműködik, az, amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, a 9,930/1920. M. E. számú rendelet 5. §-a szerint büntetendő.

9. §. Ez a rendelet kihirdetésének napján¹⁾ lép életbe.

Budapest, 1922. évi január hó 30-án.

Dr. Kállay Tibor s. k.,

m. kir. pénzügyminister.

¹⁾ Kihirdettetett a »Budapesti Közlöny«-ben 1922. évi február hó 1-én.

85.

A m. kir. pénzügyminiszternek 15,834/1921. P. M. számú körrendelete.

A kivetett vagyonváltságnak mikénti fizetése.

(Valamennyi m. kir. pénzügyigazgatósághoz — a Budapest fő- és székváros kivételével — a m. kir. pénzügyigazgatósági kirendeltséghez, a székesfővárosi m. kir. adófelügyelőhöz, valamennyi m. kir. állampénztárhoz, városi adó-i hivatalhoz és községi előljáróshoz.)

I.

A »vagyonváltságról szóló II. törvény« az 1921 : XLV. t.-c. 170. §-ának rendelkezése szerint a kivetett vagyonváltság fele összegének magyar háborus államadósság címletekkel (hadikölcsönkötvényekkel, pénztárjegyekkel) kivánt fizetésére a vagyonváltsággal kötelezett férj a saját nevére jegyzett ilyen címleteken felül felhasználhatta 1. a vele közös háztartásban együttélő feleségének, 2. a maga felmenőjének és 3. a vele közös háztartásban élő törvényes gyermekeinek nevére történt jegyzésből származó, nosztrifikált magyar háborus államadóssági címleteket (hadikölcsönkötvényeket, pénztárjegyeket) is.

E rendelkezés helyébe az 1921/1922. költségvetési év augusztus 1-től december hó végéig viselendő közterhekről és fedezendő állami kiadásokról szóló 1921 : XXXIV. t.-c. hatályát 1922. évi június hó végéig kiterjesztő 1922 : I. t.-c. 16. §-a azt a jogszabályt iktatja, hogy a házastársak által közösen vagy azok egyike által, valamint a szülő által a vele közös háztartásban élő törvényes gyermeke javára jegyzett magyar háborus államadóssági címleteket (hadikölcsönkötvényeket, pénztárjegyeket) bármelyik házastárs által fizetendő vagyonváltság lerovásánál saját jegyzésből származó címletek gyanánt kell elfogadni.

Arra való figyelemmel, hogy ez az időpont, amelyben az utóbb idézett törvény hatálya általában s így a 16. §-ának hatálya is kezdődik az 1922. évi január hó első napja, az 1921 : XLV. t.-c. 170. §-a alapján szerzett igények érvényesíthetése végett a mezőgazdasági ingatlan vagyonváltságára történő fizetéseknél az 1921. év végéig fizető helyek, az 1921. évi december hó 12-én kelt 177,792. számú körrendeletem¹⁾ 9. pontjában szabályozott módon kötelesek voltak elfogadni az olyan hadikölcsönkötvényt (pénztárjegyet) is, amely a váltsággal kötelezett férj felmenőjének (apjának, anyjának) saját jegyzése. És kötelesek voltak elfogadni ilyen hadikölcsönöket még az 1922. évi január hó 31-ig is, tekintettel arra, hogy az 1922 : I. t.-c. csak 1922. évi január hó 31-én lépett életbe (bár az 1922. évi január hó 1-től kezdődő hatálylyal). A törvény ezen visszahatólagossága dacára már most a jelzett módon már elfogadott hadikölcsönöket utólag visszaadni avagy az azokkal a régebbi (az 1922 : I. t.-c. 16. §-a által megváltoztatott) törvény hatálya alatt teljesített fizetéseket hatálytalanítani nem kell. Az 1922. évi február 1-től kezdve azonban már csak a jelen rendelet második bekezdése szerint kell a hadikölcsönöket elfogadni.

¹⁾ B. K. 1921. évf. 2404. lapon.

Ilyen hadikölcsönkötvényeknek (pénztárjegyeknek) a fizetésre kívánt felhasználása esetében azonban kötelesek a fizetőhelyek az e címen felhasználni kívánt kötvények (pénztárjegyek) számát és egyéb ismertetőjelét a fizetésről adott nyugtán pontosan feltüntetni. Nem utasítható vissza ennélfogva az ilyen hadikölcsönkötvénnyel (pénztárjeggyel kívánt fizetés azon a címen, hogy a fizetőhely nem látja bebizonyítotttnak azt, hogy a váltáságkötelezett ezeknek az értékpapiroknak felhasználására tényleg jogosult-e vagy sem, mert azt a körülményt, hogy a váltáságkötelezett az 1921. XLV. t.-c. 170. §-ában biztosított kedvezményt jogosan vette-e igénybe, a pénzügyigazgatóság (adófelügyelő) a vagyonszállás esedékessége után következő leszámolás alkalmával lesz köteles megvizsgálni.

II.

Az 1921. XLV. t.-c. 58. §-a akként rendelkezik, hogy az 1000 kat. holdnál nagyobb földbirtok tulajdonosa köteles a vagyonszállást földben leróni akkor, ha a földművelésügyi miniszter a pénzügyminiszterrel egyetértőleg erre kötelezi. Ezt a kötelezést idézett 1921. évi 177,792. számú körrendeletem 17. pontjában általánosságban már kimondottam.

A tekintetben, hogy a törvény e §-ban említett 1000 kat. hold »földbirtok« fogalmát miként kell értelmezni, mihez tartás végett kijelentem, hogy az 1921. XLV. t.-c. 3. §-a szerint összeszámitandó 1000 kat. holdnál nagyobb földbirtok alatt nem a jószágtest vagy a jószágtestek mezőgazdasági, szőlő, erdő stb. területeinek együttes térmértékét, hanem annak vagy azoknak csak az 1921. XLV. t.-c. I. fejezete rendelkezései szerint váltáságköteles szántóföld, kert, rét, kaszáló, legelő, nádas területeit kell érteni.

Az 1921. XLV. t.-c. 58. §-a alkalmazásánál tehát annak a kérdésnek az eldöntésénél, hogy a törvény 3. §-a szerint számitandó földbirtok 1000 kat. holdnál nagyobb vagy kisebb-e, a földbirtoknak sem a földadó alá nem eső, sem az 1921. XLV. t.-c. II. fejezetének rendelkezése szerint a váltáságköteles szőlő- és erdőterületet beszámítani nem lehet.

A szőlő- és erdőterület beszámítását illetőleg megjegyzem, hogy az 1921. XLV. t.-c. 27. §-ának rendelkezései szerint az olyan szőlőterület, amely 3 évnél fiatalabb ültetés, nem mint szőlő, hanem mint mezőgazdasági célra szolgáló ingatlan esik vagyonszállás alá. Az 1921. XLV. t.-c. 37. §-ának rendelkezése szerint pedig az erdőbirtok vagyonszállása szempontjából nem tekintetnek erdőterületnek (erdőbirtoknak) az olyan gazdasági fásítások (akácok, fűzések stb.), melyeknek területe együtt 50 kat. holdat meg nem halad. Ezek után a vagyonszállást a törvény I. fejezetének rendelkezése szerint kell fizetni. A törvény a 37. §-ában említett gazdasági fásítás alatt pedig érteni kell a mezőgazdasági birtok tartozékát alkotó fasorokat, szélvédő pásztákat, kisebb fás- és bokros foltokat (remiseket), ingoványos, vizes területen levő kisebb fűzeseket, égereseket, fásított vízmosásokat.

Ezekután a m. kir. állampénztárakat az idézett 1921. évi 177,792. számú körrendeletem 17. pontjában foglaltak módosításaként arra is utasítom, hogy abban az esetben, ha az ekként számitott 1000 kat. holdnál nem nagyobb földbirtok tulajdonosa mezőgazdasági ingatlanának vagyonszállására fizetést teljesíteni kíván, azt akadálytalanul fogadják el.

Budapest, 1922. évi január hó 31-én.

Dr. Kállay Tibor s. k.,
m. kir. pénzügyminiszter.

86.

A m. kir. belügyministernek 118,051/1921. B. M. számú körrendelete.

A »Magyarországi kommunizmus gazdasági leszerelése« című mű ajánlása.

(Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének.)

A proletárdiktatura közéletünk törvényes rendjét, társadalmi és gazdasági berendezésünket tudvalevőleg annyira felforgatta, hogy a diktatura bukása után a kormányrendeletek egész sorozatára volt szükség avégből, hogy az összekuszált jogviszonyok rendezhetők legyenek.

E rendezéssel kapcsolatban a legutolsó két esztendő alatt a különleges kormányintézkedéseknek olyan halmaza jött létre, hogy az ügyek intézése körül, az ezzel foglalkozó tisztviselők állandóan tapasztalhatták annak a hátrányát, hogy a vonatkozó rendeletek csak szétszórtnak, a hivatalos lap különböző számaiban voltak feltalálhatók.

Hézagot pótol tehát Csák E. Viktor, a kereskedelemügyi minisztérium számvevőségének igazgatója, amikor ezeket a rendeleteket a »Magyarországi kommunizmus gazdasági leszerelése« című munkájában összegyűjtötte. A szerző ebben a munkában nem csupán a szóbanforgó rendeletek leközlésére szorítkozik, hanem egyúttal megvilágítja azokat a rendkívüli körülményeket is, amelyek ezen intézkedések megtételét szükségessé tették és ismerteti azokat az irányelveket, amelyek a rendeletek elkészítésénél zsinór-mértékül szolgáltak.

Mindezekre való tekintettel ezt a munkát, mint igen hasznos és értékes kézikönyvet, melegen ajánlom a törvényhatóságok figyelmébe.

A könyvet Kertész József nyomdatulajdonosnál (Budapest, V., Nádor-utca 28.) lehet megrendelni; ára 200 korona.

(Csak a vármegyei törvényhatóságoknak.)

Egyben kérem alispán urat, hogy a könyvre a községi előjáróságok figyelmét is hívja fel és értesítse azokat, hogy nem volna észrevételem az ellen, hogy ha a könyvet a községi pénztár terhére rendelnék meg.

Budapest, 1922. évi január hó 24-én.

A minster helyett:
Viczián István s. k.,
helyettes államtitkár.

87.

**A m. kir. belügyministernek 99,157/1921. B. M. számú
körrendelete.**

Az utlevelekre s a kivándorlásra és visszavándorlásra vonatkozó statisztikai adatok szolgáltatása tárgyában a 71,000 1904. B. M. számú rendeletben előírtaknak pontos betartása.

(Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének. Valamennyi thj. város államrendőrségi kapitánysága vezetőjének. Valamennyi r.-t. város államrendőrségi kapitánysága vezetőjének.)

A m. kir. Központi Statisztikai Hivatal arról értesített, hogy egyes utlevélkiállító hatóságok, valamint egyes rendezett tanácsú városok államrendőrségi kapitányságainak vezetői és egyes községi és körjegyzők az 1904. évi 71,000. B. M. számú rendeletben¹⁾ előírt nyilvántartásokat és statisztikai lapokat hozzá nem terjesztik fel.

Miután fontos állami érdek fűződik ahhoz, hogy a m. kir. Központi Statisztikai Hivatal ezen nyilvántartásokat és statisztikai lapokat kellő időben és pontosan kitöltve megkapja, felhivom az összes érdekelt hatóságokat, hogy ezen fennebb idézett rendeletben foglaltakhoz a jövőben szigorúan alkalmazkodjanak és amennyiben a multa vonatkozólag kötelezettségeiknek nem tettek még eleget, úgy ezen mulasztásokat mielőbb pótolják.

Felhivom külön a törvényhatóságok első tisztviselőinek figyelmét arra, hogy a kivándorlásról szóló 1909: II. t.-cikk 22. §-a értelmében az engedélyezett hajóstársaságok helyettesei által hozzájuk megküldött szállítási szerződéseket az 1904. évi 71,000 B. M. számú rendelet 4. §-a értelmében a thj. és r. t. városok államrendőrségi kapitányságok vezetőihez, illetve a községi előjáróságokhoz pontosan juttassák el.

Felhivom az összes utlevélkiállító hatóságokat, hogy az 1904. évi 70,000. B. M. számú utasítás²⁾ 15. §-a értelmében vezetett B/ minta szerinti utlevélnyilvántartások másolatait az 1904. évi 71,000. B. M. számú rendelet 1. §-a értelmében a m. kir. Központi Statisztikai Hivatalnak pontosan kitöltve és kellő időben küldjék meg.

Felhivom az r. t. városok államrendőrségi kapitányságainak vezetőit, valamint a vármegyék alispánjai útján a községi és körjegyzőket, hogy az 1904. évi 71,000. B. M. számú rendelet 2., 6 §§-aiban előírt és a ki- valamint a visszavándorlásra vonatkozó I., II. és III. számú nyilvántartásokat és I/a, II/a és III/a mintájú statisztikai lapokat pontosan vezessék, illetőleg töltsék ki, s az utóbbiakat az idézett rendeletben meghatározott időpontokban a m. kir. Központi Statisztikai Hivatalnak pontosan küldjék meg.

Különösen figyelmeztetem a r. t. városok államrendőrségi kapitányságainak vezetőit, valamint a vármegyék alispánjai útján a községi és körjegyzőket arra, hogy a

¹⁾ B. K. 1904. évf. 369. lapon.

²⁾ B. K. 1904. évf. 342. lapon.

tudomásukra jutott visszavándorlási esetekről (beleértve ebbe visszamenőleg a háború befejezte, illetőleg a rendes viszonyok helyreállása óta lefolyt időszakban történt visszavándorlási eseteket is, feltétlenül töltsék ki és küldjék be a m. kir. Központi Statisztikai Hivatalnak a már idézett 1904. évi 71,000. B. M. számú körrendelet által előírt III/a mintájú statisztikai lapokat, hogy ezen hivatal a háború utáni visszavándorlási mozgalmról tiszta képet nyerhessen.

(Csak a vármegyék alispánjainak.)

Végül miután a m. kir. Statisztikai Hivatal arról is értesített, hogy egyes községi jegyzők azzal indokolták a nyilvántartások vezetésének és a statisztikai lapok beküldésének elmulasztását, mert az 1915. évi 6,754/B. M. számú rendelet¹⁾ úgy intézkedett, hogy az útleveleket folyamodóknak a főszolgabírák kézbesítik és így a községek előljáróságainak nincs módjukban a község kivándorlási mozgalmát ellenőrizni, értesitem alispán urat, hogy amennyiben hatósága területén is úgy értelmeztetett volna az 1915. évi 6,754/B. M. számú rendelet, ezen teljesen helytelen gyakorlat azonnal beszüntetendő.

Felhivom tehát alispán urat, figyelmeztesse a járások főszolgabírait, hogy az 1915. évi 6,754/B. M. számú rendelet 9-ik bekezdésében foglalt azon intézkedés, hogy a kiállított, az útlevéltulajdonos fényképével ellátott útlevelet folyamodónak az I. fokú rendőrhatalóság kézbesíti a hatósági igazolás bejegyzése után, a kivándorlók útleveleire nem vonatkoztatható.

A kivándorlók részére kiállított útleveleket a járások főszolgabírái természetesen szintén aláírják a felekkel és ellátják a hatósági záradékkal, ennek megtörténtével azonban az útlevelet a félnek nem kézbesítik, hanem megküldik az útlevél tulajdonosának lakhelye szerint illetékes községi előljáróságnak és egyben utasítják az illetőt, hogy annak átvétele végett ott jelentkezék,

Hivatali elődöm idézett rendeletével ugyanis semmi körülmények közt sem akarta az 1904. évi 70,000/B. M. számú utasítás 16. §-ának azon rendelkezését, hogy a kivándorlók részére kiállított útlevelek mindenkor a lakhely szerint illetékes előljáróság útján kézbesítendők, módosítani és hogy a rendeletében erre nem terjeszkedett ki, csupán annak tulajdonítható, hogy az a háború alatt adatott ki, mikor tudvalevőleg a kivándorlás szünetelt.

(Valamennyinek.)

Jelen rendeletem pontos végrehajtását az összes érdeelt hatóságoktól elvárom.

Budapest, 1922. évi január hó 18-án.

A minister helyett:

Dr. Kószó István s. k.,

Államtitkár.

¹⁾ B. K. 1915. évf. 33. lapon.

38.**A m. kir. belügyministernek 107,751/1921. B. M. számú
körrendelete.**

**A Jegyző Árvaházi Kereskedelmi Részvénytársaság községi közigazgatási, nyomdaipari
és irodafelszerelési osztályának ajánlása.**

(Valamennyi törvényhatóságnak.)

A községi és körjegyzők Erzsébet királynéről nevezett országos árvaháza és segítő-egyesülete által létesített »Jegyző Árvaházi Kereskedelmi Részvénytársaság« ujabban közigazgatási, nyomdaipari és irodafelszerelési osztályt állított fel, hogy különösen a községi jegyzői irodák és községházak részére megfelelő irodafelszerelési cikkeket, megfelelő közigazgatási nyomtatványokat állítson elő, illetve közvetítsen és szállítson.

Mínthogy az egyesület a szóbanlevő részvénytársaságot avég ől alapította, hogy a jegyzői árvaházi egyesület által kiűzött árvasegélyezési célra bevételi forrást nyisson és ennél fogva úgy az egyesület, mint az ártuista célt szolgáló részvénytársasága megérdemli a támogatást, a részvénytársaságnak ezt az újabb üzletágát szívesen ajánlom a községek (r. t. városok) és törvényhatóságok figyelmébe, egyuttal helyénvalónak találnám, ha alkalmas módon gondoskodnának róla, hogy a versenytárgyalási hirdetések a szóbanlevő részvénytársasággal (Budapest, VI., Vilmos császár-út 25.) is közöltnének.

Budapest, 1922. évi január hó 24-én.

A minister helyett:

Tersztyánszky s. k.,
helyettes államtitkár.

39.**A m. kir. belügyministernek 7,448/1922. B. M. számú körrendelete.**

Az ingatlanokra vonatkozó magánjogi szabályok kiegészítése.

(Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének.)

Tudomásomra jutott, hogy az ingatlant vásárló s a törvényes rendelkezésekben járatlan kisgazda-közönség körében nagy károkat okoz az a körülmény, hogy az ingatlan-vásárlásoknál elmulasztják azt, hogy az ingatlanokat elidegenítő jogügyleteket a 4,420/1918. M. E. rendelet¹⁾ 1. §-a értelmében okiratba foglaltassák.

Felhivom ennél fogva az igazságügyminister úrral egyetértőleg <sup>Alispán
Polgármester</sup> urat, intézkedjék haladéktalanul az iránt, hogy a vezetése alatt álló törvényhatóság területén minél szélesebb körben megfelelő módon köztudomásra hozassék, hogy az 1920 : XXXVI. t.-c. 77. §-a hatályban tartotta az ingatlanokra vonatkozó magánjogi szabályok kiegészítéséről szóló 4,420/1918. M. E. sz. rendeletet, melynek 1. §-a értelmében ingatlanokat elide-

¹⁾ B. K. 1918. évf. 1410. lapon.

genitő jogügyletek, illetőleg a szerződés kötését megelőző megegyezések érvényességéhez a jogügyletnek, illetőleg a megegyezésnek *okiratba foglalása* szükséges.

Budapest, 1922. évi január hó 30-án.

A minister helyett:
Viczián István s. k.,
 helyettes államtitkár.

90.

A m. kir. belügyministernek 111,562/1921. B. M. számú körrendelete.

A kivándorlókkal kötött szállítási szerződések után járó illetékeknek készpénzben való lerovása.

(Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének. Valamennyi thj. városban székelő m. kir. államrendőrségi kapitányság vezetőjének. A m. kir. államrendőrség valamennyi kerületi főkapitányának.)

A m. kir. pénzügyminister úr a Budapesti Közlöny 1921. évi június hó 22-iki számában »Közvetett adók és államegyedáruságok« címmel 70,423/1921. sz. a. közzétett hirdetménye szerint a The Cunard Steam Ship Company Ltd. hajóstársaságnak, a Budapesti Közlöny 1921. évi október hó 25. számában »Szállítási szerződések után járó illeték készpénzben való fizetésének engedélyezése« címmel közzétett 140,693/1921. sz. hirdetménye szerint a Niderlandsch Amerikaansche Stoomvaart Maatschappij (Holland Amerika Linie) hajóstársaságnak, a Budapesti Közlöny 1921. évi december hó 13-iki számában »Szállítási szerződések után járó illeték készpénzben való fizetésének engedélyezése« címmel közzétett 140,757/1921. sz. hirdetménye szerint a Société Anonyme de Navigation Belge—Americaine (Red Star Line), a The Oceanic Steam Navigation Company Ltd. (White Star Line) és az International Mercantile Marine Company (American Line) gőzhajóstársaságoknak, valamint a Budapesti Közlöny ugyanezen számában a fennemlített címmel közzétett 160,122/1921. sz. hirdetménye szerint a Compagnie Générale Transatlantique gőzhajóstársaságnak megengedte azt, hogy a kivándorló utasokkal kötött szállítási szerződések után járó illetékeket a vonatkozó naplókivonatokat beterjesztése mellett minden hó elsejét követő 14 napon belül az illetékes budapesti IX. kerületi állampénztárba készpénzben fizethessék be.

Fentiekről Címet

(Csak a törvényhatóságok első tisztviselőinek és az ullevélkiállító hatóságoknak)

tudomás,

(Csak a m. kir. államrendőrség kerületi főkapitányainak)

tudomás és az illetékes rendőrközegek kioktatása

(Valamennyinek)

— végett értesitem.

Budapest, 1922. évi január hó 25-én.

A minister rendeletéből:
Dr. Áldassy s. k.,
 ministeri tanácsos.

KÜLÖNFÉLEK.

— **Előadásra alkalmasnak nem talált mozgóképdráma engedélyezése.** A belügy-minister az Országos Mozgóképvizsgáló Bizottság 141/1921. sz. a. hozott határozatával előadásra alkalmasnak nem talált »Madame Dubarry« című mozgóképdramát, amely a berlini Union filmgyárban 1917. évben készült, — a vonatkozó rendeletben felsorolt változtatásokkal 16 évnél idősebbek részére előadásra alkalmasnak találta. (18,284/1921. B. M. sz.)

— **Adománygyűjtési engedély.** A m. kir. belügyminister az ad 5,170/1922. számú rendeletével megegyedte, hogy a »Szózat« budapesti napilap szerkesztősége a főváros nyomorának enyhítésére indított mozgalom céljaira az ország területén az 1922. évi február hó 5. napjától számított 3 hónapon át hírlapi felhívások útján pénzbeli és természetbeli adományokat gyűjthessen. (ad 5,170/1922. B. M. sz.)

— **Közvetlen személy- és áruforgalom felvétele Romániával.** Az Aradon és Nagyváradon tartott vasúti tárgyalások alkalmával létesített megállapodások értelmében a közvetlen személy- és áruforgalom Romániával folyó évi január hó 29-ével Lökösháza, Biharkeresztes, Nyirábrány, Csenger és Kőtegyán határállomásokon át felvétetik.

A megállapodások értelmében a román vonatokat a fent említett állomásokig, a magyar vonatokat pedig Biharpüspöki, Erniahályfalva, Óvári, Kürtös és Kőtegyán állomásokig közlekednek.

A rendőri útlevél-, valamint vámvizsgálatot mindkét állam közegei külön-külön saját területükön végzik, tehát magyar részről Biharkeresztes, Nyirábrány, Csenger és Lökösháza határállomásokon csupán a Békéscsaba—nagyvárad-i vonalon végzik közösen a kőtegyáni határállomáson.

A vizsgálat megejtésére a megállapított menetrend megfelelő időt biztosít.

Az ellenőrző magyar rendőri közegek a vonatokat a román határállomásig kísérhetik, onnan azonban a legközelebbi vonattal visszatérni kötelesek. Amennyiben ezek a közegek valami okból vissza nem térhetnek, elszállásolásukról a román hatóságok gondoskodni tartoznak. Ott tartózkodásuk idején kedvezményes étkezésben is részesülnek.

A román útlevél ellenőrző közegek a vonatokat a magyar határállomásokig szintén kísérhetik. Elszállásolás és ellátás tekintetében ugyanazon jog illeti meg őket, mint közegeinket a román területen.

A fegyveres erő tagjai ellenőrzés céljából sem léphetnek a szomszédos állam területére.

Az ellenőrző közegek esetleg elkövetett szolgálati vagy fegyelmi mulasztásukért saját hatóságuknak tartoznak felelősséggel.

A fenti megállapodás természetes folyományaként Csenger, — amely eddig csakis a kiutasítottak, vagy menekülők részére és csakis befelé szolgáló átkelési hely volt, — a közvetlen forgalom felvételével egyidejűleg szintén általános átkelési helynek tekintendő s így azon keresztül úgy a befelé, mint a kifelé irányuló forgalomban az útlevéllel való közlekedés szabad. Az útlevélvizsgálatot úgy itt, mint a többi fent említett magyar határállomásokon a 4,000/1920. Res. B. M. számú rendeletnek megfelelőleg a m. kir. államrendőrség kirendeltségei kötelesek ellátni s a kirendeltségek tagjait e működésükben a vámőrség közegei támogatni tartoznak. (997/1922. B. M. sz.)

SZEMÉLYI HIREK.

Államrendőrségi kinevezések.

A m. kir. belügyminister a ministertanács felhatalmazása alapján *Vaskó Kálmán* pénzügyi számellenőrt és *Pernál Adorján* zombori városi adótisztet m. kir. államrendőrségi számellenőrökké nevezte ki.

Anyakönyvvezető kinevezése és anyakönyvvezető-helyettes áthelyezése.

A m. kir. belügyminister a mezőturi állami anyakönyvi kerületbe *dr. Spett Ernő* helyettes polgármestert anyakönyvvezetővé nevezte ki és *Erősd István* marosvásárhelyi menekült anyakönyvvezető-helyettessé jelenlegi minőségében és teljes hatáskörének fenntartásával a mezőturi állami anyakönyvi kerületbe áthelyezte.

Anyakönyvvezető-helyettes kinevezése.

A m. kir. belügyminister a budapesti X. kerületi állami anyakönyvvezetőséghez *ifj. Drexler Gellért* székesfővárosi kezelőfőtisztet anyakönyvvezető-helyettessé nevezte ki és őt a házasságkötéseknél polgári tisztviselői minőségben való anyakönyv vezetésével is megbízta.

BELÜGYI KÖZLÖNY

KIADJA A MAGYAR KIRÁLYI BELÜGYMINISTERIUM.

MEGJELENIK RENDSZERINT MINDEN VASÁRNP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Egész évre hatóságok és hatósági közegek részére 110, magánosok részére 180 korona.

CHEQUE-SZÁMLA SZÁMA: 15,700.

TARTALOM.

RENDELETEK.

	Lap
1,350/1922. M. E. sz. A betegségi biztosítási segélyek felemelése és kiterjesztése	340
96,465/1921. K. M. sz. A mindszei, algyői és ányosi Tisza-kompokon gyakorolt vámszedési jogoknál alkalmazott vámdíjszabályzat újbóli megállapítása	341
6,303/1922. N. M. M. sz. Az új magyar gyógyszerárabszás	342
7,925/1922. N. M. M. sz. Az állami tisztviselők (ideértve a m. kir. posta és a M. Á. V. tisztviselőit is) tüdőbeteg gyermekeinek a budakeszi tüdőbeteg-szanatóriumban leendő díjmentes gyógykezelése	370
7,930/1922. N. M. M. sz. A betegségi biztosítási napibérosztályok és átlagos napibérek	370
311/1922. P. M. sz. Az Osztrák-magyar bank felülbélyegezetlen 2 koronáról szóló jegyeinek, valamint az u. n. tanácsköztársaság szervei által kibocsátott két koronás bankjegytánczatok kicserélése	375
22,700/1921. P. M. sz. Az állami italmérési jövedékekről szóló 1921. IV. t.-c. 18. §-át részben módosító 1922. I. t.-c. 19. §-ának végrehajtása	376
91,868/1921. B. M. sz. A Jegyzők Országos Árvaház Egyesülete művészeti osztályának támogatása	378

KÖZLEMÉNYEK.

Községalakulás	378
--------------------------	-----

KÜLÖNFÉLÉK.

A Jászi Öszkár »Magyar Kálvária Magyar Feltámasadás« című sajtótermék postai szállítási jogának megvonása	378
Adománygyűjtések engedélyezése	379

SZEMÉLYI HIREK.

Főispáni kinevezések	379
--------------------------------	-----

RENDELETEK.

91.

A m. kir. kormánynak 1,350/1922. M. E. számú rendelete.

A betegségi biztosítási segélyek felemelése és kiterjesztése.

A m. kir. ministerium a betegségi és balesetbiztosítás ideiglenes szabályozása tárgyában kibocsátott 5.400/1919. M. E. számú rendelet¹⁾ módosításául, illetve kiegészítésként az 1920 : I. t.-c. 10. §-ában foglalt felhatalmazás alapján a következőket rendeli:

1. §.

Az 5.400/1919. M. E. számú rendelet 7. §-ának B) 1. bekezdése 1—5. pontjaiban és 2. bekezdésében felsorolt és szülés esetében nyújtandó segélyekre vonatkozó rendelkezések helyébe a következő rendelkezések lépnek:

Szülés esetében az Országos Munkásbiztosító Pénztártól a következő segélyek járnak:

1. A szükséges szülészeti támogatás és gyógykezelés ingyen.
2. Terhességi segély a terhesség utolsó négy hetében az átlagos napibér teljes összegében.
3. Gyermekegély a lebetegedés első napjától kezdve nyolc héten át a tag átlagos napibérének teljes összegében.
4. Szoptatási segély azoknak a biztosított nőknek, akik gyermeküket szoptatják, a gyermekegély megszűnését követő tizenkét héten át napi tíz korona összegben.
5. A biztosítottal egy háztartásban élő és keresettel nem bíró, nem biztosított női családtagok részére szükséges szülészeti támogatás és gyógykezelés ingyen, ugyancsak terhességi segély a terhesség utolsó négy hetében és gyermekegély a lebetegedés első napjától kezdve hat héten át a biztosított tag átlagos napibérének teljes összegében, de legfeljebb napi tizenöt korona összegben, végül szoptatási segély a gyermekegély megszűnését követő tizenkét héten át a gyermekegély felében.

Azok a biztosított nők és igényjogosult női családtagok, akik orvosi igazolás szerint gyermeküket szoptatni nem képesek, a szoptatási segély helyett ennek összegét meg nem haladó értékű csecsemőtápszerben részesülnek.

¹⁾ B. K. 1919. évf. 1447. és 1600. lapon.

2. §.

A jelen rendelet végrehajtásával a népjóléti és munkaügyi minister bizatik meg, aki az életbeléptetés napját rendelettel állapítja meg.

Budapest, 1922. évi február hó 3-án.

Gróf Bethlen István s. k.,
m. kir. miniszerelnök.

92.**A m. kir. kereskedelemügyi ministernek 96,495/1921. K. M. számú rendelete.****A Mindszenti, Algyői és Ányosi tiszakompokon gyakorolt vámszedési jogoknál alkalmazott vámdíjszabályzat újbóli megállapítása.**

A m. kir. kereskedelemügyi minister Csongrád vármegye közönségéhez 96,495/921. szám alatt intézett rendeletével az 1916. évi március hó 21-én 9,929/I. B. számú keresk. miniszt. rendelettel igazolt, az úgynevezett Mindszenti, Algyői és Ányosi Tiszakompokon gyakorolt vámszedési jogoknál alkalmazott vámdíjszabályzatot az 1923. évi június hó 30. napjáig terjedő érvénnyel a következőképen állapította meg:

A) V á m d í j a k:

1. Gyalogszemély után teher nélkül 1 K.
2. Gyalogszemély után teherrel 2 K.
3. Szabadon hajtott vagy befogott szarvasmarha, ló, szamár, öszvér és azokhoz hasonló állatok után db.-onként 2 K.
4. Kisebb állatok, u. m. borjú, csikó, sertés, juh, kecske és ezekhez hasonló állatok után db.-onként 1 K.
5. Könnyű járművek (targonca, járgány, kézitaliga, kerékpár) után üresen db.-onként 1 K.
6. Ugyanilyen járművek után teherrel 2 K.
7. Rendes járművek (hintó, kocsi, szekér, stráfkocsi, motoros kerékpár) után üresen 3 K.
8. Ugyanilyen járművek után teherrel darabonként 5 K.
9. Személyszállító automobílok és a rendesnél nagyobb önsúllyal bíró üres járművek után darabonként 10 K.
10. Teherautomobílok és a rendesnél nagyobb önsúllyal bíró megterhelt járművek, butorszállító kocsik után 20 K.
11. Nagy önsúllyal bíró és magánjáró gépek (cséplőgépek, gőzekék, gőzhengerek, gőzgépek stb.) után darabonként 40 K.

B) Vámmmentességek:

Az 1890 : I. t.-c. 99. §-ában 1--17., 20. és 21. pontok alatt felsorolt vámmmentességek ezen vámszedési jog gyakorlásánál is érvényesek, ezenkívül még vámmmentesek a következők:

1. A mindenkori államfő.
2. Az államfőhöz és közvetlen kíséretéhez tartozó járóművek és állatok.
3. A távirdaküldöncök és az ezeket szállító állatok és járóművek.
4. Az állami adót szállító, sorshúzás, ujoncállítás vagy ellenőrző szemle céljából utazó községi előjárók és az ezeket továbbító állatok és járóművek.

Mindazon egyéneknek, akik és mindazon állatoknak, amelyek az 1890 : I. t.-cikk 99. §-ának 5., 6., 8., 9., 10., 11., 12., 15. és 20. pontjai alapján a fentebbiek szerint vámmmentesek, valamint a c) és d) alatt felsorolt vámmmenteseknek, amennyiben ezen minőségük felismerhető nem volna, megfelelő igazolvánnyal kell birniok.

Budapest, 1922. évi január hó 31-én.

Dr. Hegyeshalmy Lajos s. k.,
m. kir. kereskedelemügyi minister.

93.

A m. kir. népjóléti és munkaügyi miniszternek 6,303/1922. N. M. M. számú rendelete.

Az új magyar gyógyszerárszabás.

(Valamennyi törvényhatóságnak.)

A gyógyszerek, kötszerek és a gyógyszerek kiszolgáltatásához szükséges edényzet kereskedelmi árának változása egy új hivatalos gyógyszerárszabás kibocsátását teszi szükségessé.

Ennélfogva az Országos Közegészségügyi Tanácsnak az 1876 : XIV. t.-c. 170. §-ának 6. pontjában foglaltak alapján elkészített erre vonatkozó javaslata folytán az 1921. évi 18,606. N. M. M. számú körrendeletet¹⁾ és az ezzel kiadott gyógyszerárszabást, valamint ennek az 1921. évi 57,030. N. M. M. számú körrendelettel²⁾ kibocsátott Függelékét hatályon kívül helyezem és a folyó 1922. évi február hó 15. napjától kezdve az alább közölt gyógyszerárszabást léptetem életbe. Megjegyzem, hogy e gyógyszerárszabás összes tételeinek kiszámításánál az általános forgalmi adóról szóló 1921 : XXXIX. t.-cikk 3. fejezetének rendelkezései már figyelembe vétettek, úgy hogy e címen a gyógyszerek kiszolgáltatásánál semminemű további felszámításnak helye nincs.

A gyógyszerek árának módosítása folytán megváltozik az 1898. évi 99,000. B. M. számú körrendelettel³⁾ kiadott szabályzat második mellékletében felsorolt vényminták ára is. Az

¹⁾ B. K. 1921. évf. 742. lapon.

²⁾ B. K. 1921. évf. 2342. lapon.

³⁾ B. K. 1898. évf. 445. és 462. lapon

árszabás végén tehát — mihez tartás végett — a vényminták új árai is fel vannak tüntetve.

Minthogy szükségesnek tartom, hogy a gyógyszerárszabás elején található és a gyógyszerek kiszolgáltatására vonatkozó rendeletemet nemcsak a gyógyszerészek, hanem úgy a közhivatalban levő, mint a magánorvosok is ismerjék és ahhoz alkalmazkodjanak, felhívom a törvényhatóságot, hogy jelen rendeletem tartalmáról a hatóság a területén lakó összes orvosokat, állatorvosokat és gyógyszerértárkezelőket értesítse, ez utóbbiakat annak pontos betartására utasítsa és közegeivel a rendelet pontos betartását szigorúan ellenőriztesse.

A gyógyszerárszabás egy példányát a rendelet 1. pontja értelmében gyógyszerárak megszerezni és megőrizni kötelesek. A tisztí főorvosok a gyógyszerárak megvizsgálása alkalmával erről meggyőződést szerezni tartoznak. Az árszabás a Magyarországi Gyógyszerészegyesület Titkári Hivatalától (VIII., Aggteleki-u. 8.) szerezhető be.

Budapest, 1922. évi január hó 30-án.

Dr. Bernolák Nándor s. k.,
m. kir. népjóléti és munkaügyi miniszter.

94.

A m. kir. népjóléti és munkaügyi miniszternek 6,303/1922. N. M. M. számú rendelete.

Az új magyar »Gyógyszerárszabás«.

Jelen új gyógyszerárszabás 1922. évi február hó 15-én lép életbe, s arra nézve a következő határozatok állapíttatnak meg:

1. Minden gyógyszerész kivétel nélkül, valamint minden orvos, sebész és állatorvos, ki a fennálló rendeletek alapján kézi gyógyszerár tartására jogosítva van, úgyszintén azon házi gyógyszerárak, melyek közönségüknek a gyógyszereket pénzért szolgáltatják ki, 1922. évi február hó 15-től fogva a vények árának megszabásánál tartoznak ezen árszabáshoz s az alábbi rendelkezésekhez szorosan alkalmazkodni és ennek egy hivatalos példányát beszerezni és tartani.

2. Azon szerek, melyek a gyógyszerkönyvben és jelen árszabásban $\dagger$ -el vagy $\dagger\dagger$ -el vannak jelezve, nemkülönben minden hasonló hatású szer is csak gyógygyakorlatra jogosított orvos, sebész vagy állatorvos által szabályszerűleg kiállított vényre adhatók ki.

3. A gyógyszerek mennyiségre és minőségre nézve szigorúan az orvosi vény szerint készítenők el s az orvosi vényen rendelt gyógyszer helyett más gyógyszer vagy egyébét kiszolgáltatni tilos.

A kiállítás, ha a vényen azon megjegyzés foglaltatik: „fiat expeditio simplex“, csakis az edények, tartályok és borítékok legolcsóbb tételeinek felszámításával teljesítendő.

4. Tilos oly vények elkészítése, melyeknek rendelési módjából az orvossal fennálló

titokszerű egyetértésre lehetne következtetni, milyen például: „secundum meam praescriptionem“ s több efféle.

5. Minden vényre, mely szerint valamely gyógyszer elkészítettett és kiadatott, az ár számokkal olvashatólag és ártételekint (egyenként) feljegyzendő.

Minden egyes vénytétel legkevesebb ötfillérbe számítassék; ha azonban több filléren felül még fillértört is jön számításba, akkor ez, ha fél filléren alul van, elhagyandó. fél fillér pedig vagy ezen felüli tört egy egész fillérbe számítható fel.

Ki a vény árát kiszámítja, felelősség terhe alatt köteles azt neve sajátkezü aláírásával és a gyógyszerértár jelvényével ellátni. A használati utasítást (signatura) pedig a gyógyszer készítő egyén látja el a kelettel s neve aláírásával szintén felelősség terhe alatt.

6. A vényeknek a megszabott áron alul adása meg van engedve; ily esetben a leszállított árnak, úgy mint a rendesnek, fel kell a vényre jegyeztetnie, magától értetvén, hogy a leszállított áron kiszolgáltatott gyógyszernek tökéletes mennyiségűnek és minőségűnek kell lennie.

7. Oly gyógyszereknél, melyek az árszabásban csak egy ártételben fordulnak elő, az minden felszámítandó mennyiségre irányadó, míg ellenben oly szereknél, melyeknél többféle ártétel fordul elő, az olcsóbb ártétel az árszabásban kitett nagyobb mennyiség vagy azontúli mennyiségnél jön számításba.

8. Minden oly gyógyszer mennyiség, mely a vényen felszámításba jön, de az orvos által mennyiségileg világosan és tüzetesen meghatározva nincsen, például „quantum satis“, a gyógyszerész által jegyzendő fel a vényre.

9. Az állatok számára kiszolgáltatott gyógyszerek az embereknek való gyógyszerek árszabása szerint számítandók. Állatok számára kiszolgáltatott gyógyszer mindig a legegyszerűbb módon, az u. n. „expeditio simplex“ szerint szolgáltatassék ki.

10. Az államkinestár, közalap, országos betegápolási alap, az 1907 : XIX. t.-c. alapján alakult betegsegélyzőpénztárak, gazdasági cselédségélypénztár, bányá, kohók és vasművek társládái, valamint a dohánygyári betegsegélyzőpénztárak terhére kiszolgáltatott gyógyszereknél — midőn az orvosok a vényt szabáyszerűen előírt módon kell kiállítani — csakis az ezen árszabásban felvett legolcsóbb edényzet vagy tartály, a végzett munkálatokért pedig a munkálatok árszabása jegyzet rovatának 1) pontjában foglaltak szerint meghatározott díjak számítandók

Ugyanezen alapok és intézmények terhére kiszolgáltatott gyógyszerek árából az 1920. évi 8,875. N. M. M. számú rendelet¹⁾ szerint 1920. évi január hó 1 előtt, illetőleg az azóta netán kötött szerződésekben megállapított százalékok vonandók le. Ezt az engedményt a számlák végösszegéből egy összegben kell levonni.

11. A gyógyszerértárban visszamaradó vények a kiszolgáltatás után legkésőbb három nap alatt az 5. pont 3. bekezdésében foglaltak figyelembevételével árszabványozandók.

12. Tilos vénymásolatok alapján gyógyszert kiszolgáltatni, ha az keresztezett szert is tartalmaz.

13. Azon vény, mely két kereszttel jelölt szert tartalmaz, oly helyiségbeliek részére; ahol gyógyszerértár van, csak 48 órán belül, oly helyeken lakók részére, hol gyógyszerértár nincsen, csak négy napon belül készíthető meg és szolgáltatható ki.

¹⁾ B. K. 1920. évf. 558. lapon.

14. Vényeket ismételtlen megkészíteni, ha azokban két kereszttel jelölt szer is rendeltetik, minden egyes esetben csak akkor szabad, ha a rendelő orvos az ismétlést „*repetatur*” vagy „*reiteretur*” szóval s újabb kelettel és aláírásával ellátva rendeli el. Tilos bármiféle vényt is ismételtlen megkészíteni, ha arra az orvos a „*ne repetatur*” jelzést felírta.

15. Már egyszer használt dobozokat s a parafadugókat a gyógyszerésznek a közönségtől visszavenni egyáltalában tiltva van. Az üvegeknek és tégelyeknek ezen árszabásban megállapított árai sem magánosok részére, sem közalapok vagy betegsegélyzőpénztárak terhére rendelt vényeken nem számíthatók fel. E tekintetben a gyógyszerek kiszolgáltatására szükséges edényzet árszabásához fűzött „Jegyzetek” c) pontja szolgál irányadóul.

16. Belsőleg adagolandó gyógyszerhez mindig hengeres, külsőleg használandóhoz pedig mindig hatszögletű üveg veendő. (Nem mérgező hatású gyógyszerek a gyógyszert készítettő fél által hozott bármily formájú edényben kiszolgáltatathatók. Ily esetekben a féltől betét nem szedhető, csak az előírt nagyságú edény tisztításáért járó díj számítható.)

Fekete, kék vagy sárga üveg vétessék oly gyógyszerek kiszolgáltatásánál, melyek az eddig megjelent magyar gyógyszerkönyvek szerint sötét helyen, fénytől óva, fekete üvegben tartandó vegykészítményeket, továbbá ezüst vegyületeket tartalmaznak; oly gyógyszerek kiszolgáltatásánál, melyek fenti módon eltartandó gyógyszerészeti készítményeket tartalmaznak, pl. kéksavtartalmú vizeket, tinctura lobeliae stb., csak akkor vehető fekete, kék vagy sárga üveg, ha ezek az orvosság mennyiségével legalább ötödrészt fedezik. Állatgyógyszerekre ezen rendelkezések nem vonatkoznak.

Elosztott poroknál viasz-, parafin- vagy pergament-papírtok vétessék, midőn camphora, chloralhydrat, theobromin natr. salicylicum, menthol, bróm vagy jódsók, illó vagy olajokat tartalmazó gyógyszerek, továbbá extratum belladonnae, cannabis indicae — hyoscyami — secalis cornuti foglaltatik bennük, vagy mindazon esetben is, midőn a rendelő orvos ezt előírja.

A két kereszttel jelölt gyógyszereket poralakban belső használatra tilos osztatlanul rendelni, illetőleg osztatlanul kiszolgáltatni.

Az elosztott porok kiszolgáltatására szolgáló portokot szájjal való befúvás által megnyitni tilos.

Főzetet, forrázatot süritett alakban készletben tartani és ezeket ebből készíteni tilos; úgyszintén tilos töményített és használatkor felhigítandó ilyenmű készítményekből szörpöt vagy festvényt készíteni.

17. Nadályok, sebészeti kötőszerek megállapított árai levonás alá nem esnek.

18. A magyar gyógyszerkönyvben és árszabásban egy vagy két kereszttel († vagy ††) megjelölt gyógyszerek rendelésénél úgy az emberorvos, mint az állatorvos köteles a vényen tüzetesen kiírni a gyógyszer szedésének vagy más használatának módját s tilos az ilyen vényeken a használati módnak „rendelet szerint” vagy „utasítás szerint” való megjelölése. Oly vényt, mely nem ezen rendelkezés szerint van kiállítva, tilos a gyógyszerésznek kiszolgáltatni s ily esetekben köteles a gyógyszerész a gyógyszert készítettőt a gyógyszer ki nem szolgáltatásának fentebbi oka iránt felvilágosítani.

19. Külsőleg használandó gyógyszereknél mindig kiteendő a „külsőleg“ szó.

20. Minden egyes corrosiv hengerke „mérég“ (halálfej) jelzéssel legyen ellátva, úgy-szintén a tartalmat feltüntető fekete burkolópapiros is. Bármely mennyiség mindenkor mérég jelzésű üveghengerben pecsét alatt szolgálható ki. Az ezeket rendelő orvosi vény minden esetben visszatartandó és a méregkönyvbe beírandó a 95.000/1902. számú, az okleveles bábák számára kiadott „Rendelet és utasításban“ meghatározott módon.

21. A hatósági méregengedélyek, valamint a legnagyobb adagot túlhaladó orvosi rendelvénnyek is visszatartandók s az alábbi mintájú méregkönyv folyószámával ellátandók, abba is bejegyzendők és számszerinti sorrendben 10 éven át megőrzendők, nemkülönbén a méregkönyv is az utolsó tétel keltétől számítva. A visszatartott orvosi vényekről a vevő kívánatára az árkiszámítással s a gyógyszerért bélyegével ellátott másolat adandó, melyen a „másolat“ jellege feltűnően kitüntetendő.

A méregkönyv a következő rovatokkal készítendő el:

1. a folyószám,
2. a kiszolgáltatás ideje: év, hó, nap,
3. a rendelő orvos neve (ha a vényen jelzett szer a legnagyobb adagot meghaladja),
4. az engedélyt kiállító hatóság neve, az engedély száma és kelte (tudományos vagy tanintézet megrendelőkönyvének tételszáma és kelte),
5. a mérég, illetőleg erős hatású szer neve, mennyisége,
6. milyen célra: orvosság, kártékony állatok pusztítására, gazdasági, ipari vagy tudományos célra,
7. a vevő (ha nem orvosi vényre vétetett a szer) neve és foglalkozása, lakása,
8. a rendelvény elkészítőjének és kiszolgáltatójának sajátkezü aláírása,
9. ha nem gyógycélra van, az átvevő aláírása és lakása.

22. Mindazon szerek áaira nézve, melyek a jelen árszabásban nem foglaltatnak, a vényeken a Magyarországi Gyógyszerész-Egyesület által — a gyógyszerkönyvben foglalt szerek árának kiszámításánál követett elvek szerint — kidolgozott bővített árszabás ártételei szolgáljanak irányadóul.

23. Azok, kik ezen határozmányokat megszegik, — amennyiben cselekményük büntettet vagy vétséget nem képez — kihágást követnek el és amennyiben nem az 1876:XIV. és az 1879:XL. t.-cikkbe ütköző kihágásról van szó, a jelen rendelet alapján 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendők.

Jelen rendeletbe ütköző kihágások felett az 1909. évi 65.000. számú belügyministeri rendeletben felsorolt hatóságok az ugyanott megállapított eljárás szerint bíraskodnak.

24. Ezen rendelet életbeléptével az 1921. évi 18.606. N. M. M. számú körrendelet és az azzal kiadott Gyógyszerárszabás, valamint ennek az 1921. évi 57.030. N. M. M. számú körrendelettel kibocsátott függeléke hatályukat veszítik.

Budapest, 1922. évi február hó 1-én.

Dr. Bernolák Nándor s. k.,
m. kir. népjóléti és munkaügyi miniser.

Melléklet az 6,303/1922. N. M. M. sz. rendelethez.

Gyógyszerek árszabása.

Taxa medicamentorum.

	Súly gramm	Fillér	Súly gramm	Fillér
Absinthii herba scissa	100	925		
» » grosse pulverata	100	1010		
Acetum aromaticum	100	1270	1000	10160
» pyrolignosum rectificatum	100	470		
† » scillae	10	135	100	1080
Acidum aceticum bisdilutum	100	390	1000	3120
» » concentratum	10	480		
» » dilutum	100	1220	1000	9760
» acetylo-salicylicum	1	160		
†† » arsenicosum subtiliter pulveratum	1	50		
» benzoicum e resina	1	165		
» boricum	10	750		
» » subtiliter pulveratum	10	900		
† » carbolicum	10	590		
† » » liquefactum	10	650	100	5200
» citricum	10	1540		
» » subtiliter pulveratum	10	1700		
† » hydrochloricum concentratum purum	10	170		
» » dilutum	10	80	100	640
» lacticum	1	100		
† » nitricum concentratum purum	10	170		
» » dilutum	10	50	100	400
» phosphoricum	10	290		
» salicylicum crystallisatum	1	75		
† » sulfuricum concentratum	10	220		
» » dilutum	10	35	100	280
» tannicum	10	2400		
» tartaricum	10	835		
» » subtiliter pulveratum	10	920		
Adeps lanae	10	800		
» » hydrosus (Lanolinum)	10	670	100	5360
Aether aceticus	10	700		
† » bromatus	1	190		
† » chloratus phiola 1	15	7000	30	10000
» » phiola 1	50	16000	100	22500
» depuratus	10	900		
» pro narcosi	cum vitro 100	19500		
†† Aethylmorphinum hydrochloricum	0.10	1230		
Alcohol absolutus	10	390	100	3500
† Aloë	10	390		
† » grosse pulverata	100	4200		
† » subtiliter pulv.	10	470		
Althaeae folia scissa	100	740		
» radix »	100	5900		
» » grosse pulverata	100	6490		
» » subtiliter »	10	700		

	Súly	fillér	Súly	fillér
	gramm		gramm	
Alumen	100	665		
» subtiliter pulveratum	100	730		
» ustum subtiliter pulveratum	10	250	100	2000
Aluminium aceticum solutum	100	800	1000	6400
» sulfuricum crystallisatum	10	225		
Ammonium aceticum solutum	10	115		
† » bromatum	10	555		
» carbonicum	10	200		
» chloratum	10	300		
» sulfo-ichthyolicum	1	260		
Amygdalae amarae	10	740		
» dulces	10	740		
† Amylenum hydratum	1	590		
† Amylium nitrosum	1	300		
Amylum tritici subtiliter pulveratum	100	1960		
Angelicae radix scissa	100	5900		
» » grosse pulverata	100	6490		
» » subtiliter »	10	700		
Anisi stellati fructus ruditer tusi	10	1280		
» » » pulverati	10	1380		
» vulgaris »	100	6300		
» » » grosse pulverati	100	6930		
» » » pulverati	10	750		
Antidotum arsenici	100	995		
† Antifebrinum	1	75		
† Antipyrinum	1	400		
† » coffeino-citricum	1	510	10	4080
† » salicylicum	1	325		
†† Apomorphinum hydrochloricum crystall.	0.01	240		
† Aqua Amygdalarum amararum	10	1095	100	8760
» Calcis	100	90	1000	720
» carbolisata (2%)	100	280	1000	2240
» chlorata	{ 100-ig 765	1000-ig 6120		
» chloroformiata	{ 500-ig 3440	100	400	
» Cinnamomi spiritiosa	100	2660		
» destillata	{ 100 100	1000	800	
» Foeniculi	{ 500 450			
» Goulardi	100	340		
» Menthae piperitae	100	470	1000	3760
» plumbica	100	160		
» plumbica	100	500	1000	400
» Rosarum	100	350		
† Arecolinum hydrobromicum	0.01	500		
† Argentum aceticum	0.10	155		
† » nitricum crystallisatum	1	1770		
† » » fusum	1	1770		
† » proteinicum	1	780		
†† Atropinum sulfuricum	0.01	175		
Aurantii pericarpium scissum	10	350		
» » subtiliter pulveratum	10	420		
Axungia porci	100	2520		
Balsamum copaivae	10	2400		
» peruvianum	10	5690		

	Súly	fillér	Súly	fillér
	gramm		gramm	
Balsamum tolutanum	10	2100		
† Belladonnae folia scissa	10	260		
† » » subtiliter pulverata	10	310		
Benzinum	100	2700		
Benzoë	10	5900		
Bismuthum subgallicum	10	5200		
» subnitricum	1	600		
» subsalicylicum	1	600		
» tannicum	1	520		
Bolus alba subtiliter pulverata	10	30		
Butyrum Cacao	10	1200		
Calami rhizoma scissum	100	1380		
» » grosse pulveratum	100	1520		
» » subtiliter pulveratum	10	165		
Calcaria chlorata	100	830		
Calcium carbonicum praecipitatum	10	60		
» chloratum crystallisatum	10	240		
† » hypophosphorosum	10	3700		
» oxydatum in toto	100	155		
» phosphoricum	10	1375		
» sulfuricum ustum pulveratum	100	180		
Calumbae radix scissa	100	2400		
» » subtiliter pulverata	10	300		
Camphora	10	4500		
† Cannabis indicae herba scissa	10	150		
† Cantharides pulveratae	10	3200		
Capsici fructus pulv.	10	580		
Cardamomi fructus rud. tus.	10	4400		
Caryophylli flores	10	1480		
» » pulveratae	10	1620		
Cascarae sagradae cortex rud. tus.	10	630		
Castoreum americanum	0.10	200	1	2000
Centaurii herba scissa	100	2700		
Cera alba	10	920		
» flava	10	630		
Cetaceum	10	1100		
Chamomillae vulgaris flores	10	370		
» » » gros. pulv.	100	4070		
» » » subt. »	10	440		
Charta sinapisata	fol. 1	220		
Chinae succirubrae cortex ruditer tusus	10	1200		
» » » pulverat.	100	13200		
» » » subtiliter pulv.	10	1640		
Chininum bisulfuricum	1	4900		
» ferrum citricum	1	810		
» hydratum	1	5200		
» hydrochloricum	1	4500		
» sulfuricum	1	4200		
» tannicum insipidum Rozsnyay	1	1630		
† Chloratum hydratum	1	165		
† Chloroformium ad narcosim cum vitro	100	4500		
† » » ad usum externum	10	810		

	Súly gramm	fillér	Súly gramm	fillér
Cinae flores grosse pulveratae	10	4800		
» » subt. »	10	5760		
Cinnamomi cortex ruditer tusus	10	700		
» » grosse pulveratus	100	7700		
» » subtiliter pulveratus	10	840		
Citri pericarpium scissum	10	230		
» » subtiliter pulveratum	10	330		
†† Cocainum hydrochloricum	0.10	1450		
†† Codeinum »	0.10	1200		
† Coffeinum	1	1150		
† » citricum	0.10	80	1	640
† » natrium-benzoicum	1	865		
† » natrium-salicylicum	1	815		
† Colchici semina	10	740		
Collempastrum adhaesivum	100 □ cm.	845	1000 □ cm.	6760
» saponato-salicylatum	100 □ cm.	905	1000 □ cm.	7240
» zinci oxydati	100 □ cm.	650	1000 □ cm.	5200
Collodium	10	740		
» flexile	10	870		
Collyrium adstringens luteum	10	95		
† Colocynthis fructus sciss.	10	760		
† » » subtiliter pulverati	10	910		
Colophonium	100	2200		
Condurango cort. rud. tus.	10	400		
Coriandri fructus	100	1300		
Croci stigmata	1	5600		
Cubebae fructus pulverati	10	2000		
Cuprum aluminatum	10	500		
† » sulfuricum crystallisatum	10	440		
† » » pulveratum	100	4840		
†† Cylindri Hydrargyri bichlorati corrosivi continentes gramma 1	frust. 1 frust. 100	300		
» 1	in phiala frust. 10	20800		
» 1	frust. 10	2800		
†† Cylindri Hydrargyri bichlorati corrosivi continentes gramma 0.50	frust. 1 frust. 100	170		
» 0.50	in phiala frust. 10	12000		
» 0.50	frust. 10	1550		
† Decoctum Zittmanni fortius dosis integra	8000	14700		
† » » » » dimidia	4000	2800		
† » » » » »	1000	23000		
† » » » » mitius dosis integra	8000	92800		
† » » » » » dimidia	4000	52200		
† » » » » »	1000	14500		
Dextrinum subtiliter pulveratum	10	300		
† Digitalis folia scissa	10	230		
Elaeosacchara	secundum	dum or	din. medicam.	
Electuarium lenitivum	10	410	100	3280

	Súly		Súly	
	gramm	fillér	gramm	fillér
† Emplastrum cantharidatum	10	1115	100	8920
» diachylon	10	445	100	3560
» Hydrargyri	10	880	100	7040
» saponatum	10	645	100	5160
Emulsio amygdalina usque	100	1600	300	4400
»	200	3000	500	6400
» oleosa	100	1110	300	3000
»	200	2100	500	4440
Equiseti arvensis herba scissa	100	740		
† Eucainum hydrochloricum β	0.10	210		
† Euphorbium subtiliter pulveratum	10	380		
† Extractum Aloës	10	860		
† » Belladonnae (F. I.)	1	635		
† » » cum Dextrino exsiccatum	1	390		
» Calumbae	1	685		
† » Cannabis indicae cum Dextrino exsiccatum	1	700		
» Cascaræ Sagradae fluidum	10	1405	100	11240
» » siccum	1	665		
» Chinae fluidum	10	1565	50	6260
» » siccum	1	1340		
† » Colocyntidis cum Dextrino exsiccatum	1	325		
» Condurango fluidum	10	900		
» Cubebae	1	3650		
† » Filicis maris	1	4290		
» Gentianae	10	2290		
» Hydrastis fluidum	10	17145		
† » Hyoscyami (F. I.)	1	560		
† » » cum Dextrino exsiccatum	1	370		
† » Kolae fluidum	10	990		
» Liquiritiae	10	3080		
» malatis Ferri	1	260	10	2080
† » nucis vomicae (F. I.)	1	1280		
† » » cum Dextrino exsiccatum	1	745		
† » Opii	1	2775		
» Ratanhiae	1	610		
» Rhei	1	610		
† » Scillae cum Dextrino exsiccatum	1	80		
† » Secalis cornuti cum Dextrino exsiccatum	1	925		
† » » fluidum	10	2710		
† » » spissum (F. I.)	1	1630		
» Trifolii fibrini	10	1835		
Ferrum hydrogenio reductum	1	140		
» lacticum	1	100		
» oxalicum oxydulat. crystallisatum	10	560		
» pulveratum	10	370		
» sesquichloratum crystallisatum	10	200		
» » solum	10	120	100	960
» sulfuricum oxydulatum crystallisatum	10	140		
Filicis maris rhizoma scissum	10	2800		
Foeniculi fructus	100	3100		
» fructus grosse pulverati	100	3400		
» pulverati	10	370		
† Formaldehydum solutum	100	5200		

	Súly gramm	fillér	Súly gramm	fillér
Gallae ruditer tusae	100	8000		
» grosse pulveratae	100	8800		
Gentianae radix scissa	100	4000		
» » grosse pulverata	100	4400		
» » subtiliter pulverata	10	480		
Glycerinum	10	530		
Graminis rhizoma scissum	100	2300		
† Guajacolum carbonicum	1	780		
† Guarana pulverata	1	400		
Gummi arabicum	100	8000		
» » subtiliter pulveratum	10	960		
Hirudo	frust.1	370		
†† Hydrargyrum bichloratum ammoniatum	1	230		
†† » » corrosivum pulverat.	1	180		
†† » » bijodatum rubrum	1	1000		
† » » chloratum mite sublimatione paratum	1	300		
†† » » chloratum mite vapore paratum	1	300		
†† » » metallicum	10	1900		
†† » » oxydatum flavum	1	390		
†† » » salicylicum	1	360		
Hydrastis canadensis rad. rud. tusa	10	14700		
Hydromel infantum	10	480		
† Hyoscyami folia scissa	10	300		
† » » grosse pulverata	100	3300		
Infusum laxativum	10	440	100	3520
» Rhei	10	220		
† Ipecacuanhae radix ruditer tusa	1	670		
† » » subtiliter pulverata	1	800		
Iridis rhizoma subtiliter pulverata	10	330		
† Jalapae radix grosse pulverata	100	9440		
† » » subtiliter pulverata	10	1190		
† Jodoformium crystallisatum	1	1840		
† » » pulveratum	1	1840		
† Jodum	1	1480		
Juniperi fructus	100	710		
» » grosse pulverati	100	770		
Kalium aceticum solutum	10	290	100	2320
† » bichromicum	10	700		
† » » pulveratum	10	770		
† » bromatum	10	540		
† » » pulveratum	10	590		
» carbonicum depuratum	100	3400		
» » purum	10	380		
» » solutum	10	160	100	1280
† » chloricum	10	280		
† » » pulveratum	10	300		
» hydrocarbonicum	10	420		
» hydrotartaricum subtiliter pulv.	10	1290	100	10320
† » hydroxydatum	10	780		
» hypermanganicum	10	720		

	Súly	fillér	Súly	fillér
	gramm		gramm	
† Kalium hypophosphorosum	10	3500		
† » jodatum	10	13300		
» natrio-tartaricum	10	640		
» » subtiliter pulv.	10	760		
» nitricum	10	230		
» » subtiliter pulv.	10	250		
† » stibio-tartaricum subtiliter pulv.	10	1300		
† » sulfoguajacolicum	1	300		
† » sulfuratum pro balneo	100	1660		
» » sulfuricum	10	220		
» » grosse pulveratum	100	2420		
» » subtiliter »	10	260		
Kamala depuratum	1	435	10	3480
» venale	10	3300		
Kolae semina ruditer tusa	10	330		
» » pulverata	10	360		
Koso flores scissae	10	740		
» » pulveratae	10	810		
† Kreosotum	10	3675		
† Kresolum crudum	100	1850		
† Lactucarium germanicum	1	460		
Leonuri lanati herba scissa	10	440		
Lichen islandicus scissus	100	230		
Linctus gummosus	10	285		
Linimentum ammoniatum	10	465	100	3720
» saponato-camphoratum	10	600	100	4800
» Styracis	10	1235	100	9880
Lini semina	100	1100		
» » grosse pulverata	100	1200		
» placenta grosse pulverata	100	500		
Liquiritiae radix decorticata scissa	100	6400		
» » » grosse pulverata	100	7000		
» » » subtiliter »	10	760		
† Liquor acidus Halleri	10	295		
† » Ammoniae	100	560		
† » » anisatus	10	375		
» Cresoli saponatus	100	1900	1000	15200
» Ferri albuminatum	10	410	100	3280
» » » saccharatus	10	470	100	3600
» » » »	200	6400		
» » oxychlorati	10	170	100	1200
† » Hydrogenii hyperoxydati concentratissimus	1	150		
Lithium carbonicum	1	550		
† Lobeliae herba scissa	10	1800		
Lycopodii sporae	10	5700		
Magnesium carbonicum hydroxydatum subtiliter pul-				
veratum	10	330		
» hydroxydatum in aqua cum vitro	200	1250		
» oxydatum	10	690		
» sulfuricum	100	780		
» » siccum pulveratum	100	1400		

	Súly		Súly	
	gramm	fillér	gramm	fillér
Malvae flores	10	880		
» folia scissa	100	900		
Manganum chloratum crystall.	10	550		
Manna	10	1700		
Mannitum	10	6400		
Mel	100	2350		
» deruratum	10	205	100	1640
» rosatum	10	210		
Melissae folia scissa	10	300		
Menthae piperitae folia scissa	10	260		
Mentholum	1	1900		
† Mixtura chloralo-bromata	10	460	50	3600
» gummosa	10	125		
†† Morphinum hydrochloricum	0.10	1050		
Moschus	0.10	1300		
Mucilago gummi arabici	10	355	100	2840
» Salep	10	80	100	640
† Naphtholum	10	1660		
Natrium benzoicum	10	2000		
» boricum subtiliter pulveratum	10	330		
† » bromatum	10	460		
» carbonicum crystallisatum	100	1100		
» » dilapsum	10	150		
» chloratum purum	10	165		
» » pulveratum	10	180		
» hydrocarbonicum subtiliter pulverat.	10	50		
† » hydroxydatum	10	780		
† » hypophosphorosum	10	3800		
† » jodatum	10	14000		
» phosphoricum	10	400		
» » siccum subtil. pulver.	10	500		
» salicylicum	1	110		
» silicicum liquidum	100	200		
» sulfuricum crystallisatum	100	650		
» » dilapsum	10	160	100	1280
†† Nitroglycerinum in spiritu solutum (1%)	1	120		
† Nucis vomicae semina grosse pulverata	10	780		
† » » subtil. »	10	930		
Nux moschata	10	1280		
» » pulverata	10	1400		
Oleum Amygdalarum dulcium	10	300		
» Anisi	1	300		
» Aurantiorum florum	1	26000		
» » Aurantiorum florum	gutta 1	500		
» Cadinum	100	9900		
» camphoratum	10	1735	100	13880
» Caryophyllorum	1	830		
» chloroformiatum	10	770	100	6160
» Cinnamomi Cassiae	1	590		
» Citri	1	310		
† » Crotonis	1	500		
» Eucalypti	1	270		

[illegible]

	Súly	fillér	Súly	fillér
	gramm		gramm	
Pulvis aerophorus Seidlitzensis	dos. 1	1460	com. 12	12000
† Pulvis Doveri (F. I.)	1	225		
» gummosus	10	600	100	4800
» Liquiritiae compositus	10	445	100	3560
Punicae granati cortex radice ruditer tusus	10	260		
» » » » grosse pulv.	100	2860		
» » » » subtiliter pulv.	10	300		
† Pyrogallolum	10	4500		
Quercus cortex scissus	100	1850		
» » grosse pulverat.	100	2000		
» » subtiliter pulveratus	10	220		
Quillajae cortex ruditer tus.	100	4000		
Ratanhiae radix scissa	10	440		
» » subtiliter pulverata	10	520		
Resina elastica (Para-Kautschuk)	10	540		
† Resina Jatapae	1	2110		
» Pini burgundica	100	2000		
† Resorcinum	1	400		
Rhei rhizoma rud. tusum	10	1360		
» » subtiliter pulveratum	10	160		
Roob Juniperi	10	320	100	2560
» Sambuci	10	765	100	6120
Rosmarini folia	10	150		
† Sabinae frondes scissae	10	160		
» » pulveratae	10	175		
† Saccharinum	1	1375		
Sacharum	100	1580		
» subtiliter pulveratum	10	200		
» lactis subtiliter pulveratum	10	480		
Sal Carolinum factitium	10	130	100	1040
Salep tubera grosse pulverata	10	3500		
» » subtiliter »	10	3850		
† Salolum	10	1500		
Salviae folia scissa	10	150		
» » subtiliter pulverata	10	180		
Sambuci flores	10	260		
» » gross. pulver.	100	2860		
† Santoninum	1	28000		
Sapo durus	10	700	100	5600
» » pulveratus	10	770		
» kalinus	10	695	100	5560
» » venalis	100	1400		
» medicinalis	10	1000	100	8000
» » subtiliter pulveratus	10	1200		
Sarsaparillae radix scissa	10	2280		
† Scilla siccata	10	220		
» » subtiliter pulverata	10	260		
†† Scopolaminum hydrobromicum	0.01	310		
Sebum	100	3300		
» salicylatum	10	840		
† Secale cornutum	10	2000		

	Súly	fillér	Súly	fillér
	gramm		gramm	
Senegae radix scissa	10	4300		
Sennae Indicae folia scissa	10	440		
» » » subtiliter pulverata	10	520		
» » » spiritu extracta	10	1125	100	9000
Sinapis semina pulverata	100	1600		
†† Solutio arsenicalis Fowleri	1	10	10	80
Species Althaeae	100	3970	1000	31760
» amaricantes	10	285	100	2280
» diureticae	10	300	100	2400
» laxantes	10	760	100	6080
Spiritus aethereus	10	470	100	3760
» aethereus ferratus	10	500		
» aromaticus	10	420	100	3360
» camphoratus	100	7300	1000	58400
Spiritus concentratissimus (95%)	100	3300	1000	29000
» concentratus (90%)	100	2700	1000	21600
» dilutus (70%)	100	2200	1000	17600
» saponatus	100	3500	1000	28000
» saponis kalini	100	3900	1000	31200
» Sinapis	10	520		
Stearinum	10	660		
† Stibium sulfuratum aurantiacum	1	130		
†† Strophanthi semina	10	1300		
†† Strychninum nitricum	1	5600		
Styrax liquidus depuratus	10	2165	100	17320
» venalis	100	16800		
Succus Liquiritiae depuratus liquidus	10	4180	100	33440
» » venalis pulveratus	10	1100		
† Sulfonalum	10	7000		
Sulfur praecipitatum	10	900		
» sublimatum	100	1000		
» lotum	10	135	100	1080
Suppositoria Glycerini	frust 1	235		
Syrupus amygdalinus	10	310		
» Aurantii	10	185		
» Cinnamomi	10	300		
† » diacodii	10	230		
† » Ferri jodati	10	850		
† » hypophosphorosus comp.	10	375	100	3000
† » Ipecacuanhae	10	265		
† » Kalii sulfoguaiacologici	10	390	100	3120
» mannatus	10	295		
» Menthae piperitae	10	200		
» Rubi Idaei	10	270	100	2160
» senegae	10	395		
» simplex	10	110	100	880
Tamarindi fructus	100	8000		
Tanninum albuminatum (Tannalbin)	1	640		
Taraxaci radix scissa	100	3300		
Terebinthina communis	100	4000		
» veneta	10	620		
Terpinum hydratum	10	2000		
† Theobrominum natrio-salicylicum	10	9800		

	Súly		Súly	
	gramm	fillér	gramm	fillér
Thymolum	1	1540		
Tiliae flores scissae	10	430		
Tinctura Absinthii composita	10	300	100	2400
† » Aloës	10	330	100	2640
» amara	10	115	100	920
» aromatica	10	575		
» Aurantii	10	320	100	2560
† » Belladonnae (F. I.)	10	430		
† » Cannabis Indicae	10	400		
† » Cantharidum	10	740	100	5920
» Capsici	10	465	100	3720
» Castorei	1	480		
» Chamomillae	10	325	100	2600
» Chinae	10	290		
» » composita	10	500	100	4000
» Cinnamomi	10	400		
† » Colchici (F. I.)	10	450		
† » Digitalis (F. I.)	10	430		
» Gallarum	10	420	100	3360
» Gentianae	10	400	100	3200
† » Ipecacuanhae (F. I.)	10	1160		
† » Jodi (F. I.)	10	2010	100	16080
† » Lobeliae (F. I.)	10	600		
» malatis Ferri	10	640	100	5120
† » nucis vomicae (F. I.)	10	400		
† » Opii (F. I.)	10	1470	100	11760
† » » crocata (F. I.)	10	5210		
Tinctura Ratanhiae	10	410		
» Rhei vinosa	10	915	100	7320
†† » Strophanthi (F. I.)	1	45	10	360
» Valerianae aetherea	10	615		
† » Veratri albi	10	355	100	2840
Tragacantha subtiliter pulverata	10	3500		
Trifolii fibrini folia scissa	100	2000		
† Trionalum	1	830		
Unguentum acidi borici	10	660	100	5280
» adipis lanae	10	725	100	5800
» Cantharidum	10	1245	100	9960
» Cerussae	10	360	100	2880
» diachylon Dr. Hebrae	10	650	100	5200
» emolliens	10	795	100	6360
» Glycerini	10	735	100	5880
» Hydrargyri	10	965	100	7560
» Kalii iodati cum Jodo	10	2360	100	18880
» Plumbi tannici	10	775	100	6200
» simplex	10	500	100	4000
» sulfuratum	10	200	100	1600
» Zinci oxydati	10	700	100	5600
Uvae Ursi folia	100	1660		
Valerianae radix scissa	10	330		
» » grosse pulverata	100	3600		
» » subtiliter pulverata	10	400		

	Súly gramm	fillér	Súly gramm	fillér
Vaselinum cum acido borico	10	525	100	4200
Vaselinum flavum	100	4000		
† Veratri rhizoma scissum	10	370		
† » » grosse pulveratum	100	4000		
Vinum Chinae	10	945	100	7560
» Pepsini	10	745	100	5960
† » stibiatum (F. L.)	10	710		
» Tokajense	100	6000		
Zedoariae rhizoma ruditer tusum	100	3700		
» » pulveratum	10	400		
† Zincum chloratum	10	350		
† » oxydatum	10	640		
† » sulfuricum	10	230		
† » subtiliter pulveratum	10	275		
Zingiberis rhizoma scissum	10	1000		
» » grosse pulveratum	100	10100		
» » subtiliter	10	1200		

	Mennyiség	Ár fillér
Vizszívó szövet (80—82 cm. széles):		
1/4 méter tartalmú csomag	1 tok	1900
1/3 » » »	1 »	3200
1 » » »	1 »	5700
Tela acido carbolico impregnata (80—82 cm. lata):		
Fasciculus continens 1/4 metrum	capsula 1	2200
» » 1/3 »	» 1	3600
» » 1 »	» 1	6400
Carbolos gaze (80—82 cm. széles):		
1/4 méter tartalmú csomag	1 tok	2200
1/3 » » »	1 »	3600
1 » » »	1 »	6400
Tela Hydrargyro bichlorato impregnata (80—82 cm. lata):		
Fasciculus continens 1/4 metrum	capsula 1	2200
» » 1/3 »	» 1	3600
» » 1 »	» 1	6400
Sublimátos gaze (80—82 cm. széles):		
1/4 méter tartalmú csomag	1 tok	2200
1/3 » » »	1 »	3600
1 » » »	1 »	6400
Tela jodoformio impregnata (10%) (80—82 cm. lata):		
Fasciculus continens 1/4 metrum	capsula 1	4200
» » 1/3 »	» 1	6200
» » 1 »	» 1	11200
Jodoformos gaze (10%) (80—82 centim. széles):		
1/4 méter tartalmú csomag	1 tok	4200
1/3 » » »	1 »	6200
1 » » »	1 »	11200
Tela impregnata secundum Billroth (85 cm. lata):		
Fasciculus continens 1/4 metrum	capsula 1	10600
» » 1/3 »	» 1	20700
» » 1 »	» 1	41200
Billroth-batist (85 cm. széles):		
1/4 méter tartalmú csomag	1 tok	10600
1/3 » » »	1 »	20700
1 » » »	1 »	41200
Tubuli acido carbolico praeparati:		
quorum diametrum millimeter 5, 6, 7, 8, longitudo vera 1/4 metri est, e resina elastica parati, in lagenis solutione carbolata repletis.		
Cujuscunque generis unum tubulum continens	lagaena 1	5300
Cujuscunque generis quatuor tubuli continens	lagaena 1	12000
Carbolos drainsövek:		
5, 6, 7, 8 milliméter átmérőjű vastagságban, 1/4 méter hosszú kaucsukcsövek karbolos oldattal megtöltött üvegekben:		
Egy fajta vastagságot tartalmazó	1 üveg	5300
Négy » » »	1 üveg	12000

A vénykészítésnél előforduló munkálatok árszabása.

		fillér
I. Folyékony gyógyszerek.		
1	Egy gyógyszernek két vagy több folyadékból keverés útján való elkészítéséért a szükséges szűrőssel (vászonon, vagy papíron) együtt	200
2	Valamely gyógyszernek elkészítéséért, amelyhez egy vagy több folyadékban egy vagy több szilárd alkatrésznek oldása vagy eldörzsölése szükséges, a netán szükséges szűrőssel (vászonon vagy papíron) együtt 200 gramm mennyiségig	300
	minden további 200 grammért	50
3	Főzet, forrázat, főzetes-forrázat, bepárolás, kivonás, áztatás, pállítás, telítés, emulsió, savó vagy nyák készítése a szükséges oldásokkal, eldörzsölésekkel, szűrőssel és az összes felmerülő munkálatokkal, valamint a készítéshez felhasznált lepárolt víz árával együtt 200 gramm mennyiségig	600
	minden további 200 grammért	100
II. Sűrű állományú gyógyszerek.		
4	Kenőcs, kenet, tapasz, paszta, mustárkovász, electuarium, linctus és suspensiók zsiradékkal, vagy bármilyen folyadékkal való elkészítéséért az összes munkálatokkal együtt 100 gramm mennyiségig	500
	minden további 100 grammért	100
5	Elosztott kenőcsök készítéséért, beleértve a szükséges munkálatokat, valamint a burkolásra szolgáló viaszpapírtokokat, 10 adagig	600
	minden további adagért	30
6	Tapasznak 100 cm ² vászonra, vagy cretonra való felkenéséért, beleértve a tapaszkészítés díját is, a vászon, vagy creton árával együtt	800
	minden további 100 cm ² -nél	100
III. Labdacsok, lepénykék és korongcsák.		
7	Labdacsok készítéséért az összes szükséges munkálatokkal (mérés, keverés, oldás, gyúrás, alakítás, elosztás, conspergálás stb.), valamint a behintésre szolgáló por árával együtt 50 darabig	800
	minden további 10 darabért	60
8	Bevont labdacsok készítéséért az összes munkálatokkal együtt, ha a bevonásra cukor, balzsam, collodium, gyanta, gelatin vagy keratin használtatik, 50 darabig	1000
	minden további 10 darabért	60
	Ha a bevonásra arany- vagy ezüstlemez használtatik, 50 darabig	2000
	minden további 10 darabért	200

		fillér
9	Bolusok készítéséért az összes szükséges munkálatokkal, valamint a behintésre szolgáló por árával együtt az első darabért	400
	minden további darabért	100
10	Lepénykék, korongcsák, tabletták készítéséért, minden ehhez szükséges munkálattal, valamint a felhasznált kötőszer árával együtt 10 darabig	800
	minden további darabért	50
IV. Porok és füelegyek.		
11	Osztatlan porok, füelegyek, valamint olajcukor készítéséért szitálással együtt 100 gramm mennyiségig	300
	minden további 100 grammért	50
12	Elosztott porok, vagy füelegyek készítéséért az összes munkálatokkal, valamint a szükséges papir- vagy viaszpapir-tokkal együtt 10 adagig	600
	minden további adagért	30
	Ha az elosztott porok rendelés folytán ostyatokokban szolgáltatnak ki, úgy 10 adagért számítandó	800
	minden további adagért	30
	Poroknak, vagy folyadékoknak gelatin-tokokban történő kiszolgáltatásáért az összes munkálatokkal, valamint a gelatin-tokok árával együtt 10 adagig	800
	minden további adagért	40
V. Végbélkupok, golyók, stb.		
13	Végbélkupok, szálacsok, méhgolyók, fülgolyók stb. készítéséért az összes munkálatokkal, valamint a burkolattal együtt 5 darabig	1000
	minden további darab	100
VI. Sterilizés.		
14	Valamely gyógyszernek üvegben történő steril elkészítéséért a gyógyszerkészítés összes munkadíjaival együtt 100 gramm mennyiségig számítandó	600
	minden további 100 grammért	100
VII. Kiszolgáltatás.		
15	Minden orvoságnak orvosi rendeletre való kiszolgáltatásáért, használati utasítással, a szükséges esetben használt dugó, bekötés, egyszerű papirboríték, valamint a becsomagoláshoz való papírral együtt számítandó	200
	Gyógyszereknek akár orvosi rendeletre, akár kézi eladásban este 9 órától reggel 7 óráig terjedő időben való kiszolgáltatásáért ezenkívül 20 korona külön pótdíj számítandó.	

füllér

J e g y z e t.

- a) Bármely gyógyszer elkészítéséért a kiszolgáltatás munkadíján kívül *csak egy* és pedig az illető gyógyszeralaknak megfelelő munkadíj számítható fel; e megállapított munkadíjakhoz semminemű felár sem számítható hozzá.
 - b) Főzethez, forrázathoz, főzetes-forrázathoz minden fűkeverék, kéreg, gyökér, fű, virág, levél megapritott, vagy összezúzott alakban használandó, még ha erre nézve a vényen tüzetos rendelkezés nem is történik. Az aprítás, vagy zúzásért *külön díj nem számítható fel.*
 - c) Minden por alakjában rendelt szernél, mely forrázatokhoz, vagy főzetekhez használtatik, csak a durva porra nézve kiszabott ár számítható.
 - d) Főzeteknél és forrázatoknál mindenkor lepárolt víz használandó, hacsak az orvos más folyadékot nem rendel e munkálathoz.
 - e) A magyar gyógyszerkönyvben előírt, vagy más készletben tartott labdacskok, lepénykék, korongcsák, gelatin-tokok, vagy ampullák kiszolgáltatásánál csakis a 15. pont alatt előírt munkadíj számítható fel, *úgyis semminemű műveletet nem igénylő* szerek kiszolgáltatásánál is.
 - f) Minden por alakjában rendelt szernél, mely oldatokhoz használtatik, csak a durva porra nézve kiszabott ár számítható; oly sók oldásánál pedig, melyek az árszabályban kristályos és poralakban vannak felvéve, mindenkor a kristályos só számítható.
 - g) Ha az elosztott porok »dentur tales doses« rendeltetnek, a munkálat díja a 12. pont szerint számítható.
 - h) Ha a labdacskok behintésére szolgáló por nincs a vényen külön megnevezve, akkor emberorvosi rendeléseknél édesgyökér-por, állatorvosi rendeléseknél pedig rozsliszt (Farina secalina) használandó.
 - i) Ha a vények készítéséhez oly munka szükségeltetik, mely itt elősorolva és megállapítva nincsen, az hasonló elvek szerint számítható és ára a vényre feljegyzendő.
 - j) Minden gyógyszer, amely †, vagy ††-el jelölt szert tartalmaz, csakis pecsét alatt szolgáltatatható ki. E szabálytól eltekintve, a pecsételés akkor is kötelező, ha az orvos azt külön rendeli.
 - k) A sebészeti kötőszerek, valamint a gyógyszerkülönlegeségek kiszolgáltatásánál sem munkadíj, sem pedig a kiszolgáltatás díja nem számítható fel.
 - l) Az ezen árszabályt életbeléptető rendelet 10. pontjában felsorolt alapok és intézmények, valamint az országos tisztviselői betegsegélyezési alap terhére kiszolgáltatott gyógyszerek elkészítéséért *az itt megállapított munkadíjaknak csak 75%-a* számítható fel.
- Ugyanezen alapok és intézmények terhére rendelt vényeknek, valamint a magánosok részére rendelt, s az orvos által »sürgös« jelzéssel ellátott vényeknek este 9 órától reggel 7 óráig terjedő időben való kiszolgáltatásáért a 15. pont második bekezdésében megállapított pótdíj nem számítható fel. A magánosok részére »sürgös« jelzéssel ellátott vényeken rendelt gyógyszereknek a megjelölt időben való *ismételt* kiszolgáltatásakor azonban a pótdíj felszámítható.

**A gyógyszerek kiszolgáltatásához szükséges edények
árszabása.**

Közönséges hengeres zöld üvegek.				Fillér
(Beszerzési ár.)				
A legkisebbtől	bezárólag	50 grammig darabja		330
50 grammon felül	»	100 » »		400
100 » » »	»	200 » »		480
200 » » »	»	300 » »		640
300 » » »	»	500 » »		930
500 » » »	»	750 » »		1450
750 » » »	»	1000 » »		1740
1000 » » »	»	minden további 500 grammig 500 fillérrel több.		
Hatszögletű zöld üvegek.				
(Beszerzési ár.)				
A legkisebbtől	bezárólag	50 grammig darabja		380
50 grammon felül	»	200 » »		640
200 » » »	»	300 » »		960
300 » » »	»	500 » »		1390
500 » » »	»	1000 » »		2240
1000 » » »	»	minden további 500 grammig 600 fillérrel több.		
Hatszögletű zöld szélesszájú üvegek a hatszögletű zöld üvegek árának felével magasabban számítandók.				
Hengeres barna üvegek.				
(Beszerzési ár.)				
A legkisebbtől	bezárólag	50 grammig darabja		360
50 grammon felül	»	100 » »		440
100 » » »	»	200 » »		540
200 » » »	»	300 » »		700
300 » » »	»	500 » »		1000
500 » » »	»	750 » »		1600
750 » » »	»	1000 » »		1900
1000 » » »	»	minden további 500 grammig 550 fillérrel több.		
Hatszögletű barna üvegek.				
(Beszerzési ár.)				
A legkisebbtől	bezárólag	50 grammig darabja		410
50 grammon felül	»	200 » »		700
200 » » »	»	300 » »		1070
300 » » »	»	500 » »		1530
500 » » »	»	1000 » »		2400
Szélesszájú fehér vagy színes hatszögletű üvegek a hatszögletű üvegek árának felével magasabban számítandók.				

				Füillér
Fehér és barna csepegtető üvegek (patent).				
(Beszerzési ár.)				
A legkisebbtől bezárólag 20 grammig darabja				1550
20 grammon felül » 50 » »				1900
50 » » » 100 » »				2350
Az összes (hengeres, szögletes, színes és csepegtető) üvegfóloségek használati és tisztítási díjai:				
A legkisebbtől kezdve bezárólag 100 grammig				100
100 grammon felül » 200 »				120
200 » » » 300 »				140
300 » » » 500 »				180
500 » » » 1000 »				250
Fehér, vagy színes csepegtető üvegek:				
A legkisebbtől 100 grammig				300
Fémfedővel ellátott üvegtégelyek.				
(Beszerzési ár.)				
A legkisebbtől bezárólag 30 gramm beltartalomig darabja				500
30 grammon felül » 100 » » »				850
100 » » » 200 » » »				930
200 » » » 300 » » »				1320
300 » » » 500 » » »				2160
500 » » » 1000 » » »				3100
A fémfedővel ellátott téglék használati és tisztítási díjai:				
A legkisebbtől kezdve bezárólag 200 grammig				140
200 grammon felül » 300 »				170
300 » » » 500 »				300
500 » » » 1000 »				420
Közönséges szegély nélküli kemény papirdobozok.				
A legkisebbtől kezdve bezárólag 50 gramm beltartalomig darabja				400
50 grammon felül » 100 » » »				600
100 » » » 150 » » »				850
150 » » » 250 » » »				1400
250 » » » 500 » » »				2000
Finom szegéllyel ellátott dobozoknál a szegély nélküli dobozok kétszeres ára számíttatik.				
Közönséges portolódák.				
1 portól bezárólag 10 porig darabja				450
11 » » » 15 » » »				500
16 » » » 25 » » »				700
25 » » » 30 » » »				850
31 » » » 50 » » »				1300
Aranyszegéllyel ellátott portolodánál a közönséges portolódák kétszeres ára számíttatik. Ugyanígy számíthatók az ostyatokokhoz való dobozok is.				

Színes portárcák.

				Fillér
1	portól	bezárólag	5 porig darabja	250
6	»	»	10 » »	300
11	»	»	20 » »	400
21	»	»	30 » »	550
31	»	»	50 » »	1000

Aranyos portárcáknál a közönséges portárcák kétszeres ára számíttatik.

Jegyzetek.

- Minden üveg és tégely nagyságának meghatározására az ár számításánál a benne foglalt folyadék vagy kenőcs stb. általános súlya szolgál — a fajsúly tekintetbe vétele nélkül — zsinórmértékül.
- Száraz szereknek üvegekben vagy dobozokban való kiszolgáltatásánál nem a szerek mennyisége, hanem az ehhez szükségelt edény vagy doboz ürögara vételik zsinórmértékül, az árszabásnál azonban a nagyság a vönyre világosan feljegyzendő.
- Az üvegeknek és tégelyeknek ezen árszabásban megállapított árai sem magánosok részére, sem a közalapok vagy betegsegélyző pénztárak terhére rendelt vényeken nem számíthatók fel. — Csupán betétként szedendő be a gyógyszer elkészítettő féltől az árszabásban szereplő beszerzési ár. — A betétről a félnek a gyógyszerár bélyegzőjével ellátott elismervény adandó azzal az értesítéssel, hogy az tiszta és ép állapotban — 14 napon belül — visszahozott edény és a betétről szóló elismervény ellenében a gyógyszerár a betét teljes összegét visszatéríti.
Az edényzetnek ezen árszabásban megállapított árai csak akkor számíthatók fel a vényen, ha azt az orvos „sürgős” jelzéssel látta el, s a betegnek a betétre szükséges összeg nem áll rendelkezésére. Egyébként a használatért és tisztításért a fenti árjegyzékben e címen megállapított ár számítható fel. Ez az összeg a részletes árszabás utolsó tételeként számítható a vény árához.
- Dobozok, portárcák és más papírtartályokért az ezen árszabásban megállapított árak ezután is felszámíthatók.

**Az 1898. évi 99.000. számú belügyministeri körrendelettel kiadott
szabályzatnak II. mellékletében előírt vényminták árai.**

	Fillér
Aether sulfuricus pro injectione subcutanea	1150
Aqua borica	3863
Aqua calcis pro infante	710
Aqua carbolica fortior	2625
Aqua carbolica mitior	1650
Aqua emetica	538
Aqua Goulardi	975
Aqua kreosoti	2250
Aqua plumbica	1790
Bacillus cupri sulfurici	1430
Chloroformium camphoratum	2185
Collyrium atropini	2235
Collyrium adstringens luteum	456
Decoctum althaeae	1310
Decoctum chinae	2520
Decoctum ononidis	9 5
Decoctum salep (Mucilago)	1530
Electuarium lenitivum pro infante	1930
Emplastrum adhaesivum	525
Emplastrum diachyli compositum	1050
Emplastrum iodatum	1248
Emulsio oleosa	2370
Extractum hydrastis canadensis	51685
Ferrum sesquichloratum solutum	610
Hydromel infantum	3130
Infusum digitalis	743
Infusum ipecacuanhae	1150
Infusum secalis cornuti	1969
Infusum sennae	1380
Jodoformium	9750
Linimentum chloroformii	2425
Linimentum ad combustiones	9410
Linimentum ad perniones	6305
Mixtura cum acido phosphorico	608
Mixtura amara	2102
Mixtura bromata	1095
Mixtura salis ammoniaci	4855
Mucilago camphorae	3835
Oleum camphoratum pro injectione subcutanea	1225
Oleum jecoris aselli pro infante	3450
Oleum ricini pro infante	3325
Cylindri hydrargyri bichlorati corrosivi (0.50 continentes)	1400

	Fillér
Pilulae laxantes	1330
Pulvis calomelanos ad inspersionem	2375
Pulvis pro cataplasmate	1800
Pulvis chinini sulfurici	4840
Pulvis Doweri	753
Pulvis emeticus	860
Pulvis ferratus	780
Pulvis morphini hydrochlorici	1055
Pulvis opii	695
Pulvis zinci aluminati	4283
Solutio argenti nitrici ophthalmica	839
Solutio chinini sulfurici pro infante	6080
Solutio cocaini	4105
Solutio ergotini pro injectione subcutanea	3952
Solutio eserini	1180
Solutio kalii chlorici pro infante	1727
Solutio kalii hypermanganici pro infante	768
Solutio kalii jodati	7290
Solutio morphini hydrochlorici pro injectione subcutanea	1535
Solutio (collutorium) natrii boracici pro infante	992
Solutio pilocarpini	2250
Solutio hydrargyri bichlorati corrosivi ophthalmica	1216
Solutio sulfatis chinini	4800
Species althaeae	1341
Syrupus ferri jodati pro infante	4500
Thea amara	905
Thea diuretica	965
Thea sambuci	930
Tinctura jodina	4270
Unguentum argenti nitrici	1819
Unguentum Ariti	2080
Unguentum boricum	1140
Unguentum frontale ophthalmicum	4385
Unguentum hydrargyri	1708
Unguentum ichthyoli ophthalmicum	1465
Unguentum ophthalmicum flavum	1039
Unguentum sabadillae	1290
Unguentum sulfuratum (ad scabiem)	1890
Unguentum zinci oxydati	2317

Ha az orvos a fenti vényminták szerint készült gyógyszerből ugyanazon a vényen egyszerre több adagot rendel, úgy a mintaszerűleg rendelt vény ne az adagok árának sokszorozása szerint, hanem a vényben foglalt szerek tételei szerint (magistraliter) árszabványoztassék.

95.**A. m. kir. népjóléti és munkaügyi miniszternek 7,925/1922. N. M. M. számú rendelete.**

Az állami tisztviselők (ideértve a m. kir. posta és a M. Á. V. tisztviselőit is) tüdőbeteg gyermekeinek a budakeszi tüdőbeteg szanatóriumban leendő díjmentes gyógykezelése.

Az állami tisztviselők azon tüdőbeteg gyermekeinek szanatóriumi gyógykezeléséről, akik életüknek 5. évét már betöltötték, de 14. életévüket még túl nem haladták, külön akció keretében óhajtok gondoskodni.

Avégből, hogy a gyógykezelésre szorulóak számáról előzetes tájékoztatást nyerhessek, felszólítottam az igényjogosult szülőket, illetőleg gyámokat, hogy amennyiben tüdőbeteg-szanatóriumi kezelést igénylő és ilyen szanatóriumi kezelésre alkalmas, fenti életkorban levő gyermekük, illetőleg gyámoltjuk van, hogy a gyermekeknek tüdőbeteg-szanatóriumba leendő felvételeért mielőbb folyamodjanak.

A folyamodványhoz szükséges nyomtatványokat a Közzolgálati Alkalmazottak Nemzeti Szövetségének vezértitkára (földművelésügyi minisztérium épülete, II. emelet 219. ajtó) bocsátja a hozzá forduló érdeklődők rendelkezésére.

Felkérem az állami hivatalok, intézetek és üzemek vezetőit, hogy ezen rendeletemről az ügykörükhöz tartozó és a nekik alárendelt szerveknél működő összes igényjogosultakat a lehető legrövidebb időn belül alkalmas módon tájékoztassék.

Gondoskodni fogok arról, hogy az a tisztviselő, aki ezen felkerésemnek eleget nem tesz vagy annak végrehajtása során mulasztást követ el, fegyelmi úton vonassék felelősségre.

Budapest, 1922. évi február hó 2-án.

Dr. Bernoldik Nándor s. k.,
m. kir. népjóléti és munkaügyi miniszter

96.**A m. kir. népjóléti és munkaügyi miniszternek 7,930/1922. N. M. M. számú körrendelete.****A betegségi biztosítási napibérosztályok és átlagos napibérek.**

A betegségi és balesetbiztosítás ideiglenes szabályozásáról szóló 5.400/1919. M. E. számú rendelet 5. §-ában, úgyszintén a betegségi biztosítási segélyek felemelése és kiterjesztése tárgyában kelt 1.350/1922. M. E. számú rendelet 2. §-ában foglalt felhatalmazás alapján a következőket rendelem :

1. §.

A betegségi biztosításban a napibérosztályok a következőképen állapittatnak meg :

az	I.	napibérosztályba tartoznak, akik	3 K-ig,	
a	II.	„ „ „	3 K-án felül	6 K-ig,
a	III.	„ „ „	6 K-án „	9 K-ig,
a	IV.	„ „ „	9 K-án „	12 K-ig,
az	V.	„ „ „	12 K-án „	15 K-ig,
a	VI.	„ „ „	15 K-án „	18 K-ig,
a	VII.	„ „ „	18 K-án „	30 K-ig,
a	VIII.	„ „ „	30 K-án „	45 K-ig,
a	IX.	„ „ „	45 K-án „	60 K-ig,
a	X.	„ „ „	60 K-án „	80 K-ig,
a	XI.	„ „ „	80 K-án „	100 K-ig,
a	XII.	„ „ „	100 K-án „	120 K-ig,
a	XIII.	„ „ „	120 K-án „	terjedő napi kero-

szettel vannak alkalmazva.

Az átlagos napibér :

az	I.	napibérosztályban	2 K — f,
a	II.	„	4 K 50 f,
a	III.	„	7 K 50 f,
a	IV.	„	10 K 50 f,
az	V.	„	13 K 50 f,
a	VI.	„	16 K 50 f,
a	VII.	„	24 K — f,
a	VIII.	„	38 K — f,
a	IX.	„	50 K — f,
a	X.	„	68 K — f,
a	XI.	„	88 K — f,
a	XII.	„	108 K — f,
a	XIII.	„	130 K — f.

2. §.

A betegségi biztosítási járulékok a következők :

az	I.	napibérosztályban napi — K 14 f, heti — K 84 f,
a	II.	„ „ — K 32 f, „ 1 K 92 f,
a	III.	„ „ — K 54 f, „ 3 K 24 f,
a	IV.	„ „ — K 74 f, „ 4 K 44 f,
az	V.	„ „ — K 96 f, „ 5 K 76 f,
a	VI.	„ „ 1 K 16 f, „ 6 K 96 f,

a VII. napibérosztályban napi	1 K 70 f, heti	10 K 20 f,
a VIII. „ „	2 K 70 f, „	16 K 20 f,
a IX. „ „	3 K 50 f, „	21 K — f,
a X. „ „	4 K 76 f, „	28 K 56 f,
a XI. „ „	6 K 16 f, „	36 K 96 f,
a XII. „ „	7 K 56 f, „	45 K 36 f,
a XIII. „ „	9 K 10 f, „	54 K 60 f,

A háztartási alkalmazottak betegségi biztosítási járuléka pedig:

az I. napibérosztályban napi	— K 4 f, heti	— K 24 f,
a II. „ „	— K 6 f, „	— K 36 f,
a III. „ „	— K 10 f, „	— K 60 f,
a IV. „ „	— K 14 f, „	— K 84 f,
az V. „ „	— K 16 f, „	— K 96 f,
a VI. „ „	— K 20 f, „	1 K 20 f,
a VII. „ „	— K 28 f, „	1 K 68 f,
a VIII. „ „	— K 46 f, „	2 K 76 f,
a IX. „ „	— K 60 f, „	3 K 60 f,
a X. „ „	— K 80 f, „	4 K 80 f,
a XI. „ „	1 K 03 f, „	6 K 18 f,
a XII. „ „	1 K 26 f, „	7 K 56 f,
a XIII. „ „	1 K 52 f, „	9 K 12 f,

3. §.

A táppénz naponkénti összege a következő:

az I. napibérosztályban	1 K 20 f,	1 K 50 f,
a II. „ „	2 K 70 f,	3 K 30 f,
a III. „ „	4 K 50 f,	5 K 60 f,
a IV. „ „	6 K 30 f,	7 K 80 f,
az V. „ „	8 K 10 f,	10 K 10 f,
a VI. „ „	9 K 90 f,	12 K 30 f,
a VII. „ „	14 K 40 f,	18 K — f,
a VIII. „ „	22 K 80 f,	28 K 50 f,
a IX. „ „	30 K — f,	37 K 50 f,
a X. „ „	40 K 80 f,	51 K — f,
a XI. „ „	52 K 80 f,	66 K — f,
a XII. „ „	64 K 80 f,	81 K — f,
a XIII. „ „	78 K — f,	97 K 50 f,

4. §.

A temetkezési segély a következő:

az	I.	napibérosztályban	60 K,
a	II.	„	140 K,
a	III.	„	220 K,
a	IV.	„	320 K,
az	V.	„	400 K,
a	VI.	„	500 K,
a	VII.	„	720 K,
a	VIII.	„	1.140 K,
a	IX.	„	1.500 K,
a	X.	„	2.040 K,
a	XI.	„	2.640 K,
a	XII.	„	3.240 K,
a	XIII.	„	3.900 K.

5. §.

A munkaadók kötelesek mindazokat a betegségi biztosításra kötelezett alkalmazottaikat, akik náluk 1922. évi február hó 27. napján alkalmazásban állanak és a kiknek keresete a napi 45 koronát, illetőleg évi 13.500 koronát meghaladja, az ettől a naptól számított nyolcz nap alatt az illetékes kerületi munkásbiztosító (magánegyesületi betegsegélyző) pénztárnál bejelenteni, tekintet nélkül arra, hogy ezek az alkalmazottak megelőzőleg be voltak-e jelentve vagy sem.

Ennél az általános bejelentésnél az alkalmazottak személyi adatait és az általuk pénzben (fizetés vagy lakbér, háborús, drágasági, családi pótlék, ruházati segély, osztalék, jutalék, stb.) és természetben (teljes ellátás, lakás, élelmezés, mosás, fűtés, világítás, hálólhely, ruházat, termények, élelmi czikkek, föld- vagy kerthasználat, állattartás, stb.) élvezett összes javadalmazásokat a pénztár felhívásában részletesen megállapított módon be kell jelenteni.

A bejelentéshez szükséges nyomtatványokat a pénztár kívánatra díjmentesen bocsátja rendelkezésre.

A kerületi munkásbiztosító pénztárak (magánegyesületi betegsegélyző pénztárak) a munkaadókat betegség esetére biztosításra kötelezett alkalmazottaiknak e §. alapján való bejelentésére vonatkozólag fennálló kötelezettségükről hirdetmény útján vagy a helyi viszonyoknak megfelelő más módon (hirlapi közlemény, kidobolás. stb.) tájékoztatják.

Azokat a betegségi biztosításra kötelezetteket, akik 1922. évi február hó 27. napját követőleg lépnek munkába, az 1907: XIX. t.-c. II. fejezetében és az ezzel kapcsolatos rendeletekben a betegség esetére biztosításra kötelezettek bejelentésére vonatkozólag megállapított szabályok szerint kell a pénztárnál bejelenteni.

Aki a jelen §. 1. bekezdésében megállapított bejelentést egyáltalán nem vagy nem az előírt módon teljesíti, az 1907 : XIX. t.-c. 187. §-ának a) pontjában megállapított kihágást követi el és az id. §. szerint, az 1921 : XXVIII. t.-c. rendelkezéseinek figyelembe vételével, büntetendő.

6. §.

A betegség esetére önként biztosítottakat bejelentett keresetük alapján a jelen rendelet hatályba lépésének napjától kezdve az itt megállapított napibérosztályba kell sorozni. Ennek foganatosítása céljából a pénztár az eddigi IX-ik napibérosztályban önként biztosítottaktól új bejelentést kívánhat.

7. §.

A IX-ik napibérosztályban önként továbbfizető biztosítottak a jelen rendelet életbelépése után az 56.789/1921. N. M. M. sz. rendelet¹⁾ korlátai között, az itt megállapított IX-ik napibérosztályba tartoznak.

Azokra, akik e rendelet életbelépése után válnak önként továbbfizető tagokká, az 56.789/1921. N. M. M. sz. rendelet megfelelő alkalmazást nyer.

8. §.

Az 1.350/1922. M. E. számú rendelet, valamint a jelen rendelet 1922. évi február hó 27. napján lép életbe.

Oly igényjogosultság alapján, amely 1922. évi február hó 27. napja előtt megnyílik, a segélyek folytatólag is az addig érvényben lévő szabályok szerint járnak.

Budapest, 1922. évi február hó 6-án.

Dr. Bernolák Nándor s. k.,
m. kir. népjóléti és munkaügyi miniszter.

¹⁾ B. K. 1921. évf. 2341. lapon.

97.

A m. kir. pénzügyministernek 311/1922. P. M. számú rendelete.

Az Osztrák-magyar bank felülbélyegzetlen 2 koronáról szóló jegyeinek, valamint az u. n. tanácsköztársaság szervei által kibocsátott kétkoronas bankjegyutánzatok kicserélése.

A pénzforgalom ideiglenes szabályozásáról szóló 1921 : XIV. t.-c. 30. §-ának a) pontjában nyert felhatalmazás alapján a következőket rendelem:

1. §. Az Osztrák-magyar banknak a magyar állam területén forgalomban levő felülbélyegzetlen két koronáról szóló jegyeinek, valamint az u. n. tanácsköztársaság szervei által kibocsátott és még forgalomban levő kétkoronas bankjegyutánzatok államjegyekre való kicserélését ezennel elrendelem. A kicserélést a m. kir. jegyintézet budapesti főintézete és vidéki fiókintézetei, oly helyeken pedig, ahol a jegyintézetnek intézete nincsen, a m. kir. állampénztárak végzik.

Az Osztrák-magyar banknak a magyar állam területén kívül levő felülbélyegzetlen két koronáról szóló jegyei magyar államjegyekre kicseréltetni nem fognak. Az Osztrák-magyar bank 2 és 1 koronas felülbélyegzetlen jegyeinek behozatalára a 2,980/1920. M. E. számú rendelettel¹⁾ megállapított tilalom továbbra is változatlanul érvényben marad. Ezen bankjegyek engedély nélkül való behozatala mint az említett rendelet 1. §-ába ütköző kihágás büntetettetik.

A külföldön esetleg forgalomban levő, az u. n. tanácsköztársaság szervei által kibocsátott két koronas bankjegyutánzatok kicserélése iránt a m. kir. állami jegyintézet útján külön fogok intézkedni.

2. §. Az u. n. tanácsköztársaság szervei által kibocsátott két koronas bankjegyutánzatok (amelyek arról ismerhetők fel, hogy a német szövegű oldalukon baloldalt levő sorozatszám 7,000 vagy ennél magasabb szám) az Osztrák-magyar bank felülbélyegzetlen két koronas jegyeitől elkülönítve cseréltetnek ki államjegyekre, egyébként azonban ezen bankjegyutánzatok a kicserélés szempontjából az említett bankjegyekkel teljesen azonos elbírálás alá esnek.

3. §. Az 1. §-ban említett pénzjegyek kicserélésének határidejét 1922. évi február hó 13-tól kezdődőleg 1922. évi március hó 13-ig bezárólag terjedően állapítom meg. Ezen határidőn belül az említett pénzjegyek teljes névértékben, minden levonás nélkül cseréltetnek ki államjegyekre.

4. §. A beszolgáltató fél nem követelheti azt, hogy neki ugyanolyan címletbeosztásban adassanak ki államjegyek, mint amilyen címletbeosztásban bankjegyeket, illetőleg bankjegyutánzatokat ő beszolgáltató.

5. §. A jelen rendelet kihirdetésének napján²⁾ lép életbe.

Budapest, 1922. évi február hó 11-én.

Dr. Kállay Tibor s. k.,
m. kir. pénzügyminister.

¹⁾ B. K. 1920. évf. 584. lapon.

²⁾ Kihirdettetett a „Budapesti Közlöny“-ben 1922. évi február hó 12-én.

98.

**A m. kir. pénzügyminiszternek 22,700/1922. P. M. számú
körrendelete.**

**Az állami italmérési jövedékekről szóló 1921 : IV. t.-c. 18. §-át részben módosító
1922 : I. t.-c. 19. §-ának végrehajtása**

(Valamennyi m. kir. pénzügyigazgatóságához és pénzügyigazgatósági kirendeltséghez, a kecskeméti kivétellel.)

Az állami italmérési jövedékekről szóló 1921 : IV. t.-c. 18. §-át részben módosító 1922 : I. t.-c. 19. §-ában foglalt rendelkezések alapján a következőket rendelem:

I. Az ország területén (az ellenséges megszállás alól az 1921. év folyamán felszabadult területek, valamint Sopron, Moson és Vas vármegyék kivételével) az egy kézben vagy egy család kezében levő fölös számú korlátlan kimérési és kizárólagos pálinkamérési engedélyek bevonása és törlése, valamint a kizárólag pálinkamérésre jogosító eddigi korlátlan kimérési engedélyeknek korlátozott kimérési (kizárólagos pálinkamérési) engedélyekkel való kicserélése az 1921 : IV. t.-c. 18. §-ában meghatározott 1921. évi december hó 31-iki határidőn belül — technikai akadályok hiányában — már megtörténvén, a felülvizsgálati eljárásnak e része tekintetében az 1922 : I. t.-c. 19. §-ának első bekezdésében a felülvizsgálati eljárás határidejének meghosszabbítását illetőleg nyert felhatalmazással élni nem kívánok. Amennyiben tehát feljelentés, hivatalos nyomozás vagy önkéntes jelentkezés útján, avagy valamely tárgyalásból kifolyólag az 1921. évi december hó 31-ét követő időben utólag kiderülne az, hogy valamely engedély a fentemlített szempontokból történt felülvizsgálatot kikerülte volna az illető engedély bevonása, törlése, illetőleg kicserélése iránt a V. U. 18. §-ában előírt módon haladéktalanul intézkedni kell.

A felülvizsgálati eljárást minden egyéb olyan vonatkozásában, amelynek tekintetében az az 1921 : IV. t.-c. 18. §-ában meghatározott 1921. évi december hó 31-iki határidőhöz volt kötve, az 1922. évi június hó 30-iki határidőhöz kötötten kell végrehajtani. Ehhez képest:

1. az engedélyezett jogositványok szempontjából történő felülvizsgálat során helyesbitendő, bevonandó, törliendő, illetőleg kicserélendő engedélyek — a kizárólag pálinkamérésre jogosító eddigi korlátlan kimérési engedélyek kivételével — 1922. évi június hó 30-ig bezárólag egész terjedelmükben háborítatlanul gyakorolhatók, ettől az időponttól kezdve azonban csakis a módosított, illetőleg a kicserélés következtében kiadott új engedélyekben foglalt jogositványok élvezhetők. Ha a bevont és törölt engedély helyébe a törvény értelmében másnemű új engedély ki nem adható (pl. a gyógyszerészek részére) ebben az esetben a kimérést (elárusítást) 1922. évi június hó 30-án be kell szüntetni;

2. a korlátlan kimérési engedélyek eddig megállapított létszámának felülvizsgálata során a csupán a létszámapasztás folyományaként elvonandó vagy esetleg már el is vont engedélyek 1922. évi június hó 30-ig hatályukban meghagyandók, eddig tehát háborítatlanul gyakorolhatók. Abból a célból, hogy az ilyen engedélyek tulajdonosának italkészletei értékesítésére és más foglalkozási ágban való elhelyezkedésére elegendő idő állhasson

rendelkezésére, szigorúan meghagyom a pénzügyigazgatóságnak (kirendeltségnek), hogy a létszámapasztási és az ezzel kapcsolatos engedély elvonási tárgyalásokat okvetlenül soronkívül bonyolítsa le.

A személyi megbízhatóság szempontjából történő felülvizsgálat határidőhöz kötve ugyan nincsen, mindazonáltal elvárom a pénzügyigazgatóságtól (kirendeltségtől), hogy 1922. évi június hó 30-ig a felülvizsgálati eljárást ebben a tekintetben is befejezze. Ennek a felülvizsgálatnak során a pénzügyi közegek különösen fontos feladatuknak tekintésük annak a megállapítását, hogy az üzletük személyes vezetését és felügyeletét elhanyagoló, az egyéb foglalkozásokat is űző, valamint a nem állandóan helybenlakó engedélyesek és az üzletükben levő megbízottak, üzletvezetők vagy egyéb alkalmazottak között nem forog-e fenn az engedély bérbeadásának, illetőleg átruházásának az esete.

II. Az ellenséges megszállás alól az 1921. év folyamán felszabadult területeken, valamint Sopron, Moson és Vas vármegyéknek magyar fennhatóság alatt levő területein az engedélyeknek és a korlátlan kimérések létszámának a felülvizsgálatát 1922. évi június hó 30-ig be kell fejezni. Ezekre a területeken az 1921 : IV. t.-c. 18. §-ában meghatározott 1921. évi december hó 31-iki határidőhöz kötött összes felülvizsgálati eljárásokat az 1922. évi június hó 30-iki határidőhöz kötötten kell végrehajtani.

III. Az 1922 : I. t.-c. 19. §-ának második bekezdése az 1921 : IV. t.-c. 18. §-a második bekezdésének utolsó mondatát akként módosította, hogy az engedélyek felülvizsgálata során a nem születése óta magyar állampolgár engedélyestől ezen a címen az engedélyt csakis abban az esetben kell — és pedig hivatalból, az 1921 : IV. t.-c. 17. §-ában szabályozott elvonási eljárás mellőzésével — elvonni, ha az engedélyes 1914. évi július hó első napja után lett magyar állampolgár. Eszerint tehát attól a nem születése óta magyar állampolgár engedélyestől, aki magyar állampolgárságát 1900. évi december 31. napja után szerezte meg ugyan, de 1914. évi július hó 1-én már magyar állampolgár volt, az 1921 : IV. t.-c. életbelépte, vagyis 1921. évi április hó 6-ika előtt nyert engedélyt ezen a címen nem lehet elvonni. Az ilyen engedélyestől azonban az 1921. évi április hó 6-át követő időben nyert engedélyt abban az esetben, ha még nincs 20 éve honosítva, az 1921 : IV. t.-c. 3. §-a és 17. §-ának 1. pontja alapján — az utóbb említett §-ban szabályozott elvonási eljárás útján és a felülvizsgálati eljárástól függetlenül — el kell vonni.

IV. A korlátlan kimérések létszámának felülvizsgálatára vonatkozó eljárás befejezte után a pénzügyigazgatóságnál (kirendeltségnél) vezetett létszámnyilvántartás megfelelőleg helyesbitendő s a helyesbitett nyilvántartás hiteles másolata hozzám 1922. évi július hó 10-ig okvetlenül felterjesztendő.

Az engedélyek felülvizsgálatának befejezte után a pénzügyigazgatóságnak (kirendeltségnek) a felülvizsgálat eredményéről 1922. évi július hó 10-ig községek szerint betűrendben szerkesztett kimutatást kell felterjesztenie, amelyből annak, hogy kiktől, hány és milyen engedély és milyen jogcímenen vonatott el, illetőleg vonatott be, pontosan ki kell tűnnie.

Budapest, 1922. évi február hó 11-én.

A minister helyett :
Vértesy s. k.,
államtitkár.

99.

A m. kir. belügyministernek 91,868/1921. B. M. számú körrendelete.

A Jegyzők Országos Árvaház Egyesülete művészi osztályának támogatása.

(Valamennyi vármegye alispánjának.)

A Jegyzők Országos Árvaház Egyesülete (VI., Vilmos császár-út 25.) a maga kebelében művészeti osztályt alakított, amely célul tűzte ki, hogy a falu népét vallásos és magyar hazafias tárgyú szindarabok és dalok terjesztésével a nemzet újjáépítésének nagy munkája iránt fogékonnyá tegye, s benne a nemzeti érzést állandóan ébren tartsa.

Mint hogy a nevezett egyesület hozzám intézett kérvényéből meggyőződést szereztem arról, hogy kitűzött hazafias céljainak elérésére alkalmas szellemi eszközöket vesz igénybe, az egyesületet melegen ajánlom alispán úr figyelmébe és felkérem, hogy a járási főszolgabirákat az egyesület támogatására felhívni sziveskedjék.

Budapest, 1922. évi január hó 24-én.

A minister helyett:

Dr. Ladik s. k.,
államtitkár.

KÖZLEMÉNYEK.

Községalakulás.

A m. kir. belügyminister Veszprém vármegyébe kebeleztet Homokbödöge és Nagytevel kisközségeknek nagyközségekké való alakulását megengedte. (108,819/1921. B. M. szám.)

KÜLÖNFÉLÉK.

— A Jászi Oszkár „Magyar Kálvária Magyar Feltámadás” című sajtótermék postai szállítási jogának megvonása. A kereskedelemügyi minister 37,999/1921. számú rendeletével a bécsi magyar kiadásban megjelenő Jászi Oszkár „Magyar Kálvária Magyar Feltámadás” című sajtótermék postai szállítási jogát megvonta. (102/1922. B. M. sz.)

— **Adománygyűjtések engedélyezése.** A m. kir. belügyminister 1922. évi január hó 30-án 87,741/1921. szám alatt kelt rendeletével a m. kir. vallás- és közoktatásügyi minister ural egyetértőleg megengedte, hogy a kaposvári ág. ev. egyházközség az ott építendő ág. ev. templom építési költségeinek fedezése céljából 1922. évi február hó 15-től számított hat havi időtartamon át az ország egész területén gyűjtőivekkel és gyűjtőkönyvvvel pénzbeli adományokat gyűjthessen. (87,741/1921. B. M. sz.)

A m. kir. belügyminister az 1922. évi január hó 4-én 118,986/1921. sz. alatt kelt rendeletével a m. kir. földművelésügyi, valamint a m. kir. népjóléti és munkaügyi ministerekkel egyetértőleg megengedte, hogy a Vakokat Gyámolító Országos Egyesület intézetei javára gyűjtőivekkel, perselyekkel és gyűjtőkönyvvvel 1922. évi február hó 15-től számított egy évi időtartamon át az ország egész területén pénz- és természetbeli adományokat gyűjthessen. (118,986/1921. B. M. sz.)

A m. kir. belügyminister az 1922. évi február hó 2-án kelt 5,170/1922. számú rendeletével megengedte, hogy a Magyar Országos Véderő Egyesület országos szervezetének bevonásával a fővárosi lakosság nyomorának enyhítésére indított mozgalom céljaira az ország területén 1922. évi február hó 5. napjától számított 3 hónapon át gyűjtőivekkel pénzbeli és természetbeli adományokat gyűjthessen. (5,170/1922. B. M. sz.)

SZEMÉLYI HIREK.

Főispáni kinevezések.

A *Kormányzó Ur Ő Főméltósága* 1922. évi február hó 4-én kelt magas elhatározásának a m. kir. belügyminister előterjesztésére *felsőöri Nagy Pál* földbirtokost Fejér vármegye és Székesfehérvár sz. kir város főispánjává kinevezni méltóztatott.

A *Kormányzó Ur Ő Főméltósága* 1922. évi február hó 7-én kelt magas elhatározásával a m. kir. belügyminister előterjesztésére *dr. Maróthy László* földbirtokost Vas vármegye főispánjává kinevezni méltóztatott.

BELÜGYI KÖZLÖNY

KIADJA A MAGYAR KIRÁLYI BELÜGYMINISTERIUM.

MEGJELENIK RENDSZERINT MINDEN VASÁRNAS.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Egész évre hatóságok és hatósági közegek részére 110, magánosok részére 160 korona.

CHEQUE-SZÁMLA SZÁMA: 15,700.

TARTALOM.

RENDELETEK.

1,594/1922. M. E. sz. A gépkocsikra és a motorkerékpárokra vonatkozó rendelkezések módosítása	Lap
56,100/1922. K. M. sz. A gépjárművek közúti forgalmáról szóló 57,000/1910. B. M. számú belügyministeri rendelet és az ahhoz mellékelt utasítás egyes rendelkezéseinek módosítása és kiegészítése	382
56,316/1922. K. M. sz. Bddapest székesfőváros, Újpest r. t. város, Rákospalota, Erzsébetfalva, Kispeszt és Pestszentlőrincz községek egész területén a nyílt árusítási üzletek zárórájának szabályozása	383
53/1922. O. M. B. sz. A m. kir. Országos Mozgóképvizsgáló Bizottság által nyilvános előadásra alkalmasnak talált és előadásra megtiltott képszalagok jegyzéke	386
3,000/1922. B. M. int. sz. Az állam biztonságára, vagy a társadalmi rend és béke szempontjából, valamint a közbiztonságra veszélyes, aggályos és gyanús, úgyszintén gazdasági okokból káros egyének rendőri felügyelet alá helyezése, őrizetbe vétele és internálása tárgyában kiadott 4,352/1920. B. M. int. sz. rendelet módosítása és kiegészítése	387
68,192/1921. B. M. sz. Engedély megadása a »Lignosit S.« nevű robbantószer részére	397
	399

KÖZLEMÉNYEK.

Közszékalakulások	400
-----------------------------	-----

KÜLÖNFÉLÉK.

A »Magyar Katona« című időszaki sajtótermék további megjelenésének és terjesztésének megtiltása	400
Postai szállítási jog megvonása	401
Adománygyűjtési engedély	401

SZEMÉLYI HIREK.

Elismerés tudtuladása	401
Főispáni felmentések és kinevezések	401
Kormánybiztosok felmentése	402
Belügyministeriumi számvevősegi kinevezések	402

Ehhez a számhoz melléklet csatolva nincs.

RENDELETEK.

100.

A m. kir. kormánynak 1,594/1922. M. E. számú rendelete.

A gépkocsikra és a motorkerékpárokra vonatkozó rendelkezések módosítása.

A m. kir. ministerium az ország területén levő gépkocsik és motorkerékpárok kötelező bejelentése, valamint új forgalmi engedéllyel és rendszámmal való ellátása tárgyában 5,397/1920. M. E. szám alatt kibocsátott rendelet¹⁾ egyes rendelkezéseit a következőkép módosítja:

1. §. Az idézett rendelet 5. §-ának helyébe a következő rendelkezés lép:

Az új forgalmi engedély kiadása előtt minden gépkocsit és motorkerékpárt szakértői vizsgálat alá kell venni. E vizsgálat (általános szakértői vizsgálat) idejét a m. kir. kereskedelemügyi minister rendelettel állapítja meg.

2. §. Az idézett rendelet 7. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

A jelen rendelet 2. §-a értelmében megállapítandó időben tartandó szakértői vizsgálatért fizetendő díjak oly gépkocsik és motorkerékpárok után, amelyeknek az 57,000. 1910. B. M. számú rendeletben²⁾ megszabott forgalmi engedélyük már volt, 120 (egyszázhusz) korona, oly gépkocsikért, amelyeknek ily forgalmi engedélyük nem volt, 240 (kettőszáznegyven) korona, motorkerékpárokért, amelyeknek ily forgalmi engedélyük nem volt, 180 (egyszáznyolcvan) korona. A fegyveres erő, a m. kir. postakincstár, a tűzoltóság és a mentők gépkocsijainak és motorkerékpárjainak megvizsgálása — amennyiben annak a fennálló rendeletek értelmében helye van — díjtalan.

3. §. A magyar királyi kormány által a személy- és teherszállító gépkocsik és motorkerékpárok közlekedésének korlátozása tárgyában 120/1920. M. E. szám alatt kibocsátott³⁾ rendelet hatályát veszti és ezentúl csupán a hatálya alatt elkövetett kihágások tekintetében iránymód.

4. §. Felhatalmaztatik a m. kir. kereskedelemügyi minister, hogy az 5,397/1920. M. E. számú rendelet értelmében bejelentési kötelezettség alá nem eső gépjárműveknek,

¹⁾ B. K. 1920. évf. 981. és 1184. lapon.

²⁾ B. K. 1910. évf. 123. lapon

³⁾ B. K. 1920. évf. 110. lapon.

ügyszintén a bejelentett gépjárművek tulajdonosainak személyében beálló változásoknak nyilvántartása, továbbá mind az 5,397/1920. M. E. számú, mind a jelen rendelet végrehajtása céljából szükséges intézkedéseket a m. kir. belügyministerrel egyetértőleg megtegye.

5. §. Ez a rendelet kihirdetésének napján¹⁾ lép életbe.

Budapest, 1922. évi február hó 10-én.

Gróf Bethlen István s. k.,
m. kir. miniszerelnök.

101.

A m. kir. kereskedelemügyi miniszernek 56,100/1922. K. M. számú rendelete.

A gépjárművek közúti forgalmáról szóló 57,000/1910. B. M. számú belügyministeri rendelet és az ahhoz mellékelte utasítás egyes rendelkezéseinek módosítása és kiegészítése.

A gépjárművek közúti forgalma tárgyában az 1910. évi április hó 29. napján 57,000. 1910. B. M. szám alatt kiadott belügyministeri rendeletet²⁾ és az ahhoz csatolt utasítást a m. kir. belügyminister urral egyetértve, a következőkép módosítom és egészítem ki:

1. §. Az 57,000/1910. B. M. számú rendelet 8., 12., 16., 23. és 58. §-aiban, valamint az e rendelethez csatolt utasítás 30., 37., 44. és 45. §-aiban foglalt intézkedéseknél a belügyminister helyett e rendelet életbelépte napjától a kereskedelemügyi minister jár el.

Az idézett rendelet 39., 54. és 84. §-aiban a belügyminister részére megállapított illetékesség változatlanul fenmarad.

A 23. §-ban megengedett felebbezés esetében a kereskedelemügyi minister a belügyministerrel egyetértőleg határoz.

A 64., valamint 65. §-okban említett felhatalmazás megvonása vagy a nemzetközi utigazolvány kiállításának máskénti rendezése csak a m. kir. kereskedelemügyi ministerrel egyetértőleg történhetik.

2. §. Az 57,000/1910. B. M. számú rendelet 8. §-a, illetőleg az ahhoz csatolt utasítás 30. §-a értelmében a gépjárművek és gépjárművezetők megvizsgálására szervezett szakértő bizottság ezidőszerinti tagjainak megbízatása kinevezésük lejártáig vagy időközbeni felmentésükig változatlanul fenmarad.

3. §. Az 57,000/1910. B. M. számú rendelet 20. §-a helyébe a következő 4—10. §-okban foglalt rendelkezések lépnek.

4. §. Azok a gépkocsik, illetőleg motorkerékpárok, amelyek a forgalmi engedély és rendszám elnyerhetése céljából megtartandó hatósági vizsgálat helyére mennek, ezen az

¹⁾ Kihirdettetett a Budapesti Közlöny-ben 1922. évi február hó 17-én.

²⁾ B. K. 1910. évf. 123. lapon.

úton külön forgalmi engedély és rendszám nélkül közlekedhetnek, amikor is a vizsgálatot elrendelő hatósági idézés szolgál részükre igazolásul.

A hatósági idézés szövegében ezt a ténykörményt kifejezetten fel kell említeni.

5. §. Automobilgyárak és e szakmabeli megbízható iparosok és kereskedők, akik a gyárukból vagy műhelyükből kikerülő, illetőleg részükre érkezett automobillokkal azoknak hatósági vizsgálat alá bocsátása előtt próbameneteket akarnak tartani, érdekképviselőjük ajánlatára az 57,000/1910. B. M. számú rendelet 5. §-ában megjelölt rendőrhatalóság útján, a m. kir. kereskedelemügyi miniszterhez előterjesztett kérelmére ideiglenes forgalmi engedélyt és próbarendszámot kaphatnak.

Az ideiglenes forgalmi engedély félévi időtartamra érvényes és annak megújítását ez időtartam letelte előtt újból kell kérni.

Egy cég részére több ideiglenes forgalmi engedélyt is ki lehet adni.

6. §. Az ideiglenes forgalmi engedélyt és próbarendszámot a m. kir. kereskedelemügyi miniszter engedélye alapján az 57,000/1910. B. M. számú rendelet 5. §-ában megjelölt rendőrhatalóság adja ki és annak átvétele alkalmával a kérelmező fél engedélyenkint ötszáz korona díjat köteles fizetni.

Ugyanilyen összegű díjat kell fizetni minden egyes ideiglenes forgalmi engedély megújítása alkalmával.

7. §. Azok, akiknek ideiglenes forgalmi engedélyük van, minden menetre kiterjedő indítási naplót kötelesek vezetni, amelynek rovatai a következők:

1. az indítás napja, órája és perce;
2. a gép közelebbi megjelölése;
3. a kocsivezető neve;
4. az útvonal rövid megjelölése;
5. a telepre visszaérkezés napja, órája és perce.

Az indítási naplót a rendőrhatalóság bármikor megtekintheti és azt az ideiglenes forgalmi engedély megújítása iránti kérelem előterjesztésekor kérelmező felülvizsgálat céljából az 57,000/1910. B. M. számú rendelet 5. §-ában említett rendőrhatalóságnak bemutatni köteles.

8. §. A jelen rendelet 5. §-ának első bekezdésében említett cégek vagy egyének, akiknek ideiglenes forgalmi engedélyük és próbarendszámuk nincs, Budapesten a magyar királyi államrendőrség főkapitányságától, vidéken a kerületi szakértő székhelyén levő államrendőrségi főkapitányságtól 24 órára érvényes próbaengedélyt és rendszámot kaphatnak egyes gépkocsik kipróbálására.

Ily 24 órára érvényes próbaengedélyt és rendszámot egyes indokolt esetekben oly automobiltulajdonosok is nyerhetnek, akik automobилоk gyártásával, forgalombahozatalával vagy javításával üzletszerűen nem foglalkoznak.

A próbaengedély kérésekor a kipróbálni szándékoló gépkocsi gyártmányát, alváz- és motorszámait be kell jelenteni.

A próbaengedély díja esetenként ötven korona.

9. §. A törvényes munkaszüneti napokon délután két óra után próbamenetet tartani nem szabad.

10. §. Az ideiglenes forgalmi engedélyt és próbarendszámot a m. kir. kereskedelemügyi minister megvonhatja, ha az annak használatára jogosítottra nézve az engedélyezés valamelyik előfeltétele megadatik. Meg kell vonni az ideiglenes forgalmi engedélyt és próbarendszámot akkor is, ha a jogosított e rendeletben meghatározott valamely kihágás miatt jogerősen elítéltetett.

11. §. Az 57,000/1910. B. M. számú rendelet 71. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

A nemzetközi utiigazolvány elismerésének vagy kiállításának a 67. §. 1. pontja alapján való megtagadása esetében az érdekelt fél a határozat közlését követő naptól számított tizenöt nap alatt a kereskedelemügyi ministerhez, a 67. §. 2. és 3. pontja alapján való megtagadás esetében pedig a belügyministerhez felelbezzhet.

12. §. Az 57,000/1910. B. M. számú rendelet 76. §-a harmadik és negyedik bekezdése a következő rendelkezéssel egészítették ki:

Kihágást követ el és tizenöt napig terjedhető elzárással s kétezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő az a gyáros, iparos vagy kereskedő is, aki az ideiglenes forgalmi engedélyt vagy próbarendszámot nem kizárólag próbamenetek céljaira használja fel, vagy az engedélyt avagy rendszámot használatra másnak átengedi.

Kihágást követ el és kétezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő az is, aki a törvényes munkaszüneti napokon délután két óra után próbamenetet tart.

13. §. Ez a rendelet az érdekelt ministerek hatáskörét érintő részeiben kihirdetésének napján,¹⁾ egyéb részeiben pedig 1922. évi április hó 1. napján lép életbe.

Budapest, 1922. évi február hó 10-én.

Dr. Hegyeshalmy Lajos s. k.,

m. kir. kereskedelemügyi minister.

¹⁾ Kihirdettetett a Budapesti Közlöny-ben 1922. évi február hó 17-én.

102.**A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 56,316/1922. K. M. számú rendelete.**

Budapest székesfőváros, Újpest r. t. város, Rákospalota, Erzsébetfalva, Kispest és Pest-szentlőrinc község egész területén a nyílt árusítási üzletek zárórájának szabályozása.

Az üzleti záróráról szóló 1913 : XXXVI. törvénycikk kiegészítéséről alkotott 1921 : XXXVII. törvénycikk 1. §-ában vett felhatalmazás alapján ezennel elrendelem, hogy Budapest székesfőváros, Újpest r. t. város, Rákospalota, Erzsébetfalva, Kispest és Pest-szentlőrinc községek egész területén folyó évi február hó 16-ától további intézkedésig ideiglenesen és próbaképen:

a) a nyílt árusítási üzleteket (boltokat), az azokhoz tartozó irodai és raktárhelyiségekkel együtt hétköznapiokon szombat kivételével este hat (hat), szombaton este hét (7) órakor;

b) az olyan üzleteket pedig, amelyekben túlnyomóan élelmi- vagy állami egyedárusági cikkeket árusítanak, este nyolc (8) órakor kell zárni.

Az üzletnek és raktárnak zárt ajtók mögött való rendbehozatalára az alkalmazottakat legfeljebb 30 percig szabad a záróra után visszatartani.

Olyan üzleteket, amelyekben túlnyomóan cukorkát, csokoládét, gyümölcsöt és szeszt nem tartalmazó üdítő italokat árusítanak, a *b)* pontban foglaltak szerint kell zárni.

Olyan üzletek, amelyek a közönségnek helyben való elfogyasztásra szolgáltatnak élelmicikkeket (vendéglők, büffek, tejivócsarnokok stb.), az élelmiszerüzletek zárva tartására fentebb megállapított idő alatt nem tartandók ugyan zárva, de a hivatali elődöm 6.550. 1913. K. M. számú rendelete 9. §-ának *b)* pontja értelmében az élelmiszerüzletek tekintetében a fentebb *b)* pont alatt megállapított zárvatartási idő alatt utcán át csak italokat és olyan ételeket árusíthatnak, amelyeket ezen üzemük körében maguk állítanak elő.

Élelmiszereket vagy állami egyedárusági cikkeket árusító üzletekből abban az időben, amelyben csakis ezek az üzletek tarthatók nyitva, az idézett 6.550/1913. K. M. számú rendelet 9. §-ának *a)* pontja értelmében kizárólag élelmiszerek és italok vagy állami egyedárusági cikkek árusíthatók.

Magától értetődik, hogy az üzletek zárvatartására vonatkozó fentebbi rendelkezések nem érintik az üzlettulajdonosnak vagy megbízottjának azt a jogát, hogy az üzletet a megállapítottnál későbbi időben zárja.

Az 1913 : XXXVI. törvénycikk 9. §-a értelmében a fenti rendelkezések a kizárólagos jellegű dohányárudákra, amelyekre nézve a m. kir. pénzügyminiszter úr rendelkezései irányadók, nem terjednek ki.

Budapest, 1922. évi február hó 15-én.

Dr. Hegyeshalmy Lajos s. k.,
m. kir. kereskedelemügyi miniszter

103.**A m. kir. Országos Mozgóképvizsgáló Bizottságnak 53/1922. O. M. B. számú rendelete.**

A m. kir. Országos Mozgóképvizsgáló Bizottság által nyilvános előadásra alkalmasnak talált és előadásra megtiltott képszalagok jegyzéke.

A m. kir. Országos Mozgóképvizsgáló Bizottság nyilvános előadásra alkalmasnak találta a következő képszalagokat:

1. „Portugáli események“ (Corvin) ismeretterjesztő 1 felvonásban, mely a Pathé-gyárban 1919. évben készült, 80 méter hosszú,
2. „Mindhalálíg“ (Schwarzenberg I.) dráma 4 felvonásban, mely a Wiener Kunst-film-gyárban 1921. évben készült, 1651 méter hosszú,
3. „Ujraélők“ (Mobile Kulturális Film r.-t.) dráma 6 felvonásban, mely a Mobile-gyárban 1920. évben készült, 1638 méter hosszú.
4. „Leszámolás“ (Unio Filmipari r.-t.) dráma 5 felvonásban, mely az Itala-gyárban 1920. évben készült, 1422 méter hosszú,
5. „A haláltövis“ (Poló Filmforgalmi Vállalat) dráma 2 felvonásban, mely a Kalem-gyárban 1920. évben készült, 589 méter hosszú,
6. „Szahara rózsája“ (Korona Filmkereskedelmi r.-t.) dráma 7 felvonásban, mely a Goldwyn-gyárban 1920. évben készült, 2770 méter hosszú,
7. „A szerencse lovagjai“ (Orion Filmgyár és Forgalmi r.-t.) kalandortörténet 4 felvonásban, mely 1920. évben készült, 1529 méter hosszú,
8. „Ismeretlen jóbarátok“ (Projectograph) reklámkép 1 felvonásban, mely a Phönix-gyárban 1921. évben készült, 508 méter hosszú,
9. „Marci bajban van“ (Allotria filmvállalat) vigjáték 4 felvonásban, mely 594 méter hosszú,
10. „A kormányzó látogatása Baján“ (Korona filmkereskedelmi r.-t.) aktualitás 1 felvonásban, mely a Korona-gyárban 1921. évben készült, 170 méter hosszú,
11. „A jó szomszédok“ (Pathé) vigjáték 1 felvonásban, mely a Pathé-gyárban 1921. évben készült, 288 méter hosszú,
12. „Az asfalt-király“ (Korona filmkereskedelmi r.-t.) dráma 5 felvonásban, mely a Selnik-gyárban készült, 1330 méter hosszú,
13. „Ki az erősebb“ (Általános Mozgóképipari r.-t.) dráma 1 felvonásban, mely amerikai filmgyárban 1918. évben készült, 348 méter hosszú,
14. „Senor Barrada“ című és „A halálfejes gyűrű“ alcímű (Általános Mozgóképvállalat) dráma 6 felvonásban, mely a Bohmen Film-Ges. Berlin-gyárban 1921. évben készült, 2190 méter hosszú,

15. „Lady Hamilton I. és II.“ (Általános Mozgóképipari Vállalat) dráma 6—6 felvonásban, mely a berlini R. Oswald filmgyárban 1921. évben készült, összesen 3427 méter hosszú,
16. „A kedves szomszédok“ (Nordisk) vígjáték 1 felvonásban, mely a Nordisk-gyárban 1920. évben készült, 361 méter hosszú,
17. „Végzetes szerelmek“ (Magyar Kino Kinema) dráma 4 felvonásban, 1141 méter hosszú,
18. „Ifj. Fromont és id. Risler“ (Pathé) két részes dráma 6—6 felvonásban, mely a párizsi Pathé-gyárban, 1921. évben készült, 3774 méter hosszú,
19. „No de kérem“ (Atlantic) vígjáték 2 felvonásban, mely a berlini Karfiol-gyárban 1921. évben készült, 581 méter hosszú,
20. „A Robinsonok“ (Nordisk) dráma 8 felvonásban, mely a Nordisk-gyárban 1920. évben készült, 2413 méter hosszú,
21. „Dódi bácsi kalandjai“ (Művészfilmkölesönző Vállalat) árnykép-vígjáték 2 felvonásban, mely a Kruppka-cég gyárában 1919. évben készült, 449 méter hosszú,
22. „Az új gépiró kisasszony“ (Pathé) vígjáték 1 felvonásban, mely a Pathé-gyárban 1921. évben készült, 294 méter hosszú,
23. „Az utcaseprő“ (Colussi Béla) vígjáték 5 felvonásban, mely a Goldwyn-gyárban 1921. évben készült, 1326 méter hosszú,
24. „A halálpilóta“ (Unio) detektívkaland 7 felvonásban, mely a Harry Hill-gyárban 1921. évben készült, 2268 méter hosszú,
25. „A kis gróf“ (Schwarzenberg I.) bohózat 2 felvonásban, mely a Karl Ledermann-gyárban 1920. évben készült, 515 méter hosszú,
26. „Nick Carter“ (Schwarzenberg I.) bohózat 2 felvonásban, mely a Karl Ledermann-gyárban 1920. évben készült, 596 méter hosszú,
27. „A tengerszemű hölgy“ (Nordisk) dráma 5 felvonásban, mely a Nordisk-gyárban 1920. évben készült, 1885 méter hosszú,
28. „Messenger Boy“ (Atlantic) vígjáték 2 felvonásban, mely a berlini Karfiol-gyárban 1921. évben készült, 635 méter hosszú,
29. „Szerelmi csónak“ (Atlantic) vígjáték 2 felvonásban, mely a berlini Karfiol-gyárban 1921. évben készült, 542 méter hosszú,
30. „Kényszerfürdés“ (Atlantic) vígjáték 2 felvonásban, mely az American Filmgyárban 1920. évben készült, 535 méter hosszú,
31. „Amerika lázban“ (Projectograph) dráma 6 felvonásban, mely a First National-gyárban 1920. évben készült, 1779 méter hosszú,
32. „Kalapigazgató“ (Schwarzenberg és Társa) vígjáték 2 felvonásban, mely az Internationale Film-Vertrieb Berlin-gyárban 1920. évben készült, 478 méter hosszú,
33. „Erdő szépe“ (Projectograph) színmű 6 felvonásban, mely a First National-gyárban készült, 1666 méter hosszú,
34. „Bűn és bűnhődés“ (Nordisk) dráma 5 felvonásban, mely a Nordisk-gyárban 1920. évben készült, 1844 méter hosszú,
35. „Chaplink mint don Juan“ című, „Szerelem és fényház“ alcímű (Jupiter) vígjáték 2 felvonásban, mely a Jupiter-gyárban 1921. évben készült, 595 méter hosszú,

36. „Hajótöröttek a kanibálok között“ (American) dráma 6 felvonásban, mely az Universal-gyárban 1921. évben készült, 1385 méter hosszú,
37. „Ő mint cow-boy“ (Pathé) vígjáték 1 felvonásban, mely a Pathé-cég gyárában 1921. évben készült, 276 méter hosszú,
38. „A próbadetektív“ (Schwarzenberg I.) vígjáték 3 felvonásban, mely a Karl Ledermann-gyárban 1920. évben készült, 631 méter hosszú,
39. „Nürnbergi kutak“ (Szt. István film r.-t.) természeti kép 1 felvonásban, mely a Lichtbilderei-gyárban 1920. évben készült, 181 méter hosszú,
40. „Vadász-kirándulás“ (Szt. István film r.-t.) vígjáték 3 felvonásban, mely a Lichtbilderei-gyárban 1920. évben készült, 795 méter hosszú,
41. „Kacagó szerelem“ (Szt. István film r.-t.) vígjáték 3 felvonásban, mely a Lichtbilderei-gyárban 1920. évben készült, 873 méter hosszú,
42. „India csodái II. rész“ (Polo) útleírás 3 felvonásban, mely a Topical-gyárban 1921. évben készült, 874 méter hosszú,
43. „Themis“ (Polo) dráma 5 felvonásban, mely a National-gyárban 1921. évben készült, 1722 méter hosszú,
44. „A vörös ház“ (Polo) dráma 5 felvonásban, mely a Greenbaum-gyárban 1921. évben készült, 1752 méter hosszú,
45. „Fatty megszökik hazulról“ (Projectograph) vígjáték 2 felvonásban, mely a First Nationál-gyárban készült, 606 méter hosszú,
46. „A varázshordó“ (Tuchten Jenő) vígjáték 1 felvonásban, mely a Pathé-gyárban 1908. évben készült, 82 méter hosszú,
47. „A szobatársak“ (Tuchten Jenő) vígjáték 1 felvonásban, mely a Glória-gyárban 1920. évben készült, 252 méter hosszú,
48. „Az okos Szepe“ (Tuchten Jenő) vígjáték 1 felvonásban, mely a Pathé-gyárban 1918. évben készült, 129 méter hosszú,
49. „Szent kötelesség“ (Tuchten Jenő) dráma 1 felvonásban, mely a Vitagraph-gyárban 1917. évben készült, 272 méter hosszú,
50. „Fenséges szerelem“ (Oberländer) színmű 5 felvonásban, mely a Femina-gyárban 1921. évben készült, 1533 méter hosszú,
51. „Lady Godiva“ (Orion) dráma 6 felvonásban, mely 1921. évben készült, 2320 méter hosszú,
52. „Pandora szelencéje“ (American) dráma 6 felvonásban, mely az Universal-gyárban, 1921. évben készült, 1759 méter hosszú,
53. „A szerelmes gépirókisasszony“ (Pathé) bohózat 1 felvonásban, mely a párisi Pathé-gyárban 1921. évben készült, 335 méter hosszú,
54. „Az ármányos szobacica“ (Pathé) vígjáték 1 felvonásban, mely a Pathé-gyárban 1921. évben készült, 400 méter hosszú,
55. „Pathé Revue 46. sz.“ (Pathé) ismeretterjesztő 1 felvonásban, mely a Pathé-gyárban 1921. évben készült, 280 méter hosszú,
56. „Kigyóverem“ (Oberländer) detektívtörténet 5 felvonásban, mely 1921. évben készült, 1259 méter hosszú.

57. „Bill és a nők“ (Magyar-Osztrák Filmipari r.-t.) vigjáték 2 felvonásban, mely a Goldwyn-gyárban 1920. évben készült, 521 méter hosszú,
58. „A modern lovag“ (Radius) kalandortörténet 5 felvonásban, mely a Famons Players-gyárban 1920. évben készült, 1326 méter hosszú,
59. „Piccoló kisasszony“ (Schwarzenberg I.) vigjáték 3 felvonásban, mely a Karl Ledermann cég gyárában 1920. évben készült, 661 méter hosszú,
60. „Századok legendái“ (Nordisk) dráma 5 felvonásban, mely a Nordisk-gyárban 1920. évben készült, 2882 méter hosszú,
61. „Goliath Armstrong“ (American) III. részes kalandortörténet 5 felvonásban, mely az Universal-gyárban készült, 2245 méter hosszú,
62. „Székelyvér“ (Atlantic) történelmi filmszkeccs 3 filmfelvonásban, mely az Astoria-gyárban 1921. évben készült, 1409 méter hosszú,
63. „Vasúti kaland“ (Radius) vigjáték 2 felvonásban, mely a Messter-gyárban 1920. évben készült, 598 méter hosszú,
64. „Kino Riport IV“ című, „Egy nap a rendőrszem életéből“ alcímű aktualitás 1 felvonásban, mely a Phönix-gyárban, 1921. évben készült, 205 méter hosszú,
65. „A keselyű“ (Perisse & Vanyll) dráma 6 felvonásban, mely a Perisse & Vanyll-gyárban, 1921. évben készült, 2878 méter hosszú,
66. „Széttépett láncok“ (Star) dráma 4 felvonásban, mely 1347 méter hosszú,
67. „Menjünk nyaralni“ (Magyar-Osztrák Filmgyár r.-t.) vigjáték 2 felvonásban, mely a Goldwyn-gyárban 1920. évben készült, 549 méter hosszú,
68. „Boldog gyermekkor“ (Magyar-Osztrák Filmgyár r.-t.) vigjáték 2 felvonásban, mely a Goldwyn-gyárban 1920. évben készült, 591 méter hosszú,
69. „Az elátkozott hegy“ (Pathé) dráma 4 felvonásban, mely a Pathé-gyárban 1921. évben készült, 1435 méter hosszú,
70. „A kis gondviselés“ (Pathé) vigjáték 3 felvonásban, mely a Pathé-gyárban, 1921. évben készült, 991 méter hosszú,
71. „Az autókirály“ (Corvin) vigjáték 4 felvonásban, mely a Famrus Playes-gyárban készült, 1320 méter hosszú,
72. „Zigoto leányszöktető“ (Oberländer) bohózat 2 felvonásban, mely a Vitagraph-gyárban 1921. évben készült, 508 méter hosszú,
73. „Szívek ünnepe“ (Oberländer) színmű 3 felvonásban, mely a Vitagraph-gyárban 1921. évben készült, 991 méter hosszú,
74. „Primrose kisasszony“ (Oberländer) színmű 4 felvonásban, mely a Vitagraph-gyárban 1921. évben készült, 1351 méter hosszú,
75. „Fridolin mint farmer“ (Oberländer) vigjáték 2 felvonásban, mely a Vitagraph-gyárban 1921. évben készült, 545 méter hosszú,
76. „Bigornónak pechje van“ (Oberländer) vigjáték 2 felvonásban, mely a Vitagraph-gyárban 1921. évben készült, 551 méter hosszú,
77. „Fridolin tengerparti kalandja“ (Oberländer) vigjáték 2 felvonásban, mely a Vitagraph-gyárban 1921. évben készült, 590 méter hosszú,
78. „Fridolin mint utcaseprő“ (Oberländer) vigjáték 2 felvonásban, mely a Vitagraph-gyárban 1921. évben készült, 539 méter hosszú,

79. „Bigornó Mexikóban“ (Oberländer) vigjáték 2 felvonásban, mely a Vitagraph-gyárban 1921. évben készült, 566 méter hosszú,
80. „Bigornó telefonál“ (Oberländer) vigjáték 1 felvonásban, mely a Vitagraph-gyárban 1921. évben készült, 268 méter hosszú,
81. „Zigotó, mint kukta“ (Oberländer) vigjáték 2 felvonásban, mely a Vitagraph-gyárban 1921. évben készült, 510 méter hosszú,
82. „Lipi moziművész kalandja“ (Edison) vigjáték 2 felvonásban, 555 méter hosszú,
83. „Hildesheim“ (Szt. István film r.-t.) természeti 1 felvonásban, 165 méter hosszú,
84. „Kaukázusi képek“ (Szt. István film r.-t.) természeti 1 felvonásban, 100 méter hosszú,
85. „Nahe völgye“ (Szt. István film r.-t.) természeti 1 felvonásban, mely a D. L. G. német gyárban 1920. évben készült, 132 méter hosszú,
86. „Nürnbergi templomok“ (Szt. István film r.-t.) természeti 1 felvonásban, mely a D. L. G. német gyárban 1920. évben készült, 75 méter hosszú,
87. „Soest egy westfáliai városka“ (Szt. István film r.-t.) természeti 1 felvonásban, mely a D. L. G. német gyárban 1920. évben készült, 177 méter hosszú,
88. „Rügenwalde“ (Szt. István Film r.-t.) természeti 1 felvonásban, mely a D. L. G. német gyárban 1920. évben készült, 138 méter hosszú,
89. „Fatty a vad nyugaton“ (Corvin) bohózat 2 felvonásban, mely a Famons Playes-gyárban 1921. évben készült, 606 méter hosszú,
90. „Pathé Revue 49. sz.“ (Pathé) ismeretterjesztő 1 felvonásban, mely a Pathé-gyárban 1921. évben készült, 172 méter hosszú,
91. „Pathé Revue 48. sz.“ (Pathé) ismeretterjesztő 1 felvonásban, mely a Pathé-gyárban 1921. évben készült, 164 méter hosszú,
92. „Kino Riport V.“ című, „A győri személyvonat katasztrófája“ (Frölich és Balla), aktuális 1 felvonásban, mely a Phönix-gyárban 1921. évben készült, 189 méter hosszú,
93. „Gyerekasszony“ (Cito Cinema) dráma 5 felvonásban, mely a Mundus-gyárban 1921. évben készült, 2222 méter hosszú,
94. „Liliom a viharban“ (Corvin) dráma 4 felvonásban, mely a Corvin-gyárban 1919. évben készült, 1498 méter hosszú,
95. „A vörös malom titka“ (Engel H.) kalandtörténet 6 felvonásban, mely 1635 méter hosszú,
96. „Ilyen az élet“ (American) dráma 6 felvonásban, mely az Universal-gyárban készült, 1873 méter hosszú,
97. „A gyermekért“ (Star) propagandafilm 1 felvonásban, mely a Star filmgyárban 1921. évben készült, 447 méter hosszú,
98. „Fatty és Batty“ (Projectograph) vigjáték 2 felvonásban, mely a First National-gyárban készült, 522 méter hosszú,
99. „Kirándulás az olasz tavon“ (Edison) természeti 1 felvonásban, 95 méter hosszú,
100. „Macska szerenád“ (Edison) vigjáték 1 felvonásban, 110 méter hosszú,
101. „Husvétii tojások“ (Edison) vigjáték 1 felvonásban, 75 méter hosszú.
102. „A Béka“ (Edison) ismeretterjesztő 1 felvonásban, 64 méter hosszú,
103. „A Garda tó“ (Edison) látkép 1 felvonásban, 170 méter hosszú,

104. „Grogg kapitány oroszlán kalandjai“ (Edison) vígjáték 1 felvonásban. 135 méter hosszú.
105. „Chaplin, mint hős“ (Tuchten Jenő) vígjáték 2 felvonásban, mely a Vitagraph-gyárban 1920. évben készült, 506 méter hosszú,
106. „Borzalmak éjszakája“ (TuchtenJenő) dráma 5 felvonásban, mely amerikai gyárban 1920. évben készült, 1293 méter hosszú,
107. „Frieszt“ (Edison) természeti 1 felvonásban, 111 méter hosszú,
108. „A kárnélküli ember“ (Schwarzenberg és Társa) dráma 5 felvonásban, mely berlini gyárban 1918. évben készült, 1284 méter hosszú,
109. „Cadix rózsája“ (Schwarzenberg és Társa) spanyol szerelmi regény, mely a Pathé-gyárban 1920. évben készült, 1744 méter hosszú,
110. „Ábránd és valóság“ című, „Serpelotte“ alcímű (Rádus) dráma 5 felvonásban, mely a Sascha-gyárban 1921. évben készült, 1817 méter hosszú,
111. „Kelet gyöngye“ (Radius) dráma 5 felvonásban, mely az Ufa-gyárban 1921. évben készült, 1583 méter hosszú,
112. „A frakkos ördög“ (Oberländer) detektívdráma 6 felvonásban, mely a Wörner-gyárban 1921. évben készült, 1532 méter hosszú,
113. „Toscana hercegnője“ (Tuchten Jenő) dráma 6 felvonásban, mely a Dansk Astra-gyárban, 1920. évben készült, 1469 méter hosszú
114. „Schwarz, mint mozoszinész“ (Orion) vígjáték 2 felvonásban, mely német gyárban 1916. évben készült, 394 méter hosszú,
115. „Pingulin előlege“ (Orion) vígjáték 3 felvonásban, mely az Orion-gyárban 1920. évben készült, 890 méter hosszú.
116. „Schwarz, a csalafinta vőlegény“ (Orion) vígjáték 2 felvonásban, mely német gyárban, 1916. évben készült, 653 méter hosszú,
117. „A grófnő oroszlánjai“ (Royal) életkép 1 felvonásban, mely a Gaumont-gyárban 1918. évben készült, 232 méter hosszú,
118. „A bosszú“ (Royal) életkép 1 felvonásban, mely a Vitagraph-gyárban 1918. évben készült, 275 méter hosszú,
119. „Ábránd és szerelem“ (Tuchten Jenő) dráma 5 felvonásban, mely a Citó Cinema-gyárban 1920. évben készült, 1882 méter hosszú,
120. „Tusok visszaérkezése“ (Frölich és Balla) aktualitás 1 felvonásban, mely a Phönix-gyárban, 1922. évben készült, 187 méter hosszú.
121. „A tisztán tartott fog sohasem odvasodik“ (Pathé) ismeretterjesztő 1 felvonásban, mely a Pathé-gyárban 1921. évben készült, 163 méter hosszú,
122. „Hogyan ápoljuk csecsemőinket“ (Pathé) ismeretterjesztő 1 felvonásban, mely a Pathé-gyárban 1921. évben készült, 311 méter hosszú,
123. „Az éj rózsája“ (Nordisk) dráma 4 felvonásban, mely a Metró-gyárban 1920. évben készült, 1365 méter hosszú,
124. „A művész muzsája“ (Nordisk) dráma 5 felvonásban, mely a Nordisk-gyárban 1921. évben készült, 2112 méter hosszú,
125. „Pathé Revue 50. sz.“ (Pathé) ismeretterjesztő 1 felvonásban, mely a Pathé-gyárban 1921. évben készült, 187 méter hosszú,

126. „Cserkesz-menyasszony“ (Művészfilm) dráma 6 felvonásban, 1928 méter hosszú,
127. „Szedd a lábad, fuss“ (Leon Gaumont) vígjáték 2 felvonásban, mely a Gaumont-gyárban 1921. évben készült, 423 méter hosszú,
128. „Kormos szerencse“ (Leon Gaumont) vígjáték 2 felvonásban, mely a Gaumont-gyárban 1921. évben készült, 389 méter hosszú,
129. „Komédiás szívek“ (Rottenberg és Grünfeld) szkeccs 3 filmfelvonásban, mely a Décsy Alfréd-gyárban 1922. évben készült, 724 méter hosszú,
130. „Huller István esküje I. rész“ (Corvin), alcíme: „Der Eid des Stephan Huller“, dráma 6 felvonásban, mely a Greenbaum-gyárban 1921. évben készült, 1671 méter hosszú,
131. „Angol Hiradó 520. sz.“ (Poló) aktualitás 1 felvonásban, mely a Topical-gyárban készült, 153 méter hosszú,
132. „Angol Hiradó 523. sz.“ (Poló) aktualitás 1 felvonásban, mely a Topical-gyárban készült, 151 méter hosszú,
133. „Angol Hiradó 524. sz.“ (Poló) aktualitás 1 felvonásban, mely a Topical-gyárban készült, 202 méter hosszú,
134. „Angol Hiradó 525. sz.“ (Poló) aktualitás 1 felvonásban, mely a Topical-gyárban készült, 167 méter hosszú,
135. „Angol Hiradó 526. sz.“ (Poló) aktualitás 1 felvonásban, mely a Topical-gyárban készült, 157 méter hosszú,
136. „Angol Hiradó 527. sz.“ (Poló) aktualitás 1 felvonásban, mely a Topical-gyárban készült 157 méter hosszú,
137. „Angol Hiradó 528. sz.“ (Poló) aktualitás 1 felvonásban, mely a Topical-gyárban készült, 170 méter hosszú,
138. „Angol Hiradó 530. sz.“ (Poló) aktualitás 1 felvonásban, mely a Topical-gyárban készült, 158 méter hosszú,
139. „Akasztófavirág“ (Nordisk) vígjáték 2 felvonásban, mely a Mutual Chaplin-gyárban 1920. évben készült, 542 méter hosszú,
140. „Szókimondó asszonyság“ című, „Madame Sans-Gêne“ alcímű (Tuchten Jenő) dráma 5 felvonásban, mely a Cito Cinema-gyárban 1920. évben készült, 2578 méter hosszú,
141. „Huller István esküje II.“ című, „Der Eid des Stefan Huller“ alcímű dráma 6 felvonásban, mely a Greenbaum-gyárban 1921. évben készült, 1346 méter hosszú,
142. „Angol Hiradó 534. sz.“ (Poló) aktualitás 1 felvonásban, mely a Topical-gyárban készült, 175 méter hosszú,
143. „Angol Hiradó 535. sz.“ (Poló) aktualitás 1 felvonásban, mely a Topical-gyárban készült, 175 méter hosszú,
144. „Az anyósok gyöngyc“ (Hajnal Gyula) szkeccs 3 filmfelvonásban, mely a Phönix-gyárban 1922. évben készült, 570 méter hosszú,
145. „Lise Fleuron“ (Tuchten Jenő) dráma 4 felvonásban, mely a Cito Cinema-gyárban 1920. évben készült, 1871 méter hosszú,
146. „A földalatti klub“ (Cito Cinema), alcíme: „Buffalo a vasöklű“, kalandortörténet 4 felvonásban, mely az Itala-gyárban 1921. évben készült, 1485 méter hosszú,
147. „Pillangó kisasszony“ (Projectograph), dráma 5 felvonásban, mely a First National-gyárban készült, 1738 méter hosszú,

148. „Szemek“ (Radius), alcíme „Der Schicksalstag“, dráma 5 felvonásban, mely a Messter-gyárban 1921. évben készült, 2175 méter hosszú,

149. „Majomdetektív“ (American) vígjáték 2 felvonásban, mely az Universal-gyárban 1921. évben készült, 524 méter hosszú,

150. „Fatty a konyhafőnök“ (Projectograph) burleszk 2 felvonásban, mely a First National-gyárban készült, 602 méter hosszú,

151. „Luzern“ (Művészfilm) természeti 1 felvonásban, 99 méter hosszú,

152. „Képek Schwyzből“ (Művészfilm) természeti 1 felvonásban, 93 méter hosszú,

153. „A sákingeni trombitás“ (Radó István) dráma 6 felvonásban, mely az Eiko-gyárban 1919. évben készült, 1452 méter hosszú,

154. „Tragédia“ című. „Hintertreppé“, alcímű (Radius) dráma 4 felvonásban, mely az Ufa-gyárban 1921. évben készült, 1325 méter hosszú,

155. „A jó szomszédok“ (Tuchten Jenő) vígjáték 1 felvonásban, mely a Danubius-gyárban 1920. évben készült, 340 méter hosszú,

156. „Kasszafúrók királya“ (Engel H.) vígjáték 6 felvonásban, 1921. méter hosszú,

157. „Szent gyűlölet I. rész“ című, „Egy kalandos nászutazás története“ alcímű dráma 5 felvonásban, mely a Bavaria-gyárban 1921/22. évben készült, 1440 méter hosszú. (Engel H.)

158. „Szent gyűlölet II. rész“ című, „Egy kalandos nászutazás története“ alcímű dráma 5 felvonásban, mely a Bavaria-gyárban 1921/22. évben készült, 1569 méter hosszú (Engel H.),

159. „Velencei mánor“ (Tuchten Jenő) dráma 4 felvonásban, mely 1921. évben készült, 1517 méter hosszú,

160. „Astrea, a női Maciste“ (Cito Cinema) kalandordráma 5 felvonásban, mely az Unione-gyárban 1921. évben készült, 1806 méter hosszú,

161. „Ham, mint detektív“ (Atlantic) burleszk 1 felvonásban, mely az American-gyárban 1920. évben készült, 297 méter hosszú,

162. „Házasság parancsszóra“ (Atlantic) vígjáték 4 felvonásban, mely a Karfiol-gyárban 1921. évben készült, 1307 méter hosszú,

163. „Chaplin, mint filmszínész“ (Atlantic) vígjáték 2 felvonásban, mely az American-gyárban 1921. évben készült, 588 méter hosszú,

164. „Zsuzsi kisasszony“ (Atlantic) vígjáték 3 felvonásban, mely a Karfiol-gyárban 1921. évben készült, 873 méter hosszú,

165. „Sátán zsebkendője“ (Engel H.) dráma 5 felvonásban, mely a Bavaria-gyárban 1921. évben készült, 1254 méter hosszú,

166. „Anna Mária“ (Magyar Progress) színmű 5 felvonásban, mely a Transatlantic-gyárban 1921. évben készült, 1361 méter hosszú,

167. „Volt egyszer egy hercegisasszony“ (Faragó Rezső) romantikus filmjáték 6 felvonásban, mely az A. G. berlini gyárban 1921. évben készült, 1834 méter hosszú.

Továbbá előadásra alkalmasnak találta, de elrította, hogy 16 évnél fiatalabb korúak az előadásán megjelenhessenek, a következő képszalagokat:

1. „A túlvilági vendég“ (Corvin) dráma 4 felvonásban, mely 1920. évben készült, 1257 méter hosszú,

2. „Dr. Burgen végzete“ (Polo) dráma 4 felvonásban, mely a Greenbaum-gyárban 1921. évben készült, 1548 méter hosszú,
3. „Álom a boldogságról“ (Ált. Mozgóképipari r.-t.) dráma 5 felvonásban, mely a Maak-gyárban 1920. évben készült, 1240 méter hosszú,
4. „Egy kalandor végzete“ (Engel H.) kalandortörténet 6 felvonásban, mely 1921. évben készült, 1827 méter hosszú,
5. „Legyen igazság“ (Pathé) dráma 5 felvonásban, mely a Pathé-gyárban 1921. évben készült, 1534 méter hosszú,
6. „Kettőtört karrier“ (Engel H.) dráma 5 felvonásban, 1545 méter hosszú,
7. „A rejtélyes kék gyöngy“ (Unio) dráma 5 felvonásban, mely a Metró-gyárban 1920. évben készült, 1749 méter hosszú,
8. „A szerelem oltárán“ (Engel H.) dráma 5 felvonásban, 1315 méter hosszú,
9. „Eljátszott dicsőség“ (American) dráma 7 felvonásban, mely az Universal-gyárban, 1920. évben készült, 2136 méter hosszú,
10. „A bostoni ördög“ (Engel H.) dráma 5 felvonásban, 1517 méter hosszú,
11. „Ég a cirkusz“ (Balla Sándor) dráma 5 felvonásban, mely a Hagenbeck-gyárban 1921. évben készült, 1562 méter hosszú,
12. „A hegyek leánya“ (Radius) dráma 6 felvonásban, mely az Ufa-gyárban, 1920. évben készült, 2308 méter hosszú,
13. „A borzalmak útja“ (Radius) dráma 5 felvonásban, mely a Sascha-gyárban 1921. évben készült, 1603 méter hosszú,
14. „Enyém a bűn“ (Projectograph) dráma 5 felvonásban, mely a First National-gyárban 1920. évben készült, 1651 méter hosszú,
15. „Őszi rózsza szerelem“ (Edison) dráma 6 felvonásban, mely 2000 méter hosszú,
16. „A láthatatlan kéz“ (Oberländer) kalandortörténet I. rész alcíme: A banditák réme. 8 felvonásban, mely a Vitagraph-gyárban 1921. évben készült, 2255 méter hosszú,
17. „A láthatatlan kéz“ (Oberländer) kalandortörténet II. rész alcíme: A halálhid, 6 felvonásban, mely a Vitagraph-gyárban, 1921. évben készült, 1725 méter hosszú,
18. „A láthatatlan kéz“ (Oberländer) kalandortörténet III. rész alcíme: Barát vagy ellenség, 6 felvonásban, mely a Vitagraph-gyárban 1921. évben készült, 1710 méter hosszú,
19. „Sappho“ (Radius) dráma 5 felvonásban, mely az Ufa-gyárban 1921. évben készült, 1613 méter hosszú,
20. „Bálvány rabszolgája“ (Unio) dráma 5 felvonásban, mely a Cabinet-gyárban 1921. évben készült, 1636 méter hosszú,
21. „Az apacskirály“ (Ált. Mozgóképipari r.-t.) dráma 6 felvonásban, mely a Terra-gyárban 1921. évben készült, 2188 méter hosszú,
22. „Gladys házassága“ (Corvin) dráma 5 felvonásban, mely a Famons Players-gyárban 1921. évben készült, 1592 méter hosszú,
23. „A gyöngyör asszonya“ (Edison) dráma 6 felvonásban, mely a Citó-gyárban 1920. évben készült, 2084 méter hosszú,
24. „Egy cselédleány története“ (Edison) dráma 5 felvonásban, mely 1921. évben készült, 2192 méter hosszú,
25. „Patkányok“ (Star) dráma 4 felvonásban, mely 1920. évben készült, 1692 méter hosszú,

26. „Ninon de Lenclos“ (Feld Irén) dráma 2 felvonásban, mely a Rónay-gyárban 1913. évben készült, 335 méter hosszú,

27. „Atlantis I. rész“ című, „A rémület országa“ alcímű (Lloyd film r.-t.) dráma 6 felvonásban, mely az Aubert-gyárban 1921. évben készült, 2168 méter hosszú,

28. „Atlantis II. rész“ című, „A sivatag királynője“ alcímű (Lloyd film r.-t.) dráma 6 felvonásban, mely az Auber-gyárban 1921. évben készült, 2144 méter hosszú,

29. „A rögeszme“ (Nordisk) dráma 5 felvonásban, mely a Maxim-gyárban 1920. évben készült, 1558 méter hosszú,

30. „A gyilkos tör“ (Magyar Progress) dráma 5 felvonásban, mely az Atlantic-gyárban 1921. évben készült, 1233 méter hosszú,

Az engedélyokirat kiadását megtagadta a következő képszalagoktól:

1. „Tudomány örültje“ (Szt. István film r.-t.) 6 felvonásban klinikai drámától, mely a Wiener Lichtbilderei-gyárban 1920. évben készült, s 1577 méter hosszú,

2. „Névtelen hősök“ (Unio) 5 felvonásos drámától, mely a Dech-filmgyárban 1920. évben készült, s 1500 méter hosszú,

3. „Haldokló gyöngyök“ (Royal) 5 felvonásos drámától, mely a Greenbaum-gyárban 1919. évben készült, s 1270 méter hosszú,

4. „Utea leánya“ (American) 6 felvonásos drámától, mely az Universal-gyárban készült s 1669 méter hosszú,

5. „Senki leánya“ (American) 6 felvonásos drámától, mely az Universal-gyárban készült s 1669 méter hosszú,

6. „Földalatti Páris I.“ című, „A lélekrabló“ alcímű 5 felvonásos drámától, mely a berlini Progress-gyárban 1921. évben készült s 1389 méter hosszú (Magyar Progress),

7. „Földalatti Páris II.“ című, „A szenvedések útján“ alcímű 5 felvonásos drámától, mely a berlini Progress-gyárban készült s 1498 méter hosszú (Magyar Progress),

8. „A szerelmes inas“ (Atlantic) 2 felvonásos vígjátéktól, mely a Karfiol-gyárban 1921. évben készült s 649 méter hosszú,

9. „Borzalmak éjszakája“ (Tuchten Jenő) 6 felvonásos drámától, mely a Rex-gyárban 1920. évben készült s 1831 méter hosszú,

10. „Szerelem rabjai“ (Oberländer) 6 felvonásos drámától, mely a Femina-gyárban 1921. évben készült s 1581 méter hosszú,

11. „Az utolsó órában“ (Általános Mozgóképipari r.-t.) 5 felvonásos drámától, amely a Schürzel-gyárban 1921. évben készült s 1600 méter hosszú,

12. „Egy óra átka“ (Edison) 5 felvonásos drámától, mely 1636 méter hosszú,

13. „Moziszinész“ (Royal) 1 felvonásos vígjátéktól, mely a Nordisk-gyárban 1918. évben készült s 320 méter hosszú,

14. „II. Lajos“ (Radius) 5 felvonásos drámától, mely a Lenka-gyárban 1920. évben készült s 2012 méter hosszú.

Budapest, 1922. évi február hó 17-én.

Horváth Elek s. k.,
elnök, minisiteri tanácsos.

96.

A m. kir. belügyministernek 3,000/1922. B. M. int. számú rendelete.

Az állam biztonságára vagy a társadalmi rend és béke szempontjából, valamint a közbiztonságra veszélyes, aggályos és gyanus, ugyszintén gazdasági okokból káros egyének rendőri felügyelet alá helyezése, őrizetbe vétele és internálása tárgyában kiadott 4,352/1920. B. M. int. sz. rendelet módosítása és kiegészítése.

(Valamennyi vármegye alispánjának, valamennyi m. kir. államrendőrségi kerületi főkapitányának és a budapesti m. kir. államrendőrség főkapitányának.)

Az internálási eljárás tárgyában 1920. évi március hó 27-én 4,352/1920. int. B. M. szám alatt kiadott rendelet¹⁾ módosítása, illetőleg kiegészítéseképen a következőket rendelem:

1. §.

Mindazokkal szemben, akik a lakó-, illetőleg tartózkodási helyükről való kitiltás és internálás végett eljárás alá vonatnak (4,352/1920. int. B. M. sz. rendelet 2. §.), őrizetbevételt — az alábbi esetek kivételével — csak a belügyminister rendelhet el. A rendőrhatóságok azonban kötelesek az internálási eljárás megindításakor az eljárás alá vont egyént azonnal rendőri felügyelet alá helyezni és azt az internálási határozat ministeri jóváhagyásáig is szigorú felügyelet alatt tartani. Ily esetekben a rendőri felügyelet elrendelésére az elsőfokú rendőrhatóságok is jogosultak.

2. §.

Őrizetbevételt az internálási eljárás során a rendőrhatóságok az internálási határozat jóváhagyása előtt a következő esetekben kötelesek a 4,352/1920. int. B. M. számú rendelet 2. §-ában megjelölt egyénnel szemben is alkalmazni:

a) ha az eljárás alá vont egyén magatartása miatt az állam biztonsága, a társadalmi rend, valamint a belső béke szempontjából vagy azért veszélyes, illetőleg nyilvánvalóan aggályos, mert az u. n. tanácsköztársaság idején terrorcsapat tagja, vagy agitátor volt, vagy mert akár nyílt, akár titkos izgatásával a magyar nemzeti állam rendjének, belső békéjének és a fennálló társadalmi rendnek megbontására törekszik;

b) ha oly egyén ellen indul meg az eljárás, aki a közrend szempontjából veszélyes, aggályos vagy gyanus (rovottmultú, büntetett, tolvaj, csavargó stb.), valamint, aki a gazdasági életünkre káros (árdrágítók, lánckereskedő, csempész, munkakerülő stb.) és internálása a további káros üzelvei meggátlása végett közérdekből indokolt,

c) végül ha az eljárás alá vont egyén oly bűncselekményt követett vagy követ el, amely előzetes őrizetbevételét a folyamatba teendő bünvádi eljárás érdekében egyébként is szükségessé teszi, vagy ha az eljárás tartamára elrendelt rendőri felügyelet ideje alatt szökést kísérelne meg, vagy a rendőri felügyelettel kapcsolatban előírt korlátozó rendelkezéseket egyébként megszegné.

¹⁾ B. K. 1920. évf. 570. lapon.

3. §.

Mindazokat az 1. §. alá tartozó egyéneket, akik az ellenük czidőszerint folyamatba tett internálási eljárás során előzetes őrizetbe vétettek, amennyiben a 2. §-ban meghatározott esetek egyike sem forog fenn, a rendőrhatóságoknak azonnal szabadlábra kell helyezni, ezeket azonban az internálási határozat ministeri felülbírálásáig is rendőri felügyelet alá kell helyezni.

4. §.

A 4,352/1920. B. M. int. számú rendelet 2. §-a alapján a rendőri felügyelet alá helyezést ezentúl oly egyénekkal szemben kell csak elrendelni, akiknél oly gyanuok merülnek fel, amelyekből alaposan következtethető, hogy további magatartásuk rövid időn belül az internálási eljárás megindítását fogja szükségessé tenni.

Amennyiben a rendőri felügyelet alá helyezett egyénnek hivatalosan igazoltan rendes lakása, állandó, rendes foglalkozása van és továbbá magatartásáért munkaadója szavatosságot vállal, ha a szavatos feltétlenül megbízható és a rendőri felügyelet alatt állóval szemben az internálási eljárás megindítására időközben ok nem merült fel, a rendőri felügyeletet, illetőleg a jelentkezési kötelezettséget még abban az esetben is meg kell szüntetni, ha annak időtartama aránylag rövid volt. Ezeket a rendőri felügyelet alól ily módon felmentett egyéneket azonban a 4,352/1920. B. M. int. számú rendelet 16. §-a alapján mindaddig, amíg az rendőri szempontból indokolt, megfigyelés alatt kell tartani, velük szemben azonban más korlátozó intézkedés nem alkalmazható, mint az, hogy külföldre szóló útlevelet csakis az elsőfokú rendőrhatóság külön engedélyével szerezhetnek és külföldre csak ilyen engedély megadása esetén távozhatnak. Erre a korlátozásra az érdekeltet a rendőri felügyeletet megszüntető határozatban mindenkor figyelmeztetni kell.

5. §.

Elrendelem, hogy a másodfokú rendőrhatóságok hatóságuk területén a 4,352/1920. B. M. int. számú rendelet 2. §-a alá tartozó, rendőri felügyelet alá helyezett egyének ügyeit, a fentiek értelmében saját hatáskörüikben haladéktalanul felülvizsgálat alá vegyék és ha az említett feltételek fennforognak, a rendőri felügyelet megszüntetése iránt intézkedjenek. E rendeletem alapján hozandó felmentő határozatok jóváhagyásomat nem igénylik, ezeknek egy-egy példányát azonban hozzám nyilvántartás végett mindenkor fel kell terjeszteni.

6. §.

A 4,352/1920. B. M. int. számú rendeletnek a jelen rendelettemmel ellenkező rendelkezései hatályukat veszti. Az internálási eljárás alkalmazásáról szóló egyéb rendeletek továbbra is változatlanul érvényben maradnak.

E rendeletem azonnal hatályba lép.

Budapest, 1922. évi február hó 10-én.

A minister helyett:

Nádossy s. k.,
országos főkapitány.

95.

A m. kir. belügyministernek 68,192/1921. B. M. számú rendelete.**Engedély megadása a »Lignosit S.« nevű robbantószer részére.**

A „Lignosit S.“ nevű és 81 rész amonsalétrom, 17 trinitrotoluol és 2 rész takarmánylisztből vagy fűrészporból álló robbantószernek, mely az 1921. évi augusztus hó 4-én fogatosított szakértői vizsgálat eredménye szerint veszély nélkül kezelhető, jelen összetételében lövésre magában nem használható s így lőszernek nem tekinthető, forgalomba hozatalára, vasuton és hajón való szállítására az engedélyt — a fennálló s ezentúl megállapítandó biztonsági szabályok megtartásának feltétele és az alábbi külön kikötések mellett — ezennel megadom.

A külön feltételek a következők:

1. A „Lignosit S“ csak töltényalakban hozható forgalomba.
2. A töltényeket légmentesen elzárt bádogdobozban és ezeket tartós fatartályokba szorosan kell csomagolni. A praffin- vagy ceresinfürdőbe mártott töltények legalább 0.5 mm. lemezpapirból készült burkolattal csomaggá is egyesíthetők. Nem paraffinált töltények is hozhatók forgalomba, ez esetben azonban a töltények legfeljebb 2.5 kilogramm súlyig legalább 0.5 mm. vastag lemezpapirból készült burkolattal csomaggá egyesítendőek és ceresin- vagy gyantabevonattal teljesen légmentesen elzárandók. A paraffinált, valamint a nem paraffinált töltényeket tartalmazó csomagokat legalább 10 mm. vastagságú, erős, tömör, biztosan elzárt fatartályokba szorosan kell becsomagolni.
3. Egy tartály tartalma legfeljebb 50 kg. lehet.
4. A tartályokat oly ragaszbárcákkal kell ellátni, amelyek „Lignosit S.“ az egy csoportba tartozó amonsalétrom robbantószer megjelölését, a szállításra vonatkozó ministeri engedély keltét és számát és a gyártás idejét tartalmazzák. A bárcákat akként kell az egyes tartályokra ráragasztani, hogy azok a tartály felnyitásánál elszakíttassanak.
5. Minden egyes tartályt a gyárnak olvasható lenyomatát tartalmazó ólompecsétjével kell elzárni. A tartályon annak felnyitására és lezárására vonatkozólag rövid utasításnak kell lenni.
6. A „Lignosit S.“ vizen úgy gyors- mint teherárúként, vegyes vagy teherhajókkal további korlátozás nélkül szállítható azzal a feltétellel azonban, hogy ugyanazon a hajón robbantógyutacs egyidejűleg nem továbbítható.

7. A robbantószernek vasuton való szállítását illetőleg az általam egyidejűleg megkeresett kereskedelemügyi m. kir. minister ur által fognak a szükséges intézkedések megtételni, ezt megelőzőleg azonban tartozik engedélyes a készítmény pontos megjelölését, a gyár nevét és cégét, a gyártás idejét, a ministeri szállítási engedély keltét és számát tartalmazó hirdetményeket (ragaszokat) 25—25 példányban ott bemutatni. Bemutatni köteles továbbá a tartályokon alkalmazandó ólompecsétkekből is 25 darabot.

8. Minden költség, mely az előirt rendszabályoknak ellenőrzéséből származik, engedélyes cég által viselendő.

9. A robbantószernek forgalombahozatalánál a fentiekől eltérő minden önkényszerű változtatás vagy a fennálló szabályok és határozmányok bármily irányban való be nem tartása az engedély visszavonását vonja maga után, önként értetődően, hogy a cégnek ezenfelül felelőssége teljes mértékben megmarad.

Budapest, 1921. évi augusztus hó 9-én.

A minister rendeletéből:

Tomcsányi s. k.

ministeri tanácsos.

KÖZLEMÉNYEK.

Községalakulások.

A m. kir. belügyminister Szabolcs vármegyébe kebelezett Kotaj község határához tartozó „Kotaji szőlők” nevezetű határrésznek önálló nagyközséggé alakulását megengedte és az új község nevét ideiglenesen „Nyírszölős” nevében állapította meg. (99,859. 1921. M. M. sz.)

A m. kir. belügyminister Szabolcs vármegyébe kebelezett Ajak kisközségnek nagyközséggé való átalakulását megengedte. (112,086/1921. B. M. sz.)

A m. kir. belügyminister Vas vármegyébe kebelezett Rábahídvég kisközségnek nagyközséggé alakulását megengedte. (109,886/1921. B. M. szám.)

A m. kir. belügyminister Heves vármegyébe kebelezett Ludas kisközségnek nagyközséggé való átalakulását megengedte. (114,445/1921. B. M. szám.)

A m. kir. belügyminister Somogy vármegyébe kebelezett Iharosberény kisközségnek nagyközséggé való átalakulását megengedte. (111,628/1921. B. M. sz.)

A m. kir. belügyminister Zala vármegyébe kebelezett Óhid kisközségnek nagyközséggé alakulását megengedte. (357/1922. B. M. sz.)

KÜLÖNFÉLÉK.

A „Magyar Katona” című időszakai sajtótermék további megjelenésének megtiltása.

A m. kir. belügyminister a Budapesten Dávid Ferenc kiadásában és szerkesztésében megjelenő „Magyar Katona” című időszakai sajtótermék további megjelenését és terjesztését az ország belső rendjének és közbiztonságának érdekeit veszélyeztető tartalma miatt a 6,357/1920. M. E. számú rendelet alapján megtiltotta. Nevezett lap ugyanis 1921. évi december 4-iki számának „Frustra” című cikke a felekezetek közötti béke megbontására irányul. Egyébként is katonai szaklap jellege dacára politikai irányú közleményeivel a hadsereg és karhatalmi szervezetek fegyelmét lazítja meg és így az ország belső rendjének és közbiztonságának érdekeit veszélyezteti. (13,842/1922. B. M. sz.)

— **Postai szállítási jog megvonása.** A kereskedelemügyi minister 51,055/1922. VIII. számú rendeletével a Wienben az „Uj Harcos“ szerkesztésében és kiadásában megjelent következő sajtótermékektől, úgymint a Benkő Ervin név alatt megjelent: „Egy uri fiú története“ című, továbbá az ifjómunkás-könyvtár 1. számaként megjelent Rudas László: „A kommunista forradalom alapelvei“ című, 2. számaként megjelent: „Mit akar a kommunista ifjómunkás Internationale“ című, 3. számaként megjelent Lenin: „A proletárfjúság feladatairól“ és 4. számaként megjelent: „Döntések ki a határköveket“ című sajtótermékből, valamint a wieni Arbeiter-Buchhandlung magyar osztálya kiadásában megjelenő Rácz László: „A ruthén dolgozók és a világforradalom“ című röpirattól, az ugyancsak Wienben Elbemühl kiadásában megjelenő: „Ifjómunkás Internationale“ című és a Prágában Fuchis Imre kiadásában megjelenő: „Fiatal kommunista“ című folyóirat sajtótermékek postai szállítási jogát megvonta. (166/922. B. M. res. sz.)

— **Adománygyűjtési engedély.** A m. kir. belügyminister az 1921. évi 4,686. szám alatt kelt rendeletével a vallás- és közoktatásügyi miniszterrel egyetértőleg megengedte, hogy az alsónémedii ref. egyház temploma és tanítói laképülete kijavításához szükséges anyagi eszközök megszerzése céljából 1922. évi február hó 15-től hat havi időtartamon át az ország területén megbizottja, Garay Zsigmond alsónémedii lakos útján egy gyűjtőkönyvvvel pénzadományokat gyűjthessen. ((4,686/1922. B. M. sz.)

SZEMÉLYI HIREK.

Elismerés tudtadása.

A *Kormányzó Úr Ő Főméltósága* az 1922. évi január hó 19-én kelt magas elhatározásával a m. kir. belügyminister előterjesztésére kegyesen megengedni méltóztatott, hogy egy embernek a vízből bátor és áldozatkész magatartással véghezvitt kimentéseért *Schartner György* városi pénztárnok, szentendrei lakosnak elismerése tudtul adassék.

Főispáni felmentések és kinevezések.

A *Kormányzó Úr Ő Főméltósága* 1922. évi február hó 4-én kelt magas elhatározásával a m. kir. belügyminister előterjesztésére *Halasy Józsefet*, Borsod és Gömör és Kis-Hont vármegyék főispánját ettől az állásától buzgó szolgálatainak elismerése mellett saját kérelmére felmenteni és *Borbély-Maczky Emil* nemzetgyűlési képviselőt Borsod és Gömör és Kis-Hont vármegyék főispánjává kinevezni méltóztatott.

A *Kormányzó Úr Ő Főméltósága* 1922. évi február hó 7-én kelt magas elhatározásával a m. kir. belügyminister előterjesztésére *Lippich István* Jász-Nagykun-Szolnok vármegye főispánját ettől az állásától buzgó szolgálatainak elismerése mellett saját kérelmére felmenteni és *Almásy Sándor* főszolgabíró Jász-Nagykun-Szolnok vármegye főispánjává kinevezni méltóztatott.

A *Kormányzó Úr Ő Főméltósága* 1922. évi február hó 16-án kelt magas elhatározásával a m. kir. belügyminister előterjesztésére *dr. Zsembery Istvánt*, Sopron vármegye és Sopron szabad királyi város főispánját ettől az állásától buzgó szolgálatainak elismerése mellett saját kérelmére felmenteni és *Fertsák Jenő* nemzetgyűlési képviselőt Sopron vármegye és Sopron szabad királyi város főispánjává kinevezni méltóztatott.

Kormánybiztosok felmentése.

A m. kir. kormány *Guillaume Árpád* tábornok és *Almásy Sándor* kormánybiztosokat ezen tisztségüktől buzgó szolgálataik elismerése mellett felmentette.

Belügyministeriumi számvevőségi kinevezések.

A m. kir. belügyminister a m. kir. belügyministeri számvevőséghez *Gaál Endre* Kolozsvárról menekült városi helyettes főszámvevőt ministeri számvevőségi tanácsossá, *Dobrovoczky Béla* ideiglenes minőségű m. kir. posta- és távirda számtisztet, *Nagy Lajos* Szatmárnémetiből menekült városi helyettes számtisztet és *Szmollény Nándor* Keveváráról menekült adóhivatali ellenőrt ideiglenes minőségben ministeri számtisztekké nevezte ki.

BELÜGYI KÖZLÖNY

KIADJA A MAGYAR KIRÁLYI BELÜGYMINISTERIUM.

MEGJELENIK RENDSZERINT MINDEN VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Egész évre hatóságok és hatósági közegek részére 110, magánosok részére 160 korona.

CHEQUE-SZÁMLA SZÁMA: 15,700.

TARTALOM.

TÖRVÉNYEK.

	Lap
1922 : II. t.-c. Az Országos Gazdasági Munkáspénztár részére járó díjaknak, valamint a pénztár által kifizetendő segélyeknek szabályozásáról	405
1922 : III. t.-c. A m. kir. honvédségről szóló 1921 : XLIX. t.-c. egyes rendelkezésének kiegészítéséről és módosításáról	406
1922 : IV. t.-c. A »katonatisztek, továbbá állami és más köztisztviselők gyermekeinek nevelő-intézeteiről« szóló 1921 : XLIV. t.-c. módosításáról	410
1922 : V. t.-c. Az állami erdőőrzési szolgálatban alkalmazottak létszámáról és szolgálatuk feltételeiről	410
1922 : VI. t.-c. A közszolgálati tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek és szülőtlen árvák) anyagi helyzetének javítása, valamint egyes állami bevételek fokozása tárgyában	412
1922 : VII. t.-c. A m. kir. állami rendőrség és a m. kir. csendőrség létszámának, kiegészítési módjainak és felfegyverzésének megállapításáról	419
1922 : VIII. t.-c. A m. kir. vámőrség és a m. kir. pénzügyőrség létszámának, kiegészítési módjainak és felfegyverzésének megállapításáról	421
1922 : X. t.-c. A m. kir. honvéd tisztképzésről	423
1922 : XI. t.-c. A trianoni békeszerződés katonai rendelkezései között foglalt egyes tilalmak és korlátozások végrehajtásáról	426
1922 : XII. t.-c. Az 1884 : XVII. t.-cikkbe iktatott ipartörvény módosításáról	434
1922 : XIV. t.-c. A m. kir. folyamőrség szervezéséről, létszámának kiegészítési módjainak és felfegyverzésének megállapításáról	483

RENDELETEK.

1,900/1922. M. E. sz. A közszolgálatban álló tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek és szülőtlen árvák) rendkívüli segélyének folytatólagos engedélyezése és felemelése	486
2,075/1922. M. E. sz. A trianoni békeszerződés 168., 175. és 176. cikkeiben felsorolt ingóságok bejelentéséről és zár alá vételéről szóló 11,165/1921. M. E. számú kormányrendelet kiegészítése	491
2,140/1922. M. E. sz. A vármegyei alkalmazottaknak kiegészítő pótlékban való részesítése	492

A 118. és 122. számú körrendeletek mellékletként is közöltetnek.

	Lap
2,141/1922. M. E. sz. A községi és körjegyzők, valamint a segédjegyzők kiegészítő pótlékban részesítése	495
26,555/1922. F. M. sz. A kávéfélék forgalmának szabályozása	497
51,251/1922. F. M. sz. Az osztrák határhoz közeledő vasutállomáshoz irányított hasított körmű és egyptás állatoknak kirakás alkalmával való állatorvosi vizsgálata, az állatforgalomnak az osztrák határszélen való fokozottabb ellenőrzése és az állatkisempészet megakadályozása	499
1841/1922 - 65,199/1922. F. M. sz. A vértetű kötelező irtása	502
65,222/1922. F. M. sz. Az osztatlan közös legelőekben és a nyomásgazdálkodásban érdekelt birtokosságok vagyon- és ügykezelése	504
502/1922. N. M. M. sz. Az italmérésnél és italelárusításnál követendő egészségügyi rendszabályok, az ezek áthágására kiszabandó büntetések és az orvosrendőri felügyelet gyakorlása	507
5,800/1921. P. M. sz. Azoknak a közszolgálatban álló tisztviselőknek és egyéb alkalmazottaknak (nyugdíjasoknak, özvegyeknek és szülőtlén árváknak) kedvezményes árú tüzelőanyaggal való ellátása tárgyában, akiknek a kedvezményes ellátásra való igényjogosultsága 1921. évi szeptember hó 1-én vagy valamely későbbi időpontban állott be	524
500/1922. P. M. sz. A közszolgálatban álló tisztviselőknek és egyéb alkalmazottaknak (nyugdíjasoknak, özvegyeknek és szülőtlén árváknak) kedvezményes árú ruhaszövettel való ellátása	530
690/1922. P. M. sz. A magyar államadósságok és az azokat terhelő vagyonváltásról szóló 1921 : XXVI. t.-c. 7. §-ának részben való végrehajtása	542
25,498/1922. P. M. sz. A háború előtt felvett magyar államadósság megjelölésére és a külföldiek tulajdonát alkotó címletek megjelölése ellen óvás emelésére megszabott határidő meghosszabbítása	550
33,287/1922. P. M. sz. Az 1922 : VI. t.-cikknek a közigazgatási beadványok illetékét felemelő 9. és 10. §-ai és 11. §-a végrehajtása	551
11922 - 22,924/1922. B. M. sz. Az United States Lines newyorki hajóstársaság részére kivándorlók szállítására adott engedély	556
30,305/1922. B. M. sz. A városi közigazgatási tisztviselők illetményeinek pótlékkal kiegészítése	557
105,900/1921. B. M. sz. A m. kir. állami rendőrség részére rendszeresített hivatali egyenruha viselése tárgyában 1921. évi július hó 21-én 63,515/1921. B. M. szám alatt kibocsátott rendelet kiegészítése	560
28,000/1922. B. M. sz. A kivételes esetekben adandó zárórameghosszabbítások engedélyezése	561
114,867/1921. B. M. sz. A »Társadalomtudomány« című folyóirat ajánlása	562

KÜLÖNFÉLÉK.

Helyesbítés	563
Másolatoknak a m. kir. Országos Levéltárból felek részére való kiadása tárgyában alkotott szabályzat	563
Az útlevélkényszer alól való mentesítés kiterjesztése	565
M. kir. államrendőrkapitányság felállítása	565
A »Mértékügyi közlemények« ajánlása	566
A »Tiszántúli Hírlap« című politikai napilap utcai terjesztésének megtiltása	566
Mihályi Imre glenfieldi lakos »Bucszúzó és beköszöntő« című felhívása postai szállítási jogának megvonása	566
A »Hír« című napilap megjelenésének és terjesztésének engedélyezése	566
A »Világ« című politikai napilap utcai terjesztésére adott engedély hatályának meghosszabbítása	566

2267. sz.
1922. évi törv.

TÖRVÉNYEK.

1922 : II. törvénycikk.

Az Országos Gazdasági Munkáspénztár részére járó díjaknak, valamint a pénztár által kifizetendő segélyeknek szabályozásáról.

(Kihirdetett az »Országos Törvénytár«-ban 1922. évi február hó 22. napján.)

Emlékeztül adom ezennel mindenkinek, akit illet, hogy Magyarország nemzetgyűlése a következő törvénycikket alkotta:

1. §.

Felhatalmaztatik a m. kir. földművelésügyi minister, hogy a kötelező balesetbiztosítás alá eső mezőgazdasági cselédek után a munkaadó által az 1900 : XVI. t.-c. 8. §-a alapján fizetendő hozzájárulási díjakat, valamint az 1902 : XIV. t.-c. 25. és 26. §-ai és az 1912 : VIII. t.-c. 5. §-a alapján kötelező balesetbiztosítás alá eső gazdasági munkásoknak és az Országos Gazdasági Munkáspénztár rendkívüli tagjainak tagsági díjait, továbbá a pénztár által kifizetendő segélyeket rendelettel szabályozhassa.

2. §.

Ez a törvény kihirdetésének napján lép életbe.

E törvénycikk kihirdetését ezennel elrendelem, e törvénycikket, mint a nemzet akaratát, mind magam megtartom, mind másokkal is megtartatom.

Kelt Budapesten, ezerkilencszázhuszonkettedik évi február hó tizenkilencedik napján.

Horthy Miklós s. k.,
Magyarország kormányzója.

Gróf Bethlen István s. k.,
m. kir. miniszterelnök.

637.
1406. sz.
1922. évi törvénycikk.

1922 : III. törvénycikk.

A m. kir. honvédségről szóló 1921 : XLIX. t.-c. egyes rendelkezésének kiegészítéséről és módosításáról.

(Kihirdetett az »Országos Törvénytár«-ban 1922. évi február hó 22. napján.)

Emlékeztül adom ezennel mindenkinek, akit illet, hogy Magyarország nemzetgyűlése a következő törvénycikket alkotta:

1. §.

Az 1921 : XLIX. t.-c. 2. §-a a következő rendelkezéssel egészített ki:

Ez a létszám, amelyet semmi körülmények között sem szabad felemelni, következőképpen oszlik meg: 1,750 fő tisztt, 2,334 fő altisztt és 30,916 fő legénység. A m. kir. honvédségi Ludovika Akadémia hallgatói a m. kir. honvédség legénységi létszámába számítanak.

2. §.

Az 1921 : XLIX. t.-c. 4. §-a első bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

A m. kir. honvédség szervezete az 1921 : XXXIII. törvénycikkben becikkelyezett Trianoni békeszerződés katonai rendelkezéseiben (V. Rész I. cím) megállapított keretek között állapítandó meg.

3. §.

Az 1921 : XLIX. t.-c. 5. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

A m. kir. honvédség kizárólag önkéntes jelentkezők fölvétele útján alakul és egészített ki.

4. §.

Az 1921 : XLIX. t.-c. 7. §-a első bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

A m. kir. honvédség tisztikara kizárólag hivatásos tisztekből áll. A m. kir. honvédség tisztjeit, a rendszeresített létszámon belül (2. §.) mutatkozó szükséghez képest, minden rendfokozatban a honvédelmi miniszter előterjesztésére az államfő nevezi ki és lépteti elő.

5. §.

Az 1921 : XLIX. t.-c. 8. §-a a következő új bekezdéssel egészített ki:

A szabadságolt viszonyban levő egyének a m. kir. honvédség katonai erejének létszámához (2. §.) tartoznak.

6. §.

Az 1921 : XLIX. t.-c. 9. §. e) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

e) A m. kir. honvédségi Ludovika Akadémia eredményes elvégzése.

7. §.

Az 1921 : XLIX. t.-c. 12. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

A m. kir. honvédség kiegészítése általában a törvényhatóságok útján történik, azonban a légénységi állományba belépni óhajtó egyének közvetlenül a csapattesteknél is jelentkezhetnek felvételre.

A honvédelmi minster a törvényhatóságokkal kellő időben közli az önkéntes jelentkezés alapján felveendő egyének számát. A törvényhatóságok kötelesek a m. kir. honvédségnek önkéntes jelentkezés útján való kiegészítését fogyanatosítani.

8. §.

Az 1921 : XLIX. t.-c. 13. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

Az önként jelentkezők megvizsgálását a m. kir. honvédség képviselőjéből, mint elnökből, egy közigazgatási tisztviselőből és egy katonaeorvosból alakított állandó avatóbizottságok végzik.

9. §.

Az 1921 : XLIX. t.-c. 14. §-a a következőkép módosítatik:

1. A §. első és második bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

A katonai hatóság az önként jelentkezőt testi alkalmasságának megállapítása esetében 8 héten belül értesíti arról, hogy a m. kir. honvédség kötelékébe fölvetetik-e.

Az önként jelentkező egy hónapi próbaszolgálatra válik kötelezetté, amely az előbbi bekezdésben említett értesítéstől számít.

2. A §. negyedik bekezdésének első mondata hatályát veszti.

10. §.

Az 1921 : XLIX. t.-c. 16. §-a első bekezdésének első mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

A szolgálati kötelezettség idejét a bevonulás napjától kell számítani.

11. §.

Az 1921 : XLIX. t.-c. 18. §-a második bekezdése folytatólag a következő rendelkezéssel egészítettetik ki:

Az elbocsátás elhalasztásával azonban a m. kir. honvédség katonai erejének létszáma (2. §.) fel nem emelhető.

12. §.

Az 1921 : XLIX. t.-c. 19. §-a a következőképen módosítatik, illetőleg egészítettetik ki:

1. a §. második és utolsó bekezdése hatályát veszti,

2. a megmaradó négy bekezdés a következő új ötödik és hatodik bekezdéssel egészítettetik ki:

A m. kir. honvédség kötelékéből a szolgálati kötelezettség letelte előtt bármely okból való elbocsátás tekintetében a honvédelmi minster határoz.

A m. kir. honvédség kötelékéből a szolgálati kötelezettség letelte előtt bármely okból elbocsátott egyének (tisztek, altisztek és legénységi állományú egyének egyaránt) száma évenként nem haladhatja meg az egyes állományok létszámának (2. §.) huszadrészét. Amennyiben az elbocsátások száma ezt az arányt erőhatalom következtében meghaladja, a huszadrészen felüli hiányt pótolni nem szabad.

13. §.

Az 1921 : XLIX. t.-c. 21. §-a következőképen egészítették ki:

A §. szövegébe „szabadságoltak“ szó után beillesztetik a „(8. §.)“ utalás.

14. §.

Az 1921 : XLIX. t.-c. 30. és 31. §-a következőképen egészítették ki:

a 30. §. első bekezdésébe: „kötelező katonai szolgálat“ szavak elé, második bekezdésébe: „kötelezett egyén“ szavak elé és a 31. §. első bekezdésébe: „kötelezett oly egyén“ szavak elé beillesztetnek a következő szavak: „önkéntes vállalkozása folytán“.

15. §.

Az 1921 : XLIX. t.-c. 33. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

A jelen törvényben meghatározott büntettek, vétségek és kihágások akkor is a jelen törvény értelmében büntetendők, ha külföldön követték el.

16. §.

Az 1921 : XLIX. t.-c. 37. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

A m. kir. honvédség tisztikara 1922. évi július hó 1-éig kizárólag a volt hivatásos tisztek sorából egészíthető ki.

Az ekként felvett tisztek közül azoknak a szolgálati kötelezettsége, akik harmincnyolcadik életévüket még nem töltötték be, legalább negyvenedik életévük betöltéséig, azoké pedig, akik harmincnyolcadik életévüket már betöltötték, a m. kir. honvédség kötelékébe a jelen törvény alapján történt fölvételüktől számított legalább két évi időtartamra terjed.

17. §.

Az 1921 : XLIX. t.-c. 38. §-a következőkép módosítatik:

1. a §. első bekezdése hatályát veszti;

2. a §. második bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

A m. kir. honvédség legénységi állományába 1922. évi december hó 31-ig felvett egyének szolgálati kötelezettségének idejébe (8. §.) a felvételük előtt teljesített tényleges katonai szolgálat idejét be kell számítani.

18. §.

Az 1921 : XLIX. t.-c. 40. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

A honvédelmi minister felhatalmaztatik, hogy a jelen törvény életbelépésekor hadkötelezettség alapján a m. kir. honvédségnél vagy közbiztonsági szolgálatban tényleges katonai szolgálatot teljesítő egyének fokonként való elbocsátását rendelettel szabályozza.

19. §.

Az 1921 : XLIX. t.-c. 41. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

A m. kir. honvédség igazgatási teendőinek ellátásánál alkalmazott polgári tisztviselők minden tekintetben kizárólag a polgári hatóságok és polgári büntető bíraskodás alá tartoznak. Sem egyenruhát, sem fegyvert nem viselhetnek, semmiféle katonai kiképzésben vagy gyakorlatban részt nem vehetnek, parancsnoklási joguk nincs.

A csapatokat csak orvosok, állatorvosok és számvivők követhetik.

20. §.

Az 1921 : XLIX. t.-c. 44. §-a helyébe — a hozzátartozó Függelék hatályon kívül helyezésével — a következő rendelkezés lép:

Ez a törvény kihirdetésének napján lép életbe s életbelépésével hatályukat veszti a következő törvénycikkek:

az 1912 : XXX. t.-c. a véderőről,

az 1912 : XXXI. t.-c. a honvédségről,

az 1914 : VIII. t.-c. a közös haderő fenntartásához szükséges ujonclétszámnak és a honvédség fenntartásához szükséges ujoncjutaléknak új megállapításáról,

az 1886 : XX. t.-c. a népfölkelésről,

az 1888 : XVIII. t.-c. a tartalékosoknak és póttartalékosoknak béke idején tényleges szolgálattételre kivételes visszatartásáról, illetőleg behívásáról,

az 1890 : XXI. t.-c. a katonai behívási parancs iránt tanusított engedetlenség és az erre csábítás megbüntetéséről,

az 1882 : XI. t.-c. a mozgósítás esetében behívott állandóan szabadságoltak, tartalékosok, póttartalékosok, honvédek és egyéb jogosultak gyámolnélküli családjainak az 1880 : XXVII. t.-c. 5. §-a alapján nyújtandó segély módozatairól,

az 1912 : LXIX. t.-c. a lovak és járművek szolgáltatásáról.

Hatályukat veszti továbbá minden egyéb törvénynek a mozgósításra, vagy a hadiszolgáltatásokra vonatkozó minden rendelkezései, valamint minden a most említett kérdéseket szabályozó, eddig még hatályon kívül nem helyezett rendelet vagy parancs is.

A jelen §-ban említett rendelkezések hatályban léte alatt keletkezett jogviszonyok és elkövetett bűncselekmények tekintetében ezek a törvények, rendeletek és parancsok továbbra is alkalmazást nyernek.

21. §.

Ezt a törvényt a honvédelmi minister hajtja végre, aki egyúttal felhatalmaztatik, hogy az 1921 : XLIX. törvénycikket a jelen törvényben foglalt módosítások és kiegészítések szerint helyesbített egységes szerkezetben kiadhassa.

E törvénycikk kihirdetését ezennel elrendelem, e törvénycikket, mint a nemzet akaratát, mind magam megtartom, mind másokkal is megtartatom.

Kelt Budapesten, ezerkilencszázhuszonkettedik évi február hó tizenkilencedik napján.

Horthy Miklós s. k.,
Magyarország kormányzója,

Gróf Bethlen István s. k.,
m. kir. miniszterelnök.

1922 : IV. törvénycikk.

A »katonatisztek, továbbá állami és más köztisztviselők gyermekeinek nevelőintézeteiről« szóló 1921 : XLIV. t.-c. módosításáról.

(Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1922. évi február hó 22. napján.)

Emlékezetül adom ezennel mindenkinek, akit illet, hogy Magyarország nemzetgyűlése a következő törvénycikket alkotta:

1. §.

Az 1921 : XLIV. törvénycikk szövege az alábbiak szerint módosittatik:

Az 1. §. szövegében előforduló „és honvédelmi ministerek vezetése, illetőleg rendelkezése alatt“ szövegrész törlendő s ennek helyébe irandó: „vezetése alatt“;

A 8. §. szövege törlendő s e helyett a következő szöveg lép:

„Jelen törvény kihirdetése napján lép érvénybe. Végrehajtásával a pénzügyi és a vallás- és közoktatásügyi, továbbá — a volt katonai iskolai alapítványok kezelése tekintetében — a honvédelmi ministerek bizatnak meg.“

2. §.

Jelen törvény végrehajtásával a vallás- és közoktatásügyi minster bizatik meg, aki az érdekelt ministerekkel egyetértőleg jár el.

E törvénycikk kihirdetését ezennel elrendelem, e törvénycikket, mint a nemzet akaratát, mind magam megtartom, mind másokkal is megtartatom.

Kelt Budapesten, ezerkilencszázhuszonkettedik évi február hó tizenkilencedik napján.

Horthy Miklós s. k.,

Magyarország kormányzója.

Gróf Bethlen István s. k.,

m. klr. minisiterelnök.

1922 : V. törvénycikk.

Az állami erdőőrzési szolgálatban alkalmazottak létszámáról és szolgálatuk feltételeiről.

(Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1922. évi február hó 22. napján).

Emlékezetül adom ezennel mindenkinek, akit illet, hogy Magyarország nemzetgyűlése a következő törvénycikket alkotta;

1. §.

Az állami erdőőrzési szolgálatban alkalmazottak létszáma 624 főt meg nem haladhat.

2. §.

Állami erdőőrzési szolgálatra végleges minőségben csak erdészeti szolgálatra alkalmas, büntetlen előéletű, 24. életévét betöltött olyan magyar állampolgár alkalmazható, aki az 1879 : XXXI. törvénycikkben meghatározott szakminősítéssel bir.

3. §.

A létszám kiegészítése önkéntes jelentkezés útján történik.

4. §.

Az 1. §. alapján alkalmazott erdőőrök szervezetébe újonnan belépők hat évi szolgálatot kötelesek vállalni, amelybe a katonai szolgálatban eltöltött időből legfeljebb három év számítható be.

Azok az alkalmazottak ellenben, akik az erdőőrök szervezetében tisztviselőkké vannak kinevezve, husz évi szolgálatra kötelesek, amelybe a katonai szolgálatban vagy bármely más állami alkalmazásban eltöltött időből legfeljebb tíz év számítható be.

Az állami erdőőrzési szolgálatban alkalmazottak nyugalomba helyezésére ezentúl is kizárólag az 1912 : LXV. törvénycikk rendelkezései irányadók.

5. §.

Az állami erdőőrzési szolgálatban alkalmazottak a szolgálati és fegyelmi szabályok, úgyszintén az illetmények tekintetében ugyanazoknak a törvényeknek és szabályoknak rendelkezései alá tartoznak, mint az államnak egyéb — hasonló minőségű — alkalmazottjai.

Ehhez képest az említett alkalmazottak önként vállalt köteles szolgálatuk (4. §.) letelte előtt csakis a vonatkozó szolgálati szabályok értelmében bocsáthatók el, úgy azonban, hogy létszámuknak évenként legfeljebb egyhuszad részét szabad megfelelő pótlás mellett elbocsátani. Az említett arányt meghaladó ily elbocsátásokból eredő hiány nem pótolható.

6. §.

Az állami erdőőrzési szolgálatban alkalmazottak löfegyver gyanánt hivatásuk gyakorlata közben személyük megvédelmezése és dúvadak irtása céljából egy vadászfegyverrel, továbbá hadifegyvernek nem tekinthető rövid pisztollyal szerelhetők fel.

7. §.

Az állami erdőőrzési szolgálatban alkalmazottak kizárólag polgári szolgálatot teljesítenek s ezért őket katonai gyakorlatban való részvétel céljából összevonni nem szabad.

8. §.

Ez a törvény kihirdetésének napján lép életbe s végrehajtásáról a földművelésügyi minister gondoskodik.

E törvénycikk kihirdetését ezennel elrendelem, e törvénycikket, mint a nemzet akaratát, mind magam megtartom, mind másokkal is megtartatom.

Kelt Budapesten, ezerkilencszázhuszonkettedik évi február hó tizenkilencedik napján.

Horthy Miklós s. k.,
Magyarország kormányzója.

Gróf Bethlen István s. k.,
m. kir. miniszerelnök.

1922 : VI. törvényeikk.

A közszolgálati tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek és szülőtlen árvák) anyagi helyzetének javítása, valamint egyes állami bevételek fokozása tárgyában.

(Kihirdetett az »Országos Törvénytár«-ban 1922. évi február hó 25. napján).

Emlékeztül adom ezennel mindenkinek, akit illet, hogy Magyarország nemzetgyűlése a következő törvényeket alkotta:

I. FEJEZET.

1. §.

Felhatalmaztatik a kormány, hogy a közszolgálati tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek és árvák), valamint a hivatásos állományból származó katonai nyugdíjas havidíjasok, nyugdíjas továbbszolgáló altisztek, özvegyek és árvák részére az 1921 : XLVI. t.-c. 1. §-ának első bekezdése alapján engedélyezett rendkívüli segélyeknek mérvét 1922. évi február hó 1-jétől kezdve a jelenlegi összegeknek 100%-ával felemelhesse. Erre a célra az 1921/22. költségvetési évben összesen 850 millió korona hitel bocsátatik a kormány rendelkezésére.

Felhatalmaztatik továbbá a kormány, hogy a m. kir. honvédség, a m. kir. folyamórség, a m. kir. csendőrség, a m. kir. vámórség és a m. kir. államrendőrség tényleges szolgálatban álló tagjai részére az 1921 : XLVI. t.-c. 1. §-ának második bekezdése alapján engedélyezett átszervezési, karhatalmi és készenléti együttes pótdíjaknak az összegeit, kizárólag az olyan egyénekre nézve, akik nem részesülnek a m. kir. honvédség toborzott tagjait megillető zsoldos illetményekben vagy a jelen szakasz harmadik bekezdése alapján megállapított illetményekben, 1922. évi február hó 1-jétől kezdve felemelhesse. Az 1921 : XXXV. t.-c.- alapján átmeneti viszonya helyezett egyének ilyen pótdíját nem lehet felemelni. Az átszervezési, karhatalmi és készenléti együttes pótdíjaknak felemelésére az 1921/22. költségvetési évben összesen 33 millió korona hitel bocsátatik a kormány rendelkezésére.

Felhatalmaztatik végül a kormány, hogy a m. kir. folyamórség, a m. kir. csendőrség, a m. kir. vámórség és a m. kir. államrendőrség altisztjeinek és legénységi állományú egyéneinek illetményeit 1922. évi február hó 1-jétől kezdve a m. kir. honvédség toborzott tagjait megillető zsoldos illetményeknek alapul vétele mellett újból megállapithassa. Erre a célra az 1921/22. költségvetési évben 117 millió korona hitel bocsátatik a kormány rendelkezésére.

2. §.

A m. kir. kereskedelemügyi minster felhatalmaztatik, hogy az államvasuti alkalmazottaknak az 1907 : L. t.-c. kiegészítő részét képező B) táblázatban megállapított csoportosítását a pénzügyministerrel egyetértőleg módosithassa, illetőleg hogy az ebbe a táblázathoz tartozó alkalmazottakat 1922. évi február hó 1-jétől kezdve segédtszti B) és altiszti C) csoportokba sorozhassa. Az idézett törvényben a B) táblázatba tartozó csoportokra vonatkozó minden hivatkozás, 1922. évi február hó 1-jétől kezdve, a C) táblázatba tartozó csoportokra is vonatkozik.

3. §.

Az 1922 : I. t.-c. 24. §-ában említett esetekben, az idézett szakasz második bekezdése szerint eszközözlendő szabályszerű elbánás alá vonás alatt, a nyugalomba helyezést vagy végkielégítést kell érteni.

Hivatalból, vagyis az illetőknek kérelme nélkül, a rájuk nézve érvényben álló jogszabályok szerint járó szabályszerű ellátási díjakkal nyugalomba kell helyezni a szóbanforgó esetekben azokat a tisztviselőket és egyéb alkalmazottakat, akik a szabályszerű elbánás alá vonás napjáig számítva már betöltötték azt a legkisebb szolgálati időt, amely a rájuk nézve érvényben álló jogszabályok szerint az állandó ellátásnak (nyugdíjnak) folyósításához szükséges.

Azokat a tisztviselőket és egyéb alkalmazottakat, akik a szabályszerű elbánás alá vonás napjáig számítva még nem töltötték be ezt a legkisebb szolgálati időt, hivatalból vagyis az illetőknek kérelme nélkül végkielégíteni kell.

Végkielégítést kérhetnek továbbá — a nyugalomba helyezés helyett — az olyan tisztviselők és egyéb alkalmazottak is, akiket a jelen szakasznak második bekezdése szerint nyugalomba kellene helyezni.

A végkielégítésnek az összegét úgy a harmadik, mint a negyedik bekezdésben említett tisztviselők és egyéb alkalmazottak részére az általuk a tényleges szolgálatban utoljára élvezett beszámítható javadalmazásnak (fizetésnek, személyi pótléknak, stb.), valamint a háborús segélynek, a havi drágasági segélynek, továbbá a lakáspénznek és lakáspénzpótléknak félévi összegével kell megállapítani, ha a tényleg eltöltött szolgálati idő három évnél kevesebb; egy évi összegével, ha a tényleg eltöltött szolgálati idő három év vagy ennél több, de hat évnél kevesebb; két évi összegével, ha a tényleg eltöltött szolgálati idő hat év vagy ennél több, de tíz évnél kevesebb; három évi összegével, ha a tényleg eltöltött szolgálati idő tíz év vagy ennél több, de tizenöt évnél kevesebb; négy évi összegével, ha a tényleg eltöltött szolgálati idő tizenöt évnél több, de 20 évnél kevesebb és öt évi összegével, ha a tényleg eltöltött szolgálati idő 20 évnél több.

A közszolgálati tisztviselők és egyéb alkalmazottak egyes csoportjai részére létesített olyan külön nyugdíj- (nyugbér) intézetek (alapok, pénztárak stb.), amelyeknek tagjai között az 1922 : I. törvénycikknek 24. §-a alapján szabályszerű elbánás alá vonható tisztviselők és egyéb alkalmazottak vannak, kötelesek szabályzatukat (alapszabályukat stb.) a jelen törvény életbelépésének napjától számított hatvan napon belül a jelen szakaszban foglaltaknak megfelelően módosítani.

A szabályszerű elbánás alá vonás napja alatt azt a napot kell érteni, amely nappal a tényleges szolgálat megszűnik.

A szabályszerű elbánás alá vonást nem befolyásolja az a körülmény, hogy a tisztviselő vagy egyéb alkalmazott fegyelmi eljárás alatt áll, a végkielégítésnek az összegét azonban a fegyelmi eljárás jogerős befejezéséig, de legfeljebb 1922. évi december hó 31-ig nem szabad kifizetni. Amennyiben a fegyelmi eljárás 1922. évi december hó végéig jogerősen be nem fejeztetik, a végkielégítésnek az összegét a fegyelmi eljárás alatt álló tisztviselő vagy egyéb alkalmazott részére is ki kell fizetni. A fegyelmi eljárást a szabályszerű elbánás alá vonás után is le kell folytatni s amennyiben az illető annak eredményeként jogerős határozattal hivatalvesztésre ítéltetik, a részére megállapított nyug-

díjat annak a hónapnak a végével, a lakbérnyugdíjat és lakbérnyugdíjpótlékot pedig annak a naptári évnegyednek a végével, amelyben a jogerős határozat kelt, be kell szüntetni, a fentiek szerint kifizetett végkielégítést azonban nem lehet visszakövetelni.

Ha a jelen szakasz szerint végkielégített tisztviselő vagy egyéb alkalmazott az állami, az 1912 : LXV. törvénycikknek 2. és 3. §-ai szerint az állammal egyenlőnek tekintendő, továbbá az államvasuti vagy a vármegyei tényleges szolgálat kötelékébe ismét visszavéttetik, a végkielégítést megelőzőleg eltöltött szolgálati idejét a nyugellátás szempontjából be kell számítani. Abban az esetben azonban, ha a végkielégítéssel történt elbocsátás és az újabb alkalmazás között öt év még nem telt el, ennek a beszámításnak csak akkor lehet helye, ha a felvett végkielégítésből az illető annyi havi részletet térít vissza, ahány teljes hónapi újabb alkalmazásban töltött tényleges szolgálat a jelen szakasznak negyedik és ötödik bekezdésében említett fél, egy, kettő, három, négy, illetőleg öt évre esik. Amennyiben ez az időtartam az újabb szolgálatba lépés időpontjában már letelt, visszatérítésnek helye nincs.

A jelen törvény életbelépésének napjától kezdve az állami és az államvasuti szolgálat körében megüresedő állásokat mindaddig, amíg a jelen szakaszban foglaltak szerint szabályszerű elbánás alá vont tisztviselők és egyéb alkalmazottak között van olyan tisztviselő vagy egyéb alkalmazott, aki az illető állás betöltésére előképzettsége és korábbi szolgálat alapján alkalmas és érdemes és aki a tényleges szolgálat kötelékébe való visszavételét kéri, az illető állást elsősorban a szabályszerű elbánás alá vonás folytán nyugalomba helyezett, másodsorban pedig a szabályszerű elbánás alá vonás folytán végkielégített megfelelő tisztviselővel, illetőleg egyéb alkalmazottal kell betölteni.

A jelen szakasznak, valamint az 1922 : I. törvénycikk 24. §-ának rendelkezései nem nyernek alkalmazást azokra az ítélőbírákra és kir. ügyészekre, akik az 1920 : XX. törvénycikk hatálya alá tartoznak.

4. §.

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi minster felhatalmaztatik, hogy az államsegélyt élvező községi, hitfelekezeti, társulati és egyesületi tanári (tanárnői), tanítói (tanítónői) és óvónői rendszeresített állásokat felülvizsgálat alá vegye abból a szempontból, hogy a közgazdaság és az államháztartás változott viszonyai között állami segélyezésük, számbavéve egyrészt az állással egybekötött helyi javadalmazást, másrészt az állás fenntartásának kulturpolitikai szükségességét, továbbra is indokolt-e és hogy a felülvizsgálat eredményéhez képest állami támogatásban nem részesíthető állások után adott államsegélyt 1922. évi június hó végével beszüntesse. Az ilyen állások abban az esetben, ha utánuk a fenntartó újból államsegélyt kér, újonnan szervezett állásokként bírálandók el.

Az iskolafenntartó az államsegély megvonása következtében a tanítói állást csak a m. kir. vallás- és közoktatásügyi minster hozzájárulásával szüntetheti meg.

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi minster felhatalmaztatik továbbá arra, hogy a kezelése alatt álló közalapítványoknál rendszeresített állásokat felülvizsgálat alá vegye abból a szempontból, hogy az alapítványi birtokok csökkenése következtében feleslegessé vált állásokat 1922. évi július hó 1-jétől kezdve megszüntethesse.

A jelen szakaszban foglaltak alapján megszüntetendő állásokon alkalmazottakra nézve

az 1922 : I. törvénycikk 24. §-ában, valamint a jelen törvény 3. §-ában foglalt rendelkezések megfelelően alkalmazandók.

5. §.

Ha az állam valamely községi, hitfelekezeti, társulati vagy egyesületi iskolánál vagy óvodánál rendszeresített tanári (tanárnői), tanítói (tanítónői) vagy óvónői állás fenntartásához bármily címen évi 2,000 koronánál nagyobb összeggel járul hozzá, az illető álláson való alkalmazáshoz 1922. évi február hó 1-től kezdve a vallás- és közoktatásügyi minister jóváhagyása is szükséges.

6. §.

Felhatalmaztatik a kormány, hogy a világháborúban résztvett olyan állami, államvasuti és vármegyei tisztviselőknek, akik beigazolják, hogy legalább 12 hónapot töltöttek el arcvonalbeli szolgálatban vagy hadifogságban, illetőleg legalább 12 hónapot töltöttek el arcvonalbeli szolgálatban és hadifogságban együtt, valamint az olyanoknak, akik csak azért nem tölthettek el teljes 12 hónapot arcvonalbeli szolgálatban, mert olyan sebesülést szenvedtek, amely miatt arcvonalbeli szolgálatra alkalmatlanná váltak, továbbá az olyan állami, államvasuti és vármegyei tisztviselőknek, akik a világháborúban rokkantakká váltak és végül az 1881. évi január hó 1-je előtt született olyan állami, államvasuti és vármegyei tisztviselőknek, akik a világháborúban a hadrakelt seregnél legalább 3 éven át szolgáltak, nyugdíjba is beszámítható átmeneti pótlékot engedélyezzen.

Ennek az átmeneti személyi pótléknak az összege az állami rendszerű XI. és X. fizetési osztályokba tartozó tisztviselők részére évi 600 koronával, a IX. fizetési osztályba tartozó tisztviselők részére évi 1,000 koronával, a VIII. fizetési osztályba tartozó tisztviselők részére évi 1,200 koronával, a VII. fizetési osztályba tartozó tisztviselők részére évi 1,600 koronával és a VI., valamint az ennél magasabb fizetési osztályokba tartozó tisztviselők részére évi 3,600 koronával állapittatik meg. Ugyanilyen összegekkel állapittatik meg a nem állami rendszerű fizetési osztályokba (csoportokba) tartozó és az első bekezdésben említett feltételeknek megfelelő tisztviselők átmeneti személyi pótléka is, akikre nézve azonban azt, hogy az egyes fizetési osztályok (csoportok) az állami rendszerű fizetési osztályok közül melyiknek felelnek meg, az érdekelt minister a pénzügyministerrel egyetértőleg állapítja meg.

Az átmeneti személyi pótlékot a jelen szakasz első bekezdésében említett tisztviselők visszamenőleg 1919. évi január hó 1-jétől kezdve annyi éven át kapják teljes összegben, ahány hadiév beszámítására a rájuk nézve érvényben álló jogszabályok szerint igényük van. Ezeknek az éveknél eltelte után az átmeneti személyi pótlék a nyugdíjba beszámítható illetményeknek emelkedése esetén megfelelően csökkentendő, abban az esetben pedig, ha a nyugdíjba beszámítható illetmények összegének az emelkedése az átmeneti személyi pótléknak az összegét eléri, teljesen beszüntetendő.

A jelen szakasz első bekezdésében említett tisztviselőknek havi drágasági segélyét és rendkívüli segélyét azon az időtartamon belül, amelyen át a jelen szakasznak harmadik bekezdése értelmében átmeneti személyi pótlékot kapnak, úgy kell megállapítani, mintha abba a fizetési osztályba tartoznának, amely fizetési osztállyal annyi nyugdíjba

beszámítható illetmény (fizetés és személyi pótlék) jár, mint amennyi nyugdíjba beszámítható illetményt az illető tisztviselő fizetés, személyi pótlék és átmeneti személyi pótlék címén együttvéve kap.

A világháborúban résztvevő tisztviselőknek a jelen szakasz alapján nyújtandó illetménytöbbletek céljaira évi 20 millió korona hitel bocsátatik a kormány rendelkezésére.

II. FEJEZET.

7. §.

Az 1921 : XXXIX. törvénycikk 35. §-ának első bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„Az általános forgalmi adó kulcsa az adóalapnak 3%^a.”

A fent idézett 35. §. a következő rendelkezésekkel egészítették ki:

„(a) Az olyan szállítások vagy munkateljesítmények után, amelyeket még 1922. évi február hó 1-je előtt teljesítettek, azonban a szállítást vagy munkateljesítmény ellenértékét már e törvény életbelépte után fizették meg, csak 1·5% forgalmi adó fizetendő, ha a fizetés legkésőbb 1922. évi március hó 30-áig történt. Az 1922. évi április hó 1-jétől kezdve történt fizetések feltétlenül 3%-os adó alá esnek, bármikor történt a szállítás vagy a munkateljesítmény.

(a) Az 1921. évi szeptember hó 1-je előtt teljesített szállítások és munkateljesítmények forgalmi adó alá esnek, ha azok ellenértékét 1921. évi október hó 31-ike után fizették ki. Az adó kulcsa 1·5%, ha a fizetés 1922. évi február hó 28-áig történt, és 3%, ha a fizetés 1922. évi február hó 28-ika után történt.

Az 1921 : XXXIX. törvénycikk 36. §-ának első bekezdése a következőképpen módosul:

„(i) A törvényhatósági joggal felruházott és a rendezett tanácsú városok területén az ő közreműködésük mellett befolyt általános forgalmi adónak legfeljebb egyhatodrészét a pénzügyminiszter az illető városnak engedheti át.”

A vámköteles áruk behozatala alkalmával az 1921 : XXXIX. törvénycikk 38. §-a szerint fizetendő általános forgalmi adó kulcsa szintén 3%-ra emeltetik fel mindazon áruk után, amelyek 1922. évi március hó 1-én vagy ez után kerülnek vámkezelés alá.

8. §.

Az 1920 : XVI. törvénycikk 6. §-ának első bekezdése a következő rendelkezéssel egészítették ki:

„Felhatalmaztatik továbbá a pénzügyminiszter, hogy a kereskedelemügyi miniszterrel egyetérve az 5. §-ban felsorolt fényűzési tárgyak közül egyesekre nézve a fényűzési forgalmi adó kulcsát legfeljebb 20%-ra felemelhesse.”

Ugyanakkor felhatalmaztatik a pénzügyminiszter, hogy az 1920 : XVI., 1921 : XXXIX. és a jelen törvény végrehajtása gyanánt a törvényhozás újabb rendelkezéséig egységes végrehajtási utasítást adhasson ki az eljárásra vonatkozóan még az idézett törvények rendelkezéseitől eltérőleg is.

9. §.

Az 1920 : XXIV. törvénycikk 25. §-ának helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(1) A közigazgatási hatóságokhoz, hivatalokhoz, vagy ezeket képviselő hivatalos személyekhez intézett beadványokra, amennyiben az 1920. évi október hó 1-jéig érvényben volt jogszabályok szerint 50 fillérnél nem nagyobb összegű illetéket kellett leróni, 1922. évi március hó 1-jétől kezdve 5 koronát, ha az illeték 50 fillérnél több, de 1 koronánál kevesebb volt, 10 koronát, amennyiben pedig az illeték 1 K vagy annál több volt, az addigi illetéknek 20-szorosát kell leróni.

(2) A beadványokkal egyenlő elbánás alá esnek a beadványokat helyettesítő jegyzőkönyvek.

(3) A beadványok második és további példányaira, valamint az első példány második és további ivére 2 K illetéket kell leróni, ha az első példány első ivének illetéke 5 K és 5 koronát, ha az első példány első ivének illetéke az 5 koronát meghaladja.

(4) A beadványok felzetének illetéke 1 K, ha a beadvány 5 K és 2 K, ha a beadvány 5 koronánál nagyobb illeték alá esik.

(5) A mellékleti illeték minden egyes melléklet után ivenkint 1 K vagy 2 K aszerint, amint a beadvány 5 K vagy ennél nagyobb illeték alá esik.“

10. §.

A 9. §-ban foglalt azok a szabályok, amelyek az 1920 : XXIV. törvénycikk 25. §-ának első bekezdése helyébe lépnek, nem alkalmazhatók, hanem az alább megállapított illetékeket kell leróni a következő beadványok után:

1. Az árúk be-, ki- és átviteli engedélyejért beadott folyamodványok (ill. díjj. 8. tét.) :

a) 100 K illeték alá esnek, ha azoknak az árúknak értéke, amelyekre az engedély kiadását kéri, 100,000 koronánál nem több;

b) az érték minden további megkezdett vagy egész 100,000 koronája után az illeték 50—50 koronával több.

Az árú értékét a folyamodó köteles bejelenteni. Bejelentés hiányában az engedélyező hatóság az értéket becslés útján állapíthatja meg, joga van azonban az engedély kiadását a fél érték-bejelentéséig megtagadni. Az értéknek tudatosan helytelen bejelentése jövedéki kihágás.

2. A táncvigalmak, hangversenyek, stb. rendezése esetén az 1875 : XXV. törvénycikk 7. §-ában megállapított tételek helyébe a következő tételek lépnek:

ha a legmagasabb beléptidj	10 K-t meg nem halad		50 K,
„ „ „	10 „ meghalad, de	20 K-nál nem több	100 „
„ „ „	20 „ „ „	30 „ „ „	200 „
„ „ „	30 „ „ „	40 „ „ „	300 „
„ „ „	40 „ „ „	60 „ „ „	400 „
„ „ „	60 „ „ „	100 „ „ „	500 „
„ „ „	100 „ meghalad		600 K.

A művelődés előmozdítására szolgáló vállalatok ez alól az illeték alól mentesek. A mentesség kérdésében végső fokon a pénzügyminister határoz.

3. A névváltoztatást kérő beadványok illetéke 500 K.

4. A honosítás, községi kötelékbe való felvétel, vagy a községbe való letelepedés megengedését kérő beadványok illetéke 200 K.

Ha a községi kötelékbe való felvétel vagy a községben való letelepedés megengedését olyan egyén kéri, aki 1914. évi augusztus hó 1-je előtt már magyar állampolgár volt és az ország elszakadt részeiről kíván a békeszerződés szerint magyar uralom alatt maradt területen letelepedni, a beadvány csak 20 K illeték alá esik.

5. A hitbizomány felállítására, kiterjesztésére, felcserélésére, megváltoztatására és megterhelésére szükséges engedély egyezése címéből beadott kérvények 5,000 K illeték alá esnek.

6. Házassági akadály alól, továbbá az 1894 : XXXI. törvénycikk 113. §-ában meghatározott bizonyítvány felmutatása alól felmentést kérő beadványok 100 K illeték alá esnek. Ha egy kérvényben több akadály alól kérnek felmentést, az illetéket annyiszor kell leróni, ahány akadály alól felmentést kérnek.

7. Örökbefogadási szerződés kormányhatósági megerősítését kérő beadványok, ha az örökbefogadott nagykorú, 500 K illeték alá esnek.

8. A királyi kegyelemmel törvényesítést kérő beadványok illetéke 200 K.

9. Az 1912 : LIV. törvénycikk 101. §-ában meghatározott bizonyítványt kérő beadványok 500 K illeték alá esnek. Ha egy kérvényben több különálló jogszabályról kérnek bizonyítványt, az illetéket annyiszor kell leróni, ahány különálló jogszabályról a bizonyítványt kérik.

10. A közszolgálati tisztviselőknek és egyéb alkalmazottaknak (nyugdíjasoknak, özvegyeknek és árváknak) szolgálati viszonyból folyólag a felettes hatóságokhoz intézett beadványai — a közigazgatási bírósághoz intézett panaszok kivételével — illetékmentesek.

11. §.

Házassági akadály alól adott felmentés, továbbá az 1894 : XXXI. törvénycikk 113. §-ában meghatározott felmentés 200 K illeték alá esik.

12. §.

Ez a törvény kihirdetése napján lép életbe és azt a pénzügyminister hajtja végre.

E törvénycikk kihirdetését ezennel elrendelem, e törvénycikket, mint a nemzet akaratát, mind magam megtartom, mind másokkal is megtartatom.

Kelt Budapesten, ezerkilencszázhuszonkettedik évi február hó huszonkettedik napján.

Horthy Miklós s. k.,
Magyarország kormányzója.

Gróf Bethlen István s. k.,
m. kir. miniszerelnök.

1922 : VII. törvénycikk.

A m. kir. állami rendőrség és a m. kir. csendőrség létszámának, kiegészítési módjainak és felfegyverzésének megállapításáról.

(Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1922. évi február hó 25. napján.)

Emlékezetül adom ezennel mindenkinek, akit illet, hogy Magyarország nemzetgyűlése a következő törvénycikket alkotta:

1. §.

A magyar királyi állami rendőrség és a magyar királyi csendőrség tagjainak a száma a 12,000—12,000 főt egyik testületben sem haladhatja meg.

A csendőrség 12,000 főnyi létszámában legfeljebb 600 tiszt, a rendőrségében pedig legfeljebb 1,500 egyenruha és fegyverviselésre jogosított fogalmazói és felügyelői karbeli tisztviselő lehet.

A detektívek, továbbá az orvosok, a számvevőségi szak és a kezelési szak alkalmazottai (irodai alkalmazottak), a díjnokok, a szolgaszemélyzet, általában a rendőrség polgári ruhás, fegyvert nem viselő alkalmazottai nem számítanak bele a 12,000 főnyi létszámba. Ezek egyenruhát egyáltalán nem viselhetnek.

A csendőrségnél az orvosok, az irodai személyzet és a számvevőségnél, valamint a gazdaszat-kezelésnél alkalmazott személyzet nem számít bele a 12,000 főnyi létszámba.

Ezek nem viselhetnek sem egyenruhát, sem fegyvert.

2. §.

A magyar királyi állami rendőrség és a magyar királyi csendőrség személyzetének kiegészítése önkéntes jelentkezés alapján történik.

A csendőrség tisztjeinek és a rendőrségfogalmazói és felügyelő karbeli tisztviselőinek szolgálati kötelezettsége 20 évre terjed.

Ebbe az időtartamba a katonaságnál eltöltött előzetes szolgálatból legfeljebb 10 év számítható be. A csendőrségnél és a rendőrségnél eltöltött előző szolgálat időtartama teljes egészében beszámítható.

A legénységi állományhoz tartozó egyének szolgálati kötelezettsége 6 évre terjed. Ebben a katonaságnál eltöltött előző szolgálatnak legfeljebb 3 évi tartamát lehet beszámítani. A volt katonának tehát, ha a katonaságnál 3 évnél hosszabb időn át szolgáltak is, 3 évi szolgálati kötelezettséget kell vállalniuk, ha a csendőrséghez vagy a rendőrséghez belépnek.

Azoknak a csendőröknek és rendőröknek, akik a jelen törvény hatályba lépte idejében szolgálatban állanak, a szükséghez képest az előző bekezdések értelmében kell kiegészítő szolgálati kötelezettséget vállalniuk.

Azok, akik köteles szolgálati éveiknek letelte után tovább kívánnak szolgálni, szolgálatukat 1—1 évre terjedő kötelezettséggel folytathatják.

3. §.

Elvül szolgál, hogy azokon felül, akik szolgálati kötelezettségük letelte okából lépnek ki, a 12,000—12,000 főben megállapított létszámnak legfeljebb $\frac{1}{20}$ része bocsátható el évenként fegyelmi, családi vagy bármely más okból.

A létszám $\frac{1}{20}$ részét meghaladó hiány nem pótolható újabb felvételekkel. A jelen törvény hatálybaléptétől számított 12 hónapi időtartamon belül azonban a köteles szolgálati idő letelte előtt elbocsáthatók és az új felvételekkel pótolhatók száma elérheti a megállapított létszám $\frac{1}{10}$ részét.

Az elbocsátások véglegesek és az elbocsátottaknak minden kötelezettségük megszűnik volt testületükkel szemben. Róluk sem a csendőrségnél, sem a rendőrségnél semmiféle nyilvántartás nem vezethető.

Az így elbocsátottak önkéntes jelentkezés alapján ismét felvehetők. Háromévi szolgálati kötelezettséget kell vállalniok, ha előzőleg legalább három évet szolgáltak volt. Ellenkező esetben olyan időtartamra kell szolgálati kötelezettséget vállalniok, amely egész kötelezettségüket 6 évre kiegészítse.

4. §.

Lőfegyverül minden csendőr puskát vagy karabélyt viselhet. Azok, akik csak karddal vannak felszerelve, hadseregbeli ismétlőpisztollyal fegyverezhetők fel.

Hadifegyvernek nem tekinthető rövid pisztollyal vagy revolverrel az egész személyzet felszerelhető.

5. §.

A rendőrség tagjai lőfegyverül pisztolyt vagy revolvért viselnek.

A rendőri létszámnak $\frac{1}{20}$ része erejéig géppisztolyok szerezhetők be.

6. §.

Mind a csendőrség, mind a rendőrség részére a rendszeresített létszámoknak megfelelő számú lőfegyvereken felül pótlás céljára lőfegyverek felszerelési mennyiségének 15 százaléka tartható raktári készletben.

7. §.

Mind a magyar királyi állami rendőrség, mind a magyar királyi csendőrség minden tekintetben és kizárólag a magyar királyi belügyministernek van alárendelve.

8. §.

A csendőrségnél és a rendőrségnél jelenleg sorozás alapján szolgáló egyének ezeknél a testületeknél a belügyminister által külön rendelettel megállapítandó időpontig visszatartathatók.

Ezen az időponton túl egyetlen sorozás alapján szolgáló egyén sem lehet sem a csendőrség, sem a rendőrség létszámában, hacsak nem vállal a fentiek értelmében önkéntesen szolgálati kötelezettséget.

9. §.

Ezt a törvényt a belügyminister hajtja végre.

E törvénycikk kihirdetését ezennel elrendelem, e törvénycikket, mint a nemzet akaratát, mind magam megtartom, mind másokkal is megtartatom.

Kelt Budapesten, ezerkilencszázhuszonkettedik évi február hó huszonkettedik napján.

Horthy Miklós s. k.,
Magyarország kormányzója.

Gróf Bethlen István s. k.,
m. kir. miniszterelnök.

1922 : VIII. törvénycikk.

A m. kir. vámőrség és a m. kir. pénzügyőrség létszámának, kiegészítési módjainak és felfegyverzésének megállapításáról.

(Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1922. évi február hó 25. napján).

Emlékezetül adom ezennel mindenkinek, akit illet, hogy Magyarország nemzetgyűlése a következő törvénycikket alkotta:

1. §.

A m. kir. vámőrség egyenruha és fegyver viselésére jogosított tagjainak száma 4,500 főben, a m. kir. pénzügyőrség egyenruha és fegyver viselésére jogosított tagjainak száma pedig 3,000 főben állapittatik meg.

A vámőrség 4,500 főnyi létszámában legfeljebb 400 egyenruhát és fegyvert viselő tisztviselő, a pénzügyőrség 3,000 főnyi létszámában pedig legfeljebb 200 egyenruhát és fegyvert viselő tisztviselő lehet.

2. §.

A m. kir. vámőrség és a m. kir. pénzügyőrség személyzetének kiegészítése kizárólag önkéntes jelentkezés alapján történik.

3. §.

Ügy a m. kir. vámőri, mint a m. kir. pénzügyőri tisztviselők szolgálati kötelezettsége legalább 20 évre terjed. Ebbe az időtartamba a vámőrségnél, illetőleg a pénzügyőrségnél, valamint a katonaságnál eltöltött szolgálati évek beszámíthatók.

Az altiszti és legénységi állományhoz tartozó egyének szolgálati kötelezettsége 6 évre terjed, melybe a katonaságnál eltöltött szolgálati időből legfeljebb 3 év számítható be.

Ha valaki a vámőri vagy pénzügyőri altiszti állományból tisztviselővé neveztetik ki, az ily módon kinevezett egyén szolgálati kötelezettségének időtartama 20 évnél szintén nem lehet rövidebb és még az esetben is, ha altiszti minőségben 10 évnél hosszabb időt töltött el, tisztviselői minőségben még további 10 esztendőt köteles szolgálni.

Azok, akik köteles szolgálati éveik eltelte után tovább kívánnak szolgálni, szolgálatukat — legalább egy-egy évre terjedő kötelezettséggel — folytathatják.

4. §.

Azon vámőri és pénzügyőri tisztviselők, illetőleg az altiszti vagy legénységi állományhoz tartozó azon vámőrök és pénzügyőrök, akik ezen alakulatok valamelyikéből szolgálati kötelezettségük letelte előtt bocsáttatnak el, új kinevezés, illetőleg felvétel útján az 1. §-ban megállapított létszámnak évenként csakis $\frac{1}{20}$ (egyhuszad) része erejéig pótolhatók.

Az elbocsátás azokra vonatkozólag, akik fegyelmi úton bocsáttattak el, vagy pedig akár önhibájukból, akár önhibájukon kívüli okokból a vámőri vagy pénzügyőri szolgálatra teljesen alkalmatlanokká váltak, végleges. Az elbocsátottak a vámőrségnél, illetőleg pénzügyőrségnél újabb szolgálatra többé nem alkalmazhatók.

A jelen törvény életbeléptét követő első 3 éven át a vámőrségnek az 1. §-ban meghatározott 4,500 főnyi létszámában átmenetileg 600 egyenruhát és fegyvert viselő tisztviselő lehet, az évi fogyatéknak pótlása azonban ezen 3 éven belül is csak az 1. §-ban megállapított tisztviselői létszámmra nézve foglalhat helyet.

5. §.

Lőfegyverül minden vámőr a határszolgálatban puskát vagy karabélyt, a belső szolgálatban pedig rövid pisztolyt vagy revolvert viselhet.

A vámőrség fegyverzeti összfelszerelése 900 rövid pisztolyban vagy revolverben (tartalékolás kizárásával) és 3,767 puskában állapittatik meg, mely utóbbiban 7%-os tartalékolás is bele van számítva.

A pénzügyőrök csak rövid pisztollyal vagy revolverrel fegyverezhetők fel; fegyverzetük összállománya 2,250 darabnál több nem lehet.

Hadifegyver jellegével nem bíró pisztollyal vagy revolverrel úgy a vámőrség, mint a pénzügyőrség egész személyzete felszerelhető.

6. §.

Az évi fogyatéknak pótlására a jelen törvény 4. §-ában megállapított korlátozás mellőzhető az e törvény életbeléptét követő első évben, mikor is a bármely okból elbocsátott és az illető keretekbe helyettük kinevezhető, illetőleg felvehető egyének az 1. §-ban megállapított létszámnak $\frac{1}{10}$ -ét (egytizedét) tehetik ki; továbbá az e törvény életbeléptét követő első 3 év alatt abban az esetben is, ha a rendkívüli fogyatéknak abból áll elő, hogy az újonnan alkalmazottak közül azért kell többeket elbocsátani, mert az elméleti vagy a gyakorlati követelményeknek nem felelnek meg.

7. §.

A vámőrségnél az orvosok, továbbá a számviteli, élelmezési és anyagkezelő, valamint a szolgaszemélyzet nem számít bele az 1. §-ban megállapított 4,500 főnyi létszámba. Ezek nem viselhetnek sem egyenruhát, sem fegyvert.

8. §.

A vámőrségnél jelenleg sorozás alapján szolgáló egyének ennél a testületnél a pénzügyminister által a belügyi és honvédelmi ministerekkel egyetértően külön rendelettel

megállapítandó időpontig visszatartathatók. Ezen az időponton túl egyetlen sorozás alapján szolgáló egyén sem lehet a vámőrség létszámában, hacsak nem vállal a 2. §. értelmében önkéntes szolgálati kötelezettséget.

9. §.

Ugy a m. kir. vámőrség, mint a m. kir. pénzügyőrség minden tekintetben és kizárólag a m. kir. pénzügyministernek van alárendelve.

10. §.

Ez a törvény kihirdetése napján lép életbe s azt a m. kir. pénzügyminister hajtja végre.

E törvénycikk kihirdetését ezennel elrendelem, e törvénycikket, mint a nemzet akaratát, mind magam megtartom, mind másokkal is megtartatom.

Kelt Budapesten, ezerkilencszázhuszonkettedik évi február hó huszonkettedik napján.

Horthy Miklós s. k.,
Magyarország kormányzója.

Gróf Bethlen István s. k.,
m. kir. miniszerelnök.

1922 : X. törvénycikk.

A m. kir. honvéd tisztképzésről.

(Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1922. évi február hó 25. napján.)

Emlékezetül adom ezennel mindenkinek, akit illet, hogy Magyarország nemzetgyűlése a következő törvénycikket alkotta:

1. §.

A m. kir. honvédség harcos állományú hivatásos tisztisarjadékának kiképzése négy évfolyammal bíró és teljes ellátást nyújtó katonai főiskolában: a budapesti m. kir. Ludovika Akadémián történik. A többi katonai tisztképző iskola, mint ilyen, megszűnt s ezekről az 1921 : XLIV. törvénycikk intézkedik.

A Ludovika Akadémia hallgatói a m. kir. honvédség katonai erejének megállapított létszámában foglaltatnak, a m. kir. honvédség tényleges tagjaivá azonban csak felavatásukkor (5. §.) válnak.

Az egyes fegyvernemekhez kiképezendő hallgatók száma, valamint az egyes évfolyamokba felvehető hallgatók összlétszáma a tisztikarban évenként betölthető állások számához igazodik. Ezeket a létszámokat évenként a honvédelmi minister állapítja meg s a törvényhozás az évi költségvetésben hagyja jóvá.

2. §.

A m. kir. Ludovika Akadémia I-ső évfolyamába oly önként jelentkező magyar-honos ifjak vétetnek fel, akik a hadi szolgálatot életpályául választják, valamely hazai nyilvános középiskolában tett érettségi vizsgálat alapján a főiskolai tanulmányokra érettnak nyilváníttatnak, 17-ik életévüket már betöltötték, de 20-ik életévüket még túl nem haladták és kifogástalan erkölcsi magaviselet mellett, a katonai nevelésre testileg is alkalmasak.

A II-ik évfolyamba közvetlenül fölvehetők azok az ifjak, akik a sikeresen letett középiskolai érettségi vizsgálatuk után csapatnál legalább egy évet tényleg szolgáltak és a honvédség tisztképző főiskola I-ső évfolyamának tananyagát felölelő különbözeti vizsgálatot sikerrel leteszik, föltéve, hogy az előző bekezdésben előirt egyéb feltételeknek megfelelnek, továbbá ha fölvételük esetére írásbeli kötelező aláírása által a csapatnál nyert katonai rendfokozatukról és illetményeikről lemondanak s a Ludovika Akadémia hallgatói számára előirt szabályoknak minden tekintetben alávetik magukat.

A Ludovika Akadémiába közvetlenül csapatszolgálatból fölvevett hallgatók legénységi katonai szolgálati kötelezettsége tisztté való kinevezésükig érvényben marad.

A III. vagy IV. évfolyamba való közvetlen fölvételnek nincs helye.

3. §.

A felvett ifjak ellátási és kiképzési költségei részint az ezen célra létesített alapítványok jövedelméből, részint a felvett ifjak hozzátartozói által, részint pedig az államkincstár által fedeztetnek.

Államköltséges helyekre a következő öt csoportban említett személyek törvényes vagy törvényesített fiait vehetők fel, ha úgy az ellátásra kötelezett, mint a felveendő egyén vagyoni viszonyainál fogva neveltetési támogatásra szorul:

1. a magyar királyi honvédség tényleges állományú, továbbá nem tényleges állományú volt hivatásos, végül rokkantsági ellátásban részesülő tisztjei, lelkészei és tisztviselői (a volt m. kir. nemzeti hadsereg, cs. és kir. közös hadsereg és haditengerészet magyar honossággal bíró, nyugállományú vagy rokkantsági ellátásban levő volt hivatásos tisztjei, lelkészei és tisztviselői a m. kir. honvédség hasonló állású egyéneivel egyenlő elbírálás alá esnek);

2. azok a magyar állampolgárok, akik mint tiszték, katonai lelkészek, vagy katonai tisztviselők a tartalékban, a szolgálaton kívüli viszonyban, vagy pedig mint népfőkelő tiszték (tisztviselők) legalább összesen 10 éven át tényleges katonai szolgálatot teljesítettek;

3. a legalább 10 év óta szolgáló és a nyugdíjazott udvari és állami tisztviselők;

4. a legalább 10 év óta szolgáló és a nyugdíjazott törvényhatósági tisztviselők;

5. a legalább 10 év óta szolgáló és a nyugdíjazott más köztisztviselők.

A fenti öt csoportban felsoroltak közül — tekintet nélkül a csoportra és az esetleg megkövetelt 10 évi katonai, vagy tisztviselői szolgálati időre — elsőbbség illeti meg azokat a pályázókat:

- a) akiknek atyja a háborúban az ellenség előtt elesett, vagy harctéri sebesülés folytán, vagy a hadifáradalmak következtében halálozott el;
- b) a teljes árvaságra jutott pályázókat;
- c) az apátlan, azután az anyátlan árvákat;
- d) akinek atyja a harctéren, vagy a katonai szolgálatban megrokkant; végül
- e) akiknek atyja legalább 2 évig a harc vonalban szolgált.

4. §.

Felhatalmaztatik a honvédelmi minister, hogy a katonai nevelési célokra létesített alapítványok közül azokat, melyek a magyar állam rendelkezésére állanak vagy fognak állani, a m. kir. Ludovika Akadémia, valamint a m. kir. honvéd és cs. és kir. közös hadseregbeli nevelő- és képzőintézetekből az 1921 : XLIV. t.-c. alapján szervezett nevelőintézetek között — az illető alapító oklevelekben foglalt rendelkezések figyelembevételével, az alapító vagy jogutódai meghallgatása és a bemutatási jognak újabb egyetértőleges szabályozása mellett — feloszthassa, illetőleg átalakíthassa, esetleg teljes megszüntetésük iránt megfelelően intézkedhessék.

5. §.

A honvéd tisztképző főiskolán tisztekké kiképzettek elvileg évenként Szent István király napján avattatnak fel és soroztatnak a m. kir. honvédségbe. Ez alkalommal írásbeli kötelezöt irnak alá arról, hogy legalább 20 egymást követő esztendőn át tényleges szolgálatot teljesítenek.

6. §.

A magyar állam birtokában megmaradt volt honvéd nevelő- és képzőintézetek annak idején történt felállításnál és átalakításnál, valamint berendezésénél és felszerelésénél felmerült költségek fedezésére az 1897 : XXIII. törvénycikk alapján vagy régebben felvett kölcsönöknek az évi költségvetésbe beállított törlesztési részletei ezentúl is ott irányzandók elő.

7. §.

A honvéd tisztképző főiskola fentartásából felmerülő költségek, mint rendes kiadások, a Ludovika Akadémia általános alapjának s az 1872 : XVI. törvénycikk 5. §-a értelmében ezen alaphoz csatolt fölkelési póttjáruléki alap tőkéjének tiszta jövedelme pedig, mint rendes bevételek a honvédelmi tárca költségvetésében irányzandók elő. A honvédelmi minister a költségvetés előterjesztése alkalmával a honvéd tisztképzés állapotáról az országgyűlésnek évenként jelentést tesz.

8. §.

A m. kir. Ludovika Akadémiának átalakítása tekintetében az 1919. évi augusztus hó 7-ike óta jelen törvény életbeléptetéséig tett intézkedések jóváhagyatnak.

9. §.

Jelen törvény kihirdetése napján lép érvénybe és végrehajtásával a honvédelmi és a pénzügyminiszter bizatnak meg.

Egyidejűleg hatályát veszti a honvéd nevelő- és képzőintézetekről szóló 1897 : XXIII. törvénycikk. Az 1872 : XVI. t.-c. 5. §-a, mely a felkelési pótjárulési (konkurrenciális) alap fennmaradt tőkájének a Ludovika Akadémia alapjához való visszacsatolását mondja ki, továbbra is érvényben marad.

E törvénycikk kihirdetését ezennel elrendelem, e törvénycikket, mint a nemzet akaratát, mind magam megtartom, mind másokkal is megtartatom.

Kelt Budapesten, ezerkilencszázhuszonkettedik évi február hó huszonkettedik napján.

Horthy Miklós s. k.,
Magyarország kormányzója.

Gróf Bethlen István s. k.,
m. kir. miniszterelnök.

1922 : XI. törvénycikk.

A Trianoni Békeszerződés katonai rendelkezései között ioglalt egyes tilalmak és korlátozások végrehajtásáról.

(Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1922. évi február hó 25. napján.)

Emlékezetül adom ezennel mindenkinek, akit illet, hogy Magyarország nemzetgyűlése a következő törvénycikket alkotta :

Az 1921 : XXXIII. törvénycikkbe iktatott Trianoni Békeszerződés katonai rendelkezései (V. Rész I. Cím) között foglalt egyes tilalmak és korlátozások végrehajtása tárgyában a békeszerződés 140. cikke, valamint az 1921 : XXXIII. törvénycikk 2. §-a alapján a következők rendeltetnek :

I. FEJEZET.

Hadianyagok gyártásának, kivitelének és behozatalának korlátozása.

1. §.

Magyarországon hadianyagot csak a m. kir. honvédség, a m. kir. csendőrség, a m. kir. folyamőrség, a m. kir. államrendőrség, a m. kir. vámőrség, a m. kir. pénzügyőrség számára s azok szükségletének megfelelő mértékben szabad előállítani.

Az előbbi bekezdésben felsorolt szervezetek fegyverzet- és lőszerszükséglete, amely szükségletet semmi körülmények között sem szabad túllépni, a Trianoni Békeszerződés 113. és 114. cikkei alapján, illetőleg 107. cikkével kapcsolatban a következőkben állapítatik meg :

Fegyverzet, illetőleg lőszer megjelölése	Készletben tartható mennyiség (darab)						
	m. kir. honvé- ség	m. kir. csendőr- ség	m. kir. folyam- őrség	m. kir. állam- rendőrség	m. kir. vám- őrség	m. kir. pénzügy- őrség	összesen
	szükségletére						
Kézi lőfegyverek, karabélyok, szuronyok	40.250	13.110	650	—	3.766	—	57.776
Hadi pisztolyok	11.067	690	115	13.800	900	2.250	28.822
Gépfegyverek	525	—	35	—	—	—	560
Géppisztolyok	—	—	—	600	—	—	600
Lövegek a hozzájuk tartozó lővegtalppal	105	—	24	—	—	—	129
Aknavető	70	—	—	—	—	—	70
*) Lőszer kézfegyverek, kara- bélyok és gépfegyverek szá- mára	25,375.000	5,700.000	563.000	—	1,883.000	—	33,521.000
	10,000.000	1,114.000	196.600	—	352.000	—	11,662.600
*) Lőszer hadipisztolyok szá- mára	553.350	30.000	50.000	6,690.000	49.000	112.500	7,484.850
	481.150	30.000	5.000	1,050.000	49.000	112.500	1,727.650
*) Tüzérségi lőszer	105.000	—	19.000	—	—	—	124.000
	10.500	—	1.900	—	—	—	12.400
*) Aknavető lőszer	52.500	—	—	—	—	—	52.500
	3.500	—	—	—	—	—	3.500
*) Kézigránát	350.000	—	—	—	—	—	350.000
	175.000	—	—	—	—	—	175.000
Kard	3.706	690	115	13.800	900	2.250	21.461

*) Az alsó rovatokban feltüntetett számok az évente elfogyasztható mennyiségeket jelentik.

A Békeszerződés 115. cikkének második bekezdésében megállapított korlátok között vontesővű vadászfegyvereknek a rendes kereskedelmi szükségletnek megfelelő mértékben való gyártása meg van engedve.

A Békeszerződés 119. cikke értelmében nem szabad előállítani vagy gyártani lángvetőt, fojtó-, mérgező- vagy hasonló gázokat, valamint más hasonló folyadékokat vagy anyagokat, továbbá azok felhasználására vagy azok elleni védekezésre szolgáló készülékeket, végül páncélcsocsit, tankot vagy hadicélt szolgáló más hasonló gépet.

2. §.

1. A Békeszerződés 115. cikke értelmében az alább felsorolt hadianyagot csakis egy egységes vezetés alatt álló állami gyárban szabad előállítani:

1. ágyú, tarack és mozsár;
2. lövegtalp, csőelőrevívő készülék és ágyúk, tarackok és mozsarak felszerelési kellékei;
3. ágyú, tarackok és mozsarak löszere;
4. ágyúk, tarackok és mozsarak befejezett lövedék elemei;
5. aknavetők lövegtalpai és felszerelése;
6. aknavetők löszere;
7. minden vivő hadifegyver, gépfegyver (a pisztolyok közül hadifegyvernek tekintendő: 1. mindenféle kaliberű pisztoly, melynek csőve 10 cm.-nél hosszabb; 2. a csőhosszra való tekintet nélkül minden pisztoly, melynek kalibere 9 mm. vagy annál nagyobb);
8. kard, lándzsa, szurony;
9. mindenféle mintájú lőszer, vivő hadifegyver és gépfegyver részére;
10. katonai célzó, időzítési, távolságmérő és hangmérő készülékek;
11. katonai célú optikai készülékek;
12. kézi- és fegyvergránátok;
13. lőporok, robbantószerkezetek, a lövedékek töltésére;
14. a jelen jegyzékben előforduló minden fegyver alkatrészei és pótrészei;
15. különleges tüzéségi lőszerkocsik és fémből készült katonai kocsik.

A gyár üzemét akként kell megállapítani s gépi berendezését is akként kell keresztülvinni, hogy a gyártható mennyiségek az alábbi mennyiségeket meg ne haladják:

kézi lőfegyver, karabély, szurony	havonta	300 drb.
hadi pisztoly	„	80 „
gépfegyver	„	5 „
géppisztoly	„	5 „
löveg a hozzávaló talppal	évente	2 „
aknavető	„	2 „
lőszer, kézilőfegyver, karabély, gépfegyver,		
pisztoly és géppisztoly számára	munkanaponként	50,000 drb.
tüzéségi lőszer	„ „	40 lövésre
aknavető lőszer	„ „	10 „

2. Az állami hadianyaggyár fokozatosan és a következő részletekben állíttatik fel:

a) a jelen törvény életbelépésétől számított 1 hónapon belül a Süss Nándor-féle precíziós mechanikai és optikai gyár r.-t. állami kezelésbe átvétetik;

b) 1922. évi december hó 31-éig felépítendő és üzembehelyezendő Tétényben az állami hadianyaggyár gyutacsgyári és Csepelen a gyújtógyári része;

c) 1923. évi augusztus hó 1-éig később megállapítandó helyen felépítendő és üzembehelyezendő az állami hadianyaggyár lőporgyári része;

d) 1923. évi november hó 15-éig felépítendő és üzembehelyezendő Csepelen az állami hadianyaggyár ágyúgyári része;

e) 1923. évi december hó 31-éig felépítendő és üzembehelyezendő Csepelen az állami hadianyaggyár fegyvergyári része;

3. A jelen törvény életbelépésétől számított 6 hónapon át még hadianyagot a következő magánvállalatok állíthatnak elő:

fegyverzetet: a Magyar Fegyver- és Gépgyár r.-t. Budapesten;

lőszert: a Weiss Manfréd fémárúgyár r.-t. Budapesten;

lövegeket, aknavetőket: a m. kir. állami vasgyár Diósgyőrött;

lőport: a Lőporgyár r.-t. Magyaróváron;

kézigránátot: a Magyar Fémlemezipar r.-t. Budapesten;

gyujtót és gyutacsot: a Vadásztöltény-, Gyutacs- és Fémárúgyár r.-t. Budapesten.

Mindamellett a jelen törvény életbelépésétől számított egy hónap eltelte után hadianyagot az előbbi bekezdésben felsorolt magánvállalatok telepeinek csak azokban a részeiben és azokkal a gépeivel szabad gyártani, amely teleprészeket és gépeket az államkincstár meg fog vásárolni, illetőleg amely teleprészeket bérbe fog venni.

A jelen törvény életbelépésétől számított hat hónap letelte után a kérdéses magánvállalatoknak hadianyagot gyártó részeit állami kezelésbe át kell venni, s azokat a végleges hadianyaggyár megfelelő részeinek felállításáig a magánvállalatok üzemétől teljesen elkülönítve kizárólag állami kezelésben kell vezetni. Az állami hadianyaggyár egyes részeinek a jelen §. 2. pontjában előírt módon történt felállítása után, a megfelelő magánvállalatoknak állami kezelésbe átvett részei hadianyaggyártással többé nem foglalkozhatnak.

3. §.

A 2. §. 1. pontjának második bekezdésében említett gépek számát, valamint az egységes hadianyaggyár személyzetének létszámát a honvédelmi minister állapítja meg és a gépek jegyzékét, valamint a személyzeti létszámot a jelen törvény életbelépésétől számított hat héten belül a m. kir. honvédség Rendeleti Közlönyében kihirdeti. A gépi berendezés számán, valamint a személyzeti létszámban eszközlendő minden változtatást, legalább 14 nappal annak keresztülvitele előtt, ugyancsak ki kell hirdetni a m. kir. honvédség Rendeleti Közlönyében.

4. §.

A Békeszerződés 118. cikke értelmében tilos mindennemű fegyvernek, lőszernek és hadianyagnak Magyarországra behozatala, vagy Magyarországból kivitele.

A jelen §-szempontjából a következő eszközök és anyagok tekintetnek hadianyagnak :

1. mindenféle mintájú ágyú, tarack és mozsár ;
2. mindenféle mintájú lövegtalp, csőelőrevívő-készülék és ágyúk, tarackok és mozsarak felszerelési kellékei ;
3. mindenféle kaliberű ágyú, tarackok és mozsarak löszere ;
4. ágyúk, tarackok és mozsarak mindenféle kaliberű befejezett lövedékelemei ;
5. mindenféle kaliberű és mintájú aknavető, lövegtalpai és felszerelése ;
6. mindenféle kaliberű és mintájú aknavető löszere ;
7. minden vívő hadifegyver, minden mintájú gépfegyver, és szállítási eszközei
(a pisztolyok közül hadifegyvernek tekintendő : 1. mindenféle kaliberű pisztoly, melynek csöve 10 cm.-nél hosszabb ; 2. a csőhosszra való tekintet nélkül minden pisztoly, melynek kalibere 9 mm. vagy annál nagyobb) ;
8. kard, lándzsa, bajonett stb. ;
9. mindenféle mintájú löszervívő hadifegyver és gépfegyver részére ;
10. katonai célzó-, időztetési-, távolságmérő- és hangmérő készülékek ;
11. katonai megfigyelő kocsik, létrák és felszerelés ;
12. katonai célú optikai készülékek ;
13. kézi- és fegyvergránátok ;
14. katonai célú ártalmas folyékony gázok és azok elleni védőkészülékek ;
15. füstfejlesztő-, lángvető- és gázfejlesztő készülékek ;
16. lőporok, robbantószerkezetek a lövedékek töltésére ;
17. páncélkocsik, tankok és hasonló gépek ;
18. páncélvonatok ;
19. lövészárkok védő anyag ;
20. katonai hidak és azok építőanyaga ;
21. lőszer szállítására szolgáló különleges kocsik ;
22. katonai fényszórók ;
23. jelző- és világító rakéták ;
24. tábori drótnélküli táviróberendezések és mindenféle típusú katonai jeleket leadó-, felvevő- és felfogó készülékek ;
25. tábori telefonkészülékek ;
26. árkáskocsik ;
27. mozgó tábori konyhák ;
28. különleges tüzéségi vontatókocsik és katonai célokra átalakított gépkocsik ;
29. tábori mozgó kovácsműhelyek ;
30. tábori műhelyek, katonai jellegű tábori eszközök ;
31. szerszámok és különleges gépek, fegyverek és lőszer gyártására ;
32. katonai mintájú villamos- és hidrogén energiatermelő kocsik ;
33. tábori sütődék ;
34. a jelen jegyzékben előforduló mindennemű fegyver alkatrészei és pótrészei ;
35. kifejezetten katonai jellegű lőszerszámok ;
36. kifejezetten katonai jellegű ruházat és felszerelés személyek vagy alakulatok részére ;
37. minden a 11., 17., 21., 26., 27., 28., 29., 30., 32. és 33. tétel alatt nem foglalt gőrdülő katonai anyag.

II. FEJEZET.

Hadianyag tartásának, tanintézetek és egyesületek katonai célokra való felhasználásának megakadályozása.

5. §.

Mindennemű hadianyag birtoklásának tilalma.

A Békeszerződés 117. cikke következtében tilos bármely egyesületnek, szervezetnek, intézetnek vagy magán egyénnek fegyvert, töltényt és mindennemű más hadianyagot birtokában tartania, megvennie, vagy annak eladásával foglalkoznia.

Minden köztisztviselő, aki tudomással bír oly hadianyag, fegyver vagy lőszer létezéséről, amely a Trianoni Békeszerződés alapján jelen törvény értelmében a magyar haderő felfegyverzésére és felszerelésére engedélyezett mennyiséget meghaladja, köteles azt 24 órán belül az illetékes hatóságoknak bejelenteni.

6. §.

Iskolák, mindennemű szervezetek, intézmények, egyesületek stb. katonai kérdésekkel való foglalkozásának tilalma.

A békeszerződés 112. cikke értelmében :

1. tilos bárkinek fegyveres erőt felállítani, vagy oly szervezetet alkotnia, amely fegyveres erővé átalakítható, oly szervezetek felállításában részt vennie, amelyeket fel lehet fegyverezni, vagy erre a célra nyilvános vagy titkos szervezést előkészítenie. Ugyancsak tilos magánosoknak ily szervezetbe belépniök ;

2. tanintézetek, a m. kir. honvédségi Ludovika Akadémia kivételével, valamint bármely sport- vagy más egyesület, úgyszintén a posta, a vasutak és a villamosvasutak személyzete, vagy bármely más hasonló szervezet katonai kérdéssel nem foglalkozhatnak.

Ennek következtében :

a) katonai célokra semmiféle egyesület sem alakítható ;

b) tilos oly célokra, melyek csak fegyveres erő alkalmazásával valósíthatók meg, egyesületeket vagy bármely más név alatt bárminő polgári szervezetet alakítani ;

c) tanintézetek, a m. kir. honvédségi Ludovika Akadémia kivételével, társaságok, egyesületek, bármiféle szervezetek vagy intézetek katonai kérdésekkel nem foglalkozhatnak, ily kérdésekről vitákat nem rendezhetnek és közleményeket nem adhatnak ki, semmiféle katonai ügybe nem avatkozhatnak be, növendékeikkel vagy tagjaikkal katonai gyakorlatokat nem végeztethetnek, azokat katonai célból nem egyesíthetik vagy őket katonai alakulatokba nem szervezhetik.

7. §.

Bármily egyesület és mindennemű bármely más néven szereplő polgári szervezet csak a belügyminister, illetőleg a belügyministerrel egyetértőleg a fennálló törvények

értelmében arra illetékes más szakminister által láttamozott alapszabályok, szabályzatok, illetőleg szabályok alapján működhetik.

Ezeket a láttamozott alapszabályokon, szabályzatokon, illetőleg szabályokon kívül az egyesületek vagy bármely más néven szereplő polgári szervezetek semmiféle akár titkos, akár nyilvános alapszabályokkal, szabályzatokkal, illetőleg szabályokkal nem bírhatnak.

Bármely egyesület vagy mindennemű más néven szereplő polgári szervezet, amely a belügyminister, illetőleg a belügyminiszterrel egyetértőleg a fennálló törvények értelmében arra illetékes más szakminister által nem láttamozott alapszabályok, szabályzatok vagy szabályok alapján működik, valamint mindenki, aki ily egyesületbe vagy bármely más néven szereplő polgári szervezetbe belép, annak működésében vagy csak egy ülésén is részt vesz, vét a jelen §. rendelkezései ellen.

8. §.

Ez a rendelkezés mindennemű sport-, társadalmi és politikai, tudományos vagy más egyesületre, mindennemű iskolára vagy egyéb intézetre, mindennemű egészségügyi (vöröskereszt stb.), jótékonyági vagy más szervezetre és mindennemű sport-, politikai vagy más klubra egyaránt vonatkozik.

Minden köztisztviselő, akinek tudomása van valamely egyesületről, szervezetről, stb., mely a 6. és 7. §-ok rendelkezései ellenére működik és elmulasztja erről az illetékes hatóságokat 24 óra alatt értesíteni, e törvény értelmében büntetendő.

9. §.

A belügyminister, illetőleg a belügyminiszterrel egyetértőleg a fennálló törvények értelmében arra illetékes más szakminister által évente közzéteendő a hivatalos lapban a Magyarországon általa láttamozott alapszabályok alapján működő minden egyesület, intézet és klub jegyzéke. E jegyzéknek tartalmaznia kell az egyesületek stb. címét, székhelyét, valamint azok elnökeinek, alelnökeinek, titkárainak, pénztárnokainak és választmányi tagjainak névjegyzékét.

III. FEJEZET.

Büntető rendelkezések.

10. §.

Aki a jelen törvény 1., 2., 4. vagy 5. §-ában foglalt tilalmat megszegi, vagy aki részt vesz oly alakulatok felállításában, amelyek felfegyverezhetők, vagy aki csatlakozik egy ilyen fajta szervezethez, vagy egy a 6. §. alapján tiltott, vagy a 7. §-ban megállapított rendelkezésekkel összhangban nem lévő egyesülethez, amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és egy hónaptól két hónapig terjedhető elzárással és hater koronáig terjedhető pénzbüntetéssel bün-

tetendő. E kihágás miatt az eljárás a közigazgatási hatóságoknak mint rendőri büntető bíróságoknak, a m. kir. államrendőrség működési területén pedig az államrendőrségnek hatáskörébe tartozik.

11. §.

Aki a 6. §. első pontjában foglalt tilalom ellenére fegyveres erőt állít fel, vagy oly szervezetet alkot, amely fegyveres erővé átalakítható, vagy részt vesz oly szervezet felállításában, amely fegyveres erővé átalakítható, vagy erre a célra nyilvános vagy titkos szervezést készít elő, vagy mint valamely egyesület, szervezet vagy klub elnöke, alelnöke, pénztárnoka, titkára, igazgatója vagy választmányi tagja a jelen törvény 5., 6. vagy 7. §-ával összeütközésbe kerül, vétséget követ el s amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, hat hónaptól egy évig terjedhető államfogházzal és (egyénenként) húszezer koronától nyolcvanezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. A belügyminister, illetőleg a belügyministerrel egyetértőleg a fennálló törvények értelmében arra illetékes más szakminister a jelen törvény 6. vagy 7. §-a ellen vétő minden egyesületet, szervezetet, klubot, intézményt stb. feloszlát és vagyonát közcélokra lefoglalja, illetőleg fordítja.

A belügyministernek, illetőleg a belügyministerrel egyetértőleg a fennálló törvények értelmében a felügyeleti jog gyakorlására illetékes más szakministernek bármely feloszlátott egyesület vagy szervezet vagyona felett rendelkező határozata, vagy megkeresése a tulajdonjog telekkönyvi bekebelezésére is alkalmas közokiratnak tekintendő.

IV. FEJEZET.

Záró rendelkezés.

12. §.

Ez a törvény kihirdetése napján lép életbe. Életbelépésével hatályát veszti a jelen törvény rendelkezéseivel ellentétben álló minden törvényes intézkedés.

Ennek a törvénynek I. Fejezetét a honvédelmi minister, II. Fejezetét a belügyminister az érdekelt ministerekkel egyetértőleg, III. Fejezetét az érdekelt ministerek saját hatáskörükben hajtják végre.

E törvényeikk kihirdetését ezennel elrendelem, e törvénycikket, mint a nemzet akaratát, mind magam megtartom, mind másokkal is megtartatom.

Kelt Budapesten, ezerkilencszázhuszonkettedik évi február hó huszonkettedik napján.

Horthy Miklós s. k.,
Magyarország kormányzója.

Gróf Bethlen István s. k.,
m. kir. miniszerelnök.

1922 : XII. törvénycikk.

Az 1884 : XVII. t.-c.-be iktatott ipartörvény módosításáról.

(Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1922. évi február hó 25. napján.)

Emlékeztetül adom ezennel mindenkinek, akit illet, hogy Magyarország nemzetgyűlése a következő törvénycikket alkotta:

I. RÉSZ.

Az iparüzés.

I. FEJEZET.

Az iparüzés általános feltételei.

1. §.

A jelen törvény az iparüzés feltételei szerint az iparoknak következő csoportjait különbözteti meg:

- a) képesítéshez kötött iparok,
- b) engedélyhez kötött iparok,
- c) szabad iparok.

Az az ipar, amely kézműves jellegénél vagy a munka természeténél fogva csak megfelelő szakképzés és hosszabb gyakorlás útján sajátítható el s amelynek gyakorlása az ebben a törvényben megállapított szakképzettség igazolásához van kötve, képesítéshez kötött ipar.

Az az ipar, amelynek gyakorlása közszempontokból külön feltételek igazolásához kötött engedély elnyerésétől függ, engedélyhez kötött ipar.

Az olyan ipar, amelynek gyakorlása sem képesítéshez, sem engedélyhez kötve nincsen, szabad ipar.

2. §.

Magyarország területén minden önjogú egyén, amennyiben az e törvényben megállapított feltételeknek megfelel, az e törvényben meghatározott módon és korlátok között bármely ipart, ideértve a kereskedést is, bárhol önállóan gyakorolhat.

Kiskorúak tizennyolcadik életévüknek betöltése után, atyjuk, illetőleg gyámjuk gyámhatóságilag jóváhagyott beleegyezésével, önállóan üzemeltethetnek ipart.

3. §.

Külföldi honosok iparüzésének feltételei tekintetében a nemzetközi szerződések rendelkezései irányadók. Nemzetközi szerződés hiányában külföldi honosoknak az iparüzés megkezdése és gyakorlása megengedhető, ha igazolják, hogy saját államuk a magyar honosokkal szemben hasonló eljárást követ.

Azt, hogy az első bekezdésben említett viszonos eljárás feltétele egyes államok részéről fennforog-e, a kereskedelemügyi minster állapítja meg, aki az illető államok polgárait felmentheti az alól a kötelezettség alól, hogy a viszonos eljárás fennforgását esetről-esetre igazoják.

A viszonos eljárás igazolását azoknak az államoknak polgáraitól sem lehet kívánni, amely államok részéről a viszonos eljárás követése szerződéssel van biztosítva.

4. §.

Jogi személyek, a részvénytársaságokat és szövetkezeteket is ideértve, képesítéshez kötött ipart a kézműves jellegű iparüzés szokásos keretein belül nem üzhetnek. Nem vonatkozik ez a korlátozás a képesített iparosok által alapított ipari termelő szövetkezetekre és az államra, amelyek bármely képesítéshez kötött ipart, továbbá a fogyasztási szövetkezetekre, amelyek vendéglőipart üzletvezető alkalmazásával gyakorolhatnak. Községek képesítéshez kötött ipart a kézműves jellegű iparüzés szokásos keretein belül csak a közérdek által indokolt szükség esetében és csak a kereskedelemügyi minster előzetes jóváhagyásával üzhetnek.

Jogi személyek képesítéshez nem kötött ipart, továbbá a kézműves jellegű iparüzés szokásos keretein túl bármely képesítéshez kötött ipart is üzhetnek, ha üzletvezetőt (10. §.) alkalmaznak.

Közkereseti társaság és betéti társaság képesítéshez vagy engedélyhez kötött ipart csak abban az esetben üzhet, ha az illető ipar önálló gyakorlása tekintetében a jelen törvényben megállapított feltételeket a társaságnak az üzlet vezetésére jogosított valamelyik tagja saját személyében igazolja. Ha az üzlet vezetésével megbízott egyetlen tag elhal, vagy a társaság kötelékéből kiválik, a társaság köteles ezt a körülményt az iparhatóságnak nyolc nap alatt bejelenteni. Az iparhatóság megfelelő, de hat hónapnál nem hosszabb határidőt engedhet a társaságnak abból a célból, hogy ez alatt az idő alatt az üzlet vezetésére jogosult oly tagot jelentsen be, aki a megállapított szakképzettséget és az önálló iparüzésnek egyéb feltételeit saját személyében igazolja. Közkereseti, valamint betéti társaság szabad ipart üzletvezető (10. §.) alkalmazásával is üzhet.

5. §.

Az, akitől valamely ipar gyakorlásának jogát jogerős bírói ítélettel elvonták, iparigazolványt, illetőleg iparendélyt nem nyerhet olyan iparra, amelynek gyakorlása az ítélet célját meghiusitaná.

Az első bekezdésben foglalt tilalom hatálya az ítéletben megállapított időn túl nem terjedhet.

6. §.

Akit a bíróság vagy más hatóság jogerős határozattal a községből kitiltott, vagy az országból kiutasított, ipart sem személyesen, sem üzletvezető útján nem gyakorolhat. A kereskedelemügyi minster kivételes esetekben, az általa megállapítandó feltételek mellett, megengedheti, hogy a kitiltott, illetőleg az országból kiutasított egyén iparát üzletvezető útján gyakorolhassa.

7. §.

Az iparos halála után az általa gyakorolt ipart életben maradt házastársa a saját jogán és amennyiben az iparos után törvényes, törvényesített vagy örökbefogadott kiskorú gyermekek vagy unokák maradtak, egyszersmind ezeknek a jogán és ezek javára is újabb iparigazolvány, illetőleg iparendedély nélkül folytathatja, köteles azonban az üzlet átvételét az iparos halálától számított három hónap alatt az iparhatóságnak bejelenteni és ez alkalommal, az ebben a törvényben megállapított szakképzettség kivételével, mindazokat a kellékeket saját személyében igazolni, amelyeket a jelen törvény az illető ipar gyakorlásának előfeltételeképen megszab.

Ha az életben maradt házastárs az ebben a törvényben az illető ipar gyakorlására nézve megállapított szakképzettséggel nem rendelkezik, tanoncot csak abban az esetben tarthat, ha üzletvezető (10. §.) alkalmaz. Ez a korlátozás az elhunyt iparos életében szerződött tanoncokra nem vonatkozik.

Ha az életben maradt házastárs az illető ipar gyakorlására nézve a megállapított egyéb feltételekkel sem rendelkezik, az ipart csak üzletvezető (10. §.) alkalmazásával folytathatja.

Az elhunyt iparos iparát az életben maradt házastárs haláláig folytathatja. Nem szűnik meg ez a joga abban az esetben sem, ha új házasságra lép. Az elhunyt iparos törvényes, törvényesített vagy örökbefogadott kiskorú gyermekei vagy unokái javára az ipart csak ezeknek nagykorúvá válásáig lehet folytatni.

8. §.

Ha a meghalt iparos házastársat nem hagyott maga után, vagy ha az életben maradt házastárs utóbb meghal, vagy a 7. §-ban megállapított joggal élni nem kíván, az ipart a gyám, illetőleg az életben maradt házastárs az iparos törvényes, törvényesített vagy örökbefogadott kiskorú gyermekei vagy unokái javára, ezek nagykorúvá válásáig újabb iparigazolvány, illetőleg iparendedély nélkül folytathatja. A gyám, illetőleg az életben maradt házastárs köteles az üzletnek a kiskorúak javára történt átvételét, úgyszintén a kiskorúakra vonatkozó személyi adatokat az iparos halálától számított három hónap alatt az iparhatóságnak bejelenteni és ez alkalommal a gyám a szakképzettséget és mindazokat a kellékeket, az életben maradt házastárs pedig a szakképzettség kivételével mindazokat a kellékeket saját személyében igazolni, amelyeket a jelen törvény az illető ipar önálló gyakorlásának előfeltételeképen megállapít.

Ha a gyám vagy az életben maradt házastárs ezekkel a feltételekkel saját személyében nem rendelkezik, az ipart a kiskorúak javára csak üzletvezető (10. §.) alkalmazásával folytathatja.

Tanoncot mind az első, mind a második bekezdés esetében kiskorúak javára folytatott képezítéshez kötött ipar keretében is lehet tartani. Ha azonban az életben maradt házastárs az illető ipar önálló gyakorlására megállapított szakképzettséggel nem rendelkezik, a 7. §. második bekezdésében foglalt rendelkezés nyer alkalmazást.

9. §.

A csődtömegbe átvett iparüzletet a csődtömeggondnok a csődbe jutott iparos iparigazolványa, illetőleg iparendedélye alapján folytathatja, de az üzletnek a csődtömeg részére történt átvételéről köteles az iparhatóságnak az üzlet átvételétől számított harminc nap alatt jelentést tenni és ez alkalommal egyszersmind, amennyiben maga az illető ipar gyakorlásának feltételeit igazolni nem tudja, köteles üzletvezetőt (10. §.) is bejelenteni.

Az iparos által csődbejutása előtt szerződtetett tanoncokat a csődtömeggondnok megtarthatja.

10. §.

Üzletvezető e törvény szempontjából csak az lehet, aki saját személyében mindazokat a feltételeket igazolja, amelyek az illető iparnak önálló gyakorlásához szükségesek.

Amennyiben valaki iparát e törvény rendelkezései értelmében csak üzletvezető alkalmazásával gyakorolhatja, az e törvényben, továbbá az 1884. évi XVII. törvénycikkben, valamint az ezek alapján kiadott rendeletekben, nemkülönben az alkalmazottak foglalkoztatása tekintetében hatályban lévő szabályokban megállapított összes kötelezettségek az üzletvezetőt terhelik.

Amennyiben az üzletvezető alkalmazása az iparos elhatározásától függ, az üzletvezetőn felül az iparos is felelős az említett kötelezettségek megszegéseért, ha ez az iparos tudtával történt, vagy ha ezt az iparos az üzletvezető működésének felügyelete alapján megakadályozhatta volna.

11. §.

Szabad ipart a 2—10. §-okban foglalt rendelkezések korlátai között személyesen vagy üzletvezető alkalmazásával bárki gyakorolhat, de köteles az illető az ipar gyakorlásának megkezdése előtt az e törvényben megállapított módon (39. §.) iparigazolványt kérni.

II. FEJEZET.

Képesítéshez kötött iparok.

12. §.

A képesítéshez kötött iparok egy részének gyakorlásához iparigazolvány, más részének gyakorlásához iparendedély szükséges.

13. §.

Az iparigazolvány alapján üzhető képesítéshez kötött iparok a következők:

1. arany-, ezüstműves, ékszerész, arany-, ezüst- és fémverő, ötvös,
2. aranyozó,
3. asztalos (épületasztalos, bútorasztalos, mintaasztalos, mintakészítő),
4. bádogos,

5. borbély és férfifodrász,
6. bőrdíszműves, szíjgyártó-nyerges, kocsinyerges, kocsikárpitos,
7. bronzműves, csillárkészítő,
8. cég- és címfestő,
9. csizmadia, cipész,
10. cukrász (fagyaltkészítő, cukorkafőző, keksz-, piskóta- és konzervkészítő),
11. esztergályos (a vas- és fémesztergályos kivételével),
12. fazekas, cserépkályhakészítő,
13. fegyverkovács, puskaműves,
14. fémmnyomó,
15. fényképészet és fényképnagyítás,
16. férfiszabó, fiuruhakészítő,
17. fésűs (szaruműves),
18. fűzőkészítő,
19. galvanizáló, galvanoplasztikus,
20. gombkötő és paszományos,
21. gubás és szűrszabó,
22. hajóács,
23. hangszerkészítő (vonós-, fa- és fémfúvó hangszerek, zongora, harmonium, cimbalom és harmonika készítője),
24. kádár (bodnár, pintér),
25. kalapos (férfi és női nemez- és szalmakalapkészítő, ide nem értve a női kalapdíszítést),
26. kaptafakészítő,
27. kárpitos, kárpitdíszítő,
28. kazánkovács és hajókovács,
29. kefékötő és ecsetkészítő,
30. kelme- és fonálfestő, vegytisztító,
31. késes, köszörűs,
32. keztyű- és sérvkötőkészítő,
33. kocsigyártó, bognár (kerékgyártó),
34. kocsilámpakészítő,
35. kosárfonó,
36. kovács, szerszámkovács,
37. könyvkötő, doboz-, díszmű- és tokkészítő,
38. köteles, hálókészítő,
39. kötőszövő,
40. kövező,
41. kútszináló,
42. lakatos (mülakatos, épületfelvasaló és géplakatos),
43. látszerész,
44. manikűr és kozmetikai ipar,
45. mázoló, fényező,

46. mérlegkészítő,
47. mészáros és hentes,
48. mézeskalácsos és viaszöntő,
49. molnár,
50. mű- és aranyhimző, azsurozó,
51. műszerész,
52. nap- és esernyőkészítő,
53. nemez- és szövetsapkakészítő,
54. női fodrász,
55. női szabó és leányruhakészítő,
56. órás,
57. pipakészítő,
58. reszelővágó,
59. rézműves és ónozó,
60. rézőntő, harangöntő,
61. sokszorosító faszobrász, fametsző,
62. sokszorosító gipsz- és terrakottaszobrász,
63. sokszorosító ipar (könyvnyomtatás, könyomás, betű- és tömöntés, fotochromigrafia, fotolitografia, fénynyomás, mélynyomás, cinkografia, fametszés),
64. sütő (kenyér, aprósütemény, finomabb sütemények készítése),
65. szappanos és gyertyamártó,
66. szita- és rostakészítő,
67. szobafestő,
68. szűcs- és szőrmesapkakészítő,
69. takács,
70. tetőfedő (cserép-, pala-, műpala-, facement-, péplemez- és kátránypapírfedő),
71. timár,
72. üveges (ide nem értve a vándoriparosok által üzött egyszerű beüvegezést ablakba és képkeretbe), üvegcsiszoló, üvegedző és üvegvéső, üveghajlító, üvegfoncsorozó, üvegforrasztó, üveg-, porcellán- és fayencefestő, mozaikműves, tükörkészítő,
73. vas- és fémesztergályos,
74. vasöntő,
75. vésőműves és bélyegzőkészítő,
76. zománczóipar.

A fegyverkovács és puskaműves lőfegyvereket másoknak, mint lőfegyverkereskedőknek csak akkor adhat el, ha lőfegyverekkel való kereskedelemre iparendélye van.

14. §.

Az iparendély alapján gyakorolható képesítéshez kötött iparok a következők:

1. fogadó (szálló, penzió) ipar, ide nem értve a legfeljebb tíz vendégszobát fenntartó üzemeket, vendéglő és kávéházi iparok;

2. mesterséges ásványvizeknek, gyógyszereknek és mergeknek készítése, azoknak a szereknek kivételével, amelyeknek készítése kizárólag a gyógyszerészeknek van fenntartva.

avagy közegészségi vagy állategészségi szempontokból külön feltételeknek, magasabb szakismereteknek igazolásához van köljve;

3. drogueria-üzletek, gyógyszerfélékkel és mérgekkel való kereskedés, amennyiben ezeket a cikkeket közvetlenül a fogyasztóközönség részére árusítják;

4. fogmíves (fogtechnikus) ipar;

5. építőiparok,

6. kéményseprőipar;

7. mindennemű gázvilágítási telepek, a vízellátást szolgáló mindennemű művek létesítése és berendezése, ideértve a csővezetékek létesítését, javítását, mérőeszközök felszerelését és egyéb szerelési munkát, továbbá központi fűtőberendezések létesítése, javítása;

8. villamosáramú (elektromos világítási, erőátviteli, elektrotechnikai stb.) berendezéseknek, azok részeinek, valamint villamos mérőeszközöknek felszerelése, vezetékek létesítése, kapcsolása, javítása;

9. robbantószerkek készítése és az azokkal való kereskedés;

10. fehérneműtisztítás.

A kereskedelemügyi miniszter rendelettel állapítja meg azokat a mérgek anyagokat, amelyek a képesítéshez nem kötött kereskedelembe is árusíthatók.

Azok a bádigosok és lakatosok, akik iparigazolványukat 1918. évi október hó 31-ike előtt nyerték és annak alapján a 7. pont alá eső kisebb szerelési munkákat is végeztek, ily munkákat a törvény hatálybalépése után is iparendedély nélkül végezhetnek.

15. §.

A kereskedelemügyi miniszter az illető érdekképviselleteknek meghallgatása után a képesítéshez kötött iparoknak a 13. és 14. §-okban megállapított jegyzékét módosíthatja, kiegészítheti, az iparigazolvány alapján gyakorolható iparokat iparendedély alapján gyakorolhatóknak jelentheti ki, az idézett szakaszokban foglalt csoportosítást általános vagy helyi érvennyel módosíthatja, a képesítéshez kötött iparok közül egyeseket rokoniparoknak minősíthet és további csoportokba foglalhat össze, másokat a meglevő csoportokból kivonhat.

Aki a megállapított szakképzettséget a 13. és 14. §-okban, illetőleg az első bekezdés alapján kiadott rendeletekben egy-egy folyószám alatt említett rokoniparok valamelyikére vonatkozólag igazolta és ennek alapján iparigazolványt, illetőleg iparendedélyt nyert, az iparhatósághoz írásban benyújtandó bejelentés alapján üzemét az ugyanazon folyószám alatt említett rokoniparok bármelyikére, illetőleg az ugyanazon folyószám alatt említett többi rokoniparra is kiterjesztheti, úgyszintén az ugyanazon folyószám alatt említett bármely más rokoniparra is áttérhet, anélkül, hogy a többi rokoniparra vagy az újonnan választott iparra vonatkozólag képesítését igazolnia kellene. Az iparhatóság a bejelentés adatait az eredeti iparigazolványra rávezeti, saját nyilvántartásaiban feljegyzi és az adatokról az illető ipartestületet nyolc nap alatt értesíti.

Az előbbi bekezdésben foglalt rendelkezések az építőiparokra (14 §. 5. pont) nem vonatkoznak.

Engedélyhez és képesítéshez kötött iparoknál az üzemnek a második bekezdésben említett kiterjesztése, illetőleg valamely rokoniparra való áttérés csak az erre szóló ipar-engedély megszerzése után nyerhet helyt.

16. §.

A 15. §. második bekezdésében és a 24. §-ban foglalt kivételekkel bármely képesítéshez kötött iparnak üzéséről más képesítéshez kötött ipar üzésére áttérni csak az új iparra megállapított szakképzettség igazolása után lehet, két vagy több képesítéshez kötött ipart együttesen üzni pedig csak az illető iparok mindegyikére megszabott képesítés igazolása esetében lehet.

17. §.

Valamely képesítéshez kötött iparnak gyárszerű üzéséhez képesítés kimutatása nem szükséges.

Az ilyen üzemben tanoncokat valamelyképesítéshez kötött ipar körébe tartozó munkánál csak abban az esetben szabad tartani, ha azoknak szakszerű kiképzése az üzem keretében biztosítva van.

A kereskedelmügyi minster egyes gyári üzemekre, azoknak egyes gyártási ágaira vagy ily üzemek egyes csoportjaira nézve a tanonctartás jogát ahhoz a feltételhez kötheti, hogy a gyár tulajdonosa a tanoncoknak a gyár keretén belül nyert gyakorlati ismereteik kiegészítését megfelelően biztosítsa.

Azt, hogy valamely képesítéshez kötött ipar gyakorlását minő feltételek mellett lehet ennek a törvénynek szempontjából gyárszerűnek minősíteni, a kereskedelmügyi minster az egyes iparok, illetőleg iparcsoportok természetére tekintettel az illető érdekképviseltek meghallgatása után rendelettel állapítja meg.

Abban a kérdésben, hogy valamely ipari üzemet gyárszerűnek kell-e tekinteni vagy sem, az illető érdekképviselteknek és az iparfelügyelőnek meghallgatása után az iparhatóság határoz.

18. §.

A képesítéshez kötött iparok gyakorlásához általában a következő szakképzettség kimutatása szükséges:

1. segédlevéllel igazolása annak, hogy az ipart üzni kívánó az illető ipart mint tanonc valamely szakbavágó műhelyben, illetőleg üzemben vagy valamely gyárszerűen üzött vagy gyári üzemben, a 14. §. 3. és 9. pontjaiban említett kereskedést pedig valamely szakbavágó üzletben vagy üzemben az előírt (39. §.), illetőleg a tanszerződésben megállapított időn át tanulta, a tanviszony tartama alatt az e törvényben megállapított iskolalátogatási kötelezettségének eleget tett és amennyiben e törvény másként nem rendelkezik, a tanidő végén a segédi vizsgálatot sikerrel letette,

2. munkakönyvvel igazolása annak, hogy az ipart üzni kívánó a segédi vizsgálat letétele után mint segéd vagy szakmunkás szakbavágó műhelyben, illetőleg üzemben vagy valamely gyárszerűen üzött vagy gyári üzem szakbavágó osztálya körében, a 14. §. 3. és 9. pontjaiban említett kereskedést illetőleg pedig valamely szakbavágó üzletben vagy üzemben legalább két éven át szakbavágó munkát végzett.

A kereskedelemügyi minister az illető érdekképviseléseknek meghallgatása után az előbbi bekezdés 2. pontjában megszabott szakbavágó gyakorlatnak tartamát egyes iparokra vagy ipari csoportokra nézve, azok természetének figyelembevételével, az ott megállapítottnál rövidebb vagy hosszabb időben állapíthatja meg.

Az első bekezdés 1. pontjában említett követelmények hiányában a szakképzettség kimutatásához az illető iparra a 89. §. második bekezdése alapján rendelettel megszabott tanidőnek és segédi gyakorlatnak tartamát legalább egy évvel, a segédi vizsgálat (106. §.) eredményes letétele esetében legalább hat hónappal meghaladó időn át végzett szakbavágó munkának munkakönyvvvel való igazolása szükséges. Oly iparnál, amelynél a tanidőnek tartamát rendelet nem írja elő, a segédi gyakorlat tartamának megfelelő időn át végzett szakbavágó munkán kívül a 89. §. első bekezdésében megállapított tanidőnek leg-rövidebb tartamát legalább két évvel, a segédi vizsgálat (106. §.) eredményes letétele esetében legalább egy évvel meghaladó időn át végzett szakbavágó munkát kell munkakönyvvvel igazolni.

19. §.

A kereskedelemügyi minister a tanonci, illetőleg segédi szakbavágó munkával egyenlő értékűnek nyilváníthatja az olyan szakbavágó munkát, amelyet az 1884 : XVII. törvénycikk rendelkezései alá nem eső, illetőleg az alkalmazottaknak munkakönyvvvel való ellátására nem kötelezett műhelyben, üzemben, üzletheben vagy intézetben, továbbá külföldön végeznek és az ilyen munka figyelembe vételének feltételeit és igazolásának módját, úgyszintén az ilyen munkát végzők segédi vizsgálatra bocsátásának feltételeit rendelettel szabályozhatja.

A 14. §. 1. pontjában említett iparokhoz szükséges képesítés szempontjából a meleg ételek kiszolgáltatására jogosított korcsmárosok (1924 : XXIII. törvénycikk 15. §.) üzleteiben, valamint a legfeljebb tíz vendégszobát fenntartó fogadó (szálló, penzió) üzemekben (34. §. 5. pont) végzett gyakorlat számításba kell venni.

20. §.

A kereskedelemügyi minister rendelettel állapítja meg azokat az ipari tanműhelyeket, tanfolyamokat, ipari szakiskolákat és egyéb oktatási intézeteket, főiskolákat stb., amelyeknek bizonyítvánnyal igazolt eredményes látogatása, illetőleg elvégzése esetében a szakképzettség igazolása szempontjából

- a) a 18. §. első bekezdésének 1. pontjában említett követelmény elesik,
- b) a 18. §. első bekezdésének 2. pontjában említettől rövidebb, a kiadandó rendeletekben megállapított tartamú szakbavágó gyakorlat kimutatása is elegendő,
- c) szakbavágó gyakorlat kimutatása egyáltalán nem szükséges.

21. §.

A kereskedelemügyi minister a 18. §-ban foglalt rendelkezésektől eltérően egyes iparoknál az ipari igazolvány, illetőleg iparendély kiadását meghatározott szakiskola vagy szaktanfolyam eredményes elvégzéséhez, illetőleg meghatározott vizsgálat sikeres letételéhez kötheti és ily esetben a gyakorlat tartamát leszállíthatja, illetőleg szakbavágó gyakorlat kimutatását elengedheti.

Amennyiben ily eltérést közegészségi vagy állategészségi szempontok tesznek szükségessé, a kereskedelemügyi minster az előbbi bekezdésben említett rendelkezéseket a népjóléti és munkaügyi, illetőleg a földművelésügyi minsterrel egyetértően adja ki.

22. §.

A kereskedelemügyi minster, az ipartestület és iparfelügyelő meghallgatása után, a jelen törvényben megszabott szakképzettség megszerzése és igazolása tekintetében kivételes könnyítéseket állapíthat meg:

1. a rokkantak, hadifoglyok, hadiözvegyek és az 1919. évi ellenforradalomban elhaltak özvegyei javára;

2. oly közszolgálati alkalmazottak és hivatásos katonák javára, akik legalább a középiskola vagy a polgári iskola négy alsó osztályának megfelelő képesítettséggel rendelkeznek és állásukat önhibájukon kívül elhagyni kénytelenek;

3. olyan egyének javára, akik legalább a középiskola vagy a polgári iskola négy alsó osztályának megfelelő képesítettséggel rendelkeznek és legalább öt éven át folytatott foglalkozásukat elhagyni kénytelenek.

23. §.

Ha a tanonc vagy a segéd egyik képesítéshez kötött iparról másikra lép át, a tanoncnál a már eltöltött tanidőnek felét, segédnél a már eltöltött gyakorlati időnek egy harmadát az új iparra nézve megállapított tanidőbe, illetőleg segédi gyakorlati időbe be kell számítani.

Ily beszámításnak tanoncnál csak akkor van helye, ha már eltöltött tanidő egy évet meghaladt.

Ha a tanoncnak vagy a segédnek pályaválasztását egészségi okok teszik szükségessé, az iparhatóság kérelemre megengedheti, hogy a már eltöltött tanidő egészen, a már eltöltött segédi idő pedig az új iparra megszabott segédi szakbavágó gyakorlatnak kétharmada erejéig beszámíttassék.

A 13. és 14. §§-ban egy-egy folyószám alatt említett rokoniparok egyikéről másikára való átmenet esetében mind a tanonci, mind a segédi szakbavágó gyakorlatot a maga egészében kell az új iparra nézve megszabott szakbavágó gyakorlat idejébe beszámítani.

24. §.

Az iparhatóság olyan iparosoknak, akik valamely képesítéshez kötött ipart önállóan gyakorolnak és méltánylást érdemlő okokból valamely más képesítéshez kötött, iparukkal nem rokontermészetű iparra kívánnak áttérni, vagy üzletkörüket iparukon kívül azzal nem rokontermészetű egy vagy több képesítéshez kötött iparra kívánják kiterjeszteni, az illető érdekképviselések meghallgatása után:

a) az új iparra, illetőleg iparokra nézve megállapított szakképzettség igazolását kivételesen elengedheti, esetleg

b) csak a segédlevél bemutatását engedheti el, vagy

c) a megállapítottnál rövidebb tartamú szakbavágó gyakorlat igazolását, illetőleg e helyett megfelelő szakvizsga letételét kívánhatja meg.

A kereskedelemügyi minster az első bekezdésben említett könnyítések engedélyezése tekintetében az illető érdekképviselők meghallgatása után, az érdekelt ministerekkel egyetértően rendelettel általános irányelveket állapíthat meg.

25. §.

A kereskedelemügyi minster oly képesítéshez kötött iparok tekintetében, melyeket túlnyomó részben nők űznek, a szakképzettség igazolására nézve az illető érdekképviselők meghallgatása után általános hatályú könnyítéseket állapíthat meg, nevezetesen

- a) a tanidőt leszállíthatja vagy teljesen elengedheti,
- b) a segédi gyakorlat idejét leszállíthatja,
- c) a segédi gyakorlattal egyenlő értékűnek nyilváníthatja a nem segédi minőségben, de szakbavágó munkával eltöltött időt,
- d) a szakbavágó gyakorlat igazolását egyszerűsítheti, esetleg
- e) megfelelő szakvizsga letételét kívánhatja meg.

26. §.

Azok, akik valamely képesítéshez kötött iparban a tanoneidő befejezése után legalább két évi szakbavágó gyakorlatot igazolnak, mestervizsgálatot tennének s e vizsgálat alapján mesterlevelet nyerhetnek.

A mestervizsgálatra becsátás felett az illetékes mestervizsgáló bizottság határoz.

A mestervizsgálat annak igazolására szolgál, hogy a vizsgázó iparban az annak gyakorlásához mulhatatlanul szükséges szakképzettséget meghaladó szakismeretekkel és szakmabeli készséggel rendelkezik.

Aki valamely képesítéshez kötött iparban az előirt mestervizsgálatot sikerrel letette, cégében, nyomtatványain vagy hirdetéseiben a „mester“ szót használhatja, ellentétben azokkal, akik mestervizsgálatot nem tettek és csak az iparos szó használatára jogosítvák. A törvény életbeléptéig iparigazolványt, illetőleg iparengedélyt szerzett iparosokra ez a rendelkezés nem vonatkozik.

A mestervizsgáló bizottság szervezetét, megalakítását, működését, a vizsgálat anyagát, színhelyét, menetét, a mesterlevél kiállításának módját, a mestervizsgálat megismétlését, az esetleges vizsgálati díjakat és a mesterlevél kiállításáért fizetendő díjakat a kereskedelemügyi minster az illető érdekképviselők meghallgatása után az egyes iparok természetének figyelembevételével rendelettel állapítja meg.

Az a vizsgázó, akit a vizsgáló bizottság a vizsgálat megismétlésére utasít, a vizsgálatot bármikor és az ország bármelyik mestervizsgáló bizottsága előtt letéheti.

27. §.

A kereskedelemügyi minster az illető érdekképviselők meghallgatása után rendelettel állapíthatja meg azokat az ismérveket, amelyeknek fennforgása esetében valamely képesítéshez kötött ipar körébe vágó munka végzése nem tekinthető iparűzésnek, hanem házi ipari foglalkozásnak, házi mellékfoglalkozásnak, bér munkának stb.

28. §.

Oly egyéneknél, akik a tanidő szabályszerű befejezése után, illetőleg a segédi gyakorlat folyamán katonai szolgálatra bevonulnak és ezen szolgálatuk alatt rendszeresen olyan munkát végeznek, amely ipari szakmájuk körébe tartozik, az ily munka végzésével eltöltött időt az ebben a törvényben megállapított segédi gyakorlat idejébe be kell számítani.

Az első bekezdésben említett szakképző gyakorlat tartamáról a katonai hatóság állít ki bizonyítványt, melyet az iparhatóság a képesítés igazolásánál elfogadni köteles.

29. §.

Képesítéshez kötött iparok gyakorlására iparigazolványt, illetőleg iparendélyt, a 4. §-ban megállapított kivételektől eltekintve, csak az nyerhet, aki a megállapított szakképzettséget saját személyében igazolja.

Ipari reáljog tulajdonosai, akik valamely képesítéshez kötött ipart reáljogon kívánnak gyakorolni (44. §.) és az előírt szakképzettséget saját személyükben igazolni nem képesek, a kérdéses ipar gyakorlására iparigazolványt, illetőleg iparendélyt a megállapított szakképzettséggel rendelkező üzletvezető alkalmazása esetében nyerhetnek.

30. §.

Azok, akik a jelen törvénnyel képesítéshez kötött olyan ipart üznek, mely e törvény életbelépése előtt képesítéshez kötve nem volt, továbbá azok, akik olyan ipart üznek, amely iparuk gyakorlásának megkezdése után lett képesítéshez kötve, végül azok, akik e törvény életbelépése előtt is képesítéshez kötött ipar gyakorlására az 1884 : XVII. törvénycikk 7. vagy 47. §-a alapján, avagy az idézett törvénycikkben megállapított szakképzettségnek saját személyükben igazolása alapján nyertek iparigazolványt vagy iparendélyt, iparukat iparigazolványuk, illetőleg iparendélyük alapján az e törvényben előírt szakképzettség igazolása nélkül folytathatják, de iparuk gyakorlásánál az e törvényben, valamint az ennek alapján kibocsátott rendeletekben és szabályrendeletekben iparukra nézve megállapított rendelkezéseket megtartani kötelesek.

Az első bekezdésben említett egyének üzletük áthelyezése esetében sem kötelezhetők az e törvényben megállapított szakképzettség igazolására. Ha pedig iparuk gyakorlását abba hagyták, annak újból gyakorlására az e törvényben előírt szakképzettség igazolása nélkül iparigazolványt, illetőleg iparendélyt nyerhetnek, amennyiben az önálló iparüzésnek egyéb feltételeit, továbbá azt a körülményt, hogy a kérdéses ipart az iparüzés abba hagyása előtt legalább két éven át gyakorolták s az iparüzés szünetelésének időtartama e törvény életbelépéséig a tíz évet meg nem haladta, igazolják. Ezt az utóbbi körülményt nem kötelesek igazolni azok, akik az ipar gyakorlását a háború alatt teljesített katonai szolgálat miatt hagyták abba, vagy az 1884 : XVII. törvénycikkben megállapított szakképzettségnek saját személyükben igazolása alapján nyertek iparigazolványt vagy iparendélyt.

Amennyiben az 1920. évi május hó 1-je után az 1884 : XVII. törvénycikk alapján, vagy a jelen törvényben, illetőleg ennek alapján képesítéshez kötött valamely ipar tekintetében közszempontok kívánatosak teszik, a kereskedelemügyi minister elrendelheti.

hogy azok az iparosok, akik ilyen ipart a múltban az e törvényben megállapított szakképzettség nélkül üzték, méltányosan megállapítandó átmeneti idő után, iparukat csak abban az esetben folytathatják, ha az erre a célra kijelölt tanfolyamot látogatják és a megkívánt vizsgát leteszik.

Az első, illetőleg második bekezdésben foglalt rendelkezések azokra az iparosokra is megfelelő alkalmazást nyernek, akik olyan ipart üznek, mely e törvény életbelépése előtt engedélyhez, illetőleg engedélyhez és képesítéshez kötve nem volt, és amelynek gyakorlását e törvény engedélyhez, illetőleg engedélyhez és képesítéshez kötötte.

31. §.

Azok, akik a jelen törvény értelmében képesítéshez kötött ipart üzhetnek (29. és 30. §§.), iparukat képesített üzletvezető alkalmazásával is gyakorolhatják.

Azok, akik e törvény hatálybalépése előtt valamely képesítéshez kötött ipar gyakorlására képesített üzletvezető alkalmazásának kötelezettségével nyertek iparigazolványt vagy iparengedélyt, iparukat e törvény hatálybalépése után is csak képesített üzletvezető alkalmazásával gyakorolhatják, mindaddig, amíg a megállapított szakképzettséget saját személyükben nem igazolják. A 4. §. első bekezdésének második és harmadik mondatában nem említett jogi személyek azonban, amelyek e törvény hatálybalépése előtt valamely képesítéshez kötött ipar gyakorlására iparigazolványt vagy iparengedélyt nyertek, iparuk gyakorlását képesített üzletvezető alkalmazásával e törvény hatálybalépése után csak abban az esetben folytathatják, ha iparukat e törvény hatálybalépésének időpontjában is gyakorolták.

32. §.

Azoktól, akik e törvény életbelépése előtt az 1884 : XVII. törvénycikk alapján kötött tanviszonyt befejezték, vagy akik e törvény életbelépése előtt törvényszerű módon kötött tanszerződésben megállapított tanidőnek legalább kétharmadát e törvény életbelépésekor már kitöltötték és mint tanoncok legalább egy év óta alkalmazásban vannak, az e törvényben megszabott képesítés kimutatása szempontjából az iparostanoncokra nézve megkívánt segédi vizsgálat letételének igazolását nem lehet követelni.

Azok, akik valamely képesítéshez kötött ipar gyakorlására az 1884 : XVII. törvénycikkben előírt képesítést a jelen törvény életbelépése előtt megszerezték, vagy azt e törvény életbelépésétől számított egy éven belül megszerzik, amennyiben az e törvényben megállapított egyéb feltételeket is igazolják, képesítéshez kötött iparukban üzletvezetőként alkalmazhatók: ha pedig e törvény életbelépésétől, illetőleg képesítésük megszerzésétől számított egy év alatt tanult iparuknak önálló gyakorlására iparigazolványt, illetőleg iparengedélyt kérnek és az e törvényben megállapított egyéb feltételek is fennforognak, nekik a kért iparigazolványt, illetőleg iparengedélyt ki kell adni.

Azokkal szemben, akik e törvény életbelépése előtt vagy után segédekké lettek, azon a címen, hogy a tanoncokra nézve megállapított szakképzettséget meg nem szerezték, segédi alkalmazásuk első évének eltelte után kiűzést emelni nem lehet.

33. §.

Az építőiparok gyakorlásáról külön törvény fog intézkedni. Ennek a külön törvénynek életbelépéséig az építőiparokra vonatkozólag az 1884 : XVII. törvénycikk 10. §-ának utolsó bekezdése alapján kiadott rendeletek, amennyiben azokat a kereskedelemügyi minister nem módosítja vagy hatályon kívül nem helyezi, érvényben maradnak.

III. FEJEZET.

Engedélyhez kötött iparok.

34. §.

Az e törvény 14. §-ában felsorolt iparokon kívül a következő iparok megkezdése és gyakorlása van engedélyhez kötve:

1. állati hullák feldolgozásával foglalkozó ipar;
2. beraktározási vállalatok;
3. csatornatisztító ipar;
4. gépkocsival való iparszerű áru fuvarozás;
5. fogadó- (szálló, penzió) ipar, amennyiben a tulajdonos legfeljebb tíz vendégszobát tart fenn;
6. foglalkozást közvetítő irodák;
7. fuvarleveleket felülvizsgáló irodák (azoknak az ipara, akik fuvarozási ügyletből kizárólag a fuvarozóval szemben támasztható követeléseket akár a maguk nevében a maguk számlájára, akár az igényjogosult nevében és számlájára keresetszerűleg érvényesítenek);
8. féreg-, rovar- és kártékony állatokat irtó vállalatok;
9. hirdetések szerzése, hirdetési vállalatok;
10. hitelezők és adósok közötti egyezkedés közvetítése;
11. hitelhírszolgálat és hiteltudósítás;
12. játékkártyák készítése (gyártása);
13. kávé mérés;
14. korcsma;
15. küldöncvállalatok;
16. lőfegyverekkel, lőszerrel való kereskedés és ezek közvetítése;
17. menetjegyi irodák (utazási és fürdő-irodák);
18. ószeres-ipar;
19. pénzkölcsönt közvetítő ügyhőkségek;
20. rendes járatú időhöz kötött, állati erő felhasználásával üzemeltetett személyszállítási (társaskocsi) ipar;
21. rendes járatú időhöz kötött, gépkocsi felhasználásával üzemeltetett személyszállítási (társaskocsi) ipar;
22. szabadalmak értékesítése, amennyiben azt nem szabadalmi ügyvivők végzik;
23. személyszállító eszközöknek (bérkocsiknak, bérautóknak) közhelyeken a

közönség számára való tartása (bérkocsiipar) és azok ipara, akik közhelyeken a közönségnek szolgálataikat ajánlják (hordáripar);

24. szemétfeldolgozó vállalatok;

25. tejcsarnokok, tejgyűjtőtelepek, tejkereskedelmi és tejterméket feldolgozó vállalatok, ide nem értve az egyszerű tejkímérést;

26. temetkezési vállalatok;

27. vagyonőrző vállalatok;

28. zsibárus üzletek.

A kereskedelemügyi minster felhatalmazást nyer arra, hogy olyan iparokat, melyek az első bekezdésben és a törvény 14. §-ában felsorolva ugyan nincsenek, de amelyeknek gyakorlása köz- vagy állategészségi, közbiztonsági, közrendészeti vagy más közérdeket érint, az illető érdekképviselők és az érdekelt ministerek véleményének meghallgatása után rendelettel az engedélyhez kötött iparok közé sorolhasson, úgyszintén hogy olyan iparokat, amelyeknek engedélyhez kötését az említett közérdekek többé nem kívánják, az engedélyhez, illetőleg engedélyhez és képesítéshez kötött iparok sorából törölhessen és képesítéshez kötött vagy szabad iparokká nyilvánthasson. Ez a felhatalmazás nem terjed ki a jelen szakasz 16. és a 14. §. 9. pontjában említett iparokra.

35. §.

A 14. és 34. §-ok szerint, illetőleg a 34. §. alapján kiadott rendelettel engedélyhez kötött iparok gyakorlására iparengedélyt csak az kaphat, aki az önálló iparüzésnek az I. fejezetben megállapított általános feltételein felül megbízhatóságát igazolja és az a törvényben, illetőleg az a törvény alapján kibocsátott rendeletben vagy az a törvény alapján alkotott szabályrendeletben (36. §.) megállapított követelményeknek eleget tesz.

Az engedély elnyerésére nézve megállapított törvényes kellékek hiányát megfelelő üzletvezető alkalmazásával csak akkor lehet pótolni, ha az ipart a meghalt iparos életbenmaradt házastársa, kiskorú gyermekei, illetőleg unokái, csödtömeg vagy jogi személy javára avagy reáljogon kívánják gyakorolni.

Engedélyhez kötött ipar gyakorlására nem kaphat engedélyt és ily iparnál üzletvezető sem lehet az, aki nem nagykorú, aki gondnokság vagy csőd alatt áll, vagy aki büntett, az állam ellen, a szemérem ellen vagy nyereségvágyból elkövetett vétség miatt bünyádi eljárás alatt áll, vagy akit ilyen büntett vagy vétség miatt elítéltek, a jogerős bírói ítéletben megszabott szabadságvesztéshünetetés tartama, illetőleg a hünetetés kiállításától vagy elévülésétől számított három év alatt.

A kereskedelemügyi minster egyes engedélyhez kötött iparok tekintetében a megbízhatóság és az üzem berendezése szempontjából az érdekelt ministerekkel egyetértően közelebbi feltételeket állapíthat meg, kivéve a 34. §. 1. és 25. pontjaiban meghatározott, engedélyhez kötött iparágakat, amelyekre vonatkozólag a feltételeket a földmívelésügyi minster állapítja meg.

36. §.

A törvényhatóságok és a rendezett tanácsú városok az engedélyhez kötött iparok gyakorlásáról szabályrendeleteket alkothatnak. Ezeket a szabályrendeleteket jóváhagyása

végezt a kereskedelemügyi minister elé kell terjeszteni, aki azokat, amennyiben más minister hatáskörét is érintik, az érdekelt miniszterrel egyetértően hagyja jóvá.

A kereskedelemügyi minister az érdekelt miniszterekkel egyetértően egyes engedélyhez kötött iparokra nézve szabályrendelet alkotását rendelettel kötelezővé teheti. Ezenfelül oly engedélyhez kötött iparok tekintetében, amelyekre nézve a szabályrendelet alkotását általánosan kötelezővé nem tette, azokat a törvényhatóságokat és rendezett tanácsú városokat, melyeknek területén ily szabályrendeletek alkotását szükségesnek látja, az érdekelt miniszterekkel egyetértően erre rendelettel kötelezheti.

A kereskedelemügyi minister az alkotandó szabályrendeletek mintáit, e törvény rendelkezéseinek figyelembevételével, az illető érdekképviselők meghallgatása után, az érdekelt miniszterekkel egyetértően rendelettel állapítja meg és bizonyos rendelkezéseknek a szabályrendeletben felvételét megkivánhatja.

A törvényhatóságok szabályrendeleteikben egyes kis- és nagyközségekre nézve, amennyiben azt a helyi viszonyok szükségessé teszik, ezeknek figyelembevételével eltérő rendelkezéseket állapíthatnak meg.

37. §.

A 34. §. 2., 6., 7., 10., 11., 15., 19. és 27. pontjai alatt említett iparoknál az iparengedély kiadását biztosíték letételétől kell függővé tenni.

Az egyes iparüzletek után leteendő biztosíték nagyságát és letételének módját a 36. §. értelmében alkotott szabályrendeletben kell megállapítani.

A kereskedelemügyi minister az egyes iparüzletek után leteendő biztosíték nagyságát és letételének módját rendelettel megállapíthatja.

38. §.

A 14. §. 1., 3., 6. és 9. pontjai, valamint a 34. §. 1., 6., 15., 16., 17., 18., 19., 20., 21., 23., 25., 26. és 27. pontjai alatt említett iparok gyakorlására kiadható iparengedélyek számát a 36. §. értelmében alkotott szabályrendeletben előre meg lehet állapítani, vagy a szám megállapítása nélkül az iparengedély kiadását attól a feltételtől lehet függővé tenni, hogy az illető községben, Budapest székesőváros területén az illető kerületben, hol az iparengedélyt kérő iparát gyakorolni szándékozik, fennforog-e a szüksége annak, hogy azokon kívül, akik a kérdéses ipart ottan gyakorolják, arra mások is iparengedélyt nyerjenek.

Ha a szabályrendelet a kiadható iparengedélyek számát nem állapítja meg, az iparengedély kiadására illetékes hatóság minden esetben az illető érdekképviselők meghallgatása után határoz az iparengedély kiadásának kérdésében.

IV. FEJEZET.

Az iparigazolvány, illetőleg iparengedély kiállítása, ipardíj, ipari realjogok.

39. §.

Aki ipart kíván gyakorolni, az iparigazolvány, illetőleg iparengedély kiállítását az iparhatósághoz, illetőleg amennyiben az iparengedélyt más hatóság adja (40. §.), ehhez intézett beadványban köteles kérni és ez alkalommal igazolni, hogy az illető ipar üzésének e törvényben megállapított feltételeivel rendelkezik.

A beadványban fel kell tüntetni:

1. az ipart űzni kívánó családi és utónevét, életkorát, állampolgárságát, lakását, részvénytársaságoknál és szövetkezeteknél a bejegyzett céget, közkereseti és betéti társaságoknál a bejegyezni kívánt céget és ezenfelül a társtagok, illetőleg a beltágok nevét, képesítéshez kötött iparnál annak feltüntetésével, hogy melyik az üzlet vitelére képesített tag;

2. amennyiben a folyamodó az ipart e törvény rendelkezései értelmében csak üzletvezető alkalmazásával gyakorolhatja, ennek családi és utónevét, valamint életkorát;

3. az iparnak pontos megjelölését, melyre a folyamodó az iparigazolvány, illetőleg iparendély kiállítását kéri;

4. a községet, az utcát és házszámot, ahol az ipart gyakorolni kívánja.

A beadványhoz mellékelni kell az iparüzés feltételeinek igazolására szolgáló okiratokat, ezek között a 2. §. második bekezdése esetében az atya, illetőleg a gyám gyámhatóságilag jóváhagyott beleegyezését tanúsító okiratot, engedélyhez, továbbá képesítéshez és engedélyhez kötött iparoknál a megbízhatóságot igazoló rendőrhatalósági okiratokat, valamint az ipardíj befizetését tanúsító pénztári elismervényt.

Aki beadványának benyújtásakor üzlethelyiséggel még nem rendelkezik és iparát nem lakásán szándékozik gyakorolni, amennyiben nincs engedélyhez kötött iparról szó csak a községet, Budapest székesfőváros területén csak a kerületet köteles megjelölni, amelyben iparát gyakorolni kívánja. Az üzlet helyét, az utcát, a házszámot az iparigazolvány elnyerése után is bejelentheti, de a bejelentést az ipar gyakorlásának megkezdése előtt kell megtennie.

Az ipardíj összegét a kereskedelemügyi miniszter az üzlet minőségének és helyének figyelembevételével rendelettel állapítja meg.

Az ipardíj címén befolyó jövedelem a község pénztárát illeti és azt az ipari, illetőleg a kereskedelmi oktatás céljára kell fordítani.

40. §.

A 14. §. 2. és 3. pontjában említett iparokra az iparendélyt a kereskedelemügyi miniszter a népjóléti és munkaügyi miniszterrel, illetőleg amennyiben az állatgyógyászatban használt szerek előállításáról vagy forgalombahozataláról van szó, a földművelésügyi miniszterrel egyetértően adja. A 14. §. 9. pontjában és a 34. §. 16. pontjában említett iparokra az iparendélyt a belügyminiszter és pedig a robbantószerkesztésére a kereskedelemügyi miniszterrel egyetértően adja. A 34. §. 1. és 25. pontjában említett iparokra az iparendélyt a földművelésügyi miniszter adja meg.

A 34. §. 4. és 21. pontjaiban említett iparokra, amennyiben azokat kizáróan Budapest székesfőváros vagy valamely városi törvényhatóság területén űzik, az iparendélyt a vonatkozó szabályrendelet értelmében a törvényhatóság, egyébként az érdekelt törvényhatóságok meghallgatásával a kereskedelemügyi miniszter adja. A 34. §. 20. pontjában említett iparra Budapest székesfőváros területén az iparendélyt a vonatkozó szabályrendelet értelmében a székesfőváros törvényhatósága adja.

Az előbbi bekezdésben említett hatóság a 34. §. 4. és 21. pontjaiban, illetőleg 20. pontjában említett iparokra az iparendély kiadását megtagadhatja, ha a vállalat léte-

sítése valamely létező vállalat fentartását veszélyeztetné, ha az gazdasági vagy közforgalmi érdeket nem szolgálna, ha az útvonal a kérdéses vállalat fentartására nem alkalmas, végül ha a vállalat az üzem teljesítőképessége és biztonsága szempontjából kifogás alá esik.

41. §.

Képesítéshez kötött iparra szóló iparigazolvány, illetőleg iparendedély kiállítása előtt az iparhatóság az üzlet helyére illetékes ipartestületet a folyamodó nevének és a gyakorolni kívánt iparnak megjelölésével esetről-esetre értesíti avégből, hogy az ipartestület a szakképzettség igazolására vonatkozó iratokat tizenöt nap alatt az iparhatóságnál kiküldöttje után megtekinthesse és ezen az időn belül a szakképzettség igazolása tekintetében véleményét nyilváníthassa.

Abban az esetben, ha az iparhatóság a szakképzettséget az ipartestület véleményével ellentétben igazoltnak találja és az iparigazolványt, illetőleg az iparendedélyt a folyamodónak kiadná, erről az ipartestületet egyidejűleg értesíteni köteles, amely az iparhatóság határozata ellen az értesítés kézhezvételét követő naptól számított tizenöt nap alatt felelőszéssel élhet. Ez a felelőszés azonban a folyamodót iparának megkezdésében nem akadályozhatja.

42. §.

Az illetékes hatóság (39. §.) a folyamodót hozott határozatáról a beadvány benyújtásától számított tizenöt, képesítéshez vagy engedélyhez kötött iparoknál harminc nap alatt értesíteni köteles.

Ha a beadvány a megállapított feltételeknek megfelel és a folyamodó személyét, a bejelentett ipart vagy az iparüzés feltételeit illetően a jelen törvényen alapuló akadály nem merül fel, a kért iparigazolványt, illetőleg iparendedélyt ki kell adni, ellenkező esetben folyamodót a hiányok pótlására kell felhívni, illetőleg kérelmével az okok közlésével el kell utasítani.

Amennyiben az illetékes hatóság folyamodót az első bekezdésben említett idő alatt kérelmének elutasításáról nem értesíti, illetőleg a fennforgó hiányok pótlására fel nem hívja, ha az ipar nem engedélyhez kötött ipar, annak gyakorlását folyamodó, amennyiben valamely törvény másként nem rendelkezik, az első bekezdésben említett idő eltelté után megkezdheti, tanoncot azonban csak az iparigazolvány kézhezvétele után szerződtehet.

Engedélyhez kötött ipart csak az engedély kézhezvétele után lehet megkezdni.

Amennyiben az iparhatóság folyamodót a harmadik bekezdés esetében ipara gyakorlásának megkezdése után kérelmével elutasítja, folyamodó iparának gyakorlását az iparhatóság által megállapított idő alatt abbahagyni köteles és az iparhatóság határozata ellen csak birtokon kívül fellelőszéssel élhet.

43. §.

Az ipar álladékaiban beállott minden változást, ideértve üzletvezetőnek alkalmazásba vételét, valamint az iparüzőnek, illetőleg az üzletvezetőnek személyében beállott változásokat is, amennyiben e törvény egyes esetekre nézve eltérő rendelkezéseket nem tartalmaz, az iparhatóságnak nyolc nap alatt be kell jelenteni.

Amennyiben a bejelentett változás az üzletvezető személyére vonatkozik, az iparhatóság esetről-esetre megállapítja, hogy a bejelentett üzletvezető rendelkezik-e az e törvényben megszabott kellékekkel, igenlő esetben az üzletvezetőt, illetőleg az annak személyében beállott változást nyilvántartásba veszi és erről a bejelentőt, a kereskedelmi és iparkamarát és amennyiben az üzletvezetőt képesítéshez kötött iparban alkalmazták, az illető ipartestületet nyolc nap alatt értesíti. Az ipartestület az üzletvezető képesítésére vonatkozó iratokat az iparhatóságnál megtekintheti és ha az üzletvezető szakképzettségét igazoltnak nem találja, annak nyilvántartásba vétele ellen az értesítés vételét követő naptól számított tizenöt nap alatt fellebbezéssel élhet. Ez a fellebbezés azonban az üzletvezető alkalmazását nem akadályozhatja.

Az első bekezdésben foglalt rendelkezéseket megfelelően alkalmazni kell közkereseti társaság és betéti társaság iparüzésénél (4. §. harmadik bekezdés), úgyszintén az üzlet vezetésére jogosított, illetőleg képesített tag személyében beálló változás esetében is.

Azokban az esetekben, amelyekben az ipar e törvény rendelkezései értelmében csak üzletvezető alkalmazásával folytatható, az üzletvezető kilépése esetében az ipart üzletvezető alkalmazása nélkül két hónapnál hosszabb időn át nem lehet gyakorolni.

Az iparhatóság a bejelentés adatairól, ha az iparengedélyt más hatóság adta ki, ennek az adatok vételétől számított nyolc nap alatt jelentést tenni köteles.

44. §.

Ujabb ipari reáljogokat nem lehet engedélyezni. Az e törvény életbelépésekor fennálló ipari reáljogok továbbra is hatályban maradnak, de nem akadályozhatják, hogy az ipart mások is gyakorolják.

Az ipari reáljog tulajdonosa iparát csak az e törvényben megállapított módon és feltételek mellett gyakorolhatja.

A reáljog megszűnik, ha tulajdonosa, illetőleg a reáljog bérbeadása esetében a bérlő az ipart egy éven át nem gyakorolja.

A reáljogú kéményseprő iparát csak a munkakerületi beosztás alapján (63. §.) neki juttatott kerületben gyakorolhatja.

V. FEJEZET.

Az ipar gyakorlása.

45. §.

Minden iparosnak joga van arra, hogy az iparának munkakörébe tartozó készítményeknek teljes előállításához szükséges mindennemű munkát egyesítsen és ebből a célból más iparokhoz tartozó személyzetet is alkalmazzon. Amennyiben azonban oly képesítéshez kötött iparokhoz tartozó munkákról van szó, amelyekre az illető iparosnak képesítése nincs, illetőleg amelyek iparával nem rokon természetűek, kizárólag ebben a munkakörben való kiképzésre tanoncokat nem foglalkoztathat.

Hasonlóképen joga van minden iparosnak arra is, hogy műhelyi vagy üzleti berendezését, gépeit, szerszámaikat és egyéb üzleti eszközeit, amennyiben külön jogszabály másként nem rendelkezik, kezelje és karban tartsa, továbbá, hogy saját üzemének céljára a készítményei forgalombahozásához szükséges burkolatokat elkészítse.

A kereskedő kereskedelmi szakmára szóló iparigazolványa alapján (47. §.) az árúinak forgalombahozásához szükséges burkolatokat csak abban az esetben készítheti el, ha azoknak előállítása nem tartozik valamely képesítéshez kötött ipar üzletkörébe.

46. §.

Aki kereskedést kíván üzni, iparigazolvány kiállítása iránt benyújtott beadványában köteles megjelölni azt a kereskedelmi szakmát, illetőleg azokat a kereskedelmi szakmákat, amellyel vagy amelyekkel foglalkozni kíván. Egy vagy több kereskedelmi szakma folytatására kiadott iparigazolvány csak a kérdéses szakma, illetőleg szakmák üzletköréhez tartozó tevékenység folytatására jogosít. Abban a kérdésben, hogy az egyes kereskedelmi szakmákhoz mily árukkal vagy árúcsoportokkal való kereskedelem tartozik, az üzleti szokások irányadók; kétség esetében az illetékes kereskedelmi és iparkamara véleményének meghallgatása után az iparhatóság határoz.

Amennyiben az iparhatóság megállapítja, hogy a kereskedő oly cikkek árusításával foglalkozik, amelyek a bejelentett kereskedelmi szakma vagy szakmák üzletkörén kívül esnek, erről az illető kereskedőt azzal a felhívással értesíti, hogy ha az üzletkörén kívül eső cikkek árusításával tovább is foglalkozni kíván, azok árusítására záros határidőn belül, a rendőri büntető eljárás megindításának terhével, külön iparigazolványt kell szereznie.

47. §.

A kereskedő kereskedelmi szakmára szóló iparigazolványa alapján képesítéshez kötött iparág üzletkörébe tartozó ipari munkát nem végezhet és ily munkát csak annak foganatosítására jogosult iparossal végeztethet.

A kereskedő kereskedelmi szakmára szóló iparigazolványa alapján az üzletkörébe tartozó árúk elkészítésére megrendeléseket vehet át, az általa eladott árúk átalakítását, javítását elvállalhatja és ebből a célból mértéket is vehet, de a megrendelt áru elkészítését, illetőleg az árúk átalakítását és javítását, amennyiben ezeknek a munkáknak végzése valamely képesítéshez kötött ipar munkakörébe tartozik, csak az illető munka végzésére jogosult iparossal végeztetheti.

48. §.

A kereskedelemügyi miniszter az illető érdekképviselők meghallgatása és az érdekelt miniszterek véleményének kikérése után bizonyos kereskedelmi szakmáknak, bizonyos ipari munkáknak vagy ezeknek és bizonyos kereskedelmi szakmáknak egy helyiségben folytatását, köztisztasági, közegészségi és közrendészeti szempontokból eltilthatja vagy feltételekhez kötheti.

A községek képviselőtestületei, valamint a városi törvényhatósági bizottságok az illetékes rendőrhatalom meghallgatásával az iparnak általában vagy csak egyes iparoknak utakon, utcákon, tereken felállított bódében, sátorban, asztalon, talapzaton vagy a

puszta földön való gyakorlását egyes utakon, utcákon vagy tereken időbelileg megszoríthatják, vagy egészen eltilthatják, illetőleg a községnek meghatározott részére és a napnak meghatározott óráira korlátozhatják.

A kereskedelemügyi minster az előbbi bekezdésben említett üzleti helyeken az iparűzést a népjóléti és munkaügyi minsterrel, illetőleg a belügyminsterrel egyetértően közegészségi és közrendészeti szempontokból rendeleti úton feltételekhez kötheti, korlátozhatja vagy eltilthatja.

49. §.

Az iparos üzlethelyiségét ugyanazon község területén belül, valamint az arra illetékes elsőfokú iparhatóság hatásköre alá eső bármely más község területére is új iparigazolvány váltása nélkül áthelyezheti, de az üzlethelyiség áthelyezését nyolc nap alatt az iparhatóságnál bejelenteni köteles.

Ha az iparos iparigazolvány alapján fenntartott üzletét más iparhatóság hatásköre alá eső területre helyezi át, arra új iparigazolványt köteles váltani.

Az iparos iparigazolványa alapján ugyanabban a községben személyes vezetése, illetőleg amennyiben iparát üzletvezető alkalmazásával gyakorolja, ugyanannak az üzletvezetőnek a vezetése alatt több üzlethelyiséget (műhelyt, boltot, irodát) tarthat, de köteles mindegyik üzlethelyiséget, annak megnyitásától számított nyolc nap alatt az iparhatóságnak bejelenteni.

Az az iparos, akinek Budapest székesfőváros területén több üzlethelyisége van, mindazoknak az előjáróságoknak, amelyeknek területén üzlethelyiséget tart fenn, e törvény hatálybalépésétől számított nyolc nap alatt bejelenteni köteles azt az üzlethelyiséget (főüzlet), amelyből többi üzlethelyiségét irányítja.

Budapest székesfőváros területén az iparos üzlethelyiségének áthelyezése esetében mind megszüntetett, mind új üzlethelyiségét a mindegyikre illetékes előjáróságnak, valamint a főüzletére illetékes előjáróságnak nyolc nap alatt bejelenteni köteles. Ha az iparos új üzlethelyiséget nyit, azt az erre, valamint a főüzletére illetékes előjáróságnak a jelzett idő alatt szintén bejelenteni köteles.

Az e szakasz alapján tett bejelentéseknél ipardíjat fizetni nem kell.

50. §.

Engedélyhez kötött iparnál új üzlethelyiséget nyitni, vagy az üzlethelyiséget más község területére áthelyezni csak új iparendély alapján és a megszabott ipardíj befizetése után lehet. Ugyanazon község területén belül az üzlethelyiség áthelyezéséhez új iparendély nem szükséges, Budapest székesfőváros területén azonban a 14. §. 1., 3. és 9., továbbá a 34. §. 1., 2., 6., 14., 15. és 28. pontjai alatt említett iparoknál az üzlethelyiségnek az egyik kerületből a másik kerületbe áthelyezéséhez új iparendélyt kell váltani. Ezért az iparendélyért ipardíjat nem kell fizetni.

Engedélyhez kötött iparoknál az üzlethelyiség áthelyezésének bejelentése tekintetében, amennyiben az első bekezdés szerint az áthelyezéshez új iparendély nem szükséges, a 49. §. rendelkezései nyerne megfelelő alkalmazást.

51. §.

Ha az iparos üzletét más iparhatóság hatásköre alá eső területre helyezi át, vagy az abban hagyott iparát kívánja más iparhatóság hatásköre alá eső területen újból megkezdni, régi iparigazolványát, illetőleg iparendedélyét az új üzletre illetékes iparhatóságnak bemutatni köteles.

52. §.

Ha az iparos azon a községen kívül, melyben üzlethelyisége (főüzlet) van, más községben is szándékozik üzlethelyiséget (fióküzlet) nyitni, a fióküzletet illetően, képesítéshez kötött iparoknál szakképzettségének, engedélyhez kötött iparoknál megbízhatóságának újból való igazolásától eltekintve, mindazoknak a követelményeknek eleget tenni köteles, amelyeket e törvény az ipari tevékenység megkezdésére és gyakorlására nézve megszab és a fióküzletbe a törvényes követelményeknek megfelelő, képesítéshez kötött iparoknál a szükséges szakképzettséggel re delkező üzletvezetőt köteles állítani.

Ha az iparos főüzletében képesítéshez kötött ipart folytat, fióküzletében pedig kizárólag képesítéshez nem kötött tevékenységet kíván folytatni, a fióküzlethez oly üzletvezetőt is állíthat, aki a főüzletben gyakorolt iparra nézve előírt szakképzettséggel nem rendelkezik.

Raktározás céljából fenntartott helyiségek nem tekinthetők fióküzletnek.

A fióküzlet létesítését az iparos az arra vonatkozó iparigazolvány, illetőleg iparendedély elnyerésétől számított nyolc nap alatt a főüzletre nézve illetékes iparhatóságnak bejelenteni köteles.

53. §.

A 49—52. §-okban foglalt rendelkezések szempontjából Budapest székesfőváros egész területét egy községnek, illetőleg egy iparhatósági területnek kell tekinteni.

54. §.

Az iparos képesítéshez nem kötött ipart az e törvényben előírt kellékekkel rendelkező üzletvezető alkalmazásával is gyakorolhat. A 34. §. 2., 6., 11., 15., 16., 18., 19. és 23. pontjaiban felsorolt iparokat azonban, ha azokat nem az elhalt iparos életben maradt házastársa, kiskorú gyermekei, illetőleg unokái, csódtömeg vagy jogi személy javára avagy reáljogon kívánják gyakorolni, üzletvezető alkalmazásával csak méltánylást érdemlő esetekben és csak az iparhatóság hozzájárulásával lehet üzni.

55. §.

Az iparos iparát bérlő útján nem gyakorolhatja. Nem terjed ki ez a tilalom az üzlethelyiségnek, üzlettelepnek, az üzleti berendezéseknek, valamint a reál iparjognak bérbeadására.

56. §.

Az iparos üzlethelyiségét annak külső részén cégtáblával köteles megjelölni.

A cégtáblán fel kell tüntetni az üzlettulajdonos családi és utónevét olyképen, hogy a felírás egyik része se legyen kevésbé szembeötlő, mint a többi. Ha az üzlettulajdonos

férjezett, vagy özvegy nő, a cégtáblán férje nevét köteles megfelelő toldással az előbbi mondatban jelzett módon feltüntetni.

Egyesületek és társulatok alapszabályaikban megállapított nevüket kötelesek cégtáblájukon a második bekezdés első mondatában említett módon feltüntetni.

A kereskedelmi cégjegyzékbe bevezetett céggel rendelkező iparosok és kereskedők cégüket cégtáblájukon a cégjegyzékbe történt bevezetésnek megfelelően kötelesek feltüntetni. Ha az egyéni cég az üzlettulajdonos családi és utónevét, egyesületek és társulatok cége pedig alapszabályaikban megállapított nevüket nem tartalmazná, ezt vagy magán a cégtáblán, vagy az üzlethelyiség bejáratánál kifüggesztendő táblán kell szembevető módon feltüntetni.

Közkereseti társaságoknál legalább az üzletvitelért felelős egy üzlettársnak, betéti társaságoknál legalább egy beltagnak családi és utónevét kell az előbbi bekezdés szerint feltüntetni.

Oly társas vállalatnál, amelynek cégét a kereskedelmi törvény értelmében nem kell a cégjegyzékbe bevezetni, a társas viszonyra való kifejezett utalással legalább két üzlettársnak családi és utónevét kell a cégtáblán feltüntetni.

Akik utakon, utcákon, tereken felállított bódében, sátorban, asztalon, talapzaton vagy a puszta földön üznek ipari foglalkozást (árúsítanak), iparüzések helyén családi és utónevüket feltüntető táblát kötelesek szembevetően elhelyezni.

57. §.

A kereskedelemügyi minister felhatalmazást nyer, hogy az illető érdekképviselők meghallgatása után, az érdekelt ministerekkel egyetértően, egyes engedélyhez kötött iparoknál:

1. üzleti könyvek vezetését, ezeknek, valamint az üzletvitelre vonatkozó egyéb iratoknak meghatározott időn át megőrzését rendelhesse el;
2. üzleti szabályzatoknak alkotását és azoknak hatósági jóváhagyását tehesse kötelezővé;
3. az üzlethelyiségek tekintetében külön követelményeket állapíthasson meg;
4. az üzleti tevékenység körét és az üzletvitel módját szabályozhassa;
5. bizonyos iparágak együttes üzését korlátozhatja vagy eltilthassa;
6. az alkalmazottak számát korlátozhatja, az alkalmazottak felfogását életkorhoz, előzetes orvosi vizsgálathoz, megbízhatóságuk igazolásához köthesse, nőknek alkalmazását eltilthassa.

A kereskedelemügyi minister az előbbi bekezdésben felsorolt rendelkezéseket az érdekelt ministerekkel egyetértően vagy közvetlenül adhatja ki, vagy elrendelheti, hogy a 36. §. értelmében alkotandó szabályrendeletbe vétessenek fel megfelelő rendelkezések.

Az első bekezdés 1. pontja nem érinti az 1875:XXXVII. törvénycikknek a kereskedelmi könyvekre vonatkozó rendelkezéseit.

A 14. §. 9. és a 34. §. 16. pontjában említett iparok tekintetében az üzleti tevékenység körét és az üzletvitel módját a belügyminister szabályozza,

58. §.

A kereskedelemügyi minister az érdekelt ministerekkel egyetértően rendelettel mindazokat a rendelkezéseket megteheti, amelyek a közérköcs, a köz- vagy állategészség, közbiztonság, köz- és tűzrendészet követelményeinek, valamint a honvédelem érdekeinek megóvása céljából mulhatatlanul szükségesek. Az említett közszempontokból ártalmas vagy veszélyes anyagoknak és félgyártmányoknak feldolgozását, árúcikkeknek forgalombahozását korlátozhatja, feltételekhez kötheti, esetleg el is tilthatja. Ugyancsak korlátozhatja, sőt el is tilthatja az említett közszempontokból veszélyes ipari kereseti foglalkozásokat is.

A 14. §. 9. és a 34. §. 16. pontjában említett iparok tekintetében a közbiztonság, köz- és tűzrendészet követelményeinek, valamint a honvédelem érdekeinek megóvása céljából szükséges rendelkezéseket az érdekelt ministerekkel egyetértően a belügyministerrel adja ki.

59. §.

Az ebben a törvényben, valamint az e törvény alapján kibocsátott rendeletekben és szabályrendeletekben az ipar gyakorlására nézve megállapított rendelkezések azokra az iparosokra is kiterjednek, akik az 1884 : XVII. törvénycikk 10. §-ában felsorolt iparok valamelyikét az idézett törvénycikk értelmében nyert iparendély alapján e törvény hatálybalépésekor már gyakorolják.

60. §.

Az engedélyhez kötött iparok bármelyikét gyakorló iparos köteles az érvényben levő szabályok szerint ellenőrzésre jogosított és erre a célra kellő meghatalmazással ellátott hivatalos közegeknek az üzlethelyiségekbe való belépést bármikor megengedni s azokat az üzleti könyveket és iratokat, amelyeknek vezetését, illetőleg ellenőrzését e törvény vagy annak alapján kiadott rendelet megszabja, kívánságukra átvizsgálás és az üzletvitel ellenőrzése céljából az üzlethelyiségben rendelkezésükre bocsátani.

Az első bekezdés szerint eljáró közegek az eljárásuk során megállapított törvényellenességekről a kiküldő hatóságnak jelentést tesznek, egyébként pedig a tudomásukra jutó üzleti és üzemi viszonyok tekintetében a legszigorúbb titoktartásra kötelesek. A titoktartás megsértését, amennyiben az súlyosabb beszámítás alá nem esik, mint súlyos szolgálati fegyelmi vétséget kell megtorolni.

61. §.

A kereskedelemügyi minister a 14. §. 1. pontja és a 34. §. 2., 6., 11., 15., 17., 19., 20., 21., 23. és 26. pontjai alatt említett iparoknál a felekkel szemben felszámítható díjaknak, illetőleg árnak hatósági láttamozását, illetőleg megállapítását és az üzlethelyiségben leendő kifüggesztését rendelheti el.

62. §.

A fogadó (szálló, penzió), vendéglő (buffet), koresma, kávéházi és kávémérési iparok, valamint a más elnevezés alatt azonos célt szolgáló iparok, önálló iparok, melyek ugyanazon személy által is csak azok mindegyikére elnyert iparendély alapján gyakorolhatók.

Ezeknek az iparoknak üzletkörét, figyelemmel egyszersmind az 1921:XXIII. törvény-cikk 15. §-ára, a jelen törvény 57. §-a alapján kiadott kereskedelemügyi minister rendelet, illetőleg a 36. §. értelmében alkotott szabályrendelet, a koresmák üzletkörét pedig az idézett 1921:XXIII. törvénycikk 15. §-a állapítja meg.

Vendéglők és koresmák templomok, iskolák, kórházak, szanatóriumok, gyermekgondozó intézetek és temetők közelében nem létesíthetők. Ily üzletek létesítését bizonyos utakon, utcákon vagy tereken el lehet tiltani. Ezen üzletek, úgyszintén a kávéházak és kávémérések nyitásának és zárásának idejét a szabályrendelet (36. §.) állapítja meg.

63. §.

A kéményseprést a 36. §. értelmében alkotott szabályrendeletekben zárt munkakerületekhez kell kötni. A kéményseprőipar gyakorlására engedélyt csak valamely munkakerület megüresedése esetében lehet adni. A kéményseprőipar gyakorlására mindenki csak egy munkakerületben nyerhet engedélyt. A kéményseprőiparos másnak munkakerületében üzletvezető nem lehet.

A megüresedett kéményseprői munkakerületeket nyilvános pályázat útján kell betölteni. A szabályszerű módon pályázók közül a megüresedett munkakerületre, amennyiben a törvényszerű képesítést és megbízhatóságot egyformán igazolják, elsősorban annak van igénye, aki a kéményseprőiparban a leghosszabb gyakorlatot igazolja. Azoknál, akik háború tartama alatt katonai szolgálatot teljesítettek, ennek idejét a szakbavágó gyakorlat tartamához hozzá kell számítani.

Azt a kéményseprősegédet, aki háborúban teljesített katonai szolgálat vagy segédi munkája közben rokkanttá vált, amennyiben rokkantságának foka a harminc százalékot meghaladja, más pályázóval szemben előnyben kell részesíteni, ha az általa igazolt gyakorlat a más pályázó által kimutatott gyakorlatnak legalább négyötödét eléri. Ha ugyanarra a kerületre több rokkant pályázik és az általuk igazolt gyakorlati idő között egy évnél nagyobb különbség nincs, a magasabb százaléku rokkantat a többi rokkanttal szemben előnyben kell részesíteni.

Amennyiben a pályázók között oly kéményseprősegéd, akit az előbbi bekezdés szerint elsőbbség illet, nincsen, a megüresedett kéményseprőimunkakerületben működött kéményseprőiparosnak kéményseprő fiát, ilyenek nem léteben azt a kéményseprősegédet, aki az illető munkakerületben legalább három éven át szakbavágó munkát végzett, más pályázóval szemben előnyben kell részesíteni, ha az általa igazolt gyakorlati idő a más pályázó által kimutatott gyakorlati időnek legalább négyötödét eléri.

Amennyiben a pályázók közt önálló kéményseprőiparos is van, szakbavágó gyakorlatának tartamába azt az időt is be kell számítani, amelyen át a kéményseprőipart önállóan gyakorolta.

64. §.

A kéményseprőipart csak a szabályrendeletben (36. §.) kijelölt munkakerületben lehet gyakorolni. A kémények tisztításánál a kerületi kéményseprő igénybevétele kötelező, tűzbiztonsági szempontok által indokolt sürgős szükség esetében azonban a kéményseprő a részére kijelölt munkakerületen kívül is végezhet munkát.

A kéményseprésért fizetendő díjakat kis- és nagyközségekben ugyanúgy kell elő-
írni és beszedni, mint a községi adókat. A beszedett díjakból a község 50%-ot a tűzoltói
felszerelés céljaira levonhat. Rendezett tanácsú és törvényhatósági joggal felruházott
városokban a kéményseprésért fizetendő díjakat, eltérő megállapodás hiányában, nem
fizetés esetében közigazgatási úton, a közadók módjára kell behajtani. Ha a fizetendő díjak
tekintetében vita támad, annak eldöntésére az iparhatóság illetékes.

A kereskedelemügyi minister a kéményseprési díjak megállapítására nézve az illető
érdekképviseltek meghallgatása után általános irányelveket szabhat meg és a szabály-
rendeletben megállapított díjakat indokolt esetekben megváltoztathatja.

A kerületi beosztás az illető érdekképviseltek és tűzoltói szervezetek meghallgatása
után szabályrendelet útján módosítható, anélkül, hogy az érdekelt iparosok ez alapon kár-
térítést igényelhetnének, de a kerületi beosztás módosításánál figyelemmel kell lenni a
tűzbiztonság követelményeire, úgyszintén arra is, hogy a kéményseprőiparos és családja
tisztességes megélhetésén kívül legalább két állandó segédnek alkalmazása és tisztes-
séges javadalmazása, valamint az üzem fenntartása biztosítva legyen.

65. §.

Az állati erő felhasználásával üzött személyszállítási (társaskocsi) iparüzleteknél a
szabályrendeletben (36. §.) az útirányt, a szállításból kizárt személyeket és tárgyakat, az
üzletre vonatkozó közbiztonsági, közegészségügyi és közrendészeti szabályokat meg kell
állapítani. A használatba veendő járművek számát, a járatok számát és idejét, az állomá-
sokat és megállóhelyeket, a viteldíjakat a törvényhatóságok és rendezett tanácsú városok
közgyűlési határozattal állapítják meg, amelyet jóváhagyás végett a kereskedelemügyi
ministerhez kell felterjeszteni.

Két vagy több törvényhatóság területét érintő, állati erő felhasználásával üzött sze-
mélyszállítási (társaskocsi) iparüzleteknél az első bekezdésben felsorolt kérdések tekinte-
tében az érdekelt törvényhatóságok meghallgatása után a kereskedelemügyi minister ren-
delettel intézkedik. Ugyanazon törvényhatóság területén fekvő két vagy több rendezett ta-
nácsú várost érintő, állati erő felhasználásával üzött személyszállítási (társaskocsi) ipar-
üzleteknél az első bekezdésben felsorolt kérdéseket a városok meghallgatása után az
illető törvényhatóság szabályrendeletben, illetőleg közgyűlési határozattal szabályozza.
Az említett kérdések szabályozása után, az iparendedélyt mind a két esetben a társas-
kocsijárat kiinduló helyére illetékes iparhatóság adja ki és a vállalatra vonatkozó összes
ipari közigazgatási teendőket ez végzi.

66. §.

A gépkocsival való iparszerű árúfuvarozásnál (34. §. 4. pont), továbbá a rendes járat
időhöz kötött, gépkocsi felhasználásával üzött személyszállítási (társaskocsi) iparnál (34. §.
21. pont) a kereskedelemügyi minister az engedély kiadásával egyidőben az érdekelt
ministerekkel egyetértően, az érdekelt törvényhatóságok meghallgatásával, rendelettel
megállapítja az útirányt, az utak használatának esetleges feltételeit, az üzem felszerelésére
és személyzetére vonatkozó követelményeket, a használatba veendő járművek számát és
minőségét, a járatok számát és idejét, az állomásokat és megállóhelyeket, a fuvardíjakat,

illetőleg a viteldíjakat, a szállításból kizárt személyeket, illetőleg tárgyakat, a vállalatra vonatkozó közbiztonsági, közegészségügyi és közrendészeti szabályokat.

A kereskedelemügyi minster az előbbi bekezdésben említett irányban az érdekelt ministerekkel egyetértően oly vállalatokra nézve is megfelelően rendelkezhetik, amelyek e törvény hatálybalépése előtt létesültek.

Az első bekezdésben említett iparoknál, amennyiben azokat kizáróan Budapest székesfőváros vagy valamely városi törvényhatóság területén üzik, szabályrendeletben kell megállapítani az útirányt, az utak használatának esetleges feltételeit, az üzem felszerelésére és a személyzetre vonatkozó követelményeket, a szállításból kizárt személyeket és tárgyakat, az üzletre vonatkozó közbiztonsági, közegészségügyi és közrendészeti szabályokat. Ezeket a követelményeket a 34. §. 21. pontjában említett iparra, amennyiben azt idényhez kötött, nem állandó jelleggel kívánják Budapest székesfőváros vagy valamely városi törvényhatóság területén gyakorolni, közgyűlési határozattal is meg lehet állapítani.

A használatba veendő járművek számát, a fuvardíjakat, illetőleg a viteldíjakat, a járatok számát és idejét az állomásokat és megállóhelyeket közgyűlési határozattal kell megállapítani. Mind a szabályrendeletet, mind a közgyűlési határozatot jóváhagyás végett a kereskedelemügyi minsterhez kell felterjeszteni.

67. §.

A személyszállító eszközöket (bérkocsikat, bérautomobilokat), továbbá a hordárokat számokkal kell ellátni. Az ezen iparok gyakorlása tekintetében közegészségi és közrendészeti szempontokból, úgyszintén a közönség igényeire való figyelemmel szem előtt tartandó szabályokat szabályrendeletben kell megállapítani. A bérkocsik, továbbá a bérszolgák állomáshelyeit, valamint azt a rendet, amelyben a nap vagy az éj meghatározott óráiban, meghatározott helyen szolgálatra készen kell állniok, a szabályrendeletben megjelölt hatóság állapítja meg.

A szedhető díjakat a törvényhatóságok és rendezett tanácsú városok közgyűlési határozattal állapítják meg, amelyet jóváhagyás végett a kereskedelemügyi minsterhez kell felterjeszteni.

68. §.

A zsidó-üzletengedély minden oly használt tárgy és feldolgozás útján értékesíthető hulladék megvételére és eladására jogosít, amellyel való kereskedelem engedélyhez kötve nincs.

Oly használt tárgyakkal való kereskedelemhez, amelyeknek értéke a használat idejével emelkedik, vagy melyeknek műbecsük vagy tudományos értékük van, zsidó-üzletengedély nem kell, azonban a zsidó-üzletengedélye alapján ilyen árúk vételével és eladásával is foglalkozhatnak.

Zsidó-üzletek gyakorlása a 36. §. értelmében alkotott szabályrendeletben a község meghatározott részére, illetőleg utaira szorítható.

VI. FEJEZET.

Az iparüzési jog elvonása és megszűnése.

69. §.

Attól az iparostól, akire nézve utólag megállapítást nyer, hogy az iparának üzése tekintetében érvényben álló törvényes követelmények valamelyikével nem rendelkezik és annak hivatalos felszólítás után sem tesz eleget, továbbá abban az esetben is, ha ezt más törvény előírja az iparigazolványt, illetőleg iparendélyt az annak kiállítására illetékes hatóság visszavonja.

70. §.

Engedélyhez kötött iparra szóló iparüzési jogot az annak elvonását kimondó jogerős ítélet végrehajtásának esetein kívül, szabályszerű eljárás alapján határozott vagy határozatlan időre el lehet vonni, ha az iparos ismételt marasztalás és írásbeli megintés után oly cselekményt követ el, amely megbízhatóságát kétséggé teszi, vagy ha bűntett, az állam ellen, a szemérem ellen vagy nyereségvágyból elkövetett vétség miatt jogerős ítélettel elítélték.

A gépkocsival való iparszerű árufuvarozásra (34. §. 4. pont), továbbá a rendes járási időhöz kötött, gépkocsi felhasználásával üzött személyszállítási (társaskocsi) iparra (34. §. 21. pont) szóló iparendélyt az érdekelt ministerekkel egyetértően a kereskedelemügyi minister, amennyiben az engedélyt törvényhatóság adta (40. §.), a törvényhatóság az előbbi bekezdésben, valamint a 69. §-ban említett eseteken kívül visszavonhatja, ha az iparos a 66. §. alapján kiadott kereskedelemügyi ministeri rendeletben vagy a 66. §. alapján alkotott szabályrendeletben, illetőleg ezen szakasz értelmében hozott közgyűlési határozatban megállapított kötelezettségek valamelyike ellen ismételtelen súlyosan vét.

Az iparüzési jog határozott időre szóló elvonásának tartama öt évnél hosszabb nem lehet. Amennyiben az iparüzési jog elvonása határozatlan időre történt, az illető megfelelő időn át tanusított kifogástalan magaviselet után iparendélyt nyerhet.

Valamely ipart reáljog alapján gyakorló iparossal szemben az iparüzési jog elvonása szintén helyt nyerhet, de az iparos reáljogát értékesítheti.

Az iparüzési jog elvonása az iparhatóságnak, illetőleg ha az iparendélyt más hatóság adta, ennek hatáskörébe tartozik.

Az iparüzési jogot elvonó határozat ellen fokozatos fellebbezésnek van helye. A miniszernek bármely fokon hozott határozata ellen tizenöt nap alatt panasznak van helye a közigazgatási bírósághoz.

Az iparüzési jog elvonásának hatálya az ország egész területére szól.

71. §.

Aki iparát az iparigazolvány, illetőleg iparendély kézbesítésének napjától számított egy év alatt meg nem kezdi, azt csak újabb iparigazolvány, illetőleg iparendély alapján gyakorolhatja.

Az iparhatóság az ipar gyakorlásának megkezdésére nézve megállapított határidőt, ha az iparüzés megkezdése ezen a határidőn belül az iparos személyén kívül eső okokból

lehetetlen, de egyéb méltánylást érdemlő esetekben is, legfeljebb hat hónappal meghosszabbíthatja, feltéve, hogy ez által valamely közérdek vagy a közönség igényei sérelmet nem szenvednek.

72. §.

Aki iparát egy éven át egyfolytában nem űzi, azt csak újabb iparigazolvány, illetőleg iparendély alapján folytathatja.

Az iparhatóság az első bekezdésben megállapított határidőt a 71. §. második bekezdésében említett feltételek fennforgása esetében hat hónappal meghosszabbíthatja.

II. RÉSZ.

Tanviszony és tanonciskolák.

VII. FEJEZET.

Tanviszony, a tanoncok nyilvántartása, munkakönyv.

73. §.

E törvény 74—124. §-ainak rendelkezései szempontjából: a „gyermek“ kifejezés a tízennegyedik évet még be nem töltött személyt; a „fiatalkorú“ kifejezés tízennégy évesnél idősebb, de tízennyolcadik évét még be nem töltött személyt jelent.

74. §.

A mindennapi elemi népiskola látogatására kötelezett gyermekeket az 1884 : XVII. törvénycikkbe foglalt ipartörvény, illetőleg a jelen törvény hatálya alá eső üzemekben és vállalatokban, ideértve azok irodáit is, sem tanonci, sem egyéb minőségben foglalkoztatni, általa bárminő munkát, akár csak kisegítő minőségben is, végeztetni nem szabad.

75. §.

A jelen törvény szempontjából tanszerződésnek kell tekinteni az oly szerződést, melyben az 1884 : XVII. törvénycikkbe iktatott ipartörvény hatálya alá eső valamely üzemnek vagy vállalatnak tulajdonosa személyesen vagy kellő meghatalmazással ellátott megbízottja útján kötelezettséget vállal arra nézve, hogy meghatározott időn át, meghatározott feltételek mellett valakit az általa, illetőleg üzemében vagy vállalatában folytatott, közelebbről körülírt munkára, esetleg munkákra megtanít, az oktatást nyerni kívánó pedig kötelezi magát, hogy oktatója részére az említett munka, esetleg munkák megtanulásához szükséges mértékben dolgozni fog.

76. §.

A tanszerződést az iparhatóság előtt a rendelettel megállapított alakiságok megtartásával kell kötni.

Az iparhatóság a szerződés megkötésénél köteles a törvény rendelkezéseinek megtartására ügyelni és a tanítás célját, valamint a tanonc érdekeit megvédeni.

A tanszerződést a munkaadó vagy annak kellő meghatalmazással ellátott megbízottja és a tanonc, illetőleg, ha kiskorú, annak törvényes képviselője vagy az utóbbi meghatalmazottja kötik. A törvényes képviselő beleegyezésének hiányát a gyámhatóság engedélye pótolja.

Gyermek és fiataikorú kiképzésére tanszerződés csak abban az esetben köthető, ha a gyermek, illetőleg fiataikorú hatósági orvosi bizonyítvánnyal igazolja, hogy a kérdéses foglalkozásra alkalmas.

Ila a munkaadó saját gyermekét alkalmazza tanoncnak, ebben az esetben a tanszerződést az iparhatóság közbejöttével szerkesztett írásbeli nyilatkozat helyettesíti, melynek mindazokat a szerződéses rendelkezéseket tartalmaznia kell, melyek a szülőt a tanszerződésből folyólag a törvényszerű tartási kötelezettségen felül mint munkaadót terhelik.

77. §.

A kereskedelemügyi minister felhatalmazást nyer, hogy a gyermekek és fiatakorúak helyes pályaválasztásának megkönnyítése érdekében tanácsadó szervezetet létesíthessen és a tanszerződés megkötése előtt az illetékes tanácsadó szerv véleményének kikérését kötelezően megszabhassa.

Ugyancsak felhatalmazást nyer a kereskedelemügyi minister, hogy a gyermekek és fiatakorúak lelki és testi gondozása céljából a vallás- és közoktatásügyi miniszterrel egyetértően megfelelő szervezetet létesíthessen és hogy az ennek működéséhez szükséges anyagi eszközök előteremtése céljából az általuk foglalkoztatott gyermekek és fiatakorúak után, üzletük minőségének és helyének figyelembevételével a munkaadókat, esetleg amennyiben vagyoni viszonyaik megengedik, a gyermekek és fiatakorúak szüleit is megfelelő járulékok fizetésére kötelezhessen. Ezeket a járulékokat nemfizetés esetében közigazgatási úton, a közadók módjára kell behajtani.

78. §.

Az e törvény alapján képesítéshez kötött iparokban gyermeket és fiatakorút mindaddig, amíg a segédlevelet meg nem szerezte, csak tanszerződés alapján szabad foglalkoztatni.

79. §.

Képesítéshez kötött iparban kiképzés céljából tanoncot, az e törvényben megállapított kivételeket (80. §.) nem számítva, csak az az iparos tarthat, aki a tanonc által elsajátítani kívánt iparra az e törvényben előírt szakképzettséggel saját személyében rendelkezik és akinek erre az iparra iparigazolványa, illetőleg iparendélye van.

A kereskedelemügyi minister a tanoncok gyakorlati kiképzésének és a kiképzés ellenőrzésének módját rendelettel szabályozhatja.

80. §.

Ha a tanonc által elsajátítani kívánt iparra az e törvényben megállapított szakképzettséget saját személyükben igazolni nem is tudják, képesítéshez kötött iparban leendő kiképzés céljából tanoncot tarthatnak:

1. akik a jelen törvény hatálybalépése előtt képesítéshez kötött iparban leendő ki-képzés céljából tanoncot tarthattak és iparukat e törvény hatálybalépése után is folytatják;

2. akik képesítéshez kötött ipart üzletvezető alkalmazásának kötelezettségével üz-nek (4. §. első, 7. §. második és harmadik, 8. §. harmadik bekezdés, 31. §.);

3. akik képesítéshez kötött ipart gyárszerűen üznek, a 17. §-ban megállapított felté-telekkel;

4. akik a 24. §. alapján iparukkal nem rokon természetű iparra térnek át, vagy üzlet-körüket iparukon kívül, azzal nem rokon természetű egy vagy több képesítéshez kötött iparra terjesztik ki;

5. akik a jelen törvénnyel képesítéshez kötött oly ipart üznek, amely e törvény életbelépése előtt képesítéshez kötve nem volt, továbbá azok, akik olyan ipart üznek, amely iparuk gyakorlásának megkezdése után lett képesítéshez kötve (30. §. első bekezdés);

6. akik e törvény életbelépése előtt is képesítéshez kötött ipar gyakorlására az 1884: XVII. törvénycikk 7. vagy 47. §-a alapján nyertek iparjogosítványt, feltéve, hogy a meg-állapított követelményeknek megfelelő üzletvezetőt alkalmaznak;

7. az 5. és 6. pontban említett egyének, ha abbanhiagyták iparuk gyakorlását és arra utóbb a 30. §. második bekezdése alapján iparigazolványt, illetőleg iparendélyt nyertek;

8. a meleg ételek kiszolgáltatására jogosított kereszmárosok (62. §. második be-kezdés);

9. a legfeljebb tíz vendégszobát fenntartó fogadósok (szálló-, penziótulajdonosok, 34. §. 5. pont);

10. az elhunyt iparos iparát saját jogán vagy az iparos törvényes, törvényesített vagy örökbefogadott kiskorú gyermekei vagy unokái jogán folytató életben maradt házas-társ az elhunyt iparos életében szerződötetett tanoncokat (7. §. második, 8. §. utolsó be-kezdés);

11. a csödtömeggondnok az iparos által csödbejutása előtt szerződötetett tanoncokat (9. §. második bekezdés).

81. §.

Tanoncot nem tarthat az a munkaadó:

1. akit büntettért, az állam ellen, a szemérem ellen vagy nyereségvágyból elköve-tett vétségért, vagy alkalmazottja sérelmére elkövetett testi sértés vétségéért jogerősen elítéltek, a büntetés kiállításától számított három évig;

2. akit az iparhatóság a tanonctartás jogától jogerős határozattal megfosztott, a ha-tározatban megállapított időtartam alatt.

Nőtlen, özvegy, feleségétől elvált vagy külön válva élő iparos háztartásában kiskorú női tanoncnak lakást és ellátást nem adhat.

82. §.

Az iparhatóság a tanonctartás jogát elvonhatja attól az iparostól:

1. aki az általa szerződötetett tanonccal szemben ismételten súlyos kötelességmulasz-tást követett el, aki tanoncát az iskola látogatásában akadályozta és akit e miatt ismé-telten megbüntettek, vagy akivel szemben oly tények merülnek fel, amelyek következté-ben őt erkölcsi szempontokból tanoncok tartására alkalmatlannak kell tekinteni;

2. akivel szemben tanoncának segédi vizsgálata alkalmával ismételt megállapítást nyert, hogy a meg nem felelő vizsgaeredményt kötelességmulasztására kell visszavezetni;

3. aki a tanonc kiképzéséhez szükséges műhelyi, illetőleg üzleti berendezéssel nem rendelkezik, vagy iparát oly módon folytatja, hogy a tanonc az iparban megfelelő kiképzést nem nyerhet.

Az előbbi bekezdés 2. és 3. pontjaiban említett esetekben a tanonctartás jogának elvonása előtt az illető ipartestületet meg kell hallgatni.

A tanonctartás jogának elvonása határozott vagy határozatlan időre szólhat.

83. §.

A kereskedelmügyi minister felhatalmazást nyer, hogy az illető érdekképviselők meghallgatása után egy-egy munkaadó által foglalkoztatható tanoncok számát az illető üzemben foglalkoztatott segédek számához viszonyítva rendelettel megállapíthassa.

84. §.

Tanoncul (74. §.) csak oly egyén alkalmazható, aki iskolai bizonyítvánnyal igazolja, hogy legalább az elemi népiskola negyedik osztályát sikerrel elvégezte, vagy hogy legalább az írást, olvasást és a számolás elemei ismereteit elsajátította.

Az iparhatóság méltánylást érdemlő rendkívüli esetekben megengedheti, hogy olyan egyént is alkalmazhassanak tanoncul, aki az előbbi bekezdésben említett követelményeknek megfelelni nem tud. Az ily tanoncot azonban megfelelő előkészítő oktatásban kell részesíteni és részére tanidőül az illető szakmában szokásosnál, illetőleg megszabottnál (89. §.) fél évvel hosszabb időt kell megállapítani.

A kereskedelemügyi minister az illető érdekképviselők meghallgatása után egyes iparokban a tanoncul alkalmazás feltételeképen az első bekezdésben említettél magasabb fokú iskolai képzettséget írhat elő.

85. §.

A tanszerződésnek tartalmaznia kell:

1. a munkaadó családi és utónevét (cégét), lakóhelyét és az üzletnek, a műhelynek vagy a telepnek helyét, hol a tanonc alkalmazva lesz;
2. a tanonc családi és utónevét, születésének idejét, iskolai képzettségét;
3. amennyiben a tanonc kiskorú, atyjának és anyjának, illetőleg más törvényes képviselőjének családi és utónevét, lakóhelyét és foglalkozását;
4. az ipart, illetőleg a munkakört, melynek elsajátítására irányul az oktatás;
5. az orvosi bizonyítvány adatait;
6. a tanviszony kezdetét, tartamát és befejezésének időpontját;
7. a kölcsönös kötelezettségek felsorolását; ilyenek lehetnek:
 - a) a tanoncnak a munkaadónál lakással, ellátással és más természetben való szolgáltatással ellátása;
 - b) a tanoncnak fizetendő bér és a fizetés módozatai;
 - c) a munkaadó részére a tanviszony tényleges fennállásának tartamára esetleg kötött tanítási díj összege és fizetésének módozatai;

d) annak esetleges megállapítása, hogy a tanonc után fizetendő betegségi biztosítási járulékoknak felerésze a tanonc, illetőleg törvényes képviselője által megtérítendő (1907 : XIX. törvénycikk 41. §. harmadik bekezdés), továbbá annak megállapítása, hogy a tanonc iskoláztatásának költségei, ide értve a tanszerek beszerzésének költségeit is (116. §.), melyik szerződő felet és mily mértékben terhelik;

e) a tanviszony jogtalan felbontása esetében fizetendő kártérítés mérve;

8. a tanszerződés keltét;

9. a munkaadónak, illetőleg megbizottjának, a tanonc törvényes képviselőjének, ha a tanonc nagykorú, ennek és végül a szerződés megkötésénél eljáró hatósági közegnek aláírását és a hatósági pecsétet.

86. §.

A tanszerződést az iparhatósági lajstrom vonatkozó sorszámának feltüntetésével két azonos szövegű eredeti példányban kell kiállítani; az egyik példányt a tanoncnak, illetőleg törvényes képviselőjének, a másik példányt a munkaadónak kell kézbesíteni.

A tanszerződés hitelesített másolati példánya hatósági őrizetben marad.

A tanszerződés két eredeti példányának kiállításáért felszámítható díjakat a kereskedelemügyi minster rendelettel állapítja meg.

87. §.

A tanszerződést a tanonc belépésének napjától számított négy hét alatt kell az iparhatóság előtt megkötni. A tanonc alkalmazásbavételét a munkaadó az iparhatóságnak három napon belül előszóval vagy írásban bejelenteni köteles.

A tanszerződés megkötése előtt eltelt időt próbaidőnek kell venni és azt a tanidőbe be kell számítani.

A megkötött tanszerződést a szerződő felek az iparhatóság közbepötlével kölcsönös egyetértéssel módosíthatják. Hasonlóképen módosítható a 76. §. utolsó bekezdésében említett szülői nyilatkozat is.

Ha a tanszerződést módosítják, az eljáró hatósági közeg a megállapított módosításokat a tanszerződés eredeti példányaira, illetőleg a szülői nyilatkozatra függelék alakjában vezeti rá. Ha a szerződő felek valamelyike a szerződés eredeti példányát előmutatni nem tudná, részére a szerződésről másolatot kell kiállítani és a módosított megállapodásokat erre kell rávezetni.

88. §.

A munkaadó a tanszerződésre vonatkozó törvényes rendelkezések megtartásáért felelős akkor is, ha a szerződést megbizottja (76. §.) kötötte meg.

Ha a munkaadó szerződés nélkül vagy a jelen törvény rendelkezései ellenére kötött szerződés alapján alkalmaz tanoncot, ez az alkalmazás a tanonc képesítésénél figyelembe nem jöhet.

Az iparhatóság előterjesztett kérelemre, méltánylást érdemlő esetekben, az ily szabálytalan alkalmazásnak a képesítés szempontjából figyelembevételét megengedheti.

89. §.

A tanidő két évnél rövidebb és négy évnél hosszabb oly tanoncok tekintetében, kik valamely középiskola vagy polgári iskola négy osztályát sikerrel elvégezték, vagy tizenhatodik életévüket betöltötték, három évnél hosszabb és másfél évnél rövidebb nem lehet, oly tanoncok tekintetében pedig, akik valamely középiskola vagy polgári iskola hat osztályát elvégezték, egy évnél rövidebb, akik érettségi bizonyítvánnyal rendelkeznek, hat hónapnál rövidebb nem lehet.

A kereskedelemügyi minister az illető érdekképviseltek meghallgatása után egyes iparokra vagy ipari csoportokra nézve, azok természetének figyelembevételével, a tanidő tartamát az előbbi bekezdésben foglalt rendelkezések korlátai között megállapíthatja, illetőleg e rendelkezések alól általános érvényű kivételeket is tehet.

90. §.

Ha a tanonc iparának gyakorlati ismereteit a szerződésben kikötött tanidő lejárta előtt kellő mértékben elsajátította és a tanonciskola igazgatójának bizonyítványával igazolja, hogy a tanonciskola utolsó évfolyamát a szerződésben kikötött tanidő lejárta előtt sikeresen elvégezte, vagy hogy annyi ismerettel, amennyit ez az évfolyam nyújt, rendelkezik, az iparhatóság a munkaadónak és a tanoncnak, illetőleg törvényes képviselőjének együttes kérelmére a szerződésben kikötött tanidőnek hátra levő részét elengedi.

91. §.

A tanonc azt az időt, melyet a tanulásban mulasztott, a szerződésben megállapított tanidő letele után pótolni köteles.

A tanonc nem kötelezhető a mulasztott tanidő pótlására, ha a mulasztás saját hibáján kívül következett be és a szerződésben megállapított tanidő egy-egy éve után hathat hétnél nem több, vagy ha a mulasztás saját hibájából következett ugyan be, de az egy-egy év után két-két hétnél nem több.

A tanoncnak az előbbi bekezdésben megjelöltnél hosszabb mulasztását az iparhatóságnak a munka újból való felvételét követő három nap alatt esetről-esetre be kell jelenteni. A mulasztott tanidő pótlásának tartamát az iparhatóságnak a pótlás megkezdése előtt be kell jelenteni. Az iparhatóság a pótlás tartamának jogosságát vizsgálat tárgyává teheti és a pótlás tartamát leszállíthatja.

A mulasztott tanidőt a 90. §-ban megállapított feltételek fenforgása esetében az iparhatóság el is engedheti.

92. §.

A munkaadó köteles a tanonc irányában a jó családapa gondosságával és figyelemével, jóakarattal viselkedni, ha kiskorú, annak erkölcsisége és magaviselete felett a háznál (üzemben, műhelyben), valamint a házon kívül végzett munkáknál őrködni, a tanonc viselkedéséről, szakmabeli előhaladásáról, amennyiben a tanonc kiskorú, a szülőket (a törvényes képviselőt) legalább félévenként tájékoztatni, az esetben pedig, ha a tanonc súlyosabb beszámítás alá eső hibát követne el, vagy jövője szempontjából hátrányos hajlamokat tanúsítana, erről a szülőket (a törvényes képviselőt) azonnal értesíteni.

A szülőket (a törvényes képviselőt) a munkaadó ugyancsak haladéktalanul értesíteni köteles, ha a tanonc megbetegszik, eltűnik, vagy ha bármely más olyan esemény állana be, mely azoknak sürgős közbelépését igényli.

93. §.

A munkaadó köteles:

1. a tanoncot iparának gyakorlati ismereteiben komoly odaadással, kellő körültekintéssel kiképezni, vagy erre rendelt szakképzett helyettese által kiképeztetni; a munkaadó a tanoncot csak a választott iparhoz tartozó vagy azzal kapcsolatos szakmunkára alkalmazhatja, az iparüzéssel kapcsolatos más munkára csak kivételesen és csupán annyiban, amennyiben az a tanoncnak az iparban való kellő gyakorlati kiképzését nem hátráltatja;

2. a tanonc egészségére és testi épségére ügyelni és gondosan elhárítani mindazt, ami testi fejlődését hátráltathatná; e célból a munkaadó a tanoncot csak oly munkára alkalmazhatja, mely korának, testi erejének és szellemi képességének megfelel;

3. a tanoncot rendre szoktatni, kötelességtudásra nevelni, továbbá a lehetőséghez képest fejleszteni jó tulajdonságait, hajlamait, művelődésre serkenteni és a tanoncra testileg vagy lelkileg hátrányos befolyásokat elhárítani;

4. a tanonc bántalmazásától, sértegetésétől tartózkodni és őt a többi alkalmazott vagy a házbeli (családhoz tartozók) bántalmazásától, sértegetéseitől megóvni;

5. ha a tanoncot lakással és étellemezzel is ellátja, egészséges, szellőztethető, télen fűtött lakó- és hálóhelyiségekről és elegendő mennyiségű tápláló étellemezről gondoskodni;

6. a tanoncnak vallása ünnepnapjain az istentisztelet látogatására időt engedni és felügyelni arra, hogy nála lakó kiskorú tanonca az istentiszteletet látogassa;

7. a tanonccal szemben fennálló szerződéses kötelezettségeknek és a tanonc felszabadítására vonatkozó törvényes rendelkezéseknek eleget tenni.

94. §.

A munkaadó köteles a tanoncot mindaddig, míg tanideje tart, iskolába (112., 113. §.) járatni és a tanoncot az iskola pontos látogatására rászorítani.

Ha a tanonc a munkaadónál lakik, az iskola pontos látogatásáért a munkaadó minden esetben, egyébként azonban csak akkor felelős, ha a tanonc kellő ellenőrzésében mulasztás terheli.

Ha a tanonc nem a munkaadónál, de törvényes képviselőjével egy közösségben lakik, az iskola pontos látogatásáért a törvényes képviselő felelős.

Azt a tanoncot, aki olyan fogyatkozásban szenved, amely neki az iskola látogatását lehetetlenné teszi, az iparhatóság, a hatósági orvos véleménye alapján az iskola látogatásának kötelezettsége alól felmentheti.

Azoknak a tanoncoknak iskolalátogatási kötelezettségét, akik a 84. §. első bekezdésében említettől nagyobb iskolai képzettséggel rendelkeznek a vallás- és közoktatásügyi miniszter a kereskedelemügyi miniszterrel egyetértően rendelettel szabályozhatja, illetőleg az ilyen tanoncokat a tanonciskolák és tanonctanfolyamok látogatásának kötelezettsége alól egészen vagy csak bizonyos tárgyak tekintetében felmentheti.

95. §.

A tanonc a munkaadóval, illetőleg az oktatással megbízott helyettesével szemben hűséggel és tisztelettel tartozik, a törvény szerint őt megillető jogkörben tett rendelkezéseinek engedelmeskedni, a kötelező iskolai órákat pontosan látogatni és a műhelyi, illetőleg üzleti rendhez, valamint az iskolai tanítás rendjéhez pontosan alkalmazkodni köteles.

A tanoncot munkaadója megfeddheti, megdorgálhatja, de köteles figyelemmel lenni a tanonc nemére, korára és arra, hogy önérzetét, tisztességét ne sértse. Amennyiben a házi fegyelem fenntartása érdekében multhatatlanul szükséges, a munkaadó a tizenhatodik életévét még be nem töltött fiútanonccal szemben enyhe testi fenyítéssel is élhet, de a tanoncot ellátásával kapcsolatos semminő hátránnyal nem sújthatja.

96. §.

A tanviszony megszűnik:

1. ha az a törvény, illetőleg a szerződés szerint befejeztetik;
2. ha a tanonc meghal;
3. ha a munkaadó üzlete vagy vállalata annak halála következtében vagy más okból megszűnik;
4. ha azoknak az okoknak valamelyike, melyek miatt a munkaadó tanoncot nem tarthat (81. §.), bekövetkezett;
5. ha az iparhatóság a tanonctartás jogát a munkaadótól jogerős határozattal elvonta (82. §.).

97. §.

A munkaadó a tanviszonyt rögtöni hatállyal felbonthatja:

1. ha a tanoncot betegsége a munka folytatásában a tanidő egynegyed részénél hosszabb időn át egyfolytában akadályozza, vagy a munkaadónak, családtagjainak vagy alkalmazottainak egészségét vagy életét komolyan veszélyezteti;
2. ha a tanoncot büntettért, állam ellen, nyereségvágyból vagy szemérem ellen elkövetett vétségért jogerősen elítélik;
3. ha a tanonc két hónapnál tovább tartó szabadságvesztésbüntetés alá kerül, vagy ha javítónevelését rendelik el;
4. ha a tanonc vagy törvényes képviselője a munkaadót a szerződés megkötésekor hamis vagy hamisított bizonyítvánnyal vagy más módon a tanonc személyét illetőleg félrevezette és nyilvánvaló, hogy a valóság ismerete esetében a munkaadó a tanoncot fel nem fogadta, esetleg fel nem fogadhatta volna;
5. ha a tanonc megintés ellenére az üzlet vagy a ház biztonságát veszélyezteti, vagy ha a munkaadónak, illetőleg az üzletben, műhelyben vagy vállalatban alkalmazottnak szándékosan és jogellenesen súlyos kárt okoz;
6. ha a tanonc a munkaadó, ennek helyettese, a felügyelőszemélyzet, alkalmazott társai vagy ezek családtagjai ellen törvénybe vagy közérkölcsebe ütköző cselekedeteket követ el, vagy a munkaadónak családtagjait, alkalmazott társait vagy ezek családtagjait törvénybe, vagy a közérkölcsebe ütköző cselekedetekre csábítja;

7. ha a tanonc a munkából jogellenesen távozott és négy hét alatt ahhoz vissza nem tér.

A 2—6. pontok alatt felsorolt esetekben a munkaadó, ha az elbocsátás jogával attól az időponttól számított nyolc nap alatt, melyben a felmerült okról tudomást szerzett, nem élt, a szerződés rögtöni hatállyal való felbontásának jogát elveszti.

A munkaadó az olyan tanoncnak tanviszonyát, akit négy hétnél hosszabb ideig tartó jogtalan távollét után a munkába visszafogadott, ezen a címen rögtöni hatállyal utóbb fel nem bonthatja.

98. §.

A tanonc, illetőleg annak törvényes képviselője vagy a tanonc panaszára az iparhatóság a tanviszonyt rögtöni hatállyal felbonthatja:

1. ha a munkaadó e törvényben és a szerződésben megállapított kötelességeinek teljesítésében nagy mulasztást tanusít, vagy e kötelességek elen súlyosan vét;

2. ha a munkaadó az üzlettől, műhelytől vagy vállalatától két hónapnál hosszabb ideig távol van és kellő helyettesítéséről nem gondoskodott, vagy ha a munkaadó üzemét, illetőleg annak azt az ágát, melynek elsajátítása a tanviszony célja, két hónapnál hosszabb ideig szünetelteti; az üzemeknek a munka természetével járó időszakos szüneteléseit az említett szünetelésbe nem lehet beszámítani;

3. ha a munkaadó, aki a tanoncot lakással nem látja el, az üzlet, műhely vagy telep helyét más községbe helyezi át és a tervbe vett áthelyezésről a tanoncot, illetőleg annak törvényes képviselőjét legalább négy héttel az áthelyezés megtörténte előtt nem értesítette;

4. ha a munkaadó a tanoncot meg nem engedett módon fenyegeti;

5. ha a munkaadó, helyettese vagy családtagja a tanoncot törvény- vagy erkölcsellenes cselekedetekre csábítja vagy vele szemben ilyen cselekedetet elkövet;

6. ha a munkaadó, valamelyik családtagja vagy alkalmazottja olyan betegségben szenved, amely a tanonc egészségét vagy életét komolyan veszélyeztet.

A tanonc, illetőleg annak törvényes képviselője a tanviszony rögtöni hatállyal való felbontását a 4., 5., 6. pontok alatt felsorolt esetekben csak az ott említett okoknak tudomásul vételétől számított 30 napon belül követelheti.

A 3. pont nem nyer alkalmazást oly iparokban, amelyeknél az üzem helyének hosszabb-rövidebb időre más községbe áttétele az ipar természetéből folyó szükségesség.

99. §.

Mind a munkaadó, mind a tanonc, vagy annak törvényes képviselője kérheti, hogy az iparhatóság a tanviszonyt rögtöni hatállyal bontsa fel, ha a tanoncnak a kérdéses foglalkozásnál való megmaradása vagy a kiképzés folytatása a tanonc egészségét, fejlődését vagy életét veszélyeztet és ezt a körülményt hatósági orvosi bizonyítvány igazolja, úgyszintén akkor is, ha a tanonc az illető foglalkozás megtanulására és üzésére alkalmatlanná válik.

Ha a tanonc az iskolában a fegyelem ellen a munkaadóval és a tanonc törvényes képviselőjével is közölt ismételt írásbeli megintás után is súlyosan vét és viselkedésével a

tanórák alatt a fegyelem fenntartását veszélyezteti, vagy ha a többi tanonc magaviseletét hátrányosan befolyásolja, az iparhatóság a tanonciskolai felügyelő-bizottság javaslatára a tanoncot az iskolából legfeljebb három hónapra, amely idő azonban az illető iskolai év végén túl nem terjedhet, kizárhatja. A kizárást kimondó határozat közlése után a tanonc a kizárás tartama alatt az iskolát nem látogathatja. Kizárás esetében a tanviszony tartamát az iskola látogatásának kötelezettsége mellett annyival meg kell hosszabbítani, amennyi időn át a tanonc a kizárás következtében iskolába nem járt.

Amennyiben az iskolából egy ízben már kizárt tanoncot az iparhatóság az előbbi bekezdés alapján újból kizárja, a kizárásra vonatkozó határozat jogerőre emelkedésével a tanviszony megszűnik.

100. §.

A tanviszonyt tizennégy napi felmondás mellett felbonthatja a munkaadó, ha a tanonc a törvényben, illetőleg a szerződésben megállapított kötelességeinek teljesítését, ideértve a tanonciskola látogatását is, következetesen megtagadja;

a tanonc, illetőleg törvényes képviselőj pedig:

1. ha a munkaadó a törvényben és a szerződésben megállapított kötelességeit nem teljesíti, avagy ha azok ellen vét;

2. a 98. §. 3. pontjában megállapított esetben, ha a munkaadó az üzlet helyének tervbe vett áthelyezéséről a tanoncot, illetőleg annak törvényes képviselőjét legalább négy héttel az áthelyezés megtörténte előtt értesítette, ebben az esetben azonban a felmondás joga az üzlet tényleges áthelyezésétől számított két héten túl megszűnik;

3. ha a tanonc más ipari szakra, életpályára vagy szülője üzletébe vagy gazdaságába lép át.

Ha a tanviszony az előbbi bekezdés 3. pontja alapján szűnt meg, vagy ha a tanviszonyt a 99. §. első bekezdése alapján az iparhatóság a tanonc kérelmére bontotta fel, a tanoncot a tanviszony megszűnésétől, illetőleg felbontásától egy éven belül abban a szakmában, amelyből kilépett, a szülő üzletét kivéve, tanoncul nem lehet szerződteni. E rendelkezéstől az iparhatóság méltánylást érdemlő esetekben eltérést engedhet.

Azon a címen, hogy a tanoncot az előbbi bekezdés rendelkezései ellenére vették alkalmazásba, az új tanszerződésben megállapított tanidő első évének eltelte után, amennyiben pedig a tanviszony, illetőleg tanidő előbb ér véget, annak befejezése után a tanszerződést, illetőleg az eltöltött tanidőt érvényteleníteni, a tanoncot a segédi vizsgálat letételétől elzárni, vagy a már kiadott segédlevelet semmisnek nyilvánítani nem lehet.

101. §.

Csőd, valamint az üzlettulajdonos személyében beállott változás esetében a tanviszonyt mind a tanonc, mind a csődtömeggondnok, illetőleg az új tulajdonos előzetes tizennégy napi felmondással felbonthatja. Megszűnik azonban ez a felmondási jog, ha a felek azzal a csőd kihirdetésétől, illetőleg attól az időponttól számítva, midőn az új tulajdonos az üzletet tényleg átvette, legfeljebb négy hét alatt nem éltek.

102. §.

Ha a tanviszony a tanonc hibáján kívül a szerződésben megállapított tanidő lejártá előtt megszűnik és a tanidőből annak egyötöd részénél kevesebb marad kitöltetlenül, a tanoncot segédi vizsgálatra (104. §.) kell bocsátani. A segédi vizsgálat eredménytelensége esetében az iparhatóság a tanoncnak erről bizonyítványt ad, amelynek alapján a tanoncot a tanidő hátralevő részére szakszavára munkakörben új tanszerződés nélkül is alkalmazni lehet. Ennek az időnek eltelte után a tanoncnak a segédi vizsgálatot (104. §.) meg kell ismételnie.

Amennyiben a tanidő hátralevő része a tanidő egyötöd részénél több, az iparhatóságnak azon kell lennie, hogy a tanonc a tanidőnek még kitöltetlen részére új tanszerződés alapján ugyanabban a szakmában más munkaadónál, lehetőleg a tanoncot érő minden hátrány nélkül nyerjen elhelyezést.

Ha a tanviszony a tanonc hibájából a tanidő utolsó ötödében szűnik meg, az iparhatóság a tanonc kérelmére a tanviszonyban töltött időről bizonyítványt állít ki, annak megemlítésével, hogy a szerződésileg megállapított tanidőből mennyi maradt kitöltetlenül és még mennyi időn át köteles a tanonc az iskolát látogatni. E bizonyítvány alapján a tanoncot ugyanazon vagy rokonszakmájú iparban szakszavára munkára új tanszerződéssel bárki alkalmazhatja. Az új tanszerződésben azonban a tanidő hátralevő részének másfélszeresénél rövidebb időt megállapítani nem lehet. Ha a tanviszony a tanonc hibájából oly időben szűnik meg, amikor a tanidő négyötöd része még le nem telt, a tanoncnak ugyanazon vagy rokonszakmájú más iparoshoz szerződtetése esetében a már kitöltött tanidőnek kétharmadát lehet a tanonc javára számításba venni.

Amennyiben azt a kérdést, a tanonc hibájából szűnt-e meg a tanviszony, a bíróság jogerős ítéletben eldöntötte, döntése az iparhatóságokra nézve is irányadó. Amennyiben pedig ebben a kérdésben a bíróság nem döntött, azt az előző bekezdés szempontjából az iparhatóság dönti el. Mind a bíróság, mind az iparhatóság döntése visszahat a tanonccal kötött új szerződésben megállapított tanidőre.

103. §.

A munkaadó a tanviszony megszűnése vagy felbontása miatt csakis a nagykorú tanonctól és pedig csak akkor követelhet kártérítést, ha a tanviszony felbontása a tanonc hibájából következett be. Kiskorú tanonctól kártérítést követelni nem lehet, annak törvényes képviselőjétől pedig csak abban az esetben, ha a tanviszony felbontását a törvényes képviselő jogtalan magatartása idézte elő.

A tanonc kártérítést követelhet a munkaadótól, ha a tanviszony a 98. §. 1., 2., 4. vagy 5. pontja vagy a 100. §. második bekezdésének 1. pontja alapján, vagy azért bontatott fel, mert a munkaadó tanonctartásának jogától jogerős iparhatósági határozattal megfosztott. Ha a tanviszony a 98. §. 2. pontja alapján bontatott fel, a tanonc csak akkor követelhet kártérítést, ha a tanviszony felbontását a munkaadó jogtalan magatartása idézte elő.

A kártérítés mértékének megállapításánál a felek vagyoni helyzetét, valamint a tanviszony fenntartásához és megszűnéséhez fűződő jogosult érdeket figyelembe kell venni.

Az e szakaszban megállapított kártérítési igény a tanviszony megszűnésének napjától számított hat hónap alatt elévül.

104. §.

A tanviszonynak törvény, illetőleg szerződés szerint való megszűnését, amennyiben a tanviszonyt nem az iparhatóság előtt bontották fel, az iparhatóságnak, a tanszerződés keltének és sorszámának közlésével be kell jelenteni.

A tanviszony megszűnését, ha az a 96. §. 3. és 4. pontjaiban felsorolt okok valamelyike miatt következik be, a tanonc, illetőleg törvényes képviselője, minden más esetben a munkaadó köteles bejelenteni.

A tanviszony megszűnését, ha a tanviszony a kikötött, illetőleg a 91. vagy 99. §. alapján meghosszabbított tanidőnek kitöltésével nyer befejezést, annak bekövetkezése előtt két héttel, más esetekben a megszűnést követő nyolc nap alatt kell bejelenteni.

A tanviszony megszűnésének bejelentése alkalmával, amennyiben a tanonc e törvény értelmében segédi vizsgálatra bocsátható, a tanonc iskolai bizonyítványát is be kell mutatni.

Az iparhatóság a tanviszony megszűnéséről szóló jelentésnek átvétele után megállapítja, segédi vizsgálatra bocsátható-e a tanonc és igénylő esetben nyomban intézkedik a tanonc képességeinek és az iparban szerzett gyakorlati szakismereteinek megvizsgálása iránt. A vizsgálatot lehetőleg a jelentés átvételét követő két héten belül kell megtartani. Ha a tanviszony a tanidőnek kitöltésével nyer befejezést, a segédi vizsgálatot a tanidő két utolsó hetében is meg lehet tartani.

A vizsgálatra a tanonc munkaadóját és ha a tanonc kiskorú, törvényes képviselőjét is meg kell hívni.

A vizsgálóbizottság a vizsgálat eredményéről az iparhatóságnak jelentést tesz.

105. §.

Az iparhatóság a munkaadó és a vizsgálóbizottság jelentése alapján a tanoncnak a tanviszony befejezéséről segédlevelet (bizonyítványt) ad, melybe fel kell venni:

1. a tanonc nevét, születési helyét, évét és a tanviszonyt megelőzőleg szerzett iskolai képzettségét;
2. a munkaadó nevét, illetőleg cégét, foglalkozását, az üzlet, műhely, illetőleg vállalat helyét, melyben a tanonc alkalmazásban volt;
3. a tanviszonyban eltöltött idő tartamát és az ipart, illetőleg foglalkozási kört, melyet a tanonc elsajátított;
4. a tanonc iskolalátogatására vonatkozó adatokat, a tanonciskola (tanonctanfolyam) megnevezését és az elért eredményt;
5. a segédi vizsgálat eredményét.

Az illetékes hatósági közeg a bizonyítványt a munkaadóval aláírattja és azt aláírásával, valamint a hatóság pecsétjével látja el.

106. §.

Azt, aki tanonc nem volt ugyan, de munkakönyvvvel igazolja, hogy a 18. §. harmadik bekezdésében megszabott gyakorlati időnek legalább négyötödén át szakbavágó munkát végzett, jelentkezése esetében az iparhatóság segédi vizsgálatra bocsátja.

Az iparhatóság a jelentkezőnek a vizsgáló bizottság jelentése alapján a vizsgálat sikeres letétele esetében segédlevelet (bizonyítványt) ad, melybe fel kell venni:

1. a jelentkező nevét, születési helyét, évét és a munkábaállás előtt szerzett iskolai képzettségét;

2. a szakbavágó munkával eltöltött idő tartamát és az ipart, illetőleg foglalkozási kört, melyben dolgozott;

3. a segédi vizsgálat eredményét;

A bizonyítványt a hatósági közeg aláírásával és a hatóság pecsétjével látja el.

107. §.

Abban az esetben, ha a tanonc az iskolában vagy a segédi vizsgálaton kellő eredményt nem mutat fel, az iparhatóság a segédlevelet kiállítja ugyan, de az önálló iparűzéshez megkívánt segédi szakbavágó gyakorlat tartamát legfeljebb két évvel meghosszabbítja. Az iparhatóság vonatkozó határozatát záradék alakjában a segédlevélbe felvenni köteles.

A segéd, aki a segédi vizsgálaton kellő eredményt nem mutatott fel, a segédi vizsgálatra hat hónap eltelte után újból jelentkezhetik. A segédi vizsgálat eredményes letétele esetében a segédnek az eredeti segédlevél bevonásával új segédlevelet kell kiállítani. Ennek a segédlevélnek kiállításával a segédi gyakorlat tartamát meghosszabbító iparhatósági határozat hatályát veszti.

108. §.

A segédi vizsgálatért díj vagy költség felszámításának helye nincs.

A segédlevél kiállításáért szedhető díjat a kereskedelemügyi minister rendelettel állapítja meg.

109. §.

A tanoncvizsgáló bizottság szervezetét, megalakítását, működését, a vizsgálat tárgyát, színhelyét és menetét a kereskedelemügyi minister, az illető érdekképviseltek meghallgatása után, az egyes iparok természetének figyelembevételével rendelettel állapítja meg.

110. §.

Az iparhatóság a hatásköre területén foglalkoztatott tanoncokról nyilvántartást vezet. Ebbe a nyilvántartásba fel kell venni:

1. a tanoncot foglalkoztató iparos családi és utónevét, lakását és foglalkozását;

2. a tanonc családi és utónevét, születésének helyét és idejét;

3. a tanonc iskolai képzettségét;

4. a tanszerződés keltét;

5. a tanviszony kezdetének időpontját;

6. a tanviszonyban beállott változásokat;

7. a tanviszony végének időpontját.

E nyilvántartás alapján az iparhatóság legalább négy héttel az iskolai év kezdete előtt a tényleg tanviszonyban álló tanoncok községenként összeállított jegyzékét megküldi a községi előjáróságnak.

A jegyzék elküldése után munkába állított tanoncok családi és utónevét az iparhatóság az erről szóló jelentés (87. §.) kézhezvétele, illetőleg a tanszerződés megkötése után azonnal közli a községi előjárósággal. Hasonlóképen azonnal közli azoknak a tanoncoknak családi és utónevét is, akiknek tanviszonya a tanév folyamán megszűnt.

111. §.

Annak, aki segédlevéllel igazolja, hogy tanoncidejét befejezte, továbbá annak is, aki oly tanműhely, tanfolyam, ipari szakiskola stb. (20. §.) elvégzését igazolja, amelynek bizonyítványa munkakönyv váltására jogosít, kérelmére munkakönyvet kell adni.

Aki tizenkettedik életévét betöltötte, de tizennyolcadik életévét még el nem érte, az első bekezdésben említett esetektől eltekintve, csak képesítéshez nem kötött iparban leendő alkalmazásra nyerhet munkakönyvet.

Aki tizennyolcadik életévét betöltötte, amennyiben külön jogszabály másként nem rendelkezik, az 1884 : XVII. törvénycikk, illetőleg a jelen törvény hatálya alá eső bármely munkakörben leendő alkalmazásra munkakönyvet nyerhet.

A második és harmadik bekezdés esetében a kért munkakönyvet ki kell adni.

VIII. FEJEZET.

Tanonciskolák.

112. §.

Minden község, amelyben az e törvény szerint tanonciskola látogatására köteles iparos (kereskedő) tanoncok száma a negyvenet eléri, a tanoncok oktatásáról tanonciskola felállítását által köteles gondoskodni.

Amennyiben valamely községben az iparostanoncok és a kereskedőtanoncok száma külön-külön eléri a negyvenet, az illető község az iparos- és a kereskedőtanoncok elkülönített oktatásáról köteles gondoskodni.

Amennyiben valamely községben a női iparos- és kereskedőtanoncok számbavétele nélkül is megvan az előbbi bekezdésben megállapított létszám és a női iparostanoncok vagy a női kereskedőtanoncok száma külön eléri a negyvenet, az illető község a női tanoncok elkülönített oktatásáról köteles gondoskodni.

Ha valamely községben az ugyanabban az iparcsoportban foglalkoztatott tanoncok száma eléri a negyvenet, ezek részére a tanonciskolában külön szakirányú oktatást kell nyújtani. Az egy iparcsoportba tartozó iparágakat a vallás- és közoktatásügyi miniszter a kereskedelemügyi miniszterrel egyetértően rendelettel jelöli meg.

Az olyan község, amelyben az e törvény szerint tanonciskola látogatására köteles iparos (kereskedő) tanoncok száma a huszonötöt meghaladja, de a negyvenet el nem éri, a tanoncok oktatásáról külön tanonctanfolyam berendezése által köteles gondoskodni.

Az olyan községeket, amelyek egymástól két kilométernél távolabb nem esnek, a vallás- és közoktatásügyi miniszter a kereskedelemügyi miniszterrel egyetértően arra kötelezheti, hogy a tanoncoknak e törvény értelmében való oktatásáról együttesen gondoskodjanak.

Az így létesített tanonciskolákat, illetőleg tanonctanfolyamokat akkor is fenn kell tartani, ha a tanoncok létszáma időlegesen az előző bekezdésekben említett számoknál alább száli és azok csak akkor szüntethetők meg, ha a tanoncok száma két egymást követő egész tanéven át az említettél kisebb volt.

Oly községekre nézve, amelyekben a tanonciskola látogatására köteles iparos (kereskedő) tanoncok száma a huszonötöt meg nem haladja, a vallás- és közoktatásügyi minister a kereskedelemügyi ministerrel egyetértően rendelettel állapítja meg, hogy a tanoncok oktatásáról minő módon kell gondoskodni.

113. §.

Tanonciskolákat (tanonctanfolyamokat) (112. §.) a községeken és az államon felül, az ipari és kereskedelmi érdekképviseltek, ipari vagy kereskedelmi vállalatok tulajdonosai, valamint felekezetek is létesíthetnek, amennyiben erre a vallás- és közoktatásügyi ministertől engedélyt kapnak. A tanonciskola (tanonctanfolyam) létesítésének és fenntartásának feltételeit, a tanoncok odaült csoportjait, az esetleges beiratási és tandíjakat, az engedélyokmányban kell esetről-esetre szabályozni.

Amennyiben ipari vagy kereskedelmi érdekképviselő, vállalat vagy felekezet oly községben kíván tanonctanfolyamot, illetőleg tanonciskolát létesíteni, amelyben az alkalmazásban levő tanoncok száma az illető érdekképviselőhez, vállalathoz vagy felekezethez tartozó tanoncokat nem számítva, a huszonötöt meg nem haladja, a vallás- és közoktatásügyi minister az engedély megadását ahhoz a feltételhez kötheti, hogy a létesíteni kívánt tanonctanfolyam, illetőleg tanonciskola látogatását a községben foglalkoztatott többi tanoncnak is lehetővé tegye.

A vallás- és közoktatásügyi minister a kereskedelemügyi ministerrel egyetértően azoknak a vállalatoknak tulajdonosait, akik huszonötél több tanoncot alkalmaznak, tanonctanfolyam, azokat pedig, akik negyvennél több tanoncot alkalmaznak, tanonciskola (112. §.) létesítésére kötelezheti, ha az illető községben, ahol vállalatuk van, a tanoncoknak száma, saját tanoncaikat nem számítva, a huszonötöt meg nem haladja.

Ha valamely községben több tanonciskola (tanonctanfolyam) áll fenn, az iskolafenntartók meghallgatása után, az engedélyokmányok vonatkozó rendelkezéseinek figyelembevételével, az iparhatóság állapítja meg, hogy a tanoncok egyes csoportjai melyik iskolát (tanfolyamot) kötelesek látogatni.

Azt, hogy oly községeben, amelyekben valamely ipari vagy kereskedelmi érdekképviselő, valamely vállalat vagy valamely felekezet tart fenn tanonciskolát vagy tanonctanfolyamot, a község maga ily iskola, illetőleg tanfolyam létesítésének kötelezettsége alól felmenthető-e, esetről-esetre a vallás- és közoktatásügyi minister a kereskedelemügyi ministerrel egyetértően állapítja meg.

A vallás- és közoktatásügyi minister felhatalmazást nyer, hogy oly községeben, ahol ezt szükségesnek látja, a községek és az első bekezdésben említettek által létesített tanonciskolákat és tanonctanfolyamokat a kereskedelemügyi ministerrel egyetértően állami kezelésbe vehesse át. Az átvétel módozatait az említett iskolák és tanfolyamok fenntartóinak meghallgatása után, a vallás- és közoktatásügyi minister rendelettel állapítja meg.

114. §.

A községek által létesített tanonciskolák (tanonctanfolyamok) fenntartására szolgálnak az 1884 : XVII. t.-cikk, valamint a jelen törvény alapján befolyó ipardíjak, engedélydíjak és pénzbüntetések, úgyszintén a 121. §. alapján befolyó pénzbírságok. A fennmaradó hiány fedezetéről a községek évi költségvetésük keretében kötelesek gondoskodni.

A községek, amennyiben a tanonciskolákat (tanonctanfolyamokat) rendes költségvetésük keretében nem tudják fenntartani, az azok fenntartásából felmerülő költségek fedezésére a községben kivetendő egyenes adók 20%-a erejéig külön tanonciskolai pótdótot kötelesek kivetni. Erre vonatkozó határozataik a belügyministernek a pénzügyministerrel, a kereskedelemügyi miniszterrel és a vallás- és közoktatásügyi miniszterrel egyetértő jóváhagyását igénylik.

Azok a községek, amelyek az általuk létesített és a törvényes követelményeknek megfelelően berendezett tanonciskolákat (tanonctanfolyamokat) az első és második bekezdésben említett bevételekből, ezek teljes kimerítése után sem tudják fenntartani, államsegélyért folyamodhatnak. Az államsegély mérvét és elnyerésének feltételeit a vallás- és közoktatásügyi miniszter rendelettel szabályozza.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter méltánylást érdemlő esetekben a községek és az érdekképviselők által létesíteni kívánt tanonciskolák (tanonctanfolyamok) felszerelésére is engedélyezhet államsegélyt.

115. §.

Ha az állam vagy valamely érdekképviselő oly tanonciskolát (tanonctanfolyamot) tart fenn, amelyet a községben levő összes tanoncok látogatnak és maga a község nem tart fenn tanonciskolát (tanonctanfolyamot), a 114. §-ban említett ipardíjakat, engedélydíjakat, pénzbüntetések és pénzbírságokat az állam, illetőleg az érdekképviselő által fenntartott tanonciskola (tanonctanfolyam) költségeinek fedezésére kell fordítani. Az állam az általa fenntartott tanonciskola (tanonctanfolyam) céljára az illető községben kivetett tanonciskolai pótdótból befolyó összeget is felhasználhatja. Ha az illető községben csak valamely érdekképviselő, vállalat vagy felekezet tart fenn oly tanonciskolát (tanonctanfolyamot), melyet a községben levő összes tanoncok látogatnak, kérelmére a vallás- és közoktatásügyi miniszter kötelezheti az illető községet, hogy az iskola (tanfolyam) fenntartási költségeit oly arányban viselje, amennyiben van az illető érdekképviselőhöz, vállalatához, illetőleg felekezethez nem tartozó tanoncok száma a tanonciskolába, illetőleg tanonctanfolyamra járó összes tanoncok számával.

Ha valamely községben több tanonciskola (tanonctanfolyam) áll fenn, az ipardíjakból, az engedélydíjakból, a pénzbüntetésekéből és a pénzbírságokból befolyó összeget az állam, a község és az érdekképviselők által létesített iskolák (tanfolyamok) között látogatottságuk arányában kell felosztani.

A tanonciskolákat (tanonctanfolyamokat) lehetőleg külön épületben, ilyennek hiányában az illető községben fennálló más iskola helyiségeiben kell elhelyezni.

116. §.

Az állam és a községek által fenntartott tanonciskolákban (tanonctanfolyamokon) beíratási díjat, tandíjat nem lehet szedni. Más iskolafenntartók az engedélyokmányban megállapított beíratási és tandíjakat szedhetik.

A tanoncok tanszereiről a munkaadó köteles gondoskodni (85. §.).

A tanonciskola (tanonctanfolyam) vezetősége a tanoncokat a szükséges tanszerekkel elláthatja. Ebben az esetben a tanonc munkaadója a tanszerek tényleges beszerzési költségeit megtéríteni köteles. Az iskola (tanfolyam) vezetőségének ebből származó követelését közadók módjára lehet behajtani. Arra nézve, hogy a munkaadó ezeknek a költségeknek megfizetését kívánhatja-e a tanonctól, illetőleg ha az kiskorú, annak törvényes képviselőjétől, a tanszerződés (85. §.) rendelkezései irányadók.

117. §.

A tanonciskolákban (tanonctanfolyamokon) a tanév tíz hónapig tart. A tanítás ideje heti kilenc óra, ebből hetenkint egy órát a hit- és erkölcstan tanítására kell fordítani.

Idényhez kötött iparokban az évi szorgalmi időt a vallás- és közoktatásügyi minis-
ternek a kereskedelemügyi miniszterrel egyetértően adott engedélyével a tizhónapos tan-
cívnek megfelelő számú tanóra megtartásával tíz hónapnál rövidebb, de legalább négyhavi
időtartamra össze lehet vonni.

Tanítani csak köznapokon lehet és pedig a tanítás esti hat óra után nem terjedhet.
Rendkívüli körülmények fennforgása esetében azonban a vallás- és közoktatásügyi minis-
ter a tanonciskolai felügyelőbizottságnak előterjesztése alapján megengedheti, hogy a
tanítás esti hét óráig terjedjen.

Az iskola látogatására szükséges időt a gyermek- és fiataikorú tanoncok napi munka-
idejébe be kell számítani.

Egy napon öt tanóránál többet és két tanóránál kevesebbet nem lehet tartani.
Amennyiben egy napra három tanóránál több nem esik, a tanórákat egyfolytában kell
tartani.

118. §.

A tanonciskolák (tanonctanfolyamok) szervezetét, tantervét, elhelyezését, a tanerők
minősítését és alkalmazásuknak feltételeit a vallás- és közoktatásügyi miniszter a keres-
kedelemügyi miniszterrel egyetértően rendelettel állapítja meg.

119. §.

Minden községben, amelyben tanonciskola (tanonctanfolyam) áll fenn, a helyi fel-
ügyelet gyakorlására tanonciskolai felügyelőbizottságot kell szervezni, melyben képvise-
letet nyernek az iparhatóság, az ipartestület, a tanügyi hatóság, a község és az iskola-
fentartók.

Ennek a bizottságnak szervezetét és hatáskörét a vallás- és közoktatásügyi miniszter
a kereskedelemügyi miniszterrel egyetértően rendelettel állapítja meg.

120. §.

A tanonciskolák (tanonctanfolyamok) a vallás- és közoktatásügyi miniszter főnható-
sága alatt állanak.

A tanoncotatás felett a főfelügyelet ellátásáról a vallás- és közoktatásügyi miniszter
a kereskedelemügyi miniszterrel egyetértően szakközegei útján gondoskodik, akiknek ha-
táskörét és szolgálati teendőit rendelettel állapítja meg.

121. §.

A vallás- és közoktatásügyi minister az engedélyokirat rendelkezései ellen elkövetett visszaélés esetében az illető tanonciskola (tanonctanfolyam) fentartóját, illetőleg felelős vezetőjét hatszáz koronáig terjedhető és közigazgatási úton, a közadók módjára behajtható pénzbírsággal büntetheti, visszaesés esetében pedig az engedélyt elvonhatja.

Azt, aki engedély nélkül nyit tanonciskolát (tanonctanfolyamot), az iparhatóság hatszáz koronáig terjedhető és közigazgatási úton, közadó módjára behajtható pénzbírsággal bünteti és ezenfelül az engedély nélkül nyitott tanonciskola (tanonctanfolyam) megszüntetése iránt is intézkedik.

122. §.

A tanonciskolát (tanonctanfolyamot) fenn nem tartó községekben befolyó ipardíjakat, engedélydíjakat, pénzbüntetések és pénzbírságok (114. §.) a vallás- és közoktatásügyi tárca költségvetésében a rendes bevételek közt erre a célra nyitandó külön rovaton kell bevételezni.

A kereskedelemügyi minister kezelése alatt álló országos tanonciskolai alapot meg kell szüntetni. Megszüntetése iránt a kereskedelemügyi minister a vallás- és közoktatásügyi és pénzügyi miniszterekkel egyetértően intézkedik.

123. §.

Az 1884 : XVII. törvénycikk alapján létesített tanonciskolákat a jelen törvény alapján két éven belül át kell szervezni.

Az e törvény életbelépése idején már fennálló magán tanonciskolák (tanonctanfolyamok) fenntartói a 113. §-ban megszabott engedélyt a törvény életbelépésétől számított hat hónap alatt megszerezni kötelesek.

124. §.

A javítóintézetekkel és gyógypedagógiai intézetekkel kapcsolatos tanoncoktatás ügyét a vallás- és közoktatásügyi, kereskedelemügyi és igazságügyi miniszterek az e törvényben foglalt elvek alapján rendelettel egyetértően szabályozzák.

III. RÉSZ.

Büntető és vegyes rendelkezések.

IX. FEJEZET.

Büntető rendelkezések.

125. §.

Amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és kétszáz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő az a munkaadó:

1. aki a tanonc alkalmazásba vételét a megszabott időn belül az iparhatóságnak be nem jelenti (87. §.);
2. aki a tanonc mulasztását, illetőleg a mulasztott tanidő pótlásának tartamát a megszabott időn belül az iparhatóságnak be nem jelenti (91. §.);

3. aki a tanviszonynak megszűnését a megszabott időben az iparhatóságnak be nem jelenti (104. §.).

Az előbbi bekezdés alá eső kihágás büntetése négyszáz koronáig terjedhető pénzbüntetés, ha azt olyan egyén követte el, aki ily kihágás miatt jogerős ítélettel már meg volt büntetve és büntetésének kiállása óta két év még nem telt el.

126. §.

Amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és négyszáz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő:

1. aki a 4., 7—9. §-okban, a 15. §. második, a 39. §. negyedik bekezdésében, a 42. §. utolsó bekezdésében, a 43. §-ban, a 45. §. első, a 46. §. második bekezdésében, a 47., 49. és 52. §-ban, az 54., 55. és 56. §-ban, a 60. §. első bekezdésében megállapított köteleességek vagy tilalmak valamelyike ellen vét;

2. az a kéményseprő, aki a 64. §. első bekezdésében felállított tilalom ellenére a részére kijelölt munkakerületen kívül végez kéményseprő-munkát.

Az előbbi bekezdés alá eső kihágás büntetése hatszáz koronáig terjedhető pénzbüntetés, ha azt olyan egyén követte el, aki ily kihágás miatt jogerős ítélettel már meg volt büntetve és büntetésének kiállása óta két év még nem telt el.

127. §.

Amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és hatszáz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő:

1. aki e törvény rendelkezései ellenére valamely ipar gyakorlását megkezdi, vagy valamely ipart önállóan üz;

2. aki e törvény rendelkezései ellenére fióküzletet nyit;

3. aki iparüzési jogának elvonása vagy megszűnése után iparát folytatja;

4. aki a hatóság által láttamozott vagy megállapított árt, illetőleg a felekkel szemben felszámítható, hatóságilag láttamozott vagy megállapított díjakat üzlethelyiségében ki nem függeszti, vagy azoknál magasabbakat számít fel vagy szed be (61. §.).

Az előbbi bekezdés alá eső kihágás büntetése tizenöt napig terjedhető elzárás és hatszáz koronáig terjedhető pénzbüntetés, ha azt olyan egyén követte el, aki ily kihágás miatt jogerős ítélettel már meg volt büntetve és büntetésének kiállása óta két év még nem telt el.

128. §.

Amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és hatszáz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő az a munkaadó:

1. aki e törvényben a foglalkoztatásra nézve megállapított alsó korhatárnál fiatalabb gyermekeket (74. §.) foglalkoztat;

2. aki tanoncot e törvény rendelkezései ellenére tanszerződés (87. §.), illetőleg a 76. §. utolsó bekezdésében említett szülői nyilatkozat nélkül tart;

3. aki az e törvényben foglalt tilalom ellenére (7. §. második, 8. §. utolsó bekezdése, 79., 81. és 82. §§.) tanoncot tart;

4. aki a tanonccal szemben fennálló, e törvényben megállapított köteleességek valamelyike ellen vét (92—95. §§.);

5. aki a 78. §. ellenére gyermeket vagy fiatalkorút képesítéshez kötött iparban tan-szerződés nélkül alkalmaz;

6. aki a 81. §. utolsó bekezdésében foglalt tilalom ellenére kiskorú női tanoncnak lakást vagy ellátást ad.

Az előbbi bekezdés alá eső kihágás büntetése tizenöt napig terjedhető elzárás és hatszáz koronáig terjedhető pénzbüntetés, ha azt olyan egyén követte el, aki ily kihágás miatt jogerős ítélettel már meg volt büntetve és büntetésének kiállása óta két év még nem telt el.

Azt a munkaadót, aki a jelen szakasz alá eső cselekményt az e miatt reá kiszabott büntetés kiállításától számított két éven belül ismételtén elköveti, az eset körülményeihez képest gyermekeknek és fiatalkorúaknak, vagy az alkalmazottak ily csoportjai közül egyiknek vagy másinak foglalkozásától legfeljebb két évig terjedő időre el lehet tiltani.

129. §.

A 128. §. 1—6. pontjai alapján a pénzbüntetést a kihágás által érintett minden egyes alkalmazott tekintetében külön kell megállapítani. Egy rendőri büntető eljárásból folyólag azonban a pénzbüntetés összege ez alapon sem lehet kétezer koronánál magasabb.

A 125—128. §-ok alá eső kihágások miatt az eljárás a közigazgatási hatóságnak, mint rendőri büntető bíróságnak hatáskörébe tartozik.

A 94. §-ba ütköző kihágások ügyében a tanonciskola (tanonctanfolyam) vezetője a tanonccoktatáshoz fűződő közérdeket mint szakképviselő képviselheti.

130. §.

Ha a 125—128. §-ok alá eső valamely kihágást az üzlettulajdonos elhatározásából alkalmazott üzletvezető (10. §. harmadik bekezdés) követte el és az üzlettulajdonost felügyeleti vagy ellenőrzési kötelezettségének teljesítésében akár szándékos, akár gondatlan mulasztás terheli, az üzlettulajdonos kihágás miatt az említett szakaszok értelmében büntetendő.

A jelen szakasz alapján nem büntethető az, aki a cselekmény elővetését rendes gondossággal sem előzhette meg.

X. FEJEZET.

Vegyes rendelkezések.

131. §.

Felhatalmaztatik a kereskedelemügyi minster, hogy a pénzügyministerrel egyet-értően a jelen törvény határozmányainak és nevezetesen a 37. és 38. §-okban foglalt határozmányoknak is a szükséghez képest való alkalmazása mellett, rendelettel állapít-hassa meg azokat a feltételeket, amelyek mellett a Pénzügyi Központ és az Országos Központi Hitelszövetkezet tagjain kívül mások a bank- és pénzváltó-üzlettel foglalkoz-hatnak.

132. §.

Az ipari képesítéssel kapcsolatos kérdésekben az ipartestületeket mindenkor meg kell hallgatni.

133. §.

Ott, ahol ipartestület van, a képesítéshez kötött ipart üző iparosok és tanoncaik tekintetében a VII. fejezet szerint a tanviszonyból folyó iparhatósági teendőket, a 82., 87. és 99. §§-ban említettek kivételével, az ipartestület előjárósága végzi, az előírt jelentéseket pedig az elsőfokú iparhatóság helyett az ipartestülethez kell intézni.

Az ipartestület előjáróságának bármely ténye vagy határozata ellen az iparos, valamint a tanonc, illetőleg törvényes képviselője tizenöt nap alatt akár az ipartestületnél, akár az elsőfokú iparhatóságnál előszóval vagy írásban kifogást emelhet.

Amennyiben az iparos vagy a tanonc, illetőleg törvényes képviselője az ipartestületnél emel kifogást, az ipartestület az ügyre vonatkozó iratokat jelentés kíséretében azonnal az elsőfokú iparhatóság elé terjesztetni köteles.

Amennyiben az iparos vagy a tanonc, illetőleg törvényes képviselője az elsőfokú iparhatóság előtt emel kifogást, ez az ipartestületet a vonatkozó iratok beterjesztésére és jelentéstételre hívja fel.

Az elsőfokú iparhatóság mind a harmadik, mind a negyedik bekezdés esetében a tényállás megállapítása után elsőfokú határozatot hoz és arról a feleket, valamint az ipartestületet fellebbezési jogukra való figyelmeztetéssel értesíti.

134. §.

A kereskedelemügyi miniszter az ipartestületeket a 133. §. első bekezdésében, valamint az 1884 : XVII. törvénycikk 127. §-ának első bekezdésében említett teendők végzésének kötelezettsége alól kérelmükre felmentheti, azokat az ipartestületeket pedig, amelyek az említett teendőket kellőképpen ellátni nem tudják, vagy amelyek terhére az említett teendők elvégzése körül mulasztás nyer megállapítást, kérelmük nélkül is felmenti és az említett teendők végzését az elsőfokú iparhatóság hatáskörébe utalja.

135. §.

E törvény életbeléptével az 1884 : XVII. törvénycikkbe iktatott ipartörvény 1—24., 40., 41. §§., 42. §-ának harmadik és negyedik bekezdése, 44—49., 56., 59—63., 66—87., 101. §-ai, 115. §-ának első és második bekezdése, 155. §-a, 156. §-ának a) pontja, 157. §-ának a) pontja, valamint 160. §-a a tanoncokra vonatkozó részében, 158. §-ának a) pontja, végül 167—174. §-ai hatályon kívül helyeztetnek.

136. §.

Az 1884 : XVII. törvénycikkbe iktatott ipartörvény alapján kiadott ministeri rendeleteknek, valamint az idézett törvény alapján alkotott szabályrendeleteknek mindazok a rendelkezései, amelyek a jelen törvény rendelkezéseivel ellentétben nincsenek, mindaddig hatályban maradnak, amig eltérő újabb rendelkezés következtében hatályukat nem veszítik.

137. §.

E törvény életbelépésének napját a kereskedelemügyi minister az érdekelt miniszterekkel egyetértőleg állapítja meg.

E törvényt a kereskedelemügyi minister, azokban a részeiben, amelyek a belügy-minister, a vallás- és közoktatásügyi, a földművelésügyi, a pénzügyi, a honvédelmi és a népjóléti és munkaügyi minister hatáskörét érintik, az érdekelt miniszterekkel egyetértően hajtja végre.

E törvénycikk kihirdetését ezennel elrendelem, e törvénycikket, mint a nemzet akaratát mind magam megtartom, mind másokkal is megtartatom.

Kelt Budapesten, ezerkilencszázhuszonkettedik évi február hó huszonharmadik napján

Horthy Miklós s. k.,
Magyarország kormányzója.

Gróf Bethlen István s. k.,
m. kir. miniszterelnök

1922 : XIV. törvénycikk.

A m. kir. folyamórség szervezéséről, létszámának, kiegészítési módjainak és felfegyverzésének megállapításáról.

(Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1922. évi február hó 25. napján.)

Emlékeztül adom ezennel mindenkinek, akit illet, hogy Magyarország nemzetgyűlése a következő törvénycikket alkotta :

1. §.

A magyar királyi folyamórség a folyamrendészet körében felmerülő közbiztonsági és egyes igazgatási rendészeti teendők ellátására rendelt állami intézmény, amelynek szervezetét az alábbi szakaszok korlátai közt, továbbá tüzetes hatáskörét és tennivalóit a belügyminister javaslatára a magyar királyi ministerium állapítja meg.

Ezen intézmény keretében az igazgatási rendészeti teendők ellátására másodfokú hatóság jellegével bíró magyar királyi révőfőkapitányság szervezhető és elsőfokú hatóság jellegével bíró magyar királyi révkapitányságok állíthatók fel, amelyek a folyamrendészeti kihágások elbírálásának jogával is felruházhatók.

2. §.

A magyar királyi folyamórség minden tekintetben és kizárólag a magyar királyi belügyministernek van alárendelve.

Személyzetének kiegészítése önkéntes jelentkezés alapján és ugyanazon szolgálati kötelezettség vállalása mellett történik, mint a magyar királyi állami rendőrségnél és a magyar királyi csendőrségnél.

A létszámkiegészítés, valamint az elbocsátások tekintetében a rendőrségre és a csendőrségre nézve megállapított törvényes korlátozások a magyar királyi folyamórségre is kiterjednek.

3. §.

A magyar királyi folyamórség személyzete a szoros értelemben vett folyamórségi személyzetre és segédszemélyzetre oszlik.

A szoros értelemben vett folyamórségi személyzethez tartoznak mindazok, akik egyenruhát és fegyvert viselnek, továbbá az az egyenruházott, de fegyvert nem viselő műszaki és hajósszemélyzet (mérnökök, üzemvezetők, gépészek, fűtők, radiotávírárszók stb.), amely a folyamórség felfegyverzett uszóegységein teljesít szolgálatot.

A szoros értelemben vett folyamórségi személyzet egyelőre 96 tisztet és tisztviselőt, továbbá az 1524 főnyi altisztet és folyamórt meg nem haladhatja. Utóbbiak közül csupán 840 képezhető ki fegyverfogásban. Ez a létszám a jövőben is csupán a hajózási forgalom beigazolt növekedésének arányában emelhető fel.

A segédszemélyzet sem egyenruhát, sem fegyvert nem viselhet s a folyamórség felfegyverzett uszóegységein semmiféle szolgálatot nem teljesíthet.

E segédszemélyzethez tartoznak a fel nem fegyverzett uszóegységek műszaki és hajósszemélyzete, továbbá a kizárólag irodai, számviteli, gazdaságkezelési és szolgálati teendőket ellátó alkalmazottak, végül azok a szakérők, akik jogászai előképzettséget igénylő hatósági teendők ellátására nyernek ideiglenes beosztást.

A segédszemélyzet nem számít bele az 1620 főnyi létszámba. E személyzet kizárólag polgári és önkéntes szolgálata semmiféle megszorítás alá nem esik.

4. §.

A magyar királyi folyamórség személyzete katonai gyakorlatokban való részvétel céljából különböző állomáshelyekről össze nem vonható.

5. §.

A magyar királyi folyamórség a közrendnek és közbiztonságnak a hajózható vizeken való fenntartása céljából felfegyverzett uszóműveket használhat.

Ily uszóművek gyanánt az alább meghatározott számú, jellegű és fegyverzetű naszádok, illetőleg motorcsónakok rendszeresíthetők :

a) 8 db egyenkint legfeljebb 128 tonnás, fegyverlövés ellen védett testű, egyenkint 2 hetven mm.-es ágyúval és 2 gépfegyverrel felszerelt őrzárónaszád aknalerakó és torpedóberendezés nélkül.

A már használatban levő őrzárónaszádokon annyi ágyú marad, amennyi az eredeti építési tervnek megfelel. E naszádok mindegyikén csak 10 puska lehet. A tisztek és altisztek pisztolyt viselhetnek.

b) 2 db nagy, egyenkint legfeljebb 20—30 tonnás motorcsónak, egyenkint 1 negyvenhét mm.-es ágyúval és 1 gépfegyverrel;

c) 10 db egyenkint 12—20 tonnás motorcsónak ágyú nélkül, egyenkint 1 gépfegyverrel.

Ugy a nagy, mint a közepes motorosónakok mindegyikén legfeljebb 3 puska lehet, a tisztek és altisztek pedig pisztolyt viselhetnek.

6. §.

A magyar királyi folyamórség teljes fegyverzeti felszerelése az előbbi szakaszban foglaltak figyelembevételével nem haladhatja meg :

- a) a 70 mm.-es ágyúknál tartalék nélkül a 17 darabot, tartalékkal a 21 darabot,
- b) a 47 mm.-es ágyúknál tartalék nélkül a 2 darabot, tartalékkal a 3 darabot,
- c) a gépfegyvereknél tartalék nélkül a 28 darabot, tartalékkal a 35 darabot,
- d) a puskáknál tartalék nélkül az 566 darabot, tartalékkal a 650 darabot,
- e) a pisztolyoknál tartalék nélkül a 100 darabot, tartalékkal a 115 darabot.

Hadifegyvernek nem tekinthető rövid pisztollyal vagy revolverrel azonban az egész személyzet felszerelhető.

7. §.

A lőszerkészlet nem haladhatja meg :

- a) a 70 mm.-es ágyúknál egyenkint az 1,000, összesen a 17,000 darabot,
- b) a 47 mm.-es ágyúknál egyenkint az 1,000, összesen a 2,000 darabot,
- c) a gépfegyvereknél egyenkint a 10,000, összesen a 280,000 darabot,
- d) a puskáknál egyenkint az 500, összesen a 283.000 darabot,
- e) a pisztolyoknál egyenkint az 500, összesen az 50,000 darabot.

8. §.

A magyar királyi folyamórségnél jelenleg védkötelezettség alapján szolgáló egyének a belügyminister által külön rendelettel megállapítandó időpontig visszatarthatók.

9. §.

Ez a törvény a kihirdetés napján lép életbe és a belügyminister hajtja végre.

E törvénycikk kihirdetését ezennel elrendelem, e törvénycikket, mint a nemzet akaratát mind magam megtartom, mind másokkal is megtartatom.

Kelt Budapesten, ezerkilencszázhuszonkettedik évi február hó huszonötödik napján.

Horthy Miklós s. k.,
Magyarország kormányzója.

Gróf Bethlen István s. k.,
m. kir. miniszerelnök.

RENDELETEK.

104.

A m. kir. kormánynak 1900/1922. M. E. számú rendelete.

A közszolgálatban álló tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek és szülőtlen árvák) rendkívüli segélyének folytatólagos engedélyezése és felemelése.

Az 1921/22. költségvetési év augusztus hó 1-jétől december hó végéig viselendő közterhekről és fedezendő állami kiadásokról szóló 1921 : XXXIV. törvénycikk hatályának 1922. évi június hó végéig való kiterjesztéséről szóló 1922 : I. törvénycikk 2. §-ának második bekezdésével felhatalmazást nyert a kormány arra, hogy a közszolgálatban álló tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek és árvák) részére az 1921 : XLVI. törvénycikk 1. §-ának első bekezdése szerint járó rendkívüli segélyeket az 1922. évi június hó végéig folytatólagosan engedélyezhesse és kifizethesse.

A közszolgálati tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek és szülőtlen árvák) anyagi helyzetének javításáról, valamint egyes állami bevételek fokozásáról szóló 1922 : VI. törvénycikk 1. §-ának első bekezdésével pedig arra is felhatalmazást nyert a kormány, hogy a közszolgálati tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek és árvák) részére az 1921 : XLVI. törvénycikk 1. §-ának első bekezdése alapján engedélyezett rendkívüli segélyeknek mérvét 1922. évi február hó 1-jétől kezdve a jelenlegi összegeknek 100%-ával felemelhesse.

Ezeknek a határozmányoknak a végrehajtása tárgyában a m. kir. ministerium a következőket rendeli :

1. Mindazok a közszolgálatban álló tisztviselők és egyéb alkalmazottak, továbbá mindazok a közszolgálatban állott és nyugdíjat (kegydíjat stb.) élvező tisztviselők és egyéb alkalmazottak, valamint a közszolgálatban állott és meghalt tisztviselőknek és egyéb alkalmazottaknak mindazok a nyugdíjat (kegydíjat stb.) élvező özvegyei és szülőtlen árvái, akik a közszolgálatban álló tisztviselőknek s egyéb alkalmazottaknak (nyugdíjasoknak, özvegyeknek és szülőtlen árváknak) rendkívüli segélyben való részesítése tárgyában 1921. évi április hó 1-jén kiadott 2,500/M. E. számú rendelet ¹⁾, valamint az 1921. évi október hó 8-án kelt 8,400/M. E. számú rendelet ²⁾ szerint rendkívüli

¹⁾ B. K. 1921. évf. 503. lapon.

²⁾ B. K. 1921. évf. 4974. lapon.

434. sz.
1922. évi.

segélyre igényjogosultsággal bírnak, az 1922. évnek április, május és június hónapjaiban is részesíttetnek az idézett rendeletekben megállapított feltételek és módozatok mellett rendkívüli segélyben, a rendkívüli segélynek az összege azonban az 1922. évnek február hónapjától kezdve az utóbb idézett rendelettel meghatározott összegeknek kétszeresével állapittatik meg.

Eszerint az 1922. év február, március, április, május és június hónapjainak mindegyikére az 1921. évi 2,500/M. E. számú rendelet

2. §-ának	1. pontjában felsoroltak	8,000 K
„	2. „	5,400 „
„	3. „	4,600 „
„	4. „	3,400 „
„	5. „	2,400 „
„	6. „	2,000 „
„	7. „	1,600 „
„	8. „	1,400 „
„	9. „	1,200 „
„	10. „	1,000 „
„	11. „	800 „
3. §-ában említett útkaparók		800 „

8. §-ában említett nyugdíjasok és özvegyek közül azok, akiknek nyugdíja (kegydíja stb.)

évi 3,200 K-t nem halad meg 800 K,

évi 3,200 K-nál több, de évi 4,000 K-t nem halad meg 1,000 K,

évi 4,000 K-nál több, de évi 5,000 K-t nem halad meg 1,200 K,

évi 5,000 K-nál több, de évi 6,000 K-t nem halad meg 1,400 K,

évi 6,000 K-nál több, de évi 8,000 K-t nem halad meg 1,600 K,

évi 8,000 K-nál több 1,800 K,

a nyugellátásban vagy kegyelmi ellátásban részesülő volt díjnokok, valamint a díjnokoknak özvegyi nyugdíjban vagy kegyelmi ellátásban részesülő özvegyei 800 K,

az állandóan alkalmazva volt és nyugbérben vagy kegyelmi ellátásban részesülő napszámosok, munkások és az ezekkel egy tekintet alá eső egyéb alkalmazottak 800 K és végül

a szülőtlen árvák fejenként 400 K

rendkívüli segélyt kapnak.

2. Mindazok a lelkészek, segédlelkészek és hitoktatók, továbbá az Országos Munkásbiztosító Pénztárnak az 1912. LVIII. törvénycikkben felsorolt városoknak és Budapest székesfővárosnak mindazok az alkalmazottai, valamint mindazok a kizárólag tiszteletdíjban részesülő állami alkalmazottak is részesíttetnek az 1922. évnek április, május és június hónapjaira rendkívüli segélyben, akikre vonatkozólag az 1921. évi 2,500/M. E. számú rendeletnek 9. §-ában foglalt felhatalmazás alapján az érdekelt ministerek a pénzügyminiszterrel egyetértőleg megállapították, hogy rendkívüli segélyt kaphatnak. A rendkívüli segélynek az összege ezeknél az alkalmazottaknál is az 1922. évnek február hónap-

jától kezdve az 1921. évi 8,400/M. E. számú rendelet alapján engedélyezett havi összegeknek kétszeresével állapítatik meg.

3. Az 1921. évi 8,400/M. E. számú rendeletnek I. 7. pontjában foglalt rendelkezések a következőkkel egészítettnek ki:

Az olyan tisztviselők és egyéb alkalmazottak, akik hivatali állásukból, illetőleg alkalmaztatásukból kifolyólag 25 katasztrális holdnál, illetőleg amennyiben szőlővel beültetett területről van szó, 10 katasztrális holdnál nagyobb ingatlannak a haszonélvezetében állanak, a ministertanácsnak 1922. évi január hó 7-én hozott határozata szerint, 1922. évi január hó 1-jétől számított hatállyal, sem az 1920. évi 7,041/M. E. számú rendelet¹⁾ alapján járó havi drágasági segélyben, sem pedig az 1921. évi 2,500. M. E. és az 1921. évi 8,400/M. E. számú rendeletek, illetőleg a jelen rendelet alapján járó rendkívüli segélyben egyáltalán nem részesülhetnek.

Az olyan tisztviselőknél és egyéb alkalmazottaknál, kik az 1921. évi 8,400/M. E. számú rendelet I. 7. a—i) pontjaiban fel nem sorolt, de évi 5000 koronánál nagyobb értékű természetbeni járandóságnak (járandóságoknak) az élvezetében állanak, a természetbeni járandóságot (járandóságokat) a rendkívüli segély összegének a megállapításánál számításba kell venni. Ilyen esetekben a természetbeni járandóságnak (járandóságoknak) az értékét — a járandóság (járandóságok) igényelhetésének időpontja szerinti piaci átlagárak alapulvétele mellett — mint készpénzváltáságot kell a rendkívüli segély összegének a megállapításánál figyelembe venni.

Ha valamely tisztviselő vagy egyéb alkalmazott az 1921. évi 8,400/M. E. számú rendelet I. 7. a—i) pontjaiban felsorolt természetbeni járandóságon (járandóságokon) vagy készpénzváltáságon felül még másféle természetbeni járandóságot (járandóságokat) is kap, az idézett pontokban felsorolt természetbeni járandóságnak (járandóságoknak) az értékét az 1921. évi 8,400. M. E. számú rendelet I. 7. i) pontját követő hatodik és hetedik bekezdésekben, az idézett pontokban fel nem sorolt természetbeni járandóságnak (járandóságoknak) az értékét pedig a jelen pont harmadik bekezdésében meghatározott módon készpénzváltásra kell átszámítani és az egész összeget mint készpénzváltáságot kell a rendkívüli segély összegének a megállapításánál figyelembe venni.

A havi drágasági segély és a rendkívüli segély együttes összegének az 1921. évi 8,400/M. E. számú rendelet I. 7. pontjában, illetőleg a jelen pontban foglaltak értelmében való csökkentésénél 1922. évi február hó 1-től számított hatállyal önként érthetőleg a rendkívüli segélynek felemelt összegét kell számításba venni és azoknál a tisztviselőknél és egyéb alkalmazottaknál, akiknél a csökkentés eddig csak azért nem érvényesülhetett kellő mértékben, mert az idézett rendeletnek I. 7. i) pontját követő első bekezdés szerint a havi drágasági segélynek és a rendkívüli segélynek együttes összegét legfeljebb olyan összeggel lehetett csökkenteni, hogy az érdekelt tisztviselők vagy egyéb alkalmazottak együttvéve a havi drágasági segélynek a felét és a rendkívüli segély alapösszegének a felét kitevő összeget minden esetre megkapja; a csökkentést a rendkívüli segély felemelt összegének a figyelembevételével tovább kell fejleszteni, úgy azonban, hogy az érdekelt tisztviselők és egyéb alkalmazottak továbbra is megkapják a havi

¹⁾ B. K. 1920. évi. 1241. lapoz.

drágasági segélyüknek a felét és a rendkívüli segély alapösszegének a felét (a jelen rendelettel felemelt összegének egynolcadát).

4. Az 1922. évi február hó 1-jétől kezdve azok a tisztviselők és egyéb alkalmazottak, akik hó közben jutnak olyan alkalmazásba, amelyben rendkívüli segélyre igényük van, a rendkívüli segélyt attól a naptól kezdve kapják meg, amely naptól kezdve a fizetés (napidíj, napibér) utalványoztatott. A rendkívüli segély címén kifizetendő összegnek a kiszámításánál ilyen esetben egy hónapot 30 nappal kell számítani. (Pl. az olyan díjnak, aki a hó 5. napján vétetik alkalmazásba és ezen a napon meg is kezdi a szolgálatot, az illető hónapra 1040 korona rendkívüli segélyt kap.)

5. Az utalványozási joggal felruházott hatóságok és hivatalok kötelesek a jelen rendelet alapján felemelt összegű rendkívüli segélyeket az 1921. évi 2,500/M. E. számú rendelet 13. §-ában meghatározott módon *soronkívül* megállapítani és folyósítani. A folyósításnál az idézett szakaszhoz tartozó Jegyzék helyett a mellékelt minta szerint készítenő Jegyzéket kell használni.

6. A jelen rendelet alapján rendkívüli segély címén kifizetett összegeket is az 1921. évi 2,500/M. E. számú rendeletnek 17. §-ában előírt módon kell elszámolni, azzal az eltéréssel azonban, hogy ezentul a rendkívüli segélyek címén kifizetett összegeknek az elszámolásánál az idézett szakasz *a)* pontjában megállapított elnevezés helyett „Rendkívüli segély” elnevezést kell használni.

7. Az 1921. évi 2,500/M. E. és az 1921. évi 8,400/M. E. számú rendeleteknek határományai a jelen rendelettel nem szabályozott kérdésekben továbbra is érvényben maradnak.

8. Az államvasuti tisztviselőkre és egyéb alkalmazottakra ez a rendelet nem terjed ki; ezeknek a tisztviselőknek és egyéb alkalmazottaknak rendkívüli segélyét a m. kir. kereskedelemügyi minster a m. kir. pénzügyministerrel egyetértőleg külön rendelettel állapítja meg.

Budapest, 1922. évi február hó 25-én.

Gróf Bethlen Isiván s. k.

m. kir. minsterelnök.

105.

A m. kir. kormánynak 2,075/1922. M. E. számú rendelete.

A trianoni békeszerződés 168., 175. és 176. cikkeiben felsorolt ingóságok bejelentéséről és zár alá vételéről szóló 11,165/1921. M. E. számú kormányrendelet kiegészítése.

A m. kir. ministerium a trianoni békeszerződés becikkelyezéséről szóló 1921. XXXIII. t.-c. 2. §-ában foglalt felhatalmazás alapján a 11,165/1921. M. E. számú rendelet ¹⁾ kiegészítése tárgyában a következőket rendeli el:

1. §. A 11,165/1921. M. E. számú rendelet 1. §-ának első bekezdése értelmében bejelentendő és az ugyanazon 1. §. második bekezdésében felsorolt javak közé tartoznak — amit félreértések elkerülése végett közlök — a műkincsek, régiségek, továbbá az ékszerek, ezüstdíszek, képek és szőnyegek, valamint tudományos és könyvészeti anyag, iratok, okmányok, bizonylatok, levelek stb. is.

2. §. A trianoni békeszerződés 168., 175. és 176. cikkeiben felsorolt ingóságok bejelentésére nézve a 11,165/1921. M. E. számú rendelet 1. §-ában megállapított és az 1,097/1922. M. E. számú rendelet ²⁾ 1. §-ában 1922. évi február hó 28-ig meghosszabbított bejelentési határidő folytatólag 1922. évi március hó 31. napjáig meghosszabbíttatik.

3. §. A 11,165/1921. M. E. számú rendelet 1. §-ában megállapított bejelentési kötelezettség kiterjesztetik a trianoni békeszerződés VIII. részének III. függeléke 5. §-ában említett folyamhajókra és egyéb folyamhajózási járművekre.

Ennélfogva a jelenlegi birtokos köteles a jelen rendelet 2. §-ában megállapított határidőben bejelenteni mindazt a folyamhajót és folyamhajózási járművet, amely 1914. évi július 28. napja óta a szövetséges és társult hatalmak vagy azok állampolgárainak tulajdonából bármilyen jogcímen birtokába jutott.

4. §. A 11,165/1921. M. E. számú kormányrendelet 3—7. §-ainak rendelkezései a jelen rendelet 1. és 3. §-aiban felsorolt javak tekintetében megfelelően alkalmazást nyernek.

5. §. Ez a rendelet kihirdetése napján ³⁾ lép életbe.

Budapest, 1922. évi február hó 27-én.

Gróf Bethlen István s. s.,

m. kir. miniszterelnök.

¹⁾ B. K. 1922. évf. 72. lapon.

²⁾ B. K. 1922. évf. 290. lapon.

³⁾ Kihirdetettett a »Budapesti Közlöny«-ben 1922. évi március hó 1-én.

106.

A m. kir. kormánynak 2,140/1922. M. E. számú rendelete.**A vármegyei alkalmazottaknak kiegészítő pótlékban való részesítése.**

A vármegyei alkalmazottak illetményeinek (valójában létszámviszonyainak) szabályozásáról szóló és a nemzetgyűlés elé terjesztett törvényjavaslat nem kerülvén érdemleges tárgyalás alá, a m. kir. miniszterium a törvényhozás intézkedéséig a következőket rendeli:

1. §. A vármegyei tisztviselők (tiszt-, segéd- és kezelőszemélyzet) illetményeit (fizetés, fizetés természetével bíró szolgálati, esetleg személyi pótlék, korpótlék, háborús, drágasági és rendkívüli segély) nyugdíjba be nem számítható kiegészítő pótlékkal olyan összegre kell felelni, amely a vármegyei tisztviselőket akkor illetné meg, ha a 2. §-nak megfelelő fizetési osztályú állami tisztviselői állásokat töltenének be.

2. §. A kiegészítő pótlék összegének megállapítása szempontjából a vármegyei tisztviselői állások olyan tekintet alá esnek, mintha

1. az alispánok az V.,
2. a főjegyzők a VI.,
3. az árvaszéki elnökök a VI.,
4. a tisztí főügyészek a VI.,
5. a másodjegyzők egyharmad része a VI., kétharmad része a VII.,
6. a főszolgabírák felerésze a VI., másik felerésze a VII.,
7. az árvaszéki ülnökök egyharmad része a VI., egyharmad része a VII., egyharmadrésze a VIII.,
8. a vármegyei alügyészek (árvaszéki ügyészek) felerésze a VIII., másik felerésze a IX.,
9. a vármegyei aljegyzőknek és szolgabíráknak együttvéve egyharmad része a VIII., egyharmad része a IX. és egyharmad része a X.,
10. a tisztí főorvosok egyharmad része a VI., kétharmad része a VII.,
11. a járási orvosok (vármegyei alorvosok) egyharmad része a VIII., egyharmad része a IX és egyharmad része a X.,
12. a főlevéltárosok egyharmad része a VII., egyharmad része a VIII. és egyharmad része a IX.,
13. az allevéltárosok felerésze a IX., másik felerésze a X.,
14. az irodaigazgatók egyharmad része a VII., kétharmad része a VIII.,
15. az irodatiszteknek, irodasegédtiszteknek és az e §. utolsó bekezdésében említett díjnokoknak együttvéve egykilenced része a VIII., kétkilenced része a IX., háromkilenced része X. és háromkilenced része a XI. fizetési osztályokba sorozott állami tisztviselői állást töltenének be.

Az a vármegyei aljegyző vagy szolgabíró, aki ezekben az állásokban együttvéve 18 évet töltött el, a kiegészítő pótlék összegének megállapítása szempontjából olyan tekintet alá esik, mintha a VII. fizetési osztályba sorozott állami tisztviselői állást töltené be.

Mindaz a vármegyei díjnok, aki az 1883 : I. t.-c. 19. §-a második bekezdésében megszabott képesítéssel rendelkezik, ha 1918. évi december hó 31-én már legalább hat év óta állott vármegyei szolgálatban és ezidőszerint ideiglenes pótlékot kap, e rendelet alapján akkora kiegészítő pótlékban részesül, amely illetményeit az állami tisztviselők XI. fizetési osztályába megállapított illetmények összegére egészíti ki.

3. §. A belügyminister a 2. §. 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14., és 15. pontjai alatt felsorolt tisztviselőket a kiegészítő pótlék mérvének megállapíthatása végett külön-külön országos összesített létszámba foglalja és ennek keretében rangsorozza.

A rangsorozásnál az 1893 : IV. t.-cikk 4. §-ának rendelkezéseit kell — az alábbi kiegészítésekkel — megfelelően alkalmazni.

Az országszerte egyidőben végbement általános tisztujításokat és az azokon történt választásokat úgy kell tekinteni, mintha azok az illető év december 31-én történtek volna.

Ugyanabban a létszámban magasabb fizetési osztályba történt előléptetésnek vagy szolgálati pótlékban részesítésnek időpontja a korábbi rangsort nem érinti, kivéve, ha az előléptetést vagy a szolgálati pótlékban részesítést az érdemesség hiánya késleltette.

A kedvezményes évek (millenáris év, hadiévek stb.) a rangsorozásnál nem számíthatók.

Oly közszolgálatban eltöltött időt azonban, amely némelyik vármegyében a nyugdíjszabályzat értelmében beszámít, rangsorozás szempontjából számításba kell venni valamennyi tisztviselő javára.

4. §. A belügyminister az összeállított rangsort a „Belügyi Közlöny“-ban közzététi.

Aki a rangsorozást magára nézve sérelmesnek találja, a „Belügyi Közlöny“ illető számának keltétől számított 30 nap alatt — felettes hatósága útján — kérheti a belügyministertől a rangsor helyesbítését.

A rangsorhelyesbítés kérdésében a belügyminister végérvényesen dönt.

5. §. A kiegészítő pótlék összegét a 3—3 éves várakozási idő elteltével a magasabb fizetési fokozattal egybekötött illetmények mértékére kell felemlni.

Azokban az állásokban, amelyek több fizetési osztályú állásának megfelelő kiegészítő pótlékban részesülnek (2. §. 5—15. pont) a kiegészítő pótlék összegét — üresedés esetében — a magasabb fizetési osztállyal járó illetmények összegére hivatalból (automatikusan) kell felemlni.

Az üresedés beálltát — a vármegye által esetről-esetre haladéktalanul bejelentett adatok alapján — a belügyminister állapítja meg és ugyanő nevezi meg a rangsor szerinti magasabb összegű kiegészítő pótlékra jogosult tisztviselőt.

Ha a rangsor szerint jogosult tisztviselő ellen fegyelmi eljárás (megelőző vizsgálat) van folyamatban, a magasabb összegű kiegészítő pótlék kiutalása a fegyelmi eljárás jogerős befejezéséig függőben marad.

6. §. Az e rendelet alapján járó kiegészítő pótlék 1922. évi március hó 1-étől kezdve illeti meg a tisztviselőt, ha igényjogosultsága nem következett be ennél a napnál utóbb.

Ha az igényjogosultság később áll be, kiegészítő pótlék megfelelő összege az igényjogosultság bekövetkezését követő hó 1-étől (lakbérnegyedtől) illeti meg a tisztviselőt.

Ha az igényjogosultság hatályossá válását a fegyelmi eljárás függesztette fel — a fegyelmi eljárás megszüntetése vagy dorgálás büntetés megállapítása esetében a kiegészítő pótlék az igény megnyitást követő hó 1-étől (lakbérnegyedről) — pénzbírság kiszabása esetében azonban csak a fegyelmi határozat jogerőre emelkedését követő hó 1-étől (lakbérnegyedről) illeti meg a tisztviselőt.

7. §. A 42,915/1920. B. M. számú rendelet¹⁾ alapján utalványozott ideiglenes pótlék ennek a rendeletnek hatálybalépésével megszűnik.

Ha azonban a tisztviselőnek eddigi illetményei az ideiglenes pótlék hozzászámításával nagyobb összegre rúgtak, mint az a rendelet alapján kiegészítő pótlékkal fel-emelt illetmények összege, különbözet továbbra is mindaddig megilleti, míg illetményei további emelkedés következtében ezt az összeget el nem érik.

Ha a tisztviselőnek ugyanabban az állásban a nyugdíjba beszámítható illetményei hatályban álló jogszabályok alapján emelkednek, kiegészítő pótlékát az emelkedés erejéig be kell szüntetni.

8. §. A vármegyei közigazgatási gyakornokok országos összesített létszámba foglaltatnak és ennek keretében rangsoroztatnak.

Az első egyharmadot évi 1,600 korona, a második egyharmadot évi 1,300 korona, a harmadik egyharmadot évi 1,000 korona segélydíj illeti meg.

Azok a közigazgatási gyakornokok, akik a rangsorozás alkalmával a második csoportba kerülnek és évi 1,300 koronának, valamint azok, akik a harmadik csoportba jutnak és évi 1,000 koronánál magasabb összegű segélydíjat élveznek, a különbözetet előlépésükig továbbra is megtartják.

A rangsorozásnál és a magasabb összegű kiegészítő segély megállapításánál a 3. és 5. §-ok rendelkezéseit megfelelően kell alkalmazni.

9. §. A vármegyei szolgaszemélyzet fizetését és háborús segélyét kiegészítő pótlékkal a következőképen kell felelni:

a) a rendszeresített altiszt állásra alkalmazottak fizetését évi 1,200, 1,400, 1,600, 1,800 és 2,000 koronára;

b) a szolgaszemélyzet rendszeresített állásra alkalmazott többi tagjának fizetését pedig évi 800, 900, 1000, 1100, 1200, 1300, 1400, 1500, 1600, 1700 és 1800 koronára.

A háborús segélyt a fentebbi összegek alapján kell megállapítani.

A szolgaszemélyzet tagjai magasabb kiegészítő pótlékba három évenként lépnek elő, ha viselkedésük nem esik kifogás alá.

Azt az altisztet, vagy szolgát, akinek magaviselete kifogás alá esik, az alispán az előlépéstől 6 hónaptól 2 évig terjedő időre eltilthatja. Az alispán határozata ellen egyfokú fellebbezésnek van helye a közigazgatási bizottsághoz.

Az előlépést felfüggesztő határozat hatálya az előlépésre igénytadó szolgálati idő betöltésével kezdődik:

Az a szolga, aki altisztté kinevezése idejében fizetés és a fizetést kiegészítő pótlék címén az altiszt illetmények legalacsonyabb fizetési fokozatánál magasabb illetményeket huzott, ezt a magasabb illetményt továbbra is megtarthatja. Azt a szolgálati időt, amely alatt az altisztté kinevezett fizetés és a fizetést kiegészítő pótlék címén együttvéve már

¹⁾ B. K. 1920. évf. 1006. lapon.

az altisztnak megfelelő összegű illetményt kapott, a fokozatos előlépés (magasabb kiegészítő pótlékban részesülés) szempontjából úgy kell tekinteni, mintha az az altishti szolgálatban telt volna el.

10. §. E rendelet rendelkezéseit megfelelően kell alkalmazni azokra a vármegyei tisztviselőkre is, akik a trianoni békeszerződés által elszakított területeken állottak a magyar közigazgatás szolgálatában, ha e rendelet életbelépte előtt a magyar állam fennhatósága alá tartozó területre költöztek, itt a közszolgálat bármelyik ágában ideiglenes beosztást kaptak és e rendelet életbelépte idejében tényleges szolgálatot teljesítenek, azonban valamely igazgatási ág körében nincsenek véglegesen elhelyezve.

Ezek a tisztviselők a 3. §-ban említett összesített országos létszámba nem vétetnek fel, kiegészítő pótlékuk mérvét azonban a belügyminister a 2. és a 3. §§. rendelkezései alapján állapítja meg ahhoz képest, hogy őket az országos összesített létszámban milyen ranghely illetné meg.

Amennyiben a rendelet e szakaszának hatálya alá eső alkalmazottak bármelyike állami közszolgálat bármely ágában végleges elhelyezést nyerne, kinevezésénél úgy tekintendő, mintha abba a fizetési osztályba tartoznék, amelynek illetményei összegéig ezen rendelet alapján kiegészítő pótlékot kap.

11. §. Ez a rendelet kihirdetése napján ¹⁾ lép életbe, hatályossága azonban 1922. évi március hó 1-étől kezdődik.

Ezt a rendeletet a belügyminister a pénzügyministerrel egyetértve hajtja végre.

Az e rendelet alapján esedékes összegeket a vármegyei házipénztár terhére kell kiutaltványozni, amelynek azt a belügyminister megtéríti.

Az e címen felmerülő költségek a belügyi tárca terhére esnek.

Budapest, 1922. évi február hó 25-én.

Gróf Bethlen István s. k.,
m. kir. miniszerelnök.

M. Kir.
L. : B.

Gróf

107.

A m. kir. kormánynak 2,141/1922. M. E. számú rendelete.

A községi és körjegyzők, valamint a segédjegyzők kiegészítő pótlékban részesítése.

A községi és körjegyzők, valamint a segédjegyzők illetményszabályozásáról szóló és a nemzetgyűlés elé terjesztett törvényjavaslat nem kerülván érdemleges tárgyalás alá, az emiatt elmaradt fizetésrendezés pótlása végett a m. kir. kormány a törvényhozás intézkedéséig a következőket rendeli:

1. A jegyzők és körjegyzők jelenlegi fizetés természetével bíró illetményei az állami rendszerű IX., illetőleg VIII. fizetési osztálynak megfelelő, 2,600 koronától 4,400 koronáig terjedő összeg erejéig, a segédjegyzők jelenlegi fizetés természetével bíró illetményei

¹⁾ Kihirdetetteti a »Budapesti Közlöny«-ben 1922. évi március hó 1-én.

pedig az állami rendszerű XI., illetőleg X. fizetési osztálynak megfelelő, 1,400 koronától 2,400 koronáig terjedő összeg erejéig az állam részéről pótlékkal kiegészítettnek.

Fizetés természetével bíró illetmények alatt az 1913 : IX. t.-c. alapján megállapított alapilletmény és korpótlék együttes összegét kell érteni.

2. Figyelemmel a jegyzők és körjegyzőknek, valamint a segédjegyzőknek ebben a minőségben egyfolytában eltöltött szolgálati idejükre, a fizetéskiegészítési segéllyel együtt a következő összegű javadalmazást kapják :

a) jegyzők és körjegyzők :

akinek szolgálati ideje három évnél rövidebb, évi	2,600 K-t,
akinek három évnél hosszabb, de hat évnél rövidebb, évi	2,900 „
akinek hat évnél hosszabb, de kilenc évnél rövidebb, évi	3,200 „
akinek kilenc évnél hosszabb, de tizenkét évnél rövidebb, évi ¹	3,600 „
akinek tizenkét évnél hosszabb, de tizenöt évnél rövidebb, évi	4,000 „
akinek tizenöt évnél hosszabb, évi	4,400 „

b) segédjegyzők :

akinek ez a szolgálati ideje két évnél rövidebb, évi	1,400 K-t
akinek két évnél hosszabb, de öt évnél rövidebb, évi	2,000 „
akinek öt évnél hosszabb, de nyolc évnél rövidebb, évi	2,200 „
akinek nyolc évnél hosszabb, évi	2,400 „

Nem részesülhet fizetéskiegészítési segélyben az, akinek fizetés természetével bíró illetménye a fentebb meghatározott szolgálati idő után az a) és b) alattiak szerint járó összeget eléri vagy meghaladja.

3. A két pont a) és b) bekezdése szerinti fizetéskiegészítéseknel a szolgálati időket ugyanolyan alapon kell számítani, mint ahogy az a korpótlék megállapításánál történt.

4. E rendelet határményait¹ megfelelően kell alkalmazni azokra a községi és körjegyzőkre, valamint segédjegyzőkre, akik a trianoni békeszerződés által elszakított területen állottak a magyar közigazgatás szolgálatában, a jelen rendelet életbelépése előtt a magyar állam fennhatósága alá tartozó területre költöztek, itt a fennálló szabályoknak megfelelően szolgálatra jelentkeztek és a szolgálati kirendelésük esetén ennek eleget tesznek.

5. A jelen rendelet alapján járó fizetéskiegészítési segélyek engedélyezése körül felmerülő vitás kérdésekben végső fokon a belügyminister dönt, akinek határozata ellen további jogorvoslatnak helye nincs.

6. E rendeletben foglaltak 1922. évi március hó 1-étől válnak hatályosakká.

Ezt a rendeletet a belügyminister a pénzügyministerrel egyetértve hajtja végre.

Budapest, 1922. évi február hó 25-én.

Gróf Bethlen István s. k.,

m. kir. ministerelnök

108.

A m. kir. földművelésügyi miniszternek 26,555/1922. F. M. számú rendelete.**A kávéfélék forgalmának szabályozása.**

A mezőgazdasági termények, termékek és cikkek hamisításának tilalmazásáról szóló 1895 : XLVI. t.-c. 1. §-ában nyert felhatalmazás alapján a kávéfélék forgalmát a kereskedelemügyi, továbbá a népjóléti és munkaügyi miniszterrel egyetértve következőkép szabályozom:

1. §. Az emberi élvezetre szolgáló kávéféléknek, nevezetesen: a kávénak és a kávékeverékeknek, a pörköltkávének és a pörköltkávékeverékeknek, valamint az ezekből készült őrölt kávénak, továbbá a pótkávének, a kávépótléknak, a kávékonzervnek és a kávékivonatnak hamisítása, úgyszintén hamisított, romlott vagy egészére ártalmas állapotban való forgalomba hozatala az 1895 : XLVI. t.-cikk értelmében tilos.

2. §. Kávé vagy kávékeverék néven — akár egész szemű, akár őrölt állapotban — csak olyan terméket szabad forgalomba hozni, amely kizárólag a kávécserje magjából származik.

3. §. A kávé vagy kávékeverék hamisítottnak tekintendő:

a) ha értéktelen termésrészeitől nincs oly mértékben megtisztítva, amennyire műszaki eljárás útján lehetséges vagy a tisztításához használt anyagot műszaki eljárással elkerülhető mennyiségben tartalmaz, kivéve, ha „válogatatlan“ jelzéssel hozzák forgalomba;

b) ha viz behatása által minősége rosszabbodott (havariált), kivéve, ha kifejezetten ily jelzéssel hozzák forgalomba;

c) ha víztartalma nyers állapotban 14%-ot, pörkölt állapotban 5%-ot meghalad;

d) ha bárminemű idegen anyaggal, pótkávéval vagy kávépótlékkal is van keverve;

e) ha mesterségesen van megfestve, ideértve a pörkölési eljárással eszközölt festést is;

f) ha gyöngébb minőségének elpalástolása céljából fedőanyaggal (mázzal) van bevonva, kivéve, ha répacukorral vagy sellakkal vonták be s kifejezetten ily megjelöléssel hozták forgalomba, mégis azzal a korlátozással, hogy 100 súlyrész kávéra 7 súlyrésznél több cukor nem használható s a cukorral bevont kávé 3%-nál, a sellakkal bevont kávé pedig 1%-nál több leoldható anyagot nem tartalmazhat;

g) ha szódával, hamuzsirral, mésszel, méscukorral vagy ammoniumsókkal kezelték;

h) ha abból a koffeint kivonták, kivéve, ha megfelelő jelzéssel („mesterségesen kivont“, „koffeinszegény“, „koffeinmentes“) hozzák forgalomba;

i) ha abból élvezeti célra értékes alkotórészt kivontak.

Romlottnak tekintendő az olyan kávé, amely helytelen kezelés, gondtalan raktározás, viz behatása vagy más körülmény által előidézett rossz szaga vagy íze miatt emberi élvezetre alkalmatlan (pl. penészes vagy a pörkölésnél elszenesedett kávé).

Egészségre ártalmasnak tekintendő az olyan kávé, amely a kikészítésnél köve-

tett eljárás vagy idegen anyagok hozzákeverése folytán, avagy más okból az emberi egészséget veszélyezteti (pl. ártalmas anyagokkal festett arzéntartalmú sellakkal vagy más ártalmas festőanyaggal bevont, bőraxszal kezelt kávé).

4. §. A kávénak és a kávékeverékeknek megjelölésére a világpiacokon általánosan elfogadott olyan jelzőket kell használni, amely a kávénak, illetőleg a kávékeverék alkotórészeinek származását, fajtáját és minőségét kifejezésre juttatja (pl. ceyloni vagy santosi gyöngykávé, Mokka-jávai törmelék kávékeverék).

5. §. A kicsinyben eladásnál a kávé vagy a kávékeveréket a 4. §-ban meghatározott jelzéssel szembetűnően ellátott tartályban kell tartani.

6. §. Pótkávé (kávépótlék) néven cikóriagyökér, füge, maláta, cukorfélék, buza, rozs, árpa, kukorica, répafélék, gyümölcsök, gyümölcsmagvak, tölgy- és bükkmakk, gesztenye vagy csillagfürtmag szakszerű feldolgozása útján előállított termék hozható forgalomba.

Az árú csomagolási burkolatán fel kell tüntetni a „pótkávé“ (kávépótlék) elnevezést az anyag megjelölésével (pl. cikória pótkávé), továbbá a készítő (gyáros) nevét és telepe helyét. Pótkávé (kávépótlékot) csomagolatlan (ömlesztett) állapotban nem szabad forgalomba hozni.

7. §. A 6. §-ban meg nem nevezett anyagokból készült pótkávé (kávépótlékot) csakis a földművelésügyi minister engedélyével szabad forgalomba hozni.

Az erre irányuló kérvényhez mellékelni kell a pótkávé (kávépótlék) előállításának részletes leírását, továbbá a készítményből 1 kg.-nyi mintát.

8. §. Kávékonzerv néven őrölt kávénak vagy őrölt kávé és pótkávénak cukorral vagy a nélkül készült száraz keveréke, avagy ezek sziruppá sűrített főzete (kávékivonat) hozható forgalomba.

A kávékonzerv csomagolási burkolatán fel kell tüntetni a „kávékonzerv“ elnevezést, továbbá a készítő (gyáros) nevét és telepe helyét, ha pedig a kávékonzerv pótkávéval készült, e körülményt is %-os arányszámmal kifejezve (pl. 70% pótkávéval készült kávékonzerv).

Kávékonzervet csomagolatlan (ömlesztett) állapotban nem szabad forgalomba hozni.

9. §. A kávéfélék megkülönböztetésére a jelen rendeletben kötelezővé tett jelzéseket forgalombahozatal előtt az árú csomagolási burkolatán szembetűnő és könnyen olvasható módon kell feltüntetni.

E jelzéseket eredeti csomagolásban forgalomba kerülő árúra a készítő (gyáros), átcsomagolt (átöntött) árúra pedig az azt végző vállalkozó köteles alkalmazni.

Külföldi árú csomagolási burkolatán ezenfelül a forgalombahozatalért felelős belföldi vállalkozó nevét és telepe helyét is fel kell tüntetni.

Nem szabad sem hirdetésen, sem üzleti papiroson, sem az árú címkéjén, csomagolásán vagy tartályán oly megjelölést vagy rajzot alkalmazni, amely a vásárlót a termék eredete, minősége vagy összetétele felől megtévesztheti.

10. §. Aki a jelen rendelet rendelkezéseit megszegi vagy kijátsza, az — amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik — kihágás miatt az 1895 : XLVI. t.-c.-nek és a végrehajtása tárgyában kibocsátott 38.286/1896. F. M. sz. rendeletnek rendelkezései szerint büntetendő.

11. §. A jelen rendelet rendelkezései az 1895 : XLVI. t.-c. 11. §-a értelmében a külföldről behozott kávéfélékre is kiterjednek.

Nem esik azonban büntető rendelkezés alá az olyan kávéfélék előállítása és raktáron tartása, amelyek külföldön való forgalombahozatalra készültek, ha készítőjük, illetőleg raktáron tartójuk hiteltérdemlően igazolja, hogy az árút közvetlenül külföldre szállítja vagy szállította s a termék a külföldön érvényben levő rendelkezéseknek megfelel. Az ily árukai külön helyiségben kell raktározni és azokról árújegyzéket kell vezetni. Az árújegyzékben a készlet mennyiségét, az elszállítás idejét, a vevő nevét és lakóhelyét is fel kell tüntetni.

12. §. A hatósági ellenőrzés és mintavétel az 1895 : XLVI. törvénycikk és a végrehajtása tárgyában kibocsátott rendeletek értelmében történik.

A szakértői vizsgálatra körzeti beosztásuk szerint az 1895 : XLVI. t.-c. alapján működő vagy kísérleti és vegyvizsgáló állomások illetékesek.

13. §. Ez a rendelet 1922. évi március hó 2. napján lép életbe és életbelépésével a kávéfélék forgalmát érintő korábbi rendeletek ellenkező rendelkezései hatályukat veszítik.

A jelen rendelet életbelépésétől számított 3 hónap alatt a még készletben levő kávéfélékből azok az áruk is forgalomba hozhatók, amelyek ugyan nem felelnek meg a jelen rendelet követelményeinek (ideértve a kötelező árújelzéseket is), azonban a korábbi szabályok szerint forgalomba hozhatók voltak, határidő letelte után kizárólag a jelen rendelet követelményeinek megfelelő kávéféléket szabad forgalomba hozni.

Budapest, 1922. évi február hó 18-án.

Mayer János s. k.,
m. kir. földművelésügyi miniszter.

A m. kir. földművelésügyi miniszternek 51,251/1922. F. M. számú rendelete.

109.

Az osztrák határhoz közeleső vasútállomáshoz irányított hasított körmű és egypatás állatoknak kirakás alkalmával való állatorvosi vizsgálata, az állatforgalomnak az osztrák határszálen való fokozottabb ellenőrzése és az állat kicsempészet megakadályozása.

Az állatcsempészet megakadályozása céljából az osztrák határszálen nézve elrendelem a következőket :

1. Az osztrák határszálen mentén 15 (tizenöt) kilométer széles sávban fekvő állomásokra vasuton érkező hasított körmű és egypatás állatokból álló szállitmányok kirakás alkalmával az illető állomásra szakértőül kirendelt állatorvos által az államkinestár terhére állatorvosi vizsgálat alá veendő.

A 15 kilométer széles sávba eső vasútállomások jegyzékét a törvényhatóság első tisztviselője azonnal közzétenni és az illetékes közegekkel közölni tartozik.

2. A kirakásnál közreműködő állatorvos a kirakás alkalmával a kirakásra került állatok marhalevelei adatairól (marhalevelet kiállító község neve, jegyzőkönyvi száma, kelet, tulajdonos neve, irányítás, feladó és kirakó vasútállomás neve, milyen célból szállitvatott a rendeltetési állomásra) jegyzőkönyvet vesz fel és ezen adatok alapján, hivatkozva jelen rendeletem számára, az állat(ok) megérkezéséről azonnal értesíti az illetékes csendőrséget, esetleg rendőrséget, vámőrséget és pénzügyőrséget az állatok

további forgalmának szigorú ellenőrzése céljából, továbbá értesíti a rendeltetési hely előljáróságát, ahol az odaérkezett állatok azonnal nyilvántartásba veendőek és azok további forgalma az előljáróság által is szigorúan ellenőrizendő. A kirakásnál közreműködő állatorvos tartozik továbbá fenti adatokról az illetékes első fokú hatóságot is azonnal értesíteni, úgyszintén, ha a kirakásnál nem m. kir. állatorvos járt el, az illetékes járási (városi) m. kir. állatorvost is. Ugy az elsőfokú hatóság, mint az illetékes járási (városi) m. kir. állatorvos ezen állatok további forgalmát ugyanesak ellenőrizni, illetve ellenőriztetni és e célból a szükséges intézkedéseket nyomban megtenni tartozik.

3. Ezen 15 kilométer széles sávban igazállatok (szarvasmarhák és lovak) gazdasági munkák végzése vagy fuvarozások és hasonló munkák céljából szabadon hajthatók, ha az állatoknak a származási községbe (állandó tartózkodási helyre) való visszahozatala teljesen biztosítva van. Ilyen állatokra a községi előljáróság jelen rendeletem számára való hivatkozással egy igazolványt állítson ki, melyben fel kell tüntetni a tulajdonos nevét, a hajtó nevét, az állat(ok) leírását és a lehetőséghez képest a hajtás célját és irányát. Ezen állatok forgalmát, illetve a származási községbe (állandó tartózkodási helyre) való visszahozatalát szigorúan ellenőrizni kell. Kocsiba fogott lovak ezen sávban szintén szabadon közlekedhetnek, ha azok tulajdonosa a 15 km. széles sávban fekvő községben (városban) foglalkozásánál fogva állandóan lakik és foglalkozásánál fogva egyik helyről a másikra utazik. Az ilyen lovak szintén a fentemlitett igazolvánnyal láthatók el és az ellenőrzést fentiek szerint kell gyakorolni.

Szabadon hajthatók végül ezen 15 km. széles sávban szabályszerű marhalevelekkel ellátott állatok állatvásárokra és esetleg vissza vagy a vevő lakhelyére, úgyszintén a kiviteli engedélyeim alapján összevásárolt és szabályszerű marhalevelekkel ellátott állatok kivitel céljából leendő berakásra vasutállomásokra. A vásárokon az állatok adás-vételi forgalma és az állatoknak a vásárokról való elszállítása szigorúan ellenőrizendő.

Más esetekben hasított körmű és egypatás állatokat csak az elsőfokú hatóság engedélyével és az annak alapján kiállítandó marhalevelekkel szabad a községből (városból) elhajtani vagy kocsin elszállítani. A község a marhalevelek kiállítását és illetőleg irányítását csakis abban az esetben teljesítheti, ha a hajtáshoz a fentiek szerint szükséges engedélyt az elsőfokú hatóság a községgel (várossal) már közölte. Az engedély száma a marhalevéltre rávezetendő.

Az elsőfokú hatóság az adott engedélyről a legrövidebb úton azonnal értesíti a rendeltetési helyre illetékes elsőfokú hatóságot, mely az állat odaérkezését ellenőrizni s amennyiben az állat végleg ottmaradna, az elszállítás helyére illetékes elsőfokú hatóság által adott engedélyt bevonni és megsemmisíteni tartozik. Az állat visszaszállítása esetén a visszaszállítás ugyanesak szigorúan ellenőrizendő; a tényleges visszaérkezés után az oda- és visszahajtásra szóló engedély bevonandó és megsemmisítendő.

Ugyanazon járás területén ezt az ellenőrzést természetesen az engedélyt adó elsőfokú hatóság gyakorolja.

A jelen 3. pontban megnevezett állatok nyilvántartásába az elszállításra és visszaérkezésre vonatkozó adatok pontosan bevezetendőek.

4. Hasított körmű és egypatás állatoknak a 15 km. széles sávba való hajtása vagy kocsin való szállítása csak az elszállítás helyére illetékes elsőfokú hatóság külön engedé-

lyével és az annak alapján a marhalevelkezelő által kiállítandó marhalevelekkel történhetik. Ilyen állatokra szóló marhaleveleknek kiállítását és illetőleg irányítását a község csakis abban az esetben teljesítheti, ha az ilyen állatoknak az illető községből (városból) a 15 km. széles sávban fekvő helyekre való elszállításához (hajtáshoz) szükséges engedélyt az elsőfokú hatóság a községgel (várossal) már közölte. Az engedély száma a marhalevélre rávezetendő.

A 3. pontban foglalt kivételek (igásállatok, koci elé fogott lovak, állatvásárookra és kivitel céljából vasutállomásokra hajtott állatok), továbbá az engedélyezésre, ellenőrzésre és nyilvántartásra vonatkozó szabályok megfelelően alkalmazandók.

5. A 15 kilométer széles sávba eső helyek jegyzékét a törvényhatóság első tisztviselője azonnal közzétenni és az illetékes közegekkel közölni tartozik.

6. A fentemlített nyilvántartásra nézve az erre vonatkozó eddigi rendeletekben foglalt szabályokat az osztrák határszélre a következőképpen módosítom.

Az osztrák határszálen 15 kilométer széles sávban a hasított körmű és egypatás állatok újból pontosan és a leggyorsabban nyilvántartásba veendő, illetőleg az eddigi nyilvántartás azonnal kiegészítendő és továbbra is gondosan vezetendő. Ebben a nyilvántartásban továbbra is minden változás, tehát születés, vásárlás vagy más módon történt szerzés útján beállott szaporulat, valamint a levágás, elhullás, eladás vagy ajánlkozás folytán bekövetkezett apadás is a legpontosabban keresztülvezetendő.

Az állattulajdonosok tartoznak ezeket az adatokat az előljárásnak 24 órán belül bejelenteni, az előljárátság pedig tartozik a bejelentett adatokat ellenőrizni és azokkal szemben, akik ezen rendelkezésemet megszegik, jelen rendeletem 9. pontjához mérten eljárni.

7. Az ország jelenlegi határán túl Ausztriában fekvő helyekre irányuló határszéli forgalomban a határszéli forgalmat szabályozó 1921. évi március hó 10-én kelt 40.600. számú itteni rendelet további intézkedésig nem alkalmazható. Ehhez mérten tehát hasított körmű és egypatás állatok a határszéli forgalomban is csak külön engedélyemmel léphetik át az osztrák határt.

8. Felhivom a hatóságokat és a hatósági közegeket, valamint a határszéli szolgálatot teljesítő közegeket is, hogy az állatforgalmat az osztrák határon, továbbá a 15 km. széles sávon belül, úgyszintén a 15 km. széles sávba irányuló állatforgalmat a legszigorubban ellenőrizték, jelen rendeletemet pontosan hajtsák végre és az élő állatoknak az ország területéről való kicsempészését minden rendelkezésre álló eszközzel akadályozzák meg.

9. Jelen rendeletemben foglaltak közvetlenül a kiviteli állatesempészet meggátolását célozván, azoknak megsértőivel szemben a 4,220/1921. M. E. számú rendelet 9. §-ának 4. bekezdése értelmében az 1920. : XV. t.-c., illetőleg a 4.160/1920. M. E. számú rendelet ¹⁾ alapján kell eljárni.

10. Jelen rendeletem f. évi március hó 1-én lép életbe.

Budapest, 1922. évi február hó 21-én.

Mayer s. k.,

m. kir. földművelésügyi minster.

¹⁾ B. K. 1920. évf. 731. lapon.

110.

**A m. kir. földművelésügyi miniszternek 65,199/1922. F. M. számú
körrendelete.****A vértetű kötelező irtása.**

(Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének.)

Szakközvegeim, valamint egyes törvényhatóságok jelentéseiből sajnálattal értesültem arról, hogy az utóbbi években a vértetű oly nagy mértékben elszaporodott, hogy az ország területén nincs olyan község, ahol vértetves almafák ne volnának.

Tekintettel arra, hogy a mai gazdasági helyzetünkön csakis a termelés legerőteljesebb fokozásával segíthetünk s mert minden mezőgazdasági termelési ág, így tehát a gyümölcstermesztés fejlesztése s annak védelme is hatványozottan fontos országos érdek, a vértetű további nagyobbmértvű kártételeinek megakadályozása és a hatékonyabb védekezés céljából a mezőgazdaságról és mezőrendőrségről szóló 1894 : XII. t.-c. 58. §-ában nyert felhatalmazás alapján a vértetű kötelező irtása tárgyában a következőket rendelem el:

1. Minden birtokos vagy megbízottja a birtoka egész területén az almafákat és almafacsemetéket folytonos figyelemmel kísélni és ha azokon a vértetű jelenlétét feltűntető fehér gyapjas foltokat észlel, erről a községi előljárásnak (város tanácsának) azonnal jelentést tenni, a vértetű irtását haladéktalanul megkezdeni és azt az általa teljesített bejelentésre a község előljárása (város polgármestere) részéről kitűzött határidő alatt az „Utmutatás” szerint úgy végrehajtani köteles, hogy a fákról a vértetű teljesen elpusztuljon.

2. A községi előljáráások (városi polgármesterek) a vértetű irtására az 1. pontban körülírt kötelezettséget évenként február (a folyó évben esetleg március) és november hónapokban a szokásos módon, a szükséghez képest időközönként többször megismételve közhírré tenni kötelesek.

A kihirdetéskor a figyelmet külön is fel kell hívni arra, hogy a vértetűirtás legalkalmasabb ideje az őszi lombhullatástól kezdve március végéig van. Figyelmeztetni kell továbbá az érdekelteket, hogy aki az 1. §-ban kimondott irtási kötelezettségét elmulasztja, az a fentidézett t.-c. 95. §-ának *k*) pontja értelmében kihágást követ el és az 1,000 K-ig kiszabható (l. a pénzbüntetés stb. mértékének ideiglenes felemeléséről szóló 1921 : XXVIII. törvénycikket) pénzbüntetésen felül a községi előljáráság (város polgármestere) fogja az irtást a mulasztó költségére elvégeztetni.

Egyidejűleg közzétenni kell a vértetű irtására vonatkozó idezárt „Utmutatást” is, melynek kellő számban való sokszorosításáról az érdekelt hatóságok tartoznak gondoskodni.

3. A birtokosnak vagy megbízottjának az 1. pontban kimondott kötelezettségeik lelkiismeretes teljesítését a községi előljáráság (városi tanács) a községi mezőgazdasági bizottság közreműködésével köteles szigorúan ellenőrizni.

Ehhez képest az ellenőrzésre általuk kijelölendő megbizottak tartoznak a község (város) egész területén levő almafákat a tél folyamán vagy kora tavasszal, de legkésőbbben folyó évben április hó 31-éig, a következő években március hó végéig, a birtokosnak vagy megbizottjának az 1. pont alapján tett jelentésére pedig a fertőzött területen azonnal megvizsgálni.

A községi előjárásának (városi tanácsnak) a vértetűfertőzés bejelentése folytán küldött megbizottak vizsgálata alapján a kötelező irtás végrehajtására megfelelő záros határidőt kell kitűznie.

Az irtás kellő foganatosítása körül netán tapasztalt mulasztások eseteiben az ellenőrzéssel megbizottaknak válik kötelességévé, hogy a mulasztót a törvény rendelkezése szerint megbüntetés végett a helyi hatóságnak még aznap bejelentésük, mikor is a községi előjáróság (városi tanács) az idézett törvény 52. §-ának rendelkezéséhez képest tartozik az irtást a mulasztó költségére napszámosokkal azonnal elvégeztetni.

Az ellenőrzéssel a helyi viszonyokhoz képest lehetőleg oly személyek bizandók meg, akik gyümölcskertészeti munkálatokban némi jártassággal bírnak. Az ellenőrzési teendőkbe az őrizetükre bizott határra nézve a mező- és hegyőrök is alkalmas módon bevonandók. Ha a megbizott közegek esetleges megfelelő kioktatása válnék szükségessé, eziránt az illető hatóságok a legközelebbi mezőgazdasági vagy kertészeti intézmény (úgy mint gazdasági szakoktatási intézmény, állami faiskolák, kertészeti telepek, kísérleti állomások) vezetőségéhez fordulhatnak.

4. Minthogy a vértetű nagymértékű elterjedésének legfőbb oka a fertőzött faiskolákra vezethető vissza, amennyiben az azokból eladott oltvány csemete vértetűvel fertőzve kerül forgalomba, a községi előjáróság (városi tanács) figyelmébe ajánlom, hogy a község (város) területén levő valamennyi, tehát a magán és kereskedelmi faiskolákat is a legszigorúbb felügyelet alatt tartsák és az ezekben netalán szükséges irtómunkálatokat fokozott éberséggel ellenőrizzék.

5. A köztulajdonú képező fákon a vértetű irtásáról a községi előjáróság (városi tanács), az utak mentén, valamint az úttesten levő fákon pedig az útfentartó köteles gondoskodni.

6. Ha a vizsgálattal megbizottak nem volnának képesek megítélni és eldönteni, hogy van-e valóságos vértetűfertőzés, ebben az esetben a megvizsgált almafának gyanusnak talált részét kötelesek az illetékes helyi hatóságnak beszolgáltatni, ez pedig köteles közvetlenül a m. kir. állami rovtartani állomásnak (Budapest, Kitaibel Pál-u. 1.) beküldeni.

7. Ha valamely község (város) területén a vértetűfertőzés megállapított, erről a községi előjáróság (a város polgármestere) a járási gazdasági felügyelőt (hat. városoknál az illetékes vármegye gazdasági felügyelőséget), a járási és községi mezőgazdasági bizottságot és a legközelebbi kertészeti intézményt értesíteni tartozik.

Ha a vértetű valamely város vagy község területén tömegesen mutatkoznék, erről a szokott hivatalos úton hozzám azonnal jelentést kell tenni.

8. Ha a felügyeleti hatóság a részéről is foganatosítandó ellenőrzés során azt tapasztalná, hogy a jelen rendelet végrehajtása körül a helyi hatóságot valamely mulasztás terheli, a mulasztó közeg ellen a fegyelmi eljárás megindítása iránt haladéktalanul intézkedni köteles.

9. Vármegyékben az alispán, törvényhatósági városokban a tanács tartozik évenként június hó 1-ig hozzám jelentést tenni arról, hogy

a) jelen rendeletem végrehajtása minő eredménnyel járt?

b) a vértetű milyen mértékben, mely községek területén mutatkozott?

c) hatósági irtás a mulasztók költségére hány esetben foganatosított?

d) hányan ítéltettek el kihágás miatt?

e) kötelességmulasztás címén indított-e fegyelmi eljárás valamely hatósági közeg ellen?

Jelen rendeletem szigorú végrehajtására nagy súlyt helyezvén, a vértetű irtását közegeimmel is ellenőriztetni fogom és ha tudomásomra jutna, hogy valahol mulasztás történt, a mulasztó hatósági közeg felelősségre vonása iránt fogok intézkedni.

Budapest, 1922. évi február hó 11-én.

A minister helyett:

Tóth Elemér s. k.,

h. államtitkár.

111.

A m. klr. földművelésügyi miniszternek 65,222/1922. F. M. számú rendelete.

Az osztatlan közös legelőkben és a nyomásos gazdálkodásban érdekelt birtokosságok vagyon és ügykezelése.

(Valamennyi vármegye alispánjának)

Az osztatlan közös legelőkben és a nyomásos gazdálkodásban érdekelt birtokosságok vagyonkezelésének ellenőrzése során arról győződtem meg, hogy a birtokosságok vagyon- és ügykezelése nem az idevágó rendelkezések értelmében történik.

Ugyanis a mezőgazdaságról és mezőrendőrségről szóló 1894: XII. t.-c. szervezett és nem szervezett birtokosságokat különböztet meg, amelyeknek ügy- és vagyonkezelése a kétféle jellegnek megfelelően különböző. Nevezetesen:

1. Az idézett törvény 11. §-a értelmében szervezett s így a törvényhatóságilag jóváhagyott szervezési szabályokkal rendelkező birtokosságoknál a költségvetést és számadásokat a birtokossági tanács javaslatára évenként a birtokossági közgyűlés állapítja meg, illetőleg bírálja felül, amely birtokossági költségvetéseket és számadásokat a községi háztartással, illetőleg számadással egyidejűleg évenként megfelelő időben és kellően okmányolva a törvényhatóság elé kell terjeszteni.

Ebből a célból a községi előjárásnak a szervezett birtokosságoktól a költségvetést és számadásokat abban az esetben, ha azokat a birtokosság az előjárásnak idejében be nem szolgáltatná, megfelelő időben a törvényhatósághoz leendő eljuttatás végett be kell kérnie. Az a sok esetben megtörtént tény, hogy ezeknek a szervezett birtokosságoknak az ügy- és vagyonkezelési okmányait a községi képviselőtestület letárgyalta, szabálytalan s az önkormányzatba való jogosulatlan beavatkozást jelenti.

1838.
alisp. 1922.

Ettől eltérően

2. a nem szervezett birtokosságoknál, amelyeknél az ügyek vitele említett törvény-cikk 10. §-a értelmében a községi képviselőtestület ellenőrzése mellett a községi előljáró-ságra hárul, a birtokossági költségek előirányzata és számadásai felett a községi előljáró-ság javaslatára a községi képviselőtestületi közgyűlés határoz. Ebben az esetben is a birtokossági költségvetés és számadások a községi háztartástól elkülönítve állapítandók meg és a községi háztartás, illetőleg számadással egyidejűleg, szintén kellően okmá-nyolva, ugyancsak a törvényhatóság közgyűlése elé terjesztendők.

Az ekképen előterjesztett birtokossági költségvetéseket, illetőleg számadásokat a törvényhatóság közgyűlése az 1900. évi 75,473. F. M. sz. körrendelet értelmében felebbe-zés hiányában érdemileg nem bírálhatja felül, hanem azoknak jogerős megállapítását egyszerűen tudomásul veszi, azonban ebben az esetben is köteles megvizsgálni, hogy a költségvetésben és a számadásokban nincsenek-e oda nem való kiadások vagy nem tör-vényes módon kivetett bevételek, — hogy a kihirdetésre, közszemlére való kitételekre vonat-kozó és egyéb alaki szabályok megtartottak-e? Ha ezekből a szempontokból kifogása van, a birtokossági vagy községi képviselőtestületi közgyűlési határozatról a jóváhagyást álta-lában megtagadhatja. A letárgyalás megtörténte természetesen mindenkor záradék for-májában igazolandó.

Nem is figyelve arra, hogy az elem terjesztett és már átvizsgált számadásokat és költségvetéseket a törvényhatóság közgyűlése egy esetben sem bírálta felül, a számadá-sok igen gyakran olyan tételeket is tartalmaznak, amelyek nem a birtokosságokat ter-helik, különösen gyakran érvényesíttetnek a birtokosságok terhére olyan kiadások, ame-lyek a politikai község terhére számláztattak.

Különösen ki kell még emelnem a községi mezőőrök tartásának kötelezettségét, amellyel járó kiadások némely esetben az érdekelt birtokosok helyett szintén a birtokos-ságok által fedeztetnek.

Pedig abban az esetben, ha a szóbanforgó birtokosság egyedül csak a közös lege-lőben részes, a mezőőrtartási költségekkel hatósági intézkedés folytán csak akkor terhel-hető, ha a legelője őrzésének szükségét felismerve, ennek őrzése céljából a mezőőr java-dalmazásához birtokossági közgyűlési határozattal megfelelő arányban hozzájárul. Ter-mészetesen nem érinti ez a rendelkezés a birtokosságoknak azt a jogát, hogy az 1894 : XII. t.-c. határozmányainak keretein belül adott esetekben külön mezőőr tartását határoz-hassák el.

Meg kell említenem még azt a körülményt is, hogy tapasztalataim szerint igen sok birtokosság szerez magának teljesen szabálytalanul bevételi fedezetet a legelőkön és az apaállatistállóknak felgyülemlett trágyának az értékesítéséből olyként, hogy azt évenként magánosoknak leadja.

Erre vonatkozóan felhívom alispán úr figyelmét arra, hogy az említett trágyameny-nyiségnek másra, mint legelőjavítási és legelőjőkarbantartási célokra való felhasználása meg nem engedett s minden esetben a birtokosság vezetőségének személyes vagyoni fele-lősség terhe alatt feltétlenül eltiltandó.

Az 1920. évben bekövetkezett pénzlebélyegzés a birtokosságok készpénzkészletének természetszerű csökkenését idézvén elő, ez a körülmény a birtokossági számadásokban

igen gyakran egyoldalúlag tüntetett fel, minek folyománya, hogy a számadások nem fedik a tényleges állapotot.

Nevezetesen a legtöbb esetben a készpénzesökkenés csupán kiadási tételként vezetett keresztül a számadásokban, holott a pénzügyi évkor kapott pénztári elismervény értékpapír lévén, az értékpapírként is kezelendő s a készpénzesökkenés folytán előállott látszólagos veszteség összege a pénztári elismervénnyel okmánybevételebe is helyezendő.

Ami végül a számadások és költségvetések helyes, pontos és áttekinthető vezetését, valamint az ügyek megfelelő intézését illeti, felhívom alispán úr figyelmét arra, hogy ha a birtokossági tanács az ügyek vitelére kellő értelmiségű egyénekből nem állítható össze, a birtokosság nem szervezkedhetik. A már szervezett birtokosságoknak szervezési szabályai pedig esetleg módot nyújtanak a hatóságnak (törvényhatóságnak, közigazgatási bizottságnak is és a felsőbb felügyeleti hatóságok megbízásából a járási főszolgabírónak) arra, hogy ha a birtokossági közgyűlés vagy tanács a szervezési szabályoknak megállapított hatáskörét túllépi, vagy a hatóság által törvényes rendelkezések alapján adott utasításoknak eleget nem tesz, a birtokosságok szervezetét feloszlatassák vagy önkormányzatukat felfüggeszthessék, mely esetben a birtokosság ügyeinek az intézését az 1894 : XII. t.-c. határozmányainak megfelelően a községi előjáróságra kell bízni.

Elődömnök 48,165/1903. szám alatt kiadott rendelete értelmében pedig még abban az esetben is, ha a szervezett birtokosságok megtagadják a költségvetés és számadás kellő időben való összeállítását, szervezetük felfüggesztendő s a munkálatokat a községi képviselőtestület és előjáróság köteles elvégezni.

Mindezek alapján felhívom alispán urat, gondoskodjék arról, hogy a birtokossági költségvetések és számadások ezentúl a most leírt módon és megfelelően kezeltesse és hogy a birtokossági szervezetek ügyvitelére felelősen hathatós felügyelet gyakoroltassék. Azoknál a birtokosságoknál, amelyek az osztatlan közös legelőről szóló 1913 : X. t.-c. I. §-ának alapján legeltetési társulattá alakulni kötelesek, a számadások és költségvetések felülvizsgálata során abban az esetben, ha a társulat kötelékébe bevonandó birtokossági ingatlanok és tartozékaik tetemesebb vagyont képviselnek, alispán úr — utalással az utóbb említett törvénycikk fokozatos végrehajtása tárgyában elődömnök 1921. évi szeptember 12-én 76,000. és október 31-én 76,423. szám alatt valamennyi vármegye közigazgatási bizottságához kibocsátott körrendeletre — hivatalból tegyen a vármegye közigazgatási bizottságához előterjesztést a legeltetési társulattá alakulás előkészítésének sürgős megindítása iránt.

A jelen körrendelet az elődöm által az osztatlan közös legelőkben és a nyomások gazdálkodásban érdekelt birtokosságok vagyonkezelésének ellenőrzése tárgyában múlt évi január hó 8-án 19,200. szám alatt kiadott körrendelet végrehajtását nem érinti.

Budapest, 1922. évi február hó 10-én.

A miniszter helyett :
Tóth Elemér s. k.,
h. államtitkár.

112.**A m. kir. népjóléti és munkaügyi miniszternek 502/1922. N. M. M. számú körrendelete.**

Az italmérésnél és italelárusításnál követendő egészségügyi rendszabályok, az ezek áthágására kiszabandó büntetések és az orvosrendőri felügyelet gyakorlása.

(Valamennyi törvényhatóságnak, a m. kir. államrendőrség kerületi főkapitányainak és a budapesti m. kir. államrendőrség főkapitányának.)

Az állami italmérési jövedékről szóló 1921 : IV. törvénycikk 39. §-a alapján az italmérésnél és italelárusításnál követendő közegészségügyi rendszabályok, az azok áthágására kiszabandó büntetések és az orvosrendőri felügyelet gyakorlása tárgyában a pénzügyminister úrral egyetértőleg kiadott rendeletemet tudomásvétel, nilheztartás és az alantas hatóságokkal haladéktalanul leendő közlés végett t. Címnek azzal a felhívással küldöm meg, hogy annak pontos végrehajtásáról gondoskodjék.

Budapest, 1922. évi január hó 30-án.

Dr. Bernolák Nándor s. k.,
m. kir. népjóléti és munkaügyi miniszter.

Melléklet az 502/1922. N. M. M. számú rendelethez.

A m. kir. népjóléti és munkaügyi miniszternek 502/1922. N. M. M. számú rendelete.

Az italmérésnél és italelárusításnál követendő egészségügyi rendszabályok, az ezek áthágására kiszabandó büntetések és az orvosrendőri felügyelet gyakorlása.

Az italmérésnél és italelárusításnál követendő közegészségügyi rendszabályok, az azok áthágására kiszabandó büntetések és az orvosrendőri felügyelet gyakorlása tárgyában az 1921 : IV. törvénycikk 39. §-ában nyert felhatalmazás alapján a m. kir. pénzügyminister úrral egyetértőleg a következőket rendelem:

I. FEJEZET.**Általános határozatok.**

Az italmérési és italelárusítási üzletek felett gyakorlandó orvosrendőri felügyelet.

1. §. A szeszes italok kimérésével és kismértékben való elárusításával foglalkozó üzletek és vállalatok engedélyesei, az engedélyes kiskorúak — gondnokság alatt álló egyének — és jogi személyek üzletvezetői a közegészségügyi tekintetből megállapított alábbi szabályok megtartására szigorúan kötelesek.

Az említett üzletek és vállalatok e kötelezettség teljesítésének ellenőrzése tekintetében a közegészségügyi hatóságok orvosrendőri felügyelete és ellenőrzése alatt állanak.

Ezen felügyelet és ellenőrzés sikeres gyakorolhatása céljából az elsőfokú közegészségügyi hatóság az 1921 : IV. törvénycikk 8. §-a értelmében az engedély megadása kérdésében teendő nyilatkozata előtt a jelen rendelet 3. §-ában megjelölt hatósági orvost köteles meghallgatni arra nézve, hogy a kijelölendő üzlethelyiség a közegészségügyi követelményeknek megfelel-e.

A felügyeleti és ellenőrzési jog terjedelme.

2. §. A jelen rendeletben szabályozott felügyeleti és ellenőrzési jog kiterjed:

a) szeszes italoknak korlátlan vagy korlátozott kimérésével és kismértékben való elárúsításával foglalkozó összes engedélyesekre, illetőleg üzletvezetőkre;

b) a 16. §-ban megjelölt részében szeszes italoknak nagyban való eladásával foglalkozó összes engedélyesekre és közvetítőkre.

Amennyiben az a) pont alatt említett engedélyesek, illetőleg üzletvezetők a szeszes italok kimérésén, illetőleg kismértékben elárúsításán felül akár ugyanazon, akár más helyiségben más foglalkozást, illetőleg ipart is gyakorolnak, ezen egyéb foglalkozásukra és iparukra nézve továbbra is az 1884 : XVII. törvénycikkben, valamint esetleg egyes más-nemű foglalkozásokról szóló törvényekben és más jogszabályokban megállapított közegészségügyi rendszabályok alatt állanak.

A felügyeletet és ellenőrzést gyakorló hatóságok és hatósági közegek.

3. §. Az előző §-okban említett felügyeletet és ellenőrzést gyakorolják:

a) kis- és nagyközségekben a községi előljáróságok, a községi és körorvosok;

b) rendezett tanácsú és törvényhatósági joggal felruházott városokban a magyar királyi állami rendőrség és a városi hatósági orvos;

c) Budapesten a kerületi előljáróságok és a kerületi tiszti orvos.

Vásárok, búcsúk és egyéb sokadalmak alkalmával gyakorolt kiméréseknél a felügyelet és ellenőrzés gyakorlására a vásári felügyelők — ha ebbeli ismereteikre nézve az erre kirendelt bizottság előtt vizsgát tettek — és az egészségőrök is jogosultak.

Ezek mellett a pénzügyi közegek is jogosultak és kötelesek arra, hogy az ebbe a rendeletbe foglalt rendelkezések pontos megtartására felügyeljenek, illetőleg azt ellenőrizzék.

II. FEJEZET.

A közegészségügyi és orvosrendőri felügyelet.

Az italmérési és italelárúsítási üzletekre kötelező tisztasági rendszabályok.

4. §. 1. Minden italmérés céljára szolgáló helyiséget és az azzal összefüggésben levő udvarokat állandóan tisztán kell tartani, a helyiség falait évente legalább egyszer ki kell meszelni vagy festeni, padlóját minden héten legalább egyszer fel kell surolni, magát a helyiséget pedig naponkint legalább kétszer ki kell szellőztetni és ki kell seperni.

2. Minden italmérés céljára szolgáló helyiséget és látogatóinak használatára rendelt, könnyen megközelíthető külön árnyékszékkel kell ellátni, az árnyékszéket a felügyelet és ellenőrzés gyakorlására jogosult hatóság, illetőleg közege által meghatározandó módon minden héten iertőtleníteni kell; e célból az engedélyesek (üzletvezetők) kötelesek megfelelő fertőtlenítő szereket kellő mennyiségben állandó készletben tartani.

3. Az italmérés céljára szolgáló helyiségben az ivásra használt edények tisztántartására csapból folyó és közvetlen lefolyással ellátott vizszolgáltató berendezésnek kell lennie; poharak, valamint más edények öblögetésére szolgáló viztartályok használata tilos.

4. Minden italmérés céljára szolgáló helyiségben a helyiség nagyságához képest kellő számú vízzel telt köpöcsészét kell alkalmazni, ezeket tartalmuk kiürítése mellett naponta ki kell mosni és tiszta vízzel kell ellátni.

5. A szeszes italok minden tartályán — az alkoholtartalom %-okban való pontos ki-tüntetésével — az abban foglalt ital minőségét meg kell jelölni.

6. Fertőző betegségek elterjedése vagy ennek veszélye esetén az italmérés céljára szolgáló helyiségeket, azok udvarait, az árnyékszékeket és emésztőgyödröket a szokottnál gyakrabban, a felügyelet és ellenőrzés gyakorlására jogosult hatóság, illetőleg közege által meghatározandó időközökben és módon fokozottabb mértékben kell tisztán tartani.

5. §. Tilos tisztátlanul kezelt, megromlott, vagy az egészségre és életre közvetlen használat által veszélyessé válható, továbbá undort keltő italműveket — bort is — tartani és elárusítani, valamint az emberi egészségre ártalmas anyagokból készült edényeket italok készítésére és tartására használni, ezen edényeket tisztátlanul kezelni, úgyszintén az italműveket hamis név vagy hamis cím alatt forgalomba hozni.

Hamis név alatt árult ital az, melynek minősége és alkatrészei nem felelnek meg annak az elnevezésnek, amely alatt az illető ital áruba bocsáttatik.

Hamis cím alatt árult szeszes ital pedig az, melyet más termelőnek vagy gyárosnak neve alatt hoznak forgalomba, mint aki az italt termelte.

Az italmérő azonban saját neve alatt adhatja a szeszes italt akkor is, ha nem saját termése.

A bornak hamis név vagy hamis cím alatt való forgalombahozatalát az 1908 : XLVII. törvénycikk tilalmazza, ennek a tilalomnak megszegésére, illetőleg bornak az idézett törvénycikk által tiltott minőségben vagy módon való forgalombahozatala esetén az engedélyesekkel (üzletvezetőkkel) szemben követendő eljárásra nézve kizárólag az idézett törvénycikk, illetőleg az annak végrehajtása iránt 1908. évi december hó 30-án 112,000. F. M. szám alatt kiadott rendelet rendelkezései irányadók.

6. §. Tilos italmérő üzletekben az italokkal való bármennemű elbánásra vagy a fogyasztók kiszolgálására oly egyént alkalmazni, aki nyílt gümőkórban, bujakórban vagy bármely másokat ragályozó, továbbá undort keltő betegségben szenved.

Ilv betegség gyanúja esetén az engedélyes, illetőleg üzletvezető az illetékes elsőfokú közegészségügyi hatóságot haladéktalanul értesíteni, ez pedig az alkalmazottat 48 órán belül a hatósági orvossal megvizsgáltatni köteles.

Ha a hatósági orvos az alkalmazotton az első bekezdésben felsorolt betegségek valamelyikét megállapítja, erről az illetékes közegészségügyi hatóságnak haladéktalanul jelentést tenni, a hatóság pedig az alkalmazottat eltávolítani köteles.

A rendes vizsgálat és a váratlan szemle.

7. §. A 3. § értelmében a felügyelet és ellenőrzés gyakorlására hivatott hatóságok és közegek éber felügyeletet kötelesek gyakorolni arra nézve, hogy a 2. §. *a)* és *b)* pontjaiban említett egyének a 4-6. §-okban felsorolt kötelezettségeket megtartsák, illetőleg tilalmakat át ne hágják.

E célból az említett hatóságok és közegek az engedélyesek üzletében bármikor — feljelentés nélkül is — megjelenhetnek, évente legalább egyszer megjelenni, az üzletben levő szeszes italműveket, nemkülönben az italművek tartására és készítésére rendelt edényeket és egyéb tartályokat, valamint az üzlethelyiséget megvizsgálni és a vizsgálat eredményéhez képest a következő §. értelmében eljárni pedig kötelesek.

Az évente megtartandó vizsgálatot hatósági orvos közbenjöttével kell foganatosítani.

A hatósági orvos az általa megtartani szándékolt vizsgálatához (váratlan szemle), ha ennek szükségét fennforogni látja, karhatalom kirendelését kívánhatja.

Lefoglalás.

8. §. Ha a felügyeletet és ellenőrzést gyakorló hatóságok, illetőleg közegek az előző §. értelmében tartott vizsgálat, illetőleg szemle alkalmával

a) az emberi egészségre ártalmas szeszes italokat,

b) szeszes italok készítésére és tartására rendelt, az egészségre ártalmas anyagokból készült edényeket,

c) tisztátlanul kezelt edényeket,

d) anyagukra nézve gyanusaknak tetsző italműveket és edényeket találnak, akkor a következő pontokban megjelölt eljárást kell folyamatba tenni.

1. Amennyiben a vizsgálat az illetékes hatóság (3. §.) és hatósági orvos együttes jelenlétében megy végbe, akkor ezek a jelen §. első bekezdésében megnevezett tárgyak közül az *a)*, *b)* és *d)* pontok alatt felsoroltakat szakértői szemle és vizsgálat tárgyává teszik, lefoglalják, az italműveket ezenfelül hivatalos pecséttel és lehetőleg a tulajdonos pecsétjével is lezárják. A hatóság a szemle és vizsgálat eredményét a 14. §-ban szabályozott vizsgálati ív kitöltése, ilyenek nem léteiben a vizsgálat lényeges mozzanatait tartalmazó jegyzőkönyv beterjesztése útján a rendőri büntető eljárás megindítása végett a kihágás elsőfokú elbírálására illetékes hatósággal közli.

2. Amennyiben a vizsgálat hatósági orvos távollétében megy végbe, a foganatosító hatóság, illetőleg közeg a jelen §. első bekezdése szerint kifogásolható, illetőleg gyanus tárgyakat a hatósági orvos meghallgatása előtt is lefoglalhatja, de a lefoglalásról a hatósági orvost azonnal értesíteni, ez pedig a lefoglalt tárgyak megvizsgálására haladéktalanul megjelenni köteles. A továbbiakra nézve a jelen §. 1. pontjának rendelkezéseit változtatlanul kell alkalmazni.

3. Hatósági orvos az általa foganatosított úgynevezett váratlan szemlén a jelen §. 1. pontja szerint jár el. Az általa kifogásolt, illetőleg gyanusnak tetsző tárgyakat lepecsételi és azok lefoglalása végett az illetékes közegészségügyi hatóságot megkeresi, amely a továbbiakban szabályszerűen jár el.

9. §. Ha a lefoglalás hatósági orvos közbenjötté nélkül történt (8. §. 2. pont), a lefoglalt tárgyak közül azokat, amelyeket a hatósági orvos egészségi szempontból nem kifogá-

solt, a tulajdonosoknak vissza kell adni, illetőleg további elárusításuk nem akadályozható.

Ha a kérdéses tárgyakat a hatósági orvos az egészségre ártalmasaknak találta (8. §. 1. és 3. pont), a lefoglalt szeszes italok közül azokat, amelyek véleménye szerint használat által az emberi egészségre ártalmasak, továbbra is hatósági őrizetben kell tartani, illetőleg hatósági őrizetbe kell venni.

Nagyobb mennyiségű lefoglalt tárgyakból, ha az elsőfokú közegészségügyi hatóság székhelye más községben van, csak mintát kell küldeni a kellő óvó rendszabályok mellett, a többi mennyiséget a községi előjáróság veszi őrizetbe. Ily nagyobb mennyiségű tárgyak a tulajdonosnál is hagyhatók, de felhasználás vagy megsemmisítés ellen kellően biztosítandók.

Ital készítésére és használatára rendelt olyan edényeket, amelyek az egészségre általában véve veszélyes anyagból készültek, a 8. §. 1. pontja alapján szintén le kell foglalni és a szükséghez képest hatósági őrizetbe kell venni.

Egyebekben az egészségre ártalmas italok lefoglalására, elkobozására és megsemmisítésére továbbra is az 1876. évi 31.026. B. M. számú rendelet rendelkezései irányadók.

10. §. Ha a lefoglalt, illetőleg elkobzott tárgyak valamely birói vagy más hatósági eljárásnál bűnjelül vagy egyébként szükségesek, azokat az illetékes hatósághoz kell áttenni, illetőleg mindaddig hatósági őrizetben kell tartani, amíg a vonatkozó birói vagy egyéb hatósági eljárás végleg befejeztetett.

III. FEJEZET.

Büntető rendelkezések.

11. §. Amennyiben a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el:

1. az az engedélyes (iparüző), illetőleg üzletvezető, aki a közegészségügyi hatóság szabályszerűen igazolt tagját vagy közegét bármely cselekvésével akadályozza abban, hogy ez az ebben a rendeletben megállapított közegészségügyi rendszabályok pontos megtartásáról bármikor meggyőződést szerezzen (1. §.);

2. az az engedélyes, illetőleg üzletvezető, aki az italmérés céljára szolgáló helyiségnek, a használt edényeknek tisztántartására, a vizszolgáltató berendezések, köpöcsészék alkalmazására és kezelésére a jelen rendeletben megszabott rendelkezéseket megszegi vagy meg nem tartja. (4. §. 1., 3., 4. pontok és 5. §.);

3. az az engedélyes, illetőleg üzletvezető, aki az italmérés céljára szolgáló helyiség árnyékszékkel ellátására, ennek fertőtlenítésére, fertőtlenítő szerek tartására jelen rendeletben megszabott rendelkezéseket megszegi vagy meg nem tartja (4. §. 2. pont);

4. az az engedélyes, illetőleg üzletvezető, aki a szeszes italok tartályán az ital minőségét — az alkoholtartalom %-os kitüntetésével — meg nem jelöli (4. §. 5. pont);

5. az az engedélyes, illetőleg üzletvezető, aki az illetékes hatóság vagy ennek közege által a fertőző betegségek elterjedése vagy veszélye esetében a jelen rendelet 4. §-ának 6. pontja alapján kiadott rendeleteket vagy utasításokat megszegi vagy meg nem tartja;

6. az az engedélyes (iparüző), illetőleg üzletvezető, aki a jelen rendelet 5. §-ában

megjelölt italmeműt tart, elárusít vagy aki az italmeműket – bor kivételével – hamis név vagy hamis cím alatt hozza forgalomba;

7. az az engedélyes (iparüző), illetőleg üzletvezető, aki üzletében az italokkal való bárminemű elbánásra vagy a fogyasztók kiszolgálására nyílt gümőkórban, bujakórban vagy bármely másokat ragályozó, továbbá undort keltő betegségben szenvedő egyént tudva alkalmaz, alkalmazottjának ezt a betegségeét az illetékes hatóságnak a tudomásra-jutás után azonnal be nem jelenti és

az az engedélyes (iparüző), illetőleg üzletvezető, aki az előző bekezdésben megjelölt alkalmazottat a hatóság elbocsátást rendelő utasítása ellenére alkalmazásában megtartja.

(6. §.).

A kihágás büntetése az 1., 6. pontban és a 7. pont első bekezdésében meghatározott esetekben 8 napig terjedhető elzárás és 2000 koronáig terjedhető pénzbüntetés;

a 2., a 3. és a 4. pont esetében 2000 koronáig terjedhető pénzbüntetés;

az 5. pont esetében 15 napig terjedhető elzárás és 2000 koronáig terjedhető pénzbüntetés;

végül a 7. pont második bekezdésében meghatározott esetben 15 napig terjedhető elzárás és 1000 koronától 2000 koronáig terjedhető pénzbüntetés.

12. §. Ha az engedélyest, illetőleg az üzletvezetőt a jelen rendelet 11. §-ának 1. illetőleg 6. pontjában meghatározott kihágás miatt jogerősen elmarasztalták, a kihágási ügyben elsőfokon eljáró hatóság köteles az engedély elvonása iránti eljárás megindítása végett a jogerős határozatot a vonatkozó iratokkal együtt az illetékes pénzügyigazgatósággal közölni.

A jelen rendeletben meghatározott kihágások címén kiszabott pénzbüntetésekből befolyt összegek azon község pénztárába folynak, ahol a kihágás elkövettetik és azt az 1901 : XX. törvénycikk 23. §-ában megjelölt célra kell fordítani.

13. §. E kihágások miatt az eljárás a közigazgatási hatóságnak mint rendőri büntető bíróságnak, harmadfokon a m. kir. népjóléti és munkaügyi miniszternek hatáskörébe tartozik.

IV. FEJEZET.

Vegyes rendelkezések.

Vizsgálati (szemle) ívek.

14. §. Az italmérés és italelárusítás céljára szolgáló helyiségek vizsgálatára hivatott hatóságok és közegek ebbeli tevékenységének megkönnyítésére a magyar királyi pénzügy-minister úr által 1921. évi július hó 25-én 101,010. P. M. szám alatt kiadott körrendelet szerint az italmérés és italelárusítás céljára szolgáló üzletekben az alábbi lenyomatban közölt mintának megfelelően vezetett vizsgálati ívek (szemleívek) szolgálnak.

Minden egyes vizsgálat alkalmával az engedélyesektől (üzletvezetőktől) a vizsgálati ívek felmutatását kell követelni, azok rovatait a vizsgálatot fogantató hatóságoknak, illetőleg közegeknek felelősség terhe mellett pontosan ki kell tölteni; amennyiben az engedélyesnél (üzletvezetőnél) ily vizsgálati ív nem találtatnék vagy az illető azt felmutatni vonakodnék, erről az illetékes pénzügyi hatóságot haladéktalanul értesíteni kell.

A vizsgálati ív mintája:

Vizsgálati ív

a.....i lakos üzletében tartott vizsgálatok eredményéről.

A vizsgálat (szemle) napja	A vizsgálatot (szemlét) tartó közeg neve, állása és székhelye	Észlelt szabálytalanságok	Tett intézkedések	A vállalkozó esetleges megjegyzései

A pénzügyi és közigazgatási közegek kölcsönös támogatása.

15. §. A közigazgatási közegek egyrészről, a pénzügyi közegek másrészről hivatásuk teljesítése közben egymást a leghathatósabban támogatni kötelesek.

A szeszes italoknak nagyban való eladásával foglalkozó üzletek és közvetítők felett gyakorlandó felügyelet.

16. §. Az i. és II. Fejezet rendelkezései, kivéve a II. Fejezet 4—6. §-ainak azon rendelkezéseit, melyek értelmük szerint csupán italmérés céljára szolgáló helyiségekre alkalmazhatók, valamint a III. Fejezetben foglalt rendelkezések a szeszes italoknak nagyban való eladásával foglalkozó engedélyesekkel (iparüzőkkel) és közvetítőkkel szemben megfelelően alkalmazást nyernek.

Az állandó üzleti helyiségekhez nem kötött alkalmi kimérésekről.

17. §. A jelen rendelet rendelkezéseit az állandó üzleti helyiségekhez nem kötött alkalmi kimérésekre is megfelelően alkalmazni kell.

Budapest, 1922. évi január hó 30-án.

Dr. Bernolák Nándor s. k.,
m. kir. népjóléti és munkaügyi minister.

113.

**A m. kir. pénzügyminiszternek 5,800/1921. P. M. számú
körrendelete.**

Azoknak a közszolgálatban álló tisztviselőknek és egyéb alkalmazottaknak (nyugdíjasoknak, özvegyeknek és szülőtlen árváknak) kedvezményes árú tüzelőanyaggal való ellátása tárgyában, akiknek a kedvezményes ellátásra való igényjogosultsága 1921. évi szeptember hó 1-én vagy valemely későbbi időpontban állott be.

(Az állandó illetmények, valamint az ellátási díjak számfejtését teljesítő összes hivatalokhoz [számvevőségekhez, állampénztárakhoz stb.]

A közszolgálatban álló tisztviselőknek és egyéb alkalmazottaknak (nyugdíjasoknak, özvegyeknek és szülőtlen árváknak) az 1922. évi június hó 30-áig terjedő időre kedvezményes árú tüzelőanyaggal való ellátását az 1921. évi 4,120/M. E. számú rendelet¹⁾ szabályozza.

Ennek a rendeletnek a végrehajtásaképen azoknak a közszolgálatban álló tisztviselőknek és egyéb alkalmazottaknak (nyugdíjasoknak, özvegyeknek és szülőtlen árváknak) kedvezményes árú tüzelőanyaggal való ellátása tárgyában, akiknek az igényjogosultsága már 1921. évi szeptember hó 1-ét megelőzőleg is fennállott, az alább felsorolt rendeletek intézkednek és pedig:

a Budapesten és környékén (Kispesten, Újpesten és Erzsébetfalván) lakó igényjogosultaknak kedvezményes árú tüzifával való ellátása tárgyában az 1921. évi 3,300/P. M. számú pénzügyministeriumi körrendelet²⁾,

a vidéken, vasuti állomással bíró helyiségekben, lakó igényjogosultaknak kedvezményes árú tüzifával való ellátása tárgyában az 1921. évi 3,400/P. M. számú pénzügyministeriumi körrendelet³⁾,

a Budapesten és környékén (Kispesten, Újpesten, Rákospalotán, Palotaujfalun és Erzsébetfalván) lakó igényjogosultaknak kedvezményes árú szénnel való ellátása tárgyában az 1921. évi 4,300/P. M. számú pénzügyministeriumi körrendelet⁴⁾,

a vidéken, vasuti állomással bíró helyiségekben lakó igényjogosultaknak kedvezményes árú szénnel való ellátása tárgyában az 1921. évi 4,400/P. M. számú pénzügyministeriumi körrendelet⁵⁾,

a vidéken, vasúti állomással nem bíró helyiségekben lakó igényjogosultak részére a kedvezményes árú tüzelőanyag helyett készpénzváltásnak a kifizetése tárgyában az 1921. évi 9,310/M. E. számú rendelet⁶⁾

A fentemlített rendeletek kiegészítéseképen a következőket rendelem:

¹⁾ B. K. 1921. évf. 1359. lapon.

²⁾ B. K. 1921. évf. 1399. lapon.

³⁾ B. K. 1921. évf. 1458. lapon.

⁴⁾ B. K. 1921. évf. 1625. lapon.

⁵⁾ B. K. 1921. évf. 2047. lapon.

⁶⁾ B. K. 1921. évf. 2079. lapon.

I. Mely esetekben jár a jelen körrendelet alapján tüzelőanyagellátás és kik kapják azt természetben és kik kapnak helyette készpénzváltást.

1. A jelen körrendelet értelmében tüzelőanyagellátás (készpénzváltás) jár a fentebb felsorolt rendeletek értelmében igényjogosult azoknak a közszolgálatban álló tisztviselőknek és egyéb alkalmazottaknak (nyugdíjasoknak, özvegyeknek és szülőtlen árváknak):

a) akiknek az igényjogosultsága a kedvezményes ellátásra (kedvezményes árú tüzelőanyagellátásra) csak az 1921. évi szeptember hó 1-én, vagy ezt követő valamely későbbi időpontban kezdődött és akik ennél fogva a fentebb felsorolt rendeletek alapján kedvezményes árú tüzelőanyaggal egyáltalán nem voltak elláthatók;

b) akik az 1921. évi szeptember hó 1-ét megelőzőleg még nem vezettek önálló háztartást és ennél fogva a fentebb felsorolt rendeletek értelmében a tüzelőanyagellátásukat (készpénzváltásukat) csak az önálló háztartást nem vezetőik részére megállapított mennyiségben (összegben) kapták meg, akik azonban az 1921. évi szeptember hó 1-én vagy ezt követő valamely későbbi időpontban önálló háztartásra rendezkedtek be;

c) akik — jöllehet már az 1921. évi szeptember hó 1-jét megelőzőleg is önálló háztartást vezettek — a tüzelőanyagellátásukat (készpénzváltásukat) a számfejtőhivatal tévedéséből mégis csak az önálló háztartást nem vezetőik részére megállapított mennyiségben (összegben) kapták meg,

d) akik a fentebb felsorolt rendeletek értelmében nekik járó tüzelőanyagellátásukat (készpénzváltásukat) — jöllehet a kedvezményes ellátásra (kedvezményes árú tüzelőanyagellátásra) már az 1921. évi szeptember hó 1-jét megelőzőleg is igényjogosultsággal bírtak — a számfejtőhivatal tévedéséből, vagy hivatalos akadályok (illetményeknek késedelmes folyósítása, átutalása, stb.) miatt egyáltalán nem kapták meg.

2. A Budapesten, Kispesten, Újpesten és Erzsébetfalván lakó igényjogosultak a kedvezményes árú tüzfajárandóságot és a kedvezményes árú szénjárandóságot — az alábbi feltételek mellett — természetben fogják megkapni; míg a most említett négy helységen kívül, tehát a vidéken lakók, tekintet nélkül arra, hogy van-e annak a helységnek, amelyben laknak, vasuti állomása vagy sem, a tüzelőanyag helyett — az alábbi feltételek mellett — kizárólag készpénzváltást fognak kapni, még akkor is, ha az 1921. évi 3,400/P. M. számú és az 1921. évi 4,400/P. M. számú körrendeletek értelmében természetben már tényleg megkapott tüzelőanyagmenységnek csak a kiegészítéséről lenne szó.

II. A Budapesten, Kispesten, Újpesten és Erzsébetfalván lakó igényjogosultak tüzelőanyagellátása.

3. A Budapesten, Kispesten, Újpesten és Erzsébetfalván lakó tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek és szülőtlen árvák) részére a kedvezményes árú tüzfajárandóságot a Magyarországi Faértékesítő Hivatal, a kedvezményes árú szénjárandóságot pedig a Magyar Köztisztviselők Fogyasztási, Termelő és Értékesítő Szövetkezete fogja, a számfejtőhivatal által az alábbiak értelmében hozzá beküldendő Utalványok alapján, természetben kiszolgáltatni.

4. Felhivom a számfejtőhivatalokat, hogy az Ellátási Jegyekről vezetett számla-könyvükben felvett igényjogosultak közül mindazokat, akiknek a kedvezményes ellátásra való igényjogosultsága az 1921. évi szeptember hó 1-én vagy ezt követő valamely későbbi időpontban állott be és akik Budapesten, Kispesten, Ujpesten és Erzsébetfalván bírnak állandó lakással, hivatalból haladéktalanul vegyék fel a mellékelt 1. és 2. számú minta szerint két példányban készitendő Jegyzékbe és a Jegyzékbe felvett minden igényjogosult nevére állítsák ki a mellékelt 3. és 4. számú minta szerinti Utalványokat.

Különösen felhivom a számfejtőhivatalok figyelmét arra, hogy a Budapesten, Kispesten, Ujpesten és Erzsébetfalván alkalmazásban levő, de nem ott, hanem a megnevezett négy helységen kívül (vidéken) lakó tisztviselők és egyéb alkalmazottak részére a melléklet 3. és 4. számú minta szerinti Utalványokat nem szabad kiállítaniok.

5. Azt, hogy a 4. pontban említett igényjogosultak részére milyen mennyiségű kedvezményes árú tűzifáról és milyen mennyiségű kedvezményes árú szénről szóló Utalványok állítandók ki, az alábbi kimutatás tünteti fel:

Ha a kedvezményes ellátásra való igényjogosultság			az önálló háztartást vezető		az önálló háztartást nem vezető	
			igényjogosultak részére járó			
			tűzifa	szén	tűzifa	szén
			mennyisége métermázsákban			
az 1921. évi	szeptember	hó 1-jével állott (áll) be	10	10	5	5
	október		9	9	4 ¹ / ₂	4 ¹ / ₂
	november		8	8	4	4
	december		7	7	3 ¹ / ₂	3 ¹ / ₂
az 1922. évi	január		6	6	3	3
	február		5	5	2 ¹ / ₂	2 ¹ / ₂
	március		4	4	2	2
	április		3	3	1 ¹ / ₂	1 ¹ / ₂
	május		2	2	1	1
	junius		1	1	¹ / ₂	¹ / ₂

6. Abban a tekintetben, hogy ki veendő önálló háztartást vezetőnek, az 1921. évi 4,120/M. E. számú rendelet 4. §-ában foglalt rendelkezések az irányadók.

7. Ha a Budapesten, Kispesten, Ujpesten és Erzsébetfalván lakó igényjogosultak közül valaki részére, az 1921. évi 3,300/P. M. számú, illetőleg az 1921. évi 4,300/P. M. számú körrendeletek vagy a jelen körrendelet 4. pontja értelmében, mint önálló háztartást

nem vezető részére állítottak ki az Utalványok s az illető az időközben beállott változás folytán, az 1921. évi 4,120/M. E. számú rendelet 4. §-ában foglaltak értelmében, a kedvezményes árú tüzelőanyagellátás szempontjából önálló háztartást vezetőnek tekintendő, részére — amennyiben ezt a körülményt kellő időben (lásd a 8. pontot) bejelenti — a számfejtőhivatal által, az önálló háztartást vezető és az önálló háztartást nem vezető részére járó kedvezményes árú tüzifajárandóság és kedvezményes árú szénjárandóság közötti különbözeti mennyiségről állítandók ki a mellékelt 3. és 4. számú minta szerinti Utalványok és pedig:

Ha az önálló háztartást vezető igényjogosultak részére járó kedvezményes árú tüzelőanyagra való igényjogosultság			a különbözeti tüzelőanyag mennyisége	
			a tűzifánál	a szénnél
			métermázsákban	
az 1921. évi	szeptember	hó 1-jével állott (áll) be	5	5
	október		4 $\frac{1}{2}$	4 $\frac{1}{2}$
	november		4	4
	december		3 $\frac{1}{2}$	3 $\frac{1}{2}$
az 1922. évi	január		3	3
	február		2 $\frac{1}{2}$	2 $\frac{1}{2}$
	március		2	2
	április		1 $\frac{1}{2}$	1 $\frac{1}{2}$
	május		1	1
	június		$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$

Az ebben a pontban említett igényjogosultak részére kiállított Utalványok is a mellékelt 1. és 2. számú minták szerint készítendő Jegyzékekbe foglalandók.

8. Az időközben beálló olyan változást (nősülést, családi pótlék utalványozását, cseléd tartást, stb.), amelynek alapján az igényjogosult az 1921. évi 4,120/M. E. számú rendelet 4. §-a értelmében a kedvezményes árú tüzelőanyagellátás szempontjából önálló háztartást vezetőnek tekintendő, az igényjogosult köteles az illetményeit (ellátási díjait) számfejtő hivatalnak haladéktalanul, de legkésőbb az 1922. évi május hó 31-éig bejelenteni. Az 1922. évi május hó 31-ike után történő bejelentések az 1921. évi szeptember hó 1-jétől az 1922. évi június hó 30-áig terjedő időre vonatkozó tüzelőanyagellátás szempontjából figyelembe nem vehetők, a számfejtőhivatalok azonban kötelesek ezeket a bejelentéseket is elfogadni és annak alapján az Ellátási Jegyek számlakönyvében lévő feljegyzéseket megfelelően kiigazítani.

9. Az önálló háztartást vezető igényjogosultak részére megállapított kedvezményes

árú tüzelőanyag-járandóságra (nagyobb mennyiségű tüzelőanyagra) való igény a jelen körrendeletnek 8. pontjában említett változás bekövetkeztét (tehát nem a változásnak a számfejtőhivatalnál történt bejelentését) követő hó 1-jével kezdődik.

10. Ha a Budapesten, Kispesten, Újpesten és Erzsébetfalván lakó igényjogosultak közül valaki — jóllehet már az 1921. évi szeptember hó 1-jét megelőzőleg is önálló háztartást vezetett — a tüzelőanyagellátást a számfejtőhivatal tévedéséből mégis csak az önálló háztartást nem vezetőkre részére megállapított mennyiségben kapta meg, részére az illetményeit utalványozó hatóságához (hivatalához) beadandó kérvénye alapján — az illetményeit (ellátási díjait) számfejtő hivatal által 5 métermázsa kedvezményes árú tüzifáról, illetőleg 5 métermázsa kedvezményes árú szénről állítandó ki a mellékelt 3., illetőleg 4. számú minta szerinti Utalvány.

Az ebben a pontban említett igényjogosultak részére kiállított Utalványok is a mellékelt 1. és 2. számú minták szerint készítendő Jegyzékekbe foglalandók.

11. Amennyiben valamely önálló háztartást nem vezető igényjogosult részére tévedésből az önálló háztartást vezető igényjogosultaknak járó kedvezményes árú tüzifáról és kedvezményes árú szénről szóló Utalványok állítottak ki, s amennyiben azokat az igényjogosult helyesbítés végett a számfejtő-hivatalnak nem jelentette be, sőt a részére tévesen kiutalt nagyobb mennyiségű tüzelőanyagot át is vette, annak a fizetésére (ellátási díjaira, stb.) a tüzelőanyag túllévezett mennyiségének az értékét téritményként elő kell írni és a legközelebbi esedékesség alkalmával levonásba kell hozni; ezenkívül az olyan igényjogosult ellen, akinek az eljárásában a visszaélésre irányuló szándék látszik fennforogni, a fegyelmi eljárás is megindítandó.

12. A számfejtőhivatalok kötelesek a 4., 7 és 10. pontokban említett Jegyzékeket két példányban vezetni és a Jegyzékeknek folyószámát, mint sorszámot, az Utalványokra rávezetni. A Jegyzékek folyószáma 1-től kezdve az Utalványok kiadásának befejezéséig folytatódólagosan vezetendő és az Ellátási Jegyek számlakönyvébe az Utalványok sorszáma minden egyes igényjogosultnak a nevével külön-külön bejegyzendő. (Pl. 129. számú 5 métermázsa szénről szóló Utalvány kiadatott.)

A Jegyzékek egyik példánya csak félivekre és a féliveknek is csak az egyik oldalára készítendő el és az ilyen módon elkészített Jegyzékekhez csatolandók az Utalványok.

13. A Jegyzékekben az igényjogosultak pontos lakcímének bejegyzésére nagy gond fordítandó s amennyiben egyesek lakásának pontos címét a számfejtőhivatal nem ismeri, az illetőket azonnal megfelelő módon (hirdetmény, értesítés útján) hívja fel, hogy a lakásuk címét saját érdekükben haladéktalanul jelentsék be.

A nyugdíjasok, özvegyek és szülőtlen árvák lakásának a címe a legutolsó havi ellátási díjaikról kiállított nyugták, illetőleg az 1921. évi 9,870/M. E. számú rendelet értelmében kiállított csekkek adataiból veendő, esetleg annak a hatóságnak (hivatalnak) a közbejöttével állapítandó meg, amely hatóság (hivatal) a legutolsó havi ellátási díjaikról szóló nyugtát záradékolta.

14. A számfejtőhivatalok kötelesek a kedvezményes árú tüzifáról szóló Jegyzékek egyik példányát, az ahhoz csatolt Utalványokkal együtt, esetről-esetre, első ízben azonban legkésőbb 1922. évi március hó 10-én közvetlenül a Magyarországi Faértékesítő Hivatalnak (Budapest, VIII. ker., Rákóczi-út 15.), a kedvezményes árú szénről szóló

Jegyzékek egyik példányát pedig, az ahhoz csatolt Utalványokkal együtt, esetről-esetre, első ízben azonban legkésőbb 1922. évi március hó 10-én a Magyar Köztisztviselők Fogyasztási, Termelő és Értékesítő Szövetkezetének az Országos Szénbizottság mellett működő kedvezményes szénosztálya címére (Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 43., félmelet) küldeni és pedig:

a) a Budapest székesfőváros, továbbá a Kispest, Újpest és Erzsébetfalva községek területén működő számfejtőhivatalok elismervény ellenében küldőncel kézbesítve,

b) a vidéken működő számfejtőhivatalok posta útján, mint ajánlott küldeményt.

A fenti 7. és 10. pontok értelmében az igényjogosultaknak az 1922. évi május hó 31-éig történt bejelentései alapján kiállított Utalványokról készített utolsó Jegyzékek legkésőbb 1922. évi június hó 5-én küldendők meg az előbbi bekezdésben említett irodáknak.

A Jegyzékek második példánya a számfejtőhivatalnál visszamarad.

15. A Magyarországi Faértékesítő Hivatal, illetőleg a Magyar Köztisztviselők Fogyasztási, Termelő és Értékesítő Szövetkezetének az Országos Szénbizottság mellett működő kedvezményes szénosztálya, a hozzáérkezett Utalványok alapján értesíti az igényjogosultakat, hogy mely cég fogja a részükre kiutalt kedvezményes árú tüzfát, illetőleg kedvezményes árú szenet kiszolgáltatni és hogy a kiutalt tüzfáért, illetőleg a kiutalt szénért összesen mennyit és hol kötelesek fizetni.

Aki a Magyarországi Faértékesítő Hivatal, illetőleg a Magyar Köztisztviselők Fogyasztási, Termelő és Értékesítő Szövetkezetének az Országos Szénbizottság mellett működő kedvezményes szénosztálya által megküldött fizetési felhívásnak annak kézbesítésétől számított 14 napon belül nem tesz eleget, a kedvezményes árú tüzfára, illetőleg a kedvezményes árú szénre való igényjogosultságát elveszti.

Úgy a kedvezményes árú tüzfának, mint a kedvezményes árú szénnek kedvezményes ára métermázsánként 20 K.

A kedvezményes ár befizetése alkalmával az igényjogosult személyazonosságát (vasuti arképes igazolvánnyal stb.) igazolni tartozik.

16. A tüzifa, illetőleg szén kiszolgáltatásával megbízott cég a kedvezményes ár befizetése alkalmával a befizetett pénzösszegről elismervényt ad és az igényjogosultat értesíti, hogy a részére kiutalt kedvezményes árú tüzfát, illetőleg kedvezményes árú szenet mely időpontban és hol fogja kiszolgáltatni.

A kiutalt kedvezményes árú tüzfát, illetőleg kedvezményes árú szenet az igényjogosult legkésőbb 1922. évi június hó 30-áig a cég telepén köteles átvenni és ugyanakkor az átvételt az Utalvány alján levő Elismervényen igazolni. Az elszállításról az igényjogosult gondoskodik és az elszállításból származó költségeket is ő viseli.

Figyelemztetem az igényjogosultakat, hogy az általuk saját hibájukból természetben esetleg át nem vett kedvezményes árú tüzelőanyag-járandóságért készpénzmegettérítésben semmi körülmények között sem fognak részesítettetni.

Ha azonban az igényjogosult a kedvezményes ár befizetése alkalmával a cégtől azt kívánja, hogy a részére kiutalt kedvezményes árú tüzifa, illetőleg kedvezményes árú szén a lakására elszállíttassék, a cég köteles az igényjogosultnak ezt a kívánságát teljesíteni és pedig a Székesfővárosi Vásárigazgatóság, illetőleg az Országos Központi Árvizsgáló

Bizottság díjszabása alapján megállapított szállítási és behordási díjak előzetes befizetése ellenében.

17. A Magyarországi Faértékesítő Hivatal, illetőleg a Magyar Köztisztviselők Fogyasztási, Termelő és Értékesítő Szövetkezete gondoskodni fog arról, hogy a Budapesten, Kispesten, Újpesten és Erzsébetfalván lakó tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek és szülőtlen árvák) a jelen körrendelet értelmében őket megillető kedvezményes árú tüzelőanyagjárandóságukat természetben tényleg megkaphassák. Ez azonban csak akkor lehetséges, ha úgy a számfejtőhivatalok, mint maguk az igényjogosultak a jelen körrendeletben foglalt feltételeknek és a kitűzött határidőknek pontosan megfelelelnék.

18. A jelen körrendelet értelmében kiosztásra kerülő kedvezményes árú tüzifa, illetőleg kedvezményes árú szén minősége, hiánya, szállítása, stb. tárgyában felmerülő bármilyen panasz, kérelem, stb., feltétlenül írásba foglalva, a Magyarországi Faértékesítő Hivatalhoz, illetőleg a Magyar Köztisztviselők Fogyasztási, Termelő és Értékesítő Szövetkezetéhez (Budapest, VI. ker., Szerecsen-utca 52. szám) intézendő.

A tüzifa szállításánál felmerülő panaszok a Magyarországi Faértékesítő Hivatalnak a kezdeményes árú tüzifát kiszolgáltató telepen állandóan működő kirendeltjéhez szóbeli úton is előterjeszthetők, aki azt azonnal elintézi.

Az igényjogosultak kérdésében, tehát a számfejtőhivatalok megállapításaival kapcsolatban felmerülő fellebbezések felett — minden más eljárás kizárásával — elsőfokon az igényjogosultnak illetményeit (ellátási díjait) utalványozó hatóság (hivatal), végső fokon pedig az illetékes miniszter (legfőbb állami számvévisző elnöke) határoz.

19. A mellékelt 3. és 4. számú minták szerinti Utalványokat a számfejtőhivatalok kötelesek a szükséges mennyiségben, a szigorú számadásra kötelezett nyomtatványok megrendelésére előírt szabályszerű csereokmányok alapján, a legsürgősebben közvetlenül a m. kir. állami nyomda nyomtatványraktárából megrendelni.

A szóbanlevő Utalványok megrendelésénél feltétlenül hivatkozni kell a jelen körrendelet számára.

Figyelmeztetem a számfejtőhivatalokat, hogy a szóbanlevő Utalványoknak, mint szigorú számadású nyomtatványoknak felhasználása és a többi szigorú számadású nyomtatványoktól elkülönített kezelése körül a vonatkozó utasításoknak megfelelően kötelesek eljárni és hogy az azokról szerkesztett Jegyzékeket úgy tartoznak vezetni, hogy a Jegyzékek alapján az Utalványok rovincsolása bármikor megejthető legyen.

20. Felhívom a számfejtőhivatalokat, hogy amennyiben az 1921. évi 3,300/P. M. számú, illetőleg az 1921. évi 4,300/P. M. számú pénzügyministeriumi körrendeletek értelmében kiadandó Utalványokat egyes igényjogosultak részére valamely oknál fogva (lakáscím hiánya, stb.) még nem állították volna ki, részükre a szóbanlevő Utalványokat haladéktalanul állítsák ki és azokat az 1921. évi 3,300/P. M. számú, illetőleg az 1921. évi 4,300/P. M. számú körrendelet szerinti Jegyzék kíséretében közvetlenül a Magyarországi Faértékesítő Hivatalnak (VIII. ker., Rákóczi-út 15.), illetőleg a Magyar Köztisztviselők Fogyasztási, Termelő és Értékesítő Szövetkezetének az Országos Szénbizottság mellett működő kedvezményes szénosztályának (VII. ker., Erzsébet-körút 43., félem.) haladéktalanul küldje meg. Önként érthető, hogy a kedvezményes árú tüzelőanyagjárandóság

ezekben az esetekben is a jelen körrendelet 15. és 16. pontjaiban foglaltak szerint fog kiszolgáltatni.

21. A bármilyen módon elveszett vagy megsemmisült Utalványok helyett semmi körülmények között sem fognak újabb Utalványok kiadni és az elveszett Utalványok pótlása tárgyában előterjesztett kérvények a tárgyalás mellőzésével irattárba fognak tétetni.

III. A vidéken, vasuti állomással bíró helységeekben lakó igényjogosultak részére a tüzelőanyagellátás helyett adandó készpénzváltás.

22. A vidéken, vasuti állomással bíró helységeekben lakó olyan közszolgáltatásban álló tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek és szülőtlen árvák) részére, akiknek a kedvezményes ellátásra való igényjogosultsága az 1921. évi szeptember hó 1-én vagy ezt követő valamely későbbi időponban állott be, illetőleg fog beállani, a kedvezményes árú tüzifa, illetőleg a kedvezményes árú szén helyett, az 1921. évi 4,120. M. E. számú rendelet 6. §-ában megállapított készpénzváltás fog hivatalból kifizettetni és pedig egyelőre az említett készpénzváltásnak az 1922. évi január hó 31-éig terjedő időre járó első részlete. Ennek a készpénzváltásnak az összegei a következők:

Ha a kedvezményes ellátásra való igényjogosultság		az önálló háztartást vezető		az önálló háztartást nem vezető		
		igényjogosultak részére a				
		tűzifa után	szén után	tűzifa után	szén után	
		járó készpénzváltás korona				
az 1921. évi	szeptember	hó 1-jével állott be	750	1,200	375	600
	október		600	960	300	480
	november		450	720	225	360
	december		300	480	150	240
az 1922. évi	január		150	240	75	120

23. Ha a vidéken, vasuti állomással bíró helységeekben, lakó igényjogosultak közül valaki részére, az 1921. évi 3,400/P. M. számú, illetőleg az 1921. évi 4,400/P. M. számú körrendeletek értelmében, mint önálló háztartást nem vezető részére állítottak ki az Utalványok s az illető, az időközben beállott változás folytán, az 1921. évi 4,120/M. E. számú rendelet 4. §-ában foglaltak értelmében, a kedvezményes árú tüzelőanyagellátás szempontjából önálló háztartást vezetőnek tekintendő, részére — amennyiben ezt a körülményt kellő időben (lásd a 8. pontot) bejelenti — az önálló háztartást vezető és az önálló háztartást nem vezető részére járó kedvezményes árú tüzifajárandóság és kedvezményes árú szénjárandóság közötti különbözetnek megfelelő mennyiségű tüzelőanyag

helyett, egyelőre az 1922. évi január hó 31-éig terjedő időre járó első részlet fejében az alábbi kimutatásban feltüntetett készpénzváltásig fizetendő ki és pedig:

Ha az önálló háztartást vezető igényjogosultak részére járó kedvezményes árú tüzelőanyagra való igényjogosultság			a kifizetendő készpénzváltás összege	
			a tüzifa után	a szén után
			korona	
az 1921. évi	szeptember	hó 1-jével állott be	375	600
	október		300	480
	november		225	360
	december		150	240
az 1922. évi	január		75	120

24. Ha a vidéken, vasuti állomással bíró helységeekben lakó igényjogosultak közül valaki -- jóllehet már az 1921. évi szeptember hó 1-ét megelőzőleg is önálló háztartást vezetett -- a tüzelőanyagellátást a számfejtőhivatal tévedéséből mégis csak az önálló háztartást nem vezetőik részére megállapított mennyiségben kapta meg, részére -- az illetményeit (ellátási díjait) utalványozó hatósághoz (hivatalhoz) beadandó kérvénye alapján -- különbözet fejében, egyelőre az 1922. évi január hó 31-éig terjedő időre, a tüzifa után 375 K, a szén után pedig 600 K készpénzváltásig fizetendő ki.

25. Ha a vidéken, vasuti állomással bíró helységeekben lakó, igényjogosultak közül valaki, az 1921. évi 3,400/P. M. számú, illetőleg az 1921. évi 4,400/P. M. számú körrendeletek értelmében neki járó kedvezményes árú tüzelőanyagellátását -- jóllehet arra már az 1921. évi szeptember hó 1-ét megelőzőleg is igényjogosultsággal birt -- a számfejtőhivatal tévedéséből, vagy hivatalos akadályok (illetményeknek késedelmes folyósítása, átutalása, stb.) miatt egyáltalán nem kapta meg, részére az 1921. évi 9,310/M. E. számú rendelet 3. pontjában, az 1921. évi szeptember hó 1-jétől 1922. évi január hó 31-éig terjedő öt hónapra megállapított készpénzváltásig fizetendő ki és pedig

az önálló háztartást vezető igényjogosultak részére:

a tüzifa után 750 K,
a szén után 1,200 „

az önálló háztartást nem vezető igényjogosultak részére:

a tüzifa után 375 K,
a szén után 600 „

IV. A vidéken, vasuti állomással nem bíró helységeekben lakó igényjogosultak részére a tüzelőanyagellátás helyett adandó készpénzváltásig.

26. A vidéken, vasuti állomással nem bíró helységeekben lakó olyan közszolgálatban álló tisztviselőknek és egyéb alkalmazottaknak (nyugdíjasoknak, özvegyeknek és szülők-

len árváknak) a kedvezményes árú tüzelőanyaggal való ellátása tárgyában, akiknek a kedvezményes ellátásra való igényjogosultsága az 1921. évi szeptember hó 1-én vagy ezt követő valamely későbbi időpontban állott be, az 1921. évi 9,310. M. E. számú rendelet 3. pontja intézkedik.

27. A vidéken, vasuti állomással nem bíró helységekben lakó olyan közszolgáltatásban álló tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek és szülőtlen árvák), akik az 1921. évi szeptember hó 1-ét követő valamely későbbi időpontban beálló változás folytán, az 1921. évi 4,120/M. E. számú rendelet 4. §-ában foglaltak értelmében, a kedvezményes árú tüzelőanyagellátás szempontjából önálló háztartást vezetőnek tekintendők, az önálló háztartást vezető igényjogosultak és az önálló háztartást nem vezető igényjogosultak részére járó kedvezményes árú tüzfajárandóság és kedvezményes árú szénjárandóság közötti különbszetnek megfelelő mennyiségű tüzelőanyag (készpénzváltás) helyett — az 1921. évi 9,310/M. E. számú rendelettel engedélyezett és kifizetett készpénzváltáson felül — bejelentésük alapján (lásd a 8. pontot) — a jelen körrendelet 23. pontja szerint járó készpénzváltást kapnak.

28. A vidéken, vasuti állomással nem bíró helységekben lakó olyan igényjogosultak, akik már az 1922. évi szeptember hó 1-ét megelőzőleg is önálló háztartást vezettek, akik azonban az 1921. évi 9,310/M. E. számú rendelettel engedélyezett készpénzváltást a számfejtőhivatalnak tévedéséből csak az önálló háztartást nem vezetőik részére megállapított összegben kapták meg, valamint az olyan igényjogosultak is, akik a kedvezményes ellátásra (kedvezményes árú tüzelőanyagellátásra) 1921. évi szeptember hó 1-én már igényjogosultsággal bírtak, akik azonban a számfejtőhivatalnak tévedéséből, vagy hivatalos akadályok (illetményeknek késedelmes folyósítása, átutalása, stb.) miatt az 1921. évi 9,310/M. E. számú rendelettel engedélyezett készpénzváltást egyáltalán nem kapták meg, az 1921. évi 9,310/M. E. számú rendelet 9. pontjában foglaltak szerint tartoznak eljárási.

V. A 22—28. pontokban foglalt rendelkezések alapján megállapított készpénzváltások utalványozása és kifizetése.

29. A készpénzváltás összegének megállapíthatása és kifizethetése végett minden számfejtőhivatal köteles és pedig

a) a 22. és 25. pontokban említett esetekben *hivatalból*,

b) a 23., 24. és 27. pontokban említett esetekben pedig az igényjogosult bejelentése (kérvénye) alapján *esetről-esetre*

a készpénzváltásra igényjogosultakról, utalványozási joggal felruházott hatóságoknál (hivatalonkint) külön-külön, a mellékelt 5. számú minta szerint két példányban Jegyzéket készíteni és a Jegyzéknek mindkét példányát haladéktalanul az illetékes utalványozási joggal felruházott hatósághoz (hivatalhoz) juttatni.

A 23., 24. és 27. pontokban említett esetekben az igényjogosultaknak az 1922. évi május hó 31-ig történt bejelentései alapján a szóban lévő Jegyzékek 1922. évi június hó 5-én küldendők meg az illetékes utalványozási joggal felruházott hatósághoz (hivatalhoz).

30. Az igényjogosultak részére kifizetendő készpénzváltást az az utalványozási

Melléklet és 1. számú minta az 5.800/1921. P. M. számú körrendelethez.

(a számfejtőhivatal megnevezése).

Jegyzék

az 1921. évi 5.800/P. M. számú pénzügyministeriumi körrendelet értelmében kiadott kedvezményes árú tüzifaellátásra szóló Utalványokról.

Folyószám	Az Ellátási Jegyek számlakönyvének tétele száma	A kedvezményes árú tüzifára igényjogosultnak lakása					Kültalványozott tüzifa mennyisége méter-mázsákban	Jegyzet
		neve	állása	város (község)	utca	házsám		

Melléklet és 2. számú minta az 5.800/1921. P. M. számú körrendelethez.

(a számfejtőhivatal megnevezése).

Jegyzék

az 1921. évi 5.800/P. M. számú pénzügyministeriumi körrendelet értelmében kiadott kedvezményes árú szénellátásra szóló Utalványokról.

Folyószám	Az Ellátási Jegyek számlakönyvének tétele száma	A kedvezményes árú szénre igényjogosultnak lakása					Kültalványozott szénmennyiség métermázsákban	Jegyzet
		neve	állása	város (község)	utca	házsám		

Melléklet és 3. számú minta az 5.800/1921. P. M. számú körrendelethez.

.....sorszám.

Utalvány.

..... (név)
 (állás, foglalkozás)
 $\frac{\text{község}}{\text{város}}$ $\frac{\text{út}}{\text{utca}}$ szám alatti lakos

1) a kedvezményes ellátásra az 192... évi hó 1-je óta
 bir igényjogosultsággal s így miután az 1921. évi 4,120/M. E. számú
 rendelet 4. §-a értelmében önálló háztartást vezet
 nem vezet önálló háztartást

²⁾ az 192... évi hó 1-je óta önálló háztartást vezet és így az 1921. évi 3.300/P. M. számú pénzügyministeriumi körrendelet értelmében neki kiutalt 5 métermázsa kedvezményes árú tüzifamennyiségén felül

³⁾ az 1921. évi 4,120/M. E. számú rendelet értelmében önálló háztartást vezet; ennek dacára részére az 1921. évi 3,300/P. M. számú pénzügyministeriumi körrendelet alapján kiadott Utalvány tévesen 5 métermázsáról állítatott ki, miért is

részére az 1921. évi 5,800/P. M. számú pénzügyministeriumi
 4. pontja
 körrendelet 7. pontja értelmében az 192... évi hó 1-jétől az
 10. pontja

1922. évi június hó 30-áig terjedő... havi időtartamra járó kedvezményes árú tüzifajárandósága (tüzifajárandóságának különbözete) fejében

..... azaz métermázsza
kedvezményes árú tüzifa jár, amely ezennel kiutalványoztatik.

.....192.....hó.....n.

(a kiállító aláírása.)

P. 4.

(a számfejtőhivatal főnöke.)

¹⁾ Lásd a körrendelet 4. pontját.

³⁾ Lásd a körrendelet 7. pontját.

³⁾ Lásd a körrendelet 10. pontját.

*) A meg nem felelő szöveg törölendő.

Elismerem, hogy azaz métermázsza kedvezményes árú tüzfát átvettem.

..... (név)
 (állás, foglalkozás)
 (lakóhely)

Melléklet és 4. számú minta az 5.800/1921. P. M. számú körrendelethez.

..... sorsszám.

Utalvány.

..... (név)
 (állás, foglalkozás)

község	-ut
város	-utca
	-tér

 szám alatti lakos

1) a kedvezményes ellátásra az 192... évi hó 1-je óta
 bir igényjogosultsággal s így miután az 1921. évi 4,120/M. E. számú
 rendelet 4. §-a értelmében önálló háztartást vezet
 nem vezet önálló háztartást

2) az 192... évi hó 1-je óta önálló háztartást vezet és
 így az 1921. évi 4,300/P. M. számú pénzügyministeriumi körrendelet
 értelmében neki kiutalt 5 métermázsas kedvezményes árú szénmennyi-
 nyiségen felül

3) az 1921. évi 4,120/M. E. számú rendelet értelmében önálló
 háztartást vezet; ennek dacára részére az 1921. évi 4,300/P. M. számú
 pénzügyministeriumi körrendelet alapján kiadott Utalvány tévesen
 5 métermázsáról állíttatott ki, miért is

részére az 1921. évi 5,800/P. M. számú pénzügyministeriumi
 körrendelet 4. pontja
 7. pontja
 10. pontja

értelmében az 192... évi hó 1-jétől az
 1922. évi június hó 30-áig terjedő... havi időtartamra járó kedvezmé-
 nyes árú szénjárandósága (szénjárandóságának a különbözete) fejében

..... azaz métermázsas
 kedvezményes árú szén jár, amely ezennel kiutalványoztatik.
 kedvezményes árú tűzifa jár, amely ezennel kiutalványoztatik.

..... 192 hó n.

(a kiállító névaláírása.)

P. H.

(a számfejtőhivatal főnöke.)

1) Lásd a körrendelet 4. pontját.

2) Lásd a körrendelet 7. pontját.

3) Lásd a körrendelet 10. pontját.

*) A meg nem felelő szöveg törölendő.

.....
 Elismerem, hogy azaz métermázsas
 kedvezményes árú szenet átvettem.

..... (név)
 (állás, foglalkozás)
 (lakóhely)

174. r. sz.

Szigorú számadású nyomtatvány.

(a számfelhívatal megnevezése.)

(a pénztár megnevezése, amelynél a készpénzváltáság kifejezendő.)

Jegyzék

azokról a vidéken, vasuti állomással bíró és vasuti állomással nem bíró helységekben lakó, közszolgáltatban álló tisztviselőkről és egyéb alkalmazottakról (nyugdíjasokról, özvegyekről és szülőtlen árvákról), akik az 1921. évi 5.800/P. M. számú pénzügyminisiteriumi kőrendelet alapján a kedvezményes árú tüzifa és a kedvezményes árú szén helyett készpénzváltásban részesítendők.

Polyószám		Az Ellátási Jegyek számlakönyvének tétele száma		Az igényjogosultnak neve				Az igényjogosultnak állása				Állandó lakóhelye				Az 1921. évi 4.120/M. E. számú rendelet 4. §-a értelmében önálló háztartást vezető, vagy nem vezető önálló háztartás? „O” — „A”				A kifejezendő készpénzváltáság összege				A készpénzváltáság az 1921. évi 5,800/P. M. számú pénzügyminisiteriumi kőrendelet melyik pontja alapján és mely okból alapított meg?		Jegyzet
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11																
1	412	Nagy Béla	nyug. tanító	Czegléd	Ü	600	960	1560															Állandó lakó helyen van az állomás von			
2	329	Kiss Irén	nyug. tanítónő	Hatvan	Ü	300	480	780															»			
3	340	Klemen Pál	nyug. tanító	Czegléd	Ü	375	600	975															»			
4	347	Nemes Juliska	tanítónő	Czegléd	A	375	600	975															»			
5	248	Mészáros Imre	tanító	Nagyapérháza	Ü	225	360	585															Állandó lakó helyen van az állomás állással			
Összesen						1.875	3.000	4.875																		

P. H.

(a kiadó aláírása.)

(a számfelhívatal főnöke.)

Melléklet és 6. számú minta az 5.800/1921. P. M. számú körrendelethez.

Nyugta

.....K, azaz koronáról, amely össze-
get az 1921. évi 5,800/P. M. számú pénzügyministeriumi körrendelet
alapján, a kedvezményes árú tüzifa és a kedvezményes árú szén helyett
az 192... évi hó 1-jétől az 1922. évi január hó 31-éig
terjedő hónapra járó készpénzváltáság fejében a
.....pénztárból a mai napon felvettem.

....., 192... évi hó ...n.

.....(név).
.....(állás).
.....(lakóhely).

joggal felruházott hatóság (hivatal) utalványozza ki, amelynek hatáskörébe tartozik a készpénzváltásra igényjogosult illetményeinek (ellátási díjainak) az utalványozása.

A készpénzváltást nem egyénenkint, hanem az illetékes számfejtőhivatal által készített Jegyzékek alapján, az illető Jegyzékben a készpénzváltás végösszege gyanánt kimutatott egy összegben, a Jegyzékbe felvett egyéenkinti részletezésre való hivatkozás mellett, kell utalványozni. A Jegyzéknek egyik példányát az utalványrendelet mellé kell csatolni, a másik példánya az ügyirat mellett megőrzendő.

31. A készpénzváltás megállapításáról és utalványozásáról az igényjogosultakat — a helyi viszonyoknak megfelelő módon — értesíteni kell.

32. A készpénzváltást csakis az egyes igényjogosultak által a mellékelt 6. számú minta szerint kiállított és az igényjogosult állandó illetményeit (ellátási díjait) számfejtő hivatal által számfejtett bélyegtelen Nyugta ellenében szabad kifizetni.

33. A készpénzváltás kifizetését teljesítő pénztárak kötelesek a jelen körrendelet értelmében szabályszerűen utalványozott készpénzváltásnak a kifizetését megtagadni abban az esetben, ha az, aki részére a készpénzváltás utalványoztatott, az utalványozott összeg felvételéért való jelentkezése napján, a pénztár tudomása szerint, a kedvezményes tüzelőanyagellátásra, illetőleg a kedvezményes ellátásra általában, bármely oknál fogva már nem igényjogosult.

34. A jelen körrendelet alapján járó készpénzváltásra vonatkozó bármilyen kérvény, panasz vagy fellebbezés tekintetében első fokon a fellebbező szabályszerű illetményeinek (ellátási díjainak) utalványozására jogosított hatóság (hivatal), végső fokon pedig — minden más eljárás kizárásával — az illetékes minister (legfőbb állami számvevőszék elnöke) határoz.

35. Az utalványozott készpénzváltást az igényjogosult állandó illetményeinek (ellátási díjainak) számfejtőkönyvi (számlakönyvi) lapján nem kell előírni s a kifizetés megtörténtét az igényjogosult fizetési könyvecskéjébe (fizetési ívébe, nyugdíjkönyvébe stb.) nem kell bejegyezni; ellenben a készpénzváltásról kiállított Nyugták számfejtése alkalmával a számfejtőhivatalok kötelesek az Ellátási Jegyek számlakönyvében minden egyes igényjogosultnál bevezetni, hogy „az 1921. évi 5,800/P. M. számú pénzügyministeriumi körrendelet alapján . . . K készpénzváltás kifizetett”.

36. A jelen körrendelet alapján kiutalványozott készpénzváltást az 1922. évi október hó 31-e után már egyáltalán nem szabad kifizetni.

37. A készpénzváltás címén a jelen körrendelet alapján tényleg kifizetett összegeket — a pénzügyi tárcát kivéve — minden tárca, egyelőre mint megtérítendő előleget, a saját terhére számolja el, azonban gondoskodnia kell arról, hogy a kifizetett összegek legkésőbb az 1922. évi december hó végéig a „Háborús utókölségek. Rendkívüli átmeneti kiadások, V. fejezet, Közszolgálati alkalmazottak természetbeni ellátása“ költségvetési cím terhére elszámoltassanak, miért is a kifizetett összegeket „Pénzkezelési kimutatás“ kíséretében megtérítés végett, legkésőbb az 1922. évi december hó végéig a m. kir. pénzügyministeriumi számvevőség központi csoportjával közölni tartoznak.

A pénzügyi tárcához tartozó, utalványozási joggal felruházott hatóságok (hivatalok), a jelen körrendelet alapján utalványozott és kifizetett készpénzváltásösszegeket közvetlenül az említett költségvetési címnek 5. rovata terhére számolják el és az erről szóló

„Pénzkezelési Kimutatás“-t legkésőbb 1922. évi december hó végéig küldik meg a m. kir. pénzügyminiszeriumi számvétség központi csoportjának.

38. A jelen körrendelet alapján járó készpénzváltásra való igényt nem lehet átruházni vagy elzálogosítani s azt nem lehet sem magán, sem pedig állami követelések vagy köztartozások fejében lefoglalni.

39. A jelen körrendelet alapján járó készpénzváltás minden állami, törvényhatósági és községi adó alól mentes, tehát jövedelemadó alá nem esik.

40. A jelen körrendelethez mellékelte 1., 2. és 5. számú minta szerinti Jegyzékek háziilag állítandók elő; a mellékelte 6. számú minta szerinti Nyugtákat az igényjogosultak maguk tartoznak elkészíteni.

41. A m. kir. államvasutak összes alkalmazottaira (nyugdíjasaira, nyugbéréseire, özvegyeire és szülőtlen árváira) a jelen körrendeletben foglaltak egyáltalán nem vonatkoznak.

Budapest, 1922. évi február hó 15-én.

Dr. Kállay Tibor s. k.,
m. kir. pénzügyminiszer.

114.

**A m. kir. pénzügyminiszernek 500/1922. P. M. számú
körrendelete.**

A közszolgálatban álló tisztviselőknek és egyéb alkalmazottaknak (nyugdíjasoknak, özvegyeknek és szülőtlen árváknak) kedvezményes árú ruhaszövettel való ellátása.

(Valamennyi utalványozási joggal felruházott hatósághoz és hivatalhoz és az állandó illetmények, valamint az ellátási díjak számfejtését teljesítő hivatalokhoz (számfejtőségekhez, állampénztárakhoz stb.).

Az 1921 : XLVI. törvénycikk 1. §-ának hatodik bekezdésével felhatalmaztatott a kormány arra, hogy a közszolgálatban álló tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek és szülőtlen árvák), illetőleg ezeknek családtagjai részére, rendeleti úton megállapítandó keretekben, feltételek és módozatok mellett, ruhaszövetet, fehérneműnek való pamutvásznat és cipőt kedvezményes áron szolgáltatson ki.

E törvényes felhatalmazás alapján az 1921. évi 5.600. P. M. számú pénzügyminiszeriumi körrendelettel¹⁾ már intézkedés történt a közszolgálatban álló tisztviselőknek és egyéb alkalmazottaknak (nyugdíjasoknak, özvegyeknek és szülőtlen árváknak) kedvezményes árú pamutvászonnal és kedvezményes árú cipővel való ellátása tárgyában, a jelen körrendelet tehát kizárólag a kedvezményes árú ruhaszövettel való ellátásra vonatkozik.

A ministertanácsnak 1921. évi szeptember hó 21-én tartott ülésében hozott határozata értelmében a közszolgálatban álló tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok és

¹⁾ B. K. 1922. évi. 26. lapon.

özvegyek) arra való tekintettel, hogy saját személyük részére már kaptak kedvezményes árú ruhaszövetet, ezáltal nem saját személyük részére, hanem kizárólag hozzátartozók részére kapnak kedvezményes árú ruhaszövetet és pedig:

a) a közszolgálatban álló *tisztviselők* (nyugdíjas vagy kegydíjas *tisztviselők*) a feleségük részére, feltéve, hogy utána családi pótlékot élveznek,

b) a közszolgálatban álló tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok, kegydíjasok és özvegyek) a 12 évesnél idősebb olyan gyermekeik részére, akik után családi pótlékot vagy nevelési járulékot (kegynevelési járulékot, kegydíjat, stb.) élveznek.

Kedvezményes árú ruhaszövetet kapnak továbbá a közszolgálatban állott tisztviselőknek és egyéb alkalmazottaknak olyan 12 évesnél idősebb szülőtlen vagy a szülőtlenekkel egyenlőknek tekintendő és nevelési járulék (kegynevelési járulék, kegydíj, stb.) élvezetében álló árvái a saját személyük részére, akik az 1921. évi 1,000/P. M. számú pénzügyministeriumi körrendelet¹⁾ alapján kedvezményes árú ruhaszövetet nem kaptak.

A ministertanács ezen határozatának végrehajtásaképen a következőket rendeleni.

A) Igényjogosultság a kedvezményes árú ruhaszövetre.

1. Egy rend női ruhára való kedvezményes árú ruhaszövetet kapnak a háztartásukban élő és általuk eltartott, önálló keresettel (jövedelemmel) nem bíró feleségük részére, amennyiben utána családi pótlékban részesülnek, a következő tisztviselők (nyugdíjas vagy kegydíjas tisztviselők), illetőleg a tisztviselőkkel egy tekintet alá eső következő alkalmazottak:

1. Az állami rendszerű I—XI. fizetési osztályokba tartozó állami tisztviselők;
2. a főispánok;
3. az I—VI. fizetési csoportokba tartozó ítéltáblabírák és ügyészek;
4. az államvasuti rendszerű I—IX. fizetési osztályokba tartozó állami vasgyári, állami köszénbányászati és postatakarékpénztári tisztviselők;
5. a posta, távirda és távbeszélő alkalmazottak A) táblázatába tartozó tisztviselők;
6. a postánál, távirdánál és távbeszélőnél alkalmazott főellenőrök, ellenőrök, segéd-ellenőrök, segéd-tisztek, műszaki főellenőrök, műszaki ellenőrök, műszaki segédellenőrök, műszaki segéd-tisztek;
7. a postatakarékpénztárnál alkalmazott iroda-főellenőrök, irodaellenőrök, irodasegéd-ellenőrök és irodasegéd-tisztek;
8. az állami mezőgazdasági népiskolai szaktanítók;
9. az állami elemi népiskolai tanítók, valamint a kincstári elemi iskoláknál alkalmazott tanítók;
10. az állami polgári iskolai és elemi iskolai tanító- és tanítónőképző-intézeteknél évi fizetés mellett alkalmazott nevelők;
11. az évi segélydíj élvezetében álló állami gyakornokok;
12. az állami középfokú iskoláknál évi segélydíj élvezetében álló helyettes tanárok;
13. az állami ipariskoláknál évi ösztöndíj élvezetében álló tanárjelöltek;

¹⁾ B. K. 1921. évf. 233. lapon.

14. az állami polgári iskolai és elemi iskolai tanító- és tanítónőképző-intézeteknél és az állami polgári iskoláknál évi díj vagy havidíj mellett alkalmazott megbízott tanárok és tanítók;

15. a fizetési osztályokba nem sorozott, rendszeresített állásokon állandó évi fizetéssel alkalmazott és a fentiekben fel nem sorolt azok az állami *tisztviselők*, akiknek az 1912: XXXV. törvénycikk, illetőleg az 1917: IX. törvénycikknek 14. §-a értelmében családi pótlékra igényük van;

16. a VI—XI. fizetési osztályokba tartozó vármegyei tisztviselők;

17. a vármegyei közkórháznakál rendszeres évi fizetéssel alkalmazott tisztviselők;

18. a fizetési osztályokba nem sorozott, de rendszeresített állásokon állandó évi fizetéssel alkalmazott és a fentiekben fel nem sorolt azok a vármegyei *tisztviselők*, akiknek az 1912: XXXV. törvénycikk, illetőleg az 1917: IX. törvénycikknek 14. §-a értelmében családi pótlékra igényük van;

19. az évi segélydíj élvezetében álló vármegyei gyakornokok;

20. az államvasuti alkalmazottak A. táblázatába tartozó tisztviselők;

21. az államvasutak által fenntartott iskoláknál alkalmazott tanárok és tanítók;

22. az államvasutaknál állandóan alkalmazott műszaki fogalmazó- és hivatalnok-gyakornokok;

23. az állami fizetéskiegészítésben részesülő tanerőkkel működő községi, hitfelekezeti, társulati és egyesületi felsőfokú és középfokú tanintézetek rendes, rendkívüli, segéd- és helyettes tanárai, amennyiben a fizetéskiegészítő államsegélyhez kötött összes feltételeknek megfelelnek;

24. az állami fizetéskiegészítésben részesülő tanerőkkel működő községi, hitfelekezeti, társulati és egyesületi polgári iskolák rendes, segéd- és megbízott tanítói, amennyiben a fizetéskiegészítő államsegélyhez kötött összes feltételeknek megfelelnek;

25. a községi orvosok, a körorvosok, a községi állatorvosok, a körállatorvosok, a községi mérnökök és a nagyközségek közkórházainál rendszeres fizetéssel alkalmazott orvosok;

26. az 1913: XVI. törvénycikk alapján fizetéskiegészítő államsegélyben részesülő községi és hitfelekezeti elemi népiskoláknál alkalmazott rendes tanítók, amennyiben a fizetéskiegészítő államsegélyhez kötött összes feltételeknek megfelelnek;

27. a községi jegyzők és a körjegyzők;

28. azok a hitoktatók, akik teljes heti óraszámban, az egész évre szóló megbízással, kizárólag hitoktatással foglalkoznak és illetményeiket egészben vagy részben az államkincstártól kapják;

29. az 1913: IX. törvénycikk 3. §-ában előírt feltételeknek megfelelő községi segédjegyzők;

30. a nagyközségek közkórházainál rendszeres fizetéssel alkalmazott tisztviselők;

31. a rendszeresített állandó állásra életthossziglan megválasztott *s tisztviselői teendőket ellátó* és a fentiekben fel nem sorolt azok a községi közigazgatási alkalmazottak, akiknek az 1912: XXXV. törvénycikk, illetőleg az 1917: IX. törvénycikknek 14. §-a értelmében családi pótlékra igényük van;

32. a Budapest-székesfővárosi közmunkák tanácsánál, a kormány kezelése alatt álló

közalapoknál és közalapítványoknál, az állami intézeteknél és a kormány kezelése alatt álló közalapokból és közalapítványokból fenntartott intézeteknél alkalmazott tisztviselők;

33. az 1913 : XVI., illetőleg az 1913 : XL. törvénycikk alapján fizetéskiegészítő államsegélyben részesülő községi és hitfelekezeti elemi népiskoláknál alkalmazott tanítók, amennyiben az 1917 : XV. törvénycikknek 9. §-a alapján háborús államsegélyben részesülnek;

34. azok a nem állami tanítók, akik az 1917 : XV. törvénycikknek 10. §-a alapján háborús államsegélyben részesülnek;

35. az Országos Munkásbiztosító Pénztárnál alkalmazott mindazok az I—VII. fizetési osztályokba tartozó tisztviselők, akik az 1917 : XV. törvénycikknek 11. §-a alapján háborús segélyben részesülnek;

36. az 1912 : LVIII. törvénycikkben felsorolt városoknál alkalmazott mindazok a közigazgatási és közkórházi tisztviselők, valamint a Budapest székesfővárosnál alkalmazott mindazok a közigazgatási és közkórházi tisztviselők, továbbá tanárok és tanítók, akik az 1917 : XV. törvénycikknek 12. §-a alapján háborús segélyben részesülnek;

37. a fenti 1—36. pontokban felsorolt tisztviselők, illetőleg ezekkel egy tekintet alá eső alkalmazottak közül azok, akik ezidőszert már nem állanak tényleges szolgálatban és állandó ellátásban (nyugdíjban, kegydíjban stb.) részesülnek.

Külön is figyelmeztetem a számfejtőhivatalokat, hogy csak a fenti 1—37. pontokban felsorolt tisztviselők (nyugdíjasok stb.) és ezekkel egy tekintet alá eső alkalmazottak kapnak, az egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok stb.) tehát (mint például a kezelők, díjnokok, altisztek, szolgák stb.) nem kapnak feleségük részére kedvezményes árú ruhaszövetet. Nem kaphatnak továbbá kedvezményes árú ruhaszövetet a fenti 1—37. pontokban felsoroltak közül sem a nőtlen tisztviselők (nőtlen nyugdíjas tisztviselők), a hajadon vagy özvegy tisztviselőnők (nyugdíjas tisztviselőnők) és a tisztviselőknek özvegyei, kivéve azoknak az elhalt tisztviselőknek az özvegyeit, akik az 1921. évi 1.000/P. M. számú pénzügyministeriumi körrendelet alapján azért nem részesültek kedvezményes árú ruhaszövetellátásban, mert a férjük abban az időben még életben volt. Az ilyen özvegyek, függetlenül attól, hogy férjük a ruhaszövetellátást tényleg igénybevette-e vagy sem, a jelen körrendelet értelmében ruhaszövetellátásban részesítendőek. Különös figyelmet kell azonban fordítani arra, hogy ilyen esetekben se kaphasson kedvezményes árú ruhaszövetet az olyan özvegy, aki az 1921. évi 1.000/P. M. számú körrendelet alapján valamilyen jogcímen (pl. a saját állása jogán) már kapott kedvezményes árú ruhaszövetet.

Nem kaphat továbbá kedvezményes árú ruhaszövetet a felesége részére az a tisztviselő sem, akinek a felesége az A. I. pont első bekezdésében említett feltételeknek nem felel meg.

II. Egy rend női ruhára, illetőleg egy rend fiúruhára való kedvezményes árú ruhaszövetet kapnak továbbá az 1920 évi 6.000/M. E. számú rendelet) A. 1—59. pontjaiban felsorolt tisztviselők és egyéb alkalmazottak, valamint az 1920. évi 6.000/M. E. számú rendelet 1—3. pontjaiban felsorolt özvegyek:

a háztartásukban élő és általuk eltartott, önálló keresettel (jövedelemmel) nem bíró

^{a)} B. K. 1920. évi. 1120. lapon.

minden olyan törvényes vagy törvényesített, édes vagy mostoha, továbbá törvényesen örökbefogadott leánygyermekük és fiúgyermekük részére, aki az 1921. évi december hó 30-án 12. életévét már betöltötte és aki után családi pótlékot, családi segélyt, illetőleg nevelési járulékot (kegynevelési járulékot, életjáradékot stb.) élveznek.

Az az igényjogosult, akinek gyermeke az 1921. évi december hó 31-én töltötte be a 12. életévét, az ilyen gyermeke után kizárólag csak kedvezményes árú cipőellátásban részesíthető (lásd az 1921. évi 5,600/P. M. számú pénzügyministeriumi körrendelet B) 10. pontját), tehát kedvezményes árú ruhaszövetet az ilyen gyermeke után nem kaphat.

A közös háztartásban élés feltétele alól el lehet tekinteni azokban az esetekben, amelyekben az igényjogosultnak olyan gyermeke, aki után kedvezményes ellátásban részesül, a szülői háztól tanulmányainak folytatása (neveltetése) céljából, Magyarország meg nem szállott területén van távol; az igényjogosult az ilyen gyermeke után — feltéve, hogy e gyermeke után a kedvezményes árú ruhaszövetre egyébként is igényjogosult — kedvezményes árú ruhaszövetben részesítendő.

III. *Egy rend női ruhára, illetőleg egy rend fiúruhára való kedvezményes árú ruhaszövetet fognak végül kapni az 1920. évi 6,000/M. E. számú rendelet D. 1—3. pontjaiban felsorolt szülőtlen vagy a szülőtlenekkel egyenlőknek tekintendő nőárvák és fiárvák közül mindazok, akik az 1921. évi december hó 30-án 12. életévüket már betöltötték és akik az 1921. évi 1,000/P. M. számú pénzügyministeriumi körrendelet 3. pontjának 3. bekezdése alapján kedvezményes árú ruhaszövetet nem kaptak.*

Ha tehát ugyanannak a volt tisztviselőnek vagy egyéb alkalmazottnak több, kedvezményes ellátásban részesülő szülőtlen vagy a szülőtlenekkel egyenlőknek tekintendő olyan árvája van, aki az 1921. évi december hó 30-án 12. életévét már betöltötte, ezek — annak az egy árvának a kivételével, aki az 1921. évi 1,000/P. M. számú pénzügyministeriumi körrendelet 3. pontja alapján esetleg már részesült ruhaszövetellátásban — a kedvezményes árú ruhaszövetet a jelen körrendelet értelmében saját személyükre valamennyien megkapják.

IV. A jelen körrendelet alapján feleségük és gyermekeik részére csakis azoknak az I—III. pontokban felsorolt igényjogosultaknak van igényük a kedvezményes árú ruhaszövetre, akik az 1921. évi július hó 1-én már alkalmazásban (illetményeik, ellátási díjaik st. élvezetében) állottak. Nincsen igényük ellenben azoknak, akik az 1921. évi július hó 1-je előtt már alkalmazásban állottak ugyan, de nem olyan minőségben, amelyben a jelen körrendelet értelmében kedvezményes árú ruhaszövetre igényjogosultak lehetnének.

V. A fenti I—III. pontokban felsorolt igényjogosultak a jelen körrendelet értelmében figyelembe vehető feleségük és gyermekeik után, a szülőtlen vagy szülőtlenekkel egyenlőknek tekintendő árvák pedig a saját személyük után a kedvezményes árú ruhaszövetre csak abban az esetben bírnak igénnyel, ha úgy a saját személyük után, mint a jelen körrendelet értelmében a kedvezményes árú ruhaszövettel való ellátás szempontjából figyelembe vehető feleségük és gyermekeik után, abban a hónapban, amely hónapban részükre a ruhaultvány (lásd a XVII. pontot) kézbesítették, a kedvezményes természetbeni ellátásra még igényjogosultak.

VI. A kedvezményes árú ruhaszövetre való igényjogosultság nem terjed ki azokra, akikre a kedvezményes ellátás az 1920. évi 6,000/M. E. számú rendelet A. 1—59. pontjai

után következő második bekezdésben adott felhatalmazás alapján külön pénzügyministeriumi rendelettel terjesztetett ki, akik tehát azon az alapon, hogy részükre a „Magyar Közszolgálati Alkalmazottak Ellátási Jegye“ kiadatott, még nem birnak igényvel a kedvezményes árú ruhaszövetre.

VII. A kedvezményes árú ruhaszövetre a fentiek szerint igényjogosult minden tisztviselő és egyéb alkalmazott (nyugdíjas, özvegy) minden egyes, a jelen körrendelet értelmében figyelembe vehető családtagja (felesége és gyermekei) részére egy-egy ruhára való kedvezményes árú ruhaszövetre és pedig a felesége és leánygyermekai részére egy-egy rend női ruhára való ruhaszövetre, fiúgyermekai részére pedig egy-egy rend fiúruhára való ruhaszövetre igényjogosult. A szülőtlen vagy a szülőtlenekkel egyenlőknek tekintendő nőárvák ugyancsak egy-egy rend női ruhára való ruhaszövetre, a szülőtlen vagy a szülőtlenekkel egyenlőknek tekintendő fiárvák pedig egy-egy rend fiúruhára való ruhaszövetre igényjogosultak.

Nyomatékosan felhivom a számfejtőhivatalok figyelmét arra, hogy az igényjogosultak a jelen rendelet szerint megkívánt feltételeknek megfelelő feleségükön és gyermekeiken vagy amennyiben szülőtlen árváról van szó, saját személyükön kívül más családtagjaik (pl. testvérük, anyósuk, szülőjük, sógoruk stb.) részére kedvezményes árú ruhaszövetet semmiesetre sem kapnak, még abban az esetben sem, ha utánuk családi pótlékban és kedvezményes ellátásban részesülnek is.

VIII. A női ruhára való kedvezményes árú ruhaszövetre igényjogosultak 3·6 méter gyapjúsövetet kapnak bélésanyag nélkül, a fiúruhára való kedvezményes árú ruhaszövetre igényjogosultak pedig 2·8 méter gyapjúsövetet és a szükséges bélésanyagot (1·10 méter kabátbélést, 1·50 méter ujj- és mellénybélést, 1·10 méter zsebbélést, 1 méter lenvásznat és 80 cm. kanavászt) kapnak.

Az igényjogosultak a 170 cm.-nél magasabb növésű gyermekeik részére 3·6 méter helyett 4 méter, illetőleg 2·8 méter helyett 3 méter gyapjúsövetet kaphatnak.

A bélésanyagnak felsorolt hosszmeretei a szokásos szélességű árúkra vonatkoznak. Amennyiben az egyes árúk a rendestől eltérő szélességben kerülnének kiosztásra, a felsorolt hosszmeretek ennek megfelelően változnak, de minden egyes csomagban lévő bélésanyag egy teljes ruhához szükséges mennyiségben fog kiméretni.

IX. Az összes ruhaszövetek azonos minőségű tiszta gyapjúsövetek lesznek. A szövetek színe és mintája többféle lesz.

X. Az egy rend női ruhára való ruhaszövetnek (3·6 méter), valamint az egy rend fiúruhára való ruhaszövetnek (2·8 méter) és az utóbbihoz tartozó bélésanyagnak a kedvezményes ára 450 K. A 170 cm.-nél magasabb növésű leánygyermekek részére igényelt 4 méter ruhaszövetnek, valamint a 170 cm.-nél magasabb növésű fiúgyermekek részére igényelt 3 méter ruhaszövetnek és az ehhez tartozó bélésanyagnak az ára 500 K.

B) Az igényjogosultaknak összeírása, a ruhautalványoknak igénylése, kiállítása és kézbesítése.

XI. Minden számfejtőhivatal köteles a mellékelt 1. számú minta szerinti Névjegyzéket 3—3 példányban házilag azonnal elkészíteni és azokba az Ellátási Jegyekről az 1920. évi

6,100/M. E. számú rendelet 16. pontja értelmében vezetett számlakönyvében felsoroltak közül mindazokat, akik a jelen körrendelet értelmében a kedvezményes árú ruhaszövetre igényjogosultak, *hivatalból felvenni*.

A Névjegyzékbe való bevezetés előtt a számfejtőhivatal köteles az igényjogosultságot anyagi és fegyelmi felelősség terhe alatt gondosan elbírálni, valamint azt is megállapítani, hogy az igényjogosult hány nő- és hány fiúruhára való ruhaszövetet kaphat és ennek alapján a Névjegyzékek rovatait a legpontosabban kitölteni.

XII. A Névjegyzéknek mind a három példánya legkésőbb az 1922. évi március hó 15-én lezárandó és a 6. és 7. számú hasábok leösszegezése után a számfejtőhivatal főnöke által aláírandó és a hivatal pecsétjével ellátandó.

A Névjegyzéknek első példánya a lezárás napján ajánlott levélben a Magyar Köztisztviselők Fogyasztási, Termelő és Értékesítő Szövetkezetének (Budapest, VI. ker., Szerecsen-utca 52.), másodpéldánya pedig ugyancsak a lezárás napján a m. kir. állami nyomda nyomtatványraktárának küldendő meg.

A Névjegyzéknek harmadik példányát a számfejtőhivatal megőrizni tartozik.

XIII. A számfejtőhivatalok a m. kir. állami nyomda nyomtatványraktárának beküldendő Névjegyzékben felvett összes igényjogosultak részére a ruhautalványokat egyszerre igénylik. Azonban arra való tekintettel, hogy a ruhaszövet szétosztása csak fokozatosan történhetik, a m. kir. állami nyomda nyomtatványraktára csak fokozatosan fogja a ruhautalványokat a pénzügyminisztériumtól vett utasításnak megfelelően az egyes számfejtőhivataloknak megküldeni. Zavarok elkerülése végett a számfejtőhivatalok kötelesek ennél fogva a Névjegyzék szerint igényelhető ruhautalványok számát, még pedig külön a női ruhára és külön a fiúruhára szóló ruhautalványok számát, négy egyenlő részre osztani és a szigorú számadásra kötelezett nyomtatványok megrendelésére előírt, illetőleg az 1904. évi 3,490/P. M. számú körrendelet 6—8. pontjainak megfelelően kiállított szabályszerű csereokmányokat (vétbizonyítványokat, ellennyugtákat, stb.) minden negyedrésről külön-külön kiállítva, a vonatkozó Névjegyzékkel együtt és egyszerre megküldeni a m. kir. állami nyomda nyomtatványraktárának. (Pl. ha összesen 1,352 női ruhára és 1,217 fiúruhára szóló utalvány igényelhető, akkor a csereokmányokat négyszer 338 női ruhára, továbbá háromszor 304 és egyszer 305 fiúruhára szóló ruhautalványról kell kiállítani.)

Figyelmeztetem a számfejtőhivatalokat, hogy a tisztviselők *feleségük* részére, a tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok és özvegyek) pedig a 12 évesnél idősebb *leánygyermek*eik részére és a szülőtlen vagy a szülőtlenekkel egyenlőknek tekintendő nőárvaik a saját személyük részére *kizárólag női ruhára való ruhaszövetet*, a tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok és özvegyek) a 12 évesnél idősebb *fiúgyermek*eik részére és a szülőtlen vagy a szülőtlenekkel egyenlőknek tekintendő fiárvaik a saját személyük részére *kizárólag fiúruhára való ruhaszövetet* kaphatnak.

Minthogy erre való tekintettel más utalványok lesznek kiállítandók a női ruhára szóló ruhaszövetre és mások a fiúruhára szóló ruhaszövetre, a számfejtőhivatalok külön-külön annyi női ruhaszövetre és annyi fiúruhaszövetre szóló utalványt kötelesek igényelni, mint amennyit a Névjegyzék 6. és 7. számú hasábjainak az összege feltüntet.

XIV. A m. kir. államvasuti és a m. kir. posta, és távírda és távbeszélő számfejtőhivatalok a Névjegyzék első példányát nem közvetlenül a Magyar Köztisztviselők Fogyasz-

tási, Termelő és Értékesítő Szövetkezetének, második példányát pedig nem közvetlenül a m. kir. állami nyomda nyomtatványraktárának, hanem úgy az első, mint a második példányt a m. kir. államvasutak igazgatóságának, illetőleg a posta, távirda és távbeszélő vezérigazgatóságnak küldik meg s ezek igénylik az összes államvasuti, illetőleg összes posta, távirda és távbeszélő alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek és árvák) részére a szükséges ruhautalványokat, a m. kir. állami nyomda nyomtatványraktárától, önként értehetőleg a XIII. pontban megállapított módozatok mellett.

XV. Minthogy a ruhaszövetnek a szétoztása, annak elkészüléséhez mérten, csak fokozatosan történhetik, a számfejtőhivatal főnöke köteles gondoskodni arról, hogy a számfejtőhivatalokhoz részletekben beérkező ruhautalványokat elsősorban azok részére állítsák ki, akiknek arra a legégetőbb szükségük van.

XVI. A számfejtőhivatalok kötelesek a m. kir. állami nyomda nyomtatványraktárából kapott ruhautalványokat az igényjogosultak részére a legpontosabban kitölteni, aláírással és hivatali pecséttel ellátni, a ruhautalványok kiadását az igényjogosultak Ellátási Jegyeiről vezetett számlakönyvbe — az egyes személyekre szóló részletezéssel — bevezetni s a ruhautalványok sorszámát úgy az említett számlakönyvbe, mint a számfejtőhivatalnál levő Névjegyzék 8. számú hasábjába bejegyezni.

Ugyancsak a számfejtőhivatalok kötelesek gondoskodni arról is, hogy az igényjogosultak tudomást szerezzenek arról, hogy a ruhautalványokat mikor vehetik át.

XVII. A ruhautalványokat az igényjogosultak részére a számfejtőhivatalok szolgáltatják ki. Az igényjogosultak kötelesek a ruhautalványok átvétele céljából személyesen jelentkezni és a ruhautalványok átvételét a számfejtőhivatalnál levő Névjegyzéknek 9. számú hasábjában névalírásaikkal elismerni.

Amennyiben a ruhautalványokat nem személyesen az igényjogosult, hanem meghatalmazottja óhajtja átvenni, ebben az esetben a meghatalmazott a megbízója által kiállított és a törvényes kellékekkel ellátott meghatalmazással igazolni tartozik azt, hogy a ruhautalványok átvételére tényleg jogosult. Ilyen esetben a meghatalmazott köteles a megbízója részére kiállított ruhautalványok átvételét a Névjegyzék 9. számú hasábjában névalírásával elismerni és a meghatalmazást a számfejtőhivatalnak átadni. A meghatalmazás a Névjegyzékhez csatolandó.

A ruhautalványok kiszolgáltatása alkalmával az igényjogosultakat figyelmeztetni kell arra, hogy a ruhautalványokat a leggondosabban őrizték meg, mert bármilyen módon elveszett vagy megsemmisült ruhautalványok helyett semmi körülmények között sem fognak újabb ruhautalványok kiadni és az elveszett ruhautalványok pótlása tárgyában előterjesztett kérvények a tárgyalás mellőzésével irattárba fognak tétetni.

Az igényjogosultak kérelmére a nevükre kiállított ruhautalványok részükre, saját költségükre és veszélyükre, ajánlott levélben postán is elküldhetők. Figyelmeztetendők azonban az igényjogosultak, hogy a postán esetleg elveszett ruhautalványok sem fognak pótoltatni.

XVIII. Minden igényjogosult tartozik a nevére kiállított ruhautalványt (ruhautalványokat) legkésőbb 1922. évi július hó 15-éig átvenni. Az 1922. évi július hó 15-éig át nem vett ruhautalványok az igényjogosultak részére már nem adhatók ki.

A számfejtőhivatalok kötelesek ezt a rendelkezést a számfejtőhivatal helyiségében feltűnő helyen kifüggesztendő Hirdetményben az érdekeltek tudomására hozni.

Névjegyzék

azokról a közszolgálatban álló tisztviselőkről és egyéb alkalmazottakról (nyugdíjasokról és özvegyekről), akiknek az 1922. évi 500/P. M. számú pénzügyministeriumi körrendelet alapján feleségük és gyermekeik részére, valamint azokról a szülőtől vagy a szülőitlenekkel egyenlőknek tekintendő árvákról, akiknek a saját személyük részére kedvezményes árú ruhaszövetre van igényük.

Sorszám	2	3			4	5			6	7	8	9	10
		Az igényjogosult											
		neve	állása	állomáshelye (nyugdíjasok- nál, özvegyek- nél és árvák- nál lakóhelye)									
feleségének és 12 évesnél idősebb gyermekének, akik után családi pótlékban részesül													
élet- kora													
neve													
1	Thurzó Lajos	állam- pénztári igazgató	Szolnok	felesége: Nagy Ella gyermekei: kiskorú Ella » Lajos » Béla	20 18 12	2	2	9,672 9,673 11,004 11,005	Négy darab ruhaszövet. vagy: átvettem. Thurzó Lajos s. k.				
2	Jóó Endre	állam- pénztári főtanácsos	»	felesége: Kiss Irén gyermekei: kiskorú Imre	19	1	1	9,674 10,006	Kettő darab ruhaszövet. vagy: átvettem. Jóó Endre s. k.				
3	Tarr István	állam- pénztári főtiszt	»	felesége: Jobbágy Mária	—	1	—	9,675	Egy darab ruhaszövet. vagy: átvettem. Tarr István s. k.				
4	Sulyok János	állam- pénztári altiszt	»	gyermekei: kiskorú János	16	—	1	11,007	Egy darab ruhaszövet. vagy: átvettem. Sulyok János s. k.				
5	Nagy János pénzügyőri biztos árva	—	Kunhegyes	kiskorú Nagy Ilona » Nagy Jenő	15 14	1	1	9,676 11,008	Kettő darab ruhaszövet. vagy: átvettem. Nagy Gábor s. k., gyám.				Nagy Gyula és családja rendel- te. A III. pontja alapján nem te- hető fel a jogszabály- hoz.
6	özv. Hajdu Gáborné	járásbíró özvegye	Jászapáti	kiskorú Zoltán	20	—	1	11,009	Egy darab ruhaszövet. vagy: átvettem. Özv. Hajdu Gáborné s. k.				
Összesen													
5 6													

Melléklet és 2. számú minta az 500/1922. P. M. számú körrendelethez.

Kimutatás

arról, hogy az egyes számfejtőhivatalok által kiszolgáltattott ruhautalványokra járó kedvezményes árú ruhaszövet a Magyar Köztisztviselők Fogyasztási, Termelő és Értékesítő Szövetkezetének melyik elosztóhelyén válthatók ki.

Sor-szám	Az elosztóhely megjelölése	Megjelölése azoknak a számfejtőhivataloknak, amelyek által kiszolgáltattott ruhautalványokra járó kedvezményes árú ruhaszövet az előző rovatban említett elosztóhelyen kiváltható
1.	Budapesten: a Magyar Köztisztviselők Fogyasztási, Termelő és Értékesítő Szövetkezetének valamennyi elosztóhelye. *)	a Budapesten, valamint az Erzsébetfalván, Gödöllőn, Kispesten, Monoron, Ráczkevény, Szentendrén és Újpesten működő összes számfejtő hivatalok, kivéve a m. kir. államvasutak számfejtőhivatalait.
2.	Balassagyarmat	a Balassagyarmaton és Szécsényben működő számfejtőhivatalok.
3.	Baja	a Baján működő számfejtőhivatalok.
4.	Békéscsaba	a Békéscsabán és Csabán működő számfejtőhivatalok.
5.	Berettyóújfalu	a Berettyóújfalun működő számfejtőhivatalok.
6.	Czegléd	a Czeglédén működő számfejtőhivatalok.
7.	Debreczen	a Debreczenben, Hajduböszörményben, Hajdudorogon, Hajdunánáson, Hajduszoboszlón és Nagylétán működő számfejtőhivatalok.
8.	Diósgyőr	a Diósgyőrött működő számfejtőhivatalok.
9.	Dombóvár	a Gyöngyösön, Komlón, Sásdon és Tamásiban működő számfejtőhivatalok.
10.	Eger	az Egerben, Hevesen, Kápolnán és Tiszafüreden működő számfejtőhivatalok.
11.	Esztergom	az Esztergomban székelő számfejtőhivatalok.
12.	Gyöngyös	a Gyöngyösön, Hatvanban és Szirákon működő számfejtőhivatalok.
13.	Győr	a Csornán és Győrött működő számfejtőhivatalok.
14.	Gyula	a Gyulán, Sarkadon és Szeghalmon működő számfejtőhivatalok.
15.	Hódmezővásárhely	a Hódmezővásárhelyen működő számfejtőhivatalok.
16.	Kalocsa	a Kalocsán és Pakson működő számfejtőhivatalok.
17.	Kaposvár	a Csurgón, Igalon, Kaposvárott, Lengyeltótiiban, Nagyatádon, Szigetváron és Tabon működő számfejtőhivatalok.
18.	Kecskemét	az Alsódabason, Dunavescén, Kecskeméten, Kiskőrösön, Kunszentmiklóson és Nagykőrösön működő számfejtőhivatalok.
19.	Keszthely	a Keszthelyen működő számfejtőhivatalok.
20.	Kiskunfélegyháza	a Jánoshalmán, Kiskunfélegyházán és Kiskunhalason működő számfejtőhivatalok.

*) IX., Mester-utca 15—17., II., Csalogány-utca 50., II., Lánchid-utca 7—9., IV., központi városháza (sorozási terem), V., Kiss Ernő-utca 4., V., Központi kir. járásbíróház, IX., Csarnoktér 3., Máv. Nyugati p. u. I. számú raktár, Istvántelki főműhely, Északi főműhely, Keleti p. u.

Sor-szám	Az elosztóhely megjelölése	Megjelölése azoknak a számfejtőhivataloknak, amelyek által kiszolgáltattott ruhautalványokra járó kedvezményes árú ruhaszövet az előző rovatban említett elosztóhelyen kiváltható
21.	Köszeg	a Köszegen működő számfejtőhivatalok.
22.	Magyaróvár	a Magyaróváron működő számfejtőhivatalok.
23.	Makó	a Makón működő számfejtőhivatalok.
24.	Mezőtúr	a Mezőtúron, Szarvason és Túrkevéen működő számfejtőhivatalok.
25.	Miskolc	az Edelényben, Mezőcsátán, Mezőkövesden, Miskolcson és Sajószentpéteren működő számfejtőhivatalok.
26.	Nagykanizsa	a Letenyén, Marcaliban és Nagykanizsán működő számfejtőhivatalok.
27.	Nyíregyháza	a Csarodán, Fehérgyarmaton, Kisvárdán, Mátészalkán, Nagykállóban, Nyírbátoron, Nyíregyházán, Polgáron, Rákamazson, Tarpán, Tiszaoldákon, Tiszaraffon, Tokajban és Vásárosnaményen működő számfejtőhivatalok.
28.	Orosháza	a Battonyán, Mezőhegyesen és Orosházán működő számfejtőhivatalok.
29.	Pápa	a Czelldömölkön és Pápán működő számfejtőhivatalok.
30.	Pécs	a Mohácsban, Pécsen, Pécsváradon, Siklóson és Szentlőrincen működő számfejtőhivatalok.
31.	Salgótarján	a Salgótarjánban működő számfejtőhivatalok.
32.	Sátoraljaújhely	a Sátoraljaújhelyen működő számfejtőhivatalok.
33.	Sopron	a Kapuvártól, Rusztól és Sopronban működő számfejtőhivatalok.
34.	Szeged	a Szegeden működő számfejtőhivatalok.
35.	Szekszárd	a Bonyhádon, Faddon és Szekszárdon működő számfejtőhivatalok.
36.	Szentes	a Csongrádon, Kunszentmártonban és Szentesen működő számfejtőhivatalok.
37.	Szerencs	az Abaújszántón és Szerencsen működő számfejtőhivatalok.
38.	Szikszó	a Szikszón működő számfejtőhivatalok.
39.	Székesfehérvár	az Adonyban, Dunaföldváról, Enyingen, Móról, Sárbogárdon, Székesfehérvárol és Válon működő számfejtőhivatalok.
40.	Szolnok	a Jászapátiban, Jászberényben, Jászkisén, Karczagon, Kisújszálláson, Nagykátán és Szolnokon működő számfejtőhivatalok.
41.	Szombathely	a Csepregen, Kőrmenden, Sárvárt, Szentgotthárdon, Szombathelyen és Vasváron működő számfejtőhivatalok.
42.	Tata—Komárom	a Bábolnapusztán, Kisbén, Komárom-Ujvárosban, Tatán és Tóvárosban működő számfejtőhivatalok.
43.	Vác	a Nagymaroson és Váczon működő számfejtőhivatalok.
44.	Veszprém	a Devecseren, Tapolcán, Veszprémben és Zircen működő számfejtőhivatalok.
45.	Zalaegerszeg	a Sümegen és Zalaegerszegen működő számfejtőhivatalok.
46.	M. Á. V.	Az államvasuti alkalmazottak ruhaszövetelosztóhelyeire vonatkozólag a magyar királyi államvasutak igazgatósága a Magyar Köztisztviselők Fogyasztási, Termelő és Értékesítő Szövetkezettel egyetértőleg külön fog intézkedni.

XIX. A ruhautalványokkal való bármilyen visszaélés, azoknak elidegenítése vagy másra való átruházása, valamint az azokkal való üzérkedés a fegyelmi eljáráson kívül az összes kedvezményes ellátásból való kizárást vonja maga után.

XX. A jelen körrendelet értelmében kiosztásra kerülő kedvezményes árú ruhaszövet *kiszolgáltatásával*, stb.-vel kapcsolatban felmerülő bármely panasz, kérelem, stb. kizárólag a Magyar Köztisztviselők Fogyasztási, Termelő és Értékesítő Szövetkezetéhez (Budapest, VI. ker., Szerecsen-u. 52. sz.) intézendő.

Az igényjogosultság kérdésében és általában a számfejtőhivatalok megállapításaival kapcsolatban felmerülő felebbvezések felett elsőfokon az igényjogosultnak illetményeit (ellátási díjait) utalványozó hatóság, végső fokon pedig az illetékes minister (a legfőbb állami számvevőszék elnöke) határoz.

C) A kedvezményes árú ruhaszövetnek kiosztása és átvétele.

XXI. A kedvezményes árú ruhaszövet valamennyi igényjogosult részére a Magyar Köztisztviselők Fogyasztási, Termelő és Értékesítő Szövetkezeté fogja elosztóhelyei útján szétosztani.

Azt, hogy a szétosztás mely elosztóhelyeken történik és hogy az egyes számfejtőhivatalok által Névjegyzékbe foglalt igényjogosultak melyik elosztóhelyen válthatják ki a kedvezményes árú ruhaszövetet, a jelen körrendelet 2. számú mellékletét képező kimutatás tünteti fel.

Az igényjogosultak ruhautalványaikat legkésőbb az 1922. évi szeptember hó 30.-áig tartoznak a rájuk nézve illetékes elosztóhelyen okvetlenül beváltani, mert 1922. évi szeptember hó 30.-a után a ruhautalvány többé egyáltalában nem lesz beváltható, az érvényét veszti és a be nem váltott ruhautalvány helyett készpénzmegettérítést senki sem fog kapni.

A számfejtőhivatalok kötelesek ezt a rendelkezést a számfejtőhivatal helyiségében feltűnő helyen kifüggesztendő Hirdetményben az érdekeltek tudomására hozni.

XXII. A ruhaszövetek kimérve, levágva és csomagolva kerülnek szétosztásra.

Minden ruhaelosztóhelyen lesz egy szövetminta-gyűjtemény, amelyen az egyes minták ugyanazzal a számmal vannak ellátva, mint a mintának megfelelő ruhaszövetet tartalmazó csomag, úgy hogy az igényjogosultak a mintagyűjteményből választják ki az izlésüknek megfelelő színű és mintájú ruhaszövetet.

Az igényjogosultnak jogában áll az általa választott mintájú ruhaszövetet tartalmazó csomagot az átvétel alkalmával a ruhaelosztóhely helyiségében felbontani és meggyőződni arról, hogy a csomagban tényleg az általa választott ruhaszövet van-e és hogy a ruhaszövetnek, illetőleg a fiúruháknál még a bélésanyagoknak a mennyisége is, megfelelő-e a fenti VIII. pont alatt megállapított mennyiségeknek.

A ruhaszövetet tartalmazó csomagnak (csomagoknak) a ruhaelosztóhely helyiségeiből történt elvitele után semmiféle felszólalásnak vagy a ruhaszövet utólagos kicserélésének helye nincsen, még abban az esetben sem, ha a ruhaszövetet tartalmazó csomagot (csomagokat) nem személyesen az igényjogosult, hanem annak a meghatalmazottja váltotta ki.

XXIII. A ruhaszövetet tartalmazó csomag (csomagok) átvétele alkalmával készpénzben ki kell fizetni a megállapított kedvezményes árat és be kell szolgáltatni a ruhautalványt (ruhautalványokat).

Minden igényjogosult köteles a ruhaszövetet tartalmazó csomag (csomagok) átvétele előtt, a kedvezményes árú vasuti menetjegy váltására jogosító arcképes igazolvánnyal vagy más okmánnyal a személyazonosságát, illetőleg azt igazolni, hogy a ruhautalványnak (ruhautalványoknak) ő a jogos tulajdonosa. Ez az igazolás akkor is szükséges, ha a ruhaszövetet tartalmazó csomagot (csomagokat) nem személyesen az igényjogosult, hanem annak meghatalmazottja váltja ki. Ez utóbbi esetben a meghatalmazott a megbízójának személyazonosságát igazoló okmányt köteles felmutatni.

Ez az intézkedés azt célozza, hogy az elosztást teljesítő közegek az eltulajdonított vagy talált ruhautalvánnyal náluk jelentkezőtől a jogtalan úton birtokába került utalványt bevonhassák s azt jogos tulajdonosának visszaadhassák. Ez az óvatossági rendszabály azonban nem szolgálhat indokul az elveszett ruhautalványok pótlására.

XXIV. Az elosztóhelyek kötelesek minden egyes beszolgáltatott ruhautalványra rávezetni, hogy a ruhaszövetet kiadták, kötelesek továbbá a ruhautalványról a szelvényt levágni, a beszedett ruhautalványokat és az azokról levágott szelvényeket a leggondosabban kezelni és a beszedett készpénzzel együtt az erre vonatkozó rendelkezések szerint beszolgáltatni.

Budapest, 1922. évi február hó 15-én.

Dr. Kállay Tibor s. k.,
m. kir. pénzügyminister.

115.

A m. kir. pénzügyministernek 690/1922. P. M. számú rendelete.

A magyar államadósságok és az azokat terhelő vagyonváltságról szóló 1921 : XXVI. t.-c. 7. §-ának részben való végrehajtása.

A magyar államadósságokról és az azokat terhelő vagyonváltságról alkotott 1921: XXVI. t.-c. (a következőkben röviden: törvény) 7. §-a szerint az egyénenkint 1000 K-t meg nem haladó összegű államköölcsönökről kiállított Pénztári elismervényekben kifejezett tőkekövetelések visszafizethetők vagy az ily elismervények tulajdonosainak netán hátralékos köztartozásai törlesztésére felhasználhatók.

A törvény végrehajtásáról állampénzügyi szempontokból fokozatosan kívánok gondoskodni. Ehhez képest a jelen rendeletem alapján a hitelt érdemlően igazolt szegények Pénztári elismervényeinek az alábbiakban megjelölt módon és feltételek mellett leendő beváltását rendelem el. Ép azért, mert ezen rendelet a hitelt érdemlően szegényekre vonatkozik, abban az egyénenkint 1000 koronát meg nem haladó Pénztári elismervényeknek a hátralékos köztartozások törlesztésére való felhasználásáról nem kell intézkednem.

Ezeknek előrebocsátása után a törvény 7. §-ában nyert felhatalmazás alapján a következőket rendelem:

I. A pénzüintézetek (szövetkezetek) által egyénenkint egyezer (1000) koronát meg nem haladó összegű államkölesönökről kiállított Pénztári elismervények beváltása.

1. §. Az Osztrák-Magyar Bank által kibocsátott bankjegyek felülbélyegzése alkalmával államkölesönként igénybevett összegekről kiállított Pénztári elismervényeket folyó évi március hó 16-tól folyó évi április hó 15-ig bezárólag beváltás végett mindazok beszolgáltatathatják, akik szegénységüket szabályszerűen kiállított helyhatósági bizonyítvánnyal igazolni tudják s akiknek egy vagy több pénztári elismervényében kifejezett tőkekövetelése összesen az egyezer (1000) koronát meg nem haladják.

Azok a hitelt érdemlően igazolt szegények tehát,

1. akiknek csak egy darab Pénztári elismervényük van s az abban kifejezett tőkekövetelésük legfeljebb egyezer (1000) korona),

2. akiknek két vagy több Pénztári elismervényük van s az azokban kifejezett tőkekövetelésüknek együttes összege nem nagyobb egyezer (1000) koronánál,

a bankjegyeiknek felülbélyegzése alkalmával kizárólag a saját nevükre és lakhelyükre kiállított (eredeti) Pénztári elismervényeiket a jelzett határidőben beváltás végett benyújthatják.

2. §. Minden Pénztári elismervény annál a pénzüintézetnél (szövetkezetnél), mint volt gyűjtőhelynél, illetőleg algyűjtőhelynél nyújtandó be, amely az elismervényt az azon alkalmazott cégjegyzés szerint annak idején kiállította.

Pénztári elismervényéhez mindenkinek szegénységi bizonyítványt kell csatolni.

Ezt a bizonyítványt az 1914. évi 72,500/I. M. számú rendelet 2. §-ában említett hatóságok a rendelet 5. §-a értelmében állítják ki. (L. 1914. évi Rendeletek Tára 2667. oldalt.)

3. §. Elveszett Pénztári elismervény helyett vagy bármely más okból kiállított másodlatot vagy másolatot benyújtani, illetőleg elfogadni nem szabad.

Azokat az ugynevezett új Pénztári elismervényeket, amelyeket a m. kir. állampénztárak az eredeti elismervények kedvezményes és részleges beváltása folytán az eredeti tőkekövetelésnek államkölesönként fenmaradó részösszegeiről állítottak és adtak ki, benyújtani, illetőleg elfogadni még abban az esetben sem szabad, ha az ilyen Pénztári elismervényben kifejezett tőkekövetelés összege kisebb az egyezer (1000) K-nál, mert az ily Pénztári elismervények tulajdonosai tőkeköveteléseiknek részleges visszatérítésében kedvezményként már részesültek.

Ezek az új Pénztári elismervények az 1920. évi 3,800/M. E. számú rendelet¹⁾ 7. §-ában megállapított záradékkal vannak ellátva. E záradékok az eredeti Pénztári elismervény keltét, naplótétel számát, eredeti tőkeösszegét, a kiállító pénzüintézet nevét és annak a rendeletnek a számát tartalmazzák, amelynek alapján a m. kir. állampénztár az új Pénztári elismervényt kiállította és kiszolgáltatta.

Azok az új elismervények, amelyek az érdekeltek kérelmére engedélyezett átirás folytán állíttattak és adattak ki s amelyek a m. kir. állampénztárak által az említett módzatok szerint szintén záradékoltattak és amelyekben kifejezett tőkekövetelések a jelen rendeletem határozmányaihoz képest készpénzben visszafizethetők volnának,

¹⁾ B. K. 1920. évf. 674. lapon.

beváltás céljából közvetlenül ahhoz a hatósághoz (a m. kir. pénzügyministeriumhoz, a m. kir. pénzügyigazgatósághoz) terjesztendő be, amelynek a záradékban említett rendelete folytán a m. kir. állampénztár az elismervényt kiállította.

Ugy szintén nem szabad benyújtani, illetőleg elfogadni a takarékbetéteknek, valamint a folyószámlaköveteléseknek az 1920. évi 1,700/M. E. számú rendelet¹⁾ 11. §-a értelmében zár alá vett és az 1920. évi 3.618/P. M. számú rendeletben²⁾ foglaltakhoz képest igénybevett összegeiről (vörös papíron) kiállított Pénztári elismervényeket sem, mert az ily elismervények tulajdonosai az 1920. évi 3.618/P. M. számú rendelettel tízezer (10,000) koronáig terjedhető mentességben részesültek.

4. §. A magyar kir. postatakarékpénztár, az Országos Központi Hitelszövetkezet és a kötelekébe tartozó szövetkezetek, valamint mindazok a pénzüintézetek, amelyek a Pénzüintézeti Központ tagjai, továbbá az ezek részéről megbízott pénzüintézetek (szövetkezetek), amelyek a bankjegyek felülbélyegzése alkalmával gyűjtőhelyekként, illetőleg algyűjtőhelyekként működtek, kötelesek helyiségeik bejáratánál feltűnő módon hirdetményt alkalmazni, melynek figyelmeztetést kell tartalmaznia arra nézve,

a) hogy a pénzüintézet (szövetkezet) az 1. §-ban foglaltaknak megfelelően beváltatható eredeti Pénztári elismervények közül is csak azokat fogadhatja el, amelyeket maga a pénzüintézet (szövetkezet) állított és adott ki,

b) hogy elveszett Pénztári elismervény helyett vagy bármely más okból kiállított másodlatot vagy másolatot benyújtani, illetőleg elfogadni nem szabad.

E hirdetményben az elismervények tulajdonosai arra is figyelmeztetendők, hogy jövedéki kihágást követ el és a törvény szigora szerint büntettetik mindenki, aki beváltás végett egyenkint és külön-külön olyan Pénztári elismervényeket nyújt be, amelyek darabonként az egyezer (1000) koronánál ugyan csekélyebb összegről szólnak, de együttes összegük egyenkint az egyezer (1000) koronát meghaladják.

5. §. A jelen rendeletem 2. §-ában jelzett szegénységi bizonyítványok kiállítására illetékes hatóságok vezetői szigorúan kötelesek ügyelni arra, hogy az említett bizonyítványra jogosultak részére egyenkint csak egy bizonyítványt állíttassanak és szolgáltassanak ki.

A hatóságoknak e bizonyítványok szövegében fel kell tüntetni, hogy ez a bizonyítvány a Pénztári elismervény beváltásánál való felhasználás céljából állíttatott ki.

Az ellenőrzés céljából a kiállított bizonyítványokról folyószámmal ellátott betűsoros névjegyzék vezetendő s a bizonyítványra e névjegyzék folyószáma rávezetendő.

6. §. Beváltás végett kizárólag eredeti, tehát csak azt a Pénztári elismervényt szabad elfogadni, amelynek valódiságát, valamint az adatainak helyességét az elismervényt kiállító pénzüintézet (szövetkezet) megállapította (agnoszkálta).

E célból a pénzüintézet (szövetkezet) minden egyes Pénztári elismervénynek adatait és pedig az elismervény keltét, naplótétel számát, tőkeösszegét és az elismervényen megnevezett tulajdonos nevét, a bankjegyek felülbélyegzése tárgyában kiadott 1920. évi 1,000/P. M. számú utasítás 8. §-ának utolsó bekezdésében foglalt határozmányok szerint őrizetében levő „Felülbélyegzés végett beszolgáltató bankjegyek napló”-jának

¹⁾ B. K. 1920. évf. 406. lapon.

²⁾ B. K. 1920. évf. 939. lapon.

adataival gondosan összeegyeztetni és a cég bélyegzőjének az elismervényen látható lenyomatát, valamint a cégszerű aláírásokat megvizsgálni köteles. Ha a pénztintézet (szövetkezet) az összeegyeztetés és a megvizsgálás eredményeként a Pénztári elismervény valódiságát megállapította, az említett napló vonatkozó tételénél a Pénztári elismervény agnoszkálását és bevonását feljegyezni köteles.

Ha az agnoszkálás folyamán a Pénztári elismervény hamisítása állapittatik meg, a pénztintézet (szövetkezet) az elismervény beszolgáltatóját igazoltatni és a Pénztári elismervényt az ahhoz csatolt szegénységi bizonyítvánnyal együtt visszatartani, az elismervényről, valamint a bizonyítványról pedig nyugtát kiszolgáltatni köteles. Erről a pénztintézet (szövetkezet) az elismervény beszolgáltatója által is aláírandó jegyzőkönyvet vesz fel, amelynek az illető személyi adatait, valamint pontos lakcímét is tartalmaznia kell s azt a visszatartott elismervénnyel és bizonyítvánnyal együtt az elismervény beszolgáltatójának lakhelye szerint illetékes m. kir. pénzügyigazgatóságnak a 17. §-ban szabályozott eljárás végett esetről-esetre haladéktól megküldi.

Ha a Pénztári elismervény annyira sérült, rongált vagy csonka, hogy annak valódisága és adatainak helyessége meg nem állapítható, az elismervény visszaadandó és annak beszolgáltatója arra utasítandó, hogy az elismervény bírói megsemmisítését az illetékes polgári bíróságnál kérelmezze.

Ez az eljárás követendő abban az esetben is, ha a Pénztári elismervény megrongálódása folytán csakis a pénztintézet (szövetkezet) cégszerű aláírásai semmisültek meg, mert ezek az eredeti aláírások a Pénztári elismervény valódiságának megállapítása tekintetében az elismervénynek nem mellőzhető kellékei.

Ha a Pénztári elismervény agnoszkálása alkalmával a pénztintézet (szövetkezet) azt állapította meg, hogy a „Felülbélyegzés végett beszolgáltató bankjegyek napló”-ja az elismervény tulajdonosának azt a bejelentését tartalmazza, hogy az eredeti Pénztári elismervény elveszett vagy megsemmisült, az időközben megtalált ilyen Pénztári elismervények még abban az esetben sem válthatók be, ha azoknak valódisága kifogás alá nem esik. Ezek az elismervények visszatartandók s a fentebb már megállapított módok szerint felveendő jegyzőkönyvvel együtt a 18. §-ban szabályozott eljárás végett az illetékes m. kir. pénzügyigazgatóságnak megküldendők s ez az említett napló vonatkozó tételénél feljegyezendő.

Ha az érdekelt bírói megsemmisítési határozattal jelentkezik, arra utasítandó, hogy jogának érvényesítése iránt kérelmével közvetlenül az illetékes m. kir. pénzügyigazgatósághoz forduljon.

7. §. A pénztintézet (szövetkezet) a Pénztári elismervény bemutatóját az elismervény tulajdonosának tekintheti és az elismervényt beváltás végett a beszolgáltató személyazonosságának vizsgálata nélkül is elfogadhatja, azonban a tulajdonos személyazonosságának igazolása az 1920. évi 1,700/M. E. számú rendelet 9. §-ában foglaltaknak megfelelően mindazokban az esetekben követelendő, amelyekben a pénztintézetnek (szövetkezetnek) az elismervény tulajdonosának személyazonossága tekintetében aggályai vannak.

A Pénztári elismervényen alapuló követelés az 1920. évi 1,700/M. E. számú rendelet 9. §-a szerint nem lévén élők közötti jogügylettel átruházható, örökéig, hagyomány

vagy halálesetre szóló ajándékozás esetében a jogosultaknak az elismervényre, valamint az elismervényen alapuló követelés érvényesítésére vonatkozó joga jogerős hagyaték-átadó végzéssel, illetőleg örökösödési bizonyítvánnyal vagy ezek hiteles másolataival igazolandó, mely egyidejűleg bevonandó és a Pénztári elismervényhez csatolandó.

8. §. Az a Pénztári elismervény, amelynek valóságához kétség nem fér s amelynek beválthatása más okból sem esik kifogás alá, a pénzügyintézet (szövetkezet) által bevonandó, az elismervényben kifejezett államkölesön összegét pedig az elismervényen megnevezett, illetőleg a jogerős hagyatékátadó végzéssel (örökösödési bizonyítvánnyal) igazolt jogutód részére készpénzben vissza kell fizetni.

A beváltást teljesítő pénzügyintézet (szövetkezet) vagyoniilag felelős azért, hogy a tényleg általa kiállított és kizárólag a jelen rendelet határményaiban megállapított Pénztári elismervények tőkeértékét fizette vissza.

9. §. A költségek fedezésére a jelen rendelet értelmében beváltott Pénztári elismervényekben kifejezett tőkekövetelésekből, minden egyes Pénztári elismervény után, amelynek összege az egyszáz (100) koronát meg nem haladja, darabonként egy (1) koronát, az egyszáz (100) koronánál nagyobb, de egyezer (1000) koronát meg nem haladó összegről kiállított Pénztári elismervények után pedig az egyes Pénztári elismervényekben kifejezett tőkeköveteléseknek egy (1)%-át, de mindenkor egész koronákra felfelé kiegészítve kell költségtérítés címén levonásba hozni. (A költségtérítés összege pl. 230 K után 3 K és nem 2 K 30 f.)

10. §. A beváltott Pénztári elismervény a „Pénztári elismervények beállási napló” címmel nyitandó naplóban nyilvántartásba veendő. E napló tételszáma, valamint a beváltás kelte a „Felülbélyegzés végett beszolgáltatott bankjegyek napló”-jának vonatkozó tételénél feljegyzendő.

A pénzügyintézet (szövetkezet) a beváltott Pénztári elismervényt záradékolni köteles. A záradéknak tartalmaznia kell: a) hogy az elismervényben kifejezett államkölesön összegéből mennyi vonatott le költségtérítésként, b) hogy készpénzben mily összeg fizetett vissza.

Ez a záradék kelettel ellátandó és az elismervény tulajdonosa által is aláírandó (nyugtázás).

Minden Pénztári elismervény hátlapjára, ott, ahol a nyugtázás történik, a napló vonatkozó tételszámát fel kell jegyezni.

11. A m. kir. állampénztárak által egyénekenként egyezer (1000) koronát meg nem haladó összegű államkölesönökről kiállított Pénztári elismervények beváltása.

11. §. A m. kir. állampénztárak csak közvetlenül az általuk kiállított és kiszolgáltatott Pénztári elismervényeket válthatják be.

Ehhez képest tehát beválthatják azokat az egyénekenként 1,000 koronát meg nem haladó összegű Pénztári elismervényeket,

1. amelyek a bankjegyek felülbélyegzése alkalmával a közpénztáraktól visszatartott közpénzekről kiállított Pénztári elismervényeknek az 1920. évi 3,800/M. E. számú

rendelet értelmében teljesített elszámolásával kapcsolatban a kormányrendelet 5. §-a értelmében állították és adattak ki,

2. amelyek a közhatóságoknál természetben őrzött letétekben kezelt bankjegyek felülbélyegzésével kapcsolatban az 1920. évi 5,401/M. E. számú rendelet alapján állították és adattak ki,

3. amelyek az engedélyezett utólagos bankjegyfeliülbélyegzésekkel kapcsolatban állították és adattak ki.

Önként érthetően a szegénységi bizonyítványt az érdekeltektől minden egyes esetben követelni kell.

12. §. Nem válthatók be az úgynevezett új Pénztári elismervények, amelyek a már bevont eredeti Pénztári elismervények részleges beváltása folytán állították és adattak ki s amelyek az 1920. évi 3,800/M. E. számú rendelet 7-ik §-ában már megállapított záradékkal vannak ellátva.

A magyar királyi állampénztárak e záradékokat az új Pénztári elismervényekre rávezetni több esetben elmulasztották. Ez okból a magyar királyi állampénztáraknak a beváltás alá bocsátott Pénztári elismervényeket ebből a szempontból is gondosan megvizsgálni és a záradékolásokat pótolni kötelesek.

13. §. A 11. §. 1—3. pontjai alatt felsorolt esetekben a beváltás alá bocsátható Pénztári elismervények kizárólag annál a m. kir. állampénztárnál nyújthatók be, mely azt kiállította. Ha a benyújtott Pénztári elismervényt nem az a m. kir. állampénztár állította ki, amelyhez az elismervény beadott, az elismervény beszolgáltatója az azt kiállító m. kir. állampénztárhoz utasítandó.

14. §. A m. kir. állampénztárak az általuk bevonható Pénztári elismervények beváltásánál a jelen rendelet 1—10. §-aiban foglalt határozmányokhoz — amennyiben azok a m. kir. állampénztárakat érintik — szigorúan alkalmazkodniok kell.

Mindazonáltal az említett §-okban foglaltakon kívül még az alábbiakat rendelkezlem el:

A jelen rendelet 1. §-ának 1. és 2. pontjaiban említett s egyénenként az egyezer (1,000) koronát meg nem haladó összegű Pénztári elismervényeket a m. kir. állampénztárak szintén csak akkor válthatják be, ha az elismervények valódiságát és az adatainak helyességét, vagyis azt megállapították, hogy a Pénztári elismervényt maga a m. kir. állampénztár állította és szolgáltatta ki.

Ez a Pénztári elismervények összes adatai helyességének, valamint a Pénztári elismervényeken alkalmazott aláírások valódiságának és a bélyegző lenyomatának gondos megvizsgálásával történik.

E rendelkezések szigorúan pontos betartásáért az állampénztárak felelős számadói vagyoniilag felelősek.

15. §. Ha a m. kir. állampénztár az általa kiállított Pénztári elismervény valódiságáról, valamint az elismervény tulajdonosának igazolt szegénységéről meggyőződött és a személyazonosság tekintetében sincsenek aggályai, a Pénztári elismervényben kifejezett államkölsön összegét készpénzben visszafizeti.

A kifizetést a m. kir. állampénztárak minden külön rendelet nélkül foganatosítják. Ez alól kivételt alkotnak a jelen rendelet 6. §-ának utolsó két bekezdésében említett

esetek, amelyekben az államkölesön visszafizetése csak az illetékes m. kir. pénzügyigazgatóságnak külön utalványrendelete alapján történhetik.

16. §. A beváltott pénztári elismervénynek hátlapjain a visszafizetett államkölesön összegének átvétele a Pénztári elismervény tulajdonosának aláírásával igazolandó (nyugtázás). A nyugta szövegében összezszerűen elkülönítve fel kell tüntetni azt, hogy a Pénztári elismervényben kifejezett tőkekövetelés összegéből a 9. §-ban megállapított költségtérítés címén mely összeg vonatott le s az elismervény tulajdonosa részére készpénzben mely összeg fizettetett vissza. A nyugta kelettel is ellátandó.

Minden Pénztári elismervény hátlapjára, ott, ahol a nyugtázás történt, a napló vonatkozó tételszámát fel kell jegyezni.

A beváltott Pénztári elismervények a jelen rendelet 10. §-ában említett „Pénztári elismervények beváltási napló” címmel nyitandó naplóban számolandók el, amelyhez a vonatkozó Pénztári elismervényeket, valamint a szegénységi bizonyítványokat csatolni kell.

A beváltott Pénztári elismervények a m. kir. állampénztárak által az 1920. évi 3,800. M. E. számú rendelet 9. §-ában foglaltakhoz képest átlukasztással értéktelenítendő.

III. A m. kir. pénzügyigazgatóságok részéről a 6. §-ban említett esetekben követendő eljárás szabályozásáról.

17. §. Az agnoszkálás folyamán a pénzügyintézet (szövetkezet) által hamisítottanak megállapított és a jelen rendelet 6. §-ában foglaltakhoz képest a m. kir. pénzügyigazgatóságnak megküldött Pénztári elismervényeket a felvett jegyzőkönyvekkel és ezeknek mellékleteivel együtt az elismervény beszolgáltatójának lakhelye szerint illetékes kir. ügyészségnek további eljárás céljából haladék nélkül meg kell küldeni.

18. §. Azokat az elveszettnek bejelentett, de időközben előkerült Pénztári elismervényeket, melyeket a pénzügyintézet (szövetkezet) a jelen rendelet 6. §-a értelmében a m. kir. pénzügyigazgatóságnak azért küldötte meg, mert a „Felülbélyegzés végett beszolgáltató bankjegyek napló”-ja az elismervény tulajdonosának azt a bejelentését tartalmazza, hogy az eredeti Pénztári elismervény elveszett, mindaddig nem szabad beváltani, amíg a jogerős bírói megsemmisítési vagy megszüntető határozat be nem érkezik. Ez okból az érdekelt annak beterjesztésére felhívandó.

19. §. Ha az érdekelt e rendelet értelmében visszafizethető tőkekövetelésének visszatérítését jogerős bírói megsemmisítési határozat alapján kéri s szegénységét egyidejűleg megfelelően igazolta, mielőtt a pénzügyigazgatóság az államkölesön visszatérítése iránt intézkedik, a bírói határozatot az abban megnevezett pénzügyintézetnek (szövetkezetnek) megküldeni köteles, annak a közlése végett,

1. hogy a pénzügyintézet (szövetkezet) a határozatban említett Pénztári elismervényt valóban kiállította-e?

2. hogy a Pénztári elismervények beváltásának alkalmával az elveszettnek vagy megsemmisültnek bejelentett Pénztári elismervényt nem szolgáltatották-e be s annak beszolgáltatása esetén azt a pénzügyintézet (szövetkezet) a jelen rendelet 6. §-ában foglaltaknak megfelelően bevonta-e s a m. kir. pénzügyigazgatóságnak megküldötte-e?

3. hogy a pénzügyintézet (szövetkezet) a Pénztári elismervény tőkeösszegét netalán visszafizette-e?

Ha a pénzügyintézet (szövetkezet) igazolja, hogy a birói határozatban említett elismervény kiállított, de az abban kifejezett államkölsön összege vissza nem fizetett, az államkölsön visszatérítése iránt a pénzügyigazgatóság a saját hatáskörében a szabályoknak megfelelően intézkedik, erről az érdekelt pénzügyintézetet (szövetkezetet), valamint a Pénzügyintézeti Központot, illetőleg az Országos Központi Hitelszövetkezetet is egyidejűleg értesíti. Az esetleg beszolgáltatott, bevont és a m. kir. pénzügyigazgatóságnak megküldött Pénztári elismervény az 1920. évi 3,800/M. E. számú rendelet 9. §-ában foglaltaknak megfelelően értéktelenítendő.

Ha az elveszettnek vagy megsemmisültnek bejelentett Pénztári elismervény összegét a pénzügyintézet (szövetkezet) netalán kifizette volna, a birói végzés alapján az államkölsön visszafizetését függőben kell tartani s erről az összes iratok felterjesztése mellett a m. kir. pénzügyminiszteriumhoz haladéok nélkül jelentést kell tenni.

Budapest, 1922. évi február hó 22-én.

Dr. Kállay Tibor s. k.,

m. kir. pénzügyminiszter.

116.

A m. kir. pénzügyminiszternek 25,498/1922. P. M. számú rendelete.

A háború előtt felvett magyar államadósság megjelölésére és a külföldiek tulajdonát alkotó címletek megjelölése ellen óvás emelésére megszabott határidő meghosszabbítása.

A háború előtt felvett magyar államadósság megjelöléséről szóló 9,930/1920. M. E. számú rendelet ¹⁾ 6. §-ában nyert felhatalmazás alapján a következőket rendelem:

1. §. A háború előtt felvett magyar államadósság megjelölése tárgyában kibocsátott 9,930/1920. M. E. számú rendelet módosításáról és a külföldiek tulajdonát alkotó címletek különleges megjelöléséről szóló 150/1922. P. M. számú rendelet ²⁾ 1. §-ában a háború előtt kibocsátott magyar államadóssági címletek jegyzékbevételére és megjelölésére 1922. évi február hó 28. napjáig megszabott határidő 1922. évi március hó 31-ig bezárólag meghosszabbittatik.

Ehhez képest mindazok a külföldi állampolgárok (jogi személyek is), akik a 150. 1922. P. M. számú rendelet 2. §-ában foglaltak értelmében a megjelölés ellen óvást kívánnak emelni, továbbá azok a biztosító társaságok, amelyek a 150/1922. P. M. számú rendelet 6. §-ában megszabott kivételes eljárásra igényt tartanak, ezt a 150/1922. P. M. számú rendeletben meghatározott helyen és módon 1922. évi március hó 31-ig írásban bejelenthetik.

2. §. Ez a rendelet kihirdetésének napján ³⁾ lép életbe.

Budapest, 1922. évi február hó 25-én.

Dr. Kállay Tibor s. k.,

m. kir. pénzügyminiszter.

¹⁾ B. K. 1921. évf. 43. lapon.

²⁾ B. K. 1922. évf. 325. lapon.

³⁾ Kihirdettetett a »Budapesti Közlöny«-ben 1922. évi február hó 26-án.

117.

A m. kir. pénzügyministernek 33,287/1922. P. M. számú körrendelete.

Az 1922 : VI. t.-cikknek a közigazgatási beadványok illetékét felemelő 9. és 10. §-ai és a 11. §-a végrehajtása.

(Valamennyi m. kir. pénzügyigazgatósághoz és pénzügyigazgatósági kirendeltséghez, a m. kir. központi díj- és illetékkiszabási hivatalhoz és az összes vidéki m. kir. állampénztárakhoz és állampénztári kirendeltségekhez.)

A közszolgálati tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek és szülőtlen árvák) anyagi helyzetének javítása, valamint egyes állami bevételek fokozása tárgyában alkotott 1922 : VI. törvénycikk 9. és 10. §-ai a közigazgatási beadványok illetékét felemelik.

Ugyanennek a törvénynek 11. §-a pedig egy eddig illetékmentes hivatalos kiadványt illeték alá von.

A T.*) 9., 10. és 11. §-ai 1922. évi március 1-én lépnek életbe.

I. A beadványi illetékek felemelésének általános mértéke.

1. §. A közigazgatási beadványi illetékek felemelésének általános mértékére vonatkozó szabályokat a T. 9. §-a tartalmazza.

A beadványok első példányának első ive után járó illetékek felemelésének általános mértékét a T. 9. §-a nem az életbelépését közvetlenül megelőző időben fennálló, hanem a régi, az 1920. évi október 1.***) előtti állapothoz viszonyítva fejezi ki.

Eszerint — eltekintve a T. 10. §-ában és az 1920 : XXIV. t.-c. 26. §-ában meghatározott kivételektől (lásd a jelen rendelet II. részét) — a közigazgatási beadványok első példányának első ive után járó illeték :

1	(1920 : XXIV. t.-c. 25. §.) 2	1922 : VI. t.-c. 9. §. 3
ha 1920 okt. 1. előtti összege	1920 okt. 1-től 1922 febr. 28-ig	1922 márc. 1-től kezdve
50 f-nél nem több	2 K	5 K
50 f-nél több, de 1 K-nál kisebb	3 K	10 K
1 K	5 K	20 K
1 K-nál több	az 1. rovat ötszöröse	az 1. rovat huszszorosa — (tehát a 2. rovat négyyszerese)

*) A rendelet szövegében T. az 1922 : VI. törvénycikket jelenti.

**) Ezen a napon lépett volt tudniillik életbe az 1920 : XXIV. t.-c. 25. §-a, amelyet most a T. 9. §-a 1922. évi március hó 1-től kezdve hatályon kívül helyez.

Az egyes közigazgatási beadványokra megállapítva levő illetékmentességeket — akár 1920. évi október 1-ét megelőző időből származó, akár későbbi jogszabályon alapulnak — a T. 9. §-a nem érinti.

2. §. A beadványok második és többi példányainak, valamint az első példány második és többi ívének, továbbá a felzeteknek és mellékleteknek illetéke a T. 9. §-a szerint attól függ, hogy mennyi illetéket kell leróni a beadvány első példányának első íve után.

Tehát 1920. évi október 1-től 1922. évi február 28-ig (1920 : XXIV. t.-c. 25. §.):

Ha az első példány első ívének illetéke	A második és többi példánynak, valamint az első példány második és többi ívének illetéke	A felzeteknek és a mellékletek minden ívének illetéke
2 K	1 K	50 f
2 K-nál nagyobb	2 K	1 K

1922. évi március hó 1-től kezdve pedig:

Ha az első példány első ívének illetéke	A második és többi példánynak, valamint az első példány második és többi ívének illetéke	A felzeteknek és a mellékletek minden ívének illetéke
5 K	2 K	1 K
5 K-nál nagyobb	5 K	2 K

II. Kivételes beadványok.

3. §. A T. 10. §-ának 1—9. pontjai néhány közigazgatási beadvány illetékét az emelés általános mértékétől eltérően külön állapítják meg, 10. pontja pedig a közszolgálatban álló alkalmazottak bizonyos beadványait illetékmenteseknek nyilvánítja.

Az illetékszabályok 104. §-ának 2. bekezdése szerint a hatóság mellőzheti az érdemi tárgyalást, ha a beadványi illeték nincs leróva. Ezzel a joggal a hatóságok utóbbi időben általában nem éltek ugyan, tekintettel azonban azokra a magas illetéktételekre, amelyeket a T. a 10. §-ának 1., 3—9. pontjaiban felsorolt beadványokra szab, ezeknél a beadványoknál az idézett szabály alkalmazása esetleg indokoltnak bizonyulhat. Ha az érdemi tárgyalást csupán ebből az okból mellőzte a hatóság, a beadvány bélyeghiánya miatt leletfelvételnek helye nincs.

Az előbbi bekezdésben említett beadványoknál a hatóság az érdemi tárgyalást ahhoz a feltételhez is kötheti, hogy a folyamodó a benyújtás alkalmával le nem rótt illetéket a beadványon bélyegjegyek felragasztásával és hivatalos felülbélyegzésével — kitűzött

határidőben — utólagosan rója le. Ilyen esetekben az eljáró hatóság részéről kitűzött határidőben teljesített utólagos illetéklerovást úgy kell tekinteni, mintha már a beadvány benyújtása alkalmával megtörtént volna.

A T. 10. §-ának 2. pontja alá tartozó beadványokra az előbbi két bekezdés nem vonatkozik. Ezekre nézve az 1875. évi XXV. t.-c. 10—12. §-ai irányadók.

A T. 10. §-ának 1—9. pontjai csak a beadványok első példányának első ívére nézve állapítják meg külön az illeték mértékét.

A többi ivekre és példányokra, valamint a felzetekre és mellékletekre ezeknél a beadványoknál is az általános mérték (2. §.) az irányadó.

4. §. A T. 10. §-ának 1. pontja szerint az árúk be-, ki- és átviteli engedélyeiért beadott folyamodványok (ill. díjj. 8. tét.) illetékének alaptétele 100 K. De ha azoknak az árúknak értéke, amelyekre az engedélyt kérik, a 100,000 K-t meghaladja, az ezen a határon felül eső értéknek minden teljes vagy megkezdett 100,000 K-ja után 50—50 K-val több illeték jár, amelyet szintén bélyegjegyeknek a beadványra felragasztásával és hivatalos felülbélyegzésével kell leróni.

A T. 10. §-ának 1. pontja nem vonatkozik olyan esetekre, ahol azok a tárgyak vagy értékek, amelyekre az engedélyt kérik, nem árúk.

Ennélfogva amennyiben a tényállásból kitűnik vagy a felek igazolják, hogy nem forgalmi jogügylet megkötése vagy lebonyolítása céljából kívánják a tárgyakat vagy értékeket az országhatáron átvinni, ilyen esetben a beadvány után csak a felemelés általános mértéke (1. §.) szerint többszörözött eddigi illetéktételt kell leróni. Tehát 1922. évi március 1-től kezdve 40 K-t.

Ellenkező esetben a tárgyakat vagy értékeket árúknak kell tekinteni és a T. 10. §-ának 1. pontját kell alkalmazni.

A kiadott engedélyek érvényének meghosszabbítását kérő beadványok nem esnek a T. 10. §-ának 1. pontja alá. Ezekre csak a közigazgatási beadványok általános illetéktétele alkalmazható. Illetékük tehát 1922. évi március 1-től kezdve 20 K.

5. §. Az árúk be-, ki- és átviteli engedélyeiért beadott folyamodványok illetékének alapja azoknak az összes árúknak a beadvány benyújtása idejében meglevő belföldi forgalmi értéke, amelyekre az engedély kiadását kérik.

Ezt az értéket a folyamodó a beadvány benyújtása alkalmával a beadványi illeték megállapítása szempontjából magyar koronaértékben köteles bejelenteni akkor is, ha az értéket egyéb szempontból nem kell bejelenteni, vagy ha az egyéb szempontból megteendő értékbejelentés más pénznemben történik.

Értékbejelentés hiányában az engedélyező hatóság becslés útján állapíthatja meg a beadványi illeték alapjául szolgáló értéket. Erre az értékmegállapításra azonban a hatóság nem köteles és az érdemi tárgyalást mindaddig megtagadhatja, amíg a folyamodó szabályszerű értékbejelentést nem tesz.

Aki azoknak az árúknak az értékét, amelyekre a be-, ki- vagy átviteli engedélyt kéri, tudatosan helytelenül jelenti be, jövedéki kihágást követ el. (T. 10. §. 1. pont.)

6. §. A T. 10. §-ának 2. pontja a táncvigalmak, hangversenyek, mutatványok, nyilvános helyen tartott előadások stb. megengedése iránt benyújtott azokra a beadványokra vonatkozóan, amelyeknél eddig az 1875 : XXV. t.-c. 7. §-ában meghatá-

rozott — (1920. évi október 1. óta ötszörös összeggel számítandó) — tételek szerint kellett az illetéket leróni (ill. díjj. 13. tét. IV. 4.), külön állapítja meg az illetéktételeket.

Az általános szabályból (T. 9. §.) ugyanis az következne, hogy az 1922. évi március 1-től kezdve az 1875 : XXV. t.-c. 7. §-ában meghatározott tételek huszszoros összegét kellene alkalmazni. Ehelyett azonban a T. 10. §. 2. pontjában foglalt kivételes szabály alapján az ott külön megállapított mérték az irányadó. Tehát a belépődíjak nagysága szerint 50—600 korona a beadványi illeték tétele.

7. §. A T. 10. §. 2. pontja alapján járó beadványi illeték alól a művelődés előmozdítására szolgáló vállalatok mentesek.

Az illetékmentesség kérdésében elsőfokon az előadásokra stb. engedélytadó hatóság székhelye szerint illetékes pénzügyigazgatóság (Budapesten a székesfővárosi pénzügyigazgatóság) második és végső fokon pedig a pénzügyminister határoz.

A mentesség iránt támasztott igény érdemben csak akkor tárgyalható, ha igazolva van, hogy a m. kir. vallás- és közoktatásügyi minister elismeri, hogy a vállalat a művelődés előmozdítására szolgál.

Azoknak a körülményeknek változásával, amelyeken az illetékmentesség megállapítása alapult, a mentesség kérdése újabb elbírálás alá esik.

Egységes gyakorlat kialakulása céljából meghagyom a pénzügyigazgatóságoknak, hogy amennyiben a mentesség kérdésében való határozás iránt bármilyen kételyük van, kérjenek előzetes utasítást a pénzügyministeriumtól.

8. §. A T. 10. §-ának 3—5. pontjai szerint :

A névváltoztatást kérő beadványok (ill. díjj. 13. tét. IV. 6.) illetéke 500 K. (T. 10. §. 3. pont.)

A honosítás, községi kötelékbe való felvétel vagy a községbe való letelepedés megengedését kérő beadványok (ill. díjj. 13. tét. IV. 8.) illetéke 200 K.

Ha a községi kötelékbe való felvételt vagy a községben való letelepedés megengedését olyan egyén kéri, aki 1914. évi augusztus hó 1-je előtt már magyar állampolgár volt és az ország elszakadt részeiről kíván a békeszerződés szerint magyar uralom alatt maradt területen letelepedni, a beadvány csak 20 K illeték alá esik (T. 10. §. 4. pont.)

A hitbizomány felállítására, kiterjesztésére, felcserélésére, megváltoztatására és megterhelésére szükséges engedély elnyerése céljából beadott kérvények (ill. díjj. 13. tét. IV. 11.) 5000 K illeték alá esnek. (T. 10. §. 5. pont.)

9. §. A T. 10. §-ának 6. pontja szerint a házassági akadály alól, továbbá az 1894 : XXXI. t.-c. 113. §-ában meghatározott bizonyítvány felmutatása alól felmentést kérő beadványok (ill. díjj. 34. tét.) 100 K illeték alá esnek. Ha egy kérvényben több akadály alól kérnek felmentést, az illetéket annyszor kell leróni, ahány akadály alól felmentést kérnek.

Az 1894 : XXXI. t.-c. 27. §-a szerint a kihirdetés hiánya : házassági akadály. A kihirdetés alól felmentést kérő beadványok (ill. díjj. 60. tét.) tehát szintén a T. 10. §-ának 6. pontja alá esnek.

10. §. A T. 10. §-ának 7—9. pontjai szerint :

Örökbefogadási szerződés kormányhatósági megerősítését kérő beadványok, ha az örökbefogadott nagykorú : 500 K illeték alá esnek. (T. 10. §. 7. pont.)

Királyi kegyelemmel törvényesítést kérő beadványok illetéke 200 K. (T. 10. §. 8. pont.)

Az 1912 : LIV. t.-c. 101. §-ában meghatározott bizonyítványt kérő beadványok 500 K illeték alá esnek. Ha egy kérvényben több különálló jogszabályról kérnek bizonyítványt, az illetéket annyiszor kell leróni, ahány különálló jogszabályról a bizonyítványt kérik. (T. 10. §. 9. pont.)

11. §. A T. 10. §-ának 10. pontja szerint a közszolgálati tisztviselőknek és egyéb alkalmazottnak (nyugdíjasoknak, özvegyeknek és árváknak) szolgálati viszonyból folyólag a felettes hatóságokhoz intézett beadványai — a közigazgatási bírósághoz intézett panaszok kivételével — illetékmentesek.

12. §. A közigazgatási bírósághoz intézett panaszoknál és újrafelvételi panaszoknál az első példány első ívének illetékére nézve az 1920. évi XXIV. t.-c. 26. §-ának szabályai változatlanul hatályban maradnak.

Az első példány többi íveinek, a második és többi példánynak és a mellékleteknek és felzeteknek illetékét az ilyen panaszoknál is az általános mérték szerint kell leróni. (Lásd a jelen rendelet 2. §-át.)

III. Házassági akadály alól adott felmentések illetéke.

13. §. A T. 11. §-a szerint a házassági akadály alól adott felmentés, továbbá az 1894 : XXXI. t.-c. 113. §-ában meghatározott felmentés 200 K illeték alá esik.

E felmentések hivatalos kiadványok. Eddig illetékmentesek voltak (ill. díjj. 34. tét.)

Az illeték lerovása a kiadványra felragasztott és a szöveg első sorával keresztülírt bélyegjegyekkel történik. A bélyegjegyeket az tartozik a hatóságnak beszolgáltatni, akinek ügyében a kiadványt kiállítják.

A felmentést az illeték lerovása nélkül nem szabad kiadni.

A kihirdetés alól adott felmentés szintén a T. 11. §-a alá esik. (Lásd a jelen rendelet 9. §-ának 2. bekezdését.)

A T. 11. §-a is 1922. évi március 1-én lép életbe, mert a benne megállapított szabály a T. 10. §-ának 6. pontjával kapcsolatos és külön §-ba foglalása csak szerkezeti okból történik.

Az ill. díjj. 85. tét. 12. pontjában biztosított illetékmentesség a felmentésre is kiterjed.

Budapest, 1922. évi február hó 27-én.

A minister helyett :
Dr. Vargha Imre s. k.,
 államtitkár.

1907.
aug. 1922.

118.

A m. kir. belügyministernek 22,924/1922. B. M. számú körrendelete.

Az United States Lines newyorki hajóstársaság részére kivándorlók szállítására adott engedély.

(Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének.)

A kivándorlásról szóló 1909 : II. t.-c. 6. §-a alapján az United States Lines newyorki gőzhajóstársaságnak engedélyt adtam arra, hogy Magyarországból kivándorlókat szárazföldön át Bremenbe, illetőleg Bremerhavenbe és Cherbourgha és onnan Newyork, Boston és Halifax kikötőkön keresztül az Északamerikai Egyesült-Államokba és Kanadába szállíthasson.

Az engedélyezett gőzhajóstársaság az 1909 : II. t.-c. 7. §-a alapján jóváhagyásom mellett mint helyettest *csákányi Marx János* v. b. t. t., nyug. Máv. elnök, budapesti lakost alkalmazta, aki a hajóstársaságot kivándorlási ügyekben úgy a hatóságok, mint egyesek irányában teljes joggal és felelősséggel képviseli.

Az 1909 : II. t.-c. 11. §-a alapján nevezett társaságnak engedélyt adtam arra, hogy budapesti irodáján kívül Királyhida, Savanyukút, Gyanafalva vagy Szentgotthárd, Gyékényes irányában az általam később megállapítandó határállomásokon és Szobon egy-egy irodát állíthasson fel.

Egyúttal az 1909 : II. t.-c. 20. §-a alapján megengedtem azt is, hogy a társaság a Bremenben és Cherbourghban jelentkező, szabályszerű útlevéllal ellátott kivándorlókkal az ottani irodáiban is köthessen szállítási szerződést.

A kivándorlók szállítására eddig engedélyt nyert hajóstársaságok engedélyeit ezen újabb engedélyezés természetesen nem érinti és azok továbbra is érvényben maradnak.

Erről ^{Alispán} ~~Polgármester~~ urat tudomás és mihez tartás végett értesitem.

Budapest, 1922. évi február hó 13-án.

Gróf Klebelsberg s. k.,
m. kir. belügyminister.

119.

A m. kir. belügyministernek 30,305/1922. B. M. számú körrendelete.**A városi közigazgatási tisztviselők illetményeinek pótlékkal kiegészítése.**

(Valamennyi törvényhatósági joggal felruházott és rendezett tanácsú város közönségének.)

Mint bizonyára ismeretes a város közönsége előtt, a vármegyei alkalmazottak, továbbá a városi közigazgatási tisztviselők, a községi és körjegyzők, valamint a segédjegyzők illetményeinek rendezéséről a nemzetgyűléshez törvényjavaslatot terjesztettem be, amely törvényjavaslatok azonban a politikai viszonyok miatt érdemleges tárgyalás alá nem kerülhettek.

Hogy a törvényjavaslatok törvényhozási tárgyalásának elmaradása miatt az alkalmazottak anyagi hátrányt ne szenvedjenek, a kormány elhatározta, hogy addig is, míg a szóban levő törvényjavaslatok ismét a törvényhozás elé kerülhetnek, a vármegyei alkalmazottaknak, valamint a községi, kör- és segédjegyzőknek ideiglenesen rendeleti úton megadassanak mindazok az előnyök, melyeket a törvényjavaslatok részükre biztosítanak.

Abból a célból, hogy a városi közigazgatási tisztviselők a vármegyei alkalmazottakkal, továbbá a községi és körjegyzőkkel, valamint segédjegyzőkkel szemben hátrányosabb helyzetbe ne jussanak, méltányosnak és szükségesnek tartom, hogy mindazok az előnyök, amelyeket a városok fejlesztéséről szóló 1912: LVIII. t.-c. egyes rendelkezéseinek módosításáról szóló törvényjavaslat és az ezen a törvényhozási tárgyalás alkalmával általam tenni szándékolt módosítások a városi közigazgatási tisztviselők részére biztosítani céloztak, a városi közigazgatási tisztviselők részére szintén már most megadassanak.

Az említett törvényjavaslat 1. §-a, illetőleg annak módosítása szerint a törvényhatósági joggal felruházott városoknak közigazgatási tisztviselői az állami tisztviselőkre nézve megállapított V—XI. fizetési osztályokba, a 10,000-nél több lélekszámmal bíró rendezett tanácsú városoknak közigazgatási tisztviselői az állami tisztviselőkre nézve megállapított VI—XI. fizetési osztályokba és a 10,000-nél kevesebb lélekszámmal bíró rendezett tanácsú városoknak közigazgatási tisztviselői a VII—XI. fizetési osztályokba soroztatnak.

Ehhez képest:

I. A törvényhatósági joggal felruházott városok közigazgatási tisztviselőinek fizetési osztályokba való sorozása a következőképen történék:

Az V. fizetési osztályba a polgármester;

a VI. fizetési osztályba : a polgármesterhelyettes, a tanácsnok, főjegyző, árvaszéki elnök, főügyész, főmérnök, főszámvevő ;

a VII. fizetési osztályba : a főügyész, főmérnök, főszámvevő, főorvos, árvaszéki ülnök, erdőmester ;

a VIII. fizetési osztályba : az orvos, I. oszt. aljegyző, árvaszéki ülnök, ügyész, I. oszt. mérnök, erdőmester, főlevéltárnok, ha levéltári fogalmazási szakvizsgát letette, főszámvevőhelyettes, főpénztárnok ;

a IX. fizetési osztályba : orvos, II. oszt. aljegyző, árvaszéki jegyző, alügyész, II. oszt. mérnök, főlevéltárnok, I. oszt. erdőtiszt, I. oszt. állatorvos, vágóhídi igazgató, közgyám, ha árvaszéki előadói teendőket végez, községi bíró, ha jogi képzettséggel bír, számvevő, pénztárnok, ellenőr, irodaigazgató, tűzoltófőparancsnok ;

a X. fizetési osztályba : a III. oszt. aljegyző, I. oszt. közigazgatási fogalmazó, segédmérnök, levéltárnok, II. oszt. erdőtiszt, II. oszt. állatorvos, közgyám, községi bíró, alszámvevő, I. oszt. adótiszt, I. oszt. pénztári tiszt, tűzoltóparancsnok, műszaki tiszt, iktató, kiadó, irattárnok, irodatiszt, nyilvántartó ;

a XI. fizetési osztályba : a II. oszt. közigazgatási fogalmazó, segéderdőtiszt, számtiszt, II. oszt. adótiszt, II. oszt. pénztári tiszt, műszaki segédtiszt, irodasegédtiszt, segédnyilvántartó, végrehajtó, őrök, városgazda.

II. A 10,000-nél több lélekszámmal bíró rendezett tanácsú városok közigazgatási tisztviselőinek fizetési osztályokba való sorozása a következőképen történék :

a VI. fizetési osztályba : polgármester ;

a VII. fizetési osztályba : polgármesterhelyettes, tanácsnok, főjegyző, főügyész, főmérnök, főszámvevő ;

a VIII. fizetési osztályba : főügyész, főmérnök, főszámvevő, ügyvezető orvos, árvaszéki ülnök ;

a IX. fizetési osztályba : ügyvezető orvos, I. oszt. aljegyző, árvaszéki ülnök, ügyész, mérnök, erdőmester, számvevő, pénztárnok ;

a X. fizetési osztályba : orvos, II. oszt. aljegyző, árvaszéki jegyző, I. oszt. közigazgatási fogalmazó, segédmérnök, levéltárnok, I. oszt. erdőtiszt, állatorvos, vágóhídi igazgató, közgyám, ha árvaszéki előadói teendőket végez, községi bíró, ha jogi képzettséggel bír, alszámvevő, II. oszt. pénztárnok, ellenőr, tűzoltóparancsnok, iktató, kiadó, irattárnok, nyilvántartó ;

a XI. fizetési osztályba : II. oszt. közigazgatási fogalmazó, II. oszt. erdőtiszt, közgyám, községi bíró, műszaki tiszt, számtiszt, adótiszt, pénztári tiszt, segédnyilvántartó, szállásmester, végrehajtó, őrök, városgazda.

III. A 10,000-nél kisebb lélekszámmal bíró rendezett tanácsú városok közigazgatási tisztviselőinek fizetési osztályba sorozása a következőképen történik :

a VII. fizetési osztályba : a polgármester ;

a VIII. fizetési osztályba : a polgármesterhelyettes, tanácsnok, főjegyző, főügyész, főmérnök, főszámvevő ;

a IX. fizetési osztályba : ügyvezető orvos, I. oszt. aljegyző, árvaszéki ülnök, ügyész, mérnök, erdőmester, számvevő, pénztárnok ;

a X. fizetési osztályba : orvos, II. oszt. aljegyző, árvaszéki jegyző, I. oszt. köz-

igazgatási fogalmazó, segédmérnök, levéltárnok, I. oszt. erdőtiszt, állatorvos, vágóhídi igazgató, közgyám, ha árvaszéki előadói teendőket végez, községi bíró, ha jogi képzettséggel bír, alszámvevő, II. oszt. pénztárnok, ellenőr, tűzoltóparancsnok, iktató, kiadó, irattárnok, nyilvántartó ;

a XI. fizetési osztályba : II. oszt. közigazgatási fogalmazó, II. oszt. erdőtiszt, közgyám, községi bíró, műszaki tiszt, számtiszt, adótiszt, pénztári tiszt, segédnyilvántartó, szállásmester, végrehajtó, őrnök, városgazda.

A törvényjavaslat 2. §-a a törvényhatósági joggal felruházott városoknak a VII—XI., a 10,000-nél több lélekszámmal bíró rendezett tanácsú városoknak a VIII—XI. fizetési osztályba besorozott tisztviselői részére, továbbá a 10,000-nél kevesebb lélekszámmal bíró rendezett tanácsú városoknak valamennyi tisztviselője részére ugyanabban a fizetési osztályban eltöltött és a fokozatos előlépés alapjául beszámítható öt évi szolgálati év után az állására nézve megállapított fizetési osztályt közvetlenül követő magasabb fizetési osztály legalacsonyabb fokozatába és a szabályszerű várakozási idő eltelte után a magasabb fizetési fokozatokba való előlépést biztosítja. A javaslat 2. §-a kimondja még azt is, hogy az említett tisztviselőknek a fizetési osztályokban eddig eltöltött szolgálati idejét számításba kell venni.

Megjegyzem, hogy mint az a fentiekből is kitűnik, a kisebb vagyoni erejű városok részére fenmarad a lehetőség, hogy azokat az állásokat, amelyeknek szervezését a javaslat két fizetési osztályban emgedi meg, az alacsonyabb fizetési osztályban hagyják meg.

Elsőrendű közigazgatási érdek, de a városok legsajátosabb érdeke is a városi közigazgatási tisztviselők megnyugtatása és azért elvárom a város közönségétől, hogy azokat az illetménykülönbségeket, amelyeket ez a javaslat a városi közigazgatási tisztviselők részére jelenleg élvezett illetményeikkel szemben biztosít, 1922. évi március hó 1-étől kezdődőleg kiegészítő pótlékképen a városházi pénztár terhére meg fogja állapítani annál is inkább, mert feltehetőleg annak idején a törvényhozás a városok fejlesztéséről szóló 1912 : LVIII. t.-c. egyes rendelkezéseinek módosításáról előterjesztendő törvényjavaslat rendelkezéseinek visszaható hatályt fog adni.

Együttal közlöm a város közönségével, hogy az ellen, hogy a városi közigazgatási tisztviselőknek háborus, drágasági és rendkívüli segélyeit — a jelen rendeletem alapján adandó kiegészítő pótlék beszámításával — a házi pénztár terhére megfelelőleg felemelje, észrevételem nincsen. Önként értetődőleg a jelen rendeletem értelmében megállapítandó kiegészítő pótlékok és egyéb illetménykiegészítések nem esnek a 93,610/1921. B. M. számú körrendelet 6. pontjának korlátozásai alá.

Budapest, 1922. évi február hó 24-én.

Gróf Klebelsberg s. k.,

m. kir. belügyminister.

120.**A m. kir. belügyministernek 105,900/1921. B. M. számú rendelete.**

A m. kir. állami rendőrség részére rendszeresített hivatali egyenruha viselése tárgyában 1921. évi július hó 21-én 63,515/1921. B. M. szám alatt kibocsátott rendelet kiegészítése.

A m. kir. állami rendőrség részére rendszeresített hivatali egyenruha viselése tárgyában 1921. évi július hó 21-én 63,515/1921. VI. a. szám alatt kibocsátott rendeletemet¹⁾ a következőkkel egészitem ki:

1. Menekült, vagy rendelkezési állapotban levő rendőrtisztviselők a tényleges szolgálatban nem állókkal azonos szabályok alá esnek, egyenruhát tehát csak oldalfegyver nélkül s az állandó lakóhelyük szerint illetékes főkapitány külön, írásbeli engedélye alapján hordhatnak.

2. Oldalfegyver viselésére külön engedélyt csak az a menekült vagy rendelkezési állapotban levő rendőrtisztviselő nyerhet, aki a m. kir. állami rendőrség valamely hatóságánál külszolgálati teendőkkel is egybekötött beosztásban működik.

3. Aki a rendelet szabályait megszegi, az 1879 : XL. t.-c. 44. §-ába ütköző kihágást követ el.

4. Ez a rendelet 1922. évi május hó 1-ével lép hatályba.

Budapest, 1922. évi január hó 5-én.

A minister helyett :

Nádossy s. k.,
országos főkapitány.

¹⁾ B. K. 1921. évf. 1615. lapon.

2079
alap. 1922.

121.

A m. kir. belügyministernek 28,000/1922. B. M. számú körrendelete.

A kivételes esetekben adandó záróra-meghosszabbítások engedélyezése.

(Valamennyi vármegye alispánjának, valamennyi m. kir. államrendőrségi kerületi főkapitánynak, a budapesti m. kir. államrendőrség főkapitányának.)

A m. kir. kormánynak a nyilvános étkező- és szórakozó-helyiségek zárójának megállapítása tárgyában kiadott 9,863/1920. M. E. számú rendelete ¹⁾ 5. §-ában nyert felhatalmazás alapján a következőket rendelem:

Jelen rendelet életbelépése napjától kezdődőleg az 1922. évi március hó 1-je utáni alkalmakra kivételesen és esetenként megadandó záróra-meghosszabbítások engedélyezésének jogát további intézkedésig a budapesti m. kir. államrendőrség működése területére vonatkozólag a budapesti m. kir. államrendőrség főkapitányára, egyebütt pedig az illetékes II. fokú rendőrhatóságokra ruházom át.

Ezuttal is felhívom az illetékes hatóságok figyelmét arra, hogy mint eddig a záróra-meghosszabbítás iránt beadott kérelmek véleményezésénél, úgy ezentúl az ily kérelmek érdemleges elbírálásánál is legyenek mindenkor figyelemmel az ország szomorú helyzete és a súlyos gazdasági viszonyokra és ezek szemmel tartásával csak olyankor engedélyezzenek záróra-meghosszabbítást, ha azt a jótékonyság és hazafiasság szempontjából minden tekintetben indokoltnak látják.

Ez a rendelet azonnal hatályba lép.

Budapest, 1922. évi február hó 21-én.

A minster helyett
Dr. Nádossy s. k.,
országos főkapitány.

¹⁾ B. K. 1920. évi. 1863. lapon.

122.

A m. kir. belügyministernek 114,867/1921. B. M. számú körrendelete.**A »Társadalomtudomány« című folyóirat ajánlása.***(Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének.)*

A Magyar Néprajzi Társaság társadalomtudományi szakosztálya „Társadalomtudomány” címen negyedévenként megjelenő folyóiratot ad ki, melynek gazdag tartalma kiterjed a jog- és államtudományok minden ágára, közleményei felölelik a jelen kort mozgató összes fontos elméleti kérdéseket s egyúttal a jelen s következő nemzedék, jelesen az állami igazgatásban működők által megoldásra váró gyakorlati kérdésekről is hoz oly közleményeket, melyek e kérdéseket a valódi tudomány megvilágításába helyezik. E vállalat fontos hézagot tölt be szellemi életünkben, mert általa megvalósul azon régi kívánság, hogy ily fontos problémák a modern tudomány színvonalán s annak eredményeivel összhangban és egyúttal a nemzeti eszme alapján állva tárgyalassanak, hogy a magyar olvasónak kialakuljon a helyes nézete a magyar fajt és a megcsonkított országot az emberiséghez és minden magyar egyént a teljesen új viszonyok közé került hazához fűző relációról.

Mintán ezeknél fogva kiváló súlyt helyezek arra, hogy a szóbanlevő folyóirat a közigazgatás egyes ágaiban működők körében minél általánosabban elterjedjen, felhívom ^{alsó} ~~polgármester~~ ^{alispán} urat, hogy a folyóiratot az alája rendelt közigazgatási szerveknek megrendelés végett ajánlja figyelmébe.

A folyóíratra vonatkozó minden kérdést dr. Bibó István szerkesztő címére (Budapest, VIII., Főherceg Sándor-utca 13.) az előfizetési árat (fél évenként 100 K) pedig a szerkesztő, vagy a Pfeifer Ferdinánd-féle könyvkereskedés címére (IV., Kossuth Lajos-utca 7.) kell küldeni.

Budapest, 1922. évi február hó 21-én.

A miniszter helyett:
Viozián István s. k.,
 helyettes államtitkár.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Helyesbítés.** A gépjárművek közuti forgalmáról szóló 57,000/1910. B. M. számú belügyministeri rendelet és az ahhoz mellékelt utasítás egyes rendelkezéscincinek módosítása és kiegészítése tárgyában folyó évi február hó 10-én kelt 56,100/1922. számú m. kir. kereskedelemügyi ministeri rendelet¹⁾ 12. §-ának 2. sorában nyomdahiba folytán tévesen beiktatott „bekezdése” szó helyett helyesen „bekezdésként” szó értendő.

— **Másolatoknak a m. kir. Országos Levéltárból felek részére való kiadása tárgyában** alkotott következő szabályzatot a m. kir. belügyminister 9,036/1921. B. M. eln. szám alatt jóváhagyta:

1. §.

Az Országos Levéltár az őrizete alatt levő mindazon iratokról, melyeknek magánfelekkel való közlése nem esik a 37,439/1911. sz. belügyministeri rendelet 4. pontjában megjelölt korlátozások alá, az ez iránt folyamodó magánfeleknek egyszerű vagy hitelesített másolatokat köteles kiadni, még pedig a magyar, német és latin nyelvekről feltétlenül, a más nyelvekről pedig annyiban, amennyiben ily másolatok elkészítésére alkalmas tisztviselőkkel rendelkezik. Kivételt csupán az igen nagy terjedelmű másolatok képeznek, melyeknek kiállítása az Országos Levéltár személyzetét egyéb hivatalos teendőiben lényegesen hátráltatná. Az ilyen másolatok elkészítéséről a magánfelek maguk tartoznak gondoskodni.

2. §.

Címer- és pecséttrajzok vagy festmények elkészítésére az Országos Levéltár csak annyiban köteles, amennyiben alkalmas festővel rendelkezik. Ez esetben a festőt illető s alku útján előre megállapítandó díjon felül az Országos Levéltár közvetítési díjat szed.

3. §.

Térképek másolatait az 54,371/1900. B. M. szám alatt kibocsátott szabályzat értelmében s az ott megjelölt módzatok szerint a budapesti m. kir. katasteri térképtár tervek másolatait pedig ugyanezen szabályzat szerint a budapesti m. kir. államépítészeti hivatal állítja ki.

4. §.

Iratok, címerek, pecsétek, térképek, tervek stb. lefényképezése mindaddig, míg az Országos Levéltár e célra berendezett műteremmel és állandó fényképésszel nem rendelkezik, csak az esetben engedhető meg, ha magánfelek maguk gondoskodnak fényképészről, aki a felvételt az Országos Levéltár helyiségeiben eszközli, vagy ha az Országos Levéltár egyik tisztviselőjének valamely műterembe való kiküldetésével járó kocs- és óradíjakat fedezi.

5. §.

Pecsétekről agyag- vagy gipszpacskolatok és galvanoplasztikai másolatok nem adatnak ki.

6. §.

A másolatok kiállítását az Országos Levéltár igazgatóságától kell kérni. A kérelem szóbelileg is előterjeszthető. Aki bizonyos iratok használatára már engedélyt nyert, ezen iratokról másolatokat kaphat, ha óhaját a levéltári dolgozó-szoba vezetőjénél

¹⁾ B. K. 1922. évf. 383. lapon.

bejelenti s a másolási díjakat a 8. §. értelmében az országos levéltári gondnok kezeihez lefizeti. A másolatok kiállítása iránti kérelmet — akár írásban, akár előszóval terjesztetik elő — szabályszerűen iktatni kell.

7. §.

A megrendelt másolatokról a gondnok külön könyvet vezet, melybe az országos levéltári iktatószám is bejegyzendő.

8. §.

A másolat kiállítási díját — melyhez postán való megküldés esetén a postaköltség is hozzászámítandó — hozzávetőleg meghatározva előre kell lefizetni a gondnok kezeihez, ki az átvett összegről a fél kívánságára ideiglenes nyugtát állít ki. A másolat elkészülte után a gondnok a végleges díjjegyzéket a másolatra rávezeti, s a befizetett összeg netalán többletét a félnek visszaadja, illetőleg a másolattal együtt postán visszaküldi. Az esetleges hiányt a fél a másolat átvételekor tartozik pótolni. Postán elküldendő másolatoknál a hiányzó összeg utánvételezendő.

9. §.

A másolat elkészítésében a megrendelés sorrendje dönt, kivéve, ha indokolt esetekben az Országos Levéltár főigazgatója valamely másolat soron kívüli kiállítását rendeli el.

10. §.

A másolásra kijelölt iratokat — amennyiben az Országos Levéltár főigazgatója másként nem rendelkezik — lemásolás végett a gondnok osztja ki az erre kijelölt tisztviselők között.

11. §.

Minden irat külön másolandó és külön díjazás alá esik.

12. §.

A hitelesítendő másolatok — a rovatos kimutatások, számadások és leszármazási s egyéb táblázatok kivételével — mindig, az egyszerű másolatok pedig, ha a felek más-kép nem kívánják, folytatólag irandók. Az eredeti szöveg betűhíven másolandó, az u. n. palaeographiai rövidítések azonban feloldandók s a nagy és kis kezdőbetűk, valamint az írásjelek (interpunctio) a mai helyesírásnak megfelelően alkalmazandók.

Ha az eredetiben tollhiba van, ezt a másolatban nem szabad kijavítani, hanem a hibás szó után zárójelben „így“ szócskát kell írni. Ha a másoló követ el íráshibát, a hibásan írt szó vízszintes vonallal áthúzandó olyképen, hogy olvasható maradjon, s a helyes szó az áthozott szó fölébe irandó. A netalán kimaradt szokat pedig vagy a sorok közé, vagy megfelelő utaló jellel a lapszélre kell írni. A másolaton egyébként javítani vagy vakarni nem szabad. Mindennemű javítást a hitelesítési záradékban is meg kell említeni.

13. §.

Minden másolatot össze kell olvasni, illetőleg az eredetivel össze kell hasonlítani, s mind a másolóknak, mind az összeolvasóknak, illetőleg az összehasonlítóknak az első lap alján alá kell írniok. Az összeolvasást — akadályoztatás esetét kivéve — a másoló s az illető levéltári osztály egyik tisztviselője a másolat helyességéért való felelősség mellett eszközlik. Minden másolatot ezenfelül az illető levéltári osztály vezetője láttamoz. A hitelesítési záradékot, melyet az illető levéltári osztály szövegez meg, az Országos Levéltár főigazgatója, illetőleg távollétében ennek helyettese írja alá.

14. §.

A másolatok rendszerint közönséges nagyságú, négy oldalú ivenk adatnak ki, s egy-egy oldalra 32, átlagban legalább 16 szóttagot számláló sor számíttatik. Megkezdett oldal teljesnek vétetik. Ha a másolat — pl. rovatos kiutatósoknál — a közönségesnél nagyobb iven állíttatik ki, az ilyen ív annyi ívnek veendő, ahányszor a közönséges ív nagyságát meghaladja. Töredék ív egésznek számít.

15. §.

A másolati díjak a következők:

A másolásért:

a) a legrégebb időktől 1700-ig terjedő évekből való iratoknál oldalankint 12 K,

b) az 1701-en inneni korból való iratoknál oldalankint 8 „

mely összegben az összeolvasás díja már bennfoglaltatik.

Ha a fél a másolatot maga készíti vagy készítteti el, az összeolvasásért oldalankint 3 „
fizetendő.

A hitelesítésért a törvény szerinti bélyegilletéken felül külön díj nem jár.

Címer- és pecsétrajzok vagy festmények, valamint térkép- és tervrajz-másolatok kiadása esetén darabonként 20 „
közvetítési díj fizetendő.

16. §.

A másolási díjak felerésze a másolót, másik fele pedig, nemkülönben a felek által készített másolatok összeolvasásáért járó s a közvetítési díj az államkincstárt illeti. A befolyt díjakról az Országos Levéltár minden félév végén külön számadást terjeszt fel a belügyministerhez.

17. §.

Az Országos Levéltár tisztviselőinek másolatok elkészítésére magánmegbízást elfogadni és teljesíteni szigorúan tilos. Kivételt képeznek a tudományos célra szolgáló egyszerű másolatok, melyeket azonban az Országos Levéltár tisztviselői csak a hivatalos órákon kívül készíthetnek.

18. §.

Ezen szabályzat a belügyministeri jóváhagyás napján lép életbe, s ezzel az 1879. évi január hó 11-én 30,593. B. M. szám alatt jóváhagyott szabályzat hatályát veszti. A már korábban megrendelt másolatok azonban még a régi szabályzat szerint fizetendők.

— **Az útlevélkényszer alól való mentesítés kiterjesztése.** A m. kir. 1922. évi február hó 6-án 81,534. számú rendeletével a különböző forgalmi vállalatok alkalmazottainak útlevélkényszer alól való mentesítéséről szóló 1921. évi 61,692. számú rendeletében foglalt kedvezményeket a Magyar Belhőzàsi Részvénytársaság alkalmazottaira is kiterjesztette. (81,534/1921. B. M. sz.)

— **M. kir. államrendőrkapitányság felállítása.** Szabadka thj. város szerb megszállás alól felszabadult s magyar közigazgatás alá került területén a városi tövényhatósági önkormányzat az 1886 : XXI. t.-c. alapján újból működésbe lépett. Erre való tekintettel a belügyminister az 5,047/1919. M. E. számú rendelet 1. §-a alapján Szabadka thj. város részére Tompa-Bácska székhellyel a m. kir. állami rendőrkapitányság felállítását rendelte el.

A kapitányság működését 1922. évi március hó 1-én fogja megkezdeni. (116,667/1921. B. M. sz.)

— **A mértékügyi közlemények ajánlása.** A m. kir. Központi Mértékügyi Intézet „Mértékügyi közlemények” címen időhöz nem kötött füzeteket bocsát ki, melyekben a mértékügyi rendeleteken és egyéb szabályokon kívül a mértékügyekben hozott elvi jelentőségű határozatok (ítéletek) is közlötnek.

A 25. füzetből álló sorozat előfizetési díja 100 korona s egy sorozat körülbelül 2—3 év alatt jelenik meg. Előfizetni lehet a m. kir. Mértékügyi Intézetnél (Budapest, X., Köztemető-út 20/a.). (69,232/1921. B. M. sz.)

— **A „Tiszántúli Hírlap” című politikai napilap utcai terjesztésének megtiltása.** A m. kir. belügyminister 1922. évi február hó 17-én kelt 23,798/1922. VII—a. számú rendeletével Debrecenben a Tiszántúli Hírlap könyv- és lapkiadó részvénytársaság kiadásában és Pálffy József felelős szerkesztésében megjelenő „Tiszántúli Hírlap” című politikai napilap utcai terjesztését az 1914: XIV. törvénycikk 11. §-a alapján közrendet veszélyeztető közleményei miatt az egész ország területére megtiltotta.

Nevezett sajtótermék folyó évi január hó 18-iki számának „Az üszköt dobó” című, január 19-iki számában „Az Isten nem segít soha felkent királyok ellen”, a január 20-iki számában „A királykérdés” című, és végül a január 25-iki számában „Nagyságos aszszony” című cikkeiben a királykérdés tendenciózus beállítással a közvéleményt állandóan nyugtalanítani igyekszik és ezzel az ország közrendjét súlyosan veszélyezteti. (23,798/1922. B. M. sz.)

— **Mihályi Imre glenfieldi lakos „Búcsúzó és beköszöntő” című felhívása postai szállítási jogának megvonása.** A kereskedelemügyi minister 50,207/1922. VIII. számú rendeletével, Mihályi Imre glenfieldi lakosnak „Búcsúzó és beköszöntő” című felhívása postai szállítási jogát megvonta. (5,971/1922. B. M. sz.)

— **A „Hír” című napilap megjelenésének és terjesztésének engedélyezése.** A m. kir. belügyminister a 6,357/1920. M. E. számú rendelet alapján a Szombathelyen megjelenő „Hír” című napilap megjelenését és terjesztését eltiltó 12,884/1921. B. M. számú rendeletét hatályon kívül helyezte és nevezett lap további megjelenését engedélyezte. (25,086/1922. B. M. sz.)

— **A „Világ” című politikai napilap utcai terjesztésére adott engedély hatályának meghosszabbítása.** A m. kir. belügyminister 1922. évi február hó 27-én 31,948/1922. B. M. szám alatt a Budapesten megjelenő „Világ” című politikai napilap országos utcai terjesztésére adott engedély hatályát 1922. április 30-áig meghosszabbította. (31,948/1922. B. M. szám.)

BELÜGYI KÖZLÖNY

KIADJA A MAGYAR KIRÁLYI BELÜGYMINISTERIUM.

MEGJELENIK RENDSZERINT MINDEN VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Egész évre hatóságok és hatósági közegek részére 110, magánosok részére 160 korona.

CHEQUE-SZÁMLA SZÁMA: 15,700.

TARTALOM.

RENDELETEK.

2,200/1922. M. E. sz. Az 1922. évben összeülő nemzetgyűlés tagjainak választása	Lap 567
35,241/1922. B. M. sz. Azoknak a városoknak (községeknek kijelöléséről, amelyekben több szavazó-kört kell alakítani	618

RENDELETEK.

123.

A m. kir. kormánynek 2,200/1922. M. E. számú rendelete.

Az 1922. évben összeülő nemzetgyűlés tagjainak választása.

Az 1920. évi február hó 16. napjára egybehívott nemzetgyűlésnek az 1920 : I. t.-c. 1. §-ában jóváhagyott rendelkezésekkel megszabott két évi időtartama a törvényhozás további módjának meghatározása és választójogi szabályok megalkotása nélkül telvén le, az újból egybehívandó nemzetgyűlés tekintetében a választójognak és a képviselők választására irányadó egyéb szabályoknak megállapítása vált szükségessé. Ennélfogva a m. kir. minisztérium a nemzetgyűlési képviselőválasztásokra nézve a most berekesztett nemzetgyűlésre szóló választások alapjául szolgált rendelkezéseknek részleges módosításával és a megmaradó rendelkezéseknek áttekinthetőségük érdekében történt egybe-foglalásával — támaszkodva az 1920 : I. t.-c. 10. §-ában foglalt felhatalmazásra is — a következő szabályokat állapítja meg:

ELSŐ FEJEZET.

Választójogosultság.

1. §.

Nemzetgyűlési képviselőválasztójoga van minden férfinak, aki életének 24. évét betöltötte, 10 év óta magyar állampolgár, két év óta ugyanabban a községben lakik vagy van lakása és az elemi népiskola negyedik osztályát sikeresen elvégezte.

A 24. életév betöltése nem kivántatik meg attól, aki igazolja, hogy az arany, ezüst vagy bronz vitézségi érmet, vagy a Károly-eszapatkeresztet elnyerte, - valamint attól sem, aki igazolja, hogy egyetemet vagy más főiskolát végzett.

„Régi jogon“ nemzetgyűlési képviselőválasztó mindenki, aki az 1918. évre érvényes országgyűlési képviselőválasztójogi névjegyzékbe fel van véve, még ha az előző bekezdésben megszabott kellékeknek nem is felel meg, ha ugyanabban a községben lakik, amelynek névjegyzékébe az 1918. évre felvétellett.

2. §.

Nemzetgyűlési képviselőválasztójoga van minden nőnek, aki életének 30. évét betöltötte, 10 év óta magyar állampolgár, két év óta ugyanabban a községben lakik vagy van lakása és az elemi népiskola hatodik osztályát vagy más tanintézetnek ezzel tanértékre nézve egyenrangú osztályát (évfolyamát) sikeresen elvégezte.

Az elemi népiskola negyedik osztályának sikeres elvégzése mellett is választójoga van annak a nőnek, aki az előző feltételeknek megfelel és ezeken kívül:

1. mint feleség három vagy több gyermeknek adott életet, ha három gyermeke életben van, — a háborúban hősi halált halt gyermekek e rendelkezés szempontjából életben levőknek tekintendők; vagy

2. saját vagyonának jövedelméből vagy saját keresetéből tartja el magát, ha önálló háztartást vezet.

Nem kivántatik meg a 30. életév betöltése attól a nőtől, aki igazolja, hogy egyetemet vagy más főiskolát végzett.

3. §.

A választójoghoz megkívánt kétévi egyhelybenlakás kelléke annál is megvan, aki az utolsó két évben lakóhelyét egy izben változtatta ugyan, de megelőzőleg két évig ugyanegy községben lakott.

Bármily rövid ideig tartó lakás elegendő annál, aki

1. az állam vagy bármely törvényhatóság, község, közintézet, közalap, állami, községi vagy más közüzem, nyilvános számadásra kötelezett vállalat, egyesület, alapítvány állandó alkalmazottja; vagy

2. bevett vagy törvényesen elismert vallásfelekezetnek hivatalos alkalmazásban lévő lelkésze; vagy

3. nyilvános jellegű tanintézet tanára vagy tanítója; vagy

4. a középiskolának (iögimnáziumnak, főreáliskolának) vagy ezzel tanértékre nézve egyenrangú más polgári vagy katonai tanintézetnek legmagasabb osztályát (évfolyamát) sikeresen elvégezte, ha állandó állása vagy foglalkozása van; vagy

5. az Országos Színészegyesület tagja; vagy

6. nyugalmazott köz- vagy magántisztviselő, vagy katonai havidíjas.

Az állandó lakhely kellékeinek hiánya miatt nem veszti el választójogát az a nő, akinek férje a jelen §-ban felsorolt kedvezmények valamelyikére igényt tarthat.

Annál, aki az államfőtől vagy a magyar kormánytól nyert kinevezés vagy megbízás alapján e rendelet hatályának területén kívül teljesít közszolgálatot, vagy valamely nyilvános számadásra kötelezett magyarországi vállalat tisztviselőjeként e rendelet hatályának területén kívül van alkalmazva, a választójoghoz nem kívántatik, hogy e rendelet hatályának területén lakóhelye legyen, ha megelőzőleg Magyarország területén levő valamely községben lakott, vagy ha valamely belföldi községben illetőséggel bír.

4. §.

Habár a jelen rendeletben megszabott kellékeknek megfelel, nincs választójoga annak,

1. aki a fegyveres erőnek vagy a csendőrségnek tényleges szolgálatában álló tagja, kivéve a szabadságolt viszonyba tartozókat;

2. aki az állami vagy községi rendőrség, folyamrendőrség, vámőrség legénységének tagja, nem értve ide a fegyverviselésre jogosított más polgári alkalmazottakat (pénzügyőr, mező-, erdő-, hegyőr stb.).

5. §.

A választójogból ki van zárva:

1. aki gondnokság alatt áll, valamint akinek kiskorúsága meg van hosszabbítva;

2. az elmebeteg, még akkor is, ha nem áll gondnokság alatt;

3. aki csőd alatt áll;

4. aki közjótékonyaságból vagy közsegélyből él, illetőleg abból élt és attól a naptól, amelyen ily ellátása megszűnt, egy év még el nem telt, ideértve azt is, aki népházban vagy menhelyszerű intézményben ingyen vagy a lakás ellenértékeül nem tekinthető díjért lakik vagy lakott, nem értve ide azonban azt, aki betegsegélyző, baleseti, rokkantsági vagy más efféle pénztárból kap vagy kapott segílyt vagy járandóságot, vagy aki törvényes igény alapján vagy ilyen igény hiányában is elemi csapás vagy háború következtében előállott károsodás okából segílyt kap vagy kapott;

5. akinek gyermeke felett atyai hatalmát hatóság jogerősen megszüntette, azon idő alatt, míg a gyermek másnak gyámsága alatt áll, de legalább az atyai hatalom megszüntetésétől számított két évig;

6. aki, vagy akinek vele közös háztartásban élő házastársa üzleténél vagy foglalkozásánál fogva erkölcsrendészeti ellenőrzés alatt áll;

7. aki nyilvános helyen botrányt okozó részegség miatt két éven belül 50 koronát meghaladó pénzbüntetésre legalább két ízben jogerősen el volt ítélve, ha az utolsó büntetés kiállításától vagy elévülésétől számítva egy év el nem telt;

8. akit büntett vagy szándékosan elkövetett vétség miatt szabadságvesztésbüntetésre ítéltek, az ítélet jogerőre emelkedésétől a szabadságvesztésbüntetés kiállításáig, kivéve, ha a büntetés végrehajtása feltételelesen fel van függesztve, vagy kegyelem útján elengedtetett vagy elévült;

9. akit nyereségvágyból elkövetett büntett vagy vétség miatt jogerősen szabadságvesztésbüntetésre ítélték, valamint az is, akit felségsértés (1878 : V. t.-c. Btk. 126., 127., 130—135. §-ai), az államfő bántalmazása és megsértése (Btk. 139. §., 1913 : XXXIV. t.-c., 1920 : I. t.-c.), hűtlenség (Btk. 142—149. §-ai, 1912 : LXIII. t.-c.), lázadás (Btk. 152—158. §-ai), csoport által elkövetett hatóság elleni erőszak (1914 : XL. t.-c.), kémkedés (Btk. 455. §.), nemkülönben akit az alkotmány, a törvény, a hatóságok és a hatósági közegek elleni izgatás (Btk. 172—174. §-ai, 1912 : LXIII. t.-c. és 1913 : XXXIV. t.-c.), továbbá az állami és társadalmi rend hatályosabb védelméről szóló 1921 : III. t.-c.-ben meghatározott bűncselekmények valamelyike miatt ítélték el jogerősen szabadságvesztésbüntetésre, a kiszabott büntetés kiállásától vagy az elévüléstől számítva vétség esetében öt év alatt, büntett esetében tíz év alatt;

10. akit a közveszélyes munkakerülőkről szóló 1913 : XXI. t.-c. alapján jogerősen szabadságvesztésbüntetésre ítélték, vagy dologházba utaltak, a kiszabott szabadságvesztésbüntetés, vagy dologházi őrizet kiállásától vagy az elévüléstől számítva kihágás esetében öt év alatt, egyéb esetekben tíz év alatt;

11. aki büntett vagy vétség miatt bírói határozat alapján előzetes letartóztatásban vagy vizsgálati fogságban van, továbbá aki szabadságvesztésbüntetését tölti, — ideértve azt is, aki feltételes szabadságon van, — valamint azt is, aki ellen nyereségvágyból elkövetett büntett vagy vétség miatt vádalahelyező határozatot hoztak, vagy főtárgyalást (tárgyalást) tűztek ki;

12. akit a politikai jogok gyakorlatának felfüggesztésére jogerősen elítéltek, az ítéletben megállapított idő alatt;

13. akinek választójogát a képviselőválasztások tárgyában ítélő bíróság felfüggesztette, az ítéletben megállapított idő alatt;

14. akire nézve bírói vagy más közhatóság — törvényes hatáskörében — kétségtelenül megállapította, hogy háború idején (1912 : LXIII. t.-c. 13. és 28. §.) az ellenséghez pártolt és azt kémkedéssel, fegyveres szolgálattal vagy másnemű szolgáltatással támogatta, vagy evégből ellenséges csapathoz csatlakozott, vagy önként ellenséges területre távozott, vagy háború idején az ellenséggel együttérzését akár sajtó útján, akár pedig szóval, iratban, képes ábrázolatban vagy egyébként felismerhetően kifejezésre juttatta;

15. akit katonai (honvéd) büntetőbíróság jogerősen szabadságvesztésbüntetésre ítélt oly bűncselekmény miatt, amely megfelel a jelen §. 9. vagy 14. pontjában megjelölt valamely cselekménynek, még pedig a jelen §. 9. pontja alá eső cselekménynek megfelelő cselekmény miatt történt elítélés esetében a 9. pontban megszabott idő alatt; erre nézve a részleteket a belügyminister az igazságügyministerrel egyetértőleg kiadandó rendeletben szabályozza.

Ha a választójogból a jelen §. 9. és 10. pontja szerint kizáró büntetés kegyelem útján egészen vagy részben elengedtetett, a választójogból való kizárás időtartama a kegyelem keltétől, ha pedig a büntetés végrehajtását feltételesen felfüggesztették, a felfüggesztő ítélet jogerőre emelkedésének napjától kezdődik.

Ha a büntett vagy vétség miatt a politikai jogok gyakorlatának felfüggesztése is ki van mondva, ennek időtartamát a jelen §. 9. és 10. pontjában megszabott időben be kell számítani.

6. §.

Azokról, akiknek választójoguk van, névjegyzéket kell szerkeszteni. Azt, akire nézve az előző §-ban felsorolt valamelyik kivétel vagy kizáró ok forog fenn, szintén fel kell venni a névjegyzékbe, ha közokirat igazolja, hogy a kivétel vagy a kizáró ok a névjegyzék szerkesztésének naptári évében megszűnik.

Választójogát az gyakorolhatja, aki a névjegyzékbe fel van véve.

A választójogot csak személyesen lehet gyakorolni.

Minden választónak egy szavazatra van joga. A névjegyzékbe felvett választó sem gyakorolhatja a választójogot;

1. ha közokirattal igazoltatik, hogy magyar állampolgárságát elvesztette, vagy hogy az előző rendelkezések értelmében a választójogból ki van zárva;

2. ha mint a fegyveres erő vagy a csendőrség tényleges szolgálatában álló tagjának, vagy az állami vagy községi rendőrség, folyamrendőrség, vámőrség legénysége tagjának nincs választójoga, kivéve a fegyveres erő vagy a csendőrség szabadságolt viszonyba tartozó tagjait.

MÁSODIK FEJEZET.

Választhatóság.

7. §.

Nemzetgyűlési képviselővé választható az, akinek a választás időpontjában választójoga van és a jelen fejezetben említett valamely kizáró ok alá nem esik, ha életének 30. évét betöltötte.

Aki az első bekezdésben meghatározott kellékeknek megfelel, választható akkor is, ha a választók névjegyzékébe nincs felvéve.

8. §.

Nem választható nemzetgyűlési képviselővé:

1. aki a magyar állampolgárság megszerzéséről és elvesztéséről szóló 1879 : L. t.-c. 15. és 44. §-a értelmében az országgyűlés tagja nem lehet;

2. aki az összeférhetlenségről szóló 1901 : XXIV. t.-c. 25. §-ának második bekezdése értelmében a kormánynál való tilos közbenjárás miatt a választás időpontjában képviselővé meg nem választható;

3. akit nyereségvágyból elkövetett büntett miatt jogerősen két évet meghaladó szabadságvesztésbüntetésre vagy ennél súlyosabb büntetésre ítélték, vagy akit rágalmazásért vagy izgatásért három ízben jogerősen elítéltek;

4. akit a 3. pont esetén kívül valamely büntett vagy az 5. §. 9. pontjában megjelölt valamely vétség miatt jogerősen szabadságvesztésbüntetésre ítélték, a kiszabott büntetés kiállításától vagy elévülésétől számítva, vétség esetében tíz év alatt, büntett esetében tizenöt év alatt;

5. az a közhivatalnok, tanár, tanító, lelkész vagy ügyvéd, akit hazafiatlan magatartása miatt az illetékes hatóság fegyelmi uton jogerős határozattal állásától elmozdításra (hivatalvesztésre), az ügyvédség elvesztésére ítélte, — a fegyelmi határozat jogerőre emel-

kedésétől számított öt év alatt. Nem vonatkozik ez a rendelkezés azokra, akikre nézve ily határozat a jelen rendelet életbelépése után hozatik, vagy akikre nézve illetékes hatóságuk az ügy újrafelvételét elrendelte.

A jelen §. 3. és 4. pontjának eseteiben az 5. §-nak második és harmadik bekezdésében foglalt rendelkezéseket itt is alkalmazni kell.

9. §.

Nem választható továbbá nemzetgyűlési képviselővé:

1. aki a választás napjának kitűzése és a választás közé eső időben főispán (főpolgármester), kormánybiztos, alispán, főszolgabíró, szolgabíró, gazdasági felügyelő, törvényhatósági joggal felruházott vagy rendezett tanácsú város polgármestere, rendőrkapitánya (főkapitánya, kapitánya) volt abban a választókerületben, amely egészen vagy részben az illető törvényhatóság, járás vagy város területén fekszik;

2. aki az 1. pontban megjelölt időben királyi járásbírósnál vagy királyi törvényszéknél mint ítélőbíró vagy pedig királyi törvényszék mellett működő királyi ügyészségnél mint ennek tagja volt alkalmazva, abban a választókerületben, amely egészen vagy részben az illető királyi járásbíróság vagy királyi törvényszék területén fekszik;

3. a választási vagy szavazatszedő küldöttség elnöke (helyettes elnöke) abban a választókerületben, amelyben a választásnál vagy a szavazatszedésnél közreműködik.

Ha főispán (főpolgármester), vagy a jelen §. 1–3. pontjában említett tisztviseelő képviselőjelöltként való fellépés céljából e rendelet jelen §-ára hivatkozással állásáról lemond s lemondását az annak elfogadására hivatott hatóságnak, ha pedig e hatóság valamely testület, a testület elnökének írásban bejelenti, lemondását e tény alapján fegyelmi és vagyoni felelősségének fenntartása mellett elfogadottnak kell tekinteni.

HARMADIK FEJEZET.

Választókerületek és szavazókörök.

10. §.

A nemzetgyűlési képviselők választása választókerületenkint történik. Minden kerület — kivéve Budapest székesfővárost és az alábbi 2. pontban jelzett újonnan alakítandó kerületet — egy képviselőt választ.

A törvényhozás további rendelkezéséig az 1914: XV. t.-c. alapján megállapított választókerületi beosztás irányadó az alábbi eltérésekkel:

1. Budapest székesfőváros 22 választókerületéből nagyobb kerületek alakíttatnak, amelyek összesen huszonöt képviselőt és tíz pótképviselőt választanak.

2. Az újpesti, rákospalotai, cinkotai és a kispesti választókerületekből, továbbá a ráckevei választókerületnek Csepel községéből, valamint a biai választókerületnek Albertfalva és Budafok községeiből, végül a soroksári választókerületnek Pestszentlőrinc községéből egy választókerület alakíttatik, amely öt képviselőt és három pótképviselőt választ.

3. A vármegyei törvényhatóságok területén fekvő ama csonka választókerületeket, amelyekben az előző nemzetgyűlés céljára történt választói összeírás adatai szerint 2000-nél kevesebb választó van, lehetőleg fenn kell tartani és a szomszédos választókerü-

letekből kiegészíteni akként, hogy a kiegészült választókerületek legalább 2000 választót számláljanak. Ezenfelül az aránytalanul nagy vármegyei választókerületeket ketté lehet osztani.

4. A csonka választókerületek közül azok számára, amelyeknek az 1914:XV. t.-c.-ben megállapított székhelye Magyarországtól elszakított területen fekszik, új választási székhelyet kell kijelölni.

A fenti 1-4. pontban foglalt rendelkezések végrehajtása külön rendelettel történik.

11. §.

A szavazás községenként (szavazókörönként), és pedig Budapest székesfővárosban és a 10. §. 2. pontjában jelzett új kerületben az arányos képviseleti rendszer szerint lajstromos szavazással titkosan, a többi törvényhatósági városban az általános többségi rendszer szerint titkosan, más választókerületekben pedig az általános többségi rendszer szerint nyilvánosan történik.

Az arányos képviseleti rendszer szerint történő választás esetében egy-egy lajstrom ajánlásához 5000 választó aláírása szükséges. Abból az okból, hogy a lajstrom kevesebb jelölt nevét tartalmazza, mint ahány képviselőt a kerület választ, az ajánlott lajstromot visszautasítani nem lehet. Szavazat csakis valamely ajánlott lajstromra adható le; a lajstrom bármilyen változtatása a szavazatot érvénytelené teszi. A betöltendő mandátumok a lajstromokat a rájuk eső szavazatok arányában illetik meg. Az egyes lajstromra eső mandátumok a lajstromon szereplő jelölteket abban a sorrendben illetik meg, amelyben nevük a lajstromon felvétellett. Azok a jelöltek, akik az így megválasztott jelölteket sorrendben követik, pótképviselők lesznek és mint ilyenek abban az esetben, ha a saját lajstromukon megválasztott képviselők megbízása bármely okból megszűnnék, a lajstromon feltüntetett sorrend szerint a rendes képviselők sorába behívandók. Az arányos választás szabályait a fenti elvek keretén belül külön rendelet szabályozza.

Rendszerint minden község (város) egy szavazókört alkot; azokban a községekben (városokban) azonban, ahol az összeírt választók száma az ezret jelentékenyen meghaladja, a belügyminister a szükséghez képest több szavazókört alkothat.

12. §.

A titkos szavazás kötelező.

NEGYEDIK FEJEZET.

A központi választmány és az összeíró küldöttségek.

13. §.

A választók névjegyzékének elkészítése és évenkénti kiigazítása, úgyszintén a képviselőválasztások előkészítése végett minden törvényhatóságban, továbbá minden olyan rendezett tanácsú városban, mely külön választókerületet alkot, vagy amely több rendezett tanácsú városból alakított választókerület székhelye, központi választmányt kell alakítani.

Oly választókerületben, amely kivételesen két vármegyei vagy városi törvényhatóság területéből alakul, a központi választmány tennivalóit a választási székhely szerint illetékes központi választmány látja el.

14. §.

A központi választmány az elökből, továbbá a törvényhatósági bizottságnak, illetőleg a rendezett tanácsú város képviselőtestületének közgyűlése által választott tagokból áll.

A központi választmány elnöke törvényhatóságban a törvényhatóság első tisztviselője, rendezett tanácsú városban a polgármester, több rendezett tanácsú városból alakított választókerületben a kerület székhelyéül szolgáló város polgármestere vagy ezek törvényes helyettesei.

A központi választmány jegyzőjét vagy helyettesét évenként az elnök rendeli ki a törvényhatóság, a rendezett tanácsú város, több rendezett tanácsú városból alakított választókerületben a kerület székhelyéül szolgáló rendezett tanácsú város jegyzői közül. A jegyző ebben a minőségben nem tagja a központi választmánynak.

15. §.

A központi választmányba ott, ahol ennek hatásköre egy választókerületre terjed ki, tizenkét tagot, ott, ahol kettőre, tizennyolcat, ott, ahol háromra, huszonnégyet, ha pedig háromnál több területre terjed ki hatásköre, minden további kerület után még két-két tagot kell választani.

Több rendezett tanácsú városból alakított választókerület központi választmányába az első bekezdésben meghatározott számban választandó tagokból minden város képviselőtestülete egyenlő számú tagot választ. Azt, hogy olyan központi választmányba, amelynek hatásköre két törvényhatóságra terjed ki, az előző bekezdésben meghatározott számban választandó tagokból az érdekelt törvényhatóságok mindegyike hány tagot választson, meghallgatásukkal a belügyminister dönti el.

A választás titkos szavazással szavazólapok útján történik. A központi választmány tagjául megválasztottnak kell tekinteni a jelen §. első, illetőleg második bekezdésében meghatározott számban azokat, akik a leadott szavazatok viszonylagos többségét elnyerték; amennyiben pedig az így megválasztottakon felül vannak olyanok, akikre a leadott szavazatok legalább egy negyedrésze esett, ezen utóbbiak közül, ha a törvényhatósági bizottság által huszonnégyenél több tag volt választandó, legfeljebb négy, minden más esetben pedig legfeljebb kettő, az elnyert szavazatok számának sorrendjében szintén megválasztott tag lesz és mint ilyen, az első bekezdésben meghatározott számú tagon felül a központi választmányba behívandó. Több rendezett tanácsú városból alakított választókerület központi választmányába azonban az egyes rendezett tanácsú városok képviselőtestülete által a második bekezdésben meghatározott számban választandó tagokon felül azok közül, akik a leadott szavazatoknak legalább egynegyed részét elnyerték, minden városból egyet kell a most említett módon megválasztott tagnak tekinteni. A szavazategyenlőség esetében a korban idősebb a megválasztott tag.

A központi választmányba minden választókerületből lehetőleg legalább két tagot kell választani.

16. §.

A központi választmány tagjainak választását a törvényhatósági bizottságnak, illetőleg a rendezett tanácsu város képviselőtestületének közgyűlésen legalább két hónappal előbb kell megtartani, mint amikor a régi választmány megbízása a törvény értelmében lejár. A közgyűlésre szóló meghívóban közölni kell, hogy a közgyűlés tárgyaül a központi választmány tagjainak választása ki van tűzve. Több rendezett tanácsú városból alakított választókerületben a választás megtartása iránt az egyes városokat a választókerület székhelyéül szolgáló város polgármestere keresi meg, aki a választás eredményéről a választmány megalakítása végett értesíteni kell.

A központi választmány tagjává csak az választható, aki a megválaszthatóságból a 20. §. harmadik bekezdése szerint nincs kizárva és vagy az illető törvényhatóság (rendezett tanácsu város) területén valamely képviselőválasztókerület választóinak névjegyzékébe fel van véve, vagy az illető törvényhatóság bizottságának tagja.

A megbízás január hó 1. napjától számított három naptári évre szól.

A választásról a tagokat jegyzőkönyvi kivonaton értesíteni kell. Az, aki a választást el nem fogadja, köteles ezt az elnöknek az értesítéstől számított nyolc nap alatt bejelenteni.

Annak a helyébe, aki a taggáválasztást el nem fogadta, lemondott, tagságát elvesztette (20. §. harmadik bekezdése) vagy meghalt, a legközelebbi közgyűlésen új tagot kell választani.

A törvényhatósági bizottság (városi képviselőtestület) közgyűlésének azon határozata ellen, amellyel a központi választmány tagjait megválasztja, közigazgatási bíróság előtti eljárásnak van helye. A közigazgatási bíróság a panaszt soron kívül, sürgősen intézi el.

17. §.

A központi választmány elnöke és helyettes elnöke, tagjai, jegyzője és helyettes jegyzője működésük megkezdése előtt a következő esküt (fogadalmat) teszik le:

„Esküszöm (ünnepélyesen fogadom), hogy a központi választmányra (a központi választmány elnökére, jegyzőjére) ruházott tennivalókban híven, részrehajlás nélkül, lelkiismeretesen járok el. Isten engem úgy segítjen!” (Fogadalom esetén az utolsó mondat elmarad.)

A központi választmány elnöke az esküt (fogadalmat) a törvényhatósági bizottság, illetőleg a városi képviselőtestület közgyűlésében, a helyettes elnök ugyanitt vagy a központi választmány előtt teszi le. A tagok az esküt vagy annak a közgyűlésnek színe előtt teszik le, amelyen megválasztottak, vagy a választmány vagy elnök előtt. A jegyző és helyettes jegyző az elnök előtt teszi le az esküdt (fogadalmát). Az elnök az eskü (fogadalom) letételéről jegyzőkönyvet vesz fel.

Aki közvetlenül előzőleg elnöke, helyettes elnöke, tagja, jegyzője vagy helyettes jegyzője volt a központi választmánynak s mint ilyen az esküt letette, azt újból letenni nem tartozik.

18. §.

A központi választmány hivatalos nyelve a magyar.

A központi választmány a szükséghez képest tartja üléseit.

Az ülések első napjáról az elnök a tagokat külön meghívó útján értesíti. A meghívót legalább három nappal az ülések megkezdése előtt kell elküldeni és a törvényhatóság székházán (városházán) való kifüggesztés útján közzétenni. Rendkívül sürgős esetekben az elnöknek jogában áll a központi választmányt haladéktalanul összehívni.

Az általános képviselőválasztások alkalmával a központi választmány a szükséghez képest naponként ülésezik.

19. §.

A törvényhatósági bizottság közgyűlése elhatározhatja, hogy a központi választmány az ideiglenes névjegyzék összeállítását és az ellene benyújtott felszólalások és észrevételek tárgyalását szükség esetében több osztályban végezze. Évéből a törvényhatósági bizottság közgyűlése a központi választmány tagjai közül a szükséges számban kijelöli azokat, akik az osztályokban a központi választmány elnökén és helyettesén kívül az elnöki tennivalókat végzik. Osztályelnökül lehetőleg oly tagot kell kijelölni, aki egyszerűen törvényhatósági tisztviselő.

A központi választmány tagjait az osztályokba maga a választmány sorozza be, még pedig úgy, hogy egy-egy osztály az elnökön kívül legalább négy tagból álljon és hogy lehetőleg minden osztálynak legyen legalább egy tagja mindazokból a választókerületekből, amelyeknek névjegyzékét tárgyalja.

Az osztályok részére a jegyzőket a szükséges számban a központi választmány elnöke rendeli ki a törvényhatóság jegyzői közül.

20. §.

A központi választmány ülései nyilvánosak.

Érvényes határozat hozatalára az elnökön felül legalább hat tagnak jelenléte szükséges.

Aki egy féléven át egy ülésen sem jelent meg és elmaradását minden alkalommal kélsen nem igazolta, elveszti választmányi tagságát és a legközelebbi tagválasztásnál újra meg nem választható.

A központi választmány viszonylagos szótöbbséggel dönt.

A szavazatok egyenlő megoszlása esetében az elnök dönt, aki különben nem szavaz.

A központi választmány minden üléséről, a jelenlevők nevének felsorolása mellett jegyzőkönyvet kell felvenni, amelyet az elnök és két jelenvolt tag hitelesít. A jegyzőkönyvet a törvényhatóság (rendezett tanácsú város) levéltárában kell elhelyezni és róla három nap alatt hiteles másolatot kell a belügyministerhez felterjeszteni.

A központi választmány a belügyministerrel, más közigazgatási hatóságokkal, a bíróságokkal, továbbá hivatalokkal és magánosokkal közvetlenül érintkezik.

21. §.

A központi választmánynak a választójogot érintő határozatai ellen közigazgatási bíróság előtti eljárásnak van helye. A központi választmánynak egyéb határozatai a határozat hozatalát követő tizenöt nap alatt törvényszerűség szempontjából a belügyminiszterhez fellebbezhetők.

A belügyminister a választójogi szabályokba ütköző határozatot akár hivatalból, akár fellebbezés alapján a fellebbezési határidő lejárta előtt is megsemmisítheti és amennyiben intézkedés tétele szükséges, új határozat hozatalát rendelheti el. Ha azonban a központi választmány valamely határidő vagy határnap kitűzésében az érintett szabályokat helytelenül alkalmazta és az idő rövidsége az új határozat hozatalát kizárja: a belügyminister ebben a kérdésben érdemileg intézkedik.

22. §.

A központi választmány minden évben január 5. napjáig minden község (szavazókör) részére egy vagy több összeíró küldöttséget alakít. Kivételesen több szavazókörben is ugyanarra a küldöttségre lehte bízni az összeírást.

Ha ugyanegy szavazókörben több összeíró küldöttség működik, a központi választmány mindegyik küldöttség működési körét tüzetesen megállapítja.

A központi választmány megállapítja, hogy az összeíró küldöttség minden szavazókörben mely helyen vagy helyeken fog megjelenni.

23. §.

Az összeíró küldöttség három rendes és egy póttagból áll.

A községi vagy körjegyző a hivatali működésének területén levő szavazókörben vagy szavazókörökben az összeíró küldöttségek vagy küldöttségeknek állásánál fogva rendes tagja.

Az összeíró küldöttség többi tagjait a központi választmány választja. Megválasztani csak azt lehet, aki az illető törvényhatóság (rendezett tanácsú város) területén valamely választókerületben a választók névjegyzékébe fel van véve.

Az összeíró küldöttség elnökét és helyettesét a küldöttség rendes tagjai közül a központi választmány jelöli ki.

Az összeíró küldöttség elnökét és a többi tagjait megválasztásukról írásban értesíteni kell.

24. §.

Az összeíró küldöttség elnöke és többi tagjai működésük megkezdése előtt a következő esküt (fogadalmat) teszik le:

„Esküszöm (ünnepélyesen fogadom), hogy az összeíró küldöttségre ruházott összes tennivalókban hiven, részrehajlás nélkül, lelkiismeretesen járok el. Isten engem úgy segéljen.“ (Fogadalom esetében az utolsó mondat elmarad.)

Az esküt (fogadalmat) a központi választmány elnöke előtt kell letenni; vármegyékben az eskü (fogadalom) a lakóhely szerint illetékes főszolgabíró vagy a rendezett tanácsú város polgármestere előtt is letételhető. Az eskü (fogadalom) letételéről jegyzőkönyvet

kell készíteni, amelyet a fősolgabíró (polgármester) felterjeszt a központi választmány elnökéhez.

ÖTÖDIK FEJEZET.

A választók névjegyzéke.

25. §.

A választók névjegyzékét községek szerint, ha pedig a község több szavazókörből áll, szavazókörök szerint kell szerkeszteni.

A névjegyzéknek tartalmaznia kell a választó családi és utónevét, továbbá — ha megállapítható — születésének helyét és évét, végül állását (foglalkozását), lakóhelyét és választói jogcímét. Ha a választó több jogcímnek felel meg, a névjegyzéknek valamely igazolt jogcímet tartalmaznia kell.

A névjegyzék mintáját a belügyminister rendelettel állapítja meg.

26. §.

A névjegyzék állandó és azt a jelen rendelet életbelépte után a belügyminister által megállapítandó határidők szemelőttartásával azonnal hivatalból kell elkészíteni.

Az elsőizben összeállított névjegyzék az 1922-ik és az 1923-ik naptári évre érvényes.

Az 1923. évi január hó 1-től kezdve a névjegyzéket évenként az alábbi rendelkezéseknek megfelelően ki kell igazítani.

27. §.

Az e rendelet alapján elsőizben történő összeírás alkalmával minden férfi, aki 23-ik életévét betöltötte és minden nő, aki 29-ik évét betöltötte, az összeírás előkészítése céljára vallomást tartozik szolgáltatni azokról az adatokról, amelyek annak megállapítására szükségesek, vajjon van-e választójoga. (Kötelező vallomásslolgáltatás). A névjegyzékek évenkénti kiigazítása céljára pedig vallomást szolgáltathat mindenki, aki a választók érvényben lévő névjegyzékében felvéve nincs, magát azonban választójogosultnak tartja. (Részleges vallomásslolgáltatás.)

A vallomást — az e rendelet alapján elsőizben történő összeírással kapcsolatos kötelező vallomásslolgáltatás kivételével — a január hó 1-ső napján fennálló állapotnak megfelelően, január hó 1—10. napjain kell szolgáltatni.

Azt, hogy e rendelet alapján első izben történő összeírással kapcsolatos kötelező vallomásslolgáltatás mely időpontban fennálló állapotnak megfelelően és mely napokon történik, a belügyminister rendelettel állapítja meg.

A vallomást mindenki rendes lakóhelyén köteles szolgáltatni.

A vallomást hivatalos egyéni számlálólapon kell szolgáltatni. A számlálólapnak kérdést kell tartalmaznia a választójog megállapításához szükséges személyi adatokról (családi és utónév, születési hely és év, állás vagy foglalkozás, lakóhely), továbbá a választói jogcímeik fennforgására nézve.

A belügyminister a magyar királyi központi statisztikai hivatal útján minden községi (kör-) jegyzőnek (városi tanácsnak) idejekorán megfelelő számban számlálólapot küld. A számlálólapok kiosztásáról és összegyűjtéséről a községi (kör-) jegyző (kijelölt városi tisztviselő) gondoskodik.

A számlálólapot sajátkezűleg kell kitölteni és a vallomás helyességét sajátkezű aláírással kell megerősíteni. A számlálólap a magyar államnyelven felül más oly hazai élőnyelven is kitölthető, amelyet az illető helyen tömegesen használnak.

Azok helyett, akik a számlálólapot testi fogyatkozás miatt vagy más okból sajátkezűleg kitölteni és aláírni nem képesek, valamint távollévők helyett is, a számlálólapot, az illető egyén viszonyait ismerő hozzátartozója, munkaadója, alkalmazottja vagy szomszédja is kitöltheti. Ez esetben azonban a számlálólapot aláírni és az illető egyénhez való viszonyát, valamint a számlálólap sajátkezű kitöltésének és aláírásának akadályát feltüntetni tartozik. A városokban a számlálólapok kiosztásáról és beszedéséről a városi tanács gondoskodik, ellenben községekben az összeíró küldöttség tagjai házról-házra járva töltetik ki azokat.

Aki a kötelező vallomásnál a megszabott időben és módon nem szolgáltat vallomást azokról az adatokról, amelyek annak megállapítására szükségesek, vajjon van-e választójoga — vagy az adatok szolgáltatását megtagadja vagy felhívás ellenére alapos ok nélkül elmulasztja, — amennyiben a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik — kihágást követ el és 1000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. E kihágás miatt az eljárás a királyi járásbíróság hatáskörébe tartozik.

Aki pedig a vallomásban akár a saját személyére, akár másra nézve tudva valótlan adatot szolgáltat, az erre nézve fennálló külön rendelkezések szerint büntetendő.

28. §.

Az összeíró küldöttség január hóban ülést tart s tagjai között a község (város) egyes részeit a névjegyzék előkészítésével járó tennivalók elvégzése céljából felosztja.

Az összeírás előkészítését február hó végéig be kell fejezni és a számlálólapokat a rendelkezésre álló hivatalos adatokkal, továbbá első ízben a választóknak az 1918. évre érvényes névjegyzékével, később pedig mind az 1918. évre érvényes, mind a legutolsó névjegyzékkel együtt az összeíró küldöttség rendelkezésére kell bocsátani.

29. §.

Aki az elemi népiskola negyedik osztályát, illetőleg hatodik osztályát sikeresen elvégezte vagy ezzel a választójog szempontjából egyenlő értékű iskolát vagy tanfolyamot végzett el, ha az említett osztály, iskola vagy tanfolyam sikeres elvégzéséről szóló eredeti vagy hiteles másolatban kiállított bizonyítvánnyal nem rendelkezik, a bizonyítvány beszerzését a központi választmánytól kérheti. A kérelemben a kérelmező személyi adatain felül meg kell jelölni, hogy az illető osztály, iskola vagy tanfolyam elvégzése, mely iskolában és legalább hozzávetőleg mikor történt. A kérelmet a községi előjáróság (városi hatóság) útján is elő lehet terjeszteni.

A központi választmány az érdekelt kérelmére beszerzett bizonyítványt az összeírás előkészítésénél leendő felhasználás céljára a községi (kör-) jegyzőnek (városi tanácsnak) küldi meg.

A jelen rendelet alapján első ízben történő összeírás alkalmával az elemi népiskola negyedik osztályának sikeres elvégzésére nézve a számlálólapon tett vallomást valónak kell tekinteni mindaddig, amíg az 1920. évi népszámlálás alapján a m. kir. központi statisztikai hivatal részéről választókerületenkint és községenként a választók összeírása céljából rendelkezésre bocsátandó adatokból emek az elenkezője nem vélemezhető. Aki-nek az összeíraskor egyfelől s a népszámlálaskor másfelől e részben tett nyilatkozata egymástól érdemben eltér, az jogcímét igazolni tartozik.

30. §.

Az összeíró küldöttség működésének kezdő napját legkésőbb március hó 10. napjára a küldöttség elnöke tűzi ki és mind a kitűzött napot, mind azt, hogy a küldöttség, mely helyiségben fog működni, legalább nyole nappal a küldöttség működésének megkezdése előtt a községi előjáróság, illetőleg a város polgármestere útján a szokásos módon (megfelelő számú falragaszon, községekben esetleg dobszóval) kihirdeti. A hirdetésnek tartalmaznia kell azt a figyelmeztetést, hogy az összeírás hivatalból történik, azonban választójogának igazolása végett a küldöttség előtt bárki megjelenhet, idézésre pedig mindenki megjelenni és felhívásra vonatkozó okiratait felmutatni köteles.

Ha a küldöttség elháríthatatlan akadály miatt a kitűzött napon működését meg nem kezdhetné, az elnök ezt, valamint a kitűzött új határnapot az első bekezdésben említett módon közhírré teszi. Az új határnapot lehetőleg akként kell kitűzni, hogy a közhírétételől a működés megkezdéséig legalább 3 napi időköz legyen.

31. §.

Az összeíró küldöttség eljárása nyilvános.

Az összeíró küldöttség ülésein az elnökön kívül legalább még egy tag jelenléte szükséges.

A községi előjárók közül azok, akiket az összeíró küldöttség erre felhív, az összeírásnál megjelenni és a szükséges felvilágosítást megadni kötelesek.

Az összeíró küldöttség hivatalból vizsgálja, kik felelnek meg a választójoghoz megkívánt kellékeknek. Méhánylást érdemlő esetekben az összeíró küldöttség egyes hivatalos adatok megszerzése iránt a fél helyett hivatalból is intézkedhetik.

A küldöttség hivatalból köteles a névjegyzék tervezetbe felvenni mindazokat, akik akár hivatalból rendelkezésre álló, akár hivatalból kinyomozott vagy egyébként tudomására jutott adatok szerint a választójoghoz megkívánt kellékeknek megfelelnek. Azt, aki e kellékeknek mefelel, a névjegyzék tervezetbe tekintet nélkül kívánságára fel kell venni.

Azt, aki a küldöttség előtt választójogának igazolása végett személyesen megjelent, a jelentkezés sorrendjében meg kell hallgatni. Idézésre a küldöttség előtt mindenki köteles megjelenni és felhívásra vonatkozó okiratait bemutatni.

Arra, aki a küldöttség előtt idézésre alapos ok nélkül meg nem jelenik, a küldöttség elnöke 500 koronáig terjedhető pénzbírságot szabhat, Fredményrelesség esetében a pénz-

bírság ismételtén kiszabható. Erre a jogkövetkezményre a megidézett az idézésben figyelmeztetni kell. A küldöttség elnökének pénzbírságot megállapító határozata ellen felebbezésnek van helye a központi választmányhoz.

32. §.

A névjegyzék tervezetébe azt kell felvenni, akire nézve a választójoghoz megkívánt kellékek az összeírás időpontjában megvannak.

Életkor tekintetében a névjegyzék tervezetébe való felvételhez elég, ha a felveendő férfi huszonnegyedik életévét, a felveendő nő pedig harmincadik életévét még abban a naptári évben betölti, amelyben az összeírás történik. Azokat, akik egyetemet, vagy más főiskolát végeztek, úgyszintén azokat a férfiakat is, akik az arany, ezüst vagy bronz vitézségi érmet, vagy a Károly-csapatkeresztet elnyerték, a névjegyzék tervezetébe tekintet nélkül életkorukra fel kell venni.

A választót csak egy névjegyzékbe szabad felvenni és pedig annak a községnek (szavazókörnek) névjegyzékébe, ahol a választónak az összeíráskor rendes lakóhelye van.

Azt, aki a magyar kormánytól nyert kinevezés vagy megbízás alapján e rendelet hatályának területén kívül teljesít közszolgálatot, vagy valamely nyilvános számadásra kötelezett magyarországi vállalat tisztviselőjeként e rendelet hatályának területén kívül van alkalmazva, annak a községnek (szavazókörnek) névjegyzékébe kell felvenni, amelyben kinevezése vagy megbízása (alkalmazása) előtt utoljára lakott, vagy amelyben adót fizet, vagy kívánatára Budapest széksővárosnak általa megjelölt valamely szavazóköreinek névjegyzékébe.

33. §.

Ha az összeíró küldöttségnek rendelkezésére álló hivatalos adatok azt tüntetik fel, hogy valaki valamely választói jogcímnek megfelel és a küldöttség az illetőnek a névjegyzék tervezetébe való felvételét általa tartott nyomozás vagy egyébként tudomására jutott adat alapján mégis mellőzi, az ilyképen mellőzöttekről a küldöttség külön összeállítást szerkeszt, amelynek megfelelő rovatában a mellőzés indokát röviden meg kell jelölni.

Ha a küldöttség oly választót vesz fel a névjegyzék tervezetébe, aki a rendelkezésre álló adatok szerint az előző évben más község, illetőleg szavazóköri névjegyzékébe volt jogerősen felvéve, ezt a körülményt a névjegyzék jegyzet rovatában feltünteti.

A névjegyzék tervezetébe való felvételt az 5. §-ban felsorolt valamely kizáró ok miatt csak abban az esetben lehet mellőzni, ha a kizáró ok alapjául szolgáló körülmény az illetékes hatóság értesítésével, vagy eredeti vagy hivatalos másolatban kiállított határozatával, vagy valamely hivatalosan vezetett nyilvántartás adataival igazolva van.

Elmebetegség okából a névjegyzék tervezetébe való felvételt csak abban az esetben lehet mellőzni, ha azt gondonkság alá helyező ítélet vagy hatósági orvos bizonyítványa megállapítja.

34. §.

Az összeíró küldöttség a névjegyzék kiigazítása alkalmával a névjegyzékbe felvettek közül kihagyja azt, aki akár hivatalból rendelkezésre álló, akár hivatalból kinyomozott vagy egyébként tudomására jutott adat szerint:

1. választójogát elvesztette; vagy
2. tévesen volt a névjegyzékbe felvéve; vagy
3. elköltözött más szavazókörbe vagy községbe; vagy
4. meghalt.

Ki kell hagyni a névjegyzék tervezetéből azt is, akire nézve a 4. §-ban felsorolt valamely kivétel, vagy az 5. §-ban felsorolt valamely kizáró ok következett be és a kizáró ok alapján szolgáló körülmények az előző §-ban foglalt rendelkezéseknek megfelelően vannak igazolva, illetőleg megállapítva.

Azokat, akik a küldöttség rendelkezésére álló hivatalos adatok szerint valamely választói jogcímnek megfelelnek, ha a küldöttség az általa megtartott nyomozás, vagy egyébként tudomására jutott adat alapján a névjegyzék tervezetéből őket mégis kihagyja, a mellőzés indokolásának feltüntetésével a 33. §. első bekezdésében említett összeállításba felvenni köteles.

35. §.

Az összeíró küldöttség minden községről, ha pedig a község több szavazókörre oszlik, minden szavazókörrel külön példányban, lehetőleg betűrendben készíti el a névjegyzék tervezetét.

A névjegyzék kiigazítása alkalmával az újonnan felvetteknél az újonnan történt felvételt a névjegyzék tervezetének jegyzetrovatában fel kell tüntetni. Egyszersmind fel kell tüntetni az érvényben levő névjegyzék jegyzetrovatában azoknak a kihagyását, akiket az ideiglenes új névjegyzék tervezetében nem vettek fel.

A névjegyzék tervezetét — még pedig a kiigazításkor az érvényben lévő névjegyzéknek az előbbi bekezdés szerint jegyzetekkel ellátott példányával együtt — köteles a küldöttség működésének befejezése után, az összeírásban résztvett tagok aláírásával ellátva a központi választmánynak oly időben megküldeni, hogy a központi választmány átvizsgálásukat a 36. §-ban megállapított időben megkezdhesse. Egyidejűleg köteles a küldöttség megküldeni a központi választmánynak a 33. és 34. §-okban említett összeállítást is.

36. §.

A központi választmány a névjegyzékek tervezetét április 15. napjától kezdve naponként folytatólag tartott üléseiben vizsgálat alá veszi, a hivatalos adatokból vagy egyébként szerzett tudomása alapján módosítja és ez alapon összeállítja az ideiglenes névjegyzéket. Különös figyelmet fordít ez alkalommal a központi választmány arra, hogy oly választó, aki a névjegyzék tervezetének jegyzet rovatában foglalt feljegyzés szerint az előző évben más község, illetőleg szavazókör ily jegyzékébe volt felvéve, ezen utóbbi névjegyzékből indokolt esetben kihagyassék.

A központi választmány, amennyiben a rendelkezésre álló adatok engedik, az összeírás óta időközben történt változásokat is figyelembe venni köteles.

A központi választmány az ideiglenes névjegyzéket minden választókerületre nézve a 35. §. első bekezdésének megfelelően, de szoros betűrendben két-két példányban állítja össze.

Egyszersmind a kihagyottakról ugyanilyen módon két példányban külön jegyzéket állít össze. (Kihagyottak jegyzéke.)

Mind az ideiglenes névjegyzéket, mind a kihagyottak jegyzékét a központi választmány elnöke és jegyzője névalírással hitelesítik.

A munkálatok befejezésével a központi választmány a választókerület összes ideiglenes névjegyzékeinek, továbbá a kihagyottak jegyzékeinek egy példányát a választókerület székhelyéül szolgáló város polgármesteréhez vagy község előljáróságához, az ideiglenes névjegyzéknek, továbbá a kihagyottak jegyzékének az egyes városok és községek választóira vonatkozó részét pedig az illető városhoz vagy községhez küldi meg. Együttal köteles mindazokat, akik az érvényben lévő névjegyzékben előfordulnak vagy az új névjegyzék tervezetébe felvételtek, az új ideiglenes névjegyzékből azonban kihagyottak, a kihagyásról, az oknak megjelölésével postai úton közvetlenül értesíteni.

A központi választmány egyidejűleg és legkésőbb májushó 1. napjáig a magyar államnnyelven és a szükséghez képest a kerületben tömegesen használt más hazai élőnyelven is hirdetményt bocsát ki, amelyben közhírré teszi, hogy az ideiglenes névjegyzék hol és mely időben lesz közszemlére kitéve, továbbá, hogy a névjegyzék ellen felszólalásnak és a felszólalás ellen észrevételének van helye, végre hogy a felszólalások és az észrevételek hol és mennyi idő alatt nyújthatók be.

Ezt a hirdetményt azokon a helyeken, ahol az ideiglenes névjegyzéket közszemlére kell kitenni, a községi előljáróság, illetőleg a város polgármestere köteles a szokásos módon közzétenni.

37. §.

A választókerület összes választóinak ideiglenes névjegyzékét a kihagyottak jegyzékével együtt a községben, illetőleg a választókerület székhelyén, az egyes városok és községek választóinak ideiglenes névjegyzékét pedig ugyancsak a kihagyottak névjegyzékével együtt, az illető rendezett tanácsu városban vagy községben május hó 16. napjától június hó 14. napjáig bezárólag közszemlére kell kitenni.

A közszemlére kitétel a városházán vagy község-házán, Budapest székesfővárosban pedig ezenfelül az egy-egy közigazgatási kerületbe tartozó választókra nézve a kerületi előljáróságnál is, naponkint reggel 8 órától déli 12 óráig történik.

Ezen idő alatt a névjegyzéket, továbbá a kihagyottak jegyzékét a községi előljáróság (tanács, kerületi előljáróság) tagjának vagy megbízottjának jelenlétében mindenki megtekintheti és köznapokon délután 2 órától 6 óráig lemásolhatja.

38. §.

Az ideiglenes névjegyzék ellen saját személyét, illetőleg mindenki felszólalhat.

Ezenkívül annak, aki az ideiglenes névjegyzékbe fel van véve, jogában áll abban a választókerületben, amelynek választójaként felvételtek, a névjegyzékbe történt bármely felvétel vagy kihagyás miatt felszólalni.

A felszólalások május hó 16. napjától ugyane hónap 30. napjáig bezárólag írásban nyújthatók be.

A felszólaló köteles felszólalását indokolni és mellékelni, illetőleg bemutatni azokat az okirati bizonyítékokat, amelyeknek megszerzése az egyesnek módjában állhat; azokra

a bizonyítékokra pedig, amelyeknek megszerzése az egyesnek nem állhat módjában, akként köteles felszólalásában utalni, hogy azok feltalálhatók vagy beszerezhetők legyenek.

Annak, aki fel akar szólni, minden hatóság, közhivatal, közhivatalnok, lelkész, nyilvános jellegű intézmény, egyesület, alapítvány és nyilvános számadásra kötelezett vállalat köteles haladéktalanul rendelkezésére bocsátani mindazokat az adatokat, amelyek a felszólalásban felhozottak bizonyítására szükségesek.

A felszólalás olyan változásra is alapítható, amely az összeírás óta állott elő. A felszólalásban új bizonyíték is felhozható.

A felszólalást a központi választmányhoz kell intézni és városokban a polgármesternél, Budapesten a kerületi előjáráságnál, községekben a községi (kör-) jegyzőnél kell benyújtani.

A felszólalónak, amennyiben kívánja, a felszólalás átvételéről elismervényt kell adni.

A felszólalásokat benyújtásuktól kezdve június hó 14. napjáig bezárólag a 37. §-ban megszabott órákban és helyen naponként közszemlére kell kitenni és azokat ugyanazon §. rendelkezéseit szerint le lehet másolni.

39. §.

A felszólalásokra mindazok, akiket a 37. §. szerint a felszólalás joga megillet, május hó 16. napjától június 14. napjáig bezárólag írásban észrevételeket nyújthatnak be.

Az észrevételt a 38. §-nak megfelelően kell benyújtani.

A felszólalásokat és az észrevételeket érkezésük sorrendjében külön e célra nyitott iktatókönyvbe kell beiktatni és a határidő leteltével az iktatókönyvvel, az ideiglenes névjegyzékkel, valamint a kihagyottak és elutasítottak jegyzékével együtt a központi választmánynak azonnal meg kell küldeni.

Ha a törvényes határidőben felszólalást nem nyújtottak be, ezt a központi választmányoknak be kell jelenteni.

40. §.

A felszólalások és az észrevételek felett a központi választmány július hó 31. napjáig köteles határozni. A határozatot indokolni kell és az indokokkal együtt jegyzőkönyvbe kell foglalni.

Azt a felszólalást vagy észrevételt, amely a 83. §. illetőleg a 39. §. rendelkezéseinek nem felel meg, a központi választmány érdemleges tárgyalás nélkül visszautasítja.

A központi választmány első ülésére szóló meghívóban közölni kell azt a sorrendet, amelyben a központi választmány az egyes választókerületek, szavazóköri és a hozzájuk tartozó községek névjegyzékai ellen benyújtott felszólalásokat és az ezekre tett észrevételeket tárgyalni fogja.

A sorrendet megállapító határozatot az ülést megelőző napon a törvényhatóság (rendezett tanácsú város) székházán is ki kell függeszteni.

41. §.

A központi választmánynak a felszólalásokra és az észrevételekre vonatkozó határozatait, ideértve a 40. §. alapján hozott visszautasító határozatokat is, az ideiglenes név-

jegyzékben észlelt hiányokra és helyesbítésekre vonatkozó összes határozatokkal együtt, augusztus hó 1. napjától 15. napjáig bezárólag a központi választmány székhelyén a törvényhatóság (rendezett tanácsú város) székházánál, valamint az egyes városok és községek ideiglenes névjegyzékére vonatkozó határozatokat az illető rendezett tanácsú városban, nagyközségben vagy körjegyzői székhelyen a 37. §-ban megszabott órákban naponként közszemlére kell kitenni.

Annak, aki saját személyét illetőleg szólalt fel, az elutasító határozatot kézbesíteni kell.

Ezenkívül az oly határozatot, amely az ideiglenes névjegyzékbe felvettnek törlését rendelte el, kézbesíteni kell annak, akinek választójogára a határozat vonatkozik.

42. §.

A központi választmánynak a felszólalásokra és az észrevételekre vonatkozó határozatai ellen a közigazgatási bírósághoz panasznak van helye. A panasz joga azt illeti meg, akinek felszólalása vagy észrevétele felett a központi választmány határozatot hozott, végül mindenkit, aki az illető választókerület ideiglenes névjegyzékébe fel van véve. Az, akinek a 41. §. szerint a határozat kézbesítettett, a kézbesítést követő 15 nap alatt panaszát a központi választmány elnökénél írásban nyújthatja be. A panaszban új okirati bizonyítékok is felhozhatók, időközben történt változásokra azonban a panasz nem alapítható. Minden panasz csak egy személyre vonatkozhatik.

A központi választmány a panaszokra és a bizonyítékokra megteheti észrevételeit és az összes panaszokat együttesen a reájuk vonatkozó iratok és saját észrevételei kíséretében szeptember hó 1. napjáig felterjeszti a közigazgatási bírósághoz.

Az, akinek a 41. §-ban említett határozat oly időben kézbesítettett, hogy a panasz benyújtására engedett határidő reá nézve augusztus hó 31. napja után jár le, a panaszt a kézbesítést követő tizenöt nap alatt, legkésőbb azonban október hó 15. napjáig még benyújthatja. Az ily panaszt a központi választmány a közigazgatási bírósághoz haladéktalanul felterjeszti.

43. §.

A központi választmány azt, aki a magyar állampolgárságot elvesztette, valamint azt is, akire nézve a 4. §-ban felsorolt valamelyik kivétel vagy az 5. §-ban felsorolt valamelyik kizáró ok felmerül, az ideiglenes névjegyzékből október hó 15. napjáig hivatalból törli; egyébként azonban az ideiglenes névjegyzéken a közszemlére kitételtől kezdve hivatalból nem változtathat.

A központi választmány annak, akit az előző bekezdés értelmében hivatalból törölt a névjegyzékből, határozatát azonnal kézbesítetteti. A határozat ellen a közigazgatási bírósághoz panasznak van helye, amelyet a kézbesítést követő 15 nap alatt, legkésőbb azonban november hó 15. napjáig be kell nyújtani a központi választmány elnökénél. A központi választmány a panaszt a közigazgatási bírósághoz haladéktalanul felterjeszti.

44. §.

A központi választmánynak a választójogot érintő határozatai ellen benyújtott panaszok felett a közigazgatási bíróság az általános közigazgatási osztályból alakított három-

tagú tanácsban határoz. A tanács tagjai közül legalább egynek bírói képesítése legyen. A szükséghez képest több tanács alakítható.

Az ügyek elintézése nyilvános előadással és rendszerint az iratok alapján, a felek meghallgatása nélkül történik. Ha azonban a bíróság az ügy tisztázása érdekében szükségesnek tartja, szóbeli és közvetlen tárgyalás tartását rendelheti el.

A közigazgatási bíróság szükség esetében az iratok kiegészítését és a tényállás bővebb felderítését is elrendelheti.

Egyebekben ezen ügyek elintézésének módját a ministerium által megállapított ügyrend határozza meg.

A közigazgatási bíróság december hó 1. napjáig a panaszokat érdemlegesen elintézni és az ügyiratokat a központi választmányhoz visszaküldeni köteles.

45. §.

Ha a központi választmánynak a felszólalásokra és az észrevételekre vonatkozó határozatai ellen a 42. §. értelmében panaszt senki sem nyújtott be és a központi választmánya 43. §. értelmében a megengedett határidő lejártáig törlést nem fogadosított, vagy fogadosított ugyan, de a törlés ellen panaszt senki sem nyújtott be, vagy ha a közigazgatási bíróság az illető névjegyzékre vonatkozó összes panaszokat érdemlegesen elintézte: a névjegyzék véglegessé válik.

A központi választmány a végleges névjegyzéket a 35. §-nak megfelelően, de szoros betűrendben és minden választót sorszámmal ellátva, annyi példányban állítja össze, amennyire a 46. §-ban foglaltak szerint szükség van.

A végleges névjegyzék összes hiteles példányait az elnök és a jegyző aláírják és azok hű és gondos kiállításáért személyesen felelősek.

46. §.

A végleges névjegyzék egy példányát a belügyministerhez kell felterjeszteni, két példányt a törvényhatóság, illetőleg a rendezett tanácsú város levéltárában kell elhelyezni, egy példány megfelelő részeit az érdekelt városoknak és községeknek, Budapesten az illető kerületi előljáróságnak kell megküldeni.

A választókerület székhelye szerint illetékes királyi közigazgatónál, ha pedig több ilyen van, ezek mindegyikénél egy-egy példányt kell elhelyezni.

A kir. közigazgató az őrizetére bizott példányt díjtalanul veszi hivatalos őrizet alá és az érvényességi időt követő naptári év leteltével megsemmisítheti. Az 1918. évre érvényes névjegyzéket nem szabad megsemmisíteni.

A központi választmány a végleges névjegyzéket évenként december hó 31. napjáig köteles a most megjelölt helyekre eljuttatni.

47. §.

A végleges névjegyzék a kiigazítás évét közvetlenül követő naptári évre érvényes.

Ugyanazon képviselőválasztásnál, ideértve a pótválasztást is, az egész választás alatt azt a névjegyzéket kell használni, amelynek alapján a választás megkezdődött, habár az az év, amelyre ez a névjegyzék érvényes volt, időközben le is járt.

48. §.

A névjegyzékre vonatkozó összes kivonatokat, bizonyítványokat és egyéb okiratokat bélyegmentesen és — amennyiben a törvény másként nem rendelkezik — díjtalanul kell kiállítani.

A névjegyzékre vonatkozó beadványok bélyegmentesek.

A végleges névjegyzéknek az érdekelt városok és községek részére megküldött példányát bárki megtekintheti, lemásolhatja, vagy lemásoltathatja és erre városokban a polgármester, Budapesten a kerületi előljáróság, községekben az előljáróság kívánatra köteles módot nyújtani.

A végleges névjegyzéknek a törvényhatóság (rendezett tanácsú város) levéltárában őrzött példányairól teljes vagy részleges másolatot, az írásdíj előzetes lefizetése mellett, bárki kaphat. A kérelmet a központi választmány elnökénél írásban kell benyújtani. A másolatot a kérvény beiktatásától számított nyolc nap alatt elismervény mellett kell kiadni.

A névjegyzéknek a belügyminisiteriumban őrzött példányáról az írásdíj előzetes lefizetése mellett szintén adható másolat.

Mind a törvényhatóság (rendezett tanácsú város) levéltárában, mind a belügyminisiteriumban őrzött példányok másolatainak írásdíját a belügyminisiter állapítja meg.

A kir. közigazgató a névjegyzéknek az őrizetére bízott példányáról bárkinek kötelecs hitelesített teljes vagy részleges másolatot kiszolgáltatni, továbbá tanusítványt adni arról, hogy valakinek neve a névjegyzékben előfordul vagy nem fordul elő. A kir. közigazgató a másolatokért és tanusítványokért a szabályszerű díjakat számíthatja fel.

Ha a központi választmány elnöke a másolat kiadását megtagadja vagy késlelteti, a fél ez ellen a közigazgatói bíróság elnökéhez fordulhat.

A közigazgatói bíróság elnöke a központi választmány elnökét felhívja, hogy záros határidő alatt a másolatot adja ki és a megtagadás vagy késedelem okait terjessze elő. A jelen esetre is alkalmazni kell a 90. §-ban foglalt rendelkezést.

HATODIK FEJEZET.

A választás.

49. §.

Az általános választásokat a központi választmány az összes választókerületekben, amelyekre hatásköre kiterjed, a belügyminisiter által megállapított határidőn belül ugyanarra a napra tűzi ki

Az időközi választás napját a központi választmány úgy tűzi ki, hogy a nemzetgyűlés határozatának vételétől a választás napjáig legalább 15 napi és legfeljebb 25 napi időköz maradjon.

50. §.

A központi választmány az általános választásoknál a jelen rendelet alapján történő megalakulása után haladéktalanul, időközi választásnál pedig a nemzetgyűlés határozatának vételétől számítva három nap alatt összeül, hogy a választással kapcsolatos intézkedéseket megtegye.

51. §.

A választás körüli teendők ellátása céljából minden választókerületre választási bizottság alakul. A választási bizottság elnökét a központi választmány az illető választókerület választói közül választja. Minden választókerületre a kerület székhelye szerint illetékes ítélőtábla teljes ülése az ítélőtábla területén működő bírák sorából haldéktalanul egy-egy választási biztost és egy-egy helyettes választási biztost jelöl ki. A kijelölés megtörténtéről az ítélőtábla a kijelölteket sürgősen értesíti és egyben a kijelöltek névsorát a belügy- és az igazságügyministernek bejelenti.

A választási biztos és a helyettes választási biztos működésük megkezdését megelőzőleg annak a bíróságnak főnöke (elnöke, vezetője) előtt, amelynek személyzetéhez tartoznak, esküt (fogadalmat) kötelesek letenni. Ha a választási biztos vagy a helyettes választási biztos a bíróság főnöke (elnöke, vezetője), az esküt (fogadalmat) a bíróságnak rangban legidősebb tagja előtt teszi le. Az eskü (fogadalom) szövege a következő:

„Esküszöm (ünnepélyesen fogadom), hogy a választási biztosra bizott tennivalókban hiven, részrehajlás nélkül fogok eljárni. Isten engem úgy segítjen.“ (Fogadalom esetében az utolsó mondat elmarad.)

Az eskü (fogadalom) letételéről jegyzőkönyvet kell készíteni.

A választási bizottság az elnökön és a választási biztoson kívül még négy tagból és négy póttagból áll, akiket a közigazgatási hatóságok meghallgatásával a választási biztos jelöl ki.

A bizottság tagjai és póttagjai működésük megkezdése előtt a választási elnök kezébe a következő esküt (fogadalmat) kötelesek tenni.

„Esküszöm (ünnepélyesen fogadom), hogy a választási bizottságra bizott tennivalókban hiven, részrehajlás nélkül fogok eljárni. Isten engem úgy segítjen.“ (Fogadalom esetében az utolsó mondat elmarad.)

Az eskü letételéről jegyzőkönyvet kell készíteni.

A választási bizottság jegyzőjét a választókerület székhelye szerint illetékes járási főszolgabíró (városi polgármester) az alája rendelt közigazgatási tisztviselők sorából küldi ki. A jegyző a választási bizottság előtt az előző rendelkezéseknek megfelelően esküt tesz.

A választási bizottság a hatáskörébe utalt tennivalókat ülésben intézi. Az ülést a választási elnök tűzi ki és annak idejéről és helyéről minden tagot idejekorán értesít. Ha valamelyik tag a megjelenésben akadályozva van, az elnök póttagot köteles helyette az ülésre meghívni.

A választási bizottság határozatait viszonylagos szótöbbséggel hozza. Határozathozatalhoz az elnökön felül legalább két tag jelenléte szükséges. A szavazatok egyenlő megoszlása esetében az elnök dönt, aki különben nem szavaz.

Ha a választási bizottság tagjai az ülésen nem jelentek meg határozatképes számban, a halaszthatatlanul sürgős tennivalókat a választási bizottság helyett a választási elnök teszi meg.

A választási bizottság minden üléséről a jelenlevők nevének megemlítése mellett, jegyzőkönyvet kell felvenni, amelyet az elnök és két jelen volt tag hitelesít.

52. §.

A választási bizottság a szavazás vezetésére, legkésőbb a választás napját megelőző tizenkettedik napon — az alábbi rendelkezések figyelembevételével a közigazgatási hatóság meghallgatása mellett — szavazatszedő küldöttségeket alakít.

Minden község (város) számára külön szavazatszedő küldöttséget kell alakítani. Ha valamely városban (városi választókerületben), vagy községben a választók száma az ezret meghaladja, az illető város (község) számára annyi szavazatszedő küldöttséget kell alakítani, hogy egy-egy szavazatszedő küldöttségre legfeljebb ezer választó essék. Azt, hogy ehhez képest mely városokban (városi választókerületekben) és községekben kell több szavazatszedő küldöttséget alakítani és az alakítandó szavazatszedő küldöttségek számát a belügyminister állapítja meg. A belügyminister e rendelkezésének vétele után városokban a városi tanács, községekben pedig az előjáróság haladéktalanul köteles a város (városi választókerület) vagy község területén belül utcák, terek, esetleg házsámok (puszták, tanyák, egyéb lakott helyek) szerint elhatárolva annyi szavazókört kijelölni, ahány szavazatszedő küldöttség az illető városban (városi választókerületben) vagy községben a belügyministr rendelkezése szerint alakítandó. A szavazókörök kijelöléséről haladéktalanul értesíteni kell a választási elnöket.

A választási bizottság állapítja meg, hogy az ugyanabban a városban (városi választókerületben) vagy községben működő több szavazatszedő küldöttség közül az egyes szavazatszedő küldöttségek mely szavazókörben működjenek, továbbá, hogy melyik szavazatszedő küldöttség elnöke lesz hivatva a csend és rend fenntartásáról a város (városi választókerület), illetőleg a község egész területén gondoskodni.

53. §.

A szavazatszedő küldöttségeket úgy kell megalakítani, hogy mindegyik egy elnökből, egy helyettes elnökből, egy jegyzőből és egy helyettes jegyzőből álljon.

A szavazatszedő küldöttség elnökévé és tagjává csak oly választó jelölhető ki, akinek az illető választókerületben van a rendes lakóhelye.

Községi (kör-) jegyzők hivatali működésük területén a kijelölést fegyelmi felelősség terhe mellett elfogadni tartoznak.

A szavazatszedő küldöttség elnökét és tagjait kijelölésükről írásban értesíteni kell.

Az elnök vagy jegyző akadályoztatása esetében tennivalóit helyettese végzi.

A szavazatszedő küldöttség elnöke és tagjai következő esküt (fogadalmat) teszik le: „Esküszöm (ünnepélyesen fogadom), hogy a szavazatszedő küldöttségre (a szavazatszedő küldöttségi elnökre) ruházott tennivalókban híven, részrehajlás nélkül járok el. Isten engem úgy segítjen.“ (Fogadalom esetében az utolsó mondat elmarad.)

A küldöttségi elnökök és tagok az esküt (fogadalmat) vagy nyomban kijelölésük után, vagy a kijelölésükről szóló értesítés kézbesítésétől számított negyvennyolc óra alatt a választási elnök előtt teszik le.

Aki az esküt (fogadalmat) a fenti határidőben nem teszi le vagy kérelmére az eskü (fogadalom) letételére a választási elnöktől halasztást nem kap, annak helyét azonnal mással kell betölteni.

A választási elnök engedélye alapján a küldöttségi elnök az esküt (fogadalmat) ki-

vételeken a választás napján az eljárás megkezdése alkalmával a szavazatszedő küldöttségi tagok előtt, a küldöttségi tagok pedig ugyanakkor a küldöttség elnöke előtt is lehetnek.

A megüresedett helyeket a választási bizottság tölti be. A választási eljárás egész tartama alatt azonban a küldöttségi tagok helyett másokat a szükséghez képest a küldöttségi elnök nevez ki.

Ha a szavazatszedő küldöttségi elnöknek az eskü (fogadalom) letételéről közvetlen tudomása nem lenne, az eskü (fogadalom) letételét igazoló bizonyítványt a szavazatszedő küldöttség tagjai a szavazatszedő küldöttségi elnöknek legkésőbb a választási eljárás megkezdése előtt bemutatni kötelesek.

A küldöttségi elnök által kinevezett küldöttségi tag az esküt (fogadalmat) működésének megkezdése előtt a küldöttségi elnök kezébe teszi le.

Az eskü (fogadalom) letételéről jegyzőkönyvet kell készíteni.

54. §.

Azt a helyiséget, amelyben a szavazás történik, minden szavazatszedő küldöttségre nézve a bizottság állapítja meg. A szavazóhelyiség megállapítását a választási bizottság, a szavazatszedő küldöttség elnökeire is bízhatja.

Középületeket, alkalmas más nyilvános helyiségeket, továbbá használatban nem álló magánépületeket, ha azokat a választási bizottság vagy szavazatszedő küldöttségi elnök a szavazás céljára kijelöli, szavazóhelyiségül át kell engedni. A nem közcélt szolgáló épületek vagy helyiségek átengedéseért térítés jár, amelynek mértékét a választási bizottság előterjesztése alapján a törvényhatóság első tisztviselője állapítja meg. A törvényhatóság első tisztviselőjének határozata ellen tizenöt napon belül fellebbezésnek van helye a belügy-ministerhez.

55. §.

A választási bizottság magyar nyelven és a választókerületben tömegesen használt más nyelveken is hirdetményt tesz közzé, amelyben tudatja:

- a) a választás napját és megkezdésének időpontját;
- b) a szavazatszedő küldöttségi elnökök, helyettes elnökök, jegyzők és helyettes jegyzők nevét, megjelölve azt is, hogy az egyes szavazatszedő küldöttségek, mely helyiségben fognak működni, továbbá, hogy az ugyanabban a városban (városi választókerületben) vagy községben működő egyes szavazatszedő küldöttségek működési köre miként állapítottatott meg és hogy ilyen helyeken a szavazatszedő küldöttségi elnökök közül ki van hivatva a csend és rend fenntartásáról a város (városi választókerület), illetőleg község egész területén gondoskodni;

- c) az ajánlat átnyújtásának helyét és időpontját;
- d) a választási eredmény kihirdetésének helyét;
- e) a szavazási eljárásnál szem előtt tartandó egyéb intézkedéseket, különösen a szesz italok forgalomba hozására vonatkozólag az 59. §-ban megállapított tilalmat.

Ezt a hirdetményt a választókerület minden községének (városának) meg kell küldeni és ez köteles a hirdetményt legalább tíz nappal a választás napja előtt a szokásos módon (esetleg dobszó útján) közzétenni.

56. §.

A központi választmány köteles a választási elnöknek a választókerület választóinak teljes névjegyzékét, a szavazatszedő küldöttségi elnöknek pedig az illető szavazóker választóinak névjegyzékét hiteles alakban kellő időben rendelkezésre bocsátani.

A törvényhatósági joggal felruházott és rendezett tanácsú városokban általános képviselőválasztásoknál a választások határidejét kitűző belügyministeri rendeletnek a hivatalos lapban történt közzététele után, időközi választásnál pedig a központi választmány értesítésének vétele után, a polgármester (Budapesten a kerületi előjáróság) a választók névjegyzékébe felvett minden választónak oly igazolványt köteles kézbesíteni, amely a választói névjegyzék megfelelő sorszámát, a választó nevét, polgári állását vagy foglalkozását és lakóhelyét (lakás) tünteti fel. (Szavazóigazolvány.) A központi választmány kis- és nagyközségekre nézve is elrendelheti, hogy a községi előjáróság a választókat ily szavazóigazolvánnyal lássa el.

Az igazolvány a személyazonosság igazolásának a megkönnyítésére szolgál. Az igazolvány hiánya sem a szavazóhelyiségben való megjelenésnek, sem a szavazásnak nem akadály.

57. §.

A jelen rendelet alapján megtartandó általános választásoknál a jelen rendeletnek a hivatalos lapban történt közzétételétől, időközi választásnál pedig attól a naptól kezdve, amelyen a nemzetgyűlés a választást elrendelte, a választási eljárás befejezéséig a választókerületben a választás céljára zászlót kitűzni, vagy egyébként nyilvánosan használni tilos. Ugyancsak tilos a jelzett időtől kezdve választási körmenetek megtartása is. Pártgyűlést a választás napját megelőző harmincadik napig a gyülekezésre vonatkozó általános rendelkezések értelmében kikért rendőrhatalósági engedély alapján lehet tartani, ezentúl pedig a választás napjáig terjedő idő alatt pártgyűlést abban az esetben lehet tartani, ha azt Budapest székesfővárosban az államrendőrség főkapitányánál, városokban és oly községekben, amelyekre a m. kir. államrendőrség működési köre kiterjed, a rendőrkapitányság (kirendeltség) vezetőjénél, egyéb helyeken pedig a járási főszolgabirónál négy helybenlakó választópolgár a helynek és az időpontnak megjelölésével legalább 24 órával előbb bejelenti. A rendőrhatalóság a bejelentett pártgyűlés megtartását el nem tilthatja, ha azonban a közbiztonság érdeke megkívánja, a pártgyűlés megtartását indokolt határozattal attól teheti függővé, hogy a bejelentők a pártgyűlés megtartására más helyet és időpontot jelölnek meg. A rendőrhatalóság eltiltó határozatának nem szolgálhat indokául az, hogy a bejelentők a pártgyűlés színhelyéül nem zárt helyiséget jelöltek meg. A rendőrhatalóság határozata ellen fokozatos felelősséget vonja maga után és a választójog büntetőjogi védelméről szóló törvényes rendelkezések értelmében büntetendő.

58. §.

Választásoknál a választónak a szavazás helyére való szállítását és onnan visszaszállítását, továbbá a választónak a szavazás helyén és ideje alatt bármily ellátásban részesítését oly előnynek kell tekinteni, amelynek adása vagy ígérese a választás érvénytelenségét vonja maga után és a választójog büntetőjogi védelméről szóló törvényes rendelkezések értelmében büntetendő.

59. §.

A választás napját megelőző nap délutánjának hat órájától kezdve a választási eljárás befejezéséig a választókerületben szeszes italnak árúsítása, kiosztása vagy a közvetlen fogyasztás céljából egyéb módon való forgalomba hozatala tilos.

60. §.

A választást képviselőjelölés előzi meg. A képviselőjelöltre vonatkozó ajánlatot a választás napját megelőző nyolcadik napon kell a választási biztosnak átnyújtani, amely napon ennek délelőtt 9 órától délután 1 óráig a választási bizottság hivatalos helyiségében kell tartózkodnia. Később ajánlatot nem vehet át. Jelöltet tízezer vagy kevesebb választót számláló választókerületekben a választóknak legalább 10%-a, a nagyobb kerületekben pedig legalább 1000 választó írásban ajánlhat. Az ajánlásra kizárólag a m. kir. belügyminister által rendelkezésre bocsátandó hivatalos ajánlási iva használhatók fel, amelyeket az ajánlási határidő lezárása előtt hat héttel a belügyminister által megállapítandó díj lefizetése ellenében Budapest székesfővárosban a belügyministeriumban, a többi választókerületben pedig az illetékes kir. járásbírósnál lehet átvenni. Az ajánlási ivbe annak kiadása alkalmával a választókerületnek, valamint a jelöltnek neve és utóbbinak pártállása az ajánlati ivet kiadó hatóság által bevezetendő és az ív annak hivatalos pecsétjével ellátandó. Az ajánlatot legalább két és legfeljebb tíz oly ajánlónak kell személyesen átnyújtani, akiket a választási biztos személyesen ismer, vagy akik személyazonosságukat előtte igazolják. Minden választó csak egy ajánlásban vehet részt; a két vagy több jelölt ajánlásában résztvevő választó aláírása mindegyik ajánlatban érvénytelen. A választási biztos arról, hogy valaki tiltott módon két ajánlásban részt vett, az illetékes bíróságot haladéktalanul értesíti. Újabb ajánlásban bárki csak akkor vehet részt, ha annak az ajánlatnak átvételét, amelyben ajánlóként szerepelt, a választási biztos megtagadta, vagy ha ez az ajánlat bármely okból hatálytalanná vált. A választási biztos az ajánlásokat a benyújtás sorrendjében tartozik tárgyalás alá venni. Az ajánlók jogosultságát a választási biztos a választók névjegyzéke alapján állapítja meg.

A választási biztos az átvett ajánlatban foglalt jelölést elfogadni köteles, kivéve, ha az oly egyénre vonatkozik, aki a jelen rendelet kihirdetését megelőző egy évi időtartamon túl az ország területén kívül él. Nem vonatkozik e rendelkezés azokra, akik a jelen rendelet 3. §-ának utolsó bekezdésében foglalt rendelkezés alá esnek.

Az ajánlatnak tartalmaznia kell: az aláírók családi és utónevét, polgári állását (foglalkozását), lakását és életkorát. A választási elnök az ajánlás átvételére rendelt helyiségből az ajánlat átnyújtóit kivéve, mindenkit kitilthat. Az ajánlatot átnyújtóknak a választási biztos az ajánlás benyújtásáról elismervényt ad és legkésőbb a benyújtást követő nap déli 12 óráig írásban közli az ajánlatot benyújtók valamelyikével az ajánlat elfogadására vagy megtagadására vonatkozó döntését. A választási biztos oly ajánlatot, amely a jelen rendelkezéseknek nem felel meg, nem fogadhat el, ellenben az oly ajánlat elfogadását, amely ezeknek a rendelkezéseknek megfelel, meg nem tagadhatja. Amennyiben az ajánlat az ajánlók számának elégtelen volta miatt nem lenne elfogadható, a választási biztos köteles erről az ajánlat átnyújtóit írásban azzal a hozzáadással értesíteni, hogy a hiányzó aláírásokat 12 órán belül egy ízben pótolhatják. Az elfogadott ajánlatot sem az

ajánlók vissza nem vonhatják, sem a választási biztos később vissza nem utasíthatja. A jelölés eredményéről a választási biztos a választási elnököt azonnal értesíti.

61. §.

A választási eljárást megelőzőleg a választási elnök — a közigazgatási (rendőri) hatóság és a szavazatszedő küldöttségi elnökök meghallgatása után — gondoskodik arról, hogy rendelkezésre álljon az esetleg szükséges karhatalom és ezt a közigazgatási (rendőri) hatósággal egyetértőleg az egyes szavazóköreibe beosztja.

A szavazatszedő küldöttség elnöke a választók szabadságának biztosítása végett, különösen bevonulásukra és a szavazóköri székhelyén való elhelyezésükre nézve a közigazgatási (rendőri) hatóság meghallgatásával a szavazóköri egész területére előzetesen is intézkedik és intézkedéseit alkalmas módon köztudomásra juttatja.

A választók elhelyezésére vonatkozó intézkedéseket a küldöttségi elnök akkor, ha a pártok bizalmi férfiai már ki vannak jelölve, ezek meghallgatásával és akkép köteles megtenni, hogy a csend és rend fentartása és a választóknak a szavazatszedő küldöttséggel való érintkezése biztosíttassék, hogy továbbá a választók számára kijelölt gyülekezési helyek a szavazóhelyiségtől lehetőleg egyenlő távolságra essenek és végül, hogy a választók élelmiszerekkel ellátásukról gondoskodhassanak.

A választási székhelyen és az oly városi választókerületben, a mely nem áll több rendezett tanácsu városból, a választási elnök gondoskodik a csend és rend fenntartásáról, evégből ő rendelkezik a közbiztonsági közegekkel és a kirendelt fegyveres erővel a választási székhely, illetőleg az említett városi választókerület egész területén. Ily helyeken a szavazatszedő küldöttségi elnök csak a szavazóhelyiségben és ennek közvetlen környékén gondoskodik a csend és rend fenntartásáról, és a közbiztonsági közegekkel, valamint a kirendelt fegyveres erővel csak e határok között és a választási elnöknek rögtön teendő jelentés mellett rendelkezhetik.

Másutt a csend és rend fenntartásáról a szavazóköri egész területén a szavazatszedő küldöttségi elnök gondoskodik, evégből ő rendelkezik a közbiztonsági közegekkel és a kirendelt fegyveres erővel.

A csend és rend fenntartására hivatott közbiztonsági közegekkel és a kirendelt fegyveres erővel való rendelkezésben az erre illetékes elnököt — és pedig kizárólag esetről-esetre adott felhatalmazás alapján — csak a helyettes elnök vagy az illetékes közigazgatási (rendőri) hatóság helyettesítheti. A választási és a szavazatszedő küldöttségi elnök ellen, valamint a közbiztonsági közegek és a kirendelt fegyveres erő felett rendelkezésre hivatott közigazgatási (rendőri) tisztviselő ellen, ha a közbiztonsági közegeket vagy a kirendelt fegyveres erőt más célból, mint a csend és rend fenntartása érdekében veszi igénybe, továbbá, ha a közbiztonsági közegek vagy a fegyveres erő feletti rendelkezési jogát másra mint illetékes hatósági közegre ruházza, fegyelmi eljárásnak van helye.

A karhatalomnak a választási eljárás folytán szükségessé vált kiegészítése, úgyszintén az illető választókerületben rendelkezésre álló karhatalom beosztásának megváltoztatása iránt a választókerület egész területére nézve a választási elnök intézkedik.

A választás vagy szavazás színhelyén fegyverrel csak azok jelenhetnek meg, akik azt hivatalos vagy szolgálati állásuknál fogva viselik.

62. §.

A választási elnök az ajánlásra kitűzött határidő lejárta után köteles a jelöltek nevét a szavazatszedő küldöttségi elnökkel azonnal tudatni és egyszersmind minden szavazókörszékhelyén közzététetni.

A választási elnök, ha több jelölt van, köteles az ajánlásra kitűzött határidő lejárta után a jelöltek neveit a központi választmánynak és a m. kir. belügyminiszternek azonnal bejelenteni.

Ha a jelöltek valamelyike már a választási eljárás megkezdése előtt visszalép és ezt a választási elnöknel bejelentik: a visszalépést a választási elnök a jelölésről már értesített szavazatszedőküldöttségi elnökkel azonnal tudatja és egyszersmind intézkedik, hogy a visszalépés minden községben (szavazóköriben) közzététessék. A választási elnök, ha a bejelentett jelöltek valamelyike visszalép, erről a központi választmánynak azonnal jelentést tesz.

Ha szabályszerű jelölés nem történt vagy a választási eljárás megkezdésére kitűzött időpont előtt valamennyi jelölt visszalépett, vagy ha valamelyik jelölt meghalt, a választás elmarad. Erről a választási elnök a választási bizottságot és a szavazatszedő küldöttségeket, valamint a választásnál közreműködésre hivatott közegeket haladéktalanul értesíti; egyszersmind gondoskodik, hogy a választás elmaradása a választókerület minden községében és városában idejekorán közzététessék, és minderről a központi választmánynak azonnal jelentést tesz.

63. §.

Azok a választók, akik az ajánlatot átnyújtották, az ajánlat átnyújtásától a szavazás megkezdéséig a párt részére minden szavazóköriben egy vagy két bizalmi egyént alkalmazhatnak. A bizalmi egyének a választás törvényszerűségét ellenőrzik és a feladatuk keretében az elnök engedelmével röviden felszólalhatnak, a szavazás befejeztével pedig észrevételeiknek a jegyzőkönyvhöz csatolását kívánhatják.

A bizalmi egyének nevét a küldöttségi elnökkel idejekorán tudatni kell.

Ha a bizalmi egyén nem annak a szavazóköri névjegyzékébe felvett választó, amelyben a szavazás történik, közokirattal kell igazolni, hogy ugyanazon törvényhatóság valamelyik választókerületének érvényes névjegyzékébe fel van véve.

A bizalmi egyének a választók és a szavazatszedő küldöttség között fenntartandó összeköttetés céljából az elnök által minden jelölt pártja részére egyenlően megállapítandó számban és egyenlő jogokkal külön megbizottakat alkalmazhatnak. Ha valamelyik párt bizalmi egyénei e jogukkal élni nem kívánnak, ez a körülmény nem akadályozza meg azt, hogy a többi pártok megbizottakat alkalmazhassanak.

A megbizottak nevét a küldöttségi elnökkel idejekorán tudatni kell.

Ha a megbizottak alkalmazását a küldöttségi elnök szükségesnek tartja, de ilyeneket a bizalmi egyének a küldöttségi elnök felszólítására ki nem jelölnek, a küldöttségi elnök alkalmaz megbizottakat, még pedig minden párthól egyenlő számban és egyenlő jogokkal.

A megbizottak a fenti rendelkezéseket és az elnöknek a rend fenntartása érdeké-

ben kiadott utasításait szigorúan megtartani tartoznak, ellenkező esetben megbízásukat az elnök megvonhatja.

64. §.

Ha a választás a 62. §. utolsó bekezdése értelmében el nem marad, a választási bizottság a választás napján a választókerület székhelyén megjelenni köteles akkor is, ha csupán egy jelölt van.

A választási elnök a választási eljárást reggel 8 órakor megnyitja és ha csak egy jelölt van, ezt megválasztott nemzetgyűlési képviselőül jelenti ki és az eredményt a hirdetményben megállapított helyen kihirdeti.

65. §.

Ha több jelölt van, szavazásnak van helye.

A szavazatszedő küldöttségek kötelesek a választás napján a részükre kijelölt szavazóköri szavazásra szolgáló helyiségben megjelenni, hacsak a választási elnök től már előbb arról nem értesültek, hogy a választás vagy a szavazás elmarad.

Ha a szavazóköri megjelent küldöttség a választási elnöktől a szavazás megkezdése előtt a választás vagy a szavazás elmaradásáról értesül, ezt a küldöttségi elnök az összegyűlt választóközönséggel közli.

A szavazatszedő küldöttségi elnök köteles — szükség esetén a közigazgatási hatóság útján — gondoskodni a szavazóhelyiség berendezéséről és arról, hogy a szavazáshoz szükséges felszerelések és segédeszközök rendelkezésre álljanak.

Köteles továbbá — szükség esetében a közigazgatási hatóság útján — gondoskodni arról, hogy a szavazásnál előforduló írásbeli tennivalók végzésére megfelelő munkatárs (írnok) álljon a jegyző rendelkezésére.

Köteles végül a vissza nem lépett jelöltek neveit betűrendbe szedve, jól olvashatóan és szembetűnő helyen a szavazóhelyiségben kifüggeszteni.

66. §.

A szavazási eljárás minden szavazóköri szavazás napján reggel 8 órakor kezdődik.

A szavazás megkezdése előtt a küldöttségi elnök megállapítja, hogy a küldöttség tagjai és az eljárásnál közreműködésre hivatott többi személyek megjelentek-e és megteszi a szavazás megtartásához szükséges előzetes intézkedéseket.

Ha a küldöttség valamelyik tagja nem jelent meg vagy az eljárásban akadályozva van, a küldöttség megfelelő kiegészítéséről a küldöttség elnöke intézkedik. Az új tag működésének megkezdése előtt a küldöttségi elnök kezébe esküt (fogadalmat) tesz.

A küldöttség elnöke kiveszi az esküt (fogadalmat) az írnotól, továbbá attól is, aki azt a központi választmány engedélye alapján előtte teheti le.

Ha a szavazás megkezdéséig azok a választók, akik az ajánlatot benyújtották, bizalmi egyéneket nem alkalmaztak, a küldöttségi elnök őket törvényadta jogukra figyelmezteti.

Ha a bejelentett bizalmi egyének valamelyike nem jelent meg vagy működését

abbanhagyta, helyette a küldöttség elnöke a jelölt pártjához tartozó választók közül más bizalmi egyént alkalmaz és erről az ajánlat átnyújtóinak valamelyikét azonnal értesíti. A helyettes bizalmi egyén megbízatása megszűnik, ha az ajánlat átnyújtói új bizalmi egyént alkalmaznak vagy ha az általuk előre bejelentett bizalmi egyén megjelenik vagy működését folytatja.

A választók személyazonosságának ellenőrzése végett minden szavazatszedő küldöttségénél minden községből a községi bíró vagy helyettese és a községi előjárásának egy kiküldött tagja, minden városból pedig a tanács két megbízott tagja vagy a tanács által kiküldött két tisztviselő a szavazás helyén megjelenni és mindaddig, míg az illető község vagy város választói szavaznak és ezenfelül a záróra kitűzésétől kezdve a szavazás befejezéséig is mint azonossági tanu jelen lenni köteles. A községi előjárás (városi tanács) a szavazatszedő küldöttségeknél működő hatósági azonossági tanuknak kijelölését mellőzheti, ha az e célra kijelölhető hatósági személyek nem állanak kellő számban rendelkezésre.

Ezenkívül a párt bizalmi egyéneinek joguk van arra, hogy a község vagy város lakói közül egy-egy választót, mint azonossági tanut jelöljenek meg, aki mindaddig, míg az illető község vagy város választói szavaznak, a választók személyazonosságát ellenőrzi.

Ha a községi (városi) kiküldöttek valamelyike a szavazásnál meg nem jelent vagy működését abbanhagyta, helyette a küldöttség elnöke az illető községben vagy városban lakó választók közül mást nevez ki.

Az összes azonossági tanuk a szavazatszedő küldöttség előtt a következő esküt (fogadalmat) kötelesek tenni:

„Esküszöm (ünnepélyesen fogadom), hogy azokra a kérdésekre, amelyeket a választóknak személyazonosságára nézve hozzám intéznek, minden párt- és mellékérdek nélkül, legjobb tudomásom és meggyőződésem szerint a tiszta igazságnak megfelelően válaszolok. Isten engem úgy segítjen.” (Fogadalom esetében az utolsó mondat elmarad.)

67. §.

Ha oly akadály támad, amely miatt a szavazást a megállapított órában az illető szavazóköriben nem lehet megkezdeni, a küldöttségi elnök belátása szerint és saját felelősségére, az akadály elhárításáig a szavazás megkezdését elhalasztja. A szavazást, mihamar az akadály elhárult, nyomban meg kell kezdeni. A szavazás megkezdésének elhalsztását és ennek előrelátható időtartamát ki kell hirdetni. Ha az akadály legkésőbb 12 óra alatt elhárítható nem volt és ezért a szavazást megkezdeni nem lehetett, a szavazást az illető szavazóköriben meghiusultnak kell tekinteni.

A megkezdett szavazást rendszerint megszakítás nélkül kell folytatni.

68. §.

Titkos szavazás esetében azoknál a szavazatszedő küldöttségeknél, amelyeknél a névjegyzékbe felvett választók száma a 600-at meghaladja, a szavazást a választás napján este 8 órakor meg kell szakítani s a következő napon reggel 8 órakor kell folytatni.

Az első napi szavazás lefolyásáról jegyzőkönyvet kell készíteni, amelyet a szavazatszedő küldöttség tagjai és jelenlevő bizalmi egyének mindannyian aláírnak. A jegyzőkönyvben fel kell tüntetni azt is, hogy a szavazatszedő küldöttségnek összesen hány hivatalos szavazólap küldetett meg, továbbá hogy az első napi szavazásnál mennyi szavazólap maradt felhasználatlanul.

A szavazási iratokat és nyomtatványokat a szabázás folytatásáig a szavazóhelyiségben el kell zárni és a szavazóhelyiség bejáratát le kell pecsételni. A lezárt szavazóhelyiség őrzéséről a bizalmi egyének meghallgatása mellett a rendelkezésére álló kark hatalom igénybevételével a szavazatszedő küldöttség elnöke gondoskodik. A bizalmi egyének az őrzéshez egy-egy ellenőrző személyt jelölhetnek ki.

A szavazásnak a választás napját követő napon reggel nyolc órakor történő folytatása alkalmával a küldöttség tagjai és a bizalmi egyének mindenekelőtt meggyőződést szereznek arról, hogy a szavazóhelyiség bejáratára alkalmazott pecsét sértetlen-e és hogy a választási iratok és nyomtatványok változatlan állapotban hiánytalanul megvannak-e. E megállapítás eredményét a szavazási jegyzőkönyvbe fel kell venni.

A szavazást az előző rendelkezések értelmében történt megszakítás után — kivéve a felfüggesztés esetét — a záróra leteltéig megszakítás nélkül kell folytatni. Zárórát csak a választás napját követő napon este nyolc óra után, ha pedig a szavazás elkezdése elhalasztatott, vagy a szavazás felfüggesztetett, csak akkor lehet kitűzni, ha a választóknak az elhalasztás vagy felfüggesztés időtartamát figyelembe nem véve — legalább 24 órai idő áll a szavazás céljából rendelkezésükre.

Azoknál a szavazatszedő küldöttségeknél, amelyeknél a névjegyzékbe felvett választók száma a 600-at meg nem haladja, a zárórát a választás napján este nyolc óra után, ha pedig a szavazás megkezdése elhalasztatott vagy a szavazás felfüggesztetett, csak akkor lehet kitűzni, ha a választóknak — az elhalasztás vagy felfüggesztés időtartamát figyelembe nem véve — legalább 12 órai idő állott a szavazás céljára rendelkezésükre. Azt az időtartamot, amely a választóknak a jelen §. értelmében szavazás céljára rendelkezésre fog állani, idejekorán köztudomásra kell hozni.

69. §.

A szavazás tartama alatt a szavazóhelyiségben a szavazatszedő küldöttség elnökén és tagjain, továbbá a szavazásra beszólitott választókon kívül csak a bizalmi egyének, a külön megbízottak, a közigazgatási tisztviselők, az irnokok, továbbá mindaddig, míg az illető község vagy városi választói szavaznak, a községi előljáróság, vagy a városi tanács által kiküldöttek és a bizalmi egyének által megjelölt azonossági tanuk lehetnek jelen.

A küldöttség összes tagjainak a szavazás egész tartama alatt a község (szavazókör) területén, az elnöknek vagy helyettesének pedig, továbbá a jegyzőnek vagy helyettesének a szavazóhelyiségben kell tartózkodnia. A küldöttség elnöke elrendelheti, hogy a szavazók az általa meghatározott számban bocsáttassanak be a szavazóhelyiségbe és onnan szavazatuk leadása után azonnal távozzanak.

Azt, aki a rend ellen vét, vagy az e rendelet értelmében tett jogos intézkedésnek nem engedelmeskedik, az elnök rendreutasítja, ismételt rendreutasítás esetében pedig

a szavazóhelyiségből kitiltja. Az elnök által kitiltott választó, ha még nem szavazott le, szavazásra csak a záróra alatt jelentkezhetik.

Ha a választásnál közreműködő valamelyik közeget kellett kitiltani, helyette a küldöttségi elnök a helyettesítésre megszabott rendelkezések értelmében mást alkalmaz.

70. §.

A szavazás alapjául a szavazókör névjegyzékének az illető választásra érvényes hiteles példánya szolgál. Ennek a szavazás egész folyamata alatt a küldöttségénél kell lennie.

Csak az a választó szavazhat, aki ebbe a névjegyzékbe fel van véve.

Azonban a szavazatszedő küldöttségi elnök és tagok, a bizalmi férfiak és a külön megbízottak, valamint a választáshoz kirendelt írnokok, ha az illető választókerület névjegyzékébe fel vannak véve, abban a szavazókörben, amelyben működnek, akkor is szavazhatnak, ha más szavazókör névjegyzékébe vannak felvéve.

Nem bocsátható szavazásra :

1. akinek személyazonossága nincs megállapítva ;
2. aki a 6. §. utolsó bekezdése értelmében választójogot nem gyakorolhat ;
3. aki ugyanannál az általános választásnál (ideértve a pótválasztást és új választást is), vagy ugyanabban a naptári évben más választókerületben, vagy ugyanannál a választásnál más szavazókörben érvényesen szavazott.

A választót, ha személyazonossága különben kétségtelenül megállapítható, nevének, életkorának, polgári állásának (foglalkozásának), vagy lakásának hibás vagy hiányos bemondása, illetőleg bejegyzése miatt nem lehet kizárni a szavazásból.

71. §.

A választót a szavazásnál rábeszélni vagy más módon befolyásolni nem szabad. Kérdést a választóhoz csak a szavazatszedő küldöttségi elnök intézhet, ez is csak feladatának korlátai között.

A választás alatt a szavazóhelyiséget magában foglaló egész épületben és annak a szavazatszedő küldöttségi elnök által területileg meghatározott környékén beszéd tartása, a választók rábeszélése és általában minden oly cselekmény tilos, amely a választás eredményét befolyásolhatja.

A választáshoz, illetőleg szavazáshoz botot vagy tetteleges bántalmazásra alkalmas más eszközt vinni tilos.

72. §.

A szavazásról rovatos íveket kell vezetni és ezekben fel kell jegyezni a községet, amelyhez a szavazó tartozik, a választói névjegyzék megfelelő sorszámát, a szavazó családi és utónevét és azt, hogy szavazott.

A szavazatszedő küldöttség elnöke azokat a jelentkezőket, akik a 70. §. értelmében szavazásra nem bocsáthatók, vagy akiknek szavazata a 74. §. utolsóelőtti bekezdése értelmében el nem fogadható, visszautasítani, a többieket pedig elfogadni köteles.

A jelentkezők szavazásra bocsátása és a szavazatok elfogadhatósága ellen a kül.

döttségi tagok, a személyazonosság tekintetében pedig a küldöttségi tagok, valamint a hatósági kiküldöttek és az azonossági tanúk a szavazat elfogadása előtt kifogást tehetnek.

E kifogások felett, továbbá a szavazás vezetésére vonatkozó kérdésben és általában a szavazatszedő küldöttség hatáskörébe utalt ügyekben saját felelősségére a küldöttségi elnök határoz.

A szavazásra nem bocsátott választókról és az el nem fogadott szavazatokról, a szavazásra nem bocsátás, vagy az el nem fogadás okának megemlítésével külön jegyzéket kell vezetni. (Visszautasítottak jegyzéke.)

Külön jegyzéket kell vezetni azokról a választókról is, akiknek szavazásra bocsátása, vagy szavazatuknak elfogadhatósága ellen kifogás emeltetett, feltéve, hogy az elnök a szavazatot a kifogás ellenére elfogadta. (Kifogásoltak jegyzéke.)

73. §.

Nyilvános szavazásnál a választók előszóval szavaznak.

A néma (siketnéma) kitöltött szavazólap átadásával szavazhat, amelyet a küldöttségi elnök nyilvánosan felolvas.

A feljegyzett szavazat visszavonásának vagy módosításának nincs helye.

A választókat aszerint, amint egyik vagy másik jelőltre szavaznak, külön csoportonként kell szavazásra bocsátani. Afelett, hogy melyik jelőltre szavazók bocsáttatnak először szavazásra, illetőleg, ha kettőnél több jelölt van, minő sorrendben, a küldöttségi elnök által húzott sors dönt.

Nem fogadható el a szavazat, ha nincs értelme: ha feltételhez kötött vagy másként korlátoztatott; ha többféleképp magyarázható; ha nem jelőltre szól.

Ha egy családi néven csak egy jelölt van a szavazat azért, mert az utónév hibásan vagy épen nem mondatott ki, nem utasítható vissza, valamint nem utasítható vissza a szavazat más oly esetekben sem, amikor azt, hogy a szavazat melyik jelőltre szól, kétségtelenül meg lehet állapítani.

A szavazásra nem bocsátott személyt, ha neve az illető szavazókör választói nev-jegyzékében előfordul, a szavazatszedő küldöttségi elnök megkérdezni köteles, hogy melyik jelőltre szándékozott szavazni. A felhívás következtében tett nyilatkozatot a visszautasítottak jegyzékében meg kell említeni.

Annak a választónak a nyilatkozatát, akinek szavazatát a küldöttségi elnök a jelen §. alapján nem fogadta el ugyane jegyzékbe kell felvenni.

74. §.

Titkos szavazásnál a választók borítékba zárt szavazólappal szavaznak. A szavazásra kizárólag hivatalos szavazólapot lehet használni. A szavazólapok befogadására szolgáló borítékokat a belügyminister át nem látszó papirosból egységesen állíttatja elő és azokból a központi választmánynak kellő időben megfelelő mennyiséget küld.

A központi választmány, mihielyt a választási elnök a jelöltek nevét bejelentette, nyomban intézkedik, hogy rendszerint sokszorosítással, kivételesen kézírással, az összes

jelöltek nevét betűrendben egymás alá helyezve tartalmazó legalább annyi hivatalos szavazólap állíttassék elő, ahány választó van a választókerületben.

A hivatalos szavazólapokat egyenlő nagyságú, vastagságú és minőségű papírosból kell készíteni.

A központi választmány a belügyminister által megküldött hivatalos borítékokból, valamint a szükséges hivatalos szavazólapokból gondosan elzárt és lepecsételt csomagban megfelelő számú példányt küld minden szavazatszedő küldöttségnek.

A központi választmány a szükséghez képest a hivatalos szavazólapok előállítását a választási elnökre bízhatja. A választási elnök gondoskodik a hivatalos szavazólapok előállításáról akkor is, ha ennek szüksége utóbb merült fel.

Ha a hivatalos szavazólapokat a választási elnök állíttatja elő, ő gondoskodik az előbb említett módon a hivatalos szavazólapoknak a szavazatszedő küldöttséghez juttatásáról.

A szavazatszedő küldöttség a szavazás megkezdése előtt a bizalmi egyének jelenlétében megvizsgálja a hivatalos szavazólapokat és borítékokat tartalmazó csomagok sértetlenségét, azután felbontja azokat és ha a kellő mennyiség nem állana rendelkezésre, a hiány pótlásáról gondoskodik.

A küldöttség elnöke a szavazás megkezdése előtt kihirdeti, hogy a jelöltek minő sorrendben következnek a szavazólapon s a szavazólap két-két példányát minden jelölt bizalmi egyénének rendelkezésére bocsátja.

Az asztalnak, amelynél a szavazatszedő küldöttség helyet foglal, minden oldalról könnyen hozzáférhetőnek kell lennie. Az asztalra fedett urnát kell állítani, amely a szavazólapok bedobására alkalmas nyílással van ellátva. Az urnának kulccsal vagy pecséttel oly módon lezárhatóknak kell lennie, hogy a zár vagy pecsét felnyitása nélkül az urnából szavazólapot eltávolítani ne lehessen.

A szavazás megkezdése előtt a szavazatszedő küldöttség köteles meggyőződést szerezni arról, hogy az urna üres. Azután az urnát kulccsal vagy pecséttel le kell zárni. A kulcsot vagy pecsétnyomót az elnök veszi őrizetbe.

Az urna mellett vagy közvetlenül az urna mellé állított asztalon kell elhelyezni a szavazólapokat és az azok befogadására szolgáló borítékokat.

Avégből, hogy a szavazó észrevétlenül helyezhesse szavazólapját a borítékba, a szavazóhelyiségnek közvetlenül belőle nyíló mellékszobával kell bírnia, vagy pedig magában a szavazóhelyiségben kell erre a célra elrekesztett fiulkét berendezni olyképp, hogy minden esetben legalább két ily mellékszoba, illetőleg elrekesztett fülke álljon a szavazóknak rendelkezésére.

A mellékszobában vagy elrekesztett fiulkékben asztalt kell elhelyezni.

A szavazat leadása azzal kezdődik, hogy a választó a szavazatszedő küldöttség asztalához lép és szavazásra bocsátása után az elnöktől egy szavazólapot, egy borítékot és egy írónt vesz át.

A választó kérelmére az elnök köteles megmagyarázni, hogy az egyes jelöltek nevei minő sorrendben következnek a szavazólapon és hogy a szavazás miként történik.

Azután a választó a mellékszobába vagy elrekesztett fiulkébe megy, hol annak a jelöltnek a nevét, akire szavazni akar, a szavazólapon a név mellett levő és a szavazat

kifejezésére szolgáló üres négyszögbe (l. a mellékelt mintát) tett kereszttel megjelöli, a szavazólapot a borítékba helyezi és a borítékot lezárja. Innen visszamegy a küldöttséghez és a szavazólapot tartalmazó borítékot átadja az elnöknek, aki azt felbontatlanul és úgy, hogy a küldöttség minden tagja szemmel tarthassa, azonnal az urnába helyezi.

Az a választó, akit testi fogyatkozás gátol abban, hogy annak a jelöltnek a nevét, akire szavazni akar, a szavazólapon megjelölje vagy hogy a szavazólapot sajátkezűleg helyezhesse a borítékba és azt az elnöknek átadhassa, kísérő segítségével élhet.

A mellékszobában vagy elrekesztett fülkében azalatt, míg a szavazó ott van, a szavazón és az előző bekezdésben említett kísérőn kívül senki sem tartózkodhatik, sem oda be nem léphet és be nem tekinthet. A mellékszobába vagy elrekesztett fülkébe az elnök csak az elkerülhetetlen szükség esetében, más személy pedig csak az elnök engedélyével léphet be.

Azt a választót, aki a mellékszobában vagy elrekesztett fülkében hosszabb ideig tartózkodik, mint amennyi a szavazólapon a jelölt nevének megjelölésére és a szavazólapnak a borítékba helyezésére kétségtelenül elegendő, az elnök csengettyűszóval vagy más alkalmas jellel szavazata leadására figyelmezteti. Ha a választó szavazatát a figyelmeztetés után sem adja le, az elnök a szavazás lehetőségét reá nézve egyelőre megszüntnek jelenti ki és a következő választót bocsátja szavazásra. A szavazástól ily módon egyelőre elesett választó újabb szavazásra csak záróra alatt jelentkezhetik.

Azt a szavazólapot, amelyet a választó ismertetőjellel ellátott borítékban akar leadni, továbbá annak a választónak szavazólapját, aki az elnök felhívására sem megy a mellékszobába vagy elrekesztett fülkébe, az elnök el nem fogadhatja.

A választó az írást a borítékkal együtt az elnöknek visszaadni tartozik.

75. §.

Ha a választók már csak gyéren jelentkeznek : a küldöttség elnöke egy órától két óráig terjedhető határidőt (zárórát) tűz ki, azzal a kijelentéssel, hogy azok a választók, akik még szavazni kívánnak, ez alatt az idő alatt jelentkezhetnek.

A záróra letelte előtt jelentkező választókat szavazásra kell bocsátani, habár a szavazás esetleg már csak a záróra letelte után történhetik.

A záróra alatt jelentkező választókat a záróra leteltével el kell különíteni.

A záróra után jelentkező választókat a szavazásra bocsátani többé nem szabad, kivéve a 70. §. harmadik bekezdésében említett személyeket.

76. §.

Ha a szavazás lezárása előtt a jelöltek valamelyike a rendeletben előírt módon a választási elnöknek kijelenti, hogy visszalép : a választási elnök azonnal intézkedik, hogy a visszalépett jelöltre nézve a további szavazást minden szavazókörben hagyják abba.

Teljesen meg kell szüntetni a szavazást, ha a visszalépés következtében csak egy jelölt vagy egy jelölt sem marad.

A szavazatszedő küldöttség elnöke a szavazást a fenti esetekben csak a választási elnök közvetlen szóbeli vagy sajátkezűleg aláírt írásbeli utasítására hagyhatja abba vagy szüntetheti meg.

77. §.

Ha a szavazás lezárása előtt oly akadály támad, amely miatt a szavazást szabályszerűen folytatni nem lehet, a szavazatszedő küldöttség elnöke belátása szerint és saját felelősségére az akadály elhárításáig a szavazás folytatását felfüggeszti: a szavazást, mielőtt az akadály elhárul, nyomban folytatni kell. A szavazás felfüggesztését és ennek előrelátható időtartamát ki kell hirdetni. Ha az akadály legkésőbb 12 óra lefolyása alatt elhárítható nem volt és emiatt a felfüggesztett szavazást folytatni nem lehetett, a szavazatszedő küldöttség elnöke félbeszakítja a szavazást.

Nyilvános szavazásnál a szavazás felfüggesztése esetében a szavazatszedő küldöttség elnöke a megjelent küldöttségi tagok és a bizalmi egyének előtt a leadott szavazatokat jelöltek szerint összeszámítja. A szavazatok összeszámításánál a visszautasítottak jegyzékében foglalt szavazatokat nem lehet számbavenni.

Titkos szavazásnál felfüggesztés esetében a szavazásnál használt urnát az elnök a felfüggesztés tartanára lepecsételi. A bizalmi egyének szintén alkalmazhatnak pecsétet.

Ha a szavazást megkezdeni nem lehetett, a szavazatszedő küldöttség elnöke megállapítja, hogy a szavazás megheiusult.

78. §.

A szavazás befejezése után, akár szabályszerű lezárással, akár megszüntetéssel ért véget a szavazás, a szavazatszedő küldöttségi elnök a 77. §. értelmében jár el és a szavazás eredményének megállapítása végett nyilvános szavazás esetében a 81. §. első bekezdésében felsorolt iratokat és a választók névjegyzékét, titkos szavazás esetén pedig ezeken felül az általa és az esetleg a bizalmi egyének által is lepecsételt urnát, továbbá a felhasználatlanul maradt szavazólapokat és boritékokat személyesen, vagy a küldöttség valamely tagja vagy hatósági közeg útján haldéktalanul a választási bizottsághoz beszállítja. Minden párt részéről egy bizalmi egyén jogosult a szállítmányt kísélni.

79. §.

Titkos szavazás esetében a választási biztos a választási bizottság ülésében a szavazatszedő küldöttségtől beérkezett urnákat beérkezésük sorrendje szerint felnyitja és a szavazás eredményének megállapíthatása céljából a lezárt boritékokat az urnából kivesszi, felbontatlanul megszámlálja és a szavazásról vezetett rovatos ívek alapján a lezavazott választók számával egybeveti az urnában talált boritékok számát. Ha ez utóbbi szám a boritékok számával ismételt megszámlálás után sem egyezik, ezt a körülményt jegyzőkönyvbe veszi.

Ezután a választási bizottság egyik tagja minden boritékot egyenként kivéve az urnából felbont kivesszi belőle a szavazólapot és a választási biztosnak átadja, aki arról a kereszttel megjelölt nevet hangosan felolvassa és a szavazólapot felmutatja. A szavazólapot a választási bizottság tagjai is megtekinthetik.

A szavazatok feljegyzésére minden szavazókör és minden jelölt számára külön

jegyzéket kell nyitni és ebbe be kell vezetni minden rá esett szavazatot úgy, hogy az első ráesett szavazatot 1, másodikat 2, a harmadikat 3 számmal kell jelölni és így tovább.

Érvénytelen és a szavazás eredményének megállapításánál számba nem vehető a szavazat, ha :

1. a szavazólap ismertetőjellel ellátott borítékban vagy nem a hivatalos borítékban adatott le :

2. a szavazásra nem a hivatalos szavazólap használtatott ;

3. a szavazólap ismertetőjellel van ellátva ;

4. a szavazólapon egy jelölt neve sínes megjelölve, vagy több jelölt neve van megjelölve ;

5. a szavazólapon a keresztjel oly helyre van téve, amelynek alapján nem állapítható meg, melyik jelöltre kívánt a választó szavazni ;

6. a szavazólap feltételt vagy más korlátozást tartalmaz ;

7. ugyanegy borítékban különböző jelöltre szóló több szavazólap találtatott.

Ugyanegy borítékba helyezett több szavazólap akkor, ha valamennyi ugyanarra a jelöltre szól, egy szavazatnak számít.

A szavazatok érvényessége tekintetében a választási biztos dönt.

Azokat a szavazólapokat, amelyeket a választási biztos érvénytelenné nyilvánított, külön kell választani és folyószámokkal kell ellátni ; egyszersmind a jegyzőkönyvben röviden meg kell említeni az okot, amely miatt a szavazólapot a választási biztos érvénytelennek nyilvánította.

Ha a határozatra a boríték szabálytalansága szolgált okul, a szavazólaphoz a borítékot is csatolni kell.

A többi szavazólapot és borítékot a választási biztos papirosba csomagolja és lepecsételi, a bizalmi egyének szintén alkalmazhatnak pecsétet.

80. §.

Minden szavazatszedő küldöttség a szavazás lefolyásáról jegyzőkönyvet vesz fel.

A jegyzőkönyvben megemlítendő :

a) a szavazás helye és napja ;

b) a szavazatszedő küldöttség tagjainak az ajánlók által alkalmazott vagy a küldöttségi elnök által ideiglenesen kinevezett bizalmi egyéneknek és a külön megbízottaknak neve ,

c) a szavazás kezdete és esetleg elhalasztásának vagy meghiusulásának oka ;

d) a szavazás felfüggesztése esetében az, hogy miért és mikor függesztetett fel a szavazás, ki volt akkor az utolsó szavazó és mikor folytatott a szavazás, az esetleges félbeszakítás oka és időpontja és hogy ki volt akkor az utolsó szavazó ;

e) a záróra kitűzésének időpontja és hogy ki volt az utolsó szavazó akkor, amidőn a záróra kitűzetett ; a záróra tartama ;

f) a szavazás lezárásának időpontja ;

g) azon leszavazott küldöttségi tagok, bizalmi egyének, külön megbízottak és kirendelt írnokok megnevezése, akik nem az illető szavazókör névjegyzékébe voltak felvéve ;

h) a visszautasítottak, továbbá a kifogásoltak jegyzékébe foglalt választók száma ;
 i) a szavazás közben előfordult fontosabb mozzanatok, az elnök esetleges határozatai és a csend és rend érdekében tett intézkedései.

A szavazási jegyzőkönyv mintáját a belügyminister állapítja meg.

81. §.

Mind a szavazási jegyzőkönyvet, mind a szavazási rovatos íveket, továbbá a visszautasítottak és kifogásoltak jegyzékeit, végül az egyes jelöltekre esett szavazatok jegyzékeit a magyar államnyelven három eredeti példányban kell vezetni. A kiállításukra hivatott személyek kötelesek a netalán hiányzó példányokat pótlólag eredetiben kiállítani.

A szavazási eljárás befejezése vagy a szavazás meghiusulásának megállapítása után mindezeket az iratokat a szavazatszedő küldöttségi elnök és a jegyző aláírják.

82. §.

Mihelyt a szavazásra vonatkozó iratok az összes szavazókörekből megérkeztek, a választási elnök és a választási biztos a megjelent szavazatszedő küldöttségi tagok és a bizalmi egyének előtt haladéktalanul megvizsgálják, vajjon a szavazás az összes szavazókörekben befejeztetett-e, vagy esetleg nem hiusult-e meg vagy nem szakított-e félbe?

Ha a szavazás valamennyi szavazókörben befejeztetett, a választási elnök és a választási biztos legkésőbb az iratok beérkezésétől számított 24 óra alatt a megjelent szavazatszedő küldöttségi tagok és bizalmi egyének előtt az összes szavazókörekben leadott szavazatok összeszámításával megállapítják a választás eredményét.

A választásnak a választási biztossal egyetértőleg megállapított eredményét a választási elnök a hirdetményben előre jelzett helyen kihirdeti.

83. §.

A választókerület megválasztott nemzetgyűlési képviselőjéül azt kell kijelenteni, aki a szavazatok általános többségét elnyerte. A szavazatok általános többsége az összes érvényes szavazatok felénél nagyobb szám. számításba véve a visszalépett vagy elhalt jelöltre esett szavazatokat is.

Ha a jelöltek közül a szavazatok általános többségét egyik sem nyerte el, a közt a két jelölt között, akik aránylag legtöbb szavazatot kaptak, ha pedig az aránylag legtöbb szavazat kettőnél több jelöltre esett akként, hogy közülök többen egyenlő számú szavazatot kaptak, az aránylag legtöbb szavazatot nyert összes jelöltek között pótválasztásnak van helye.

Ha két vagy több jelölt volt, és mindegyik egyenlő számú szavazatot kapott, szintén pótválasztásnak van helye.

Ha a jelöltek valamelyike a választás alatt visszalépett és csak egy jelölt maradt, a választási elnök ezt a jelöltet -- a reá esett szavazatokra való tekintet nélkül -- megválasztott nemzetgyűlési képviselőül jelenti ki.

Ha a visszalépés után egynél több jelölt maradt és a szavazatok általános több-

ségét egyikük sem nyerte el. a megmatadt jelöltek körén belül pótválasztásnak van helye.

Ha azonban visszalépés esetében a visszalépett jelöltre a választókerület összes választóinak felénél nagyobb számú szavazat esett, a választást meghiusultnak kell tekinteni és új választásnak van helye.

Ha az a jelölt, akit megválasztott nemzetgyűlési képviselőül kellene kijelenteni, vagy pótválasztásra kellene bocsátani, a választási eljárás alatt meghalt, a választást meghiusultnak kell tekinteni és új választásnak van helye.

Ha egy vagy több szavazóköri szavazás félbeszakított vagy meghiusult, a választási elnök és a választási biztos, mielőtt a választás eredményét megállapítanák, az illető szavazóköri folytatólagos, illetőleg új szavazást rendelnek el.

Ha azonban az illető szavazókörnek még hátralévő összes szavazatai a választás eredményét meg nem változtathatnák, a választási elnök és a választási biztos a folytatólagos vagy az új szavazás elrendelését mellőzi.

A folytatólagos vagy az új szavazásra a választási elnök azonnal hatánapot tűz ki, amely az elnöki intézkedés napjától számított negyedik napnál korábbi és hatodik napnál későbbi nap nem lehet. A választási elnök erre vonatkozó határozatát közzététel végett megküldi a községek előljáróságának (városi polgármesternek), amelyet ez a szokásos módon azonnal közzétesz.

A folytatólagos szavazásban csak azok vehetnek részt, akik a félbeszakított szavazásnál érvényesen nem szavaztak. A szavazatok összeszámításánál a félbeszakítás előtt leadott szavazatokat is figyelembe kell venni. Egyébként a folytatólagos és az új szavazásra ugyanazok a szabályok állanak, amelyek a szavazásra általában irányadók.

Folytatólagos vagy új szavazás elrendelése esetében a választási elnök és a választási biztos a választás eredményét csak a folytatólagos vagy az új szavazásra vonatkozó iratok beérkezése után állapítják meg.

Ha a szavazás a választókerület valamennyi szavazóköri meghiusult, az egész választást meghiusultnak kell tekinteni és új választásnak van helye.

84. §.

Az egész választás lefolyásáról jegyzőkönyvet kell vezetni.

A jegyzőkönyvben megemlítendő :

- a) a választókerület neve ;
- b) a választás napja és a választási eljárás megkezdésének időpontja ;
- c) az ajánlatok átnyújtásának, átvételének vagy esetleges visszaadásának időpontja és a visszaadás indoka, a jelöltek neve ;
- d) az ajánlók által alkalmazott vagy az elnökök által ideiglenesen kinevezett bizalmi egyének és a külön megbízottak neve ;
- e) a jelölt vagy a jelöltek esetleges visszalépése és hogy azt az elnök mikor vette tudomásul ; a szavazás megszüntetése iránt tett intézkedés időpontja ;
- f) szavazóköri szinten a szavazás (az esetleges folytatólagos vagy új szavazás) eredménye ;
- g) a visszautasítottak és a kifogásoltak jegyzékébe foglalt választók száma ;

h) az érvénytelenné nyilvánított szavazatok száma :

i) a választás eredménye és az eredmény kihirdetésének időpontja ;

j) a választás alatt előfordult fontosabb mozzanatok, a választási elnök és választási biztos esetleges határozatai és a csend és rend érdekében tett intézkedései.

A jegyzőkönyvet a választási elnök, választási biztos és a jegyzők írják alá.

A választási jegyzőkönyv mintáját a belügyminister állapítja meg.

85. §.

A választási jegyzőkönyvet a magyar államnyelven három eredeti példányban kell felvenni. A kiállításra hivatott személyek kötelesek a netalán hiányzó példányokat pótlólag eredetiben kiállítani. Mindegyik példányhoz mellékelni kell a szavazatszedő küldöttségektől beérkező iratok egy-egy példányát.

A választási jegyzőkönyv egy példányát a mellékletekkel együtt a megválasztott képviselőnek azonnal át kell adni vagy tértivevény mellett elküldeni. A másik két példányt a központi választmányhoz kell haladéktalanul küldeni, amely az egyik példányt a törvényhatóság (rendezett tanácsú város) levéltárába helyezi el, a másikat belügyministernek küldi meg.

Az eredeti ajánlatokat, továbbá a szavazólapokat és borítékokat is a törvényhatóság (rendezett tanácsú város) levéltárában elhelyezett példányhoz kell mellékelni. A képviselő végleges igazolása után a szavazólapok és borítékok megsemmisíthetők.

A megválasztott képviselőnek a választási jegyzőkönyv szolgál megbízólevél gyanánt.

86. §.

A 81. és 84. §§-ban említett iratoknak (jegyzőkönyvek, szavazási rovatos ívek, jegyzékek, ajánlatok, visszalépési nyilatkozatok) a törvényhatóság (rendezett tanácsú város) levéltárában őrzött példányáról teljes, vagy részleges másolatot a megállapított írásdíj előzetes lefizetése mellett, bárkinek kell adni, a belügyministeriumban őrzött példány másolata pedig kiadható.

A másolat kiadásának megtagadása vagy kisleltetése esetében a 90. §-ban foglalt rendelkezések irányadók.

87. §.

Ha a központi választmány a választási jegyzőkönyvből arról értesül, hogy a 83. §. második, harmadik és ötödik bekezdésében megjelölt esetek valamelyike merült fel, a pótválasztást az arra bocsátott jelöltek között elrendeli, erről hirdetményt bocsát ki és ezt közzététel végett a községi előjáráságnak (városi polgármesternek) megküldi.

A pótválasztást az alapválasztás napját követő hetedik vagy tizennegyedik napon kell megtartani.

A pótválasztásra új választási bizottságot és szavazatszedő küldöttséget kell alakítani, amelyeknek tagjaivá lehetőleg ugyanazokat kell megválasztani, akik az alapválasztásnál közreműködtek.

A pótválasztáson azok a választók is szavazhatnak, akik az alapválasztáson nem szavaztak.

A pótválasztásról új jegyzőkönyvet kell felvenni.

Ha a pótválasztáson visszalépés következtében csak egy jelölt maradt, a választási biztos az ellenjelölt nélkül maradt jelöltet és új határnapon nemzetgyűlési képviselőnek jelenti ki.

Ha a pótválasztásra bocsátott jelöltek egyike az új határnap előtt meghalt, a választást meghiusultnak kell tekinteni az új választásnak van helye. A jelölt haláláról a választási elnök a központi választmánynak jelentést tesz.

Szavazategyenlőség esetében sorshuzás dönt.

A pótválasztásra egyebekben ugyanaz áll, ami az alapválasztásra.

88. §.

Ha a központi választmány a választási elnök jelentéséből vagy a választási jegyzőkönyvből arról értesül, hogy valamelyik választókerületben a kitűzött választás elmaradt, vagy azoknak az eseteknek valamelyike merült fel, amelyekben a választást meghiusultnak kell tekinteni, vagy a választás eredményének megállapítása bűncselekmény vagy más ok miatt lehetetlenné vált, a központi választmány új választást rendel el és megtartására határnapot tűz ki.

Az új választás határnapját úgy kell kitűzni, hogy a választási elnök jelentésének, vagy a választási jegyzőkönyvnek vételétől a választás napjáig legalább tizenöt napi és legfeljebb huszonöt napi időköz maradjon.

Az új választásra a választási bizottságot és a szavazatszedő küldöttségeket újonnan kell megalapítani.

Az új választásra egyebekben a választásra vonatkozó általános szabályok irányadók.

89. §.

Kötelező szavazás esetében az a választó, aki a szavazatszedő küldöttség előtt való megjelenésében alapos okból akadályozva volt, távolmaradásának indokait a szükséges igazoló okmányok bemutatása mellett a választás napját követő nyolc napon belül a központi választmány elnökénél írásban bejelentheti. Posta útján történt bejelentésnél a feladás napja irányadó. Aki a bejelentést e határidőig] elmulasztotta, a rendőri hatóság előtt megindított eljárás során igazolhatja távolmaradásának okát.

A központi választmány az előző bekezdésben említett bejelentések elbírálására saját kebeléből egy vagy több — a központi választmány által választott elnökből és két tagból álló — albizottságot alakít. Szavazategyenlőség esetében az elnök szavazata dönt.

Ha az albizottság valakire nézve a szavazatszedő küldöttség előtt való megjelenést akadályozó alapos okot lát fennforogni, az illetővel szemben további eljárásnak helye nincs.

A központi választmány elnöke a jelen §. első bekezdésében említett bejelentések elbírálása után elkészíti azoknak a választóknak jegyzékét, akik a szavazásban nem vettek részt és akiknek a távolmaradás igazolására vonatkozó bejelentését az albizottság alaposnak nem fogadta el. Ezeket a jegyzékeket a Budapest székesfővárosban minden közigazgatási kerületre, egyébként pedig minden községre (városra) külön kell elkészíteni.

A központi választmány elnöke a jegyzékeket a választást követő hatvan napon belül átteszi a választókerület székhelyére illetékes pénzügyigazgatósághoz (Budapest székesfővárosban az adófelügyelőséghez).

A pénzügyigazgatóság (adófelügyelőség) megállapítja, hogy a jegyzékben szereplő választók a választást megelőző évre jövedelmi adóval meg vannak-e róva, és ezt, valamint a kirótt jövedelmi adó összegét a jegyzék megfelelő rovatában feltünteti.

A pénzügyigazgatóság az ilykép kiegészített jegyzéket további eljárás végett az illetékes elsőfokú rendőri büntetőbíróshoz teszi át.

A szavazásban részt nem vett választók jegyzékének mintáját, valamint a kötelező szavazásra vonatkozó rendelkezések végrehajtásával kapcsolatban esetleg szükséges részletes szabályokat a belügyminister a pénzügyministerrel és az igazságügyministerrel egyetértőleg rendelettel állapítja meg.

HETEDIK FEJELET.

Fegyelmi és büntetőjogi rendelkezések.

90. §.

Arra a közhivatalnakra, aki a választójogi szabályok értelmében a választói névjegyzéknek nála őrizetben levő példányáról másolatot adni köteles, a másolat kiadására kitűzött záros határidő alatt azonban akár a másolatot ki nem adja, akár a megtagadás késedelmét kellőleg nem igazolja, a közigazgatási bíróság elnöke 2,000 koronától 20,000 koronáig terjedhető pénzbírságot szabhat. Ezen a bírságon felül fegyelmi úton való felelősségre vonásnak is van helye.

91. §.

Állami, törvényhatósági vagy rendezett tanácsú városi közhivatalban alkalmazott tisztviselőnek, úgyszintén községi (kör)jegyzőnek (segédjegyzőnek) tilos, hogy választási pártgyűlés összehívásában vagy rendezésében részt vegyen, valamint az is, hogy ily pártgyűlésnek elnöke vagy jegyzője legyen, vagy ily pártgyűléstől megbízást fogadjon el, végül hogy képviselőjelölt körutazásában részt vegyen, vagy a választókat összegyűjtse és a szavazás helyére vezesse. Az ellen, aki e tilalmat megszegi, fegyelmi eljárásnak van helye.

92. §.

Aki a jelen rendelet 57. §-ban megállapított időben a választókerületben a választás céljára tilalom ellenére zászlót tűz ki, vagy egyébként nyilvánosan használ, kihágást követ el és 2,000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Egy hónapig terjedhető elzárással és 3,000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő:

1. aki párt vagy jelölt zászlaját vagy jelvényét templomra (imaházra), vagy állami, törvényhatósági vagy községi középületre, nyilvános iskola épületére, vagy ennek tartozékára tűzi ki, valamint az is, aki azoknak ily helyre való kitűzését elrendeli, vagy megengedi;

2. aki oly falragaszt, amely pártnak vagy jelöltnek felhívását vagy más hirdetését tartalmazza, az előbbi pontban említett valamely helyen kifüggeszt. valamint az is, aki az ily helyre való kifüggesztést elrendeli vagy megengedi.

Két hónapig terjedhető elzárással és 6,000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő, aki oly zászlót vagy jelvényt tűz ki, vagy használ nyilvánosan, amelynek kitűzése vagy használata abból az okból, mert a magyar állammal vagy ennek törvényes intézményeivel szemben ellenséges irányzatot jelez, belügyministeri rendelettel tiltva van.

A tilalom ellenére kitűzött vagy használt zászlót vagy jelvényt, valamint a tilalom ellenére kifüggesztett falragaszt a rendőri hatóság, illetőleg a közséگی előljáróság eltávolítani köteles. A tiltott zászlót vagy jelvényt el kell kobozni.

93. §.

Aki a választás idejére szeszes italoknak árusítása, kiosztása vagy egyébként való forgalombahozatalára nézve a jelen rendelet 59. §-ban megállapított tilalmat megszegi vagy kijátsza, 15 napig terjedhető elzárással, valamint 2,000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

94. §.

Amennyiben a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágás miatt egy hónapig terjedhető elzárással és 3,000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő:

1. aki a választás vagy szavazás színhelyén jogosulatlanul fegyverrel jelenik meg;
2. aki a választás vagy szavazás színhelyén az odavitt botot vagy tetteges bántalmazásra alkalmas más eszközt az illetékes közeg felhívására rögtön át nem adja, vagy ott a közrend-megzavarása céljából veszélyes eszközt ragad;
3. aki a választás vagy szavazás színhelyén a rendet zavarja;
4. aki választási körmenetet rendez, vagy be nem jelentett, vagy meg nem engedett helyen vagy időpontban pártgyűlést hív össze vagy rendez, úgyszintén az, aki pártgyűlésen a rendet zavarja vagy a közrend fentartása végett tett hatósági rendelkezésnek nem engedelmeszkedik.

A rendőrhatalóság ama tagja ellen, aki nyilvános választási pártgyűlés tartását nyilvánvalóan nem komoly okból gátolja, fegyelmi eljárásnak van helye.

95. §.

Az a választó, aki valamely jelölt ajánlásában részt vett és a jelen rendelet ellenére újabb ajánlásban vesz részt, kihágás miatt 2,000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. Aki más választó nevét az ajánlási ívbe jogosulatlanul beírja, az ellen okirathamisítás címén a bünvádi eljárás hivatalból indítandó meg.

96. §.

A jelen fejezetben meghatározott kihágások miatt az eljárás a kir. járásbíróság hatáskörébe tartozik. Az eljárás csak akkor indítható meg, ha valaki a cselekményt a választás befejezésétől számított harminc nap alatt feljelentette.

97. §.

A szavazási kötelezettségnek alapos ok nélkül történt elmulasztása a jövedelmi adóval meg nem rovottaknál 50 koronától 500 koronáig terjedhető, azoknál pedig, akik jövedelmi adóval vannak megróva, a választást megelőző évre jogerősen kirótt jövedelmi adó 10%-ának megfelelő pénzbírsággal büntetendő. A pénzbírság azonban 50 koronánál akkor sem lehet kevesebb, ha a választóra kirótt jövedelmi adó 10%-a az 50 koronát el nem éri. Szavazási kötelezettség elmulasztása miatt a rendőri büntetőbíróóság a rendőri büntetőeljárás szabályainak megfelelő alkalmazásával jár el. Az eljárás büntetőparancs kibocsátásával kezdődik. A másodfokú határozat ellen további fellebbevitelnek nincs helye.

98. §.

A választók összeírásának előkészítésénél, az összeírásnál, továbbá a névjegyzék elkészítésénél, kiigazításánál és végül a képviselőválasztásnál közreműködő, esküt (fogadalmat) tett minden közeg, ha a választói jogszabályokat vagy az ezek alapján tett hatósági rendelkezéseket akár cselekvéssel, akár mulasztással megszegi vagy kijátsza, az esetleges büntetőjogi következményektől függetlenül, a fennálló törvényes rendelkezések és különösen az 1918 : XVII. t.-cikk 160. és 161. §-a értelmében fegyelmi felelősséggel tartozik.

99. §.

A választói jog büntetőjogi védelme tekintetében az 1913 : XXIII. t.-c.-nek rendelkezései irányadók, az 1918 : XVII. t.-cikk 162—168. §-aiban foglalt módosításokkal.

NYOLCADIK FEJEZET.

Vegyes és átmeneti rendelkezések.

100. §.

Az e rendelet alapján megtartott választáson nyert képviselői megbízás tartama a nemzetgyűlés összeülésétől számított öt év.

Ha ez alatt az idő alatt valamelyik nemzetgyűlési képviselő megbízatása bármely okból (lemondás, elhalálozás stb.) megszűnik, időközi választásnak van helye, melynek megtartására ugyanazok a jogszabályok irányadók, mint amelyek alapján az általános képviselőválasztások megtartattak.

101. §.

Az összeíró- és a szavazatszedő-küldöttség, továbbá a választási bizottság elnökét és tagjait abban az esetben, ha nem laknak működésük helyén, tényleges működésük

ideje alatt napidíj és utazási költség illeti meg, amelynek mértékét és felszámításának módzatait a belügyminister rendelettel állapítja meg.

102. §.

A választók összeírásának előkészítésével, az összeírással, a névjegyzékek elkészítésével és kiigazításával járó, valamint a választási eljárás során felmerülő összes személyi és dologi hivatalos kiadások az államkinestárt terhelik.

103. §.

Az e rendelet alapján kiszabott pénzbírságokból befolyó összegeket a közigazgatási hatóság által kiszabott kihágásbüntetéspénzekre nézve az 1901 : XX. t.-c. 23. §-ában megállapított célokra kell fordítani.

104. §.

A jelen rendelet alapján első ízben elkészítendő választói névjegyzék összeállításánál szem előtt tartandó határidőket a rendelkezésre álló idő megfelelő beosztásával a belügyminister külön állapítja meg.

105. §.

A központi választmányokat a jelen rendelet életbelépte után azonnal meg kell alakítani. Az első ízben alakított központi választmányok megbízása 1923. december hó végével lejár.

106. §.

A névjegyzékek első elkészítése alkalmával életkor tekintetében a névjegyzékbe való felvételhez elég, ha a felveendő férfi életének 24., a felveendő nő pedig 30. évét a választás napjáig betölti.

107. §.

A választójogosultság szempontjából meglevőnek kell vélelmezni a rendelet 1. §-ában előírt tízéves magyar állampolgárságot mindazoknál, akik Magyarország területén születtek, ha csak leszármazás szerinti magyar állampolgárságuk tekintetében alapos kétség nem forog fenn.

A törvény 1. §-ában megkívánt 10 éves állampolgárság kellékét 1922. évi július hó 26-ig bezárólag meglevőnek kell tekinteni azoknál a belföldön lakó személyeknél is, akiknek 10 éves magyar állampolgárságában az 1921 : XXXIII. törvényekkel beiktatott trianoni békeszerződés rendelkezései szerint átmenetileg megszakítás állhatott be; a 10 éves magyar állampolgárság kellékének 1922. évi július hó 26-ika után történő elbírálásánál pedig azoknál a személyeknél, akiknek magyar állampolgárságában a béke-

szerződés változást idézett elő, a békeszerződés életbelépése előtti magyar állampolgárság fennállásának időtartamát figyelembe kell venni.

108. §.

E rendelet hatályának területén bármily rövid ideig tartó lakás elegendő annál is, aki mint a Magyarországtól idegen államhoz került területéről kiköltözött, az Országos Menekültügyi Hivatalnál vagy egyéb hatóságnál nyilvántartásba vétel végett jelentkezett, vagy egyéb hitelt érdemlő módon igazolja, hogy előző állandó tartózkodási helye elszakított területen volt.

E kedvezmény kiterjed arra is, aki hadifogságból tért vissza és akinek a hadifogságban tanúsított magatartása igazoltatott.

109. §.

A választójog szempontjából megkívánt négy elemi népiskolai osztály sikeres elvégzésének igazolására vonatkozó szabályokat, ugyszintén a hat osztályú elemi népiskolával, valamint a nyolc osztályú középiskolával tanértékre nézve egyenrangú tanintézeteket, valamint azoknak a főiskoláknak névsorát, melyek a jelen rendelet 1. és 2. §§-ban foglalt rendelkezések szempontjából az egyetemekkel egyenlő elbírálás alá esnek, külön rendelet állapítja meg.

110. §.

A választói névjegyzékeknek a jelen törvény alapján első ízben történő összeállítása alkalmával a központi választmánynak a felszólalások és észrevételek felett hozott, továbbá törlést elrendelő határozatai ellen panasznak nem a m. kir. közigazgatási bírósághoz, hanem a választókerület székhelye szerint illetékes kir. törvényszékhez van helye, amely a kérdésben mint egyes bíróság dönt. A törvényszék határozata ellen további jogorvoslatnak helye nincs.

Ha a törvényszék a választói jogosultság tárgyában benyújtott panasz felett a választói névjegyzék lezárásáig még nem határozott volna, az ilykép még folyamatban lévő panaszos ügy nem lehet akadálya a névjegyzék véglegesítésének. Azt a választót azonban, aki a szavazatszedő küldöttség előtt igazolja, hogy a törvényszék panaszának helyt adva választójogosultságát megállapította, szavazásra kell bocsátani.

111. §.

A végleges választói névjegyzékeknek, amelyeknek első alkalommal csak három példányban kell készülniök, -- úgy, hogy egy példány a belügyminister részére, egy az illető törvényhatóság, illetőleg rendezett tanácsú város részére és egy az érdekelt

községek között leendő szétosztásra van szánva — a választási időtartam első napját megelőző nyolcadik napon rendeltetési helyükön kell lenniök.

112. §.

A jelen rendelet alapján megtartandó általános képviselőválasztásokra a belügy-minister öt napot állapít meg akként, hogy a választások legkésőbb 1922. évi június hó 10-éig megtörténjenek, a nemzetgyűlés pedig legkésőbb ugyanez év június hó 20-áig megalakulhasson.

113. §.

A képviselőválasztások feletti bíráskodást a törvényhozás további rendelkezésig a nemzetgyűlés gyakorolja.

114. §.

Egyes köztisztviselői állásokra vonatkozó oly különleges törvényes rendelkezések, amelyek szerint ezen állások viselői országgyűlési képviselők nem lehetnek (így különösen az 1869 : IV. t.-c. 8. §-a, az 1870 : XVIII. t.-c. 4. §-a, az 1871 : XXXIII. t.-c. 16. §-a, az 1874 : XXXIV. t.-c. 3. §-a, az 1891 : XVII. t.-c. 39. §-a, az 1895.: XXXVII. t.-c. 26. §-a és az 1896 : XXVI. t.-c. 5. §-a) a nemzetgyűlési képviselők választására nem nyernek alkalmazást.

A közszolgálati alkalmazottat, ha a választáson mint jelölt fellép és ezt a felettes hivatali hatóságánál bejelenti, a bejelentés napjától a választási eljárás befejezéséig követő második nap elteltéig szabadságidő illeti meg. Ezen idő alatt a közszolgálati alkalmazott a hivatali színhelyen való lakás kötelezettsége alól is fel van mentve.

A nemzetgyűlési képviselővé választott közszolgálati alkalmazott hivatali állását megtartja, azonban megválasztása napjától képviselői minőségének megszűnéséig az állásával járó hivatali szolgálat alól fel van mentve.

A hivatali szolgálat alól való felmentésre vonatkozó rendelkezés az 1901 : XXIV. t.-c. 1. §-ának második bekezdésében felsorolt állásokra nem terjed ki.

Azt az időt, amely alatt a közszolgálati alkalmazott nemzetgyűlési képviselővé választása alatt a hivatali szolgálat alól fel van mentve, mind a magasabb illetmények eléréséhez megkívánt szolgálati idő, mid pedig a közszolgálati alkalmazott nyugdíj-igénye szempontjából tényleges szolgálatban töltött időnek kell tekinteni.

A közszolgálati alkalmazott a képviselői minőség időtartama alatt szabályszerű illetményei élvezetében megmarad, ha azonban közszolgálati alkalmazotti állásában lakpénzt vagy természetbeni lakást élvez, a képviselőknek járó lakbérilletményben nem részesülhet.

A nemzetgyűlési képviselő ebbeli minőségének időtartama alatt fizetéssel vagy díjazással járó hivatalra vagy állásra — kivéve az 1901 : XXIV. t.-c. 1. §-ának második bekezdésében felsorolt állásokat, valamint a kormánybiztosi, kormánybiztoshelyettesi

és főispáni állást — a kormány vagy kormányközegek által jogérvényesen ki nem nevezhető.

Az előbbi bekezdésben foglalt rendelkezés hatálya alá esik a nemzetgyűlési képviselő választott közszolgálati alkalmazottak magasabb fizetéssel vagy díjazással járó hivatalra vagy állásra való kinevezése is. Az első bekezdésben foglalt rendelkezés nem zárja ki azonban azt, hogy a nemzetgyűlési képviselővé választott közszolgálati alkalmazott, a szolgálati ideje alapján őt jogszerűen megillető magasabb illetmények élvezetébe lépjen.

Ha a nemzetgyűlési képviselővé választott közszolgálati alkalmazott képviselői minőségének megszűnése után magasabb hivatali állásra neveztetik ki, kinevezése az új személyzeti létszámban való rangsorozás szempontjából visszamenő hatállyal történhetik. A visszamenő hatály azonban legfeljebb a képviselővé választás időpontjáig terjedhet.

115. §.

Az összeférhetetlenségről szóló 1901 : XXIV. t.-c. 12. §-ában foglalt rendelkezések a jelen rendelet alapján összeülő nemzetgyűlés tagjaira is alkalmazást nyernek, azzal a kiegészítéssel, hogy a nemzetgyűlési képviselői megbízatás az ott felsorolt eseteken felül megszűnik arra a képviselőre nézve, aki büntetett vagy a jelen rendelet 5. §. 9. vagy 10. pontjában említett valamely bűncselekmény miatt jogerősen szabadságvesztés-büntetésre ítélték.

116. §.

Az előző nemzetgyűlésre szóló választások alapjául szolgált jogszabályok közül a szavazási kötelezettségnek alapos ok nélkül történt elmulasztására megállapított az a büntető rendelkezés, hogy az illető a legközelebbi törvényhozási választásoknál sem választójogot nem gyakorolhat, sem a törvényhozás tagjává nem választható, hatályát veszti.

117. §.

A jelen rendelet kihirdetése napján¹⁾ lép életbe. Végrehajtásával, amennyiben a rendelet más ministert nem biz meg, vagy a rendelkezés természetéből más nem következik, a belügyminister bizatik meg.

Budapest, 1922. évi március hó 2-án.

Gróf Bethlen István s. k.,
m. kir. miniszerelnök.

¹⁾ Kihirdetett a »Budapesti Közlöny«-ben 1922. évi március hó 3-án.

Melléklet a 2,2001922. M. E. számú rendelet 74. §-hoz.

A szavazólap mintája.

1.	(Jelölt neve)	☐
	(Jelölt pártállása)	
2.	(Jelölt neve)	☐
	(Jelölt pártállása)	
3.	(Jelölt neve)	☐
	(Jelölt pártállása)	
4.	(Jelölt neve)	☐
	(Jelölt pártállása)	
5.	(Jelölt neve)	☐
	(Jelölt pártállása)	

124.

A m. kir. belügyministernek 35,341/1922. B. M. számú rendelete.

Azoknak a városoknak (községeknek) kijelöléséről, amelyekben több szavazókört kell alakítani.

Az 1922. évben összeülő nemzetgyűlési tagjának választásáról szóló 2,200/1922. M. E. számú kormányrendelet 11. §-ának utolsó bekezdésében foglalt rendelkezés értelmében több szavazókört kell alakítani a következő városokban (községekben):

4) Vármegyei törvényhatóságok:

Város (község) neve:	Az alakítandó szavazókörök száma:	Város (község) neve:	Az alakítandó szavazókörök száma:
Abauj-Torna vármegye:		Mecsekszabolcs	2
Abaujszántó	2	Mohács	7
Szikszo	2	Németboly	2
		Pécsvárad	2
Arad vármegye:		Siklós	3
Elek	2	Szentlőrincz	2
Medgyesegyháza	2	Villány	2
Nagykamarás	2		
Bács-Bodrog vármegye:		Békés vármegye:	
Bácsalmás	5	Békéscsaba rtv.	15
Bácsbokod	2	Gyula rtv.	9
Gara	2	Békés	11
Herczegszántó	2	Békéssámson	2
Jánoshalma	5	Békésszentandrás	3
Katymár	2	Csorvás	2
Kunbaja	2	Doboz	3
Madaras	2	Endrőd	5
Mélykut	3	Füzesgyarmat	4
Nagybaracska	2	Gádoros	2
Vaskút	2	Gyoma	5
		Gyulavári	2
Baranya vármegye:		Kétegyháza	2
Dunaszekeső	3	Kondoros	3
Mágoes	2	Körösladány	3
		Köröstarcsa	3

Város (község) neve : Az alakítandó
szavazókörök
száma :

Mezőberény	6
Nagyszénás	2
Orosháza	10
Öcsöd	4
Szarvas	10
Szeghalom	4
Szentotnya	2
Tótkomlós	5
Ujkigyós	2
Vésztő	4

Bihar vármegye :

Bagamér	2
Báránd	2
Berekböszörmény	2
Berettyóújfalu	4
Biharkeresztes	2
Biharnagybajom	2
Csőkmő	2
Derecske	4
Hosszupályi	2
Komádi	3
Konyár	2
Nagyléta	3
Nagyrábé	2
Okány	2
Pocsaj	2
Sárrétudvari	2
Zsáka	2

Borsod vármegye :

Diósgyőr	7
Hejőcsaba	2
Mezőcsát	2
Mezőkeresztes	2
Mezőkövesd	7
Ózd	3
Sajószentpéter	2
Sajóvárkony	2
Szentistván	2

Város (község) neve :

Az alakítandó
szavazókörök
száma :

Csanád vármegye :

Makó rtv.	15
Apátfalva	2
Battonya	4
Csanádapácza	2
Csanádpalota	2
Földeák	2
Kevermes	2
Kunágota	2
Mezőhegyes	3
Mezőkovácsháza	2
Nagybánhegyes	2

Csongrád vármegye :

Szentes rtv.	11
Csongrád	8
Kiskundorozsma	6
Kistelek	3
Mindszent	3
Sándorfalva	2
Sővényháza	2
Szegvár	2

Esztergom vármegye :

Esztergom rtv.	7
Dorog	2

Fejér vármegye :

Aba	2
Adony	2
Bicske	3
Csákvár	2
Czecze	2
Dunapentele	2
Ercsi	3
Érd	2
Etyek	2
Herczegfalva	3
Káloz	2
Iovasberény	2

Város (község) neve:	Az alakítandó szavazókörök száma:	Város (község) neve:	Az alakítandó szavazókörök száma:
Nagyperkáta	2	Ecséd	2
Mór	4	Erdőtelek	2
Pátka	2	Füzesabony	2
Polgárdi	2	Hatvan	5
Sárbogárd	2	Heves	3
Sárkeresztur	2	Hort	2
Seregélyes	2	Kál	2
Vál	2	Karácsond	2
Gömör és Kis-Hont vármegye:		Kömlő	2
Putnok	2	Mezőtárákány	2
Győr vármegye:		Pásztó	2
Győrszentiván	2	Pély	2
Győrszentmárton	2	Poroszló	2
Tét	2	Tiszafüred	4
Hajdu vármegye:		Tiszanána	2
Hajduböszörmény rtv.	10	Verpelét	2
Hajdunánás rtv.	7	Hont vármegye:	
Hajduszoboszló rtv.	6	Nagymaros	2
Balmazújváros	4	Jász-Nagykun-Szolnok vármegye:	
Egyek.	2	Jászberény rtv.	9
Földes	3	Karczag rtv.	9
Hajdudorog	3	Kisujszállás rtv.	6
Hajduhadház	5	Mezőtur rtv.	9
Hajdusámson	2	Szolnok rtv.	9
Hajduszovát	2	Turkeve rtv.	5
Kaba	3	Abádszalók	3
Nádudvar	3	Besenyszög	2
Püspökladány	5	Csépa	2
Tiszacsege	2	Czibakháza	2
Vámospércs	2	Dévaványa	5
Heves vármegye:		Fegyvernek	2
Eger rtv.	10	Jákóhalma	2
Gyöngyös rtv.	7	Jánoshida	2
Átány	2	Jászsalsószentgyörgy	2
Besenyőtelek	2	Jászapáti	5
Csány	2	Jászárokszállás	5
		Jászdózsa	2
		Jászfényszaru	3

Város (község) neve: Az alakítandó
szavazókörök
száma:

Jászkisér	3
Jászládány	3
Jászszentandrás	2
Kenderes	2
Kunhegyes	5
Kunmadaras	4
Kunzentmárton	4
Nagykőrü	2
Rákóczipfalva	2
Tiszaföldvár	4
Tiszaakút	2
Tiszaroff	2
Tiszaszentimre	2
Törökszentmiklós	8

Komárom vármegye:

Ács	3
Bánhida	2
Felsőgalla	4
Kisbér	2
Kocs	2
Mocsa	2
Szőny	2
Tata	3
Tatabánya	3
Tóváros	2

Moson vármegye:

Magyaróvár rtv.	3
Lébény	2
Moson	3
Mosonszentjános	2
Rajka	2

Nógrád vármegye:

Salgótarján rtv.	5
Balassagyarmat	4
Érsekvadkert	2
Lőrinczi	2
Szécsény	2

Város (község) neve:

Az alakítandó
szavazókörök
száma:

Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye:

Czegléd	12
Kalocsa rtv.	5
Kiskunfélegyháza rtv.	10
Kiskunhalas rtv.	7
Nagykörös rtv.	11
Szentendre rtv.	2
Ujpest rtv.	24
Vác rtv.	7
Abony	5
Akasztó	2
Alberti	2
Alpár	2
Alsónémedi	2
Aszód	2
Bajszentistván	2
Bátya	2
Békásmegyer	2
Bia	2
Bogyiszló	2
Budafok	5
Budakeszi	2
Budaörs	3
Bugyi	2
Csepel	5
Czeglédberczel	2
Czinkota	4
Dömsöd	2
Dunabogdány	2
Dunaharaszti	3
Dunakeszi	2
Dunapataj	3
Dunavecse	2
Erzsébetfalva	17
Fajsz	2
Foktő	2
Fót	2
Fülöpszállás	2
Gödöllő	4
Gyömörő	2

Város (község) neve:	Az alakítandó szavazóköri száma:
Hajós	2
Harta	2
Homokmégy	2
Irsa	3
Isaszeg	2
Izsák	3
Jászkarajenő	3
Keczel	3
Kerekegyháza	2
Kiskőrös	5
Kiskunlaczháza	2
Kiskunmajsa	5
Kispest	21
Kocsér	2
Kóka	2
Kunszentmiklós	3
Lajosmizse	4
Maglód	2
Miske	2
Monor	5
Nagykátai	3
Nagytétény	2
Nemesnádudvar	2
Ócsa	2
Ókéske	2
Örkény	2
Páty	2
Péczel	3
Pesthidegkut	2
Pestszentlőrincz	6
Pestujhely	4
Pilis	3
Pilisvörösvár	2
Pomáz	2
Ráczeke	3
Rákosesaba	3
Rákoskeresztur	2
Rákosliget	2
Rákospalota	14
Rákosszentmihály	4
Solt	3

Város (község) neve:	Az alakítandó szavazóköri száma:
Soltvadkert	3
Soroksár	7
Sükösd	2
Szabadszállás	3
Szakmár	2
Szalkszentmárton	2
Szigetszentmiklós	2
Taksony	2
Tápiógyörgye	2
Tápiószele	3
Tápiószentmárton	2
Tass	2
Tószeg	2
Tököl	2
Törökbálint	2
Tura	2
Ujhartyán	2
Ujkéske	3
Ujszász	2
Üllő	2
Vecsés	4
Zagyvarékás	2
Zsámbék	2

Somogy vármegye:

Kaposvár rtv.	11
Bares	3
Berzencze	2
Böhönye	2
Curgó	2
Karád	2
Kéthely	2
Marczali	2
Nagyatád	2
Nagybajom	2
Szigetvár	3
Tab	2

Sopron vármegye:

Csepreg	2
Csorna	3

Város (község) neve :	Az alakítandó szavazókörök száma :	Város (község) neve :	Az alakítandó szavazókörök száma :
Kapuvár	3	Hőgyész	2
Szany	2	Nagydorog	2
Szabolcs vármegye :		Ozora	2
Nyiregyháza rtv.	14	Öcsény	2
Balkány	2	Paks	4
Büdszentmihály	4	Simontornya	2
Dombrád	2	Szakcs	2
Ibrány	2	Tamási	2
Kisvárd	4	Tolna	4
Nagyhalász	2	Ujdombóvár	2
Nagykálló	3		
Nyirbátor	3	Torontál vármegye :	
Oros	2	Kiszombor	2
Polgár	4	Szőreg	2
Rakamaz	2		
Tiszadob	2	Vas vármegye :	
Tiszalök	2	Kőszeg rtv.	3
Ujfehértó	3	Szombathely rtv.	13
		Czellődömök	2
Szatmár vármegye :		Jánosháza	2
Csenger	2	Körmend	3
Fehérgyarmat	2	Sárvár	4
Mátészalka	2	Vasvár	2
Nagyecsed	2		
Tolna vármegye :		Veszprém vármegye :	
Szekszárd rtv.	6	Pápa rtv.	8
Báta	2	Veszprém rtv.	5
Bátaszék	4	Devecser	2
Bonyhád	5	Enying	2
Bölcske	2	Siófok	2
Decs	2	Szentgál	2
Dombóvár	4	Szilasbalhás	2
Döbrököz	2	Várpalota	2
Dunaföldvár	5		
Fadd	2	Zala vármegye :	
Gindlicsalád	2	Nagykanizsa rtv.	11
Gyöngy	2	Zalaegerszeg rtv.	5
Gyulaj	2	Keszthely	3
		Sümege	2
		Tapolca	3

Város (község) neve:	Az alakítandó szavazóköri száma:	Város (község) neve:	Az alakítandó szavazóköri száma:
Zemplén vármegye:		Sárospatak.	3
Sátoraljaujhely rtv.	8	Szerencs	2
Mád	2	Tállya.	2
Megyaszó	2	Tokaj	2

B) Városi törvényhatóságok:

Budapest székesfőváros	410	Miskolcz	20
Baja	10	Pécs	22
Debreczen	38	Sopron	13
Győr	17	Szabadka	2
Hódmezővásárhely	17	Szeged	36
Kecskemét.	22	Székesfehérvár	14
Komárom	2		

Budapest, 1922. évi március hó 4-én.

Gróf Klebelsberg Kunó s. k.
m. kir. belügyminister.

BELÜGYI KÖZLÖNY

KIADJA A MAGYAR KIRÁLYI BELÜGYMINISTERIUM.

MEGJELENIK RENDSZERINT MINDEN VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Egész évre hatóságok és hatósági közegek részére 110, magánosok részére 160 korona.

CHEQUE-SZÁMLA SZÁMA: 15,700.

TARTALOM.

RENDELETEK.

996/1922. M. E. sz. A A szénügyek intézése	Lap 624
2,220/1922. M. E. sz. A közszolgálatban álló tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek és szülőtlen árvák) kedvezményes ellátása tárgyában kiadott 4,000/1921. M. E. sz. rendelet hatályának meghosszabbítása	625
67,200/1922. F. M. sz. Az Országos Gazd.sági Munkáspénztár részére járó díjaknak, valamint a pénztár által kifizetendő segélyeknek szabályozásáról szóló 1922: II. t.-c. végrehajtása	626
209/1922. B. M. sz. Hadifoglyok halálesetére vonatkozó anyakönyvi kivonatok beküldésének megszüntetése	628
1,221/1922. B. M. eln. sz. Dr. Sömjén Géza mexikói tiszteletbeli konzul kinevezési okmányának megerősítési záradékkal való ellátása	628
10,650/1922. B. M. sz. Magyarország elszakított területén községi illetőséggel birt katonai egyének halálesetének a Budapest IV. ker. anyakönyvvezetőség által való anyakönyvezése . .	629

KÖZLEMÉNYEK.

A m. kir. belügymin'isterium 1921. évi ügyforgalmi kimutatása	630
A m. kir. belügymin'isterium számvevőségének 1921. évi ügyforgalmi kimutatása	630

SZEMÉLYI HIREK.

Főispáni felmentések és kinevezések	931
Kormánybiztos felmentése	631
Belügymin'isteriumi számvevőségi kinevezések	632

RENDELETEK.

125.

A m. kir. kormánynak 996/1922. M. E. számú rendelete.

A szénügyek intézése.

A m. kir. ministerium az 1920 : VI. törvénycikkben kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli:

1. §. A szénellátás ügyeit a ministerium újabb intézkedéséig a jelen rendelettel megállapított hatáskörben a szénügyek kormánybiztosa intézi.

A kormánybiztos a hatáskörébe tartozó ügyekben a kereskedelemügyi minister felügyelete alatt önállóan intézkedik.

2. §. A kormánybiztost a ministertanács felhatalmazása alapján a kereskedelemügyi minister nevezi ki. A kormánybiztos mellé a kereskedelemügyi minister két helyettest nevez ki, akiknek hatáskörét a jelen rendelettel megszabott határok között a kormánybiztos állapítja meg.

A kormánybiztos és két helyettese, amennyiben nem a köztisztviselők sorából nevezetnek ki, működésük megkezdése előtt a kereskedelemügyi minister kezébe esküt tesznek.

A kormánybiztos székhelye Budapest.

3. §. A kormánybiztos a szénellátás biztosítása végett a fennálló törvényes rendelkezések keretében megteheti mindazokat az intézkedéseket, amelyek a széntermelés biztosítása és fokozása, a szén behozatalának, forgalmának és felhasználásának szabályozása, valamint közszükségleti célokra való igénybevétele tekintetében szükségesek.

A kormánybiztos általános jellegű rendeleteit a Budapesti Közlönyben közzéteszi.

4. §. A kormánybiztos a hatóságokkal közvetlenül érintkezik.

5. §. Az Országos Szénbizottság tekintetében továbbra is a 72/1917. M. E. szám alatt kibocsátott¹⁾ rendelet irányadó azzal az eltéréssel, hogy a bizottság hatáskörébe utalt tennivalók ideiglenes ellátásával a kereskedelemügyi minister a szénügyek kormánybiztosát bízhatja meg.

6. §. Aki a kormánybiztosnak a jelen rendelettel megszabott hatáskörében tett rendelkezéseit vagy az ezek alapján tett hatósági rendelkezéseket megszegi vagy megszegésüknél bármi módon közreműködik, az, amennyiben cselekménye súlyosabb büntető ren-

¹⁾ B. K. 1917. évf. 50. lapon.

delkezés alá nem esik, kihágást követ el s hat hónapig terjedhető elzárással és kétezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Ama készlet tekintetében, amelyre nézve a kihágást elkövették, a törvény értelmében elkobzásnak van helye. Az elkobzott készlet értékének egyötöde a feljelentőt, többi része a felmerült költség levonásával a Hadirokkantak Segélyalapiját illeti.

E kihágás miatt az eljárás a közigazgatási hatóságnak mint rendőri büntető bíróságnak, a m. kir. államrendőrség működési területén pedig az államrendőrségnek hatáskörébe tartozik.

7. §. Ez a rendelet kihirdetésének napján¹⁾ lép életbe és életbelépésével a 6,407/1920. M. E. számú rendelet²⁾ hatályát veszti.

Budapest, 1922. évi január hó 24-én.

Gróf Bethlen István s. k.,
m. kir. miniszerelnök.

126.

A m. kir. kormánynak 2,220/1922. M. E. számú rendelete.

A közszolgálatban álló tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek és szülőtlen árvák) kedvezményes ellátása tárgyában kiadott 4,000/1921. M. E. sz. rendelet hatályának meghosszabbítása.

A m. kir. ministerium az 1921/22. költségvetési év augusztus elsejétől december végéig viselendő közterhekről és fedezendő állami kiadásokról szóló 1921 : XXXIV. törvénycikk hatályának 1922. évi június hó végéig való kiterjesztésére vonatkozó 1922 : I. törvénycikk 2. §-ának első bekezdésében nyert felhatalmazás alapján a közszolgálatban álló tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek és szülőtlen árvák) kedvezményes ellátása tárgyában 1921. évi július hó 13-án kiadott 4,000/M. E. számú rendeletnek³⁾ hatályát az 1922. évi január hó 1-től június hó 30-ig terjedő hat havi időtartamra meghosszabbítja.

Budapest, 1922. évi február hó 28-án.

Gróf Bethlen István s. k.,
m. kir. miniszerelnök.

¹⁾ Kihirdettetett a „Budapesti Közlöny”-ben 1922. évi március hó 7-én.

²⁾ B. K. 1920. évf. 1160. lapon.

³⁾ B. K. 1921. évf. 1295. lapon.

127.**A m. kir. földmívelésügyi miniszternek 67,200/1922. F. M. számú rendelete.**

Az Országos Gazdasági Munkáspénztár részére járó díjaknak, valamint a pénztár által kifizetendő segélyeknek szabályozásáról szóló 1922 : II. törvénycikk végrehajtása.

(Valamennyi törvényhatóságnak, Budapest székesfővárosnak.)

Az 1922 : II. törvénycikkben nyert felhatalmazás alapján az 1,500/1912. eln. számú m. kir. földmívelésügyi ministeri rendelet rendelkezéseinek érintetlenül hagyásával rendelem, amint következik:

1. §. Az Országos Gazdasági Munkáspénztár rendkívüli tagjai az 1,500/1912. eln. számú rendelet 5. §-ában megjelölt évi 1 korona tagsági díjon felül — további intézkedésig — évi 29 korona díjpótlékot, összesen tehát évi 30 koronát fizetnek.

2. §. Minden munkaadó a szolgálatban álló minden egyes gazdasági (külső) cseléd után az 1900 : XVI. t.-c. 8. §-ában, illetőleg az 1,500/1912. eln. számú rendelet 6. §-ában megjelölt évi 120 filléren felül — további intézkedésig — 28 korona 80 fillér díjpótlékot, vagyis összesen évenként 30 koronát köteles a fennálló rendeletekben előírt időben a pénztár javára befizetni. A 28 korona 80 fillér díjpótlék kezelésére nézve egyébként a 120 filléres hozzájárulási díj kezelésére vonatkozó törvényes rendelkezések az irányadók.

3. §. Felhatalmaztatik az Országos Gazdasági Munkáspénztár központi igazgatósága, hogy a kötvénnyel biztosított gazdasági gépmunkások baleset biztosításának díjait (l. az 1,500/1912. elnöki számú rendelet 7. §-át) — további intézkedésig — a gazdasági gépek után kivetett eddigi biztosítási díjtételek oly többszörösére emelhesse fel, hogy a pénztárnál biztosítottak részére a jelen rendeletben megállapított mérvű segélyeket nyújthassa. Az emelésből eredő díjpótlék-többlet hozzám előzetesen — hozzájárulás végett — bejelentendő.

4. §. Ha a biztosított rendkívüli tagot vagy kötvénnyel biztosított gépmunkást baleset éri és emiatt egy hétnél hosszabb időre munkaképtelenné vált, részére mindaddig, míg munkaképtelen, de legfeljebb 10 héten át minden napra az 1,500/1912. eln. számú rendelet 9. §. b) pontja értelmében járó napi 1 korona segélyen felül — további intézkedésig — drágasági pótlék címén további 19 korona külön segély, összesen tehát napi 20 korona segély-áandó.

5. §. Az a biztosított rendkívüli tag vagy kötvénnyel biztosított gazdasági gépmunkás, aki a baleset miatt 10 hétnél hosszabb időre munkaképtelenné vált, a 11-ik héttől, ha pedig 120 filléres hozzájárulási díjjal biztosított gazdasági cseléd az illető, úgy egy-negyed év eltelte után teljes munkaképtelenség esetén és annak tartamára az 1,500/1912. eln. számú rendelet 9. §. c) pontja értelmében járó évi 240 korona járadékon felül — további intézkedésig — drágasági pótlék címén 4,560 korona külön segélyt, a munka-

képesség részleges csökkenése esetében és annak tartamára pedig — további intézkedésig — a 240 korona járadéknak, valamint a most említett 4,560 korona külön segélynek azon hányadát kapja, mely a munkaképesség részleges csökkenésének aránylag megfelel.

6. §. Hogy ha a biztosított rendkívüli tag, továbbá a 120 filléres hozzájárulási díjjal biztosított gazdasági cseléd, valamint kötvénnyel biztosított gazdasági gépmunkás a baleset következtében meghal, hátramaradt családja az 1,500/1922. eln. számú rendelet 9. §. d) pontja értelmében járó 400 korona haláleseti segélyen felül — további intézkedésig — még 1,200 koronát kap egyszersmindenkorra szóló külön segélyképen.

Ha az elhaltnak kettőnél több 14 éven aluli gyermeke maradt hátra, ezek javára a segély a harmadik gyermektől kezdve fejenként az eddig számított 100 korona helyett — további intézkedésig — 400 koronával emelkedik, úgy azonban, hogy az egész segély összege a 3,200 koronát meg nem haladhatja.

7. §. Hogy ha a biztosított rendkívüli tagot vagy kötvénnyel biztosított gazdasági gépmunkást valamely munkaadónál teljesített munkaközben érte a baleset, úgy részére munkaadója az 1,500/1912. eln. számú rendelet 12. §. b) pontjában megállapított feltételek mellett — további intézkedésig — minden napra 20 korona segélyt tartozik kifizetni.

8. §. Hogy ha az előző §-ban említett biztosítási osztályba tartozó sérült a munkaadónál mint munkás volt alkalmazva, úgy a pénztár az 1,500/1912. eln. számú rendelet 13. §-ának első b) pontjában megjelölt feltételek mellett a részére előlegezett napi 20 koronás segélyek összegét, de legfeljebb 1,400 koronát térít meg a munkaadónak, ugyanezen szakasz második b) pontjában említett nyilatkozat is ennek megfelelőleg állítandó ki.

9. §. Felhatalmazom az Országos Gazdasági Munkáspénztár központi igazgatóságát, hogy a jelen rendelet kelte előtt munkaképtelenné vált rendkívüli tagjai, továbbá 120 filléres hozzájárulási díjjal biztosított gazdasági cselédek, valamint kötvénnyel biztosított gazdasági gépmunkások járadékát rendkívüli segélyképen, de legfeljebb az 1., 2. és 3. §-ban megjelölt díjpótlékoknak megfelelő segély összegéig jelen rendeletem hatálya tartamára felemelhesse.

10. §. Ez a rendelet 1922. évi február hó 22. napján lép életbe.

Budapest, 1922. évi február hó 22-én.

Mayer s. k.,

m. kir. földművelésügyi minster.

123.

A m. kir. belügyministernek 209/1922. B. M. számú körrendelete.

Hadifoglyok halálesetére vonatkozó anyakönyvi kivonatok beküldésének megszüntetése.

(Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének.)

A 36,322/1920. számú itteni körrendeletben¹⁾ felhívtam ^{Alispán}~~Polgármester~~ - urat, hogy a hatósága területén működő anyakönyvvezetőkkel a háború tartama alatt elhalt hadifoglyokról a m. kir. honvédelmi ministerium hadifogoly C. osztályához anyakönyvi kivonatokat küldessen be.

Mint hogy az ok, amely az anyakönyvi kivonatok felterjesztését szükségessé tette, megszűnt, fentidézett körrendeletet hatályon kívül helyezem.

Felhívom, hogy ezen rendelkezésemről az összes anyakönyvvezetőket megfelelően értesitse.

Budapest, 1922. évi március hó 2-án.

A minister helyett:

Dr. Kószó István s. k.,
államtitkár.

129.

A m. kir. belügyministernek 1,221/1922. B. M. eln. számú körrendelete.

Dr. Sömjén Géza mexikói tiszteletbeli konzul kinevezési okmányának megerősítési záradékkal való ellátása.

(Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének. A székesfővárosi m. kir. államrendőrség főkapitányának és valamennyi m. kir. államrendőrségi kerületi főkapitánynak.)

A Kormányzó Úr Ö Főméltósága az 1922. évi január hó 28-án kelt magas elhatározásával a külügyminister úr előterjesztése folytán megengedte, hogy dr. Sömjén Géza mexikói tiszteletbeli konzul kinevezési okmánya a megerősítési záradékkal elláttassék.

Erről ^{Alispán}~~Polgármester~~ urat, ^{Méltóságodat,} tudomás végett azzal értesitem, hogy nevezettet konzuli minőségben elismerni és hivatali teendőinek ellátásánál a saját részéről is támogatni szíveskedjék.

Budapest, 1922. évi február hó 23-án.

A minister rendeletéből:

Dr. Tatits s. k.,
ministeri tanácsos.

¹⁾ B. K. 1920. évf. 1380. lapon.

130.**A m. kir. belügyministernek 10,650/1922. B. M. számú körrendelete**

Magyarország elszakított területén községi illetőséggel birt katonai egyének haláleseténél a Budapest IV. ker. anyakönyvvezetőség által való anyakönyvezése.

(Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének,)

A mozgósított fegyveres erőhöz tartozott vagy azt követett polgári egyének külföldön történt haláleseteit a 2,700/1906. M. E. sz. rendelet 10. §-a értelmében az elhalt községi illetősége szerinti anyakönyvbe kell bejegyezni.

Ezen rendelkezés a régi Magyarország elszakított területeire immár nem alkalmazható.

Minthogy a feleknek fontos érdeke, hogy katonai hozzátartozójuk halálesete anyakönyvezve legyen, a m. kir. igazságügyminister úr meghallgatása után akként határoztam, hogy abban az esetben, amidőn külföldön elhalt katonai vagy a mozgósított fegyveres erőt követett polgári egyén illetőségi községe jelenleg idegen állambatalom imperiuma alá tartozik, azonban a békeszerződést megelőzőleg Magyarország kiegészítő részét képezte, a haláleset anyakönyvezésére Budapest IV. kerületi anyakönyvvezetőséget fogom utasítani.

A békeszerződésnek az állampolgárságra vonatkozó rendelkezése ezen kérdés eldöntésénél tekintetbe nem jöhet, mert az ezen alapon anyakönyvezendő egyének az elhalálozás idejében magyar állampolgárok voltak.

Miről tudomás és közhírré tétel végett értesitem.

Budapest, 1922. évi március hó 2-án.

A minister helyett:
Dr. Kószó István s. k.,
államtitkár.

KÖZLEMÉNYEK.

A m. kir. belügyministerium 1921. évi ügyforgalmi kimutatása.

Iktató	1920. évben	Ügydarabok száma			
		1921. évben			
		külön	összesen	több	kevesebb
Elnöki	9,371	—	9,597	226	—
Általános	87,508	—	119,028	31,520	—
Reservált	5,128	—	4,570	—	558
Földtehermentesítési	72	—	89	17	—
Kihágási	9,993	—	12,538	2,545	—
Fordítói	2,052	—	3,693	1,641	—
Útlevel	34,583	—	5,151	—	29,432
Gépjármű közl.	2,189	—	488	—	1,701
Internálási	—	—	28,323	28,323	—
Összesen	150,896	—	183,477	64,272	31,691
1921. évben	183,477	—	—	—	—
1921. évben több	32,581	—	—	—	—

A m. kir. belügyministerium számvevőségének 1921. évi ügyforgalmi kimutatása.

Iktató	Ügydarabok száma			
	1920. évben	1921. évben	1921. évben	
			több	kevesebb
Igazgatói szám	349	829	480	—
Ministeri »	—	45,103	45,103	—
Számvevőségi sorszám	3,128	4,983	1,855	—
Földtehermentesítési	—	89	89	—
Összesen	3,477	51,004	47,527	—
1921. évben volt	51,004	—	—	—
1921. évben több	47,527	—	—	—

Iktatás alá nem kerültek 1921. évi január hó 1-től az elszámolási jegyzékek, melyeknek száma 103, a visszaérkezettek száma pedig 65, összesen tehát **168 darab**.

SZEMÉLYI HIREK.

Főispáni felmentések és kinevezések.

A Kormányzó Úr Ö Főméltósága 1922. évi március hó 2-án kelt magas elhatározásával a m. kir. belügyminister előterjesztésére *dr. Kováts-Nagy Sándort* Bihar vármegye főispánját ettől az állásától buzgó szolgálatainak elismerése mellett saját kérelmére felmenteni és *Balásházy Iván* főszolgabíróát Bihar vármegye főispánjává kinevezni méltóztatott.

A Kormányzó Úr Ö Főméltósága 1922. évi március hó 2-án kelt magas elhatározásával a m. kir. belügyminister előterjesztésére *Kolbenschlag Bélát*, Zala vármegye alispánját Zala vármegye főispánjává kinevezni méltóztatott.

A Kormányzó Úr Ö Főméltósága 1922. évi március hó 2-án kelt magas elhatározásával a m. kir. belügyminister előterjesztésére *Szomjas Gusztávot*, Hajdu vármegye főispánját ettől az állásától buzgó szolgálatainak elismerése mellett saját kérelmére felmenteni és *Miskolczy-Lajost*, Debrecen sz. kir. város főispánját Hajdu vármegye főispánjává kinevezni méltóztatott.

A Kormányzó Úr Ö Főméltósága 1922. évi március hó 4-én kelt magas elhatározásával a m. kir. belügyminister előterjesztésére *Brandt Vilmos* főszolgabíróát Békés vármegye főispánjává kinevezni méltóztatott.

A Kormányzó Úr Ö Főméltósága 1922. évi március hó 4-én kelt magas elhatározásával a m. kir. belügyminister előterjesztésére *Jármy Béla*, Szabolcs vármegye főispánját ettől az állásától buzgó szolgálatainak elismerése mellett saját kérelmére felmenteni és Szabolcs vármegye főispánjává *dr. Kállay Miklós* földbirtokost kinevezni méltóztatott.

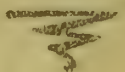
A Kormányzó Úr Ö Főméltósága 1922. évi március hó 4-én kelt magas elhatározásával a m. kir. belügyminister előterjesztésére *Salacz Gyula*, Csanád vármegye főispánját ettől az állásától buzgó szolgálatainak elismerése mellett saját kérelmére felmenteni és őt Arad vármegye főispánjává, *Purgly Emil* földbirtokost pedig Csanád vármegye főispánjává kinevezni méltóztatott.

Kormánybiztos felmentése.

A m. kir. kormány *Filberger Gyulát*, Borsod, Gömör és Kis-Hont vármegye helyettes törvényhatósági kormánybiztosát ettől a tisztségétől buzgó szolgálatainak elismerése mellett felmentette.

Belügyministeriumi számvevőségi kinevezések.

A m. kir. belügyminister a m. kir. belügyministeri számvevőséghez *Szuppán Géza* m. kir. államrendőrségi hivatali segédtsiztet, *Kelemen Gyula*, *Edelpacher István*, *Kabók Gyula*, *Titli László*, *Sziklaváry Sándor* és *Szabó Endre* számvevőségi díjnokokat, végül *Varga János* m. kir. honvéd tiszthelyetttest ideiglenes minőségű ministeri számtisztekké nevezte ki.

BELÜGYI KÖZLÖNY

KIADJA A MAGYAR KIRÁLYI BELÜGYMINISTERIUM.

MEGJELENIK RENDSZERINT MINDEN VASÁR NAP.

ELFIZETÉSI ÁRA: Egész évre hatóságok és hatósági közegek részére 110, magánosok részére 160 korona.

CHEQUE-SZÁMLA SZÁMA: 18,700.

TARTALOM.

RENDELETEK.

	Lap
2,518/1922. M. E. sz. A négy és hat osztályú elemi népiskolával, valamint a nyolc osztályú középiskolával a választási jogosultság szempontjából egyenlő értékű iskolai osztályoknak és tanfolyamoknak, végül a főiskolák részletes jegyzékének, az 1922. évben összeülő nemzetgyűlés tagjainak választásáról szóló 2,200/1922. M. E. számú rendelet 109. § a alapján való megállapítása	635
56,742/1922. K. M. sz. A hadiözvegyek, az állásuk, illetőleg foglalkozásuk elhagyására kényszerült közszolgálati alkalmazottak és más egyének iparüzésének megkönnyítése	640
74/1922. O. M. B. sz. A m. kir. Országos Mozgóképvizsgáló Bizottság által nyilvános előadásra alkalmasnak talált és előadásra megtiltott képszalagok jegyzéke	643
26,193/1922. B. M. sz. A The Royal Mail Steam Packet Company londoni hajóstársaság részére a kivándorlók szállítására adott engedély	654
31,138/1922. B. M. sz. Daróczy Zoltán szerkesztésében megjelenő »Nemesi Évkönyv« támogatása	655
34,100/1922. B. M. sz. A gyülekezeti jogról szóló 6,000/1922. B. M. sz. rendelet módosítása	656
38,347/1922. B. M. sz. A szavazókörök megalakítása tárgyában kiadott 35,341/1922. B. M. számú rendelet végrehajtása	657
38,376/1922. B. M. sz. A nemzetgyűlési választásoknál és a választásokkal kapcsolatos mozgalmaknál a közrend fenntartása és a köznyugalom megóvása	659
38,377/1922. B. M. sz. Az 1922. évben összeülő nemzetgyűlés tagjainak választásáról 2,200/1922. M. E. sz. a. kibocsátott kormányrendelet 27. §-ának (Főtelező vallomásslolgáltatás) végrehajtása	660
40,235/1922. B. M. sz. Az 1922. évben összeülő nemzetgyűlés tagjainak választásáról szóló 2,200/1922. M. E. sz. alatt kibocsátott kormányrendelet 109. §-ának végrehajtása	662
40,520/1922. B. M. sz. Az 1922. évben összeülő nemzetgyűlés tagjainak választásáról szóló 2,200/1922. M. E. sz. kormányrendelet 27. §-ának végrehajtása	663
17,082/1922. B. M. sz. Az Északamerikai Egyesült-Államokból hazaérkezett és oda visszatérni kívánó honosok részére szóló útlevélek kiállítása, továbbá a kivándorlást korlátozó amerikai törvény rendelkezéseit kijátszani igyekezők útlevéllügyeinek elbírálása	664
29,977/1922. B. M. sz. A vármegyei díjnokok anyagi helyzetének javítása	665

	Lap
33,100/1922. B. M. sz. A tényleges szolgálatban álló és a nyugdíjazott vármegyei alkalmazottak, valami t ezek özvegyei és szülőtlén úrvái részére járó rendkívüli segélyek folytatóság engedélyezése és felemelése	667
8,443/1922. B. M. sz. A metalán bekövetkező árvizveszedelemmel szemben az élet és vagyonbiztonság megóvása	668
14,229/1922. B. M. sz. Az útlevel kiállító hatóságoknak, mint számlatulajdonosoknak a postatakarék-pénztárnál nyitott cheque-számlájuk terhére való kiutalások	670

KÖZLEMÉNYEK.

Községalakulás	671
Határrezzátsatolás	671

KÜLÖNFÉLÉK.

A »Tiszántúli Hirlap« című politikai napilap utcai terjesztésének újbóli engedélyezése	671
Adománygyűjtési engedély	671
Postai szállítási jog megvonása	671

SZEMÉLYI HIREK.

Főispáni felmentések és kinevezések	671
---	-----

FELHIVÁS.

Felhivás a csendőrséghez való önkéntes belépésre	672
--	-----

RENDELETEK.

131.

A m. kir. kormánynak 2,518/1922. M. E. számú rendelete.

A négy és hat osztályú elemi népiskolával, valamint a nyolc osztályú középiskolával a választói jogosultság szempontjából egyenlő értékű iskolai osztályoknak és tanfolyamoknak, végül a főiskolák részletes jegyzékének az 1922. évben összeülő nemzetgyűlés tagjainak választásáról szóló 2,200/1922. M. E. számú rendelet 109. §-a alapján való megállapítása.

Az 1922. évben összeülő nemzetgyűlés tagjainak választásáról szóló 2,200/1922. M. E. számú rendelet¹⁾ 109. §-a értelmében a választójog szempontjából megkivánt négy elemi népiskolai osztállyal, úgyszintén a hat osztályú elemi népiskolával, valamint a nyolc osztályú középiskolával tanértékre nézve egyenrangú tanintézeteket, valamint azoknak a főiskoláknak a névsorát, melyek a hivatkozott választójogi rendelet 1. és 2. §-aiban foglalt rendelkezések szempontjából az egyetemekkel egyenlő elbírálás alá csnek, külön rendelet állapítja meg.

A most idézett rendelkezés végrehajtása céljából — annak előrebocsátása mellett, hogy a jegyzék összeállítása alkalmával *kizárólag a választói jogosultság szempontjából való egyenértékűség* szolgált zsinórmértékül;

hogy továbbá az összeállítás csupán *nyilvánossági jelleggel* bíró intézetekre és tanfolyamokra vonatkozik;

hogy mindenkor a megjelölt iskolai osztály, tanfolyam, vagy magasabb fokú tanintézet *sikeres elvégzése* van feltételezve; végül

hogy a jegyzék egyaránt felöleli a *létező és megszűnt* intézeteket, mert a régebben megszerzett képzettségre is természetszerűleg gondolni kell — a szakmák szerint csoportosított betűrendes jegyzék ezennel közzététetik, amint következik.

A)

Az elemi népiskola negyedik osztályával a választói jogosultság szempontjából egyenlő értékű:

az iparos és kereskedelmi tanonciskola első évfolyama.

¹⁾ B. K. 1922. évf. 567. lapoz.

B)

Az elemi népiskola hatodik osztályával a választójogosultság szempontjából egyenlő értékű osztályok és tanfolyamok:

- I. a) a középiskolák második osztálya;
- b) a polgári fiú- és leányiskolák második osztálya;
- c) az önálló gazdasági népiskolák harmadik évfolyama;

II. a) 1. a gödöllői m. kir. állami méhészmunkásképző iskola, régebben Gödöllői m. kir. állami kertészsegéd- és méhészmunkásképző iskola;

- 2. a bájai m. kir. kertészsegéd iskola;

b) a m. kir. vízmesteri iskolák, régebben a kassai m. kir. víz- (azelőtt rét-) mesteri iskola időközben megszűnt;

c) 1. a m. kir. erdőőri és vadőri szakiskolák (régebben m. kir. erdőőri iskolák) bármelyik évfolyama;

2. az állami vagy államilag segélyezett (legnagyobb részét megszűnt) bányásziskolák bármelyik évfolyama;

3. a Rimamurány—Salgótarjáni vasúti r.-t. bányászati és kohászati szakiskolája Ózdon és

az Esztergom—Szászvári kőszénbánya r.-t. bányásziskolája Dorogon;

d) a m. kir. földműves-, szőlészeti és borászati szakiskolák (régebben m. kir. földműves és vincellér iskolák), valamint a következő intézetek:

1. a beszterczei	}	magánföldműves-iskolák;
2. a csákvári		
3. földvári (azelőtt brassói)		
4. a medgyesi		

5. a szabadkai városi földműves iskola;

6. a tordai Szabó József-féle kisebb gazdasági iskola;

e) a csáki és kisbéri tejművelőiskolák;

f) az alsóvereczei havasi és tejgazdasági munkásképző-iskola;

g) a gödöllői m. kir. baromfiumukásképző iskola;

h) a putnoki m. kir. háztartási iskola;

i) a m. kir. tejgazdasági szakiskola;

k) a m. kir. erdőgazdasági szakiskola;

III. a) az iparos és kereskedő tanonciskolák harmadik osztálya;

b) az eleni népiskola negyedik osztályán felül az iparos és kereskedő tanonciskolák második osztálya;

c) a m. kir. állami vagy államilag segélyezett ipari szakiskolák és nőipariskolák bármelyik évfolyama;

d) a m. kir. állami kézműves iskolák;

e) 1. a békéscsabai építőipari tanfolyam második féléve;

2. a budapesti m. kir. állami felső építőiskolával kapcsolatos építőipari téli tanfolyam második féléve;

3. a székesfővárosi iparrajziskolán tartott építőipari téli tanfolyam második féléve;

4. a volt kolozsvári állami fa- és fémipari szakiskolán tartott építőipari tanfolyam második féléve;

5. a volt marosvásárhelyi állami fa- és fémipari szakiskolán tartott építőipari tanfolyam második féléve;

6. a volt nagyváradi állami fa- és fémipari szakiskolán tartott építőipari tanfolyam második féléve;

7. a szegedi állami felső ipariskolán tartott építőipari téli tanfolyam második féléve;

8. a volt temesvári fa- és fémipari szakiskolán tartott építőipari tanfolyam második féléve;

f) a megszűnt:

1. hosszufalusi fafaragó tanműhelyi tanulmányok;

2. kassai kötszővő tanműhelyi tanulmányok;

3. késmárki lakatos tanműhelyi tanulmányok;

4. miskolci asztalos tanműhelyi tanulmányok;

5. nagyszőlősi asztalos tanműhelyi tanulmányok;

6. pozsonyi szövő tanműhelyi tanulmányok;

7. sepsiszentgyörgyi lakatos tanműhelyi tanulmányok;

8. zayugróczy fafaragó tanműhelyi tanulmányok;

9. znióvárjai faipari tanműhelyi tanulmányok;

g) a valamely állami iparoktatási intézet által szervezett gyakorlati tanfolyamok.

u. m.:

1. gőzkazánfűtői,

2. lokomobil- és cséplőgépkészítők,

3. stabilgépkészítők,

4. motorkezelők,

5. dynamogépkészítők,

6. elektrotechnikai előkészítő és

7. elektrotechnikai szerelő első rész vagy második rész,

8. a m. kir. technológiai iparmúzeum által rendezett szabó- és cipésztanfolyamok;

h) a megszűnt útmesteri tanfolyamok.

IV. a) a volt cs. és kir. közös hadseregbeli katonai alreáliskolák második évfolyama;

b) a volt cs. és kir. tüzérmesteri tanfolyam;

c) a volt cs. és kir. építészeti műmesteri tanfolyam;

d) a volt cs. és kir. haditengerészeti gépezeti, szivattyú és villamossági szolgálat törzsaltisztjeinek szaktanfolyama;

e) a volt nagyváradi orsz. csendőriskola altisztjei tanfolyama;

f) a volt cs. és kir. haditengerészeti altisztek mestertanfolyama;

g) a volt cs. és kir. haditengerészeti gépezeti, szivattyú és villamossági szolgálat altisztjeinek törzsaltisztjei előkészítő tanfolyama;

h) a volt cs. és kir. haditengerészeti altisztjei iskola;

i) a volt cs. és kir. haditengerésznél: a gép- és villamossági suhanciskola;

j) 1. a volt m. kir. honvédtávíróiskola és a volt cs. és kir. gyalogsági és lovassági távíró tanfolyamok legénységi tanfolyama;

2. a volt cs. és kir. távíróezred távíróiskolája;

3. a volt cs. és kir. vártávíróiskolák;

4. a volt cs. és kir. hadtesttáviróiskola;

k) 1. a volt fegyvermesteri tanfolyam a volt m. kir. honvédközponti fegyvertárnál;

2. a volt fegyvermesteri tanfolyam a volt cs. és kir. bécsi tüzéségi szergyárnál;

l) 1. a m. kir. budapesti állatorvosi főiskola volt patkolómesteri tanfolyama;

2. a volt bécsi cs. és kir. állatorvosi főiskola patkolómesteri tanfolyama;

m) a volt cs. és kir. sarajevói (katonai) fiúnevelő és tápintézet második osztálya;

V. a siketnémák intézeteinek nyolcadik osztálya;

VI. a) a Magyarországon kívül fennálló magyar tanítási nyelvű elemi népiskolák legfelsőbb osztálya;

b) a Julián-egyesület által fentartott téli hajós tanfolyamok hatodik évfolyama.

C)

A középiskolával (főgimnázium, főreáliskola, leánygimnázium) tanértékre nézve egyenrangú tanintézetek;

I. a megszünt bécsi cs. és kir. Mária Terézia-akadémia (Theresianum);

II. a) a budapesti m. kir. kertészeti tanintézet;

b) a megszünt (debreczeni, kassai, keszthelyi és kolozsvári, azelőtt kolosmonostori) m. kir. gazdasági tanintézetek;

c) a megszünt pesti állatgyógyintézet;

III. a) az országos m. kir. zeneművészeti főiskola (régebben országos m. kir. zeneakadémia) akadémiai tanfolyama;

b) az országos m. kir. iparművészeti iskola hároméves nappali tanfolyama;

IV. a) a m. kir. állami felső- (régebben részben közép-) ipariskolák;

b) a felső kereskedelmi iskolák (1895. előtt részben középkereskedelmi iskolák, illetőleg kereskedelmi akadémiák);

c) a békéscsabai és mezőturi felső kereskedelmi leányközépiskolák;

d) a felső kereskedelmi leányiskolák;

e) a felső leányiskolák;

V. a fiumei volt m. kir. tengerészeti akadémia;

VI. a) az elemi népiskolai tanító- és tanítónőképző intézetek;

b) a megszünt: besztercei, brassói, medgyesi, segesvári ág. h. ev. pedagógiai szeminaryumok;

VII. a) a volt cs. és kir. közös hadseregheli katonai és m. kir. honvéd főreáliskolák;

b) a volt cs. és kir. közös hadseregheli és m. kir. honvéd hadapródiskolák;

c) a volt fiumei cs. és kir. haditengerészeti akadémia;

d) a m. kir. honvéd Ludovika akadémia 1897. előtti négy éves tisztképző tanfolyama;

e) a volt tartalékos tiszti (tisztségviselői) iskolák;

VIII. a budapesti országos rabbiképzőintézet öt éves alsó (előkészítő) tanfolyama;

D)

Főiskolák és a középfokú iskoláknál magasabbfokú intézetek.

I. a) egyetemek,

b) a budapesti kir. József-műegyetem (azelőtt polytechnikum);

c) a budapesti tudományegyetemi közgazdaságtudományi kar;

II. a) a jogakadémiák (joglyceumok);

b) a megszűnt debreczeni ref. bölcsészeti akadémia;

III. a bécsi volt cs. és kir. konzuli (azelőtt keleti) akadémia;

IV. a) a római és görög katolikus érseki, püspöki és tanítórendi hittani intézetek;

b) a következő szerzetesrendi hittani intézetek:

1. a részben Galgócson, részben Pozsonyban működő (Szűz-Máriáról elnevezett) Szent-Ferencrendi hittani intézet;

2. a gyöngyösi (Kapisztrán Jánosról elnevezett) Szent-Ferenczrendi hittani intézet;

3. a pozsonyi Kapucinusrendi hittani intézet;

4. a vajdahunyadi Szent-Ferencrendi hittani intézet;

5. a sarutlan Karmelita-rend zombori hittani intézete;

6. a Szent-Domonkosrendi szerzetesekéi áldozó papokká képző hittani intézet theologiai tanfolyama;

7. a Szent-Bazilrend munkácsi tartományának hittani intézete;

c) 1. az aradi görögkeleti román püspöki hittani intézet;

2. a karánsebesi görögkeleti román püspöki hittani intézet;

3. a nagyszebeni görögkeleti román főegyházmegyei hittani intézet;

d) a református és ág. h. ev. theologiai akadémiák (ideértve a kolozsvári ref. theologiai fakultást is);

e) a kolozsvári unitárius hittani intézet;

f) a budapesti országos rabbi képző-intézet felső tanfolyama;

V. a) a m. kir. gazdasági akadémiák;

b) a budapesti m. kir. állatorvosi főiskola (azelőtt m. kir. állatorvosi akadémia);

c) a m. kir. bányamérnöki és erdőmérnöki főiskola (régbben selmeczbányai m. kir. erdészeti és bányászati főiskola);

VI. a) a volt cs. és kir. hadiiskola;

b) a volt cs. és kir. hadmérnöki tanfolyam;

c) a volt cs. és kir. mérnöki tisztii tanfolyam;

d) a volt cs. és kir. felsőbb tűzértanfolyam;

e) a volt cs. és kir. hadbiztossági tanfolyam;

f) a volt bécsi cs. és kir. állatorvosi főiskola;

g) a m. kir. honvéd Ludovika akadémia(1884-től);

h) a volt cs. és kir. Mária Terézia katonai akadémia;

i) a volt cs. és kir. katonai műszaki akadémia;

j) a volt cs. és kir. tengerészhadapródi tanfolyam;

k) a volt cs. és kir. tengerészbiztossági növendékek iskolája;

l) a törzstisztségre minősítő volt katonai tanfolyamok;

VII. a) az országos m. kir. képzőművészeti főiskola;

b) az országos m. kir. iparművészeti iskola öt éves nappali tanfolyama;

c) az országos m. kir. zeneművészeti főiskola (régbben zeneakadémia) zenetanár-képző, művészképző, hangversenyénekes és operai tanfolyama;

d) a nemzeti zenedealapból állami fenhatóság alatt fentartott zeneiskola négy éves akadémiai tanfolyama;

e) az országos m. kir. színművészeti akadémia;

VIII. a) a tanítóképzőintézeti tanárképző;

b) a budapesti állami polgári iskolai tanárképző főiskolák régebben:

1. „polgári iskolai tanítóképzőintézet” (Pedagogium);

2. „polgári iskolai tanítónőképzőintézet (Erzsébet nőiskola);

c) a jelenleg a közgazdaság-tudományi kar kebelében működő kereskedelmi iskolai tanárképző intézet;

d) a gyógypädagogiai tanárképző;

e) a gazdasági szaktanító- és szaktanítónő-képző intézet;

IX. a) a megszűnt m. kir. keleti kereskedelmi akadémia;

b) a megszűnt budapesti kereskedelmi akadémia tanfolyama;

c) a megszűnt fiumei m. kir. kiviteli akadémia;

d) a megszűnt kolozsvári kereskedelmi akadémia akadémiai tanfolyama.

Budapest, 1922. évi március hó 14-én.

Gróf Bethlen István s. k.,
m. kir. miniszterelnök.

132.

A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 56,742/1922. K. M. számú rendelete.

A hadiözvegyek, az állásuk, illetőleg foglalkozásuk elhagyására kényszerült közszolgálati alkalmazottak és más egyének iparüzésének megkönnyítése.

A magyar állam megszállott területéről menekült iparosok és ipari alkalmazottak, a hadifogságból, valamint a hadból visszatért egyének, a hadiözvegyek, továbbá az állásuk, illetőleg foglalkozásuk elhagyására kényszerült közszolgálati alkalmazottak és más egyének iparüzése tárgyában folyó évi február hó 16-án 1,182/M. E. szám alatt kiadott rendelet 8. §-a felhatalmazza a kereskedelemügyi minisztert, hogy az ipartörvényben előirt szakképzettség megszerzése és igazolása tekintetében kivételes könnyítéseket állapíthasson meg:

1. a hadiözvegyek javára;

2. oly közszolgálati alkalmazottak javára, akik legalább a középiskola négy alsó osztályának megfelelő képesítettséggel rendelkeznek és állásukat önhibájukon kívül elhagyni kénytelenek;

3. oly egyének javára, akik legalább a középiskola négy alsó osztályának megfelelő képesítettséggel rendelkeznek és legalább öt éven át folytatott foglalkozásukat elhagyni kénytelenek.

Ezen felhatalmazás alapján a következőket rendelem:

1. §. Az e rendeletben megállapított könnyítések szempontjából a képesítéshez kötött iparok két csoportra:

A) a könnyebben,

B) a nehezebben elsajátítható iparok csoportjára osztatnak.

Az A) csoportba a következő képesítéshez kötött iparok tartoznak: aranyozó, borbély, fodrász és parókakészítő, cserép- és palafedő, cég- és címfestő, fazekas, fésűs, gombkötő és paszományos, gubakészítő, hentes, kályhakészítő, kefekötő, kelme- és főnalfestő, keztyűs és sérvkötőkészítő, kosárfonó, könyvkötő, köteles, kötőszövő, mázoló és fényező, mészáros, női szabó, ostorkészítő, tajték- és pipafaragó, szappanos és gyertyamártó, szita- és rostakészítő, szobafestő, takács, vendéglői, fogadói és kávéházi iparok.

Az előző bekezdésben nem említett összes képesítéshez kötött iparok a B) csoportot alkotják.

2. §. A jelen rendelet bevezető részének 1—3. pontjaiban említett egyéneket előterjesztett kérelmükre

I. amennyiben középiskolai érettségi bizonyítvánnyal rendelkeznek, az A) csoportba sorolt iparoknál három hónapi tanonci és hat hónapi segédi, a B) csoportba tartozó iparoknál öt hónapi tanonci és tíz hónapi segédi szaktanulmányi gyakorlat igazolása esetében;

II. amennyiben a középiskola négy alsó osztályának megfelelő képesítettséggel rendelkeznek, az A) csoportba sorolt iparoknál öt hónapi tanonci és nyolc hónapi segédi, a B) csoportba tartozó iparoknál hét hónapi tanonci és tizenkét hónapi segédi szaktanulmányi gyakorlat igazolása esetében ipari szakképzettségüknek megállapítása céljából szakvizsgálatra kell bocsátani.

3. §. Azokat a hadiözvegyeket, akik a 2. §-ban említett iskolai képesítettséggel nem rendelkeznek, előterjesztett kérelmükre

I. amennyiben valamely túlnyomó részben nők által üzemeltetett iparra, nevezetesen a női szabó, női fodrász vagy női kalapos iparok valamelyikére kívánják a képesítést igazolni, három hónapi tanonci és hat hónapi segédi szaktanulmányi gyakorlat igazolása esetében,

II. amennyiben más iparra kívánják a képesítést igazolni, az A) csoportba sorolt iparoknál hat hónapi tanonci és nyolc hónapi segédi, a B) csoportba tartozó iparoknál nyolc hónapi tanonci és tizennégy hónapi segédi szaktanulmányi gyakorlat igazolása esetében ipari szakképzettségüknek megállapítása céljából szakvizsgálatra kell bocsátani.

Szakvizsgálatra kell bocsátani azokat a hadiözvegyeket is, akik nem munkakönyvvel, de hitelt érdemlően (esetleg községi előjárósági bizonyítvánnyal) igazolni tudják, hogy valamely képesítéshez kötött iparban az ipartörvény 6. §-ában megállapított időn át szaktanulmányi munkát végeztek.

4. §. Azokat, akik a jelen rendelet megjelenésekor tanidejüket már befejezték, a 2. és 3. §-ban megállapítottnál rövidebb tartamú tanidő igazolása esetében is szakvizsgálatra kell bocsátani, ha az előírtnál annyiival hosszabb segédi szaktanulmányi gyakorlatot igazolnak, amennyivel rövidebb az előírtnál az igazolt tanidejük.

Azokat, akik tanonci és segédi szaktanulmányi gyakorlatuk ideje alatt nyilvánvaló tanúságát szolgáltatják annak, hogy választott iparuk körében már a tanszerződés megkötése előtt számottevő készséget és szakismereteket szereztek, vagy különös képességeiknél fogva a szaktanulmányi gyakorlat tartama alatt rendkívüli előhaladást tettek, a munkaadó

iparos kifejezett ajánlatára a 2. és 3. §. I. és II. pontjaiban megállapítottnál legfeljebb három hónappal rövidebb segédi gyakorlat igazolása esetében is szakvizsgálatra lehet bocsátani.

5. §. A szakvizsgálatnak célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó rendelkezik-e annyi szakismerettel, amennyi iparának önálló gyakorlásához szükséges.

Ha a szakvizsgálat során az nyer megállapítást, hogy a vizsgázó az iparának önálló gyakorlásához szükséges szakképzettséggel rendelkezik, a vizsgálóbizottság erről bizonyítványt állít ki részére.

Ha a vizsgálóbizottság a szakvizsgálat során azt állapítja meg, hogy a vizsgálatra jelentkező nem rendelkezik oly fokú szakképzettséggel, mely iparának önálló gyakorlására képesítene, a vizsgálatról kiállítandó bizonyítványban köteles megszabni azt az időt, amelyen át a vizsgálatra jelentkezőnek a vizsgálat után még további szakbavágó munkát kell végeznie, hogy a kérdéses ipar önálló gyakorlásához szükséges szakképzettséget igazolhassa.

6. §. A vizsgálatot tett egyén az 5. §. második bekezdésében említett bizonyítvány alapján iparának önálló gyakorlására azonnal, az 5. §. harmadik bekezdésében említett bizonyítvány alapján ellenben csak a bizonyítványban feltüntetett tartamú további szakbavágó munka igazolása után nyerhet iparigazolványt, iparendélyt, illetőleg hatósági engedélyt, feltéve, hogy az 1884 : XVII. t.-c. 1., illetőleg 2. §-ában megszabott kellékeknek megfelel, illetőleg hogy oly körülmények, amelyek a 3,678/1917. M. E. számú rendelet¹⁾ 15. §-ának utolsóelőtti bekezdése szerint a hatósági engedély kiadásának megtagadására okul szolgálhatnak, nem forognak fenn.

Az iparendély alapján üzhető képesítéshez kötött iparok közül az ily iparok önálló gyakorlásához szükséges szakképzettség a jelen rendeletben szabályozott szakvizsgálat letétele útján csak a fogadói, vendéglői és kávéházi iparok tekintetében igazolható.

7. §. A szakvizsgálat letétele céljából felállítandó vizsgálóbizottságok megalakítása a kereskedelmi és iparkamarák feladata.

A vizsgálóbizottságok összeállítására, a vizsgálat menetére és a kiállítandó bizonyítvány szövegére nézve az 1921. évi április hó 1-én 60,785. szám alatt kiadott kereskedelemügyi ministeri rendeletben foglalt rendelkezések irányadók.

8. §. Ez a rendelet kihirdetésének napján²⁾ lép életbe.

Budapest, 1922. évi március hó 4-én.

Dr. Hegyeshalmy Lajos s. k.,
m. kir. kereskedelemügyi minister.

¹⁾ B. K. 1922. évf. 1394. lapon.

²⁾ Kihirdettetett a Budapesti Közlöny-ben 1922. évi március hó 10-én.

133.**A m. kir. Országos Mozgóképvizsgáló Bizottságnak 74/1922. O. M. B. számú rendelete.**

A m. kir. Országos Mozgóképvizsgáló Bizottság által nyilvános előadásra alkalmasnak talált és előadásra megtiltott képszalagok jegyzéke.

A m. kir. Országos Mozgóképvizsgáló Bizottság nyilvános előadásra alkalmasnak találta a következő képszalagokat:

1. „Angol Hiradó“ 503. sz. (Polo) 1 felvonásos aktualitást, mely a Topical-gyárban 1921. évben készült s 166 méter hosszú,
2. „A felborult világ“ (Nordisk) 6 felvonásos drámát, mely a May-gyárban 1920. évben készült s 2069 méter hosszú,
3. „Nyugatmagyarországi események“ (Concordia) 1 felvonásos aktualitást, mely a Concordia-gyárban 1921. évben készült s 408 méter hosszú,
4. „Larraby, a bujtogató“ (Polo) 2 felvonásos drámát, mely a Kalem-gyárban 1920. évben készült s 520 méter hosszú,
5. „Pathé Ujság“ 38. (Pathé) 1 felvonásos filmriportot, mely a Pathé-gyárban 1921. évben készült s 184 méter hosszú,
6. „Tigrisfogak“ (Radius) 6 felvonásos kalandortörténetet, mely a Famons Players-gyárban 1920. évben készült s 1766 méter hosszú,
7. „Szerelmes kandur“ (Nordisk) 1 felvonásos vígjátékot, mely a Nordisk-gyárban 1920 évben készült s 307 méter hosszú,
8. „Az öröklött menyasszony“ (Atlantic) 3 felvonásos vígjátékot, mely a Teddy-gyárban 1921. évben készült s 1038 méter hosszú,
9. „Szegény kis gazdag leány“ (Carvin) 6 felvonásos színművet, mely 1789 méter hosszú,
10. „Hamupipőke“ (Oberländer) 5 felvonásos mesét, mely a M. de Marsan gyárban 1921. évben készült s 1778 méter hosszú,
11. „Kinóriport 3. sz.“ (Fröhlich és Balla) „Kecskeméti esemény“ alcímű 1 felvonásos aktualitást, mely a Phönix-gyárban 1921 évben készült s 432 méter hosszú,
12. „Itt a tavasz“ (Pathé) 1 felvonásos vígjátékot, mely a Pathé-gyárban 1921. évben készült s 255 méter hosszú,
13. „A dollárkirály I. rész“ (Polo) 6 felvonásos drámát, mely a National-gyárban 1921. évben készült s 1683 méter hosszú,
14. „A dollárkirály II. rész“ (Polo) 6 felvonásos drámát, mely a National-gyárban 1921. évben készült s 1779 méter hosszú,
15. „Chaplin a hős“ (Polo) 1 felvonásos bohózatot, mely a Billy West-gyárban 1921. évben készült s 250 méter hosszú,
16. „Chaplin, mint betegápoló“ (Polo) 1 felvonásos bohózatot, mely a Billy West-gyárban 1921. évben készült s 232 méter hosszú,
17. „Álom és valóság“ (Corvin) 1 felvonásos drámát, mely 231 méter hosszú,

18. „Pali házimulatságon“ (Corvin) 1 felvonásos vigjátékot, mely 204 méter hosszú,
19. „Kapuciner hetedik öngyilkossága“ (Corvin) 2 felvonásos bohózatot, mely 284 méter hosszú,
20. „Igy bizzunk barátainkban“ (Corvin) 2 felvonásos vigjátékot, mely 327 méter hosszú,
21. „Nösüljünk az angyalát!“ (Corvin) 1 felvonásos vigjátékot, mely 200 méter hosszú,
22. „Jogot a nőknek!“ (Corvin) 1 felvonásos bohózatot, mely 250 méter hosszú,
23. „Helyettes kisasszony“ (Colussi Béla) 3 felvonásos vigjátékot, mely a Decla-gyárban 1921. évben készült s 898 méter hosszú,
24. „Houdini I. rész“ című „A madagaszkári láz“ alcímű (Korona) 7 felvonásos bűn-ügyi drámát, mely amerikai gyárban 1920. évben készült s 2008 méter hosszú,
25. „Angol Hiradó 531. sz.“ (Polo) 1 felvonásos aktualitást, mely a Topical-gyárban 1922. évben készült s 183 méter hosszú,
26. „Angol Hiradó 532. sz.“ (Polo) 1 felvonásos aktualitást, mely a Topical-gyárban 1921. évben készült s 152 méter hosszú,
27. „Houdini II. rész“ című (Korona) 8 felvonásos bűnügyi drámát, mely amerikai gyárban 1920. évben készült s 2111 méter hosszú,
28. „Houdini III. rész“ című (Korona) 6 felvonásos bűnügyi drámát, mely amerikai gyárban 1920. évben készült s 1329 méter hosszú,
29. „Houdini IV. rész“ című (Korona) 6 felvonásos bűnügyi drámát, mely amerikai gyárban 1920. évben készült s 1619 méter hosszú,
30. „Angol Hiradó 534.“ (Polo) 1 felvonásos aktualitást, mely a Topical-gyárban ké-
szült s 175 méter hosszú,
31. „Fifi emlékiratai“ című (Wie ich Adam und Eva versöhnte) (Polo) 6 felvonásos
drámát, mely a Sales-gyárban 1921. évben készült s 1609 méter hosszú,
32. „Carmencita“ (Magyar Progress) 6 felvonásos drámát, mely a berlini Progress-
gyárban 1921. évben készült s 1597 méter hosszú,
33. „Havasi komédia“ (Magyar Progress) 5 felvonásos vigjátékot, mely a Karlchen-
gyárban 1921. évben készült s 1529 méter hosszú,
34. „Karneval gyermeke“ című „Farsangi történet“ alcímű (Lloyd) 5 felvonásos
szinművet, mely a Pathé-gyárban 1920. évben készült s 1636 méter hosszú,
35. „A lepke és a pillangó“ (Magyar-Osztrák Filmipari r.-t.) 5 felvonásos életkép,
mely a Pathé-gyárban 1920. évben készült s 1536 méter hosszú,
36. „Penkala úr kalandja“ (Magyar-Osztrák Filmipari r.-t.) 1 felvonásos burleszk,
mely 93 méter hosszú,
37. „Virágok birodalma“ (Magyar-Osztrák Filmipari r.-t.) 1 felvonásos látványos
képet, mely a Pathé-gyárban 1915. évben készült s 120 méter hosszú,
38. „Hollandia“ (Magyar-Osztrák Filmipari r.-t.) 1 felvonásos átképet, mely 1915.
évben készült s 160 méter hosszú,
39. „Bécs látképe“ (Magyar-Osztrák Filmipari r.-t.) 1 felvonásos látványos képet,
mely 1912. évben készült s 122 méter hosszú,
40. „Muzeumőr álma“ (Magyar-Osztrák Filmipari r.-t.) 1 felvonásos vigjátékot, mely
61 méter hosszú,

41. „Oroszlánvadász mint szobaúr“ (Magyar-Osztrák Filmipari r.-t.) 1 felvonásos vigjátékot, mely a Pathé-gyárban 1912. évben készült s 98 méter hosszú,
42. „Világesemények“ (Magyar-Osztrák Filmipari r.-t.) 1 felvonásos látványos képet, mely a Pathé-gyárban 1914. évben készült s 140 méter hosszú,
43. „Fóka- és rozmárvadászat“ (Magyar-Osztrák Filmipari r.-t.) 1 felvonásos szemléltető képet, mely 100 méter hosszú,
44. „Pepita úr és a medve“ (Magyar-Osztrák Filmipari r.-t.) egy felvonásos vigjátékot, mely a Pathé-gyárban 1912. évben készült s 93 méter hosszú,
45. „Nápolyi táncok“ (Magyar-Osztrák Filmipari r.-t.) 1 felvonásos szemléltető képet, mely az Itala-gyárban 1915. évben készült s 60 méter hosszú,
46. „Békitő karácsony“ (Magyar-Osztrák Filmipari r.-t.) 1 felvonásos életkép, mely a Pathé-gyárban 1912. évben készült s 154 méter hosszú,
47. „Bandika kalandjai“ című „Bandika házasodik“ alcímű (Magyar-Osztrák Filmipari r.-t.) 1 felvonásos vigjátékot, mely a Pathé-gyárban 1912. évben készült s 171 méter hosszú,
48. „A fakirok hazája“ (Magyar-Osztrák Filmipari r.-t.) 1 felvonásos szemléltető képet, mely az Itala-gyárban 1916. évben készült s 135 méter hosszú,
49. „A madarak világából“ (Magyar-Osztrák Filmipari r.-t.) 1 felvonásos szemléltető képet, mely a Pathé-gyárban 1914. évben készült s 145 méter hosszú,
50. „Jézus Krisztus élete, kinszenvedése és halála“ című (Modern Filmkereskedelmi r.-t.) 5 felvonásos bibliai történetet, mely 1073 méter hosszú,
51. „A magántitkár úr“ (Projectograph) 6 felvonásos vigjátékot, mert a First National-gyárban készült és 1742 méter hosszú,
52. „Dinty, a rikkancsok királya“ (Star) 6 felvonásos színművet, mely 1953 méter hosszú,
53. „Pathé Revue 51. sz.“ (Pathé) 1 felvonásos ismeretterjesztőt, mely a Pathé-gyárban 1921. évben készült s 180 méter hosszú,
54. „Ő az indánusoknál“ (Pathé) 1 felvonásos vigjátékot, mely a Pathé-gyárban 1921. évben készült s 297 méter hosszú,
55. „A modern Bajazzo“ (Nordisk) 4 felvonásos drámát, mely a Maxim-gyárban 1920. évben készült s 1412 méter hosszú,
56. „Élet Amerikában“ (Edison) 1 felvonásos szemléltető képet, mely 68 méter hosszú,
57. „Le a férfiakkal“ (Edison) 2 felvonásos vigjátékot, mely 638 méter hosszú,
58. „Astrea, a női Maciste“ című 5 felvonásos kalandordrámát, mely 1806 méter hosszú s az Unione-gyárban 1921. évben készült,
59. „Ha vége jó, minden jó“ (American) 1 felvonásos burleszket, mely az Universal-gyárban 1920. évben készült s 256 méter hosszú,
60. „Két jómadár“ (Nordisk) 2 felvonásos burleszket, mely az Universal-gyárban 1920. évben készült s 283 méter hosszú,
61. „Csodaforrás“ (Nordisk) 2 felvonásos burleszket, mely a Mutnal Chaplin-gyárban 1920. évben készült s 649 méter hosszú,

62. „A görkorcsoyabajnok“ (Nordisk) 2 felvonásos burleszket, mely a Mutnal Chaplin-gyárban 1920. évben készült s 560 méter hosszú,
63. „A három testőr I. rész“ (Pathé) 8 felvonásos romantikus drámát, mely a Pathé-gyárban 1921. évben készült s 3173 méter hosszú,
64. „A három testőr II. rész“ (Pathé) 8 felvonásos romantikus drámát, mely a Pathé-gyárban 1921. évben készült s 2951 méter hosszú,
65. „A három testőr III. rész“ (Pathé) 7 felvonásos romantikus drámát, mely a Pathé-gyárban 1921. évben készült,
66. „Borzalmak perce“ (Unio) 6 felvonásos drámát, mely a Harry Hill-gyárban 1921. évben készült s 1850 méter hosszú,
67. „Tudós elefántok“ (Magyar-Osztrák Filmipari r.-t.) 1 felvonásos tréfás képet, mely 188 méter hosszú,
68. „Szinészvér“ (Magyar-Osztrák Filmipari r.-t.) 1 felvonásos életképet, mely a Gaumont cég gyárában készült s 233 méter hosszú,
69. „Jegesmedve vadászat“ (Magyar Osztrák Filmipari r.-t.) 1 felvonásos képet, mely 91 méter hosszú,
70. „Képek az állatkórházból“ (Edison) 1 felvonásos szemléltető képet, mely 130 méter hosszú,
71. „Fajkutyák“ (Edison) 1 felvonásos mozgóképet, mely 245 méter hosszú,
72. „A három testőr IV. rész“ (Pathé) 8 felvonásos romantikus drámát, mely a Pathé-gyárban 1921. évben készült s 2864 méter hosszú,
73. „Ő az álarcosbálban“ (Pathé) 1 felvonásos bohózat, mely a Pathé-gyárban 1922. évben készült s 275 méter hosszú,
74. „Ő nászuton“ (Pathé) 1 felvonásos vigjáték, mely a Pathé-gyárban 1922. évben készült s 284 méter hosszú,
75. „A szerelem szigete“ (Oberländer) 5 felvonásos drámát, mely a Vitagraph-gyárban 1921. évben készült s 1835 méter hosszú,
76. „Pathé Revue 52. sz.“ (Pathé) 1 felvonásos ismeretterjesztő képet, mely a Pathé-gyárban 1921. évben készült s 182 méter hosszú,
77. „Tűzzel-vassal“ (Nordisk) 5 felvonásos drámát, mely a Damra-gyárban 1920. évben készült s 1480 méter hosszú,
78. „Az éjféli vándor“ (Fantasztikus történet) (Lloyd) 5 felvonásos drámát, mely a Decla Bioscop-gyárban 1921. évben készült s 2033 méter hosszú,
79. „Zigottó a sárgák réme“ (Oberländer) 2 felvonásos bohózatot, mely a Vitagraph-gyárban 1921. évben készült s 554 méter hosszú,
80. „Zigottó, mint főpincér“ (Oberländer) 2 felvonásos bohózatot, mely a Vitagraph-gyárban 1921. évben készült s 550 méter hosszú,
81. „Bigornó mint nősemler“ (Oberländer) 2 felvonásos bohózatot, mely a Vitagraph-gyárban 1921. évben készült s 427 méter hosszú,
82. „Zigottó a fegyházban“ (Oberländer) 2 felvonásos bohózatot, mely a Vitagraph-gyárban 1921. évben készült s 513 méter hosszú,
83. „A Pál-utcai fiúk“ (Unio) 5 felvonásos drámát, mely az Unio-gyárban 1922. évben készült s 1424 méter hosszú,

84. „Pathé Revue 52. A. sz.“ (Pathé) 1 felvonásos ismeretterjesztő képet, mely a Pathé-gyárban 1921. évben készült s 200 méter hosszú,
85. „Az igazi szerelem“ (Pathé) 1 felvonásos bohózatot, mely a Pathé-gyárban 1922. évben készült s 290 méter hosszú,
86. „Simmyzni tanul a feleségem“ (Theatra Színházi Vállalat) 2 felvonásos mozi-szkeccset, mely a Kinoriport-gyárban készült s 354 méter hosszú,
87. „Cirkus Belladonna“ (Oberländer) 1 felvonásos bohózatot, mely a Saffi-gyárban 1921. évben készült s 350 méter hosszú, || | | | | | |
88. „Negyedóra az Alhambra mulatóban“ (Oberländer) 1 felvonásos vígjátékot, mely a Saffi-gyárban 1921. évben készült s 277 méter hosszú,
89. „Negyedóra a variettében“ (Oberländer) 1 felvonásos vígjátékot, mely a Saffi-gyárban 1921. évben készült s 263 méter hosszú,
90. „Cirkus attractiók“ (Oberländer) 1 felvonásos vígjátékot, mely a Saffi-gyárban 1921. évben készült s 260 méter hosszú,
91. „Merán látképe“ (Magyar-Osztrák Filmipari r.-t.) 1 felvonásos szemléltető képet, mely 1914. évben készült s 148 méter hosszú,
92. „Hagenbeck állatkertje“ (Magyar-Osztrák Filmipari r.-t.) 1 felvonásos látványos képet, mely 1914. évben készült s 92 méter hosszú,
93. „Nizza a virágok városa“ (Magyar-Osztrák Filmipari r.-t.) 1 felvonásos látványos képet, mely 1914. évben készült s 96 méter hosszú,
94. „A legújabb Zeppelin“ (Magyar-Osztrák Filmipari r.-t.) 1 felvonásos szemléltető képet, mely 1913. évben készült s 115 méter hosszú,
95. „Rio de Janeiro“ (Magyar-Osztrák Filmipari r.-t.) 1 felvonásos látványos képet, mely 1914. évben készült s 146 méter hosszú,
96. „Az elrabolt menyasszony“ (Magyar-Osztrák Filmipari r.-t.) 1 felvonásos életképet, mely 1914. évben készült s 240 méter hosszú,
97. „Andaluziai táncok“ (Magyar-Osztrák Filmipari r.-t.) 1 felvonásos szemléltető képet, mely 1914. évben készült s 110 méter hosszú,
98. „A Gárda-tó környéke“ (Magyar-Osztrák Filmipari r.-t.) 1 felvonásos látványos képet, mely 88 méter hosszú,
99. „Chaplin a kültelki Ritzben“ (Royal) 2 felvonásos bohózatot, mely a Billy West-gyárban 1921. évben készült s 551 méter hosszú,
100. „Festői tájak“ (Royal) 1 felvonásos természeti képet, mely a Greenbaum-gyárban 1921. évben készült s 175 méter hosszú,
101. „Miss Murran lovagja“ (Művész Filmkölcsönző Vállalat) 5 felvonásos drámát, mely 1535 méter hosszú,
102. „A hárem foglya“ (Leon Gaumont) 6 felvonásos drámát, mely a Film d'art Paris-gyárban 1922. évben készült s 2342 méter hosszú,
103. „Vasdrótygyártás“ (Edison) 1 felvonásos látványos képet, mely 170 méter hosszú,
104. „Grabenklamm lovagvár“ (Edison) 1 felvonásos ismeretterjesztő képet, mely 154 méter hosszú,
105. „Exotikus halak“ (Edison) 1 felvonásos látványos képet, mely 95 méter hosszú,

106. „Látogatás egy ménesen“ (Edison) 1 felvonásos látványos képet, mely 153 méter hosszú,
107. „Tango“ (Edison) 1 felvonásos szemléltető képet, mely 137 méter hosszú,
108. „Elnémult harangok“ (Modern Filmkereskedelmi r.-t.) 4 felvonásos drámát, mely az Astra-gyárban 1921. évben készült s 1741 méter hosszú,
109. „A prairie réme“ (Polo) 8 felvonásos cowboy-történet, mely az Althof-gyárban 1921. évben készült s 2355 méter hosszú,
110. „Rejtelmes sziget“ (American) 5 felvonásos drámát, mely az Universal-gyárban 1919. évben készült s 1165 méter hosszú,
111. „Az új lakás“ (American) 1 felvonásos bohózatot, mely az Universal-gyárban 1920. évben készült s 256 méter hosszú,
112. „Halál cowboy“ (Balla Sándor) 5 felvonásos drámát, mely 1395 méter hosszú,
113. „Villamos szerelem“ (American) 1 felvonásos bohózatot, mely az Universal-gyárban 1920. évben készült s 252 méter hosszú,
114. „Tűzmacska“ (American) 5 felvonásos drámát, mely az Universal-gyárban 1921. évben készült s 1239 méter hosszú,
115. „Joe Martin mint főpincér“ (American) 2 felvonásos bohózatot, mely az Universal-gyárban 1921. évben készült s 487 méter hosszú,
116. „A peches vőlegény“ (Magyar-Osztrák Filmipari r.-t.) 1 felvonásos vigjátékot, mely az Itala-gyárban 1914. évben készült s 111 méter hosszú,
117. „Az elátkozott“ (Engel H.) 6 felvonásos drámát, mely a Bavaria-gyárban 1921. évben készült s 1476 méter hosszú,
118. „Ő Fensége inkognitoban“ (Hajnal Gyula) 3 felvonásos moziszkecset, mely a Deesy Alfréd-gyárban 1922. évben készült s 1025 méter hosszú,
119. „Angol Híradó 537. sz.“ (Polo) 1 felvonásos aktualitást, mely a Topical-gyárban 1922. évben készült s 163 méter hosszú,
120. „Jehova“ (Glória) 4 felvonásos drámát, mely a Glória-gyárban 1918. évben készült s 1128 méter hosszú,
121. „A sértett hiuság“ (American) 1 felvonásos vigjátékot, mely az Universal-gyárban 1920. évben készült s 270 méter hosszú,
122. „A jövődő fátyla“ (Leon Gaumont) 5 felvonásos drámát, mely a Gaumont-gyárban 1921. évben készült s 1585 méter hosszú,
123. „Fatty a portás fiú“ (Projectograph) 2 felvonásos bohózatot, mely a First National-gyárban készült s 582 méter hosszú,
124. „A Barnum-cirkusz csodái“ (Magyar-Osztrák Filmipari r.-t.) 1 felvonásos látványos képet, mely 1912. évben készült s 114 méter hosszú,
125. „Nadrágszoknyás nőt keresek“ (Magyar-Osztrák Filmipari r.-t.) 1 felvonásos vigjátékot, mely 1914. évben készült s 95 méter hosszú,
126. „A két lurkó“ (Magyar-Osztrák Filmipari r.-t.) 1 felvonásos vigjátékot, mely 1914. évben készült s 150 méter hosszú,
127. „Marathoni verseny“ (American) 2 felvonásos bohózatot, mely az Universal-gyárban 1921. évben készült s 617 méter hosszú,
128. „A tengeri vihar titka“ (Patria) 5 felvonásos drámát, mely a Selznik-gyárban 1921. évben készült s 1332 méter hosszú,

129. „Romeo és Julia“ (American) 2 felvonásos bohózatot, mely az Universal-gyárban 1920. évben készült s 458 méter hosszú,
130. „Az erényes nagybácsi“ (American) 1 felvonásos bohózatot, mely az Universal-gyárban 1920. évben készült s 265 méter hosszú,
131. „Angol Hiradó 536. szám“ (Polo) 1 felvonásos heti szemlét, mely a Topical-gyárban 1922. évben készült s 156 méter hosszú,
132. „Angol Hiradó 538. szám“ (Polo) 1 felvonásos aktualitását, mely a Topical-gyárban 1922. évben készült s 170 méter hosszú,
132. „Angol Hiradó 539. szám“ (Poló) 1 felvonásos aktualitást, mely a Topical-gyárban 1922. évben készült s 172 méter hosszú,
134. „A fehér pokol“ (Nordisk) 5 felvonásos drámát, mely a Damra-gyárban 1920. évben készült s 1817 méter hosszú,
135. „Páris szenzációja“ (American) 5 felvonásos színművet, mely az Universal-gyárban 1920. évben készült s 1365 méter hosszú,
136. „New-York“ (Projectograph) 1 felvonásos látképet, mely 435 méter hosszú,
137. „Pathé Revue 1/1922.“ (Pathé) 1 felvonásos látványos képet, mely a Pathé-gyárban 1922. évben készült s 331 méter hosszú,
138. „A villamos szálloda“ (Unio) 1 felvonásos bohózatot, mely az Unio-gyárban 1920. évben készült s 182 méter hosszú,
139. „Mulató hajósok“ (Általános Mozgóképipari Vállalat) 1 felvonásos bellettet, mely francia gyárban 1920. évben készült s 120 méter hosszú,
140. „Nemzeti ballet“ (Általános Mozgóképipari Vállalat) 1 felvonásos bellettet, mely francia gyárban 1920. évben készült s 120 méter hosszú,
141. „Három a tánc“ (Általános Mozgóképipari Vállalat) 1 felvonásos bellettet, mely francia gyárban 1920. évben készült s 106 méter hosszú,
142. „Fürdőkaland“ (Általános Mozgóképipari Vállalat) 1 felvonásos bohózatot, mely amerikai gyárban 1919. évben készült s 131 méter hosszú,
143. „Hol a macska“ (Általános Mozgóképipari Vállalat) 1 felvonásos bohózatot, mely francia gyárban 1919. évben készült s 128 méter hosszú,
144. „Schwartz, a detektívkirály“ (Orion) 2 felvonásos vigjátékot, mely 1920. évben készült s 442 méter hosszú,
145. „Maciste, mint életmentő I. és II. rész“ (Mobile) 4 felvonásos dráma, mely az Itala-gyárban 1921. évben készült s összesen 2723 méter hosszú,
146. „Chaplin mint segédfogász“ (Royal) 1 felvonásos bohózatot, mely a Billy West-gyárban 1921. évben készült s 229 méter hosszú,
147. „A legdrágább kincs“ (Nordisk) 5 felvonásos drámát, mely a Nordisk-gyárban 1920. évben készült s 1699 méter hosszú,
148. „Luxemburg grófja“ (Glória) 3 felvonásos filmszkeccset, mely a Glória-gyárban 1919. évben készült s 514 méter hosszú,
149. „Pathé Revue 2/1922. sz.“ (Pathé) 1 felvonásos ismeretterjesztőt, mely a Pathé-gyárban 1922. évben készült s 282 méter hosszú,
150. „Ég a cirkusz“ (Balla Sándor) 5 felvonásos drámát, mely a Hagenbeck-gyárban 1921. évben készült s 1562 méter hosszú,

151. „Fätty iskolába jár“ (Projectograph) 2 felvonásos vigjátékot, mely a First National-gyárban készült s 582 méter hosszú,
152. „A rettenetes Robby“ (American) 2 felvonásos burleszket, mely az Universal-gyárban készült s 493 méter hosszú,
153. „Oh azok a telefonos kisasszonyok“ (American) 2 felvonásos burleszket, mely az Universal-gyárban készült s 460 méter hosszú,
154. „A szerelmes levelek“ (American) 1 felvonásos bohózat, mely az Universal-gyárban 1920. évben készült s 250 méter hosszú,
155. „Lakáscsere“ (Ister) 3 felvonásos vigjátékot, mely a Kowo-gyárban 1920. évben készült s 744 méter hosszú,
156. „Egy pár csizma“ (Ister) 1 felvonásos vigjátékot, mely a Kowo-gyárban 1920. évben készült s 175 méter hosszú,
157. „Sierra Bill“ (Corvin) 5 felvonásos drámát, mely a Famons Rayers-gyárban készült s 1738 méter hosszú,
158. „Duci bácsi és a nő választófog“ (Magyar-Osztrák Filmipari r.-t.) 1 felvonásos vigjátékot, mely a Vitagraph-gyárban 1912. évben készült s 280 méter hosszú,
159. „Ballaby, mint hegymászó“ (Ister) 1 felvonásos vigjátékot, mely a Kowo-gyárban 1920. évben készült s 292 méter hosszú,
160. „Oh azok az asszonyok“ (Pátia) 2 felvonásos vigjátékot, mely az Olivér-gyárban 1921. évben készült s 637 méter hosszú,
161. „Twist Olivér“ (Radius) 6 felvonásos drámát, mely az Oswald-gyárban 1920. évben készült s 1822 méter hosszú,
162. „Pál párbajozik“ (Magyar-Osztrák Filmipari r.-t.) 1 felvonásos vigjátékot, mely az Itala-gyárban 1920. évben készült s 213 méter hosszú,
163. „Betörő, mint detektiv“ (Magyar-Osztrák Filmipari r.-t.) 1 felvonásos életkép, mely az Ambrosio-gyárban 1914. évben készült s 300 méter hosszú,
164. „Ne lopj“ (Magyar-Osztrák Filmipari r.-t.) 1 felvonásos drámát, mely az Itala-gyárban 1914. évben készült s 196 méter hosszú,
165. „A világhírű Morovski-csoport“ (Ister) 1 felvonásos artista-filmot, mely a Pathé-gyárban 1916. évben készült s 59 méter hosszú,
166. „Balatoni táj“ (Ister) 1 felvonásos látványos képet, mely a Gaumont-gyárban 1920. évben készült s 75 méter hosszú,
167. „Hallstadt“ (Ister) 1 felvonásos látványos képet, mely 1921. évben készült s 78 méter hosszú,
168. „Az elveszett Tátra“ (Ister) 1 felvonásos látványos képet, mely a Gaumont-gyárban 1920. évben készült s 181 méter hosszú,
169. „A lelkiismeret szava“ (Ister) 1 felvonásos drámát, mely a Pathé-gyárban 1916. évben készült s 187 méter hosszú,
170. „Egy boldog család“ (Ister) 1 felvonásos drámát, mely a Pathé-gyárban 1916. évben készült s 205 méter hosszú,
171. „A bűvös tánctanár“ (Ister) 1 felvonásos trükk-filmot, mely a Pathé-gyárban 1916. évben készült s 140 méter hosszú,

172. „Bajazzók“ (Tuchten Jenő) 5 felvonásos drámát, mely a Dansk Astra-gyárban 1921. évben készült s 1766 méter hosszú,
173. „A hindu siremlék I. rész“ (Radius) 8 felvonásos regényes filmet, mely az Efa-gyárban 1921. évben készült s 3132 méter hosszú,
174. „Ördög-cirkusz“ (Orion) 6 felvonásos drámát, mely az Italie-gyárban 1920. évben készült s 1742 méter hosszú,
175. „Árvácska grófkisasszony“ (Hamupipőke) (Oberländer) 5 felvonásos mesét, mely a M. de Marsan-gyárban 1921. évben készült s 1960 méter hosszú,
176. „Mozibolond“ (Korona) 3 felvonásos moziszeccset, mely a Korona-gyárban 1922. évben készült s 1036 méter hosszú,
177. „Aki egyszer szeretett“ (Polo) 6 felvonásos drámát, mely a M. P. Sales-gyárban 1921. évben készült s 1963 méter hosszú,
178. „Pathé Revue 3/1922.“ (Pathé) ismeretterjesztő, mely a Pathé-gyárban 1922. évben készült s 285 méter hosszú,
179. „Teddy, mint halott“ (Patria) 3 felvonásos vígjátékot, mely az Ufa-gyárban készült s 850 méter hosszú,
180. „Drótostót“ (Művész Filmkölcsönző r.-t.) 3 felvonásos moziszeccset, mely a Lux-gyárban készült s 1242 méter hosszú,
181. „Atléták harca“ (Schwartzemberg I.) 4 felvonásos kalandordrámát, mely a Cito Cinema-gyárban 1920. évben készült s 1413 méter hosszú,
182. „A hindu siremlék II. rész“ (Rádus) 8 felvonásos regényes filmjátékot, mely az Efa-gyárban 1921. évben készült s 2525 méter hosszú,
183. „Pierette rajzol“ (Unio) 1 felvonásos trükkfilmet, mely az Union-gyárban 1922. évben készült s 177 méter hosszú,
184. „Ursus a hercules“ (Atlantic) 6 felvonásos cirkuszdramát, mely a Cines-gyárban 1921. évben készült s 1965 méter hosszú,
185. „Éjféli randevu“ (Schwartzemberg és Társa) 2 felvonásos vígjátékot, mely az Internationale Film-Vertrieb-gyárban 1921. évben készült s 450 méter hosszú,
186. „A szív rejtelsei“ (American) 5 felvonásos életképet, mely az Universal-gyárban 1920. évben készült s 1271 méter hosszú,
187. „Szerecsen házasság“ (Corvin) 1 felvonásos látványos képet, mely 66 méter hosszú,
188. „Házasság a tengeren“ (Corvin) 2 felvonásos életképet, mely a Pathé-gyárban készült s 369 méter hosszú,
189. „Kardos asszony a feleségem“ (Corvin) 2 felvonásos vígjátékot, mely 334 méter hosszú,
190. „A papfülemile és a kakuk“ (Corvin) 1 felvonásos tudományos felvételt, mely 83 méter hosszú,
191. „Zsiga nőülés útján“ (Corvin) 1 felvonásos vígjátékot, mely 222 méter hosszú,
192. „Művésztréfák“ (Általános Mozgókép Vállalat) 1 felvonásos vígjátékot, mely német gyárban 1920. évben készült s 87 méter hosszú,
193. „A vadorzó“ (Általános Mozgóképipari Vállalat) 1 felvonásos életképet, mely francia gyárban 1919. évben készült s 221 méter hosszú,

194. „Pathé Revue 4/1922. sz.“ (Pathé) 1 felvonásos ismeretterjesztőt, mely a Pathé-gyárban 1922. évben készült s 290 méter hosszú,

195. „A kém“ (Schwarzenberg I.) 3 felvonásos filmszkeccset, mely 1918. és 1922. évben készült s 1008 méter hosszú,

196. „Ha férfi vagy, légy asszony“ (American) 1 felvonásos vigjátékot, mely az Universal-gyárban 1920. évben készült s 261 méter hosszú,

197. „Élő vázlatok“ (Radius) 1 felvonásos vigjátékot, mely a Sascha-gyárban 1920. évben készült s 157 méter hosszú.

Továbbá előadásra alkalmasnak találta, de eltiltotta, hogy 16 évnél fiatalabb korúak az előadáson megjelenhessenek, a következő képszalagokat:

1. „Beránia hercegnője“ (Schwartzenberg és Társa) 5 felvonásos drámát, mely a Stuart Webbs-gyárban 1916. évben készült s 1737 méter hosszú,

2. „Moriturus“ (Orion) 6 felvonásos színművet, mely a Wörner-gyárban 1920. évben készült s 1885 méter hosszú,

3. „Átok háza“ (Orion) 6 felvonásos drámát, mely a Carl Wilhelm cég gyárában 1921. évben készült s 1917 méter hosszú,

4. „Szerelem a vérpadi“ (Cito Cinema) 5 felvonásos drámát, mely a Cito Cinema-gyárban 1921. évben készült s 1811 méter hosszú,

5. „Mikor a rózsza beszél“ (Művészfilmkölcsönző r.-t.) 4 felvonásos drámát, mely amerikai gyárban készült s 1679 méter hosszú,

6. „Lepain V. rész“ (Polo) 5 felvonásos drámát, mely az Althof-gyárban 1921. évben készült és 1371 méter hosszú,

7. „Lepain VI. rész“ (Polo) 5 felvonásos drámát, mely az Althof-gyárban 1921. évben készült s 1419 méter hosszú,

8. „Fekete bohóc“ (Cito Cinema r.-t.) 5 felvonásos cirkusz-képet, mely az Itala-gyárban 1921. évben készült s 1856 méter hosszú,

9. „A bálvány“ (Művész Filmkölcsönző) 6 felvonásos színművet, mely 1877 méter hosszú,

10. „Tarzan fia I. rész“ (Corvin) alcíme: A dzsungel hívó szava, 7 felvonásos drámát, mely amerikai gyárban készült s 2004 méter hosszú,

11. „Tarzan fia II. rész“ (Corvin) alcíme: Korah, a vadon királya, 7 felvonásos drámát, mely amerikai gyárban készült s 1516 méter hosszú,

12. „Tarzan fia III. rész“ (Corvin) alcíme: A kis Mirjam megszöktetése és rabsága, 6 felvonásos drámát, mely amerikai gyárban készült s 1507 méter hosszú,

13. „Tarzan fia IV. rész“ (Corvin) alcíme: Vissza az emberek közé, 6 felvonásos drámát, mely amerikai gyárban készült s 1744 méter hosszú,

14. „Fekete könyv“ (Corvin) alcíme: Fejezetek egy detektív naplójából, 5 felvonásos detektívtörténetet, mely a Cserépy-filmgyárban 1921. évben készült s 1918 méter hosszú,

15. „Elveszett paradicsom“ (American) 7 felvonásos drámát, mely az Universal-gyárban 1920. évben készült s 2136 méter hosszú,

16. „Élő halottak“ (Oberländer) 5 felvonásos drámát, mely a Vitagraph-gyárban 1921. évben készült s 1950 méter hosszú,

17. „Alaska leánya“ (Nordisk) 5 felvonásos drámát, mely a Damra-gyárban 1920. évben készült s 1429 méter hosszú,

18. „El Dorado“ (Leon Gaumont) 6 felvonásos drámát, mely a Gaumont-gyárban 1921. évben készült s 2239 méter hosszú,

19. „Casanova“ (Royal) alcíme: Egy Don Juan szerelme, 5 felvonásos színmű, mely a Haust-gyárban 1921. évben készült s 1606 méter hosszú,

20. „A griff karjaiban“ (Orion) 5 felvonásos kalandortörténetet, mely az Eska-gyárban 1921. évben készült s 1964 méter hosszú,

21. „Hazatérés“ (Orion) 5 felvonásos drámát, mely a Svenska-gyárban 1921. évben készült s 1706 méter hosszú,

22. „Férfiak játékszere“ (American) 6 felvonásos drámát, mely az Universal-gyárban 1920. évben készült s 1374 méter hosszú,

23. „Tévelygő lélek“ (Corvin) 5 felvonásos drámát, mely a British & Colonial Kinetograph-gyárban készült s 1491 méter hosszú,

24. „Az arany kulcs“ (Radius) 5 felvonásos drámát, mely a Messter-gyárban 1921. évben készült s 1732 méter hosszú,

25. „Kalózkod III. rész“ (Leon Gaumont) alcíme: A halál árnyékában, 4 felvonásos kalandortörténetet, mely amerikai gyárban 1920. évben készült s 1729 méter hosszú,

26. „Kalózkod IV. rész“ (Leon Gaumont) alcíme: Az iszonyat háza, 4 felvonásos kalandortörténetet, mely amerikai gyárban 1920. évben készült s 1772 méter hosszú,

27. „Kalózkod I. rész“ (Leon Gaumont) alcíme: Egy éjjeli kaland, 4 felvonásos kalandortörténetet, mely amerikai gyárban 1920. évben készült s 1953 méter hosszú,

28. „Kalózkod II. rész“ (Leon Gaumont) alcíme: Életre-halálra, 4 felvonásos kalandortörténetet, mely amerikai gyárban 1920. évben készült s 1644 méter hosszú,

29. „A tiltott gyümölcs“ (Corvin) 7 felvonásos drámát, mely a Famons Players-gyárban készült s 2225 méter hosszú,

30. „A feleség és a másik“ (American) 6 felvonásos életképet, mely az Universal-gyárban 1920. évben készült s 1590 méter hosszú,

31. „Éjjéli történetek“ (Schwarzenberg I.) 5 felvonásos drámát, mely a Veritas-gyárban 1920/21. évben készült s 1765 méter hosszú.

Az engedélyokirat kiadását megtagadta a következő képszalagoktól:

1. „A szenzáció“ (Magyar-Osztrák Filmipari r.-t.) 6 felvonásos drámától, mely 1483 méter hosszú,

2. „A falu bolondja“ (Magyar Kino Kinema r.-t.) 1 felvonásos vígjátéktól, mely 227 méter hosszú,

3. „A vágy parancsa“ (Engel H.) 6 felvonásos drámától, mely az Olaf-gyárban 1920. évben készült s 1992 méter hosszú,

4. „Melyiket mentsem meg“ (Magyar Kino Kinema r.-t.) 1 felvonásos életképtől, mely 201 méter hosszú,

5. „A szerelem váltsága“ (Radius) 4 felvonásos drámától, mely az Ufa-gyárban 1921. évben készült s 1700 méter hosszú,

6. „A 13-as számú autóbusz“ (Orion) 4 felvonásos drámától, mely 1920. évben készült s 1475 méter hosszú,

7. „A kalandor“ (Általános Mozcóképipari r.-t.) 1 felvonásos drámától, mely amerikai gyárban 1918. évben készült s 220 méter hosszú,
 8. „Az elátkozott ország“ (Cito Cinema r.-t.) 5 felvonásos drámától, mely az Itala-gyárban 1921. évben készült s 2130 méter hosszú,
 9. „A délibábok országa“ (Cito Cinema r.-t. 5 felvonásos drámától, mely az Itala-gyárban 1921. évben készült s 2130 méter hosszú,
 10. „1793“ I. és II. rész“ (Pathé) 4-4 felvonásos drámától, mely a Pathé-gyárban 1921. évben készült s összesen 2737 méter hosszú,
 11. „IV. Károly király megérkezése Madeirára“ (Leon Gaumont) 1 felvonásos aktualitástól, mely a Leon Gaumont-gyárban 1921. évben készült s 28 méter hosszú,
 12. „Simmy Manci“ (Edison) 2 felvonásos vigjátéktól, mely 597 méter hosszú,
 13. „Láthatatlan kezek“ (Magyar-Osztrák Filmipari r.-t.) 1 felvonásos vigjátéktól, mely az Itala-gyárban 1914. évben készült s 70 méter hosszú,
 14. „Utópia hercege“ (Magyar Kino Kinema) 5 felvonásos kalandortörténetről, mely 1621 méter hosszú,
 15. „Oroszlánkölykök“ (Mobile) 5 felvonásos cirkuszdramától, mely az Itala-gyárban 1921. évben készült s 1542 méter hosszú,
 16. „Az apák büne“ (Leon Gaumont) 5 felvonásos drámától, mely a Goron-gyárban 1921. évben készült s 1653 méter hosszú.
- Budapest, 1922. évi március hó 9-én.

Horváth Elek s. k.,
elnök, miniszeri tanácsos.

134.

A m. kir. belügyminiszernek 26,193/1922. B. M. számú körrendelete

A The Royal Mail Steam Packet Company londoni hajózársaság részére a kivándorlók szállítására adott engedély.

(Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének,)

A kivándorlásról szóló 1909 : II. t.-c. 6. §-a alapján a The Royal Mail Steam Packet Company londoni gőzhajózársaságnak engedélyt adtam arra, hogy Magyarországból kivándorlókat szárazföldön át Hamburgba, illetőleg Cuxhavenbe, Bremenbe, illetőleg Bremerhavenbe, Rotterdamba, Antwerpenbe és Cherbourgba és onnan New-York, Baltmor, Boston, Portland, Philadelphia, illetőleg Halifax, Quebec és Montreal kikötőkön keresztül az Északamerikai Egyesült-Államokba és Canadába szállíthasson.

Engedélyt adtam továbbá a nevezett társaságnak, hogy Magyarországból azokat a kivándorlókat, akik a m. kir. belügyminiszerrel nevékre szóló külön engedélyt kapnak, az ezen engedélyükben megjelölt európai kikötőbe és onnan a szintén megjelölt tengerentúli kikötőhelyen keresztül abba az államba is elszállíthassa, amely engedélyokmányának első bekezdésében kitüntetve nincsen.

Az engedélyezett gőzhajóstársaság az 1909 : II. t.-c. 7. §-a alapján jóváhagyásom mellett mint helyettesít Belatini Braun Géza budapesti lakost alkalmazta, aki a hajóstársaságot kivándorlási ügyekben úgy a hatóságok, mint egyesek irányában teljes joggal és felelősséggel képviseli.

Az 1909 : II. t.-c. 11. §-a alapján nevezett társaságnak engedélyt adtam arra, hogy budapesti irodáján kívül Királyhida, Savanyukut, Gyanafalva vagy Szent-Gotthárd, Gyékényes irányában és Szobon a határállomáson egy-egy irodát állíthasson fel.

Egyúttal az 1909 : II. t.-c. 20. §-a alapján megengedtem azt is, hogy a társaság Hamburgban, Bremenben, Rotterdamban, Antwerpenben és Cherbourgban jelentkező és szabályszerű útlevéllal ellátott kivándorlókkal az ottani irodáiban is köthessen szállítási szerződést.

Megengedtem végül, hogy a társaság az ország északkeleti, keleti és délkeleti határán az általam később megállapítandó határállomáson egy-egy irodát állíthasson fel. Ezekben az irodákban azonban a társaság csak az országon átvonuló kivándorlást bonyolíthatja le. Magyar kivándorlókkal szállítási szerződést ezen irodáiban nem köthet, azonban ezen irodáira vonatkozólag is aláveti magát az 1909 : II. t.-c. értelmében a belügyminis-ter megbízottja, a kivándorlási biztosok és államrendőrség ellenőrzésének.

A kivándorlók szállítására eddig engedélyt nyert hajóstársaságok engedélye ezen újabb engedélyezést nem érinti és azok továbbra is érvényben maradnak.

Erről tudomás és mihez tartás végett értesítem.

Budapest, 1922. évi február hó 27-én.

Gróf Klebelsberg Kunó s. k.,
m. kir. belügyminister.

135.

A m. kir. belügyministernek 31,138/1922. B. M. számú körrendelete.

Daróczy Zoltán szerkesztésében megjelenő »Nemesi Évkönyv« támogatása.

(Valamennyi törvényhatóságnak.)

Daróczy Zoltán budapesti lakos szerkesztésében lehetőleg évenként egy magyar nemesi évkönyv fog megjelenni, mely a történelmi Magyarország nemességének nyilvántartására lesz hivatva. Ámbár egy ily vállalatnak mai viszonyok között inkább csak történelmi és tudományos bece van, mindazonáltal indokoltnak tartom a törvényhatóság figyelmét felhívni erre a munkára abból a szempontból, hogy oly összeállítások, amelyek a történelmi Magyarország egész népességének tagozódására világot vetnek, ezidőszert is figyelmet érdemelnek.

Ehhez képest felhívom a törvényhatóságot, amennyiben a Nemesi Évkönyv szerkesztése adatokért fordulna a törvényhatósághoz, az adatok beszerzése körüli munkájában

lehetőleg támogassa és amennyiben a törvényhatóság megfelelő fedezettel rendelkeznek, a munka megjelenését anyagi támogatásával is segítse elő.

Részletes tájékoztatással a „Nemesi Évkönyv” kiadóhivatala, Budapest, II., Hunyady János-út (volt Albrecht-út 3. sz.) szolgál.

Budapest, 1922. évi március hó 9-én.

Gróf Klebelsberg Kunó s. k.,
m. kir. belügyminister.

136.

A m. kir. belügyministernek 34,100/1922. B. M. számú rendelete.

A gyülekezési jogról szóló 6,000/1922. B. M. számú rendelet módosítása.

(Valamennyi vármegye alispánjának, valamennyi m. kir. államrendőrségi területi főkapitányának és a budapesti m. kir. államrendőrség főkapitányának.)

A gyülekezési jogról szóló 11,004/1921. M. E. számú rendelet¹⁾ végrehajtása tárgyában 6,000/1922. B. M. szám alatt kiadott rendelet²⁾ módosítása, illetőleg kiegészítéseképen a következőket rendelem:

1. §. Elsőfokú rendőrhatalóság székhelyén tervezett népgyűlés engedélyezése iránt való kérést 24 órával, egyebütt tervezett népgyűlés engedélyezése iránti kérést pedig 48 órával megelőzőleg kell az illetékes rendőrhatalóságnál írásban benyújtani.

2. §. Népgyűlések, amennyiben azt a helyi közbiztonsági viszonyok megengedik, nyílt helyen is megtarthatók.

E rendelet azonnal hatályba lép.

Budapest, 1922. évi március hó 1-én.

Gróf Klebelsberg Kunó s. k.,
m. kir. belügyminister.

¹⁾ B. K. 1922. évf. 8. lapon.

²⁾ B. K. 1922. évf. 269. lapon.

137.**A m. kir. belügyministernek 38,347/1922. B. M. számú körrendelete.****A szavazókörök megalakítása tárgyában kiadott 35,341/1922. B. M. számú rendelet végrehajtása.**

(Valamennyi vármegyei törvényhatóság első tisztviselőjének, mint a központi választmány hivatalbóli elnökének (Bereg és Ung vármegye kivételével.)

Az 1922. évben összeülő nemzetgyűlés tagjainak választásáról szóló 2,200/1922. M. E. számú kormányrendelet 11. §-ának utolsó bekezdésében foglalt rendelkezés alapján kibocsátott 35,341/1922. számú rendelet¹⁾ végrehajtása tárgyában Alispán urat, mint a központi választmány hivatalbóli elnökét a következőkről értesitem.

Azoknak a városoknak (községeknek) területét, amelyekben az idézett 35,341/1922. számú rendelet értelmében több szavazókört kell alakítani, a helyi közigazgatási szervek osztják be az e rendeletben megállapított számú szavazókörökre. Ehhez képest r. t. városokban a városi tanács, községekben pedig a községi előljáróság haladéktalanul köteles utcák, terek, esetleg házsza-mok (puszták, tanyák vagy egyéb lakott helyek) szerint elhatárolva a helyi viszonyok figyelembevételével és a közigazgatási beosztás lehető betartása mellett a város vagy község területét az idézett rendeletben megjelölt számú szavazókörre akként beosztani, hogy a város (község) összeírandó választóinak száma a szavazókörökben lehetőleg egyenlő legyen.

Felhivom Alispán urat, utasítsa haladéktalanul és közvetlen távbeszélőn vagy távirati úton a r. t. város (-ok) polgármesterét és községek előljáróságait, hogy jelen rendelet értelmében a szavazóköri beosztást a község (város) területére vonatkozólag sürgősen hajtsák végre és ennek megtörténtét a szavazókörök pontos leírásával a központi választmánynak legkésőbb folyó évi március hó 14-éig jelentsék be, hogy az összeíró küldöttségek a választók névjegyzékét már a szavazóköri beosztásnak megfelelően állíthassák össze.

(Csak Békés, Csanád, Csongrád, Esztergom, Jász-Nagykun-Szolnok, Pest, Somogy, Szabolcs és Zala vármegyék alispánjának.)

Értesitem végül Alispán urat, mint a vármegyei központi választmánynak hivatalbóli elnökét, hogy a vármegye területén fekvő azoknak a r. t. város(ok)-nak polgármesterét, amelyek önálló választókerületet alkotván, külön központi választmányt alakítottak, a jelen rendeletemről közvetlenül értesítettem.

Budapest, 1922. évi március hó 9-én.

Gróf Klebelsberg Kunó s. k.
m. kir. belügyminister.

¹⁾ B. K. 1922. évf. 616. lapon.

138.**A m. kir. belügyministernek 38,347/1922. B. M. számú körrendelete.****A szavazókörök megalakítása tárgyában kiadott 35,341/1922. B. M. számú rendelet végrehajtása.**

(Valamennyi városi törvényhatóság első tisztviselőjének, mint a központi választmány hivatalbóli elnökének, továbbá Békéscsaba, Czepléd, Esztergom, Jászberény, Kaposvár, Kiskunfélegyháza, Kiskunhalas, Makó, Nagykanizsa, Nagykörös, Nyíregyháza, Szentes, Szolnok, Karczag és Kisujszállás r. t. városok polgármestereinek.)

Az 1922. évben összeülő nemzetgyűlés tagjainak választásáról szóló 2,200/1922. M. E. számú kormányrendelet 11. §-ának utolsó bekezdésében foglalt rendelkezés alapján kibocsátott 35,341/1922. számú rendelet¹⁾ végrehajtása tárgyában értesitem Polgármester urat, hogy a város területének az idézett rendeletben megjelölt számú szavazókörre való beosztását a 2,200/1922. M. E. számú kormányrendelet 52. §-a a városi tanács feladatává teszi. Intézkedjék tehát Polgármester úr, hogy a tanács a város területét utcák, terek, esetleg házsámok (puszták, tanyák vagy egyéb lakott helyek) szerint elhatárolva a helyi viszonyok figyelembevétele és a közigazgatási beosztás lehető betartása mellett az idézett rendeletben megjelölt számú szavazókörre akként ossza be, hogy a város összeirandó választóinak száma a szavazókörökben lehetőleg egyenlő legyen.

E szavazóköri beosztást a tanácsnak haladéktalanul el kell végeznie és ennek megtörténtét a szavazókörök pontos leírásával a központi választmánynak legkésőbb folyó évi március 14-éig be kell jelenteni, hogy az összeíró küldöttségek a választók névjegyzékét már a szavazóköri beosztásnak megfelelően állithassák össze.

Budapest, 1922. évi március hó 9-én.

Gróf Klebelsberg Kunó s. k.,
m. kir. belügyminister.

¹⁾ B. K. 1922. évf. 616. lapon.

139.**A m. kir. belügyministernek 38,376/1922. B. M. számú körrendelete.**

A nemzetgyűlési választásoknál és a választásokkal kapcsolatos mozgalmaknál a közrend fenntartása és a köznyugalom megóvása.

(Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének.)

Az 1922. évi március hó 3-án életbelépett 2,200/1922. M. E. sz. kormányrendelet¹⁾ alapján megtartandó nemzetgyűlési választásokkal kapcsolatos mozgalmak, amelyek előreláthatólag miként az eddigi tapasztalatok szerint a választások általában, a lakosság széles rétegeiben meg fognak nyilvánulni, szükségessé teszik azt, hogy a közrend és béke fenntartása, valamint a választási eljárások zavartalanságának biztosítása érdekében a törvényre és különösen a választójogi kormányrendeletbe ütköző bűncselekmények megelőzése céljából az idevonatkozó jogszabályok széles körben közhirrre tétessenek.

Felhivom ennélfogva ^{ALispán}_{Polgármester} urat, hogy a közrend fenntartása és a köznyugalom megóvása érdekében — ami előfeltétele annak, hogy az állampolgárok a választások során alkotmányos jogaikat minden erőszakos befolyástól menten szabadon gyakorolhassák — széles körben bocsásson ki hirdetményt, amelyben a lakosság figyelme a 2,200/922. M. E. számú kormányrendelet 92—99. §-aiban foglalt rendelkezésekre és azok következményeire e §-oknak, valamint az 1913 : XXIII. t.-c. és az 1918 : XVII. t.-c. megfelelő §§-ainak szó szerinti idézésével is felhivassék.

Budapest, 1922. évi március hó 9-én.

Gróf Klebelsberg Kunó s. k.,
m. kir. belügyminister.

¹⁾ B. K. 1922. évf. 567. lapon.

140.**A m. kir. belügyministernek 38,377/1922. B. M. számú körrendelete.**

Az 1922. évben összeülő nemzetgyűlés tagjainak választásáról 2,200/1922. M. E. sz. a. kibocsátott kormányrendelet 27. §-ának (kötelező vallomásslolgáltatás) végrehajtása.

(Valamennyi központi választmánynak.)

Az 1922. évben összeülő nemzetgyűlés tagjainak választásáról 1922. március hó 2-án 2,200. M. E. szám alatt kibocsátott kormányrendelet¹⁾ 27. §-a értelmében a rendelet alapján első ízben történő összeírás alkalmával minden férfi, aki 23. életévét betöltötte és minden nő, aki 29. évét betöltötte, az összeírás előkészítése céljára vallomást tartozik szolgáltatni azokról az adatokról, amelyek annak megállapítására szükségesek, vajjon van-e választójoga (kötelező vallomásslolgáltatás).

Annak előre bocsátása mellett, hogy az e vallomás szolgáltatásának céljaira rendelt egyéni számlálólapok szétküldése jelen rendelettel egyidejűleg kezdetét veszi olyformán, hogy a számlálólapok a m. kir. központi statisztikai hivatal útján minden községi (kör-) jegyzőnek, illetőleg városi tanácsnak megfelelő számban megküldetnek, figyelemztetem a Címet, hogy amíg a városokban a számlálólapok kiosztásáról és beszedéséről az idézett kormányrendelet értelmében a városi tanács gondoskodik, addig községekben az összeíró küldöttség tagjai házról-házra járva töltetik ki azokat.

E munkálatoknak akár az érdekelt egyénekre néző kitöltésről, akár a hivatalos szervek részéről foganatosítandó kitöltetésről van szó, folyó évi március hó 22-én okvetlenül befejezést kell nyerniük, vagyis a most jelzett határnapig városokban a kiosztott és az érdekelték által kitöltött számlálólapoknak, községekben pedig az összeíró küldöttség közreműködésével kitöltött számlálólapoknak az összeíró küldöttségek birtokában kell lenniük.

A többször idézett kormányrendelet értelmében a számlálólapot sajátkezűleg kell kitölteni és a vallomás helyességét sajátkezű aláírással kell megerősíteni. Különös súly fektetendő ez alkalommal arra, hogy a kornál nemcsak az év, hanem a hó és nap pontosan kitöltendő, amennyiben a kormányrendelet 106. §-a értelmében a névjegyzék első elkészítése alkalmával életkor tekintetében a névjegyzékbe való felvétel szempontjából az fontos, hogy a felveendő férj életének huszonnegyedik, a felveendő nő pedig harmincadik évét a *választás napjáig* betölti-e vagy sem.

Az érdekelték különösen figyelemztetendők arra is, hogy a számlálólap kitöltése alkalmával a számlálólap hátlapjára vezetett szöveget gondosan tanulmányozzák át, illetőleg községekben az összeíró küldöttségek figyelme felhívandó arra, hogy a számlálólap kitöltetésénél ne csak a számlálólap előlapján foglalt rovatokra, hanem az annak hátlapján feltüntetett megszorításokra s részben könnyítésekre is figyelemmel legyenek.

¹⁾ B. K. 1922. évf. 567. lapon.

A számlálólap a magyar államnyelven felül más oly hazai élő nyelven is kitölthető, amelyet az illető helyen tömegesen használnak.

Azok helyett, akik a számlálólapot testi fogyatkozás miatt, vagy más okból sajátkezűleg kitölteni és aláírni nem képesek, valamint távollevők helyett is a számlálólapot az illető egyéni viszonyait ismerő hozzátartozója, munkaadója, alkalmazottja, vagy szomszédja is kitöltheti. Ez esetben azonban a számlálólapot aláírni és az illető egyénhez való viszonyát, valamint a számlálólap sajátkezű kitöltésének és aláírásának akadályát feltüntetni tartozik.

Különösen felhivandó az érdekeltek figyelme arra a kormányrendeleti intézkedésre, hogy aki a kötelező vallomásnál a megszabott időben és módon nem szolgáltat vallomást azokról az adatokról, amelyek annak megállapítására szükségesek, vajjon van-e választójoga — vagy az adatok szolgáltatását megtagadja, vagy felhívás ellenére alapos ok nélkül elmulasztja, — amennyiben a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik — kihágást követ el és 1,000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Aki pedig a vallomásban akár a saját személyére, akár másra nézve tudva valótlan adatot szolgáltat, az az 1918 : XVII. t.-c. 164. §-a, illetőleg az 1913 : XXIII. t.-c. 4. §-a értelmében két évig terjedhető fogsággal és 2,000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

(Csak a vármegyei központi választmányoknak.)

Jelen rendeletem azonnal megfelelő számú példányban sokszorosítandó és az érdekelt községi előljáróságoknak (városi tanácsnak) megküldendő a végből, hogy annak tartalma az összeíró küldöttségeknek, mielőtt azok megalakultak, tudomására hozható legyen.

(Csak Békés, Borsod, Hajdu, Heves, Jász-Nagykun-Szolnok, Moson, Nógrád, Pest, Tolna, Vas, Veszprém, Zala és Zemplén vármegyék központi választmányának.)

A vármegye területén levő rendezett tanácsú város (városok) tanácsa pedig figyelemztetendő arra, hogy az időközben odaérkező számlálólapokat oly időben osztassa ki, hogy a kellőleg kitöltött számlálólapok március 22-éig az összeíró küldöttségek birtokában legyenek.

Budapest, 1922. évi március hó 9-én.

Gróf Klebelsberg Kunó s. k.,
m. kir. belügyminister.

141.

A m. kir. belügyministernek a vallás- és közoktatásügyi miniszterrel egyetértőleg kiadott 40,235/1922. B. M. számú rendelete.

Az 1922. évben összeülő nemzetgyűlés tagjainak választásáról szóló 2,200/1922. M. E. sz. alatt kibocsátott kormányrendelet 109. §-ának végrehajtása.

(Valamennyi közigazgatási bizottságnak.)

Az 1922. évben összeülő nemzetgyűlés tagjainak választásáról szóló 2,200/1922. M. E. számú rendelet 109. §-a értelmében a választójog szempontjából megkívánt négy elemi népiskolai osztály sikeres elvégzésének igazolására vonatkozó szabályokat külön rendelet állapítja meg.

A vallás- és közoktatásügyi miniszternek a belügyminiszterrel egyetértőleg az országgyűlési képviselők választásáról szóló 1913 : XIV. t.-c. 49. és 51. §-ának végrehajtása tárgyában 1914. évi március hó 31-én 1,184/1914. szám alatt kibocsátott rendelete az akkori viszonyok szem előtt tartásával tüzetesen szabályozta azt a kérdést, hogy az országgyűlési képviselő választójog igazolása céljára az elemi népiskola negyedik és hatodik osztályának sikeres elvégzéséről szóló bizonyítványt utólagosan minő iskolai feljegyzések (előmeneteli naplók) alapján szabad kiállítani.

A most hivatkozott rendeletben foglalt rendelkezéseket a jelenlegi viszonyok közt is megfelelően alkalmazni kell, mindazonáltal figyelembe véve azt, hogy a háború folyamán és annak következtében a kérdéses iskolai följegyzések és előmeneteli naplók közül bizonyos anyag elpusztulhatott, aminek következtében egyesek a választójogosultságtól elcsúszhatnak, az ilykép bekövetkező joghátrányok elkerülése érdekében elrendelem, hogy abban az esetben, ha valamely iskolánál tényleg igazolhatóan elpusztult vagy hiányzik valamely olyan napló vagy más feljegyzés, melyből a választójog szempontjából bizonyítványt vagy más másodlatot kellene kiadni, az intézet vezetője az érdekelt felet a községi, Budapesten a kerületi előjárósághoz tartozik utasítani, hol a szükséges adatoknak (élő tanítók, tanárok, tanintézeti tisztviselők, iskolatársak nevei vagy más adatok stb.) jegyzőkönyvbe való vételét kívánhatja. A községi előjáróság pedig ennek alapján az összes bejelentett tanukat negyvennyolc órán belül szabályszerűen kihallgatni, illetőleg a más községben lakó tanuk kihallgatása iránt intézkedni, az esetleges egyéb ténykörményeket megvizsgálni és az egész eljárásról jegyzőkönyvet felvenni tartozik. A tanu valóságát becsületszavával erősíti meg. Az előjáróság azután a felvett jegyzőkönyv alapján a megállapított tényállást összefoglaló bizonyítványt az érdekelt részére választójogának igazolása céljából leendő felhasználhatás végett kiszolgáltatja.

Magától értetődik, hogy amennyiben ily irányú kérelemmel bármely állampolgár a központi választmányhoz fordul, ez fogja a községi előjáróságot a szükséges adatok közlése mellett haladéktalanul a megfelelő eljárás foganatosítása iránt megkeresni.

Az egész eljárást a községi előjáróság díjtalanul köteles ellátni; a keletkezett iratok bélyegmentesek és a fél kérelmére kihallgatott tanuk költséget nem számíthatnak fel.

Budapest, 1922. évi március hó 13-án.

Gróf Klebelsberg Kunó s. k.,
m. kir. belügyminiszter.

142.

A m. kir. belügyministernek 40,520/1922. B. M. számú körrendelete.

Az 1922. évben összeülő nemzetgyűlés tagjainak választásáról szóló 2,200/1922. M. E. számú kormányrendelet 27. §-ának végrehajtása.

(Valamennyi thjf. és r.-t. város polgármesterének.)

Az 1922. évben összeülő nemzetgyűlés tagjainak választásáról szóló 2,200/1922. M. E. számú kormányrendelet¹⁾ 117. §-a alapján e kormányrendeletnek a kötelező vallomásszolgáltatás céljára szolgáló számlálólapok kiosztására, kitöltésére és beszedésére vonatkozó 27. §-ában foglalt rendelkezések végrehajtása tárgyában 1922. évi március hó 9-én kiadott 38,377/1922. számú körrendeletem kiegészítésekép a következőket rendelem el:

Azokban a városokban, amelyekben a városi tanács a rendelkezésre álló hivatalos közegek csekély száma vagy egyéb előre nem látható okok következtében folyó évi március hó 22-éig a számlálólapok szétosztását és beszedését olyképen, hogy azokat kitöltés végett saját közegeivel kézbesítse ki és kitöltés után saját közegeivel gyűjtesse össze, nem tudná végrehajtani, jogosult a városi tanács e munkálatok végrehajtásáról akként gondoskodni, hogy a számlálólapok kitöltésére kötelezett személyek számlálólapjainak a tanács által kijelölendő helyről való elvitelét, szétosztását, továbbá kitöltésük után összegyűjtését és visszaszállítását a háztulajdonosok (házbérlők) vagy megbizottaik köteleességévé teszi.

A háztulajdonosok (házbérlők) vagy ezek megbizottai az általuk átvett számlálólapokat a házban lakó és vallomástételre kötelezett személyek között haladéktalanul szétosztani és kitöltés után összegyűjtve a városi tanácshoz visszajuttatni tartoznak.

A 2,200/1922. M. E. számú kormányrendelet 27. §-ának utolsóelőtti bekezdésében foglalt büntető rendelkezés arra a háztulajdonosra (házbérlőre) vagy megbizottjára, — aki a szavazólapok átvételére, szétosztására, összegyűjtésére és besolgáltatására vonatkozó fenti rendelkezéseket elmulasztja — szintén alkalmazást nyer.

Azt, hogy a háztulajdonosok (házbérlők) vagy megbizottaik mikor és hol kötelesek a számlálólapokat átvenni, valamint hogy mikor és hol tartoznak a már kitöltött számlálólapokat beszolgáltatni, végül az előző bekezdésben megállapított büntető rendelkezést a városi tanács idejekorán a szokásos módon legszélesebb körben közhírré teszi.

Figyelmeztetem Polgármester urat, hogy a kötelező vallomásszolgáltatás végrehajtása tárgyában 1922. évi március hó 9-én kiadott 38,377/1922. számú körrendeletnek azt a rendelkezését, hogy a kötelező vallomásszolgáltatással kapcsolatos munkálatokat legkésőbb folyó évi március hó 22-éig be kell fejezni a jelen körrendeletben engedélyezett eljárási mód mellett is feltétlenül be kell tartani.

Budapest, 1922. évi március hó 13-án.

A miniszter helyett:
Dr. Schreiber s. k.,
helyettes államtitkár.

¹⁾ B. K. 1922. évi. 567. lapon.

143.

A m. kir. belügyminiszternek 17,082/1922. B. M. számú körrendelete.

Az Észak-Amerikai-Egyesült Államokból hazaérkezett es oda visszatérni kívánó honosok részére szóló útlevelek kiállítása, továbbá a kivándorlást korlátozó amerikai törvény rendelkezéseit kijátszani igyekvők útlevélügyeinek elbírálása.

(Valamennyi útlevélkiállító hatóságnak.)

Elég gyakori eset, hogy az Északamerikai Egyesült Államokból visszavándorló állampolgáraink, kik az érdekeinket ott képviselő washingtoni svéd kir. követség, illetőleg az ottani svéd kir. konzulátusok által kiállított útlevelekkel jönnek haza, hat havon belüli itteni tartózkodás előtt vissza óhajtának utazni előbbi amerikai lakhelyükre.

Miután az egyes útlevélkiállító hatóságok az ily állampolgáraink útlevélügyeiben tájékozatlanok és különböző módon járnak el, azért értesitem a hatóságot, hogy az útlevélügyről szóló 1903 : VI. t.-c., valamint az ennek életbeléptetése és végrehajtása tárgyában 70,000/1904. B. M. sz. alatt kelt rendelet,¹⁾ továbbá a kivándorlásról szóló 1909. évi II. t.-c., valamint az ennek életbeléptetése és végrehajtása tárgyában 57,000/1909. B. M. szám alatt kelt rendelet²⁾ és az ezekkel kapcsolatban kiadott egyéb fennálló rendeletek az ily egyénekre is vonatkoznak s az ilyenek részére visszautazás céljából az itt kiállítandó útlevelekbe *lakhely gyanánt az illető amerikai lakhelye, az utazás célja gyanánt pedig „kivándorlás”* irandó be.

Felhivom egyben a hatóságot arra is, hogy az ily állampolgárainknak a fentiek szerint kiállított útleveleik kézbesítése alkalmával, az általuk bemutatott és az Északamerikai Egyesült Államokban érdekeinket képviselő svéd kir. külképviseleti hatóságok által annak idején kiállított útlevelet kérelmükre adja vissza, mert az esetben, ha azok a budapesti amerikai konzulátusnál az utóbb említett útleveleket is bemutatják, az Egyesült-Államokba való utazáshoz szükséges útlevélláttamozás (visum) iránti kérelmük előterjesztése alkalmával, úgy ott nem tekintetnek bevándorlóknak és így a magyar bevándorlókra nézve megállapított évi létszámba nem számíttatnak be, mihez képest a fennemlített visumot is nagyobb nehézség nélkül kapják meg.

Utasítom a hatóságot továbbá, hogy amennyiben az Amerikába kivándorolni szándékozó egyes állampolgáraink a 101,666/1921. B. M. sz. alatt kelt körrendeletben foglaltak szerinti megfelelő figyelmeztetés után is továbbra ragaszkodnának azon kérelmükhöz, hogy az Egyesült Államokba szóló útlevél részükre már most kiállíttassék, úgy az útlevelet, amennyiben az ellen egyéb szempontból akadály fenn nem forog, részükre egy évre szóló érvényességgel állítsa ki, nehogy az utazásnak bármely okból történő késése folytán az illetők útlevele az utazás időpontjában már érvényét veszítse és az illetők kénytelenek legyenek új útlevelet kérelmezni.

¹⁾ B. K. 1904. évf. 342. lapon.

²⁾ B. K. 1909. évf. 295. lapon.

Tudomásomra jutott végül az, hogy igen sokan az Északamerikai Egyesült Államok törvényhozó testülete által hozott azon törvényt, mely alapján a magyar bevándorlók létszáma évenként 5635-ben állapított meg, azon alkalomból, hogy ez a quota ezen évre már betelt, oly módon igyekeznek kijátszani, hogy a nem kivándorlás céljából tehát hivatalos kiküldetés, tanulmányút stb. céljából utazók vagy külföldi állampolgárok szolgálataiba állanak, szinteg mint cselédek, azután ily módon kérelmeznek útlevelet és szerzik meg a szükséges útlevelláttamozásokat (visumokat) is s így kísérik meg az Egyesült Államokba való kiutazást. Emellett gyakori eset az is, hogy egyesek Kanadába, Kubába, Mexikóba vagy más az Egyesült Államokhoz nem távol eső államokba kérnek útlevelet s azután odautaznak ki s onnét kísérik meg az Északamerikai Egyesült Államokba való bejutást.

Miután az Északamerikai Egyesült Államok kormánya minden ily esetben, amennyiben az tudomására jut, az illetőket igen természetesen letartóztatják, velük szemben a legszigorúbban jár el s őket deportáltatja, felhívom a hatóságot, hogy ezen körülményekre az útlevellügyek elbírálása alkalmával legyen különös figyelemmel és ha ilyen esetek fennforgására gyanu merülne fel, az esetben a dolog teljes tisztázásáig az útlevelet az illetők részére ne állítsa ki.

Budapest, 1922. évi február hó 27-én.

A miniszter helyett:
Dr. Kószó István s. k.,
 államtitkár.

144.

A m. kir. belügyminiszternek 29,977/1922. B. M. számú körrendelete.

A vármegyei díjokok anyagi helyzetének javítása.

(Valamennyi vármegye alispánjának.)

A ministertanács 1921. évi november hó 4-én tartott ülésében az állami szolgálatban alkalmazott díjokok anyagi helyzetének javítása céljából elhatározta, hogy 1921. évi július hó 1-től kezdődőleg az említett alkalmazottak nyugdíjpótlékban részesülnek.

Ugyanazok a szempontok, amelyek az állami díjokok anyagi helyzetének javítását indokoltá tették, fennállanak a vármegyei díjkokra nézve is és szükségessé teszik, hogy a vármegyéknél alkalmazott díjokok illetményei az állami díjkokéhoz hasonló módon rendeztessenek.

Ez okból a pénzügyminiszter úrral egyetértőleg a következőket rendelem.

A vármegyei háztartás terhére alkalmazott mindazok a díjokok, akik az 1908. évi december hó 23-án kiadott 138,927. B. M. számú körrendeletben¹⁾ megállapított napidíjakat és az 1918. évi szeptember hó 17-én kiadott 115,090. B. M. számú körrendeletben²⁾ megállapított napidíjpótlékokat kapnak, 1921. évi július hó 1-étől kezdve, napidíjukon és eddigi napidíjpótlékukon felül újabb napidíjpótlékban részesülnek.

¹⁾ B. K. 1909. évf. 17. lapon.

²⁾ B. K. 1918. évf. 1203. lapon.

Ennek az újabb napidíjpótléknak az összege a következő:

a) az I. lakáspénzosztályba sorozott állomáshelyeken napi kettő (2) korona,

b) a II., III. és IV. lakáspénzosztályba sorozott állomáshelyeken napi egy (1) korona 20 fillér,

c) az V., VI. és VII. lakáspénzosztályba sorozott állomáshelyeken napi 80 fillér.

E szerint úgy a férfidíjnokok, mint a nődíjnokok, 1921. évi július hó 1-étől kezdve, napidíj és napidíjpótlék címén együttvéve, a következő napi javadalmazásra tarthatnak igényt:

A díjnoki alkalmazásban töltött idő	az I. lakáspénzosztályba sorozott	a II., III. és IV. állomáshelyeken	az V., VI. és VII. állomáshelyeken
Az egy évi próbaszolgálat tartama alatt az „Értesítés” kiadásáig	5 K 60 f	4 K 30 f	3 K 90 f
Az „Értesítés” kiadásának napjától bezárólag a díjnoki alkalmazás harmadik évének végéig	6 K — f	4 K 70 f	4 K 30 f
A díjnoki alkalmazás negyedik évének kezdetétől bezárólag az alkalmazás hatodik évének végéig	6 K 50 f	5 K 20 f	4 K 80 f
A díjnoki alkalmazás hetedik évének kezdetétől bezárólag az alkalmazás kilencedik évének végéig	7 K — f	5 K 70 f	5 K 20 f
A díjnoki alkalmazás tizedik évének kezdetétől bezárólag az alkalmazás tizenkettedik évének végéig	7 K 50 f	6 K 20 f	5 K 50 f
A díjnoki alkalmazás tizenharmadik évének kezdetétől	8 K — f	6 K 70 f	5 K 80 f

Az olyan díjnokok, akik napidíj és napidíjpótlék, vagy bármilyen más címen (például lakáspénz, lakáspénzpótlék stb.) az idézett körrendeletekben megállapított napidíjaktól és napidíjpótlékoktól eltérő magasabb javadalmazást kapnak, a jelen rendelettel megállapított napidíjpótlékban nem részesülhetnek. Az ilyen díjnokok a közszolgálatban álló tisztviselők és egyéb alkalmazottak havi drágasági segélyének felemelése tárgyában 1920. évi augusztus hó 25-én kiadott 7,041/M. E. számú rendeletnek¹⁾ 6. §-a értelmében havi drágasági segélyt, a közszolgálatban álló tisztviselőknek és egyéb alkalmazottaknak (nyugdíjasoknak, özvegyeknek és szülőtlen árváknak) rendkívüli segélyben való részesítése tárgyában 1921. évi április hó 1-én kiadott 2,500/M. E. számú rendeletnek²⁾ 7. §-a szerint

¹⁾ B. K. 1920. évf. 1241. lapon.

²⁾ B. K. 1921. évf. 503. lapon.

pedig rendkívüli segélyt sem kaphatnak. Amennyiben azonban az ilyen dijnokok javadalmazása a jelen rendelet szerint megállapítható javadalmazásra leszállítatik, ebben az esetben részükre a havi drágasági segélyt és rendkívüli segélyt attól az időponttól kezdve, amelytől a leszállítás megtörténik, korábban azonban 1921. évi július hó 1-étől kezdve folyósítani lehet.

A jelen körrendelettel megállapított újabb napidíjpótlékokat az érdekeltek külön kérelme nélkül, hivatalból kell megállapítani és azonnal kiutalványozni. A megállapításról és utalványozásról az érdekelteket nem kell külön értesíteni.

A napidíjpótlékokat ugyanott és ugyanúgy kell elszámolni, mint ahol és ahogyan az érdekelteknek napidíja és napidíjpótléka elszámolást nyer.

A jelen körrendelettel megállapított újabb napidíjpótlék a napidíjjal esik egy tekintet alá.

A fentebb idézett körrendeleteknek a jelen körrendelettel ellentétben álló határozmányai hatályukat veszítik.

Az 1921. és 1922. évekre kifizetett napidíjpótlékok fedezésére szükséges állami javadalmazást az alispán úr által felterjesztendő szükségleti kimutatás alapján fogom kiutalványozni.

Az 1923. évtől kezdődőleg a napidíjpótlékok a napidíjakkal együtt a költségvetésben irányzandók elő.

Budapest, 1922. évi március hó 6-án.

A minster helyett:
Dr. Ladik s. k.,
államtitkár.

145.

A m. kir. belügyministernek 33,100/1922. B. M. számú körrendelete.

A tényleges [szolgálatban álló és a nyugdíjazott vármegyei alkalmazottak, valamint ezek özvegyei és szülötlen árvái részére járó rendkívüli segélyek folytatólagos engedélyezése és felemelése.

(Valamennyi vármegye alispánjának.)

A m. kir. ministerium, az 1922 : I. t.-c. 2. §-ában és az 1922 : VI. t.-c. 1. §-ában nyert felhatalmazás alapján, a közszolgálatban álló tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek és szülötlen árvák) rendkívüli segélyének folytatólagos engedélyezése és felemelése tárgyában 1,900/1922. M. E. szám alatt rendeletet¹⁾ adott ki, amely részletesen szabályozza a szóbanlevő járandóságra való igényt, valamint a megállapítás és kiutalványozás módzatait.

Felesleges volna a vármegyei alkalmazottakra és nyugdíjasokra (özvegyekre, szülötlen árvákra) vonatkozásban megismételnem a ministerium rendeletében foglaltakat és így csak a következő rendelkezésekre szorítkozom:

¹⁾ B. K. 1922. évi. 486. lapon.

1. Felhívom a vármegye alispánját, hogy a ministerium rendeletének gondos tanulmányozása után intézkedjék aziránt, hogy a vármegyei alkalmazottaknak, valamint az ellátásukat a vármegyei tiszti nyugdíjalapból huzó nyugdíjasoknak, özvegyeknek és szülőtlen árváknak a felemelt rendkívüli segélyre való igénye és a rendkívüli segély összege a pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség (számvevőségi kirendeltség) közreműködésével pontosan megállapíttassék, illetőleg kiutalványoztassék.

2. A megállapított és kiutalványozott rendkívüli segélyeket adott előlegként, az azok fedezésére kiutalt állami javadalmazást pedig visszanyert előlegként a háztartási alapnál, illetőleg a vármegyei tiszti nyugdíjalapnál külön tétel gyanánt kell elszámolni.

A folyósított rendkívüli segélyek fedezésére szükséges állami javadalmazást a felterjesztendő szükségleti kimutatások alapján fogom kiutalványozni.

A közkórházi és közuti alapok terhére alkalmazottak, valamint az ellátásukat ezen alapokból huzó nyugdíjasok, özvegyek és szülőtlen árvák rendkívüli segélye tárgyában a népjóléti és munkaügyi, illetőleg a kereskedelemügyi minister úr van hivatva intézkedni.

Budapest, 1922. évi március hó 10-én.

A minister helyett:
Dr. Ladik s. k.,
államtitkár.

146.

A m. kir. belügyministernek 8,443/1922. B. M. számú körrendelete.

A nefalán bekövetkező árvizveszedelemmel szemben az élet- és vagyonbiztonság megóvása:

(Valamennyi m. kir. államrendőrség kerületi főkapitányainak és a budapesti m. kir. államrendőrség főkapitányának.)

Tudomás végett azzal a hozzáadással küldöm meg Főkapitány úrnak, hogy az esetleg szükségessé váló árvédekezés alkalmával az ármentesítő társulatok és hatósági közegek működését kellően támogassa, s az e tárgyban hozzá intézendő megkereséseket haladéktalanul és pontosan teljesítse.

Egyúttal felhívom, hogy az illetékes ármentesítő társulatokkal késedelem nélkül érintkezésbe lépve, azokkal egyetértőleg állapítsa meg az árvédelmi töltések és az ezek tartozékait képező zsilipek mikénti őrzésének teljesítését és a szükséges intézkedéseket az alispánok, illetve polgármesterek megkereséseinek lehető figyelembe vételével, saját hatáskörében azonnal tegye meg.

Budapest, 1922. évi február hó 25-én.

A minister rendeletéből:
Tomcsányi s. k.,
ministeri tanácsos.

Melléklet a 8,443/1922. B. M. számú körrendeletéhez.**A m. kir. belügyministernek 8,443/1922. B. M. számú körrendelete.****A netalán bekövetkező árvizveszedelemmel szemben az élet- és vagyonbiztonság megóvása.**

(Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének.)

A m. kir. földművelésügyi minister úr az 1922. évi január hó 5-én kelt 15,001/1922. V. a I. számú rendeletével ^{Alispán}_{Polgármester} urat felhivta, hogy az esetleg szükségessé válható árvédekezés körüli feladatok pontos teljesítése iránt intézkedjék.

A földművelésügyi minister úr rendeletével kapcsolatban felhivom ^{Alispán}_{Polgármester} urat, hogy a netalán bekövetkező árvizveszedelemmel szemben az élet- és vagyonbiztonság megóvása érdekében saját hatáskörében a legszélesebb körű elővigyázati intézkedéseket tegye meg.

Az árvédelmi töltéseknek és ezek tartozékait képező zsilipeknek árvizek idején való gondos őrzésére nagy súlyt kell helyezni. Midőn ugyanis a megáradt folyók nagy vizei a töltések mellett feküsznek és e magas vizoszlopokat csak a töltések és zsilipjeik tartják vissza a mögöttük levő védett területekről, misem idézhet elő nagyobb veszedelmet, mintha ilyenkor a védtöltésnek, vagy műtárgynak épségét akár valamely természeti ok, akár gonosz kéz munkája megbontja.

Amikor az árviz színe a töltéskorona magasságához már közel van, nem ritkán egész csekély munka elégséges ahhoz, hogy a töltés szilárdságát megbontsa és ezzel a gátnak áttörését és az árterület így bekövetkező elárasztását előidézze. Ami pedig a zsilipeket illeti, ezeknél, miután mélyebb pontokon feküsznek, e veszedelem már kisebb vízállásoknál is előállhat.

Ezért felhivom ^{Alispán}_{Polgármester} urat, hogy az árvízvédelmi műtárgyaknak fokozott őrzése iránt ármentesítő társulatokkal egyetértőleg a legmesszebbmenő intézkedéseket saját hatáskörében tegye meg s amennyiben ily célból katonai erő igénybevétele lenne szükséges, indokolt előterjesztését hozzám késedelem nélkül tegye meg.

A m. kir. csendőrkörületi parancsnokságokat és a m. kir. államrendőrség főkapitányait egyidejűleg utasítottam, hogy az árvízveszély esetén a közigazgatási hatóságok és ármentesítő társulatok működését kellően támogassák s a hozzájuk intézendő megkereséseknek haladéktalanul tegyenek eleget.

Budapest, 1922. évi február hó 25-én.

A minister rendeletéből :

Tomesányi s. k.

ministeri tanácsos.

147.

A m. kir. belügyministernek 8,443/1922. B. M. számú körrendelete.

A netalán bekövetkező árvizveszedelemmel szemben az élet- és vagyonbiztonság megóvása.

(Valamennyi m. kir. csendőrkerületi parancsnokságnak.)

A m. kir. földművelésügyi minister úr által az esetleg szükségessé váló árvédekezés sikerének biztosítása érdekében a vármegyék alispánjaihoz és a városi törvényhatóságok polgármestereihez intézett 15,001/1922. számú rendeletet oly felhívással küldöm meg, hogy az esetleg szükségessé váló árvédekezés alkalmával a m. kir. csendőrség az ármentesítő társulatok és hatósági közegek működését kellően támogassa s az e tárgyban hozzá intézendő megkereséseket haladéktalanul és pontosan teljesítse.

Egyúttal felhívom a csendőrkerületi parancsnokságot, hogy az illetékes ármentesítő társulatokkal késedelem nélkül érintkezésbe lépve, azokkal egyetértőleg, állapítsa meg az árvédelmi töltések és az ezek tartozékait képező zsilipek mikénti őrzésének teljesítését és a szükséges intézkedéseket az alispánok, illetőleg polgármesterek megkereséseinek lehető figyelembe vételével saját hatáskörében azonnal tegye meg.

Budapest, 1922. évi február hó 25-én.

A minister rendeletéből:

Tomcsányi s. k.,
ministeri tanácsos.

148.

A m. kir. belügyministernek 14,229/1922. B. M. számú körrendelete.

Az útlevel kiállító hatóságoknak, mint számlatulajdonosoknak a postatakarékpénztárnál nyitott cheque-számlájuk terhére való kiutalások.

(Valamennyi utlevélkiállító hatóságnak.)

Több ízben tapasztaltam, hogy egyes útlevel-kiállító hatóságok, mint számlatulajdonosok a postatakarékpénztárnál nyitott cheque-számlájuk terhére oly kifizetéseket teljesítenek, melyek az útlevelügyről szóló 1903:VI. t.-c. életbeléptetése és végrehajtása tárgyában 70,000/1904. B. M. sz. a. kelt körrendelet 40. §-ában foglaltakkal össze nem egyeztethetők.

Felhívom ennek folytán a hatóságot, hogy a már idézett 70,000/1904. B. M. sz. körrendelet 40. §-a értelmében útlevelcheque-számlája terhére a bélyeges útlevelnyomtatványok árán, a kivándorlási alapot megillető összegben és a kércelmezőknek esetleg visszatérítendő összegeken kívül más kifizetéseket ne teljesítsen.

Budapest, 1922. évi február hó 22-én.

A minister rendeletéből:

Dr. Áldássy s. k.,
ministeri tanácsos.

KÖZLEMÉNYEK.

Községalakulás.

A belügyminister Vas vármegyébe kebelezett *Káld* kisközségnek nagyközséggé való átalakulását megengedte. (13,253/1922. B. M. sz.)

Határresz-átcsatolás.

A belügyminister a mosonmegyei Pomogy községhez tartozott *Mexikó-pusztá* (vasuti állomás: Ürményhodály) és *Antaltelephodály* lakott határreszeket közigazgatásilag ideiglenesen a sopronmegyei Eszterháza körjegyzőséghez tartozó Sarród községhez csatolta. (117,699/1921. B. M. sz.)

KÜLÖNFÉLÉK.

— A „Tiszántúli Hirlap“ című politikai napilap utcai terjesztésének újbóli megengedése. A m. kir. belügyminister 1922. évi március hó 3-án kelt 35,325/1922. VII. a. számú rendeletével Debreczenben a Tiszántúli Hirlap könyv- és lapkiadó r.-t. kiadásában és Pálffy József felelős szerkesztésében megjelenő „Tiszántúli Hirlap“ című politikai napilap utcai terjesztésének megtiltása tárgyában folyó évi február hó 17-én 23,798/1922. VII. a. szám alatt kiadott rendeletét hatályon kívül helyezte. (35,325/1922. B. M. sz.)

— Adománygyűjtési engedély. A m. kir. belügyminister 25,553/1922. sz. rendeletével megengedte, hogy a Ferencrendi Mária Missionáriusnők iskolájának és óvodájának fenntartási költségeire, továbbá a szegény munkásleányok nevelése és kiképzésére szükséges költségek fedezésére gyűjtőkönyvekkel az ország egész területén a rendelet kézbesítésétől számított egy évi időtartamon át adományokat gyűjthessenek. (25,553/1922. B. M. szám.)

— Postai szállítási jog megvonása. A kereskedelemügyi minister a Franz Binder kiadásában és az Österreichische Druck und Verlagsgesellschaft Wien VIII. nyomásában megjelent „Das Burgenland endgültig Österreich“ című röpirattól a postai szállítás jogát megvonta.

SZEMÉLYI HIREK.

Főispáni felmentések és kinevezések.

A Kormányzó Úr Ö Főméltósága 1922. évi március hó 9-én kelt magas elhatározásával a m. kir. belügyminister előterjesztésére *Huszár Aladár*, Nógrád és Hont vármegyék főispánját ettől az állásától, buzgó szolgálatainak elismerés mellett, saját kérelmére felmenteni és *Sztranyovszky Sándor* földbirtokost Nógrád és Hont vármegyék főispánjává kinevezni méltóztatott.

A Kormányzó Úr Ö Főméltósága 1922. évi március hó 11-én kelt magas elhatározásával a m. kir. belügyminister előterjesztésére *Kazinczy Imre*, Abauj-Torna vármegye főispánját ettől az állásától, buzgó szolgálatainak elismerése mellett, saját kérelmére felmenteni és *dr. bizáki Puky Endre* nyug. alispánt Abauj-Torna vármegye főispánjává kinevezni méltóztatott.

A Kormányzó Úr Ö Főméltósága 1922. évi március hó 2-án kelt magas elhatározásával a m. kir. belügyminister előterjesztésére *dr. Kovácsics Dezsőt*, Bács-Bodrog vármegye valamint Baja törvényhatósági joggal felruházott város és Szabadka szabad királyi város főispánját, ettől az állásától, buzgó szolgálatainak elismerése mellett, saját kérelmére felmenteni méltóztatott.

A Kormányzó Úr Ö Főméltósága 1922. évi március hó 9-én kelt magas elhatározásával a m. kir. belügyminister előterjesztésére *Balku Gyula* kir. gazdasági felügyelőt Bács-Bodrog vármegye és Szabadka sz. kir. város főispánjává, továbbá *Krudy Ferenc Gyula* vármegyei főjegyzőt, Baja törvényhatósági joggal felruházott város főispánjává kinevezni méltóztatott.

A Kormányzó Úr Ö Főméltósága 1922. évi március hó 9-én kelt magas elhatározásával a m. kir. belügyminister előterjesztésére *Hunkár Bélát*, Veszprém vármegye főispánját, ettől az állásától, buzgó szolgálatainak elismerése mellett, saját kérelmére felmenteni és *Magyar Károly* földbirtokost Veszprém vármegye főispánjává kinevezni méltóztatott.

Felhívás

a csendőrséghez való önkéntes belépésre.

A magyar királyi honvédség toborzásának befejezése után most a magyar királyi csendőrség létszámkiegészítése következik.

Hazánk egyik legtekintélyesebb fegyveres ereje a magyar királyi csendőrség. Öröme és büszkesége a magyar népnek, mely szeretettel és tisztelettel veszi körül az ő kakas-tollas legényeit. Dicsősége a magyar nemzetnek, mely olyan pompásan szervezett és fegyelmezett csendőrséggel rendelkezik, hogy hozzá hasonlót egész Európa nem képes felmutatni.

Hazánknak nemcsak honvédekre, de csendőrökre is szüksége van. Mind a kettő a szent hazai földet védelmezi.

Teljes bizalommal fordulok hazánk fiatalságához abban a biztos reményben, hogy a magyar becsülethez hiven siet majd jelentkezni a csendőrséghez és mindenkor büszke lesz arra, hogy a tekintélyes csendőrségi testületnek tagja lehet.

Hol kell felvételre jelentkezni?

A legközelebbi csendőrőrsön. Keresztlevél, katonai okmányok elviendők. A csendőrőrsparancsnok a továbbiakat megmondja. A behívót is a csendőrőrsparancsnok fogja pár hét múlva kézbesíteni.

Szolgálati kötelezettség.

A jelentkezőnek 6 évi szolgálatra kell magát köteleznie, ebből egy év próbaszolgálat. A vállalt 6 évbe a próbaszolgálat, valamint a megelőző katonai szolgálat, de ez utób-
bából legfeljebb 3 év beszámít.

Felvételi feltételek.

1. Magyar honosság.
2. Feddhetlen erkölcsi magaviselet.
3. 19 évnél fiatalabb és 40 évnél idősebb ne legyen.
4. Nőtlen vagy gyermeknélküli özvegy legyen.
5. Megfelelő testi alkalmasság.
6. A magyar nyelvben való megfelelő jártasság.
7. Irni, olvasni és számolni tudjon.

Zsold (fizetés).

Próbaesendőr részére az ott eltöltött szolgálati idő szerint egy	évi 10.800 K
év tartama alatt	„ 12.000 „
	„ 13.200 „
	„ 14.400 „
Csendőr részére az ott eltöltött szolgálati idő szerint	„ 20.400 „
	„ 21.000 „
Örmester részére	„ 22.200 „
Törzsörmester részére	„ 23.400 „
Főtörzsörmester részére	„ 25.200 „
3. osztályú tiszthelyettes részére	„ 25.200 „
2. „ „ „	„ 26.400 „
1. „ „ „	„ 28.800 „

Csendőrségi pótdíj.

Mely időben	Prób- csendőrök, csendőrök és altisztek	Tiszt- helyettesek
	korona	
1— 3. évben	1560	1860
4— 6. „	1800	2100
7—10. „	2400	2700
11—14. „	2520	2820
15—18. „	2640	2940
19—22. „	2760	3060
23—26. „	2880	3180
27—30. „	3000	3300
31. évtől	3120	3420

Ezenfelül még lakáspénz és lakáspénzpótlék vagy természetbeni elhelyezés. Élelmezési adagváltás a saját és családtagjai részére, családi pótlék, természetbeni ruhaellátás és járőr (eddig működési) pótlék illeti meg.

A m. kir. honvédség tényleges állományából közvetlenül átlépő továbbszolgálo altisztek a katonai rendfokozatuknak megtartása mellett megfelelő illetményekben részesíttetnek olyképen, hogy az összes katonai szolgálati idejüknek egyharmadát alapul véve, az ezen idő után a katonai illetményekről kiadott táblázat szerint járó illetékeket kapiák.

Pl. Ha egy továbbszolgálo őrmesternek 18 évi katonai szolgálata van, akkor őt az őrmesternek 6 évtől járó évi 22,200 korona illeti meg.

A nem továbbszolgálo altisztek, még akkor is, ha a honvédségtől közvetlenül léptek át, csak a próbacsendőri illetményre tarthatnak igényt.

Arra nézve, hogy ezen illetményekből a nyugdíjba mily összeg számíttatik fel, külön rendelkezés fog kiadatni.

Milyen kedvezményekre lehet számítani?

Mindenki kérheti, hogy ahhoz a csendőrkerülethez osztassék be, amelynek területén szolgálni óhajt.

Akik lovaskatonai kiképzésben részesültek, kívánságukra lovascsendőrok lehetnek.

A csendőr, mint az államhatalom megismerője, állásához illő csinos ruházatot kap; nem laktanyaszerű, hanem pusztán egy pár bajtárs részére berendezett szobában lakik, kiadós és tápláló polgári étkezésben részesül (szakácsnő főz).

A mindenkori igen jó étkezés biztosítására a kisebb létszámú őrsök a rendes étkezési pénzen felül még megfelelő összegű étkezési segélyben részesülnek. Meg van engedve, hogy az őrsök a közétkezés javítása érdekében földet béreljenek s ha ügyesen gazdálkodnak, a jó étkezésen felül még bizonyos pénzösszeget meg is takaríthatnak, ami az étkezésben részesülő legénység kezeihez kifizetetik.

A földműves megtakarított csendőrségi illetékeiből hamarosan 2—3 holdnyi földbirtokot szerezhet falujában, sőt gazdasági felszerelést és üzemi tőkét is biztosíthat magának.

Legközelebb behozzák a közérdekű munkára való kötelezettséget, ez alól a csendőr mentesíttetik, illetőleg kedvezményben részesül.

A csendőr évenként 3—6 heti szabadságot kaphat.

Ha magán- vagy családi viszonyok indokoltá tcszik, a csendőr elvállalt szolgálati kötelezettsége letelte előtt is elbocsátható.

A csendőr a felsőbbség engedélyével meg is nősülhet.

Szolgálatképtelenség esetén az 1912 : XLV. t.-c. értelmében a csendőrt 5 éven alul végkielégítés, 5 éven felül pedig nyugdíj illeti meg.

A csendőr az előírt szolgálati kötelezettség letelte után kérelmére polgári közszolgálati alkalmazást nyerhet.

Gróf Klebelsberg Kunó s. k.,

m. kir. belügyminister.

BELÜGYI KÖZLÖNY

KIADJA A MAGYAR KIRÁLYI BELÜGYMINISTERIUM.

MEGJELENIK RENDSZERINT MINDEN VASÁRNAP.

ELFIZETÉSI ÁRA: Egész évre hatóságok és hatósági közegek részére 110, magánosok részére 160 korona.

CHEQUE-SZÁMLA SZÁMA: 15,700.

TARTALOM.

RENDELETEK.

2,636/1922. M. E. sz. A gabona- és lisztkészletek bejelentése	Lap 676
2,637/1922. M. E. sz. A kenyérnek és a fehérsüteménynek forgalmáról szóló 8,739/1921. M. E. sz. rendelet kiegészítése	679
2,638/1922. M. E. sz. A liszt minőségének megjelölése	680
2,700/1922. M. E. sz. A nem hivatásos állományból származó hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvak ellátása	681
2,738/1922. M. E. sz. Az 1922. évben összeülő nemzetgyűlés tagjainak választásáról szóló 2,200/1922. M. E. sz. rendelet kiegészítése	696
97,300/1922. K. M. sz. A kézi lőfegyverek kötelező megvizsgálásáról szóló rendeletek módosítása	697
8,924/1922. Ké. M. sz. Az úgynevezett adógabonát és adótengerit helyettesítő váltáságnak elengedésére irányuló felebbezések elbírálásánál követendő eljárásra vonatkozólag kiadott 17,500/1921. Ké. M. sz. rendelet kiegészítése tárgyában kibocsátott 129,900/1921. F. M. sz. rendelet végrehajtása	698
1,300/1922. N. M. M. sz. A nem hivatásos katonai állományból származó hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvak ellátásáról szóló 2,700/1922. M. E. sz. rendelet végrehajtása	699
1,042/1922. V. K. M. sz. A m. kir. ministerium 2,200/1922. M. E. számú, az 1922. évben összeülő nemzetgyűlés tagjainak választásáról szóló rendeletének az iskolákat érintő pontjának közlése és végrehajtása	713
42,072/1922. B. M. sz. A képviselőválasztók összeírása, illetőleg a névjegyzék-tervezet és az ideiglenes névjegyzék elkészítése	714
96,010/1922. B. M. sz. A mozgóképnyelvi tanácsok január és február havi egy-egy külön előadása tiszta jövedelmének a Zsófia Országos Gyermekszanatórium egyesület javára történő átengedése	717

KÖZLEMÉNYEK.

Rendezett tanácsú városok alakulása	717
Községalakulás	718

KÜLÖNFÉLÉK.

Előadásra alkalmasnak nem talált mozgóképdrama	718
Állítólag elveszett községi közigazgatási bizonyítvány pótlása	718
Adománygyűjtési engedély	718
Postai szállítási jog megvonása	716

SZEMÉLYI HIREK.

Címadohányozás	718
--------------------------	-----

RENDELETEK.

149.

A m. kir. kormánynak 2,636/1922. M. E. számú rendelete.

A gabona és lisztkészletek bejelentése.

A m. kir. ministerium a gabona- és lisztkészletek tervszerű beosztása céljából az 1920 : VI. törvénycikkben kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli:

1. §. A buza-, a rozs-, a buzaliszt és a rozsliszt készleteket a jelen rendelethez mellékelte A) minta szerint készítenő kimutatásban részletezve, az 1922. évi március hó 20-iki állapotnak megfelelően kötelesek nyolc nap alatt bejelenteni:

1. a budapesti és vidéki kereskedelmi malmok és a vámmalmok közül azok, amelyeknek napi (24 órás) őrlőképessége legalább 50 q,

2. a nyilvános árúraktárak,

3. a termelők kivételével mindazok az egyének (cégek, bankok, intézetek stb.), akik gabonát vagy lisztet tovább feldolgozó vállalatok (malom, pék. téstágyarak stb.) vagy tovább elárúsítók (kiskereskedők) részére árúsítanak, vagy eladnak.

2. §. Az 1. §-ban bejelentésre kötelezettek tartoznak ezentúl minden hónap első és 15-ik napját követő 24 órán belül a hónap első és 15-ik napján meglevő készletüket ugyancsak az A) mintájú kimutatás szerint bejelenteni.

3. §. Az 1. §-ban felsorolt bejelentésre kötelezettnek a bejelentésre nemcsak a saját, hanem más tulajdonát képező készletét is fel kell vennie, ha a bejelentésre kötelezett raktárában (helyiségében) van tárolva. Fel kell tehát venni az állam vagy öröklető felek készleteit, továbbá a már belföldre vagy külföldre eladott, de még el nem szállított gabona- és lisztmennyiségeket is. Be kell továbbá jelenteni azokat a gabona- és lisztkészleteket is, amelyek ugyan a készlet bejelentése alkalmával nem a bejelentő, hanem más személy vagy vállalat raktárában (helyiségében) vannak elhelyezve, amelyeket azonban a bejelentők a bejelentés idejében a termelőktől vagy kereskedőktől már megvettek, vagy amelyek az említett időpontban szállítás alatt állottak vagy más helyiségekben tároltattak.

4. §. A nyilvános árúraktárak, továbbá azok a bejelentésre kötelezettek, akiknek raktárában vagy helyiségében más tulajdonát képező készlet van, kötelesek a készlet-bejelentés alkalmával külön kimutatásban a betárolt buza-, rozs- és lisztmennyiségeknek tulajdonosait is bejelenteni.

5. §. Az elrendelt bejelentések céljára külön űrlapok nem osztatnak ki. A bejelentésre kötelezettek a rendelet mellékletét képező mintának megfelelő kimutatások elkészítéséről maguk kötelesek gondoskodni s ezeket maga a tulajdonos vagy helyettese köteles saját kezével aláírni és minden további felszólítás nélkül a kitűzött határidő alatt a m. kir. központi statisztikai hivatalnak (Budapest, II., Keleti Károly-u. 5.) átvételi elismervény ellenében kézbesíteni vagy postán *ajánlott* levélben elküldeni.

6. §. A bejelentések helyességét a közlélemezési minister hatósági közegek útján ellenőrizteti. A bejelentésre kötelezettek ezért a m. kir. központi statisztikai hivatalhoz beküldött összes bejelentésekről másolatokat kötelesek készíteni és azokat gondosan megőrizni.

A bejelentések adatai csak összesítve kerülhetnek nyilvánosságra.

7. §. Aki a jelen rendeletben megállapított bejelentési köteletségének a kitűzött határidő alatt nem tesz eleget, avagy valótlan adatokat jelent be, vagy a jelen rendelet rendelkezéseit egyébként megszegi, kihágást követ el és hat hónapig terjedhető elzárással, valamint kétezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

A kihágási eljárás a közigazgatási hatóságnak mint rendőri büntető bíróságnak (5,047/1919. M. E. sz. rendelet 14. §. 2. pontja)¹⁾ hatáskörébe tartozik. Harmadfokon a m. kir. közlélemezésügyi minister határoz.

8. §. Ez a rendelet kihirdetésének napján²⁾ lép életbe.

Budapest, 1922. évi március hó 17-én.

Gróf Bethlen István s. k.,
m. kir. miniszerelnök.

¹⁾ B. K. 1919. évi. 1339. lapon.

²⁾ Kihirdettetett a Budapesti Közlöny-ben 1922. évi. március hó 19-én.

A) Minta. A m. kir. kormánynak 2,636.1922. M. E. számú rendeletéhez.

Kimutatás

az 1922. évi hó-én a saját vagy bérelt raktárakban és áruraktárakban tároló, továbbá a megvásárolt búza-, rozs-, búzaliszt- és rozslisztkészletekről.

	A készlet mennyisége mérőmázsákhban					6
	Saját vagy bérelt raktárakban elhelyezett				5	
	1 saját tulajdon	2 állami tulajdon	3 mások tulajdona** belföld-külföldiek	4 Összesen	Nyilvános árúrak- tárban vagy más helyiségekben elhelyezett készlet	A termelőkől vagy kereskedőktől megvásárolt vagy szállítás alatt lévő
Búzából						
Rozsból (kétszeresből is)						
Búzalisztból *						
a) 0-ás liszt (0-ás 1-es és búzadara) . .						
b) főzőliszt (2—4 és minőségig)						
c) kenyérliszt 5—7 és feles minőségig .						
Rozslisztből						
a) rozsláng						
b) kenyérliszt (egységes rozsliszt is) .						

Az 5. rovat alatti mennyiség hol van elhelyezve, ha több helyen tárolatik, részletezendő a mennyiség s minden mennyiség mellett fel kell tüntetni, hogy hol van elhelyezve

Budapest, 1922. évi hó-én.

a tulajdonos vagy helyettesének sajátkezü
aláírása és pontos lakáscíme.

* Amennyiben a bejelentésre kötelezettnek az itt felsorolt típusoktól eltérő lisztfajtája is van az a minőségileg hozzá legközelebb eső rovatba veendő fel.
** Mások tulajdona alatt az önkormányzatoké, továbbá a már eldől, de még el nem szállított készlet is értendő.

150

A m. kir. kormánynak 2,637/1922. M. E. számú rendelete.**A kenyérnek és a fehérsüteménynek forgalmáról szóló 8,739/1921. M. E. számú rendelet kiegészítése.**

A m. kir. ministerium az 1920 : VI. t.-cikkben kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli:

1. §. A közfogyasztás céljára előállított és forgalomba hozott kenyéren a sütőiparos megfelelően feltüntetni köteles azt a gabonafajtát, melynek lisztjéből a kenyér készült (pl. buza, rozs) ha pedig keveréklisztből készült, a keverék arányát is (pl. 50% buza, 50% rozs.).

2. §. A közfogyasztás céljára előállított és forgalomba hozott kenyér és sütemény-félék előállításához liszten felül csak oly segédanyagot szabad felhasználni, amely az illető tésttaneműnek élvezhetővé, élvezetesebbé vagy eltarthatóbbá tételére szükséges (pl. víz, tej, tojás, vaj, emberi táplálékra alkalmas más zsiradék, élesztőszerek stb.).

Főtt burgonyát legfeljebb a liszt súlyának 25% erejéig szabad buzalisztből készült téstához felhasználni: a tiszta rozslisztből készült kenyértésztához burgonyát hozzá keverni tilos.

3. §. Minden sütőiparos köteles alkalmas módon közölni, hogy a nap, mely óráiban fogad el kenyeret sütésre. A sütésre alkalmatlan kenyértésztát köteles a sütőiparos vagy alkalmazottja a süttető félnek a jó kenyértészta elkészítésére vonatkozó megfelelő felvilágosítás kíséretében azonnal visszaadni.

4. §. Mind a közfogyasztás céljára előállított, mind a közönség által sütésre hozott kenyeret a legnagyobb gondossággal kell megsütni, vagyis annyi ideig kell megfelelő hőfokú kemencében tartani, míg teljesen kisült. A teljes kisütés akkor áll be, ha a bevetett kenyér súlyából 13—14%-ot már elveszített.

5. §. A sütésre átvett kenyérért a sütőiparos a süttetővel szemben a fennálló magánjogi szabályok értelmében kártérítéssel tartozik, ha azt elégette, túlságosan kiszáritotta, sületlenül hagyta, vagy ha az bármilyen más módon a köteles gondosság elmulasztása folytán élvezhetetlenné vált.

6. §. A 8,739/1921. M. E. sz. rendelet¹⁾ rendelkezései továbbra is érintetlenül hatályban maradnak azzal a hozzáadással, hogy az abban használt „főzőliszt“ megjelölés helyett a 2,638/1922. M. E. sz. rendelet²⁾ értelmében mindenkor 2-es számú lisztet kell érteni.

7. §. Aki a jelen rendelet valamely rendelkezését megszegi vagy kijátsza, avagy megszegésében vagy kijátszásában bármilyen módon közreműködik, az — amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik — kihágást követ el s 6 hónapig terjedhető elzárással és 2,000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

¹⁾ B. K. 1921. évf. 2020. lapon.

²⁾ B. K. 1922. évf. 680. lapon.

E kihágás miatt az eljárás a közigazgatási hatóságnak mint rendőri büntető bíróságnak, az államrendőrség működési területén pedig a m. kir. államrendőrségnek hatáskörébe tartozik.

8. §. Ez a rendelet 1922. évi április hó 1-én lép életbe.

Budapest, 1922. évi március hó 17-én.

Gróf Bethlen István s. k.

m. kir. miniszterelnök.

151.

A m. kir. kormánynak 2,638/1922. M. E. számú rendelete.

A liszt minőségének megjelölése.

A m. kir. ministerium az 1920 : VI. törvénycikkben kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli:

1. §. Buza- vagy rozsliszt előállításával foglalkozó minden malom — a vámörlesztését kivéve — köteles minden egyes buza- vagy rozslisztet, vagy hatósági ellátásra szánt örleményt tartalmazó zsákot forgalombahozatal előtt a malom nevét, telepének helyét és a zsákban levő liszt minőségét feltüntető zsákieggyel (zsákbárca) ellátni.

A lekötött zsákzsineget zsákpecséttel kell lezárni.

2. §. A hatósági ellátásra szánt örlemények minőségének meghatározása a zsákjegyen a következő megjelöléseket kell alkalmazni a zsák tartalmához képest:

hatósági buzadara,
hatósági finom tészta liszt,
hatósági buzafőzőliszt,
hatósági buzakenyér liszt,
hatósági rozskenyér liszt,
hatósági takarmány liszt,
hatósági buza korpa,
hatósági rozskorpa.

3. §. A szabad forgalom tárgyául szolgáló liszt minőségének feltüntetésére a zsákjegyen buzalisztet tartalmazó zsákoknál arab, rozslisztet tartalmazó zsákoknál római számokat kell használni.

Az így megjelölt lisztnek legalább olyan jó minőségűnek kell lennie, mint amilyen minőségű az ugyanolyan számú tőzsdei lisztjellegminta (typus).

Nem szabad a szabadforgalom tárgyául szolgáló lisztet a hatósági ellátásra szánt örleményekre meghatározott (2. §.) vagy csupán olyan megjelöléssel forgalomba hozni, amelyből a liszt minőségét megállapítani nem lehet (pl. tészta liszt, kenyér liszt, hadi liszt, csillag liszt, Attila liszt, integritás liszt stb.).

4. §. Zsáktételekben lisztet a tovább elárusítók is csak a jelen rendelet értelmében minőségi megjelöléssel ellátott zsákokban hozhatnak forgalomba.

Szabad forgalom tárgyául szolgáló lisztet kisebb tételben is csak a jelen rendelet 3-ik §-ának megfelelő minőségben és minőségi megjelöléssel szabad árusítani.

5. §. Buzából és rozsból (kétszeresből) előállított, szabadforgalom tárgyául szolgáló liszteteket egymással vagy más terményekből előállított liszttel keverni és ilyen lisztkeveréket forgalomba hozni nem szabad.

6. §. Aki a jelen rendelet rendelkezéseit megszegi vagy kijátsza, vagy annak megszegésében, vagy kijátszásában bármilyen módon közreműködik, az, — amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik — kihágást követ el s 6 hónapig terjedhető elzárással és 2,000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Ha megállapítható annak a nyereségnek a mennyisége, amelyet a tettes cselekményével illetéktelenül elért, az alkalmazandó pénzbüntetés 2,000 koronán felül a megállapított nyereség kétszeresével felemelt összegig terjedhet.

Ama készlet tekintetében, amelyre nézve a kihágást elkövették, a büntető eljárás során a törvény értelmében elkobzásnak van helye.

Az elkobzott készlet értékének $\frac{1}{5}$ -öde a feljelentőt, többi része a felmerült költségösszeg levonásával a Hadirokkantak segélyalapját illeti.

Az elkobzott készlet értékének a feljelentőt illető $\frac{1}{5}$ -öde oly esetben, amidőn az eljárás a közélélmezésügyi ministerium közegének feljelentése alapján indult meg, a közélélmezésügyi ministerium hitelének javára esik.

E kihágás miatt az eljárás a közigazgatási hatóság, mint rendőri büntetőbíróság, a m. kir. államrendőrség működésének területén pedig a m. kir. államrendőrség hatáskörébe tartozik.

7. §. Felhatalmaztatik a közélélmezésügyi minister, hogy a rendelet rendelkezéseit a szükséghez képest kiegészítse vagy módosítsa.

8. §. Ez a rendelet 1922. évi április hó 1-én lép életbe és ezt a közélélmezésügyi minister hajtja végre.

Budapest, 1922. évi március hó 17-én.

Gróf Bethlen István s. k.,
m. kir. miniszerelnök.

152.

A m. kir. kormánynak 2,700/1922. M. E. számú rendelete.

A nem hivatásos állományból származó hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvak ellátása.

Az 1920. évi február hó 16-ik napjára egybehívott nemzetgyűlésen a kormány előterjesztette a nem hivatásos katonai állományból származó hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvak ellátásáról szóló törvényjavaslatot.

Minthogy a nemzetgyűlés időtartama előbb telt le, mintsem e törvényjavaslat tárgyalható lett volna, nehogy e körülményből a nemzet kegyeletes hálájára érdemessé vált

hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárványokra hátrány hármoíjék, a m. kir. ministerium a törvényhozás rendelkezéséig a következőket rendeli:

I. FEJEZET.

Általános rendelkezések.

1. §. Általános feltételek.

Ennek a rendeletnek alapján ellátásban részesül, amennyiben az ország területén állandó lakóhellyel bír:

1. minden magyar állampolgár, akinek testi vagy szellemi épsége nem hivatásos katonai szolgálatával okszerű kapcsolatban önhibáján kívül jelentékenyen csökkent (rokkant);

2. a nem hivatásos katonai szolgálat alatt, vagy azzal okszerű kapcsolatban szerzett betegség vagy sérülés folytán meghalt, vagy önhibáján kívül eltűnt magyar állampolgár özvegye, árvája és e rendelet külön rendelkezései (31—33. §-ok) szerint arra jogosult más hozzátartozója.

2. §. A nem hivatásos katonai szolgálattal egyenlő elbírálás alá eső szolgálatok.

A nem hivatásos katonai szolgálattal e rendelet szempontjából azonos elbírálás alá esik:

1. a hadiszolgáltatási törvény alapján, vagy akár a katonai hatóság rendeletére, akár annak engedélyével, a hadviselés érdekében végzett, katonai műveletekkel összefüggő személyes szolgálat;

2. a hadifogság és az ellenséges internálás;

3. az úgynevezett tanácsköztársaságot támadó ellenforradalomban részvétel.

A népjóléti és munkaügyi minister a pénzügyministerrel egyetértve kivételesen indokolt esetekben a nem hivatásos katonai szolgálattal egyenlő elbánás alá vonhatja az úgynevezett vörös hadseregben súlyos kényszer hatása alatt teljesített szolgálatot is.

3. §. Az ellátási igényt kizáró körülmények.

Ellátásra nem tarthat igényt, aki

1. magyar állampolgárságát elveszti;

2. idegen állam szolgálatába lép;

3. közmegebotránkozást okozó erkölcstelen életmódot folytat.

4. §. A pénzbeli ellátási igény szünetelése.

Szünetel a pénzbeli ellátási igény:

1. a lemondás tartamára, amennyiben az igényjogosult az ellátásról lemond;

2. a szabadságvesztésbüntetés tartamára, amennyiben az igényjogosultat hat hónapnál hosszabb időre szabadságvesztésbüntetéssel sújtották;

3. hivatalvesztést megállapító büntető ítélet tartamára, ha az elítélt ilyennek hatálya alatt áll;

4. arra az időre, amíg az igényjogosult az ország határain kívül tartózkodik, ha ez az idő egy évet meghalad és az ellátásnak részére folyósítását a népjóléti és munkaügyi minister kivételesen nem engedélyezi.

Kiskorú az ellátásról egyáltalában nem mondhat le; nagykorú nő férfinál a lemondáshoz a feleség beleegyezése szükséges.

5. §. *A nagyobb jövedelemmel rendelkező igényjogosultak ellátása.*

Nem az e rendelet alapján járó pénzbeli ellátás, hanem az eddig érvényben volt jogszabályokkal megállapított összeg jár annak az igényjogosultnak, akinek legalább évi 36,000 K jövedelme van.

Az igényjogosult vagyonához, illetőleg jövedelméhez a vele közös háztartásban élő feleség, úgyszintén a fel- és lemenő ágbeli rokonok vagyonát és jövedelmét is hozzá kell számítani, amennyiben az állandóan és rendszerint az igényjogosult rendelkezése alatt áll.

II. FEJEZET.

A rokkantak ellátása.

6. §. *Rokkantjáradék.*

A rokkantak, ha keresetképesége legalább 25%-kal csökkent, évi 1,200 korona, ha keresetképesége legalább 50%-kal csökkent, évi 2,400 korona — és ha keresetképesége legalább 75%-kal csökkent, évi 4,200 korona, ha pedig keresetképesége 100%-kal csökkent, évi 4,800 korona rokkantjáradékra van igénye.

Nem tarthat igényt rokkantjáradékra, akinek keresetképesége 25%-nál kisebb mértékben csökkent.

Járadékul az első bekezdésben megszabott összeg felével felemelt összeg jár annak, aki rokkanttá válása előtt magasabb rendfokozatú katonai altiszti rangot viselt, vagy a polgári életben szakképzettséget igénylő állást töltött be, vagy mezőgazdasági, ipari avagy kereskedelmi vállalatot vezetett.

Járadékul az első bekezdésben megszabott összeg kétszerese jár annak, aki a katonai szolgálatban rangosztályba sorozott havidíjas vagy havidíjasjelölt volt, vagy pedig rokkanttá válása előtt egy évi önkéntesi kedvezményre szerzett jogot.

7. §. *A keresetképeség fogalma.*

Keresetképeség ennek a rendeletnek szempontjából a bármely foglalkozásra való alkalmasság, amelyben a rokkant testi vagy szellemi tulajdonságai révén érvényesülhet. A keresetképeség megítélésénél a rokkant korát, műveltségi fokát, összes egyéb életviszonyait és különösen azt kell mérlegelni, hogy rokkantsága mily mértékben befolyásolta a rokkantság beállta előtt folytatott polgári foglalkozását és rokkantsága beállta után esetleg szerzett különleges képzettsége mennyiben fokozta keresetképeségét.

8. §. *Ápolási pótlék.*

Ápolási pótlékban kell részesíteni azt a rokkantat, aki rokkantság következtében önmagával tehetetlen és emiatt állandóan másnak ápolására vagy támogatására szorul.

Az ápolási pótlék a rokkantjáradék teljes összegéig terjedhet.

Az ápolási pótlékot az ápolás mérvéhez és minőségéhez képest az igényjogosultnak vagy hozzátartozóinak kérelmére a népjóléti és munkaügyi minister állapítja meg.

9. §. Nevelési pótlék.

A rokkantnak szülői eltartásban részesülő minden törvényes gyermeke után a gyermek tizenhatodik életévének betöltéséig nevelési pótlékra van igénye. Méltányos esetekben a népjóléti és munkaügyi minister ennek a pótléknak folyósítását a gyermek tanulmányainak befejezéséig, de legfeljebb a huszonnegyedik életévének betöltéséig meghosszabbíthatja.

Ennek a rendeletnek szempontjából a törvényes gyermekkel azonos elbírálás alá esik az e rendelet életbelépte előtt törvényesített és örökbefogadott gyermek is, amennyiben a rokkant a gyermek létfenntartásáról gondoskodik.

Nevelési pótlékban kell részesíteni a rokkantat — előterjesztett kérelmére — házasságon kívül született gyermeke után is, amennyiben a gyermek a katonai szolgálatra való bevonulás előtt, a katonai szolgálat alatt vagy legkésőbb a katonai szolgálat megszűnésétől számított tíz hónapon belül született és

1. a bíróság megállapította, hogy a rokkant a gyermek atyja, vagy ha a rokkant bírói ítélet vagy bírói egyezség alapján tartásra köteles; vagy

2. ha a rokkant a gyermeket bíróság vagy más közhatóság előtt tett nyilatkozattal vagy közokiratban magáénak elismerte; vagy

3. ha a rokkant, mint a gyermek atyja, a gyermek neveltetéséhez hozzájárul és a gyermek létfenntartása e nélkül veszélyeztetve lenne.

A nevelési pótlék összege minden gyermek után a megállapított rokkantjáradék egytized része, de legalább 600 korona. Az ápolási pótlékban részesülő (8. §.) rokkant gyermeke után a nevelési pótlékot a járadék egyötöd részében kell megállapítani.

10. §. A járadék folyósítása.

A rokkantjáradék, valamint e rendelet alapján folyósított folytatólagos és visszatérő jellegű pénzbeli ellátások havi előzetes egyenlő részletekben, előzetesen fizetendő illetmények.

A rokkantjáradékot és a pótlékokat a rokkant annak a hónapnak első napjától kapja, amelyben igényét bejelenti.

Ujabb vizsgálat és az igény újból megállapítása esetében (43. §.) a változott összegű járadékot annak a hónapnak első napjától kell folyósítani, amely az újabb vizsgálatot, illetőleg az igény újbóli megállapítását követi.

11. §. A járadék megszűnése.

A rokkantjáradékot és a vele kapcsolatos pótlékokat a 3. §-ban felsorolt kizáró körülmények fennforgásának esetén kívül is meg kell szüntetni, ha a rokkant:

1. meghalt;

2. rokkantházi ellátásban részesül;

3. keresetkéességét egészen visszanyerte, vagy keresetkéességének csökkenése 25%-nál már kisebb;

4. az ideiglenes ellátás idejének lejártával igényjogosultságának újabb vizsgálatát meghiusítja.

Az ápolási pótlékot meg kell szüntetni, ha az engedélyezésére okot adó állapotban javulás állott be.

A járadék, valamint a pótlékok megszüntetése annak a hónapnak utolsó napjával történik, amelyben a megszüntetésre okot adó körülmény beállott.

12. §. Rokkantházi ellátás.

A rokkantat lehetőleg rokkantházban kell elhelyezni, ha rokkantságának mérve vagy aggkora következtében megélhetése másképp nem biztosítható.

Az a rokkant, akinek keresetkéessége 75%-nál kisebb mérvben csökkent, rokkantházban csak kivételes méltánylást érdemlő körülmények fennforgása esetében helyezhető el.

A rokkantházban elhelyezés magában foglalja a rokkantnak összes elsőrendű élet-szükségleteiről való megfelelő gondoskodást; a rokkantházban elhelyezett rokkantat ezenfelül a járadék egy ötödének megfelelő pénzbeli segély illeti meg.

A rokkantházban elhelyezett azon hozzátartozói részére, akiknek eltartása az ő kötelessége lenne, állandó jellegű segélyt kell folyósítani. Ez a segély a feleségnél az özvegyek részére megállapítható járadék, a gyermeknél a nevelési pótlék, illetőleg az árva-járadék összegének felel meg; más hozzátartozóknál ennek a rendeletnek 31. §-a irányadó.

A rokkantházban elhelyezés, valamint az ezen szakasz alapján folyósítható állandó jellegű segély engedélyezése a népjóléti és munkaügyi minister hatáskörébe tartozik.

13. §. Gyógykezelés.

A katonai szolgálat (1. és 2. §.) következtében beállott vagy azzal okszerűen összefüggésben álló betegség vagy sérülés miatt gyógykezelésre vagy műtetre szoruló rokkantat az állam, illetőleg az Országos Betegápolási Alap terhére kell kezelésben és műtétben részesíteni.

Ezekben az esetekben a rokkant díjmentesen veheti igénybe a hatósági orvosokat, a közkórházakat és nyilvánossági jelleggel felruházott kórházakat (elmeegógyintézeteket), úgyszintén a hatósági orvosok által rendelt gyógyszereket is. A kórházi ápolás, valamint a gyógyszerek kiszolgáltatásának módozataira és mérvére vonatkozólag a nyilvános betegápolás költségeinek fedezéséről szóló 1898 : XXI. törvénycikk rendelkezései irányadók.

Az ezzel a szakasszal megállapított díjmentes gyógykezelés, kórházi ápolás és gyógyszerellátás kedvezményében nem részesülhet az a rokkant, aki kedvező vagyoni viszonyai miatt erre a kedvezményre nincs ráutalva. Ezt a körülményt vita esetében az igénymegállapító bizottságok (36. §.) javaslatára a törvényhatóság első tisztviselője jogorvoslat kizárásával állapítja meg.

Azoknak a rokkantaknak a gyógykezeléséről, akik valamely betegsegélyző pénztár tagjai, a betegsegélyző pénztár gondoskodik.

Azokat a betegsegélyző pénztárakat, amelyek nagyobb számú, ennek a törvénynek hatálya alá is eső rokkant gyógykezeléséről gondoskodnak, a népjóléti és munkaügyi miniszter a pénzügyminiszterrel egyetértésben megfelelően segélyezi.

A katonai szolgálattal vagy az abból eredő rokkantsággal okszerű összefüggésbe nem hozható betegség vagy baleset esetében a rokkant gyógykezelésére az általános jogszabályok irányadók.

14. §. *Mesterséges testrészpótlók és gyógyászati segédeszközök.*

Minden rokkantnak igénye van sérült vagy hiányzó testrészének mesterséges pótlására és azokra a segédeszközökre, amelyek keresetképességének biztosítására szükségesek. Igénye van továbbá ezeknek a testrészpótlóknak és segédeszközöknek jókarban tartására és időközönként azok utánpótlására.

A hadirokkantnak ezt a szükségletét az Országos Hadigondozó Hivatal állapítja meg.

A népjóléti és munkaügyi miniszter rendelettel szabályozza, hogy a rokkantnak milyen természetű mesterséges testrészpótlóra, vagy más segédeszközre lehet igénye, valamint azt az időközt is, amelyen belől utánpótlás nem foganatósítható.

Költséges segédeszközök csak az állam tulajdonjogának fenntartásával adhatók ki a rokkantnak.

Az a rokkant, aki az állam költségére kiszolgáltattott mesterséges testrészpótlót vagy segédeszközt szándékosan vagy vétkes gondatlanságból megrongálja, megsemmisíti vagy elidegeníti, elveszti jogát azok kiigazítására vagy utánpótlására.

Az igénymegállapító bizottság (36. §.) javaslatára a törvényhatóság első tisztviselője kötelezheti a mesterséges testrészpótlók és segédeszközök önköltségi előállítási árának és javítási költségeinek viselésére azt a rokkantat, aki kedvező viszonyai miatt erre a kedvezményre nincs ráutalva.

15. §. *Kiképzés új életpályára.*

Ha a rokkant előbbi foglalkozásával rokkantsága következtében magát többé fenn nem tarthatja, kívánságára lehetőleg olyan életpályára kell őt kiképezni, amelyen alapos reménye lehet arra, hogy szellemi vagy testi fogyatkozása ellenére életfenntartásáról gondoskodni képes lesz, vagy mennél teljesebb munkaerővé fejlődhetik.

A rokkant kiképeztetése végett rokkantiskolába utalható vagy számára ösztöndíj engedélyezhető.

A kiképzés tartamát a tényleges szükségnek megfelelően, de rendszerint legfeljebb egy évben kell megállapítani; az ösztöndíj is rendszerint egy évre szól. Kivételes méltánylást érdemlő esetekben a kiképzés tartama és az ösztöndíj élvezete meghosszabbítható.

Az ösztöndíj nagyságát a járadék összegének figyelembevételével, a valóságos szükséglethez képest, a népjóléti és munkaügyi miniszter állapítja meg; ugyanő engedélyezi a kiképzés tartamának meghosszabbítását.

A rokkantiskolában a rokkant teljes ellátásban részesül; járadékának folyósítása ez alatt szünetel; a népjóléti és munkaügyi miniszter azonban erre az időre számára megfelelő pénzbeli segílyt engedélyezhet.

Az ösztöndíj megvonható, ha a rokkant azt nem rendeltetése szerint használja fel.

Temetési segíly.

16. §. A járadékban részesülő rokkant elhalálozásakor temetési segílyt kell folyósítani.

A temetési segíly elsősorban az özvegyet illeti. Amennyiben azonban a rokkant ápolásáról és eltemetéséről nem az özvegy gondoskodott, a segílyt azt illeti meg, aki az ápolással és temetéssel járó költségeket fedezte, vagy az elhunytat a halált közvetlen megelőző időben ápolta.

Amennyiben a rokkant ápolásáról és eltemetéséről többen gondoskodtak, a temetési költséget az ápolásra és temetésre fordított költség arányában az illetők között arányosan kell felosztani.

A temetési segíly a rokkant számára megállapított rokkantjáradék három havi összege, de legalább 600 korona.

A rokkantházban elhelyezett rokkant temetési költségei a rokkantházat terhelik.

III. FEJEZET.

Az özvegyek ellátása.

17. §. Özvegyi járadék. Általános feltételek.

Az özvegynek járadékra van igénye, ha a férj halála a katonai szolgálat következtében vagy azzal okszerű kapcsolatban állott be.

A járadékra igénye van az özvegynek akkor is, ha a férjet rokkantjáradék illette meg, tekintet nélkül arra, hogy a járadékot élvezte-e, feltéve, hogy

a) a házasságot a katonai szolgálat megkezdése előtt, annak tartama alatt vagy a katonai szolgálatból kilépés után egy éven belül kötötték;

b) a férj keresetkéességének csökkenése 50%-nál nagyobb és az özvegy a férjjel ennek halálát megelőzően legalább egy esztendeig együtt élt.

A hadiszolgálat alatt önhibáján kívül eltűnt egyén feleséget az özvegygel egyenlő elbánásban kell részesíteni és részére férje holtánnyilvánítságig vagy előkerüléséig ideiglenes özvegyi járadékot kell megállapítani.

18. §. Az özvegyi járadék összege. Ápolási pótlék.

Az özvegyi járadék összege évi 2,400 korona, a 6. §. harmadik bekezdése esetében 3,600 korona, a 6. §. negyedik bekezdése esetében 4,800 korona.

Ha az özvegy magával tehetetlen és emiatt állandóan másnak ápolására és segítésére szorul, úgy tehetetlensége tartamára a népjóléti és munkügyi miniszter részére az özvegyi járadék fele összegéig terjedő ápolási pótlékot állapít meg.

19. §. Az atyátlan árvák nevelési pótléka.

Az özvegyi járadékra igényt adó házasságból született minden gyermek után a gyermek tizenhatodik életévének betöltéséig az özvegynek nevelési pótlékra van igénye. Méltányos esetekben a népjóléti és munkaügyi miniszter a pótlék folyósítását a gyermek tanulmányainak befejezéséig, legfeljebb azonban huszonnegyedik életévének betöltéséig meghosszabbíthatja.

A nevelési pótlék összege minden gyermek után az özvegyi járadék egy ötödrésze, legalább évi 600 korona.

20. §. Közszolgálatban álló és nyugdíjas vagy kegydíjas özvegy járadéka.

Az olyan özvegy, akinek férje révén vagy saját állami vagy egyéb polgári szolgálata után esetleg fizetés, nyugdíj vagy kegydíj jár, emellett az őt e rendelet alapján megillető özvegyi járadékot is megkapja.

21. §. Elvált nők járadékigénye.

A házasság jogerős felbontása esetén a volt feleséget ezen igény egyéb feltételeinek fennforgása esetén özvegyi járadék illeti meg, ha a házasságot nem az ő hibájából bontották fel és újból férjhez nem ment.

Ha a volt férj elhalálozásakor igényjogosult özvegy is maradt, az özvegyi járadék az özvegyet és az elvált feleséget egyenlő részben illeti. Az elvált feleség részére megállapítható járadék összege azonban nem haladhatja meg a részére esetleg már megállapított tartásdíj összegét.

Ha e tartásdíj összege nem éri el a járadéknak e rendelet szerint az elvált nőt megillető részét, a különbözetet az özvegy részére kell folyósítani.

22. §. Az özvegyi járadék folyósítása.

Az özvegyi járadékot a férj halálát vagy eltűnését követő hó első napjától kezdődőleg egyenlő havi részletekben kell folyósítani.

Ha az eltűntnek nyilvánított egyén előkerült, előkerülése hónapjának végével a járadékot meg kell szüntetni. Ha az eltűntet holtta nyilvánítják, a holtta nyilvánítás hónapjának első napjától végleges özvegyi járadékot kell megállapítani.

Amennyiben az ápolási pótlékra vonatkozó igény nem az özvegyi járadék megállapításával egyidőben áll be, a pótlékot azon hó első napjától kell folyósítani, amelyben az özvegynek arra való jogosultságát megállapították.

Ha az özvegy vagyoni és kereseti viszonyaiban (5. §.) változás áll be, ennek a körülménynek az özvegyi járadékra vonatkozó igény fennállására való befolyását a változást követő hó első napjától kell megállapítani.

23. §. Az özvegyi járadékot kizáró ok. Megszüntetés.

A 3. §-ban meghatározott kizáró körülmények fennforgásának esetén kívül sem lehet megállapítani az özvegyi járadékot, ha az özvegy férjével annak elhalálozása idején saját hibájából egy évnél hosszabb idő óta nem élt életközösségben.

Ha az özvegy meghalt, vagy ha valamely kizáró ok az igény megállapítása után áll be, a járadék folyósítását meg kell szüntetni.

24. §. Az özvegyi járadék nyugvása és megváltása.

Az özvegyi járadék folyósítását a 4. §-ban felhozott feltételek fennforgása nélkül is ideiglenesen meg kell szüntetni a házasság tartamára, ha az özvegy újból férjhez megy.

Ebben az esetben a később esetleg feléledő járadékigénynek megváltásaként a házasságkötés napjától számított egy éven belül a járadék két évi összegének megfelelő végkielégítést kérhet.

Amennyiben az özvegy e rendelet 1. §-a alá eső férfival lép házasságra, a népjóléti és munkaügyi minister méltányosságból a járadék feleösszegéig terjedhető segélyt engedélyezhet.

IV. FEJEZET.

A szülötlen árvák és a házasságon kívül született gyermekek ellátása.

25. §. Árvajáradék.

Amennyiben járadékra jogosult özvegy nincs, az 1. §. 2. pontjában említett magyar állampolgár törvényes gyermekét árvajáradék illeti.

A törvényes gyermekkel azonos megítélés alá esik az ennek a törvénynek életbe lépte előtt törvényesített és örökbefogadott gyermek is.

Az a körülmény, hogy a szülők a házasságot felbontották, az árvajáradékra való igényt nem érinti.

Az árvajáradék a gyermeket tizenhatodik életévének betöltéséig illeti meg; méltányos esetekben ennek a járadéknak folyósítását a népjóléti és munkaügyi minister a gyermek tanulmányainak befejezéséig, de legfeljebb huszonnegyedik életévének betöltéséig meghosszabbíthatja.

26. §. Házasságon kívül született szülötlen árvák járadéka.

A házasságon kívül, de az atyának katonai szolgálatra bevonulása előtt, katonai szolgálata alatt vagy legkésőbb katonai szolgálatának megszűnése után tíz hónapon belül született gyermeket árvajáradék illeti meg:

1. ha a bíróság megállapította, hogy az elhalt gyermek atyja, vagy ha az elhalt a gyermeket bírói ítélet vagy bírói egyezség alapján tartani köteles volt; vagy

2. ha az elhalt a gyermeket bíróság vagy más közhatóság előtt tett nyilatkozattal vagy közokiratban magáénak elismerte; vagy

3. ha az elhalt mint a gyermek atyja, a gyermek neveltetéséhez hozzájárult vagy köztudomású, hogy az elhalt a gyermek atyja volt és a gyermek létfenntartása a járadék nélkül veszélyeztetve lenne.

27. §. Az árvajáradék összege.

Az árvajáradék évi összege minden gyermek után 960 korona; azoknál a szülötlen árváknál pedig, akiknek atyja a 6. §. negyedik bekezdése alá esik, 1,800 korona.

Az árvák neveléséről hozzátartozóiknál vagy más megfelelő helyen kell gondoskodni. Az Országos Hadigondozó Hivatal az árvák nevelését megbízható pártfogó útján állandóan ellenőrizni köteles. A pártfogónak semmiféle díjazásra sincs igénye.

A házasságon kívül született gyermekek járadéka nem haladhatja meg a feleség özvegyi járadékának és a törvényes gyermekek nevelési pótlékának együttes összegét.

28. §. Az árvajáradék folyósítása.

Az árvajáradék folyósításának kezdő időpontja annak a hónapnak első napja, amely a gyermek teljes árvaságra jutását követi.

Az árvajáradékot annak kezéhez kell kiszolgáltatni, aki az árvát gondozza.

29. §. Az árvajáradék megszüntetése.

Az árvajáradékot a 3. §-ban meghatározott körülmények fennforgásának esetén kívül is meg kell szüntetni; ha az árva:

1. meghalt;
2. eléri azt a kort, ameddig az árvajáradékot engedélyezték (25. §. negyedik bekezdése);
3. házasságra lép;
4. ha valamely közintézetben, vagy közalapítványból, vagy az államkincstár terhére más intézetben ingyenes elhelyezést nyer, vagy vagyoni és kereseti viszonyai akként változnak, hogy járadékra nem tarthat igényt. (5. §.)

A járadékot annak a hónapnak végén kell megszüntetni, amelyben a megszüntetésre alapot adó körülmény bekövetkezett.

A megszüntetett árvajáradékot egyéb előfeltételek fennforgása esetében ismét folyósítani kell, amennyiben elenyészett az az ok, amely a járadék megszüntetésére alapul szolgált.

30. §. Rendkívüli árvajáradék.

Ha valamely árva tartósan költséges kezelést igénylő betegségben szenved, nyomorék, gyengeelméjű vagy elmebeteg és emellett vagyontalan, úgy megfelelő ellátásáról az a törvényhatóság köteles gondoskodni, amelynek területén tartózkodik.

Ha valamely törvényhatóságra ebből súlyos megterhelés hárul, a népjóléti és munkaügyi minister méltányos segílyt nyújt.

Kivételes esetekben, amennyiben azt az árva vagyoni és egészségi viszonyai szükségessé teszik, a népjóléti és munkaügyi minister abban az esetben is engedélyezhet árvajáradékot, ha az árva a 25. §-ban megállapított korhatárt betöltötte. Ennek a járadéknak kezdőpontját, élvezetének tartamát és összegét esetről-esetre kell megállapítani; az összeg azonban nem lehet nagyobb, mint a korhatár elérése előtt járó árvajáradék összege.

V. FEJEZET.

A felmenő ágbeli rokonok és szülőtlén testvérek segélye.**31. §. A segély folyósításának feltételei.**

A katonai szolgálat alatt vagy azzal okszerű kapcsolatban elhalt vagy önhibáján kívül eltűnt magyar állampolgár (1. §. 2. p.) szülei, nagyszülei és szülőtlén testvérei segély engedélyezését kérhetik a népjóléti és munkaügyi ministertől, amennyiben létfenntartásukról az elhalt gondoskodott és a segítség elmaradása létfenntartásukat veszélyeztetné.

Testvérek rendszerint csak a 25. §-ban meghatározott korhatár eléréséig élvezhetik az engedélyezett segélyt; ennek korhatárnak elérése után csak akkor, ha nyomorékok vagy tartósan költséges kezelést igénylő betegségben szenvednek; végül, ha elmebetegsége vagy gyengeelméjük.

A szülőkkel egyenlő elbírálás alá kell vonni az örökbefogadó és mostohaszülőket is, amennyiben az elhalt (eltűnt) neveléséről és eltartásáról a múltban gondoskodtak.

32. §. A segély összege.

A segély összege személyenkint évi 960 korona; a 6. §. negyedik bekezdésében említett egyének hozzátartozóinál 1800 korona.

33. §. A segély megállapítása, kezdőpontja, időtartama.

A felmenő ágbeli rokonok és szülőtlén testvérek segélyét a népjóléti és munkaügyi minister a pénzügyminiszterrel egyetértőleg engedélyezi.

Az engedélyezésnél meg kell állapítani a segély kezdőpontját és annak tartamát is.

VI. FEJEZET.

Hatóságok és eljárás.**34. §. A minister. Az Országos Hadigondozó Tanács.**

A hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvaik igazgatásának felügyelete és felsőfokon intézése a népjóléti és munkaügyi minister hatáskörébe tartozik.

A népjóléti és munkaügyi minister tanácsadó szerve az Országos Hadigondozó Tanács.

Az Országos Hadigondozó Tanács:

1. figyelemmel kíséri a hadigondozás, különösen a hadirokkantakra, hadiözvegyekre és hadiárvaikra vonatkozó igazgatási tennivalók általános menetét;

2. a hadigondozásra vonatkozóan javaslatokat tesz és kezdeményez;

3. közreműködik az állami (önkormányzati) igazgatás és a társadalmi tevékenység összehangzatos működésének biztosításában;

4. véleményt nyilvánít a népjóléti és munkaügyi minister által hozzáutalt elvi jelentőségű ügyekben.

Az Országos Hadigondozó Tanács áll:

az elnökből,

az alelnökből,
a ministerek egy-egy megbizottjából,
tizenkét, a hadigondozottak társadalmi egyesületeiből és az egyes gazdasági élet-hivatások érdekképviselőiteiből vett, úgyszintén a hadigondozottak érdekeinek előmozdítása terén érdemeket szerzett más tagból.

Az elnököt és az alelnököt a népjóléti és munkaügyi minister előterjesztésére az államfő, a tagokat a népjóléti és munkaügyi minister nevezi ki; megbízatásuk három évre szól és megújítható; az érdekelt ministerek megbizottaikat bármikor visszahívhatják.

A tagság tiszteletbeli. Sem az elnök és az alelnök, sem a tagok tiszteletdíjra nem tarthatnak igényt.

A Tanács ügyrendjét a népjóléti és munkaügyi minister állapítja meg; a Tanács költségeiről a népjóléti és munkaügyi tárca keretein belül kell gondoskodni.

A Tanács legalább havonként ülést tart, melyen a népjóléti minister vagy megbizottja a Tanács hatáskörébe tartozó ügyekről, valamint a hadigondozás általános állapotáról a Tanácsot tájékoztatni köteles.

A Tanács javaslatait a népjóléti és munkaügyi ministerhez teszi meg, aki az elintézés módjáról a Tanácsot értesíteni köteles.

35. §. Országos Hadigondozó Hivatal.

A népjóléti és munkaügyi minister közvetlen felügyelete alatt álló Országos Hadigondozó Hivatal végzi a minister által hozzáutalt igazgatási tennivalókat.

A népjóléti és munkaügyi minister az Országos Hadigondozó Hivatal feladatainak meghatározott helyen és szorosan meghatározott keretek közt ellátására helyi megbizottakat alkalmazhat.

36. §. Igénymegállapító bizottságok.

A hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvaik igényjogosultságát igénymegállapító bizottságok bírálják el.

Igénymegállapító bizottságot kell alakítani:

1. Budapest székesőváros minden kerületi előljárósága mellett;
2. minden városban és nagyközségben;
3. minden körjegyzői székhelyen.

A népjóléti és munkaügyi minister a törvényhatóságnak első tisztviselőjének előterjesztésére elrendelheti, hogy egyes városokban vagy községekben a szükséghez képest több igénymegállapító bizottság állíttassék fel.

37. §. Az igénymegállapító bizottságok összeállítása.

Az igénymegállapító bizottság tagjai:

1. Budapesten és más városokban a tanács által kijelölt tisztviselő, egy tiszt orvos, a tanács által kijelölt két hadviselt városi lakos, végül a Hadirokkantak, Hadiözvegyek és Hadiárvaik Nemzeti Szövetsége helyi csoportjának egy hadirokkant megbizottja;
2. nagyközségben és körjegyzőségek székhelyén a községi vagy körjegyző, a községi vagy körorvos, az érdekelt község vezető lelkészei, a községi előljáróság által ki-

jelölt két hadviselt községi lakos, végül a Hadirokkantak, Hadiözvegyek és Hadiárvák Nemzeti Szövetségének illetékes csoportja által kijelölt és az illető községben lakó hadirokkant.

A bizottság elnökét saját tagjai közül választja; határozatképességéhez az elnökön felül legalább két tag, köztük egy orvos jelenléte szükséges.

A bizottság minden üléséről értesíteni kell az illetékes népgondozó hivatalt, mely jogosult magát az ülésen mind tisztviselői, mind orvosi szakértővel képviseltetni, akiknek a bizottságban szavazati joguk van.

A bizottság közszolgálati alkalmazott tagjaira a bizottságban részvétel rendes közszolgálati kötelesség teljesítésének jellegével bí.

38. §. Igénymegállapítás; a járadékok utalványozása.

Az igénymegállapító bizottság összeállítja a község (város) területén lakó összes hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvák jegyzékét; egyénenkint megállapítja, kik igényjogosultak közülök; elkészíti az igényjogosultakat megillető járadékokra szóló utalványtervezetet és azt felülvizsgálat és érvényesítés végett legkésőbb a megállapítást követő napon felterjeszti a törvényhatóság első tisztviselőjéhez.

A törvényhatóság első tisztviselője a megállapításokat átvizsgálja és a beérkezéstől számított nyolc napon belül utalványozás végett az illetékes pénzügyigazgatósághoz teszi át. A pénzügyigazgatóság az utalványozás iránt haladéktalanul intézkedik.

Az utalványozásról értesíteni kell a népjóléti és munkaügyi ministert, továbbá az illetékes község előljárósága útján az igényjogosultat.

Az igényjogosult a határozat ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül jogorvoslattal élhet a népjóléti és munkaügyi ministerhez.

39. §. Az igény bejelentése.

Akinek e rendelet szerint ellátásra van igénye, ezt az igényt az állandó lakhelye szerint illetékes igénymegállapító bizottság elnökénél a bizottság megalakításától számított két hónapon belül kell bejelentenie. Ha a bejelentést valamely ok gátolta (hadifoglyok), a bejelentésnek a gátló ok megszűnésétől számított egy hónapon belül kell megtörténnie.

Az e rendelet életbeléptetése előtt megindított, de véglegesen még el nem intézett azon ügyekre vonatkozó iratokat, amelyek e törvény rendelkezései alá esnek, a népjóléti és munkaügyi minister által megállapítandó időpontban intézkedés végett meg kell küldeni az e rendelet szerint illetékes hatóságoknak.

40. §. Nyilvántartás.

A jogerősen megállapított igényeket Budapest székesfővárosban a kerületi előljáró, városokban a tanács által kijelölt tisztviselő, kis- és nagyközségekben a községi vagy körmegyei tartja nyilván.

A népjóléti és munkaügyi minister is nyilvántartást vezet a jogerősen megállapított igényekről; még pedig az ország egész területére vonatkozóan.

Minden hatóság köteles a hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvaik ellátására befolyással bíró tényeket mind az igényjogosult lakóhelye szerint illetékes nyilvántartó hatósággal, mind a népjóléti és munkaügyi miniszterrel haladéktalanul közölni.

41. §. *A járadékok folyósítása és megszüntetése.*

A jogerősen megállapított, valamint a járadékok folyósítását időlegesen gátló körülmény megszűnése következtében újból folyósítandó járadékokat a helyi nyilvántartó hatóságok előterjesztésére a pénzügyigazgatóság folyósítja, amely a járadék ideiglenes vagy végleges megszüntetéséről is gondoskodik.

42. §. *Átmeneti rendezés.*

Az ezzel a rendelettel megállapított pénzbeli ellátás 1922. évi április hó 1. napjától jár.

Azok, akik az eddig hatályos jogszabályok alapján rokkant-, özvegyi vagy árva-ellátásban részesültek, eddigi ellátásukat mindaddig megtartják, amíg számukra e rendelet alapján az új pénzbeli ellátást nem utalványozzák.

Érvényben maradnak további rendelkezésig mindazok a kegyelmi ellátások is, amelyeket az ennek a rendeletnek hatálya alá tartozó személyek számára a kegyelmi ellátás engedélyezésekor erre hatáskörrel bíró hatóság megállapított.

Az első bekezdés szerint megállapítandó határnapig visszamenően esedékes pénzbeli ellátásokat az igénymegállapító bizottság jelentésére továbbra is a népjóléti és munkaügyi minister, még pedig az e törvény hatályba lépése előtt érvényben volt jogszabályok szerint folyósítja.

Amennyiben valamely igényjogosultnak e rendelet alapján kisebb pénzbeli ellátás járna, mint amely őt az eddigi jogszabályok alapján megillette, a két összeg között fennálló különbözetet a népjóléti és munkaügyi minister személyi pótlékként utalványozza.

43. §. *Újabb vizsgálat; az igények újból megállapítása.*

Az e rendelet alapján megállapított mindennemű ellátást és az ellátás alapjául szolgáló feltételeket háromévente újabb vizsgálat alá kell vonni.

A járadékokkal egybekötött ellátási eseteket az igénymegállapító bizottságok vizsgálják meg, a népjóléti és munkaügyi minister által engedélyezett járadékok eseteinek kivételével. Ezeket az eseteket a minister vonja újabb vizsgálat alá.

A hadirokkantnak az újabb vizsgálattal felmerülő utazási, elhelyezési és élelmezési költségeit a népjóléti és munkaügyi tárcá viseli.

VII. FEJEZET.

Vegyes rendelkezések.

44. §. *Eltartási kötelesség a gyermekekkel és árvákkal szemben; gyámhatósági beavatkozás.*

Mindazok, akiknek kezéhez, ennek a rendeletnek alapján, nevelési pótlékot, árva-járadékot, vagy kiskorú testvér segélyét folyósítják, kötelesek arra, hogy az illető gyermeket, árvát vagy testvért gondosan neveljék.

Ha az első bekezdésben említett egyén ezt a kötelességet nem teljesíti, a gyámhatóság a gyermeket az 1877 : XX. törvénycikk alapján másnak gondozására bízhatja és elrendelheti, hogy a nevelési pótlékot, árvajáradékot vagy a kiskorú testvért megillető segélyt a tényleges gondviselő kezéhez fiztessék ki és erre a célra igénybe veheti a rokkantjáráréknak vagy özvegyi járadéknak fele összegét is.

45. §. *A hadirokkantakat, hadiözvegyeket és hadiárvakat megillető előnyök.*

A népjóléti és munkaügyi minister a hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvak részére megállapított hitel keretein belül ezek ellátására szolgáló egyéb intézkedéseket is tehet; így különösen az 1921 : XXXII. t.-c. 23. §-ának b)—g) pontjaiban leírt sérülések esetében a pénzügyministerrel egyetértőleg rendeleti úton megállapítandó arányban pótdíjakat engedélyezhet.

46. §. *A hadirokkant-jelvény és cím használata.*

A népjóléti és munkaügyi minister rendelettel szabályozhatja különleges hadirokkant- és hadiözvegy-jelvények használatát.

A népjóléti és munkaügyi minister a belügyi és kereskedelemügyi ministerrel egyetértve rendelettel szabályozhatja a hadirokkant, hadiözvegy és hadiárva, vagy erre utaló más megjelölés használatát; egyesületek, intézetek és intézmények, úgyszintén kereskedelmi társaságok ezt a megjelölést csak a népjóléti és munkaügyi minister hozzájárulásával vehetik fel és használhatják.

Az ezen a téren észlelhető visszaélések megtorlásáról a m. kir. kormány gondoskodik.

47. §. *Életbelépés; végrehajtás.*

Ezt a rendeletet a népjóléti és munkaügyi minister az érdekelt ministerekkel egyetértve hajtja végre.

Budapest, 1922. évi március hó 17-én.

Gróf Bethlen István s. k.,
m. kir. miniszerelnök.

153.**A m. kir. kormánynak 2,733/1922. M. E. számú rendelete.**

Az 1922. évben összeülő nemzetgyűlés tagjainak választásáról 2,200/1922. M. E. számú rendelet kiegészítése.

Az 1922. évben összeülő nemzetgyűlés tagjainak választásáról 1922. évi március hó 2. napján 2,200/1922. M. E. szám alatt kiadott rendelet¹⁾ helyes értelmezésének, valamint a Budapest székesfőváros és közelebbi környékének területén alakítandó nagyobb választási kerületekben a választási biztos tennivalók körül a kellő gyorsaságnak biztosítása végett a m. kir. ministerium a következőket rendeli:

1. §. A választási biztos vagy helyettese a választási eljárás során kizárólag a következő tennivalókat végzi, illetőleg kizárólag a következő tennivalókban vesz részt:
 - a) eskütétel (2,200/1922. M. E. sz. rendelet 51. §.),
 - b) kijelölése a választási bizottság tagjainak és póttagjainak (51. §.),
 - c) döntés a képviselőjelöltre vonatkozó ajánlat elfogadása, visszaadása, illetőleg visszautasítása tárgyában (60. §.),
 - d) a szavazás eredményének megállapítása (79. és 82. §.),
 - e) döntés a netalán szükségesnek mutató folytatólagos, illetőleg új szavazás kérdésében (83. §.),
 - f) részvétel a választási jegyzőkönyv szerkesztésében és a jegyzőkönyv aláírása (84. §.),

Ha nem a most felsorolt tennivalók valamelyike a tárgya a választási bizottság ülésének, arra a választási biztost meghívni nem kell és ő az ülésen részt nem vesz.

2. §. A 2,200/1922. M. E. számú rendelet 82. §-ának utolsó bekezdése, 83. §-ának nyolcadik, kilencedik és tizenkettedik bekezdése, valamint 87. §-ának hatodik bekezdése esetében a választási elnök a választási biztos döntését hirdeti ki mint határozatot akkor is, ha az a véleményével nem egyezik. Ilyen esetben a választási elnök külön véleményét a választási jegyzőkönyvbe kell felvenni.

3. §. Budapest székesfőváros és közelebbi környékének területére a 2,200/1922. M. E. számú rendelet 10. §-ának 1. és 2. pontja szerint alakítandó nagyobb kerületek mindegyike részére a választási biztos mellé három-három helyettes választási biztost kell kijelölni (2,200/1922. M. E. számú rendelet 51. §.)

4. §. Ez a rendelet kihirdetése napján lép²⁾ életbe.

Budapest, 1922. évi március hó 17-én.

Gróf Bethlen István s. k.,

m. kir. ministerelnök.

¹⁾ B. K. 1922. évf. 567. lapon.

²⁾ Kihirdettetett a Budapesti Közlöny-ben 1922. évf. március 21-én.

154.**A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 97,300/1922. K. M. számú rendelete.****A kézi lőfegyverek kötelező megvizsgálásáról szóló rendeletek módosítása.**

Az 1891:XXXIV. t.-c. 10. §-a alapján a belügyminiszter ural egyetértően a következőket rendelem:

1. §. A kézi lőfegyverek próbáinak a 27,290/1892. és a 32,068/1904. számú rendeletekkel megállapított díjait 1921. évi december hó 1-től kezdődő hatállyal a következőkben állapítom meg:

Nyerscsövek próbája (I. próba) csövenként 20 K.

Féligkész csövek próbája (II. próba) csövenként 20 K.

Kész fegyverek próbája (III. próba) sörétes fegyverekért, csövenként 25 K, golyós fegyverekért, csövenként 15 K,

„Flaubert” fegyverekért, csövenként 15 K,

sörétes pisztolyokért 14 $\frac{m}{m}$ kaliberig, csövenként 15 K.

golyós pisztolyokért csövenként 10 K,

revolverekért lövésenként 2 K.

2. §. A kézi lőfegyverekre a III. próba kötelező. Az I. és II. próbák csakis a felek kívánságára végzendők el.

Minden egyes cső egy próbálövessel próbálandó. A fél kívánságára azonban több próba is végzendő. Ebben az esetben a fenti alapidíjakon felül lövésenként még a következő díjak fizetendők:

sörétes csövekért 12 K,

golyós csövekért 8 K,

„Flaubert” csövekért 8 K,

sörétes pisztolycsövekért 14 $\frac{m}{m}$ kaliberig 4 K,

golyós pisztolycsövekért 4 K.

3. §. A sörétes fegyverek fekete löporral vagy e helyett a fél kifejezett kívánságára gyérfüstű löporral próbálandók ki.

Az önműködő ismétlő fegyverekre úgyszintén a többi olyan lőfegyverekre, amelyekhez a kereskedelemben gyérfüstű löporos töltények is kaphatók, a gyérfüstű löporral végzett próba kötelező.

„Flaubert” csöveknek azok a csövek tekintendők, amelyek kalibere legfeljebb 6 $\frac{m}{m}$ és csupán karimán gyuló ólomgolyós vagy sörétes töltények kilövésére alkalmasak.

Revolverek forgó dobjainak minden egyes tölténykamrája egy-egy lövéssel próbálandó ki.

A csere- vagy tartalékcövek próbájáért ugyanazok a díjak fizetendők, mint a rendes csövek próbájáért.

4. §. Az I. és a II. próbák töltéseit, valamint a III. próba sörétes töltényeit a próba-állomás készíti el, kivéve a 14 $\frac{m}{m}$ -nél kisebb kaliberű sörétes töltényeket, amelyeket a fél köteles szolgáltatni.

Azon csövek próbáihoz, amelyekhez a kereskedelembe csakis kész golyós vagy sörétes töltények kaphatók, a próbatöltény elkészíthetése céljából a fél köteles csővenkint 2—2 db, a kereskedelembe kapható legerősebb fajta töltényt szolgáltatni.

A revolverek III. próbájához vizsgálatók a dobban még elérő legnagyobb töltényeket kötelesek szolgáltatni.

5. §. Ezen rendelet a lőfegyvervizsgálat tárgyában kiadott rendeletek egyéb határozmányait nem érinti.

Budapest, 1922. évi március hó 16-án.

Dr. Hegyeshalmy Lajos s. k.,
m. kir. kereskedelemügyi miniszter.

155.

A m. kir. közlelmezésügyi miniszternek 8,924/1922. Ké. M. számú rendelete.

Az úgynevezett adógabonát és adótengerít helyettesítő váltságárnak elengedésére irányuló fellebbezések elbírálásánál követendő eljárásra vonatkozólag kiadott 17,500/1921. Ké. M. sz. rendelet kiegészítése tárgyában kibocsájtott 129,000/1921. F. M. számú rendelet végrehajtása.

(Valamennyi vármegye alispánjának)

Hivatali elődöm, a m. kir. földművelésügyi miniszter úr múlt évi november hó 3-án 129,761/1921. F. M. sz. a. kiadott rendeletben felhívta alispán urat, hogy az adógabonát és adótengerít helyettesítő váltságár elengedése tárgyában előterjesztett fellebbezések (újrafelvételi kérelmek) elbírálásánál a termelők érdekeire a legmesszebbmenő figyelemmel legyen és a kivetett váltságárat — hacsak rosszhiszemű felhasználás vagy üzérkedés esete nem forog fenn — engedje el.

Egyes panaszokból és közvetlenül hozzám benyújtott fellebbezésekből megállapítottam, hogy fenti rendelkezéseket egyes hatóságok nem alkalmazzák kellőképen és a gazdaságosság érdekeire nem tekintve, arra törekzenek, hogy a váltságár, vagy annak legalább egy része minden áron behajtsassék.

Újból felhívom tehát Alispán úr figyelmét a 129,761/1921. F. M. számú rendeletre és utasítom, hogy hasonló szellemben figyelmeztesse a II. fokban eljáró főszolgabírákat is és különösen hasson oda, hogyha a termelők akár a végrehajtási eljárás során is az előjáróságokhoz fordulnak, ezek az igazolásokat, fellebbezéseket, újrafelvételi kérelmeket és pedig, ha ügyük *együttesen* elintézhető, ily módon vegyék díjmentesen jegyzőkönyvbe, a jegyzőkönyveket pedig a vonatkozó ügyiratokkal együtt terjesszék fel a II., illetőleg

III. fokú hatósághoz, ahol rosszhiszeműség és üzérkedés esetét kivéve, igyekezzenek a váltságárat lehetőleg elengedni.

A végrehajtást ebben az esetben mindig függőben kell tartani.

Azokban a konkrét ügyekben, amelyekben az elmarasztalás *a véleményező bizottság meghallgatása nélkül történt* s a termelő a beszolgáltatással még hátralékban van — illetékes kirendeltségem esetleges előterjesztésére — az ügyiratokat Alispán úr hozzám terjessze fel.

Amennyiben pedig a hatóság a termelőt üzérkedés vagy rosszhiszeműség miatt a váltságárban vagy ennek egy részében mégis marasztalni volna kénytelen, az erre vonatkozó határozatban mindenkor figyelmeztesse őt, hogy a jogerősen kirótt váltságár befizetési kötelezettsége fel lesz függesztve, ha a termelő a 17,500/1921. Ké. M. számú rendelet¹⁾ 7. §-ában körülírt módon (községi előjáróság, városi hatóság, kir. közjegyző előtt) aláírt és a véghatározat kézbesítésétől számított 15 napon belül az illetékes G. O. K. kirendeltségnél benyújtandó közokiratban arra kötelezi magát, hogy a hiányzó adógabonát vagy minden 130 kg. árpa helyett 100 kg. búzát és minden 100 kg. csöves tengeri helyett 50 kg. búzát az 1922. évi termésből legkésőbb folyó évi szeptember hó 25-ig beszolgáltassa, a 4,675. 1921. M. E. sz. rendelet²⁾ 10. §-ában meghatározott térítési áron.

A kötelező nyilatkozatok benyújtása (illetőleg jegyzőkönyvbe foglalása) szintén felüggesztő hatállyal bír.

Budapest, 1922 évi március hó 16-án.

Térfi Béla s. k.,

az Országos Közélelmezési Tanács és a közlelmezési
ügyek irányításával megbízott m. kir. minister.

A m. kir. népjóléti és munkaügyi miniszternek 1,300/192. N. M. M. számú rendelete.

**A nem hivatásos katonai állományból származó hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárva-
ellátásáról szóló 2,700/1922. M. E. sz. rendelet végrehajtása.**

(Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének.)

A m. kir. ministerium indítatva érezte magát arra, hogy a kérdés törvényhozási szabályozásáig is lényegesen segítsen a hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárva-
helyzetén és ezért a pénzbeli ellátás felemelése, valamint az ezzel kapcsolatos és a hadi-
gondozottak érdekeit érintő többi kérdés szabályozására a 2,700/1922. M. E. számú ren-
deletet³⁾ adta ki.

Kétségtelen, hogy ennek a rendeletnek rendelkezései a támogatásra leginkább reá-
szoruló hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárva nagy tömegeire vonatkozólag az ed-
diginéi lényegesen jobb helyzetet teremtenek. Kell tehát, hogy a magyar közigazgatás

¹⁾ B. K. 1921. évf. 314. lapon.

²⁾ B. K. 1921. évf. 1090. lapon.

³⁾ B. K. 1922. évf. 681. lapon.

minden tagozata teljes munkabírással és hazafiás áldozatkészséggel mozdítsa elő a rendelet életbeléptetését, járuljon hozzá a nemzeti hála lerovásához. Bizom abban, hogy a törvényhatóság kipróbált tisztviselői kara a beléhelyezett várakozásnak teljes mértékben meg fog felelni és a rokkantellátás új alapokra fektetése a tervezett rövid határidőn belül végbemehet.

Tájékoztatom, hogy az eddigi helyzettel szemben két lényeges változás lesz. Az egyik az, hogy a segítségre különösen rászorulóknak, akiknek egyéb jövedelme évi 36,000 koronát el nem ér, a rendelet szerint jelentékenyen felemelt összegű pénzbeli ellátásban részesülnek. A másik figyelemreméltó mozzanat az, hogy az eddigi túlzott és az ügyintézés késedelmességére döntő befolyással bíró központosítás helyébe a legszélesebbkörű ügyi szétpontosítás lép, amennyiben az igénymegállapítás a székesfőváros minden kerületében, minden városban és nagyközségben, valamint minden körjegyzői székhelyen alakított, önkormányzati jellegű igénymegállapító bizottságok útján történik, a járadékokat pedig az ^{Aliénán} Polgármester — úr által történt átvizsgálás után a pénzügyigazgatóság utalványozza.

A m. kir. ministerium teljesen tudatában volt annak, hogy a támogatásra leginkább rászorulókat csakis abban az esetben tudja ellátni, ha a tehetősebb és a mindennapi élet gondjaitól kevésbé sújtott egyének az állam anyagi erejét ezen a címen nem veszik igénybe. Felhívom tehát az ^{Aliénán} Polgármester — urat, hogy a rendelkezésére álló vagy ebből a célból a menekült, avagy létszámapasztási állományba helyezett tisztviselők köréből ideiglenesen fenhatóságuk alá helyezett munkaerők segítségével az igénymegállapító bizottságok javaslatait a lehető legtűzetesebb vizsgálat tárgyává tegye és egyúttal kövessen el mindent arra vonatkozólag, hogy a tehetősebb igényjogosultak az őket illető, az eddigi jogszabályok alapján esedékes pénzbeli ellátási összegekről is *önként mondjanak le*, evvel is gyarapítván az államnak az igazán rászorulóknak kielégítése szempontjából számításba vehető anyagi erejét.

Ki kell emelnem, hogy különösen fontosnak tartom az igénymegállapító bizottságok sürgős megalakítását és tagjaiknak megfelelő összeválogatását. A társadalom helyi tagozatainak most kell tanuságot tenni arról, hogy az igazi önkormányzatra, a nagy állami feladatok megoldásában közreműködésre, valóban alkalmasak és képesek-e. Az idézett 2,700/1922. M. E. számú rendelet 36. §-a részletesen sorolja fel az igénymegállapító bizottság tagjait, kiegészítésül csak arra akarok rámutatni, hogy a bizottságok közszolgálati alkalmazásban álló tagjai részéről a legnagyobb buzgalomra számítok, viszont minden, ezen a téren észlelt mulasztást vagy hibát a legsúlyosabb természetű fegyelmi vétségnek kell tekintenem és ezért az illetékes fegyelmi hatóság előtt minden esetben a megfelelő lépéseket megteszem. A városi tanács, illetőleg a nagyközség vagy körjegyzői székhelyközség előjárósága által kijelölt két hadviselt községi lakos testesíti meg az önkormányzat elvét; hasson tehát oda az ^{Aliénán} Polgármester — úr, hogy a kijelölésnél az egyéni megbízhatóság és a függetlenség szempontjai teljes mértékben érvényesüljenek. Nem emelek észrevételt az ellen, ha az előjáróság, illetőleg a tanács minden igénymegállapító bizottságban bizonyos korlátolt számú (6—8) hadviselt lakost jelöl ki és ezek közül esetenként vagy tárgyalási naponként hivatnék meg kettő-kettő.

A községi igénymegállapító bizottságban helyet foglaló lelkészekre vonatkozólag megjegyzem, hogy csakis a vezető lelkészek meghívását tartom szükségesnek, akik önként értetődőleg más lelkésszel helyettesíthetik magukat. Valamennyi, az illető községben egyházközségi szervezettel bíró törvényesen bevett egyház, illetőleg felekezet vezető lelkészét meg kell hívni.

Amennyiben a Hadirokkantak, Hadiözvegyek és Hadiárvaik Nemzeti Szövetségének valamely városban vagy községben helyi csoportja nincs, úgy hadirokkant megbízott kijelöléséért a szövetség megfelelő magasabb tagozatához kell fordulni. Megjegyzem, hogy a járási népgondozó hivatal egy tisztviselő és egy orvosi szakértővel képviseltetheti magát a bizottságban, azonban ezeknek a bizottságban részvétele nem érvényességi kellék. A bizottság tehát az ő távollétükben is határozhat. Tekintettel arra a hosszú tapasztalatokon alapuló szaktudásra, mely a járási népgondozó hivatal tagjainál fennforog, indokoltnak látom azt, hogy a járási népgondozó hivatal vezetője lehetőleg minden bizottságba elküldhesse képviselőjét. A bizottság megalakításáról tehát a járási népgondozó hivatal vezetőjét is értesíteni kell, valamint a tárgyalási napokról is, utóbbiakról legalább öt nappal a tárgyalás időpontját megelőzőleg. Természetes, hogy a járási népgondozó hivatal bevonása nem jelentheti az eljárás elhúzását; nem lehet tehát kötelező pl., hogy a járás nagyközségeiben és körjegyzőségeiben a tárgyaló napok egymásután tűzessenek ki és így adassék mód ugyanazoknak a szakértőknek arra, hogy a járás valamennyi igénymegállapító bizottságában megjelenjenek.

Külön is felhívom az ^{Alispán}_{Polgármester} — úr figyelmét arra, hogy a többször idézett 2,700. 1922. M. E. számú rendelet 12. és 13. §-a a törvényhatóság első tisztviselőjére fontos erkölcsi és pénzügyi kihatással járó hatáskört ruház. A rendelet ugyanis elvileg megadja az ingyenes gyógykezelésre, valamint a mesterséges testrészpótlókkal és gyógyászati segédeszközökkel való ingyenes ellátásra a lehetőséget minden hadirokkánnak; kizárja azonban ebből a kedvezményből azokat, akik kedvező vagyoni viszonyaik miatt a gyógykezelés költségeinek, illetőleg a mesterséges testrészpótló és gyógyászati segédeszközök önköltségi árának fedezésére képesek. Ezt a körülményt az igénymegállapító bizottság javaslatára jogorvoslat kizárásával a törvényhatóság első tisztviselője állapítja meg. Bizom benne, hogy az alispán (polgármester) úr ezekben a kérdésekben megfelelő szociális érzékkel, de feltétlen pártatlansággal fog határozni és a ráhárított felelősségteljes hatáskört akként tölti be, hogy ezzel is könnyebbé válik a vagyontalanok gyógyítása és testrészpótlóval, illetőleg gyógyászati segédeszközzel ellátása.

A rokkantellátás új rendszerében a súlypont a törvényhatóság első tisztviselője mellett az igénymegállapító bizottságon van.

Az igénymegállapító bizottságban az ügyek előkészítője és a bizottság működésében a sikernek biztosítója főleg a kijelölt városi tisztviselő, illetőleg a községi vagy körjegyző. Nem hangsúlyozhatom eléggé, hogy az igénymegállapító bizottság tisztviselő tagjával szemben a törvényhatóságok első tisztviselőinek a legmesszebbmenő kartársi előzékenységgel és megértéssel kell bánnia. Különös súlyt helyezek arra, hogy minden felesleges közbevető intézkedés, iratváltás, nehézkesség a rokkantellátás új rendjéből kiküszöböltessék; épp ezért a K. Ü. Sz. 31. §-ának megfelelően elrendelem azt is, hogy községi és

körjegyzők rokkantellátási ügyekben a vármegyei alispánokkal közvetlenül érintkezzenek.

Remélem, hogy különösen kisebb községekben és a körjegyzői székhelyeken az igénymegállapító bizottság megalakításától számított *néhány nap alatt* összeállítja az igényjogosultak jegyzékét, elvégzi az egyénenkénti megállapítást és elkészíti a járadékokra szóló utalványtervezeteket.

A felterjesztésre vonatkozólag az igénymegállapító bizottságok részére kiadott mellékelt utasítás intézkedik. A törvényhatóság központi ügyvitelére és a megállapítások átvizsgálására vonatkozólag felhivom ^{Alispán} Polgármester urat, intézkedjék aziránt, hogy a feltűnő jelzéssel ellátott igénymegállapító bizottsági felterjesztéseket a törvényhatóság iktatója a beérkezéstől számított két órán belül mutassa be az ^{Alispán} Polgármester úrnak vagy törvényszerinti helyettesének. A felterjesztéseket iratjegyzék mellett azonnal ki kell adni a pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőségnek, amely megvizsgálja, hogy nem lett-e igényjogosultként feltüntetve olyan, akire vonatkozólag kizáró vagy pénzbeli ellátási igényt szüntetettő körülmény forog fenn, nincs a felterjesztett jegyzékben olyan igényjogosult, akit az igénymegállapító bizottság téveesen zárt ki; jelentést tesz az esetleges felszólalások tekintetében és megvizsgálja, hogy az igénymegállapító bizottság által szerkesztett utalványtervezet számtételileg helyes-e.

A pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség jelentésével ellátott ügyiratokat az előadó még az nap köteles az ^{Alispán} Polgármester úrnak bemutatni. Az ^{Alispán} Polgármester úr feladata az, hogy az ügyek gyors elintézéséről gondoskodjék. Minden a nem hivatásos állományból származó rokkantak, hadiözvegyek és hadiárvaik ellátására vonatkozó ügyiratot a beérkezéstől számított *nyolc napon belül* el kell intézni; amennyiben elegendő munkaerő rendelkezésre nem áll, forduljon az ^{Alispán} Polgármester úr munkaerő ideiglenes kirendelése iránt a pénzügyminister úrhoz.

Az igénymegállapító bizottságok által felterjesztett ügyeknek gyors és kifogástalan elintézésétől függ az, hogy az érdekeltek a magasabb pénzbeli ellátás kedvezményében mikor részesülnek. Remélem, hogy a legmesszebbmenő méltányosság és feltétlen igazságérzet fogja vezetni az ^{Alispán} Polgármester urat és a felek hozzám csak a legkritább esetben fognak jogorvoslattal élni. Tájékoztatásul közlöm, hogy a rokkantellátási ügyekben felsőbbfokú ügydöntő hatósági jogkörrel bírván, a feleknek az alsóbb hatóságok hatásköréhez tartozó közvetlen beadványait érdemleges tárgyalásban nem fogom részesíteni.

Az itt előadottak alapján a 2,700/1922. M. E. számú rendelet végrehajtására a következő határidőket tűzöm ki: április hó 1-ig meg kell alakítani az igénymegállapító bizottságokat. Az igénymegállapító bizottság megalakítására a városi tanács, illetőleg községi előljáróság rövid úton vagy távbeszélőn is utasítható. Vármegyei törvényhatóságokban az igénymegállapító bizottságok megállapításának elrendelése a vármegye alispánja által közvetlenül is történhetik, a járási főszolgabíró egyidejű értesítése mellett. Vármegyei törvényhatóságokban a bizottságok megalakításáról minden esetre jelentést kell kivánni.

Az igénymegállapító bizottságok megalakítása előtt a város tanácsa vagy a község előljárósága a szokásos módon (falragasz, hirdlapokban közzététel, dobszó, kikiáltás) közhírré teszi, a hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvaik jelentkezési kötelességét,

Április hó 1-től kezdődőleg az igényjogosultak az igénymegállapító bizottság elnökénél jelentkeznek. Az igénymegállapító bizottság a városi tanács, illetőleg községi előljáróság által rendelkezésére bocsátott anyagot és felhasználva elkészíti a hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvaik jegyzékét és a legsürgősebben megállapítja azt is, ki igényjogosult közülük pénzbeli ellátásra, elkészíti az utalványtervezeteket.

Ezt naponta követi a jegyzékeknek, jegyzőkönyvbe foglalt határozatoknak és utalványtervezeteknek az ^{Alispán} Polgármester — úrhoz felterjesztése.

A pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség jelentéstétele és a törvényhatósági intézkedés 8 napnál tovább nem tarthat, úgy, hogy a postai nehézségeket is figyelembe véve április hó folyamán az egész anyagnak a pénzügyigazgatóságnál kell lennie.

Végül — újból hivatkozva a törvényhatósági és községi tisztviselők kipróbált és mindig bevált szorgalmára és hazafias áldozatkészségére — értesitem az ^{Alispán} Polgármester — urat arról is, hogy a rokkantellátás új rendjének biztosítása érdekében az eljárást kiküldött szakközeim útján közvetlenül is ellenőriztetni fogom.

Ehhez a körrendeletemhez csatolom az igénymegállapító bizottságok részére kiadott utasításnak annyi példányát, amennyi a törvényhatóság területén szervezendő igénymegállapító bizottságok és a törvényhatóság központi előadói számára elegendő.

Budapest, 1922. évi március hó 17-én.

Dr. Bernolák Nándor s. k.,
m. kir. népjóléti és munkaügyi miniszter.

Utasítás

a 2,700/1922. M. E. számú rendelet 34. §-a alapján szervezett igénymegállapító bizottságok számára.

1. §. A igénymegállapító bizottság feladata az, hogy a község (város) területén lakó, nem hivatásos katonai állományból származó hadirokkantak, továbbá a hadiözvegyek és hadiárvaik (a rendelet értelmében pénzbeli ellátásra jogosult házasságon kívül született gyermekek, valamint felmenő ágbeli rokonok és szülőtlen testvérek) jegyzékét összeállítja, egyénenkint megállapítsa az igényjogosultságot, elkészítse az igényjogosultakat megillető járadékokra szóló utalványtervezetet és azt felülvizsgálat és érvényesítés végett a törvényhatóság első tisztviselőjéhez terjessze fel.

2. §. Az igénymegállapító bizottság összeállításáról a 2,700/1922. M. E. számú rendelet 35. §-a rendelkezik. Ezek szerint az igénymegállapító bizottság tagjai:

1. Budapesten és más városokban a tanács által kijelölt tisztviselő, egy tisztiorvos, a tanács által kijelölt két hadviselt városi lakos, végül a Hadirokkantak, Hadiözvegyek és Hadiárvaik Nemzeti Szövetsége helyi csoportjának egy hadirokkant megbízottja.

2. Nagyközségben és körjegyzőségek székhelyén a községi vagy körjegyző, a községi vagy körorvos, az érdekelt község vezető lelkészei, a községi előljáróság által kijelölt két hadviselt községi lakos, végül a Hadirokkantak, Hadiözvegyek és Hadiárvaik Nemzeti Szövetségének illetékes csoportja által kijelölt és az illető községben lakó hadirokkant.

Ezenfelül képviseltetheti magát minden bizottságban a járási népgondozó hivatal egy tisztviselővel és egy orvosi szakértővel, akiknek a bizottságban szintén szavazati joguk van.

3. §. Az igénymegállapító bizottság megalakítása iránt a községi előljáróság (városi tanács) intézkedik.

A községi előljáróság (városi tanács) által összehívott tagok első ülésükön elnököt választanak, ennek megtörténte után a bizottság magát megalakultnak jelenti ki.

A bizottságot az elnök testesíti meg, a bizottság intézkedései az elnök aláírása nélkül nem érvényesek.

Az elnök akadályoztatása esetében a bizottság jelenlevő tagjai áideiglenes elnököt választanak.

4. §. Az igénymegállapító bizottság működéséből folyó írásbeli tennivalók végzésére szükséges munkaerőket a községi előljáróság (városi tanács) köteles rendelkezésre bocsátani.

5. §. Az igénymegállapító bizottság ügyiratait (jegyzék, jegyzőkönyvek, esetleges külön határozatok, felterjesztések, okmányok, tervezetek) a községi (kör-)jegyző, illetőleg a városi tanács segédhivatala kezeli.

Az igénymegállapító bizottság által összeállított hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárva jegyzékében (I. számú minta) felvett kérelmeket nem kell külön iktatni, vagy a mutatókönyvben feltüntetni.

6. §. Az igénymegállapító bizottság határozatképességéhez az elnökön kívül legalább két tag, köztük egy orvos jelenléte szükséges.

Az igénymegállapító bizottság előadója a községi (kör-) jegyző, illetőleg a tanács által kijelölt tisztviselő, orvosi és általában élettani kérdésekben a községi vagy kör-orvos, illetőleg városi tiszti orvos.

A bizottság szótöbbséggel dönt, az elnök csak szavazategyenlőség esetében szavaz.

A bizottság tanácskozásairól jegyzőkönyvet vezetni nem kell; a szavazásra vonatkozó részleteknek a hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárva jegyzékében feltüntetése tilos.

7. §. Az igénymegállapító bizottság megalakítása után azonnal hozzáfog a hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárva stb. jegyzékének összeállításához, evégből a bizottság elnöke rövid úton megkeresi a községi előljáróságot (városi tanácsot) arra, hogy a szokásos módon (falragaszok, kidobolás stb. útján) értesítse az érdekelteket. A felhívás tartalmazzon részletes utbaigazítást erre vonatkozólag, hogy az érdekeltek igényeiket hol és mikor jelentsék be és hogy magukkal hozzák az esetleg rendelkezésre álló ide vonatkozó okmányokat is.

A községi (kör) jegyző, illetőleg a városi tanács köteles arra, hogy a hadirokkantokról, hadiözvegyekről és hadiárvákról vezetett eddigi nyilvántartásokat a bizottság rendelkezésére bocsássa.

Az igénymegállapító bizottság a jelentkezés sorrendjében állítja össze a hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárva jegyzékét, akként, hogy a jelentkezők egyéni lapját kitölti és azokat szoros betűsoros sorrendben állítja össze.

Az összeállításnál ügyelni kell arra, hogy a felső balsarkukon összefűzendő egyéni lapok olvashatók és kezelhetők legyenek. Ott tehát, ahol tömeges jelentkezés folyik betűnkint, esetleg az egyes betűkön belül, alosztályonként elkülönítve kell az egyéni lapokat összefűzni.

A hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvak stb. jegyzékét külön-külön eltérő színű egyéni lapok alkotják.

A jegyzékbe minden jelentkezőt fel kell venni, tekintet nélkül arra, hogy igényjogosult-e vagy nem.

8. §. A jegyzékbe történt felvétel után az igénymegállapító bizottság a II. A., B., C., vagy D. minta szerinti „Összeírási és járadék stb. megállapítási ív“-et állítja ki.

Ez összeírási stb. ív kiállítására a legnagyobb gondot kell fordítani, mert ez ív rovatjainak helyes és igazságos kitöltése szolgál az ügy helyes és gyors elintézésének alapjául és ez a körülmény veszi elejét igazságtalan elutasításoknak és mellőzhető fölösleges felelőzéseknek.

Az „összeírási és járadék stb. megállapítási ív“ I. részének rovatait lehetőleg okmányok (anyakönyvi kivonatok) stb. alapján kell kitölteni. Okmányok hiánya azonban az eljárás akadályául nem szolgálhat: a bizottság köztudomás, valamint kihallgatott tanúk vallomása alapján dönthet, amennyiben az igényjogosult (vagy községi jegyző, illetőleg tanácsai tisztviselő) az illető okmány elvesztét, be nem szerethető voltát, vagy nehezen beszerezhetőségét valószínűsíti.

A „Keresetképeség“ rovat kitöltése igen lényeges befolyással van az igény megállapítására; ennek a rovatnak a kitöltésénél mérlegelni kell az összes körülményeket, különösen azt, hogy a rokkantnál a keresetképeség valóban csökkent-e és milyen mértékben. A keresetképeség csökkenésének fokát %-okban kell kifejezni.

A rokkant igényének megállapításánál a keresetképeség mérvének %-os kifejezésére vonatkozólag a bizottság hatósági orvostagja tesz javaslatot, ki ebben a tekintetben a m. kir. népjóléti és munkaügyi miniszter által kiadott ezirányú utasítás (a keresetképeség %-os kifejezésére szolgáló táblázat) értelmében jár el. A bizottság a keresetképeség %-os kifejezése tekintetében szótöbbséggel határoz. E határozatnál az orvos javaslatára és arra az államérdekre, hogy csak valóban arra utaltak részesüljenek ellátásban, különös figyelemmel kell lenni.

Ha a bizottság a hatósági orvos javaslatától eltérőleg határoz, a hatósági orvos köteles az összeírási és járadék stb. megállapítási íven külön véleményét széljegyzetként kifejezésre juttatni. Ebben az utóbbi esetben a törvényhatóság első tisztviselőjének döntéséhez képest folyósítható a járadék.

A rokkantat teljesen keresőképesnek akkor kell tekinteni, ha bármely foglalkozásban testi vagy szellemi tulajdonságai révén teljes mértékben érvényesülhet.

Járadékra már annak a rokkantnak is van igénye, akinek keresőképesége legalább 25%-kal csökkent.

A keresetképeség megítélésénél általában a rokkant korát, műveltségi fokát, összes egyéb életviszonyait és különösen azt kell mérlegelni, hogy rokkantsága milyen mértékben befolyásolta a rokkantság beállta előtt folytatott polgári foglalkozását és rokkant-

sága beállta után esetleg szerzett különleges képzettsége mennyiben fokozta keresetképességét.

Magasabb katonai altiszti rendfokozaton az őrmesteri és ezzel azonos elbírálás alá eső rendfokozatot kell érteni.

Az „iskolai és egyéb képzettsége” című rovat lelkiismeretes kitöltését a 2,700/1922. M. E. számú rendelet 6. §-ának helyes alkalmazhatása teszi szükségessé.

A „*jövedelmi és vagyoni viszonyai*” című rovat kitöltésénél a kérelmező mindenmű jövedelmét be kell számítani, napszámosoknál a községben fizetett átlag munkabérek alapján kell a jövedelmet felbecsülni.

A jövedelem megállapításánál a bizottság tagjai kötelesek mindazokat az adatokat érvényesíteni, amelyekről hivatalos vagy magántevékenységük révén tudomásuk van vagy tudomást szereznek.

A jövedelmi viszonyok lelkiismeretes megállapítása azért fontos, mert a 36,000 korona évi jövedelem mellett csak az eddig érvényben volt jogszabályok alapján járó pénzbeli ellátásra van igény.

Az *özvegyek* igényjogosultságának megállapításánál figyelemmel kell lenni arra is, hogy a házasságot mikor kötötték: A katonai szolgálatból kilépés után egy éven túl kötött házasság csak akkor állapítja meg az özvegy igényjogosultságát, ha a férj keresetképességének csökkenése 50%-nál nagyobb volt és az özvegy a férjjel ennek halálát megelőzőleg legalább egy esztendeig együtt élt.

9. §. Olyan esetekben, amidőn a határozathozatal a népjóléti és munkaügyi miniszternek, vagy a törvényhatóság első tisztviselőjének van a 2,700/1922. M. E. számú rendelet értelmében fentartva, (rokkant és özvegy részére ápolási pótlék megállapítása; nevelési pótlék és árvajáradékok élvezeti tartamának meghosszabbítása; rendkívüli árvajáradék, felmenő ágbeli rokonok és szülőtlen testvérek részére segély megállapítása, özvegyi segély engedélyezése új házasság esetében) az igénymegállapító bizottság a vonatkozó kérelmet tárgyalás alá veszi és megfelelő javaslattal a törvényhatóság első tisztviselőjéhez és illetőleg ennek útján a népjóléti és munkaügyi miniszterhez felterjeszti.

10. §. Az igénymegállapító bizottság a 2,700/1922. M. E. számú rendelet szerint esedékes temetési segélyt saját hatáskörében állapítja meg és annak kifizetésére a községi előljáróságot (tanácsot) felkéri, amely a kifizetésről az illetékes pénzügyigazgatóságot értesíti.

11. §. Az igénymegállapító bizottság a jelentkezőkkel közvetlenül tárgyal és határozatát velük szóbelileg közli.

A határozat közlése előtt a kiállított „Összeirási és járadék stb. megállapítási iv”-et az igénymegállapító bizottság összes jelenlevő tagjai aláírni kötelesek és az abban foglalt adatok helyességeért személyenkint és egyetemlegesen felelősek.

Az ekként elkészített „Összeirási és járadék stb. megállapítási iv”-eket az igénymegállapító bizottság a rokkantakról, hadiözvegyekről, hadiárvákról és házasságon kívül született gyermekekről a törvényhatóság első tisztviselőjéhez, a felmenő ágbeli rokonokét és szülőtlen testvéreket az utóbbi útján a népjóléti és munkaügyi miniszterhez *késedelem nélkül* felterjeszteni köteles.

12. §. Amennyiben az igénymegállapító bizottság valamely jelentkezőnek igényét nem állapítja meg és az illető a határozat szóbeli kihirdetése alkalmával igényét továbbra is fentartja, ezt a körülményt a hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvák stb. jegyzékének rávonatkozó egyéni lapján azonnal szembeötlő módon fel kell jegyezni. Ilyen esetben az „Összeírási és járadék stb. megállapítási ívet” szintén a szabályozott módon ki kell állítani (a II. utalványtervezet kitöltése nélkül) és az elutasítás rövid indokolásának feltüntetésével a törvényhatóság első tisztviselőjéhez felterjeszteni. A törvényhatóság első tisztviselőjének ezekre az esetekre különös gondot kell fordítania.

Amennyiben a törvényhatóság első tisztviselője nem állapítja meg olyan egyénnek igényjogosultságát, aki az igénymegállapító bizottság döntése szerint igényjogosult, külön határozatot hoz és ezt a rendes kézbesítési szabályok szerint az érdekelthez juttatja.

Az érdekelt úgy az ilyen határozat ellen, mint a törvényhatóság első tisztviselőjének az igénymegállapító bizottság javaslatával egybehangzó határozata ellen felebbezés-sel élhet a népjóléti és munkaügyi miniszterhez.

A felebbeviteli határidő 15 nap, a kézbesítéstől számítva, amennyiben az igényjogosult kezéhez kézbesítették a külön határozatot — a közszemlére kitételtől számítva — amennyiben külön határozatot a törvényhatóság első tisztviselője nem hozott.

13. §. A törvényhatóság első tisztviselője által átvizsgált és érvényesített utalványozás alapjául szolgáló összeírási iveken szereplő egyének jegyzékét a községházán (város-házán) közszemlére kell kitenni.

A jogerősen megállapított igényt, az egyéni lapon (jegyzéklapon) kell feljegyezni; a szigorú betűsorba állított egyéni lapok útján történik az igények nyilvántartása.

14. §. A jogerősen megállapított igények nyilvántartására Budapest székesfővárosban a kerületi előljáró, más városokban a tanács által kijelölt tisztviselő, kis- és nagyközségekben a községi, illetőleg körjegyző köteles.

A nyilvántartó szerv az igényjogosultak összes ügyeit figyelemmel kíséri és gondoskodik arról, hogy az igényjogosultságra befolyással bíró minden körülmény feljegyeztessék.

15. §. Az igénymegállapító bizottságokat megfelelő nyomtatvány-úrlapokkal a népjóléti és munkaügyi miniszter látja el.

A nyilvántartással járó költségek a községeket (városokat) terhelik, a további nyilvántartáshoz szükséges nyomtatványokat azonban a községek (városok) igényelhetik a népjóléti és munkaügyi ministertől.

Budapest, 1922. évi március hó 17-én.

Dr. Bernolák Nándor s. k.,
m. kir. népjóléti és munkaügyi miniszter.

I. sz. minta.

hadirokkant
 hadiözveggy
 hadiárva
 felmenő ágbeli rokon, szülőtlén testvér

egyéni lapja.

1. Név :	
2. Születési év, hó és nap ; a születés helye :	
3. Eddig esetleg élvezett pénzbeli ellátás :	
4. Az igénymegállapító bizottság javaslata :	
a) A keresetképtelenség mérve százalékokban kifejezve :	
b) Az igénybejelentő jövedelme :	
5. A törvényhatóság első tisztviselőjének határozata : (Itt kell feljegyezni a pénzbeli ellátás megállapításának jogerőre emelkedését eredményező határozatot, ha azt más hatóság hozta is.)	
6. A pénzbeli ellátás évi összege :	
Részletezés :	a) rokkantjáradék :
	b) ápolási pótlék :
	c) nevelési pótlék :
	d) özvegyi járadék :
	e) atyátlan árva nevelési pótléka :
	f) árvajáradék :
	g) felmenő ágbeli rokon vagy szülőtlén testvér segélye :
7. Az igényjogosult pénzbeli ellátására befolyással bíró körülmények :	

Fontos !

Az egyéni lapokat bal felső sarkukon keresztülhuzott fonállal kell összefűzni.

Azokat az egyéni lapokat, amelyeken jogerősen megállapított pénzbeli ellátást jegyezték fel, fent (a cím felett középen) nagy, vörös írónnal rajzolt kereszttel kell megjelölni.

Azokat az egyéni lapokat, amelyeken 36,000 koronánál nagyobb jövedelem van feljegyezve, a felső balsaroktól a jobb alsó sarokig kék írónnal vékonyan keresztül kell húzni.

Kifizetési jegyzék

a VI. pont alatt részletezett, jogerősen megállapított pénzbeli ellátásokra vonatkozólag.

A pénzbeli ellátás egy havi összege ----- K	
1922 április hó	Kifizetés igazolása (az igényjogosult aláírása vagy a postahivatal bélyegzője)
1922 május hó	
és így tovább	

11. sz. minta — A)

Pénzügyigazgatóság.

Község :

Vármegye :

I.

Összeírási és járadék stb. megállapítási ív
az alább megnevezett rokkantokról.

A rokkant	a) neve :	
	b) születési éve, hónapja és napja :	
	c) katonai rendfokozata :	
	d) csapatteste :	
	e) polgári foglalkozása a rokkantság	előtt : után :
	f) A rokkantság minémüsége és foka ‰-okban :	
	g) keresetképtessége ‰-okban :	
	h) iskolai és egyéb képzettsége :	
	i) gyermekeinek neve, születési éve, hónapja és napja :	
	j) jövedelimi és vagyoni viszonyai :	

II.

A fentiek alapján folyósítandó járadék stb. (Utalványtervezet.)

Ki részére és kinek kezeihez	Milyen címen	Milyen összeg évenként	Mely naptól, esetleg mely napig
	rokkantjáradék		
	nevelési pótlék		
	Összesen :		

Kelt 192..... hó n.

Az igénymegállapító bizottság aláírása :

II. sz. minta — B)

Pénzügyigazgatóság.

Község:

Vármegye:

I.

Osszeírási és járadék stb. megállapítási ív**az alább megnevezett hadiözvegyről, elvált asszonyról, eltűntnek feleségéről és atyátlan árvákról.**

Az özvegy vagy az eltűnt felesége	a) neve:		Ha igényjogosult elvált asszony is jelentkezik, azt, valamint a részére megállapítva volt tartásdíjat itt kell feltüntetni.
	b) születési éve, hónapja és napja:		
	c) férjének	neve:	
		katonai rendfokozata:	
		polgári foglalkozása:	
	iskolai és egyéb képzettsége:		
	d) igényjogosultságának alapja:		
	e) egybekelés időpontja és az együtt élés igazolása:		
	f) keresetképessége:		
g) jövedelmi és vagyoni viszonyai:			
h) gyermekeinek neve:			

II.

A fentiek alapján folyósítandó özvegyi járadék stb. (Utalványtervezet).

Ki részére és kinek kezeihez	Milyen címen	Milyen összeg évenként	Mely naptól, esetleg mely napig
	özvegyi járadék		
	nevelési pótlék		
	Összesen:		

Kelt 192..... hó n.

Az igénymegállapító bizottság aláírása:

II. sz. minta — C)

Pénzügyigazgatóság.

Község:

Vármegye:

I.

Összeírási és járadék stb. megállapítási ív

az alább megnevezett szülőtlen árvákról és házasságon kívül született gyermekekről.

A szülőtlen árva és házasságon kívül született gyermek	a) neve, születési éve, hónapja és napja *		* Ha többen vannak, valamennyit fel kell sorolni.
	b) az elesett, elhalt, eltűnt atyának	neve:	
		katonai rendfokozata:	
		polgári foglalkozása:	
		iskolai s egyéb képzettsége:	
	c) igényjogosultságának alapja:		
	d) jövedelmi és vagyoni viszonyai:		
e) gyám megnevezése:			
f) az özvegyi járadék és törvényes gyermekek nevelési pótlékának együttes évi összege K f.			

II.

A fentiek alapján folyósítandó árvajáradék (Utalványtervezet).

Kinek részére	Kinek kezeihez	Milyen címen	Milyen összeg évenként	Mely naptól mely napig
		Árvajáradék		
		Összesen:		

Kelt, 192..... hó n.

Az igénymegállapító bizottság aláírása:

II. sz. minta — D)

Pénzügyigazgatóság.

Község:

Vármegye:

Összeírási és segély (rendkívüli járadék) megállapítási ív
a felmenő ágbeli rokonokról és szülőtlen testvérekről.

A felmenő ágbeli rokon- és szülőtlen testvér	a) neve, születési éve, hónapja, napja *	* Valamennyi igényjogosultat fel kell sorolni. ** Valamennyi kérvényezőre nézve egyenként külön feltüntetve.								
	<table border="1"> <tr> <td>b) elesett, elhalt, eltűnt hálnak, vejének, unokájának, testvérének</td> <td>neve</td> </tr> <tr> <td></td> <td>katonai rendfokozata</td> </tr> <tr> <td></td> <td>polgári foglalkozása</td> </tr> <tr> <td></td> <td>iskola - egyéb képzettség</td> </tr> </table>		b) elesett, elhalt, eltűnt hálnak, vejének, unokájának, testvérének	neve		katonai rendfokozata		polgári foglalkozása		iskola - egyéb képzettség
	b) elesett, elhalt, eltűnt hálnak, vejének, unokájának, testvérének		neve							
			katonai rendfokozata							
		polgári foglalkozása								
		iskola - egyéb képzettség								
c) igényjogosultságának alapja:										
d) keresetképesége: *										
e) jövedelmű és vagyoni viszonyai: **										
f) kinek (gyám) kezéhez folyósítandó az engedélyezendő segély										

156.

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszternek 1,042/1922. V. K. M. számú rendelete.

A m. kir. ministerium 2,200/1922. M. E. szám, az 1922. évben összeülő nemzetgyűlés tagjainak választásáról szóló rendeletének az iskolákat érintő pontjainak közzétevése és végrehajtása.

(Valamennyi alárendelt hatóságnak, hivatalnak és intézetnek.)

Midőn a m. kir. ministerium 2,200/1922. M. E. számú¹⁾ az 1922. évben összeülő nemzetgyűlés tagjainak választásáról szóló rendeletének némely, az iskolát érintő szabályait tudomás és mihez tartás végett az alábbiakban közzétettem, félreértések és netalán panaszok megelőzése érdekében az alárendelt hatóságokat, hivatalokat és a közvetlen rendelkezésem és vezetésem alatt álló intézeteket a következőkre figyelmeztetem:

1. Elvárom, hogy az alárendelt hatóságok, hivatalok és a közvetlen rendelkezésem és vezetésem alatt álló minden intézet vezetője és egész személyzete az alábbiakban közölt rendelkezéseket pontosan megtartva, ezekkel szemben senki panaszra vagy éppen megtorló eljárásra okot ne szolgáltatson, a rendelkezésekből reája háruló kötelességeket mindenki készséggel, lelkiismeretesen és kellő időben teljesítse.

2. Nyomatékosan utalok a 29., 38. és 48. §§. intézkedéseire és elrendelem, hogy mindenki, akit illet, az intézeti anyakönyvből (naplóból), a népiskola IV. és VI. osztályának sikeres elvégzéséről szóló bizonyítványok kiadása esetén az 1914. évi 1,184. V. K. M. eln. számú rendelet alapján hatóságilag átfűzött és lepecsételt előmeneteli naplószerű feljegyzésekből, vagy egyéb rendelkezésre álló nyilvántartásból akár a központi választmány vagy községi előjáróság, akár közvetlenül az érdekelt fél által kért bizonyítványmásolatot vagy egyéb kivonatot, iratot lehetőleg azonnal, legkésőbb azonban 24 órán belül bélyegmentesen és díjtanulatul *választójogigazolás céljából* való jelzéssel, rendelkezésre bocsátani, amennyiben pedig a vonatkozó napló, feljegyzés hiányában ezt nem tehetné, erről a megkeresőt értesíteni tartozik.

A háború alatt az iskolák katonai célokra való lefoglalása folytán egyes intézeteknél az anyakönyvek, osztályzati naplók, illetőleg az 1,184/1914. V. K. M. eln. sz. rendelet értelmében lepecsételt népiskolai előmeneteli naplók esetleg eltűnhettek, ennek következtében előfordulhat, hogy egyes állampolgárok élő tanítóik, tanáraik, iskolai hatósági egyének vagy osztálytársaik tanuságtételével kívánják igazolni, hogy valamely osztályt sikeresen elvégezték. Az erre vonatkozó, de csak a választójog szempontjából érvényesíthető igazolási eljárást a m. kir. belügyminister úr velem egyidejűleg folyó évi március hó 13-án 40,235. szám alatt kibocsátott rendeletével szabályozta. E rendeletnek vonatkozó

¹⁾ B. K. 1922. évi. 567. lapon.

részét is tudomásul az alábbiakban közlöm és egyben kötelezem az alárendelt hatóságok, hivatalok és intézetek minden egyes tisztviselőjét, illetőleg tanárát, tanítóját, hogy amennyiben ezen igazolási eljárás lefolytatására illetékes hatóságoktól tanuságtételre felhivatnék, e felhívásnak tegyen eleget.

3. A 90. és 92. §-ok tiltó rendelkezéseire jelen rendeletem hatálya alá tartozó minden egyes tisztviselőnek, tanárnak és tanítónak figyelmét különösen is felhívom és elvárom, hogy az iskola érdekét tartva szem előtt, senki jogos panaszra okot szolgáltatni nem fog, egyben kijelentem azt is, hogy minden ebbeli kihágást fegyelmi úton is meg fogok torolni.

4. A nemzetgyűlési képviselőválasztás napján — amennyiben az nem ünnep- vagy vasárnapra esik — minden tanintézetben az oktatás szünetel. Az ifjúságot a választás előtti tanítási napon az intézeti vezetők és osztályfőnökök, tanítók figyelmeztetni tartoznak, hogy a választás napján az utcán vagy a választási helyiségek közelében tartózkodni, zajongani, egyik vagy másik jelölt mellett tüntetni tilos. E tilalom áthágóival szemben az intézeti fegyelmi szabályokat kell alkalmazni.

Budapest, 1922. évi március hó 15-én.

Vass s. k.,

m. kir. vallás- és közoktatásügyi minster.

157.

A m. kir. belügyministernek 42,072/1922. B. M. számú körrendelete.

A képviselőválasztók összeírása, illetőleg a névjegyzéktervezet és az ideiglenes névjegyzék elkészítése.

(Valamennyi központi választmánynak.)

Az előző rendeleteimmel közölt időbeosztás szerint a központi választmányoknak már mindenütt meg kellett alakulniok és a választók összeírása körüli első és legsürgeőbb feladat teljesítése mellett az összeíró küldöttségek megalakításával foglalkozniok.

A vármegyei alispánokhoz, illetőleg városi polgármesterekhez mint a központi választmányok hivatalból való elnökeihez folyó hó 4-én 35,340 szám alatt távirati úton intézett rendeletemben egyúttal hangsúlyoztam, hogy az összeíró küldöttség megalakításának legkésőbb március 16-áig feltétlenül meg kell történnie.

A választók névjegyzéke a 2,200/1922. M. E. számú kormányrendelet¹⁾ 25. §-a szerint községek szerint, ha pedig a község több szavazókörből áll, szavazókörök szerint lévén szerkesztendő, folyó évi 35,341²⁾ és 38,347 számú körrendeleteimben a szavazó-

²⁾ B. K. 1922. évf. —. lapon.

¹⁾ B. K. 1922. évf. 567. lapon.

²⁾ B. K. 1922. évf. 616. lapon.

körök megalkotásánál szem előtt tartandó adatokat és szabályokat közöltem. Ehhez képest további akadály a nem volt annak, hogy az összeíró küldöttségek minden községre, illetőleg szavazókörré megválasztassanak — s abban a feltevésben, hogy a küldöttségek megalakítása a fentebb jelzett határidőig meg is történt, felhivom a Központi Választmányt, hogy a küldöttségek tagjait megválasztásukról legkésőbb e hó 18-ig beérőlag távirati úton értesítse.

Annak előrebocsátása mellett, hogy a szükséges nyomtatványok u. m. a választói névjegyzékminták, valamint a számlálólapok együvé csomagolva már egyenesen a járási főszolgabírákhoz községekben leendő szétosztás végett, — illetőleg a városi polgármesterekhez megfelelő felhasználás végett elküldettek, az összeíró küldöttségek megfelelő tájékoztatása céljából a központi választmány figyelmét a következőkre kívánom felhívni.

Az összeíró küldöttségek működésüket ez alkalommal folyó évi március hó 19-én kell, hogy megkezdjék és amint az a kötelező vallomásszolgáltatásra vonatkozó folyó évi 38,377. számú körrendeletben jeleztetett, március 22-én már a kitöltött számlálólapok, illetőleg az ezekben feltüntetett vallomások birtokában kell, hogy legyenek. Mint-hogy a vallomások helyes kitöltése szempontjából különös fontossággal bír az, hogy az illető érdekelt, valamint kiváltképpen községekben, ahol az összeíró küldöttségek tagjai házról-házra járva töltetik ki a számlálólapokat: az összeíró küldöttségek a választójogosultság egyik fő alapját képező értelmi jogcímek (négy és hat elemi népiskolai osztály sikeres elvégzése) tekintetében kellőleg tájékozva legyenek, egyidejűleg intézkedés történik arra nézve, hogy a választójogi rendelet 109. §-ában kiállításba vett külön rendeletek egyrészt a legszélesebb körben közhírré tétessenek és másrészt az összeíró küldöttségek rendelkezésére is bocsáttassanak.

Továbbá, minthogy a 2,200/1922. M. E. számú rendelet 29. §. utolsó bekezdése értelmében az 1920. évi népszámlálás alapján a m. kir. központi statisztikai hivatal részéről választókerületenkint és községenként a választók összeírása céljából rendelkezésre bocsátandó adatokból a választójogra vonatkozó vallomások helyességét, különösen az elemi népiskola negyedik osztályának elvégzése szempontjából ellenőrizni kell, intézkedés történik arra nézve is, hogy a népszámlálási adatok a m. kir. központi statisztikai hivatal részéről közvetlenül a községi (kör-) jegyzőknek, illetőleg városi polgármestereknek megküldessenek.

Az összeíró küldöttségek tehát, amelyeknek helyszíni működésük kezdő napját a választójogi rendelet 30. §-ában előírt módon — tekintettel arra, hogy március 22-én már az előkészítő munkáknak befejezést kell nyerni — azonnal ki kell hirdetniök: a folyó évi 38,377. B. M. számú rendeletben adott utasítások szerint kitöltött számlálólapok, valamint a m. kir. központi statisztikai hivatal részéről rendelkezésre bocsátott adatok, továbbá a tanintézetekre és tanfolyamokra vonatkozólag közölt jogszabályok és végül az 1918. évre érvényes névjegyzék egybevetésével a választói névjegyzék tervezetét összeállítják. Az utóbb érintett névjegyzékre nézve e helyütt csak azt kívánom hangsúlyozni, hogy az nem a névjegyzéktervezet összeállításának főalapját képező, olyan értelemben vett előző

névjegyzék, mint a hogy azt a választójogi rendelet a kiigazítás alapjául szolgáló előző évi névjegyzékekre érti, hanem csak jogcímforrás, amelyre támaszkodva a rendelet bizonyos néprétegeknek választójogot kívánt adni arra az esetre is, ha a rendeletben kikötött összes kellékeknek nem felelnének is meg. Ennélfogva a 2,200/1922. M. E. számú rendelet ama rendelkezései, amelyek az előző évi névjegyzékből való kihagyás kérdésével kapcsolatosak, az 1918. évre érvényes névjegyzékre alkalmazást nem nyerhetnek; mindazonáltal célszerűnek mutatkozik, hogy az 1918. évre érvényes névjegyzék jegyzet rovatába a különben szórványos kihagyás ténye — ha t. i. az illető választó más községbe költözvén, a választójogi rendelet 1. §. utolsó bekezdése értelmében a mostani összeírásnál figyelembe nem vehető — feljegyeztessék.

Az 1918. évre érvényes névjegyzékeknek rendezéseire bocsájtása kérdésében jelen rendelet kiadásával egyidejűleg távirati úton külön intézkedés történt.

Az összeíró küldöttség működésének további részleteire nézve a 2,200/1922. M. E. számú kormányrendelet 31--35. §-ai részletes útmutatást tartalmazván, e helyütt még csak a központi választmány legközelebbi munkatervének megállapítása szempontjából közölni kívánom, hogy az összeíró küldöttség a névjegyzék tervezetét március hó 23-ika és 30-ika közt összeállítani s azt legkésőbb április 1-ig a központi választmánynak beszállítani tartozik; a központi választmány pedig a választók ideiglenes névjegyzékét legkésőbb április 9-ig okvetlenül kell, hogy összeállítsa.

Egyben felhívom a központi választmányt, hogy a most kitűzött határidőknek az összeíró küldöttségek részéről való pontos betartására szigorú felügyelettel legyen.

Budapest, 1922. évi március hó 14-én.

Gróf Klebelsberg Kunó s. k.,
m. kir. belügyminister.

158.

A m. kir. belügyministernek 96,010/1922. B. M. számú körrendelete.

A mozgófényképüzemek január és február havi egy-egy külön előadása tiszta jövedelmének a Zsófia Országos Gyermekszanatórium egyesület javára történő átengedése.

(Valamennyi vármegye alispánjának, valamennyi m. kir. államrendőrségi kerületi főkapitányának és a budapesti m. kir. államrendőrség főkapitányának.)

A mozgófényképüzemekről szóló 8,454/1920. M. E. számú rendelet¹⁾ végrehajtása tárgyában kiadott 68,800/1920. B. M. számú rendelet²⁾ 8. §-a alapján kötelezem valamennyi mozgófényképüzem engedélyesét, hogy a hivatkozott rendeletek alapján, az engedélyokiratokban kötelezőleg előírt jótékony célú előadások közül az 1922. évi január és február havi ily előadások bevételéből származott tiszta jövedelmet ugyanezen rendelet 13. §-ában jelzett következmények terhe mellett a Zsófia Országos Gyermekszanatórium Egyesület javára az illetékes elsőfokú rendőrhatalóságnál fizessék be.

Mindkét havi tiszta jövedelmet legkésőbb 1922. évi március hó 14-éig egy összegben kell beszolgáltatni.

Az elsőfokú rendőrhatalóságok kötelességévé teszem, hogy a befizetett összegeket ellenőrizve, kimutatás kíséretében felettes hatóságuk útján a Zsófia Országos Gyermekszanatórium Egyesület pénztárába (Budapest, Stáhl-utca 15.) szállítsák be. A szanatórium-egyesület elnöksége egyébként köteles a beérkezett összegekről, s annak miként történt felhasználásáról pontos és okmányolt elszámolást vezetni és azt hozzám 1922. évi május hó 15-ig felterjeszteni.

Budapest, 1922. évi március hó 11-én.

Gróf Klebelsberg Kunó s. k.,
m. kir. belügyminister.

KÖZLEMÉNYEK.

Rendezett tanácsú várossá alakulás.

A m. kir. belügyminister Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye közönségéhez intézett rendeletével Kispeszt nagyközségnek rendezett tanácsú várossá átalakulását — az 1886 : XXII. t.-c. 150—151. §§-ai alapján — megengedte. (22,294/1922. B. M. sz.)

¹⁾ B. K. 1920. évi. 1515. lapon.

²⁾ B. K. 1920. évi. 1681. lapon.

Községalakulás.

A m. kir. belügyminister Somogy vármegyébe kebelezett Városhidvég, Faluhidvég és Szabadhegy összeépült kisközségek önálló nagyközséggé való egyesítését elrendelte.

Az egyesült község nevét ideiglenesen „Szabadhidvég” névben állapította meg. (722/1922. B. M. sz.)

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Előadásra alkalmasnak nem talált mozgóképdrama.** A m. kir. belügyminister a m. kir. Országos Mozgóképvizsgáló Bizottság 39/1922. sz. a. hozott azt a határozatát, amelyben a „II. Lajos” című mozgóképdramát, mely a Leyka-cég gyárában 1920. évben készült, az ország területén való nyilvános előadásra alkalmasnak nem találta és az engedélyokirat kiadását megtagadta, fellebbezés folytán felülvizsgálván, azt helyes indokainál fogva helybenhagyta. (14,689/1922. B. M. sz.)

— **Állítólag elveszett községi közigazgatási bizonyítvány pótlása.** A m. kir. belügyminister Szondy Emil 1886. évi szeptember hó 28-ik napján Losonczon (Nógrád vármegye) született okleveles jegyző kérelmére — állítólag — elveszett községi közigazgatási bizonyítványának ideiglenes pótlása végett egyidejűleg kelt kiadványban igazolta, hogy nevezett az időközben megszűnt budapesti községi közigazgatási tanfolyam vizgabizottsága előtt az 1900 : XX. t.-cikk első §-ában megállapított községi közigazgatási vizgát 1906. évi június hó 30. napján letette és képesítettett. (23,624/1922. B. M. szám.)

— **Adománygyűjtési engedély.** A m. kir. belügyminister az 1922. évi március hó 12-én 28,660. sz. a. kelt rendeletével a komárom-újvárosi ref. egyháznak megengedte, hogy templom, iskola, lelkész- és tanítói lakás építéséhez szükséges anyagi eszközök megszerzése céljából 1922. évi március hó 25-től számított hat havi időtartamon át az ország egész területén gyűjtőkönyvvél és gyűjtőivekkel pénzbeli adományokat gyűjthessen. (28,660/922. B. M. sz.)

— **Postai szállítási jog megvonása.** A m. kir. kereskedelemügyi minister 5,991/1922. X. számú rendeletével a Párisban megjelenő „Senancieca Revuo” című esperantó nyelvű kommunista irányú, valamint a Wienben megjelenő „Der Freie Burgenländer” című nemzetellenes irányú időszakai sajtótermékek postai szállítási jogát megvonta.

SZEMÉLYI HIREK.

Címadományozás.

A Kormányzó Úr Ö Főméltósága 1922. évi március hó 4-én kelt magas elhatározásával a m. kir. belügyminister előterjesztésére Takács Gyula ministeri osztálytanácsosnak nyugalomba helyezése alkalmából a ministeri tanácsosi címet adományozni méltóztatott.

BELÜGYI KÖZLÖNY

KIADJA A MAGYAR KIRÁLYI BELÜGYMINISTERIUM.

MEGJELENIK RENDSZERINT MINDEN VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Egész évre hatóságok és hatósági közegek részére 110, magánosok részére 180 korona.

CHEQUE-SZÁMLA SZÁMA: 15,700.

TARTALOM.

RENDELETEK.

	Lap
2,900/1922. M. E. sz. Az állami tisztviselők és egyéb alkalmazottak által a megállapított hivatalos időn túl teljesített munka után járó díjazásnak újabb szabályozása	720
15,645/1922. N. M. M. sz. Az érvényben levő gyógyszerarszabás módosítása	722
21,710/1922. B. M. sz. A volt vörösréség központi főparancsnoksága gazdasági osztályának felszámolására kinevezett bizottság megszüntetése	733
34,787/1922. B. M. sz. A trianoni békeszerződés 168., 175. és 176. cikkeiben felsorolt ingóságok bejelentéséről és zár alá vételéről szóló 11,165/1921. M. E. számú rendelet kiegészítése tárgyában kiadott 2,075/1922. M. E. sz. rendelet közhirrre tétele és végrehajtása	733
37,097/1922. B. M. sz. A vármegyei alkalmazottaknak kiegészítő pótlékban való részesítése	734
38,061/1922. B. M. sz. A gyülekezési jog szabályozásáról szóló 6,000/1922. B. M. sz. rendelet módosítása	738
34,117/1922. B. M. sz. A városi közigazgatási tisztviselők és egyéb közigazgatási alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek, szülőtlen árvák) rendkívüli segélyének folytatólágos engedélyezése és felemelése	739
8,788/1921. B. M. eln. sz. Az állami nyugdíjasok, nyugbérések, özvegyek és árvák ellátási díjainak a m. kir. postatakarékpénztár forgalmában való kifizetése, valamint az életbenlétnek és az ellátási díjak egyéb feltételének igazolása körüli eljárásnak szabályozása	741

KÖZLEMÉNYEK.

Községalakulás	742
--------------------------	-----

KÜLÖNFÉLÉK.

A gépkocsik és motorkerékpárok kötelező bejelentési határidejének újbóli meghosszabbítása	742
A községi közigazgatási tanfolyamon 1920—1921. tanévben kiténtetéssel vizsgázott egyének névsora	742
Állítólag elveszett községi közigazgatási bizonyítvány ideiglenes pótlása	743
Anyakönyvi kerület szervezése	743

SZEMÉLYI HIREK.

Címadohányozás	743
--------------------------	-----

RENDELETEK.

159.

A m. kir. kormánynak 2,900/1922. M. E. számú rendelete.

Az állami tisztviselők és egyéb alkalmazottak által a megállapított hivatalos időn túl teljesített munka után járó díjazásnak újabb szabályozása.

A m. kir. ministerium, az állami tisztviselők és egyéb alkalmazottak által a megállapított hivatalos időn túl teljesített munka után járó díjazásnak újabb szabályozása tárgyában, a ministertanácsnak 1922. évi március hó 17-én hozott határozata alapján, a következőket rendeli:

1. A megállapított hivatalos órákon túl teljesített munka (túlmunka, délutáni munka) után felszámítható óradíjakkal az összege, 1922. évi március hó 1-jével kezdődő hatállyal további rendelkezésig, a túlmunkában töltött időnek minden teljesre befejezett órája után a következőképpen állapíttatik meg:

a) a főiskolai minősítéshez kötött állásra kinevezett tisztviselőknél és az ezekkel egy tekintet alá eső alkalmazottaknál 20 K;

b) a középiskola nyolc osztályának elvégzéséhez kötött állásra kinevezett tisztviselőknél és az ezekkel egy tekintet alá eső alkalmazottaknál 17 K;

c) a középiskola négy osztályának elvégzéséhez kötött állásra kinevezett tisztviselőknél, továbbá a kezelőknél, kezelőnőknél és díjnokoknál, valamint a műszaki altisztjeknél és az ezekkel egy tekintet alá eső alkalmazottaknál 13 K;

d) a kezelő és egyéb altisztjeknél, valamint a napibéres szolgálknál 10 K.

A tényleges szolgálatban alkalmazott olyan nyugdíjas tisztviselők, akik mint díjnokok ugyanolyan iskolai minősítést igénylő munkakörben vannak alkalmazva, mint amilyen iskolai minősítéshez kötött álláson nyugdíjazásuk előtt szolgáltak, nem a díjnokok részére megállapított óradíjakat, hanem azt az óradíjat számíthatják fel, amelyre a nyugdíjazásuk előtt viselt állásuk alapján igényük lenne. (Például: díjnokként alkalmazott nyugdíjas számvevőségi tisztviselő, aki számvevőségi szakmunkát teljesít, a számvevőségi tisztviselőket megillető 17 K óradíjra tarthat igényt.)

2. Vasárnapokon (ideértve Husvét és Pünkösöd vasárnapját is) és a hivatalos munkaszünetnek nyilvánított napokon (Szent István napján és Karácsony első napján) a délelőtti teljesített munka után is lehet óradíjakat felszámítani, de az ilyen napokra csak azok a tisztviselők és egyéb alkalmazottak számíthatnak fel óradíjakat, akik külön szolgálati kirendelés (ügyeleti beosztás) alapján kötelesek az illető napon szolgálatot teljesíteni.

Egyéb ünnepnapokon a délelőtti teljesített munka után nem lehet óradíjakat felszámítani.

3. Az óradíjaknak az összegei úgy a nappali és az éjjeli órákra, mint a hétköznapi napokra, továbbá a vasárnapokra és az ünnepnapokra teljesen egyenlőek.

Egy-egy napra legfeljebb négy óra után lehet óradíjat felszámítani.

4. Óradíjakat egyáltalán nem lehet felszámítani:

a) a megállapított hivatalos órák alatt teljesített munka után;
b) a túlmunkában töltött, de teljesen be nem fejezett órák után;
c) olyan napokra, amelyeket a tisztviselő vagy egyéb alkalmazott hivatalos kiküldetésben (szolgálati utazásban) töltött;

d) olyan munkáért, amelyért a tisztviselő vagy egyéb alkalmazott bármilyen külön díjazást (átalányt, tiszteletdíjat, jelenléti díjat stb.) kap;

e) az otthon (a tisztviselő vagy egyéb alkalmazott lakásán) végzett túlmunkáért.

5. Óradíjakat nem kaphatnak az olyan tisztviselők és egyéb alkalmazottak:

a) akik a megállapított hivatalos munkaidőt nem tartják be pontosan;
b) akiknek lekötöttsége nem bizonyos megállapított hivatalos órákra, hanem egész napra vagy a napnak nagyobb részére terjed. (Például: kórházi orvosok, ápolók stb.);
c) akiknek lekötöttsége a megállapított hivatalos órák számát ugyan meghaladja, de ez a lekötöttség nem olyan természetű, hogy azt egészben munkában töltött időnek lehetne tekinteni. (Például: kapusok, stb.)

6. Óradíjakat csak azok a tisztviselők és egyéb alkalmazottak számíthatnak fel, akik erre a ministertől, (a legfőbb állami számvevőszék elnökétől) előzetes írásbeli engedélyt nyertek.

7. Minden érdekelt hivatali főnök (osztályvezető) köteles hivatalonkint (osztályonkint) órajegyzéket vezetni, amelybe minden egyes óradíj felszámítására jogosult tisztviselő vagy egyéb alkalmazott köteles naponkint sajátkezűleg bevezetni, a hivatali főnök (osztályvezető) pedig a tényállásnak megfelelően igazolni a túlmunkában töltött idő tartamát.

A hivatali főnök (osztályvezető) anyagi és fegyelmi felelősséggel tartozik azért, hogy csak olyan tisztviselők és egyéb alkalmazottak részesüljenek óradíjakban, akik a fentiek szerint óradíjak felszámítására jogosultak és csak annyi órát igazoljanak, ahány órát az illető tisztviselő vagy egyéb alkalmazott tényleg túlmunkában töltött.

8. Ezzel a rendelettel az 1919. évi 3,988. M. E. számú rendeletnek¹⁾ 6. §-a, valamint az 1920. évi 9,600. M. E. számú rendelet²⁾ hatályon kívül helyeztetnek.

9. Az államvasuti tisztviselőkre és egyéb alkalmazottakra ez a rendelet nem terjed ki, ezekre a tisztviselőkre és egyéb alkalmazottakra nézve külön rendelettel történik intézkedés.

Budapest, 1922. évi március hó 23-án.

Gróf Bethlen István s. k.,
m. kir. miniszterelnök.

¹⁾ B. K. 1919. évf. 1199. lapon.

²⁾ B. K. 1920. évf. 1820. lapon.

160.**A m. kir. népjóléti és munkaügyi miniszternek 15,645/1922. N. M. M. számú körrendelete.****Az érvényben levő gyógyszerárszabás módosítása.****(Valamennyi törvényhatóságnak.)**

Az Országos Közegészségi Tanácsnak az 1876 : XIV. t.-c. 170. §-a 6. pontjában foglaltak alapján elkészített javaslata folytán a gyógyszerek egy részének, a gyógyszerek kiszolgáltatásához szükséges edényzetnek és a vénykészítésnél előforduló munkálatoknak 1922. évi április hó 1-től felszámítható új árát és díjtételeit akként állapítom meg, amint az a jelen rendelettemmel kibocsátott I. függelékben fel van tüntetve. Az abban fel nem sorolt hivatalos gyógyszerek és edények további intézkedésemig ezentúl is az új magyar gyógyszerárszabás tárgyában kiadott 6,303/1922. N. M. M. V. c. számú rendeletben megállapított módon és ártételek szerint árszabványozandók.

A függelék végén az 1898. évi 99.000 B. M. számú körrendelettel kibocsátott Szabályzat II. mellékletén felsorolt vénymintáknak megváltozott új árai is fel vannak sorolva.

Miután úgy az ezúttal kibocsátott I. függelékben, mint a 6.303/1922. számú rendelettemmel kiadott árszabásban a gyógyszerek árai csupán az $1\frac{1}{2}\%$ -os forgalmi adó figyelembevételével állapítottak meg, — tekintettel a forgalmi adónak időközben 3% -ra való felemelésére — akár a kézi eladásban, akár a vénék alapján kiszolgáltatott gyógyszereknek árszabás szerinti összege után még $1\frac{1}{2}\%$ forgalmi adó pótdíj címén felszámítható.

A függelék egy példányát minden gyógyszertár a Magyarországi Gyógyszerész Egyesület titkári hivatalától (Budapest, VIII. Aggteleki-utca 8.) beszerezni s azt megőrizni köteles s erről a tiszti főorvosok a gyógyszertárak vizsgálata alkalmával meggyőződést szerezni tartoznak.

Budapest, 1922. március hó 23-án.

Dr. Bernolák Nándor s. k.,
m. kir. népjóléti és munkaügyi miniszter.

Melléklet a 15.645/1922. N. M. M. számú rendelethez.

I. Függelék

az 1922. évi 6.303. szám alatt kelt N. M. M. rendelettel életbeléptetett gyógyszer-árszabványhoz.

Ervényes 1922. évi április hó 1. napjától.

Gyógyszerek árszabványa.

(Taxa medicamentorum.)

	Súly	Fillér	Súly	Fillér
	gramm		gramm	
†Acetum Scillae	10	160	100	1280
Acidum acetylo-salicylicum	1	140		
†Acidum salicylicum crystallisatum	1	90		
††Aethylmorphinum hydrochloricum	0.10	1000		
Alcohol absolutus	10	720	100	6250
†Antifebrinum	1	60		
†Aqua amygdalarum amararum	10	1160	100	9280
» cinnamomi spir.	100	3376		
Balsamum peruvianum	10	7600		
Bismuthum subnitricum	1	970		
» salicylicum	1	800		
» tannicum	1	800		
Camphora	10	3600		
Cetaceum	10	890		
Chininum ferro-citricum	1	710		
» hydratum	1	3710		
» hydrochloricum	1	4400		
» sulfuricum	1	4100		
» tannicum insipidum Kozsnyay	1	1800		
†Chloroformium ad usum externum	10	780		
††Codeinum hydrochloricum	0.10	1300		
Collyrium adstringens luteum	10	100		
†Extractum Belladonnae (F. I.)	1	955		
» » cum Dextrino exsiccatum	1	410		
» Calumbae	1	1110		
† » Cannabis indicae cum Dextrino exsiccatum	1	1345		
» » Cascarae Sagradae fluidum	10	1850	100	14800
» » siccum	1	810		
» » Chinae fluidum	10	1395	50	6380
» » siccum	1	1645		
† » Colocynthis cum Dextrino exsiccatum	1	460		
» » Condurango fluidum	10	1340		
» » Cubeae	1	4025		
† » Filicis maris	1	4290		
» » Gentianae	10	2535		

	Súly	Fillér	Súly	Fillér
	gramm		gramm	
Extractum Hydrastis fluidum	10	17335		
† » Hyoscyami (F. L.)	1	820		
† » » cum Dextrino exsiccatum	1	395		
† » Kolae fluidum	10	1440		
» Liquiritiae	10	3585		
» malatis Ferri	1	280	10	2080
† » nucis vomicae (F. L.)	1	1670		
† » » cum Dextrino exsiccatum	1	755		
† » Opii	1	2775		
» Ratanhiae	1	630		
» Rhei	1	700		
† » Scillae cum Dextrino exsiccatum	1	80		
† » Secalis cornuti cum Dextrino exsiccatum	1	925		
† » Secalis cornuti fluidum	10	2910		
† » » spissum (F. L.)	1	1725		
» Trifolii fibrin	10	2435		
† Hydrargyrum chloratum mite sublimatione paratum	1	240		
†† Hydrargyrum chloratum mite vapore paratum	1	240		
Infusum Rhei	10	250		
† Ipecacuanhae radix ruditer tusa	1	600		
† » » subtiliter pulverata	1	720		
† Jodoformium crystallisatum	1	1400		
† » pulveratum	1	1400		
† Jodum	1	1200		
† Kalium jodatum	10	11800		
Lichen islandicus scissus	100	1000		
Linimentum saponato-camphoratum	10	915	100	1320
† Liquor acidus Halleri	10	525		
† » Ammoniae anisatus	10	600		
†† Morphinum hydrochloricum	0·01	1000		
† Natrium jodatum	10	13100		
Oleum camphoratum	10	1280	100	10440
» chloroformiatum	10	560	100	4480
» Hyoscyami foliorum coctum	10	700	100	5560
» Sesami	100	1900		
† Phenacetinum	10	3200		
†† Pilocarpinum hydrochloricum	0·01	200		
† Pilulae Ferri jodati	frust. 10	1000 fr.	100	8000
† Pulvis Doweri	1	220		
† Resina Jalapae	1	3140		
† Salolum	10	1640		
Sapo durus	10	790	100	6320
» » pulverat.	10	860		
» kalinus	10	760	100	6080
» medicinalis	10	1120	100	8960
» » subtiliter pulveratus	10	1400		

	Súly	Fillér	Súly	Fillér
	gramm		gramm	
Senegae radix scissa	10	3700		
Sennae Indicae fol. spiritu extracta	10	1870	100	13360
Spiritus aethereus	10	700	100	5600
■ aethereus ferratus	10	730		
» aromaticus	10	660	100	5280
» champhoratus	100	9490	1000	75920
» concentratissimus (95 ⁰ /o)	100	6800	1000	60000
» concentratus (90 ⁰ /o)	100	5700	1000	55800
» dilutus (70 ⁰ /o)	100	4150	1000	33200
» saponatus	100	5790	1000	46320
» saponatus kalini	100	5645	1000	45160
» Sinapis	10	815		
Styrax liquidus depuratus	10	2470	100	19760
Syrupus Cinnamomi	10	345		
† » diacodii	10	270		
† » Ferri iodati	10	500		
† » Ipecacuanhae	10	270		
† » Kalii sulfogajacolicum	10	400	100	3200
» Menthae piperitae	10	235		
» senegae	10	410		
† Theobrominum natrio-salicylicum	10	6700		
Tinctura amara	10	490	100	4000
■ Absinthii composita	10	340	100	2720
† » Aloës	10	540	100	4320
» aromatica	10	810		
» Aurantii	10	610	100	4880
† » Belladonnae (F. I.)	10	725		
† » Cannabis Indicae	10	695		
† » Cantharidum	10	1080	100	8240
» Capsici	10	760	100	6080
» Castorei	1	500		
» Chamomillae	10	510	100	4080
» Chinae	10	405		
» » composita	10	690	100	5520
» Cinnamomi	10	585		
† » Colchici (F. I.)	10	685		
† » Digitalis (F. I.)	10	720		
» Gallarum	10	605	100	4840
» Gentianae	10	635	100	5180
† » Ipecacuanhae (F. I.)	10	1450		
† » Jodi (F. I.)	10	2335	100	18680
† » Lobeliae (F. I.)	10	890		
» malatis Ferri	10	700	100	5600
† » nucis vomicae (F. I.)	10	640		
† » Opii (F. I.)	10	1660	100	13280
† » » crocata (F. I.)	10	5325		
» Ratanhiae	10	645		
†† » Strophanthi (F. I.)	1	70	10	560
» Valerianae aetherea	10	835		
» Veratri albi	10	580	100	4640
Unguentum emolliens	10	465	100	3720
■ Kalii iodati cum Jodo	10	2250	100	18000

A vénykészítésnél előforduló munkálatok árszabása.

		fillér
I. Folyékony gyógyszerek.		
1	Egy gyógyszernek két vagy több folyadékból keverés útján való elkészítéséért a szükséges szűrőssel (vászonon, vagy papíron) együtt	300
2	Valamely gyógyszernek elkészítéséért, amelyhez egy vagy több folyadékban egy vagy több szilárd alkotórésznek oldása vagy eldörzsölése szükséges, a netán szükséges szűrőssel (vászon vagy papíron) együtt 300 gramm mennyiségig	500
	minden további 200 grammért	80
3	Főzet, forrázat, főzetes-forrázat, bepárolás, kivonás, áztatás, pállítás, telítés, emulsio, savó vagy nyák készítése a szükséges oldásokkal, eldörzsölésekkel, szűrőssel és az összes felmerülő munkálatokkal, valamint a készítéshez felhasznált lepárolt víz árával együtt 300 gramm mennyiségig	1000
	minden további 200 grammért	150
II. Sűrű állományú gyógyszerek.		
4	Kenőcs, kenet, tapasz, paszta, mustárkovász, electuarium, linctus és suspensiók zsiradékkal, vagy bárminemű folyadékkal való elkészítéséért az összes munkálatokkal együtt 100 gramm mennyiségig minden további 100 grammért	800
	minden további 100 grammért	150
5	Elosztott kenőcsök készítéséért, beleértve a szükséges munkálatokat, valamint a burkolásra szolgáló viaszpapírtokokat, 10 adagig	1000
	minden további adagért	50
6	Tapasznak 100 cm ² vászonra, vagy cretonra való felkenéséért, beleértve a tapaszkészítés díját is, a vászon, vagy creton árával együtt	1200
	minden további 100 cm ² -nél	150
III. Labdacsok, lepénykék és korongosák.		
7	Labdacsok készítéséért az összes szükséges munkálatokkal (mérés, keverés, oldás, gyúrás, alakítás, elosztás, conspergálás stb.), valamint a behintésre szolgáló por árával együtt 50 darabig	1200
	minden további 10 darabért	90
8	Bevont labdacsok készítéséért az összes munkálatokkal együtt, ha a bevonásra cukor, balzsam, collodium, gyanta, gelatin vagy keratin használtatik, 50 darabig	1500
	minden további 10 darabért	90
	Ha a bevonásra arany- vagy ezüstlemez használtatik, 50 darabig	3000
	minden további 10 darabért	300

		fülér
9	Bolusok készítéséért az összes szükséges munkálatokkal, valamint a behintésre szolgáló por árával együtt az első darabért	600
	minden további darabért	150
10	Lepénykék, korongcsák, tabletták készítéséért, minden ehhez szükséges munkálattal, valamint a felhasznált kötőszor árával együtt 10 darabig	1200
	minden további 10 darabért	150
IV. Porok és fűelegyek.		
11	Osztatlan porok, fűelegyek, valamint olajcukor készítéséért szitálással együtt 100 gramm mennyiségig	500
	minden további 100 grammért	50
12	Elosztott porok, vagy fűelegyek készítéséért az összes munkálatokkal, valamint a szükséges papir- vagy viaszpapir-tokkal együtt 5 adagig	600
	10 adagig	1000
	minden további adagért	40
	Ha az elosztott porok rendelés folytán ostyatokokban szolgáltatnak ki, úgy 5 adagért számítandó	800
	10 adagig	1200
	minden további adagért	50
	Poroknak, vagy folyadékoknak gelatin-tokokban történő kiszolgáltatásáért az összes munkálatokkal, valamint a gelatin-tokok árával együtt 5 adagig	800
	10 adagig	1200
	minden további adagért	60
V. Végbélkupok, golyók, stb.		
13	Végbélkupok, szálacsok, méhgolyók, fűgolyók stb. készítéséért az összes munkálatokkal, valamint a burkolattal együtt 5 darabig .	1500
	minden további darab	100
VI. Sterilizés.		
14	Valamely gyógyszernek üvegben történő steril elkészítéséért a gyógyszerkészítés összes munkadíjaival együtt 200 gramm mennyiségig számítandó	1000
	minden további 100 grammért	150
VII. Kiszolgáltatás.		
15	Minden orvoságnak orvosi rendeletre való kiszolgáltatásáért, használati utasítással, a szükséges esetben használt dugó, bekötés, egyszerű papirboríték, valamint a becsomagoláshoz való papírral együtt számítandó	300
	Gyógyszereknek akár orvosi rendeletre, akár kézi eladásban este 9 órától reggel 7 óráig terjedő időben való kiszolgáltatásáért ezenkívül 20 korona külön pótdíj számítandó.	

füllér

J e g y z e t.

- a) Bármely gyógyszer elkészítéséért a kiszolgáltatás munkadíján kívül *csak egy* és pedig az illető gyógyszeralaknak megfelelő munkadíj számítható fel; e megállapított munkadíjakhoz semminemű felár sem számítható hozzá.
 - b) Főzethez, forrázathoz, főzetes-forrázathoz minden fűkeverék, kéreg, gyökér, fű, virág, levél megapritott, vagy összezúzott alakban használandó, még ha erre nézve a vényen tüzetes rendelkezés nem is történik. Az aprítás, vagy zúzásért *külön díj nem számítható fel*.
 - c) Minden por alakjában rendelt szernél, mely forrázatokhoz, vagy főzetekhez használtatik, csak a durva porra nézve kiszabott ár számítható.
 - d) Főzeteknél és forrázatoknál mindenkor lepárolt víz használandó, ha csak az orvos más folyadékot nem rendel e munkálathoz.
 - e) A magyar gyógyszerkönyvben előírt, vagy más készletben tartott labdacok, lepénykék, korongcsák, gelatin-tokok, vagy ampullák kiszolgáltatásánál csakis a 15. pont alatt előírt munkadíj számítható fel, *ugyszintén az egyszerű, vagyis semminemű műveletet nem igénylő szerek kiszolgáltatásánál is*.
 - f) Minden por alakjában rendelt szernél, mely odatatokhoz használtatik, csak a durva porra nézve kiszabott ár számítható; oly sók oldásánál pedig, melyek az árszabályban kristályos és poralakban vannak felvéve, mindenkor a kristályos só számítható.
 - g) Ha az elosztott porok »dentur tales doses« rendeltetnek, a munkálat díja a 12. pont szerint számítható.
 - h) Ha a labdacok behintésére szolgáló por nincs a vényen külön megnevezve, akkor emberorvosi rendeléseknél édesgyökér-por, állatorvosi rendeléseknél pedig rozsliszt (Farina secalina) használandó.
 - i) Ha a vények készítéséhez oly munka szükségeltetik, mely itt elősorolva és megállapítva nincsen, az hasonló elvek szerint számítható és ára a vényre feljegyzendő.
 - j) Minden gyógyszer, amely †, vagy ††-el jelölt szert tartalmaz, csakis pecsét alatt szolgáltatható ki. E szabálytól eltekintve, a pecsételés akkor is kötelező, ha az orvos azt külön rendeli.
 - k) A sebészeti kötőszerek, ostya, valamint a gyógyszerkülönlegességek kiszolgáltatásánál sem munkadíj, sem pedig a kiszolgáltatás díja nem számítható fel.
 - l) Az ezen árszabályt életbeléptető rendelet 10. pontjában felsorolt alapok és intézmények, valamint az országos tisztviselői betegsegélyezési alap terhére kiszolgáltatott gyógyszerek elkészítéséért *az itt megállapított munkadíjaknak csak 75%-a számítható fel*.
- Ugyanezen alapok és intézmények terhére rendelt vényeknek, valamint a magánosok részére rendelt, s az orvos által »sürgős« jelzéssel ellátott vényeknek este 9 órától reggel 7 óráig terjedő időben való kiszolgáltatásáért a 15. pont második bekezdésében megállapított pótdíj nem számítható fel. A magánosok részére »sürgős« jelzéssel ellátott vényeken rendelt gyógyszereknek a megjelölt időben való *ismételt* kiszolgáltatásakor azonban a pótdíj felszámítható.

**A gyógyszerek kiszolgáltatásához szükséges edények
árszabása.**

Közönséges hengeres zöld üvegek.				Fillér
(Beszerzési ár.)				
A legkisebbtől	bezárólag	50 grammig darabja		500
50 grammon felül	»	100 » »		600
100 » »	»	200 » »		600
200 » »	»	300 » »		700
300 » »	»	500 » »		1100
500 » »	»	750 » »		1400
750 » »	»	1000 » »		2000
1000 » »	minden további 500 grammig 600 fillérrel több.			
Hatszögletű zöld üvegek.				
(Beszerzési ár.)				
A legkisebbtől	bezárólag	50 grammig darabja		600
50 grammon felül	»	200 » »		800
200 » »	»	300 » »		1200
300 » »	»	500 » »		1800
500 » »	»	1000 » »		2700
1000 » »	minden további 500 grammig 800 fillérrel több.			
Hatszögletű zöld szélesszájú üvegek a hatszögletű zöld üvegek árának felével magasabban számítandók.				
Hengeres barna üvegek.				
(Beszerzési ár.)				
A legkisebbtől	bezárólag	50 grammig darabja		600
50 grammon felül	»	100 » »		700
100 » »	»	200 » »		800
200 » »	»	300 » »		1000
300 » »	»	500 » »		1300
500 » »	»	750 » »		1800
750 » »	»	1000 » »		2600
1000 » »	minden további 500 grammig 750 fillérrel több.			
Hatszögletű barna üvegek.				
(Beszerzési ár.)				
A legkisebbtől	bezárólag	50 grammig darabja		600
50 grammon felül	»	200 » »		1000
200 » »	»	300 » »		1600
300 » »	»	500 » »		2100
500 » »	»	1000 » »		3100
1000 grammon felül minden további 500 grammig 900 fillérrel több.				
Szélesszájú fehér vagy színes hatszögletű üvegek a hatszögletű üvegek árának felével magasabban számítandók.				

				Fillér
Fehér és barna csepegtető üvegek (patent).				
(Beszerzési ár.)				
A legkisebbtől	bezárólag	20 grammig	darabja	2000
20 grammon felül	»	50 »	»	2200
50 »	»	100 »	»	2600
<i>Az összes (hengeres, szögletes, színes és csepegtető) üvegféleségek használati és tisztítási díjai:</i>				
A legkisebbtől kezdve	bezárólag	100 grammig		100
100 grammon felül	»	200 »		120
200 »	»	300 »		140
300 »	»	500 »		180
500 »	»	1000 »		250
Fehér, vagy színes csepegtető üvegek:				
A legkisebbtől	100 grammig			200
Fémfedővel ellátott üvegtégelyek.				
(Beszerzési ár.)				
A legkisebbtől	bezárólag	30 gramm beltartalomig	darabja	800
30 grammon felül	»	100 »	»	1100
100 »	»	200 »	»	1500
200 »	»	300 »	»	2000
300 »	»	500 »	»	3100
500 »	»	1000 »	»	4500
A fémfedővel ellátott téglék használati és tisztítási díjai:				
A legkisebbtől kezdve	bezárólag	200 grammig		140
200 grammon felül	»	300 »		170
300 »	»	500 »		300
500 »	»	1000 »		420
Jegyzetek.				
a) Minden üveg és tégely nagyságának meghatározására az ár számításánál a benne foglalt folyadék vagy kenőcs stb. általános súlya szolgál — a fajsúly tekintetbe vétele nélkül — zsinórmértékül.				
b) Száraz szereknek üvegekben vagy dobozokban való kiszolgáltatásánál nem a szerek mennyisége, hanem az ehhez szükséges edény vagy doboz ürfogata vétetik zsinórmértékül, az árszabásnál azonban a nagyság a vényre világosan feljegyzendő.				
c) Az üvegeknek és tégléknek ezen árszabásban megállapított árai sem magánosok részére, sem a közalapok vagy betegsegélyező pénztárak terhére rendelt vényeken nem számíthatók fel. — Csak a botóktól szedendő be a gyógyszer elkészítendő feltől az árszabásban szereplő beszerzési ár. — A betétről a félnek a gyógyszerár bélyegzőjével ellátott elismervény adandó azzal az értesítéssel, hogy a tiszta és ép állapotban — 14 napon belül — visszahozott edény és a betétről szóló elismervény ellenében a gyógyszerár a betét teljes összegét visszatéríti. Az edényzetnek ezen árszabásban megállapított árai csak akkor számíthatók fel a vényen, ha azt az orvos „sürgős” jelzéssel látta el, s a betegnek a betétre szükséges összeg nem áll rendelkezésére. Egyébként a használatért és tisztításért a fenti árjegyzékben e címen megállapított ár számítható fel. Ez az összeg a részletes árszabás utolsó tételeként számítandó a vény árához.				
d) Dobozok, portárcák és más papírtárgyakért az ezen árszabásban megállapított árak ezután is felszámíthatók.				

Az 1898. évi 99.000. számú belügyminiszteri körrendelettel kiadott szabályzatnak II. mellékletében előírt vényminták árai.

	fillér
Aether sulfuricus pro injectione subcutanea	1225
Aqua borica	4140
Aqua calcis pro infante	875
Aqua carbolica fortior	2775
Aqua carbolica mitior	1800
Aqua emetica	763
Aqua Goulardi	1050
Aqua kreosoti	2390
Aqua plumbica	1865
Bacillus cupri sulfurici	1225
Chloroformium camphoratum	2200
Collyrium atropini	2460
Collyrium adstringens luteum	605
Decoctum althaeae	1685
Decoctum chinae	2895
Decoctum ononidis	1380
Decoctum salep (Mucilago)	1625
Electuarium lenitivum pro infante	2005
Emplastrum adhaesivum	600
Emplastrum diachyli compositum	1125
Emplastrum jodatum	1548
Emulsio oleosa	2445
Extractum hydrastis canadensis	82330
Ferrum sesquichloratum solutum	685
Hydromel infantum	3205
Infusum digitalis	1118
Infusum ipecacuanhae	1535
Infusum secalis cornuti	2329
Infusum sennae	1755
Jodoformium	7625
Linimentum chloroformii	2390
Linimentum ad combustiones	9823
Linimentum ad perniones	6255
Mixtura cum acido phosphorico	778
Mixtura amara	2600
Mixtura bromata	1320
Mixtura salis ammoniaci	5080
Mucilago camphorae	3700
Oleum camphoratum pro injectione subcutanea	1360
Oleum jecoris aselli pro infante	3525
Oleum ricini pro infante	3475
Cylindri hydrargyri bichlorati corrosivi (0.50 continentes)	1375
Pilulae laxantes	1405
Pulvis calomelanos ad inspersionem	2300
Pulvis pro cataplasmate	1975
Pulvis chinini sulfurici	4815
Pulvis Doveri	825
Pulvis emeticus	1085
Pulvis ferratus	855
Pulvis morphini hydrochlorici	1315

	fillér
Pulvis opii	721
Pulvis zinci aluminati	4508
Solutio argenti nitrici ophtalmica	1064
Solutio chinini sulfurici pro infante	6205
Solutio cocaini	4330
Solutio ergotini pro injectione subcutanea	4367
Solutio eserini	1405
Solutio kalii chlorici pro infante	1974
Solutio kalii hypermanganici pro infante	934
Solutio kalii jodati	6770
Solutio morphini hydrochlorici pro injectione subcutanea	1710
Solutio (collutorium) natrii boracici pro infante	1177
Solutio pilocarpini	2705
Solutio hydrargyri bichlorati corrosivi ophtalmica	1366
Solutio sulfatis chinini	4925
Species althaeae	1416
Syrupus ferri jodati pro infante	2825
Thea amara	1130
Thea diuretica	1000
Thea sambuci	1005
Tinctura jodina	4995
Unguentum argenti nitrici	2119
Unguentum Ariti	2700
Unguentum boricum	1440
Unguentum frontale ophtalmicum	4705
Unguentum hydrargyri	1813
Unguentum ichthyoli ophtalmicum	1765
Unguentum ophtalmicum flavum	1339
Unguentum sabadillae	1365
Unguentum sulfuratum (ad scabiem)	1965
Unguentum zinci oxydati	2617

Ha az orvos a fenti vényminták szerint készült gyógyszerből ugyanazon a vényen egyszerre több adagot rendel, úgy a mintaszerűleg rendelt vény ne az adagok árának sokszorozása szerint, hanem a vényben foglalt szerek tételei szerint (magistraliter) árszabványoztassék.

A fenti vényminták áraihoz s általában a kézi eladásban vagy vények alapján kiszolgáltatott gyógyszereknek árszabás szerinti áraihoz forgalmi adó-pótdíj címén még 1¹/₂% számítható.

161.**A m. kir. belügyministernek 21,710/1922. B. M. számú rendelete.**

A volt vörösőrség központi főparancsnoksága gazdasági osztályának felszámolására kinevezett bizottság megszüntetése.

Hivatali elődömnek a volt vörösőrség központi főparancsnoksága gazdasági osztályának felszámolására 1919. évi november hó 15-én 86,419/1919. B. M. szám alatt kelt rendeletével kinevezett bizottságot megszüntettem.

A volt vörösőrség még hátralevő ügyei a belügyministerium részéről fognak elintéztést nyerni.

Budapest, 1922. évi március hó 7-én.

Gróf Klebelsberg Kunó s. k.,
m. kir. belügyminister.

162.**A m. kir. belügyministernek 34,787/1922. B. M. számú körrendelete.**

A trianoni békeszerződés 168., 175. és 176. cikkeiben felsorolt ingóságok bejelentéséről és zár alá vételéről szóló 11,165/1921. M. E. számú rendelet kiegészítése tárgyában kiadott 2,075/1922. M. E. számú kormányrendelet közhirrre tétele és végrehajtása.

(Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének,)

Utalással a 2,354/1922. számú körrendeletre¹⁾ felhívom ^{Alispán}_{Felgármester} urat, hogy a m. kir. ministeriumnak a 11,165/1921. M. E. számú kormányrendelet²⁾ kiegészítése tárgyában kiadott 2,075/1922. M. E. számú körrendeletét hatósága területén a legszélesebb körben tegye közhirrre.

Felhívom továbbá, hogy a 2,354/1922. B. M. sz. rendeletben megjelölteken kívül az e rendelet 1. §-ában felsorolt műkincsek, régiségek, továbbá az ékszerek, ezüsttárgyak, képek és szőnyegek, valamint tudományos és könyvészeti anyag, iratok, okmányok, bizonylatok, levelek stb., nemkülönben a 3. §-ban említett folyamhajok és egyéb folyamhajózási járművekre nézve elrendelt bejelentéssel fogantatását kíséri figyelemmel és minden rendelkezésre álló eszközzel hason oda, hogy a hivatkozott kormányrendeletek rendelkezéseinek pontos végrehajtása biztosíttassék.

Budapest, 1922. évi március hó 13-án.

A minister helyett:
Dr. Ladik s. k.,
államtitkár.

¹⁾ B. K. 1922. évf. 310. lapon.

²⁾ B. K. 1922. évf. 72. lapon.

163.**A m. kir. belügyministernek 37,097/1922. B. M. számú körrendelete.****A vármegyei alkalmazottak kiegészítő pótlékban való részesítése.****(Valamennyi vármegyei törvényhatóságnak.)**

A 2,140/1922. M. E. számú rendelet¹⁾ a vármegyei tisztviselőket (tisztí-, segéd- és kezelőszemélyzetet), valamint a vármegyei altiszteket és szolgálkat nyugdíjba be nem számítható kiegészítő pótlékban részesítette.

Ennek a rendeletnek végrehajtására a pénzügyminister úrral egyetértőleg a következőket rendelem:

I.

Az alispán, a főjegyző, az árvaszéki elnök, a t. főügyész és az aljegyzői, vagy szolgabírói állásokban együttvéve legalább 18 évet töltött aljegyző és szolgabíró, valamint a díjnokok részére a 2,140/1922. M. E. számú rendelet 2. §-a értelmében, úgyszintén az altisztek és szolgálak részére a 9. §. értelmében járó kiegészítő pótlékot 1922. évi március hó 1-től kezdődőleg hivatalból ki kell utalványozni. Az utalványozás nem teljesíthető, ha a tisztviselő ellen az 1922. évi március hó 1-én fegyelmi eljárás (megelőző vizsgálat) volt folyamatban és az eljárás megszüntető, vagy dorgálást megállapító jogerős határozattal még befejezve nincsen, illetőleg ha a díjnok a szolgálati viszonyaikról és illetményeik rendezéséről szóló szabályrendelet alapján az előléptetésből kizárattott, vagy ha altiszt vagy szolgál ellen kifogás merült fel.

E célból az alispán az illetékes pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevősséggel (számvevősségi kirendeltséggel) az A) minta szerinti, illetőleg a C) vagy D) minta szerinti kimutatásba (a kimutatások könyvmatos példányokban a törvényhatóságoknak megküldettek) foglaltatja, hogy a fentebb megnevezett alkalmazottaknak 1922. évi március hó 1-én fizetés (korpótlék), fizetés természetével bíró személyi pótlék, szolgálati pótlék, díjnokoknál napidíj: háborús-, havi drágasági segély, rendkívüli segély címén külön-külön és együttvéve milyen összegű évi illetményre (a díjnoki járandóságnak egy évre számított összegére), továbbá a jelenlegi fizetési osztályok után mily összegű évi lakáspénzre volt igényük, és hogy a 2,140/1922. M. E. sz. rendelet 2. §-ában megjelölt magasabb fizetési osztály utolsó fokozata után, illetőleg a 9. §. alapján a fentebb megjelölt címeiken külön-külön és együttvéve milyen összegű évi illetmény, illetőleg lakáspénz jár. A különbözetet a havi illetményeknél az 1922. évi március hó 1-től kezdődőleg előzetes havi részletekben, a lakáspénznél pedig a lakáspénz következő esedékességétől kezdődőleg előzetes negyedévi részletekben kiegészítő pótlékként folyóvá kell tenni és ennek arányában az ideiglenes pótlékot megfelelően be kell szüntetni.

¹⁾ B. K. 1922. évi. 492. lapon.

II.

A 2,140/1922. M. E. rendelet 2. §. 5--15. pontjai alatt, valamint a 8. §-ában felsorolt tisztviselők kiegészítő pótlékának mérve az országos összesített létszámban elfoglalt ranghely szerint igazodik és így ezeknek a tisztviselőknek a kiegészítő pótlék csakis a rangsornak itteni megállapítása után utalható ki. A rangsorozás mielőbbi végrehajtása céljából a vármegye alispánja minden egyes tisztviselőre nézve külön-külön az illető tisztviselő törzskönyvi lapjának és állománykönyvi kivonatának hiteles adatai alapján a B) alatti minta szerint kimutatást köteles készíttetni. Ezt a kimutatást az alispán a számvevőség és az illető tisztviselő aláírással látja el.

A kimutatásokat 15 nap alatt fel kell ide terjeszteni.

Megjegyzem, hogy az itteni nyilvántartás teljessége érdekében ilyen kimutatást az altisztek és szolgák kivételével — az I. alatt felsoroltakról is ki kell állítani.

A vármegyei tisztviselőknek a felterjesztett kimutatások alapján összeállított országos összesített létszámok keretében történő rangsorozását a Belügyi Közlönyben közzé fogom tenni és ugyanott meg fogom jelölni azt is, hogy a tisztviselők névszerint milyen fizetési osztálynak megfelelő kiegészítő pótlékban részesülnek.

A rangsorozásnak a Belügyi Közlönyben való közzététele után az alispán — a felelősségre való tekintet nélkül — az I. pont második bekezdésében foglaltaknak megfelelő módon megállapítandó kiegészítő pótlékot az 1922. évi március hó 1-től visszamenőleg haladéktalanul kiutalványozza.

III.

A 2,140/1922. M. E. számú rendelet 2. §-ában felsorolt tisztviselők, illetőleg díjnokok részére az ugyanott megjelölt fizetési osztálynak megfelelő kiegészítő pótlék a fizetési osztály utolsó fokozata szerint állapítandó meg és az idézett rendelet 5. §-ában jelzett 3—3 éves várakozás idő az 1922. évi március hó 1-vel veszi kezdetét. Az altisztek és szolgák kiegészítő pótlékát azonban a 2,140/1922. M. E. sz. rendelet életbe lépte előtt már eltöltött nyugdíjba beszámítható szolgálati idő figyelembe vételével kell megállapítani.

IV.

A Belügyi Közlönyben közzétett rangsorozás ellen a 2,140/1922. M. E. rendelet 4. §-ában megállapított határidőn belül beadott felelősséget a határidő letelte után hozám haladéktalanul fel kell terjeszteni.

Hangsúlyozni kívánom, hogy a sérelmesnek talált rangsor helyesbitése csak az idézett szakaszban említett egyszeri alkalommal kérhető és hogy a kérelem felett hozott döntésem után jogorvoslatnak többé nincsen helye.

V.

A 2,140/1922. M. E. rendelet 5. §-a szerint azokban az állásokban, amelyek több fizetési osztálynak megfelelő kiegészítő pótlékban részesülnek, a magasabb kiegészítő pótlék összegét — üresedés esetében — hivatalból (automatikusan) fel kell emelni.

Az üresedés beálltának megállapítása és a jogosult tisztviselő kijelölhetése végett, valamint hogy a magasabb kiegészítő pótlék folyósításánál a késedelem lehetőleg elkerültesse, a vármegyei alispának minden üresedésről, a tisztviselői minőségben beállott és az illetményekre befolyással bíró minden változásról, (választás, kinevezés, előléptetés, szolgálati pótlékban részesítés stb.), a tisztviselők ellen elrendelt fegyelmi eljárásról (megelőző vizsgálatról), valamint a fegyelmi eljárásnak jogerős befejezéséről, — utóbbi esetben a vonatkozó határozat felterjesztése mellett — haladéktalanul jelentést kell tennie.

VI.

A 2.140/1922. M. E. sz. rendelet 10. §-a értelmében kiegészítő pótlékra igényjogosult menekült vármegyei alkalmazottak közül azok részére, akik az I. pont alatti felsorolt kategóriákba tartoznak, a kiegészítő pótlékot hivatalból azonnal utalványozza az az alispán (törvényszerinti helyettese), aki a menekült vármegyei alkalmazott egyéb illetményeit folyósítja.

Ha kétség merült fel arra nézve, hogy a menekült alkalmazottat a kiegészítő pótlék egyáltalában megilleti-e és ha igen, milyen mérvben, az utalványozás előtt döntésemet kell kikérni,

A 2.140/1922. M. E. sz. 2. §. 5–15. pontjaiban, valamint a 8. §-ban megjelölt kategóriákba tartozó és a 2.140/1922. M. E. rendelet 10. §-a értelmében kiegészítő pótlékra igényjogosult vármegyei menekült tisztviselők részére a kiegészítő pótlékot csak akkor lehet kiutalványozni, ha azt a fizetési osztályt, amelyre az illető tisztviselő illetményeit ki kell egészíteni, már megállapítottam.

E célból a menekült tisztviselők mindegyikére nézve a B) alatti minta szerinti kimutatásokat szintén ki kell tölteni és az utalványozásra illetékes alispán a számvevőség és az illető tisztviselő aláírásával ellátva hozzám fel kell terjeszteni.

A kimutatásba az adatokat a menekült tisztviselő által bemutatandó hiteles okmányok alapján kell bejegyezni. Amennyiben a tisztviselő ilyen okmányt felmutatni nem tud, az adatokat bemondás után kell felvenni és ezt a körülményt a kimutatás megfelelő rovatában fel kell tüntetni.

Az adatok helyességeért az illető tisztviselő felelős.

Egyébként a menekült vármegyei alkalmazottak kiegészítő pótlékának kiutalványozásánál e rendelet rendelkezéseit megfelelően kell alkalmazni.

VII.

A kiegészítő pótlék után a vármegyei tiszt nyugdíjalap javára járulékokat levonni nem lehet és az minden állami, törvényhatósági és községi adó alól is mentes.

VIII.

A 2.140/1922. M. E. rendelet 7. §-a értelmében a kiegészítő pótlékot a nyugdíjba beszámítható illetmények emelkedése (magasabb fokozat szerinti fizetés, korpótlék, magasabb szolgálati pótlék, 1912 : LVII. t.-c. alapján előlépés, vagy szolgálati pótlékban részesülés) esetében az emelkedés erejéig be kell szüntetni.

Az idézett rendelet ugyanis -- természetsszerűleg -- nem érinti azokat a jogszabályokat, amelyek a vármegyei alkalmazottak nyugdíjba beszámítható illetményeire ezidő-szerint érvényben vannak. Így tehát az alkalmazottnak nyugdíjba beszámítható illetményei a fokozatokban való előlépés, az 1912 : LVII. t.-c. alapján magasabb fizetési osztályba való előlépés és szolgálati pótlékban való részesítés esetében a jövőben is emelkedni fog-nak. Magától értetődik azonban, hogy ezáltal az eddigi illetmények a 2,140/1922. M. E. rendelet 2. §-a szerinti magasabb fizetési osztály illetményei közötti különbség csök-kenvén, a kiegészítő pótlékot is megfelelően le kell szállítani.

Ép így le kell szállítani a díjnokok kiegészítő pótlékának az összegét abban az eset-ben, ha a megfelelő várakozási idő leteltével a díjnokok részére magasabb összegű napidíj utalványoztaik.

Bár e rendelet rendelkezéseiből nyilvánvaló, mégis külön megemlítem, hogy a ki-egészítő pótlék mérvének megállapításánál a vármegyei főlevéltáros és alleveváltáros által az 1912 : LVII. t.-c. 10. §-a alapján húzott képesítési pótlék és a 43,640/1920. B. M. sz. rendelettel¹⁾ megállapított külön képesítési pótlék figyelmen kívül hagyandó.

Nem érinti a kiegészítő pótlék mérvét az egyes vármegyei alkalmazottak által húzott, az I. pontban fel nem sorolt nyugdíjba be nem számítható pótlék (1912 : LVII. t.-c. 8. és 40. §-ai) sem.

IX.

Azoknak a vármegyei alkalmazottaknak, akik az 1922. évi március hó 1-én még tényleges vármegyei szolgálatban voltak, de a 2,140/1922. M. E. sz. rendelet végrehajtása előtt állásuktól felmentettek, vagy nyugdíjaztattak, tényleges szolgálatuk idejére a ki-egészítő pótlék jár. Ezt a kiegészítő pótlékot az 1922. évi március hó 1-én még tényleges szolgálatban állott, de időközben elhalt vármegyei alkalmazottak ellátásra igényvel bíró özvegyének, vagy szülőtlén árvájának is ki kell fizetni.

A helyettesített tisztviselő kiegészítő pótlékban csak valóságos állása után részesül.

X.

A jelen rendelet I. pontjában említett díjnokok kiegészítő pótlékának megállapítása előtt a 29,977/1922. B. M. szám alatt kelt körrendelettel²⁾ engedélyezett napidíjpótlékokat kell megállapítani és kiutalványozni.

XI.

Az 1922. évre esedékes kiegészítő pótlékok fedezésére szükséges állami javadal-mazást az A), C) és D) minták szerint összeállított szükségleti kimutatás felterjesztése után fogom a vármegye székhelyén levő (vármegyére illetékes) m. kir. állampénztárnál folyóvá tenni.

Az említett szükségleti kimutatásokat a kiegészítő pótlékoknak folyósítása után hala-déktalanul fel kell hozzám két példányban terjeszteni.

¹⁾ B. K. 1920. évf. 1357. lapon.

²⁾ B. K. 1922. évf. 665. lapon.

Az 1923. évre készítendő háztartási költségvetés szükségleti részének I. és II. rovatai alatt a vármegyei alkalmazottak illetményeinél külön hasámban, a kiegészítő pótlékot is be kell állítani.

A 2,140/1922. M. E. rendelet a vármegyei alkalmazottaknak addig is, amíg a törvényhozás a létszámviszonyaikat véglegesen szabályozza, az ezzel járó anyagi előnyöket kívánja biztosítani.

Meg vagyok győződve arról, hogy a vármegye alispánja a rangsorozáshoz szükséges adatok gyors és pontos felterjesztése által lehetővé teszi azt, hogy a vármegyei alkalmazottaknak e rendelethez fűződő anyagi érdekei mielőbb kielégítést nyerhessenek.

Budapest, 1922. évi március hó 6-án.

A miniszter helyett:
Dr. Ladik s. k.,
államtitkár.

164.

A m. kir. belügyministernek 38,061/1922. B. M. számú körrendelete.

A gyülekezési jog szabályozásáról szóló 6,000/1922. B. M. sz. rendelet módosítása.

(Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének, valamennyi m. kir. rendőrkerületi főkapitánynak, a budapesti m. kir. államrendőrség főkapitányának, valamennyi csendőrkerületi parancsnokságnak.)

A gyülekezési jogról szóló 6,000/1922. B. M. számú rendelet¹⁾ módosítása, illetőleg kiegészítésekép a következőket rendelem:

A kisebb fontosságú és előreláthatólag nyugodt lefolyású politikai gyűléseken a m. kir. államrendőrség hatósága területén kívül eső elsőfokú rendőrhatalóság (főszolgabíró) a körjegyzőt vagy a csendőrsparancsnokot is megbizhatja a gyűlés lefolyásának ellenőrzésével.

A gyűlés megtartásáról, illetőleg annak lefolyásáról az előírt jelentést azonban akkor is fel kell terjeszteni, ha a gyűlésen szabálytalanság nem történt.

Budapest, 1922. évi március hó 27-én.

A miniszter helyett:
Nádossy s. k.,
országos főkapitány.

¹⁾ B. K. 1922. évf. 269. lapon.

165.**A m. kir. belügyministernek 34,117/1922. B. M. számú körrendelete.**

A városi közigazgatási tisztviselők és egyéb közigazgatási alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek, szülőtlen árvák) rendkívüli segélyének folytatólagos engedélyezése és felemelése.

(Valamennyi városi törvényhatóságnak (Budapest kivételével), valamint azoknak a vármegyei törvényhatóságoknak, amelyeknek területén rendezett tanácsú város van.)

A városi közigazgatási alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek, szülőtlen árvák) rendkívüli segélye tárgyában kiadott 93,610/1921. B. M. számú körrendelet¹⁾ hatályát az 1922. évi február hó 25-én kelt 1,900. M. E. rendeletben²⁾ nyert felhatalmazás alapján az 1922. év április, május és június hónapjaira kiterjesztem és az idézett körrendelettel engedélyezett rendkívüli segélyeket 1922. évi február hó 1-étől kezdve a jelenlegi összegeknek 100%-ával felemelem.

Ebből kifolyólag a pénzügyminister úrral egyetértőleg a következőket rendelem:

1. Mindazok a városi közigazgatási tisztviselők és egyéb közigazgatási alkalmazottak, továbbá mindazok a városi közigazgatási szolgálatban állott és nyugdíjat (kegydíjat stb.) élvező tisztviselők és egyéb közigazgatási alkalmazottak, valamint a városi közigazgatási szolgálatban állott és elhalt tisztviselőknek és egyéb közigazgatási alkalmazottaknak mindazok a nyugdíjat (kegydíjat stb.) élvező özvegyei és szülőtlen árvái, akik a közigazgatási szolgálatban álló tisztviselőknek és egyéb közigazgatási alkalmazottaknak (nyugdíjasoknak, özvegyeknek és szülőtlen árváknak) rendkívüli segélyben való részesítése tárgyában 1921. évi 31,365. B. M.³⁾ szám alatt kiadott körrendelet szerint rendkívüli segélyre igényjogosultsággal bírnak, az 1922. évnek április, május és június hónapjaiban is részesíttetnek az idézett, valamint az 1921. évi 93,610. B. M. számú körrendeletben megállapított feltételek és módok mellett rendkívüli segélyben. A rendkívüli segélynek az összegét az 1922. évnek február hónapjától kezdődőleg az utóbb idézett körrendelettel meghatározott összegeknek a kétszeresével állapítom meg.

2. Az 1921. évi 31,365., 67,725.⁴⁾ és 93,610. B. M. számú körrendeletekkel, valamint a jelen körrendelettel engedélyezett rendkívüli segélyben egyáltalán nem részesíthetők azok a városi közigazgatási tisztviselők és egyéb közigazgatási alkalmazottak, akik 1921. évi április hó 1-én nem állottak a város szolgálatában oly minőségben, mely minőségben háborús és drágasági segélyre igényjogosultsággal bírtak.

¹⁾ B. K. 1921. évf. 2316. lapon.

²⁾ B. K. 1922. évf. 486. lapon.

³⁾ B. K. 1921. évf. 1187. lapon.

⁴⁾ B. K. 1921. évf. 1759. lapon.

Az 1921. évi 93.610. B. M. számú körrendeletnek 5. pontjában foglalt rendelkezéseket a következőkkel egészítem ki:

Az olyan városi közigazgatási tisztviselők és egyéb közigazgatási alkalmazottak, akik hivatali állásukból, illetőleg alkalmaztatásukból kifolyólag 25 katasztrális holdnál, illetőleg amennyiben szőlővel beültetett területről van szó, 10 katasztrális holdnál nagyobb ingatlanuk a haszonélvezetében állanak, a minisztertanácsnak 1922. évi január hó 7-én hozott határozata szerint 1922. évi január hó 1-étől számított hatállyal, sem az 1920. évi 55.600. B. M. számú rendelet¹⁾ alapján járó havi drágasági segélyben, sem pedig az 1921. évi 31.365., 67.725. és 93.610. B. M. számú körrendeletek, illetőleg a jelen körrendelet alapján járó rendkívüli segélyben ugyancsak egyáltalán nem részesülhetnek.

Az olyan közigazgatási tisztviselőknél és egyéb közigazgatási alkalmazottaknál, akik az 1921. évi 8.400. M. E. számú rendelet I. 7. *a—i)* pontjában fel nem sorolt, de évi 5.000 koronánál nagyobb értékű természetbeni járandóságnak (járandóságoknak) az élvezetében állanak, a természetbeni járandóságot (járandóságokat) a rendkívüli segély összegének a megállapításánál számításba kell venni. Ilyen esetekben a természetbeni járandóságnak (járandóságoknak) az értékét a járandóság (járandóságok) igényelhetésének időpontja szerinti piaci átlagárak alapulvétele mellett mint készpénzváltásgot kell a rendkívüli segély összegének a megállapításánál figyelembe venni.

Ha valamely városi közigazgatási tisztviselő vagy egyéb közigazgatási alkalmazott az 1921. évi 8.400. M. E. számú rendelet²⁾ I. 7. *a—i)* pontjaiban felsorolt természetbeni járandóságon (járandóságokon) vagy készpénzváltáson felül még másféle természetbeni járandóságot (járandóságokat) is kap, az idézett pontokban felsorolt természetbeni járandóságnak (járandóságoknak) az értékét az 1921. évi 8.400. M. E. számú rendelet I. 7. *i)* pontját követő hatodik és hetedik bekezdésekben, az idézett pontokban fel nem sorolt természetbeni járandóságnak (járandóságoknak) az értékét pedig a jelen pont negyedik bekezdésében meghatározott módon készpénzváltásra kell átszámítani és az egész összeget mint készpénzváltásgot kell a rendkívüli segély összegének a megállapításánál figyelembe venni.

A havi drágasági segély és a rendkívüli segély együttes összegének az 1921. évi 8.400. M. E. számú rendelet I. 7. pontjában, illetőleg a jelen pontban foglaltak értelmében való csökkentésénél 1922. évi február hó 1-től számított hatállyal önként érthetőleg a rendkívüli segélynek felemelt összegét kell számításba venni és azoknál a városi közigazgatási tisztviselőknél és egyéb közigazgatási alkalmazottaknál, akiknél a csökkentés eddig csak azért nem érvényesülhetett kellő mértékben, mert a 8.400/1921. M. E. rendeletnek I. 7. *i)* pontját követő első bekezdés szerint a havi drágasági segélynek és a rendkívüli segélynek együttes összegét legfeljebb olyan összeggel lehetett csökkenteni, hogy az érdekelt közigazgatási tisztviselők vagy egyéb közigazgatási alkalmazottak együttvéve a havi drágasági segélynek a felét és a rendkívüli segély alapösszegének a felét kitevő összeget minden esetre megkapja, a csökkentést a rendkívüli segély felemelt összegének a figyelembevételével tovább kell fejleszteni, úgy azonban, hogy az érdekelt közigazgatási tiszt-

¹⁾ B. K. 1920. évf. 1381. lapon.

²⁾ B. K. 1921. évf. 1974. lapon.

viselők és egyéb közigazgatási alkalmazottak továbbra is megkapják a havi drágasági segélyüknek a felét és a rendkívüli segély alapösszegének a felét (a jelen rendelettel felemelt összegének egynolcadát).

3. A városok által igényelt rendkívüli segélyekről a jelen rendelet alapján szerkesztett kimutatásokban a jelen körrendelet 2. pontjában foglaltak megfelelően feltüntetendők.

4. Amennyiben a város az 1922. évi január, február és március hónapokra járó rendkívüli segélyekről összeállított kimutatást megállapítás és utalványozás végett már felterjesztette, arra való tekintettel, hogy a rendkívüli segélyek 1922. évi február hó 1-től kezdődőleg emeltettek fel, az 1922. évi február és március hónapokra a jelen körrendelet alapján még utalványozandó összegekről a város egy kimutatást összeállítani és a már tett jelentés számára való hivatkozással megállapítás végett hozzám sürgősen felterjeszteni köteles.

5. Az 1922. évi április, május és június hónapokra a jelen körrendelet alapján járó rendkívüli segélyekről szerkesztett kimutatásokat 1922. évi április hó folyamán kell az ellátmány utalványozása végett felterjeszteni.

6. Az 1921. évi 93,610. B. M. számú körrendeletnek határozmányai a jelen rendelettel nem szabályozott kérdésekben továbbra is érvényben maradnak.

Budapest, 1922. évi március hó 16-án.

A miniszter helyett:

Tersztyánszky s. k.,
helyettes államtitkár.

166.

A m. kir. belügyministernek 8,788/1921. B. M. eln. számú körrendelete.

Az állami nyugdíjasok, nyughéreszek, özvegyek és árvák ellátási díjainak a m. kir. postatakarékpénztár forgalomban való kifizetése, valamint az életbenlétnek és az ellátási díjak egyéb feltételeinek igazolása körüli eljárásnak szabályozása.

(Valamennyi városi törvényhatóság első tisztviselőjének.)

Az állami nyugdíjasok, nyughéreszek, özvegyek és árvák ellátási díjainak a m. kir. postatakarékpénztár forgalmában való kifizetése, valamint az életbenlétnek és az ellátási díjak egyéb feltételeinek igazolása körüli eljárásnak szabályozása tárgyában kiadott 1921. évi 9,870. M. E. számú rendelet,¹⁾ valamint az ennek végrehajtására vonatkozó 1921. évi 148,536. számú pénzügyministeri rendeletben²⁾ foglaltak szerint, a m. kir. postatakarékpénztár forgalmában, valamint az állampénztáraknál közvetlenül fizetendő ellátási díjaknál, az özvegyi nyugdíj, özvegyi segély, kegydíj, nevelési járulék, kegynevelési

¹⁾ B. K. 1921. évf. 2249. lapon.

²⁾ B. K. 1921. évf. 2286. lapon.

járulék, életjáradék és családi pótlék élvezetéhez kötött különleges feltételeknek (özvegyi állapot, vagyontalanság, munka- és keresetképtelenség, szabályszerű életkor be nem töltése, ellátatlanság, közös háztartásban élés stb.) a fennforgását évenként két ízben és pedig minden év április és október hónapjának 1-je után kiállítandó és április és október hó 16-áig a pénztári számfeljtést teljesítő hivatalnál (számvévség, állampénztár stb.) bemutatandó helyhatósági bizonyítvánnyal igazolni kell.

Ezt a helyhatósági bizonyítványt az illetékes helyhatóság köteles szóbeli úton előterjesztett kérelemre díj- és illetékmentesen azonnal kiállítani.

Erről Polgármester urat tudomás, mihez tartás és megfelelő további eljárás végett értesitem.

Budapest, 1921. évi december hó 10-én.

A minister rendeletéből:

Dr. Tatits s. k.,
ministeri tanácsos.

KÖZLEMÉNYEK.

Községalakulás.

A belügyminister 35,521/1921. B. M. sz. alatt *Somogy* vármegye területén fekvő *Zala* községhez tartozó *Szöllőspuszt*a és *Sérsekhegy* pusztáknak önálló községgé alakulását megengedte. Az új község neve ideiglenesen „*Szöllősrsek*” névben állapított meg.

A község működését február hó 18-án megkezdhetette.

KÜLÖNFÉLÉK.

— A gépkocsik és motorkerékpárok kötelező bejelentési határidejének újbóli meghosszabbítása. A m. kir. ministeriumnak az ország területén levő gépkocsik és motorkerékpárok kötelező bejelentése, valamint azoknak új forgalmi engedéllyel és rendszámmal való ellátása tárgyában kiadott 5,397/1920. M. E. számú rendeletében¹⁾ 1920. évi november hó 1-ével megállapított és 1922. évi március hó 31-éig meghosszabbított határidő 1922. évi július hó 31-éig újból meghosszabbított.

A községi közigazgatási tanfolyamon 1920/21. tanévben kitüntetéssel vizsgázott egyének névsora. *Debreczen*: Lehotai Skultéty László, Nagy József, Strommer Lajos, Pribelszky György, Gebey Sándor, Faragó András, Thék József, Mohácsi Pál, Wallner János, N. Szabó Pál, Szöllősi Kelemen, Szilágyi Imre, Papp Lajos, Radnay István és Bartók Géza. *Győr*: Baranyai Lajos, Dónisz János, Fentős Ferencz, Fülöp József János, Kárpáthy Kálmán, Kuti József, Láng Sándor, Mérey Alajos, Terkovics József, Tóth Ferenc, Balogh Dezső, Felker László, Fix János, Giczy János, Győke József, Hajdu Dezső, Hegyi István, Kiss Péter Pál, Láng Ernő, Palkovics Béla, Rákóczy Gyula. *Miskolc*: Bory

¹⁾ B. K. 1920. évf. 981. és 1184. lapon.

Sándor, Csók Árpád, Dauner Bernát, Dula Gusztáv, Exner Elemér, Fekéts Gyula, Holes András, Keresztesy Sándor, Magdó Márton, Magyar János, Meskó Sándor, Szabados Károly, Urbán László. *Szombathely*: Beéri Balogh Ferenc, Bartók György, Béli György, dr. Csehi János, Dankó József, Döme István, Duray Aladár, Erdős István, Fánz József, Gáspár P. József, Gyutay István, Hajdany Vince, Horváth Ferenc, Horváth Mihály, Hubay Kálmán, Jakubcsó József, Kerecsényi József, Kovács János, Lamár Sándor, Lénárt István, Marincsák János, Molnár Béla, Nagy István, Nagy Károly, Oleár Mihály, Parcsami Béla, Pintér Sándor, Précsényi László, Pucher Jenő, Remenyik István, Schneider István, Simonffy János, Szabó András, Szirmai Imre, Tóth István, Tribusz Aladár, Unger Lajos, Visnyei Simon, Wlasits Gyula, Zambach József. (23,695/1922. B. M. szám.)

— **Állítólag elveszett községi közigazgatási bizonyítvány ideiglenes pótlása.** A m. kir. belügyminister Rajláthy Gyula 1887. évi december hó 31-ik napján Dunaszentbenedeken (Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye) született okleveles jegyző kérelmére — állítólag elveszett — községi közigazgatási bizonyítványának ideiglenes pótlása végett egyidejűleg kelt kiadványban igazolta, hogy nevezett az időközben megszűnt kolozsvári községi közigazgatási tanfolyam vizsgabizottsága előtt az 1900:XX. t.-c. 1-ső §-ban megállapított községi közigazgatási vizsgát 1921. évi július hó 9-ik napján letette és képesítettett. (46,395/1922. B. M. sz.)

— **Anyakönyvi kerület szervezése.** Az újonnan alakított sárszentágotai anyakönyvi kerület működését folyó évi március hó 15-én kezdte meg. (42,374/1922. B. M. sz.)

SZEMÉLYI HIREK.

Címadományozás.

A *Kormányzó Úr Ó Főméltósága* 1922. évi március hó 4-én kelt magas elhatározásával a m. kir. belügyminister előterjesztésére *dr. Dajkovits István* ministeri fogalmazónak, az állami szolgálat kötelékéből történt megválása alkalmából, buzgó szolgálatai elismeréséül a ministeri segédtitkári címet adományozni méltóztatott.

Szerkeszti: HARMATZY-SIMON LORÁNT, belügyministeriumi ministeri osztálytanácsos.

Pesti könyvnyomda részvénytársaság (Dr. Falk Zsigmond) V. ker., Hold-utca 7. szám.

Rendkívüli szám.

XXVII. ÉVFOLYAM.

BUDAPEST, 1922. ÁPRILIS 3.

15. SZÁM.

BELÜGYI KÖZLÖNY

KIADJA A MAGYAR KIRÁLYI BELÜGYMINISTERIUM.

MEGJELENIK RENDSZERINT MINDEN VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Egész évre hatóságok és hatósági közegek részére 110, magánosok részére 160 korona.

CHEQUE-SZÁMLA SZÁMA: 15,700.

Ő császári és apostoli királyi Felsége

IV. KÁROLY

1922. évi április hó 1-én Funchalban,
az Urban csendesen elszenderült.

BELÜGYI KÖZLÖNY

KIADJA A MAGYAR KIRÁLYI BELÜGYMINISTERIUM.

MEGJELENIK RENDSZERINT MINDEN VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Egész évre hatóságok és hatósági közegek részére 110, magánosok részére 160 korona.

CHEQUE-SZÁMLA SZÁMA: 15,700.

TARTALOM.

RENDELETEK.

	Lap
3,060/1922. M. E. sz. A 8,352/1920. M. E. számú rendelettel szabályozott beköltözés ideiglenes megtiltásáról szóló 6,135/1921. és 8,358/1921. M. E. számú kormányrendeletek hatályának meghosszabbítása	748
3,100/1922. M. E. sz. A nemzetgyűlési képviselőválasztókerületi beosztás módosítása	749
113/1922. O. M. B. sz. A m. kir. Országos Mozdóképvizsgáló Bizottság által nyilvános előadásra alkalmasnak talált és előadásra megtiltott képszalagok jegyzéke	761
3,372/1922. H. M. cin. sz. A hadiszolgáltatásról szóló 1912 : LXVIII. t.-c. hatályának megszűnése .	765
54,000/1922. B. M. sz. IV. Károly király Ő Felsége halála alkalmából mulatságok és népgyűlések tilalmának elrendelése	766

KÖZLEMÉNYEK.

Jegyzői és anyakönyvi hivatal működésének megkezdése	766
--	-----

KÜLÖNFÉLÉK.

Az ideiglenes forgalmi engedélyekre és a próbarendszámokra vonatkozó rendelkezések hatályba lép- téré megállapított határnap elhalasztása	766
Nyílt rendeletek hatályon kívül helyezése	766
Postai szállítási jog megvonása	766
Adománygyűjtési engedély	766

SZEMÉLYI HIREK.

Az egri községi közigazgatási tanfolyam vizsgálóbizottsági tagjainak kinevezése	767
---	-----

RENDELETEK

167.

4 m. kir. kormánynak 3,060/1922. M. E. számú rendelete.

A 8,352/1920. M. E. rendelettel szabályozott beköltözés ideiglenes megtiltásáról szóló 6,135/1921. és 8,358/1921. M. E. számú kormányrendeletek hatályának meghosszabbítása.

1. §. A 8,352/1920. M. E. számú rendelettel ¹⁾ szabályozott beköltözés ideiglenes megtiltása tárgyában kiadott 6,135/1921. M. E.²⁾ és 8,358/1921. M. E.³⁾ számú kormányrendeletek hatálya a 11,206/1921. M. E. számú rendeletben ⁴⁾ körülírt határidőn túl 1922. évi július hó 27. napjáig bezárólag meghosszabbittatik. A meghosszabbított határidőben a határszéli Beköltözőket Ellenőrző Kirendeltségek beköltözési engedélyeket ki nem adhatnak és a határállomások vasuti állomásai beköltözők vasuti kocsijait továbbítás végett át nem vehetik.

2. §. Ezt a rendeletet a m. kir. népjóléti és munkaügyi minister a m. kir. belügy-ministerrel és a m. kir. kereskedelemügyi ministerrel egyetértően hajtja végre.

Budapest, 1922. évi március hó 31-én.

¹⁾ B. K. 1920. évf. 1852. lapon.

²⁾ B. K. 1921. évf. 1599. lapon.

³⁾ B. K. 1921. évf. 2020. lapon.

⁴⁾ B. K. 1922. évf. 74. lapon.

Gróf Bethlen István s. k.,

m. kir. ministerelnök.

168.

A m. kir. kormánynak 3,100/1922. M. E. számú rendelete.

A nemzetgyűlési képviselőválasztókerületi beosztás módosítása.

A m. kir. ministerium 2,200/1922. M. E. sz. rendeletének ¹⁾ 10. §-a megállapítja, hogy a nemzetgyűlési képviselőválasztókerületek beosztásának a lajstromos választási rendszer részleges behozatala, a csonka választókerületek kiegészítése és a túlnagy választókerületek arányosítása miatt szükségessé váló módosítását külön rendelet fogja végrehajtani. Ennek alapján a m. kir. ministerium a következőket rendeli:

1. §.

Budapest székesfőváros 22 választókerületéből 3 választókerület alakíttatik a következő beosztással:

I. választókerület. A dunajobbparti rész és a Margitsziget; az eddigi 1—5. választókerületek. Választ 6 képviselőt és 3 pótképviselőt.

II. választókerület. A dunabalparti rész északi fele. Határvonal: Deák Ferenc-utca, Deák-tér, Károly-körút, Rákóczi-út, Rottenbiller-utca az Óvoda-utcáig, Óvoda-utca az Aréna-útig, Aréna-út az István-útig, István-út a Hermina-útig, Hermina-út az Erzsébet királyné-útig, Erzsébet királyné-út a város határáig; az eddigi 7—15. választókerületek. Választ 9 képviselőt és 3 pótképviselőt.

III. választókerület. A dunabalparti rész déli fele, a fenti határvonalon kívül; az eddigi 6. és 16—22. választókerületek. Választ 10 képviselőt és 4 pótképviselőt.

2. §.

Az újpesti, rákospalotai, czinkotai és a kispesti választókerületekből, továbbá a ráczkevei választókerületnek Csepel községéből, valamint a biai választókerületnek Albertfalva és Budafoke községeiből, végül a soroksári választókerületnek Pestszentlőrincz községéből a *budapestkörnyéki választókerület* alakíttatik, amely 5 képviselőt és 3 pótképviselőt választ. Választási székhely Újpest.

A budapestkörnyéki választókerület alakítása következtében megszűnik az újpesti, rákospalotai, czinkotai és kispesti választókerület, módosul a biai, ráczkevei és soroksári választókerület. Ez utóbbi két választókerület és a budapestkörnyéki választókerület a következő községekből fog állni (a biai választókerületet l. az 5. §. alatt):

¹⁾ B. K. 1922. évf. 567. lapon.

Budapestkörnyéki választókerület.Székhelye: *Újpest.*

Alag	Nagytarcsa
Albertfalva	Pestszentlőrincz
Budafok	Pestújhely
Csepel	Rákoscsaba
Csömör	Rákoshegy
Czinkota	Rákoskeresztúr
Dunakeszi	Rákosliget
Erzsébetfalva	Rákospalota
Kerepes	Rákosszentmihály
Kispest r. t. v.	Újpest r. t. v.
Kistarcsa	

Ráczkevei választókerület.Székhelye: *Ráczkeve.*

Áporka	Szigetbecse
Kiskunlaczháza	Szigetcsép
Lórév	Szigetszentmárton
Majosháza	Szigetszentmiklós
Makád	Szigetújfalu
Pereg	Tököl
Ráczkeve	

Soroksári választókerület.Székhelye: *Soroksár.*

Dunaharaszti	Taksony
Soroksár	Vecsés

3. §.

A) A csonka választókerületek közül kiegészítettnek a következők:

1. Szepsi választókerület,	Abauj-Torna vm.	6. Somorjai vál. ker.	Pozsony vm.
2. Dárdai „	Baranya vm.	7. Kismartoni „	Sopron vm.
3. Beregszászi „	Bereg vm.	8. Nagykárolyi „	Szatmár vm.
4. Szalárdi „	Bihar vm.	9. Nagykaposi „	Ung vm.
5. Feledi „	Gömör és Kis-Hont vm.		

B) Megszűnnek a következők:

a) Nagymartoni választókerület, Sopron vm. Beolvad a kiegészülő kismartoni választókerületbe, mely *sopronkörnyéki választókerület* nevet kap.

b) Németújvári választókerület, Vas vm. Beolvad az öriszentpénteri választókerületbe.

A kiegészített és a kiegészítések folytán módosuló szomszédos választókerületek közsegeinek beosztása a választási székhelyek megnevezésével a következő lesz:

Abauj-Torna vármegye.**Szepsi választókerület.**Ideiglenes székhelye: *Felsőgagy.*

Alsógagy	Kány
Büttös	Keresztéte
Csenyéte	Krasznokvajda
Fáj	Litka
Felsőgagy	Pamlény
Fulókércs	Perecse
Gagyapáti	Pusztaradvány
Gagybátor	Szászfa
Gagyvendégi	Szemere

Szikszói választókerület.Székhelye: *Szikszó.*

Abaujdevecser	Bakta
Abaújlak	Beret
Abaújsáp	Csobád
Abaújszolnok	Detek
Alsófügöd	Encs
Alsókázmárk	Fancsal
Alsóméra	Felsőfügöd
Alsószend	Felsőkázmárk
Alsóvadász	Felsőméra
Aszaló	Felsőszend

Felsővadász	Monaj
Forró	Nyésta
Gadna	Onga
Halmaj	Rásony
Hernádszentandrás	Selyeb
Homrogd	Szala
Ináncs	Szárazberencs
Kiskinizs	Szárazkék
Kupa	Szikszó
Léh	Tomor

Baranya vármegye.

Dárdai választókerület.

Ideiglenes székhelye: *Magyarbóly*.

Bezedek	Lippó
Illocska	Magyarbóly
Ivándárda	Németmárok
Kislippó	Sárok
Lapáncsa	

Villányi választókerület.

Székhelye: *Villány*.

Babarcz	Nagybudmér
Belvárd	Nagynyárád
Beremend	Németbóly
Borjád	Németpalkonya
Herczegszentmárton	Nyomja
Hidor	Olasz
Ivánbattyán	Pócsa
Kásád	Ráczttöts
Kisbudmér	Szajk
Kisgyula	Szederkény
Kisjakabfalva	Versend
Kistótfalu	Villány
Liptód	Villánykövesd
Majs	Virágos
Monyoród	Vokány

Bereg vármegye.

Beregszászi választókerület.

Ideiglenes székhelye: *Tarpa*.

Beregdaróc	Fejércse
Beregsurány	Gulács
Csaroda	Hete

Márok	Tákos
Márokpapi	Tivadar
Tarpa	

Mezőkászonyi választókerület.

Ideiglenes székhelye: *Vásárosnamény*.

Barabás	Tiszaadony
Gelénes	Tizsakerecseny
Gergelyi	Tizsaszalka
Jánd	Tizsavid
Kislónya	Ugornya
Mátyus	Vámosatya
Nagylónya	Vásárosnamény

Bihar vármegye.

Berettyóújfalusi választókerület.

Székhelye: *Berettyóújfalu*.

Berettyószentmárton	Henczida
Berettyóújfalu	Pocsaj
Csökmő	Szentpéterszeg
Darvas	Ujiráz
Esztár	Vekerd
Furta	Zsáka
Gáborján	

Biharkeresztesi választókerület.

Székhelye: *Biharkeresztes*.

Ártánd	Mezőpeterd
Berekböszörmény	Mezősas
Biharkeresztes	Told

Szalárdi választókerület.

Ideiglenes székhelye: *Kismarja*.

Bedő	Nagykereki
Bojt	Váncsod
Kismarja	

Borsod vármegye.

Ózdi választókerület.

Székhelye: *Ózd*.

Arló	Borsodnádassd
Balaton	Bóta
Bolyok	Bükkmogyorósd

Csernely	Ómány
Csokva	Ózd
Czenter	Sajógalgócz
Disznósd	Sajómercse
Dubicsány	Sajónémeti
Hodoscsépány	Sajóvárkony
Járdánháza	Sajóvelezd
Királd	Sáta
Lénárdaróc	Uppony
Nekézseny	Vadna

Gömör- és Kis-Hont vármegye.

Feledi választókerület.

Ideiglenes székhelye: *Alsóhangony.*

Alsóhangony	Susa
Domaháza	Szentsimon
(Borsod vm.)	Uraj
Felsőhangony	Zabar
Kissikátor	
(Borsod vm.)	

Moson vármegye.

Magyaróvári választókerület.

Székhelye: *Magyaróvár.*

Arak	Máriakálnok
Horvátkimle	Mecsér
Lébény	Moson
Magyarkimle	Mosonszentmiklós
Magyaróvár r. t. v.	Mosonszolnok

Pozsony vármegye.

Somorjai választókerület.

Ideiglenes székhelye: *Halászi.*

Dunaremete	Mosondarnó (Moson
(Moson vm.)	vm.)
Halászi (Moson vm.)	Püski (Moson vm.)
Kisbodak (Moson	Zseli (Moson vm.) és
vm.)	a pozsonyvármegyei
Lipót (Moson vm.)	Duna-szigetek

Sopron vármegye.

Kapuvári választókerület.

Székhelye: *Kapuvár.*

Agyagos	Kapuvár
Babót	Osli
Eszterháza	Petőháza
Fertőendréd	Sarród
Fertőszentmiklós	Süttör
Fertőszéplak	Szárföld
Fertőszergény	Veszkény
Garta	Vitnyéd

Sopronkörnyéki választókerület.

Ideiglenes székhelye: *Nagyczenk.*

Ágfalva	Hidegség
Balf	Kópháza
Brennberg bányatelep	Nagyczenk
(Sopron t. j. v.)	Nagylózs
Fertőboz	Peresztég
Fertőhomok	Pinnye
Fertőrákos	Sopronbánfalva
Harka	Sopronkövesd
Hegykő	Sopronszécseny

Lövői választókerület.

Székhelye: *Lövő.*

Csapid	Lövő
Czirák	Mihályi
Dasztifalu	Muzsaj
Ebergőcz	Nemeskér
Egyházasfalu	Páli
Gyóró	Pusztacsalád
Himod	Röjtök
Hövej	Sopronhorpács
Iván	Ujkér
Keresztény	Und
Kisfalud	Vicza
Kisgógánfa	Völcséj
Kislédecz	

Sopron t. j. város.

Soproni választókerület.

Székhelye: *Sopron.*

Sopron t. j. v., Brennberg bányatelep kivételével.

Szabolcs vármegye.**Kisvárdai választókerület.**Székhelye: *Kisvárdá.*

Benk	Mándok
Dombrád	Mezőladány
Döge	Nagyvarsány
Eperjeske	Nyírlövő
Fényeslitke	Pap
Gemze	Révaranyos
Gyüre	Szabolcsbáka
Jéke	Szabolcsveresmart
Kékcse	Tizsakanyár
Kisvárdá	Tizsamogyorós
Kisvarsány	Tizsaszentmárton
Kopócsapáti	Tornyospálcza
Lövöpetri	Újkenéz

Nagykállói választókerület.Székhelye: *Nagykálló.*

Balkány	Kiskálló
Biri	Kisléta
Bököny	Nagykálló
Érpatak	Napkor
Geszteréd	Szakoly
Kállósemjén	Újfehértó

Szatmár vármegye.**Nagyárolyi választókerület.**Ideiglenes székhelye: *Penészlek.*

Nyírábrány (Szabolcs vm.)	Nyíradony (Szabolcs vm.)
Nyíracsad (Szabolcs vm.)	Nyírbéltek (Szabolcs vm.)

Nyírgelse (Szabolcs vm.)	Nyírmártonfalva (Szabolcs vm.)
Nyírlugos (Szabolcs vm.)	Nyírmihálydi (Szabolcs vm.)
	Penészlek

Ung vármegye.**Nagykaposi választókerület.**Ideiglenes székhelye: *Záhony.*

Győröcske	Tuzsér (Szabolcs vm.)
Komoró (Szabolcs vm.)	Záhony
Tiszabezéd (Szabolcs vm.)	Zsurk (Szabolcs vm.)

Vas vármegye.**Óriszentpéter—Németújvári választókerület.**Székhelye: *Óriszentpéter.*

Alsórönök	Nemesmedves
Apátistvánfalva	Órfalu
Büdfalva	Órbajánháza
Csörötnök	Óriszentpéter
Dávidháza	Pérmise
Felsőmarác	Rábagyarmat
Gasztony	Rátót
Gödörháza	Senyeháza
Hegyhátszentmárton	Szalafő
Iváncz	Szomorócz
Kercza	Újbalázsfalva
Kerkáskápolna	Vasszentmihály
Kondorfa	Velemér
Kotormány	Viszák
Magyarszombatfa	

4. §.

Szabadka város II. választókerületének Tompa, Kelebia és Felsőcsíkeria elnevezésű részeiből alakult és közigazgatásilag Bács-Bodrog vármegyébe beosztott Tompa, Kelebia és Felsőcsíkeria községek *Tompa* községgel mint választási székhellyel a Bács-Bodrog vármegyei **tompai választókerületet** alkotják; az ott már megalakított külön központi választmány működése a 2,200/1922. M. E. számú kormányrendelet alapján első ízben készített ideiglenes választói névjegyzék összeállításával véget ér.

5. §.

Az aránytalanul nagy vármegyei választókerületek, amelyek kettéosztatnak, a következők:

1. Bácsalmási választókerület, Bács-Bodrog vm.
2. Orosházai választókerület, Békés vm.
3. Mezőcsáti választókerület, Borsod vm.
4. Csongrádi választókerület, Csongrád vm.
5. Adonyi választókerület, Fejér vm.
6. Hatvani választókerület, Heves vm.
7. Hevesi választókerület, Heves vm.
8. Jászapáti választókerület, Jász-Nagykun-Szolnok vm.
9. Kunszentmártoni választókerület, Jász-Nagykun-Szolnok vm.
10. Törökszentmiklósi választókerület, Jász-Nagykun-Szolnok vm.
11. Tatai választókerület, Komárom vm.
12. Abonyi választókerület, Pest-Pilis-Solt-Kiskun vm.
13. Alsódabasi választókerület, Pest-Pilis-Solt-Kiskun vm.
14. Biai választókerület, Pest-Pilis-Solt-Kiskun vm.
15. Gödöllői választókerület, Pest-Pilis-Solt-Kiskun vm.
16. Kunszentmiklósi választókerület, Pest-Pilis-Solt-Kiskun vm.
17. Monori választókerület, Pest-Pilis-Solt-Kiskun vm.
18. Nagykátai választókerület, Pest-Pilis-Solt-Kiskun vm.
19. Pomázi választókerület, Pest-Pilis-Solt-Kiskun vm.
20. Váczi választókerület, Pest-Pilis-Solt-Kiskun vm.
21. Lengyeltóti választókerület, Somogy vm.
22. Nagyatádi választókerület, Somogy vm.
23. Kemecsei választókerület, Szabolcs vm.
24. Pacsai választókerület, Zala vm.
25. Tapolczi választókerület, Zala vm.

A kettéosztás folytán előálló új választókerületek s a hozzájuk tartozó községek a választási székhely megnevezésével ezek:

Bács-Bodrog vármegye.

Bácsalmási választókerület.

Székhelye: *Bácsalmás*.

Bácsalmás	Madaras
Bácsbokod	Mátételke
Bácsborsód	Tataháza
Kunbaja	

Jánoshalmi választókerület.

(A bácsalmási választókerületből.)

Székhelye: *Jánoshalma*.

Borota	Kisszállás
Csávoly	Mélykut
Felsőszentiván	Rém
Jánoshalma	

Békés vármegye.**Orosházai választókerület.**

Székhelye: Orosháza.

Gádoros	Szentetornya
Orosháza	

Tótkomlói választókerület.

(Az orosházai választókerületből.)

Székhelye: Tótkomlós.

Békéssámszon	Pusztaföldvár
Csorvás	Tótkomlós
Nagyszénás	

Borsod vármegye.**Mezőcsáti választókerület.**

Székhelye: Mezőcsát.

Aroktő	Tiszabólma
Emőd	Tiszadorogma
Igriczi	Tiszakeszi
Mezőcsát	

Mezőkeresztesi választókerület.

(A mezőcsáti választókerületből.)

Székhelye: Mezőkeresztes.

Alsóábrány	Kisgyőr
Borsodgeszt	Mezőkeresztes
Bükkaranyos	Mezőnagymihály
Cserépváralja	Mezőnagymihály
Felsőábrány	Sály
Gelej	Szentistván
Harsány	Tard
Kács	Tibolddaróc
Keresztéspüspöki	Vatta

Csongrád vármegye.**Csongrádi választókerület.**

Székhelye: Csongrád.

Csanytelek	Csongrád
------------	----------

Kiskundorozsmai választókerület.

(A csongrádi választókerületből.)

Székhelye: Kiskundorozsma.

Kiskundorozsma	Tömörkény
Kistelek	

Fejér vármegye.**Adonyi választókerület.**

Székhelye: Adony.

Adony	Nagyperkát
Ercsi	Pusztaszabolcs
Érd	Ráczalmás
Ivácsa	Ráczkeresztúr
Kisperkát	Százhalombatta

Herczegfalvai választókerületből.

(Az adonyi választókerületből.)

Székhelye: Herczegfalva.

Alap	Herczegfalva
Alsószentiván	Kisapostag
Baracs	Sárosd
Czecze	Szolgaegyháza
Dunapentele	Vajta

Heves vármegye.**Hatvani választókerület.**

Székhelye: Hatvan.

Atkár	Hatvan
Csány	Hort
Ecséd	Vámosgyörk

Pásztói választókerület.

(A hatvani választókerületből.)

Székhelye: Pásztó.

Apcz	Rózsaszentmárton
Gyöngyöspata	Szurdokpüspöki
Hasznos	Szücsi
Nagyréde	Tar
Pásztó	Zagyvaszentjakab

Hevesi választókerület.Székhelye: *Heves*.

Boczonád	Tarnaörs
Erk	Tarnazsadány
Heves	Visznek
Nagyfüged	Zaránk
Tarnaméra	

Kápolnai választókerület.

(A hevesi választókerületből.)

Székhelye: *Kápolna*.

Átány	Kápolna
Besenyőtelek	Kompolt
Dormánd	Kömlő
Erdőtelek	Mezőtárkány
Kál	Tarnabod

Jász-Nagykun-Szolnok vármegye.**Jászapáti választókerület.**Székhelye: *Jászapáti*.

Jászapáti	Jászszentandrás
Jászakisér	

Jászladányi választókerület.

(A jászapáti választókerületből.)

Székhelye: *Jászladány*.

Besenyszög	Kötelek
Jászsószentgyörgy	Nagykörű
Jászladány	Tiszasüly

Kunszentmártoni választókerület.Székhelye: *Kunszentmárton*.

Csépa	Tizsakürt
Kunszentmárton	Tizsasas
Mesterszállás	Tiszaug
Szelevény	

Tiszaöldvári választókerület.

(A kunszentmártoni választókerületből.)

Székhelye: *Tiszaöldvár*.

Czibakháza	Tizsainoka
Nagyrev	Tizsavárkony
Rákóczifalva	Vezseny
Tiszaöldvár	

Törökszentmiklósi választókerület.Székhelye: *Törökszentmiklós*.

Szajol	Törökszentmiklós
Tiszapüspöki	

Abádszalóki választókerület.

(A törökszentmiklósi választókerületből.)

Székhelye: *Abádszalók*.

Abádszalók	Tiszaderzs
Fegyvernek	Tiszaroffi
Tiszabő	Tiszaszentimre
Tiszabura	

Komárom vármegye.**Tatai választókerület.**Székhelye: *Tata*.

Agostyán	Oróslány
Dunaalmás	Szomód
Dunaszentmiklós	Tardos
Héreg	Tarján
Kecskéd	Tata
Környe	Tóváros
Naszály	Vértestolna
Neszmély	

Tatabányai választókerület.

(A tatai választókerületből.)

Székhelye: *Tatabánya*.

Alsógalla	Szomor
Baj	Tatabánya
Bánhida	Várgesztes
Felsőgalla	Vértessomló
Gyermely	Vértesszőllős

Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye.**Abonyi választókerület.**Székhelye: *Abony*.

Abony	Törtel
Jászkarajenő	Újszász
Kocsér	Zagyvárékas
Tószeg	

Kiskunmajsai választókerület.

(Az abonyi választókerületből.)

Székhelye: *Kiskunmajsa.*

Alpár	Pétermonostora
Jászsztlászó	Szank
Kiskunmajsa	Tiszaújfalu
Ókéske	Újkéske
Pálmonostora	

Alsódabasi választókerület.Székhelye: *Alsódabas.*

Alsódabas	Gyón
Alsónémedi	Kakucs
Bugyi	Ócsa
Felsódabas	Sári

Lajosmizsei választókerület.

(Az alsódabasi választókerületből.)

(Székhelye: *Lajosmizse.*

Ladánybene	Pusztavacs
Lajosmizse	Tatárszentgyörgy
Örkény	Újhartyán

Biai választókerület.Székhelye: *Bia.*

Bia	Tinnye
Budajenő	Torbágy
Páty	Tök
Perbál	Zsámbék
Telki	

Törökbálinti választókerület.

(A biai választókerületből.)

Székhelye: *Törökbálint.*

Budakeszi	Nagytétény
Budaörs	Törökbálint
Budatétény	

Gödöllői választókerület.Székhelye: *Gödöllő.*

Fót	Mogyoród
Gödöllő	Pécel
Isaszeg	Szada

Turai választókerület.

(A gödöllői választókerületből.)

Székhelye: *Tura.*

Bag	Tóalmás
Boldog	Tura
Dány	Váczsztlászó
Galgahévíz	Valkó
Hévízgyörk	Zsámbok
Kóka	

Kunszentmiklósi választókerület.Székhelye: *Kunszentmiklós.*

Bócsa	Páhi
Izsák	Peszéradacs
Kerekegyháza	Prónayfalva
Kunszentmiklós	Soltvadkert
Orgovány	

Szabadszállási választókerület.

(A kunszentmiklósi választókerületből.)

Székhelye: *Szabadszállás.*

Csengőd	Szabadszállás
Dab	Szalkszentmárton
Dömsöd	Tass
Fülöpszállás	

Monori választókerület.Székhelye: *Monor.*

Gomba	Üllő
Monor	Vasad
Nyáregyháza	

Alberti választókerület.

(A monori választókerületből.)

Székhelye: *Alberti.*

Alberti	Irsa
Bénye	Káva
Czeglédberczel	Pilis
Dánszentmiklós	

Nagykátai választókerület.Székhelye: *Nagykáta.*

Farmos	Tápiógyörgye
Nagykáta	Tápiószéle
Pánd	Tápiószentmárton
Tápióbicske	

Gyömrői választókerület.

(A nagykátaai választókerületből.)

Székhelye: *Gyömrő.*

Ecsér	Szentmártonkáta
Gyömrő	Tápióság
Maglód	Tápióság
Mende	Tápiószőlő
Péteri	Tápiószecső
Szentlőrinczkáta	Üri

Pomázi választókerület.Székhelye: *Pomáz.*

Békásmegyer	Pomáz
Budakalász	Szentendre r. t. v.
Dunabogdány	Szigetmonostor
Kisoroszi	Tahitótfa
Pilisszentlászló	Visegrád
Pöcsmegyer	

Pilisvörösvári választókerület.

(A pomázi választókerületből.)

Székhelye: *Pilisvörösvár.*

Csobánka	Pilisszentiván
Nagykovácsi	Pilisszentkereszt
Pesthidegkút	Pilisvörösvár
Pilisborosjenő	Solymár
Piliscsaba	Üröm
Pilisszántó	

Váczi választókerület.Székhelye: *Vác.*

Alsógöd	Vác r. t. v.
Felsőgöd	Vácduka
Kisnémedi	Váczhartyán
Sződ	Váczrátót

Aszódi választókerület.

(A váczi választókerületből.)

Székhelye: *Aszód.*

Acsa	Domony
Aszód	Galgagyörk
Csomád	Galgamácsa
Csővár	Iklad

Kartal	Váczkisújfalu
Örszentmiklós	Veresegyház
Püspökhatvan	Verseg
Püspökszilágy	Zsidó
Váczbottyan	

Somogy vármegye.**Lengyeltóti választókerület.**Székhelye: *Lengyeltóti.*

Balatonboglár	Kisberény
Balatoncséhi	Látrány
Balatonlelle	Lengyeltóti
Balatonöszöd	Orda
Balatonszemes	Öreglak
Buzsák	Somogytúr
Fonyód	Szőllősgyőrök
Gamás	Szőllőskislak
Gyugy	Táska
Hács	Visz

Nagybajomi választókerület.

(A lengyeltóti választókerületből.)

Székhelye: *Nagybajom.*

Bodrog	Osztópán
Csombárd	Pamuk
Csömen	Polány
Edde	Pusztakovácsi
Geszt	Somogyfajsz
Hetes	Somogyjád
Libiczkozma	Somogysárd
Mezőcsokonya	Somogyvamos
Nagybajom	Somogyvár
Nikla	Újvárfalva

Nagyatádi választókerület.Székhelye: *Nagyatád.*

Alsóseged	Kisbajom
Beleg	Kivadár
Bodvicza	Kónyi
Bolhás	Kutas
Csökölly	Lábod
Felsőseged	Mike
Gige	Nagyatád
Henész	Nagykorpád

Ötvös	Somogyszob
Rinyabesenyő	Szabás
Rinyahosszúfalu	Tarany
Rinyakovácsi	

Barcsi választókerület.

(A nagyatádi választókerületből.)

Székhelye: *Barcs.*

Babócsa	Komlósd
Bakháza	Kuntelep
Barcs	Péterhida
Bélavár	Rinyaszentkirály
Bolhó	Rinyaújlak
Drávaszentés	Rinyaújnép
Erdősokonya	Somogyaracs
Görgeteg	Somogytarnócza
Hiáromfa	Somogyvisonta
Heresznye	Vizvár
Homokszentgyörgy	

Szabolcs vármegye.**Kemecsei választókerület.**Székhelye: *Kemecse.*

Berkesz	Nyírpazony
Beszterecz	Nyírtét
Demecser	Nyírtura
Gégyény	Oros
Kék	Sényő
Kemecse	Székely
Nagyhalász	Tiszarád
Nyírbogdány	Vasmegyer

Gávai választókerület.

(A kemecsei választókerületből.)

Székhelye: *Gáva.*

Balsa	Szabolcs
Buj	Timár
Gáva	Tiszaberczel
Ibrány	Tiszánagyfalu
Kenézlő	Vencsellő
Kótaj	Viss
Paszab	Zalkod
Rakamaz	

Zala vármegye.**Pacsai választókerület.**Székhelye: *Pacsa.*

Bucsuszentlászló	Nemesszentandrás
Dióskál	Nemesszer
Egeraracs	Orbányosfa
Felsőrajk	Orosztony
Gétye	Pacsa
Hahót	Pacsatüttös
Kerecseny	Padár
Kisbucsa	Pölöske
Kisrada	Pötréte
Misefa	Szentpéterúr
Nagyhorváti	Vörrü
Nagykapornak	Zalaigricze
Nagyrada	Zalasabár
Nemesetés	Zalaszentmárton
Nemesrádó	Zalaszentmihály
Nemessándorháza	

Kiskomáromi választókerület.

(A pacsai választókerületből.)

Székhelye: *Kiskomárom.*

Alsórajk	Komárváros
Balatonmagyaród	Korpavár
Böcska	Magyarszentmiklós
Börzöncze	Magyarszerdahely
Csapi	Nagybakónak
Füszvölgy	Nagyrecse
Galambok	Obornak
Garaboncz	Pölöskefő
Gelse	Újudvar
Gelsesziget	Zalakáros
Homokkomárom	Zalamerenye
Hosszúvölgy	Zalasárszeg
Kaczorlak	Zalaszentbalázs
Kilimán	Zalaszentjakab
Kiskomárom	Zalaújlak
Kisrecse	

Tapolczai választókerület.Székhelye: *Tapolca.*

Badacsonytomaj	Hegyesd
Diszel	Kapolcs
Gyulakeszi	Káptalantóti

Kékkút	Sáska	Balatonarács	Nagypécsely
Kisapáti	Szőcz	Balatoncsicsó	Nemespécsely
Mindszentkál	Taliándörög	Balatonfüred	Óbudavár
Monostorapáti	Tapolca	Balatonhenye	Örvényes
Nemesgulács	Vigánt	Balatonkövesd	Paloznak
Nyirád	Zalahaláp	Balatonszöllős	Rendes
Pula	Zalapetend	Balatonudvard	Szentantalfa
Salföld		Csopak	Szentbékál
		Felsődörgicse	Szentjakabfa
		Felsőörs	Szepezd
		Kisdörgicse	Tagyon
		Kővágóörs	Tihany
		Köveskál	Vászoly
		Lovas	Zánka
		Monoszló	

Balatonfüredi választókerület.

(A tapolczai választókerületből.)

Székhelye: *Balatonfüred.*

Akali	Alsóörs
Alsódörgicse	Aszófő

6. §.

A csonka választókerületek közül azok számára, amelyeknek székhelye Magyarországtól elszakított területen fekszik, amennyiben nincsenek már felsorolva a 3. §-ban, az ideiglenes választási székhely a következőkép jelöltetik ki:

Abauj-Torna vármegye, garbócbogdányi választókerület: *Abaujvár.*

Abauj-Torna vármegye, tornai választókerület: *Bódvászilás.*

Bács-Bodrog vármegye, regőczi választókerület: *Nagybaracska.*

Bihar vármegye, cséffai választókerület: *Okány.*

Bihar vármegye, nagyszalontai választókerület: *Sarkad.*

Bihar vármegye, székelyhidi választókerület: *Nagyléta.*

Csanád vármegye, nagylaki választókerület: *Apátfalva.*

Hont vármegye, ipolysági választókerület: *Drégelypalánk.*

Hont vármegye, ipolyszalkai választókerület: *Nagymaros.*

Moson vármegye, nezsideri választókerület: *Mosonszentjános.*

Moson vármegye, zurányi választókerület: *Rajka.*

Torontál vármegye, nagyszentmiklósi választókerület: *Kiszombor.*

Torontál vármegye, törökkanizsai választókerület: *Szőreg.*

Zala vármegye, alsólendvai választókerület: *Lenti.*

Zemplén vármegye, királyhelmezi választókerület: *Kisczigánd.*

7. §.

I. A 2—5. §-okban foglalt rendelkezések következtében a központi választmánynak a 2200/1920. M. E. számú rendelet 15. §-ának megfelelően szükségessé váló átszervezését — a rendelkezésre álló idő rövidsége okából — a folyó évi június hó 10-éig megtartandó általános nemzetgyűlési képviselőválasztások befejezéséig függőben kell tartani.

II. A központi választmányok a folyamatban levő összeirási munkálatok alapján készülő ideiglenes névjegyzékeket az eddigi választókerületi beosztás keretében állítják össze; a névjegyzék összeállítására vonatko ó további munkálatoknál már a jelen választókerületi beosztást kell szem előtt tartani.

8. §.

A jelen rendelet kihirdetése napján¹⁾ lép életbe és végrehajtásával a belügyminister bizatik meg.

Budapest, 1922. évi márczius hó 31-én.

Gróf Bethlen István s. k.,
m. kir. minisiterelnök.

169.**A m. kir. Országos Mozgóképvizsgáló Bizottságnak 113/1922. O. M. B. számú rendelete.**

A m. kir. Országos Mozgóképvizsgáló Bizottság által nyilvános előadásra alkalmasnak talált és előadásra megtiltott képszalagok jegyzéke.

A m. kir. Országos Mozgóképvizsgáló Bizottság nyilvános előadásra alkalmasnak találta a következő képszalagokat:

1. „Az elhagyatott“ (Tuchten Jenő) 5 felvonásos drámát, mely a Metró-gyárban 1920. évben készült s 1522 méter hosszú,
2. „Meseország“ (Cito Cinema r.-t.) 5 felvonásos mesejátékot, mely a Mundus Cinema-gyárban 1922. évben készült s 1594 méter hosszú,
3. „Székelyvér“ (Atlantic) 5 felvonásos történelmi drámát, mely az Astoria-gyárban 1922. évben készült s 1710 méter hosszú,
4. „Pathé Revue 5/1922“ (Pathé) 1 felvonásos ismeretterjesztőt, mely a Pathé-gyárban 1922. évben készült s 314 méter hosszú,
5. „Angol Híradó 540. sz.“ (Polo) 1 felvonásos hetiszemlé, mely a Topical-gyárban 1922. évben készült s 163 méter hosszú,
6. „Heddy és Teddy“ (Projectograph) 4 felvonásos filmszkeccset, mely a Phönix-gyárban 1922. évben készült s 700 méter hosszú,
7. „Beszéljen a papával“ (Allotria) 2 felvonásos filmszkeccset, mely az Allotria-gyárban 1922. évben készült s 573 méter hosszú,
8. „Halálisten“ (Magyar Progress) 5 felvonásos drámát, mely az Emelka-gyárban 1921. évben készült s 1142 méter hosszú,
9. „Ki az úr a házban“ (Pátria) 1 felvonásos vigjátékot, mely az Ufa-gyárban készült s 340 méter hosszú,
10. „A villamos pénzszekevény“ (Unio) 2 felvonásos vigjátékot, mely berlini gyárban 1920. évben készült s 413 méter hosszú,
11. „Egy heti szabadság“ (American) 2 felvonásos vigjátékot, mely az Universal-gyárban 1920. évben készült s 482 méter hosszú,

¹⁾ Kihirdettetett a „Budapesti Közlöny“-ben 1922. évi április hó 2-án.

12. „Dühöng a szerelem“ (American) 2 felvonásos vigjátékot, mely az Universal-gyárban 1920. évben készült s 494 méter hosszú,
13. „A médium“ (Pátria) 1 felvonásos vigjátékot, mely az Ufa-gyárban 1920. évben készült s 425 méter hosszú,
14. „Pathé Ujság 52. szám“ (Pathé) 1 felvonásos hetiszemlét, mely a Pathé-gyárban 1921. évben készült s 176 méter hosszú,
15. „Pathé Ujság 1/1922.“ (Pathé) 1 felvonásos hetiszemlét, mely a Pathé-gyárban 1922. évben készült s 229 méter hosszú,
16. „Frakkos haramia“ (Engel H.) „A kasszafurók királya“ alcímű 6 felvonásos vigjátékot, mely a Bavaria-gyárban 1921. évben készült s 1921 méter hosszú,
17. „Detektivkirály“ (Mobile) 5 felvonásos kalandordrámát, mely a Decla-Bioscop-gyárban 1920. évben készült s 1218 méter hosszú,
18. „Mikor az ördög mulat“ (American) 2 felvonásos életképet, mely az Universal-gyárban 1920. évben készült s 529 méter hosszú,
19. „A banditák rémc“ (American) 2 felvonásos drámát, mely az Universal-gyárban 1920. évben készült s 484 méter hosszú,
20. „Sinaida hercegnő“ (Nordisk) 4 felvonásos drámát, mely a Maxim-filmgyárban 1920. évben készült s 1238 méter hosszú,
21. „Kanada fia“ (Művészfilm-kölcsönző) 5 felvonásos drámát, mely amerikai gyárban készült s 1540 méter hosszú,
22. „Nan házassága“ (American) 5 felvonásos drámát, mely az Universal-gyárban 1921. évben készült s 1246 méter hosszú,
23. „Dráma a Woolstreeten“ (Korona) 5 felvonásos drámát, mely a Goldwyn-gyárban 1920. évben készült s 1452 méter hosszú,
24. „Ilse és a három kérő“ (Atlantic) 1 felvonásos vigjátékot, mely a Lichtbild-gyárban 1920. évben készült s 311 méter hosszú,
25. „Sylvia a zseniális rendőrkutya“ (Atlantic) 1 felvonásos vigjátékot, mely a Lichtbild-gyárban 1920. évben készült s 233 méter hosszú,
26. „A természet és az emberi munka csodái I.“ 1 felvonásos tudományos képet, mely az Universal-gyárban 1920. évben készült s 265 méter hosszú,
27. „A természet és az emberi munka csodái II.“ 1 felvonásos tudományos képet, mely az Universal-gyárban 1920. évben készült s 265 méter hosszú,
28. „A természet és az emberi munka csodái VII.“ 1 felvonásos tudományos képet, mely az Universal-gyárban 1920. évben készült s 220 méter hosszú,
29. „A természet és az emberi munka csodái IV.“ 1 felvonásos ismeretterjesztőt, mely az Universal-gyárban 1920. évben készült s 222 méter hosszú,
30. „Hogyan terjednek a ragályos betegségek“ (Pathé) 1 felvonásos ismeretterjesztőt, mely a Pathé-gyárban 1921. évben készült s 157 méter hosszú,
31. „A piszkos körmök a legveszedelmesebb mikrobák fészkei“ (Pathé) 1 felvonásos ismeretterjesztőt, mely a Pathé-gyárban 1921. évben készült s 125 méter hosszú,
32. „Az óceán urai“ (Radius) 6 felvonásos drámát, mely a Sascha-gyárban 1921. évben készült s 2158 méter hosszú,
33. „Kedélyes fogház“ (American) 2 felvonásos bohózatot, mely az Universal-gyárban 1920. évben készült s 628 méter hosszú,

34. „Dicky fürdőflirtje“ (Művész Filmkölesönző) 2 felvonásos vigjáték, mely németországi gyárban készült s 541 méter hosszú,

35. „Borzalom völgye“ (Magyar Progress) 6 felvonásos kalandortörténetet, mely a Progress-gyárban készült s 1584 méter hosszú,

36. „Élő vázlatok II.“ című, „Buly mint életmentő; az ideális autó“ alcímű (Radius) 1 felvonásos vigjátékot, mely a Sascha-gyárban 1921. évben készült s 125 méter hosszú,

37. „Az uzsorás“ (Cito Cinema) 1 felvonásos vigjátékot, mely a Cines-gyárban 1921. évben készült s 200 méter hosszú,

38. „Az álom“ (Cito Cinema) 1 felvonásos vigjátékot, mely az Itala-gyárban 1921. évben készült s 71 méter hosszú,

39. „Oroszlánkölykök“ (Itala) 5 felvonásos kalandordrámát, mely az Itala-gyárban 1920. évben készült s 1492 méter hosszú,

40. „Eldorádó“ (Gaumont) 6 felvonásos társadalmi drámát, mely a Leon Gaumont-gyárban 1921. évben készült s 2226 méter hosszú,

41. „Robby szimatja“ (Gaumont) 2 felvonásos vigjátékot, mely a Gaumont-gyárban 1921. évben készült s 317 méter hosszú,

42. „Csodapirulák“ (Gaumont) 2 felvonásos vigjátékot, mely a Gaumont-gyárban 1921. évben készült s 392 méter hosszú,

43. „A három grácia“ (Unio) 1 felvonásos vigjátékot, mely az Unio-gyárban 1920. évben készült s 344 méter hosszú,

44. „Robinson Krausz kalandja“ (Cito Cinema) 1 felvonásos vigjátékot, mely a Leoni-gyárban 1921. évben készült s 397 méter hosszú,

45. „Tüzes vas“ (Magyar-Osziptrák) 7 felvonásos alaskai történetet, mely a Goldwyn-gyárban 1920. évben készült s 1791 méter hosszú,

46. „Angol Híradó 541“ (Polo) 1 felvonásos aktualitást, mely a Topical-gyárban 1922. évben készült s 180 méter hosszú,

47. „Férfiváros“ (Magyar-Osziptrák) 7 felvonásos erkölcsröjzöt, mely a Goldwyn-gyárban 1920. évben készült s 1944 méter hosszú,

48. „Bobby és Bábhy“ (Magyar-Osziptrák) 2 felvonásos burleszket, mely a Goldwyn-gyárban 1920. évben készült s 499 méter hosszú,

49. „Puitó a sheriif leánya“ (Magyar-Osziptrák Filmipari r.-t.) 5 felvonásos drámát, mely a Goldwyn-gyárban 1920. évben készült s 1748 méter hosszú,

50. „Fenevadak között“ (Balla Sándor) 5 felvonásos drámát, mely a Hagenbeck-gyárban 1922. évben készült s 1459 méter hosszú,

51. „Az egységes párt zászlóbontása Miskolczon“ 1 felvonásos aktualitást, mely 1922. évben készült s 173 méter hosszú,

52. „A természet és emberi munka csodái III.“ (American) 1 felvonásos tudományos köpet, mely az Universal-gyárban 1920. évben készült s 173 méter hosszú,

53. „Halál a macskákra“ 1 felvonásos bohózatot (American), mely az Universal-gyárban 1920. évben készült s 270 méter hosszú,

54. „Végsozó“ (Corvin) 4 felvonásos drámát, mely a Corvin-gyárban 1921. évben készült s 1543 méter hosszú,

55. „A természet és az emberi munka csodái V.“ (American) 1 felvonásos tudományos képet, mely az Universal-gyárban 1920. évben készült s 254 méter hosszú
56. „A természet és az emberi munka csodái VI.“ (American) 1 felvonásos tudományos képet, mely az Universal-gyárban 1920. évben készült s 213 méter hosszú,
57. „Törvényen kívül“ (American) 8 felvonásos életképet, mely az Universal-gyárban 1921. évben készült s 2061 méter hosszú,
58. „Nők barátja“ (Lloyd) 4 felvonásos színművet, mely a World-gyárban 1916. évben készült s 1430 méter hosszú,
59. „Vakmerő játék“ (American) 2 felvonásos drámát, mely Universal-gyárban 1920. évben készült s 520 méter hosszú,
60. „Angol Híradó 542“ (Polo) 1 felvonásos aktualitást, mely a Topical-gyárban 1922. évben készült s 182 méter hosszú,

Továbbá előadásra alkalmasnak találta, de eltiltotta, hogy 16 évnél fiatalabb korúak az előadáson megjelenhessenek, a következő képszalagokat:

1. „Arzen Lupin utolsó kalandja“ (Európa) 4 felvonásos filmszkeccset, mely a Mobile-gyárban 1921. évben készült s 871 méter hosszú,
2. „Nemezis“ (Orion) 5 felvonásos drámát, mely az Italia-gyárban 1920. évben készült s 1943 méter hosszú,
3. „A szép Dorette kalandja (Orion) 6 felvonásos drámát, mely a Terra-gyárban 1920. évben készült s 1800 méter hosszú,
4. „Az élet viharában“ (American) 6 felvonásos drámát, mely az Universal-gyárban 1920. évben készült s 1545 méter hosszú,
5. „Robby csapodár“ (Gaumont) 2 felvonásos vigiátékot, mely a Gaumont-gyárban 1921. évben készült s 270 méter hosszú,
6. „A bájtalt“ (Cito Cinema) 2 felvonásos vigiátékot, mely az Eichberg-gyárban 1921. évben készült s 384 méter hosszú.

Az engedélyokirat kiadását megtagadta a következő képszalagoktól:

1. „Dorrit boldogsága“ (Nordisk) 5 felvonásos drámától, mely a Metró-gyárban 1920. évben készült s 1734 méter hosszú,
2. „Egy asszony, akinek multja van“ (Balla Sándor) 5 felvonásos életképtől, mely a Hagenbeck-gyárban 1921. évben készült s 1441 méter hosszú,
3. „Világégés“ (Edison) 6 felvonásos drámától, mely 2068 méter hosszú,
4. „Üldözött asszony“ című. „Erkölcสดráma a nagyvárosi életből“ alcímű (Edison) 6 felvonásos drámától, mely a Bayernfilmgyárban 1921. évben készült s 1743 méter hosszú,
5. „A mostoha apa“ (Magyar-Osztrák Filmipari r.-t.) 1 felvonásos életképtől, mely 225 méter hosszú.

Budapest, 1922. évi március hó 29-én.

Horváth Elek s. k.,
elnök, ministeri tanácsos.

170.

A m. kir. honvédelmi miniszternek 3,372/1922. H. M. eln. számú rendelete.

A hadiszolgáltatásról szóló 1912 : LXVIII. t.-c. hatályának megszűnése.

Az 1922 : III. törvénycikk 20. §-a értelmében minden törvénynek a hadiszolgáltatásokra vonatkozó rendelkezései, valamint az erre vonatkozó rendeletek hatályukat veszítik s csupán a hatályban létük alatt keletkezett jogviszonyokra nyernek alkalmazást.

Ennélfogva a hadiszolgáltatási törvény 33. §-ában meghatározott azt az időpontot, amelyen belül a hadiszolgáltatásért járó térítés, vagy kártérítés iránt való igény bejelenthető, — kivéve, ha a jogviszony, amely folytán az igény emeltetik, az 1922. évi február hó 22-én még fennáll, — az 1922. évi augusztus hó 23-ik napjában állapítom meg.

A még fennálló jogviszonyok tekintetében és pedig úgy a kötelezettséget, mint az igények érvényesítésének határidejét illetőleg, külön fog rendelkezés tétetni.

Budapest, 1922. évi február hó 22-én.

Belitska Sándor s. k.,
m. kir. honvédelmi miniszter.

171.

A m. kir. belügyminiszternek 54,000/1922. B. M. számú körrendelete.

IV. Károly király Ő Felsége halála alkalmából mulatságok és népgyűlések tilalmának elrendelése.

(Valamennyi vármegye alispánjának, valamennyi m. kir. államrendőrségi kerületi főkapitányának, a budapesti m. kir. államrendőrség főkapitányának.)

IV. Károly király Ő Felségének halála a magyar nemzetet gyászba borította.

A nemzet érzésének hódolok tehát akkor, amikor a gyászra való tekintettel a mai naptól 1922. évi április hó 18-ig mindennemű mulatság és minden — akár politikai, akár egyéb célú — nyilvános népgyűlés tartásának tilalmát rendelem el.

Ezért felhívom ^{Alispán}_{Főkapitány} urat, hogy az említett időtartamon belül netán már engedélyezett mulatságok és népgyűlések rendezőit az elrendelt tilalomról haladéktalanul értesítse, a tájékoztatlanságból esetleg benyújtott újabb kérelmeket pedig e rendeletemre hivatkozással utasítsa vissza.

Budapest, 1922. évi április hó 1-én.

Gróf Klebelsberg Kunó s. k.,
m. kir. belügyminiszter.

KÖZLEMÉNYEK.

Jegyzői és anyakönyvi hivatal működésének megkezdése.

A rábapordányi körjegyzőségből kivált és nagyközséggé alakult Dör nagyközség jegyzői és anyakönyvi hivatala a működést az 1922. évi január hó 1-én megkezdette. (1.954/1922. B. M. eln. sz.)

KÜLÖNFELEK.

— Az ideiglenes forgalmi engedélyekre és próbarendszámokra vonatkozó rendelkezések hatályba léptére megállapított határnap elhalasztása. A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek a gépjárművek közúti forgalmáról szóló 57,000/1920. B. M. számú belügyministeri rendelet és az ahhoz mellékelte utasítás egyes rendelkezéseinek módosítása és kiegészítése tárgyában folyó évi február hó 10-én 56,100/1922. K. M. szám alatt kiadott rendeletében az ideiglenes forgalmi engedélyekre és próbarendszámokra vonatkozó rendelkezések hatályba léptére 1922. évi április hó 1-jével megállapított határnap az 5,297. 1920. M. E. számú rendelettel a gépkocsikra és motorkerékpárokra előírt általános vizsgálat megkezdésének idejére halasztatik, mely időpont külön fog közhirrre tétetni.

— Nyílt rendeletek hatályon kívül helyezése. A szombathelyi m. kir. állami 15. földmérési felügyelőséghez beosztott Schöndorfer Gyula műszaki tanácsos, továbbá Märschich János és Lévai Sándor segédmérnökök, a pénzügyminiszter úr által részükre annak idején kiállított „Nyílt rendelet”-eket elveszítették.

Ennélfogva pénzügyminiszter úr „Schöndorfer Gyula kataszteri földmérnök” nevére 1918. évi február hó 14-én 16,087., „Märschich János felmérési gyakornok” részére 1913. évi május hó 25-én 65,654. és végül „Lévai Sándor felmérési gyakornok” nevére 1914. évi április hó 25-én 49,473. szám alatt kiadott „Nyílt rendelet”-eket hatályon kívül helyezte. (2,175/1922. B. M. eln. szám.)

— Postai szállítási jog megvonása. A m. kir. kereskedelemügyi miniszter a Wienben, Bán Verlag kiadásában megjelent Kassák Lajos: „Világanyám” és Kassák Lajos: „Novelláskönyv” című művektől, valamint a mödlingi szent. Gabriel Missionáriusok kiadásában megjelenő „Posol sv. Fabriella” című naptártól a postai szállítás jogát megvonta.

— Adománygyűjtési engedély. A m. kir. belügyminiszter 116,609/1921. szám alatt kelt rendeletével a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter úrral egyetértőleg megengedte, hogy az alsódabasi szőlőtelepi római kath. egyházközség kápolnaépítéséhez még szükséges további anyagi eszközök megszerzése céljából 1922. évi április hó 1-től számított hat havi időtartamon át az ország egész területén gyűjtőkönyvvel pénzbeli adományokat gyűjthessen. (22,689/1922. B. M. sz.)

SZEMÉLYI HIREK.

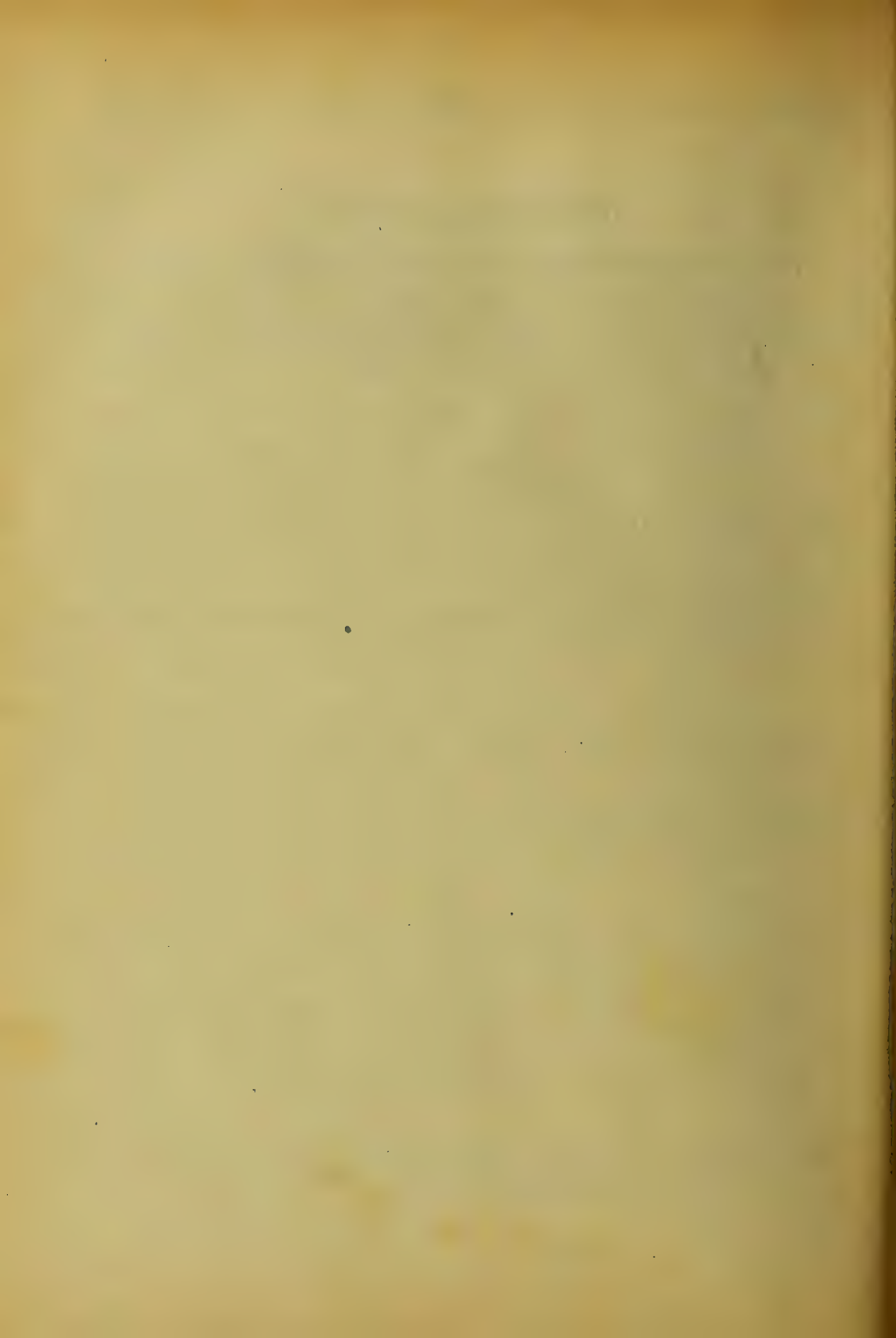
Az egri községi közigazgatási tanfolyami vizsgálóbizottság tagjainak kinevezése.

A m. kir. belügyminister az egri községi közigazgatási tanfolyamon az 1922. évre szervezett községi közigazgatási vizsgabizottságok elnökeiül: a vármegye mindenkori főispánját, Isaák Gyula Heves vármegyei alispánt, Puchlin Lajos Heves vármegyei főjegyzőt;

helyettes elnökeiül: dr. Lipovniczky István ministeri tanácsos egri királyi pénzügyigazgatót, Miskovits Flóris egri kir. táblabíró, dr. Dombrovsky Imre egri érseki jogakadémiai tanárt;

a vizsgabizottság kérdező tagjaiul a bizottság elnökein és helyettes elnökein, valamint a tanfolyam előadóin kívül a külső szakterők köréből Marzsó László egri kir. járásbíró, Magyary Pál kir. pénzügyi főtanácsos, egri kir. pénzügyigazgató helyettest, Szongott Tivadar egri kir. járásbíró, Fábián Ignác vármegyei árvaszéki ülnök helyettes elnököt, Szalay Pál egri kir. pénzügyi titkárt, Okolicsányi Imre egri járási főszolgabíró, Hellebronth Pál vármegyei II-od főjegyzőt, dr. Erlach Sándor egri ügyvédet, az ügyvédi kamara titkárát, Dutkay Béla káli, Várkonyi Sándor hatvani és Kalmár Gyula mezőtárkányi főjegyzőket, Jelenszky Kálmán vámosgyörki, dr. Mezei László kompolti, Grensperger Ferenc felsőtarkányi, Kasziba Károly boczonádi községi jegyzőket, Buzás Ágoston felnémeti körjegyzőt kinevezte.

A vizsgabizottságot Heves vármegye főispánja képviseli, helyettese Puchlin Lajos vármegyei főjegyző.

BELÜGYI KÖZLÖNY

KIADJA A MAGYAR KIRÁLYI BELÜGYMINISTERIUM.

MEGJELENIK RENDSZERINT MINDEN VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Egész évre hatóságok és hatósági közegek részére 110, magánosok részére 160 korona.

CHEQUE-SZÁMLA SZÁMA: 15,700.

TARTALOM.

RENDELETEK.

	Lap.
2,680/1922. M. E. sz. Az állami tisztviselők és egyéb alkalmazottak által Budapest székesfőváros területén teljesített sürgős hivatalos utak után felszámítható viteldíjmegtérítés felemelése	771
3,101/1922. M. E. sz. A lakásépítés előmozdítása és a bérbeadót megillető felmondási jog kiterjesztése	772
3,148/1922. M. E. sz. A hatósági orvosok pénztári orvosi szolgálata	775
3,400/1922. M. E. sz. Az arányos választás szabályainak az 1922. évi március hó 2-án 2,200. M. E. sz. a kibocsátott kormányrendelet 11. §-a alapján való megállapítása	777
20,684/1922. F. M. sz. A méhészeti kerületek újabb beosztása	784
27,100/1922. F. M. sz. A turófélek és gomolyasajtok készítésének és forgalmának szabályozása	785
65,500/1922. F. M. sz. A cserebogarak irtása	789
60,600/1922. K. M. sz. A gépkocsiknak és a motorkerékpároknak új forgalmi engedéllyel, igazoló-lappal és rendszámmal való ellátása	793
61,000/1922. K. M. sz. Az 57,000/1910. B. M. sz. rendeletben a gépkocsik és motorkerékpárok vizsgáztatására és forgalmi rendszámára vonatkozó rendelkezések módosítása	796
62,752/1922. K. M. sz. Nagykanizsa r. t. város területén a nyílt árusítási üzletek zárójának szabályozása tárgyában 92,954/1921. sz. a kiadott rendelet módosítása	818
22,215/1922. N. M. M. sz. A hatósági orvosok pénztári orvosi vizsgálata	819
44,126/1922. B. M. sz. Az egyesületek helyi csoportjainak megalakulásánál követendő eljárás	820
45,093/1922. B. M. sz. A trianoni békeszerződés rendelkezései között foglalt egyes tilalmak és korlátozások végrehajtásáról szóló 1922: XI. t.-c. II. és III. fejezetére vonatkozó végrehajtási utasítás	821
50,922/1922. B. M. sz. A rendőrhatalósággal engedélyezett politikai népgyűlések zavartalan lefolyásának biztosítása	827
51,037/1922. B. M. sz. A választójogból kizáró katonai (honvéd) büntetőbírósi büntető ítéletek megjelölése	828
56,203/1922. B. M. sz. A sajtóról szóló 1914: XIV. t.-c. egyes rendelkezéseinek végrehajtása	831
35,732/1922. B. M. sz. Spanyolországba való kivándorlásra csábító hamis híresztelések	832
584/1922. B. M. eln. sz. A budapesti amerikai konzulátus vezetésének átvétele	833
1,843/1922. B. M. eln. sz. A pécsi Szerb-Horvát-Szlóven kir. konzulátus vezetésének átvétele	833

Ehhez a számhoz melléklet csatolva nincs.

23,197/1922. B. M. sz. A háborúban eltűntek holtak nyilvánítása esetében a gyámhatóság által követendő eljárás	Lap 834
111,507/1921. B. M. sz. Balla Vilmos és társa cég részére »Ammoncahucit»] elnevezésű robbantószer forgalomba hozatalára kiadott engedély	835
<u>54,713/1922.</u> B. M. sz. A választói névjegyzékek összeállítására vonatkozó határidők folytatólagos közlése, valamint a választókerületi beosztásról szóló 3,100/1922. M. E. számú kormányrendelet némely rendelkezésének végrehajtása	837

KÖZLEMÉNYEK.

Községi és anyakönyvi kerületi szervezeti változás	838
--	-----

KÜLÖNFÉLÉK.

Adománygyűjtési engedély	838
Nyílt rendelet hatályon kívül helyezése	838
Állítólag elégett községi közigazgatási bizonyítvány ideiglenes pótlása	838

SZEMÉLYI HIREK.

Ministerelnöki teendők ideiglenes ellátása	838
Véglegesítések	839
Anyakönyvvezető-helyettesi megbízás	839

RENDELETEK.

172.

A m. kir. kormánynak 2,680/1922. M. E. számú rendelete.

Az állami tisztviselők és egyéb alkalmazottak által Budapest székesfőváros területén teljesített sürgős hivatalos utak után felszámítható viteldíjmegtérítés felemelése.

A m. kir. ministerium az állami tisztviselők és egyéb alkalmazottak által a hivatalos kiküldetéseknél felszámítható illetmények tárgyában 1920. évi november hó 13-án kiadott 9,700/M. E. számú rendelet¹⁾ 12. pontjának második bekezdésében megállapított viteldíj-megtérítés felemelése tárgyában a ministertanácsnak 1922. évi március hó 17-én hozott határozata alapján a következőket rendeli:

A Budapest székesfőváros területén teljesített sürgős hivatalos utak alkalmával a tisztviselők, kezelők, kezelőnők és díjnokok 1922. évi március hó 12-től kezdődőleg abban az esetben, ha a távolság a kiindulási ponttól a kirendelési helyig számítva két kilométert meghalad, a közlekedési eszköz (villamos vasút, társaskocsi, helyi hajó, sikló) viteldíjának megtérítése címén minden egyes útért oda és vissza, tekintet nélkül arra, hogy a kirendelési hely a vámvonalon belül vagy azon kívül fekszik, összesen 20 koronát, olyan útért pedig, amelynél a kirendelési hely a vámvonalon kívül, a közlekedési eszköz (villamos vasút, társaskocsi, helyihajó) legközelebbi megállóhelyétől egy kilométernél távolabb fekszik, további 10 koronát, vagyis oda és vissza együtt 30 koronát számíthatnak fel.

A sürgősséget a közvetlen hivatali (szolgálati) főnökkel kell igazoltni.

Jelen rendelettel az 1920. évi 9,700/M. E. számú rendelet 12. pontjának második bekezdése hatályon kívül helyeztetik.

Budapest, 1922. évi március hó 31-én.

Gróf Bethlen István s. k.,

m. kir. miniszterelnök.

¹⁾ B. K. 1920. évf. 1827. lapon..

173.**A m. kir. kormánynak 3,101/1922. M. E. számú rendelete.****A lakásépítés előmozdítása és a bérbeadót megillető felmondási jog kiterjesztése.**

A magyar királyi ministerium az 1920 : VI. törvénycikkben kapott felhatalmazás alapján a lakásrendelet kiegészítéseképen a következőket rendeli:

1. §. Lakás, iroda, műterem, üzlet vagy emberi tartózkodásra használt egyéb épület vagy épületrész lebontására hatósági engedély szükséges.

Az engedély megadásának feltételeit Budapesten a Fővárosi Közmunkák Tanácsa részéről alkotott szabályzat, vidéken pedig a jelen rendeletnek és az építésügyi szabályrendelet rendelkezései állapítják meg.

I. Épület lebontásának esetei.

2. §. Az 1. §-ban meghatározott épület- vagy épületrész lebontásának csak akkor lehet helye:

1. ha az épület vagy egy része oly rozzant állapotban van, hogy javítással sem lehet jókarba helyezni és fennállása az élet- és vagyónbiztonságot fenyegeti,

2. vagy ha a tulajdonos az épületet vagy az épület egy részét azért kívánja lebontani, hogy helyébe új épületet emeljen vagy az épületre emeletet építsen és az illetékes államépítészeti hivatal végezt az épület vagy épületrész lebontására előzetes elvi engedélyt adott. (4. §.)

II. Helyre nem állítható rozzant épület lebontása.

3. §. Az építésügyi hatóság a helyre nem állítható rozzant épület lebontását elrendelő véghatározatát a lebontandó épület lakóinak máshol való elhelyezése céljából az illetékes elsőfokú lakásügyi hatósággal közölni tartozik.

A lakásügyi hatóság az építésügyi szabályrendeletekben megállapított határidőn belül a lebontást elrendelő véghatározat ellen fellebbezéssel élhet, ha úgy találja, hogy lebontásra nincs okvetlenül szükség és ha az épületben vagy épületrészben lakóknak máshol való elhelyezése nehézségekbe ütközik.

A lakásügyi hatóság részéről beadott fellebbezést haladéktalanul fel kell terjesztetni a másodfokú építésügyi hatósághoz, amely a fellebbezés felett szakértők meghallgatása után határoz.

III. Épület lebontása új épület emelése végett.**Előzetes elvi engedély.**

4. §. Az államépítészeti hivatal épületnek új épület emelése végett (2. §. 2. pont) kért lebontására csak akkor adhat előzetes elvi engedélyt, ha az új épület emelését a lakás-

szükség enyhítése, városfejlesztés vagy egyébként a közérdek szempontjából indokolt-nak ítéli s ha az új épületben legalább kétszerannyi lakóhelyiséget lehet elhelyezni, mint amennyi a régi épületben volt és ha az építtető az építési költség 20%-át tevő készpénz-biztosíték letételére kötelezi magát annak biztosítása végett, hogy az építkezést a hatóság által megszabott időben megkezdji és befejezi.

5. §. A lebontás előzetes elvi engedélyezése iránt beadott kérvényben egyúttal az új építkezésre vonatkozó elvi engedélyt is kell kérni.

A kérvényhez csatolni kell az új építkezés tervét, meg kell jelölni az építési költség előrelátható összegét és ki kell jelenteni a biztosíték letételére irányuló kötelezettség (4. §.) elvállalását.

Az államépítészeti hivatal a kérelemről az illetékes elsőfokú lakásügyi hatóság köz-benjöttével tartott helyszíni szemle után e lakásügyi hatóság meghallgatásával határoz. Határozatában megállapítja a biztosíték (4. §.) összegét, valamint az új építkezés, illetőleg a bontás megkezdésének és befejezésének idejét. Az építkezés, illetőleg a bontás megkezdése idejének megállapításánál a bérleményre fennálló rendes felmondási időt is figyelembe kell venni. A határozatról a bontásra megszabott idő megjelölésével az elsőfokú lakásügyi hatóságot is értesíteni kell.

Rendkívüli méltánylást érdemlő indokolt esetben az államépítészeti hivatal az építkezés megkezdésére vagy befejezésére kivételesen halasztást adhat.

Biztosíték.

6. §. A biztosítékot az államépítészeti hivatal pénztárába kell a helyhatósági építési engedély kérése előtt letenni.

A biztosíték felét az új épület tető alá jutása után, másik felét pedig a használati engedély kiadása után az építtetőnek kérelmére vissza kell adni.

Ha az építtető a bontást vagy az építkezést a megszabott időben nem kezdi meg vagy nem fejezi be, a biztosítékot vagy annak még letétben levő részét elveszti.

Az elveszett biztosítékot az országos lakásépítési ministeri biztosság rendelkezésére kell bocsátani, amely azt állami építkezés céljára külön alapként kezeli.

IV. Épületrész lebontása emeletráépítés végett.

7. §. Emeletráépítés esetében az előzetes elvi engedély megadásának kérdését (4. §.) az új épületrész (emelet) lakóhelyiségeinek számára való tekintet nélkül kell eldönteni. Egyebekben az új épület emelésére megállapított szabályokat (4—6. §§.) az emeletráépítésre is megfelelően alkalmazni kell, amennyiben a ráépítést lakás, iroda, műterem, üzlet vagy emberi tartózkodásra alkalmas más helyiség vagy ezek mellékhelyisége céljára használt épületrész lebontása nélkül nem lehet végrehajtani.

V. Helyhatósági építési engedély.

8. §. A helyhatósági építési engedélyt az építésügyi hatóság a fennálló építésügyi szabályrendeletek értelmében csak akkor adhatja meg, ha az építtető az államépítészeti hivatal előzetes elvi engedélyét igazolta.

VI. Helyhatósági bontási engedély.

9. §. Épületnek vagy épületrésznek a 2. §. 2. pontja alapján való lebontására az építésügyi hatóságtól kell a helyhatósági engedélyt kérni.

Az engedélyt csak akkor lehet megadni, ha az építtető:

1. az államépítészeti hivatal előzetes elvi engedélyét, a biztosíték letételét és a helyhatósági építési engedély (8. §.) elnyerését igazolta,
2. és a bérlőnek a felmondás elfogadásáról közokiratban kiállított nyilatkozatát, vagy a bíróságnak a felmondást érvényesnek kimondó jogerős határozatát bemutatta.

Ha a lebontást a megszabott határidőben meg nem kezdik vagy be nem fejezik, a megadott előzetes elvi engedély, az építési és a lebontási helyhatósági engedély hatályát veszti.

A helyhatósági bontási engedély megadásáról és az engedély hatályvesztéséről az építésügyi hatóság haladéktalanul köteles az államépítészeti hivatalt és az elsőfokú lakásügyi hatóságot értesíteni.

VII. Az építtető felmondási joga.

10. §. A tulajdonos (bérbeadó) a házában levő helyiségek bérletét új épület emelése végett a lakásrendeletben meghatározott eseteken felül a rendes felmondási idő megtartásával felmondhatja, ha igazolja, hogy az épület lebontására az előzetes elvi engedélyt Budapesten a Fővárosi Közmunkák Tanácsa, vidéken pedig a jelen rendeletben említett hatóság megadta és ha az engedélyben megszabott biztosíték letételéről szóló nyugtát bemutatja.

Emeletráépítés esetében azonban a felmondási jog a tulajdonost csak az épület legfelső szintjén levő helyiségek bérlőivel szemben illeti meg akkor, ha emeletráépítésre kapott előzetes elvi engedélyt és az abban meghatározott biztosítékot letette, kivéve, ha az említett bérlők az emeletráépítés tartama alatt is hajlandók a helyiségben megmaradni és az építés az ő kiköltözésüket nem teszi feltétlenül szükségessé; e tekintetben az építésügyi hatóság nyilatkozata a bíróságra nézve irányadó.

A felmondó fél a bérlő kiköltözési és az ennek részére kiutalt másik lakás rendbehozatalának költségét viselni köteles s a felmondó félnek ezt a kötelezettségét a bíróság a felmondás érvényességét kimondó határozatában megállapítja.

VIII. A lakásügyi hatóság közreműködése.

11. §. Az elsőfokú lakásügyi hatóság köteles az építésügyi hatóság megkeresésére épületlebontásnak kérdésében tartott helyszíni szemlén résztvenni és a lebontás kérdéséről nyilatkozni.

12. §. A lakásügyi hatóság, ha az épületlebontásra adott előzetes elvi engedélyről kapott értesítést, a lebontandó épületet a lebontásra megszabott időpont megjelölésével külön nyilvántartásba veszi.

A tulajdonos (bérbeadó), ha az épület lebontására az előzetes elvi engedélyt megkapta, köteles a lakásügyi hatóságnál bejelenteni azoknak a bérlőinek a nevét, akiknek bérletét ezen az alapon felmondotta. A bejelentésben meg kell jelölni a bérlemény terje-

delmét és azt az időpontot, amelyre a felmondás szól és csatolni kell hozzá a bérlőknek a felmondást elfogadó közokiratba foglalt nyilatkozatát, ennek hiányában a bíróságnak a felmondást érvényesnek kimondó jogerős határozatát.

A lakásügyi hatóság a megjelölt bérlőket nyilvántartásba veszi és amennyiben helybenlakásra jogosultak, elhelyezésükről lakásszükségük mértékének figyelembevételével kellő időben hivatalból gondoskodik.

13. §. A lakásügyi hatóság, ha arról értesül, hogy a megadott előzetes elvi engedély hatályát veszítette, azokat a helyiségeket, amelyekre az előzetes elvi engedély szólt, hivatalból igénybeveszi és tekintet nélkül a történt felmondásra, az eddigi bérlőknek, ha pedig ezek a helyiségeket nem igénylik, más lakásra szorulóknak utalja ki.

IX. Záró rendelkezések.

14. §. A jelen rendeletben említett ügyeket a hatóságok soronkívül kötelesek elintézni.

15. §. A jelen rendelet kihirdetésének napján¹⁾ lép életbe és az életbeléptetésekor folyamatban levő ügyekben is alkalmazandó.

Budapest, 1922. évi április hó 6-án.

Gróf Bethlen István s. k.,
m. kir. miniszerelnök.

174.

A m. kir. kormánynak 3,148/1922. M. E. számú rendelete.

A hatósági orvosok pénztári orvosi szolgálata.

A magyar királyi ministerium a betegségi és balesetbiztosítás ideiglenes szabályozása tárgyában az 1919. évi szeptember hó 30. napján 5,400/1919. M. E. szám alatt kibocsátott rendelet²⁾ kiegészítéseül az 1920 : I törvénycikk 10. §-ában foglalt felhatalmazás alapján a hatósági orvosok pénztári orvosi szolgálatára vonatkozólag a következőket rendeli:

1. §. A hatósági orvosok (községi és körorvosok, valamint városi, nem tisztai orvosok) az 1907 : XIX. törvénycikk hatálya alá eső pénztárak (Országos Munkásbiztosító Pénztár, kerületi munkásbiztosító pénztárak, vállalati és magánegyesületi betegsegélyező pénztárak, bányatárspénztárak, dohánygyári betegsegélyező pénztárak) pénztári orvosi teendőinek az erre vonatkozólag fennálló szabályok szerint való ellátására kötelesek.

E kötelezettség alól a népjóléti és munkaügyi minister akár a pénztár, akár a hatósági orvos előterjesztésére nyomatékos okból felmentést adhat.

¹⁾ Kihirdettetett a „Budapesti Közlöny“-ben 1922. évi április hó 7-én.

²⁾ B. K. 1919. évf. 1447. és 1600. lapon.

2. §. A hatósági orvosok pénztári orvosi díjazását a pénztár és az orvos között kötött és szabályszerűen jóváhagyott szerződés állapítja meg.

3. §. Ha a 2. §-ban megjelölt szerződés lejárt, a nélkül, hogy a pénztár és a hatósági orvos között újabb joghatályos szerződés keletkezett volna, a hatósági orvos a szerződés hatálya megszűntének időpontjától kezdve legkésőbb 1922. évi január hó 1. napjától számítva az 1921. évben élvezett összilletményeit, továbbá mint drágasági pótléktöbbletet az addig élvezett nyugdíjba beszámítható javadalmazásának és drágasági pótlékának 100%-át kapja illetményképpen, amely a hatályban volt szerződésben megállapított módon és részletekben esedékes.

4. §. Az a hatósági orvos, aki eddig a pénztárral szerződéses viszonyban nem állt, díjazás fejében a lakóhelyén működött pénztári orvos 1921. évi december hó 31-ig élvezett szerződéses összilletményét, úgyszintén mint drágasági pótléktöbbletet annak nyugdíjba beszámítható javadalmazásának és drágasági pótlékának 100%-át kapja illetményül.

Ha a pénztárnak a hatósági orvos lakóhelyén két vagy több szerződéses orvosa volt, a hatósági orvos a lakóhelyén az 1921. évben legnagyobb illetményt élvezett pénztári kezelőorvos összilletményeit és mint drágasági pótléktöbbletet annak nyugdíjba beszámítható javadalmazásának és drágasági pótlékának 100%-át kapja illetményül.

Az illetmények kifizetésének módjára és részleteinek esedékességére a 3. §-ban foglalt rendelkezés nyer alkalmazást.

A jelen §. alkalmazásánál az előbb működött pénztári orvos esetleges korpótlékai a hatósági orvos javára figyelembe nem vehetők.

5. §. Az a hatósági orvos, aki a jelen rendeletben megszabott kötelességének teljesítését megtagadja, vagy teljesítésében mulasztást tanúsít, fegyelmi vésege¹⁾ követ el. Érintetlenül marad az őt a fennálló jogszabályok értelmében terhelő egyéb felelőssége is.

6. §. Jelen rendelet a kihirdetés napján¹⁾ lép életbe.

Végrehajtásával a népjóléti és munkaügyi miniszter bízatik meg.

Budapest, 1922. évi április hó 4-én.

Gróf Bethlen István s. k.,
m. kir. miniszterelnök.

¹⁾ Kihirdettetett a „Budapesti Közlöny“-ben 1922. évi április hó 6-án.

175.**A m. kir. kormánynak 3,400/1922. M. E. számú rendelete.**

Az arányos választás szabályainak az 1922. évi március 2-án 2,200. M. E. szám alatt kibocsátott kormányrendelet 11. §-a alapján való megállapítása.

Az arányos képviselői rendszer szerint történő választás esetében követendő irányelvekre nézve az 1922. évi március hó 2-án 2,200. M. E. szám alatt kibocsátott kormányrendelet¹⁾ 11. §-a következőképp rendelkezik:

Egy-egy lajstrom ajánlásához ötezer választó aláírása szükséges.

Abból az okból, hogy a lajstrom kevesebb jelölt nevét tartalmazza, mint ahány képviselőt a kerület választ, az ajánlott lajstromot visszautasítani nem lehet.

Szavazat csakis valamely ajánlott lajstromra adható le, a lajstrom bármilyen változtatása a szavazatot érvénytelenné teszi.

A betöltendő mandátumok a lajstromokat a reájuk eső szavazatok arányában illetik meg.

Az egyes lajstromra eső mandátumok a lajstromon szereplő jelölteket abban a sorrendben illetik meg, amelyben nevük a lajstromon felvétellett. Azok a jelöltek, akik az így megválasztott jelölteket sorrendben követik, pótképviselők lesznek és mint ilyenek abban az esetben, ha a saját lajstromukon megválasztott képviselők megbízása bármely okból megszűnnék, a lajstromon feltüntetett sorrend szerint a rendes képviselők sorába behívandók.

A most előadott irányelvek keretében és az elől hivatkozott kormányrendelet 10. §-ának 1. és 2. pontjaiban foglaltak szem előtt tartásával, amelyek szerint Budapest székesfőváros összesen huszonöt képviselőt és tíz pótképviselőt, az ujonnan alakított budapestkörnyéki választókerület pedig öt képviselőt és három pótképviselőt választ, a választás részletes szabályai a következőkben állapítatnak meg:

A jelölés.

1. §. A jelölési ajánlatot ötezer oly választónak kell sajátkezűleg aláírni, akinek az illető választókerületben van választójoga. Az ajánlat kiállítására és benyújtásának határidejére nézve egyébként a 2,200/1922. M. E. számú rendelet 60. §-ában foglaltak irányadók.

Minden ajánlatban annyi jelöltet lehet ajánlani, mint ahány nemzetgyűlési képviselőt és pótképviselőt kell az illető választókerületben választani.

Az ugyanabban az ajánlásban megnevezett jelöltek (képviselő- és pótképviselőjelöltek) egy lajstromot alkotnak, amelyben a képviselő- és pótképviselőjelölteket külön kell csoportosítani.

¹⁾ B. K. 1922. évf. 567. lapon.

Az ajánlatban meg kell jelölni azt a sorrendet, amelyben a jelölteket az ajánlók a lajstromba felvételni kívánják.

Az ajánlatban fel kell tüntetni a jelöltek családi és utónevén felül azoknak korát, foglalkozását és lakását is.

2. §. Az ajánlók az ajánlatban egy megbízottat és egy helyettes megbízottat nevezhetnek meg, akik az aláírókat, valamint a jelölteket a választási bizottsággal szemben képviselik és akik a választási bizottságnak lajstrommegállapító ülésein jelen lehetnek és ott a jelölési ajánlatokra vonatkozó észrevételeiket megtehetik. Megbízottul valamelyik ajánlott jelölt is megnevezhető.

Az ajánlott jelöltek a jelölés elfogadását királyi közjegyző vagy a községi (kerületi) előljárárság által hitelesített írásbeli nyilatkozatban jelentik ki, amelyet az ajánlathoz csatolni kell. Az arányos képviseleti rendszer szerint választókerületekben egy személy csak egy jelölést fogadhat el, emellett azonban általános többségi rendszer szerint választókerületekben jelöltként felléphet.

3. §. Az ajánlás átnyújtására megállapított határnapot követő napon a választási bizottság az érvényesen ajánlott jelöltek lajstromainak megállapítása végett ülést tart, amelyre a pártoknak a 2. §-ban említett megbízottait is meg kell hívni.

Ha valamely jelölési ajánlat az előző szakaszokban, valamint a 2,200/1922. M. E. számú kormányrendelet 60. §-ában meghatározott egyéb kellékeknek meg nem felel, a választási bizottság az előző bekezdésben említett napot követő napon újabb ülést tart, melynek megtartásáig a hiányok még pótolhatók. Ebben az újabb ülésben azonban a lajstromokat okvetlenül meg kell állapítani.

Az érvényesen ajánlott jelöltek lajstromaiban nem szerepelhet az, aki a jelölést a 2. §. rendelkezéseinek megfelelően el nem fogadta vagy ugyane rendelkezések ellenére több jelölést fogadott el. Amennyiben utóbbi ténykörülmény fennforgása megállapítható, a reá vonatkozó összes jelölések érvényteleneknek jelentendők ki.

4. §. Ha csak egy lajstromot ajánlottak és a jelöltek száma a betöltendő mandátumok számával egyezik, a választási elnök és a választási biztos az összes képviselőjelölteket megválasztott nemzetgyűlési képviselőknek, a pótképviselőjelölteket pedig megválasztott nemzetgyűlési pótképviselőknek nyilvánítják.

Ugyancsak egy lajstrom ajánlása esetében, ha a képviselőjelöltek száma a betöltendő mandátumok számánál kisebb, az összes képviselőjelölteket és azonkívül a betöltendő mandátumok számának erejéig a pótképviselőjelölteket is ajánlásuk sorrendjében megválasztott nemzetgyűlési képviselőknek kell nyilvánítani. A többi jelölt megválasztott nemzetgyűlési pótképviselőnek nyilvánítandó.

5. §. Ha több lajstromot ajánlottak és a képviselőjelöltek száma a betöltendő mandátumok számánál nem nagyobb, a választási elnök és biztos az összes képviselőjelölteket megválasztott nemzetgyűlési képviselőknek, a pótképviselőjelölteket pedig megválasztott nemzetgyűlési pótképviselőknek nyilvánítják.

Ugyancsak több lajstrom előterjesztése esetén, ha a képviselőjelöltek és pótképviselőjelöltek száma a betöltendő mandátumok számánál nem nagyobb, az összes képviselőjelölteket és pótképviselőjelölteket megválasztott nemzetgyűlési képviselőknek kell nyilvánítani.

6. §. Ha a jelöltek száma a betöltendő képviselői és pótképviselői mandátumok számánál nagyobb, a következő szakaszok szerint választási eljárásnak van helye.

A szavazás.

7. §. Az érvényesen ajánlott jelöltek lajstromainak megállapítása után a választási bizottság e lajstromokat a szavazólapra megállapított formában haladéktalanul közzététeti és egyben intézkedik a szavazólapok kinyomatása iránt.

8. §. A szavazás zárt borítékban beadott, hivatalosan előállított szavazólapokkal történik. A szavazólapra minden megállapított lajstromot fel kell venni. Azt, hogy a lajstromok a szavazólapra milyen sorrendben elhelyezve kerülnek, a választási bizottság sorshúzás útján dönti el. Ha a megállapított lajstromok között olyan lajstrom van, amelyben — póteljöllel vagy anélkül — csak egy jelölt foglaltatik, azt a szavazólapon minden esetben mint utolsó oszlopot kell elhelyezni és ehhez képest az ilyen lajstromot ki kell hagyni azok közül a lajstromok közül, amelyek elhelyezésére nézve sorshúzás történik. Ha több olyan lajstrom van, amely csak egy jelöltet tartalmaz, ezeknek sorrendjét egymás között külön sorshúzás útján kell megállapítani és ezeket a lajstromokat a sorrend betartása mellett a szavazólapon az utolsó oszlopban, esetleg oszlopokban egymás alá is lehet helyezni.

A lajstromok mindegyike felett a szavazásra üres négyszög szolgál. A négyszög felett a lajstromban foglaltak pártállását más pártoktól való megkülönböztetésre alkalmas módon meg kell jelölni és ugyanott fel kell tüntetni a lajstrom sorszámát is.

A szavazólap mintája csatolva van. (1. számú melléklet.)

9. §. A szavazólapon az egyes pártok által ajánlott jelöltek neveit külön-külön lajstromban, még pedig abban a sorrendben kell feltüntetni, amint azt az illető pártok megállapították.

A szavazás nem az egyes jelöltekre, hanem az egyes lajstromokra történik. A szavazók által a lajstromon tett változtatás — a választójogi rendelet fentebb idézett rendelkezése értelmében — a szavazat érvénytelenségét vonja maga után.

A szavazásra egyébként a 2,200/1922. M. E. számú rendelet 74. §-ában foglaltak irányadók.

Minden választókerületben az egyes pártokat a reájuk esett szavazatok arányában, az egyes jelölteket pedig pártonként a lajstromokban feltüntetett sorrend szerint illeti meg a mandátum.

Lajstromkapcsolásnak helye nincsen.

Az ilyen módon megválasztottaknak tekintendő egyének közül a székesfővárosi I. választókerületben hat, a II. választókerületben kilenc s a III. választókerületben tíz, végül a budapestkörnyéki választókerületben öt lesz a képviselő; a következő három-három-négy-három lesz a pótképviselő, mihez képest a budapesti I. választókerületben kilenc, a II. választókerületben tizenkettő, a III. választókerületben tizennégy, végül a budapestkörnyéki választókerületben összesen nyolc jelölt ajánlásának van helye.

10. §. Ha valamely képviselő megbízása időközben bármely okból (lemondás, elhalálozás stb.) megszűnik, azok a jelöltek, akik a már megválasztott képviselőkül kijelentett jelölteket az illető képviselő jelölési lajstromán sorrendben követik, a lajstromon feltün-

tett sorrend szerint a képviselők sorába hivandók be mindaddig, amíg az illető választókerületre eső rendes képviselők száma betöltve nincs.

11. §. A választás eredményét a beérkező szavazási iratok alapján a választási bizottság a lehető legsürgősebben köteles megállapítani.

A választás eredményének megállapítása végett tartandó választási bizottsági ülésen a megbízottak, illetőleg a helyettes megbízottak (2. §.) is jelen lehetnek és felszólalhatnak.

A választási eredménynek megállapítására irányuló előkészítő munkálatokat, t. i. az egyes lajstromokra esett szavazatokról készítendő részletes kimutatásnak ülésben történő összeállítását a már beérkezett szavazási iratok alapján azonnal meg kell kezdeni, tekintet nélkül arra, hogy az összes szavazási iratok beérkeztek-e vagy sem; de a jelen rendeletben alább meghatározott számítási műveletnek az elvégzése és a választási eredmény megállapítása csak az összes szavazási iratok beérkezése után történhetik meg. A választási bizottság a beérkezett szavazási iratok alapján elkészíti az egyes szavazatszedő küldöttségek előtt leadott érvényes és érvénytelen szavazatok részletes kimutatását.

A kimutatásban az egyes lajstromokra leadott érvényes szavazatok szavazatszedő küldöttségek és lajstromok szerint külön csoportosítandók. A kimutatásban az egyes szavazatszedő küldöttségek előtt leadott összes érvényes és az összes számba nem vehető szavazatok összegét küldöttségenként külön-külön csoportosítva, valamint a kimutatásba felveendő valamennyi szavazatszedő küldöttség előtt leadott összes érvényes és az összes számba nem vehető szavazatok összegét is és pedig külön-külön fel kell tüntetni. A kimutatás mintája csatolva van. (2. számú melléklet.)

A részletes kimutatás alapján kell megállapítani azt, hogy minden egyes lajstromra (pártra) összesen hány érvényes szavazat esett.

12. §. Miután az egyes lajstromokra eső érvényes szavazatok száma megállapítást nyert, következik annak megállapítása, hogy az egyes lajstromokra hány mandátum esik.

A mandátumokat az egyes lajstromok (pártok) között a rájuk esett szavazatok arányában kell felosztani. Ennek kiszámítása az alábbi módon történik:

Mindenekelőtt megállapítandó az arányossági szám, azaz a leadott szavazatok számának a megválasztandó képviselők számával történő elosztása folytán előálló hányados. A hányadosban szereplő törteket, ha azok $\frac{1}{2}$ -nél kisebbek, el kell hanyagolni, ellenkező esetben egész számra kell kiegészíteni.

Minden lajstromra elsősorban annyi mandátum jut, ahány egészer foglaltatik az arányossági szám a lajstromra esett szavazatok számában.

Ha az így nyert mandátumok összege kisebb a megválasztandó képviselők számánál, másodsorban a még kiosztásra kerülő mandátumok közül az elsőt az a lajstrom kapja, melynek *osztási maradéka a legnagyobb*; a másodikat a következő legnagyobb maradékkal rendelkező párt és így tovább, míg az összes rendelkezésre álló mandátumok kiosztottak.

Ha egy lajstromra több mandátum esik, mint ahány képviselőjelölt és pótképviselőjelölt a lajstromban szerepel, a fennmaradó mandátumok a többi lajstromokat illetik. Az elosztás ezek között a harmadik bekezdésben megjelölt művelet útján történik.

13. §. Amennyiben valamely mandátum egyenlő joron több lajstromot illetne meg, azt ezek közül elsősorban az a lajstrom kapja, melyre még nem esett mandátum. Ha több ilyen lajstrom volna, közöttük sorshuzás dönt. Ugyancsak sorshuzás dönt mindazokban

az egyéb esetekben is, amikor valamely mandátumot egyenlő jogon több lajstromot illetne meg.

Ha valamely lajstromban a képviselőjelöltek száma a lajstrom javára eső mandátumok számával egyenlő, ezek a jelöltek mind megválasztott képviselőknek tekintendők.

Ha valamely lajstromra kevesebb mandátum esik, mint a lajstromba felvett jelöltek száma, a jelölteknek a lajstromban megállapított sorrendje dönt.

Amennyiben valamely lajstromban a képviselőjelöltek száma az illető lajstromra eső mandátumok számánál kisebb, ezek a jelöltek megválasztott képviselőknek tekintendők. A lajstromra eső többi mandátum pedig a pótképviselőjelölteknek jut.

Kellő számú pótképviselőjelölt hiányában a többlet elosztása az előző szakasz utolsó bekezdésének megfelelően történik.

14. §. Minden lajstromnak, ha egy vagy több jelöltje képviselővé megválasztatott, meg nem választott képviselő, illetőleg pótképviselőjelöltjei az illető választókerület részére megállapított pótképviselők számának erejéig nemzetgyűlési pótképviselőknek nyilváníttatnak.

15. §. A választási eredménynek megállapításáról három példányban jegyzőkönyvet kell felvenni, amely jegyzőkönyvre nézve a 2,200/1922. M. E. számú kormányrendelet 84. §-ában foglaltak irányadók a következő kiegészítéssel:

A jegyzőkönyvbe felveendő a választókerületben az egy lajstromra leadott érvényes szavazatok száma;

az arányossági szám;

a mandátumoknak a jelen rendeletben előírt számítási művelet alapján való felosztása;

ha egy lajstromra több mandátum esnék, mint ahány jelölt a lajstromban szerepel, annak megállapítása, hogy miként történt a fennmaradó mandátumok felosztása;

ha valamely mandátum egyenlő jogon több lajstromot illetne meg, annak megállapítása, hogy a kérdéses mandátum mely lajstromot illeti;

az egyes lajstromra eső mandátumok végleges felosztása;

végül a megválasztott nemzetgyűlési képviselők és pótképviselők neveit a lajstromok szerint külön csoportosítva tartalmazó választási eredmény.

Budapest, 1922. évi április hó 8-án.

Gróf Klebelsberg Kunó s. k.,
a miniszerelnöki teendők ideiglenes ellátásával
megbizott m. kir. belügyminister.

1. sz. melléklet (3.400/1922. M. E. számú rendelet 8. §-ához).

Szavazólap.

-----választókerület.

1.

-----párt.

☐

Képviselőjelöltek :
Pótképviselőjelöltek :

2.

-----párt.

☐

Képviselőjelöltek :
Pótképviselőjelöltek :

3.

-----párt.

☐

Képviselőjelöltek :
Pótképviselőjelöltek :

4.

-----párt.

☐

Képviselőjelöltek :
Pótképviselőjelöltek :

5.

-----párt.

☐

Képviselőjelöltek :
Pótképviselőjelöltek :

2. sz. melléklet (a 3.400/1922. M. E. számú rendelet 11. §-ához).

Az érvényes és érvénytelen szavazatok részletes kimutatása és összegezése.

Sor- szám	A szavazatszedő bizottság megjelölése	Az egyes szavazatszedő bizottságok előtt leadott érvényes szavazat az					Az egyes szavazatszedő bizottságok előtt leadott	
		1. sz.	2. sz.	3. sz.	4. sz.	5. sz.	érvényes	érvénytelen
		Lajstromra					szavazatok összege	
	Az egész választási kerületben összesen							

176.**A m. kir. földmivelésügyi miniszternek 20,684/1922. F. M. számú rendelete.****A méhészeti kerületek újabb beosztása.**

A méhészeti kerületek újabb beosztását a következőkben állapítom meg:

I. kerület.

Területe kiterjed: Pest-Pilis-SoltKiskun vármegyére, valamint Bács-Bodrog, Csongrád, Csanád, Torontál és Arad vármegyék meg nem szállott részeire.

Székhelye: Kalocsa.

Személyzete:

Vezető: *Deák Imre* méhészeti felügyelő.

Szolgáltatattételre beosztva: Hódmezővásárhely székhellyel *Lukner Vidor* méhészeti szaktanító.

II. kerület.

Területe kiterjed: Jász-Nagykun-Szolnok, Hajdu, Szabolcs és Békés vármegyékre, valamint Bihar, Bereg, Szatmár és Ung vármegyék meg nem szállott részeire.

Székhelye: Debreczen.

Személyzete:

Vezető: *Gaál Imre* méhészeti felügyelő.

Szolgáltatattételre beosztva: Gyula székhellyel *Hrankay Béla*, Nyíregyháza székhellyel *Gulyácssy Győző* méhészeti szaktanító.

III. kerület.

Területe kiterjed: Heves és Borsod vármegyékre, valamint Abauj-Torna, Hont, Gömör-Kishont, Nógrád és Zemplén vármegyék meg nem szállott részeire.

Székhelye: Eger.

Személyzete:

Vezető: *Nagy Géza* méhészeti szaktanító.

Szolgáltatattételre beosztva: Eger székhelyei *Berauer Béla* méhészeti szaktanító.

IV. kerület.

Területe kiterjed: Fejér és Veszprém vármegyékre, valamint Győr, Komárom, Esztergom, Moson, Sopron, Pozsony és Vas vármegyék meg nem szállott részeire.

Székhelye: Veszprém.

Személyzete:

Vezető: *Bucsy Z. Jenő* méhészeti szaktanító.

Megbizva: Szombathely székhellyel Vas, Sopron, Moson és Pozsony vármegyék meg nem szállott területeire vonatkozó önálló hatáskörrel *Bázler Béla* méhészeti szaktanító.

V. kerület.

Területe kiterjed: Tolna és Somogy vármegyékre, valamint Baranya és Zala vármegyék meg nem szállott részeire.

Székhelye: Kaposvár.

Személyzete:

Vezető: *Körmendy József* méhészeti szaktanító.

Szolgálatátételre beosztva: *Szekszárd* székhellyel *Nemes Győző* havidíjas méhészeti szaktanító.

Budapest, 1922. évi április hó 7-én.

Mayer János s. k.,
m. kir. földművelésügyi minster.

177.**A m. kir. földművelésügyi minsternek 27,100/1922. F. M. számú rendelete.****A turófélék és gomolyasajtok készítésének és forgalmának szabályozása.**

A mezőgazdasági termények, termékek és cikkek hamisításának tilalmazásáról szóló 1895 : XLVI. t.-c. 1. §-ában kapott felhatalmazás alapján, ugyane törvénycikk végrehajtása tárgyában kibocsátott 38,286/1896. F. M. számú rendelet 8. §. 1. c) pontjának kiegészítéseül, a turófélék és a gomolyasajtok készítését és forgalombahozatalát a kereskedelemügyi, továbbá a népjóléti és munkaügyi minsterrel egyetértve a következőképen szabályozom:

1. §. A jelen rendelet rendelkezései irányadók a következő tejtermékekre:

A) *Nyersanyagok:* 1. juhgomolya, 2. kevertgomolya (elegygomolya), 3. tehéngomolya), 4. orda, 5. tehénturó.

B) *Késztermékek:* 1. csémegejuhturó, 2. juhturó, 3. kevertturó, 4. orda, 5. tehénturó.

C) *Hulladékok:* 1. gomolyakéreg, 2. gomolyavakarék.

2. §. Nyers anyagok.

a) *Juhgomolya* néven csak olyan romlatlan tejterméket szabad forgalomba hozni, amely szakszerű eljárás útján tiszta és teljes juhtejből tejoltóval leválasztott sajtanyagból készült. Akár közvetlenül fogyasztás, akár nyersanyagként turóipari felhasználás céljára forgalombahozott juhgomolya víztartalma 56%-ot meg nem haladhat, szárazanyagához viszonyítva pedig legalább 47% zsirt kell tartalmaznia.

b) *Kevertgomolya* (elegygomolya) néven csak olyan romlatlan tejterméket szabad forgalomba hozni, amely szakszerű eljárás útján teljes juhtej és teljes tehéntej keverékéből (elegyből) tejoltóval leválasztott sajtanyagból készült. Akár közvetlenül fogyasztás, akár nyersanyagként turóipari felhasználás céljára forgalombahozott kevertgomolya víz-

tartalma 58%-ot meg nem haladhat, szárazanyagához viszonyítva pedig legalább 45% zsírt kell tartalmaznia.

c) *Tehéngomolya* néven csak olyan romlatlan tejterméket szabad forgalomba hozni, mely szakszerű eljárás útján tiszta és teljes tehéntejből tejsavval leválasztott sajtanyagból készült. Akár közvetlenül fogyasztás, akár nyersanyagként turóipari felhasználás céljára forgalombahozott tehéngomolya víztartalma 60%-ot meg nem haladhat, szárazanyagához viszonyítva pedig legalább 43% zsírt kell tartalmaznia.

Olyan gomolyát, amely részben lefőlözött juh- vagy tehéntejből, avagy ezek keverékéből (elegyből) készült s amelynek szárazanyagához viszonyított zsírtartalma legalább 25%, csakis a készítéséhez felhasznált anyag (anyagok) feltüntetésével és *félzsiros gomolya* megjelöléssel szabad forgalomba hozni (pl. félzsiros juh- vagy tehéngomolya, félzsiros elegygomolya), olyan gomolyát pedig, amely szárazanyagához viszonyítva 25%-nál kevesebb zsírt tartalmaz, csakis a készítéséhez felhasznált anyag (anyagok) feltüntetésével és *sovány gomolya* megjelöléssel szabad forgalomba hozni (pl. sovány juh- vagy tehéngomolya, sovány elegygomolya). A víztartalom ezekben sem lehet több 60%-nál.

A nyersanyagként turóipari felhasználás céljára forgalomba hozott minden olyan gomolyának, — amelynek tényleges víz- és zsírtartalmáért az eladó szavatosságot vállal, — tartályán (csomagolásán) a kötelező minőségi megjelölésen (pl. félzsiros)) kívül még a termék zsír- és víztartalmát %-ban kifejezve fel kell tüntetni.

d) *Orda* néven akár közvetlenül fogyasztás, akár nyersanyagként turóipari felhasználás céljára csakis olyan romlatlan, édes ízű, fehér vagy sárgás-fehér színű tejtermék hozható forgalomba, amely a sajtkészítésnél visszamaradó kifogástalan édessavó megfelelő forralása, megsűrítése és szűrőn maradó fehérjeanyag kellő kicsepegtetése útján készült. Az orda víztartalma 65%-ot, a *préselt orda* néven forgalomba hozott ordáét pedig 60%-ot nem haladhat meg.

A nyersanyagként turóipari felhasználás céljára forgalomba hozott minden olyan ordának, amelynek minőségeért az eladó szavatosságot vállal, tartályán (csomagolásán) a termék zsír- és víztartalmát %-ban kifejezve fel kell tüntetni.

e) *Tehénturó* néven akár közvetlen fogyasztás, akár nyersanyagként turóipari felhasználás céljára csak olyan romlatlan édes vagy tejsavas ízű tejterméket szabad forgalomba hozni, amely tiszta tejsavas erjedés útján megsavanyodott teljes vagy lefőlözött tehéntejből legfeljebb még állati- vagy növényioltó hozzáadásával, megfelelő fokú felmelegítés útján készült. A tehénturó előállításához más idegen anyagot (savak, lugok stb.) használni tilos. A forgalomba hozott tehénturó víztartalma 70%-ot, a *préselt tehénturó* néven forgalomba hozott tehénturóé pedig 60%-ot nem haladhat meg. A szárazanyagához viszonyítva, 15%-nál kevesebb zsírt tartalmazó tehénturót csakis *sovány tehénturó* néven szabad forgalomba hozni.

A nyersanyagként turóipari felhasználás céljára forgalombahozott minden olyan tehénturónak, amelynek tényleges zsír- és víztartalmáért az eladó szavatosságot vállal, tartályán (csomagolásán) a kötelező minőségi megjelölésen (pl. sovány) kívül még a termék zsír- és víztartalmát %-ban kifejezve fel kell tüntetni.

3. §. Kész termékek.

a) *Csemege juhturó* néven csak a 2. §. a) pontjában említett szakszerű eljárás útján friss és teljes juhtejből készült, megfelelően érlelt és gondosan kiválogatott juhgomolyából előállított és legfeljebb enyhén csipősízű olyan romlatlan tejterméket szabad forgalomba hozni, amelynek víztartalma 50%-ot meg nem halad, szárazanyagához viszonyítva pedig legalább 48% zsírt tartalmaz. A csemege juhturót csakis március hó 15. napjától november hó 15. napjáig terjedő idő alatt és kizárólag zárt csomagolásban szabad forgalomba hozni. Ilyen turót tartályból (bödönből stb.) kimérni nem szabad. Ez időn túl csemegejuhturó néven semmiféle turót nem szabad forgalomba hozni. Közelebbi megjelölés gyanánt csak a következő jelzők használhatók: 1. májusi, tavaszi, nyári, 2. lipthói módra, székelymódra készült, tömlős.

b) *Juhturó* néven csak a 2. §. a) pontjában említett szakszerű eljárás útján friss és teljes juhtejből készített, megfelelően érlelt juhgomolyából előállított olyan romlatlan tejterméket szabad forgalomba hozni, amelynek víztartalma 53%-ot meg nem halad, szárazanyagához viszonyítva pedig legalább 45% zsírt tartalmaz. Közelebbi megjelölés gyanánt csak a következő jelzők használhatók: 1. lipthói módra, székelymódra készült, tömlős; 2. sózott, hordózott.

A csemegejuhturó vagy juhturó származásának megjelölésére jelző gyanánt csak annak a vidéknek vagy helynek a nevét szabad használni, ahol a turó készült (pl. somogyi csemegejuhturó).

c) *Kevertturó* néven csak olyan romlatlan tejtermék hozható forgalomba, amely a 2. §. a) vagy b) pontjában említett gomolyából, avagy a 2. §. a) és c) pontjában említett gomolyák keverékéből tehénturónak vagy ordának, avagy ezek keverékének hozzáadásával szakszerű eljárás útján készült. Víztartalma 56%-ot meg nem haladhat, szárazanyagához viszonyítva pedig legalább 32% zsírt kell tartalmaznia.

E terméket minden más jelző mellőzésével kizárólag csak kevert turó néven szabad forgalomba hozni.

4. §. A 3. §-ban említett turófélék készítéséhez használt nyersanyagot (gomolya stb.) a felületi tisztátalanságtól, nyálkás, penészes, légypiszokkal, vagy légypetével belepert részekről meg kell szabadítani. Szárazon érlelt gomolyát hámozással kell a feldolgozáshoz előkészíteni.

E turófélék előállításához a 2. §-ban felsorolt nyersanyagon kívül a szükséghez képest tiszta vizet vagy tejet és legfeljebb 3% tiszta konyhasót (klórtartalom klórnátriumban kifejezve) szabad használni. A szokásos módon konyhasóval konzervált turó ennél több konyhasót is tartalmazhat, ezt a minőséget azonban a forgalomba hozott árú tartályán vagy csomagolásán fel kell tüntetni (pl. sózott juhturó). Minden más konzerválószer alkalmazása tilos.

Romlottnak tekintendő az olyan készítmény, amely tisztátalanságot, gomolyakéregből eredő penészt, nagyobb mennyiségű tejpenészt, légypetét, légyálcát vagy légypiszkot tartalmaz; keserű ízű, nyálkás, nyulós vagy elfolyósodott; egyenlőtlen vagy barnás színű, avagy rothadástól vagy előrehaladott zsirbomlástól eredő szaga van.

Hulladékok.

5. §. Tilos a gomolyák feldolgozásánál visszamaradó *gomolyavakarékokat és gomolyukérget* akár magában, akár más anyaggal keverve emberi táplálkozásra szolgáló élelmisze (pl. körített túró) gyanánt forgalomba hozni, avagy valamely túróféle (1. §. B) pont) készítéséhez felhasználni.

6. §. A jelen rendelettel szabályozott túrófélék megjelölésére a 2—4. §-okban megállapított elnevezéseket és jelzőket kell használni s a forgalombahozatal előtt az árú tartályán vagy csomagolási burkolatán — gyári termékeken a gyárosnak és telepe helyének megnevezésével — szembetűnő és könnyen olvasható módon kell feltüntetni. E jelzéseket az árúra annak forgalomba hozója (termelő, készítő, gyáros), átrakott vagy átcsomagolt árúra pedig az azt végző vállalkozó köteles alkalmazni.

Külföldi árú tartályán (csomagolási burkolatán) ezenfelül a forgalombahozatalért felelős belföldi vállalkozó nevét és telephelyét is fel kell tüntetni.

Az említett jelzéseket az árúra vonatkozó hirdetésen, árajánlaton, kötlevélen, számlán, fuvar- vagy szállítólevélen stb. is alkalmazni kell.

7. §. Nem szabad sem hirdetésen, sem üzleti papiroson, sem az árú címkéjén, csomagolásán vagy tartályán oly megjelölést, képet, vagy rajzot alkalmazni, amely a vásárlót a termék származása, eredete, minősége vagy összetétele felől megtévesztheti.

Juhot tehen nélkül feltüntető képes ábrázolatot csakis juhtejből eredő terméken szabad alkalmazni. A 3. §. c) pontjában említett keverttúróra juhot feltüntető képes ábrázolat alkalmazása tilos.

Tehenet juh nélkül feltüntető képes ábrázolat használható a 3. §. c) pontjában körülírt keverttúrónak, valamint minden oly terméknek megjelölésére, amely kizárólag tehenetejből származik.

Az árút átrakása vagy átcsomagolása alkalmával keverés vagy felcserélés útján minőségében megváltoztatni tilos.

8. §. Aki a jelen rendelet rendelkezéseit megszegi vagy kijátssza, az — amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik — kihágás miatt az 1895 : XLVI. t.-c. és a végrehajtása tárgyában kibocsátott 38.286/1896. F. M. sz. rendeleteknek rendelkezései szerint büntetendő.

A jelen rendelet rendelkezései az 1895 : XLVI. t.-c. 11. §-a értelmében a külföldről behozott túrótermékekre is kiterjednek, mégis azzal a kivétellel, hogy külföldről nyersanyagok gyanánt behozott túrótermékek és gomolyasajtok — kizárólag túróipari feldolgozás céljára — abban az esetben is felhasználhatók, ha a jelen rendeletben a zsír- és víztartalom tekintetében megállapított kellékeknek nem felelnek meg. Az ily túróterméket azonban közvetlenül fogyasztás céljára forgalomba hozni tilos. Ellenőrzés céljából az ily árú behozataláról az árú tulajdonosa vámkezelés után 24 órán belül az elraktározási hely szerint illetékes vegyakisérleti vagy vegyvizsgáló állomásnak tartozik jelentést tenni.

Nem esik továbbá büntető rendelkezés alá az olyan készítménynek előállítás és raktárontartása, amelyek külföldön való forgalomba hozatalra készültek, ha készítőjük, illetőleg raktározójuk hiteltérdemlően igazolja, hogy az árút közvetlenül külföldre szállítja, avagy szállította és a termék a külföldön érvényben levő rendelkezéseknek megfelel. Az ilyen árúkat külön helyiségben kell raktározni és azokról árújegyzéket kell vezetni.

Az árújegyzékben a készlet mennyiségét, az elszállíts idejét, a vevő nevét és lakóhelyét is fel kell tüntetni.

10. §. A hatósági ellenőrzés, mintavétel és szakszerű vizsgálat az 1895 : XLVI. t.-c. és a végrehajtása tárgyában kibocsátott rendeletek értelmében történik. A szakértői vizsgálatra és az ellenőrzésnél szükséges szakértői közreműködésre körzeti beosztásuk szerint az 1895 : XLVI. t.-c. alapján működő vegykísérleti és vegyvizsgáló állomások illetékesek.

A turófélék szakszerű megvizsgálásához legalább $\frac{1}{4}$ kg.-nyi minta szükséges.

11. §. A jelen rendeletben körülírt eljárástól eltérő módon előállított turókészítményt csakis a földművelésügyi miniszter engedélyével szabad forgalomba hozni.

12. §. Ez a rendelet 1922. évi április hó 15. napján lép életbe és életbelépésével a turófélék és gomolyasajtok forgalmát érintő korábbi rendeletek ellenkező rendelkezései hatályukat veszítik.

A jelen rendelet életbelépésétől számított 30 nap alatt a még készletben levő turó-félékből és gomolyasajtokból azok az árúk is forgalomba hozhatók, amelyek ugyan nem felenek meg a jelen rendelet követelményeinek (ideértve a kötelező árújelzéseket is), azonban a korábbi szabályok szerint forgalomba hozhatók voltak. E határidő letelte után kizárólag a jelen rendelet követelményeinek megfelelő termékeket szabad forgalomba hozni.

Budapest, 1922. évi március hó 31-én.

Mayer János s. k.,
m. kir. földművelésügyi miniszter.

178.

A m. kir. földművelésügyi miniszternek 65,500/1922. F. M. számú rendelete.

A cserebogarak irtása. (Valamennyi törvényhatóságnak.)

A mező- és kertgazdaságnak évenként kiszámíthatatlan károkat okoznak a cserebogarak, melyek nemcsak a gyümölcsfák termését és növekedését fenyegetik, hanem azoknak lárvái — a pajorok — mindennemű gazdasági növényt megtámadnak és elpusztíthatnak.

A sikeres védekezés érdekében a folyó évre a következőket rendelem:

1. A mezőgazdaságról és mezőrendőrségről szóló 1894 : XII. t.-c. 50. §-a értelmében a cserebogarak pusztítása kötelező lévén, a községi előljáróság (városi tanács) köteles a cserebogarak várható megjelenése előtt legkésőbb április 25-ig az irtás kötelezettségét a legszélesebb körben kihirdetni.

A kihirdetés alkalmával figyelmeztetni kell a birtokosokat, hogy aki az irtást a birtokán elmulasztja, a törvény értelmében (1894 : XII. t.-c. 95. §. k) pont) kihágást követ

3137. sz.
a. l. p. 1922.

cl és 1000 K-ig kiszabható (lásd a pénzbüntetések stb. mértékének ideiglenes felemeléséről szóló 1921 : XXVIII. t.-c.-ket) pénzbüntetéssel, behajthatatlanság esetén megfelelő elzárással büntetetik és azonfelül az irtást a községi előljáróság (városi tanács) a mulasztó költségére fogja elvégeztetni.

Ezzel a figyelmeztetéssel egyidejűleg közzé kell tenni a cserebogárirtásra vonatkozó s idemellékelte „Utmutatás“-t is, melynek kellő számban való sokszorosítása az érdekelt hatóságok feladata.

2. Az irtás végrehajtását a községi előljáróság (városi tanács), a községi (városi mezőgazdasági bizottság közreműködésével köteles ellenőrizni. Ehhez képest az ellenőrzésre általuk kijelölendő megbízottak tartoznak a cserebogár rajzása idején megfelelő számú felfogadott munkások vagy az e célra igénybevehető ifjúság kíséréte mellett az összes gyümölcsös kerteket és lombos fákkal beültetett területeket a kora reggeli órákban vagy borus időben nappal is bejárni és ellenőrizni az irtás kellő foganatosítását. A netán tapasztalt mulasztások eseteiben ezeknek a közegeknek kötelessége az idézett törvény 52. §-ának rendelkezéséhez képest az irtást a mulasztó költségére az említett munkásokkal azonnal elvégeztetni és a mulasztót a törvény rendelkezései szerint megbüntetés végett a helyi hatóságoknak még aznap bejelenteni.

A munkásokat a napi munkabéren felül az összegyűjtött bogarak mennyisége szerint megfelelő jutalomban kell részesíteni. Az ellenőrzési teendőkhöz az őrizetükre bízott határra nézve a mező- és hegyőrök is alkalmas módon bevonandók.

3. A köztulajdonhoz tartozó gyümölcs és más lombos fákat, dísfákat és bokrokat a községi (városi) előljáróság köteles a cserebogaraktól megtisztogtatni.

4. A gazdaközönséget figyelmeztetni kell továbbá, hogy a kötelező cserebogárirtásnak kiegészítő része a pajorirtás, mely abból áll, hogy a talaj szántásakor mélyebb ásásakor vagy kapálásakor a felszínre kerülő pajort el kell pusztítani.

5. Ha a cserebogarak vagy a pajorok valamely törvényhatóság területén nagy tömegben mutatkoznak, vagy azok nagyszámú megjelenése várható s a védekezés érdekében hatékonyabb rendszabályok látszanak szükségesnek, az 1894 : XII. t.-c. 54. §-a szerint a törvényhatóság első tisztviselője azonnal foganatosítsa a szükséges intézkedéseket és hozzám haladéktalanul jelentsen. Sürgős jelentést várok abban az esetben is, ha a jelen rendelet végrehajtása körül bármely akadály merülne fel.

6. A tanuló ifjúságnak a cserebogarak irtásában való részvételére nézve utalok elődömnök múlt évi május hó 14-én a cserebogarak irtása 75,050/1921. szám alatt a vallás- és közoktatásügyi miniszter úr hozzájárulásával kiadott s valamennyi kir. tanfelügyelőséggel a nevezett miniszter úr által 104,433/1921. szám alatt közölt rendeletére,¹⁾ mely szerint az elemi iskolák növendékei — elsősorban azonban a már fejlettebb V—VI. osztályú tanulók, továbbá az ismétlő tankötelesek a cserebogarak irtásában a szülők engedélyével és a tanítók felügyelete mellett a tanítási időn kívül igénybe vehetők, azonban csak oly mértékben, hogy az igénybevételük egészségükre káros hatással ne legyen s a tanulási eredményt ne kockáztassa.

7. Ha a felügyeleti hatóság (főszolgabíró, polgármester) a részéről is foganatosítandó ellenőrzés során azt tapasztalná, hogy a jelen rendelet végrehajtása körül a helyi

¹⁾ B. K. 1921. évf. 800. lapon.

hatóságot valamely mulasztás terheli, a mulasztó közeg ellen a fegyelmi eljárás megindítása iránt haladéktalanul intézkedni köteles.

A cserebogárirtást saját közegcimmal is ellenőriztetem s mulasztás esetén az illető hatósági közeg ellen megtorlást fogok alkalmazni.

Felhívom a törvényhatóság első tisztviselőjét, hogy jelen rendeletem végrehajtásának eredményéről, az e körül szerzett tapasztalatairól, valamint a cserebogarak fellépésének mértékéről folyó évi július hó 15-ig hozzám tüzetesen jelentsen.

Budapest, 1922. évi március hó 24-én.

A minister helyett:

Tóth Elemér s. k.,

h. államtitkár.

Melléklet a 65,500/1922: F. M. számú rendelethez.

Utmutatás a cserebogarak irtására.

A cserebogár és lárvája, amely utóbbit a magyar nép *pajor*, *csimasz* vagy *pata* néven ismer, egyaránt kártékony a mező- és szőlősgazdára s az erdészre is éppen úgy, minth a kertészre. Minthogy pedig e bogár megjelenése országos csapás számba megy, az ellene való védekezésnek általánosnak kell lennie s a mezőrendőrségről szóló 1894 : XII. t.-c. 50. §-a el is rendeli, hogy „a cserebogarak tömeges megjelenésük alkalmával megfelelő módon pusztítandók“.

Minthogy a cserebogár kifejlődéséhez csonka hazánkban három év (36 hónap) szükséges, azért nálunk a cserebogár csak minden harmadik évben szokott nagy tömegben megjelenni, még pedig egyes eltéréseket nem tekintve (amikor e bogár egy évvel előbb vagy egy évvel utóbb rajzik) rendszerint azokban az években, amelyek számjegyeinek összege 3-mal maradék nélkül osztható; így cserebogaras év volt 1896, 1899 s legközelebb az lesz 1923, 1926 stb. Ehhez képest a bogár irtására is csak minden harmadik esztendőben kerül a sor.

Az ország némely részén a cserebogár csak minden negyedik évben (48 hónap) rajzik s az a vidék hegyes volta szerint igen változó. Ezenkívül vannak azonban közbeeső évek, amelyekben szintén több vagy kevesebb a rajzó cserebogár.

A cserebogarak irtásának legcélszerűbb módja a cserebogaraknak rajzásuk idejében való összeszedése és elpusztítása. A szedést mindjárt a bogarak első megjelenésekor kell megkezdeni, hogy elpusztítsuk azokat, még mielőtt tojásukat lerakták volna. Minthogy napos időben és estefelé a bogarak élénken repkednek, legjobb a cserebogarakat reggel, vagy borús időben nappal is szedetni, amidőn a bogarak meg vannak gémberedve, a fákról könnyen lerázhatók. Szedéskor nagy gond fordítandó a magányosan álló vagy az ültetvények szélén levő fákra, amelyeket e bogár különösen szeret fölkeresni.

A cserebogarat szedő munkásokat legcélszerűbb az összegyűjtött bogarak mennyisége szerint, tehát kiló vagy liter számra (1 kg. 1,300 darab cserebogár) fizetni, mert így

a szedők jobban igyekeznek; mivel azonban az ilyen szedők buzgóságukban a fákat (főleg a gyümölcsfákat) nem igen kimélik, azért a gyümölcsfákról célszerűbb a szedést kellő felügyelet mellett napszámóssokkal végeztetni. Ennek az lesz a jó oldala, hogy az ide-oda méregetéssel nem pazaroljuk az időt, ahogyan az a mennyiség arányában fizetett szedők alkalmazásakor történék.

Az alacsonyabb fákról a cserebogarakat egyszerűen rázzuk le; magasabb törzsű fákon azonban a rázáshoz hosszúnyelű horgokat alkalmazzunk vagy ha a szedők között fiatal suhancok akadnak, akkor azok másszanak föl a fára és úgy rázzák meg annak ágait egyenkint. A rázás hirtelen, erős legyen és rövid ideig tartson, hogy a bogár egyszerre essék le: a fának ide-oda lóbálásakor az erősen megkapaszkodó bogarak nem hullanak le.

Szedéskor legcélszerűbb a cserebogarakat szélesszájú, belül mázos és félig vízzel megtelt cserépfazékba gyűjteni, amelynek tartalmát még mielőtt a fazék egészen megtelnék, időnkint ki kell önteni egy nagyobb edénybe (vízzel félig telt hordóba, kádba) vagy zsákba.

Az elpusztítás többféle módon történhetik. Az összegyűjtött cserebogarakat kemény talajon (úton) agyon lehet tiporni vagy összegyömöszölni; a kádba szedett bogarakat pedig le lehet forrázni és gödörbe önteni, amely gödört azután be kell temetni.

A nagy mennyiségben összegyűjtött cserebogarakat érdemes mesterséges trágya készítésére felhasználni oly módon, hogy a bogarakat földdel és oltatlan mésszel, turfa-hulladékkal összekeverjük, mely utóbbi a bogarak rothadó tetemtömegét az átható kellemetlen szagtól is megfosztja. A feldolgozandó cserebogártömeghez annyi föld, mész vagy turfa kell, amennyi elég, hogy az így előállított trágyatömeg bűzös szagát elveszítse.

Fontos védekezési mód a cserebogarak ellen az is, hogy *lárvájuk*-at, tehát a földben élő *pajorok*-at irtjuk, amelyek különben szintén igen kártékonyak.

A pajorok irtására legalkalmasabb idő a földforgatás, kapálás és szántás. Kapálás- és forgatáskor a felszínre kerülő pajorokat agyon kell ütni, szántáskor pedig, ha sok a pajor, érdemes azt az eke után járó olesó napszámóssal fölszedetni. Itt is tanácsos a pajorszédő munkás figyelmét némi pénzbeli jutalommal lekötöni.

A pajorokat szintén lehet értékesíteni, még pedig ha csak kis mennyiség van belőlük, akkor azt baromfival etetjük meg, hogyha pedig sok van, akkor trágyának dolgozzuk föl.

Az összeszedett és pl. leforrázott cserebogarakat érdemes megszáritani és télire baromfi-eleségnek eltenni. Az ilyen cserebogarat azonban vékony rétegben akár a napon, akár a kemencében gyorsan kell száritani, mert a nagy hálomban heverő bogár már egy nap alatt is megbűdösödik. A megszáritott bogár azután száraz, szellős helyen és nem nagyon felhalmozva télig eltartható. Télen apródonkint hozzákeverjük a baromfi szemes takarmányához.

Jegyezzük meg magunknak azonban jól, hogy friss, élő cserebogarakat és élő pajort sertéssel soha sem szabad megetetni, mert a cserebogárban és pajorjában élhet a veszedelmes *bélkaparótéreg* (*Gigantorhynchus gigas* G.), amely a bogárból belekerül a sertésbe, ott tovább él és belét, gyomrát bántva, a sertés elpusztulását okozhatja. A baromfinak azonban a megszáritott cserebogár nem árt.

179.**A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 60,600/1922. K. M. számú rendelete.****A gépkocsiknak és a motorkerékpároknak új forgalmi engedéllyel, igazoló lappal és rendszámmal való ellátása.**

Az ország területén levő gépkocsik és motorkerékpárok kötelező bejelentéséről, valamint azoknak új forgalmi engedéllyel és rendszámmal való ellátásáról szóló 5,397. 1920. M. E. sz. rendelet ¹⁾ értelmében a gépkocsik és motorkerékpárok forgalomban tartására eddig kiadott minden forgalmi engedély 1922. évi július hó 31-én érvényét veszti és ezen a napon túl csakis oly gépkocsikat és motorkerékpárokat szabad forgalomban tartani, amelyek a fentidézett rendelet alapján kiadott új forgalmi engedéllyel vannak ellátva.

Új forgalmi engedély pedig csakis oly gépkocsikra vagy motorkerékpárokra adható ki, amelyek a jelen rendelet értelmében bejelentetnek és az ezen bejelentések alapján készítendő nyilvántartásba fognak felvétetni, továbbá azokra, amelyek az alábbi 1. §-ban említett bejelentési határidő lejárta után, mint teljesen új anyagból készült gépkocsik kerülnek ki valami hazai gyárból, végül mindazokra a gépkocsikra vagy motorkerékpárokra, amelyek a jelzett határidő lejárta után hozatnak be külföldről az országba.

Az idézett 5,397/1920. M. E. számú rendeletben foglalt rendelkezések végrehajtására az 1,594/1922. M. E. számú rendeletben ²⁾ kapott felhatalmazás alapján a m. kir. belügyminiszterrel egyetértve a következőket rendelem el:

1. §. Minden gépkocsit és motorkerékpárt, úgyszintén a tehergépkocsihoz való pótkocsit — tekintet nélkül arra, hogy a bejelentés az 5,397/1920. M. E. számú rendelet alapján megtörtént-e vagy nem — nyilvántartásbavétel céljából a jelen rendelet közzétételétől számított 15 nap alatt be kell jelenteni.

2. §. Bejelentési kötelezettség alá esnek nemcsak a forgalomban levő gépkocsik és motorkerékpárok, hanem a forgalmon kívül levők is, tekintet nélkül arra, hogy ezideig szakértői vizsgálaton voltak-e vagy sem, avagy, hogy szétszedett állapotban — az egyes részeik esetleg nem is egy helyen — vannak-e vagy sem.

E rendelkezés alól egyedül a hazai automobilgyárakban gyártás alatt álló — de még el nem készült — teljesen új anyagból előállítandó gépkocsik vétetnek ki, amelyek bejelentési kötelezettség alá nem esnek.

3. §. A bejelentés megtételére mind a gépkocsi vagy motorkerékpár tulajdonosa, mind az a személy is köteles, akinél a gépkocsi vagy motorkerékpár kocsiszinbe van állítva, avagy raktározás vagy javítás végett vagy bármely más okból el van helyezve.

¹⁾ B. K. 1920. évf. 674. lapon.

²⁾ B. K. 1920. évf. 406. lapon.

4. §. A bejelentésre szolgáló nyomtatványürlapokat a Budapesten és a budapesti szakértői kerületben levő gépkocsikra és motorkerékpárokra a budapesti m. kir. államrendőrség főkapitányságánál (közlekedési osztály), vidéken az illetékes vármegyei alispáni hivatalnál, illetőleg törvényhatósági joggal felruházott városokban a polgármesteri hivatalban kell kérni s azokat kitöltve *ugyanott kell beszolgáltatni*.

A bejelentő lapokat minden egyes gépkocsi vagy motorkerékpár után *három egyező példányban* kell kiállítani.

A nyomtatvány-ürlapok ára darabonként 3 (három) korona.

5. §. A bejelentésre szolgáló nyomtatványürlapokat a bejelentésre kötelezettnek (lásd 3. §.) kell beszerezni és kitölteni. A benyújtáskor visszakapott igazolószelvényt a bejelentőnek meg kell őrizni.

6. §. A bejelentőlapokat átvevő hatóság az átvételt a lebályegzett és aláírt igazolószelvény egy példányának visszaadásával igazolja, az igazolószelvények második példányát irattári megőrzésre visszatartja, a harmadik szelvényt pedig a bejelentőlapokkal, valamint az ezekhez az alábbi 7. §. értelmében esetleg csatolt forgalmi engedély iránti kérelmekkel együtt a bejelentési határidő letelte után haladéktalanul a budapesti m. kir. államrendőrség főkapitányságához, mint az országos automobilnyilvántartó hatósághoz továbbítja.

7. §. Az új forgalmi engedélyek kiadását a gépkocsik és motorkerékpárok szakértői vizsgálata előzi meg.

Azoknak a gépkocsiknak és motorkerékpároknak szakértői vizsgálata, amelyekre az új forgalmi engedélyt a bejelentéssel egyidejűleg kéri, a bejelentések beérkezése után *általános vizsgálat* keretében történik, amelynek helye, ideje és módzatai később fognak az érdekeltekkel közöltetni.

Aki tehát forgalomban volt gépkocsiját vagy motorkerékpárját továbbra is forgalomban óhajtja tartani, vagy amennyiben eddig forgalmi engedélye nem volt, *ezáltal* akar forgalmi engedélyt szerezni: jelen rendelet 4. §-ában megjelölt hivataloknál a „forgalmi engedély iránti kérelem” című nyomtatványürlapot szintén beszerezni és kitöltve *a saját gépkocsi- vagy motorkerékpárbejelentése*ihez két példányban csatolja.

E forgalmi engedély iránti kérelem ürlapjának ára ivenként (2 példány) 10 (tíz) korona.

Az új forgalmi engedélyt a szakértői vizsgálat megtartása után a 61,000/1922. K. M. számú kereskedelemügyi ministeri rendeletben megállapított gépjármű-kerületi beosztás és az 57,000/1910. B. M. számú rendelet 5. §-a szerint illetékes rendőrhatalóság fogja a félnek kiszolgáltatni.

Az újból levizsgázott gépkocsik és motorkerékpárok részére az új forgalmi engedéllyel egyidejűleg a 61,000/1922. számú kereskedelemügyi ministeri rendelettel megállapított igazolólapok is *ki fognak adatni*.

8. §. Az új forgalmi engedély kiadását megelőző szakértői vizsgálatokért fizetendő díjak: oly gépkocsik és motorkerékpárok után, amelyeknek az 57,000/1910. B. M. sz. rendeletben megszabott forgalmi engedélyük már volt 120 (százhusz) korona; oly gépkocsikért, amelyeknek ily forgalmi engedélyük még nem volt 240 (kettőszáznegyven) korona; motorkerékpárokért, amelyeknek ily forgalmi engedélyük még nem volt, 180

(száznyolevan) korona. A fegyveres erő, a m. kir. postakincstár, a tűzoltóság és a mentők gépkocsijainak megvizsgálása — amennyiben annak a fennálló rendeletek értelmében helye van — díjtalan.

9. §. Az új forgalmi engedély díja egységesen 150 (egyszázötven) korona, az igazolólap kiállításának díja gépkocsiknál (fémtokkal) 100 (száz) korona, motorkerékpároknál (fémtok nélkül) 30 (harminc) korona, végül az új jelzőtáblák használatáért járó díj gépkocsiknál 400 (négy száz) korona, motorkerékpároknál 150 (egyszázötven) korona.

10. §. A 8. és 9. §-okban megállapított díjakat *Budapesten és a budapesti szakértői kerületben* a budapesti m. kir. államrendőrség főkapitányságának közlekedési osztályánál kapható postatakarékpénztári befizetési lapokkal az Országos Automobilszakértő Bizottság 25,721. sz. csekk számlájára a *bejelentéssel egyidejűleg* kell befizetni; a vidéki szakértői kerületekben a díjbefizetések iránt pótlólag fog rendelkezés történni.

A 8. és 9. §§-okban megállapított díjak lefizetését *Budapesten és a budapesti szakértői kerületben* a forgalmi engedély iránti kérelem benyújtásakor, vidéken pedig az általánosságértői vizsgálat során kell igazolni.

Azoknak a gépkocsitulajdonosoknak, akik a szakértői vizsgálat díját az 5,397. 1920. M. E. számú rendelet alapján annak idején már lefizették, az Országos Automobilszakértő Bizottság a szóban levő díjakat visszaküldi.

11. §. Felhatalmaztatik az Országos Automobilszakértő Bizottság arra, hogy mindazokat a bejelentett gépkocsikat és motorkerékpárokat, amelyek bármely oknál fogva (szétszedett állapot, forgalomba nem helyezés stb.) ezúttal szakértői vizsgálat alá nem kerülnek, a tárolás helyén megvizsgálhassa. A gépkocsi vagy motorkerékpár tulajdonosát azonabn az ily vizsgálat költségei nem terhelik.

12. §. A bejelentés elmulasztása az 5,397/1920. M. E. számú rendelet értelmében hat hónapig terjedhető elzárással és kétezer korona terjedhető pénzbüntetéssel büntetetik s ama gépkocsi vagy motorkerékpár tekintetében, melyre nézve a kihágást elkövették, elkobzásnak van helye.

13. §. Aki a jelen rendeletben szabályozott általános szakértői vizsgálat és országos átszámolás foganatosítása után kívánja gépkocsiját vagy motorkerékpárját forgalomba helyezni: annak a forgalmi engedély kiadásáért a fennálló általános szabályok szerint kell folyamodni és a megállapított rendes vizsgálati és egyéb díjakat megfizetni.

Budapest, 1922. évi április hó 1-én.

Dr. Hegyeshalmy Lajos s. k.,
m. kir. kereskedelemügyi minster.

180.**A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek a m. kir. belügyminiszterrel egyetértve kiadott 61,000/1922. K. M. számú rendelete.**

Az 57,000/1910. B. M. sz. rendeletben a gépkocsik és motorkerékpárok vizsgáztatására és forgalmi rendszámára vonatkozó rendelkezések módosítása.

1. §. Az 57,000/1910. B. M. számú rendelet ¹⁾ 6. §-a helyébe a következő rendelkezések lépnek :

A kérvényben megjelölendők az alábbi sorrendben a következő adatok :

a) a tulajdonos családi és utóneve (a cég) és állandó lakhelye ;

b) a gyáros neve, a gépkocsi típusa és ennek sorszáma ;

c) a lóerők száma ;

d) a gépkocsi neme (személyszállító kocsi, teherkocsi, pótkocsi esatolására alkalmas-e, motorkerékpár, háromkerekű vagy valamely különleges rendeltetésű gépkocsi, tartánykocsi, üzleti szállító kocsi stb.) ;

e) a használat módja (köz- vagy magánhasználat) ;

f) a gépkocsi vagy motorkerékpár önsúlya (kilogrammokban) ;

g) a gépkocsi vagy motorkerékpár megengedhető terhelése (személykocsiknál az ülések száma a vezetővel együtt, teherkocsiknál tonnában) ;

h) az alváz gyári száma és a motorszám ;

i) az erőforrás (robbanógép, gőzgép, elektromotor stb.) ;

j) az erőátvitel (kardános vagy lánchajtású) ;

k) a hengerek száma, furata és a gép lökete ;

l) a kocsiszekrény neme (csukott, nyitott stb.) ;

m) az abroncsolás neme (pneumatik, tömörgummi, rugós, favas stb.) és mérete. külön-külön az első és hátsó kerekeken.

2. §. Az 57,000/1910. B. M. számú rendelet 10. §-a helyébe a következő rendelkezések lépnek :

Ha a szakértő a gépkocsit vagy motorkerékpárt használhatósági szakvéleményében forgalombiztosnak nyilvánította és ha a vizsgálat a gépkocsit vagy motorkerékpárt egyébként is közrendészeti szempontból megfelelőnek találta, az eljáró rendőrhatalóság a forgalmi engedélyt kiadja, mely engedély az ország egész területére érvényes. (I. sz. minta.)

A forgalmi engedély kiadásával egyidejűleg az eljáró rendőrhatalóság a gépkocsik és motorkerékpárok részére külön igazoló-lapokat is állít ki. (II. sz. minta.)

3. §. Az 57,000/1910. B. M. számú rendelet 15. §-a helyébe a következő rendelkezések lépnek :

¹⁾ B. K. 1910. évf. 123. lapon.

A forgalmi engedély kiadására alapul szolgáló használhatósági szakvéleményt a szakértő három átirásos példányban állítja ki, amelyek közül két példányt az illetékes rendőrhatalóság veszi át, egyet pedig a szakértő bizottság, illetőleg szakértő megőriz. *(III. sz. minta.)*

A kiszolgáltatott forgalmi engedélyekről a gépjármű-kerületek székhelyén működő elsőfokú rendőrhatalóság nyilvántartókönyvet és a használhatósági szakvélemény adatai alapján nyilvántartó-lapokat (kartoték) vezet; a nyilvántartó-lapokról külön pontos összefoglaló jegyzékek vezetendők. *(IV. és V. sz. minta.)*

Ezenfelül a kiszolgáltatott forgalmi engedélyekről szóló értesítést az illetékes rendőrhatalóságok a jelen rendelethez csatolt minta szerint két átirásos példányban állítják ki, az egyik példányt megőrzik, a másikat pedig a budapesti m. kir. államrendőrség főkapitányságához — amely a forgalmi engedélyekről külön országos nyilvántartást (kartoték-nyilvántartást) vezet — a használhatósági szakvélemény egyik példányának csatolása mellett — esetenként és mindenkor négy napon belül átküldik. *(VI. sz. minta.)*

4. §. A jelen rendelet 1—3. §§-aiban foglalt rendelkezések folytán az 57,000/1910. B. M. számú rendelet 10. §-ában említett és a forgalmi engedélyre vonatkozó 1. számú, továbbá a 15. §-ban a használhatósági szakvélemények kiállításánál említett 3. számú és a forgalmi engedélyek és használhatósági szakvélemények nyilvántartása céljára szolgáló 4. és 7. számú minták használata a jelen rendelet életbelépte után megszűnik.

5. §. Az 57,000/1910. B. M. számú rendelet 17. §-a helyébe a következő rendelkezések lépnek:

Ha a gépkocsi vagy motorkerékpár tulajdonosának személyében változás áll be, azt a régi és új tulajdonos köteles együttesen írásban vagy szóban az illetékes rendőrhatalóságnál (5. §.) tudomásvétel és az engedély átirása végett azonnal bejelenteni. Ha a tulajdonos személyében beállott változás folytán más kerület válik illetékessé, első sorban a tulajdonosváltást kell a régi kerületben bejelenteni és keresztülvezetni.

A nyilvántartó hatóság a változást a nyilvántartó lapon (kartoték) és a forgalmi engedélyen följegyzi és a kiigazított forgalmi engedélyt az új tulajdonosnak kiszolgáltatja, egyúttal a régi igazoló lapot megőrzésre bevonja és helyette új igazolólapot állít ki, amelyet gépkocsiknál az előírt fémtokba behelyez.

A nyilvántartó hatóság a megtörtént változásról a jelen rendelethez csatolt minta szerinti értesítést két írásos példányban állítja ki, az egyik példányt megőrzi, a második példányon a budapesti m. kir. államrendőrség főkapitányságát, mint országos nyilvántartó hatóságot négy napon belül értesíteni köteles. *(VII. sz. minta.)*

6. §. Az 57,000/1910. B. M. számú rendelet 19. §-a helyébe az alábbi rendelkezések lépnek:

Ha a gépkocsit vagy motorkerékpárt a forgalomból végleg kivonják, vagy az ország területéről végleg kiviszik, ezt az illetékes rendőrhatalóságnál (5. §.) szonnal be kell jelenteni.

Az illetékes rendőrhatalóság a forgalmi engedélyt, az igazoló-lapot, a rendszám-táblát és a kerületi jelzőtáblát bevonja, továbbá a változást a nyilvántartó lapon följegyzi és az erre vonatkozó bejelentést a bejelentőnek írásban elismeri.

A forgalmi engedély végleges bevonásáról az ezen rendelethez csatolt minta szerinti jelentés három átirásos példányban állítandó ki; ezek közül az illetékes rendőrhatalóság

hatóság egy példányt megőriz, a második példányt az országos nyilvántartásbavétel céljából a budapesti m. kir. államrendőrség főkapitányságának négy napon belül átküldi, a harmadik példányt pedig a bevont forgalmi engedély, igazolólap és jelzőtáblák csatolása mellett a nyilvántartókönyvben való följegyzés végett azon gépjárműkerületi illetékes rendőrhatalósághoz juttatja, amely a szóban forgó rendszámot kiadta, (VIII. sz. minta.)

7. §. Az 57,000/1910. B. M. számú rendelet 21. §-a helyébe az alábbi rendelkezések lépnek:

A forgalmi engedély kiadása céljából tartott hivatalos próbameneteknél próbarendszámmal kell közlekedni.

8. §. Az 57,000/1910. B. M. számú rendelet 28. §-a helyébe az alábbi 9—11. §§-okban foglalt rendelkezések lépnek.

9. §. Minden megvizsgált és forgalmi rendszámmal ellátott gépkocsin úgy elől, mint hátul, motorkerékpároknál csak hátul, az Országos Automobilszakértő Bizottság által kiadott és felülbélyegzett rendszámot kell alkalmazni.

Gépkocsiknál a rendszám-táblákat a gépkocsi elején a haladás irányába nézve az első jobboldali sárhányóra, hátul pedig akár az alvázra, akár a gépkocsiszekerényre alkalmas feltűnő helyen felerősítve kell alkalmazni; személykocsiknál azonban az elülső rendszám-tábla a hűtő elé a fényszórókat tartó villákat összekötő rúdra is erősíthető. Motorkerékpároknál a rendszám-táblát hátul alkalmas feltűnő helyen kell felerősíteni.

A magán- vagy közhasználatra szolgáló gépkocsik és motorkerékpárok rendszám-tábláin a kerületi jelzést fel kell tüntetni.

Az államkinestár (kormányzóság, fegyveres erő, postakincstár stb.) gépkocsijain és motorkerékpárjain kerületi jelzés nincsen, hanem csakis rendszámok vannak. Amennyiben azonban az államkinestár kocsijain a rendszámokon kívül még egyéb megkülönböztető jelzések alkalmazása kívánatos, erről esetről-esetre a m. kir. kereskedelemügyi miniszter a m. kir. belügyminiszterrel egyetértve rendelkezik.

A gépkocsik és motorkerékpárok rendszám-tábláin a jelzések általában véve fehér alapon fekete arabszámok, illetőleg vörös betűk, a százasok az azon felüli számoktól rövid kötőjellel vannak elválasztva. Az államkinestár (kormányzóság, fegyveres erő, postakincstár stb.) és a kereskedelemügyi miniszter által kijelölt közüzemek és közhasználatú gépkocsi vállalatok gépkocsijainak vagy motorkerékpárjainak rendszám-tábláin azonban a jelzések fekete alapon fehér arabszámok, illetőleg vörös betűk; a százasok az azon felüli számoktól itt is rövid kötőjellel vannak elválasztva.

Gépkocsiknál az igazolólapokat az Országos Automobilszakértő Bizottság által rendelkezésre bocsátott fémtokban a gépkocsik szerelvényfalára kell erősíteni; motorkerékpároknál a fémtok használata és a gépre való felerősítés nem kötelező.

10. §. A gépkocsin és motorkerékpárokon csakis az Országos Automobilszakértő Bizottság által kiadott és annak bélyegzőjével ellátott rendszám-táblákat (jelzőtáblákat) szabad alkalmazni.

11. §. A jelzőtáblákat olvasható állapotban kell tartani, a rájuk tapadt sártól, portól meg kell tisztítani, sötétben pedig gépkocsiknál a hátsó rendszám-táblát megfelelően meg kell világítani.

A jelzőtáblát eltakarni, bármi módon olvashatatlaná tenni *vagy a megszabott jelzéseken felül más jelzést alkalmazni tilos.*

A magán vagy közhasználatra szolgáló gépkocsikra és motorkerékpárokra kiadott jelzőtáblák az Országos Automobilszakértő Bizottság tulajdonában maradnak s azok a vizsgálat alkalmával fizetendő díj ellenében a gépkocsi vagy motorkerékpár minden-kori tulajdonosának csak használatra adatnak át.

Ha tehát a gépkocsi vagy motorkerékpár használhatatlanná válik, azt végleg for-galmon kívül helyezik, vagy pedig állandó használatra külföldre viszik át, a jelzőtáblákat az illetékes rendőrhatalóságnak, amely azt kiadta, vissza kell szolgáltatni.

12. §. Az 57,000/1910. B. M. számú rendelet 29. §-a helyébe az alábbi 13. és 14. §-okban foglalt rendelkezések lépnek.

13. §. A rendszámotáblákat a hivatalos szakértő (8. §.) a szakvélemény kiállítása alkalmával — a használhatósági szakvélemény két példányának csatolása mellett — a rendőrhatalósághoz juttatja, amely a rendszámot a gépkocsi alváz jobb első részébe, motorkerékpároknál a kormányrudat tartó hüvelybe beüti.

Az egyes gépjármű-kerületek részére, továbbá az államkincstár (kormányzóság, fegyveres erő, postakincstár stb.), valamint a m. kir. kereskedelemügyi minster által kijelölendő közüzemek és közhasználatú gépkocsi közlekedési vállalatok részére szolgáló rendszámokat a m. kir. kereskedelemügyi minster a m. kir. belügyministerrel egyet-értve állapítja meg és közli az Országos Automobilszakértő Bizottsággal.

A rendszámok folytatólágosan adatnak ki; a kiadott rendszámot a gépkocsi vagy motorkerékpár állandóan megtartja. Az egyszer kiadott rendszám más gépkocsira vagy motorkerékpárra többé nem adható.

14. §. Ha magán- vagy közhasználatra szolgáló gépkocsit vagy motorkerékpárt abból a kerületből, amelyben a rendszámát nyerte, állandó forgalom céljából más kerü-letbe visznek át, a kerületi jelzőtáblát az új kerületnek megfelelőre kell kicserélni, a rendszám azonban változatlanul megmarad.

Az ily átköltöztetést a tulajdonos köteles úgy az új, mint a régi gépjármű-kerület szakértői székhelyein illetékes rendőrhatalóságoknál azonnal bejelenteni.

Az új gépjármű-kerület szakértői székhelyén illetékes rendőrhatalóság a régi kerületi jelzőtáblát jelentőlappal visszaküldi ahhoz a rendőrhatalósághoz, amely azt kiadta és a gépkocsi vagy motorkerékpár tulajdonosa által bemutatott forgalmi engedély alapján a gépkocsiról vagy motorkerékpárról nyilvántartási lapot (15. §.) készít és a változást a forgalmi engedélyen feljegyzí, ezenkívül új igazoló-lapot állít ki és gépkocsiknál azt az előirt fémtokba becrösíti, végül az új kerületi jelzőtáblát a gépkocsi vagy motor-kerékpár rendszámotáblájára felerösíti; a régi gépjármű-kerület székhelyén illetékes rendőrhatalóság pedig a változást a nála őrzött nyilvántartó-lapon szintén keresztül-vezeti. Mindkét érdekelt rendőrhatalóság a kerület tekintetében beállott változásról a jelen rendelethez csatolt minta szerinti jelentő-lapokat állít ki, még pedig az új hatóság három, a régi két átirásos példányban, mindkét hatóság az egyik példányt megörzi, a második példányt négy napon belül a budapesti m. kir. államrendörség főkapitány-ságához átküldi, az új hatóság a harmadik példányt a régi kerületi jelzőtáblával együttesen a jelen bekezdés elején előirt módon kezeli. (IX. sz. minta.)

15. §. Az 57,000/1910. B. M. számú rendelet 30. §-a helyébe a következő rendelkezések lépnek :

A rendszámok elé helyezendő gépjármű-kerületi jelzések a gépkocsi vagy motor-kerékpár használati helye szerint a következők :

1. Budapest székesfőváros területén Bp.

2. a budapesti szakértői kerületben (Jász-Nagykun-Szolnok vármegye, Esztergom, Hont és Nógrád csonka vármegyék, továbbá Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegyéből az alsódabasi, aszódi, abonyi, biai, gyömrői, gödöllői, kistérségi, monori, pomázi, ráckevei, váci és nagykátai járások, valamint Vác, Cegléd, Nagykőrös, Szentendre és Újpest r. t. városok) B.

3. a debreceni kerületben (Hajdú és Szabolcs vármegyék, Bereg, Szatmár és Bihar csonka vármegyék, Debreczen thj. város) D.

4. a miskolci kerületben (Heves és Borsod vármegyék, Gömör, Abauj-Torna, Ung és Zemplén csonka vármegyék, Miskolc thj. város) M.

5. a pécsi kerületben (Somogy és Tolna vármegyék, Baranya csonka vármegye, Pécs és Baja thj. városok) P.

6. a szegedi kerületben (Békés vármegye, Csongrád, Csanád, Torontál, Arad és Bács-Bodrog csonka vármegyék, Szeged és Hódmezővásárhely thj. városok, Szabadka thj. város megmaradt része, továbbá Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegyéből a dunavecsei, kalocsai, kiskőrösi, kiskunfélegyházi és kunszentmiklósi járások, valamint Kiskunhalas és Kiskunfélegyháza r. t. városok, végül Kecskemét thj. város) S.

7. a székesfehérvári kerületben (Fejér és Veszprém vármegyék, Győr és Komárom csonka vármegyék, továbbá Komárom thj. város megmaradt része, valamint Győr és Székesfehérvár thj. városok) E.

Győr thj. város és Győr csonka vármegye területén Győr város székhellyel külön kerületi szakértő teljesíti a szakértői tennivalókat (kerületi jelzés E).

8. a szombathelyi kerületben (Pozsony, Moson, Sopron, Vas és Zala csonka vármegyék és Sopron thj. város) O.

Sopron thj. városban, valamint Sopron és Moson csonka vármegyék területén Sopron város székhellyel külön kerületi szakértő teljesíti a szakértői tennivalókat. (kerületi jelzés O.)

16. §. Az 57,000/1910. B. M. számú rendelet 55. §-a helyébe az alábbi rendelkezések lépnek :

A gépkocsi vagy motorkerékpár csendőri vagy rendőri felszólításra rögtön megállítandó és annak vezetője minden felvilágosítást megadni, továbbá az igazoló-lapot és vezetői igazolványt (nemzetközi utiigazolványt) kívánatra felmutatni köteles.

17. §. Az 57,000/1910. B. M. számú rendelet 69. §-a helyébe az alábbi rendelkezések lépnek :

A nemzetközi utiigazolvány kiállításáért 1,000 korona és az államjelző tábláért 400 korona díj jár.

18. §. Az 57,000/1910. B. M. számú rendelet 72. §-a helyébe az alábbi rendelkezések lépnek :

A forgalmi engedélyért beadott kérelemmel egyidejűleg az alább megjelölt díjakat kell az eljáró rendőrhatalóságnál befizetni.

I. A gépkocsinak vagy motorkerékpárnak forgalmi engedély kiszolgáltatását megelőző megvizsgálásáért jár :

1. Egyedi megvizsgálás esetén :

- a) motorkerékpár után 150 K
- b) gépkocsi után 300 „

2. Ugyanazon bejelentő részére, ugyanazon napon teljesített, ugyanolyan szerkezetű több rendbeli egyedi megvizsgálás esetén a fenti díjon kívül a további vizsgálatokért :

- a) motorkerékpár után 100 K
- b) gépkocsi után 200 „

3. Megvizsgált typushoz tartozó :

- a) motoros kerékpár után 100 K
- b) gépkocsi után 150 „

4. Rendes járatí időhöz kötött személyszállításra szánt gépkocsik forgalmi engedélyének kiszolgáltatását megelőző próbamenet (14. §.) költségeit és pedig : a részt vett tagoknak az állami tisztviselők utiköltségeire nézve fennálló szabályzat szerint számított utiköltségeket és 300 korona napidíjat a fél külön megfizetni köteles.

II. 1. A 16. §-ban említett ellenőrzési vizsgálatért :

- a) a szakértő székhelyén 30 K
- b) a szakértő székhelyén kívül 80 „

2. A rendőrhatalóság által a 22. §. alapján elrendelt szakértői szemle költségei, ha a vizsgálat szükségesnek bizonyult, a felet terhelik. A költségek megállapítása az I. 4. pont szerint történik.

A forgalmi engedély kiszolgáltatása alkalmával a kocsira erősítendő jelzőtábláért 400 korona, a motorkerékpárra erősítendő tábláért 150 korona, új forgalmi engedély kiállításáért 150 korona díj fizetendő be az eljáró rendőrhatalóságoknál.

Gépkocsiknál az igazolólap díja (fémtokkal együtt) 100 korona, motorkerékpároknál (fémtok nélkül) 30 korona. A forgalmi engedélybe való tulajdonos- vagy kerületváltozás feljegyzésének díja 30 korona, az ugyanakkor kiállítandó új igazolólap díja (fémtok nélkül) 30 korona.

19. §. Az 57,000/1910. B. M. számú rendelet 73. §-a helyébe az alábbi rendelkezések lépnek :

A typus-vizsgálatért beadott kérvényhez csatolni kell az alább megjelölt díjaknak a szakértő bizottság részére a m. kir. postatakarékpénztárba történt befizetését igazoló olismervényt.

A díj :

- a) motoros kerékpár után 250 K
- b) gépkocsi után 1000 „

20. §. Az 57,000/1910. B. M. számú rendelet 74. §-a helyébe az alábbi rendelkezések lépnek :

A vezető-igazolványért beadott kérelemmel (35. §.) egyidejűleg az alább megjelölt díjakat kell az eljáró rendőrhatalóságnál befizetni :

1. A szakértő székhelyén :

- a) azon gépkocsivezetői vizsgára jelentkező után, aki a „Gépjárművezetőket Előkészítő Tanfolyam“-on sikerrel vizsgázott 150 K
- b) minden más jelentkező után 300 „
- c) motorkerékpár vezetői vizsgára jelentkező után 150 „

2. A szakértő székhelyén kívül a vizsgáló által kért helyén és időben bármely vizsga után a külön megtérítendő utiköltségen kívül 300 korona.

A „Megjegyzések a 72—74. §-okhoz“ változatlan marad.

21. §. Az 57,000/1910. B. M. számú rendelet 78. §-a második es harmadik bekezdésekként a következő rendelkezésekkel egészített ki :

Amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és tizenöt napig terjedő elzárással és kétezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő az, aki a rendőrhatalóság által a gépkocsi alvázába beütött forgalmi rendszámot megváltoztatja, eltakarja vagy olvashatóságát egyébként akadályozza, továbbá, aki a gépkocsi vagy motorkerékpár tulajdonosának személyében beállott változást az illetékes rendőrhatalóságnál a szabályszerű módon be nem jelenti, a gépkocsit vagy motorkerékpárt a forgalomból végleg kivonja, avagy az ország területéről végleg kiszállítja anélkül, hogy ezt az illetékes rendőrhatalóságnál bejelentené, úgyszintén, aki magán-, illetőleg közhasználatú gépkocsit vagy motorkerékpárt abból a kerületből, amelyben rendszámát nyerte, állandó forgalom céljából más kerületbe viszi át és az átköltöztetést az illetékes rendőrhatalóságnál be nem jelenti, végül az, aki a jelzőtáblákat nem az előírt helyen alkalmazza.

Amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és kétezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő, aki a jelzőtáblákat az illetékes rendőrhatalóságnak nem szolgáltatja vissza abban az esetben, amikor a gépkocsi vagy motorkerékpár használhatatlanná vált, azt végleg forgalmon kívül helyezte, vagy pedig állandó használatra külföldre vitte át.

22. §. Az 57,000/1910. B. M. számú rendelet 86. §-a helyébe az alábbi rendelkezések lépnek :

A fegyveres erő és a m. kir. posta gépkocsijaira és gépkocsivezetőire — addig, amíg azok kizárólag az említett intézményeknél teljesítenek szolgálatot — e rendeletnek csak a 3., 41—52. és 57. §-ai, továbbá a 61,000/1922. K. M. számú rendelet 9—14. §-ainak külön idevonatkozó részei terjednek ki.

A fegyveres erő és a m. kir. posta gépkocsivezetői szolgálati úton nyerik képességük alapján vezetői igazolványukat.

23. §. Az 57,000/1910. B. M. számú rendelethez csatolt „Utasítás“ 23. §-ának utolsó bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép :

A hivatalos szakértők a kiszolgáltatott használhatósági szakvéleményekről az ezen rendelethez csatolt minta szerinti kimutatást két átirásos példányban állítják ki, amelyek egyikét megőrzik, a másik példányt pedig havonta központi nyilvántartás végett az Országos Automobilszakértő Bizottsághoz küldik meg. (X. sz. minta.)

24. §. Az 57,000/1910. B. M. számú rendelethez csatolt „Utasítás” 39. §-a helyébe az alábbi rendelkezések lépnek:

A befizetett díjakból a rendőrséget illető összegek a következők:

1. gépkocsivizsgálat esetén (72. §. I. 1., 2. pontjai)

a) motoros kerekpár után 30 K

b) egyéb gépkocsi után 50 „

2. a megvizsgált typushoz tartozó gépkocsi vizsgálata esetén (72. §. I. 3. pont)

a) motoros kerekpár után 30 K

b) egyéb gépkocsi után 50 „

3. a rendes járatí időhöz kötött személyszállításra szánt gépkocsik próbameneteinél felmerült külön költségekből (72. §. I. 4. pont) az illető kiküldött utiköltségei és napidíja,

4. a gépkocsik és motorkerekpárok ellenőrzése érdekében megtartott vizsgálatokért (72. §. 2. pont) gépkocsinkint, illetőleg motorkerekpáronkint. . . 15 K,

5. a forgalmi engedély és igazolólap kiállításáért (72. §.) 20 „

6. tulajdonos- vagy kerületváltozás följegyzéseért új igazolólap kiállítással együtt (72. §.) 10 „

7. a) azon gépkocsivezetői vizsgára jelentkező után, aki a „Gépjárműveztőket előkészítő tanfolyam”-on sikerrel vizsgázott (74. §.) 30 „

b) minden más jelentkező után (74. §.) 60 „

8. a motoros kerekpárvezetői vizsga után (74. §.) 30 „

A 106,000/1910. B. M. számú rendelet 3. pontjának utolsóelőtti bekezdésében említett vizsgáknál a napidíj 300 korona.

25. §. A jelen rendeletben előírt összes nyomtatványokat az Országos Automobil-szakértő Bizottság készítteti el és bocsátja a hatóságok rendelkezésére.

26. §. A diplomáciai testület tagjainak szolgálatában álló gépkocsik részére kiadott különleges rendelkezések további intézkedésig változatlanul érvényben maradnak.

27. §. Az egyes gépkocsik kipróbálására szolgáló és 24 órára érvényes próbaengedélyek és próbarendszámok kiadására vidéken ezentúl az 56,100/1922. K. M. számú rendelet 8. §-ában erre fölhatalmazott államrendőrségi főkapitányságok helyett az 57,000/1910. B. M. számú rendelet 5. §-ában megjelölt elsőfokú rendőrhatalóságok illetékesek.

28. §. Ez a rendelet a nemzetközi utiigazolványok, valamint a jelző- és rendszám-táblák kiállításáért, illetőleg használatáért, úgyszintén a szakértői és egyéb vizsgálatokért járó díjak megállapítására és megosztására vonatkozó részeiben a kihirdetés napján egyéb részeiben pedig a gépkocsiknak és motorkerekpároknak a 60,600/1922. K. M. számú m. kir. kereskedelemügyi ministeri rendelettel szabályozott általános szakértői vizsgálata és országos átszámozása megkezdésének napján lép életbe, amely határnap külön fog közhírré tétetni.

Mindazok a gépkocsik és motorkerekpárok azonban, amelyeknek már korábban volt forgalmi engedélyük és rendszámuk, átmenetileg ezen rendelet hatálybalépte után is az új forgalmi engedély, igazolólap és rendszám kiadásáig, de legkésőbb 1922. évi július hó 31-éig a régi forgalmi engedéllyel és rendszámmal közlekedhetnek.

Budapest, 1922. évi április hó 1-én.

Dr. Hegyeshalmy Lajos s. k.,
m. kir. kereskedelemügyi minister.

Melléklet a 61,000/1922. K. M. számhoz.

I. sz. minta.

1. oldal.

Gépkocsi
Motorkerékpár forgalmi engedély.

2. oldal.

Hivatalos feljegyzésekre szolgáló hely:

A gépkocsi vagy motorkerékpár tulajdonjogának átruházása csak a felek együttes bejelentése, valamint ezen forgalmi engedély bemutatása esetén vezettetik be a nyilvántartásba. Aki a bejelentést elmulasztja, kihágást követ el, amely a 61,000/1922. K. M. számú rendelet alapján büntetettik.

Melléklet a 61,000/1922. K. M. számhoz.

3 oldal.

.....ügyiratszám.

Forgalmi engedély.

A túloldali adatokkal megjelölt gépkocsit
motorkerékpárt az illetékes
hivatalos szakértő és a rendőrhatalóság kiküldötte megvizsgálta s

forgalmi rendszámmal ellátva, nyilvános forgalomba bocsátotta.

.....192 hó n.

A rendőrhatalóság képviselőjében :

.....

4. és 5. oldal.

Gépjárműkerület	Forgalmi rendszám	Gyártmány és gyártási év	Tipus	Leírószám	Útgyintat száma
Magán tulajdon	Össúly	Terhelőbírást személy	Maximálisan terhelhető gépkocsi tengely- nyomása 4 t. felüli elegettséggel	Alváz gyári száma	Nyilvántartási könyv
Közút tulajdon		teher		Motor gyári száma	Lapszám folyószám
Külföldi ismertetőjele	Pótkocsi vontatására alkalmas készülék felépít rendelkezései				
A motor	A kocsi szekrény neve	személy	Abronszolás neve és mérete	A gépkocsi neve	
rendszere	teher		pneumatik	személykocsi	tartálykocsi
hengereinek száma	A gyújtás rendszere és a mágnes száma		tömör gummi	teherkocsi	tűzőtűkocsi
furata			fa, vas	pótkocsi	közútszállítási kocsi
lökete	A porlasztó gyártmány és darabjele		rúgós kerék	betegszállító kocsi	vontatókocsi
			pneumatik	postakocsi	motorokérképár
Erdőjárás neve (Benzin, spiritus, elektr. seb.)	Az erdőjáró neve (Kardán, lánc)		tömör gummi	bérrató	motorokérképár mellék- kocsival
			fa, vas	autóbusz	
			rúgós kerék	műhelykocsi	

A nem megfélelő szöveg törlendő.

Melléklet a 61,000/1922. K. M. számhoz.

6. oldal.

Gépjárműkerület jelzése :

Tulajdonos (cég) neve :

Tulajdonos (cég) lakcíme :

(község, vármegye) kerület $\frac{\text{út}}{\text{utca}} \frac{\text{tér}}{\text{tér}}$ szám.

..... 192 hó n.

A rendőrhatalóság képviselőjében :

P. H.

7—11. oldal.

Tulajdonos személyében beállott változások......szám alatt iktatott kérvény alapján a forgalmi engedély
az alábbi új tulajdonos :

(Név, cég) (lakcím)

.....(község, vármegye) kerület $\frac{\text{út}}{\text{utca}} \frac{\text{tér}}{\text{tér}}$ szám.

névére átiratott.

..... 192 hó n.

A rendőrhatalóság képviselőjében :

P. H.

u. a.

Melléklet a 61,000/1922. K. M. számhoz.

12—15. oldal.

Gépjárműkerületben beállott változások :

..... szám alatt iktatott bejelentés alapján a forgalmi engedély átiratott a kerületből a kerületbe.

..... 192 hó n.

 P. H.

A rendőrhatalóság képviseletében :

Uj gépjárműkerület jelzése :

.....

u. a.

II. sz. minta.

Tulajdonos :

Lakhely :

Gyártmány :

Forgalmi szám : Motorszám :

..... 192 hó n.

 P. H.

A rendőrhatalóság részéről :

.....

Melléklet a 61,000 1922. K. M. számhoz.

III. sz. minta.

A megvizsgált gépkocsi motorkerékpár adatai:

Gépjárműkerület	Forgalmi rendszám	Garantmány és gyártási év	Tipus	Leírászatn	Tágyrat száma
Magántulajdon	Ünalt	Telhorbítás	Maximálisan tartalt gépkocsi tengelynyomas 4 t. felüti elegysálynal	Alváz gyári száma	Nyilvántartási könyv
Közmulajdon		személy		Motor gyári száma	Lapszám
Külön ismertetőfel alvázla esetleg bevéseti szám stb.	Pgkocsik vontatására alkalmas kocsatuk felüti rendeltetésre	telor			Folyószám
A motor	A kocsi-székény neve	személy	Apronsolás neve és nyerte	A gépkocsi neve	
rendsza	telor		pneumatik	személykocsi	tartálykocsi
hengereinek száma	A gyújtás rendszere és a mézes gyári száma		Tömör gummi	telorkocsi	tűzőltókocsi
fuara			fa, vas	pótkocsi	köztiszassági kocsi
kötete	A portasató gyártmánya és dantbeszáma		rugós kerék	betegszállítóókocsi	Vontatóókocsi
Eroforus neve (benzin, spirtusz, elektr. slb.)	Brakivitel neve (karban, lane)		pneumatik	pótaszállítóókocsi	motorkerékpár
			tűzői gummi	béranúd	motorkerékpár mellekocsiyal
			fa, vas	autobusz	
			rugós kerék	mllykocsi	
			hátul		
			elől		

A nem megfelelő szöveg törölendő.

Mint hogy a fentiek szerint felszerelt ^{gép}motorkerékpár a megtartott vizsgák alapján forgalombiztosnak találatott, annak forgalomba bocsátása ellen műszaki szempontból akadályok nem merülnek fel.

A ^{gép}motorkerékpár forgalombahelyezése esetén rendszámmal szerelendő fel.

..... 192.... évi hó n.

(Alvázba esetleg bevéseti számok stb.)

bívatatos szakértő.

Melléklet a 61.000/1922. K. M. számhoz.
V. sz. minta.

1. oldal.

Gépkocsi-nyilvántartási lap.

Gépjárműkerület	Forgalmi rendszám	Évesítvány és érvényességi év	Tipus	Leírás	Évesítési száma
Magántulajdon	Összeg	Teljesítés	Maximálisan tehető gépkocsi tengelynyomás 4 t. felüli elengedllyvel	Alváz gyári száma	Nyilvántartási könyv
Közutalajdon		személy		Motor gyári száma	Lapszám
Külön ismertetéssel	Például: vontatásra alkalmas kocsikkal rendelkező				Folyószám
A motor	A kocsiszekély neve	személy	Alvázcsatlós neve és mérete	A gépkocsi neve	
rendszer	teher		pneumatik	személykocsi	tartálykocsi
hengerek száma	A gyújtás rendszere és a mágnes gyári száma		tűző gummi	teherkocsi	tűzőtűkocsi
fürt			fü, vas	pótkocsi	közlekedési kocsi
lökete	A teljesítő gyártmánya és darabszáma		pneumatik	betegszállító kocsi	motorkerékpár
Egyszerűsített név (benzin, spiritus, elekt.)	Évesítési név (bárda, lán)		tűző gummi	berautó	motorkerékpár mellék-kocsival
			fü, vas	autobusz	
			fü, vas	teherkocsi	

A nem megfelelő szöveg törlendő.

2. oldal.

Tulajdonjogban beallított változások	Gépkocsikerületben beallított változások	Alkalmazási igazolása (alkalmaz, helyező)
Kelvet	Tulajdonos	
neve	város (kerület)	utca (házszám)

Melléklet a 61,000/1922. K. M. számhoz.

VI. sz. minta.

..... (rendőrhatalóság).

Országos nyilvántartás.

Jelentés ^{gépkocsi}/_{motorkerékpár} levezigáztatásáról és új forgalmi engedély kiadásáról.

A budapesti m. kir. államrendőrség Főkapitányságának!

A 61,000/1922. K. M. számú rendelet 3. §-a alapján értesitem t. Címet, hogy
..... (lakik) ^{gépkocsi}/_{motorkerékpárja} részére a megtartott
szakértői vizsgálat alapján új forgalmi engedélyt, igazoló-lapot és rendszámot
adtam ki.

..... 192 hó n.

1 drb. használhatósági
szakvélemény
mellékként.

A rendőrhatalóság képviselőjében :

P. H.

A nem megfelelő szöveg törölendő.

Melléklet a 61.000/1922. K. M. számhoz.

VII. sz. minta.

..... (rendőrhatalóság).

Országos nyilvántartás.

Jelentés a gépkocsi motorokerekpár nyilvántartásban beállott változásról (tulajdonos-változás).

A budapesti m. kir. államrendőrség Főkapitányságának

A 61,000/1922. K. M. számú rendelet 5. §-a alapján értesitem t. (ímet, hogy a
túajdonában volt rendszámú motorszámú gyártmányú
gépkocsi 192..... évi hó n
motorokerekpár
(lakik) nevére iratott át.
..... 192 hó n.

A rendőrhatalóság képviselőjében :

A nem megfelelő szöveg törölendő.

Melléklet a 61.000/1922. K. M. számhoz.
VIII. sz. minta.

..... (rendőrhatalóság).

Országos
Kerületi nyilvántartás.

Jelentés a forgalmi engedély végleges bevonásáról.

A budapesti m. kir. államrendőrség Főkapitányának !

A , mint gépjárműkerületi illetékes rendőrhatalóságnak !

A 61.000/1922. K. M. számú rendelet 6. §-a alapján értesitem t. Címet, hogy.....
..... (lakik :) tulajdonában levő rend-
számú motorszámú gyártmányú gépkocsiját a nyilvános
forgalomból végleg kivonta, az ország területéről végleg kivitte, ennek megfelelőleg annak forgalmi engedélyét,
igazolólapját, rendszámát és jelzőtábláját bevontam, azokat egyúttal esatoltan a t. Címnek megküldtem.
..... 192 hó n.

..... drb. forg. engedély	} mellékletként.
..... „ igazoló lap	
..... „ rendsz. tábla	
..... „ jelzőtábla	

A rendőrhatalóság képviselőjében :

A nem megfelelő szöveg törölendő.

Melléklet a 61.000/1922 K. M. számhoz.
IX. sz. minta.

..... (rendőrhatalóság).

Országos
Kerületi nyilvántartás.

Jelentés a gépjármű-nyilvántartásban beállott változásról (kerületváltózás).

A budapesti m. kir. államrendőrség főkapitányának !
mint gépjárműkerületi illetékes rendőrhatalóságnak !

A 61.000/1922 K. M. számú rendelet 14. §-a alapján értesitem t. (ímet, hogy a
..... (lakik)) tulajdonában levő
rendszámú motorszámú gyártmányú
1922. évi hó n. állandó forgalomra a
gépjármű-kerületbe jött
A gépjármű ment
Motorkerékjára előzőleg alkalmazott
t. Címnek egyidejűleg megküldtem
a rendőrhatalóságnak megküldtem
..... 1922 hó n.

A nem megfelelő szöveg törölendő.

P. H.

A rendőrhatalóság képviseletében :
.....

181.**A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 62,752/1922. K. M. számú rendelete.**

Nagykanizsa rendezett tanácsú város területén a nyílt árusítási üzletek zárórájának szabályozása tárgyában 92,954/1921. szám alatt kiadott rendelet módosítása.

Az üzleti záróráról szóló 1913 : XXXVI. törvénycikk kiegészítéséről alkotott 1921 : XXXVII. törvénycikk 2. §-ában nyert felhatalmazás alapján Nagykanizsa rendezett tanácsú város területén a nyílt árusítási üzletek zárórájának szabályozása tárgyában mult évi november hó 26-án 92,954 szám alatt kiadott rendeletem¹⁾ 1. §-ának *b)* és *c)* pontjait hatályon kívül helyezem és azok helyett a következőket rendelem:

b) Fűszer- és élelmiszerkereskedéseket a rend. tan. város III. kerületének területén október hó 1-től február hó utolsó napjáig este nyolc (8) órától, reggeli 6 (hat) óráig, március hó 1-től szeptember hó 30-ig este kilenc (9) órától reggeli félöt ($\frac{1}{2}5$) óráig, a rend. tan. város többi kerületeiben pedig az egész éven át este hét (7) órától reggeli hét (7) óráig, a túlnyomóan állami egyedárúsági cikkeket árusító üzleteket pedig a rend. tan. város egész területén az egész éven át este hét (7) órától reggeli hét (7) óráig;

c) szatócsüzeteket a rend. tan. város III. kerületének területén okt. hó 1-től febr. hó utolsó napjáig este nyolc (8) órától reggeli hat (6) óráig, március hó 1-től szeptember hó 30-ig este kilenc (9) órától reggeli félöt ($\frac{1}{2}5$) óráig, a rend. tan. város többi kerületeiben pedig egész éven át este hét (7) órától reggel hat (6) óráig zárva kell tartani, amely idő alatt az üzleti alkalmazottakat foglalkoztatni tilos.

Ez a rendelet kihirdetésének napján²⁾ lép életbe.

Budapest, 1922. évi április hó 4-én.

Dr. Hegyeshalmy Lajos s. k.,
m. kir. kereskedelemügyi miniszter.

¹⁾ B. K. 1921. évf. 2336. lapon.

²⁾ Kihirdettetett a Budapesti Közlöny-ben 1922. évi április 8-án.

182.

A m. kir. népjóléti és munkaügyi ministernék 22,215/1922. N. M. M. számú rendelete.

A hatósági orvosok pénztári orvosi vizsgálata.

(Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének.)

A magyar királyi ministerium 3,148/1922. M. E. számú rendeletét azzal a meghagyással adom ki ^{Méltóságodnak}~~Nagyságodnak~~ hogy annak zavartalan végrehajtásáról saját hatáskörében megfelelő módon gondoskodik.

Felhivom ^{Méltóságod}~~Nagyságod~~ figyelmét arra, hogy a hatósági orvosok kellő tapintattal és lehetőleg a jóakarató felvilágosítás igénybevételével indíttassanak arra, hogy a kormányrendeletben foglalt törvényes kötelezettségüket minden tekintetben hiven és pontosan teljesítsék.

A munkásbiztosítás jelenleg közegészségügyünknek egyik legfontosabb tényezője és tétlenül nem nézhetjük, ha a kívülről, felelőtlen elemek által izgatott és félrevezetett orvosi kar, hivatásának legnemesebb rendeltetését megtagadva, nagyjelentőségű közegészségügyi intézményünk működését maga bénítaná meg.

Bár igaz, hogy ennek a közegészségügyi intézménynek éppen az orvosi kar egyik nélkülözhetlen tényezője, de működésének erkölcsi értékelése mellett annak anyagi megbecsülését is kívánta a kormány kifejezésre juttatni, amidőn az elmúlt évi összilletmények 100%-os emelését elrendelte. Igaz, hogy a nehéz gazdasági viszonyok súlya nyomja az orvosi kart is, azonban egyik évről a másikra 100%-os illetményemelés kellően figyelembe veszi a nehéz megélhetési viszonyokat. Egyébként önként érthető, hogy a drágaság további fokozódása esetében a kormány a hatósági orvosok pénztári orvosi illetményeinek további emeléséről is a lehetőség határai között gondoskodni fog.

Felhivom ^{Méltóságodat}~~Nagyságodat~~ hogy abban az esetben, ha valamely hatósági orvos ellen a szóban lévő kormányrendelet végrehajtása körül tanúsított eljárására vonatkozólag panasz merülne fel, erről nekem haladéktalanul tegyen jelentést, hogy a szükséges fegyelmi és egyéb intézkedéseket megtehessem.

Budapest, 1922. évi április hó 4-én.

Dr. Bernolák Nándor s. k.,
m. kir. népjóléti és munkaügyi minister.

183.**A m. kir. belügyministernek 44,126/1922. B. M. számú körrendelete.****Az egyesületek helyi csoportjainak megalakulásánál követendő eljárás.***(Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének.)*

Az egyesülési és gyülekezési jog tárgyában 1919. évi szeptember hó 30-án 5,084/1919. M. E. szám alatt kiadott kormányrendeletben¹⁾ nyert felhatalmazás alapján a következőket rendelem:

1. §.

A láttamozott alapszabályokkal rendelkező egyesületek helyi csoportjai megalakulásának tudomásul vétele tárgyában ezentúl ismét elsőfokon az illetékes törvényhatóság első tisztviselője jogosult határozni. Köteles azonban a határozatát a megalakulás bejelentésétől számított 8 napon belül meghozni, azt az érdekelt bejelentőkkel írásban azonnal közölni és az ezek részéről törvényes határidőn belül esetleg benyújtott felelkezést a vonatkozó ügyiratokkal felszerelten a belügyministerhez háladéktalanul felterjeszteni.

2. §.

A határozat meghozatalánál illetőleg a helyi csoport megalakulásának elbirálásánál a fennálló szabályok rendelkezésein kívül arra is figyelmet kell fordítani, hogy a helyi csoport alakulásának megvan-e a közérdekű indoka, mert a megalakulás csakis ebben az esetben vehető tudomásul.

3. §.

A törvényhatóság első tisztviselője azokról a helyi csoportokról, amelyek megalakulását tudomásul vette, a belügyministernek jelentést tenni tartozik.

E rendelet azonnal életbe lép.

Budapest, 1922. évi március hó 17-én.

Gróf Klebelsberg Kunó s. k.,
m. kir. belügyminister.

¹⁾ B. K. 1919. évf. 1440. lapon.

184.**A m. kir. belügyministernek 45,093/1922. B. M. számú körrendelete.**

A trianoni békeszerződés rendelkezései között foglalt egyes tilalmak és korlátozások végrehajtásáról szóló 1922 : XI. t.-c. II. és III. fejezetére vonatkozó végrehajtási útasítás.

(Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének, valamennyi m. kir. államrendőrség kerületi főkapitányának és a budapesti m. kir. államrendőrség főkapitányának.)

„A trianoni békeszerződés katonai rendelkezései között foglalt egyes tilalmak és korlátozások végrehajtásáról“ szóló 1922 : XI. t.-c. 12. §-ában nyert felhatalmazás alapján a következőket rendelem:

1. §.

Az elsőfokú rendőrhatalóságok 1922. évi április hó 1-től kezdődőleg minden hónap 5-ik napján tartoznak a felettes másodfokú rendőrhatalóságnak jelentést tenni az A) alatti minta szerint a következőkről:

1. A kiadott fegyvertartási és viselési engedélyek számáról.
2. A beszolgáltatott fegyverek és hadianyagok mennyiségéről.
3. Az 1922 : XI. t.-c. II. és III. fejezetébe ütköző cselekményekről és azokra kirótt büntetésekről.

Az 1922 : XI. t.-c. 4. §-a értelmében hadianyagnak nem tekinthető fegyvertöltény és mindennemű más robbanóanyagok birtokbantartásának, megvételeének, vagy annak eladásával való foglalkozásnak tilalmára „a lőfegyverek, lőszeres és robbanóanyagok tartása, árusítása és vásárlása“ tárgyában kiadott 1920. november 19-én kelt 9,862. M. E. sz. körrendelet,¹⁾ valamint ennek végrehajtásáról szóló 1920. december hó 14-én kelt 83,100/1920. B. M. számú körrendelet²⁾ intézkedései az irányadók.

2. §.

A másodfokú rendőrhatalóságok tartoznak az 1. §. értelmében beérkezett jelentéseket megőrizni és az abban foglaltakat a B) alatti minta szerint összefoglalni.

A szóbanforgó előző hónapra vonatkozó összefoglaló kimutatást a másodfokú rendőrhatalóságok legkésőbb a hónap 10. napjáig két példányban a belügyministerhez kötelesek felterjeszteni.

3. §.

Az 1921. évi augusztus hó 1. és 1922. évi április hó 1. közötti időben beszolgáltatott fegyverek és hadianyagok számáról az elsőfokú rendőrhatalóságok a jelen rendelet megjelenésekor a felettes másodfokú rendőrhatalóságnak az A) alatti minta szerint (ez esetben természetesen csak a minta II. része töltendő ki) haladéktalanul jelentést tenni tartoznak.

A másodfokú rendőrhatalóságok kötelesek az előbbi bekezdés értelmében hozzájuk

¹⁾ B. K. 1920. évf. 1856. lapon.

²⁾ B. K. 1920. évf. 2038. lapon.

érkezett jelentéseket megőrizni és az abban foglaltakat a B) alatti minta II. része szerint összefoglalni. Az összefoglaló kimutatás két példányban soronkívül a belügyministerhez felterjesztendő.

4. §.

Egyesületnek és mindennemű bármely más néven szereplő polgári szervezetnek működése úgy ideiglenesen, mint véglegesen ezentúl is csak akkor engedhető meg, ha alapszabályaikat úgy mint eddig, „az egyesületi ügy“ tárgyában 1873. évi április hó 29-én kelt 1,394. eln. B. M. számú körrendelet 1. pontja, illetőleg „az egyesülési és gyülekezési jog“ tárgyában az 1919. évi szeptember hó 30-án kelt 5,084/1919. M. E. sz. rendelet¹⁾ és az az utóbbi rendelet végrehajtása tárgyában 1919. évi november hó 15-én kelt 88,318/1919. B. M. sz. körrendelet²⁾ értelmében a m. kir. belügyminister, illetőleg a fennálló törvények értelmében a m. kir. belügyministerrel egyetértőleg az arra illetékes más szakminister (kereskedelemügyi minister stb.) láttamozta.

5. §.

A törvényhatóságok kötelesek e rendelet kiadásától számított egy hónapon belül, azontúl pedig évente március hó végéig a m. kir. belügyministernek C) alatti minta szerint bejelenteni a hatóságuk területén az 1922 : XI. t.-c. hatálybalépte (1922. évi február hó 25-ike) után láttamozott alapszabályok alapján működő minden egyesület, intézet és klub stb. jegyzékét.

A szóbanforgó jegyzékek szigorúan a szolgálati út betartásával a törvényhatóság első tisztviselője által terjesztendők fel a belügyministerhez és tartalmazniok kell az egyesületek stb. címét, székhelyét, valamint azok elnökeinek, titkárainak, pénztárnokainak és választmányi tagjainak névjegyzékét, az összes tagoknak a jelentés időpontjában megállapított számát.

6. §.

A törvényhatóságnak az 1874. évi március hó 1-én kelt 773. B. M. számú rendeletben (Magyarorsz. rendeletek tára 209. old.), illetőleg „az egyesülési és gyülekezési jog“ tárgyában kiadott 5,087/1919. M. E. számú rendelet végrehajtásáról szóló 88,318/1919. B. M. számú körrendeletben²⁾ meghatározott egyleti könyvek vezetési kötelezettsége továbbra is fennáll.

Az egyleti könyveknek a jövőben azonban az 5. §. második bekezdésében felsorolt adatokat is tartalmazni kell.

7. §.

A törvényhatóságok a felosztatott egyesület, szervezet, klub vagy intézmény ingó és ingatlan vagyonát tartoznak gondosan megállapítani és arról pontos leltárt készíteni és azt az egyesület stb. vagyonáról szóló telekkönyvi kivonatokkal felszerelve a belügyministernek, illetőleg az arra illetékes más szakministernek haladéktalanul felterjeszteni.

¹⁾ B. K. 1919. évf. 1440. lapon.

²⁾ B. K. 1919. évf. 1556. lapon.

Melléklet a 45.093/1922. E. M. számhoz.

4) minta.

m. kir. államrendőrségi kapitányság,
járásí főszolgabíró.

Kimutatás.

A 45.093/1922. B M. számú rendelet 1. §-a értelmében jelentem, hogy hatóságom területén
1922. ----- havában :

I.

A kiadott fegyvertartási és viselési engedélyek száma : -----

II.

A beszolgáltatott fegyverek és hadianyagok mennyisége :

Puskák	Karabélyok	Gépfegyverek	Aknavetők	Ágyuk	Hadianyagok	Gránátok és bombák	Gyalogsági lökészet	Töltények	Tüzérségi lökészet töltények	Szuronyok	A beszolgáltatott anyag beraktározásának helye és épülete	Megjegyzés

III.

Az 1922 : XI. t.-c. II. és III. fejezetébe ütköző cselekmények és azok büntetése a következő volt : -----

Kelt -----, 1922. évi ----- hó 5-én.

főszolgabíró.
m. kir. államrendőrségi kapitány.

II.
A beszolgáltatott fegyverek és hadianyagok mennyisége:

Az alárendelt rendőrhatalóságok megnevezése	Puskák	Kara- bélyok	Gép- fegy- verek	Akna- vetők	Ágyuk	Hadi- pisz- tolyok	Gráná- tok és bombák	Gyalog- sági lö- készet	Töl- tények	Tüzérségi lőkészlet	Szuro- nyok	A beszolgáltatott anyag beraktározásá- nak helye és épülete	Meg- jegyzés
.....hónapban összesen													
Az előző jelentés kultóig összesen													
Végösszeg													

III.
Az 1922. évi XI. t.-c. II. és III. fejezetébe ütköző cselekmények és azok büntetése:

Az alárendelt rendőr- hatóságok megnevezése	Cselekmények és a rájuk kirótt büntetés	Megjegyzés
Összesítés		

Kelt 1922. hó 10-én.
P. H.
..... m. kir. államrendőrség területi főkapitánya.
..... vármegye alispánja.

Melléklet a 45.093/1922. B. M. számhoz.

Q minta.

..... vármegye alispánja.

..... város polgármestere.

Egyesületi jegyzék.

Sor- szám	Egyesület		Tisztikar	Tagok száma	Az alapszabályo- kat láttamozó főfelügyeleti hatóság megneve- zése és száma	Meg- jegyzés
	címe	szék- helye				
1.			Elnökök : Alelnökök : Titkárok : Pénztárnokok : Választmányi tagok :			
2.			Elnökök : Alelnökök : Titkárok : Pénztárnokok : Választmányi tagok :			
—	—	—	Összesítés . .	—	—	

Kelt 1922. hó n.

P. H.

.....
alispán. — polgármester.

8. §.

Az illetékes másodfokú hatóságnak kötelessége jelen rendeletben megállapított határidők pontos megtartására ügyelni és a beérkező jelentéseket összegyűjteni és megőrizni s az összefoglaló jelentéseket hozzám felterjeszteni. A másodfokú hatóságok az előirt kimutatásokat csakis akkor terjeszthetik fel hozzám, ha azok teljeseek és valamennyi alájuk rendelt hatóság jelentéseit magukban foglalják. Hiányos és pótlásra szoruló jelentések és kimutatások felterjesztése tilos.

Budapest, 1922. évi március hó 27-én.

Gróf Klebelsberg Kunó s. k.,
m. kir. belügyminister.

185.

A m. kir. belügyministernek 50,922/1922. B. M. számú körrendelete.

A rendőrhatalóságilag engedélyezett politikai népgyűlések zavartalan lefolyásának biztosítása.

(Valamennyi vármegye alispánjának, valamennyi m. kir. államrendőrségi kerületi főkapitányának, a budapesti m. kir. államrendőrség főkapitányának.)

Rendőrhatalóságilag engedélyezett politikai népgyűléseknek úgy a fővárosban, mint a vidéken előfordult ismételt megzavarása szükségessé teszi, hogy a gyűlések zavartalan lefolyása érdekében az alábbi utasítást adjam ki.

A gyülekezési jog szabályozására alkotott 11,004/1921. M. E. számú rendelet¹⁾ végrehajtása iránt 6,000/1922. szám alatt kiadott körrendeletem²⁾ módot ad a rendőrhatalóságoknak arra, hogy az államveszélyes vagy a közrend biztosítása szempontjából egyébként aggályos népgyűléseket ne engedélyezzék. Annyival inkább biztosítani kell a rendőrhatalóságilag engedélyezett népgyűléseknek zavartalan lefolyását.

E célból rendzavaró egyéneket vagy csoportokat, ha az elnök felszólítására rendbontó maguktartásával fel nem hagynak, a gyűlés színteréről el kell távolítani, őket elő kell állítani és ellenük az eljárást haladéktalanul folyamatba kell tenni.

Ennek megtörténte után a rendőrhatalóságnak a gyűlés elnökét annak folytatására fel kell szólítani és rendzavarás miatt politikai gyűlés csak az esetben osztható fel rendőrhatalóságilag, ha nyilvánvaló, hogy a gyűlés a közrend súlyos megzavarása nélkül programmszerűleg le nem folytatható.

Mindazokról a politikai jellegű gyűlésekről, amelyeknek lefolyása a jövőben netán megzavartatnék, haladéktalanul jelentést várok annak feltüntetése mellett, hogy a rendbontók előállítottak-e, s hogy ennek alapján az eljárás velük szemben megindított-e.

Budapest, 1922. évi március hó 28-án.

Gróf Klebelsberg Kunó s. k.,
m. kir. belügyminister.

¹⁾ B. K. 1921. évf. 8. lapon.

²⁾ B. K. 1922. évf. 269. lapon.

186.

A m. kir. belügyminiszternek a m. kir. igazságügyminiszterrel egyetértőleg kiadott 51,037/1922. B. M. számú rendelete.

A választójogból kizáró katonai (honvéd) büntetőbírószági büntető ítéletek megjelölése.

(Valamennyi központi választmánynak.)

Az 1922. évben összeülő nemzetgyűlés tagjainak választásáról szóló 2,200/1922. M. E. számú rendelet¹⁾ 5. §-ának 15. pontja értelmében ki vannak zárva a választójogból mindazok, akiket katonai (honvéd) büntetőbírószág jogerősen szabadságvesztésbüntetésre ítél oly bűncselekmény miatt, amely megfelel az idézett §. 9. vagy 14. pontjában megjelölt valamely cselekménynek, még pedig a 9. pont alá eső cselekménynek megfelelő cselekmény miatt történt elítélés esetében a 9. pontban megszabott idő alatt. Erre nézve az idézett rendelet a részletek szabályozását a belügyminiszterre és az igazságügyminiszterre bízta. E felhatalmazás alapján az igazságügyminiszter úrral egyetértve a következőket rendelem:

1. §.

Abban a kérdésben, hogy valamely cselekmény büntett vagy vétség, vagy hogy a cselekményt nyereségvágyból követték-e el, a katonai (honvéd) büntetőbírószágnak bűnösséget megállapító jogerős ítélete az irányadó.

2. §.

Ama bűncselekmények tekintetében, amelyek az 1920 : I. t.-c. vagy az 1921 : III. t.-c. rendelkezései alá esnek, a katonai büntető bíraskodásnak alávetett egyénnel szemben is az idézett törvények rendelkezései irányadók.

3. §.

A 2,200/1922. M. E. számú rendelet 5. §-ának 9. pontjában felsorolt többi bűncselekményeknek a katonai büntetőjogban meghatározott következő bűncselekmények felelnek meg :

A felség sértésnek — a felségárulás (Ktbt. — katonai büntető törvény — 334. §. I. függelék I. cikke; 335—337. §.);

az állami fő bántalmazásának és megsértésének — a felségárulás és felség sértés (Ktbt. 334. §. a), 339. §.);

a hűtlenségnek — az esküvel fogadott katonai szolgálati kötelesség megszegésére való csábítás vagy segélynyújtás (Ktbt. 314., 317., 318. §.), kémkedés és az állam hadi-ereje ellen intézett más cselekmények (Ktbt. 321—323., 327—330. §.), valamint a nyilvános erőszakoskodásnak a Ktbt. 367. §-ában meghatározott esete;

¹⁾ B. K. 1922. évf. 567. lapon.

a lázadásnak — a nyilvános erőszakoskodás I. esete (Ktbt. 353—354. §.);

a csoport által elkövetett hatóság elleni erőszaknak — a felkelés és lázongás (Ktbt. 344—352. §.);

a kémkedés — a kémkedés (Ktbt. 324., 325. §.);

az alkotmány, a törvény, a hatóságok és a hatósági közegek elleni izgatásnak — a közcsendháborítás (Ktbt. 341. §.), a közcsend és rend elleni vétség (Ktbt. 530. §. *a*), *e*), *d*), *g*), 531., 556., 560., 562. §. I. függelék II. és III. cikke).

4. §.

Ha az 1—3. §-ban említett valamely bűncselekmény miatt a katonai büntetőbíróóság részéről kiszabott büntetés végrehajtását az elévülés akadályozta meg, a katonai büntetőjog szabályai irányadók arra is, hogy az elévülés mikor következett be.

5. §.

Ha valakiről katonai büntetőbíróóság vagy más katonai hatóság törvényes hatáskörében a 2,200/1922. M. E. számú rendelet 5. §-ának 14. pontjában felsorolt tények valamelyikét állapította meg, erre nézve az ily határozat tartalma az irányadó.

6. §.

A jelen rendelet kihirdetésének napján¹⁾ lép életbe.

Budapest, 1922. évi március hó 14-én.

Gróf Klebelsberg Kunó s. k.,

m. kir. belügyminister.

Melléklet a m. kir. belügyministernek a m. kir. igazságügyministerrel egyetértőleg kladott
51,037/1922. B. M. számú rendelethez.

A katonai büntetőjognak az elévülésről szóló rendelkezései a következők:

Ktbt. 133. §.

Elévülés következtében megszűnik az üldözhetőség és a büntethetőség, ha az e törvényben meghatározott időtartamok elmúltak és a többi feltételek teljesültek.

Ktbt. 134. §.

Az elévüléshez szükséges idő:

- a*) husz év, az oly büntetteknel, amelyre életfogytig tartó börtön van szabva;
- b*) tíz év, az oly büntetteknel, amelyek 10 évtől 20 évig terjedhető büntetéssel sújtandók;
- c*) öt év, minden egyéb büntetetre nézve.

¹⁾ Kihirdettetett a „Budapesti Közlöny“-ben 1922. évi április hó 8-án.

Ktbt. 135. §.

Vétségeknél, amennyiben a törvényben egyes esetekre nézve a panaszjog érvényesítésére rövidebb határidő különösen megállapítva nincs, az elévülési időnek következő fokozatai vannak:

a) három hónap, ha a vétségre a törvényben legnagyobb büntetés gyanánt elsőfokú --- súlyosítás nélküli --- fogság, vagy ötven forintig terjedhető pénzbüntetés van szabva;

b) hat hónap, ha az elsőfokú fogság súlyosbitással, vagy kétszáz forintig terjedhető pénzbüntetés van meghatározva;

c) egy teljes év, minden még szigorúbb büntetés, úgyszintén elbocsátás, állandó lefokozás, vagy jogok és jogosítványok elvesztésének terhe alatt tiltott vétségeknél.

Ktbt. 136. §.

De az elévülés csak annak válik javára, aki

a) a büntetből vagy vétségből származó haszonnak nincs már birtokában;

b) amennyire azt a büntett vagy vétség természete megengedi, tőle kitelhetőleg kártérítést is adott; továbbá

c) a büntett elévülésére meghatározott idő alatt újabb büntetett el nem követett, vagy a vétség elévülésének ideje alatt büntetben vagy vétségben bűnössé nem vált; és

d) a büntett elkövetése után az államból meg nem szökött.

Ktbt. 137. §.

Az elévülés attól az időponttól kezdődik, amelyben a büntett vagy a vétség a törvényhez képest (15—18. §-ok) elkövetettnek tekintendő; az oly törvényszegéseknél pedig, amelyek többször ismételtettek, avagy hosszabb ideig folytattattak, azon a napon veszi kezdetét, amelyen a tett utoljára követetett el.

Ha valamely büntetettel vagy vétséggel vádolt egyén már vizsgálat alatt állott és jogérvényes ítélettel nem bűnösnek nyilvánítottatott volna: ellene a bűnössége mellett szóló új bizonyítékok alapján új vizsgálat nem indítható akkor, ha az ítélet jogerőre emelkedésének időpontjától fogva a jelen törvényben meghatározott idő már elmúlt.

Ktbt. 138. §.

Valamely büntettnak vagy vétségnek elévülése félbeszakad, ha az illetékes bíróság jogos gyanúkok alapján oly határozatot hozott, hogy a vádlottat kérdőre vonja, vagy ha e határozat folytán a vádlottnak kihallgatására való megidézése vagy elfogadása, nyilvános köröztetése (intézkedés által) vagy üldözése, avagy nyomozólevél kibocsátása rendeltetett el.

Ktbt. 139. §.

Az oly büntetteknek, amelyekre halálbüntetés van szabva és a szökés katonai büntettnél, az elévülés nem oltalmaz a vizsgálat és büntetés ellen.

De ha a kötél általi halállal büntetendő büntett elkövetése óta 20 év s az agyonlövés általi halállal büntetendő katonai büntett elkövetése óta 10 év eltelt és a 136. §-ban meg-

jelölt feltételek bekövetkeznek, akkor a halálbüntetés a 121. §-ban meghatározott büntetésekre átváltoztatandó.

Ktbt. 140. §.

Halál- vagy életfogytig tartó börtönbüntetést maga után vonó büntett esetén, mindazokra a személyekre nézve, kik az abban való részvételük idején a huszadik életévet még túl nem haladták: csak a 10 évtől 20 évig terjedő büntetési tétel szolgál az elévülés tekintetében mérvadóul (134. §. b) betűje).

187.

A m. kir. belügyministernek 56,203/1922. B. M. számú rendelete.

A sajtóról szóló 1914 : XIV. t.-c. egyes rendelkezéseinek végrehajtása.

(Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének, valamennyi m. kir. államrendőrségi kerületi főkapitánynak és a budapesti m. kir. államrendőrség főkapitányának.)

Sajtótermékeknek közszemlére kitétele, nyilvános helyen való elhelyezése, illetőleg kifüggesztése, a terjesztésnek a nyilvános helyen való árusításnál vagy szétosztásnál is tágabb körű módja lévén, a sajtóról szóló 1914 : XIV. t.-c. 64. és 11. §-ai alapján a következőket rendelem:

1. §. Az idézett törvény 5. §-ában megjelölt sajtótermékek (társadalmi és üzleti élet céljait szolgáló jelentések stb., választásnál használt sajtótermékek, ha tartalmuk csupán a választáshoz szükséges adatokra vonatkozik), továbbá a hivatalos hirdetmények kivételével minden egyéb sajtóterméknek (tehát falragaszoknak, röpiveknek stb. is) közszemlére kitétel, nyilvános helyen elhelyezés, illetőleg kifüggesztés útján való közzététele, illetőleg terjesztése is az idézett törvény 11. §-ában megjelölt hatóság (a törvényhatóság első tisztviselője, belügyminister) előzetes engedélyéhez van kötve.

2. §. A hirdető vállalatok tulajdonosai és vezetői a falragaszok, hirdetőtáblák stb. közzétételét minden esetben csak az említett hatósági engedély megszerzésének igazolása után vállalhatják el.

3. §. E rendelet megszegői vagy kijátszói az 1914 : XIV. t.-c. vonatkozó rendelkezései értelmében büntetendők. A hatósági engedély nélkül közszemlére kített vagy nyilvános helyen elhelyezett sajtótermékeket pedig a rendőrhatalóságok a kifüggesztők és közszemlére tevők költségére haladéknélkül eltávolítani kötelesek.

E rendelet azonnal hatályba lép.

Budapest, 1922. évi április hó 4-én.

Gróf Klebelsberg Kunó s. k.
m. kir. belügyminister.

188.

A m. kir. belügyministernek 35,732/1922. B. M. számú körrendelete.

Spanyolországba való kirándulásra csábító hamis híresztelések.

(Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének és a m. kir. államrendőrség valamennyi kerületi főkapitányának.)

A budapesti spanyol kir. követség útján arról értesültem, hogy a budapesti spanyol kir. konzulátusnál az utóbbi időben nagy számban jelentkeznek földmivelők, főleg Komárom és Hajdu vármegyéből, kiknek előadása szerint lakóhelyeiken állítólag a községi bírák közölték a néppel, hogy az említett spanyol kir. konzulátus megkönnyíti a Spanyolországba való utazást azon földmunkásoknak, kik oda akarnak menni és ott munkát akarnak vállalni, sőt a konzulátus az utiköltségek egy részét is fedezi.

Miután a spanyol kir. követség kijelentése szerint ezen híreszteléseknek semmi alapjuk sincs, mert ily irányban egyáltalán semmi lépés sem tétetett, felhivom ^{Alispán} ^{Polgármester} ^{Főkapitány} urat, hogy a fennemlitett híresztelések valótlanságát a hatósága alá tartozó területen a lehető legalkalmasabb módon tegye közzé, s egyben kísérelje meg megállapítani azt, vajjon ezen híreket kik és mily célból terjesztették, eljárása credményéhez képest az illetőkkel szemben a szükségesnek mutatkozó intézkedéseket tegye meg, úgy szerzett tapasztalatairól, valamint tett intézkedéseiről mielőbb tegyen hozzám jelentést.

Budapest, 1922. évi március hó 28-án.

A minster helyett:

Dr. Kószó István s. k.,
államtitkár.

189.

A m. kir. belügyministernek 584/1922. B. M. eln. számú körrendelete.**A budapesti amerikai konzulátus vezetésének átvétele.**

(Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének, a székesfővárosi m. kir. államrendőrség főkapitányának és valamennyi m. kir. rendőrkerület főkapitányának.)

A ministertanács az 1922. évi január hó 13-án tartott ülésében tudomásul vette, hogy az Amerikai Egyesült Államok kormánya Kemp Edwin urat a budapesti amerikai konzulátus vezetésével kinevezési okmányának megérkezétségig ideiglenes minőségben megbizta.

Erről ^{Alispán urat} ^{Polgármester urat} ^{Méltóságodat} tudomás végett azzal értesitem, hogy nevezettet ebben a minőségében elismerni és hivatali teendőinek ellátásánál saját részéről is támogatni szíveskedjék.

Budapest, 1922. évi március hó 27-én.

A minister helyett:
Dr. Ladik s. k.,
államtitkár.

190.

A m. kir. belügyministernek 1,843/1922. B. M. eln. számú körrendelete.**A pécsi szerb-horvát-szlovén kir. konzulátus vezetésének átvétele.**

(Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének a székesfővárosi m. kir. államrendőrség főkapitányának és valamennyi m. kir. rendőrkerület főkapitányának.)

A ministertanács 1922. évi február hó 25-én tartott ülésében tudomásul vette, hogy a Szerb-Horvát-Szlovén kir. kormány Dobretchitch Fülöp külügyministeri titkárt konzulláló egyidejű kinevezése mellett a pécsi Szerb-Horvát-Szlovén kir. konzulátus vezetésével megbizta.

Erről ^{Alispán urat} ^{Polgármester urat} ^{Méltóságodat} tudomás végett azzal értesitem, hogy nevezettet ebben a minőségében elismerni és hivatali teendőinek ellátásánál saját részéről is támogatni szíveskedjék.

Budapest, 1922. évi március hó 27-én.

A minister helyett:
Dr. Ladik Gusztáv s. k.,
államtitkár.

191.

A m. kir. belügyministernek 23,197/1922. B. M. számú körrendelete.**A háboruban eltűntek holtak nyilvánítása esetében a gyámhatóság által követendő eljárás.***(Valamennyi árvaszéknek, kivéve Heves vármegye árvaszékét.)*

A háborúban eltűntek holtak nyilvánításáról szóló 28,000/1919. I. M. számú rendelet¹⁾ 2. §-a értelmében a holtak nyilvánítást az árvaszék utasítására az árvaszéki ügyész is kérheti, ha az idézett rendelet 15. §-a értelmében az árvaszéki ügyész kéri az eljárás megindítását, az eljárás költségét az köteles előlegezni, akinek érdekében az árvaszéki ügyész a holtak nyilvánítást kéri, ebben az esetben az érdekelttől az előleget az árvaszék szedi be és szolgáltatja át a bíróságnak. Eljárási költség címén csak készkiadások előlegezését lehet követelni, nevezetesen bélyegköltséget, hirdetési költséget, tanuköltséget stb.

Az idézett §. 2. bekezdése értelmében, ha a kérelmező, vagy az, akinek érdekében az árvaszéki ügyész az eljárás megindítását kéri, vagyontalan, a szegényjogon perlekedőkre vonatkozó jogszabályokat kell megfelelően alkalmazni. E szerint tehát a teljesen vagyontalan hadiözvegy is fel van mentve a szegényjogon perlekedőkre vonatkozó jogszabályok, nevezetesen az 1911 : I. t.-c. 113. §-ának 4. pontja értelmében a szóban levő eljárási költség fizetése alól és ezeket az államkincstár, t. i. a bíróság irodaátalánya előlegezi.

Hogy ügyvédi tiszteletdíjat mennyiben számíthat fel az árvaszéki ügyész, erről a 128,000/1902. B. M. számú rendelettel²⁾ az árvaszékek részére kiadott gyámügyi ügyviteli szabályzat 92. §-ának B) 1. pontja (1902. évi R. T. 1543. l.) úgy rendelkezik, hogy ha az ügyészt az árvaszék egyes kiskorúak vagy gondnokoltak érdekében bizza meg, perenkívüli eljárásban csak készkiadás és ha nem székhelyén járt el, napidíj és utiköltség illeti, rendkívüli esetekben azonban, ha az ügy bonyolultabb volt s elintézése nagyobb munkával járt s ha ezt a kiskorú vagy a gondnokolt jövedelme fedezi, az árvaszék az ügyész részére mérsékelt munkadíjat is állapíthat meg.

Ez a szabály azonban csak akkor irányadó, ha az árvaszéki ügyész a holtak nyilvánítást kiskorú vagy gondnokolt személy érdekében és pedig az árvaszék utasítására kéri. Ha ellenben az árvaszéki ügyész a holtak nyilvánítás kérésére megbízását — mint magánügyködésre jogosított ügyvéd — közvetlenül az özvegytől kapja és nem az árvaszék utasítására jár el, jogában áll ugyan a megbízó féltől méltányos díjat követelni, de amennyiben a féllel a díjak tekintetében meg nem egyezett, a félnek is jogában áll a polgári perrendtartásról szóló 1911 : I. t.-c. életelebeléptetéséről szóló 1912 : LIV. t.-c. 18.

¹⁾ B. K. 1920. évf. 197. lapon.

²⁾ B. K. 1902. évf. 506. lapon.

§-ának 2. bekezdése értelmében az ügyvéd felmerült díjának és költségének megállapítását az ügyben eljáró bíróságtól kérni.

Minthogy konkrét panaszokból arról szereztem tudomást, hogy némely árvaszéki ügyész a holtak nyilvántási ügyekben olyan esetekben is magán megbízás alapján jár el, amikor őt az árvaszék a holtak nyilvántási eljárás folyamatba vételére hivatalból is utasíthatná, avégből, hogy a kiskorúak az eljárás költségeitől megkíméltesse, kíváncsún tartom, hogy az Árvaszék a 28,000/1919. I. M. sz. rendelet 2. §-ában biztosított azzal a jogával, hogy az árvaszéki ügyészt a holtak nyilvántás kérésére utasíthatja, gyakrabban éljen és ezzel vegye elejét annak, hogy az árvaszéki ügyész olyan ügyekben, amelyek hivatalból is folyamatba tehetők, magán megbízások alapján járjon el.

Budapest, 1922. évi április hó 1-én.

A minster helyett:

Dr. Ladik s. k.,
államtitkár.

192.

A m. kir. belügyministernek 111,507/1921. B. M. számú rendelete.

Balla Vilmos és társa cég részére »Ammoncahucit« elnevezésű robbantó szer forgalomba hozatalára kiadott engedély.

Az „Ammoncahucit“ elnevezésű és legalább 65% ammonsalétrom, legfeljebb 10% kálinátron, Barytsalétrom vagy ezeknek keveréke, legfeljebb 15% trinitrotoluol vagy trinitronaphthalin, melyek részben vagy egészben monó vagy dinitrotoluolmonó vagy dinitróbenzol vagy nitronaphthalinnak pótolhatók, végül pedig liszt vagy legfeljebb 2% koromból álló robbantószernek, mely az 1922. évi január hó 28-án fogatosított szakértői vizsgálat eredménye szerint veszély nélkül kezelhető, jelen összetételében lővésszerűen egymagában nem használható s így lőszernek nem tekinthető Magyarország területén való forgalomba hozatalára — beleértve a vasuti szállítást is — az engedélyt a fennálló és ezentúl megállapítandó biztonsági szabályok megtartásának feltétele, valamint az alábbi külön kikötések mellett ezennel megadom.

A külön kikötések a következők:

1. Az „Ammoncahucit“ elnevezésű robbantószer csakis töltényalakban hozható forgalomba.

2. Minden egyes töltényt paraffin- vagy ceresinfüldőbe kell mártani és ily módon teljesen lég- és vizmentesen kell elzárni. Azután a töltényeket legalább 0.5 mm. vastag lemezpapírból készült burkolattal csomagokká kell egyesíteni.

3. Amennyiben az egyes töltények paraffinnal vagy ceresinnel légmentesen nem záratnak el, azok szintén legalább 0.5 mm. vastag lemezpapírból készült burkolattal 3 kg. súlyig terjedő csomagokba egyesítendők s a csomagok elzárandók légmentesen ceresin- vagy gyantabevonattal.

4. A töltényeket tartalmazó csomagokat legalább 10 cm. vastagságú erős, tömör, biztosan elzárt fatartályokba szorosan kell becsomagolni.

5. Egy tartály tartalma legfeljebb 50 kg. lehet.

6. Minden tartályt oly ragaszbárcával kell ellátni, mely „Ammoncahucit“ az I. csoportba tartozó ammonsalétromos robbantószer megjelölést, továbbá a cég nevét, a gyár megjelölését a szállításra vonatkozó ministeri engedély keltét és számát és a gyártás idejét tartalmazza. A bárcákat akként kell az egyes tartályokra ráragasztani, hogy az egyik bárca a tető, másik bárca a tartály fenekének egy részét eltakarja oly módon, hogy azok a tartály felnyitásánál elszakíttassanak.

7. Az „Ammoncahucit“ robbantószer vizen úgy gyors- mint teherárúként, vegyes- vagy teherhajókkal további korlátozás nélkül szállítható azzal a feltétellel azonban, hogy ugyanazon a hajón robbantógyutacs egyidejűleg nem továbbítható.

8. A robbantószernek vasuton való szállítását, illetőleg az egyidejűleg megkeresett kereskedelemügyi m. kir. minister úr által fognak a szükséges intézkedések megtételni, ezt megelőzőleg azonban tartozik engedélyes a készítmény pontos megjelölését, a gyár nevét és cégét, a gyártás idejét és a ministeri szállítási engedély keltét és számát tartalmazó hirdetményeket (ragaszbárcákat) 30—30 példányban ott bemutatni.

9. Minden költséget, mely az előirt rendszabályok betartásának ellenőrzéséből származik, engedélyes tartozik viselni.

10. Az „Ammoncahucit“ nevű robbantószer gyártásánál az alkotóelemek keverési műveleténél a löpor, dinamit és lögyapotra nézve fennálló biztonsági rendelkezések mellőzhetők, a robbantószer gyártásánál azonban minden önkényszerű változtatás vagy a fennálló szabályok és határozmányok bármily irányban való meg nem tartása az engedély megszüntetését vonja maga után, önként értetvén, hogy a cégnek ezenfelüli felelőssége teljes mértékben fenmarad.

Jelen ideiglenes jellegű engedély bármikor visszavonható.

Budapest, 1922. évi március hó 7-én.

A minister helyett:

Nádossy s. k.,

országosa főkapitány.

193.

A m. kir. belügyministernek 54,713/1922. B. M. számú körrendelete.

A választói névjegyzékek összeállítására vonatkozó határidők folytatólagos közlése, valamint a választókerületi beosztásról szóló 3,100/1922. M. E. számú kormányrendelet némely rendelkezésének végrehajtása.

(Valamenayi központi választmánynak.)

Folyó évi április hó 4-én 54,638/1922. szám alatt kelt távirati értesitésem kiegészitéseül közölni kívánom, hogy a képviselőválasztók ideiglenes névjegyzékét — miként azt már tudattam — április 12-ikétől április 17-ikéig bezárólag a kihagyottak névjegyzékével együtt a ^{választókerület} választókerületek székhelyén, az egyes városok és községeket pedig az illető városban vagy községben közszemlére ki kell tenni.

A választójogi rendelet 38. §-ában jelzett érdekeltek április 12-ikétől április 15-éig bezárólag felszólalhatnak, a felszólalásokra vonatkozó észrevételek pedig április 12-ikétől április 17-ikéig bezárólag nyújthatók be.

A beérkezett felszólalásokat és észrevéteket a hivatkozott kormányrendelet 39. §. harmadik bekezdésében jelzett többi iratokkal együtt a központi választmánynak legkésőbb április 19-ikéig bezárólag meg kell küldeni; a központi választmány a felszólalások és észrevételek feletti határozatait pedig legkésőbb április 27-ikéig hozza meg.

A központi választmány határozatait április 29-ikéig a hivatkozott 2,200/1922. számú kormányrendelet¹⁾ 41. §-ában jelzett helyekre eljuttatja s azokat ott április 30-ikától május 3-ikáig bezárólag közszemlére kitéteti.

A határozatok ellen benyújtható panaszokat (Rendelet 42. §-a) május 5-ikéig bezárólag a választmánynál be kell nyújtani, amely ezekre vonatkozó észrevételeit május 9-ikéig megtévén, a panaszokat kellőleg felszerelve május 10-ikére az illetékes kir. törvényszékhez (Rendelet 110. §-a) beküldi.

Budapest, 1922. évi április hó 4-én.

A ministor helyett:
Dr. Schreiber s. k.,
helyettes államtitkár.

¹⁾ B. K. 1922. évf. 567. lapon.

KÖZLEMÉNYEK.

Községi és anyakönyvi kerületi szervezeti változás.

A Tolna vármegye területén fekvő és anyakönyvi szempontból a *naki* körjegyzőséghez, illetőleg *Kocsola* nagyközséghez tartozó *Iharos* puszta és *Iharosi malomárok Ujdombóvár* községi területrészek anyakönyvi szempontból *Szakcs* nagyközséghez 1922. évi április hó 15-én átcsatoltattak.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Adománygyűjtési engedély.** A m. kir. belügyminister 24,998/1922. sz. rendeletével megengedte, hogy a „Szent József és Szent Mária-Otthon elhagyott gyermekek számára“ budapesti intézet az Otthon fenntartási céljaira az ország területén az 1922. évi április hó 10-től kezdődő 6 havi időtartamon át egy gyűjtőkönyvvel pénz- és természetbeli adományokat gyűjthessen. (24,998/1922. B. M. sz.)

— **Nyílt rendelet hatályon kívül helyezése.** Langguth Oszkár m. kir. állami 22. földmérési felügyelőséghez beosztott főmérnök nevére 1913. évi augusztus hó 26-án 104,909. P. M. sz. a. kiadott „Nyílt rendelet“ elveszett, ez a nyílt rendelet az esetleges visszaélések meggátlása céljából hatályon kívül helyezteik.

— **Állítólag elégett községi közigazgatási bizonyítvány ideiglenes pótlása.** A m. kir. belügyminister Csépany János 1881. évi szeptember hó 10-ik napján Gyöngyösön (Heves vármegye) született okleveles jegyző kérelmére — állítólag elégett — községi közigazgatási bizonyítványának ideiglenes pótlása végett egyidejűleg kelt kiadványban igazolta, hogy nevezett az időközben megszűnt pécsi községi közigazgatási tanfolyam vizsgabizottsága előtt az 1900 : XX. törvénycikk elsőszakaszban megállapított községi közigazgatási vizsgát 1903. évi július hó 3-án letette és képesítettett. (35,457/922. B. M. sz.)

SZEMÉLYI HIREK.

A minisiterelnöki teendők ideiglenes ellátása.

A Kormányzó Úr Ő Főméltósága 1922. évi április hó 6-án kelt magas elhatározásával a m. kir. minisiterelnök előterjesztésére, külföldi tartózkodása tartamára, a minisiterelnöki teendők ideiglenes ellátásával gróf Klebelsberg Kunó m. kir. belügyministert megbízni méltóztatott.

Véglegesítések.

A m. kir. belügyminister *Dobrovoczky Béla* ideiglenes minőségű m. kir. belügyministeri számtisztet ebben az állásában véglegesítette.

A m. kir. belügyminister *Dombay Jenő* ideiglenes minőségű m. kir. államrendőrségi számtisztet ebben az állásában véglegesítette.

Anyakönyvvezető-helyettesi megbízás.

A m. kir. belügyminister az újpesti anyakönyvi kerületbe *Jauch Mátyás* menekült anyakönyvi hivatali irodasegéd tisztet anyakönyvvezető-helyettesi minőségben szolgáltatételre ideiglenesen beosztotta s a házasságkötéseknél polgári tisztviselői minőségben való közreműködéssel és a házassági anyakönyv vezetésével is megbízta.

BELÜGYI KÖZLÖNY

KIADJA A MAGYAR KIRÁLYI BELÜGYMINISTERIUM.

MEGJELENIK RENDSZERINT MINDEN VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Egész évre hatóságok és hatósági közegek részére 110, magánosok részére 160 korona.

CHEQUE-SZÁMLA SZÁMA: 15,700.

RENDELETEK.

194.

A m. kir. belügyministernek 58.955/1922. B. M. számú rendelete.

A m. kir. állami rendőrség ügykezelési szabályzata.

Vezetés.

1. §.

A m. kir. állami rendőrség segédhivatalainak ügykezelése a m. kir. állami rendőrség részére megállapított általános ügyvitelnek kiegészítő része és mint ilyen a kerületi főkapitányságok központi hivatalainál a kerületi rendőrfőkapitányok, a kapitányságoknál és kirendeltségeknél ezek vezetőinek felügyelete alatt áll, akik e célból a segéd- és kezelő személyzet tagjaival közvetlenül is rendelkeznek.

Ezeknek akadályoztatása esetében ennek a felügyeletnek gyakorlása a helyettes kötelessége.

Az egyes kapitányságok és kirendeltségek őrszemélyzeti osztályai segédhivatali teendőinek ellátását ez a rendelet egyelőre nem érinti.

Kezelőszemélyzet, segédhivatali főnök.

2. §.

A segédhivatali személyzettel szemben egyébként a közvetlen felügyelet és intézkedés jogát a szabályzat rendelkezéseihez és a hivatal vezetőjének utasításaihoz képest az általa a felügyelettel megbízott segédhivatali főnök (vezető) gyakorolja.

A segédhivatal főnöke (vezetője) a neki alárendelt irodai személyzet hivatali működéséért és az erre bízott teendők pontos teljesítéséért elsősorban felelős.

Elhhez képest kötelessége, hogy a hivatalos órákat be nem tartó s engedély nélkül elmaradó, vagy a kellő szorgalmat ki nem fejtő alkalmazottakat a hivatal vezetőjének esetről-esetre bejelentse.

Ügykezelés.

3. §.

Az ügykezelés az iktatói, kiadói és irattározási teendők ellátását foglalja magában.

Iktatói teendők.

4. §.

Az iktatáshoz tartoznak az iktatókönyvek vezetése, a név-, tárgy- és idegen szám-mutatók készítése, a számkötés, az iktatóivnek „az elintézésre vonatkozó feljegyzések” című rovatának kitöltése és a hátraléki kimutatások összeállítása.

Postán érkezett küldemények átvétele és felbontása.

5. §.

A hivatalokhoz érkező — pénz- és értékküldeményt nem tartalmazó — közönséges és ajánlott küldeményeket, továbbá a postacsomagokat a hivatalfőnök által ezzel külön megbízott közeg hozza el a postaátadó könyv mellett a postahivataltól.

A postaátadó könyvet az iktatással megbízott tisztviselő őrzi.

A postahivataltól hozott küldeményeket az iktatással megbízott tisztviselő veszi át, aki köteles az átvétel alkalmával meggyőződni arról, hogy a postaátadó könyvbe darab-szám szerint beirt levelek és csomagok hiány nélkül megvannak-e? Az átvételt a posta-átadó könyv megfelelő rovatában névalírással elismeri.

A pénz- vagy értékküldemény átvételét a hivatalfőnök vagy helyettese eszközli.

A postán érkezett küldemények felbontása.

6. §.

A postáról elhozott küldeményeket a hivatal főnöke, vagy helyettese bontja fel, meg-megjelöli azon az előadót és a borítékokkal együtt, melyek három hónapig megörzen-dők, átadja iktattatás végett a segédhivatal vezetőjének.

A „Bizalmas”, vagy „Saját kezéhez” jelzéssel ellátott küldeményeket azonban min-denkor a hivatalfőnök köteles felbontani és csak ennek akadályoztatása esetében bonthatja fel helyettese.

A hivatalok vezetőinek kötelessége arról gondoskodni, hogy az ő, vagy helyetteseik távollétében a „Bizalmas”, „Saját kezéhez”, vagy „Sürgös”-nek jelzett levelek kik által legyenek felbonthatók.

A küldemények felbontása közben ügyelni kell arra, hogy a borítékon ügyszámaik szerint feltüntetett iratok tényleg benne vannak-e a küldeményben.

Az esetleges hiány az iktatás alá kerülő iratokon és a borítékon is színes írónnal feltüntetendő.

A táviratok, express-levelek, továbbá hatóságok által küldött iratok és a közvetlenül benyújtott beadványok átvétele.

7. §.

A táviratokat, express-leveleket, továbbá a hatóságok által kézbesítési könyv mellett küldött iratokat az iktatást végző tisztviselő veszi át és mutatja be még iktatás előtt, a hivatal főnökének, vagy helyettesének.

A magánfeleknek közvetlenül benyújtott beadványait mindenkor a vezető, vagy helyettese veszi át.

Iktatókönyvek.

8. §.

A kerületi főkapitányoknál:

- a) fenntartott (reservált),
- b) elnöki (eln.),
- c) általános (közigazgatási) (I.),
- d) kihágási (II.),
- e) őrszemélyzeti (Ö.)

iktatókönyveket kell vezetni.

A rendőrkapitányságoknál és kirendeltségeknél:

- a) fenntartott (reservált),
- b) elnöki (eln.),
- c) általános (közigazgatási) (I.),
- d) kihágási (II.),
- e) bűnügyi (III.)

iktatókönyveket kell vezetni.

A fenntartott (reservált) iktatóba, — melyet a hivatalok vezetői kezelnek és elzárt helyen tartanak, — a felsőbb vagy társhatóságoktól beérkezett ilyeneknek jelzett, vagy a hivatalfőnök által ebbe beiktattatni rendelt ügydarabok,

az elnöki iktatóba a hivatalok személyi és dologi ügyeinek és az államrendészeti ügyeknek iratai,

az általános (közigazgatási) iktatóba a rendőri közigazgatási eljárást igénylő ügyek, a kerületi főkapitányságoknál vezetett őrszemélyzeti iktatóba az őrszemélyzet személyi és dologi ügyeire vonatkozó iratok iktatandók.

Jogukban áll a kerületi rendőrfőkapitányoknak azoknál a hivataloknál, ahol ezt a csekély ügyforgalom, vagy más okok indokoltá tesz, az egyébként a külön elnöki és közigazgatási iktatókönyvekbe iktatandó ügyek számára egy közös iktatókönyvnek vezetését elrendelni.

A kihágási ügyek iktatása és kezelése tekintetében a 105,000/1899. számú B. M. körrendelet az irányadó.

A bűnügyi iratok iktatása és kezelése tekintetében a 130,000/1899. B. M. számú rendelet intézkedik.

A fenntartott — elnöki — általános és örszemélyzeti ügyek iktatóját az 1., a kihágási és bűnügyek iktatóját a 2., illetőleg 3. szám alatti minták tüntetik fel.

A kerületi főkapitányságoknál a kihágási ügyek iktatójául az 1. számú minta használandó.

Iktatószám.

9. §.

A beadványokat rendszerint külön szám alatt kell iktatni.

Az iktatókönyv 1. rovatát az év első napjától az utolsóig szakadatlan számsorban következő iktatószámok töltik be.

Az iktatás alkalmával a beadvány iktatószámát, továbbá a beérkezés idejét (hónap és nap) az iktatóbélyegzőlenyomat megfelelő helyein is fel kell tüntetni.

Az iktatókönyvekben a törlés, vagy vakarás tilos, az esetleges téves bejegyzést úgy kell áthúzni, hogy elolvasható legyen.

Az iktatással megbízott tisztviselő az iktatmány mellékleteit átnézi, iktatószámmal és az érkezés évének számával megjelöli (pl. 3,654/1919.) és mennyiségüket az iktatóbélyegzőlenyomat megfelelő helyén szám szerint feljegyzi, ugyanitt tünteti fel azt is, ha valamely melléklet hiányzik.

Ha a mellékletek száma 10-nél többet tesz ki, az iktatóbélyegzőlenyomat megfelelő helyén vagy a mellékletek számát, vagy az összes mellékletek súlyát kell feltüntetni.

Iktatói bélyegző.

10. §.

A beadványok iktatásánál iktatói bélyegzőt kell használni, az iktatói bélyegzőt a beadványok külső lapjára, lehetőleg ennek felső részére, hátirati elintézésessel érkező beadványokon pedig mindig az utolsó intézkedés után következő helyre, esetleg a másik tiszta oldalra, vagy a beadványhoz fűzendő külön lapra kell rávezetni.

Az iktatói bélyegző mintáját a 4. számú minta tünteti fel.

Az iktatás sorrendje.

11. §.

Az iktatás alá kerülő beadványokat az iktatókönyvbe beérkezésük sorrendjében kell bevezetni.

E szabály alól kivételnek a táviratok, a sürgősnek jelzett beadványok és a hivatból tett intézkedések, amelyeket soronkívül kell iktatni.

Feltétlenül „Sürgős“-nek jelzendők az előállításokra, a rabokra, hullákra, cbmarásokra, elmebetegekre és tüzesetekre vonatkozó ügyek.

A bélyegjegyek. Bélyegpénzek kezelése.**12. §.**

A beadványok mellett netán érkező bélyegjegyeket vagy bélyegpénzeket, amennyiben azok a felbélyegzésre fel nem használatnak, az iktatással megbízott letétbe veszi és ezekről jegyzéket vezet, melybe az iktatmány számát és a fel nem használt bélyegjegy, vagy bélyegpénz értékét bejegyzí, egyúttal azok átvételét a jegyzék folyószámának feltüntetése mellett az iktatmányon elismeri és ezekről az év végén elszámol és jelentést tesz.

„Szám“-hoz való iktatás.**13. §.**

A külön szám alatti beiktatás alól ki vannak véve:

1. A hatóságoktól érkezett sürgetések, valamint azoknak olyan válaszai, vagy jelentései, melyekben a hozzájuk intézett megkeresés, felhívás, stb. elintézésének akadályát közlik; a hatóságok, vagy hivatalok részéről kitűzött határidő meghosszabbítása végett be-terjesztett jelentések, továbbá azok, melyek a sürgetésre az ügynek időközben történt elintézéséről tartalmaznak értesítést.

Ezeket a beadványokat nem kell az iktatókönyvbe bevezetni, hanem csak az érkezés idejét és annak az ügyiratnak az iktatószámát kell — „számhoz“ hozzáadással — ezekre a beadványokra ráírni, amelyre közvetlenül vonatkoznak (pl. Ér. 1918. IX./7. 4,567/1919. számhoz).

2. A hátrati intézkedésekre hátraton adott válaszok vagy jelentések, melyekre csak a visszaérkezés időpontja jegyzendő fel.

3. Alsóbb hatóságok időszaki jelentései vagy köríratra. érkezett válaszok, vagy jelentések, melyeket gyűjtőívbe kell bevezetni. A hivatalból tett időszaki jelentések gyűjtőívét be kell iktatni.

A bűnygi iktatás alá eső ügyekben a „számhoz“ való iktatásnak helye nincs.

Iktatás alá nem eső ügyek.**14. §.**

Iktatás alá nem esnek:

- a) az átvételí elismervények,
- b) a tudakozó lapok,
- c) a hivatalos intézkedés tárgyaúl amúgy sem szolgáló iratok (kereskedői körlevelek, üzleti mintarajzok, hirdetések stb.),
- d) a bejelentő hivaltól érkezett lakcím-közlések.

Bűnygi nyomozási ügyekben az utóbbiakat is be kell iktatni akkor, ha nem az előadó megkeresésére közvetlenül adattak, hanem pl. figyelőlap alapján utólag érkeztek.

A beadványoknak az érkezés napján való beiktatása és az iktatókönyv lezárása.**15. §.**

Az iktatással megbízott tisztviselőnek rendszerint nem szabad a hivatalt addig elhagynia, míg a hivatalos órákban hozzáérkezett, illetőleg a neki a hivatal vezetője által beiktatás végett aznap átadott beadványokat be nem iktatta. Munkatorlódás esetén köteles legalább az iktatószámot és az érkezés idejét rávezetni a beadványra.

Az iktatókönyv rovatainak kitöltését és a többi iktatói teendőket a legközelebbi hivatalos órák alatt feltétlenül pótolni kell.

Az iktatással megbízott tisztviselő a hivatalos órák alatt érkezett beadványok beiktatása után az iktatókönyvet lezárja s a hivatalos órák után vagy legkésőbb másnap reggel a hivatal vezetőjének bemutatja, aki az iktatókönyvet átnézi és az utolsó számmal aláírja.

Felülbélyegzés.**16. §.**

A bélyegjegyek alkalmazására, felülbélyegzésére és a bélyegilleték megrövidítése esetében követendő eljárásra nézve az erre vonatkozó szabályok rendelkezései irányadók.

A beadványok leletezése körül követendő részletes eljárás tekintetében a fennálló külön szabályok tartandók szem előtt.

Mutatókönyv.**17. §.**

Az iktatás alá kerülő beadványokról külön betűrendes mutatókönyvet, tárgy- és névmutatót kell vezetni, amelyeknek mintáit az 5. és 6. számú melléklet tünteti fel.

Ott, ahol valamely iktatókönyvben előreláthatólag kevés ügy kerül beiktatásra, a kerületi rendőrfőkapitány előzetes engedélyével ezekhez mutatókönyveknek készítése mellőzhető.

Vezérszó.**18. §.**

Az ügyet a mutatókönyvbe az alatt a betű alatt kell bevezetni, amely betűvel a vezérszó kezdődik.

A mutatókönyvbe vezetendő vezérszavakat az iktatóíven színes írónnal való aláhúzással kell megjelölni.

Vezérszóul — amennyiben ez magában az iktatmányban külön feltüntetve nincs, vagy az iktatmányban feltüntetett vezérszó a mutatókönyvben való használatra nem alkalmas — azt a szót kell választani, mely már magában lehetőleg meghatározza az iktatmány tárgyát és így leginkább alkalmas az ügy felkeresésére.

Ennélfogva jelzők és melléknevek vezérszóul nem használhatók, kivéve ha a hozzájuk tartozó főnévvel tulajdonképp egy szót alkotnak, vagy csak együttesen fejezik ki az illető fogalmat.

Az iktatmányokat a beadó hatóság vagy fél neve és a tárgy alatt, de ezenfelül a tartalom fontosságához mérten és szükséghez képest több vezérszó alatt is kell vezetni.

Az iktatmányban megnevezett és érdekelt összes személyek és helyek nevei feltétlenül bejegyzendők.

A Budapesti Közlönyben és Belügyi Közlönyben közzétett a m. kir. állami rendőrséget érintő kormányhatósági, valamint az egyes ministerek és a kerületi főkapitányok által kiadott általános érvényű rendeletekről és elvi jelentőségű határozatokról külön mutatókönyv készitendő és ennek vezetésével lehetőleg fogalmazási szakbeli tisztviselő bízandó meg.

Az iktatószámok a mutatókönyvben.

19. §.

A mutatókönyv 3. rovatában az illető ügyre vonatkozólag csak a folyó évi első iktatószámot (alapszámot) kell bejegyezni.

Ha a mutatókönyvben egyszer már bevezetett ügyben az év folyamán további beadványok érkeznek, ezeket a mutatókönyvbe csak abban az esetben kell bevezetni, ha azokban még be nem vezetett új vezérszavak, vagy nevek fordulnának elő.

A mutatókönyvben használandó vezérszavakat a következő évre mindig a folyó év végén kell megállapítani.

Oly ügyek számára, melyek a dolog természete, vagy az előző évek tapasztalatai szerint, előreláthatólag igen sok iktatószámmal szerepelnek az év folyamán, már a mutatókönyv megnyitásakor külön rovatokat kell nyitni, esetleg külön lapokat tartani fenn minden betű elején.

Az iktatóhivatalban idegen számmutatót is kell vezetni, amely feltünteti, hogy valamely hatóságtól érkezett beadvány számának az iktatókönyv melyik száma felel meg.

Az idegen számmutató hatóságok szerint beosztva vezetendő.

Az idegen számmutató 1-től 10-ig számozott főrovatokra oszlik s azokban az idegen számoknak sorrendben és egymásután való bejegyzése akként teljesítendő, hogy mindegyik idegen szám abba a rovatba irassék, amely rovatnak mutatószáma az idegen szám vég-számának megfelel.

A főrovatok mindegyike ismét három-három alrovatra oszlik, amelyek közül az elsőbe a beérkezés napja, a másodikba maga az idegen szám és a harmadikba a megfelelő iktatószám jut.

A „vegyes“ hatóságoktól, vagyis azoktól, melyek számára előre fenntartott lapok nincsenek megjelölve, érkezett iktatmányok számai fölé a küldő hatóság neve is feltüntetendő.

Az iktatmányokban hivatkozott idegen számoknak megfelelő iktatószámot ott, ahol hivatkozás történik, az iktatmányon írónnal fel kell jegyezni.

Az idegen számokat „számhoz való“ iktatás esetében is be kell vezetni az idegen számmutatóba.

Feleknek adható értesítés.

20. §.

Az érdekelt magánfelek vagy ezek igazolt meghatalmazottjai által az ügyekre vonatkozóan kért értesítések megadása a hivatal főnöke által e célra külön kijelölt tisztviselő kötelessége.

Ezen értesítések megadására a hivatalos időnek bizonyos szaka jelölendő ki, mely úgy az iktatóhivatal ajtaján, mint az iktatóhivatal helyiségében kifüggesztett táblán feltünteterendő.

Ezen időn kívül értesítés csak alábbi kivételek esetében adható.

Hivatalos közegeknek a nekik kiosztott ügyekben a hivatalos órák alatt bármely időben adandó értesítés, illetőleg engedendő meg, hogy az ügyre vonatkozó iratokat megtekintsék.

Érdekelt magánfelek részére az értesítésadásra fentiek szerint kitűzött időn kívül csak akkor adható értesítés, ha különös méltánylást érdemlő esetekben erre a hivatal főnökétől, vagy az ügy előadójától külön engedélyt kaptak.

Az értesítésadásra kötelezett tisztviselő az érdekelt magánféllel, vagy ennek igazolt meghatalmazottjával csak az ügy számát és az előadó nevét közölheti. Bővebb felvilágosítás megadására kizárólag a hivatal főnöke, vagy az ügy előadója jogosult.

Ha a felek írásban kérik az értesítést, úgy ez 7/a. számú melléklet szerinti mintalapokon történik.

Érdekeltek köre.

21. §.

Érdekelt magánfeleknek tekintendők:

- a) közigazgatási ügyekben az a személy, akinek jogáról, vagy érdekéről szó van,
- b) kihágási ügyekben a magánvádló, sértett és terhelt.

Más érdeklődő részére a hivatalfőnök külön rendelkezése nélkül értesítés még arról sem adható, hogy valamely ügy folyamatban van-e, vagy sem.

Bűnügyi nyomozási ügyekben a sértettnek és meghatalmazott képviselőjének, ha magukat kellően igazolni tudják, a fentiek szerinti értesítés szintén megadható.

A gyanúsítottnak, vagy meghatalmazott képviselőjének, továbbá a panaszosként, vagy sértettként nem szereplő más személyeknek ez az értesítés csak a bűnügyi osztály vezetőjének, vagy a bűnügyek előadójának írásbeli engedélye alapján adható. Ily esetben is azonban az értesítés csak fenti, vagy az írásbeli engedélyben körülírt keretben adható meg. Az engedélyt az értesítést adó az értesítés megadása után bevonja és az iratok között megőrzi.

Ha a bűnügyi osztály vezetője vagy a bűnügyek előadója valamely ügyre nézve az értesítésadást megtiltotta, ezen ügyben értesítést adni senkinek sem szabad.

Az ily tilalom az iktatóív 1. rovatában színes irónnal feljegyzendő.

Az előadók tevékenységének ellenőrzése.**22. §.**

A segédhivatal vezetője az előadók tevékenységének ellenőrzése végett minden hó 1-én a megelőző hónapban az előadók között kiosztott ügyekről az előadói kiosztókönyvek alapján kiállítja a 8. számú minta szerinti kimutatást és azt a kiosztókönyvek kapcsán a hivatal vezetőjének, ennek akadályoztatása esetén helyettesének bemutatja, aki a hátralékban talált ügyek elintézésére s esetleg a mulasztás megtorlása iránt az intézkedéseket megteszi.

Ezen kimutatások másolatban a közvetlen felettes hatósághoz minden hónap 5-ik napjáig felterjesztendők.

Minden félév végén a 9. számú minta szerinti tevékenységi kimutatás állítandó össze, mely a közvetlen felettes hatósághoz január, illetőleg július hó 15-éig felterjesztendő.

Kiadói teendők.**23. §.**

A segédhivatal vezetőjének, vagy az általa megbízott tisztviselőnek a kiadói teendők ellátásánál feladata az elintézeseknek tisztázata, illetőleg kiadmány alakjában való elkészítéséről, sokszorosításáról és elküldéséről gondoskodni és az előírt szükséges nyilvántartásokat vezetni.

Kiadókönyv.**24. §.**

A kiadói teendőket ellátó tisztviselő mindegyik iktatókönyvhez külön kiadókönyvet vezet.

Ennek mintáját a 10. számú melléklet tünteti fel.

A kiadókönyv első rovatát az év első napjától az utolsóig szakadatlan sorban következő előre beírt iktatószámok töltik be

Kisebbségi ügyforgalom esetében, vagy ha nem áll elegendő segédszemélyzet rendelkezésre, a kerületi rendőrfőkapitány rendeletére úgy a kerületi főkapitányságok központi hivatalainál, mint a kapitányságoknál és kirendeltségeknél a fentebb előírt kiadókönyvek vezetése mellőzhető.

Az elintézesek átvétele.**25. §.**

A segédhivatal vezetője, illetőleg a kiadói teendők ellátásával megbízott tisztviselő az elintézéseket az előadóktól átveszi, az átvételt a munkakönyvekben kelettel és aláírással igazolja s az elintézésnek iktatószámainál (ideértve az egyuttal elintézett ügyek iktatószámait is) a segédhivatalba érkezés időpontját (hó és nap) a kiadókönyv 2-ik rovatába bejegyzí.

Kiadmányozási jelzéssel el nem látott elintézési tervezetek át nem vehetők.

A számhoz vett ügyek kiadókönyvi kezelése.

26. §.

A „...számhoz“ (ad numerum) vett ügyekre nézve, melyek ugyanazon szám alatt többször fordulhatnak elő, az első alkalommal a rendes módon, azaz a kiadókönyv első rovatában foglalt iktatószámmal, később a jegyzet megfelelő alrovataiban kell feltüntetni a kiadói adatokat.

A jegyzet első alrovata a kiadókönyv második, a jegyzet második alrovata a kiadókönyv harmadik, a jegyzet harmadik alrovata a kiadókönyv negyedik rovatának felel meg.

Kiosztás a letisztázásra.

27. §.

Az összes elintézésnek a kiadókönyvbe való bevezetése után mindenekelőtt a „Ma“, „Azonnal“, vagy „Sürgös“ jelzéssel ellátott elintézéseket kell kiválogatni és letisztázás végett a leírók között azonnal kiosztani.

A soronkívüli elintézések kiosztása után a segédhivatal vezetője, illetőleg a kiadói teendők ellátásával megbízott tisztviselő rendezi a többi elintézéseket és ezeket a leírók számára és munkamennyiségéhez képest letisztázás végett szintén kiosztja.

Az elintézések kiosztása a leírók között a 11. számú minta szerinti munkakönyvvel történik.

A „bizalmas“ jelzéssel ellátott ügydarabok elintézésének letisztázása a kezelőszemélyzetnek csak oly tagjára bízható, aki hivatali esküt tett.

A „Ma“, vagy „Azonnal“ jelzésű elintézések még a kiadóhivatalba érkezés napján, a „Sürgös“ jelzésűek legkésőbb másnap, az elküldési határidővel megjelölt elintézések pedig az előírt határidőben okvetlenül elküldendők.

Ha előadói utasítás van arra, hogy a kiadványok „Sürgös“, „Bizalmas“, vagy „Saját kezéhez“ jelzéssel láttassanak el, a kiadóhivatal az ily elintézések tisztázatait a kiadvány homlokára alkalmazandó vörös színű bélyegzőnyomattal a megfelelő jelzéssel ellátja.

Azoknál a kiadványoknál, amelyekben a válasz megadására határidő tüzetett ki, a határidő naptár szerint megjelölve a kiadvány tisztázatának élére irandó.

Letisztázás.

28. §.

A tisztázat könnyen olvasható és tetszetős külsejű legyen. Különös gondot kell fordítani a személy- és helységnevek helyes és olvasható kiírására. Vakarásokat, javításokat és toldásokat kerülni kell. A jogok alapjául szolgáló okiratokat (szerződéseket, kötelezvényeket, jogi nyilatkozatokat stb.) mindig vakarás, javítás és toldás nélkül kell kiállítani.

Ha az elintézésen az az utasítás van, hogy „Hátíratilag“, akkor a hátíratot az eredeti iktatmány külső lapjára (ha ez megtelt, akkor hozzáíródott és lepecsételt pótlapra) hasábosan kell írni.

Ugyancsak hasábosan, azonban mindig külön félvívre kell írni a „Felzetileg“ utasítással ellátott kiadványokat is.

Összeegyeztetés.

29. §.

Leírás után a tisztázatot össze kell egyeztetni az elintézással. Az összeegyeztetést a leíró személyzetnek két, a segédhivatal vezetője által kijelölt tagja teljesíti. Az összeegyeztetés megtörténtének tanusításául az összeegyeztetők neveiket az előadói ív illető rovatába beírják; ha pedig az elintézés nem előadói íven adatott ki, a fogalmazványra alkalmas helyen feljegyzik. A fontosabb elintézések tisztázatát aláíratás előtt a segédhivatal vezetője is átnézi.

30. §.

A leírók az összeegyeztetett tisztázatok naponként a segédhivatal vezetőjének az ez által meghatározott órában adják át.

A leíró nevét és a leírás teljesítésének idejét (hó, nap) a fogalmazványra (elintézési tervre) feljegyezni köteles.

A tisztázatok aláírása.

31. §.

A segédhivatal vezetője, illetőleg a kiadói teendők ellátásával megbízott tisztviselő gondoskodik arról, hogy az összeegyeztetett tisztázatok mindenkor az eredeti elintézések kíséretében, amennyiben ellenkező utasítása nincsen, a kiadmányozó aláírása alá bocsátassanak és pedig a „Ma“, vagy „Sürgös“ jelzésűek azonnal, a többiek pedig legkésőbb a tisztázat elkészítését követő napon.

A hivatalos pecsét alkalmazása.

32. §.

Oly kiadmányokat, amelyek nem hivatalos jelentés, rendelet vagy átírat jellegűek, hanem okiratszerűek, vagy igazolásul szolgálnak, vagyis a határozatokat, ítéleteket, hivatalos bizonyítványokat, hitelesítési záradékokat, hatósági láttamozásokat stb. a rendes aláíráson kívül, a hivatal pecsétjével is kell ellátni.

A mellékletek jelzése és a kiadói iratjegyzék.

33. §.

Az elküldendő mellékletek számát, ha pedig a mellékletek száma a 10 darabot meghaladja, azok számát vagy súlyát a kiadói teendőkkel megbízott a tisztázaton pontosan feljegyzi.

A bizalmas (titkos) jellegű iktatványok mellékleteit mindig darabszám szerint kell kezelni.

Ha a kiadói teendőkkel megbízott a mellékletekről iratjegyzék készítésére van utasítva, az iratjegyzéket a 12. minta szerint kell készíteni.

Elküldés és kézbesítés.**34. §.**

Elküldés előtt a segédhivatal vezetője, illetőleg a kiadói teendők ellátásával megbízott tisztviselő az olyan aláírt kész kiadványt, mely több ívből áll, összefűzi s a könnyen széthullható mellékletekkel zsineggel átköti.

A borítékba helyezett kiadványok iktatószámait a borítékra fel kell jegyezni.

35. §.

Az elküldést teljesítő tisztviselő meggyőződést köteles szerezni arról, hogy

- a) a tiszttárazat aláírása tényleg megtörtént-e?
- b) annak száma és címezése az elintézésel megegyezik-e?
- c) a tiszttárazaton feltüntetett kelet a kiadványozás keltével egyezik-e?
- d) a csatolandó mellékletek megvannak-e?

36. §.

A kiadványoknak a címzetthez való juttatása a következő módon történik:

- a) a helybelieknek a hivatalos közeg által kézbesítési könyv, illetőleg vevény mellett, vagy posta útján,
- b) vidékre posta útján,
- c) térti vevénnyel.

37. §.

A helybeli hivataloknak a feleknek kézbesítendő kiadványokat — a bizalmasok kivételével — nyitva, boríték nélkül lehet kézbesíteni.

A helybeli kézbesítés rendszerint kézbesítési könyv, kivételesen kézbesítési vevény mellett történik.

A kézbesítési könyv lapjait — amelynek mintáját a 13. és 14. számú melléklet tünteti fel — folyószámokkal kell ellátni. A lapok számát a hivatalvezető hitelesítési záradéka igazolja.

38. §.

Azokat a határozatokat, melyek magánfelek ügyére vonatkoznak s amelyek ellen jogorvoslatnak van helye, külön vevény mellett kell kézbesíteni.

A segédhivatal vezetője, illetőleg a kiadói teendők ellátásával megbízott tisztviselő a kézbesítési vevények iktatószámait tiszta lapokból álló könyvbe (vevénykönyv) bevezeti és ennek megtörténte után a vevényeket a kézbesítendő ügyiratokkal együtt átadja a kézbesítőnek, ki az átvételt a vevénykönyvben névaláírásával elismeri.

A segédhivatal vezetője, illetőleg a kiadói teendők ellátásával megbízott tisztviselő a visszahozott kézbesítési vevények iktatószámait a vevénykönyvben a kézbesítő jelenlétében áthúzza s a vevényeket további eljárás végett az irattár kezelésével megbízott tisztviselőnek átadja.

39. §.

A segédhivatal vezetője, illetőleg az ez által a kiadói teendők ellátásával megbízott tisztviselő a kézbesítőkönyv és a vevény mellett történő kézbesítések pontos és haladéktalan fogatosításáért felelős.

Ehhez képest a kézbesítési és a vevénykönyvet minden nap megtekinti, a kézbesítőkre felügyel és a hiányok pótlása iránt intézkedik.

Ha olyan akadályok merülnének fel, melyek miatt a kézbesítés nem kellő időben vagy csak hiányosan volt teljesíthető, erről a hivatalfőnöknek jelentést tesz.

Posta-feladókönyv.

40. §.

A postára feladott küldeményekről három postakönyvet kell vezetni és pedig:

- a) a közönséges levelekről,
- b) az ajánlott, tértí vevényes, express- és express-ajánlott levelekről,
- c) csomagokról,
- d) a bűnügyekről.

A közönséges levelekről vezetendő postakönyv mintáját a 15. számú, az ajánlott, tértí vevényes, express- és express-ajánlott levelekről és a csomagokról vezetendő postakönyv mintáját a 16. számú, a bűnügyek postakönyvének mintáját a 17. számú melléklet tünteti fel.

41. §.

A posta-feladókönyv lapjait folyószámokkal kell ellátni. A lapok számát a hivatalfőnök hitelesítési záradéka igazolja.

42. §.

A kiadmányokat rendszerint mint közönséges leveleket kell feladni.

Minden esetben ajánlva kell feladni:

- a) a „Saját kezéhez“ szóló leveleket,
- b) a „Bizalmas“ jelzéssel ellátott leveleket,
- c) a jogok alapjául szolgáló okiratokat,
- d) nehezen pótolható ügyiratokat, végül
- e) oly kiadmányokat, melyeknek ajánlva feladása iránt a kiadó külön utasítást kapott.

43. §.

A segédhivatal vezetője átveszi és kezeli a beszerzett irodai szereket (nyomtatványokat, papírost, tintát, íróttalat, írót stb.) és ezeket a tisztviselők és a segéd- és kezelő-személyzet tagjai között kiosztja; a kezelésbe vett és kiadott irodai szerekről az 1920. évi 52,000. B. M. számú rendeletnek megfelelőleg rendszeres számadást készít és ezt a számadási év végén a hivatal vezetőjének bemutatja.

A kiadmánnyal kapcsolatos teendők.

44. §.

Mihelyt a segédhivatal vezetője vagy az általa a kiadói teendők ellátásával megbízott tisztviselő a kiadványokat a kézbesítési, illetőleg postafeladókönyvbe bevezette, kitölti az előadói ív megfelelő rovatát, illetőleg amennyiben az előadó az elintézési tervezetet magán az iktatványon fogalmazta, az ügydarabra jegyzi az elküldés napját és egyszersmind kitölti a kiadókönyv harmadik és negyedik rovatát.

Azoknál az ügydaraboknál, melyeket kiadvány nélkül, egyszerűen csak irattárba kell küldeni (tudomásul vett, irattárba tett ügydarabok), a kiadókönyv 3. rovatát üresen hagyja s csak a 4. rovatot tölti ki.

45. §.

Az előadói íveket, illetőleg azokat az irományokat, melyek az elintézesek elküldése után visszamaradtak, — ott, ahol az irattári teendők kezelését nem maga a segédhivatal vezetője eszközli — az iktatókönyvek szerint külön osztályozva az iktatószámok sorrendjében, jegyzék mellett, naponkint át kell adni az irattár kezelésével megbízott közegeknek.

A jegyzékbe — mely bekötött tiszta lapokból áll — az átadás napjának feljegyzése után az átadott összes ügydarabok iktatószámait kell írni.

Az átvételt az irattár kezelésével megbízott közeg aláírásával tanúsítja.

A segédhivatalnak kézbesítés végett kiadott pénzek, értékek és tárgyak mikénti kezelése.

46. §.

Amennyiben bármely kezelési naplóban bevételezett pénz, érték, vagy tárgylelet valamely más hatóságnak vagy magánfélnek küldendő el, azt a pénzkezeléssel megbízott tisztviselőtől a pénzkezelőnél visszamaradó (18. minta szerinti) ellenőrző jegyzék alapján a segédhivatal vezetője, illetőleg a megbízott kezelő veszi át. Az ellenőrző jegyzék a kezelő tisztviselő ténykedésének ellenőrzésére szolgál, miért is ez köteles a jegyzék vonatkozó hasábjain a kézbesítési adatok pontos bejegyzésével megjelölni, hogy az átvett pénz, érték, vagy tárgylelettel mi történt. Ennek ellenőrzése a pénzkezeléssel megbízott tisztviselő kötelessége.

A kézbesítés igazolása.

47. §.

Ha nem vevény mellett kézbesített ügyiratok kézbesítését kell igazolni, a kiadói teendők ellátásával megbízott — utasításra — a kézbesítési, illetőleg postafeladókönyv megfelelő rovatainak hiteles másolatát állítja ki.

A feleknek adható felvilágosítás.**48. §.**

A kiadói teendők ellátásával megbízott arról, hogy valamely ügy el van-e intézve és a kiadvány elküldetett-e, a feleknek felvilágosítást adhat, de az elintézés tartalmát velük nem közölheti.

Irattár. Irattári teendők.**49. §.**

Az irattár kezelését teljesítő segédhivatal vezetőjének, illetőleg az irattári teendőkkel megbízott közegnek feladata:

az iktatmányoknak előiratokkal való felszerelése, a felszerelt ügyiratoknak a kiadói könyvekbe való bevezetése és az előadókhöz való juttatása, a kézbesítési (téti) vevények kezelése, illetőleg az ügyiratokhoz való csatolása és a határidőhöz kötött ügyek nyilvántartásának vezetése s az ezzel kapcsolatos teendők elvégzése, az irattárban levő iratok és segédkönyvek megőrzése és kezelése.

Az irattározás rendszere.**50. §.****a) Az alapszámos rendszer.**

Az iratok irattári kezelése az alapszámos rendszer szerint történik.

Ennek lényege az, hogy ugyanarra az ügyre vonatkozó minden ügyiratot az egész éven át ahhoz a számhoz kell kapcsolni s az alatt a szám alatt kell az irattárban elhelyezni, amely szám az iktatókönyvben, mint az illető ügyben az év folyamán érkezett legelső beadvány iktatószáma szerepel.

b) Az osztályrendszer (kútfők).

Ha az ügyforgalom, illetőleg az ügyek egyes csoportjaiban mutatkozó forgalom nagysága (pl. fegyelmi, internálási, útlevel- stb. ügyek) indokoltá teszi és megfelelő személyzet is rendelkezésre áll, a kerületi rendőrfőkapitánynak jogában áll az irattári kezelésnek fejlettebb rendszerét (osztályrendszer, kútfők) életbeléptetni. Ebben az esetben az iratok az alapszámos rendszeren túlmenően, vagyis csupán az egyes ügyek iratainak összekapcsolásán felül megfelelő szakosztályokban (kútfőkben) tartalmuk szerint is csoportosíthatnak.

Az alapszámos osztályrendszer bevezetése esetében az irattári sorkönyvben, az irományjegyzékben, a határidőnaplóban és magukon az iktatványokon az alapszám mellé az osztályszámot is fel kell jegyezni, az elintézett ügyiratokat pedig a megfelelő osztályokban kell az alapszámoknál elhelyezni.

Az alapszámos rendszer eszközei.

51. §.

Az alapszámos rendszer szerint való irattározás *a)* irattári sorkönyv és *b)* irattári irományjegyzék alkalmazásával történik.

Irattári sorkönyv.

52. §.

Az irattár kezelésével megbízott tisztviselő az iktatókönyvek szerint elkülönített ügycsoportoknak megfelelőleg külön irattári sorkönyvet vezet, melynek mintáját a 19. számú melléklet tünteti fel.

A sorkönyv arra való, hogy ennek segítségével bármely iktatószámra nézve megállapítható legyen, hogy az illető ügynek mely alapszám felel meg és e szerint az ügy iratai az irattárban mely számnál találhatók fel.

A sorkönyv első rovatát az év első napjától az utolsóig szakadatlan sorban következő, előre beirt iktatószámok töltik be. A második rovatot az irattári teendőkkel megbízott közeg az alábbi rendelkezések (55. §.) értelmében az irattározás alkalmával tölti ki.

Irattári irományjegyzék és iratesomó.

53. §.

Az irattári irományjegyzék egész ív tartós papiros, melybe az illető ügyhöz tartozó iratok félívnyi terjedelemben, kiterített alakban és az iktatószámok sorrendjében helyeztetnek el.

Az egy-egy irományjegyzékben tárgyl összefüggés alapján összekapcsolt iratok alkotják az iratesomót.

Az irattári irományjegyzék mintáját a 20. számú melléklet tünteti fel.

Az alapszámot az irattári irományjegyzék külső lapjának baloldali alsó sarkára kell feljegyezni. Ha az ügy több évre átnyulik, az irattári teendők ellátásával megbízott tisztviselő az előző évi alapszámot áthozza és mellé, vagy alája írja a folyó évit.

Az irattári irományjegyzék az irattári kezelés ellenőrzésére és arra szolgál, hogy ennek használatával az ügyiratok csoportosíthatók és az együvé tartozó iratok együttesen megőrizhetők legyenek, továbbá, hogy valamely iratesomó egyes iratainak holléte mindenkor pontosan és gyorsan megállapítható legyen.

54. §.

Az irattári teendők ellátásával megbízott minden egyes különálló ügy iratai számára külön irattári irományjegyzéket készít.

Ha az iratesomót akár más hatósághoz, akár az utolsó iktatmányhoz csatolva az előadóhoz, vagy bárhova kell is elküldeni: az irományjegyzék mindig az irattárban az iratesomó helyén marad.

Az ügyiratok felszerelése és irattári kezelése.**55. §.**

Mihelyt az iktatmányok az iktatóhivatatalból az irattárba érkeznek, az irattári teendők ellátásával megbízott elsősorban az iktatmányok alapszámaikat állapítja meg.

Alapszám mindenkor az illető ügy folyó évi legkisebb iktatószáma. Ebből következik, hogy azoknál az ügyeknél, melyeknek tárgyalási iratai több évre nyulnak át, évről-évre új alapszámot kell adni.

Ha valamely ügynek még előszáma nincs, az irattári teendőkkel megbízott az első iktatmány iktatószámánál, mint alapszámnál a sorkönyv alapszámrovatát (2-ik rovat) üresen hagyja; ellenben az illető ügyben a folyó évben érkező többi iktatmányok irattári kezelése alkalmával az alapszámot a sorkönyv megfelelő rovatába bejegyzik. Ha a következő évben ugyanahhoz az ügyhöz újabb iktatmányok érkeznek, ezek elsejének iktatószáma lesz az új alapszám, melyet az elmúlt évre vonatkozó sorkönyvben az első iktatmány iktatószáma mellett üresen hagyott alapszámrovatba be kell jegyezni.

Ha az iktatói teendők ellátásával megbízott az iktatmányon az előszámot már jelezte (vagy ha az előszám ugyan nincs jelezve, de az irattári teendők ellátásával megbízott az iktatmány tartalmából arról győződik meg, hogy az ügynek előiratai vannak: az előszámok pótlólagos feljegyzése után), az irattári teendők ellátásával megbízott az előszámot a sorkönyv első rovatában megtekinti. Itt a sorkönyv második rovata megmutatja az ügy alapszámát. Ezt azután az irattári teendők előállításával megbízott írónnal rájegyzik a felszerelés alatt álló iktatmány baloldali alsó sarkára. Egyszersmind a sorkönyv második rovatába a felszerelendő irat (az újabb iktatmány) iktatószámánál bejegyzik az ügy alapszámát.

Ezután az előiratokat kiveszi az irattárból s a felszerelés alatt álló iktatmányhoz csatolja, az írományjegyzéket pedig megfelelően kiegészíti.

Az alapszámos irattári rendszer mellett az iratok az elintézés ideje alatt (felszerelten) mindig a legmagasabb számnál, az irattárban pedig mindig a folyó évi legkisebb számnál — alapszámnál — vannak.

Az előbbire mutat az írományjegyzék, az utóbbira pedig a sorkönyv.

56. §.

Ha az írományjegyzékben előforduló valamelyik ügyiratot egy másik írományjegyzékben jegyzett számhoz, vagyis idegen iratesomóhoz kell csatolni, az írományjegyzék 3. rovatában a megfelelő iktatószámnál fel kell tüntetni, hogy az ügyirat mely iktatószámhoz csatoltatott.

57. §.

Ha a felszerelendő iktatmányhoz szükséges előiratok nincsenek az irattárban, az irattári teendők ellátásával megbízott hollétüket kinyomozza, a sürgetés alatt álló előiratokat a felszerelendő iktatmányhoz csatolja, amennyiben pedig elintézés alatt állanak, ezt a körülményt az előadó tájékoztatása végett a felszerelendő iktatmányra az előszámmal együtt feljegyzik.

Az iratok elküldése és feldolgozása.

58. §.

Mihelyt az irattárba felszerelés végett beadott összes iktatmányok fel vannak szerelve, az irattári teendők ellátásával megbízott azokat a felszerelést nem igénylő iktatmányokkal együtt az előadói munkakönyvekbe (mintáját a 21-ik számú minta tünteti fel) bevezeti, azután e könyvek mellett az előadókhoz juttatja.

A „Ma” vagy „S” jelzésű iktatmányokat az irattárnok az iktatótól való átvétel után azonnal, a többiek pedig legkésőbb 24 óra alatt köteles felszerelni és az előadókhoz juttatni.

59. §.

Az irattárt kezelő a kiadói teendőket ellátó közegetől az elintézett ügyek visszamaradt iratait jegyzék mellett veszi át, ezeket a szükséghez képest rendezi, a határidős jelzésűeket kiválasztja s ezekre nézve a 68. §. rendelkezései szerint jár el, az irattár számára maradó összes iratokat pedig az alapszámoknál elhelyezi.

60. §.

Kisebb ügyforgalom esetében, vagy ha nem áll elegendő segédszemélyzet rendelkezésre, a kerületi rendőrkapitány rendeletére az 51. §-ban előírt irattári sorkönyv és irattári írományjegyzék vezetése úgy a kerületi főkapitányságok központi hivatalainál, mint a kapitányságoknál és kirendeltségeknél mellőzhető.

Ez esetben az iratesomók az alapszámos rendszer szerint iktatószámok szerinti sorrendben helyeztetnek el az irattárban.

Ennek megkönnyítése céljából az iktatást végző tisztviselő az ügyek alapszámait az ügyiratoknak alsó bal sarkában is feljegyezni köteles.

Iratnyaláb. A folyó ügyek iratesomóinak évenként való előbbre vitele.

61. §.

Az iratesomókból arányos, lehetőleg egyenlő nagyságú iratnyalábok alakítandók, melyeket kemény fedelek közé kell helyezni és címfelirattal (számtól-számig, évszám) ellátva, hevederrel átkötni. Az egyes iratnyalábok tartalmát lehetőleg úgy kell megállapítani, hogy a címfeliratokon kerek számok legyenek.

Oly iratesomókat, melyekhez — a következő években — új iktatmányok érkeznek, mindig abba az iratnyalábba kell áthelyezni, melybe a folyó évi alapszám szerint tartoznak.

Az iratok kiadása hivatalos használatra.

62. §.

Ha valamely ügyirat nem felszerelés, hanem másnemű hivatalos használatra (pl. tanulmányozás) szükséges, az ügyiratokat csak elismervényre lehet kiadni. Az elismer-

vényt a kiadott ügyirat irományjegyzéke vagy az iratcsomó helyén mindaddig meg kell őrizni, míg az ügyirat vissza nem érkezik.

Az irattárból elismervényre kiadott ügyiratokról jegyzéket kell vezetni és azok visszaadását negyedévenként megsűrgetni.

A kézbesítési (térti) vevények kezelése.

63. §.

A kiadói teendőkkel megbízott által átadott, vagy postai úton kézbesített ügyiratok kézbesítési (térti) vevényeit rendszerint nem kell iktatni, hanem jegyzék mellett kell az irattár kezelőjének átadni.

Az irattár kezelője az átvett vevényeket átvizsgálja és ha a kézbesítést helyesnek találja, a vevényeket az ügydarabokhoz csatolja, az esetleg bejegyzett iktatószámokat a határidőnaplóban kivezeti s a vevények beérkezését az irattári irományjegyzék 3. rovatában a megfelelő iktatószámok mellett feljegyzi.

Ha a visszaérkezett vevény a kézbesítés hiányossága vagy helytelensége miatt, avagy a jogerőre emelkedés megállapítása végett intézkedést igényel, az irattárt kezelő azt számhoz való beiktatás és az illető előadónak való kiosztás végett az iktatással megbízottnak adja át.

Feleknek adható engedély az iratok megtekintésére és lemásolására.

64. §.

Érdekelt feleknek és igazolt képviselőiknek a hivatalfőnök megengedheti, hogy az irattárban őrzött iratokat a hivatalos órák alatt megtekinthessék és lemásolhassák.

Határidőnapló.

65. §.

A határidők nyilvántartására a „Határidőnapló” szolgál. Minden évben új határidőnaplót kell nyitni. A határidőnapló bekötött könyv, melyben az év minden napja számára egy-egy lap van berendezve a 22. számú mellékletben feltüntetett minta szerint.

66. §.

A határidőnapló minden lapja két részre van osztva.

A felső részbe az év elején — vagy már az előző év végén — az egész évre előre be kell vezetni az összes időszaki jelentéseket, melyek a felsőbb hatóságokhoz terjesztendők, továbbá minden más állandó jellegű, vagyis előre tudott határidős teendőket. Ebbe a részbe jegyzendőek fel ezeken felül azok az ügyek, melyekben az illető hivatal felsőbb hatóságoktól kapott külön rendelet alapján bizonyos határidő alatt jelentést tenni köteles.

Az alsó részbe azoknak az ügyeknek az iktatószámait és alapszámait kell bevezetni, melyekben jelentés, vagy válasz váratik.

67. §.

A határidőnaplót az irattári teendők ellátásával megbízott közeg, nagyobb forgalmú hivatalokban az ezzel megbízott külön közeg vezeti.

68. §.

A határidőnapló lapjainak felső részébe a felsőbb hatóságoktól érkezett oly rendeleteket, melyekben a kiadvány élén szabott határidő van kitűzve az irattár kezelője az iktatványok felszerelése (alapszámozása) alkalmával, vagyis az előadóknak való kiosztás előtt vezeti be.

A „Határidőnapló“ lapjainak alsó részébe a bevezetések az ügydarabok kiadói kezelése, illetőleg a kiadmányok elküldése után történnek oly módon, hogy az irattár kezelője a kiadói kezelés után irattárba kerülő ügydarabok közül kiválasztja a határidővel jelzeteket, ezek iktatószámait és alapszámait a kitűzött határidőnek megfelelő lap alsó részébe bevezeti, illetőleg nagyobb forgalmú helyeken bevezetés végett a határidőnapló vezetésével megbízott külön közegnek átadja.

A bevezetés megtörténte után az ügydarabok az alapszámoknál elhelyeztetnek.

69. §.

A határidőnaplóba bevezetendő ügydarabok, vagy „R. H.“ (rendes határidő) jelzéssel, vagy a határidő naptárilag megjelölt napjával, vagy végül a napok számával kifejezett határidővel ellátva jutnak a kiadóba.

„R. H.“ jelzéssel ellátott ügydarabok határideje 30 nap.

A határidőt mindig a rendelet vagy megkeresés kiadványozásának napjától kell számítani.

70. §.

A határidős ügydarabokat az irattárban a rendes helyükön kell elhelyezni.

Ha a jelentés, válasz a kitűzött határidőre megérkezik, a vonatkozó ügydarab iktatószámát a határidőnaplóban át kell húzni.

Az eljárás, ha a válasz a kitűzött határidőre nem érkezik meg. — Sürgetés.

71. §.

A kiadói teendőket ellátó közeg mindennap átnézi a határidőnapló megfelelő lapját s ennek alapján azokat az ügydarabokat, melyekre a válasz a kitűzött határidőig meg nem érkezett, megsürgetés végett kiveszi és a sürgetéseket a sürgetésre alapul szolgáló intézkedés iktatószáma alatt a 23. számú melléklet szerinti mintalapok felhasználásával 24 óra alatt elkészíti. A sürgetés megtörténtét az erre alapul szolgáló ügyíratra rávezeti s ugyanott a nyilvántartásba veendő újabb határidőt is feljegyzi és a sürgetéseket a vonatkozó ügyiratokkal és határidőnaplóval együtt a hivatalfőnöknek bemutatja.

72. §.

A hivatalfőnök a sürgetéseket és a kitűzött új határidőket felülvizsgálja, a sürgetéseket aláírja, az ügyiratokra vezetett feljegyzéseket és a határidőnaplót láttamozza.

73. §.

Abban az esetben, ha a dolog természete a sürgetést egyáltalában kizárja, vagy ha a kétszeri sürgetés eredményre nem vezetett, az ügyiratokat további utasítás végett a hivatal vezetője elé kell terjeszteni.

Sürgetési nyilvántartási könyv.

74. §.

Ott, ahol a sürgetések igen gyakoriak, kívánatos, hogy a határidőnapló mellett még egy, a 24. számú melléklet szerinti sürgetési nyilvántartási könyv is vezettessék, melyben az alárendelt hatóságokhoz, vagy hivatalokhoz intézett sürgetések bejegyzésére minden egyes hatóság, vagy hivatal számára egy-egy rész legyen elkülönítve.

Gyűjtőív.

75. §.

Ha valamely rendeletre nagyobb számú alsóbb hatóságoktól kell jelentésnek beérkezni, akkor az illető ügydarabhoz a határidőnapló vezetője ugyanakkor, amikor az ügyet a határidőnaplóba bevezeti, egyidejűleg a 25. számú minta szerinti gyűjtőívet készít.

A beérkező jelentéseket, — melyeket „számhoz“ kell iktatni — a határidőnapló vezetője beérkezésük napján bevezeti a gyűjtőívbe és ezen ív belsejébe helyezve gyűjti azokat össze.

76. §.

Az összegyűjtött jelentések rendszerint a beterjesztésükre kitűzött határnapon adatnak át az illető előadónak, ennél előbb csak abban az esetben, ha már valamennyi jelentés, illetőleg válasz beérkezett. Ezzel egyidejűleg a határidőnaplóban az alaprendelkezésnek az „adott határidők“ rovat alatt bevezetett iktatószámát törölni kell.

Ha azonban a nyilvántartott rendeletre, vagy megkeresésre az illető hatóság nem érdemileg válaszol, hanem valamely intézkedést (pl. a jelentés megtételére haladékot, avagy teendőire újabb útmutatást) kér, akkor az addig beérkezett ügydarabbal együtt átadatnak s az újabb nyilvántartásba vétel az előadó utasítása szerint történik.

77. §.

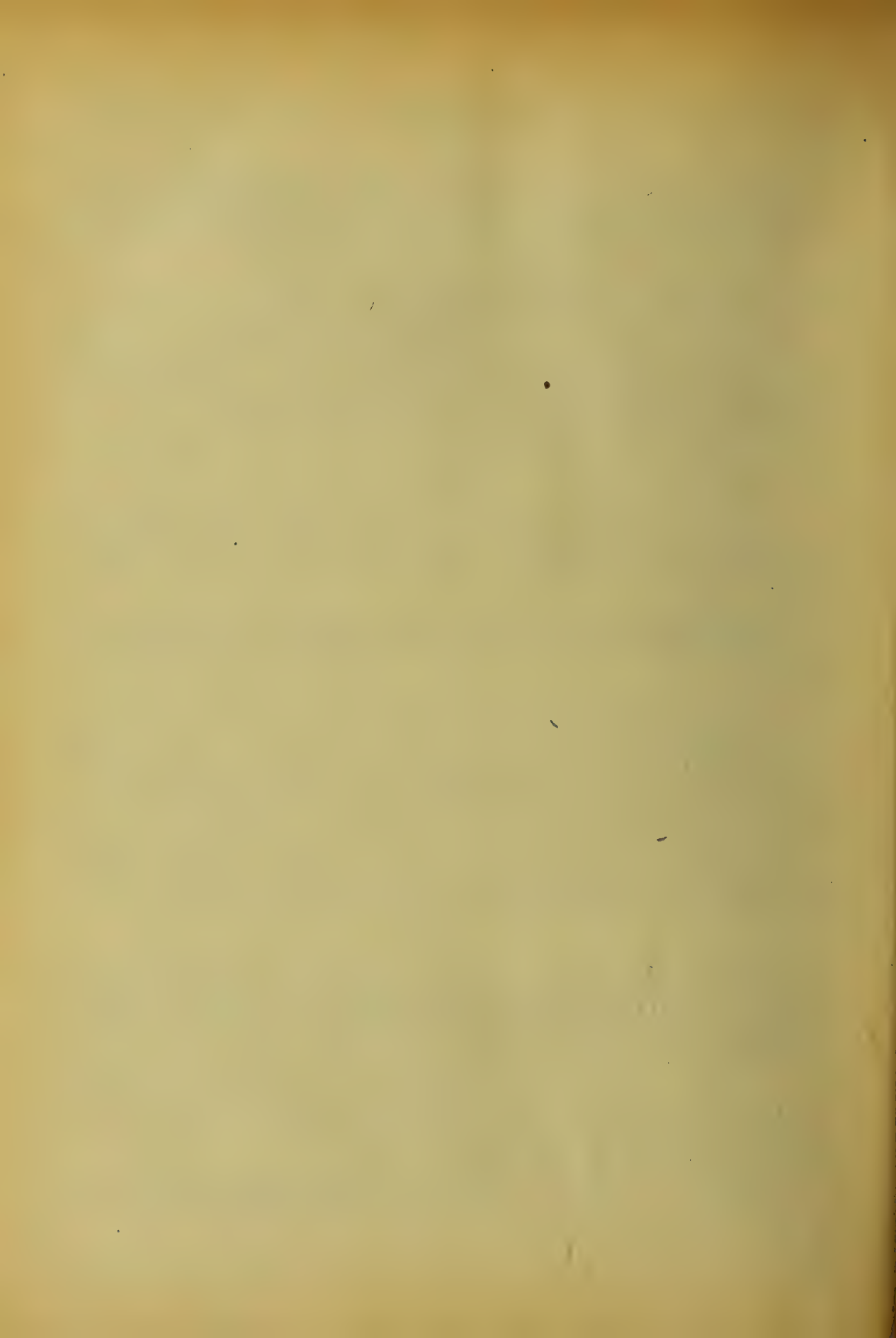
Az irattárban őrzött ügyiratok selejtezését az esetenként veendő külön utasítások értelmében a hivatal főnöke által ezzel megbízott tisztviselő teljesíti. A felügyelettel azonban mindig fogalmazási szakbeli tisztviselő bizandó meg.

78. §.

A magyar királyi államrendőrség hivatalaihoz jutott pénzek, értékek és tárgyak kezelésére és elszámolására nézve a fennálló szabályok irányadók.

Budapest, 1922. évi április hó 11-én,

Gróf Klebelsberg Kunó s. k.
m. kir. belügyminister.

Mellékletek

az ügykezelési szabályzathoz.

1. számú melléklet.

A beadvány iktatószáma és az ügy előadójának neve	Az érkezés ideje (hó és nap)	A megkereső hatóság megjelölése és meg- keresésének kelte és száma, a bead- ványt benyújtónak neve és lakása	A megkeresés — a beadvány tárgya	Az elintézésre vonatkozó feljegyzések	Az utóiratok számai
		Kelet*) Szám*)	Tárgy- és értékletét*) Alapszám*)		

*) Megjelölése azon helynek, a hová a küldő hatóság rendeletének vagy megkeresésének kelte és száma a beadvánnyal érkezett, tárgy- vagy értékletét, végül az alapszám feljegyzendő.

*) Az alapszámnál az ügyre vonatkozó összes későbbi számok mint utószámok bevezetendők.

Az 5. rovatba feljegyzendők a címzett hatóság vagy fél, ennek hiányában az intézkedés egyéb megnevezése (pld. rendelet) és a továbbításnak év, hó és nap szerint való megjelölése.

Az iktató hossza 47.5 cm.

Az iktató szélessége 32 cm.

2. számú melléklet.

Iktatószám és az előadó neve	A terhelt (ismeretlen tettes elleni ügy esetében a feljelentő vagy sértett) családi és utóneve	Az ügghöz tartozó egyes ügydarabok			Jegyzet
		sor- száma	érkező- sének napja	megjelölése	
1	2	3	4	5	6
		1			
		2			
		3			
		4			
		5			
		6			
		7			
		8			
		1			
		2			
		3			
		4			
		5			
		6			
		7			
		8			

Az iktató hossza 47 cm.
Az iktató szélessége 32 cm

3. számú melléklet.

A beadvány iktató-száma előadó jelzése	Érkezés ideje Kiváló fontosságú sürgős ügyekben a napszaka is megjegyzendő	A beadványt benyújtónak vagy feljelentést tevőnek neve és lakása A megkereső hatóságnak megjelölése és megkeresésének száma	A beadvány, feljelentés, illetve megkeresés tárgya	A terhelt neve és lakása Ha a terhelt neve ismeretlen, e rovatba »ismeretlen« irandó	A bűncselekmény megjelölése	A lefoglalt tárgyak és bűnjelek megjelölése és felsorolása	Az iratoknak és tárgyaknak kiadományozási napja és azon hatóság megnevezése, hova a kiadomány és mellékletei elküldettek	Észrevétel Ide jegyzendő be mindazok a megjegyzések, melyek az utóbbi rovatok alá nem vonhatók, de melyeknek följegyzése bármely tekintetben jelentőséggel bír
Előszám — Utószám —								
Előszám — Utószám —								
Előszám — Utószám —								
Előszám — Utószám —								

Az iktató hossza 50 cm.

Az iktató szélessége 36 cm.

4. számú melléklet.

.....rendőrkerületi főkapitány			
.....rendőrkapitányság			
.....rendőrkirendeltség			
Érkezett.....év.....hó.....n			
.....szám		Melléklet.....	
Előszám :	Utószám :	Előadó :	Megjegyzés :

5-6. számú melléklet.

Közig. bűn. és őrsz. mutató.

Vezérszó (Név, hely vagy tárgy)	T á r g y	Az ügy alapszáma

A mutató hossza 47.5 cm.

A mutató szélessége 32 cm.

7/a. számú melléklet.Írásbeli értesítés.

M. kir. állami rendőrség kapitánysága.

A beadvány beérkezésének ideje :

Iktatószáma :

Az előadó neve :

10. számú melléklet.

[illegible]

12. számú melléklet.

Iratjegyzék

ügyhöz tartozó iratokról.

[illegible]

14. számú melléklet.

[illegible]

18. számú melléklet.

Ellenőrző jegyzék

a pénzkészítő által a segédhivatal vezetőjének, illetve az ezzel megbízott kezelőnek elküldés végett kiadott értékekről, tárgyakról és pénzekről.

A letéti napló vonatkozó kiadási tétele száma, a kezelés napló megnevezése és a vonatkozó kiadási tétele szám feltüntetése	A kiadás, illetve ideje (Év, hó, nap)	A továbbítás céljából átadott, illetve át ett értékek, tárgyak és pénzek részletezése	Az átvétel elismerése	A továbbítás megtörténtének igazolása, a vonatkozó adatok bejegyzésével. (Postai feladóvévény, bűnjeljegyzék, nyugta stb.)	Jegyzet

23. számú melléklet.

M. kir. államrendőrség

kapitánysága.
kirendeltsége.

Felkérem
Felhivom

(..... évi

szám alatt kelt

átiratára hivatkozva), hogy
jelentésére

tárgyában évi

..... hó napján

mielőbb teljesítse, vagy közölje teljesítésének esetleges akadályait. szám alatt kelt megkeresésemet

Rendeletemnek haladéktalanul feleljen meg, vagy az esetleg fennforgó akadályról tegyen jelentést.

....., 192.....

..... hó n.

rendőr.....

24. számú melléklet.

Sürgelési nyilvántartási könyv.

[illegible]

25. számú melléklet.Gyűjtő iv.19. számhoz.Bemutatósi határidő.

Tárgy.....

Folyó- szám	A jelentéstételre utasított hatóságok nevei	A beérkezés ideje (hó, nap)	Megjegyzés

Szerkeszti: HARMATZY-SIMON LORÁNT, belügyminisztériumi miniszteri osztálytanácsos.
Pesti könyvnyomda részvénytársaság (Dr. Falk Zsigmond) V. ker., Hold-utca 7. szám.

BELÜGYI KÖZLÖNY

KIADJA A MAGYAR KIRÁLYI BELÜGYMINISTERIUM.

MEGJELENIK RENDSZERINT MINDEN VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Egész évre hatóságok és hatósági közegek részére 110, magánosok részére 160 korona.

CHEQUE-SZÁMLA SZÁMA: 15,700.

TARTALOM.

RENDELETEK.

	Lap
3,300/1922. M. E. sz. A <u>mezőgazdasági</u> termelés statisztikai felvétele és az e felvétel céljaira szükséges egyéni adatok kötelező beszolgáltatása	891
3,350/1922. M. E. sz. Az egyes tanintézetek elvégzésének a középiskolai végzettség képesítő hatályával való felruházása	904
4,765/1922. H. M. sz. Házassági engedély iránti kérvények felszerelése a 37,976/1921. H. M. eln. 15. számú rendelet IV. mellékletének helyesbitése	904
60,671/1922. K. M. sz. A kőművesmester munkakörét megállapító 32,396/1913. K. M. számú körrendelet 1. §-ának értelmezése	905
14,852/1922. N. M. M. sz. A városi <u>közkórházi</u> tisztviselők és díjnokok havi drágasági és rendkívüli segélyének megállapítása	906
14,853/1922. N. M. M. sz. A vármegyei <u>közkórházi</u> alkalmazottak, valamint a községi <u>közkórházi</u> tisztviselők és díjnokok havi drágasági és rendkívüli segélyének megállapítása	907
259/1922. Sz. Kb. sz. Az országos szénbizottság által szedhető illeték	908
19,568/1922. B. M. sz. A hősök sírjainak gondozása	909
39,820/1921. B. M. sz. A m. kir. államrendőrség szervezetének és szolgálatának szabályozása	910
55,700/1922. B. M. sz. Az 1922. évben összeülő <u>nemzetgyűlés</u> tagjainak megválasztásánál használandó hivatalos ajánlási iverk	941
56,133/1922. B. M. sz. A Hamburg—Amerikanische Packetfahrt-Actien-Gesellschaft (Hamburg—Amerika-Linie) hamburgi gőzhajós társaság részére <u>kivándorlók</u> szállítására adott engedély	944
56,203/1922. B. M. sz. A sajtóról szóló 1914. XIV. t.-c. egyes rendelkezéseinek végrehajtása	945
59,000/1922. B. M. sz. A nemzetgyűlési képviselőválasztó kerületek részletes beosztása	946
53,840/1922. B. M. sz. A mozgófényképezemek havonként tartandó jótékony célú előadásai	981
ad. 54,000/1922. B. M. sz. IV. Károly király Ő Felsége halála alkalmából elrendelt <u>népgyűlési</u> tilalom meghosszabbítása	982

KÜLÖNFÉLÉK.

Postai szállítási jog megvonása Lap
983

SZEMÉLYI HIREK.

Véglegesítés 983

RENDELETEK.

195.

A m. kir. kormánynak 3,300/1922. M. E. számú rendelete.

A mezőgazdasági termelés statisztikai felvétele és az e felvétel céljaira szükséges egyéni adatok kötelező beszolgáltatása.

A m. kir. ministerium a közélélmzés tervszerű intézése s az ország gazdasági viszonyainak helyes megitélése és irányítása céljából az 1920 : VI. törvénycikkben kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli:

1. §. A mezőgazdasági termelésre vonatkozó adatok statisztikai adatok felvételét az egyéni bevállás kötelezettsége alapján kell végrehajtani.

A felvétel kiterjed:

1. az egyes gazdaságokban az 1921. év őszén és az 1922. év tavaszán bevetett területek összeírására;

2. az egyes gazdaságokban termesztett mindennemű gazdasági növények 1922. évi termésének az egyéni bevállás vagy a gazdasági tudósítók becslése alapján eszközöndő számbavételére;

3. a cséplési eredmények gazdaságonkinti fejegyzésére és az adatok hetenkinti beszolgáltatására.

2. §. A mezőgazdasági termelési statisztikai felvétel végrehajtásáról, úgyszintén a felvétel egyes részeinek foganatosításáról, továbbá a felvétel anyagának felülvizsgálásáról és a m. kir. központi statisztikai hivatalhoz — az ott megállapított határidőben való — beküldéséről városokban a polgármester, nagy- és kisközségekben a községi (kör-) jegyző gondoskodik.

3. §. Az 1. §. 1. pontjában megjelölt vetésterületi felvételt a gazdaság tulajdonosának (kezelőjének) egyéni bevállása alapján két részletben, még pedig a buza, rozs, árpa, zab és repce, valamint a lóherefélék, lucerna és búkkönyfélék vetésterületi felvételét 1922. évi május hó első hetében, a többi terményekét pedig junius hó első hetében kell foganatosítani.

4. §. A vetésterület felvétele a 20 kat. holdas és az ennél nagyobb gazdaságokon egyéni lapok (A. és B. minta) kitöltésével történik.

A 100 kat. holdas vagy ennél nagyobb gazdaságok egyéni lapjait a gazdaság tulajdonosa (kezelője) tartozik kiállítani; e célból a gazdaság tulajdonosa (kezelője) köteles a községi előjáróság (városokban a polgármesteri hivatal) által kiadandó egyéni lapokat legjobb tudomása szerint kitölteni és május, illetőleg junius hó 8-ig (3. §.) visszaszolgáltatni.

A 20—100 kat. holdas gazdaságok egyéni lapjainak kiállításáról a községi előjáróság (városokban a polgármesteri hivatal) tartozik gondoskodni; evégből a gazdaság tulajdonosa (kezelője) köteles az egyéni lapok (*A.* és *B.* minta) kitölthetése céljából a szántóföld területére és a bevetett területekre vonatkozó adatokat május, illetőleg június hó első hetében (3. §.) a községi előjáróságnál (városokban a polgármester által kijelölendő hatósági közegnél) személyesen élőszóval bevallani.

A 20 kat. holdnál kisebb gazdaságok tulajdonosa (kezelője) köteles lajstrombavétel (*C.* és *D.* minta) céljából a szántóföld területére és a bevetett területekre vonatkozó adatokat május, illetőleg június hó első hetében (3. §.) a községi előjáróságnál (városokban a polgármester által kijelölendő hatósági közegnél) személyesen élőszóval bevallani.

5. §. A terméseredményeknek az 1. §. 2. pontjában elrendelt felvétele a 20 kat. holdas és az ennél nagyobb gazdaságokban egyéni adatszolgáltatás alapján a május, illetőleg június havában kiállított (4. §.) egyéni lapoknak a betakarított terménymennyiségekkel való kiegészítése által történik.

A 100 kat. holdas vagy ennél nagyobb gazdaságok egyéni lapjait a gazdaság tulajdonosa (kezelője) tartozik kiegészíteni; e célból a gazdaság tulajdonosa (kezelője) köteles az általa május, illetőleg június havában kitöltött (4. §.) és a helyi hatóság útján hozzájuk visszaküldött egyéni lapokra (*A.* és *B.* minta) az egyes terményekből tényleg betakarított terménymennyiségeket a valósághoz hiven és pontosan bejegyezni és a kitöltött egyéni lapokat a m. kir. központi statisztikai hivatal által megszabott határidőben a helyi hatóságnál (községi előjáróság, polgármesteri hivatal) beszolgáltatni.

A 20—100 kat. holdas gazdaságok egyéni lapjainak kiegészítéséről a községi előjáróság (városokban a polgármesteri hivatal) tartozik gondoskodni; evégből a gazdaságok tulajdonosa (kezelője) köteles a helyi hatóságokhoz visszaküldött egyéni lapok (*A.* és *B.* minta) kiegészítése céljából az egyes terményekből tényleg betakarított terménymennyiségeket a m. kir. központi statisztikai hivatal által megszabott határidőben a helyi hatóságnál (községi előjáróság, polgármesteri hivatal) személyesen élőszóval bevallani.

6. §. A 20 kat. holdnál kisebb gazdaságok terméseredményeit a m. kir. központi statisztikai hivatal a gazdasági tudósítók jelentéseiben foglalt termésátlagok alapján számítja ki.

7. §. A mezőgazdasági termelés eredményeinek netalán szükségessé válható kiegészítése és a tényleges terméshozamok idejekorán leendő megállapítása végett mindazok, akik gőzcséplőgéppel, avagy benzinnel, petroleummal, villamos vagy más motorikus erővel hajtott cséplőgéppel, vagy pedig állati erővel hajtott járgányos cséplőgéppel az 1922. évi aratásból származó gabonát akár saját gazdaságukban, akár mások részére csépelnek, kötelesek az elcsévelt gabonaneműekről községenként és gazdaságonként napról-napra pontos feljegyzést vezetni, továbbá az elcsévelt buza-, rozs-, árpa- és zabmennyiségeket — az e célra kiadandó bejelentőlapokon (*E.* és *F.* minta) — hetenként a helyi hatóságnál (községi előjáróság, polgármesteri hivatal) bejelenteni. Ugyancsak kötelesek községenként és gazdaságonként feljegyzéseket vezetni azoknak a területeknek nagyságáról is, amelyeken az elcsévelt gabonanemű termett. E területet azonban csak egy összegben az illető gabonanemű elcséplésének befejeztével kell bejelenteni.

A csépeletető nevét csakis a géptulajdonos (bérlo, kezelő) által vezetett feljegyzésekben (szelvényeken) kell feltüntetni; a bejelentőlapokon a csépeletetőt megnevezni nem szabad. A helyi hatóságok kötelesek a kimutatások adatait szigorúan bizalmasan kezelni, azokról sem másolatot, sem kivonatos feljegyzést nem készíthetnek.

8. §. A 7. §-ban foglalt rendelkezés végrehatása céljából kötelesek a helyi hatóságok a község (város) területén levő gőzcséplőgépeket, a benzinnel, petroleummal, villamos vagy más motorikus erővel hajtott cséplőgépeket, valamint az állati erővel hajtott járgányos cséplőgépeket géptulajdonosok szerint összeírni.

9. §. A várható termés előzetes megállapítása érdekében a gazdasági felügyelők a gazdasági tudósítók meghallgatásával kötelesek 1922. évi július hó utolsó harmadában községenként a buza, rozs, árpa és zab, valamint a legfontosabb szálás takarmányféléknek, 1922. évi szeptember hó utolsó harmadában pedig az összes többi terményeknek várható terméseredményét a kataszteri holdankinti átlagos terméshozamban kifejezve a m. kir. központi statisztikai hivatalnak bejelenteni. A gazdasági tudósítók pedig kötelesek a folyó évi termés végleges eredményéről szóló (eddig is beszolgáltatott) átlagtermés adatait községenként közvetlenül a m. kir. központi statisztikai hivatalhoz — a kiadandó utasítás szerint a megszabott határidőben — bejelenteni.

10. §. A mezőgazdasági termelési, úgyszintén a cséplési statisztikai felvétel körüli eljárás további részleteit a m. kir. központi statisztikai hivatal által kiadandó utasítások szabályozzák. A bejelentések helyességét a m. kir. központi statisztikai hivatal igazolt megbízottja útján ellenőrizteti.

11. §. A jelen rendelet alapján végrehajtandó felvételek (összeírások) céljára szükséges nyomtatványokról és a felvételnél közreműködő hatósági közegek vagy más alkalmazott egyének díjazásáról, amelynek mértékét a kereskedelemügyi minister állapítja meg, a m. kir. központi statisztikai hivatal gondoskodik.

A községeket csakis a begyűlt statisztikai anyag felülvizsgálatának és az esetleg szükségessé váló fuvaroknak költsége terheli.

12. §. A felvételnél alkalmazott magánszemélyeket jelen rendelet alapján reájuk ruházott tennivalók ellátásában közhivatalnokoknak kell tekinteni.

13. §. Aki a jelen rendeletben megszabott felvételekhez (összeírásokhoz) szükséges adatok szolgáltatását megtagadja, avagy valótlan adatokat közöl, vagy a hatósági ellenőrzést kijátssza, az — amennyiben cselekménye súlyosabb rendelkezés alá nem esik — kihágást követ el és hat hónapig terjedő elzárással, valamint kétezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

A kihágási eljárás a közigazgatási hatóságnak mint rendőri büntető bíróságnak hatáskörébe tartozik. Harmadfokon a m. kir. kereskedelemügyi minister határoz.

14. §. E rendelet kihirdetésének napján¹⁾ lép életbe.

Budapest, 1922. évi április hó 13-án.

Gróf Klebelsberg Kunó s. k.,
b. t. t., a ministerelnöki teendőkre ideiglenes
ellátásával megbízott m. kir. belügyminister.

¹⁾ Kihirdettetett a »Budapesti Közlöny«-ben 1922. évi április hó 14-én.

Melléklet a 3.300/1922. M. E. számhoz.

A) minta.

..... sorszám.

Mezőgazdasági termelési statisztika.

Varmegye (tj. v.):

Község:

Járás (rt. v.):

Körjegyzőség:

I. Kimutatás.

a 20 kat. holdas és ennél nagyobb gazdaságok területéről, a gazdaságban 1921. őszén és 1922. tavaszán elvetett mezőgazdasági termények vetésterületéről és a termények terméseredményéről.

1. A gazdaság tulajdonosának (akár birtokos, akár bérlő) neve: birtokos
..... bérlő
2. A gazdaság egész kiterjedése (a község határában) művelési ágak szerint:
szántóföld..... kat. hold.....-öl. erdő..... kat. hold.....-öl.
kert..... » » » nádas..... » » »
szőlő..... » » » terméketlen
rét..... » » » terület..... » » »
legelő..... » » » Összesen:..... kat. hold.....-öl.
3. A szántóföldeken főterményként termesztett gazdasági növények vetés-területe és terméseredménye.

Sorszám	A termény neve	Bevetett terület		Termett összesen méter-mázsa		
		kat. hold	-öl.	szem	szalma	száraz takarmány
1	Őszi buza					—
2	Tavaszi buza					—
3	Őszi rozs (kétszeres is)					—
4	Tavaszi rozs					—
5	Őszi árpa					—
6	Tavaszi árpa					—
7	Zab					—
8	Őszi repce					—
9	Tavaszi repce					—
10	Őszi búkköny					—
11	Tavaszi búkköny					—
12	Zabos búkköny					—
13	Lóhere (vöröshere)					—
14	Biborhere					—
15	Lucerna					—
16	Baltacím					—
17	Őszi borsó és rozs takarmánynak					—
18						
19						
20						

Kelt 1922. május hó-n.

a kiállító aláírása.

Melléklet a 3.300/1922. M. E. számhoz.

B) minta.

1. oldal.

sorszám.

Mezőgazdasági termelési statisztika.

Vármegye (tj. v.):

Község:

Járás (rt. v.):

Körjegyzőség:

II. Kimutatás.

A 20 kat. holdas és ennél nagyobb gazdaságok területéről, a gazdaságban 1922. tavaszán elvetett mezőgazdasági termények vetésterületéről és e termények termés-eredményéről.

1. A gazdaság tulajdonosának (akár birtokos, akár bérlő) neve: birtokos
..... bérlő
2. A gazdaság egész kiterjedése (a község határában) kat. hold -öl.
3. Szántóföldeken főterményként termesztett gazdasági növények vetésterülete és termés-eredménye.

Sorszám	A termény neve	Bevetett terület		Termett összesen métermázsa		
		kat. hold	-öl	szem, mag stb.	gumó, levél, toboz, fonál stb.	szalma, szár, száraz takarmány
1	Köles (mint főtermény)				—	—
2	Tatárka (mint főtermény)				—	—
3	Szemestengeri a gazdaság részére				—	—
4	Szemestengeri a szegődményesek illetményföldjén				—	—
5	Borsó (emberi eledelnek)				—	—
6	Bab (mint főtermény)				—	—
7	Lencse				—	—
8	Napraforgó (mint főtermény)				—	—
9	Mák (mint főtermény)				—	—
10	Burgonya a gazdaság részére				—	—
11	Burgonya a szegődményesek illetményföldjén				—	—
12	Cukorrépa				—	—
13	Takarmányrépa				—	—
14	Kender				—	—
15	Len				—	—
16	Dohány			—	—	—
17	Komló			—	—	—
18	Szépítőcserk (mint főtermény)			—	—	—
19	Paprika (fűszernek)			—	—	—
20	Hagyma (vöröshagyma)			—	—	—
21	Sárgadinnye			—	—	—
22	Görögdinnye			—	—	—
23	Tök, takarmánynak			—	—	—
24	Tök, főzeléknek			—	—	—
25	Fejeskáposzta (főtermény)			—	—	—
26	Kelkáposzta			—	—	—
27	Paradicsom			—	—	—
28	Sárgarépa			—	—	—

B) minta 2. oldal.

Sorszám	A termény neve	Bevetett terület		Termett összesen métermázsa		
		kat. hold	öl	szem, mag stb.	gumó, levél, toboz, fonál stb.	szalma, szár, száraz takarmány
29	Petrezselyem			—	—	—
30	Kalarábé			—	—	—
31	Uborka			—	—	—
32	Saláta			—	—	—
33	Csalamadé			—	—	—
34	Muhar			—	—	—
35				—	—	—
36				—	—	—
	Összesen			—	—	—
	Ugarnak hagyott terület:			—	—	—

4. A szántóföldeken mellékterményként (közötte növényként) termesztett gazdasági növények vetésterülete és terméseredménye.

Sorszám	A termény neve	Tengeri között vetve*		Burgonya között vetve*		A földek szélén vetve*		Elvetett mag literekben	Fészek v. palánták száma	Termett összesen kilogramm
		kat. hold	öl	kat. hold	öl	kat. hold	öl			
1	Bab								—	
2	Tök							—	—	
3	Fejeskáposzta							—	—	
4	Napraforgó							—	—	
5	Mák							—	—	
6	Seprőcirok							—	—	
7	Kender							—	—	

* Mindenütt a főtermény vetésterületét kell feltüntetni.

5. Kertekben, parlagszőlőkben, szőlő- és rétaljakban termesztett gazdasági növények.

Sorszám	A termény neve	Bevetett terület		Termett összesen métermázsa		
		kat. hold	öl	szem, mag stb.	gumó, levél, toboz, fonál stb.	szalma, szár, száraz takarmány
1	Szemestengeri			—	—	—
2	Burgonya			—	—	—
3	Takarmányrépa			—	—	—
4	Kender			—	—	—
5	Lucerna			—	—	—
6				—	—	—

Kelt..... 1922 június hó n.

a kiállító aláírása.

Melléklet a 3,300/1922. M. E. számú rendelethez.

C) minta.

Mezőgazdasági termelési statisztika.

Vármegye (tj. v.):

Járás (rt. v.):

I. Vetésterületi lajstrom.

1. A szántóföldeken főterményként termesztett gazdasági növények vetésterülete az 1921/1922. évben.

Sórszám	A gazdálkodó neve	A gazdaság egész szántóföldterülete		1.	2.
		kat. hold	☐ -öl	Őszi buza	Tavaszi buza
				b e v e -	
1.					

(Folytatás.)

3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
Őszi rozs és kétszeres	Tavaszi rozs	Őszi árpa	Tavaszi árpa	Zab	Őszi repce	Tavaszi repce	Őszi búkköny	Tavaszi búkköny
t e t t t e r ü l e t e n é g y -								

Község:

Körjegyzőség:

(Folytatás.)

12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.
Zabos-búkköny	Lóhere (vöröshere)	Biborhere	Lucerna	Baltacím	Őszi borsó és rozstakarmánynak			
s z ö g ö l e k b e n								

D) minta 2. oldal.

(A hátlapon.)

2. Szántóföldeken mellékterményként (közötte növényként) termesztett gazdasági növények vetésterülete és az elvetett mag mennyisége.

Sorszám	A gazdálkodó neve	B a b			T ö k		
		tengeri között	burgonya között	elvetett mag liter	tengeri között	burgonya között	elvetett mag liter
		□-öl			□-öl		
1.	.						

(Folytatás.)

Fejes káposzta		Napraforgó			Mák		Seprőcirok		Kender	
□-öl	palánták száma	tengeri között	tablák szélén	elvetett mag liter	□-öl	elvetett mag liter	□-öl	elvetett mag liter	□-öl	elvetett mag liter
		sor								

3. Kertekben, parlagszőlőkben, szőlő- és rétaljakban termesztett gazdasági növények vetésterülete.

(Folytatás.)

Szemes tengeri	Burgonya	Takarmányrépa	Kender	Lucerna		
bevetett területe négyszögölekben						

196.

A m. kir. kormánynak 3,350/1922. M. E. számú rendelete.

Az egyes tanintézetek elvégzésének a középiskolai végzettség képesítő hatályával való felruházása.

A m. kir. ministerium az 1922 : I. t.-c. 23. §-ában kapott felhatalmazás alapján a köztisztviselők minősítéséről szóló 1883 : I. t.-cikkben említett középiskolai végzettséghez kötött egyes hivatali állások betöltése, illetőleg szakvizsgálatokra bocsátás tekintetében képesítő hatállyal ruházza fel:

1. az elemi iskolai tanítói oklevelet;
2. a m. kir. honvédségi Ludovika Akadémiának, úgyszintén valamely volt cs. és kir. katonai akadémiának szabályszerű elvégzését bezárólag az 1917/1918. évfolyamig;
3. az 1900. év előtti régi rendszerű Ludovika Akadémiának, úgyszintén valamely volt cs. és kir. akadémiai vagy m. kir. honvéd hadapródiskolának szabályszerű elvégzését, bezárólag az 1917/1918. évfolyamig;
4. a m. kir. reáliskolai nevelőintézet szabályszerű elvégzését az 1918/1919. tanévtől kezdve.

Budapest, 1922. évi április hó 10-én.

Gróf Bethlen István s. k.,
m. kir. miniszterelnök.

197.

A m. kir. honvédelmi miniszternek 4,765/1922. H. M. számú rendelete.

Házassági engedély iránti kérvények felszerelése a 37,976/1921. H. M. eln. 15. számú rendelet IV. mellékletének helyesbítése.

(Valamennyi törvényhatóságnak.)

A 37,976/el. 15—1921. számú körrendelettemmel kiadott s annak IV. mellékletét képező felavatási igazolvány 4. pontjának *b)* betűje alatt foglalt az a rendelkezés, hogy a felavatott önkéntes jelentkezőknek nősülési engedély elnyerése iránti folyamodványához a jegyesek egyikének kiskorúsága esetén az atyának (gyámnak) a házassághoz való beleegyezéséhez gyámhatósági jóváhagyást kell csatolni, félreértésekre ad okot, mert a felavatott kiskorú önkéntesen belépettek abban az esetben is kérték a házassághoz való beleegyezésnek a gyámhatóság által való jóváhagyását, amikor a beleegyezést törvényes képviselésükre jogosult szülőjük, illetőleg nagyatyjuk adta meg, holott az 1894 : XXXI. t.-c. 8. §-a értelmében a törvényes képviselőnek a kiskorú házasságához való beleegyezéséhez csak akkor szükséges a gyámhatóság jóváhagyása, ha a törvényes képviselő nem az arra jogosult szülő vagy nagyatyja.

A szabályszerű, egyöntetű eljárás biztosítása s egyrészt az érdekelt feleknek fölösleges kiadásoktól, másrészt a gyámhatóságoknak felesleges munkától való megkímélése érdekében a felavatási igazolvány fent megjelölt 4. pontja *b)* betűjének szövegét következőkép módosítom:

„*b)* a jegyesek egyikének kiskorúsága esetén a törvényes képviselőnek a házassághoz való beleegyező nyilatkozatát. Amennyiben a törvényes képviselő nem a jogosult szülő, vagy a nagyatya, akkor a házassághoz való beleegyezést a gyámhatóság által jóvá kell hagyatni“.

Jelen rendeletem a 37,976/eln. 15—1921. számú körrendeletmnél előjegyzendő s IV. mellékletének szövege megfelelően helyesbitendő. A jövőben természetesen helyesbített szövegű felavatási igazolványok használandók.

Erről a rendeletemről az alárendelt járási tisztviselőket haladéktalanul értesitse s egyuttal gondoskodjék arról, hogy a nőülési engedély elnyerése iránt folyamodók a jelen rendeletemben foglaltaknak megfelelően tájékoztathassanak.

A minister helyett:

Frank s. k.,

helyettes államtitkár.

198.

A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 60,671/1922. K. M. számú körrendelete.

A kőművesmester munkakörét megállapító 32,396/1913. K. M. számú körrendelet 1. §-ának értelmezése.

Kételyek merülvén fel aziránt, hogy a hivatali elődöm által 1913. évi július hó 29-én 32,396. szám alatt kiadott körrendelet 1. §-a alapján a kőművesmesterek milyen javítási és átalakítási munkákat végezhetnek, e rendelet helyes értelmezése céljából tudomásul és mihez tartás végett a következőket közlöm:

Az idézett rendeletnek a kőművesmester munkakörét megállapító 1. §-a úgy értelmezendő, hogy ennek alapján a kőművesmester az ott megállapított új építkezéseken kívül földszintes és egy-, valamint többemeletes lakóházak és gazdasági épületek belső és külső kőművesjavítási munkáit építőmester közbenjötte nélkül saját felelősségére elvégezheti, ha e munkák állvány nélkül lógó (függő) állványról vagy a földszint magasságát meg nem haladó állványról végezhetők.

A földszint magasságát meghaladó bármiféle állvány felállításával járó kőművesjavítási munkákat azonban a kőművesmester önállóan csak akkor végezheti, ha az állványozást iparendeléssel bíró építőmester állítja fel és a munka tartama alatt az állványozás felett a felügyeletet ez gyakorolja.

Önállóan végezhet továbbá a kőművesmester belső kőművesátalakítási munkát, még pedig mindenféle válaszfalban korlátozás nélkül; szerkezeti falakban azonban csak olyan

földszintes házakban, amelyeknek építésére az előlídezett rendelet 1. §-a alapján jogosítva van.

A hivatkozott rendelet 1. §-ában említett épületeknél nagyobb épületeken a kőművesmester a szerkezeti falakban bármiféle átalakítási munkát csak építőmester vezetése és felelőssége mellett végezhet.

Erről a törvényhatóságot megfelelő további intézkedés és kellő közhirrre tétel végett értesítem.

Budapest, 1922. évi április hó 7-én.

Dr. Hegyeshalmy Lajos s. k.,
m. kir. kereskedelemügyi miniszter.

199.

A m. kir. népjóléti és munkaügyi miniszternek 14,852/1922. N. M. M. számú körrendelete.

A városi közkórházi tisztviselők és díjnokok havi drágasági és rendkívüli segélyének megállapítása.

(Valamennyi város törvényhatóságának és azon vármegyei törvényhatóságoknak, melyeknek területén rendezett tanácsú városi közkórház van.)

Értesítem Címedet, hogy a 8,400/1921. M. E. sz. kormányrendelet¹⁾ alapján kiadott 57,194/1921. N. M. számú körrendeletemet²⁾ a ministertanácsnak folyó évi január hó 7-én tartott ülésében hozott határozata következtében oda módosítom, hogy mindazok a városi közkórházi tisztviselők és díjnokok, akik hivatali állásukból, illetőleg alkalmaztatásukból kifolyólag 25 katasztrális holdnál, illetőleg amennyiben szőlővel beültetett területről van szó, 10 katasztrális holdnál nagyobb ingatlannak a hasznélvezetében állanak, 1922. évi január hó 1-től kezdve az 1920. évi 7,041/M. E. sz. rendelettel³⁾ engedélyezett havi drágasági segélyben, valamint az 1921. évi 8,400/M. E. sz. rendelettel engedélyezett rendkívüli segélyben egyáltalában nem részesülhetnek.

Felhivom Címedet, hogy a szükséges intézkedéseket haladéktalanul tegye meg.

Budapest, 1922. évi március hó 6-án.

A miniszter helyett:
Dr. Fáy Aladár s. k.,
államtitkár.

¹⁾ B. K. 1921. évf. 1974. lapon.

²⁾ B. K. 1922. évf. 265. lapon.

³⁾ B. K. 1920. évf. 1241. lapon.

200.**A m. kir. népjóléti és munkaügyi miniszternek 14,853/1922. N. M. M. számú körrendelete.**

A vármegyei közkórházi alkalmazottak, valamint a községi közkórházi tisztviselők és díjnokok havi drágasági és rendkívüli segélyének megállapítása.

(Valamennyi vármegye alispánjának)

Értesitem Címedet, hogy a 8,400/1921. M. E. számú kormányrendelet¹⁾ alapján kiadott 51,475/1921. N. M. számú körrendeletemet²⁾ a ministertanácsnak folyó évi január hó 7-én tartott ülésében hozott határozata következtében oda módosítom, hogy mindazok a vármegyei közkórházi alkalmazottak, valamint a községi közkórházi tisztviselők és díjnokok, akik hivatali állásukból, illetőleg alkalmaztatásukból kifolyólag 25 katasztrális holdnál, illetőleg amennyiben szőlővel beültetett területről van szó, 10 katasztrális holdnál nagyobb ingatlannak a haszonélvezetében állanak, 1922. évi január hó 1-től kezdve az 1920. évi 7,041/M. E. számú rendelettel³⁾ engedélyezett havi drágasági segélyben, valamint az 1921. évi 8,400/M. E. sz. rendelettel engedélyezett rendkívüli segélyben egyáltalában nem részesülhetnek.

Felhivom Címedet, hogy a szükséges intézkedéseket haladéktalanul tegye meg.

Budapest, 1922. évi márczius hó 7-én.

A miniszter helyett:

Dr. Fáy Aladár s. k.,
államtitkár.

¹⁾ B. K. 1921. évf. 1974. lapon.

²⁾ B. K. 1921. évf. 2239. lapon.

³⁾ B. K. 1920. évf. 1241. lapon.

201.

A szénügyek kormánybiztosának 259/1922. Sz. K. számú rendelete.

Az Országos Szénbizottság által szedhető illeték.

A m. kir. ministeriumnak 996/1922. M. E. számú rendelete¹⁾ alapján a következőket rendelem:

1. §. Az Országos Szénbizottság úgy a saját, mint a Szénügyek Kormánybiztossága személyi és dologi költségeinek fedezésére mindama szén-, brikett- és kokszmennyiségek után, amelyek az Országos Szénbizottság útján kerülnek szétosztásra — a 2,824/1920. számú kormánybiztosi rendelet²⁾ alapján szedhető husz filléren felül a 68,617/1920. számú pénzügyministeri rendelet³⁾ alapján szedett hat fillér helyett — öt fillért, összesen tehát 100 kg.-kint 25, azaz huszonöt fillér illetéket szedhet.

2. §. E rendelet kihirdetése napján⁴⁾ lép életbe.

Budapest, 1922. évi április hó 12-én.

Szönyey s. k.,
a szénügyek kormánybiztosa.

¹⁾ B. K. 1922. évf. 624. lapon.

²⁾ B. K. 1921. évf. 26. lapon.

³⁾ B. K. 1920. évf. 1720. lapon.

⁴⁾ Kihirdettetett a Budapesti Közlönyben 1922. évi április hó 16-án.

202.**A III. kir. belügyministernek 19,568/1922. B. M. számú körrendelete.****A hősök sirjainak gondozása.***(Valamennyi törvényhatóság közönségének.)*

Az utolsó világháború Isten csapásaként sujtott le a magyar nemzetre.

Fiainkat az elkerülhetetlen kényszer sodorta a halálos küzdelembe, amelyet önvédelemből, hazájukért, nemzetük életéért és becsületéért kellett megvívniok.

A harctéren legendás hősiességgel és hűséggel teljesítették kötelességüket, és közülök — fájdalom — igen sokan feláldozták életüket is.

Megdicsőült hőseink legtöbbje idegen földben pihen és még azok is, akiknek az édes hazai hant adott végső nyughelyet, többnyire szülőföldjüktől távol porladoznak, megfosztva a lehetőségétől annak, hogy övéik könnyeikkel öntözzék, szerető gondosságukkal ápolják sirjaikat.

A hála, a szeretet és a kegye'et egyaránt megköveteli tőlünk, hogy ezek a sírok ne tűnjenek el jeltelenül, hanem értünk elvérzett fiaink jól ápolt, virágokkal beültetett sírdombjai legyenek bizonyosságai annak, hogy az életbenmaradottak nem érdemetlenek arra a legnagyobb áldozatra, amelyet boldogtalan hőseink saját életükkel hoztak meg értünk.

Ezuttal csak azoknak a hősi halottainknak a sírjairól van szó, akik a *községi* temetőkben alusszák örök álmukat. Ezeknek a síroknak a gondozását és állandó ápolását kell, hogy az illető község magára vállalja. Mert bár a törvény szava nem rója is rájuk ezt a kötelességet, annál nyomatékosabban teszi ezt az erkölcsi parancs, amely megvetéssel sujtaná mindazt, aki a mindnyájunkért hozott legmagasztosabb áldozatról hálátlanul megfeledkeznék.

Felhivom ennél fogva a törvényhatóság közönségét, egész erkölcsi erejével hasson oda, hogy a községek a temetőikben fekvő hősök sírjainak gondozását és ápolását, ha csak az ilyen sírok tulságos nagy száma ezt lehetetlenné nem tenné, — azzal az áldozatkészséggel és szeretettel vállalják magukra, amely hazafias érzésüktől és hálás kegyeletüktől méltán elvárható.

E sírok gondozásának irányítása és ellenőrzése a népgondozó kirendeltségek feladatkörébe van utalva. Elvárom a községek hazafias érzületétől, hogy a Népgondozó kirendeltségek ily irányú felszólításának készséggel fognak eleget tenni, és a hősök sírjainak gondozására vonatkozó kötelező nyilatkozatot aláírva, ezt a kegyeletes kötelességüket buzgón és lelkiismeretesen fogják teljesíteni is.

Budapest, 1922. évi április hó 12-én.

Gróf Klebelsberg Kunó s. k.,

m. kir. belügyminister.

203.**A m. kir. belügyministernek 39,820/1921. B. M. számú rendelete.****A m. kir. állami rendőrség szervezetének és szolgálatának szabályozása.**

A m. kir. állami rendőrség szervezetének és szolgálatának szabályait — ideértve a fegyverhasználati jog szabályait is — a rendőrség államosítása tárgyában 1919. évi október hó 1-én kelt s az 1920 : I. t.-c. 10. §-ával érvényben tartott 5,047/1919. M. E. számú rendelet¹⁾ 25., 33. és 35. §-ai alapján a következőkben állapítom meg.

I. FEJEZET.**Szervezet.****1. A m. kir. állami rendőrség szervezetéről általában.**

1. §. A rendőrség államosítása tárgyában 1919. évi október hó 1-én 5,047/1919. M. E. szám alatt kiadott rendelet (Rövidítve Rá.) 1—8. §-ai értelmében a m. kir. állami rendőrség, mint hatósági szervezet: kerületi rendőrfőkapitányságokra, az egyes kerületi rendőrfőkapitányságok körén belül pedig rendőrkapitányságokra és rendőri kirendeltségekre tagozódik.

A m. kir. állami rendőrség szervezetéhez tartozik ezenfelül a központi nyomozó hatóság is (Rá. 7. §.), amelynek szervezése még nem történt meg s a hatáskörébe tartozó tennivalók a m. kir. belügyministerium nyomozó osztályára bízattak. (31,300/VI. a. 1920. sz. körrendelet²⁾ és a 85,213/1920. B. M. sz. körrendelet.³⁾

A m. kir. állami rendőrség felett a legfelsőbb felügyelő és ellenőrző hatóság a m. kir. belügyminister.

Külön szabályok határozzák meg a legfelsőbb felügyelet és ellenőrzés azon teendőit, amelyeket a belügyminister által állandóan átruházott hatáskörben, illetőleg saját jogán az országos főkapitány lát el.

A Budapesten és a hozzácsatolt területeken működő m. kir. állami rendőrség hatósági tagozódását és belső szervezetét ez a rendelet egyelőre nem érinti. A jelen rendelet 63. §-a jelöli meg azokat a rendelkezéseket, amelyek egyéb vonatkozásukban a budapesti m. kir. állami rendőrségre is kiterjednek.

2. §. A m. kir. állami rendőrség területi beosztás szerint m. kir. rendőri kerületekre, az egyes rendőri kerületeken belül pedig városi rendőri területekre oszlik. Ezenfelül a m. kir. állami rendőrség hatósága kiterjed azokra a községekre és községi csoportokra is, amelyekre azt a belügyminister kiterjeszti (községi rendőri területek).

¹⁾ B. K. 1919. évf. 1339. lapon.

²⁾ B. K. 1920. évf. 759. lapon.

³⁾ B. K. 1921. évf. 40. lapon.

A m. kir. állami rendőri kirendeltség rendszerint valamely rendőrkapitányság területén működik, kivéve azt az esetet, ha valamely községben, vagy községi csoport részére rendőrkapitányság helyett szerveztetett (önálló kirendeltség), vagy pedig ha csupán egyes, meghatározott rendőri feladatok ellátására a m. kir. állami rendőrség rendes hatósági területén kívül állított fel (határszéli kirendeltség).

A belügyminister és az országos főkapitány rendőrhatalmási jogköre, valamint a központi nyomozó hatóság (1. §.) működési köre az ország egész területére kiterjed.

Egy-egy rendőrkapitányság területe valamely törvényhatósági jogú, vagy rendezett tanácsú városnak, vagy a m. kir. állami rendőrség hatáskörébe utalt valamely községnek, kivételesen pedig több rendezett tanácsú városnak, vagy a m. kir. rendőrség hatáskörébe utalt több községnek területét foglalja magában.

Ugyanez áll a rendőrkapitányság helyett szervezett (önálló) kirendeltségre.

A szoros értelemben vett rendőri kirendeltség valamely rendőrkapitányság területének számára kijelölt részén működik.

A csupán egyes meghatározott rendőri feladatok ellátására felállított rendőri kirendeltségnek a fenti értelemben vett hatósági területe nincsen, idegen rendőrhatalmások területén működik s egyes különleges tennivalók adják a hatáskörét. Azt a területet, amelyen ezeket a tennivalókat ellátja, a belügyminister határozza meg.

2. A m. kir. állami rendőrség szervezetének részletes szabályai.

a) A m. kir. állami rendőrség személyzeti viszonyai általában.

3. §. Ugy a kerületi rendőrfőkapitányságoknak, mint a rendőrkapitányságoknak és rendőri kirendeltségeknek hatáskörébe eső tennivalókat a m. kir. állami rendőrségnek a következőleg tagozott személyzete látja el:

1. Egyenruha- és fegyverviselésre jogosított személyzet, mely a következő csoportokból áll:

- a) fogalmazói kar,
- b) felügyelői kar,
- c) őrségi személyzet.

2. Polgári ruhás és fegyverviselésre nem jogosított személyzet, mely a következő csoportokból áll:

- a) a rendőrség működését kiegészítő detektívszemélyzet,
- b) a rendőrség működését támogató: a) főiskolai képzettségű szakszemélyzet (orvosok stb.), b) középiskolai képzettségű számvevőszaki szakszemélyzet,
- c) az irodában működő kezelési szakbeli alkalmazottak,
- d) a kézbesítők és szolgák. Ebbe a csoportba tartoznak a fenti 1. és 2. pontok alatt nem említett összes egyéb, tisztviselői minőséggel nem bíró polgári ruhás alkalmazottak is.

Ezekhez járulnak a szükséghez képest alkalmazottapidíjasok.

4. §. A tisztviselői személyzet rangsor szerint a következőleg tagozódik:

A) egyenruha- és fegyverviselésre jogosult tisztviselők:

1. a fogalmazói kar,
2. a felügyelői kar.

B) Fegyverviselésre nem jogosult polgári ruhás tisztviselők:

3. a főiskolai képzettségű szakszemélyzet (orvosok stb.),
4. a számvevősegi kar,
5. a kezelői tisztviselők.

A detektívek, akik fizetési osztályba sorozott állásokat töltenek be, a kezelő tisztviselőkkel egy csoportba tartoznak, de külön létszámot alkotnak.

A tisztviselői személyzet tagjai felebbvalói mindazoknak a rendőrségi alkalmazottnak, akik tisztviselői minőséggel nem bírnak; továbbá a saját csoportjukon belül az alacsonyabb fizetési osztályú és az ugyanabban a fizetési osztályban a rangsor szerint fiatalabb tisztviselőknek; felebbvalói továbbá az utánuk következő csoportbeli tisztviselőknek, akik velük ugyanazon vagy alacsonyabb fizetési osztályba vannak sorozva.

A külső tiszteletadás szempontjából mindazonáltal a magasabb fizetési osztályú felügyelői karbeli tisztviselő is felebbvalónak tekintendő az alacsonyabb fizetési osztályú fogalmazói karbeli tisztviselővel szemben.

A főiskolai képzettséggel bíró szakszemélyzet tagjaival szemben, ha ezek más karbeli tisztviselővel szemben a szolgálati alárendeltség viszonyában nem állanak, felebbvalóknak csak a náluk magasabb fizetési osztályú fogalmazói karbeli tisztviselők tekintendők.

Azok a tisztviselők, akik között a megelőző bekezdésekben szabályozott felebbvalói viszony nem áll fenn, a testületi együvértartozás alapján egymás irányában azzal a tiszteletadással tartoznak, amely általában a magasabb rangot illeti. Ezért ha ily tisztviselők egyenruhában jelennek meg, a tiszteletadás (üdvözlés) kötelezettsége az alacsonyabb fizetési osztályút terheli.

Amennyiben a jövőben a fizetési osztályok a tisztviselői rangoktól elkülöníttetnek s a fizetési osztály nem egyúttal a rangot is jelentené, ezen §-ban a rang elsőbbségét biztosító fizetési osztályok helyett az akkor megállapítandó rangosztályok értendők.

Minden tisztviselő előljárói viszonyba lép azzal a bármiféle létszámcsoportba tartozó tisztviselővel, vagy alkalmazottal (közeggel) szemben, aki akár állandó, akár időleges szolgálattételre hozzá van beosztva, vagy kivezényelve s az ő utasításai (parancsai) szerint tartozik eljárni. A személyi, valamint a szorosan vett belső szolgálati és fegyelmi ügyekben azonban az intézkedés joga csak azt az előljárót illeti meg, akit erre az általános szolgálati utasítás, vagy külön szabály felhatalmaznak.

A detektívek, a kézbesítő- és szolgaszemélyzet kivételével, más alkalmazottakkal szemben felebbvalóknak csak akkor tekinthetők, ha az előljárói viszonyt megállapító alárendelés is fenforog.

5. §. A fogalmazói kar áll: kerületi rendőrfőkapitányokból (V. fiz. oszt.), rendőrfőtanácsosokból (VI. fiz. oszt.), rendőrtanácsosokból (VII. fiz. oszt.), rendőrkapitányokból (VIII. fiz. oszt.), rendőrfogalmazókból (IX. fiz. oszt.), rendőrségédfogalmazókból (X. fiz. oszt.).

A felügyelő személyzet áll: rendőrfőfelügyelők (VI.,¹⁾ VII. és VIII. fiz. oszt.), rendőrfelügyelők (IX. és X. fiz. oszt.) és rendőrségfelügyelők (XI. fiz. oszt.).

A főiskolai képzettséghez kötött személyzet (orvosok stb.) állásainak elnevezését az esetleges szervezéssel egyidejűleg külön szabályzat fogja megállapítani.

A számvevősegi kar áll: számvevősegi főtanácsosokból (I. és II. oszt., VI. és VII. fiz. oszt.), számvevősegi tanácsosokból (VIII. fiz. oszt.), számvizsgálókból (IX. fiz. oszt.), számellenőrökből (X. fiz. oszt.) és számtisztekből (XI. fiz. oszt.).

A kezelőszemélyzet áll: segédhivatali főigazgatókból (VII. fiz. oszt.), segédhivatali igazgatókból (VIII. fiz. oszt.), hivatali főtisztokból (IX. fiz. oszt.), hivatali tisztokból (X. fiz. oszt.) és hivatali segédtisztokból (XI. fiz. oszt.).

Mindazon tisztviselők, akik az itt említetteknel magasabb fizetési osztályokba és más elnevezésű címmel neveztettek ki, személyükhöz kötötten ezen magasabb fizetési osztályukat és eltérő címüket továbbra is megtartják.

A detektívek, valamint az őrszemélyzet altisztjeinek és rendőreinek állásairól a vonatkozó külön rendeletek intézkednek.

A kézbesítők a hivatalszolgákkal esnek egyenlő tekintet alá.

6. §. A m. kir. állami rendőrség tisztviselőinek és egyéb alkalmazottainak kinevezése (felvétele) módját a Rá. 31. §-a, az egyes állásokhoz megkívánt képesítéseket a Rá. 33. §-a s az ennek alapján kiadott külön rendeletek állapítják meg; az alkalmazás egyéb különös kellékeit pedig külön rendelet szabályozza.

A VI. fizetési osztály és az ennél magasabb állások az államfő kinevezése alá esnek (1920 : I. t.-c.).

A m. kir. állami rendőrségnél rendszeresített állások betöltésénél a már rendőri szolgálatban állók más pályázókkal szemben előnnyel bírnak.

Egészen kivételes és mindig külön indokolást igénylő esetektől eltekintve, magasabb állásokra csak azokat lehet kinevezni, akik már előzőleg is rendőrségi szolgálatban állottak.

Amennyiben ez a rendelet vagy külön szabályok eltérően nem rendelkeznek, a magyar királyi állami rendőrség személyzete minden tekintetben a többi állami alkalmazottakkal egyenlő elbánás alá esik (Rá. 35. §.).

7. §. Az első kinevezés mindig ideiglenes. A véglegesítés az e célra rendszeresített vizsga sikeres letételével, illetőleg a megállapított próbaszolgálati idő kifogástalan eltöltésével következik be.

A véglegesítéshez és a magasabb állások elnyeréséhez szükséges szak- és gyakorlati ismeretek megszerzésének igazolási módozatait külön rendelet állapítja meg.

Aki a véglegesítéshez megkívánt vizsgát az előirt módozatok szerint le nem teszi, a m. kir. állami rendőrség szolgálatából elbocsátandó.

8. §. A kezelőszemélyzet alkalmazására ugyanazon szabályok nyernek alkalmazást, amelyek a belügyministeriumnak alárendelt egyéb hivatalokra érvényben vannak, s így a kezelőszemélyzet újonnan kinevezett tagjai szintén ideiglenesek s a belügyi kezelői vizsgát egy éven belül letenni tartoznak.

A belügyminister olyan alkalmazottaknál, akik már a Rá. életbelépte előtt akár állami, akár városi rendőri szolgálatban állottak, az alkalmazási feltételektől részben, vagy

¹⁾ Személyhez kötötten.

egészben is eltekinthet akkor, ha őket előbbi ügykörüknek megfelelő jellegű állásra nevezi ki.

9. §. A detektívek (polgári biztosok) alkalmazási feltételeit külön rendelet állapítja meg.

10. §. A rendőrségi őrszemélyzet kinevezésének feltételeit külön rendelet szabályozza.

11. §. A m. kir. állami rendőrség újonnan kinevezett tagjai a R. 34. §-ában megjelölt hatóságok előtt teszik le az esküt.

Az eskü letételére a kinevezésről szóló értesítés, illetőleg a kinevező okmány kézhezvételétől számított nyolc napon belül kell jelentkezni.

12. §. Az eskütételről két példányban kell az eskü szövegét is tartalmazó jegyzőkönyvet felvenni. Ezeket úgy az esküt tevő, mint az esküt kivevő aláírja. A jegyzőkönyv mintája a következő:

. szám.

az 19 . . évi hó . . . -én sz. a. kelt. rendelettel kinevezett m. kir. állami rendőr az alulírott napon és helyen a következő hivatali esküt tette le:

„Én N. N. esküszöm a mindentudó és mindenható Istenre, hogy Magyarországhoz, annak alkotmányához és Magyarország kormányzójához hű leszek, Magyarország törvényeit és törvényes szokásait, valamint az alkotmányos kormány rendeleteit megtartom, hivatali előjáróimnak engedelmeskedem, a hivatali titkot megőrzöm és hivatali kötelességeimet pontosan és lelkiismeretesen teljesítem. Isten engem úgy segéljen!”

Az eskü letételéről felvett jegyzőkönyv egyik példányát az esküt tevő törzslapjához kell csatolni, a másik példányát pedig az illetmények folyósítása céljából illetékes helyre (31. §. d. p.) kell felterjeszteni, illetőleg eljuttatni.

Az eskü letételének megtörténtét és napját a kinevezési okmányra is fel kell jegyezni. E feljegyzést az írja alá, aki előtt az eskütétel történik.

13. §. Azt, aki a kitűzött 8 nap alatt esküre nem jelentkezik, vagy az eskü letételétől számított 8 nap alatt szolgálatát meg nem kezdi, úgy kell tekinteni, mint aki a kinevezést nem fogadta el, hacsak az akadályt elfogadható módon nem igazolja.

14. §. Az újonnan kinevezett fogalmazói és felügyelői karbeli (egyenruhás és fegyveres) tisztviselők és a szolgálatra behívott próbaidős rendőrök beosztásuk alkalmával magukat az 1922 : VII. t.-c.-ben megállapított időtartamú szolgálatra kötelezik. Ezen kötelezés módját és időpontját külön rendelet szabályozza.

15. §. A tisztviselőről az a rendőrhatalóság vagy hivatal, ahova először kerül szolgálatlételre, három példányban törzslapot állít ki. Ez a törzslap magában foglalja a tisztviselők személyi és családi igazolt adatait, továbbá iskolai (elméleti) képzettségének, kinevezésének, eskütételének, szolgálati minőségének és beosztásának, nemkülönben az esetleg nyert dicséreteknek, kitüntetéseknek, valamint a jogerősen megállapított fegyelmi büntetéseknek igazolt adatait. Minden változást, amely ezekre az adatokra vonatkozik, a törzslapra rá kell vezetni.

A három törzslap közül egy az azt kiállító rendőrhatalóságnál (hivatalnál) marad, egyet a kerületi törzskönyv részére a ker. főkapitánysághoz, egyet pedig az országos

törzskönyv, illetőleg nyilvántartás részére a belügyministerhez kell szolgálati úton felterjeszteni.

Minden újabb adatot, ami a törzslapra kerül, a következő hó 10-éig a ker. főkapitányhoz s az ő útján a belügyministerhez bizalmas szolgálati jeggyel be kell jelenteni. Egy szolgálati jegyen csak egy tisztviselőről lehet ily jelentést tenni.

Áthelyezés esetében a törzslapot ahhoz a rendőri hatósághoz, hivatalhoz kell áttenni, ahová az áthelyezés történt. Ha az áthelyezés más kerületbe történik, az áthelyezett törzslapját az ezt őrző rendőrhatalóság (hivatal) kerületi rendőrfőkapitányságához terjeszti fel, mely az általa őrzött törzslappal együtt a másik kerület főkapitányának küldi meg.

A törzslapokat bizalmas iratok gyanánt kell kezelni.

16. §. A tisztviselői minőséggel nem bíró alkalmazottakról csak egy példányban kell törzslapot szerkeszteni s azt mindaddig annál a hatóságnál kell kezelni, ahol az illető alkalmazott szolgál. Ehhez képest áthelyezés esetén az új szolgálati helyre a törzslapot mindig át kell tenni.

A rendőrök törzslapját az őrszemélyzeti parancsnok szerkeszti és kezeli.

b) A tisztviselők személyzeti viszonyai.

17. §. A m. kir. állami rendőrség személyzetének tisztviselői tagjaira a törvényekben, rendeletekben és utasításokban megszabott feladatok ellátásánál kettős kötelesség hárul. Egyrészt képességeik teljességével, igyekezetük és munkabírásuk minden erejével arra kell törekedniök, hogy saját feladataikat a viszonylagosan elérhető legtekélyesebb módon oldják meg, másrészt oda kell hatniök, hogy a vezetésük s irányításuk alatt álló személyzet is képessége teljességével és igyekezte minden erejével végezze a rendőri hivatásából folyó teendőit.

Szolgálatukban legyenek a tisztviselők készségesek, pártatlanul igazságosak és titoktartók. A közbiztonság és közrend védelmében — miként a katonák — testi épségüknek, sőt életüknek kockáztatásától sem szabad visszariadniök. Fellépésük legyen mindig komoly, tiszteletet parancsoló, bátor és erélyes, de tartsák mindenkor szoros kötelességüknek a legmesszebb menő önmérséklést és a legszigorúbb tárgyilagosságot is.

Az előljáró utasítása parancs s annak a tisztviselő feltétlenül engedelmeskednie tartozik, hacsak az előljáró nyilvánvalóan törvény- vagy szabályellenes magatartást nem követel; hasonlóképpen szigorúan engedelmeskedniök kell mindazoknak a szabályoknak és előírásoknak, melyek a szolgálatot és annak módozatait megszabják.

Elöljáróik és felebbvalóik iránt, valamint egymás iránt és egymás között a tisztviselők tisztelettel, becsüléssel és fegyelmezettséggel tartoznak. A testületi szellemet híven kell ápolniök és a testület külső tekintélyét és megbecsülését gyarapítaniök kell. Ennek megóvása szoros kötelesség. Egyenruhában mindenütt, polgári ruhában pedig ugyanazon szolgálati állomáshelyen előljáróikat, felebbvalóikat, valamint egymást kölcsönösen (szabályszerűleg) üdvözölni kötelesek.

Hivatalos szóbeli vagy írásbeli közölnivalóikat jelentés alakjában terjesztik előljáróik elé „tisztelettel jelentem“ bekezdéssel. Ugy a jelentéstételnél, valamint kérelmek, kérvények és egyéb beadványok előterjesztésénél a szolgálati utat szigorúan be kell tar-

taniok. E szabály alól csak rendkívül sürgős esetekben és hivatalvizsgálat alkalmával a vizsgáló előljáró előtt van kivételnek helye.

Az előljáróknak (felebbvalóknak) az alárendelt tisztviselőket „úr“ címzéssel kell megszólítaniok az elfoglalt hivatali állás címének hozzáfűzésével, s mindent kerülniök kell, ami az alárendelt önértetét sértheti. Idegenek, vagy rangban fiatalabbak előtt senkit dorgálni vagy meginteni nem szabad. Az előljáróknak és felebbvalóknak különösen ügyelniök kell, hogy az alárendelt s a fiatalabb tisztviselőknek példát adó, a szükséghez képest oktató, de minden körülmények között olyan magatartást tanusítsanak, amely távol áll ugyan a lekicsinyléstől, de a szolgálatban tekintélyüket biztosítja.

18. §. Miként szolgálatban, úgy magánéletükben is arra törekedjenek a tisztviselők, hogy személyüknek, állásuknak és testületüknek köztiszteletet szerezzenek; kerülniök kell tehát mindazt, ami ezt a tiszteletet leronthatná. Könnyelmű költekezés, adósságcsinálás, féktelen mulatozás, szerencsejáték, állásukhoz nem illő társaság, kétes hírű helyiségek látogatása, szabálytalan, hanyag öltözködés, rendetlen életmód, házasságon kívüli együttélés, ajándék és illetéktelen előnyök elfogadása egyaránt állásuk tisztességével össze nem férő helyzetbe juttatja őket. Mindezt szigorúan kerülniök kell.

A tisztviselő más hivatalt nem viselhet, üzletet nem folytathat, rendőri felügyelet alatt álló üzletnek pedig felesége, gyermekei és szülői sem lehetnek tulajdonosai, bérlői vagy alkalmazottai, ha vele közös háztartásban élnek.

Hivatalos ügyeket és értesítéseket a magánéletbe kivinni, arról idegeneknek vagy illetéktelen személyeknek felvilágosítást adni, vagy ugyanazoknak a hivatalos iratokba betekintést engedni még akkor is szigorúan tilos, ha az így tudomásul adott hivatali tények vagy adatok szoros értelemben nem is volnának hivatali titkok.

19. §. Ha a tisztviselő megbetegszik, erről a hatóság vezetőjét, illetőleg közvetlen főnökét azonnal értesíteni vagy értesíttetni tartozik, aki nyomban intézkedik, hogy a beteget hatósági orvos vizsgálja meg, a szolgálatban pedig helyettesítsék. Ha azonban a betegség olyan természetű, hogy három-négy napnál tovább előreláthatólag nem tart, az orvosi vizsgálat mellőzhető, úgyszintén akkor is, ha a vezető (hivatalfőnök) a betegségről, annak jellegéről és valószínű tartamáról más hitelt érdemlő módon is meggyőződést szerezhet.

20. §. A tisztviselőknek joguk van szabadságidőre.

Három napig terjedhető távozási engedélyt a hatóság vezetője, a rendőrkapitányságok és a rendőri kirendeltségek vezetői részére pedig a kerületi rendőrfőkapitány adhat. Aki ezt az engedélyt egy év alatt többször, mint két ízben veszi igénybe, annak rendes évi szabadságidejébe a többletet rendszerint be kell számítani.

A három napot meghaladó és 6 hétig terjedhető szabadságot a kerületi rendőrfőkapitány engedélyezi. Az őrszemélyzeti parancsnokok és a beosztott felügyelők részére szabadságot csak a kerületi őrszemélyzeti előadó meghallgatása után lehet adni, s ezek távozási engedélyt csak ennek beleegyezésével nyerhetnek. A kerületi rendőrfőkapitány, valamint a központi nyomozó hatóság vezetője a részükre engedélyezhető szabadságot a belügyministertől kérelmezi.

Az üdülés céljára lehetőleg a nyári évadban engedélyezhető szabadság tartama ezen rendelet 4. §. A. 1., 2. és B. 3. pont alatt felsorolt tisztviselők részére: a XI. fizetési oszt-

áltábeli tisztviselőknél 14 nap, a X. fizetési osztálybeliekénél 21 nap, a IX. és VIII. fizetési osztálybeliekénél 28 nap, a VII. fizetési osztálybeliekénél 35 nap s az ennél magasabb rangú tisztviselőknél pedig 42 nap. Az ezen rendelet 4. §. B. 4., 5. pont alatt felsorolt tisztviselők és detektívek részére pedig a XI. fizetési osztálybeli tisztviselőknél 14 nap, a X. és IX. fizetési osztálybeliekénél 21 nap, a VIII. és az ennél magasabb fizetési osztálybeli tisztviselőknél 28 nap. A szabadságot az előadott kérelemhez képest és a szolgálat érdekeinek figyelembevételével akár egyfolytában, akár megszakításokkal lehet engedélyezni.

Az ügymenet zavartalansága érdekében a szabadság engedélyezésénél a vonatkozó kérelemnek és a véleményezésnek lehető figyelembevételével mindig meg kell állapítani azt az időpontot, amelytől és ameddig a szabadság igénybe vehető, a közelebbi megállapítást azonban a közvetlen hivatali főnökre is rá lehet bízni.

A szabadságot élvező tisztviselő gondoskodni tartozik arról, hogy amennyiben hivatali székhelyéről távozik, időleges tartózkodási helyéről közvetlen előljárója értesítve legyen.

Gyógykezelés vagy betegség után üdülés céljára az előbbi bekezdésekben foglalt rendelkezésektől függetlenül nyolc hétig terjedhető szabadságidőt is lehet engedélyezni, de csak hatósági (rendőri) orvosi bizonyítvány és javaslat alapján. Az ilyen rendkívüli szabadságot a belügyminister engedélyezi.

A szabadság vagy engedély nélkül magánügyben a szolgálati állomáshely határait, illetőleg annak környékét elhagyni nem szabad.

A szabadságolt tisztviselő helyettesítéséről a hivatal vezetője tartozik gondoskodni.

Az engedélyezett szabadságokról nyilvántartást kell vezetni.

A szabadságolások felfüggesztését vagy visszavonását a belügyminister fontos szolgálati érdekből akár általánosságban, akár egyes hivatalokra vonatkozólag elrendelheti.

21. §. A napidíjasok a szolgálati kötelezettségek és a szabadságolás tekintetében a XI. fizetési osztályba sorozott kezelőtisztviselőkkel esnek egy tekintet alá, de részükre 8 napot meghaladó szabadságidőt csak akkor lehet engedélyezni, ha már öt évnél hosszabb idő óta állanak rendőri vagy általában állami szolgálatban.

c) *A kerületi rendőrfőkapitányságok szervezete és a kerületi rendőrfőkapitányok ügyköre.*

22. §. A rendőri kerület élén a kerületi rendőrfőkapitány áll, mint egyes hatóság; hatásköre azonban a rendőri kerületnek csak azon részeire terjed ki, amelyeken a rendőri hatóságot a m. kir. állami rendőrség gyakorolja. A kerületi rendőrfőkapitány közvetlen főnöke és vezetője a m. kir. rendőrfőkapitányságnak, ezenkívül pedig másodfokú, valamint felügyelő és ellenőrző hatósága a kerületében működő összes m. kir. állami rendőrségi hatóságoknak és szerveknek.

A kerületi rendőrfőkapitányságok székhelyük szerint „A m. kir. állami rendőrség x-i (pl. szegedi) kerületi rendőrfőkapitánysága“ elnevezést viselik, s a rendőrfőkapitány az „x-i kerületi m. kir. rendőrfőkapitány“, röviden „ker. főkapitány“ címzést használja.

A „budapest-vidéki“ elnevezéssel alakított rendőri kerület székhelye Budapesten van, hatásköre azonban a budapesti m. kir. állami rendőrségnek területére nem terjed ki.

23. §. A kerületi rendőrfőkapitány helyettesét a ker. főkapitány előzetes meghallgatása mellett, külön megbízással a belügyminister jelöli ki. Kijelölt helyettes hiányában,

vagy ha ez is akadályozva van, a kerületi rendőrfőkapitányt a kerületi rendőrfőkapitányságnak rangban legidősebb fogalmazói karbeli tisztviselője helyettesíti, aki azonban csak a zavartalan ügymenet biztosításához feltétlenül szükséges vezetői tennivalókat végezheti.

A ker. főkapitánnyal szemben a megbízott helyettes sem bir önálló jogkörrel s ha a kerületi főkapitány akadályozva nincsen, rendszerint valamely előadói ügykörben jár el, illetőleg azokat az ügyeket látja el, amelyeket a főkapitány hozzája utal.

Megbízata, mely szolgálati érdekből is bármikor visszavonható s áthelyezésével önként megszűnik, külön hivatali címzésre jogot nem ad; ha azonban a ker. főkapitány helyett intézkedik, a vonatkozó kiadványok tisztázatait „a ker. főkapitány helyett:“ saját címével (pl. rendőrfőtanácsos) írja alá. A kerületi központi hivatalnál mindenki más, aki a ker. főkapitány által kiadványozással van megbízva, a kiadványok tisztázatait: „a ker. főkapitány rendeletéből“ saját címével (pl. rendőrtanácsos) írja alá.

24. §. A kerületi rendőrfőkapitánysághoz beosztott, bármelyik karhoz, vagy szakhoz tartozó személyzet a kerületi rendőrfőkapitánynak (illetőleg helyettesének) van alárendelve s utasításainak, valamint rendelkezéseinek — hacsak nem nyilvánvalóan törvényellenesek — feltétlenül eleget tenni tartozik. Ugyanilyen alárendeltségi viszonyban vannak a kerületi rendőrfőkapitánnyal — az önálló elsőfokú rendőrhatalmási jogkört kivéve — a kerületében működő összes m. kir. állami rendőrségi szervek.

Belső szervezetében a kerületi rendőrfőkapitányság a fogalmazói karbeli s esetleg más szakbeli előadók, az őrszemélyzet személyi, belső szolgálati és gazdasági ügyeit ellátó őrszemélyzeti előadó rendőrfőfelügyelőből s esetleg beosztott rendőrfőfelügyelőkből, végül a segédhivatalból áll. Ha az ügyforgalom terjedelme megkívánja, egyes ügykörökre külön osztályok állíthatók fel, melyek vezetőjét a kerületi rendőrfőkapitány jelöli ki s ugyancsak ő állapítja meg, mennyiben van ezeknek, valamint az egyes előadók, önálló intézkedésre vagy kiadmányozásra joguk.

Szervezési (kinevezés, áthelyezés, ügybeosztás stb.), fegyelmi, másodfokú igazgatási jogosítványait azonban a kerületi rendőrfőkapitány másra át nem ruházhatja s ezeket megbízott helyettese is csak akkor gyakorolhatja, ha egyúttal a vezetést is saját kizárólagos felelősségére látja el.

A kerületi rendőrfőkapitánynak rendőri büntető bíraskodási jogát helyette más szintén nem gyakorolhatja. E jogot a belügyminister által ezen rendelet 23. §-a alapján megbízott helyettes is csak a ker. főkapitány tartósabb akadályoztatása (betegség, hosszabb távollét) vagy szabadsága esetén gyakorolhatja, vagy akkor, ha a késedelem lényeges hátránnyal, vagy éppen veszéllyel járna (foglyos ügyek, romlandó tárgyak).

Ilyen esetekben a megbízott helyettes intézkedéseiről kizárólagosan felelős; az ítéleteket és kiadmányait pedig: „ker. főkapitány akadályoztatása miatt rendőrfőtanácsos, mint a m. kir. belügyminister által megbízott helyettes“ záradékkal írja alá.

Amennyiben a kerületi rendőrfőkapitányság belső szervezetében osztályokra tagozódik, a rendőri őrszemélyzet ügyeit ellátó osztály élén az e célra beosztott, ilyenek hiányában a legmagasabb rangú rendőrfőfelügyelő áll.

A kerületi rendőrfőkapitányság mellé rendelt számvevőség külön jogállását az állami számvitelre vonatkozó jogszabályok, valamint a külön utasítás állapítja meg.

25. §. A kerületi rendőrfőkapitány, akadályoztatása esetén helyettese, személyi ügyekben, dologi szükségletek kérdésében és általában minden olyan ügyben, amely a m. kir. állami rendőrség szervezését és működését érinti, a belügyministernek közvetítő és véleményező szerve. Hivatása a törvények és rendeletek végrehajtásában, valamint egyébként is az állami érdekek és a polgárok érdekeinek védelmében az alá rendelt rendőrkapitányságok (rendőri kirendeltségek) működésének összhangját és egyöntetűségét biztosítani, a belügyminister irányítását és rendelkezéseit közvetíteni és mindazt megtenni, ami a m. kir. állami rendőrség feladatainak sikeres megoldását biztosítja.

E célból a kerületi rendőrfőkapitány:

a) ellenőrzi, irányítja és támogatja a m. kir. állami rendőrség ügykörébe vágó törvények, rendeletek és intézkedések végrehajtását s általában a hivatásszerű működést minden vonatkozásában, ideértve a gazdasági ügyvitelt is; évente legalább kétszer megvizsgálja a rendőrkapitányságok (rendőri kirendeltségek) ügyvitelét és szolgálatát és gazdasági ügyeit, végül évente legalább kétszer rovincsolja a pénz, az anyag és letétkezelést;

b) amennyiben törvény, vagy ministeri rendelet másként nem intézkedik, másodfokon elbírálja a rendőrkapitányságoknak (rendőri kirendeltségeknek), közrendészeti és igazgatási ügyekben jogorvoslattal megtámadott határozatait;

c) másodfokon bíraskodik a m. kir. állami rendőrségnek rendőri büntető bíraskodása alá tartozó kihágások ügyeiben (Rá. 13. §.);

d) a vonatkozó szabályok értelmében eljár az államrendészeti ügyekben;

e) indokolt véleményének kifejtésével előterjesztést tesz a belügyministerhez a felmerülő hatásköri vitákról;

f) intézkedik a kerületi őrszemélyzet esetleg szükséges összevonása, továbbá a katonai karhatalom kirendelése iránt;

g) gyakorolja a Rá., valamint a magyar királyi állami rendőrség személyzetének fegyelmi szabályai tárgyában 1920. évi június hó 3-án 2,500/1920. VIa. szám alatt kibocsátott (a Budapesti Közlöny 1920. évi 140. számában kihirdetett), a rendőrségi fegyelmi jog részletes szabályait megállapító rendelet (rövidítve: Fsz.) szerint őt megillető fegyelmi jogkört és felüggyel az alá rendelt hatóságokhoz és tagozatokhoz szolgálatra beosztott tisztviselők és közegek fegyelmezettségére és erkölcsi magaviseletére;

h) előtte tesznek esküt azok, akik rendőrségi szolgálatukat a kerületi rendőrfőkapitányságnál kezdik meg, továbbá azok, akik mint valamely rendőrkapitányságnak, vagy rendőri kirendeltségnek vezetői kezdik meg rendőrségi szolgálatukat; felveszi a kerületi rendőrfőkapitányi hivatal díjnokait és hivatalsszolgáit (kézbesítőit); az őrszemélyzet szolgálati szabályzatának megfelelően eljár a rendőrök felvétele és kinevezése körül; előterjesztést tesz a belügyministernek a saját kerületéből más kerületbe áthelyezések, nemkülönben a tisztviselőknek az egyes rendőrkapitányságokhoz (önálló kirendeltségekhez) beosztása iránt; sürgős szükség esetén pedig saját kerületén belül kivezenyi ideiglenes szolgálattételre a tisztviselőket, de erről egyidejűleg a belügyministernek is jelentést tesz; vezeti, illetőleg ellenőrzi a kerületében szolgálatot teljesítő rendőrségi sze-

mélyzet nyilvántartását; a rendőrkapitányságok (kirendeltségek) vezetői által beterjesztett egyéni törzslapok egy-egy példányát a belügyministerhez terjeszti fel, egyet-egyet pedig a kerületi rendőrfőkapitányság nyilvántartása részére tart vissza;

i) a lehetőséghez képest intézkedik a rendőrségi személyzet szakképzettségének iokozásáról és továbbképzésének biztosításáról. Különösen gondoskodnia kell a rendőroktató és altiszti tanfolyamok felállításáról és sikeres lefolytatásáról, illetőleg az azokra való vezénylesről, valamint a helyi továbbképzésről és az ismétlőoktatásról;

j) véleményes jelentéssel felterjeszti a belügyministerhez a rendőrkapitányságok (rendőri kirendeltségek), nemkülönben azok személyzetének előterjesztéseit, illetőleg kérelmeit;

k) havonként a hónap 10. napjáig jelentést tesz a belügyministerhez kerületének közrendészeti és közbiztonsági állapotáról; negyedévenként a negyedév első hónapjának ugyan-csak 10-ik napján jelentést tesz az elmúlt negyedévben annak elejétől az iktatókönyvek szerint érkezett ügyek számáról, elintézéséről és a hátralékokról; a későbbi negyedévre vonatkozó jelentésben ezenfelül az előző negyedévi hátralékok elintézéséről, vagy az elintéztést tovább gátló okokról. Ugyancsak negyedévenként tesz jelentést az őrszemélyzet állományáról, annak beosztásáról és mily szolgálati nemből való felhasználásáról. Minden év elején részletes kimutatást terjeszt fel az előző év ügyforgalmáról, iktatókönyvek, osztályok, illetőleg előadói ügykörök szerint elkülönítve s az egyes előadók tevékenységét is feltüntetve, a részükre az egész év folyamán kiosztott, elintézt és elintéztetlen ügyek számszerű kimutatásával. Végül az alárendelt rendőrkapitányságoktól (kirendeltségektől) beérkezett ilyen jelentéseket és kimutatásokat (29. §. h) pont) véleményes jelentéssel felterjeszti;

l) eljár ezenfelül mindazokban az ügyekben, amelyeket külön törvények, vagy rendeletek hozzáutalnak, vagy amelyek másodfokú, továbbá felügyelő és ellenőrző hatósági jellegéből kifolyólag elvileg hatásköréhez tartoznak.

d) *A rendőrkapitányságok szervezete és azok vezetőinek ügyköre.*

26. §. A városokban — kivételesen egyes községekben vagy egyes községi csoportok részére — felállított magyar királyi állami rendőrkapitányságok élén a belügyminister által a fogalmazói karból kijelölt főtisztviselő áll.

A rendőrkapitányságok székhelyük szerint „a m. kir. állami rendőrség x-i (pl. szegedi) rendőrkapitánysága“ — községi csoportoknál „a m. kir. állami rendőrség x-i és környéki rendőrkapitánysága“ — elnevezést viselik. Az élükön álló tisztviselők „a rendőrkapitányság vezetője“ címzéssel élnek.

A vezető helyettesítésére vonatkozóan a 23. §. szabályai nyernek alkalmazást azzal az eltéréssel, hogy az időleges helyettesítést a kerületi rendőrfőkapitány is kijelölheti, de az ily helyettes a rendőri büntető bíraskodást csak akkor gyakorolhatja, ha arra a belügyministertől megbízása van.

A ker. főkapitány meghallgatja a kapitányság vezetőjének véleményét, mielőtt a kijelölés kérdésében határozna, illetőleg állandó helyettesítése tárgyában a belügyministerhez javaslatot tenne.

27. §. A rendőrkapitánysághoz beosztott, bármely karhoz vagy szakhoz tartozó személyzet a rendőrkapitányság vezetőjének (helyettesének) van alárendelve s utasításainak, valamint rendelkezéseinek, hacsak nem nyilvánvalóan törvényellenesek, feltétlenül eleget tenni tartozik. A rendőri büntető bírák függetlenségét a bíráskodásban ez a rendelkezés nem érinti.

Belső szervezetében a rendőrkapitányság az ügyforgalom terjedelméhez és a beosztott személyzet számához képest előadói ügykörökre vagy osztályokra, segédhivatalokra és eseleghet szakhivatalokra oszlik.

Ha a rendőrkapitányság belsőszervezetileg osztályokra nem tagozódik is, minden rendőrkapitányságnál a rendőrségi őrszemélyzet az illető rendőrkapitányság őrszemélyzeti osztályát képezi, melynek vezetője az e célra beosztott, ilyennek hiányában pedig a legmagasabb rangú rendőrfelügyelő, aki a rendőrkapitányság szervezetében előadó, az őrszemélyzettel szemben őrszemélyzeti parancsnok.

Az őrszemélyzeti parancsnok elnevezés csak belsőszervezeti jelentőséggel bír, annak azonban kifelé hatálya és rendőrhatalósági jellege nincsen.

Ott, ahol a viszonyok megkövetelik, az elnöki, igazgatási, a bűnügyi és rendőri büntetőbírószághoz ügykörök mindegyike részére külön előadót kell kijelölni, esetleg külön osztályt kell alakítani. Az elnöki ügykört mindegykor a vezető (helyettese) látja el; s ha elnöki osztály alakítására van szükség, annak közvetlenül ő áll az élén; ebbe az ügykörbe kell vonni az államrendészeti ügyeket is. A bűnügyi osztályhoz, illetőleg a bűnügyi előadó mellé kell beosztani a detektíveket, akik azonban egyéb ügyekben is igénybe vehetők, vagy ilyenek ellátására tartósan vezényelhetők. A rendőri büntetőbírószághoz vagy előadóhoz tartoznak a rendőri kihágások ügyei minden vonatkozásukban. A közbiztonság és a közrendészet körébe eső minden más oly hatósági tennivalót, amely a rendőrségre hárul, az igazgatási osztály vagy előadó intézi; azonban nagyobb városokban még a tolonc- és fogházügyek ellátása, valamint a bejelentési ügy is elkülöníthető. Ott, ahol bejelentési hivatal van, a kézbesítőket — az elkerülhetetlen vezénylésektől eltekintve — oda kell beosztani.

A személyzet munkaerejének kellő kihasználása céljából kis ügyforgalom mellett egy előadó kezében több ügykört kell egyesíteni.

Az előadóknak rendszerint fogalmazói karbeli tisztviselőknek kell lenniök, az osztályok élén pedig — az őrszemélyzeti osztály kivételével — mindenkor fogalmazói karbeli tisztviselő áll. Annak megállapítása, hogy az egyes előadóknak, illetőleg az osztályvezetőknek mennyiben van joguk önálló intézkedésre és kiadmányozásra, továbbá az ügybeosztás, valamint a szükséghez képest osztályok alakítása, — az őrszemélyzeti osztályt kivéve — a kerületi rendőrfőkapitány jóváhagyása mellett, a rendőrkapitányság vezetőjének jogkörébe tartozik. Ott, ahol a bűnügyi osztály több tagból áll, annak vezetője a Bp. értelmében rendőrhatalóság és bűnügyekben önálló intézkedési joga van; erre a rendőrkapitányság vezetője a kerületi rendőrfőkapitány jóváhagyása mellett fogalmazói karbeli más tisztviselőt is felhatalmazhat.

Rendőri büntető bíráskodásra a vezetőkön kívül csak az a fogalmazói karbeli tisztviselő jogosult, akinek erre a belügyministertől megbízása van. A bíráskodással megbízott bíráskodási jogát csak a neki kiosztott ügyekben gyakorolhatja. A rendőri büntető bírás-

kódásra adott megbízás megvonásig hatályos. A más állomáshelyre áthelyezett fogalmazói karbeli tisztviselőnek a bíraskodással való megbízása, ha új beosztásában is ezen ügykört kívánja a vezető részére kijelölni, megerősítés végett a belügyministernek bejelentendő. E célból a vezető, amennyiben meggyőződést szerez arról, hogy a bíraskodással megbízott új szolgálati helyének helyi viszonyait és jogszabályait ismeri, szolgálati úton a már előbb megadott megbízás megerősítése iránt indokolt javaslatot tesz. A megerősítéséig a bíraskodást a tisztviselő nem gyakorolhatja.

A vezetői minőséghez kötött rendőri büntető bíraskodás joga ezen minőség fennállásáig tart. Ha egy vezetőnek ezen minősége megszűnik és más szolgálati beosztást kap, a rendőri büntető bíraskodást új beosztásában csak a belügyministertől nyert megbízás esetén gyakorolhatja.

A vezető egyéb jogosítványainak átruházására nézve a 24. §. harmadik bekezdésében foglalt elvek irányadók s ezek megtartását a kerületi rendőrfőkapitány szigorúan ellenőrizni tartozik.

A rendőrorvosi szolgálat külön szabályozást fog nyerni.

28. §. A rendőrkapitányság területén működő őrszemélyzet úgy a közbiztonsági, valamint az igazgatási rendészet ellátására irányuló szolgálatában s általában a rendőri szolgálat ellátásában (Rá. 11., 12. és 15. §.) a rendőrkapitányságnak van alávetve.

Az őrszemélyzet a m. kir. állami rendőrségnek, mint polgári intézménynek, egyenruházott -- a szolgálatot rendszerint egyenruhában teljesítő -- közegeiből alakuló tagozata, mely a főle- és alárendeltség, a szolgálati engedelmség és a fegyelem tekintetében a katonaságéhoz hasonló szigorú szabályok alatt áll.

A rendőrkapitányság területén szolgálatot teljesítő őrszemélyzeti osztály szükség esetén alosztályokra, esetleg kikülönített szakaszokra tagolható. Ezek számát, működési területét s esetleg különös feladatát a kerületi rendőrfőkapitány jóváhagyásával a rendőrkapitányság vezetője állapítja meg. Ugyanez áll a rendőrkapitánysági és körletőrségek, mint rendszerint altiszti parancsnokság alatt álló tagozatokra, valamint az állandó őrszemekre is, azzal az eltéréssel, hogy állandó őrszemek felállításához a kerületi rendőrfőkapitány jóváhagyását csak akkor kell kikérni, ha a rendelkezésre álló személyzet a változó vagy gyarapodó szolgálati feladatokat a rendes szolgálati igénybevétel mellett ellátni nem tudná.

A rendőrkapitánysági őrszemélyzeti osztály vezetője az osztályában szolgálatot teljesítő összes tisztviselők és alkalmazottak előjárója s az őrszemélyzet egészének parancsnoka. Az őrszemélyzeti parancsnokot, úgyszintén az esetleges alosztály (kikülönített szakaszok) parancsnokait rendszerint a felügyelői személyzet sorából kell kirendelni, azonban e szolgálatra szükség esetén a fogalmazói kar tagjait is lehet alkalmazni. Az őrszemélyzeti parancsnok személyét a rendőrkapitányság vezetőjének meghallgatásával a kerületi rendőrfőkapitány jelöli ki, aki úgy ezen, valamint az őrszemélyzetre vonatkozó más intézkedéseinél is az őrszemélyzeti előadó rendőrfőfelügyelőt meghallgatja.

Az őrszemélyzeti parancsnok saját személyére nézve a rendőrkapitányság vezetőjének (helyettesének) van közvetlenül alárendelve s a közbiztonsági, valamint a közrendészeti szolgálat ellátására s annak módjára vonatkozó utasításait mindenben és feltétlenül teljesíteni tartozik.

Elvül szolgál, hogy amig egyfelől a rendőrkapitányság vezetője (helyettese) működési területének közbiztonságáért, közrendjéért és nyugalmaért felelős, s ezek fenntartására vonatkozó rendelkezéseiben — a felelősség egyidejű áthárulásával — csakis a kerületi rendőrőrkapitány vagy a belügyminister által korlátozható, addig másfelől a rendőrkapitányság vezetőjének (helyettesének) irányában a külső szolgálat szabályszerű ellátásáért az őrszemélyzeti parancsnok felel.

Az őrség és őrszemélyzet egyes tagjai a helyben szolgálatot teljesítő fogalmazói és felügyelői karbeli tisztviselők utasításainak is kötelesek eleget tenni. Az utasítást adó tisztviselő azonban felelős azért, hogy az őrszemélyzet tagjait rendes szolgálatuktól csak akkor vonja el, ha erre feltétlenül szükség van s ha a szolgálati út be nem tartható. Más tisztviselő vagy alkalmazott felhívásának az őrszemélyzet egyes tagjai annyiban kötelesek eleget tenni, amennyiben szolgáltilag hozzá vannak beosztva vagy utalva, vagy amennyiben az illető tennivaló egyébként is szolgálati feladatuk köréhez tartozik. Ez elvek keretében a helyi viszonyoknak megfelelő tűzetes szabályozásra a rendőrkapitányság vezetője jogosult.

A zárt osztagokban fellépő őrszemélyzet vezényletét rendszerint a felügyelői kar valamelyik tagja látja el. Ha a helyszínén a fogalmazói karnak e célból kirendelt tagja is jelen van, a hatóság nevében az irányítás joga őt illeti, még ha a felügyelői karbeli tisztviselő magasabb fizetési osztályba tartozik is. Az utóbbi esetben az irányítás csak az egyes szolgálati feladatok megjelölésében áll, s ennek is a külső tiszteletadás azon formái között kell történnie, amely a felebbvalót illeti meg. Ha a felügyelői karbeli tisztviselővel szemben a fogalmazói karbeli tisztviselő a 4. §. szabályai szerint felebbvalói viszonyban áll, akkor nála a felügyelő szabályszerűen jelentkezni és az utasításokat kikérni köteles. Ha azonban a felügyelői karbeli tisztviselő magasabb fizetési osztályt tölt be, akkor a fogalmazói karbeli tisztviselő tartozik őt felkeresni, s vele szabályszerű tisztelgés után a kiküldetését és az irányításnak a fenti korlátok közt való átvételét közölni. A rendőrkapitányságnak a helyszínen levő vezetőjét (helyettesét) mindenkor a teljes rendelkezési jog illeti meg. A rendőrkapitányság vezetője (helyettese) kisebb rendőri osztagok közvetlen vezényletével kivételesen a fogalmazói kar egyes tagjait is megbízhatja, ha ezt a személyzeti viszonyok s a szolgálat természete feltétlenül megkövetelik.

29. §. A rendőrkapitányságok a m. kir. állami rendőrség közbiztonsági, igazgatási s általában a rendőri szolgálat körébe eső feladatainak közvetlen végrehajtói és mint elsőfokú hatóságok, hatóságuk területén a teljes rendőrhatalom jogkörét gyakorolják. Működésük a vonatkozó törvények, rendeletek és egyéb hatósági rendelkezések végrehajtásával a közbiztonság és a közrend fenntartását és biztosítását célozza, s mindarra kiterjed, ami az állam biztonságát, a közrendet s a polgárok személyi és vagyoni biztonságát érinti.

A rendőrkapitányság törvényszerű és kifogástalan működéséért elsősorban vezetője (helyettese) felelős.

A rendőrkapitányság vezetője (helyettese):

a) gondoskodik az ügybeosztásról és a hivatalos ügyek pontos és gyors elintézéséről; meghatározza a szolgálatot és annak módozatait; az állandó ügybeosztást előzetes jóváhagyás végett a kerületi rendőrőrkapitánynak mutatja be;

b) ellenőrzi és irányítja a működést, a szolgálatot és az ügyvitelt, s évente legalább kétszer úgy saját hivatalánál, valamint az esetleg alá rendelt kirendeltségeknél hivatalvizsgálatot tart; végzi, illetőleg ellenőrzi és rovincsolja a pénz-, anyag- és a letétkezelést. A pénzkezelés rovincsolását az 1920. évi 52,000. B. M. számú utasítás IX. részében foglaltak szem előtt tartásával kell teljesíteni;

c) a kerületi rendőrkapitány elé terjeszti a hatóságánál, vagy az alá rendelt kirendeltségénél felmerülő hatásköri vitákat; továbbá a jogorvoslattal megtámadott ítéleteket és egyéb határozatokat;

d) sürgős szükség esetében intézkedik a katonai karhatalom igénybevétele iránt;

e) gyakorolja a Rá., valamint a Fsz. szerint őt megillető fegyelmi jogkört, s felügyel a rendőrkapitányságokhoz és az alá rendelt kirendeltségekhez szolgálatra beosztott tisztviselők és egyéb személyzet fegyelmezettségére és erkölcsi magaviseletére;

f) a díjnokok és hivatalszolgák (kézbesítők) kinevezésére és a rendőri személyzet esküjére nézve gyakorolja a Rá. 31. és 34. §-ában meghatározott jogokat; a kerületi rendőrfőkapitányhoz előterjesztést tesz a szükséges áthelyezések és kirendelések (vezénylések) iránt és a törzslapokon nyilvántartja a rendőrkapitányság és az alá rendelt kirendeltségek személyzetét, az őrszemélyzet tagjainak kivételével s a törzslapok két példányát a kerületi rendőrfőkapitányhoz terjeszti fel;

g) véleményes jelentéssel felterjeszti az alá rendelt tisztviselők és közegek kérelmeit;

h) a kerületi rendőrfőkapitányhoz minden hónap 5. napjáig beterjesztett jelentésében beszámol hatósági területének közbiztonsági és közrendészeti állapotáról; negyedévenként a negyedév első hónapjának ugyancsak 5. napjáig pedig jelentést tesz az elmúlt negyedévben annak elejétől az iktatókönyvek szerint érkezett ügyek számáról, elintézéséről és a hátralékokról; a későbbi negyedévre vonatkozó jelentésében ezenfelül az előző negyedévi hátralékok elintézéséről, vagy az elintézését tovább gátló okokról is; ugyancsak negyedévenként tesz jelentést az őrszemélyzet állományáról, annak beosztásáról és mily szolgálati nemben való felhasználásáról; végül minden év elején részletes kimutatást terjeszt fel az előző év ügyforgalmáról, iktatókönyvek, osztályok, illetőleg előadói ügykörök szerint elkülönítve s az egyes előadók tevékenységét is feltüntetve a részükre az egész év folyamán kiosztott, elintézt és elintézetlen ügyek számszerű kimutatásával;

i) törvényhatósági joggal felruházott városokban résztvesz az 1920. évi augusztus hó 14-én 31,577/1920. B. M. szám alatt kiadott rendelet¹⁾ értelmében a közigazgatási bizottság ülésein; a rendezett tanácsú városokban és községekben működő rendőrkapitányság (rendőri kirendeltség) vezetője pedig a 41,454/1920. B. M. VI. a) rendelet értelmében a közbiztonsági állapotokra vonatkozó statisztikai adatokat a vármegyei közigazgatási bizottságnak a szokásos időben megküldi;

j) végül eljár mindazokban az ügyekben, amelyeket külön törvények, vagy rendeletek hozzáutálnak, vagy amelyek elsőfokú rendőrhatalom jellegéből kifolyólag elvileg hatáskörébe tartoznak.

¹⁾ B. K. 1920. évf. 1230. lapon.

e) A rendőri kirendeltségek szervezete és azok vezetőinek ügyköre.

30. §. Az önálló rendőri kirendeltség jogállása egy tekintet alá esik a rendőrkapitányságéval. Vezetőjének ügyköre is azonos a rendőrkapitányság vezetőjének ügykörével.

A szorosan vett rendőri kirendeltségnek viszonyát a rendőrkapitánysághoz, nemkülönben hatáskörét az egyes ügyágakra és ügyekre nézve — amennyiben a Rá., vagy a jelen rendelet rendelkezést nem tartalmaz, vagy a belügyminister a kirendeltség felállításánál egyidejűleg külön nem intézkedik — a rendőrkapitányság vezetőjének javaslatára a kerületi rendőrfőkapitány állapítja meg s erről a belügyministernek jelentést tesz.

Az önálló rendőri kirendeltség székhelye szerint — „a m. kir. állami rendőrség x-i (pl. hatvani) kirendeltsége“, esetleg „a m. kir. állami rendőrség x-i és környéki kirendeltsége“, — a szorosan vett rendőri kirendeltség pedig „a m. kir. állami rendőrség x-i (pl. czinkotai) rendőrkapitányságának x-i (pl. rákoscsabai) és környéki kirendeltsége“ — elnevezést viseli, a vezetője fogalmazói karbeli tisztviselő, akit a rendőrkapitányság vezetőjének javaslatára a kerületi rendőrfőkapitány jelöl ki, s ezt a belügyministernek bejelenti.

A m. kir. állami rendőrség határszéli hatósági kirendeltségének jogállását és hatáskörét felállításukkal egyidejűleg a belügyminister határozza meg.

A szorosan vett rendőri kirendeltség vezetőjét — az alábbi kivételekkel — ugyanolyan hatáskör illeti meg, mint a rendőrkapitányság vezetőjét, működése azonban a rendőrkapitányság vezetőjének felügyelete, ellenőrzése és irányítása alatt áll.

A 29. §. c), e), f), h) és i) pontjaiban említett intézkedéseket a szorosan vett rendőri kirendeltségekre nézve is az illetékes rendőrkapitányság vezetője teszi meg.

A katonai karhatalom igénybevétele iránt a szorosan vett rendőri kirendeltség vezetője csak halaszthatatlan sürgősség esetén intézkedhetik, ha sem a kerületi rendőrfőkapitánynak (25. §. f) pont), sem a rendőrkapitányság vezetőjének (29. §. d) pont) intézkedése be nem várható.

f) A kerületi rendőrfőkapitányságok és a rendőrkapitányságok (rendőri kirendeltségek) őrszemélyzeti ügyköre.

31. §. A 24. §. rendelkezései szerint a rendőri kerület területén működő összes m. kir. állami rendőrségi szervek a kerületi rendőrfőkapitánynak vannak alárendelve.

Az őrszemélyzetre vonatkozó külön utasítás és szabályok keretében a kerületi rendőrfőkapitány:

a) Gondoskodik ujonc-rendőrök felvétele, véglegesítése, továbbá kinevezése, beosztása, a kerület területén belül egyes őrszemélyzeti tagok áthelyezése, végelbánás alá vonása, elbocsátása stb. iránt.

b) Szóbeli vagy írásbeli (parancsba foglalt) dicséretekben részesíti az arra érdemet szerzett altiszteket és rendőröket s közvetíti az esetleg a belügyminister által nyilvánítt elismeréseket.

c) A rendőri kerület egész őrszemélyzetéről törzskönyvet, állomány- és rangsornyilvántartást vezetett.

d) Intézkedik az őrszemélyzet illetményeinek rendes kiutalása iránt.

e) Intézkedik azokban a belső szolgálati ügyekben, amelyek a rendőri kerület egész területén egyöntetű kezelést igényelnek.

Belső szolgálati ügyek azok, amelyek az őrszemélyzet tagjainak egymáshoz való viszonyára, az egyenruházati és mindennemű felszerelési tárgyak kezelésére, a laktanya-ország (ország), istállórendre s az ezekkel kapcsolatos irodai teendőkre vonatkoznak.

Az őrszolgálat szabályozása csak annyiban tartozik a belső szolgálati ügykörhöz, amennyiben az a szolgálat ellátásának alaki (külső) részére vonatkozik. A szolgálati feladatokat az általános szolgálati szabályok, továbbá a rendőrkapitányság (rendőri kirendeltség) vezetőjének akár saját elhatározásából, akár a kerületi rendőrfőkapitány utasítására adott rendelkezései állapítják meg.

f) Amennyiben és ameddig az országos egységes oktatásról külön gondoskodás nem történik, a ker. főkapitány feladata megtenni mindazokat az intézkedéseket, amelyek az újonc-rendőrök kiképzését s általában a felügyelői kart is beleértve, az őrszemélyzet minden tagjának szak- és továbbképzését az adott viszonyok között a legjobban biztosítják.

g) Intézkedik az őrszemélyzet részére szükséges helyiségek, valamint a berendezési, felszerelési tárgyak és ruházati cikkek biztosítása iránt a rendőrkapitányság vezetőjének e részben megtett és a szükséghez képest előkészített javaslata alapján.

h) Végül eljár mindazokban az ügyekben, amelyeket külön szabályzatok vagy rendelet a hatáskörébe utalnak.

Az egész rendőri kerületre vagy ennek egyes részeire vonatkozó és az őrszemélyzetet illető rendeleteit a kerületi főkapitány napiparancsban közli a rendőrkapitányságokkal.

A ker. főkapitány éves jelentésében (25. §. k) pont) részletes jelentést tesz a Belügy-ministerhez a hivatali és az őrszemélyzet által használt helyiségek számáról, karbanlétéről, a használat jogalapjáról vagy jogcíméről, valamint a berendezési, felszerelési tárgyak és ruházati cikkek évközi szaporodásáról, fogyásáról és évvégi készletéről.

32. §. A kerületi rendőrfőkapitányságnál az őrszemélyzetre vonatkozó összes ügyeket a kerületi rendőrfőkapitányság őrszemélyzeti osztálya tárgyalja és készíti elő.

Ezen osztály élén a kerületi rendőrfőkapitány javaslatára a Belügyminister által kijelölt rendőrfőfelügyelő áll, aki ebben a szolgálati minőségében s ezen szolgálati megbízatásának tartamára a kerületi őrszemélyzeti rendőrfőfelügyelő címet viseli.

A kerületi őrszemélyzeti rendőrfőfelügyelő a kerületi rendőrfőkapitány előadója és szakközege.

A kerületi őrszemélyzeti rendőrfőfelügyelő fogatosítja a ker. főkapitány által elrendelt szemléket, amelyek alkalmával a rendőrkapitányság (rendőri kirendeltség) vezetőjének előzetes értesítése mellett s kívánsága esetén annak vagy helyettesének részvételével ellenőrzi a felügyelői kar és őrszemélyzet minden tagozatának és tagjának működését, szolgálatát és fegyelmezettségét.

Szemlék alkalmával a helyszínén a felügyelői kar és az őrszemélyzet tagjaival szemben gyakorolja azon fegyelmi jogkört, amelyet a Fsz. 51. és 52. §-ai a ker. főparancsnok részére állapítottak meg; azonban formászerű dicséretet nem nyilváníthat, sem más közvetlen intézkedést nem tehet. Észrevételeit mindenkor közli a rendőrkapitányság (rend-

őri kirendeltség) vezetőjével esetleges intézkedés végett. A szemle eredményéről a ker. főkapitányhoz tüzetes jelentést tesz, amelyben az elsőfokú hatóság vezetőjének hatáskörét meghaladó intézkedések iránt indokolt javaslatot tesz.

A ker. főkapitány utasítására véleményt adni és javaslatot tenni köteles mindazokban az ügyekben, amelyek az őrszemélyzetet, vagy szolgálatot érintik, a szolgálatnak egyöntetűségét és zavartalanságát biztosítják. Ha pedig akár szemle alkalmával, akár más úton azt észlelné, hogy valamely rendőrkapitányságnál (rendőri kirendeltségnél) olyan intézkedések történnek, amelyek a végrehajtó rendőri szolgálat nélkülözhetetlen egyöntetűségét, hatékonyságát, vagy az őrszemélyzet fegyelmezettségét veszélyeztetik, szoros kötelessége a ker. főkapitánynak ezekről haladéktalanul jelentést tenni.

Elkészíti a ker. főkapitánynak az őrszemélyzet részére kiadandó parancsait, elismerést, jutalmazást vagy dicséretet nyilvánító rendeleteit.

Az őrszemélyzet nagyobb csapatainak összevonása esetén a ker. főkapitány megbízásából az összevont csapatok vezénylő parancsnoka a kerületi őrszemélyzeti rendőrfőfelügyelő.

33. §. A rendőrkapitánysághoz (rendőri kirendeltséghez) beosztott őrszemélyzet szolgálati alárendeltségére vonatkozólag a 28. §. rendelkezik

Az őrszemélyzet mindazon személyi, belső szolgálati és gazdasági ügyeiben, amelyek a ker. főkapitánynak fenntartva nincsenek, az érdemi intézkedés szintén a rendőrkapitányság (rendőri kirendeltség) vezetőjének hatáskörébe tartozik.

Előadója az őrszemélyzeti osztály vezetője (27. §.) mint egyben a rendőrkapitánysági (rendőri kirendeltségi) őrszemélyzet egészének közvetlen parancsnoka.

34. §. A rendőrségi őrszemélyzet feladata elsősorban az, hogy a személy- és vagyonbiztonságot megóvja, a köznyugalmat és közrendet fenntartsa, a törvények, ministeri rendeletek és helyhatósági szabályrendeletek, valamint a ker. főkapitány és a rendőrkapitányság (rendőri kirendeltség) vezetője által kibocsátott rendeletek (parancsok) és intézkedések pontos betartására felügyeljen, ezek megszegését, valamint a véletlenből, vagy bármely mulasztásból eredhető veszélyeket és károkat lehetőleg megakadályozza, a közbiztonság és közrend tekintetében mutatkozó hiányokat és visszasságokat észlelje s erről jelentést tegyen. E feladatkörben a felügyelő a rendőrkapitányság (rendőri kirendeltség) vezetőjének külön utasítása (parancsa) nélkül is mindaddig, amíg tőle egyes ténykedésekre vonatkozólag ellenkező utasítást nem nyer, a saját felelősségére intézkedni köteles, hogy az őrszemélyzet az idevágó szolgálatot pontosan és lelkiismeretesen teljesítse.

A bűnügyi nyomozások tekintetében, valamint a közigazgatási és a rendőri hatóságok hatásköréhez tartozó kihágások felderítése tekintetében is köteles a felügyelő intézkedni, hogy az őrszemélyzet ellássa mindazokat a tennivalókat, amelyeket a nyomozó rendőri hatóságok és közegek részére 1899. évi december hó 22-én 130,000 1899. B. M. szám alatt kiadott utasításnak (rövidítve Ru. Magyarországi Rendeletek Tára 1899. évi II. kötet 2416. lap) a rendőri közegekre vonatkozó rendelkezései, valamint az általános szolgálati utasítás szerint külön hatósági rendelkezés nélkül is el kell látnia.

Az őrszemélyzeti parancsnok a közbiztonsági és közrendészeti szolgálat minden egyéb vonatkozásában a rendőrkapitányság (rendőri kirendeltség) vezetőjétől, vagy a

vezető útján kapott utasítások (parancsok) szerint jár el; ilyen utasításokat a szükséghez képest kérnie is kell.

35. §. A rendőrkapitánysági (rendőri kirendeltségi) őrszemélyzeti osztályvezetője: mint a rendőrkapitányság vezetőjének előadója és mint őrszemélyzeti parancsnok:

1. vezeti és ellenőrzi a szolgálatot;

2. a rendőröket és altiszteket gyakorlati oktatásban és elméleti kiképzésben részesíti és részesített;

3. gyakorolja azon fegyelmi jogkört, amelyet a Fsz. 51. és 52. §-ai az osztályparancsnok részére megállapítottak;

4. intézkedik aziránt, hogy a rendőrkapitánysághoz beosztott újonc rendőröktől az eskü kellő időben kivéssék; felfekteti törzskönyvi lapjukat s annak adatait az állomány nyilvántartása céljaira a rendőrkapitányság vezetőjének bejelenteni (12., 14., 15. §-ok).

5. intézkedik az őrszemélyzet illetményeinek felszámítása, felvétele és szabályszerű kifizetése iránt;

6. a rendőrök felvétele, kinevezése, véglegesítése, előléptetése, áthelyezése, végelbánás alá vonása, elbocsátása stb. tekintetében a rendőrkapitányság (rendőri kirendeltség) vezetőjének javaslatot tesz;

7. vezeti, illetőleg vezetteti az őrszemélyzet törzskönyvi lapjait;

8. altisztek és rendőrök részére évente legfeljebb két ízben 3—3 napi távozási engedélyt adhat a rendőrkapitányság (rendőri kirendeltség) vezetőjének hozzájárulásával. Hosszabb szabadság igénylése esetén a rendőrkapitányság vezetőjének javaslatot tesz;

9. az érdemet szerző altiszteket és rendőröket saját elhatározásából, vagy a vezető utasítása alapján dicséretben részesítheti;

10. végrehajtja a rendőrkapitányságtól kapott utasításokat és parancsokat;

11. megtartja a napi kihallgatásokat;

12. az őrszemélyzet tagjainak a megtörtént eseményekre és a tett megfigyelésekre, valamint a rendőrhatalóság által kiadott rendeletek fogantatására vonatkozó jelentéseit felülvizsgálja, láttamozza, a rendőrkapitányság (rendőri kirendeltség) vezetőjének bemutatja;

13. a szolgálat érdekében javaslatokat, indítványokat és előterjesztéseket tesz a rendőrkapitányság (rendőri kirendeltség) vezetőjének;

14. elkészíti s kiadásra bemutatja a rendőrkapitányság (rendőri kirendeltség) vezetőjének a szolgálat irányítására vonatkozó napiparancsokat. Rendkívüli esetekben külön utasításokat (parancsokat) ad, a szükséges személyzetet kijelöli s azt teendőire kitanítja. Ezen esetben a vezetőnek utólagosan tesz jelentést;

15. kijelöli a kivezénylendő osztag parancsnokát, vagy maga veszi át a vezényletét;

16. a szükséghez képest, de legalább hetenkint egyszer megtartja az altiszti kihallgatásokat;

17. eljár végül mindazokban a teendőkben, amelyeket a rendőrkapitányság (rendőri kirendeltség) vezetőjétől vett utasítások hozzá utalnak.

18. Az osztályvezető felügyelő köteles a kapitánysághoz tartozó laktanyákat, őrségeket (őrszobákat) s azok irodai és egyéb ügykezelését hetenkint legalább egyszer ala-

pos vizsgálat tárgyává tenni, s megállapítani, miként vezetnek az előirt nyilvántartási, ellenőrzési és szolgálati könyvek, miként osztják be és ellenőrzik az altisztek a legénységet és a szolgálati teendőket s miként teljesítik saját szolgálatukat és kötelességeiket.

A vizsgálat megtörténtét és azt, hogy az ügykezelés melyik részét meddig vizsgálta, az e célra felfektetett főellenőrzési könyvbe kell bevezetni. Ha a vizsgálat folyamán észlelt hiányok megszüntetése vagy pedig módosításuk céljából intézkedés szükséges, azt nyomban meg kell tennie, ha hatáskörét meg nem haladja. Utóbbi esetben a rendőrkapitányság (rendőri kirendeltség) vezetőjéhez tesz előterjesztést, vagy javaslatot.

19. Az osztályvezető felügyelő kötelessége az alája rendelt őrszemélyzet tagjainak működését, tevékenységét, egyéni tulajdonságait és a lehetőséghez képest magánéletét is figyelemmel kíséreni oly célból, hogy minden egyes altisztjét és rendőret úgy képeségei és ügybuzgalma, mint szokásai és esetleges hibái, valamint a szolgálaton kívül tanúsított magaviselete tekintetében is kellőképen ismerje és így róluk bármikor alapos véleményt adhasson. Különösen figyelemmel kell kísérenie azt s minél gyakrabban személyesen is meggyőződést kell szereznie arról, hogy az altisztek magatartása minden tekintetben kifogástalan-e, hogy az őrszemek és őrzáratok ellenőrzését rendszeresen és megfelelően teljesítik-e.

Az előző pontban foglaltakhoz hasonlóan ezeket az ellenőrzéseket is be kell vezetni az őrségen vezetett főellenőrzési könyvbe.

20. A rendőrök oktatása és további kiképzése céljából köteles a beosztott rendőrökkel időnkint iskolát tartani, amely alkalommal nemcsak az általános szolgálati teendőket, hanem a rendeletek, a szolgálati utasítások és a helyi viszonyok alapos ismeretét, valamint a rendőri szempontból különösen figyelmet érdemlő napi eseményeket is rendszeres oktatás tárgyává kell tennie, hogy ily módon az őrszemélyzet tagjainak úgy elméleti, mint gyakorlati képzettsége az elérhető legmagasabb színvonalra emeltessék, az arra alkalmasnak mutatózók pedig az altiszti tanfolyamra is előkészíttessenek.

Ennél az oktatásnál esetleg annak kiegészítésére a beosztott felügyelők vagy felügyelőket is igénybe veheti.

21. Az őrszemélyzet összes helyiségeinek, berendezési tárgyainak és felszerelési cikkeinek felügyelete, a megfelelő karbantartásukról és kezelésükről való gondoskodás, a kapcsolatos raktári kezelés stb. egyaránt feladata s a leltárért és berendezési és a kincstár tulajdonában levő felszerelési tárgyak és cikkek szabályszerű kezeléséért első sorban felelős (25. §. *k*) pont, 29. §. *a*) pont, 31. §. utolsó bekezdés).

22. Az őrszemélyzet ruházatát és felszerelését havonként külön is megvizsgálni s mennyiségéről, valamint állapotáról meggyőződést szerezni köteies.

Az észlelt hibák megszüntetéséről s a hiányok pótlásáról a lehetőséghez képest gondoskodnia kell, szükség esetén pedig a rendőrkapitányság vezetőjének tesz jelentést.

23. Köteles naponta a hivatalos órák kezdetén a rendőrkapitányság (rendőri kirendeltség) vezetőjénél jelentkezni s ekkor jelentést tesz az előfordult eseményekről, az őrszemélyzetnek rendelkezésére álló létszámáról; átveszi a vezető rendelkezéseit, utasításait és parancsait és gondoskodik azok végrehajtásáról.

II. FEJEZET.

1. A szolgálati szabályok általában.

36. §. A Rá. 15. §-a szerint a m. kir. állami rendőrség saját hatáskörében intézkedik akkor is, amikor valamely hatóság megkeresésére jár el. Ugyanez a §., valamint a m. kir. állami rendőrség ügyintéző hatásköre tárgyában 1919. évi december hó 31-én 90,089/1919. B. M. szám alatt kelt¹⁾ (rövidítve Üh.) 5. §-a állapítja meg a m. kir. állami rendőrség viszonyát a közigazgatási hatóságokhoz.

Bűnvádi ügyekben a m. kir. állami rendőrség viszonyát az igazságügyi hatósághoz a Bp. s az ennek alapján kibocsátott utasítások szabályozzák. Ehhez képest a m. kir. rendőrség hatóságai és közegei kötelesek a kir. ügyészségek részéről a nyomozásoknak vagy egyes nyomozási cselekményeknek, illetőleg utasításoknak feltétlenül eleget tenni.

37. §. A m. kir. rendőrség működésének jogalapját a törvényeken, a ministeri rendeleteken s felsőbb hatóságainak általánosságban adott vagy egyes esetre szóló rendelkezésein és utasításain felül a szabályszerűen megalkotott és kihirdetett azok az önkormányzati szabályrendeletek foglalják magukban, amelyek hatáskörére vonatkoznak.

A m. kir. állami rendőrség működésének megkezdése előtt alkotott szabályrendeletek annyiban, amennyiben a rendőrség hatáskörét és működését megszábó általános szabályokkal ellenkeznek, hatályukat elvesztették. Aszerint, hogy az ilyen szabályrendelet melyik önkormányzati hatóság alkotta, a rendőrkapitányság vezetőjének vagy a kerületi rendőrfőkapitánynak feladata, hogy az esetleg szükséges módosítás iránt vagy új szabályrendelet alkotása iránt a kezdeményező lépéseket tegye. Ha ezek eredménnyel nem járnának, a belügyministerhez kell előterjesztést és javaslatot tenni.

Szoros kötelessége minden egyes állami rendőrhatalóság vezetőjének, hogy a területén székelő és szabályalkotásra hivatott önkormányzati szervekkel folytonos érintkezésben álljon, a tervbevett szabályalkotásokról mindig tájékozva legyen, azokhoz véleményezés alakjában hozzászóljon s ha a rendőri szolgálat érdekének veszélyeztetését megelőzni nem tudná, vagy ha egyéb általa el nem hárítható nehézségek mutatkoznának, fellettes hatóságának azonnal jelentést tegyen.

A kerületi rendőrfőkapitány kötelessége ezenfelül, hogy a készülő, valamint a már kibocsátott szabályrendeleteket a rendőri szolgálat egyöntetősége szempontjából is ellenőrizze. Nem szabad ugyan szem elől tévesztenie, hogy különböző helyi viszonyok eltérő szabályozást igényelnek, de az indokolt célszerűség határain túlmenő eltéréseknek lehetősége szerint elejét kell vennie. Ily esetekben, ha akár közvetlen, akár közvetett beavatkozása eredményre nem vezetne, a belügyministernek tesz jelentést és javaslatot.

Egyebekben a m. kir. állami rendőrség összes hatóságainak és szerveinek a területükön székelő vagy arra nézve illetékes összes többi, akár polgári, akár katonai hatóságokkal a legjobb viszonyt kell ápolniok. A végső cél az állam érdekének minden irányú biztosítása s ezt szolgálja a rendőrség, a közbiztonság és a köznyugalom fenntartására kötelező különleges feladatának teljesítésével. Ennek pedig csak úgy felelhet meg kellőképpen, ha keresi a szolgálati érdekek érintkező pontjait s a többi hatóságokkal vállvetve

¹⁾ B. K. 1920. évf. 187. lapon.

igyekezik működni. Bár törvényes hatáskörét minden rendőrhatóságnak védenie kell, jelen-téktelen vagy erőszakolt hatásköri vitáknak felmerülniök nem szabad. A legtöbb esetben megvan a módja annak, hogy ezek az apró nézeteltérések közvetlen érintkezés útján ki-nézeteltérések közvetlen érintkezés útján kiegyenlítettessenek.

Nyomozási ügyekben a m. kir. állami rendőrség viszonyára a kir. ügyészséghez a 36. §-ban foglalt rendelkezés irányadó.

38. §. A Rá. 16—29. §-ai határozzák meg a rendőri jog tartalmát. Az ott felsorolt jogositványok közül a legjelentősebb az, amely a tételes jogban nem szabályozott kérdé-sekben ad lehetőséget a rendőrségnek saját megítélésétől függő elhatározásra és rend-elkezésre. Ez a rendőrség diszkrecionárius joga, amelynek csak a fennálló jogszabályok ellenkező rendelkezései és a rendőri hatáskör általános keretei szabnak határt.

A köznyugalmat, a közrendet vagy a közbiztonságot közvetlenül fenyegető vesze-delmek sokféleségét előre meghatározni nem lehet. Ezek épúgy nyilatkozhatnak tömeg-jelenségekben, a közrend egészének megbontására irányuló törekvésekben, mint egyes emberek cselekvésében, vagy mulasztásában. Lehetnek a veszélyek elemi erők okozatai is, mikor leküzdésükre emberi cselekvéssel, esetleg annak kikényszerítésével kell hatni.

Ha a rendőrség megfigyelő szolgálata alapján ilyen veszélyt felismer, megelőzé-sére mindent megtehet, ami a jogszabályokkal nem ellenkezik. Halaszthatatlan sürgösség esetében ez kötelessége is, mindazonáltal a diszkrecionárius jog gyakorlásának elmu-lasztása miatt magánügyén panasszal nem élhet.

Az előbbi bekezdés alapján tehető rendelkezések állhatnak az illetékes rendőrható-ságnak saját területére szóló s ott a helyi viszonyokhoz és szokásokhoz közzétett ren-deleteiben, amelyekkel az emberi élet, a testi épség és a vagyon, vagy általában a köz-nyugalom megóvása érdekében valamit eltilt, valamit meghagy vagy szabályoz; áll-hatnak továbbá egyes személyekhez intézett felhívásokban, kötelezésekben, s egyes ese-tekre vonatkozó intézkedésekben is. Ilyen intézkedésre halaszthatatlan szükség esetén a helyszínen szolgálatban eljáró rendőri közeg is jogosult mindaddig, amíg az intézke-dést a rendőrhatóság feje vagy tagja át nem veszi. Az ilyen intézkedés ellen panasznak csak utólag van helye.

A rendőrhatóságok említett rendeletei csupán ideiglenes jellegűek — még akkor is, ha valamely kérdést tüzetesen szabályoznak — és kifejezett megújítás nélkül csak a ki-bocsátásuk évét követő naptári év végéig maradnak érvényben.

A rendőrkapitányság (rendőri kirendeltség) vezetője a jelen §. alapján kibocsátott azokat a rendeleteket, amelyek nem csupán egyes esetre, vagy alkalomra szólnak, a kerületi rendőrkapitánynak, a kerületi rendőrfőkapitány pedig a saját ily rendeleteit a ki-bocsátással egyidejűleg a belügyministernek köteles bemutatni. A felsőbb hatóság a ren-deletet módosíthatja és hatályon kívül helyezheti.

Ezek a rendeletek a közhírré tétel napját követő 24 óra elteltével lépnek hatályba, ha csak a rendelet hosszabb időtartamot nem határoz meg, vagy ha nem mondja ki, hogy azonnal hatályba lép.

Aki a jelen §. alapján kibocsátott rendeletben megszabott rendőri tilalmat meg-szegi, amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és az 1921: XXVIII. t.-c. 4. §-ának 2. bekezdése alapján 1000 koronáig terjed-hető pénzbüntetéssel, behajthatatlanság esetén 5 napig terjedhető elzárással büntetendő.

39. §. A 38. §-ban említett — időleges hatályú — jogszabályalkotó rendeletektől különböznek a rendőrség illetékes szerveinek azok a rendeletei, rendelkezései és intézkedései, amelyeket valamely feladat körükre vonatkozó külön jogszabályban (törvényben, ministeri rendeletben, vagy szabályrendeletben) foglalt felhatalmazás alapján, avagy ily jogszabálynak a helyi viszonyokhoz mért végrehajtása érdekében bocsátanak ki.

Az ilyen rendelkezések, amennyiben jellegükből más nem következik, külön megújítás nélkül is, mindaddig érvényben maradnak, amíg az alapul szolgáló jogszabály érvényben van.

Az egész rendőri kerületet érdeklő ügyekben ilyen végrehajtási rendeletet a rendőrfőkapitány is kibocsáthat, vagy megállapíthatja azokat az irányelveket, amelyeknek kereteit az alája rendelt rendőrhatóságok megtartani kötelesek. Szem előtt kell tartani azonban, hogy a különleges helyi viszonyok eltéréseket tehetnek kívánatossá s ezért a rendőrkapitányság vezetőjének meg kell hagyni a lehetőséget arra, hogy eljárását a feltétlenül szükséges egyöntetűség sérelme nélkül az ily helyi viszonyokhoz alkalmazhassa.

A közhírrététel (közlés) és a hatálybalépés tekintetében a 38 §. rendelkezései irányadók.

40. §. A 38. §-ban megjelölt rendőrségi rendeletek és intézkedések ellen rendes közigazgatási jogorvoslatnak egyáltalában nincs helye. A 39. §-ban megjelöltek ellen pedig csak akkor van, ha azt valamely jogszabálykifejezetten megengedi.

Ez a rendelkezés a törvényhatóságok felirati és panaszjogát nem érinti, s az önkormányzati, valamint bármely más hatóságok a rendőri rendeletek szükségessége és célszerűsége tekintetében is felszólalással, illetőleg előterjesztéssel élhetnek az illetékes felettes hatóságoknál.

41. §. A Rá. 19. §-a esetében a mulasztó fél költségére foganasított rendőri intézkedésekkel felmerült költséget a rendőrhatóság a közigazgatási végrehajtás szabályainak figyelembevételével, saját hatáskörében hajtja be.

Az érdekelt fél az ily költségben marasztalás ellen a közigazgatási eljárás szabályai értelmében élhet jogorvoslattal a felettes rendőrhatóságnál. A jogorvoslat nem gátolja a költség behajtását, azonban az elsőfokú hatóság a végrehajtást méltánylást érdemlő okból a másodfokú döntésig felfüggesztheti.

42. §. A Rá. 20. §-a értelmében foganasított rendőrhatósági intézkedés következményei ellen közvetlenül annál a hatóságnál kell orvoslást keresni, amelyhez a rendőrhatóság intézkedését bejelentette.

43. §. A m. kir. állami rendőrség a jogszabályok rendelkezéseinek és az akár tőle, akár más hatóságtól eredő, de szolgálata körébe eső intézkedéseknek szükség esetében kényszer útján (karhatalommal) szerez érvényt.

Egyes személyekkel szemben akkor lehet alkalmazni testi kényszerítést, ha az illető a „törvény nevében“ hozzá intézett felszólítás dacára helyéből vagy általában valahonnan eltávozni, vagy valahol megjeleni nem akar, még ha nem fejt is ki erőszakos ellenállást.

Az ily kényszerítésnek s általában minden karhatalmi intézkedésnek mellőzhetetlen feltétele, hogy a rendőrségnek illető tagja vagy közege hatáskörének túllépése nélkül szabályszerű szolgálatának teljesítésében járjon el.

Szolgálatilag felléphet és szolgálatban eljárónak tekintendő azonban a m. kir. állami rendőrség minden egyes egyenruhát viselő vagy magát polgári ruhában szabályszerűen igazoló tisztviselője és közege, ha valamely olyan ügyben, amely az államrendőrség hatáskörébe tartozik, a hivatali állásából folyó általános feljogosítás, illetve kötelezettség alapján az okból kénytelen intézkedni, mert rendes szolgálatában eljáró rendőri közeg nincs jelen, avagy egymagában az intézkedést végre nem hajthatja.

44. §. A bilincs alkalmazására a Ru. 188. §-ában, továbbá az 1872. évi 2.082—I. M. számú igazságügyministeri rendeletben (Magyarországi Rendeletek Tára, 1872. évi 187. lap) különösen annak III. cikkében*) foglaltak irányadók.

A m. kir. rendőrség fegyverhasználati jogát az alábbi 50—62. §-ok szabályozzák.

45. §. A Rá. 22. §-a rendelkezik a katonaság segítségének igénybevételéről. A katonai karhatalom igénybevételének és működésének elveit a m. kir. honvédelmi minister által 1896. évi 6.707/eln. szám alatt kiadott utasítás (Magyarországi Rendeletek Tára, 1896. évi II. kötet, 385. lap) tartalmazza.

A m. kir. állami rendőrség részéről a katonai (esetleg csendőrségi vagy vámőrségi) karhatalom igénybevételének joga a kerületi rendőrfőkapitányt, akadályoztatása esetében helyettesét illeti meg (25. §. f) pont), halaszthatatlan sürgősség esetében a rendőrkapitányság (rendőri kirendeltség) vezetője is kérheti a katonai karhatalomnak rendelkezésére bocsátását (29. §. d) pont, 30. §. ut. bekezdés).

A katonai karhatalom igénybevételénél a katonaság tényleges fellépése előtt a rendőrhatalóságok valamely egyenruhás, esetleg más külső jel által felismerhető tisztviselője — lehetőleg a figyelmet felhívó trombitaszó vagy dobpergés elhangzása után — köteles azokat, akik ellen a karhatalom alkalmazásra kerül, a törvény nevében hangos szóval békés szétoszlásra, esetleg az ellenszegülés abbahagyására felhívni, azzal a figyelmeztetéssel, hogy engedetlenség esetében a katonaság azonnal fegyverrel fog fellépni. Ha a körülmények megengedik, e felhívást még kétszer ismételni kell.

Ha a figyelmeztetés eredménytelen maradt, a rendőrhatalóság tagja (képviselője) a vezénylő katonatisztet felhívja, hogy a törvénynek erővel szerezzen fogantat.

A vezénylő katonatiszt a felhívás után a katonai szabályzatok szerint saját felelősségére intézkedik s miután érvényt szerzett a törvénynek s helyreállította a rendet, a további intézkedést ismét a rendőrhatalóságnak adja át.

46. §. A Rá.-nak a szóbeli és írásbeli idézésről szóló 23. és 24. §-a bővebb kifejtést nem igényel.

*) Elővigyázati és biztonsági szempontból alkalmazandó a bilincs, ha a letartóztatott egyén:

a) huzamosabban indulatoskodik, vagy a közhatóság közegének ellenáll, vagy másokat ellenállásra lázít; ha szökni vagy kitörni akar, vagy ha szökésre vagy kitörésre számított előkészületeket tesz;

b) ha a bilincs alkalmaztatása a letartóztatott egyén veszélyes lélekállapota miatt, vagy saját magának, vagy másoknak biztonságára szükséges;

c) szállítás közben, ha az őrség elégtelen s a fogoly viselete, előélete vagy a helyi viszonyok különös óvatosságot és elővigyázatot tesznek szükségessé, különösen ha a fogoly éjen át vagy pusztán keresztül, folyó mellett, vagy rossz hírben álló csárda, vagy oly hely közelében szállítandó, melyen a közbiztonságra nézve veszélyes egyének szoktak tartózkodni.

A szolgálatban egyenruhát viselő rendőrhatósági tagot vagy közeget szolgálati egyenruhája igazolja, tehát nem köteles magát még külön is igazolni, ha valakit arra hív fel, hogy a rendőrség legközelebbi helyiségében jelenjen meg.

Ha azonban az egyenruhás hatósági tag vagy közeg valamely kényszer-rendszabály foganatosisában olyan körülmények között lép fel, amelyek kételyt ébreszthetnek abban a tekintetben, hogy valóban a rendőrség kötelékébe tartozik-e, az a személy, aki ellen a rendszabály irányul, a szabályszerű igazolást is kívánhatja a hatósági tag vagy közeg annak eleget tenni tartozik.

Különösen helye van ennek akkor, ha az intézkedés éjjel, magánlakásban avagy elmagyartottabb magányos helyen, nem a rendes őrszem vagy őrzárati szolgálatban eljáró közeg részéről történik.

47. §. A Rá. 25. §-ában biztosított bekísérési jogot bűnügyekben és kihágási ügyekben a Ru. és a rendőri büntető eljárás egységes szabályozása tárgyában 1909. évi szeptember hó 26-án 65,000/1909. B. M. szám alatt kelt rendelet (rövidítve Rbsz., Magyarországi Rendeleték Tára 1909. évi II. kötet, 1726. lap) szabályozzák.

Ezenkívül általános közbiztonsági tekintetből koldusok feltétlenül, közveszélyes munkakerülők (csavargók), általában rendes foglalkozás nélkül lévők, vagy a közbiztonságra veszélyesnek ismert egyének gyanus körülmények között, bármikor, de különösen éjszaka idején, járókelő alakosok és mutatványosok, korcsmai zenészek és énekesek stb. pedig — habár engedélyük van is — bárminemű kihágás, vagy rendellenes viselkedés esetében rögtön bekísérhetők.

Az előbbi bekezdés alá esnek különösen:

a) a kóborló koldusok;

b) azok, akik szolgálat- vagy munkakeresés ürügye alatt házról-házra, vagy éppen községről-községre járkálnak, vagy nyilván egy helyen ácsorognak anélkül, hogy valahol munkát vállalnának;

c) házalók, ha megfelelő engedélyük vagy feljogosításuk nincsen, vagy ha korlátait áthágják;

d) bohócok, mindenféle mutatványosok, utcai vagy korcsmai zenészek, ha előadási engedélyük nincs, vagy ha engedélyük határozmányaitól eltérnek, vagy egyébként rendellenesen viselkednek;

e) a hamis vagy gyanus útlevéllal vagy egyéb ily igazolvánnyal ellátott, valamint az olyan egyének, akik a hatóság tévútra vezetésére, a közönség megtévesztésére, vagy zsarolás céljából álnevet, álcímet használnak, vagy más hamis körülményeket adnak elő, vagy az említett célokból álrühába, vagy más módon felismerhetetlenné téve jelennek meg;

f) azok, akik jogosulatlanul katonai, vagy hatósági tagok és közegek részére rendszerezített egyenruhát viselnek;

g) azok, akik olyan tárgyakat vagy árúkat hordanak magukkal, amelyeknek törvényszerű birtoklása vagy használata iránt alapos a gyanu, vagy a kétség;

h) a tiltott mesterségekkel, vagy tiltott játékokkal foglalkozók;

i) olyanok, akik csoportosan csavarognak, a lakosokat fenyegetik, vagy testi sértések, vagy lopások elkövetésére különösen alkalmas és erre előkészítettnek mutatkozó eszközökkel vannak felszerelve;

j) olyan kószáló nőszemélyek, akikre nézve alapos a gyanu, hogy engedély nélkül kéjelgésből tartják fenn magukat;

k) akik az a), e) és g—i) pont alatt felsorolt egyéneknek üzletszerűleg lakást adnak;

l) akik mást csavargásra, vagy koldulásra buzdítanak, arra tanítanak, vagy a koldulás eredményében mással osztozkodnak;

m) az, aki a rendőrt szolgálata közben többek előtt durván és lealacsonyító módon szidalmazza, vagy sértegeti és ezzel ismételt figyelmeztetés dacára fel nem hagy, amely esetben az 1879:XL. t.-c. 46. §-ába ütköző kihágás miatt a rendőri közeg a Ru. 188. §. VII. pontja és a Rbsz. 73. §-a alapján is jogosult a bekísérést (előállítás) teljesíteni.

A város (község) területén engedély, vagy előadható különös indok nélkül megjelenő kóbor cigányokat minden esetben be kell kísérni.

Az előbbi bekezdésekben felsoroltakon kívül is bekísérheti a rendőrség az olyan egyént, akit éjjel gyanut ébresztő körülmények közt, olyan eszközök birtokában talál, amelyek rendszerint bűncselekmény elkövetésére szolgálnak; bekísérheti továbbá a feltehető szabadságon lévő s a rájuk vonatkozó szabályokat megszegő elítélteket; a rendőri felügyelet alá helyezetteket; nemkülönben azokat az egyéneket, akik nem laknak állandóan a városban (községben) s az állam biztonságára veszélyes magatartást tanúsítanak.

Saját érdekükben bekísérhetők végül azok a nyilvános helyen talált egyének, akiknek élete vagy testi épsége akár azért, mert állapotuknál, vagy koruknál fogva öngyógyre képtelenek, akár azért, mert jogtalan támadásnak, vagy ily üldözésnek vannak kitéve, veszélyben forog, vagy akik állapotuknál fogva a saját maguk, esetleg mások életére, testi épségére, vagy vagyonára közvetlenül veszélyesek.

48. §. A Rá. 26—29. §-aiban foglaltakra vonatkozó tüzetes szabályokat a Ru. és a Rbsz. foglalják magukban.

Magánlakásba a rendőrség tagja igazgatási rendészeti ügyben is beléphet, ha azt hivatalos eljárásának természete megkívánja, vagy ha a lakókkal másképp nem érintkezhetik, vagy nekik másképpen segílyt nem nyújthat.

49. §. A kiutasításról, a kitiltásról, a toloncolásról és az előzetes letartóztatásról a fennálló külön jogszabályok rendelkeznek.

Az olyan bekísért egyént, akinek személyazonossága meg nem állapítható, vagy akinek ügyében csak bizonyos adatok megállapítása vagy bizonyos körülmények felderítése után lehet az alakszerű bűnvádi nyomozás, esetleg egyéb alakszerű rendőri eljárás folyamatba tétele felől dönten, a rendőrhatalóság őrizetbe helyezheti akkor, ha szabadlábbon hagyása esetén szökésétől vagy az eljárás eredményének megghiúsításától alaposan kell tartani.

Az ilyen őrizet célja csak a szabad mozgás és a másokkal ellenőrzés nélküli érintkezés korlátozása, ezért a viszonyok megengedte legnagyobb kimérettel kell végrehajtani s három napnál tovább rendszerint nem tarthat.

Ez a korlátozás nem terjed ki a toloncolás vagy az internálás céljából foganatosított s általában a külön szabályokon alapuló őrizetbevételre, sem pedig azokra a rendkívüli esetekre, amikor az őrizetben tartás az egyedüli eszköz, amellyel a rendőrhatalóság a köz-

biztonság és a közrend fenntartásának törvényszabta kötelességét egyáltalában teljesítheti.

2. A fegyverhasználat szabályai.

a) A fegyverhasználat általában.

50. §. A Rá. 21. §-a szerint végső szükség esetében a fegyver használatának is helye van, védelmül közvetlen támadás, vagy ilyennek közvetlen veszélye esetében, valamint tetteles ellenszegülés legyőzése céljából.

Ez a végső szükség nem azonos a végszükség büntetőjogi fogalmával és nem szorítkozik a jogos védelemnek a Btk. 79. §-ában megjelölt körére sem, hanem azt jelenti, hogy a rendőrhatóságnak eljáró tagja vagy közege az adott helyzet lelkiismeretes mérlegelése alapján arra a meggyőződésre jut, hogy törvényszabta kötelességének meghátrálás nélkül csak fegyver használatával tehet nyomban eleget.

Ha a rendőrség tagja vagy közege nem szolgálati kötelességéből eredően, hanem pusztán mint magánszemély használ fegyvert, ennek elbírálására minden tekintetben csak a Btk. szabályai irányadók.

51. §. A fegyverhasználat vagy zárt rendőri osztagok részéről, vagy a rendőrségnek oly egyes tagja, vagy közege részéről történhetik, aki szolgálat közben fegyver viselésére jogosult.

E szakasz szempontjából fegyverviselésre jogosultaknak tekintendők azok a polgári ruhás rendőri alkalmazottak is, akik szolgálatuk jellegénél fogva hadi fegyvernek nem tekinthető rövid pisztolyt vagy valamely ütő szerszámot hordhatnak.

Azokat az elveket, amelyeket fegyverhasználat esetében követni kell, az alábbi 52—61. §-ok állapítják meg részletesen.

b) Zárt rendőri osztagok fegyverhasználat.

52. §. Tömeggel szemben a fegyver használatának feltételül szolgáló végső szükség (50. §.) esete mindig fennforog, ha a tömeg akár nyilvános, vagy a közönségnek nyitva álló helyiségben, akár — jogosulatlan behatolás vagy jogosulatlan bennmaradás mellett — magánhelyiségben vagy magánterületen személyek, vagy dolgok ellen bármiféle erőszakosságot követ el, avagy a közlekedést, a közrendet, vagy a köznyugalmat egyébként jelentékenyen háborítja és a hatóság szervének felszólítására nyomban szét nem oszlik. Ez az elv irányadó a meg nem engedett módon vagy helyen felvonuló vagy gyülekező s fenyegető magatartást tanúsító tömegre is.

Zárt rendőri osztag fegyverhasználatáért a vezénylő tisztviselő, illetőleg a parancsot adó felelős.

Ha a késedelemben közvetlen veszély nincs, s a körülmények megengedik, a tömeget fegyverhasználat előtt oszlásra kell felhívni. Ez a felhívás úgy történik, hogy a rendőrhatóságnak egyenruhás vagy hatósági mivoltában egyébként külsőleg felismerhető tagja (közege) valamely alkalmas figyelmeztető jel (kürtszó, dobszó stb.) megadása után a tömegben résztvevőket a törvény nevében hangos szóval oszlásra szólítja fel, azzal a figyelmeztetéssel, hogy ellenkező esetben a rendőrség nyomban fegyverét használja.

Zárt rendőri osztag fegyverhasználata esetében rendszerint a kardot (esetleg más vágó vagy szuró eszközt) kell használni. Lőfegyver csak akkor használható, ha fegyveres támadás ellen kell védekezni, vagy fegyveres ellenállást kell legyőzni. Amennyiben rendőri bot rendszeresítettnek, vagy ha a lovasrendőrök pálcát hordanak, ezeket az ütőeszközöket is lehet használni, de igénybevételük a szálfegyver helyett nem kötelező.

c) A rendőrség egyes tagjának vagy közegének fegyverhasználata.

53. §. A rendőrségnek egyes tagja vagy közege felettesének parancsára, vagy saját elhatározásából használhat fegyvert.

A fegyverhasználatért, ha az a felettes parancsára történik, kizárólag a parancsot adó a felelős, kivéve ha a fegyvert használó nyomban átláthatta, hogy a parancs nyilvánvalóan törvénybe ütközik.

54. §. A rendőrhatalóság egyes tagjának vagy közegének saját elhatározásából történő fegyverhasználata a következő esetekben felel meg az 50. §. 1., 2. bekezdésében foglalt általános elvnek:

a) ha tetleg megtámadják, vagy

b) ha életét, testi épségét, vagy személyes szabadságát közvetlenül veszélyeztető támadással oly körülmények közt fenyegetik, hogy a támadások nyomban bekövetkezésétől alaposan várható; vagy

c) ha szolgálat közben olyan tettekben, vagy az előbbi pont értelmében vett fenyegetésben nyilvánuló ellenszegülésre talál, amely törvényszerű szolgálatának teljesítését megakadályozná s ő az ellenszegülést semmiféle kiméletesebb eszközzel nem tudja legyőzni; vagy

d) ha csupán fegyver használatával védhet meg olyan személyt, akinek életét, vagy testi épségét közvetlen támadás éri vagy fenyegeti.

55. §. (Az 54. §. *a)* pontjához.) Tettleges a támadás akkor, ha a rendőrség tagját vagy közegét egy vagy több személy olyan eszközzel támadja meg, amely testi sértés okozására, lefegyverzésre, vagy éppen tehetetlen állapotba helyezésre alkalmas.

A pusztá kézzel vagy a test más tagjával véghez vitt támadás is tettleges, ha olyan, hogy az előbbi bekezdésben meghatározott eredményre vezethet.

56. §. (Az 54. §. *b)* pontjához.) Az életet, a testi épséget vagy a személyes szabadságot közvetlenül veszélyeztető támadással fenyegetés nem egyenlő a pusztá szóbeli fenyegetőzéssel, szidalmakkal vagy káromlásokkal, amelyek egymagukban a fegyverhasználatot nem indokolhatják. A szóbeli fenyegetéshez olyan előkészületnek, mozdulatnak, vagy legalább helyzetnek kell járulnia, hogy abból nyugodt megítélés mellett is azt a következtethetést lehessen levonni, hogy a tettleges támadás (55. §.) küszöbön áll.

57. §. (Az 54. §. *c)* pontjához.) A rendőrségnek az a tagja vagy közege, aki szolgálatát szigorúan törvényszabta módon teljesíti, magánszemélynek jogtalan ellenállása elől meg nem hátrálhat. Azt az ellenszegülést tehát, mely a halaszthatatlan szolgálati eljárást megakadályozná, szükség esetén testi kényszerrel, s ha semmiféle szelidebb eszköz sem vezet célra, fegyverrel is le kell győznie. Ez az ellenszegülés különböző módon nyilvánulhat, így például, ha valaki testi erőszakkal, vagy veszélyes fenyegetéssel akadályozza

a rendőrség tagját abban, hogy valahova jogosan belépjen, valahonnan távozzék, vagy ha valamely elfogandó egyén, aki veszélyes eszközzel van felfegyverkezve, vonakodik védett helyzetéből előjönni, a fegyvert letenni stb.

A jelen §. alá tartozó esetekben mégis figyelembe kell venni a szolgálati cselekmény célját, mert csekély fontosságú ügyben a fegyverhasználatot még a cselekmény elhagyatása árán is mellőzni kell.

Az ilyen ellenszegülésnél s általában minden olyan esetben, amikor valószínű, hogy fegyverhasználatra kerülhet a sor, igyekezzék a rendőri közeg segítségét hívni. Ez néha már egymagában leszereli az ellenállást s így elkerülhetővé teszi a végső eszköz igénybevételét.

58. §. (Az 54. §. d) pontjához.) A rendőrség feladata a személy- és vagyonbiztonság megóvása, a rendőrség szolgálatában álló tagjának vagy közegének tehát kötelessége megvédeni azt, akinck életét vagy testi épségét jogtalan és közvetlen támadás éri vagy fenyegeti. Ha a védelemre más eszköze nincs, fegyverét is használhatja.

A pusztán a vagyon ellen intézett támadás egymagában nem jogosít fegyverhasználatra.

59. §. Ha a rendőrség tagja vagy közega saját elhatározásából használ fegyvert, a fegyverhasználatot — váratlan támadás esetén kívül — mindig figyelmeztetésnek kell megelőznie. A figyelmeztetés úgy történik, hogy a rendőrség tagja a támadót vagy az ellenszegülőt a törvény nevében komoly határozottsággal felhívja arra, hogy a támadással vagy az ellenszegüléssel hagyjon fel, a nála levő veszélyes eszközt tegye le, mindkét kezét nyújtsa fel stb., mert ellenkező esetben nyomban fegyverét használja.

60. §. A fegyverhasználat célja a támadás elhárítása vagy az ellenszegülés legyőzése, általában tehát az ártalmatlanná tétel. Ehhez képest a fegyvert lehetőleg úgy kell használni, hogy az emberi életben vagy testi épségben minél kevesebb kárt okozzon.

Az ártalmatlanná tétel után, vagy egyenesen haragból, bosszúból mintegy megtorlás gyanánt folytatott bármiféle bántalmazás a legenyhébb esetben is hivatali hatalommal való visszaélés s a törvényszerű büntetésen felül a szolgálatból elbocsátást is maga után vonja.

Menekülő egyénnel szemben egyáltalában nincs helye az emberi életet veszélyeztető fegyverhasználatnak.

61. §. Ha a rendőrség egyes tagja vagy közega fegyverét használja, rendszerint csak a szolgálati, vagy a szolgálat céljaira engedélyezett fegyvert (kardot, pisztolyt, esetleg rendőrbotot) szabad használni, ha csak rendkívüli körülmények más fegyver igénybevételét nem indokolják.

Elsősorban mindig a szálfegyvert (kardot) vagy az esetleg rendszeresített egyéb ütőeszközt (rendőrbotot stb.) kell használni, löfegyverhez (pisztolyhoz) pedig csak akkor szabad nyulni, ha a helyzet más fegyver használatát kizárja, vagy ha a támadás olyan, hogy a védekezés előreláthatóan csak löfegyver használatával lehet eredményes.

Egyáltalában elvül szolgál, hogy a löfegyver használata a legvégső eszköz s amikor csak lehet, különösen városok és községek belterületén, ártatlan személyekre veszélyességénél fogva is mellőzni kell.

A fegyverhasználattal egy tekintet alá esik az is, ha a rendőrség tagja az emberi élet és a testi épség kímélése céljából az ellenállást nem fegyverrel, hanem pusztá kézzel vagy más testi erőszakkal győzi le.

62. §. Minden fegyverhasználatról írásban tüzetes jelentést kell tenni ahhoz a rendőrhathoz, amelynél a fegyvert használó rendőrhathatósági tag vagy közeg működik. Ez a hatóság köteles megvizsgálni, hogy a fegyverhasználat jogosan történt-e. Az ily vizsgálattal az őrszemélyzet tagja ellen az őrszemélyzeti parancsnokot kell megbízni.

Ha bűncselekmény jelenségei mutatkoznak, a fegyver használatának felügyeleti megvizsgálása mellett a bűnvádi nyomozást is folyamatba kell tenni, hivatalból üldözendő bűncselekmény esetében tekintet nélkül arra, hogy tett-e valaki feljelentést vagy sem.

III. FEJEZET.

Záró rendelkezések.

63. §. A jelen rendelet a Budapesti Közlönyben való megjelenését követő 15-ik napon lép életbe.

Amennyiben jelen rendelet másképp nem rendelkezik, továbbra is hatályban marad a m. kir. állami rendőrség ügyintéző hatásköre tárgyában 1919. évi december hó 31-én 90,089/1919. B. M. szám alatt kiadott és az 1920 : I. t.-c. 10. §-ával érvényben tartott rendelet; a m. kir. állami rendőrség személyzetének fegyelmi szabályai tárgyában 1920. évi június hó 3-án 2,500/1920. VI. a. szám alatt kiadott s a rendőrségi fegyelmi jog részletes szabályait megállapító rendelet; a nyomozó rendőri hatóságok és közegek részére 1899. évi december hó 22-én 130,000/1899. B. M. szám alatt kiadott utasítás (Magyarországi Rendeleték Tára 1899. évi II. kötet 2416. lap); a rendőri büntető eljárás egységes szabályozása tárgyában 1909. évi szeptember hó 26-án 65,000/1909. B. M. szám alatt kelt rendelet az 5,047/1919. M. E. rendelet 14. §-ában foglalt eltéréssel (Magyarországi Rendeleték Tára 1909. évi II. kötet, 1726. lap); végül a rendőri büntető ügyvitel szabályozása tárgyában 1909. évi december hó 28-én 107,000/1909. B. M. szám alatt kelt rendelet (Magyarországi Rendeleték Tára 1909. évi II. kötet, 2260. lap).

Érvényben maradnak ezenfelül mindazok a rendeletek, amelyek oly tárgykörre vonatkoznak, amit a jelen rendelet nem érint, vagy amelyek egyes, a jelen rendelettel tüzetesen nem szabályozott kérdésekre (pl. a létszámokra, a szolgálati kötelező kiállítására, az egyenruhaviselésre, illetményekre stb.) vonatkoznak.

A 2,500/1920. VI. a. szám alatt kibocsátott és a fentiek szerint hatályban fenntartott fegyelmi szabályzat III. részének a kerületi rendőrfőparancsnokok fenyítő jogára vonatkozó rendelkezései hatályukat veszítik azzal a kivétellel, hogy a jelen rendelet 32. §-ának rendelkezéseihez képest a kerületi őrszemélyzeti rendőrfelügyelő szemlék alkalmával a helyszínen gyakorolhatja azt a fenyítő hatalmat, amelyet a Fsz. 51. és 52. §-a a rendőrfőparancsnok részére megállapított. Ezekhez képest addig is, amíg a Fsz. egész terjedelmében módosítható lesz, a III. rész egyes szakaszainak rendelkezéseit a rendőri kerületekre nézve a következő változtatásokkal kell alkalmazni:

A 48. §. esetében az őrszemélyzeti parancsnok a rendőrkapitányság vezetője elé terjeszti az ügyet döntés végett.

Ha a rendőrkapitányság vezetője a fegyelmi eljárást megelőző vizsgálatot elrendelőnek nem tartja, az ügyet az őrszemélyzeti parancsnok hatáskörébe visszatulhatja.

Az ily visszautalt ügyekben az őrszemélyzeti parancsok azokat a fenytéseket is ki-
szabhatja, amelyek az 51. §. szerint eddig a rendőrfőparancsnoknak voltak fenntartva.

A 49. §. a kiszabott fenytéseknek a magasabb parancsnokhoz való bejelentésre vonatkozó rendelkezés akként módosul, hogy ezen fenytések szolgálati úton 8 napon belül a ker. főkapitánynak jelentendők be.

Az 55. §. esetében ugyanazt az eljárást kell követni, mint a 48. §. esetében.

Az 58. §. esetében a megfenyített a rendőrkapitányság vezetőjéhez való elővezetését kérheti. A kerületi őrszemélyzeti rendőrfelügyelőhöz való elővezetésnek csak helyszíni szemlék alkalmával van helye, amikor is a rendőrkapitányság vezetőjéhez való elővezetés elmarad. Ha azonban ez már előbb megtörtént volna, a kerületi őrszemélyzeti rendőrfelügyelő elé való vezetésnek nincs helye.

Az 59. §-ban említett eddigi főparancsnoksági büntetési törzskönyvet folytatólag a kerületi rendőrfőkapitányság őrszemélyzeti osztályánál kell vezetni.

A 63. §-nak a főparancsnoki napiparancsra vonatkozó része hatályát veszti. Hasonlóképen hatályát veszti a 64. és 65. §-oknak a rendőrfőparancsnokra való hivatkozása. A Fsz. egyes szakaszaiban használt osztályparancsnok megjelölés helyett mindig az őrszemélyzeti parancsnokot kell érteni. A 63. §-ban említett napiparancs pedig ezen rendelet 35. §-ának 14. pontja szerint értendő.

A budapesti m. kir. állami rendőrségre nézve a Fsz. rendelkezései változatlanul fennmaradnak, s így érintetlen marad a budapesti rendőrfőparancsnok fenytő joga is.

Jelen rendelet 1. §-a értelmében a budapesti m. kir. állami rendőrségre is kiterjednek ezen rendelet 3., 4., 7., 13., 14., 17—21. és 50—62. §-aiban foglalt rendelkezések azzal, hogy a budapesti m. kir. állami rendőrségnél alkalmazott pénztári tisztviselők ezen rendeletben szabályozott jogok és kötelességek szempontjából a számvévségi tisztviselőkkel esnek egy tekintet alá. Amennyiben az 1881 : XXI. t.-c. határozmányaiival nem ellenkeznek, illetőleg ezeket kiegészítik, értelemszerű alkalmazást nyernek ezeken felül a 6., 12., 15., 16., 36—49. §-okban foglalt rendelkezések.

Budapest, 1922. évi április hó 11-én.

Gróf Klebelsberg Kunó s. k.,

m. kir. belügyminister.

204.**A m. kir. belügyministernek 55,700/1922. B. M. számú rendelete.****Az 1922. évben összeülő nemzetgyűlés tagjainak megválasztásánál használandó hivatalos ajánlási ívek.**

Az 1922. évben összeülő nemzetgyűlés tagjainak választásáról szóló 2,200/1922. M. E. számú rendelet 60. §-a a hivatalos ajánlási ívek tárgyában a következőkép rendelkezik: „Az ajánlásra kizárólag a m. kir. belügyminister által rendelkezésre bocsátandó hivatalos ajánlási ívek használhatók fel, amelyeket az ajánlási határidő lezárta előtt hat héttel a belügyminister által megállapítandó díj lefizetése ellenében Budapest székesfővárosban a belügyministeriumban, a többi választókerületben pedig az illetékes kir. járásbírósnál lehet átvenni. Az ajánlási ívbe annak kiadása alkalmával a választókerületnek, valamint a jelöltnek neve és utóbbinak pártállása az ajánlási ívet kiadó hatóság által bevezetendő és az ív annak hivatalos pecsétjével ellátandó;”

Fenti rendelkezésnek megfelelően a hivatalos ajánlási ívek előállítása iránt intézkedtem és ezeknek mintáját az alábbiakban közlöm:

I. Hivatalos ajánlási ív mintája, amelyet *Budapest székesfővárosnak* a 3,100/1922. M. E. számú kormányrendelet 1. §-ában leírt *három választókerületére* és az ugyane kormányrendelet 2. §-ában leírt *budapestkörnyéki választókerületre* kell használni: (lásd 1. minta.)

II. Hivatalos ajánlási ív mintája, melyet a *többi választókerületekre* kell használni: (lásd 2. minta.)

Az I. mintájú hivatalos ajánlási ív díját ivenként 250 koronában, a II. mintájúét pedig ivenként 100 koronában állapítom meg és e díjnak egyidejűleg történő lefizetése mellett hivatalos ajánlási ívet bárki vásárolhat, és pedig Budapest székesfővárosban a belügyministeriumban, a többi választókerületben pedig az illetékes kir. járásbírósnál.

Kivánságra az ajánlási íveket a kiállító hatóság összefűzi és ebben az esetben csak az első iven kell a kiállító hatóságnak az általa kitöltendő szöveget kitöltenie, míg a további íveken a kitöltendő részt áthuzza. Az összefűzéshez használt fonálnak végét le kell pecsételni.

Minthogy a hivatalos ajánlási ívek szigorú számadású nyomtatványok és az értük befolyó összeg a nemzetgyűlési választások során szükséges hivatalos nyomtatványok előállítási költségeinek megtérítésére szolgál, a belügyministerium az általa történő szétosztásra szánt, úgyszintén a királyi járásbíróság is a belügyministeriumtól átvett és részéről szétosztandó ajánlási íveket számadás mellett kezeli, a kiadott ívekért befolyó díjakat letétbe veszi és az ekként befolyó összeget az ajánlási idő eltelte után jegyzék és ellennyugta kapcsán „Nemzetgyűlési képviselő jelölésre szolgáló hivatalos ajánlási ívért befolyt díj” címen a belügyi tárca javára a legközelebbi m. kir. állampénztárba beszállítja. A királyi járásbíróságok ennek megtörténte után a hivatalos

Melléklet az 55,700/1922. B. M. számú rendelethez.

1. sz. minta.

Ára ívenként 250 korona.

M. kir. belügyminister.

Szám:

..... kir. járásbíróság.

Hivatalos ajánlási ív.

(Az 1922. évben összeülő nemzetgyűlés tagjainak választásáról szóló 2,200/1922. M. E. számú rendelet 11. §-a alapján.)

Alulírt választók a vármegyei
 választókerületre
 pártállással nemzetgyűlési képviselőjelöltekül, illetőleg pótképviselőjelöltekül az alábbi
 lajstromban megnevezetteket ajánlják:

Képviselőjelöltek :				
Sor- rendi szám	Családi és utónév	Élet- kor	Foglalkozás	Lakás (község, utca, házszám)
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				

Pótképviselőjelöltek :				
Sor- rendi szám	Családi és utónév	Élet- kor	Foglalkozás	Lakás (község, utca, házszám)
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				

Kiadta a m. kir. belügyministerium

-án

..... kir. járásbíróság

-én

..... év hó napján.

P. H.

aláírás.

Figyelmeztetés! Fenti szöveget az ajánlási ív kiadása alkalmával az ívet kérőnek bemondása alapján az ajánlási ívet kiadó hatóság tölti ki.

(A következő szövegnek kitöltéséről az ajánlási ív kiadása után maguk az érdekeltek gondoskodnak.)

Képviselőjelöltjeinknek és pótképviselőjelöltjeinknek a jelöltetésük elfogadására vonatkozó és kellő módon hitelesített nyilatkozatait (összesen darab) idecsatoljuk.

Megbizottul.....

..... (név, foglalkozás, lakás) és helyettes megbizottul.....

..... (név, foglalkozás, lakás) nevezzük meg.

Ajánlók :

Sor- szám	Családi és utónév (sajátkezű aláírás)	Polgári állás (foglalkozás)	Élet- kor	Lakóhely	
				község	utca, házszám

ajánlási ivekért befolyt összegnek az állampénztárba történt beszállítását igazoló hivatalos nyugtát és jegyzéket másolatban a megmaradt ajánlási ivekkel együtt a belügy-ministeriumba felterjesztik.

Jelen rendeletem megjelenésével egyidejűleg intézkedés történt, hogy a belügy-ministeriumban és a kir. járásbiróságoknál a hivatalos ajánlási iver folyó évi április hó 15-től kezdődőleg a hivatalos órák alatt rendelkezésre álljanak.

Budapest, 1922. évi április hó 5-én.

Gróf Klebelsberg Kunó s. k.,
m. kir. belügyminister.

205.

A m. kir. belügyministernek 56,133/1922. B. M. számú körrendelete.

A Hamburg—Amerikanische Packetfahrt Aktien-Gesellschaft (Hamburg—Amerika Linie) hamburgi gőzhajóstársaság részére kivándorlók szállítására adott engedély.

(Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének.)

A kivándorlásról szóló 1909 : II. t.-c. 6. §-a alapján a Hamburg—Amerikanische Packetfahrt Aktien-Gesellschaft (Hamburg—Amerika Linie) hamburgi gőzhajóstársaságnak engedélyt adtam arra, hogy Magyarországból kivándorlókat szárazföldön át Hamburgba, illetve Cuxhavenbe és onnan Newyork, Boston, Philadelphia, illetve Halifax és Quebec kikötőkön keresztül az Északamerikai Egyesült Államokba és Kanadába szállíthasson.

Az engedélyezett gőzhajóstársaság az 1909 : II. t.-c. 7. § a alapján jóváhagyásom mellett mint helyettest *Palotai Gyula* budapesti lakost alkalmazta, aki a hajóstársaságot kivándorlási ügyekben úgy a hatóságok, mint egyesek irányában teljes joggal és felelősséggel képviseli.

Egyúttal az 1909 : II. t.-c. 20. §-a alapján megengedtem azt is, hogy a társaság a Hamburgban jelentkező és szabályszerű útlevéllal ellátott kivándorlókkal az ottani irodájában is köthessen szállítási szerződést.

A kivándorlók szállítására eddig engedélyt nyert hajóstársaságok engedélyét ezen újabb engedélyezés nem érinti és azok továbbra is érvényben maradnak.

Erről ^{Alispán}Polgarmester — urat tudomás és mihez tartás végett értesitem.

Budapest, 1922. évi április hó 12-én.

Gróf Klebelsberg Kunó s. k.,
m. kir. belügyminister.

206.**A m. kir. belügyministernek 56,203/1922. B. M. számú körrendelete.****A sajtóról szóló 1914 : XIV. t.-c. egyes rendelkezések végrehajtása.**

(Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének, valamennyi m. kir. államrendőrség kerületi főkapitányának és a budapesti m. kir. államrendőrség főkapitányának.)

Sajtótermékeknek közszemlére kitétele, nyilvános helyen való elhelyezése, illetve kifüggesztése a terjesztésnek a nyilvános helyen való árúításnál vagy szétosztásnál a tágabb körű módja lévén, a sajtóról szóló 1914 : XIV. t.-c. 64. és 11. §-ai alapján a következőket rendelem :

1. §.

Az idézett törvény 5. §-ában megjelölt sajtótermékek (társadalmi és üzleti élet céljait szolgáló jelentések stb., választásnál használt sajtótermékek, ha tartalmuk csupán a választáshoz szükséges adatokra vonatkozik), továbbá a hivatalos hirdetmények kivételével minden egyéb sajtótermékeknek (tehát falragaszoknak, röpiveknek stb. is) közszemlére kitétel, nyilvános helyen elhelyezés, illetőleg kifüggesztés útján való közzététele, illetőleg terjesztése is az idézett törvény 11. §-ában megjelölt hatóság (a törvényhatóság első tisztviselője, belügyminister) előzetes engedélyéhez van kötve.

2. §.

A hirdető vállalatok tulajdonosai és vezetői a falragaszok, hirdetőtáblák stb. közzétételét minden egyes esetben csak az említett hatósági engedély megszerzésének igazolása után vállalhatják el.

3. §.

E rendelet megszegői, vagy kijátszói az 1914 : XIV. t.-c. vonatkozó rendelkezései értelmében büntetendők, a hatósági engedély nélkül közszemlére kitett, vagy nyilvános helyen elhelyezett sajtótermékeket pedig a rendőrhatóságok a kifüggesztők és közszemlére tevők költségére haladék nélkül eltávolítani kötelesek.

E rendelet azonnal hatályba lép.

Budapest, 1922. évi április hó 4-én.

Gróf Klebelsberg Kunó s. k.,
m. kir. belügyminister.

207.**A m. kir. belügyministernek 59,000/1922. B. M. számú rendelete.****A nemzetgyűlési képviselőválasztó-kerületek részletes beosztása.***(Valamennyi központi választmánynak.)*

Hivatali elődömnök 55,000/1914. B. M. számú rendeletével¹⁾ közzétett és az 1922. évi március hó 31-én kelt 3,100/1922. M. E. számú kormányrendelettel²⁾ módosított nemzetgyűlési választókerületi beosztásról a csatolt hivatalos összeállítást készítettem, amelyet a központi választmány használatára ezennel megküldök.

Budapest, 1922. évi április hó 11-én.

Gróf Klebelsberg Kunó s. k.,
m. kir. belügyminister.

Melléklet az 59,000/1922. B. M. számú rendelethez.

A nemzetgyűlési képviselőválasztó-kerületek részletes beosztása.

(Az 55,000/1914. B. M. számú és az azt módosító 3,100/1922. M. E. számú rendeletek alapján.)

A) Vármegyei törvényhatóságok.**1. Abauj-Torna vármegye.****1. Garbócbogdányi választókerület.**

Ideiglenes székhelye: *Abaujvár.*

Abaujvár, Alsókéked, Felsőkéked, Füzér, Füzérkomlós, Hernádszurdok, Hidasnémeti, Hollóháza, Nyiri, Pányok, Pusztafalu, Tornyosnémeti, Zsujta.

2. Gönczi választókerület.

Székhelye: *Göncz.*

Abaujpalpár, Abaujker, Abaujszántó, Alsócécze, Alsónovaj, Arka, Baskó, Boldogkőújfalu, Boldogkőváralja, Czekeháza, Felsőcécze, Felsődobsza, Felsőnovaj, Filkeháza, Fony, Füzérkajata, Füzéradvány, Garadna, Gibárt, Göncz, Günczruszka, Hejeze, Hernádbüd, Hernádkéres, Hernádpetri, Hernádvécse, Idrány, Kisbózsza, Kishuta, Korlát, Kovácsvágás, Mogyoróska, Nagybózsza, Nagyhuta, Nagykinizs, Pálháza, Pere,

¹⁾ B. K. 1914. évf. 188. lapon.

²⁾ B. K. 1922. évf. 749. lapon.

Regéc, Sima, Szentistvánbaksa, Telkibánya, Vágáshuta, Vilmány, Vilmánykislalu, Vizsoly.

3. Szepsi választókerület.

Ideiglenes székhelye: *Felsőgagy*.

Alsógagy, Büttös, Csenyété, Fáj Felsőgagy, Fulókéres, Gagyapáti, Gagybátor, Gagyvendégi, Kány, Keresztéte, Krasznokvajda, Litka, Pamlény, Percse, Pusztaradvány, Szászfá, Szemere.

4. Szikszói választókerület.

Székhelye: *Szikszó*.

Abaújdevecser, Abaújlak, Abaújsáp, Abaújszolnok, Alsófügöd, Alsókázmárk, Alsóméra, Alsószend, Alsóvadász, Aszaló, Bakta, Beret, Csobád, Detek, Encs, Fáncsal, Felsőfügöd, Felsőkázmárk, Felsőméra, Felsőszend, Felsővadász, Forró, Gadna, Halmaj, Hernádszentandrás, Homrogd, Ináncs, Kiskinizs, Kupa, Léh, Monaj, Nyésta, Onga, Rásony, Selyeb, Szala, Szárazberencs, Szárazkék, Szikszó, Tomor.

5. Tornai választókerület.

Ideiglenes székhelye: *Bódvaszilas*.

Becskeháza, Bódvalenke, Bódvarákó, Bódvaszilas, Derenk, Dobódél, Égerszög, Hidvégardó, Jósvalfó, Komjáti, Perkupa, Szin, Szinpetri, Szögliget, Szöllőssardó, Terestenye, Tornabarakony, Tornakápolna, Tornanádaska, Tornaszentandrás, Tornaszentjakab, Varbócz.

2. Arad vármegye.

1. Eleki választókerület.

Székhelye: *Elek*.

Almáskamarás, Elek, Medgyesbodzás, Medgyesegyháza, Nagykamarás.

3. Bács-Bodrog vármegye.

1. Bácsalmási választókerület.

Székhelye: *Bácsalmás*.

Bácsalmás, Bácsbokod, Bácsborsód, Kunbaja, Madaras, Mátételke, Tataháza.

2. Jánoshalmi választókerület.

Székhelye: *Jánoshalma*.

Borota, Csávoly, Felsőszentiván, Jánoshalma, Kisszállás, Mélykut, Rém.

3. Regőczi választókerület.

Ideiglenes székhelye: *Nagybaracska.*

Bátmonostor, Csátalja, Dávod, Gara, Herczegszántó, Katymár, Nagybaracska.

4. Tompai választókerület.

Székhelye: *Tompa.*

Felsőcsikéria, Kelebia, Tompa.

4. Baranya vármegye.

1. Dárdai választókerület.

Ideiglenes székhelye: *Magyarbóly.*

Bezedek, Illocska, Ivándárda, Kislippó, Lapáncsa, Lippó, Magyarbóly, Németmárok, Sárók.

2. Mohácsi választókerület.

Székhelye: *Mohács.*

Bár, Cseledoboka, Dunaszekcső, Herczegszabar, Kisnyárad, Kölked, Lánycsók, Mohács, Ráczgörcsöny, Somberek, Udvar.

3. Pécsváradi választókerület.

Székhelye: *Pécsvárád.*

Apátvarasd, Berkesd, Császtá, Ellend, Fazekasboda, Feked, Geresd, Hidas, Himesháza, Kárász, Kátoly, Kékesd, Lovászhetény, Magyaregregy, Maráza, Máriakéménd, Nagypall, Óbánya, Ófalu, Palotabozsok, Pécsvárád, Pereked, Pusztakisfalu, Püspöklak, Püspökmárok, Püspöknádasd, Püspökszenterzsébet, Ráczmecske, Szászvár, Szebény, Szellő, Szilágy, Szűr, Vékény, Véménd, Zengővárkony, Zsibrik.

4. Sásdi választókerület.

Székhelye: *Sásd.*

Ag, Alsómocsolád, Bakócza, Baranajenő, Baranyaszentgyörgy, Barátúr, Bikal, Csikóstóttós, Egyházbér, Felsőegerszeg, Felsőmindszent, Gerényes, Godisa, Gödre, Gödreszentmárton, Gyümölcsény, Hegyhátmaróc, Hörnyék, Jágónak, Kaposszekcső, Kisbattyán, Kisbesztercze, Kisbodolya, Kishajmás, Kishertelend, Kisvaszar, Komló, Köblény, Liget, Mágócs, Magyarhertelend, Magyarszék, Mánfa, Mecsekjánosi, Mecsekpölöske, Mekényes, Meződ, Nagyhajmás, Németszék, Oroszló, Palé, Pécsbudafa, Ráczkozár, Sásd, Szágy, Szalatnak, Szárasz, Szatina, Szopok, Tarrós, Tékes, Tófü, Tormás, Varga, Vásárosdombó, Vázsnok.

5. *Siklósi választókerület.*Székhelye : *Siklós.*

Adorjás, Alsószentmárton, Baranyahidvég, Besencze, Bisse, Bogdása, Csarnóta, Czún, Diósviszló, Drávacsehi, Drávaecsepély, Drávaiványi, Dráwapalkonya, Dráwapiski, Drávaszabolcs, Drávaszerdahely, Egyházasharaszti, Gordisa, Gyúd, Harkány, Hirics, Ipacsfa, Kákics, Kémes, Kemse, Kisesány, Kisharsány, Kisszentmárton, Kistapoleza, Kórós, Kovácshida, Lúzsok, Márfa, Marócsa, Matty, Nagycsány, Nagyarsány, Nagytótfalu, Old, Oszró, Páprád, Piskó, Rádfalva, Sámód, Sellye, Siklós, Siklósnagyfalu, Sósvertike, Szapocza, Szava, Terehegy, Tésenfá, Túrony, Vajszló, Vejtí, Zaláta.

6. *Szalántai választókerület.*Székhelye : *Szalánta.*

Áta, Birján, Bosta, Cserkút, Egerág, Garé, Göresöny, Gyód, Hásságy, Hird, Hosszúhetény, Keménygadány, Keszü, Kisherend, Kiskassa, Kiskozár, Kisújbanya, Kökény-Kővágószőlős, Kővágótóttós, Lothárd, Magyarsarlós, Magyarürög, Málom, Martonfa, Mecsekszabolcs, Mecsekszentkút, Misleny, Nagyárpád, Nagykozár, Németi, Ócsárd, Patacs, Pécsaranyos, Pécsdevecser, Pécsudvard, Pellérd, Peterd, Pogány, Püspökbogád, Püspökszentlászló, Ráczpetre, Ráczváros, Regenye, Romonya, Somogy, Szalánta, Szemely, Szilvás, Szőke, Szőkéd, Vasas.

7. *Szentlőrinczi választókerület.*Székhelye : *Szentlőrincz.*

Abaliget, Alsóegerszeg, Babarczszőlős, Bakonya, Baksa, Bánfa, Bános, Beczefa, Boda, Botyka, Bükkösd, Csebény, Cserdi, Csonkamindszent, Czinderybogád, Dencsháza, Dinnyeberki, Gerde, Gilvánfa, Goricza, Gyűrűfű, Hegyszentmárton, Helesfa, Hernádfa, Hetvehely, Horváthertelend, Husztót, Ibafa, Kacsóta, Kán, Karáczodfa, Katádfa, Kissaszonyfa, Kisbicsérd, Kisdér, Kispeterd, Kisvarjas, Korpád, Kovácsszénája, Magyar-mecske, Magyarszentiván, Magyartelek, Mecsekrákos, Mecsekszakál, Megyefa, Mónosokor, Monyorósd, Nagybicsérd, Nagypeterd, Nagyváty, Nyugotszenterzsébet, Okorág, Okorvölgy, Orfű, Ózdfalu, Pázdány, Pécsbagota, Rónádfa, Rózsafa, Rugásd, Siklóbodony, Sumony, Szabadszentkirály, Szentdienes, Szentkatalin, Szentlőrincz, Tekeres, Tengeri, Téseny, Ujmindszent, Vásárosszentgál, Velény, Zók.

8. *Villányi választókerület.*Székhelye : *Villány.*

Babarcz, Belvárd, Beremend, Borjád, Herczegszenzmárton, Hidor, Ivánbattyán, Kásád, Kisbudmér, Kisgyula, Kisjakabfalva, Kistótfalu, Liptód, Majs, Monyoródl, Nagybudmér, Nagynyárad, Németboly, Németpalkonya, Nyomja, Olasz, Pócsa, Rácz-tóttós, Szajk, Szederkény, Versend, Villány, Villánykövesd, Virágos, Vokány.

5. Békés vármegye.*1. Békési választókerület.*

Székhelye : *Békés.*

Békés, Mezőherény.

2. Békéscsabai választókerület.

Székhelye : *Békéscsaba.*

Békéscsaba r. t. v., Békésgerendás.

3. Gyomai választókerület.

Székhelye : *Gyoma.*

Endrőd, Gyoma, Kondoros.

4. Gyulai választókerület.

Székhelye : *Gyula.*

Doboz, Gyula r. t. v., Gyulavári, Kétegyháza, Ujkigyós.

5. Orosházai választókerület.

Székhelye : *Orosháza.*

Gádoros, Orosháza, Szentetornya.

6. Szarvasi választókerület.

Székhelye : *Szarvas.*

Békésszentandrás, Öcsöd, Szarvas.

7. Szeghalomi választókerület.

Székhelye : *Szeghalom.*

Füzesgyarmat, Kőrösladány, Kőröstarcsa, Szeghalom, Vésztő.

8. Tótkomlói választókerület.

Székhelye : *Tótkomlós.*

Békéssámson, Csorvás, Nagyszénás, Pusztaföldvár, Tótkomlós.

6. Bereg vármegye.*1. Beregszászi választókerület.*

Ideiglenes székhelye : *Tarpa.*

Beregdarócz, Beregsurány, Csaroda, Fejércse, Gulács, Hete, Márok, Márokpapi Tákos, Tarpa, Tivadar.

2. Mezőkaszonyi választókerület.

Ideiglenes székhelye : *Vásárosnamény.*

Barabás, Gelénes, Gergelyi, Jánd, Kislónya, Mátyus, Nagylónya, Tiszaadony, Tizsakerecseny, Tizsaszalka, Tizsavid, Ugornya, Vámosatya, Vásárosnamény.

7. Bihar vármegye.

1. Berettyóújfalusi választókerület.

Székhelye : *Berettyóújfalu.*

Berettyószentmárton, Berettyóújfalu, Csökmő, Darvas, Esztár, Furta, Gáborján, Henczida, Pocsaj, Szentpéterszeg, Ujiráz, Vekerd, Zsáka.

2. Biharkeresztesi választókerület.

Székhelye : *Biharkeresztes.*

Ártánd, Berekböszörmény, Biharkeresztes, Mezőpeterd, Mezősas, Told.

3. Biharnagybajomi választókerület.

Székhelye : *Biharnagybajom.*

Bakonszeg, Báránd, Biharnagybajom, Bihardorda, Dancsháza, Nagyrábé, Sáp, Sárrétudvari, Szerep.

4. Cséffai választókerület.

Ideiglenes székhelye : *Okány.*

Biharugra, Geszt, Komádi, Kőrösnagyharsány, Kőrösszakál, Kőrösszegapáti, Magyarhomorog, Mezőgyán, Okány, Sarkadkeresztur, Zsadány.

5. Derecskei választókerület.

Székhelye : *Derecske.*

Derecske, Hajdubagos, Hosszúpályi, Konyár, Monostorpályi, Sárád, Tépe, Vértes.

6. Nagyszalontai választókerület.

Ideiglenes székhelye : *Sarkad.*

Kötegyán, Méhkerék, Sarkad.

7. Szalárdi választókerület.

Ideiglenes székhelye : *Kismarja.*

Bedő, Bojt, Kismarja, Nagykereki, Váncsod.

8. Székelyhidi választókerület.

Ideiglenes székhelye : *Nagyléta.*

Álmosd, Bagamér, Kokad, Nagyléta, Ujléta.

8. Borsod vármegye.

1. Edelényi választókerület.

Székhelye : *Edelény*.

Abod, Alsótelekes, Balajt, Boldva, Borsod, Borsodszirák, Damak, Debréte, Disznóshorvát, Dövény, Edelény, Felsőkelecsény, Felsőnyárad, Felsőtelekes, Finke, Galvács, Hangács, Hegymeg, Irota, Jákfalva, Kurityán, Ládbesenyő, Lak, Martonyi, Meszes, Múcsony, Nyomár, Rakacza, Rakaczaszend, Rudabánya, Sajókaza, Szakácsi, Szalonna, Szendrő, Szendrőlád, Szuhakálló, Szuhogy, Viszló, Ziliz.

2. Mezőcsáti választókerület.

Székhelye : *Mezőcsát*.

Ároktő, Emőd, Igriczi, Mezőcsát, Tiszabábolna, Tiszadorogma, Tiszakeszi.

3. Mezőkeresztesi választókerület.

Székhelye : *Mezőkeresztes*.

Alsóábrány, Borsodgeszt, Bükkaranyos, Cserépváralja, Felsőábrány, Gelej, Harsány, Kács, Keresztespüspöki, Kisgyőr, Mezőkeresztes, Mezőnagymihály, Mezőnyárad, Sály, Szentistván, Tard, Tibolddaróc, Vatta.

4. Mezőkövesdi választókerület.

Székhelye : *Mezőkövesd*.

Andornak, Bogács, Borsódivánka, Borsodszemere, Bükkzsércz, Cserépfalu, Egerfarms, Egerlövő, Kistálya, Mezőkövesd, Négyes, Noszvaj, Novaj, Ostoros, Szihalom, Szomolya, Tiszavalk.

5. Ónodi választókerület.

Székhelye : *Ónod*.

Alsózsoltza, Arnót, Belsőbócs, Felsőzsoltza, Görömböly, Hejőbába, Hejőcsaba, Hejőkeresztúr, Hejőkiirt, Hejőpapi, Hejőszalonta, Kistokaj, Külsőbócs, Ládháza, Mátyi, Mezőnyék, Nagycsács, Nemesbikk, Ónod, Poga, Sajóbesenyő, Sajókeresztúr, Sajólád, Sajóörös, Sajópálfala, Sajópetri, Sajósenye, Sajószöged, Sajóvámos, Szakáld, Szirma, Szirmabeseneyő, Tiszagyulaháza, Tiszaoszlár, Tiszapalkonya, Tizzaszederkény Tiszatarján

6. Ózdi választókerület.

Székhelye : *Ózd*.

Arló, Balaton, Bolyok, Borsodnádásd, Bóta, Bükkmogyorósd, Csernely, Csokva, Czenter, Disznósd, Dubicsány, Hodoscsépány, Járdánháza, Királd, Lénárddaróc, Nekézseny, Omány, Ózd, Sajógalgóc, Sajómercse, Sajónémeti, Sajóvárkony, Sajóvelezd, SÁta, Uppony, Vadna.

7. *Sajószentpéteri választókerület.*Székhelye : *Sajószentpéteri.*

Alacska, Bánfalva, Bánhorvát, Bántapolcsány, Barczika, Bélapátfalva, Berente, Borsodszentmárton, Dédes, Diósgyőr, Hámor, Kondó, Mályinka, Mónosbél, Nagybarcza, Nagyvizsnyó, Óhuta, Parasnya, Radostyán, Répáshuta, Sajóbábony, Sajóecseg, Sajóivánka, Sajókápolna, Sajókazincz, Sajólászlófalva, Sajószentpéter, Szilvásvárad, Tardona, Ujhuta, Varbó.

9. *Csanád vármegye.*1. *Battonyai választókerület.*Székhelye : *Battonya.*

Battonya, Csanádapácza, Dombegyház, Dombiratos, Kevermes, Kunágota, Magyarbánhegyes, Magyardombegyház, Mezőkovácsháza, Nagybánhegyes, Reformátuskovács-háza, Végegyszékhelye.

2. *Makói választókerület.*

Makó r. t. v.

3. *Nagylaki választókerület.*Ideiglenes székhelye : *Apátfalva.*

Ambrózfalva, Apátfalva, Csanádalberti, Csanádpalota, Földeák, Királyhegyes, Köveg, Magyarcsanád, Mezőhegyes, Nagykopáncs, Nagylak, Nagymajláth, Pitvaros, Püspöktele.

10. *Csongrád vármegye.*1. *Csongrádi választókerület.*Székhelye : *Csongrád.*

Csanytelek, Csongrád.

2. *Kiskundorozsmai választókerület.*Székhelye : *Kiskundorozsma.*

Kiskundorozsma, Kistelek, Tömörkény.

3. *Mindszenti választókerület.*Székhelye : *Mindszent.*

Algyó, Derekegyház, Fábiánsebestyén, Magyartés, Mindszent, Nagymágocs, Öttömös, Pusztamérges, Sándorfalva, Sövényháza, Szegvár, Tápé.

4. *Szentesi választókerület.*

Szentes r. t. v.

11. Esztergom vármegye.

1. Dorogi választókerület.

Székhelye : *Dorog*.

Bajna, Bajót, Csév, Csolnok, Dág, Dorog, Dömös, Epöl, Kesztelez, Kirva, Lábatlan, Leányvár, Mogyorósbánya, Nagysáp, Nyergesújfalu, Pilismarót, Pilisszentlélek, Piszke, Sárísáp, Süttő, Tát, Tokod, Uny.

2. Esztergomi választókerület.

Esztergom r. t. v.

12. Fejér vármegye.

1. Adonyi választókerület.

Székhelye : *Adony*.

Adony, Eresi, Érd, Ivánesa, Kisperkáta, Nagyperkáta, Pusztaszaboles, Ráczalmás, Ráczkeresztúr, Százhalombatta.

2. Herczegfalvai választókerület.

Székhelye : *Herczegfalva*.

Alap, Alsószentiván, Baracs, Czece, Dunapentele, Herczegfalva, Kisapostag, Sáros, Szolgaegyháza, Vajta.

3. Lovasberényi választókerület.

Székhelye : *Lovasberény*.

Bodmér, Csákvár, Felcsút, Gárdony, Kápolnásnyék, Lovasberény, Nadap, Pákoz, Pátka, Pázmánd, Sárkeresztés, Seregélyes, Sukoró, Szár, Ujbarok, Velence, Vértesacs, Vértesboglár, Zámoly.

4. Móri választókerület.

Székhelye : *Mór*.

Bakonykúti, Bakonysárkány, Balinka, Bodajk, Csákberény, Csókakő, Csór, Falubattyán, Fehérvárcsurgó, Gánt, Gúttamási, Inota, Iszkaszentgyörgy, Isztimér, Jenő, Magyaralmás, Moha, Mór, Nádasladány, Nagyveleg, Pusztavám, Sárkeszi, Sárszentmihály, Söréd, Szabadbattyán, Urhida, Vérteskozma.

5. Sárbogárdi választókerület.

Székhelye : *Sárbogárd*.

Aba, Csősz, Füle, Igar, Kálóz, Kisláng, Nagyláng, Nagylók, Polgárdi, Pusztareges, Sárbogárd, Sárregres, Sárkeresztúr, Sárszentágota, Sárszentmiklós, Soponya, Tács.

6. Váli választókerület.

Székhelye : Vál.

Alcsút, Baracska, Bicske, Bót, Csabdi, Diósd, Etyek, Gyúró, Kajászószentpéter, Kuldó, Mány, Martonvásár, Pusztazámor, Sósút, Tabajd, Tárnok, Tordas, Vál, Vereb, Vétesdoboz.

13. Gömör és Kis-Hont vármegye.

1. Feledi választókerület.

Ideiglenes székhelye : Alsóhangony.

Alsóhangony, Domaháza, (Borsod vm.) Felsőhangony, Kissikátor (Borsod vm.), Susa, Szentsimon, Uraj, Zabar.

2. Putnoki választókerület.

Székhelye : Putnok.

Aggtelek, Alsószuha, Bánréve, Gömörszöllős, Hét, Imola, Kánó, Kelemér, Málé, Putnok, Ragály, Sajópüspöki, Szuhafő, Trizs, Zádorfalva, Zubogy.

14. Győr vármegye.

1. Győrszentmártoni választókerület.

Székhelye : Győrszentmárton.

Bőnyréta, Csikvánd, Felpécz, Gyarmat, Gyömöre, Győrasszonyfa, Gyórság, Győrszemere, Győrszentmárton, Kajár, Kisbarátfalu, Kisbaráthegey, Kismóriczhida, Kispécz, Mezőörs, Nagybarátfalu, Nagybaráthegey, Nagyécsfalu, Nagyécshegy, Nagymóriczhida, Nyalka, Nyulfalu, Nyulhegy, Ómalomsok, Pázmándfalu, Pázmándhegy, Per, Rábaszentmiklós, Ravazd, Sokorópátka, Szerecseny, Táp, Tápszentmiklós, Tényőfalu, Tényőhegy, Tét, Ujmalomsok.

2. Öttevényi választókerület.

Székhelye : Öttevény.

Abda, Alsóvámos, Ásvány, Bácsa, Bezi, Börcs, Csanakfalu, Csanakhegy, Czakóháza, Dunaszeg, Dunaszentpál, Enese, Fehértó, Gönyü, Gyirmót, Gyórladamér, Győrsövényház, Győrszabadi, Győrszentiván, Győrújfal, Győrzámoly, Hédervár, Kisbabot, Kisbajes, Kóny, Koronczó, Kunsziget, Markotabödöge, Ménfő, Mérgecs, Nagyabjes, Öttevény, Pinnyéd, Rábacsécsény, Rábapaton, Rábaszentmihály, Rábczakapi, Ráró, Szőgye, Tárnokréti, Vének.

15. Hajdu vármegye.

1. Hajduböszörményi választókerület.

Székhelye: *Hajduböszörmény.*

Alsójózsa, Felsőjózsa, Hajduböszörmény r. t. v., Hajdudorog.

2. Hajdunánási választókerület.

Székhelye: *Hajdunánás.*

Balmazújváros, Hajduhadház, Hajdunánás r. t. v., Téglás.

3. Hajduszoboszlói választókerület.

Székhelye: *Hajduszoboszló.*

Hajdusámson, Hajduszoboszló r. t. v., Hajduszovát, Kaba, Mikepércs, Vámospércs.

4. Nádudvari választókerület.

Székhelye: *Nádudvar.*

Egyed, Földes, Nádudvar, Püspökladány, Tetétlen, Tiszaacsege.

16. Heves vármegye.

1. Egri választókerület.

Székhelye: *Eger.*

Demjén, Eger r. t. v., Füzesabony, Kerecsend, Maklár, Nagytállya.

2. Gyöngyösi választókerület.

Székhelye: *Gyöngyös.*

Abasár, Adács, Detk, Domoszló, Gyöngyös r. t. v., Gyöngyöshalász, Gyöngyöshalmaj, Gyöngyösoroszi, Gyöngyöspüspöki, Gyöngyössolymos, Gyöngyöstarján, Heves-ugra, Karácsond, Kisnána, Ludas, Markaz, Pálosvörösmart, Vécs, Visonta.

3. Hatvani választókerület.

Székhelye: *Hatvan.*

Atkár, Csány, Ecséd, Hatvan, Hort, Vámosgyörk.

4. Hevesi választókerület.

Székhelye: *Heves.*

Boczonád, Erk, Heves, Nagyfüged, Tarnaméra, Tarnaörs, Tarnasadány, Visznek, Zaránk.

5. *Kápolnai választókerület.*Székhelye : *Kápolna.*

Atány, Besenyőtelek, Dormánd, Erdőtelek, Kál, Kápolna, Kompolt, Kömlő, Mezőtárkány, Tarnabod.

6. *Pásztói választókerület.*Székhelye : *Pásztó.*

Apez, Gyöngyöspata, Hasznos, Nagyréde, Pásztó, Rózsaszentmárton, Szurdokpüspöki, Süési, Tar, Zagyvaszentjakab.

7. *Pétervásárai választókerület.*Székhelye : *Pétervására.*

Aldebrő, Bátor, Bekölce, Bodony, Bükkszék, Bükkszenterzsébet, Dorogháza, Egerbakta, Egerbocs, Egercsehi, Egerszalók, Egerszólát, Erdőkövesd, Fedémes, Feldebrő, Felnémet, Felsőtárkány, Hevesaranyos, Istenmezeje, Ivád, Kisfüzës, Maczonka, Mátraballa, Mátraderecske, Mátramindszent, Mikófalva, Nádújfalu, Nagybátony, Parád, Pétervására, Recsk, Sirok, Szajla, Szarvaskő, Szentdomonkos, Szűcs, Szuha, Tarnalelesz, Tarnaszentmária, Terpes, Tófalva, Váraszó, Verpelét.

8. *Tiszafüredi választókerület.*Székhelye : *Tiszafüred.*

Hevesvezekény, Kisköre, Nagyiván, Örvény, Pély, Poroszló, Sarud, Tarnaszentmiklós, Tiszafüred, Tiszaigar, Tiszanána, Tiszaörs, Tiszaszöllös, Ujlőrinczfalva.

17. *Hont vármegye.*1. *Ipolysági választókerület.*Ideiglenes székhelye : *Drégelypalánk.*

Baráti, Bernece, Drégelypalánk, Hont, Ipolyvecze, Kemencze, Tésa.

2. *Ipolyszalkai választókerület.*Ideiglenes székhelye : *Nagymaros.*

Ipolydamásd, Ipolytölgyes, Kóspallag, Letkés, Márianosztra, Nagybörzsöny, Nagymaros, Peröcsény, Szob, Szokolya, Vámosmikola, Zebegény.

18. *Jász-Nagykun-Szolnok vármegye.*1. *Abádszalóki választókerület.*Székhelye : *Abádszalók.*

Abádszalók, Fegyvernek, Tiszabó, Tiszabura, Tiszaderzs, Tiszaroff, Tiszaszentimre.

2. Jákóhalmi választókerület.

Székhelye: Jákóhalma.

Alattyán, Jákóhalma, Jánoshida, Jászárokszállás, Jászdózsa, Jászfelsőszentgyörgy, Jászfényszaru, Jásztelek, Pusztamonostor.

3. Jászapáti választókerület.

Székhelye: Jászapáti.

Jászapáti, Jászkisér, Jászszentandrás.

4. Jászberényi választókerület.

Jászberény r. t. v.

5. Jászladányi választókerület.

Székhelye: Jászladány.

Besenyszög, Jászsós-szentgyörgy, Jászladány, Kőtelek, Nagykőrű, Tiszasüly.

6. Karczagi választókerület.

Székhelye: Karczag.

Karczag r. t. v., Kisújszállás r. t. v.

7. Kunhegyesi választókerület.

Székhelye: Kunhegyes.

Déaványa, Kenderes, Kunhegyes, Kunmadaras.

8. Kunszentmártoni választókerület.

Székhelye: Kunszentmárton.

Csépa, Kunszentmárton, Mesterszállás, Szelevény, Tiszakiirt, Tiszasas, Tiszaug.

9. Mezőtúri választókerület.

Székhelye: Mezőtúr.

Kuncsorba, Mezőtúr r. t. v., Túrkeve r. t. v.

10. Szolnoki választókerület.

Szolnok r. t. v.

11. Tiszaöldvári választókerület.

Székhelye: Tiszaöldvár.

Czibakháza, Nagyrev, Rákóczifalva, Tiszaöldvár, Tiszainoka, Tiszavárkony, Vezseny.

12. *Törökszentmiklósi választókerület.*Székhelye : *Törökszentmiklós.*

Szajol, Tiszapüspöki, Törökszentmiklós.

19. *Komárom vármegye.*1. *Nagyigmándi választókerület.*Székhelye : *Nagyigmánd.*

Ács, Ászár, Bana, Bokod, Császárs, Csép, Dad, Ete, Kisbér, Kisigmánd, Kocs, Kömlöd, Moésa, Nagyigmánd, Szák, Szend, Szőny, Tárkány, Véteskethely.

2. *Tatai választókerület.*Székhelye : *Tata.*

Agostyán, Dunaalmás, Dunaszentmiklós, Héreg, Kecskéd, Környe, Naszály, Neszmély, Oroszlány, Szomód, Tardos, Tarján, Tata, Tóváros, Vétestolná.

3. *Tatabányai választókerület.*Székhelye : *Tatabánya.*

Alsógalla, Baj, Bánhida, Felsőgalla, Gyermely, Szomor, Tatabánya, Várgesztes, Vértessomló, Vértesszöllős.

20. *Moson vármegye.*1. *Magyaróvári választókerület.*Székhelye : *Magyaróvár.*

Arak, Horvátkimle, Lébény, Magyarakimle, Magyaróvár r. t. v., Máriakálnok, Mecsér, Moson, Mosonszentmiklós, Mosonszolnok.

2. *Nezsideri választókerület.*Ideiglenes székhelye : *Mosonszentjános.*

Mosonszentjános, Mosonszentpéter, Pusztasomorja.

3. *Zurányi választókerület.*Ideiglenes székhelye : *Rajka.*

Bezenye, Dunacsún, Dunakiliti, Feketeerdő, Hegyeshalom, Horvátjásfalva, Levél, Oroszvár, Rajka.

21. Nógrád vármegye.

1. Balassagyarmati választókerület.

Székhelye: *Balassagyarmat.*

Bakó, Balassagyarmat, Cserháthaláp, Cserhátsurány, Csesztve, Csítár, Debercsény, Dejtár, Herencsény, Huguag, Illy, Ipolyszög, Magyarnándor, Mohora, Nógrádmarczal, Őrhalom, Patak, Patvarecz, Szanda, Szügy, Terény.

2. Rétsági választókerület.

Székhelye: *Rétság.*

Alsópetény, Alsósáv, Bánk, Berkenye, Borsosberény, Diósjenő, Érsekivadkert, Felsőpetény, Felsősap, Horpács, Keszeg, Kéthodony, Kisecset, Kismaros, Kosd, Legénd, Nagyoroszi, Nézsa, Nógrád, Nógrádverőcze, Nőtincs, Ősagárd, Pencz, Pusztaberki, Rád, Rétság, Romhány, Sátok, Szécsénke, Szendehely, Szente, Tereske, Tolmács.

3. Salgótarjáni választókerület.

Székhelye: *Salgótarján.*

Baglyasalja, Bárna, Czered, Homokterenye, Karancsalja, Karancsapátfalva, Karancsberény, Karancskeszzi, Kazár, Kisterenye, Lapujtó, Mátranovák, Mátraszele, Nemti, Pogony, Salgótarján r. t. v., Vizslás, Zagyvapálfalva, Zagyvaróna.

4. Szécsényi választókerület.

Székhelye: *Szécsény.*

Dolány, Endrefalva, Etes, Hollókő, Ipolytarnócz, Karancsság, Kisgerge, Kishartyán, Liptagerge, Litke, Luczfalva, Ludány, Magyargéc, Mihálygerge, Nagylőcz, Nógrádmegyer, Nógrádsipek, Nógrádszakál, Piliny, Rimócz, Ságújfal, Sóshartyán, Szalmatercs, Szécsény, Szécsényfelfalu, Szécsényhalászi, Varsány.

5. Sziráki választókerület.

Székhelye: *Szirák.*

Alsótold, Becske, Bér, Bérczel, Bokor, Buják, Csécse, Cserhátszentiván, Ecseg, Egyházasdengeleg, Erdőkürt, Erdőtarcsa, Felsőtold, Galgaguta, Garáb, Héhalom, Heréd, Jobbágyi, Kálló, Kisbágyon, Kisbárkány, Kozárd, Kutasó, Lőrinczi, Márkháza, Mátsaszöllős, Mátraverebély, Nagybárkány, Nagykökényes, Nógrádkövesd, Palotás, Sámsonháza, Szarvasgede, Szirák, Szúpatak, Vanyarcz, Zagyvaszántó.

22. Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye.

1. Abonyi választókerület.

Székhelye: *Abony.*

Abony, Jászkarajenő, Kocsér, Tószeg, Törtel, Ujszász, Zagyvarékás.

2. *Alberti választókerület.*Székhelye : *Alberti.*

Alberti, Bénye, Czeglédberczel, Dánszentmiklós, Irsa, Káva, Pilis.

3. *Alsódabasi választókerület.*Székhelye : *Alsódabas.*

Alsódabas, Alsónémedi, Bugyi, Felsődabas, Gyón, Kakucs, Ócsa, Sári.

4. *Aszódi választókerület.*Székhelye : *Aszód.*

Acsa, Aszód, Csomád, Csővár, Domony, Galgagyörk, Galagamácsa, Iklad, Kartal, Őrszentmiklós, Püspökhatvan, Püspökszilágy, Váczbottyán, Váczkisújfalu, Veres-egyház, Verseg, Zsidó.

5. *Biai választókerület.*Székhelye : *Bia.*

Bia, Budajenő, Páty, Perbál, Telki, Tinnye, Torbágy, Tök, Zsámbék.

6. *Budapestkörnyéki választókerület.*Székhelye : *Ujpest.*

Alag, Albertfalva, Budafok, Csepel, Csömör, Czinkota, Dunakeszi, Erzsébetfalva, Kerepes, Kispest r. t. v., Kistarcsa, Nagytarcsa, Pestszentlőrincz, Pestújhely, Rákoscsaba, Rákoshegy, Rákoskeresztúr, Rákosliget, Rákospalota, Rákosszentmihály, Ujpest r. t. v.

7. *Czeglédi választókerület.*

Czegléd r. t. v.

8. *Dunavecsei választókerület.*Székhelye : *Dunavecse.*

Akasztó, Apostag, Dunaegyháza, Dunapataj, Dunavecse, Harta. Ordas, Pusztaszentimre, Solt.

9. *Gödöllői választókerület.*Székhelye : *Gödöllő.*

Fót, Gödöllő, Isaszeg, Mogyoród, Péczel, Szada.

10. *Gyömrői választókerület.*Székhelye : *Gyömrő.*

Ecsér, Gyömrő, Maglód, Mende, Péteri, Szentlőrinczkáta, Szentmártonkáta, Tápióság, Tápióság, Tápiószék, Tápiószecső, Uri.

11. Kalocsai választókerület.

Székhelye : *Kalocsa.*

Bátya, Bogyiszló, Drágszélszállás, Dunaszentbenedek, Dusnok, Fajsz, Foktő, Géderlak, Homokmegy, Kalocsa r. t. v., Miske, Öregesertő, Szakmár, Uszód.

12. Kiskőrösi választókerület.

Székhelye : *Kiskőrös.*

Bajaszentistván, Császártöltés, Érsekcsanád, Hajós, Keczel, Kiskőrös, Nemes-nádudvar, Sükösd, Szeremle.

13. Kiskunfélegyházi választókerület.

Kiskunfélegyháza r. t. v.

14. Kiskunhalasi választókerület.

Kiskunhalas r. t. v.

15. Kiskunmajsai választókerület.

Székhelye : *Kiskunmajsa.*

Alpár, Jászszenzlászló, Kiskunmajsa, Ókéske, Pálmonostora, Pétermonostora, Szank, Tiszaújfalu, Ujkéske.

16. Kunszentmiklósi választókerület.

Székhelye : *Kunszentmiklós.*

Bócsa, Izsák, Kerekegyháza, Kunszentmiklós, Orgovány, Páhi, Peszéradacs, Prónayfalva, Soltvadkert.

17. Lajosmizsei választókerület.

Székhelye : *Lajosmizse.*

Ladánybene, Lajosmizse, Örkény, Pusztavacs, Tatárszentgyörgy, Ujhartyán.

18. Monori választókerület.

Székhelye : *Monor.*

Gomba, Monor, Nyiregyháza, Üllő, Vasad.

19. Nagykátai választókerület.

Székhelye : *Nagykáta.*

Farmos, Nagykáta, Pánd, Tápióbicske, Tápiógyörgye, Tápiószele, Tápiószent-márton.

20. Nagykőrösi választókerület.

Nagykőrös r. t. v.

*-21. Pilisvörösvári választókerület.*Székhelye : *Pilisvörösvár.*

Csobánka, Nagykovácsi, Pesthidegkút, Pilisborosjenő, Piliscsaba, Pilisszántó, Pilisszentiván, Pilisszentkereszt, Pilisvörösvár, Solymár, Üröm.

*22. Pomázi választókerület.*Székhelye : *Pomáz.*

Békásmegyer, Budakalász, Dunabogdány, Kisoroszi, Pilisszentlászló, Pócsmegyer, Pomáz, Szentendre r. t. v., Szigetmonostor, Tahitótfalu, Visegrád.

*23. Ráczevei választókerület.*Székhelye : *Ráczeve.*

Aporka, Kiskunlaczháza, Lórév, Majosháza, Makád, Pereg, Ráczeve, Szigetbecse, Szigetcsép, Szigetszentmárton, Szigetszentmiklós, Szigetújfalu, Tököl.

*24. Soroksári választókerület.*Székhelye : *Soroksár.*

Dunaharaszti, Soroksár, Taksony, Vecsés.

*25. Szabadszállási választókerület.*Székhelye : *Szabadszállás.*

Csengőd, Dab, Dömsöd, Fülöpszállás, Szabadszállás, Szalkszentmárton, Tass.

*26. Törökbálinti választókerület.*Székhelye : *Törökbálint.*

Budakeszi, Budaörs, Budatétény, Nagytétény, Törökbálint.

*27. Turai választókerület.*Székhelye : *Tura.*

Bag, Boldog, Dány, Galgahéviz, Hévizgyörk, Kóka, Tóalmás, Tura, Váczzentlászló, Valkó, Zsámbok.

*28. Vácsi választókerület.*Székhelye : *Vác.*

Alsógöd, Felsőgöd, Kisnémedi, Sződ, Vác r. t. v., Vácduka, Váczhartyán, Váczrátót.

23. Pozsony vármegye.

1. Somorjai választókerület.

Ideiglenes székhelye : *Halászi*.

Dunaremete (Moson vm.), Halászi (Moson vm.), Kisbodak (Moson vm.), Lipót (Moson vm.), Mosondarnó (Moson vm.), Püspöki (Moson vm.), Zseli (Moson vm.) és a pozsonyvármegyei Dunaszigetek.

24. Somogy vármegye.

1. Barcsi választókerület.

Székhelye : *Barcs*.

Babócsa, Bakháza, Barcs, Bélavár, Bolhó, Drávaszentes, Erdősokonya, Görgeteg, Háromfa, Heresznye, Homokszentgyörgy, Komlósd, Kuntelep, Péterhida, Rinyaszentkirály, Rinyaújlak, Rinyaújnép, Somogyaiacs, Somogytárnóca, Somogyvisonta, Vizvár.

2. Csurgói választókerület.

Székhelye : *Csurgó*.

Alsók, Bagolasáncz, Belezna, Berzence, Csurgó, Csurgónagymatron, Csurgósarkad, Gyékényes, Iharos, Iharosberény, Inke, Inkeyantalfa, Liszó, Miháld, Nemespátró, Órtilos, Pat, Pogányszentpéter, Porrog, Porrogszentkirály, Porrogszentpál, Sand, Somogybükkösd, Somogyecicsó, Somogysszentmiklós, Somogyudvarhely, Surd, Szentá, Zákány.

3. Igali választókerület.

Székhelye : *Igal*.

Andocs, Attala, Baté, Bonnya, Büssü, Csoma, Ecseny, Felsőmocsolád, Fiad, Fonó, Gadács, Gölle, Igal, Kapospula, Kára, Kazsok, Kisbárapáti, Kisberki, Kisgyalán, Magyaratád, Mernye, Miklósi, Mosdós, Nagyberki, Patalom, Ráksi, Somodor, Somogyacsa, Somogyaszaló, Somogydöröcske, Somogysszil, Szabadi, Szentgálaskér, Szorosad, Török-koppány.

4. Kaposmérői választókerület.

Székhelye : *Kaposmérő*.

Almamellék, Bárdudvarnok, Boldogasszonyfa, Bőszénfa, Cserénfa, Gálosfa, Hajmás, Hedrehely, Hencse, Jákó, Juta, Kadarkút, Kaposfüred, Kaposgyarmat, Kaposhomok, Kaposkeresztúr, Kaposmérő, Kaposszentbenedek, Kaposszentjakab, Kaposszerdahely, Kaposújlak, Kercseliget, Kisasszond, Kiskeresztúr, Kiskorpád, Magyaregres, Magyarlad, Magyarlukafa, Németlad, Orczi, Pateza, Patosfa, Sántos, Simonfa, Somogyhárságy, Szenna, Szentbalázs, Szentlászló, Szilvásszentmárton, Szomajom, Taszár, Toponár, Töröcske, Várda, Vásárosbéc, Visnye, Zimány, Zseliczkisfalud, Zseliczkisalak, Zselicz-szentpál.

5. *Kaposvári választókerület.*

Kaposvár r. t. v.

6. *Lengyeltóti választókerület.*Székhelye : *Lengyeltóti.*

Balatonboglár, Balatoncsehi, Balatonlelle, Balatonőszöd, Balatonszemes, Buzsák, Fonyód, Gamás, Gyugy, Hács, Kisberény, Látvány, Lengyeltóti, Orda, Öreglak, Somogytúr, Szöllősgyörök, Szöllőskislak, Táska, Visz.

7. *Marczali választókerület.*Székhelye : *Marczali.*

Balatonberény, Balatonkeresztúr, Balatonszentgyörgy, Balatonújlak, Rize, Boronka, Böhönye, Csákány, Felsőszitfa, Főnyed, Gadány, Hollád, Horvátkút, Keleviz, Kéthely, Marczali, Mesztegnyő, Nagygyomba, Nagyszakácsi, Nemesdéd, Nemeskislalud, Nemesvid, Sávoly, Somogyfehéregyház, Somogysámszon, Somogysimonyi, Szenyér, Szőkedencs, Tapsony, Tikos, Tótszentpál, Varásló, Varjaskér, Vése, Vörs.

8. *Nagyadati választókerület.*Székhelye : *Nagyadat.*

Alsóseged, Beleg, Bodvicza, Bolhás, Csököly, Felsőseged, Gige, Henész, Kisbajom, Kivadár, Kónyi, Kutas, Lábod, Mike, Nagyatád, Nagykorpád, Ötvös, Rinyabesenýő, Rinyahosszúfalu, Rinyakovácsi, Somogyszob, Szabás, Tarany.

9. *Nagybajomi választókerület.*Székhelye : *Nagybajom.*

Bodrog, Csombárd, Csömend, Edde, Geszti, Hetes, Libiczkozma, Mezőcsokonya, Nagyбайom, Nikla, Osztopán, Pamuk, Polány, Pusztakovácsi, Somogyfajsz, Somogyjád, Somogysárd, Somogyvamos, Somogyvár, Ujvárfalva.

10. *Szigetvári választókerület.*Székhelye : *Szigetvár.*

Almáskeresztúr, Basal, Büriis, Csertő, Darány, Drávafok, Drávagárdony, Dráva, keresztúr, Drávapálfalva, Drávasztára, Drávatamási, Endrőcz, Felsőszentmárton-Gyöngyösmellék, Hobol, Istvándi, Kálmánca, Kastélyosdombó, Kisdobsza, Kistanási, Lakócsa, Magyarújfalú, Markócz, Merenye, Molvány, Mozsgó, Nagydobsza, Nemeske, Németújfalú, Pata, Pettend, Poklosi, Potony, Révfalu, Somogyapáti, Somogyhatvan, Somogyviszló, Szentborbás, Szigetvár, Szőrény, Szulimán, Szulok, Teklafalu, Tótszentgyörgy, Tótújfalú, Várad, Zádor, Zsibót.

*11. Tabi választókerület.*Székhelye : *Tab.*

Adánd, Balatonendréd, Bálványos, Jut, Kapoly, Karád, Kereki, Kiliti, Koppány-megyer, Kőröshegy, Kötese, Nágocs, Nagybábony, Nagyberény, Nagycsepely, Németegres, Nyim, Pusztaszemes, Ságvár, Som, Szabadhidvég, Szárszó, Szólád, Szöllősersek, Tab, Teleki, Torvaj, Zala, Zamárdi, Zics.

*25. Sopron vármegye.**1. Csepregi választókerület.*Székhelye : *Csepreg.*

Alsószakony, Alszopor, Beled, Berektompaháza, Bő, Bük, Csepreg, Csernelháza, Csér, Damonya, Dénesfa, Edve, Felsőág, Felsőszakony, Felszopor, Gyalóka, Gyüleviz, Horvátzsidány, Iklandberény, Káptalanvis, Kisgeresd, Lócs, Makkoshetye, Mesterháza, Nagygeresd, Nemesládony, Nemesviz, Németzsidány, Peresztznye, Pórládony, Rábakeczől, Répczecsáford, Répczejánosfa, Répczeszemere, Sajtoskál, Salamonfa, Simaháza, Vásárosfalu, Zsira.

*2. Csornai választókerület.*Székhelye : *Csorna.*

Acsalag, Árpás, Bágyog, Barbaes, Bodonhely, Bogyoszló, Bósárkány, Csorna, Dör, Egyed, Farád, Jobaháza, Kistata, Maglócza, Magyarakeresztúr, Pásztori, Potyond, Rábacsanak, Rákapordány, Rábasebes, Rábasantandrás, Rábaszovát, Rábatamási, Sobor, Sopronnémeti, Szany, Szil, Szilsárkány, Vadosfa, Vág, Zsebeháza.

*3. Kapuvári választókerület.*Székhelye : *Kapuvár.*

Agyagos, Babót, Eszterháza, Fertőendréd, Fertőszentmiklós, Fertőszéplak, Fertőszergény, Garta, Kapuvár, Osi, Petőháza, Sarród, Süttör, Szárföld, Veszvény, Vitnyéd.

*4. Lövői választókerület.*Székhelye : *Lövő.*

Csapod, Czirák, Dasztifalu, Ebergőcz, Egyházasfalu, Gyóró, Himod, Hövej, Iván, Keresztény, Kisfalud, Kisgógánfa, Kislédecz, Lövő, Mihályi, Muzsaj, Nemeskér, Páli, Pusztacsálád, Röjtök, Sopronhorpács, Ujkér, Und, Vicza, Völcséj.

*5. Soponkörnyéki választókerület.*Ideiglenes székhelye : *Nagyczenk.*

Agfalva, Balf, Brennberg bányatelep (Sopron t. j. v.), Fertőboz, Fertőhomok, Fertőrákos, Harka, Hegykő, Hidegség, Kópháza, Nagyczenk, Nagylózs, Peresztteg, Pinnye, Sopronbánfalva, Sopronkövesd, Sopronszécseny.

26. Szabolcs vármegye.

1. Gávai választókerület.

Székhelye : Gáva.

Balsa, Buj, Gáva, Ibrány, Kenézlő, Kotaj, Paszab, Rakamaz, Szabolcs, Timár, Tiszaberczel, Tiszanagyfalu, Vencsellő, Viss, Zalkod.

2. Kemecsei választókerület.

Székhelye : Kemecse.

Berkesz, Beszterecz, Demecser, Gégény, Kék, Kemecse, Nagyhalász, Nyirbogdány, Nyírpazony, Nyírtét, Nyírtura, Oros, Sényő, Székely, Tiszarád, Vasmegyer.

3. Kisvárdai választókerület.

Székhelye : Kisvárdá.

Benk, Dombrád, Döge, Eperjeske, Fényeslitke, Gemzse, Gyüre, Jéke, Kékcse, Kisvárdá, Kisvarsány, Kopócsapáti, Lövépetri, Mándok, Mezőladány, Nagyvarsány, Nyírlövő, Pap, Révaranyos, Szabolcsbáka, Szabolcsveresmart, Tiszakanyár, Tisza-mogyorós, Tiszaszentmárton, Tornyospálca, Ujkenéz.

4. Nagykállói választókerület.

Székhelye : Nagykálló.

Balkány, Biri, Bököny, Érpatak, Geszteréd, Kállósején, Kiskálló, Kisléta, Nagykálló, Napkor, Szakoly, Ujfehértó.

5. Nyírbátori választókerület.

Székhelye : Nyírbátor.

Ajak, Anarcs, Apagy, Besenyőd, Encsencs, Gyulaháza, Laskod, Levelek, Lórántháza, Magy, Máriapócs, Nyírbakta, Nyírbátor, Nyírbogát, Nyírgyulaj, Nyíribrony, Nyírbákó, Nyírkársz, Nyírkércs, Nyírmada, Nyírpilis, Nyírtass, Ófehértó, Ór, Pátroha, Petneháza, Piricse, Pócspetri, Pusztadobos, Ramocsaháza, Rétközberencs, Rohod, Vaja.

6. Nyíregyházai választókerület.

Nyíregyháza r. t. v.

7. Tiszaöki választókerület.

Székhelye : Tiszaöki.

Báj, Büdszentmihály, Csobaj, Polgár, Prügy, Taktakenéz, Tiszabüd, Tiszadada, Tiszadob, Tiszaeszlár, Tiszaladány, Tiszaöki, Tiszatardos.

27. Szatmár vármegye.

1. Csengeri választókerület.

Székhelye : *Csenger*.

Császló, Csegöld, Csenger, Csengersima, Csengerújfalva, Gacsály, Garbolcz, Hermánszeg, Kishódos, Komlódtótfalu, Méhtelek, Nagygyéc, Nagyhódos, Pátyod, Porcsalma, Rápolc, Rozsály, Szamosangyalos, Szamosbecs, Szamossályi, Szamostatárfalva, Szatmárökörítő, Tisztaberek, Tyukod, Ura, Zajta.

2. Fehérgyarmati választókerület.

Székhelye : *Fehérgyarmat*.

Botpalád, Csaholcz, Czégyendányád, Darnó, Fehérgyarmat, Fülesd, Fülöpös, Fülöpösdaróc, Géberjén, Gyügye, Jánk, Kérsemjén, Kisar, Kisnamény, Kispalád, Kiszekeres, Kölse, Kömörő, Magosliget, Majtis, Mánd, Matolcs, Milota, Nábrád, Nagyar, Nagyszekeres, Nemesborzova, Pányola, Penyige, Sonkád, Szamosújlak, Szatmárcseke, Tiszabecs, Tiszacséce, Tiszakóród, Túrístvándi, Túrrice, Uszka, Vámosoroszi, Zsarolyán.

3. Mátészalkai választókerület.

Székhelye : *Mátészalka*.

Fábiánháza, Gebe, Györtelek, Hodász, Ilk, Járm, Kántorjánosi, Kocsord, Mátészalka, Mérc, Nagydobos, Nagyecsed, Nyírcsaholy, Nyíresászári, Nyírders, Nyírmegygyes, Nyírparasznya, Nyírvasvári, Olcsva, Olcsvaapáti, Opályi, Papos, Szamoskér, Szamosszeg, Tunyog, Vállaj, Vitka.

4. Nagykárolyi választókerület.

Ideiglenes székhelye : *Penészlek*.

Nyírábrány (Szaboles vm.), Nyíracásd (Szaboles vm.), Nyíradony (Szaboles vm.), Nyírbéltek (Szaboles vm.), Nyírgelse (Szaboles vm.), Nyírlugos (Szabolcs vm.), Nyírmártonfalva (Szaboles vm.), Nyírmihálydi (Szaboles vm.), Penészlek.

28. Tolna vármegye.

1. Bonyhádi választókerület.

Székhelye : *Bonyhád*.

Apar, Bátaapáti, Bonyhád, Bonyhádvarasd, Börzsöny, Czikó, Grábóc, Györe, Hant, Izmény, Kisdorog, Kismányok, Kisvejke, Kovácsi, Lengyel, Majos, Máza, Mórág, Möcsény, Mucsfa, Nagymányok, Nagyvejke, Palatinceza, Szálka, Tabód, Tevel, Váralja, Závod.

2. *Dombóvári választókerület.*Székhelye : *Dombóvár.*

Csibrák, Dombóvár, Döbrököz, Dúzs, Gyulaj, Hőgyész, Kocsola, Koppányszántó, Kurd, Lápafő, Mucsi, Nak, Fári, Szakály, Szakcs, Ujdombóvár, Várong.

3. *Gyönki választókerület.*Székhelye : *Gyömk.*

Belecska, Diósberény, Gindlicsalád, Görbő, Gyömk, Kajdacs, Kalaznó, Keszőhidegkút, Kisszékely, Kistormás, Kölesd, Mszla, Nagyszékely, Simontornya, Szakadát, Szárazd, Tolnanémedi, Udvari, Uzdborjád, Varsád.

4. *Paksi választókerület.*Székhelye : *Paks.*

Bikács, Böleske, Dunaföldvár, Dunakömlőd, Györköny, Kistápé, Madocsa, Nagydorog, Németkér, Paks, Pálfa, Pusztahencse, Sárszentlőrincz.

5. *Szekszárdi választókerület.*Székhelye : *Szekszárd.*

Alsónána, Alsónyék, Báta, Bátaszék, Decs, Ócsény, Sárpilis, Szekszárd r. t. v. Várdomb.

● 6. *Tamási választókerület.*Székhelye : *Tamási.*

Bedeg, Értény, Felsőireg, Felsőnyék, Fürged, Kánya, Magyaraker, Magyarakeszi, Majsamiklósvár, Nagykónyi, Nagyszokoly, Ozora, Pinczehely, Regöly, Szemcséd, Tamási, Tengőd.

7. *Tolnai választókerület.*Székhelye : *Tolna.*

Belacz, Dörpatlan, Dunaszentgyörgy, Fadd, Felsőnána, Gerjen, Harcz, Kakasd, Kéty, Ladomány, Medina, Mözs, Murga, Simonmajor, Sióagárd, Szedres, Tolna, Zomba.

29. *Torontál vármegye.*1. *Nagyszentmiklósi választókerület.*Ideiglenes székhelye : *Kiszombor.*

Ferencszállás, Kiszombor.

2. *Törökkanizsai választókerület.*Ideiglenes székhelye : *Szőreg.*

Deszk, Gyálanagyrét, Klárafalva, Kübekháza, Ószentiván, Szőreg, Ujszentiván.

30. Ung vármegye.

1. Nagykaposi választókerület.

Ideiglenes székhelye: Záhony.

Győröcske, Komoró (Szabolcs vm.), Tiszabeczdéd (Szabolcs vm.), Tuzsér (Szabolcs vm.), Záhony, Zsurk (Szabolcs vm.).

31. Vas vármegye.

1. Czelldömölki választókerület.

Székhelye: Czelldömölk.

Alsómesteri, Alsóság, Boba, Borgáta, Csöngé, Czelldömölk, Duka, Egyházashetye, Egyházaskesző, Felsőmesteri, Gércze, Izsákfa, Jánosháza, Káld, Karakó, Keléd, Kemeshőgyész, Kemeneskápolna, Kemenesmagasi, Kemenesmihályfa, Kemenespálfa, Kemessömjén, Kemesszentmárton, Kemesszentpéter, Kenyeri, Kisköcsk, Kissomlyó, Magyargencs, Mersevát, Nagyköcsk, Nagysimonyi, Nemeskeresztúr, Nemeskocs, Ostffyasszonyfa, Pápocz, Rábakecskéd, Szentmiklósfa, Szergény, Tokores, Várkesző, Vásárosmiske, Vönöczk.

2. Körmendi választókerület.

Székhelye: Körmend.

Alsóberkifalu, Daraboshegy, Döbörhegy, Döröske, Egyházashollós, Egyházarádócz, Egyházasszeicsöd, Felsőberkifalu, Felsőjánosfa, Halastó, Halogy, Harasztifalu, Hegyháthodász, Hegyhátsál, Hegyhátszentjakab, Hidasollós, Horvátnádalja, Ispánk, Ják, Katafa, Kemesmál, Kiskölked, Kistrákos, Kissárosalak, Körmend, Lovászd, Magyar-nádalja, Molnaszeicsöd, Nádasd, Nagycsákány, Nagykölked, Nagymizdó, Nagyrákos, Nárái, Nemeshollós, Németszeicsöd, Órimagyarósd, Pankasz, Pinkaminszent, Pusztarádócz, Rábadoroszló, Rádóczújfal, Rempehollós, Szaknyér, Szarvaskend, Szatta, Szőcze, Taródfa, Vasalja.

3. Kőszegi választókerület.

Székhelye: Kőszeg.

Bozsok, Bucsú, Czák, Dozmat, Gyöngyösapáti, Kisasszonyfalva, Kiscsömöte, Kispöse, Kőszeg r. t. v., Kőszegdoroszló, Kőszegpaty, Kőszegszerdahely, Ludad, Lukács-háza, Nagyasszonyfalva, Nagycsömöte, Nagygenes, Nagypöse, Nemescsó, Olad, Ondód, Perenye, Pusztacsó, Sé, Seregélyháza, Söpte, Torony, Tömörd, Velem.

4. Óriszentpéter—Németújvári választókerület.

Székhelye: Óriszentpéter.

Alsórönök, Apátistvánfalva, Büdfalva, Csörötnék, Dávidháza, Felsőmarác, Gasztony, Gödörháza, Hegyhátszentmárton, Iváncz, Kercza, Kerkáskápolna, Kondorfa,

Kotormány, Magyarszombatfa, Nemesmedves, Órfalu, Órbajánháza, Óriszentpéter, Permise, Rábagyarmat, Rátót, Senyeháza, Szalafő, Szomorócz, Ujbalázsfalva, Vas-szentmihály, Velemér, Viszák.

5. Sárvári választókerület.

Székhelye : Sárvár.

Acsád, Alsópaty, Alsószeleste, Alsószilvagy, Balozsameggyes, Bárdos, Bejcz, Bozzai, Bögöt, Csánig, Csempezkopács, Csénye, Felsőpaty, Felsőszeleste, Felsőszilvagy, Gőr, Gyöngyösszentkereszt, Hegyfalú, Hegyhátgyertyános, Ikervár, Ivánegerszeg, Kajd, Keményegerszeg, Kenéz, Kissitke, Köveskút, Lipárt, Megyehid, Meszlen, Nagysitke, Nemesbőd, Niczk, Nyőgér, Ölbő, Peczöl, Porpác, Pósa, Rábabogyoszló, Rábakovácsi, Rábakövesd, Rábasömjén, Répczelak, Répczeszentgyörgy, Salfa, Sárvár, Sótóny, Szentivánfa, Szentkirály, Tana, Táplánfa, Terestyénjáfka, Uraiújfalu, Vámos-család, Vassurány, Vasszécseny, Vát, Vép, Zanat, Zarkaháza, Zsédény.

6. Szentgotthárdi választókerület.

Székhelye : Szentgotthárd.

Alsószőlőnk, Farkasfa, Felsőrönök, Felsőszőlőnk, Háromház, Jakabháza, Magasfok, Magyarlak, Rábafüzes, Rábakethely, Rábakisfalud, Rábatótfalu, Ritkaháza, Szakony-falu, Szentgotthárd, Talapatka, Zsida.

7. Szombathelyi választókerület.

Székhelye : Szombathely.

Gyöngyöshermán, Gyöngyösszöllős, Herény, Kámon, Perint, Szombathely r. t. v.

8. Vasvári választókerület.

Székhelye : Vasvár.

Alsóoszkó, Alsóujlak, Andrásfa, Balogfa, Baltavár, Bögöte, Csehi, Csehimindszent, Csipkerek, Déneslak, Dömötöri, Egervár, Egervölgy, Felsőoszkó, Geregye, Gerse, Gősfá, Gutaháza, Gyanó, Győrvár, Hegyhátkisbér, Hegyhátszentpéter, Hosszúperesztég, Kám, Karátföld, Kismákfa, Kisunyom, Kozmafa, Mikosszéplak, Nagymákfa, Nagytilaj, Nagy-unyom, Nemeskolta, Olaszka, Pácsony, Petőmihályfa, Rábahidvég, Rábamolnári, Rába-püspöki, Rábaszenttamás, Rábatöttös, Rum, Sárfimizdó, Sorkikápolna, Sorkikisfalud, Sorkipolány, Sorkitótfalu, Sorokújfalu, Szemenye, Szentléránt, Telekes, Vasboldog-asszony, Vashosszúfalú, Vasvár, Zsenye.

32. Veszprém vármegye.

1. Devecseri választókerület.

Székhelye : Devecser.

Adorjánháza, Alsóiszkáz, Apáczatorna, Bakonypölöske, Borszörcsök, Csögle, Dabrony, Devecser, Doba, Egeralja, Felsőiszkáz, Karakószörcsök, Kerte, Kisberzsény,

Kiscsész, Kiskamond, Kispirit, Kisszállás, Középiszkáz, Magyarpolány, Nagyalásny, Nagykamond, Nagypirit, Noszlop, Oroszi, Somlójenő, Somlószállás, Somlóvásárhely, Somlóvecse, Tüskevár, Veszprémpinkóc, Vid.

2. Enyingi választókerület.

Székhelye: *Enying*.

Balatonbozsok, Balatonfőkajár, Balatonkenese, Balatonszabadi, Berhida, Csajág, Dég, Enying, Kiskovácsi, Küngös, Lajoskomárom, Lepsény, Mezőkomárom, Mezőszentgyörgy, Ősi, Papkeszi, Peremarton, Siófok, Siómaros, Szilasbálhás, Vilonya.

3. Nagyvázsonyi választókerület.

Székhelye: *Nagyvázsony*.

Ajka, Ajkarendek, Bakonygyepes, Bánd, Bódé, Csehbánya, Csékút, Halimba, Herend, Kishidegkút, Kislőd, Kolontár, Magyarbarnag, Márkó, Mencshely, Nagyhidegkút, Nagyvázsony, Nemesleányfalu, Nemesvámos, Németbarnag, Őcs, Padrag, Pusztamiske, Szentgál, Szentkirályszabadja, Tócsok, Tócsokberénd, Tótvázsony, Urkút, Városlőd, Veszprémfajsz, Vöröstó.

4. Pápai választókerület.

Székhelye: *Pápa*.

Békás, Borsosgyőr, Dáka, Kéttornyúlak, Külsővát, Marczalgergelyi, Mezőlak, Mihályháza, Nemesszalók, Nyárad, Pápa r. t. v., Pápadereske, Pápasalamon, Pórszalók, Vinár.

5. Ugodi választókerület.

Székhelye: *Ugod*.

Adásztevel, Alsógörzsöny, Bakonygyirót, Bakonyjákó, Bakonykoppány, Bakony-péterd, Bakonyság, Bakonyszentiván, Bakonyszentlászló, Bakonytamási, Béb, Csót, Döbrönte, Farkasgyepű, Felsőgörzsöny, Fenyőfő, Gecse, Gicz, Homokbödöge, Iharkút, Kisganna, Kup, Lázi, Lovászipatona, Marczaltó, Nagyacsád, Nagydem, Nagyanna, Nagygyimót, Nagytevel, Németbánya, Nóráp, Pápakovácsi, Pápanyóger, Pápateszér, Románd, Sikátor, Szücs, Takácsi, Tapolezafő, Ugod, Vanyola, Vaszar, Veszprémvarsány.

6. Veszprémi választókerület.

Székhelye: *Veszprém*.

Balatonalmádi, Gyulafirátót, Hajmáskér, Kádárta, Királyszentistván, Litér, Öskü, Sóly, Várpalota, Veszprém r. t. v., Vöröserény.

7. Zirczi választókerület.

Székhelye: *Zirc*.

Ácsteszer, Aka, Bakonybánk, Bakonybél, Bakonycsernye, Bakonynána, Bakonyoszló, Bakonyszentkirály, Bakonyszombathely, Bársonyos, Borzavár, Csátka, Csesznek,

Csetény, Dudar, Hánta, Jásd, Kerékteleki, Lókút, Magyarszentkirály, Magyarszombat-hely, Nagyesztergár, Olaszfalu, Porva, Réde, Súr, Szápár, Tés, Zircz.

33. Zala vármegye.

1. Alsólendvai választókerület.

Ideiglenes székhelye : *Lenti*.

Alsószenenye, Bárhely, Bördőcze, Csernecz, Csömödér, Csörnyeföld, Dobri, Döme-földe, Erdőhát, Felsőszemenye, Gosztola, Hernyék, Kányavár, Kerkaiklód, Kerkaszentkirály, Kerkaszentmihályfa, Kerkaszentmiklós, Kerkateskánd, Kerkatótfalu, Kiscehi, Kislakos, Kissziget, Kútfej, Lasztonya, Lendvadedes, Lendvaújfalu, Lenti, Léntikápolna, Lentiszombathely, Lispe, Lovászi, Máhomfa, Marócz, Mumor, Murarátka, Ortaháza, Páka, Pördefölde, Rédics, Szécsisziget, Szentadorján, Szentmargitfalva, Tormafölde, Zebeczke.

2. Balatonfüredi választókerület.

Székhelye : *Balatonfüred*.

Akali, Alsódörgicse, Alsóörs, Aszófő, Balatonarács, Balatonesicsó, Balatonfüred, Balatonhenye, Balatonkövesd, Balatonszöllős, Balatonudvari, Csopak, Felsődörgicse, Felsőörs, Kisdörgicse, Kővágóörs, Köveskél, Lovas, Monoszló, Nagypácsely, Nemes-pácsely, Óbudavár, Örvényes, Paloznak, Rendes, Szentantalfa, Szentbékállya, Szent-jakabfa, Szepezd, Tagyon, Tihany, Vászoly, Zánka.

3. Keszthelyi választókerület.

Székhelye : *Keszthely*.

Alsópáhok, Alsózsíd, Balatonederics, Balatongyörök, Bókaháza, Cserszegtomaj, Égenföld, Egregy, Esztergály, Felsőpáhok, Felsőzsíd, Gyenesdiás, Gyülevész, Hegy-magas, Hévizszentandrás, Karmacs, Keszthely, Kiskeszthely, Kustány, Lesenczeistvánd, Lesenczenémetfalu, Lesenczetomaj, Nemesboldogasszonyfa, Nemesbük, Nemestördemicz, Nemesvita, Raposka, Rezi, Sármellék, Szentgyörgyvár, Szigliget, Tilaj, Vállus, Vin-dornyalak, Vindornyalak, Vonyarczvashegy, Zalaapáti, Zalacsány, Zalahosszúfalu, Zalaköszvényes, Zalaköveskút, Zalanémetfalu, Zalaszántó, Zalavár.

4. Kiskomáromi választókerület.

Székhelye : *Kiskomárom*.

Alsórajk, Balatonmagyaród, Boeska, Börzöncze, Csapi, Füzfölgy, Galambok, Garaboncz, Gelse, Gelsesziget, Homokkomárom, Hosszúvölgy, Kaczorlak, Kilimán, Kiskomárom, Kisréce, Komárváros, Korpavár, Magyarszentmiklós, Magyarszerdahely, Nagybakónak, Nagyrecse, Óbornak, Pölöskefő, Ujudvar, Zalakaros, Zalamerenye, Zala-sárszeg, Zalaszentbalázs, Zalaszentjakab, Zalaújlak.

5. *Letenyei választókerület.*

Székhelye : *Letenye.*

Bajesa, Bánokszentgyörgy, Báza, Becsehely, Béc, Borsfa, Bucsuta, Egyeduta, Eszteregnye, Fityeház, Kerettye, Kistolmács, Letenye, Molnári, Murakeresztúr, Oltárcz, Petrivente, Pola, Pusztamagyaród, Rigyác, Semjénháza, Sormás, Szentliszló, Szepetnek, Tótszentmárton, Tótszerdahely, Valkonya, Várfölde, Zajk.

6. *Nagykanizsai választókerület.*

Nagykanizsa r. t. v.

7. *Pacsa* választókerület.

Székhelye : *Pacsa.*

Bucsuszentlászló, Dióskál, Egeraracsa, Felsőrajk, Gétye, Hahót, Kerecseny, Misbuesa, Kistrada, Misefa, Nagyhorváti, Nagykapornak, Nagytrada, Nemeshetes, Nemessrádó, Nemessándorháza, Nemesszentandrás, Nemesszer, Ordányosfa, Orosztony, Pacsa, Pacsatüttös, Padár, Pölöske, Pötréte, Szentpeterúr, Vörrü, Zalaigricze, Zalasabár, Zalaszentmárton, Zalaszentmihály.

8. *Tapolczai választókerület.*

Székhelye : *Tapolcza.*

Badacsonytomaj, Diszel, Gyulakeszi, Hegyesd, Kapoles, Káptalanfóti, Kékkút, Kisapáti, Mindszentkál, Monostorapáti, Nemesgulács, Nyirád, Pula, Salföld, Sáska, Szőc, Taliándörögd, Tapolcza, Vigánt, Zalalaháp, Zalapetend.

9. *Zalabaksai választókerület.*

Székhelye : *Zalabaksa.*

Alsószenterzsébet, Baglad, Barabásszeg, Barlahida, Belsőárd, Bödeháza, Csertalekos, Csasztreg, Csonkahegyhát, Czup, Felsőszenterzsébet, Gáborjánháza, Gombosszeg, Gutorfölde, Gyórfiszeg, Kálócza, Karácsonyfa, Kerkabarabás, Kerkakutas, Kerka-nómetfalu, Kerkapéntekfalu, Kerkaújfalu, Kislengyel, Kozmadombja, Kustánszeg, Külsőárd, Lendvajakabfa, Magyarföld, Márokföld, Mikefa, Milej, Náprádfa, Nemesnép, Némefalu, Nova, Pajzsszeg, Pálfiszeg, Pórszombat, Pusztaszentpéter, Ramocsa, Resznek, Szentgyörgyvölgy, Szentistvánlak, Szentpéterföde, Szijártóháza, Szilvagy, Zalabaksa, Zalasombatfa.

10. *Zalaegerszegi választókerület.*

Székhelye : *Zalaegerszeg.*

Alibánfa, Alsóbagod, Andrásbida, Apátfa, Babosdörbete, Bak, Baktüttös, Bazita, Boczfölde, Bonczdöföde, Botfa, Böde, Börönd, Budafa, Csácsbozsok, Csatár, Csöde, Dobronhegy, Ebergény, Felsőbagod, Gellenháza, Gyürüs, Hagyáros, Hottó, Iborfia,

Kaszaháza, Kávás, Kemendollár, Keménfa, Kiskutas, Kispáli, Liczkóvadamos, Nagykutas, Nagylengyel, Nagypáli, Nemesapáti, Ormándlak, Ozmánbük, Ördöghenye, Petőhenye, Petrikeresztúr, Pókafa, Pózva, Pusztaderics, Pusztaszentlászló, Rózsásszeg, Ságod, Salomvár, Sárhida, Söjtör, Szentersébethegy, Szentkozmadombja, Szepetk, Teskánd, Tófej, Vaspör, Vitenyédspál, Vorhota, Vöczkünd, Zalabesenyő, Zalaholdogfa, Zalacséb, Zalaegerszeg r. t. v., Zalaháshágy, Zalaistvánd, Zalalövő, Zalamindszent, Zalapataka, Zalaszentgyörgy, Zalaszentiván, Zalaszentlőrinc, Zalaszentmihályfa, Zalatárnok.

11. Zalaszentgróti választókerület.

Székhelye : Zalaszentgrót.

Almásháza, Aranyod, Barátság, Batyk, Bazsi, Bezeréd, Bodorfa, Csabrendek, Csáford, Dabroncz, Döbröcze, Dötk, Gogánfa, Gyepükaján, Hetyefő, Hosztót, Kallósd, Káptalanfa, Kehida, Kisgörbő, Kissentgrót, Kisvásárhely, Megyer, Mihályfa, Nagygorbő, Nemeshany, Óhid, Pakod, Rigács, Sénye, Sümeg, Sümegesehi, Sümegprága, Szalapa, Szentimrefalva, Tekenye, Túrje, Tüskeszentpéter, Ukk, Vindornyaszőllős, Zalabér, Zalaerdőd, Zalagalsa, Zalagyömörő, Zalakoppány, Zalameggyes, Zalaszegvár, Zalaszentgrót, Zalaszentlászló, Zalaudvarnok, Zalavég.

34. Zemplén vármegye.

1. Kvátyhelmecezi választókerület.

Ideiglenes székhelye : Kisczigánd.

Cséke, Dámócz, Kisczigánd, Kisrosvágy, Lácza, Nagyczigánd, Nagyrosvágy, Páczin, Révleányvár, Ricse, Semjén, Zemplénagárd.

2. Megyaszói választókerület.

Székhelye : Megyaszó.

Alsódobsza, Bekecs, Berzék, Gesztely, Girincs, Hernádkak, Hernádnémeti, Kesznyéten, Kiscécs, Köröm, Legyesbénye, Megyaszó, Sajóhidvég, Sóstótfalva, Taktaharkány, Taktaszada, Tiszalúc, Ujesanáros.

3. Sárospataki választókerület.

Székhelye : Sárospatak.

Alsóberezki, Bodroghalász, Bodrogkeresztúr, Bodrogkisfalud, Bodrogolaszi, Bodrogzsadány, Erdőhorváti, Felsőberezki, Háromhuta, Herczegkút, Karcsa, Károlyfalva, Karos, Komlóská, Luka, Makkoshotyka, Olaszliszka, Pusztaszeg, Sára, Sárospatak, Szegilong, Tizakarád, Tolcsa, Vajdácska, Vámosújfalú, Végardó.

4. Sátorajajújhely választókerület.

Székhelye : Sátorajajújhely.

Alsóregmecz, Felsőregmecz, Hosszúláz, Mátyásháza, Mikóháza, Rudabányácska, Sátorajajújhely r. t. v., Széphalom, Vily, Vitány.

5. Tokaji választókerület.

Székhelye : Tokaj.

Erdőbénye, Golop, Mád, Mezőzombor, Monok, Ond, Rátka, Szerencs, Tállya, Tarczal, Tokaj.

B) Városi törvényhatóságok.

1. Budapest székesfőváros.

1. választókerület.

A dunajobbparti rész és a Margitsziget.

2. választókerület.

A dunabalparti rész északi fele. Határvonala: Deák Ferenc-utca, Deák-tér, Károly-körút, Rákóczy-út, Rottenbiller-utca az Ovoda-utcáig, Ovoda-utca az Aréna-utig, Aréna-út az István-utig, István-út a Hermina-utig, Hermina-út az Erzsébet királyné-utig, Erzsébet királyné-út a város határáig.

3. választókerület.

A dunabalparti rész déli fele, a fenti határvonalon kívül.

2. Baja város.

Egy választókerületet alkot a bácsbodrogvármegyei Vaskut nagyközséggel.

3. Debreczen város.

1. választókerület.

A városnak a II-ik és III-ik választókerületek határán kívül eső része.

2. választókerület.

Határvonala: a Piac-utcának és a Petőfi-téren át a máv. pályaudvarig meghosszabbított Hunyadi-utcának középvonala, a máv. pályaudvar megkerülésével a pályaudvar területének határvonala a városi világítási telepig, a világítási telep délnyugati határán húzott egyenes vonal a fehértemplomi állami utig, a fehértemplomi állami út középvonala az útkaparóházig, az útkaparóház háta mögött vezető dülőút a Vértesi-utcáig, a máv. pályatestén keresztül meghosszabbított Vértesi-utca középvonala a hajduszoboszlói útig;

innen a hajduszoboszlói út a tócos árokig, a tócos árok a hajduszoboszlói uttól a szegényház háta mögött elvonuló peceárokig, a peceárok a kishegyesi útig, a kishegyesi út a peceároktól az Újföldig; innen az újosztású földek keleti határvonala a balmazújvárosi útig, a balmazújvárosi út középvonala a köntösgáti gyeplőig, a köntösgáti gyeplő a balmazújvárosi vasútvonalig, e vasútvonal mentén a Ferencz József-út irányában haladó közút, majd a Ferencz József-út középvonala a Libakert-utcáig, innen a Libakert-utca és a Csemete-utca középvonala a Mester-utcáig, a Mester-utca középvonala a Csemete-utcától a Bethlen-utcáig, a Bethlen-utca középvonala a Mester-utcától a Hatvan-utcáig, végül a Hatvan-utca középvonala a Bethlen-utcától a Piac-utca középvonalaig.

3. választókerület.

Határvonala: A máv. pályaudvartól a Petőfi-téren át a Hunyady-utca tengelye irányában húzott vonal, a Hunyady-utca és a Piac-utca középvonala a Csapó-utcáig, a Csapó-utca középvonala, az Árpád-tér, Csapó-utcat és Hadházi-utat összekötő úttestének középvonala, a Hadházi-út középvonala az Apafi-utcáig, az Apafi-utca középvonala a Hadházi-úttól a Virág-utcáig, a Virág-utca középvonala az Apafi-utcától a Temető-utcáig, a Temető-utca középvonala a Virág-utcától a máv. pályatestig, a máv. pályatest a Temető-utcától a vámospécsi útig, a vámospécsi út a máv. pályatesttől a Márton Kálmán-utcáig, a Márton Kálmán-utca középvonala az útkaparóházig, az útkaparóháztól délre fekvő tanya külső határvonala a máv. pályatestig, a máv. pályatest a Láhner-utcáig, a Láhner-utca középvonala a Diószegi-útig, a Wolafka-telep délkeleti határán a Láhner-utca folytatásként húzódó dűlőt a monostorpályi útig, a monostorpályi út középvonala, a Szőlő- és Bortermelő Szövetkezet telepének, gróf Degenfeld, Balkányi és Benyáts Emil szőlőtelepének, valamint Horváth György majorsági földjének délkeleti határvonala a fehértemplomi állami útig, a fehértemplomi állami út középvonala a városi világítási telepig, ezen telep délnyugati határvonala a máv. pályaudvarig, a pályaudvar megkerülésével a máv. pályaudvar területének határvonala a kiindulási pontig.

4. Győr város.

1. választókerület.

Határvonala: a Mosoni-Duna a Rába-folyó torkolatáig, a Rába-folyó jobbpartja a Hosszú-hídig, a győr—sopron—ebenfurti vasút rábaparti szárnyvonala a Hosszú-hídtól a máv. pályatestig, a máv. pályatest az előbb nevezett szárnyvonaltól a régi temetőnél a vasút fölött épített gyalogfelüljáróig; innen a régi temető délnyugati-északnyugati oldalán vonuló út, majd a budai országút középvonala a dunaparti szárnyvasútig, a szárnyvasút a budai országúttól a meghosszabbított Csatorna-utcáig, végül a városi villamos-telepnek és a Magyar Folyam-Tengerhajózási Részvénytársaság telkének déli és keleti határvonala a Mosoni-Dunáig.

2. választókerület.

A város többi része.

5. Hódmezővásárhely város.

1. választókerület.

Határvonala: A) Belterületen: Az Árvíz-utca, Vajda-utca és Damjanics-utca középvonala a Holló-utcáig, a Holló-utca és Révay-utca középvonala a Ferenc József-sugárútig, a Ferenc József-sugárút középvonala a Révay-utcától a Teleky-utcáig, a Teleky-utca és Wlassics-utca középvonala, a Csáky Albin-tér nyugati és a János-tér északi házsora előtt húzott vonal, a Nap-utca és Klauzál-utca középvonala a Sugár-utcáig, a Sugár-utca és a Kistöltés-utca középvonala a máv. pályatestig, a máv. pályatest a Kistöltés-utcától a városi körtöltésig; innen a körtöltés a Bocskay-utcáig, végül a Bocskay-utca és a Tóalj-utca középvonala az Árvíz-utcáig.

B) Külterületen: A szegvári-út, a lelei-út a tizöles-útig, a tizöles-út s utóbbinak folytatásaként a város földbirtokának mesgyéje a város határáig, a város déli és délkeleti határvonala a csomorkányi-útig, a csomorkányi-út a pusztaszéli-útig, a pusztaszéli-út a város északi határáig, végül a város északi határvonala a szegvári-útig.

2. választókerület.

A város belterületének többi része, továbbá a külterületnek Pusztá, Mártély és Gorzsa nevezetű határrészei.

6. Kecskemét város.

1. választókerület.

Határvonala: a budapest—tiszai h. é. vasút kerekegyházi szárnyvonala a város határától a Kisnyir csatlakozó állomásig; ez állomástól a budapest—tiszai vasút fővonala a kunszentmiklósi törvényhatósági útig, a kunszentmiklósi törvényhatósági út a Máriakápolna megállóhelytől jövő dülőig, az említett dülőút a budapest—tiszai h. é. vasút vonaláig, ez a vasútvonal a belterület határáig, a belterület határa a Vágóközig; innen a nagygyíri törvényhatósági út a kisgyíri út kiágazásáig; ettől kezdve a kisgyíri út a Mária-hegy nyugoti sarkáig; innen a Mária-hegy külső határa a benei törvényhatósági útig, a benei út a budai törvényhatósági útig, majd a budai út a Mátyás király-térig, a budai útnak a Mátyás király-téren lévő átkelőszakasza, a Jókai-utca, a Koháry-utca, a Koháry-utca szabadság-téri torkolatától e téren át a református templom mellett lévő bazár nyugoti sarkáig húzott egyenes vonal, e bazár délnyugati oldala, a Barát-utca (Kéttemplom-köz), a Tatay-tér, a Mezei-utca, a Mezei-utca torkolatától az alsópályaudvarhoz vezető szárnyvonala húzott egyenes vonal, innen ez a szárnyvonal a budapest—orsovai fővonalig, azután a máv. budapest—orsovai fővonalának a méheslaposi útig terjedő szeakasza, majd a méheslaposi közút a csongrádi törvényhatósági útig, ettől kezdve a csongrádi törvényhatósági út, illetőleg Koháryszentlőrincz pusztá határa addig a pontig, ahol a csongrádi út Alpár község határába megy át; innen északkeleti, majd északnyugoti és nyugoti irányban a leírás kiinduló pontjáig a város határa. A felsorolt utaknak és utcáknak tengelyvonala tekintendő határvonalnak.

2. választókerület.

A város többi része; ide tartozik tehát a város határának többi részeivel sehol sem érintkező Felsőmonostor, Alsómonostor, Kisbugacz és Nagybugacz puszták összefüggő területe is.

7. Komárom város.

A Dunabalparti rész kivételével egy választókerületet alkot.

8. Miskolcz város.**1. választókerület.**

Határvonala: a Baross-utca középvonala, a Vay-út külső oldalán fekvő telkeinek külső határvonala az Uj-utcáig, az Uj-utca külső oldalán fekvő háztelkeinek külső határvonala, az Uj-utcának a Vásártérbe való torkolásától a Szeles-utca irányában a gömöri pályaudvaron keresztül húzott egyenes vonal, a Szeles-utca és Jókai-utca külső oldalán levő háztelkeinek külső határvonala, az Árpád-utca középvonala, a Verbőczy-utca külső oldalán levő háztelkeinek külső határvonala az Árpád-, illetőleg Atilla-utcától a Kún József-utcáig, a Kún József-utca külső oldalán levő háztelkeinek külső határvonala; innen a Hunyadi-utca külső oldalán levő háztelkeinek külső határvonala, illetőleg a Sörház-utca kezdetétől a volt Sárga-fürdő telkéig a malomsatorna középvonala, a Hunyadi-utcától a 3053., 3055. parcellákon át az Urak-utcája 1682. sz. parcellájához húzott egyenes vonal, az Urak-utcája az 1682. sz. parcellától a Reményi-utcáig, a Reményi-utca, a Reményi-utca betorkolásától a Toronyalja-utca, a Felső Papszer-utca, a Mindszent-utca, a Zöldfa-utca és az Alsó Szirma-utca külső oldalán fekvő telkeinek külső határvonala a Szinva-hídig, végül a Szinva-patak medre a Baross-utcáig.

2. választókerület.

A város többi része.

9. Pécs város.**1. választókerület.**

Határvonala: a kórházi árok, a pécs—barcsi vasút pályatestétől a Rákóczi-útig; innen a Kórház-téren át a Klimó-utca Kórház-téri torkolatáig húzott egyenes vonal, a Klimó-utca, a Petrezselyem-utca, a Kálvária-utca, a Sörház-utca, s a Felső Malom-utca középvonala a Rákóczi-útig, a Rákóczi-út középvonala a Felső Malom-utcától a Zsolnay Vilmos-utcáig; innen a régi temető mellett elvonuló út középvonala a pécs—barcsi vasút pályatestéig, végül a pécs—barcsi vasút pályatestének város felé eső oldala mentén húzott vonal a kórházi árokig.

2. választókerület.

A város többi része.

10. Sopron város.

Brennberg bányatelep kivételével, egy választókerületet alkot.

11. Szeged város.

1. választókerület.

Határvonala: A város határától a Maros folyó, majd a Tisza folyó középvonala a Római körútig, a Római körút, Brüsszeli körút, Párisi körút, Londoni körút, Berlini körút, Bécsi körút, Oldal-utca középvonala, a vasuti töltés a Tiszáig (a Bánomkert-sor középvonala), folytatólag déli irányban ismét a Tisza folyó, majd északkeleti, azután keleti irányban haladva a város határa a Maros folyóig.

2. választókerület.

Határvonala: A Római körút, Brüsszeli körút, Párisi körút, Londoni körút, Berlini körút, Bécsi körút, Oldal-utca középvonala, a vasuti töltés a Tiszáig (a Bánomkert-sor középvonala), a Tisza folyó, majd Szeged vasuti állomás területének határvonala az Alsóváros felé az Indóház-térig, az Indóház-tér hosszában a Vaspálya-utca középvonalaig húzott egyenes vonal, a Vaspálya-utca, Rákóczi-utca, Korda-sor, Dorozsmai-sor, Pulz altábornagy-utca középvonala a máv. pályatestig, a Szeged-Rókus vasuti állomás területének külső határvonala, a Dülő-út, a Dülő-úttól a Sina-utca, Körtöltési-sor, Makkos erdő-sor, Gyevi-sor, Tápéi-sor, Szilléri-sor középvonala, majd a körtöltés a Tiszáig, végül a Tisza folyó középvonala a Római körútig.

3. választókerület.

A város többi része a felső tanyákkal és az alsó tanyák meg nem szállt részével.

12. Székesfehérvár város.

Egy választókerületet alkot.

Az arányos képviseleti rendszer szerint 4 választókerület választ
 összesen 30 képviselőt,
 az általános többségi rendszer szerint 215 választókerület választ . 215 képviselőt.
 Összesen tehát 219 választókerület 245 képviselőt
 választ.

208.

A m. kir. belügyministernek 53,840/1922. B. M. számú körrendelete.**A mozgófényképüzemek havonkint tartandó külön jótékonycélú előadásai.**

(Valamennyi vármegye alispánjának. A m. kir. államrendőrség valamennyi kerületi főkapitányának és a budapesti m. kir. államrendőrség főkapitányának.)

A mozgófényképüzemekről szóló 8,454/1920. M. E. számú rendelet¹⁾ végrehajtása tárgyában kiadott 68,800/1920. B. M. számú rendelet²⁾ 8. §-a értelmében kötelesek a mozgófényképüzem-engedélyesek a belügyminister által meghatározandó jótékony célra havonkint egy-egy külön előadást tartani, mely előadásokból befolyó tiszta jövedelmet teljes összegében az esetenként megjelölt jótékony célra kell fordítani és ezeken az előadásokon csakis a Filmtanács által kijelölt hazafias és nemzetnevelő mozgóképek mutathatók be.

Minthogy az ily célra alkalmazható hazafias és nemzetnevelő mozgóképeknek kijelölése technikai okokból mindezideig késedelmet szenvedett és e miatt kételyek merültek fel, hogy mely előadások jövedelme fordítandó jótékony célra és szolgáltatandók be, azért elrendelem, hogy 1921. évi szeptember hó elejéig visszamenően az elmúlt hónapokra a mozgófényképüzem-engedélyesek havonkint egy-egy előadásuk átlagjövedelmét kötelesek az esetenként már megjelölt célra a rendőrhatóságok útján beszolgáltatni.

Ezentul pedig a mozgófénykép vállalatok engedélyesei havonkint legalább 8 nappal előbb bejelenteni tartoznak az elsőfokú rendőrhatóságnál azt az előadást, melynek jövedelme a megjelölt célra lesz fordítandó.

Megengedem, hogy addig is, míg ezeken a jótékonycélú előadásokon bemutatható filmek a filmtanács által kijelöltetnek, a mozgófényképüzem-engedélyesek szabadon választhassanak az engedélyezett filmek közül e célnak megfelelő mozgóképeket; attól az időponttól kezdve azonban, midőn a filmtanács az erre alkalmas mozgófényképeket általánosságban kijelöli, a külön jótékonycélú előadásokon természetesen csak ezek közül választott mozgófényképek mutathatók be.

Felhivom ^{Alispán urat} _{Méltóságodat}, hogy erről az összes mozgófényképüzem-engedélyeseket értesitse, a mozgófénykép vállalatok engedélyeseitől pedig elvárom, hogy tekintettel az emberbaráti és hazafias jótékony célokra a fenti közérdekű kötelezettségüknek nemcsak pontosan, hanem tehetségiükhöz képest a leglelkismeretesebben is fognak megfelelni.

¹⁾ B. K. 1920. évf. 1515. lapon.

²⁾ B. K. 1920. évf. 1681. lapon.

Felhivom végül Méltóságodat, hogy a jelen rendeletem pontos végrehajtását az elsőfokú rendőrhatalóságok útján szigorúan ellenőriztesse és az 1921. évi szeptember, október, november, december és 1922. évi január, február, március hónapokra netalán már beszolgáltatott összegeket is a fentiekre figyelemmel újból vizsgálta felül.

Budapest, 1922. évi április hó 4-én.

A minster helyett:
Nádossy s. k.,
országos főkapitány.

209.

A m. kir. belügyministernek ad 54,000/1922. B. M. számú rendelete.

IV. Károly király Ő Felsége halála alkalmából elrendelt népgyűlési tilalom meghosszabbítása.

(Valamennyi vármegye alispánjának, valamennyi m. kir. államrendőrségi kerületi főkapitánynak és a budapesti m. kir. államrendőrség főkapitányának.)

Tudomás és további eljárás végett értesitem, hogy az 1922. évi április hó 1-én 54,000/1922. B. M. VII. a. szám alatt kiadott rendeletben¹⁾ megállapított tilalom hatályát a népgyűlések tekintetében 1922. évi április hó 21-éig bezárólag meghosszabbítom.

Budapest, 1922. évi április hó 13-án.

A minster helyett:
Nádossy s. k.,
országos főkapitány.

¹⁾ B. K. 1922. évf. 765. lapon.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Postai szállítási jog megvonása.** A m. kir. kereskedelemügyi minister 61,096/1922. VIII. számú rendeletével Franz Binder kiadásában és Österreichische Druck- und Verlagsgesellschaft, Wien VIII., nyomdájában megjelenő „Das Burgenland endgültig Österreich“ című röpirat postai szállítási jogát megvonta. (47,719/1922. B. M. sz.)

SZEMÉLYI HIREK.

Véglegesítés.

A m. kir. belügyminister *dr. Jánossy Dénes* ideiglenes minőségű országos allevéltárnokot ebben az állásában véglegesítette.

BELÜGYI KÖZLÖNY

KIADJA A MAGYAR KIRÁLYI BELÜGYMINISTERIUM.

MEGJELENIK RENDSZERINT MINDEN VASÁRNP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Egész évre hatóságok és hatósági közegek részére 110, magánosok részére 160 korona.

CHEQUE-SZÁMLA SZÁMA: 15,700.

TARTALOM.

RENDELETEK.

	Lap
10,037/1922. K. M. sz. A sürgős állami és sürgős hírlapbeszélgetések és táviratok rendszeresítése	986
7,000/1922. Ké. M. sz. Az élelmicikkeknek a határszéli forgalomba való korlátozásáról kibocsátott 1,354/1922. M. E. sz. rendelet végrehajtása	988
26,436/1922. P. M. sz. A magyar korona országai egyesített címere és az ország külön címere használatának megengedéseért járó díj lefizetése	1010
2,612/1922. B. M. eln. sz. A »Népiroda« támogatása	1011
26,595/1922. B. M. sz. A »Tűzrendészeti Közlöny« című szaklap ajánlása	1012
62,200/1922. B. M. sz. Katonai közintézetek által az állami anyakönyvvezetőkkel közölt halálesetek anyakönyvvezése	1013
50,343/1922. B. M. sz. A mozgófényképüzemek 1922. évi május és június havi egy-egy külön előadása tiszta jövedelmének a »Vakokat Gyámoltó Országos Egylet« javára történő átengedése	1014
58,040/1922. B. M. sz. A mozgófényképüzemek külön engedély nélkül történő kiterjesztésének megengedése	1014
109,925/1921. B. M. sz. Hadigondozási célra rendezett ünnepségek, előadások jövedelmének beszedése	1015

KÖZLEMÉNYEK.

Határrészek átcsoportosítása	1016
--	------

KÜLÖNFÉLÉK.

Helyesbítés	1016
A »Zalamegyei Újság« című politikai napilap megjelenésének és terjesztésének megengedése	1016

SZEMÉLYI HIREK.

Anyakönyvvezető és anyakönyvvezető helyettes kinevezése	1016
---	------

RENDELETEK.

210.

A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 10,037/1922. K. M. számú rendelete.

A sürgős állami és sürgős hírlapbeszélgetések és táviratok rendszerezítése.

A *belföldi forgalomban* az alábbi rendelkezéseket léptetem életbe:

1. Folyó évi május hó 1-től kezdve a rendes állami telefonbeszélgetéseken kívül *sürgős* állami telefonbeszélgetéseket is lehet váltani és a rendes állami táviratokon felül *sürgős* állami táviratokat is lehet feladni.

1. *Sürgős* állami beszélgetések azok a távolsági beszélgetések, amelyeket az arra jogosított hatóságok (községek) a Távbeszélő Üzletszabályzat 29. §. 4. pontjában meghatározott hivatalos állomásokról rendkívüli fontosságuknál és sürgős természetüknél fogva „*Sürgős állami*” jelzéssel jelentenek be.

2. *Sürgős állami táviratok* azok a táviratok, amelyeket a Távirda Üzletszabályok 28. §-a szerint állami táviratok feladására jogosított hatóságok (községek) a feladás alkalmával rendkívüli fontosságuk és sürgősségüknél fogva „D” (sürgős) jelzéssel jelölnék meg.

3. A sürgős állami beszélgetések és sürgős állami táviratok háromszoros díjazás alá esnek s a díjak (mellékdíjak) hitelezésére, elszámolására és beszélgetésére vonatkozó szabályok ezekre is érvényesek.

4. Az államfő és a miniszterek beszélgetéseit és táviratait mindenkor mint sürgős állami beszélgetéseket, illetőleg táviratokat kell kezelni.

II. Sürgős hírlapbeszélgetések és sürgős hírlaptáviratok.

Méltányolva a sajtó közérdekű működését, nagy súlyt fektetek arra, hogy a különösen fontos hírszolgálatbeszélgetéseknek és hírszolgálati táviratoknak az eddiginél gyorsabb lebonyolítását biztosítsam.

E célból ugyancsak folyó évi május hó 1-től kezdve megengedem, hogy a kedvezményes díj mellett feladott hírlaptáviratok és kezdeményezett hírlapbeszélgetések — a kedvezményes hírlaptáviratok és beszélgetésekre megállapított időben, vagyis 18 órától 9 óráig — *sürgősként* is kezelhetők legyenek a kedvezményes díj háromszorosának fizetése ellenében. E szerint:

1. *Sürgős hírlapbeszélgetések* azok a távolsági beszélgetések, amelyeket az arra jogosított hírlapvállalatok és hírlaptudósítók (l. Posta-Távirda Rendeletek Tára 1903—18. számát) „*Sürgős hírlapbeszélgetés*” jelzéssel jelentenek be.

2. *Sürgős hírlaptáviratok* azok a táviratok, amelyeket az arra jogosított hírlapvállalatok (igazolvánnyal ellátott tudósítók) „D” (sürgős) jelzéssel adnak fel.

3. Az ily hírlapbeszélgetések, illetőleg hírlaptáviratok tartalom tekintetében (Táv. Üzl. Szab. 32. §. 2. p., illetőleg a Táv. Üzl. Szab. 41. §.) az 1. pontban megállapított korlátozás alá esnek, vagyis kizárólag *csak hírlapban vagy folyóiratban való közzétételre szánt politikai, kereskedelmi vagy egyéb a hírszolgálat körébe tartozó közleményt* tartalmazhatnak. E táviratok és beszélgetések után *kedvezményezett időben* — vagyis este 18 órától reggel 9 óráig — a rendes tarifa szerinti háromszoros díjnak 25%-a, illetőleg a kedvezményes díjnak háromszorosa jár. Egyébként a díjak (mellékdíjak) hitelezésére és elszámolására vonatkozó rendelkezések ezekre is érvényesek.

4. Ha a hírlapbeszélgetések, illetőleg a hírlaptáviratok a tartalom tekintetében az idézett szabálynak nem felelnek meg, akkor a hivatalok a lebonyolítás után, illetőleg a tartalom miatt kifogásolható távirat továbbítása után oly formában, amint az a magánjellegű közleményt tartalmazó állami táviratokra elő van írva (l. Posta-Távirda Rendeleték Tára 1921. évi 100. szám), előttes igazgatóságukhoz jelentést tesznek.

A m. kir. posta- és távirdaigazgatóságokat felhatalmazom, hogy az ily jelentések mérlegelése után, visszaélés esetén a kedvezményt az érdekelt hírlapvállalattól (tudósítótól) megvonhassák, de erről a vezérigazgatósághoz egyidejűleg jelentés teendő.

III. Kezelés sorrendje.

Az előbb előadottak figyelembe vételével folyó évi május hó 1-től kezdve a *belföldi forgalomban* a kezelési (továbbítási) sorrendet a távbeszélőnél és a távirdánál egységesen a következőképen állapítom meg:

A) A távbeszélő-forgalomban:

1. Sürgős állami beszélgetések (idetartoznak a szolgálati beszélgetések is).
2. Sürgős hírlapbeszélgetések (a kedvezményezett időben), sürgős magánbeszélgetések és nem sürgős állami beszélgetések.
3. Nem sürgős hírlapbeszélgetések (kedvezményezett időben) és a nem sürgős magánbeszélgetések.

B) A táviróforgalomban:

1. Sürgős állami táviratok (idetartoznak a szolgálati táviratok is).
2. Sürgős hírlaptáviratok (a kedvezményezett időben), sürgős magántáviratok és nem sürgős állami táviratok.
3. Nem sürgős hírlaptáviratok (a kedvezményezett időben) és a nem sürgős magántáviratok.

Az egyes csoportokon belül a bejelentés sorrendje, illetőleg a távirdánál a feladás ideje határoz.

Az államfő és a ministerek beszélgetéseit és táviratait azonban mindenkor *soron kívül* kell kezelni.

IV. A távbeszélgetések időtartama.

Egy-egy állami beszélgetés — ha más előjegyzések is vannak — 9 és 18 óra között egyfolytában legfeljebb 6 percig, 18 és 9 óra között pedig — itt beleértve a hírlapbeszél-

getéseket is — 12 percig tarthat. A magánbeszélgetések időtartama továbbra is 3, illetőleg 6 perc.

Az államfő és ministerek beszélgetései korlátozás alá nem esnek.

A külfölddel való forgalomban a nemzetközi egyezmények alapján fennálló szabályokat ez a rendelet nem érinti.

Külön távirati ürlapokat rendszeresíték a sürgős és nem sürgős hirlaptáviratok részére, amelyek Budapesten 100-as tömbökben adatnak ki a hirlapvállalatoknak. Kezelési okból szükséges, hogy a hirlapvállalatok, amennyire csak lehet, ezeket a szabályszerű ürlapokat használják a hirlaptáviratok feladásánál.

Budapest, 1922. évi április hó 10-én.

*Dr. Hegyeshalmy Lajos s. k.,
m. kir. kereskedelemügyi miniszter.*

211.

A m. kir. közélélmzésügyi miniszternek 7,000/1922. Ké. M. számú rendelete.

Az élelmicikkeknek a határszéli forgalomba való korlátozásáról kibocsátott 1,354/1922. M. E. sz. rendelet végrehajtása.

Az 1,354/1922. M. E. számú rendeletben¹⁾ nyert felhatalmazás alapján a földművelésügyi miniszter úrral egyetértőleg az alább felsorolt élelmicikkeknek a lentebb megjelölt viszonylatokban való szállítására vonatkozólag a „szállítási igazolvány“, illetőleg „szállítási engedély“ kényszerrel rendelem el.

I.

1. „Szállítási Igazolvány“ szükséges a buza, rozs, kétszeres, árpa, zab, köles, tatárka és tengeri, valamint ezek őrleményei, továbbá burgonya és tojás, úgyszintén a leölt sertés és leölt szarvasmarha, valamint az élelmicikkek körébe eső sertés- és szarvasmarha- (hús, szalonna, háj, zsir, húskészítmények stb.) termékeknek vasuton és hajón vagy közforgalmú gépkocsin történő szállításához, még pedig úgy az ország belterületéről a határsávban fekvő állomásokra (II. 13. pont), mint a határsávban fekvő vasutállomások egymásközi forgalmában.

2. A határsávban fekvő állomásokról az ország belterületére vasuton, hajón, közforgalmú gépkocsin vagy bármely más módon történő szállításához igazolvány nem szükséges.

3. Az 1. pontban felsorolt élelmicikkeknek vasuton, hajón, közforgalmú gépkocsin való szállításához az eddig is használt III. sorozatú (lila színű) és az „Országos Közélélmzési Hivatal“ lenyomatú száraz és a „Közélélmzési Miniszter“ köriratú nedves bélyegzővel ellátott szállítási igazolványok adatnak ki. De az ezen rendelet életbe lépte előtt már kiadott és „Földművelésügyi minisztérium“ nedves bélyegzővel ellátott igazolványok a kiállítás napjától számított lejáratig szintén érvényesek.

4. A szállítási igazolványt a fent felsorolt élelmicikkekből 10 q súlyig és tojásból

¹⁾ B. K. 1922. évf. 321. lapon.

egy ládáig 1,440 drb bezárólag a közélmezési miniszternek a feladási hely szerint illetékes (Gok.) kirendeltsége állítja ki. Ezeknél nagyobb mennyiségű szállítmányokra vonatkozólag a „szállítási igazolvány“ kiállítását az illetékes kirendeltség útján a szállítási igazolvány-osztályomtól (Eskü-tér 1.) kell kérni. Ez utóbbi rendelkezés nem vonatkozik a közellátás céljaira, nemkülönben a katonai élelmező raktárak és egyéb katonai alakulatok részére szolgáló szállítmányokra; tehát ezen szállítmányokra úgy, mint eddig, ezen-től is — súlyra való tekintet nélkül — a kirendeltségek állíthatják ki a „szállítási igazolványokat“.

5. A „szállítási igazolvány“ kiállítása iránt — akár írásban, akár szóbelileg (utóbbi esetben jegyzőkönyv veendő fel) — előterjesztett kérelem után az 1922. évi VI. t.-cikkben megállapított beadványi bélyegilleték minden esetben lerovandó. Az ez alapon kiadott „szállítási igazolvány“-ért a fél — nyomtatványköltség megtérítése címen — darabonként 10 koronát készpénzben tartozik a kiállító hatóságnál lefizetni.

6. A kirendeltségek az általuk kiállított „szállítási igazolvány“-okról nyilvántartást kötelesek vezetni s ennek a nyilvántartásnak kivonatát, a beszedett készpénznek elszámolása kapcsán, havonként kötelesek a szállítási igazolvány-osztályomhoz beküldeni.

7. A szállítmányoknak vasuton, hajón való ellenőrzése során a „szállítási igazolvány“-ról lefejtett ellenőrző szelvény kizárólag a szállítási igazolvány-osztályomhoz (Eskü-tér 1.) küldendő be.

8. A zavartalan kereskedelmi forgalom biztosítása és különösen az ellátatlanok gabonájának a malmokba való lehető gyors beszállítása érdekében a 101,202/1921. F. M. rendelettel¹⁾ a szerződéses és kereskedelmi malomvállalatoknak adott azon kedvezményt, hogy fenti célra bianco „szállítási igazolvány“-okkal láttassanak el továbbra is, azzal a megkötéssel tartom fenn, hogy fenti vállalatok a neki elszámolásra kiadott bianco „szállítási igazolvány“-okat a malomból kifelé való szállításoknál Vas, Sopron és Moson vármegyék területére, továbbá a határállomásokra irányított nem hatósági, tehát magánszállítmányokra fel nem használhatják. Az ilyen szállítmányokhoz szükséges „szállítási igazolvány“-okért esetről-esetre továbbra is a jelen rendelet értelmében kirendeltségeimhez, illetőleg szállítási igazolvány-osztályomhoz kell fordulni.

A malmok által a bianco „szállítási igazolvány“-ok iránt előterjesztett beadványaik, továbbá az időközi elszámolásaik, valamint ezek mellékletei a VI. t.-c. értelmében szintén szabályszerű bélyegilletékekkel látandók el.

II.

1. „Szállítási engedély“ szükséges az 1. pont alatt felsorolt élelmicikkeknek tengeren, talyigán, vasuti vagy hajópodgyászbán, batyuban, hátizsákban és más ehhez hasonló módon való szállításhoz, még pedig az ország belterületéről a határsávba irányuló szállításoknál, nemkülönben a határsáv területén fekvő városok és községek egymásközzétti forgalmában.

2. „Szállítási engedély“ nélkül szállítható azonban a határsávban fekvő városokba: tojásból egy (1,440 drb) ládáig, egyéb élelmicikkekből pedig 5 q-ig terjedő mennyiség. Ellenben e városokból az engedély nélkül való kiszállítás szigorúan tilos és ez a legerélyesebben ellenőrzendő.

¹⁾ B. K. 1921. évf. 1381. lapon.

Ugyancsak „szállítási engedély” nélkül magával vihet minden egyes személy a határsáv területére, illetőleg a határsáv területén bárhova 20 drb. tojást és egyéb élelmicikkekből 10 kg. mennyiséget.

3. A „szállítási engedély”-ek kizárólag 24 órai, kivételesen indokolt esetben 48 órai érvénnyel állíttatnak ki.

4. A „szállítási engedély”-t tojásra nézve egy fél ládáig (720 drb), a többi élelmicikkekre nézve 5 q súlyig bezárólag az illetékes községi előljáróságok, míg tojásból egy ládáig (1,440 drb) és az egyéb élelmicikkekből 12 q-ig az elsőfokú közigazgatási hatóságok állíthatják ki. Ezeknél nagyobb mennyiségre vonatkozó „szállítási engedélyek” kiállítására a ministeri (Gok.) kirendeltségeket hatalmazom fel.

5. A szükséges és jelen rendelet mellékletét képező mintáknak megfelelő nyomtatványokat a területükre illetékes kirendeltségek készíttetik el és juttatják az engedély kiállítására jogosított hatóságokhoz, valamint ők gondoskodnak a szükséges pótlásról is.

6. A „szállítási engedély” iránt előterjesztett szóbeli kérelem bélyegilletékmentes, de a nyomtatványköltség fedezésére darabonként 2 koronát tartozik a fél a kiállító hatóságnak megtéríteni.

7. A kiállított „szállítási engedély”-ekről a községi előljáróságok, az elsőfokú hatóságok és a kirendeltségek nyilvántartást kötelesek vezetni. Ennek a nyilvántartásnak kivonatát úgy a községi előljáróságok, mint az elsőfokú hatóságok a beszedett készpénz elszámolása kapcsán — sürgetés bevétele nélkül — minden hó első napján az illetékes kirendeltségeknek kötelesek megküldeni. A kirendeltségek a hozzájuk beküldött kivonatokat és készpénz elszámolást felülvizsgálják és azokat az általuk vezetett nyilvántartások kivonataival együtt „szállítási igazolvány” osztályomhoz (Eskü-tér 1.) kötelesek be-
küldeni.

8. A kiadott „szállítási engedély”-t a fél a szállítmány leszállítása után a rendeltetési hely előljáróságánál (polgármesterhez) 24 órán belül beszolgáltatni köteles.

9. A tengelyen stb. történő szállítás ellenőrzését a csendőr, rendőr, pénzügyőr, határ-vámőr, mezőőr, valamint a rendészeti szolgálatot végző katonai közeg a „szállítási engedély” jobb alsó sarkán levő ellenőrzési szelvény leszakításával végzi. Ugyanekkor köteles a „szállítási engedély”-t annak hátlapján aláírásával ellátni.

10. Azon területek, melyek a határsávot alkotják és ahol a „szállítási igazolvány”, illetőleg „szállítási engedély” kényszer fennáll, a következők:

Abauj-Torna vármegye meg nem szállott területe,

Arad vármegye meg nem szállott területe,

Baranya vármegye felszabadult területe, Pécs szab. kir. város kivételével,

Bács-Bodrog vármegye felszabadult területe,

Bereg vármegye meg nem szállott területe,

Békés vármegye gyulai járása és Gyula város,

Bihar vármegye meg nem szállott területe,

Borsod vármegye edelényi, sajószentpéteri és ózdi járása,

Csanád vármegye battonyai, központi, mezőkovácsházai és nagylaki járása,

Csongrád vármegye tiszáninneni járása, Hódmezővásárhely és Szeged városok területének kivételével,

Gömör-Kishont vármegye meg nem szállott területe,
 Heves vármegye pétervásári járása,
 Hont vármegye meg nem szállott területe,
 Moson vármegye meg nem szállott területe, Magyaróvár várost is beleértve,
 Nógrád vármegye meg nem szállott területe, sziráki járás kivételével,
 Somogy vármegye csurgói, barcsi, nagyatádi és szigetvári járása,
 Sopron vármegye meg nem szállott területe Sopron várost is beleértve,
 Szabolcs vármegye tiszai és ligetaljai járása,
 Szatmár vármegye meg nem szállott területe,
 Torontál vármegye meg nem szállott területe,
 Vas vármegye meg nem szállott területe, Szombathely várost is beleértve,
 Zala vármegye novai, alsólendvai, letenyei és nagykanizsai járása, Nagykanizsa
 várost is beleértve,

Zemplén vármegye meg nem szállott területe, szerencsi járás kivételével.

A fenti területeken levő vasuti állomások jegyzékét tájékozással jelen rendeletemhez
 mellékelem.

11. Aki ennek a rendeletnek valamely rendelkezését megszegi vagy kijátsza, az az
 1,354/1922. M. E. számú rendelet 2. §-ának büntető rendelkezései alá esik, ehhez képest,
 amennyiben cselekménye az 1920 : XV. t.-cikkbe vagy más súlyosabb büntető rendelkezésbe
 nem ütközik, *kihágást* követ el és hat hónapig terjedő elzárással, valamint kétezer
 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

12. A kihágás tárgyát tevő élelmiszerkészlet a törvény értelmében elkobzás alá esik.
 Az elkobzott készlet értékének egyharmada a feljelentőt illeti.

13. A kihágási eljárás a közigazgatási hatóságnak mint rendőri büntetőbiróságnak, a
 m. kir. államrendőrség működési területén pedig az államrendőrségnek hatáskörébe tar-
 tozik. Minthogy azonban ezen rendelet betartásának a helyszínen való ellenőrzésével
 a közélelmiszerügyi ministeri kirendeltségeket bízom meg, a rendőri büntetőbiróság előtti
 eljárásban az 1,805/1917. M. E. sz. rendelet 4. §-ának első bekezdése értelmében a szak-
 képviselői jogkört az említett kirendeltségek vezetői vagy helyettesei gyakorolják.

14. Ezen rendelet kihirdetésének napján lép életbe és ezzel egyidejűleg az ebben
 foglalt rendelkezések lépnek az élelmiszerkészlet szállítását szabályozó eddigi ministeri ren-
 deletek (100,200/1921.,¹⁾ 101,202/1921., 102,218/1921.,²⁾ 122,305/1921.,³⁾ 123,000/1921.,⁴⁾ 142,000.
 1921.,⁵⁾ 142,566/1921.⁶⁾ F. M. rendeletek) helyébe.

Budapest, 1922. évi április hó 12-én.

Térfi s. k.,

a közélelmiszerügyi ügyek irányításával megbízott
 m. kir. minister.

¹⁾ B. K. 1921. évf. 1241. lapon.

²⁾ B. K. 1921. évf. 1448. lapon.

³⁾ B. K. 1921. évf. 1916. lapon.

⁴⁾ B. K. 1921. évf. 1943. lapon.

⁵⁾ B. K. 1921. évf. 2265. lapon.

⁶⁾ B. K. 1921. évf. 2373. lapon.

Melléklet a 7.000/1922. Ké. M. számú rendelethez.

Jegyzék

azokról az állomásokról, amelyekre rendelt búza-, rozs-, kétszeres-, árpa-, zab-, köles-, tatárka- és tengeriszállítmányok, valamint ezeknek örleményei, továbbá leölt sertés és szarvasmarha s ezeknek termékei, burgonya- és tojásszállítmányok a 7.000/1922. Kém. számú rendelet alapján igazolványkötelesek.

Vasutállomás :	Vármegye :	Járás :
Abaujszántó	Abauj-Torna	gönczi
Acsád	Vas	szombathelyi
Ágerdőmajor	Szatmár	nagykárolyi
Ágfalva	Sopron	soproni
Algyő	Csongrád	tiszaninneni
Almamellék	Somogy	szigetvári
Almamellék-Örház	„	„
Almás	Bács-Bodrog	bácsalmási
Alsólászló	Sopron	felsőpulyai
Alsórönök	Vas	szentgotthárdi
Alsóseged	Somogy	nagyatádi
Alsószeleste	Vas	sárvári
Ambrózfalva	Csanád	központi
Antalszállás	Somogy	szigetvári
Apátfalva	Csanád	központi
Aranyospusztá	Somogy	barcsi
Ártánd	Bihar	mezőkeresztesi
Ata	Baranya	pécsi
Babocsa	Somogy	barcsi
Bakocza-Godisa	Baranya	hegyháti
Babómajor	Csanád	kovácsházai
Baja	Bács-Bodrog	bajai
Bajai szőlők	„	„
Baja szállásváros	„	„
Balfürdő	Sopron	soproni
Bajonta	Bihar	berettyóújfalui
Bácsalmás	Bács-Bodrog	bácsalmási
Bácsalmási szőlők	„	„
Bácsalmási vöröserdő	„	„
Bácsbokod-Bácsborsod	„	bajai

Vasutállomás :	Vármegye :	Járás :
Bágyog	Sopron	csornai
Baktó	Csongrád	tiszáninneni
Balhás	Somogy	nagyatádi
Bánk	Nógrád	nógrádi
Bánkut	Arad	eleki
Balassagyarmat	Nógrád	balassagyarmati
Bánréve	Gömör- és Kishont	tornaljai
Bánszállásbánya	Borsod	ózdi
Barcs	Somogy	barcsi
Barcstelep	„	„
Báránd	Bihar	sárréti
Bárántóhegy	Szatmár	szatmári
Barczika	Borsod	sajószentpéteri
Battonya	Csanád	battonyai
Bátmonostor	Bács-Bodrog	bajai
Belesapuszta	Somogy	barcsi
Beléd	Sopron	kapuvári
Beleg	Somogy	nagyatádi
Bélapátfalva	Borsod	sajószentpéteri
Bélamajor	Csanád	kovácsházai
Belsőkamrás puszta	„	battonyai
Belsőpereg-puszta	Csanád	battonyai
Beremend	Baranya	siklósi
Berenye	Moson	rajkai
Beřettyóujfalu	Bihar	berettyóujfalui
Berkenye	Nógrád	nógrádi
Berzencze	Somogy	csurgói
Bezenye	Moson	rajkai
Biczere	Békés	gyulai
Biharkeresztes	Bihar	mezőkeresztes
Birómajor	Csanád	battonyai
Boba	Vas	czelldömölki
Bodrogolaszi	Zemplén	tokaji
Bodrogkeresztes	Zemplén	tokaji
Bodva	Borsod	edelényi
Bodvaszilás	Gömör és Kishont	tornaljai
Boldogkőváralja	Abauj-Torna	gönczi
Bogdása	Baranya	szentlőrinczi
Borsmonostor	Sopron	felsőpulyai

Vasutállomás :	Vármegye :	Járás :
Borsosberény	Nógrád	nógrádi
Bósárkány	Sopron	csornai
Buda homok	Zemplén	bodrogközi
Bük	Sopron	csepregi
Bükkösd	Baranya	szentlőrinczi
Csanádapácza	Csanád	kovácsházai
Csanádpalota	„	nagylaki
Csánig	Vas	sárvári
Csány	Csongrád	hódmezővásárhelyi
Csapod	Sopron	kapuvári
Csapodi major	„	„
Csátalja	Bács-Bodrog	bajai
Csatári major	Sopron	csornai
Csegele	Csongrád	tiszáninneri
Csenger	Szatmár	csengeri
Csepre	Sopron	csepregi
Cserdi Helesfa	Baranya	szentlőrinczi
Csertő	Somogy	szigetvári
Csikéri	Bács-Bodrog	bácsalmási
Csomorkány	Csongrád	hódmezővásárhelyi
Csorna	Sopron	csornai
Csömödér	Zala	novai
Csurgó	Somogy	csurgói
Czellőmölk	Vas	czellőmölki
Czenter	Borsod	ózd
Czikóhalom	Csanád	battonyai
Danifalva	Sopron	nagymartoni
Darány	Somogy	barcsi
Dávidháza-Kotor- mány	Vas	szentgotthárdi
Dávod	Bács-Bodrog	bajai
Dejtár	Nógrád	balassagyarmati
Derecske	Bihar	derecskei
Derecskei vásártér	Bihar	derecskei
Dénesfa	Sopron	kapuvári
Dessafroy tanya	Zemplén	sárospataki
Deszk	Torontál	törökkanizsai
Diósjenő	Nógrád	nógrádi
Diósvizsló	Baranya	siklósi

Vasútállomás :	Vármegye :	Járás :
Disznóshorvát	Borsod	edelényi
Dobai puszta	Bihar	mezőkeresztesi
Dömötöri	Vas	szombathelyi
Drávapalkonya-		
Drávaszabolcs	Baranya	siklói
Drávaszabolcs	Baranya	siklói
Drávatamási	Somogy	barcsi
Drávasztárazaláta	Baranya	szentlőrinczi
Drávafok	Somogy	szigetvári
Drávacsepely	Baranya	siklói
Drégely	Hont	ipolyági
Drégelypalánk	„	„
Drégelyvár	„	„
Dubicsány	Borsod	sajószentpéteri
Edelény	„	edelényi
Egervár	Vas	vasvári
Egyed-Rábacsanak	Sopron	csornai
Egyházasradócz	Vas	körmendi
Egyházbér	Baranya	hegyháti
Elek	Arad	eleki
Emmamajor	Sopron	csornai
Endrédmajor	„	kapuvári
Erzsébetmajor	Zemplén	bodrogi
Erdősokonya	Somogy	barcsi
Eszterháza	Sopron	kapuvári
Farád	Sopron	csornai
Felsőpaty	Vas	sárvári
Fehérgyarmat	Szatmár	fehérgyarmati
Feked	Baranya	pécsvárad
Felsőbogárd puszta	Somogy	nagyatádi
Felnerfalva	Sopron	nagymartoni
Felsőerzsébet puszta	Somogy	nagyatádi
Fertőszentmiklós	Moson	nezsideri
Finke	Borsod	edelényi
Fertőszéplak	Moson	nezsideri
Forróencs	Abauj-Torna	szikszói
Földeák	Csanád	központi
Gara	Bács-Bodrog	bajai
Garádna	Abauj-Torna	szikszói

Vasutállomás :	Vármegye :	Járás :
Gacsaj	Szatmár	csengeri
Gajdos puszta	Csanád	központi
Gelse	Zala	nagykanizsai
Gizi kitérő	Torontál	törökkanizsai
Göböljárás	Csongrád	tiszaninneni
Göncz	Abauj-Torna	gönczi
Görzsöny	Baranya	pécsi
Görgeteg	Somogy	nagyatádi
Gutorfölde	Zala	novai
Gyékényes	Somogy	csurgói
Gyöngyhermann	Vas	szombathelyi
Gyöngyösapáti	„	„
Gyöngyönsszent- kereszt	„	„
Gyöngytarló	Zemplén	sárospataki
Gyórtelek	Szatmár	mátészalkai
Gyórtelek-Jékey tanya	„	„
Gyórvár	„	„
Gyula	Békés	gyulai
Gyulavári	„	„
Gyulavarsány	„	„
Gyulavarsánd	Arad	eleki
Gyulai városerdő	Békés	gyulai
Gyüd	Baranya	siklósi
Gyüre	Szabolcs	tiszai
Gyüdszőlőkalja	Baranya	siklósi
Hajdubagos	Bihar	derecskei
Halmaj	Abauj-Torna	szikszói
Harkakopház	Sopron	soproni
Harkányfürdő	Baranya	siklósi
Hatókas	Zemplén	bodrogközi
Hejce-Vilmány	Abauj-Torna	gönczi
Hegyeshalom	Moson	rajkai
Hegyfalu	Vas	sárvári
Hentik-major	Csanád	battonyai
Herczegszántó	Bács-Bodrog	bajai
Herczegszentmárton	Baranya	baranyavári
Hidasbonyhád	Baranya	pécsváradi
Hidasnémeti	Abauj-Torna	kassai

Vasutállomás :	Vármegye :	Járás :
Hódász	Szatmár	mátészalkai
Homokszentgyörgy	Somogy	barcsi
Hosszúkás	Bihar	sárréti
Hosszupályi	Bihar	derecskei
Horvátkimle	Moson	magyaróvári
Hosszuhetény	Baranya	pécsi
Hugyag	Nógrád	balassagyarmati
Ipolyvecse	Hont	ipolysági
Ipolytarnóc	Nógrád	szécsényi
Irász	Bihar	mezőkeresztesi
Iván	Sopron	csepregi
Ivánegerszeg	Vas	sárvári
Jánoshalma	Bács-Bodrog	bácsalmási
Jánosháza	Vas	czelldömölki
Jánosszállás	Csongrád	tiszáninneni
Jánk-Majtis	Szatmár	fehérgyarmati
Józsefmajor	Zemplén	sárospataki
Kajd	Vas	szombathelyi
Kakics	Baranya	szentlőrinci
Kálmánca	Somogy	barcsi
Kapitányság	Csongrád	tiszáninneni
Kapuvár-Garta	Sopron	kapuvári
Károlyi major	Csanád	battonyai
Kaposszegeső	Baranya	hegyháti
Kaszaperpuszta alsó	Csanád	kovácsházai
Kaszaperpuszta felső	„	„
Kaszaperpuszta	„	„
Kardoskut	Csongrád	hódmezővásárhelyi
Kastélyosdombó	Somogy	barcsi
Katymár	Bács-Bodrog	bácsalmási
Kátraszél	Csongrád	hódmezővásárhelyi
Kelebia	Bács-Bodrog	szabadkai
Kemenspálfa	Vas	czelldömölki
Keménygadány- Keresztes puszta	Baranya	pécsi
Kengyel	Zemplén	sárospataki
Kettőshatár	Csongrád	tiszáninneni
Kemes	Baranya	siklósi
Kenyeri	Vas	czelldömölki

Vasutállomás :	Vármegye :	Járás :
Kétegyháza	Békés	gyulai
Kisegándi tanyák	Zemplén	bodroghközi
Kiscsény-Oszkó	Baranya	szentlőrinczi
Kisbicsod	"	"
Kisdobsza	Somogy	szigetvári
Kishomok	Csongrád	hódmezővásárhelyi
Kiskundorozsma	"	tiszáninneni
Kiskapud	Borsod	ózd
Kismarja	Bihar	szalárdi
Kismaros	Nógrád	nógrádi
Kisszállás	Bács-Bodrog	bácsalmási
Kistelek	Csongrád	tiszáninneni
Kistelek-Szőlők	"	"
Kistapolca	Baranya	siklói
Kisterenye	Nógrád	füleki
Kisunyor	Vas	szombathelyi
Kiszombor	Torontál	nagyszentmiklósi
Királd	Borsod	ózd
Kisvártány	Szabolcs	tiszai
Komló	Baranya	hegyháti
Komádi	Bihar	biharkeresztesi
Komárváros	Zala	kanizsai
Konyár	Bihar	derecskei
Konyári sóstófürdő	"	"
Kocsord	Szatmár	mátészalkai
Kopcsapáti	Szabolcs	tiszai
Koportos	"	tiszaháti
Kopházabal	Sopron	soproni
Korlát-Visoly	Abauj-Torna	gönczi
Kovácsbida	Baranya	siklói
Körmend	Vas	körmendi
Körösnagyharsány	Bihar	cséffai
Körösszakáll	"	mezőkeresztesi
Kőszeg	Vas	kőszegi
Kőszeg sörgyár	"	"
Kötegyán	Bihar	nagyszalontai
Középrigóc	Somogy	barcsi
Kutas	"	nagyatádi
Kutasi pusztá	Csongrád	hódmezővásárhelyi

Vasutállomás :	Vármegye :	Járás :
Kutvölgy	Csongrád	hódmezővásárhelyi
Lábod	Somogy	nagyatádi
Lakfalva	Sopron	soproni
Lászlótanya	Zemplén	sárospataki
Lenti	Zala	novai
Levél	Moson	magyaróvári
Lébény-Mosonszent- miklós	„	„
Légrád	Zala	nagykanizsai
Littke	Nógrád	szécsényi
Locsmánd	Sopron	felsőpulyai
Lökösháza	Arad	eleki
Lövő	Sopron	csepregi
Ludány	Nógrád	szécsényi
Lukácsháza-		
Nemescsó	Vas	kőszegi
Magyarbánhegyes	Csanád	kovácsházai
Magyarcsanád	„	központi
Magyarhertelend	Baranya	hegyháti
Magyarboly	„	baranyavári
Magyarkut-Nógrád- verőcze	Nógrád	nógrádi
Magyarnándor	Nógrád	balassagyarmati
Magyarszék	Baranya	hegyháti
Magyarkeresztur- Zsebeháza	Sopron	csornai
Madaras	Bács-Bodrog	bácsalmási
Madarász-pusztá	„	bajai
Makó	Csanád	makói
Makó Ujváros	„	„
Makó Ujvásártér	„	„
Manyha	Zemplén	bodroközi
Magyarszentiván- Gusztáv műve	Baranya	szentlőrinci
Mágocs	„	hegyháti
Mándok	Szabolcs	tiszai
Márfa	Baranya	siklósi
Mária-kápolna	Somogy	nagyatádi
Mártély	Csongrád	hódmezővásárhelyi

Vasutállomás :	Vármegye :	Járás :
Mátészalka	Szatmár	mátészalkai
Mátraballa	Heves	pétervásári
Mátramindszent	„	„
Mátranovák-Homok- terenyé	Nógrád	füleki
Mátraszöllős	„	„
Mecsekjánosi	Baranya	hegyháti
Mecsekszabolcs	„	pécsi
Mecsekpölöske	„	hegyháti
Méhkerék	Bihar	nagyszalontai
Mélykut	Bács-Bodrog	bácsalmási
Meggyesegyháza	Arad	eleki
Mexiko pusztá	Moson	nezsideri
Mersevát	Vas	czelldömölki
Mezőhegyes	Csanád	battonyai
Mezőkovácsháza	„	kovácsházai
Mezőpeterd	Bihar	mezőkeresztesi
Mohács	Baranya	mohácsi
Mohora	Nógrád	balassagyarmati
Monosbél	Borsod	sajószentpéteri
Monostorpályi	Bihar	derecskei
Montag major	Csanád	központi
Moson-Magyaróvár	Moson	magyaróvári
Mosonszentjános	„	„
Mosonszolnok	„	„
Mozsgószulimán	Somogy	szigetvári
Murakeresztur	Zala	kanizsai
Nádasd	Vas	körmendi
Nagyatád	Somogy	nagyatádi
Nagybaracska	Bács-Bodrog	bajai
Nagybátony	Heves	pétervásári
Nagycsákány	Vas	körmendi
Nagycsány	Baranya	szentlőrinczi
Nagyczenk	Sopron	soproni
Nagyczenkhidegség	„	„
Nagyczigánd	Zemplén	bodrogházi
Nagydobos	Szatmár	mátészalkai
Nagyecsed	„	„
Nagygyecs	Vas	szombathelyi

Vasutállomás :	Vármegye :	Járás :
Nagygyanti	Bihar	cséffai
Nagyharsány	Baranya	siklósi
Nagykanizsa	Zala	nagykanizsai
Nagykereki	Bihar	biharkeresztesi
Nagylak	Csanád	nagylaki
Nagylaki kendergyár	„	„
Nagylita-Vértes	Bihar	székelyhidi
Nagyláti puszta	Csanád	mezőhegyesi
Nagymajláthi	„	központi
Nagymaros	Hont	szobi
Nagynyárád	Baranya	mohácsi
Nagyoroszi	Nógrád	nógrádi
Nagypali	Baranya	pécsváradi
Nagypöse-Ludad	Vas	kőszegi
Nagypeterd	Baranya	szentlőrinczi
Nagyrákos	Vas	körmendi
Nagyrecse	Zala	kanizsai
Nagyszekeres	Szatmár	fehérgyarmati
Nagyvizsnyó-Dédes	Borsod	sajószentpéteri
Nekézsen-Sáta	„	ózd
Nemeskeresztur	Vas	czelldömölki
Németboly	Baranya	mohácsi
Németpalkonya	Baranya	siklósi
Németlád-Gyöngyös- puszta	Somogy	szigetvári
Németfalu-Szent- mihályfapuszta	„	„
Nesze	Csanád	központi
Nick	Vas	sárvári
Nyirábrány	Szabolcs	ligetaljai
Nyiresászári	Szatmár	mátészalkai
Nepicsaholy	„	„
Nyirmeggyes	„	„
Nógrád	Nógrád	nógrádi
Nógrádszakál	„	szécsényi
Nógrádverőcze	„	nógrádi
Ocsárd-Vaskapu	Baranya	pécsi
Okány	Bihar	cséffai
Okorág-Kárászpuszta	Baranya	szentlőrinczi

Vasutállomás :	Vármegye :	Járás :
Olaszliszka-Tolcsva	Zemplén	tokaji
Öled	Vas	szombathelyi
Ölegyen	Bács-Bodrog	bajai
Onga	Abauj-Torna	szikszói
Ópályi	Szatmár	mátészalkai
Ormospuszta	Borsod	edelényi
Oroszvár	Moson	rajkai
Ortutay major	Csanád	kovácsházai
Ostffyasszonyfa	Vas	czelldömölki
Oszkó	„	vasvári
Ózd	Borsod	ózd
Őriszentpéter	Vas	szentgotthárdi
Őrhegy	Zemplén	bodroközi
Őrhalom	Nógrád	balassagyarmati
Őrszem	Zemplén	bodroközi
Ószentiván-Ujszent- iván	Torontál	törökkanizsai
Ötvöskónyi	Somogy	nagyatádi
Palotabozsok	Baranya	pécsváradi
Pankasz	Vas	körmendi
Parád	Heves	pétervásári
Páradicsommajor	Békés	gyulai
Pátyod-Csengerjános	Szatmár	csengeri
Pécsvárad	Baranya	pécsváradi
Pécsudvard	„	pécsi
Pellérd	„	„
Pellérdkesző	„	„
Penyige	Szatmár	fehérgyarmati
Petőházai cukorgyár	Sopron	kapuvári
Pinkamindszent	Vas	körmendi
Pinnye	Sopron	soproni
Pitvaros	Csanád	központi
Poczaj-Esztár	Bihar	berettyóújfalui
Pogonyi puszta	Gömör- és Kishont	tornaljai
Porcsalma-Tyukod	Szatmár	csengeri
Porpác	Vas	sárvári
Pósahalom	Csongrád	hódmezővásárhelyi
Pósfa	Vas	sárvári
Purgly major	Csanád	battonyai

Vasutállomás :	Vármegye :	Járás :
Pusztacsalád	Sopron	csepregi
Pusztakaród	Zemplén	sárospataki
Pusztaterebes	Nógrád	nógrádi
Putnok	Kishont	tornaljai
Rábamolnári	Vas	vasvári
Rábapordány	Sopron	csornai
Rábasömjén	Vas	sárvári
Rábatamási	Sopron	csornai
Ráczboly	Baranya	siklósi
Ráczmecske	„	pécsváradi
Rajka	Moson	rajkai
Ráros	Csongrád	hódmezővásárhelyi
Rárospusztá	Nógrád	losonczi
Rátót	Vas	szentgotthárdi
Rédics	Zala	alsólendvai
Répczelak	Vas	sárvári
Répczesarud	Sopron	felsőpulyai
Répczeszemere	„	csepregi
Rétság	Nógrád	nógrádi
Romhány	„	„
Ronádfő-Magyar-		
mecske	Baranya	szentlőrinczi
Rózsamajor	Csanád	kovácsházai
Rózsás	Zemplén	sárospataki
Röszke	Csongrád	tiszáninneni
Rudics	Bács-Bodrog	bácsalmási
Rum	Vas	vasvári
Rum-Kastély	„	„
Sajókaza	Borsod	sajószentpéteri
Sajókazincz	„	„
Sajószentpeter	„	„
Salgótarján	Nógrád	füleki
Sáránd	Bihar	derecskei
Sarkad	„	nagyszalontai
Szabadkeresztur	„	cséffai
Sármezei major	Csanád	battonyai
Sárrod	Moson	nezsideri
Sártó	Csongrád	tiszáninneni

Vasutállomás :	Vármege :	Járás :
Sándoros	Bihar	derecskei
Sáp	„	sárreti
Sámod	Baranya	siklói
Sárvár	Vas	sárvári
Sásd	Baranya	hegyháti
Sárospatak	Zémlén	sárospataki
Sátorhely	Baranya	mohácsi
Sátoraljaujhely	Zémlén	sátoraljaujhelyi
Sellye	Baranya	szentlőrinci
Siklós	„	siklói
Siklós-Vokány	„	„
Simongát	Somogy	nagyatádi
Somogyszob	„	„
Somogytarnóca	„	barcsi
Somogyvaras	Baranya	pécsi
Solymosmajor	Békés	gyulai
Sopron	Sopron	soproni
Sóshalom	Csongrád	hódmezővásárhelyi
Sumony	Baranya	szentlőrinci
Szabolcsbányatelep	„	pécsi
Szalonna	Borsod	edelényi
Szany-Rábaszent- andrás	Sopron	csornai
Szatmárökörítő	Szatmár	csengeri
Szatymaz	Csongrád	tiszáninneni
Szár föld	Sopron	kapuvári
Száva	Baranya	siklói
Szebény	Baranya	pécsváradi
Szécsény	Nógrád	szécsényi
Szeged-Felsőtanya	Csongrád	tiszáninneni
Szegi malom	Zémlén	tokaji
Szerep	Bihar	sárréti
Szendrő	Borsod	edelényi
Szendrőlád	Borsod	edelényi
Szenta	Somogy	csurgói
Szentannapuszta	Szabolcs	ligetaljai
Szentgotthárd	Vas	szentgotthárdi
Szentlászló	Somogy	szigetvári
Szentmihálytelek	Csongrád	tiszáninneni

Vasutállomás :	Vármegye :	Járás :
Szentlőrincz	Baranya	szentlőrinczi
Szentkirály	Vas	szombathelyi
Szigetvár	Somogy	szigetvári
Szikáncs	Csongrád	hódmezővásárhelyi
Szikszo	Abauj-Torna	szikszói
Szilsárkány	Sopron	csornai
Szil-Sopronnémeti	„	„
Szilvásvárad	Borsod	sajószentpéteri
Szin	Abauj-Torna	tornai
Szob	Hont	szobi
Szob megálló	„	„
Szokolya	„	„
Szolosita	Borsod	edelényi
Szombathely	Vas	szombathelyi
Szophomok	Zemplén	sárospataki
Szőkehalom	Csongrád	hódmezővásárhelyi
Szőreg	Torontál	törökkanizsai
Szuhakállómucsony	Borsod	edelényi
Szulimán-Őrház	Somogy	szigetvári
Szulok	„	barcsi
Szügy	Nógrád	balassagyarmati
Talapátka	Vas	szentgotthárdi
Táplánfa	„	szombathelyi
Tarjánvég	Csongrád	hódmezővásárhelyi
Terecsény puszta	Somogy	szigetvári
Terézhalom	Bács-Bodrog	bácsalmási
Teklafalu	Somogy	szigetvári
Telbisztanya	Csanád	kovácsházai
Terehegy	Baranya	siklósi
Tiszaberdéd	Szabolcs	tiszai
Tiszakarád	Zemplén	sárospataki
Tiszaszentmárton	Szabolcs	tiszai
Tófej	Zala	novai
Tolmács	Nógrád	nógrádi
Tompa	Bács-Bodrog	szabadkai
Tompa-puszta	Csanád	battonyai
Tornanádaska	Abauj-Torna	tornai
Tornyospálca	Szabolcs	tiszai
Torony	Vas	szombathelyi

Vasutállomás :	Vármegye :	Járás :
Turbék-Töröksir	Somogy	szigetvári
Tuzsér	Szabolcs	tiszai
Ujkenéz	„	„
Ujnéppusztá	Zala	nagykanizsai
Ujudvar kitérő	„	„
Ujszeged	Csongrád	tiszáninneni
Urbán major	Csanád	battonyai
Üszög	Baranya	pécsi
Vadosfa	Sopron	csornai
Vadászlak	Bács-Bodrog	bácsalmási
Vajhát	Csongrád	hódmezővásárhelyi
Vajszló	Baranya	siklói
Vámoscsalád	Vas	sárvári
Vármegyehatár	Bács-Bodrog	bácsalmási
Városszalónak	Vas	felsőőri
Vasalja	„	körmendi
Vasas-Hird	Baranya	pécsi
Vásárhelykutas	Csongrád	hódmezővásárhelyi
Vásárhelyi népkert	Csanád	battonyai
Vaskút	Bács-Bodrog	bajai
Vásárosnamény	Bereg	tiszháti
Vásártér	Somogy	nagyatádi
Vasasalfa	Vas	szombathelyi
Vasszeccsény	„	„
Vasvár	„	„
Véménd	Baranya	pécsváradi
Vép	Vas	szombathelyi
Vilmosmajor	Csanád	battonyai
Vilmaszállás	Csongrád	tiszáninneni
Villány	Baranya	baranyavári
Villánykövesd	„	siklói
Vitka	Szatmár	mátészalkai
Vis	Sopron	csepregi
Vizslás	Nógrád	füleki
Vizvár	Somogy	nagyatádi
Vitézi pusztá	„	szigetvári
Vitnyéd	Sopron	kapuvári
Vodicza	Bács-Bodrog	bajai
Vönöck	Vas	czelldömölki

Vasutállomás :	Vármegye :	Járás :
Zádor	Somogy	szigetvári
Zagyvapálfalva	Nógrád	füleki
Záhony	Ung	kaposi
Zajta	Szatmár	szatmári
Zákány	Somogy	csurgói
Zalaszentjakab	Zala	kanizsai
Zalaka	Baranya	szentlőrinci
Zébegény	Hont	szobi
Zemplénagárd	Zemplén	bodroghközi
Zemplénricse	„	„
Zsedény-Rózsamajor	Vas	sárvári

Melléklet a 7,000/1922. Ké. M. számhoz.

Szállítási engedélyszám :

Érvényes 192.....-én estig.

Szállítási engedély

tengelyen (gépkocsin, talyigán) kézipodgyászban történő szállításhoz.

Alulírott hatóság igazolja, hogy (név)
 aki községben (..... vármegye)
 utcában tanyán házsza
 telekszáma lakik célra
 kg., azaz kg. búzát,
 " " " rozsot,
 " " " kétszerest,
 " " " árpát,
 " " " zabot,
 " " " tengerit,
 " " " tatárkát,
 " " " hajdinát,
 " " " pohánkát,
 " " " kölest,
 " " " lisztet,
 " " " darát,
 " " " burgonyát,
 " " " leölt sertést, ennek
 " " " termékeit,
 " " " leölt szarvasmarhát
 " " " ennek termékeit,
 " " " leölt marha,
 " " " zsirt,
 " " " szalonnát,
 " " " kolbászarút,
 " " " húst,
 drb drb tojást, a m. kir. köz-
 élelmezési minster 7,000/1922. sz. rendelete alapján az engedély érvényének tartama alatt.
 jogosan szállít tengelyen (gépkocsin, talyigán, kiskocsin) kézipodgyászban (nem kívánt
 törlendő) községből községen keresztül
 községbe község határába.
 Kelt 1922... hó n.

Községi előjáróság.

Főszolgabíró. — Polgármester.

A közlélm. min. (Gok.) kirendeltsége.

Figyelmeztetés. Az engedély érvényességi ideje és a szállítandó készlet mennyisége betűvel kiírandó Fél ezen engedélyt a szállítmány megérkezése után a rendeltetési hely előjáróságához (polgármesteréhez) beadja, ennek elmulasztása esetén 6 hónapig terjedő elzárással és 2000 koronáig terjedő pénzbüntetéssel büntetettetik.

Ezt a sarkot az ellenőrzéssel megbízott közeg letépni és az ellenőrzés megtörténtét az engedély hátlapján aláírásával igazolni tartozik.

Melléklet a 7.000/1922. Ké. M. számhoz.

Nyilvántartás.

..... város polgármestere,
..... község előljárósága,
..... járás főszolgabírája,
..... a közlélm. min. (Gok.) kirendeltsége.

A m. kir. közlélelmezési miniszter 7.000/1922. sz. rendelete alapján kiadott szállítási engedélyekről.

Szállítási engedély szám	Az engedély kiállításának napja	A szállításra jogosult neve és lakhelye	A szállítandó gabona stb.		Rendeltetési hely	A szállítás célja	Jegyzet
			megnevezése	súlya			
Polyószám							

212.

A m. kir. pénzügyministernek 26,436/1922. P. M. számú rendelete.

A magyar korona országai egyesített címere és az ország külön címere használhatóságának megengedéseért járó díj lefizetése.

(Valamennyi m. kir. pénzügyigazgatósághoz, a m. kir. központi díj- és illetékkiszabási hivatalhoz s valamennyi m. kir. állampénztárhoz.)

A magyar korona országai egyesített címerének és az ország külön címerének magánosok és magánjellegű testületek, vállalatok és intézetek által való használhatásáról szóló 1883: XVIII. t.-cikkel megállapított engedélydíj felemeléséről alkotott s 1921. aug. 3-án hatályba lépett 1921: XXXVIII. t.-c. 1. §-a szerint az 1883: XVIII. t.-c. 3. §-ának első bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép

„Az engedélyért annak kiadásakor ötezer koronányi díj fizetendő. A lefizetés módzatait a pénzügyminister rendelettel fogja szabályozni.“

Ennélfogva az 1883. október 16-án 58,680. sz. a. kibocsátott körrendeletnek hatályon kívül helyezése mellett a m. kir. minisiterelnök és a m. kir. belügyminisiterrel egyetértően a következőket rendelem:

A magyar korona országai egyesített címere használhatóságának megengedéseért és az ország külön címere használhatóságának megengedéseért külön-külön járó díjat a budapesti m. kir. központi díj- és illetékkiszabási hivatal hatásköre és működése iránt az 1895. június 23-án 1,521/P. M. szám alatt kelt rendelettel kibocsátott utasítás 9. §. első bekezdés *b)* pontja értelmében egész Magyarország területére a Budapesten székelő m. kir. központi díj- és illetékkiszabási hivatal szabja ki.

A díj kiszabása a m. kir. minisiterelnöktől vett közlés alapján esetről-esetre, még a közlés érkezése napján, ezentúl is az V. medián 77. raktári számú nyomtatványon vezetett lajstromban történik.

A kiszabott engedélydíjról kiállított szelvényt szerű díjelőirási meghagyást az illetékes pénzügyigazgatóság útján az engedélyes lakóhelye szerint illetékes állampénztárnak kell elküldeni.

A pénzügyigazgatóság az engedélydíjat a mellé rendelt számvevőséggel a „Forgalmi adók és illetékek“ tárcafőkönyvében előírja s az előirási adatokkal kiegészített díjelőirási meghagyást még az *érkezés napján* továbbítja az illetékes állampénztárhoz.

Az állampénztár a díjelőirási meghagyás szerint fizetendő díjat a díjakról szóló számfőkönyvében *azonnal* előírja, úgy hogy az engedélydíj lefizetése végett megjelenő engedélyes a díjat késedelem nélkül befizethesse. Fizetési meghagyást nem kell kézbesíteni, mert a m. kir. minisiterelnök úr a címer használhatását megengedő okmányt csak a díj lefizetését igazoló nyugta beszolgáltatása után állítja ki.

A díjelőírási meghagyásról lementszendő előírási bizonylatot az állampénztár pontosan kitölti s ajánlott levélben közvetlenül a központi díj- és illetékkiszabási hivatalnak megküldi.

A befizetett engedélydíjat az állampénztár a díjjövedéki naplóban számolja el és a bevételi tételhez a visszatartott díjelőírási meghagyást csatolja.

A pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség a befizetett engedélydíjat az állami költségvetés rendes bevételek „Forgalmi adók és illetékek” cím „Illetékek” rovat „Közigazgatási illetékek és díjak” alrovatán könyveli.

Budapest, 1922. évi április hó 8-án.

A minister helyett:

Dr. Vargha Imre s. k.,
államtitkár.

213.

A m. kir. belügyministernek 2612/1922. B. M. eln. számú körrendelete.

A »Népiroda« támogatása.

(Valamennyi főispánnak. Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének, a székesfővárosi m. kir. államrendőrség főkapitányának és valamennyi m. kir. államrendőrségi kerületi főkapitánynak.)

Dr. Ráth Sándor igazgató vezetése alatt VIII., Eszterházy-utca 30. szám alatt Népiroda létesült, melynek célja, hogy a városok, falvak, puszták lakóit bárminő ügyes-bajos dolgukban ingyenes tanáccsal segítse. Az iroda a hozzája forduló ügyében — ha az ügyet jogosnak és igazságosnak találja — kérvényt szerkeszt, vagy bármilyen más írásbeli munkát elvégez és a kérvényt a hatóságokhoz, intézményekhez eljuttatja, az ügy elintézését pedig az egyes hatóságoknál támogatja.

Tekintettel arra, hogy a Népiroda ezen működését ingyenesen, tisztán emberbaráti célból végzi, felhivom ^{Méltóságodat,}
Alispán urat, ^{Polgármester urat,} hogy a Népirodát szociális érdekű munkájában saját hatáskörében támogatni sziveskedjék.

Budapest, 1922. évi április hó 12-én.

Gróf Klebelsberg Kunó s. k.,
m. kir. belügyminister.

214.**A m. kir. belügyministernek 26,595/1922. B. M. számú körrendelete.****A »Tűzrendészeti Közlöny« című szaklap ajánlása.**

(Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének.)

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség hivatalos lapja: a „Tűzrendészeti Közlöny“ című havonként megjelenő szaklap egy évi szünet után ismét megjelent.

Ez a lap, mint a Magyarország területén megjelenő legrégibb tűzrendészeti szaklap, immár negyvenkét évig becsülettel és lelkiismeretességgel szolgálta a tűzrendészet és a hazai tűzoltóság ügyét és ezzel a működésével házagpótló közérdekű hivatást töltött be. De amily mértékben töltötte be hivatását a múltban, épp oly, sőt fokozottabb jelentőségű szerepet kell betöltenie a jövőben is. A tűzrendészet jelentősége fokozódott azáltal, hogy a mai, a multhoz képest minden irányban visszaesést mutató gazdasági és ipari termelési viszonyok között a létező javaknak a tűz pusztításától való megóvása, illetőleg lehető megmentése nemcsak magán-, de nemzeti érdek is.

A Tűzrendészeti Közlöny tehát nagyfontosságú közérdeket szolgál, aminek következtében hivatása már a hazai közgazdaság szempontjából is a legmesszebbmenő figyelmet és a hatóságok részéről a legnagyobb támogatást joggal igényelheti.

Erre való tekintettel a magam részéről súlyt helyezek arra, hogy ez a szaklap a tűzrendészet intézésére hivatott hatóságok részéről nemcsak a legmesszebbmenő erkölcsi, hanem előfizetés útján anyagi támogatásban is részesüljön. A tűzrendészet fejlesztése érdekében kívánatosnak tartanám, ha a lap népszerűsítése és minél szélesebb körben való terjesztése érdekében úgy a törvényhatóságok, mint a járások és községek (városok) a lapra hivatalból fizetnének elő és emellett a különféle társadalmi körök és egyesületek figyelmét is megfelelően felhívnák e lapnak közgazdasági jelentőségére.

A szaklap előfizetési árát (egész évre 80 K) a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség címére (Budapest, VII., Rákóczi-út 38.) kell küldeni.

Az alispáni és járási főszolgabírói, a városi, valamint a községi és körjegyzői hivatalok részére szükséges példányok előfizetési ára a háztartási alapból fedezhető, vagyis a többi hivatalos és szaklap előfizetési árával együtt elszámolható, illetőleg a háztartási költségvetésbe beállítható.

Budapest, 1922. évi április hó 20-án.

A minister helyett:
Dr. Kószó István s. k.,
államtitkár.

215.**A m. kir. belügyministernek 62,200/1922. B. M. számú körrendelete.**

Katonai közintézetek által az állami anyakönyvvezetőkkel közölt halálesetek anyakönyvezése.

(Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének.)

Tudomásomra jutott, hogy állami anyakönyvvezetők a katonai egyének haláleseteinek anyakönyvezése tekintetében még ma is a 2,700/1906. M. E. számú rendelet 8. és 10. §-ának, illetőleg ezen szakaszok végrehajtása tárgyában kiadott 151,917/914. sz. itteni körrendelet¹⁾ határozmányaihoz tartják magukat, s ennek megfelelően a katonai közintézetek által a 2,700/1906. M. E. számú rendelet 2. §-a alapján bejelentett haláleseteket az anyakönyvekbe be nem vezetik, hanem azokat a fentidézett itteni körrendelet értelmében csak nyilvántartásba veszik.

Tekintve, hogy a Trianonban kötött békeszerződés 1921. évi július hó 26-án életbe lépett, Magyarországon a háborús állapot ezen a napon megszűnt, s így a katonai egyének ezen időn túl bekövetkezett haláleseteinek anyakönyvezése tekintetében már nem a fent idézett M. E. sz. rendelet 8. és 10. §-aiban és az ezek végrehajtása iránt kiadott 151,917/1914. számú itteni körrendeletben foglaltak, hanem az A. T. és az A. U. általános szabályai az irányadók.

Ehhez képest felhivom ^{Alispán}_{Polgármester} urat, utasítsa a törvényhatóság területén működő anyakönyvvezetőket, hogy a katonai laktanyák, katonai kórházak, letartóztatási helyek és egyéb katonai intézetek által velük közölt azon halálesetek anyakönyvezésénél, amelyek 1921. évi július hó 25-ike után következtek be, újból az A. U. 107. §-a értelmében járjanak el.

Budapest, 1922. évi április hó 21-én.

A minister helyett:

Dr. Kószó István s. k.,
államtitkár.

¹⁾ B. K. 1914. évi. 556. lapon.

216.

A m. kir. belügyministernek 50,343/1922. B. M. számú körrendelete.

A mozgófényképüzemek 1922. évi május és június havi egy-egy külön előadása tiszta jövedelmének a »Vakokat Gyámolító Országos Egylet« javára történő átengedése.

(Valamennyi vármegye alispánjának, a m. kir. államrendőrség valamennyi kerületi főkapitányának, a budapesti m. kir. államrendőrség főkapitányának.)

A mozgófényképüzemekről szóló 8,454/1920. M. E. számú rendelet¹⁾ végrehajtása tárgyában kiadott 68,800/1920. B. M. számú rendelet²⁾ 8. §-a alapján kötelezem valamennyi mozgófényképüzemi engedélyest, hogy a hivatkozott rendeletek alapján az engedélyokiratokban kötelezőleg előírt jótékonycélú előadások közül az 1922. évi május és június havi ily külön előadások bevételeiből származó tiszta jövedelmet ugyanezen rendelet 13. §-ában jelzett következmények terhe mellett a Vakokat Gyámolító Orsz. Egylet javára az illetékes elsőfokú rendőrhatóságnál fizessék be.

Az elsőfokú rendőrhatóságok köteleességévé teszem, hogy a befizetett összegeket ellenőrizve kimutatás kíséretében felettes hatóságuk útján a Vakokat Gyámolító Orsz. Egylet (Budapest, VII. ker., Hermina-út 7.) szolgáltatassák, illetőleg szállítsák be.

A május és június havi előadásokból befolyt jövedelmet egy összegben legkésőbb 1922. évi július hó 15-én kell az egylet pénztárába beszállítani.

A Vakokat Gyámolító Orsz. Egylet köteles egyébként a beérkezett összegekről s annak mikénti felhasználásáról pontos és okmányolt elszámolást vezetni és azt hozzám 1923. évi január hó 15-ig felterjeszteni.

Budapest, 1922. évi március hó 27-én.

A minster helyett:

Dr. Nádossy s. k.,
országos főkapitány.

217.

A m. kir. belügyministernek 58,040/1922. B. M. számú körrendelete.

Mozgófényképüzemek külön engedély nélkül történő kiterjesztésének megtiltása.

(Valamennyi vármegye alispánjának. A m. kir. államrendőrség valamennyi kerületi főkapitányának és a budapesti m. kir. államrendőrség főkapitányának.)

Tudomásomra jutott, hogy egyes mozgófénykép vállalatok engedélyesei mutatványi engedélyük alapján mozgófényképüzemüket szomszédos helyiségek vagy kertrészletek igénybevételeivel és az ülőhelyek számának szaporításával kiterjeszteni óhajtják.

¹⁾ B. K. 1920. évf. 1515. lapon.

²⁾ B. K. 1920. évf. 1681. lapon.

Figyelmeztetem Méltóságodat, hogy az általam kiadott mutatóványi engedélyek csak az engedélyokiratokban megjelölt helyiségekre érvényesek és az üzem kiterjesztése külön engedélyem nélkül, semmi körülmények között sem engedhető meg.

Budapest, 1922. évi április hó 7-én.

A miniszter helyett
Dr. Nádossy S. K.,
 országos főkapitány.

218.

A m. kir. belügyministernek 109,925/1921. B. M. számú körrendelete.

Hadigondozási célra rendezett ünnepségek, előadások jövedelmének beszolgáltatása.

(Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének. A m. kir. államrendőrség valamennyi kerületi főkapitányának. A budapesti m. kir. államrendőrség főkapitányának.)

A társadalom áldozatkészsége bár általában kimerítettnek tekinthető, igen sok esetben, különösen vidéken, rendeznek még ünnepségeket, előadásokat, akciókat hadigondozási célra (hadiözvegyek, hadiárvaik vagy hadirokkantak istápolására). Ezek anyagi eredményéről azonban sok esetben a hadigondozás hivatalos szervei nem szereznek tudomást, bár a befolyt jövedelem a dolog természeténél fogva felhasználás céljából említett hivatalos szervekhez volna juttatandó.

Bár feltételezem, hogy az említett ünnepségek stb. rendezői a helyzettel vissza nem élnek és az elért tiszta nyereséget teljes egészében rendeltetésszerűleg használják fel, azonban az eddig követett gyakorlat a visszaélések és a párhuzamos segélyezések lehetőségét szaporítja.

Ezért felhívom Címet, hogy az említett ünnepségek, akciók stb. megtartására kért engedélyek kiadásánál az engedélyt kérőket figyelmeztesse arra, hogy:

1. a befolyó tiszta jövedelem legcélszerűbben az illetékes hadigondozó népirodák útján esetleg ezzel egyetértésben használható fel.

2. Az elszámolást az engedélyesek tartoznak a hadigondozó népirodának bemutatni.

A hadigondozás legszembefokú hivatalos szervei: a valamennyi törvényhatóság székhelyén szervezett hadigondozó népirodák vannak ugyanis hivatva arra, hogy a hatáskörükbe tartozó hadigondozottak szociális támogatásáról gondoskodjanak, amennyiben pedig más jótékony egyesületek is ezzel a kérdéssel kívánnak foglalkozni, közöttük az összhang okvetlenül biztosítandó, mert ellenkező esetben az erők szétforgácsolása áll elő, másrészt a rendelkezésre álló pénzüsszegek és anyagi eszközök felhasználása nem történhetik igazságos módon, mert az élelmesebb hadigondozottak itt is, ott is kiveszik a részüket, ami a kevésbé ügyeseknek megrövidítésével jár.

Budapest, 1922. évi március hó 11-én.

A miniszter rendeletéből:
Pantl Kálmán S. K.,
 miniszeri tanácsos.

KÖZLEMÉNYEK.

Határrészek átcsatolása.

Zala vármegyében Hévizgyógyfürdő területéből a közigazgatásilag Kiskeszthely, Alsópáhok és Egregy községekhez tartozó határrészek a 85,925/1921. B. M. számú rendelettel Hévizszentandrás községhez csatoltattak. (2,487/1922. B. M. eln. sz.)

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Helyesbítés.** A „Belügyi Közlöny“ 1922. évi 19. rendkívüli számában 58,955/1922. B. M. szám alatt közzétett rendeletben a helyes értelmet zavaró hibák fordulnak elő és pedig: a 8. §. 27. sorában a „105,000/1899“ rendeletszám helyébe 105,000/1909. irandó; a 20. §. utolsóelőtti sorában a „7/a“ utalás elé az „a“ névelőt kell beszúrni, 25. §. 3. sorában „elintézésnek“ helyett „elintézesek“, a 37. §. első sorában „a feleknek“ helyett „s feleknek“, a 60. §. 2. sorában „rendőrkapitány“ helyett „rendőrfőkapitány“, a 78. §. első sorában „államrendőrség“ helyett „állami rendőrség“ irandó, a 7. számú melléklet „államrendőrség“ helyett „állami rendőrség“ irandó, a 18. számú melléklet 2. fejezetében az „illetve“ szó után beillesztendő az „átvétele“ szó, a 19. számú mellékletről törlendő az alul rávezetett következő szövegű két sor „Irattári sorkönyv XXVI. számú minta a 168. §-hoz B. M. 128,000/1902. és Irattári sorkönyv XXV. számú minta a 205. §-hoz B. M. 125,000/1902.“, végül a 23. számú mellékleten „államrendőrség“ helyett „állami rendőrség“ irandó. (ad 58,955/1922. B. M. sz.)

— A „Zalamegyei Ujság“ című politikai napilap megjelenésének és terjesztésének megtiltása. A m. kir. belügyminister 59,661/1922. VII—a. számú rendeletével a Zalaegerszegen „Zrinyi“ Nyomdaipar és Könyvkereskedés részvénytársaság kiadásában és Császár Ferenc felelős szerkesztésében megjelenő „Zalamegyei Ujság“ című politikai napilap további megjelenését és terjesztését az ország belső rendjének és közbiztonságának, valamint külső politikájának érdekeit veszélyeztető iránya miatt a 6,357/1920. M. E. számú rendelet alapján megtiltotta.

Nevezett lap folyó évi április hó 2-iki számában „Meghalt a király“ című cikkében a király halálával kapcsolatban a királykérdés és a második visszatérési kísérlet tendenciózus és valótlan beállításával, továbbá állítása szerint a jövőben bekövetkező „szabad lopás, szabad rablás“ emlegetésével az ország belső rendjének és közbiztonságának, valamint külső politikájának érdekeit is súlyosan veszélyezteteti. (59,661/1922. B. M. sz.)

SZEMÉLYI HIREK.

Anyakönyvvezető és anyakönyvvezető-helyettes kinevezése.

A m. kir. belügyminister a salgótarjáni állami anyakönyvi kerületbe *Koós Mihály* városi főjegyzőt anyakönyvvezetővé, *Nékám István* városi I. osztályú aljegyzőt pedig anyakönyvvezető-helyettessé nevezte ki és az anyakönyvvezető-helyettest, a házasságkötéseknél polgári tisztviselői minőségben való közreműködéssel és a házassági anyakönyv vezetésével is megbízta.

Szerkeszti: HARMATZY-SIMON LORÁNT, belügyministeriumi ministeri osztálytanácsos.

Pesti könyvnyomda részvénytársaság (Dr. Falk Zsigmond) V. ker., Hold-utca 7. szám.

BELÜGYI KÖZLÖNY

KIADJA A MAGYAR KIRÁLYI BELÜGYMINISTERIUM.

MEGJELENIK RENDSZERINT MINDEN VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Egész évre hatóságok és hatósági közegek részére 110, magánosok részére 160 korona.

CHEQUE-SZÁMLA SZÁMA: 15,700.

TARTALOM.

Magas kézirat	Lap 1018
-------------------------	-------------

RENDELETEK.

3,757/1922. M. E. sz. Az 1922. évben összeülő nemzetgyűlés tagjainak választása céljából megtartandó általános képviselőválasztások határidejének megállapítása	1019
63,200/1922. B. M. sz. Az 1922. évben összeülő nemzetgyűlés tagjainak választása céljából megtartandó általános képviselőválasztások napjának kitűzése	1019
63,201/1922. B. M. sz. A központi választmányi határozatok ellen benyújtott panaszokra tehető észrevételek összeállítása és beküldése	1021
64,755/1922. B. M. sz. A szavazó igazolványok kiállítása és kiszolgáltatása	1022
3,720/1922. M. E. sz. A rendőri szolgálat fogalmazói és felügyelői szakában való alkalmazáshoz szükséges kellékek és ezek joghatálya	1023
66,898/1922. B. M. sz. A 3,720/1922. M. E. számú rendeletnek az ideiglenes minőségű próbaszolgálatos m. kir. államrendőrségi segédfogalmazók és segédfelügyelők próbaszolgálatára vonatkozólag tett intézkedései végrehajtása	1030
66,899/1922. B. M. sz. A 3,720/1922. M. E. számú rendeletnek a rendőrtisztviselői tiszti tanfolyamra és a rendőrtisztviselői tiszti vizsgára vonatkozó intézkedései végrehajtása	1033
66,900/1922. B. M. sz. A 3,720/1922. M. E. sz. rendeletnek a rendőrtisztviselőket továbbképző tanfolyamra és rendőrtisztviselői felső tiszti vizsgára vonatkozó intézkedései végrehajtása	1040
56,959/1922. K. M. sz. Tokaj-nagyközség részére kompvámszedési jog gyakorlására kiadott engedélyokirat	1044
59,472/1922. K. M. sz. A hidasnémeti ker. erdőbényei törvényhatósági közút 0.1—0.3 km. pontjai között levő Hernádhidon gyakorolt, igazolt hídvámszedési jognál alkalmazandó vámdíj-szabályzat újbóli megállapítása	1047
28,000/1922. N. M. M. sz. Az állami tisztviselők és egyéb állami alkalmazottak gyógykezelésének ideiglenes szabályozása	1049
20,331/1922. B. M. sz. A Hősök emlékének megörökítése	1059
67,500/1922. B. M. sz. A földbirtokreformmal kapcsolatban üzött népámitás eltiltása	1061

KÜLÖNFÉLÉK.

Utcai terjesztésre adott engedély hatályának meghosszabbítása	1062
---	------

SZEMÉLYI HIREK.

Az Országos Községi Törzskönyvbizottság tagjainak kinevezése	1062
Országos levéltári kinevezés	1062

A 230. számú rendelet mellékletként is közöltetik.

Magas kézirat.

Kormányzó Úr Ó Főméltósága a ministertanács előterjesztésére a következő magas kéziratot méltóztatott kibocsátani:

Kedves gróf Bethlen! A nemzetgyűlés működése folyó évi február hó 16. napján megszűnván, az alkotmányosság helyreállításáról és az állami főhatalom gyakorlásának ideiglenes rendezéséről szóló 1920 : I. törvénycikk, valamint az ugyanezen törvénycikk 13. §-ának módosításáról szóló 1920 : XVII. törvénycikk rendelkezéseihez képest kormányzói tisztemhez tartozik, hogy a nemzet képviselőinek újabb egybehívásáról gondoskodjam.

Ennélfogva a magyar királyi ministerium előterjesztésére a nemzetgyűlést folyó évi június hó 16. napjára Budapest székesfővárosba egybehívom.

Felhívom a magyar királyi ministeriumot, hogy haladéktalanul tegye meg mindazokat a rendelkezéseket és intézkedéseket, amelyek szükségesek arra, hogy a nemzet képviselői idejében megválasztassanak, egybegyűlhessenek és a törvényhozás működése a mondott napon és helyen akadálytalanul megindulhasson.

Kelt Budapesten, 1922. évi április hó 26. napján.

Horthy Miklós s. k.,
Magyarország kormányzója.

Gróf Bethlen István s. k.,
m. kir. minisiterelnök.

RENDELETEK.

219.

A m. kir. kormánynak 3,757/1922. M. E. számú rendelete.

Az 1922. évben összeülő nemzetgyűlés tagjainak választása céljából megtartandó általános képviselőválasztások határidejének megállapítása.

Az 1922. évben összeülő nemzetgyűlés tagjainak választásáról szóló 2,200/1922. M. E. számú kormányrendeletben foglalt és a választások megtartására vonatkozó rendelkezések odamódosítatnak, hogy az általános képviselőválasztások 1922. évi május hó 28-ától számítandó tiz napi időközön belül tartandók meg és a választások napjait a belügy-minister tűzi ki.

Ennek következtében a hivatalos ajánlási ívek kiadására rendelkezésre álló idő szükségképen megrövidül.

Budapest, 1922. évi április hó 27-én.

Gróf Bethlen István s. k.,
m. kir. miniszterelnök.

220.

A m. kir. belügyministernek 63,200/1922. B. M. számú rendelete.

Az 1922. évben összeülő nemzetgyűlés tagjainak választása céljából megtartandó általános képviselőválasztások napjainak kitűzése.

Kormányzó Úr Ó Főméltósága a nemzetgyűlést folyó évi június hó 16-ára egybe-hívni méltóztatván, az 1922. évben összeülő nemzetgyűlés tagjainak választása céljából megtartandó általános képviselőválasztások határidejének megállapítása tárgyában folyó évi április hó 27-én 3,757. M. E. szám alatt kibocsátott kormányrendelet alapján a folyó évi május hó 28-ikától számítandó tiz napi időközön belül megtartandó általános képviselőválasztások napjait akként tűzöm ki, hogy a következő vármegyei és városi törvényhatóságok választókerületeiben, u. m.:

Abauj-Torna,
Arad,
Baranya,

Bereg,
Bihar,
Békés,

138. sz.
1922.

Csanád,	Hajdu,
Csongrád,	Heves,
Fejér,	Jász-Nagykun-Szolnok,
Gömör és Kishont,	Pest-Pilis-Solt-Kiskun,
kivéve e vármegyében a budapest-környéki választókerületet,,	
Somogy,	Torontál,
Szabolcs,	Ung és
Szatmár,	Zemplén vármegyék,
Tolna,	
valamint	
Hódmezővásárhely,	Szeged városok választókerületeiben
Sopron és	

folgó évi május hó 28-án,

a következő vármegyei és városi törvényhatóságok választókerületeiben pedig, u. m.:

Bács-Bodrog,	Veszprém és
Borsod,	Zala vármegyék,
Esztergom,	valamint
Győr,	Budapest,
Hont,	Baja,
Komárom,	Debreczen,
Moson,	Győr,
Nógrád,	Kecskemét,
Pozsony,	Komárom,
Sopron,	Miskolcz,
Vas,	Pécs és

Székesfehérvár városok választókerületeiben, nemkülönben a budapest-környéki választókerületben

folgó évi június hó 3-án

tartandók meg az általános nemzetgyűlési képviselőválasztások.

Budapest, 1922. évi április hó 27-én.

Gróf Klebelsberg Kunó s. k.,
m. kir. belügyminister.

221.

A m. kir. belügyministernek 63,201/1922. B. M. számú körrendelete.**A központi választmányi határozatok ellen benyújtott panaszokra tehető észrevételek összeállítása és beküldése.***(Valamennyi központi választmánynak.)*

A folyó évi április hó 27-én 63,200. szám alatt kelt rendelettel a nemzetgyűlési választások napja a törvényhatóságok egy részében már folyó évi május hó 28-ikára állapittatván meg, avégből, hogy a végleges képviselő-választói névjegyzékek kellő időben rendelkezésre álljanak, szükségesnek mutatkozik, hogy már a folyó évi április hó 4-én 54,713. szám alatt kibocsátott rendelet¹⁾ utolsó bekezdésében megállapított határidő is némileg rövidíttessék és pedig oly formán, hogy a központi választmány a felszólalások és észrevételek felett hozott központi választmányi határozatok ellen benyújtott panaszokra saját szempontjából tehető észrevételeit már május hó 7-éig bezárólag állítsa össze, illetőleg tegye meg és a panaszokat észrevételei kíséretében már május hó 8-án az illetékes kir. törvényszékhez küldje be.

A törvényszék e panaszokat lehetőleg négy nap alatt, vagyis május hó 9-étől május hó 12-éig bezárólag elintézi és az ez időpontig hozott érdemleges határozatait minden csetre május hó 13-án a központi választmánynak visszaküldi.

Ugyancsak a fentebbiekre, illetőleg az idő rövidségére való tekintettel a központi választmány azokat a határozatait, amelyekkel a 2,200/1922. M. E. számú rendelet²⁾ 43. §-a alapján valamely választót az ideiglenes névjegyzékből törölt, legkésőbb folyó évi május hó 3-áig, vagyis addig a napig, ameddig a felszólalások és észrevételek fölötti határozatai közszemlére ki vannak téve, hozza meg; ebbeli határozatait azoknak, akiket hivatalból törölt a névjegyzékből, azonnal kézbesített azzal a hozzáadással, hogy e határozatok ellen május hó 7-éig az illetékes kir. törvényszékhez intézendő, de a központi választmány elnökéhez benyújtandó panasznak van helye; e panaszok azután a felszólalások és észrevételek fölött hozott központi választmányi határozatok ellen benyújtott panaszokkal együtt május hó 8-án a törvényszékhez átteendő, ahol az összes panaszok a fentebb jelzett négy napi határidő alatt, vagyis május hó 9. és 12-ike közt a lehetőséghez képest elintézését nyernek.

A központi választmány a törvényszéktől május hó 13-án visszaérkező határozatok figyelembe vételével a végleges névjegyzéket három példányban május hó 14-étől 18-áig bezárólag kiállítja, illetőleg leiratja és intézkedik az iránt, hogy a végleges névjegyzék egy példánya 19-én a képviselő-jelölési ajánlatok elbírállatása céljából a választási biztos kezeihez jusson, akként, hogy a választási biztos legkésőbb május hó 20-án reggel a névjegyzék birtokában legyen.

Hangsúlyozni kívánom, hogy amennyiben a központi választmánynak a felszólalásokra és az észrevételekre vonatkozó határozatai ellen panaszt senki sem nyújtott be és a központi választmány a 2,200/1922. M. E. számú rendelet 43. §-a alapján a fentebb

¹⁾ B. K. 1922. évf. 837. lapon.

²⁾ B. K. 1922. évf. 567. lapon.

érintett határidő lejártáig, vagyis legkésőbb folyó évi május hó 3-áig törlést nem fogadosított, vagy fogadosított ugyan, de a törlés ellen panaszt senki sem nyújtott be, a választói névjegyzék a 2,200/1922. M. E. számú rendelet 45. §-a értelmében már május hó 7-én véglegessé válik és leiratása iránt az intézkedések megtehetők.

Tekintettel az idő rövidségére, figyelmébe ajánlom a központi választmánynak azt is, hogy a választói névjegyzékeknek esetleg ivekre terjedő olyan részeit, amelyekben feltüntetett választók választójoga változás alá nem esik, függetlenül a jogorvoslatokra nézve előirt határidőktől a leírás szempontjából már korábban is munkába veheti.

Érinteni kívánom továbbá, hogy amennyiben az illetékes kir. törvényszék a jelen rendeletben megállapított négy nap, vagyis május hó 9. és 12-ike közt a hozzáintézt panaszokat el nem bírálhatta volna, e körülmény a 2,200/1922. M. E. számú rendelet 110. §-ának második bekezdése értelmében nem lehet akadály a névjegyzék véglegesítésének; a végleges névjegyzék összeállítása iránti munkálatok tehát minden esetben legkésőbb május hó 14-én megkezdendők.

Amennyiben az illetékes kir. törvényszék a hozzá érkezett panaszt a többször érintett négy napi határidő letelte után tudná csak elintézni, érdemleges határozatát nemcsak a központi választmánynak, hanem a többször hivatkozott Választójogi Rendelet 110. §-ának második bekezdésében foglaltakra való tekintettel közvetlenül az érdekelt választónak is tudomására hozza.

Budapest, 1922. évi április hó 27-én.

Gróf Klebelsberg Kunó s. k.,
m. kir. belügyminister.

222.

A m. kir. belügyministernek 64,755/1922. B. M. számú körrendelete.

A szavazóigazolványok kiállítása és kiszolgáltatása.

(Valamennyi városi polgármesternek.)

Az 1922. évben összeülő nemzetgyűlés tagjainak választásáról szóló 2,200/1922. M. E. számú rendelet¹⁾ 56. §-a arra kötelezi Polgármester urat, hogy általános képviselőválasztásoknál a választások határidejét kitűző belügyministeri rendeletnek a hivatalos lapban történt közzététele után a választók névjegyzékébe felvett minden választónak oly igazolványt kézbesítsen, amely a választói névjegyzék megfelelő sorszámat, a választó nevét, polgári állását vagy foglalkozását és lakóhelyét (lakását) tünteti fel (szavazóigazolvány).

Mint hogy a folyó évi április hó 27-én 63,200. szám alatt kibocsátott rendelettel az általános képviselőválasztások napjai megállapítottak, másrésről azonban a választások céljára készülő képviselőválasztói névjegyzékek még véglegessé nem váltak, félreértés elkerülése végett figyelmeztetem, hogy a kérdéses szavazóigazolványok kiállítására vonatkozó előmunkálatok megindíthatók ugyan, — sőt ama választók részére, akiket a

¹⁾ B. K. 1922. évf. 567. lapon.

11/8. sz.
Apr. 27. 1922.

központi választmány az ideiglenes névjegyzékbe felvett s akik ellen felszólalás nem adatott be, esetleg ki is tölthetők, — a kézbesítés azonban csak akkor történhetik meg, ha a választói névjegyzék véglegessé vált, mert még a felszólalással meg nem támadott választói jogállapotában is változás állhat be, ha a központi választmány reá vonatkozólag a választójogi rendelet 43. §-ának első bekezdésében jelzett törlést foganatosítja.

Ennélfogva a szavazóigazolványok kiszolgáltatása legkorábban ama választók részére, akiknek választójoga felszólalással meg nem támadtatott és akikre nézve a központi választmány törlést nem foganatosított, a f. évi 63,201/1922. szám alatt valamennyi központi választmányhoz intézett körrendeletben jelzett határidő lejárt, vagyis folyó évi május hó 3-ika után történhetik meg; egyébként pedig a választói névjegyzékek végleges lezárása bevárandó.

Jelen rendeletben foglaltakról a központi választmányokat egyidejűleg tájékoztattam.

Budapest, 1922. évi április hó 27-én.

A minister helyett:
Dr. Schreiber s. k.,
helyettes államtitkár.

223.

A m. kir. kormánynak 3,720/1922. M. E. számú rendelete.

A rendőri szolgálat fogalmazói és felügyelői szakában való alkalmazáshoz szükséges kellékek és ezek joghatálya.

A m. kir. ministerium a rendőri szolgálat fogalmazói és felügyelői szakában való alkalmazáshoz szükséges kellékek és ezek joghatálya tárgyában, figyelemmel a köztisztviselők minősítéséről szóló 1883 : I. t.-c. 29. §-ában foglalt felhatalmazásra is, a következőket rendeli:

1. §. A rendőri szolgálatnak fogalmazói és felügyelői szakában csak azt lehet véglegesen alkalmazni, aki a jelen rendeletben szabályozott rendőrtisztviselői tisztvi vizsgát sikerrel letette.

2. §. A rendőrtisztviselői tisztvi vizsgára, illetőleg az ezt megelőző tisztvi tanfolyamra csak a rendőri igazgatásnál teljesített egy évi eredményes próbaszolgálat és az ezután sikerrel kiállított felvételi vizsga után lehet jelentkezni.

3. §. A próbaszolgálatra bocsátáshoz a köztisztviselők minősítéséről szóló 1883 : I. t.-c. 1. §-ának a) és b) pontjában megkívánt kellékeken felül a következő kellékek kimutatása szükséges:

1. 21 évet meghaladó, de 30 éven aluli életkor,
2. nőtlen állapot,
3. erős testalkat és egészséges szervezeti,
4. a fogalmazói karhoz pályázóknál a jogi és államtudományi tanulmányoknak valamely magyar egyetemen vagy jogakadémián történt szabályszerű elvégzése és a jogtudo-

mányi vagy államtudományi államvizsgának sikeres letétele vagy pedig valamely magyar egyetemen a jogtudori vagy államtudori oklevél megszerzése, — a felügyelői karhoz pályázóknál pedig valamely hazai középiskolai érettségi vizsga vagy a középiskolákkal tanértékre nézve egyenlőnek tekintendő szakiskola vagy katonai (hadapród) iskola képesítő vizsgálója,

5. rendezett anyagi viszonyok vagy legalább adósságtól való mentesség.

Az 1. és 2. pontban megszabott kellékek alól és pedig az 1. pontban megszabott kellék alól a pénzügyi szolgálati szabályzat 7. §-ában megjelölt korhatárig a belügyminister különös méltánylást érdemlő esetben kivételesen felmentést adhat.

4. §. A próbaszolgálatra bocsátást a belügyministerhez címzett, szabályszerűen felbélygezett és kellően felszerelt folyamodványban csak a pályázat meghirdetése után s az abban megjelölt — rendszerint évente június hó 1-től június hó végéig terjedő — időben lehet kérni.

A már közszolgálatban álló pályázók kérvényeiket saját felettes hatóságuk útján kötelesek előterjeszteni.

A kérvényhez mellékelni kell:

1. a folyamodó születési anyakönyvi kivonatát és községi illetőségi bizonyítványát, amennyiben az illetőségi község a békeszerződés értelmében Magyarországtól elszakított területen fekszik, a magyar állampolgárság igénylésére vonatkozólag megtett nyilatkozatra kiadott okmányt, a külföldi születésűeknek pedig magyar állampolgárságukat elismerő vagy tanúsító egyéb okmányt;

2. a folyamodó feddhetlenségét igazoló erkölcsi bizonyítványt;

3. a fogalmazói karhoz pályázóknál a 3. §. 4. pontjában említett főiskola által kiállított végbizonyítványt és az ott említett államvizsgáról szóló bizonyítványt, illetőleg tudori oklevelet, a felügyelői karhoz pályázóknál pedig a 3. §. 4. pontjában említett bizonyítványt;

4. a folyamodó egészséges szervezetét igazoló közhatósági orvosi bizonyítványt;

5. azoknál a folyamodóknál, akik már közszolgálatban állanak, a közhatóságnál teljesített gyakorlati működést igazoló bizonyítványt;

6. a folyamodó vagyoni viszonyait, amennyiben fenntartásáról valamely hozzátartozója gondoskodik, hozzátartozójának vagyoni viszonyait feltüntető hatósági bizonyítványt.

A folyamodó kérvényében nyilatkoznia köteles afelől, hogy nőtlen állapotú-e.

Ha nő, kérvényéhez csatolnia kell a házasságára vonatkozó házassági anyakönyvi kivonatot és családi állapotát feltüntető családi értesítőt; ha nőtlen, ki kell jelentenie, hogy a rendőri szolgálatban alkalmazása esetére aláveti magát a rendőri szolgálatra nézve fennálló házassági szabályzatnak.

Amennyiben a folyamodó a magyar nyelven felül egyéb nyelvekben is jártas, ezt kérvényében külön meg kell említeni.

A kérvényben továbbá nyilatkoznia kell a folyamodónak arról is, hogy adósságtól mentes-e.

Végül a pályázati kérvényben meg kell jelölni azt az elsőfokú állami rendőrhatóságot, amelynél a pályázó próbaszolgálatát teljesíteni óhajtja.

A pályázók kérvényük benyújtása után személyes jelentkezésre hivatnak fel és jelentkezésük alkalmával a rendőri szolgálathoz megkívánt testi alkalmasság megállapítása céljából rendőrorvosi felülvizsgálatnak vettetnek alá.

5. §. A rendőri szolgálatra alkalmasnak talált pályázók a betöltésre váró állások arányához képest a rendőri szolgálat fogalmazói, illetve felügyelői szakához próbaszolgálatra behivatnak.

A próbaszolgálatra behívott személyek ideiglenes minőségű próbaszolgálatos állami rendőrségi segédfogalmazókká, illetve ideiglenes minőségű próbaszolgálatos állami rendőrségi segédfelügyelökké neveztetnek ki.

Az ebben a minőségben eltöltött szolgálati idő vélegesítés esetén az 1912 : LXV. t.-c. 13. §-a értelmében a tényleges szolgálatba beszámít.

Az ideiglenes minőségű próbaszolgálatos állami rendőrségi segédfogalmazók, illetőleg segédfelügyelők egyenruhát nem viselhetnek és állásukból indokolás nélkül, mindenemű anyagi igény kizárásával bármikor elbocsáthatók.

Ellenük fegyelmi eljárásnak helye nincs.

Az ideiglenes minőségű próbaszolgálatos állami rendőrségi segédfogalmazók a X., az ideiglenes minőségű próbaszolgálatos állami rendőrségi segédfelügyelők pedig a XI. fizetési osztálynak megfelelő illetményeket élvezik.

Kinevezésük után gyakorlati kiképzésük céljából egy évi próbaszolgálatra valamely elsőfokú állami rendőrhatalomhoz osztatnak be.

6. §. Az egy évi próbaszolgálat idejének eltelte után ezek a próbaszolgálatra behívott személyek a próbaszolgálat tartama alatt szerzett gyakorlati ismereteikről, valamint az elméleti előképzettségüknek megfelelő általános műveltségükről tájékoztató felvételi vizsga útján tartoznak számot adni.

A felvételi vizsga rendjét a belügyminister külön rendelettel szabályozza.

Amennyiben valamely jelölt a felvételi vizsgát sikerrel le nem teszi, állásából haladéktalanul elbocsátandó.

Azok a jelöltek, akik a felvételi vizsgát sikerrel kiállották, a Budapest székhellyel felállítani rendelt rendőrtisztviselői tiszti tanfolyamra fognak hivatalból behivatni.

A tanfolyam szervezetét, tanrendjét, ügyviteli szabályzatát, valamint a tanfolyam befejezésekor teendő tiszti vizsga tárgyait és vizsgarendjét a belügyminister külön rendelettel állapítja meg.

A tanfolyam időtartama egy év.

A tanfolyam befejezésével a hallgatók tiszti vizsgára bocsáttatnak.

A tiszti vizsga letételére a jelen rendelet 26. §-ában megjelöltek kivételével csak azok jelentkezhetnek, akik a tiszti tanfolyamot látogatták.

A vizsgát letett ideiglenes minőségű próbaszolgálatos állami rendőrségi segédfogalmazók és segédfelügyelők külön-külön a vizsgán elért eredményhez képest egymás között minősítendők.

A magasabb fizetési osztályba való kineveztetésüknél az érdemesség egyik feltétele gyanánt ez a minősítés is figyelembe veendő.

A tiszti vizsga csak akkor ismételhető, ha arra a vizsgabizottság kifejezetten engedélyt ad.

Azok az ideiglenes minőségű próbaszolgálatos állami rendőrségi segédfogalmazók, illetőleg segédfelügyelők, akik a tiszti vizsgát sikerrel letették, állásukban véglegesítettnek, azok pedig, akik a tiszti vizsgát le nem tették és újabb vizsgára nem bocsáttatnak, továbbá akik a vizsgán ismételten meg nem feleltek, állásukból elbocsátandók.

7. §. A jelen rendelet életbelépésének napjától kezdődőleg a magyar királyi állami rendőrségnél a VIII. fizetési osztályba sorozott kapitányi és főfelügyelői rendfokozat elnyerése külön felső tiszti vizsga letételéhez köttetik.

Ettől a naptól kezdődőleg tehát — a 26. §-ban megjelölt kivételtől eltekintve — rendőrkapitánnyá és rendőrfőfelügyelővé csakis azok a fogalmazók és felügyelők nevezhetők ki, akik a felső tiszti vizsgát letették.

8. §. Más közszolgálati ágazatban szolgálatot teljesítő tisztviselők, továbbá honvéd- és csendőrtisztek vagy közszolgálatban nem álló egyének a jelen rendelet életbelépése után a magyar királyi állami rendőrség fogalmazói vagy felügyelői karába, bármely állásra végleges minőségben csak akkor nevezhetők ki, ha a rendőrtisztviselői tiszti vizsgát, illetőleg felső tiszti vizsgát letették.

9. §. A felső tiszti vizsga letételére nem kötelezhetők a jelen rendelet életbelépése előtt a VIII. vagy ennél magasabb fizetési osztályba végleges minőségben kinevezett azok a fogalmazói és felügyelői karbeli tisztviselők, akiknek a 15., 16., 17., 18. és a 19. §-ok szerint a vizsgára való jelentkezés szempontjából beszámítható szolgálati idejük a fogalmazói karnál a nyolc, a felügyelői karnál pedig a tizenkét esztendő (lásd 14. §.) meghaladja.

Azoknál a felügyelői karhoz tartozó tisztviselőknél, akik a jelen rendelet 3. §-ának 4. pontjában előírt főiskolai képesítettséggel rendelkeznek, a belügyminister a tizenkét évet nyolc évre leszállíthatja, azoknál pedig, akik közvetlenül a tényleges katonai szolgálatból nevezettek ki és valamelyik katonai akadémiát elvégeztek, az ezen eltöltött éveknek a tizenkét évbe legfeljebb három év tartamáig való beszámítását megengedheti.

10. §. A belügyminister azoktól a tisztviselőktől, akik e rendelet hatálybalépése napján a magyar királyi állami rendőrség fogalmazói vagy felügyelői szakában a VIII. és ennél magasabb fizetési osztályba sorozott állást töltenek be, amennyiben az előző §-ban meghatározott összszolgálati idővel nem rendelkeznek, az előléptetésre való érdemesség igazolása végett tanfolyam hallgatása nélkül is a felső tiszti vizsga letételét megkivánhatja.

11. §. A felső tiszti vizsga letételének megkönnyítése és a magasabb szakoktatás eredményesebbé tétele érdekében Budapest székhellyel rendőrtisztviselőket továbbképző tanfolyam felállítása rendeltetik el s ennek tartama hat hónapban állapittatik meg.

12. §. A tanfolyam szervezetét, tanrendjét, ügyviteli szabályzatát, valamint a tanfolyam befejezése alkalmával teendő felső tiszti vizsga tárgyait és a vizsga rendjét a belügyminister külön rendelettel állapítja meg.

13. §. A tanfolyam hallgatása nélkül — a jelen rendelet 10. és 26. §-aiban foglalt kivételektől eltekintve — egy tisztviselő sem bocsátható felső tiszti vizsgára.

14. §. A tanfolyamra azok a IX. fizetési osztályba sorozott fogalmazók és felügyelők jelentkezhetnek, akik a XI—IX. fizetési osztályokban a fogalmazói szakon összesen leg-

alább nyolc, a felügyelői szakon pedig összesen legalább tizenkét évet megszakítás nélkül eltöltöttek.

Azoknál a felügyelői karhoz tartozó tisztviselőknél, akik a jelen rendelet 3. §-ának 4. pontjában előírt főiskolai képzettséggel rendelkeznek, a belügyminister a tizenkét évet nyolc évre leszállíthatja, azoknál pedig, kik közvetlenül katonai szolgálatból nevezettek ki és valamelyik katonai akadémiát elvégezték, az ezen eltöltött éveknél a tizenkét évbe legfeljebb három év tartamáig való beszámítását megengedheti.

15. §. A vizsgára való jelentkezés szempontjából a fogalmazói karban eltöltött időbe, legfeljebb azonban öt év tartamáig beszámítható mindazon, meg nem szakított, nem a rendőrségi szakon eltöltött közszolgálat is, melynél az 1883 : I. t.-c. 3. §-ában körülírt képzettség kimutatása megkívántatott.

A belügyminister megengedheti, hogy az a megelőző köztisztviselői szolgálat, mely nem volt az előző bekezdésben megjelölt képzettség kimutatásához kötve, amelyet azonban valamely tisztviselő ezen képzettség birtokában töltött el, e képzettség megszerzésének időpontjától kezdődőleg a beszámítást illetőleg olybá vétsék, mint az 1883 : I. t.-c. 3. §-ában körülírt képzettség kimutatásához kötött közszolgálat.

A belügyminister megengedheti továbbá, hogy azoknál a fogalmazóknál, kik azelőtt is rendőri szolgálatot teljesítettek ugyan, de ezt a szolgálatot nem a fogalmazói szakon töltötték el, ezen előző szolgálatuknak nem az 1883 : I. t.-c. 3. §-ában körülírt képzettség birtokában eltöltött ideje, amennyiben legalább érettségi vizsgálattal vagy a középiskolákkal tanértékre nézve egyenlőnek tekintendő szakiskola vagy katonai iskola képesítő vizsgájával rendelkeztek, másfél évet egy évnek számítva, amennyiben ennél alacsonyabb képzettséggel rendelkeztek, két évet egy évnek számítva, de legfeljebb öt év tartamáig a megállapított nyolc esztendőbe betudassék.

16. §. A vizsgára való jelentkezés szempontjából a felügyelői karban eltöltött szolgálati időbe ugyancsak legfeljebb öt év tartamáig beszámítható az a meg nem szakított, nem a rendőrségi szakon eltöltött közszolgálat is, amely legalább a középiskolai érettségi bizonyítvány elnyeréséhez volt kötve s hasonló korlátozás mellett a tényleges katonatisztek és csendőrtisztek, végül a községi jegyzők és állami tanítók szolgálata.

A 15. §. utolsó bekezdésében foglalt rendelkezések a felügyelői karban eltöltött szolgálati időbe való beszámítást illetőleg is megfelelően alkalmazhatók.

17. §. Nem számítható be azonban a jelen rendelet 15. és 16. §-aiban meghatározott szolgálatokba az az időtartam, amely a betöltött 21. életévet megelőző időre esik.

18. §. Az ellenséges megszállás következtében állásuktól megfosztott vagy menekülésre kényszerített tisztviselőknél, akik később a m. kir. állami rendőrséghez nevezettek ki, nem tekintetik a szolgálat megszakításának az az idő, amelyet önhibájukon és akaratukon kívül valamely közszolgálat tényleges teljesítése nélkül, avagy kormányhatósági intézkedésen alapuló ideiglenes alkalmazásban töltöttek el.

19. §. A vizsgára való jelentkezés szempontjából úgy a fogalmazói, mint a felügyelői karban eltöltött időbe, legfeljebb azonban három év tartamáig, beszámítható azon Károly csapatkereszteseknek a harctéren eltöltött szolgálati ideje, akik hadbavonulásuk folytán akár tanulmányaik folytatásában meggátoltattak, akár közszolgálatba nem léphettek és ennek következtében kortársaikkal szemben igazolt hátrányt szenvedtek.

Az ily egyén szolgálati idejébe, ha a háború folyamán több naptári évben teljesített harctéri szolgálatot, az előbbi bekezdésben meghatározott három év tartamáig, mindegyik naptári év után egy-egy évet kell beszámítani, ha ő e naptári évek mindegyikében

a) legalább három hónapon át teljesített az ellenség előtt harctéri szolgálatot és ez alatt a harctéri szolgálat alatt a Károly csapatkeresztre vonatkozó alapszabályokban meghatározott csapatrészeknél harcban vett részt, vagy ha

b) tekintet nélkül teljesített szolgálatának időtartamára, az ellenség előtt megsebesült, vagy ha

c) a hadiviszontagságok, köztük járványos betegségek következtében szolgálatra képtelenné vált.

A hadifogságban töltött időt a jelen §-ban szabályozott beszámításra való igény tekintetéből figyelembe kell venni, ha az illetőnek a hadifogságba jutásnál és a hadifogság tartama alatt tanúsított magatartását igazoltnak ismerték el.

20. §. Úgy a fogalmazói, mint a felügyelői karban eltöltött időbe a 15., 16., illetőleg a 18. §-ok alapján beszámítható közszolgálat, illetőleg harctéri szolgálat (hadifogság) még az esetben is, ha tartamuk összegezve az öt évet meg is haladná, csupán öt év tartamáig számítható be úgy, hogy az ily beszámításra igényjogosult tisztviselőknek a fogalmazói karban legalább három, a felügyelői karban legalább hét, illetőleg négy (katonai akadémiát végzett felügyelőknél), vagy három (az 1883 : I. t.-c. 3. §-ában körülírt képzettséggel rendelkező felügyelőknél) évi rendőri szolgálatot kell kimutatniuk.

Azoknak a rendőrfelügyelőknek, akik jelenleg a magyar királyi állami rendőrségnél a IX. fizetési osztályba sorolt állást töltenek be és az állami rendőrséghez történt kinevezésüket megelőzőleg legalább kilenc éven át megszakítás nélkül köztisztviselői vagy tényleges katonatiszti szolgálatot teljesítettek, a belügyminister méltánylást érdemlő esetben három évi rendőri szolgálat után is megengedheti a felső tiszti vizsgát megelőző tanfolyamra való bocsátást.

21. §. Azoknál, akik e rendelet alapján próbaszolgálattal kezdik meg hivatali működésüket, az előírt nyolc, illetőleg tizenkét évi időtartamba a próbaszolgálat ideje is beszámít. Ezek azonban a tiszti vizsgát követő három évi rendőri szolgálat betöltése előtt a felső tiszti vizsgát megelőző tanfolyamra akkor sem bocsáthatók, ha összes beszámítható idejük a nyolc, illetőleg a tizenkét évet meghaladja.

22. §. Azok a fogalmazók és felügyelők, akik azelőtt közszolgálatban nem állottak és az állami rendőrséghez a szervezés idején, közvetlenül a IX. fizetési osztályba neveztettek ki, amennyiben ebben a fizetési osztályban legalább négy évet eltöltöttek és igazolják, hogy képesítésüket legalább kinevezésük előtt négy évvel megszerezték és előzőleg gyakorlati téren működtek, a belügyminister kivételes engedélyével a továbbképző tanfolyamra bocsáthatók.

23. §. A tanfolyamra való berendelés az illető tisztviselőknek a m. kir. országos főkapitányhoz szolgálati úton előterjesztett kérelmére történik oly módon, hogy a kérelmezők nagyobb száma esetén a rangsorban előbb álló tisztviselők rendeltetnek be.

24. §. A tanfolyam befejezésével a hallgatók felső tiszti vizsgára bocsátatnak.

A vizsga sikertelensége esetén újabb vizsgára a tanfolyam ismételése nélkül ugyan, de csak egy év elteltével lehet jelentkezni.

25. §. Akik a felső tiszti vizsgát le nem teszik vagy a vizsgán ismételten meg nem felelnek, kapitánnyá vagy főfelügyelővé ki nem nevezhetők.

26. §. Azok a IX. fizetési osztályba sorozott rendőrfogalmazók és rendőrfelügyelők, akik a jelen rendelet hatályba lépte napján a m. kir. állami rendőrségnél tényleges szolgálatot teljesítenek, — amennyiben más törvényes akadály fenn nem forog — indokolt esetben a felső tiszti vizsga letételének igazolása nélkül is kinevezhetők rendőrkapitányokká, illetőleg rendőrfőfelügyelőkké azzal a megszorítással, hogy magasabb fizetési osztályba való esetleges további előlépésük a felső tiszti vizsga letételétől tétetik függővé.

A belügyminister által külön intézkedéssel megállapítandó időtartamra átmenetileg megengedtetik továbbá, hogy a rendőrtisztviselői tiszti tanfolyamra az állami rendőrség fogalmazói vagy felügyelői karához pályázó oly detektívek és rendőrök, valamint segédhivatali tisztviselők és díjnokok is berendeltessenek, akik a jelen rendelet 3. §-ában meghatározott kellékekkel rendelkeznek és az állami rendőrségnél legalább egy évi jó szolgálatot teljesítettek. Ezekre vonatkozólag ugyanazok a szabályok érvényesek, amelyek az ideiglenes minőségű próbaszolgálatos állami rendőrségi segédfogalmazókra, illetőleg segédfelügyelőkre nézve a rendőrtisztviselői tiszti tanfolyamra való felvételt és a tiszti vizsgát illetőleg megállapítottak azzal a kivétellel, hogy a felvételi, illetőleg a tiszti vizsga sikertelensége esetén őket nem kell állásukból elbocsátani, hanem előző szolgálatukba visszautalni.

27. §. A jelen rendelet hatálybalépése előtt ideiglenes minőségben kinevezett fogalmazói és felügyelői karbeli tisztviselők véglegesítésük előtt, állásukhoz képest a tiszti vagy továbbképző tanfolyamra berendelhetők, illetőleg a tiszti vagy felső tiszti vizsga letételére kötelezhetők.

Amennyiben az ilyen ideiglenes minőségű tisztviselők akár a tiszti, akár a felső tiszti vizsgán meg nem felelnek, mindkét vizsgát egy év leteltével megismételhetik.

Amennyiben ez alkalommal sem felelnek meg a követelményeknek, állásukból elbocsátandók.

28. §. Ez a rendelet kihirdetésének napján¹⁾ lép életbe.

Végrehajtásával a magyar királyi belügyminister bizatik meg azzal, hogy az összes szükséges részletes intézkedéseket saját hatáskörében tegye meg.

Budapest, 1922. évi április hó 25-én.

Gróf Bethlen István s. k.,
m. kir. miniszterelnök

¹⁾ Kihirdettetett a „Budapesti Közlöny“-ben 1922. évi április hó 27-én.

224.

A m. kir. belügyministernek 66.898/1922. B. M. számú rendelete.

A 3,720/1922. M. E. sz. rendeletnek az ideiglenes minőségű próbaszolgálatos m. kir. állami rendőrségi segédfogalmazók és segédfelügyelők próbaszolgálatára vonatkozólag tett intézkedései végrehajtása.

I. FEJEZET.

Jelentkezés.

1. §. A kinevezett ideiglenes minőségű próbaszolgálatos m. kir. állami rendőrségi segédfogalmazók és segédfelügyelők kinevezési okmányuknak kézhezvételétől számított 8 napon belül a hivatali eskü letétele és próbaszolgálatuk megkezdése céljából kötelesek annál a rendőrhatóságnál jelentkezni, mely kinevezési okmányukban megjelöltetett.

A hivatali eskü letételére, a róluk kiállítandó törzslapokra, esetleg a jelentkezés elmulasztására nézve a m. kir. állami rendőrség szervezetének és szolgálatának szabályozásáról szóló 39,820/1921. számú belügyministeri rendelet vonatkozó határozmányai az irányadók.

II. FEJEZET.

A próbaszolgálat.

2. §. A próbaszolgálat célja az, hogy a próbaszolgálatos segédfogalmazók és segédfelügyelők a rendőri szolgálat minden ágáról gyakorlati tájékozódást nyerjenek.

3. §. A próbaszolgálat első három hónapiában úgy a próbaszolgálatos segédfogalmazók, mint a próbaszolgálatos segédfelügyelők együttes kiképzésben részesülnek és erre az időre mindannyian az őrszemélyzet alakulataihoz osztandók be szolgálatátételre.

4. §. Az első három hónap elteltével a próbaszolgálat időrendi és szakszerű beosztása kétféle.

A próbaszolgálatos segédfogalmazók a rendőrség hatósági tevékenységének ismeretébe vezetendők be olyképen, hogy ennek a tevékenységnek hármas megoszlása szerint folytatódólagosan 3—3 hónapon át a közbiztonsági, az igazgatási rendészeti és a rendőri büntető bíraskodási ügykörhöz osztatnak be, míg a próbaszolgálatos segédfelügyelők a próbaszolgálat egész idejét az őrszemélyzet alakulatainál töltik el.

Az összes próbaszolgálatos segédfogalmazók és segédfelügyelők kötelesek ezenkívül a próbaszolgálat ideje alatt a kezelési, valamint a számviteli teendőket gyakorlatilag és elméletben is megismerni.

5. §. Az együttes kiképzés három hónapját úgy kell felhasználni, hogy ebből legalább két hónap jusson a tényleges őrszemszolgálatra, egy hónap pedig az őrszobaparancsnok, a beosztott felügyelő és az őrszemélyzeti parancsnok tevékenységének gyakorlati megismerésére.

A próbaszolgálatos segédfogalmazóknak és segédfelügyelőknek az őrszemszolgálatra való beosztása akként történik, hogy az őrszemélyzeti parancsnok őket a rendes

őrszemek vagy őrzáratok mellé a nap bizonyos részére kirendeli abból a célból, hogy az őrszemes és őrzáratos rendőr teendőit gyakorlatilag megismerjék.

A harmadik hónapban közvetlenül az őrszobaparancsnok, majd az őrszemélyzeti parancsnok mellé osztandók be s itt úgy elméletileg, mint gyakorlatilag azokra a teendőkre oktatóndók, melyek ellátása az őrszobaparancsnok, a beosztott felügyelő és az őrszemélyzeti parancsnok feladata.

6. §. Az együttes kiképzés ideje alatt a próbaszolgálatos segédfogalmazók és segédfelügyelők az őrszemélyzet részére tartott oktatásokon is kötelesek részt venni.

Az őrszemélyzeti parancsnok ezenkívül hetenkint legalább két ízben külön oktatásban tartozik őket részesíteni, ugyanekkor elméleti és gyakorlati előhaladásukról is tájékozik és erről hetenkint egyszer a kapitányság vezetőjének jelentést tesz.

7. §. A próbaszolgálat első három hónapjának leteltével a kapitányság vezetője személyesen tartozik meggyőződni arról, hogy a próbaszolgálatos segédfogalmazók és segédfelügyelők mily előmenetelt tanúsítottak.

Ennek megtörténtével minden egyes próbaszolgálatos segédfogalmazóról és segédfelügyelőről részletes minősítést készít és azt szolgálati úton a m. kir. belügyministerhez haladéktalanul felterjeszti.

8. §. Az együttes kiképzés idejének leteltével a próbaszolgálatos segédfogalmazók a rendőrség ügyintéző tevékenységének gyakorlati megismerése céljából a már fentebb részletezett ügykörökbe nyernek beosztást.

E helyütt különös gondot kell fordítani arra, hogy a próbaszolgálatos segédfogalmazók az ügyintézést gyakorlati példák és felmerült egyes esetek kapcsán ismerjék meg.

Evégből az általános tudnivalók elsajátítása után őket nemcsak jegyzőkönyvek vezetésére és részletmunkák elvégzésére kell felhasználni, hanem önálló előadói tervek elkészítésével is meg kell bízni. Ezek kapcsán útmutatással és oktatással oda kell hatni, hogy a próbaszolgálatos segédfogalmazók a törvényes szabályoknak a gyakorlati életben való alkalmazását megismerjék és így nekik a gyakorlati rendőri érzék és az ítélőképesség kifejlesztésére mód nyujtassék.

9. §. A próbaszolgálatos segédfelügyelőknek, kik a próbaszolgálat egész idejét az őrszemélyzet alakulatainál kötelesek eltölteni, az őrszemélyzet tevékenységének részletesebb elsajátítására kell törekedniök.

Különösen el kell sajátítaniok mindazokat az ismereteket, melyek az őrszemélyzet szolgálatára, fegyelmezésére, ellenőrzésére, nyilvántartására, illetményeire, oktatására, azonkívül a fegyverhasználatra vonatkoznak.

10. §. A próbaszolgálat negyedik hónapjától kezdve úgy a próbaszolgálatos segédfogalmazók, mint egyes esetekben az őrszemélyzet alakulatainál szolgálatot teljesítő próbaszolgálatos segédfelügyelők a bűnügyi nyomozásoknál, részben mint jegyzőkönyvvezetők, részben a detektívek mellé, mint segédek beosztandók, hogy a nyomozások gyakorlati keresztülvitelét megismerjék.

Ugyancsak gondoskodnia kell a kapitányság vezetőjének arról is, hogy a próbaszolgálatos segédfogalmazók és segédfelügyelők a daktiloszkópia és a bűnügyi nyilvántartás elemeit is elsajátítsák.

Az 1881 : XXI. t.-c., az 5,047/1919. M. E. sz. rendelet, valamint az állami rendőrség szervezetét és szolgálatát szabályozó rendeletek külön oktatás tárgyává teendők.

11. §. A próbaszolgálatos segédfogalmazókat és segédfelügyelőket pusztán irodai teendők ellátására, nyilvántartások állandó vezetésére felhasználni nem szabad; ily teendők átmeneti végzésére csak annyiban használhatók fel, amennyiben ez a gyakorlati kiképzés céljait szolgálja.

12. §. A próbaszolgálat egész tartama alatt különösen arra kell gondot fordítani, hogy a próbaszolgálatos segédfogalmazók és segédfelügyelők tervszerűen és rendszeresen legyenek foglalkoztatva, emellett állandóan ellenőriztessenek abból a célból is, hogy a rendőri szolgálatra való rátermettségük és előhaladásuk megállapítható legyen.

A kapitányság vezetője lehetőleg személyesen ellenőrizze kiképzésüket és képességeikről, valamint előhaladásukról, különösen a próbaszolgálat negyedik hónapjától kezdődőleg időnkint kikérdezés és oktatás formájában győződjék meg.

Általában arra kell törekedni, hogy a próbaszolgálatos segédfogalmazók és segédfelügyelők minden irányban közvetlen és személyes tájékozódást nyerjenek a rendőri szolgálatról, evégből minden eszközt fel kell használni, amely ennek a célnak elérését biztosítja.

13. §. A kötelességüket hanyagul teljesítő, fegyelmetlen, a rendőri továbbképzésre alkalmatlannak mutakozó, vagy a tisztviselői állással össze nem férő magatartást tanusító próbaszolgálatos segédfogalmazókról és segédfelügyelőkről a tényállás részletes ismeretése mellett a m. kir. belügyministerhez szolgálati úton haladéktalanul jelentést kell tenni.

14. §. A próbaszolgálat egy évi idejének leteltével a kapitányság vezetője a próbaszolgálatos segédfogalmazókat és segédfelügyelőket törzslapjukon minősíti és a törzslapokat szolgálati úton a m. kir. belügyministerhez haladéktalanul felterjeszti.

III. FEJEZET.

Különös határozmányok.

15. §. A próbaszolgálatos segédfogalmazók és segédfelügyelők a próbaszolgálat ideje alatt, mint rendőrségi közegek önállóan nem működhetnek és őket semminemű önálló szolgálatra kirendelni nem szabad.

16. §. A próbaszolgálatos segédfogalmazóknak és segédfelügyelőeknek a rendőri jogból eredő, akár a fogalmazói, akár a felügyelői kart. vagy őrszemélyzetet illető jogosítványuk, fegyverhasználati joguk nincs, amint hogy sem egyenruhát, sem fegyvert nem is viselhetnek.

17. §. Mindazok a tisztviselők, vagy közegek, akikhez a próbaszolgálatos segédfogalmazók és segédfelügyelők bármely időtartamra gyakorlati oktatás céljából beosztatnak vagy kirendeltetnek, ennek a beosztásnak vagy kirendelésnek tartamára a próbaszolgálatos segédfogalmazók és segédfelügyelők előljáróivá válnak és őket az oktatás érdekében utasításokkal láthatják el, amelyeket hacsak ezek nyilvánvalóan nem törvényellenesek, vagy a 15. és 16. §-okban foglalt határozmányokkal ellentétben nem állanak, a próbaszolgálatos segédfogalmazók és segédfelügyelők feltétlenül teljesíteni tartoznak.

18. §. A próbaszolgálatos segédfoglalmazókra és segédfelügyelőkre általában ugyanazok a szabályok vonatkoznak, amelyeket az állami rendőrség szervezetét és szolgálatát szabályozó rendelet határozmányai a tisztviselőkre nézve megállapítanak, — feljebbvalóként azonban egyik csoporthoz tartozó állami rendőrségi alkalmazottal, tehát a rendőrlégénységgel szemben sem szerepelhetnek.

19. §. Jelen utasítás kiadásának napján lép életbe.

Budapest, 1922. évi április hó 27-én.

Gróf Klebelsberg Kunó s. k.,
m. kir. belügyminister.

225.

A m. kir. belügyministernek 66,899/1922. B. M. számú rendelete.

A 3,720 1922. M. E. sz. rendeletnek a rendőrtisztviselői tiszti tanfolyamra és a rendőrtisztviselői tiszti vizsgára vonatkozó intézkedései végrehajtása.

I. FEJEZET.

A tanfolyam célja.

1. §. A rendőrtisztviselői tiszti tanfolyam célja az, hogy a próbaszolgálatos segédfoglalmazók és segédfelügyelők a megkívánt szakszerű képzettséget és gyakorlati készséget tervszerű tanulmányi rendben megszerezhessék és a tiszti vizsgára előkészíthessék.

Ennek a célnak elérésére szolgálnak:

- a) a tanfolyam előadásai,
- b) írásbeli gyakorlatok,
- c) a budapesti m. kir. állami rendőrség kebelében, vagy amellelt működő különleges rendőri intézmények tanulmányozása és ezek tevékenységében való gyakorlati részvétel, azonkívül a törvényszéki orvostani intézet, elmeegógyintézetek stb. látogatása,
- d) helyszíni szemlék, rendőri intézkedések bemutatása a gyakorlatban, végül
- e) a testedzés különböző nemei.

II. FEJEZET.

A tanfolyam felügyelete.

2. §. A tanfolyam a m. kir. belügyminister felügyelete alatt áll, ki ezt az országos főkapitány útján gyakorolja.

III. FEJEZET.

A tanfolyam szervezete és ügyvitele.

3. §. A tanfolyam igazgatóját, titkárát és tanárait az országos főkapitány előterjesztésére a m. kir. belügyminister nevezi ki.

4. §. A tanfolyam élén az igazgató áll. A tanítás irányítása és ellenőrzése, a tanfolyam közvetlen személyzeti és fegyelmi felügyelete az igazgató tiszte.

Az igazgató gondoskodik közvetlenül a szervezeti szabályzat, valamint az esetleges belügyministeri rendeletek végrehajtásáról, a tanfolyam állapotát és az oktatás menetét feltüntető naplók és könyvek rendes vezetéséről.

Az ő feladata, hogy a tanfolyam megnyitásával kapcsolatos intézkedéseket előkészítse, az órarendet megállapítsa és általában a tanfolyamnak felkészültségét biztosítsa.

A tanári értekezleteken az igazgató elnököl.

Köteles az igazgató minden tanfolyam befejeztével annak egész évi állapotáról, az év folyamán észlelt nevezetesebb tapasztalatokról, esetleg megvalósításra érdemes javaslatokról statisztikai adatokkal ellátott, kimerítő jelentést előterjeszteni az országos főkapitányhoz.

Ugyacsak köteles az igazgató a tanári értekeztet meghallgatása után azoknak a hallgatóknak elbocsátása iránt az országos főkapitányhoz előterjesztést tenni, akiknek viselkedése tanulmányi vagy erkölcsi szempontból komoly kifogás alá esik, avagy akik az igazgató, vagy a tanárok utasításainak nem engedelmesskednek.

5. §. A belügyminister az igazgató akadályoztatása esetére egy évi időtartamra akár a tanfolyam tanárai, akár a m. kir. állami rendőrség főtisztviselői közül egy igazgató-helyettest nevez ki.

Az igazgató-helyettest akkor, midőn ezen tisztségben eljár, ugyanazok a jogok és kötelességek illetik, mint az igazgatót.

6. §. A tanfolyam titkára az igazgató segédszerve és végzi mindazokat a teendőket, melyeket az igazgató reá biz. Az igazgató irodája az ő közvetlen felügyelete alatt áll.

7. §. A kezelési teendőket az állami rendőrség kezelői személyzetének létszámából beosztott egyes tisztviselők látják el.

8. §. A tanfolyam ügyviteli szabályzatát az igazgató előterjesztésére az országos főkapitány állapítja meg.

9. §. Tanároknak elsősorban oly állami rendőrségi főtisztviselőket kell alkalmazni, akik úgy az elméletben, mint a gyakorlatban már eddig is kitűntek, de kellő tért kell engedni oly szakőröknek is, akik általános és szakképzettségük, egyéniségük és rátermettségük révén alkalmasan illeszkedhetnek bele a rendőri oktatásba.

A belügyminister elrendelheti, hogy a tanári alkalmazás próbaelőadások tartásához köttessék és tanárrá esetleg csak azokat nevezi ki, akiknek ily próbaelőadásai egy általa külön kiküldött bizottság véleménye szerint a megkívánt mértéket megütik.

A tanárok bár személyileg és fegyelmileg nincsenek a tanfolyam igazgatója alá rendelve, mégis ennek a tanulmányi rend érdekében kiadott utasításait feltétlenül teljesíteni tartoznak.

Amennyiben előadásaik megtartásában időnként bármely okból akadályozva lennének, ezt a körülményt oly időben tartoznak bejelenteni az igazgatónak, hogy ez helyettesítésükről gondoskodhassék.

10. §. A tanári kar az igazgató elnöklésével minden évben legalább hat értekezletet tart.

Rendszerint szeptember elején tartja meg alakuló és május végén évváró értekezletét.

A tanári kar az első értekezleten a tanárok közül egy jegyzőt választ, aki az értekezleteken a jegyzőkönyvet vezeti.

A jegyzőkönyvet az elnök, a jegyző és a hitelesség szempontjából két tanár írja alá, eredetije az igazgató levéltárában marad, másolatát pedig 8 napon belül az országos főkapitánynak kell bemutatni.

A tanácskozásokon a tanári kar behatóan foglalkozzék ne csupán a hallgatók képességeivel, szorgalmával és ennek megfelelően tanulmányaik lehetően egyéni irányításával is, hanem igyekezzék az egyes tárgyak harmonikus egybevágását is biztosítani és a tanfolyamnak azt a célját is megközelíteni, hogy az szorosan simuljon a rendőri szolgálat gyakorlati követelményeire.

IV. FEJEZET.

A tanfolyam hallgatói és ezek felvétele.

11. §. A tanfolyamra hallgatókul csak azok a próbaszolgálatos segédfogalmazók és segédfelügyelők vehetők fel, akik a felvételi vizsgát sikerrel letették.

12. §. A felvételi vizsga szóbeli és nincs tárgyakhoz kötve.

A vizsgán kizárólag azt kell megállapítani, hogy a jelöltek a rendőri szolgálat általános irányelveiben járatosak-e és egyébként az általános műveltség szempontjából megítik-e azt a mértéket, melyet a tanfolyamon előadott tárgyak minősége megkíván.

13. §. A jelölt a felvételi vizsgát az erre alakított vizsgabizottság előtt teszi le.

14. §. A vizsgabizottság a tanfolyam igazgatójából, mint elnökből, azonkívül két tanárból áll.

A vizsgabizottság tagjait az igazgató jelöli ki, lehetőleg azon tanárok közül, kik egyben az állami rendőrségnél főtisztviselői állást töltenek be.

15. §. A bizottság a vizsga eredményéről szótöbbséggel határoz.

A felvételi vizsgáról jegyzőkönyvet kell készíteni s ebben a vizsga eredményét minden jelöltre nézve külön-külön fel kell tüntetni.

Az eredmény feltüntetése a következő osztályozással történik: „felvételre alkalmas“ vagy „felvételre nem alkalmas“.

A felvételi vizsgák eredményéről az igazgató jelentést tesz az országos főkapitánynak.

16. §. A felvételi vizsgát annak sikertelensége esetén megismételni nem lehet.

17. §. A felvételre alkalmasnak minősített próbaszolgálatos segédfogalmazókat és segédfelügyelőket az országos főkapitánynak való előzetes bejelentés mellett az igazgató a tanfolyamra hallgatókul felveszi, ugyanekkor a felvételre nem alkalmas próbaszolgálatos segédfogalmazóknak és segédfelügyelőknak elbocsátása iránt tesz előterjesztést.

18. §. A tanfolyamra felvett próbaszolgálatos segédfogalmazók és segédfelügyelők a tanfolyam hallgatóivá válnak, a hallgatók anyakönyvébe bevezetendők és részükre lecke-könyv állítandó ki.

19. §. Minden hallgató köteles az előadásokat és gyakorlatokat pontosan látogatni, a közös munkákban részt venni, a tanfolyamon magát a rendőri fegyelemhez tartani.

A tanfolyam tartama alatt a hallgatók felszólításra bármikor kötelesek felelni, azonkívül írásbeli feladataikat pontosan elkészíteni.

Úgy a tanfolyamon, mint azonkívül a hallgatók oly viselkedést tanusítsanak, amely megfelel azoknak a követelményeknek, amelyeket az állami rendőrség szervezetét és szolgálatát szabályozó rendelet az állami rendőrség tisztviselőitől általában megkíván.

20. §. Azt a hallgatót, aki ismételten igazolatlanul mulaszt, az előadásokra későn jár, aki nem fejt ki kellő szorgalmat, akinek viselkedése erkölcsi, vagy tanulmányi szempontból komolyabb kifogás alá esik, végre aki az igazgató, vagy a tanárok utasításainak nem engedelmeskedik, az állami rendőrség kötelékéből haladéktalanul el kell távolítani.

21. §. Arra a hallgatóra nézve, aki bár igazoltan, de sokat mulaszt és ennek következtében kellő előhaladást nem tanusít, a tanári értekezlet állapítja meg, hogy a tanfolyamon továbbra is részt vehet-e, avagy a tanfolyamnak a következő évben újra való hallgatására köteleztessék.

Azt a hallgatót, aki ez okból a tanfolyamnak ismétlésére köteleztetik, a belügy-minister a következő tanfolyam megnyitásáig valamely elsőfokú rendőrhatalóságnál alkalmazza.

Az ily hallgatónak felvételi vizsgát újra nem kell tennie ugyan, testi alkalmassága szempontjából azonban orvosilag felül kell őt vizsgáltatni. Amennyiben a kiállított lelet szerint a rendőri szolgálatra testileg alkalmatlannak találtatott, vagy ez a körülmény már időközben megállapított, az illetőt állásából el kell bocsátani.

V. FEJEZET.

Tanulmányi ügyek.

22. §. A tanfolyam rendszerint minden év szeptember hó elsején kezdődik és a következő év június hó 1-én fejeződik be.

23. §. A tanítás idejét a tanrenddel kapcsolatban az igazgató határozza meg.

24. §. Tanítási szünnapok a vasárnapok és ünnepnapok. Karácsonykor és husvétkor a szokásos tartamú iskolai szünetek tartandók be.

25. §. A hallgatók szabadságra igényt nem tarthatnak; kivételes esetekben részükre az igazgató engedélyezhet szabadságot.

26. §. A tanfolyamon rendes és speciális előadások tartatnak.

Az írásbeli feladatok készítése és a gyakorlatok a tanfolyam szóbeli előadásait vannak hivatva kiegészíteni.

A) Rendes tárgyak:

1. büntető jog,
2. a magyar büntetőtörvénykönyv és egyéb törvények a büntettekről és vétségekről,
3. a bűnvádi perrendtartás és a 130,000/1899. B. M. sz. utasítás,
4. a nyomozás segédeszközei,
5. az államrendészetre vonatkozó összes jogszabályok,
6. az igazgatási rendészetre vonatkozó azok a jogszabályok, melyekben az eljárás a m. kir. állami rendőrséget illeti meg.

7. büntetőtörvénykönyv a kihágásokról és egyéb, fontosabb kihágásokat megállapító törvényes jogszabályok,

8. a 65,000/1909. B. M. sz. rendelet és a rendőri büntető bíraskodás ügyviteli szabályai,

9. az állami rendőrség szervezetére és hatáskörére vonatkozó szabályok,

10. az állami rendőrség szolgálati és fegyelmi szabályzata,

11. az állami rendőrség ügyviteli szabályzata és az állami rendőrségi hivatalok pénzükezelése és számvitele tárgyában kiadott rendelet,

12. törvényszéki orvostan és elmekórtan,

13. a magyar közjog és közigazgatási jog áttekintése,

14. gyakorlati lélektan,

15. tűzrendészet,

16. közegészségtan és első segélynyújtás.

B) Speciális előadások:

a mindenkori tanterv szerint megállapítva.

C) Ügyességek:

vívás, pisztolycéllövés, úszás, lovaglás.

27. §. Ugy a próbaszolgálatos segédfogalmazók, mint a próbaszolgálatos segédfelügyelők kötelesek úgy a rendes, mint a speciális tárgyakat hallgatni.

28. §. Az egyes tárgyakból minden hónap végén, ezenkívül január hóban az összes, addig végzett anyagból ugyancsak tárgyankint külön-külön colloquiumokat kell tartani.

A colloquiumok eredménye a leckeönyvbe vezetendő be és az illető tanár aláírásával igazolandó.

A colloquiumokon minden hallgatónak részt kell vennie.

VI. FEJEZET.

Tanítási program.

29. §. Az előadások, amennyiben csak lehetséges, a gyakorlattal összekapcsolandók. Általában mindent el kell követni, hogy a hallgatóknak a próbaszolgálat ideje alatt elsajátított gyakorlata kimélyítettessék.

Ebből a célból a tanfolyam igazgatója a budapesti m. kir. állami rendőrség főkapitányával egyetértőleg gondoskodni köteles arról, hogy a tanfolyam részére a budapesti m. kir. állami rendőrség intézményei rendelkezésre álljanak. A hallgatók boncolásoknál is kötelesek résztvenni, ezenkívül az első segélynyújtást is gyakorlatilag elsajátítani.

Miután a tanfolyam célja az, hogy a hallgatók szaktudást sajátítsanak el, az egyes tárgyak előadásánál különösen azokat a részeket kell behatóan tárgyalni, melyek a rendőri tevékenységgel különösen összefüggnek.

Az igazgató kötelességévé tétetik, hogy különösen a tanári értekezletek alkalmával a tanítás módszereire, irányára és céljaira nézve útmutatást adjon és általában a kiképzés egységét és harmóniáját biztosítsa.

VII. FEJEZET.

A tisztviselői tiszti vizsga.

30. §. A tiszti vizsgák rendszerint minden év június hó 20-tól 30-ig terjedő időben tartandók meg.

31. §. A vizsga szóbeli. Tárgyai:

1. a büntető jog,
2. a magyar büntetőtörvénykönyv és egyéb törvények a büntettekről és vétségekről,
3. a bűnvádi perrendtartás és a 130.000/1899. B. M. sz. utasítás,
4. a nyomozás segédeszközei,
5. az államrendészetre vonatkozó összes jogszabályok,
6. az igazgatási rendészetre vonatkozó azok a jogszabályok, amelyekben az eljárás a m. kir. állami rendőrséget illeti meg.
7. a büntetőtörvénykönyv a kihágásokról és egyéb, fontosabb kihágásokat megállapító törvényes jogszabályok,
8. a 65.000/1909. B. M. sz. rendelet és a rendőri büntetőbíráskodás ügyviteli szabályai,
9. az állami rendőrség szervezetére és hatáskörére vonatkozó szabályok,
10. az állami rendőrség szolgálati és fegyelmi szabályzata,
11. az állami rendőrség ügyviteli szabályzata és az állami rendőrségi hivatalok pénzkezelése és számvitele tárgyában kiadott rendelet,
12. a magyar közjog és közigazgatási jog alapelvei.

32. §. A vizsga díjtalan és arra minden hallgató jelentkezni köteles. A vizsgák határmegjárt az igazgató tuzi ki

A vizsgát a vizsgabizottság előtt kell letenni.

A vizsgabizottság elnöke az igazgató, tagjai azok a tanárok, kik a tanfolyamon mint előadók működtek.

Ezek a tagok azokból a vizsgatárgyakból kérdeznek, amelyeknek a tanfolyamon előadói voltak.

33. §. A belügyminister a vizsgákhoz ellenőrzés céljából ministeri biztost küldhet ki és a vizsgabizottságnak a tanárok sorából kikerülő tagjait más szakközegekkel helyettesítheti.

34. §. A vizsgabizottság a vizsga eredménye felől szótöbbséggel határoz. Szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt.

A vizsga eredményének feltüntetésére négy osztályzat van: jeles, jó, elégséges, elégtelen.

35. Aki a vizsgán „elégtelen“ osztályzatot nyert, újabb vizsgát csak akkor tehet, ha azt a vizsgabizottság megengedi.

Az „elégtelen“ osztályzatot nyert jelöltre nézve tehát a vizsgát követő tanácskozáson a fennforgó körülményekhez képest elhatározza a bizottság, hogy a jelöltnek a vizsga ismétlése megengedett-e avagy nem.

A döntést a vizsga eredményével egyidejűleg kell kihirdetni.

36. §. Az egy napon tartott vizsgákról közös jegyzőkönyvet kell készíteni, amelyben minden egyes vizsgázóra nézve külön fel kell tüntetni a vizsga eredményét, vala-

mint azt is, hogy az „elégtelen“ osztályzatot nyert jelölt újabb vizsgára bocsáttatik-e vagy nem.

A jegyzőkönyvet a bizottság valamennyi tagja aláírja.

A vizsga letételéről az „elégtelen“ osztályzatot nyertek kivételével, minden jelöltnek a vizsgaeredményt is feltüntető bizonyítványt kell kiadni, amelyet a bizottság elnöke és annak tagjai is aláírnak.

37. §. A vizsgák befejeztével a vizsgabizottság megállapítja a vizsgát sikerrel letett próbaszolgálatos segédfogalmazóknak és segédfelügyelőknek az elért eredményhez képest egymásután következő sorát és pedig külön a próbaszolgálatos segédfogalmazókra, külön a segédfelügyelőkre nézve.

Egyenlő képesítés esetén, amennyiben a vizsgát tett jelöltek képesség és a próbaszolgálat ideje, valamint a tanfolyamtartama alatt tanusított szorgalom szempontjából is egyenlő értékűnek mutatkoznak, a sorrendről sorshuzás dönt.

A vizsgabizottság ezen eljárásáról is jegyzőkönyvet kell felvenni és ebben a vizsgát tett próbaszolgálatos segédfogalmazók és segédfelügyelők egymás között megállapított sorrendje pontosan feltüntetendő.

38. §. A vizsgák eredményéről és a próbaszolgálatos segédfogalmazók és segédfelügyelők egymás közt megállapított sorrendjéről az igazgató az országos főkapitánynak a vonatkozó jegyzőkönyvek másolatának egyidejű felterjesztése mellett haladéktalanul jelentést tesz.

VIII. FEJEZET.

Különös határozmányok.

39. §. Aki a vizsgáról igazolatlanul elmaradt, vagy arra nem jelentkezett, aki a vizsgán „elégtelen“ osztályzatot nyert és a vizsga ismételtesére engedélyt nem kapott, végül az, aki a vizsga ismételtesére engedélyt nyert, de azon újólág meg nem felelt, állásából haladéktalanul elbocsáttatik.

40. §. Azok az ideiglenes minőségű próbaszolgálatos segédfogalmazók és segédfelügyelők, akik „elégtelen“ osztályzatot nyertek, akiknek azonban a vizsga ismételtesére megengedettett, újabb vizsgát csak hat hónap múlva tehetnek és erre az időre valamely elsőfokú rendőrhatalósághoz osztandók be szolgálattételre.

41. §. Jelen utasítás határozmányai nem érintik a 3,720/1922. M. E. sz. rendelet 26. és 27. §-aiban foglalt intézkedéseket.

42. §. Jelen utasítás kiadása napján lép életbe.

Budapest, 1922. évi április hó 27-én.

Gróf Klebelsberg Kunó s. k.,
m. kir. belügyminister.

226.

a m. kir. belügyministernek 66,900/1922. B. M. számú rendelete.

A 3,720/1922. M. E. sz. rendeletnek a rendőrtisztviselőket továbbképző tanfolyamra és a rendőrtisztviselői felső tiszti vizsgára vonatkozó intézkedései végrehajtása.

I. FEJEZET.**A tanfolyam célja.**

1. §. A rendőrtisztviselőket továbbképző tanfolyam célja a magasabb rendőri szakoktatás kifejlesztése és a tisztviselői felső tiszti vizsgára való előkészítés.

II. FEJEZET.**A tanfolyam szervezete, felügyelete és ügyvitele.**

2. §. A rendőrtisztviselőket továbbképző tanfolyam a rendőrtisztviselői tiszti tanfolyam kiegészítő része és ezzel együtt egységes szervezetet alkot.

Mindazok a rendelkezések tehát, amelyek a tiszti tanfolyam felügyeletére és igazgatására, valamint ügykezelésére nézve megállapítottak, a továbbképző tanfolyamra nézve is változatlanul fennállanak.

III. FEJEZET.**A tanfolyam hallgatói és ezek felvétele.**

3. §. A tanfolyamra való felvétel feltételeit és az arra való jelentkezés módját a 3,720/1922. M. E. sz. rendelet állapítja meg.

4. §. A tanfolyamra berendelt tisztviselők a berendelés tényével, felvételi vizsga nélkül a tanfolyam hallgatóivá válnak és lecke-könyvvvel láttatnak el.

5. §. A tanfolyam hallgatói szolgálati és fegyelmi szempontból az igazgató alá rendeltetnek.

6. §. Minden hallgató köteles az előadásokat és gyakorlatokat pontosan látogatni, a közös munkában résztvenni, a tanároknak az oktatás érdekében kiadott utasításait feltétlenül teljesíteni, felszólításra felelni és a feladott írásbeli munkákat elkészíteni.

7. §. A tanfolyam igazgatója kisebb fokú hanyagság esetén a 2,500/1920. B. M. sz. rendeletben meghatározott összegű rendbüntetésekkel róhat ki, oly esetekben pedig, mikor fegyelmi vétséget lát fennforogni, fegyelmi eljárást rendelhet el és erről az országos főkapitánynak jelentést tesz.

8. §. A hallgatók ellen elrendelt fegyelmi eljárás lefolytatására és ezekben a fegyelmi ügyekben elsőfokon való döntésre a budapesti m. kir. állami rendőrség állományába tartozó tisztviselőkre nézve a budapesti m. kir. állami rendőrség főkapitánysága, a m. kir. állami rendőrség állományába tartozó tisztviselőkre nézve pedig a budapesti vidéki m. kir. állami rendőri kerület főkapitánya illetékes.

9. §. Azokat a hallgatókat, kik ellen fegyelmi eljárás indult meg, a belügyminister a tanfolyamnak abban az évben való további hallgatásától eltilthatja.

Ily hallgatók újból csak a következő tanfolyamra hívhatók be.

IV. FEJEZET.

Tanulmányi ügyek.

10. §. A tanfolyam rendszerint minden év szeptember hó 1-én kezdődik és a következő év január hó 31-ig tart.

11. §. A tanítás idejére és a tanítási szünnapokra nézve a 66,899/1922. B. M. sz. utasítás 23. és 24. §-aiban foglaltak az irányadók.

12. §. A tanfolyam két szakra oszlik.

Egyik a fogalmazókat, másik a felügyelőket továbbképző szak.

Mindkét szakon rendes és speciális tárgyak adatkak elő.

A két szaknak azok a tárgyai, melyek egymással megegyeznek, közös előadások keretében adhatók elő.

A) Rendes tárgyak a fogalmazókat továbbképző szakon:

1. büntetőjog kapcsolatban a magyar büntetőtörvénykönyvvel,
2. perrendtartás és a 130,000/1899. B. M. sz. utasítás,
3. a nyomozás segédeszközei,
4. az államrendészetre vonatkozó összes jogszabályok,
5. igazgatási rendészet, kapcsolatban a városi rendészettel,
6. a büntetőtörvénykönyv a kihágásokról és egyéb, fontosabb kihágásokat megállapító törvényes jogszabályok,
7. a 65,000/1909. B. M. sz. rendelet és a rendőri büntetőbíráskodás ügyviteli szabályai,

8. az állami rendőrség szervezetére és hatáskörére vonatkozó szabályok,
9. az állami rendőrség szolgálati és fegyelmi szabályzata,
10. az állami rendőrség ügyviteli szabályzata és az állami rendőrségi hivatalok pénzkezelése és számvitele tárgyában kiadott rendelet,
11. a magyar közjog és közigazgatási jog,
12. társadalomtan,
13. a lélektan gyakorlati alkalmazása a rendőri szolgálatban,
14. törvényszéki orvostan és elmekórtan,
15. a m. kir. honvédség, csendőrség, folyamőrség, vámőrség és pénzügyőrség szervezete,

16. külföldi rendőrségek szervezete,

17. hivatalvezetés,

18. a rendőri oktatás a gyakorlatban.

B) Rendes tárgyak a felügyelőket továbbképző szakon:

1. büntetőjog kapcsolatban a magyar büntetőtörvénykönyvvel,
2. a 130,000/1899. B. M. sz. utasítás,
3. a nyomozás segédeszközei,
4. az államrendészetre vonatkozó összes jogszabályok,
5. igazgatási rendészet, kapcsolatban a városi rendészettel,
6. büntetőtörvénykönyv a kihágásokról és egyéb, fontosabb kihágásokat megállapító törvényes jogszabályok,

7. a 65,000/1909. B. M. számú rendelet,
8. az állami rendőrség szervezetére és hatáskörére vonatkozó szabályok,
9. az állami rendőrség szolgálati és fegyelmi szabályzata,
10. az állami rendőrség ügyviteli szabályzata és az állami rendőrségi hivatalok pénzkezelése és számvitele tárgyában kiadott rendelet,
11. A magyar közjog és közigazgatási jog,
12. fegyverismertetés,
12. a m. kir. honvédség, csendőrség, folyamőrség, vámőrség és pénzügyőrség szervezete,
14. külföldi rendőrségek szervezete,
15. szolgálatvezetés,
16. a rendőri oktatás a gyakorlatban.

C) Mindkét szakon külön vagy együttesen speciális előadások a mindenkori tanterv szerint megállapítva.

D) Ügyességek: vívás, pisztolycéllövés és lovaglás.

13. §. Az egyes szakon előírt, úgy a rendes, mint a speciális előadásokat minden, az illető szakhoz tartozó hallgatónak látogatnia kell.

14. §. Amennyiben a speciális előadások kimondottan az egyik, vagy a másik szak részére iratnak elő, úgy ezeket csak azok a hallgatók kötelesek látogatni, akik az illető szakot hallgatják, látogathatják azonban őket a másik szak hallgatói is az esetben, ha ezeknek az előadásoknak ideje a saját szakukon tartott előadások idejével össze nem esik.

15. §. Ugy a rendes, mint a speciális tárgyakból minden hónap végén, ezenkívül november hónapban az addig végzett összes anyagból, ugyancsak tárgyakint, külön-külön colloquiumokat kell tartani.

A colloquiumokon minden hallgatónak részt kell venni, azok eredménye a lecke-könyvbe bevezetendő és az illető tanár aláírásával igazolandó.

V. FEJEZET.

Tanítási program.

16. §. Az előadások általában összekapcsolandók a gyakorlattal. A tanítás módszerét illetőleg arra kell törekedni, hogy a tanfolyam a rendőri igazgatásnak szakképzett, széles látókörű és a rendőri intézmény továbbfejlesztésére alkalmas főtisztviselőket neveljen.

A hallgatóknak a tételes szabályokban való jártasság mellett el kell sajátítani azokat az elméleti tudnivalókat is, melyek a rendőri jog felépítésére és a rendőri tevékenység előmozdítására vonatkoznak.

Az oktatásban az egyéni képzésnek is teret kell engedni.

Külön, beható oktatás tárgyát képezze a különféle rendőrhatalmási intézkedések megtétele és ezek végrehajtása a gyakorlatban, ebből a célból a hallgatók a vezetés, intézkedés, irányítás és parancsnoklás módszereire nézve külön gyakorlatok segítségével képzendők ki.

A hallgatók önállóságra nevelendők; módot kell nekik nyújtani a tanulmány tartama alatt arra is, hogy a rendőri fellépés biztonságának azt a fokát elérhessék, melyet tőlük jövőendő szolgálati állásuk megkíván.

VI. FEJEZET.

A felső tiszti vizsga.

17. §. A felső tiszti vizsgák rendszerint minden év február hó 20-tól 28-ig terjedő időben tartandók meg.

18. §. A vizsga szóbeli.

A) Tárgyai a fogalmazói szakon:

1. büntetőjog, kapcsolatban a magyar büntető törvénykönyvvvel,
2. perrendtartás és a 130,000/1899. B. M. sz. utasítás,
3. a nyomozás segédeszközei,
4. az államrendészetre vonatkozó összes jogszabályok,
5. igazgatási rendészet, kapcsolatban a városi rendészettel,
6. büntetőtörvénykönyv a kihágásokról és egyéb, fontosabb kihágásokat megállapító törvényes jogszabályok,
7. a 65,000/1909. B. M. sz. rendelet és a rendőri büntetőbíráskodás ügyviteli szabályai,

8. az állami rendőrség szervezetére és hatáskörére vonatkozó szabályok,
9. az állami rendőrség szolgálati és fegyelmi szabályzata,
10. az állami rendőrség ügyviteli szabályzata és az állami rendőrségi hivatalok pénzkezelése és számvitele tárgyában kiadott rendelet,

11. a magyar közjog és közigazgatási jog,

12. társadalomtan,

13. a m. kir. honvédség, csendőrség, vámőrség és pénzügyőrség szervezete,

14. külföldi rendőrségek szervezete.

B) A vizsga tárgyai a felügyelői szakon:

1. büntetőjog, kapcsolatban a magyar büntetőtörvénykönyvvvel,
2. a 130,000/1899. B. M. sz. utasítás,
3. a nyomozás segédeszközei,
4. az államrendészetre vonatkozó összes jogszabályok,
5. igazgatási rendészet, kapcsolatban a városi rendészettel,
6. büntetőtörvénykönyv a kihágásokról és egyéb, fontosabb kihágásokat megállapító törvényes jogszabályok,
7. az állami rendőrség szervezetére és hatáskörére vonatkozó szabályok,
8. az állami rendőrség szolgálati és fegyelmi szabályzata,
9. az állami rendőrség ügyviteli szabályzata és az állami rendőrségi hivatalok pénzkezelése és számvitele tárgyában kiadott rendelet,
10. a magyar közjog és közigazgatási jog,
11. fegyverismeret,

12. a m. kir. honvédség, csendőrség, folyamőrség, vámőrség és pénzügyőrség szervezete,

13. az őrszemélyzet oktatása a gyakorlatban.

19. §. Ugy a fogalmazói, mint a felügyelői szakot hallgató tisztviselők vizsgái szakonként elkülönítve tartandók meg.

20. §. A vizsgák rendjére, úgy mint a vizsgabizottságokra, azok követendő eljárására és az osztályozásra, valamint a kiállítandó bizonyítványokra nézve a 66,899/1922. B. M. számú rendelet vonatkozó határozmányai irányadók.

21. §. A vizsgák eredményéről az igazgató az országos főkapitánynak a vizsgajegyzőkönyvek másolatainak egyidejű felterjesztése mellett haladéktalanul jelentést tesz.

VII. FEJEZET.

Különös határozmányok.

22. §. A tanfolyamra, esetleg a gyakorlati vizsgára való berendelés különös feltételeire és módjaira, valamint a felső tiszti vizsga esetleges megismétlésére nézve a 3,720. 1922. M. E. sz. rendelet vonatkozó rendelkezései irányadók.

23. §. Jelen utasítás kiadásának napján lép életbe.

Budapest, 1922. évi április hó 27-én.

Gróf Klebelsberg Kunó s. k.,
m. kir. belügyminister.

227.

A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 56,959/1922. K. M. számú rendelete.

Tokaj nagyközségi részére kompvámszedés jog gyakorlására kiadott engedélyokirat.

I.

A közutakról és vámokról szóló 1890 : I. t.-c. 81. és 86. §-ai alapján kiállított ezen engedélyokirat szerint Tokaj nagyközség közönsége részére az idefűzött helyszinrajzban feltüntetett és műszaki leírásban részletesen körülírt úgynevezett „bodrogi“ kompnak és tartozékainak beszerzése, építése, fenntartása, kezelése és esetleges újból való beszerzése, építése fejében az 5,364/1912., illetőleg a 8,086/1913. számú itteni rendeletek értelmében eddig gyakorolt kompvámszedési jogot újból engedélyezem és azt, valamint annak gyakorolhatását a következő feltételekhez kötöm:

Feljogosítom Tokaj nagyközség közönségét arra, hogy az 1890 : I. t.-c. 93. §-a értelmében a legközelebb egymásután következő 10 éven át, illetőleg az 1932. évi május hó 31-éig bezárólag kompvámszedési jogot gyakorolhasson s annak érvényesítésénél a legközelebbi másfél éven át, illetőleg az 1923. évi november hó 30-áig bezárólag ideiglenesen a következő vámdíjakat szedhesse:

A) Vámdíjak.

1. Egy gyalogszemély után, akár teherrel, akár teher nélkül 1 K.
2. Kisebb állatok, u. m. borjú, csikó, sertés, juh, kecske és ezekhez hasonló állatok után darabonként 1 K.
3. Szarvasmarha, ló, szamár, öszvér és az ezekhez hasonló nagy állatok után darabonként 2 K.
4. Könnyű járművek (targonca, járgány, kézi taliga, kerékpár stb.) után üresen darabonként 1 K.
5. Ugyanilyen járművek után teherrel 2 K.
6. Rendes járművek (hintó, kocsi, szekér, motoros kerékpár stb.) után üresen darabonként 3 K.
7. Ugyanilyen járművek után teherrel 5 K.
8. Rendszernél nagyobb önsúllyal bíró járművek (autóbuszok, bútorszállító kocsik, cséplőgépek, gőzekék, gőzhengerek, gőzgépek stb.) után darabonként 20 K.

B) Vámmentességek.

Az 1890 : I. t.-c. 99. §-ában 1—17., 20. és 21. pontok alatt felsorolt vámmentességek ezen vámszedési jogok gyakorlásánál is érvényesítendőek és ezeken kívül még vámmentesek a következők:

- a) a mindenkori államfő,
- b) az államfőhöz és közvetlen kíséretéhez tartozó állatok, fogatok és szállítmányok,
- c) a távirtdai küldöncök és az ezeket szállító állatok és fogatok,
- d) az állami adót szállító, sorshúzás, ujonccallítás vagy ellenőrzési szemle céljából utazó községi előjárók és az ezeket továbbító állatok és járművek.

Mindazoknak az egyéneknek, akik és mindazoknak az állatoknak, amelyek az 1890 : I. t.-c. 99. §-ának 5., 6., 8., 9., 10., 11., 12., 15. és 20. pontjai alapján az előbbieket szerint vámmentesek, valamint a c) és d) alatt felsorolt vámmenteseknek, amennyiben ez a minőségük felismerhető nem volna, megfelelő hivatalos igazolvánnyal kell bírniuk.

C) Vámengedélyesnek, illetőleg esetleg bérlőnek, a vámszedési jog gyakorolhatásával járó felelősségét, kötelességét és feladatát a következőkben határozom meg:

1. A vámengedélyes, illetőleg bérlő az 1890 : I. t.-cikkben foglalt határozatok szerint és az ugyanott megállapítottakhoz képest az 1921 : XXVIII. t.-c. 4. §-a értelmében tizszerezre felemelt büntetések terhe alatt senkitől és semmi oly dologért, akikre és amelyekre a vámdíjak fentebbi jegyzékében kötelezettséget nem állapítottam meg, úgyszintén a fentiekben részletesen felsorolt vámmentes személyektől, illetőleg tárgyak és szállítmányok után sem pénzt, sem pénzértéket nem követelhet és nem fogadhat el.

2. Az 1890 : I. t.-c. értelmében köteles a vámengedélyes, illetőleg bérlő a vámtárgyat állandóan jókarban tartani, szükség esetén újból építeni, ellenkező esetben ellene az 1. alatt idézett törvények határozatai fognak alkalmaztatni.

3. Minthogy a vámszedést a közforgalom érdekében engedélyezem, feladatává teszem a vámengedélyesnek, illetőleg bérlőnek, hogy a vámtárgy fenntartása által ezt az érdeket szolgálja; evégből kötelessége lesz:

a) a közforgalom akadálytalan gyakorolhatása céljából a vámtárgyat mindig kifogástalan jó és forgalomképes állapotban tartani;

b) a közbiztosság szempontjából mindenkor a szükséges intézkedéseket megtenni.

4. A befolyó vámjövedelem másra, mint a vámtárgy fenntartására és helyreállítására vagy esetleges újból való beszerzésének költségeire nem fordítható.

A vámszedési jog gyakorlásából eredő bevételekről és a vámtárgy építése, kezelése és fenntartása címén felmerülő kiadásokról rendszeres számadás vezetendő.

A számadás a számadási évet követő január hó végéig az 1890 : I. t.-c. 102. §-ában megjelölt elsőfokú hatóságnál átvizsgálás és hitelesítés végett 2 példányban benyújtandó.

Az átvizsgálás és hitelesítés megtörténte után az egyik példány a vármegye alispánja útján hozzám felterjesztendő.

Az 1890 : I. t.-c. 102. §-ában felsorolt hatóságoknak kötelességévé teszem annak szigorú ellenőrzését, hogy a vámjövedelem nem szolgál-e külön jövedelmi vagy keresetforrással s amennyiben ilyen körülmény fennforgását észlelnék, kötelességük a vámdíjtételek leszállítása iránt a megfelelő lépéseket megtenni.

5. A forgalmi adatoknak és azok alapján a vámbevételeknek a jövőben leendő pontos megállapíthatása és a szükséges ellenőrzés gyakorolhatása céljából kötelességévé teszem vámengedélyesnek, illetőleg bérlőnek, hogy a vámbevételek terhére kiadásként elszámolható költségen az egyes vámdíjtételeknek megfelelő és két egyenlő részszelevényből álló bárcákat tartalmazó, összefűzött és a főszolgabíró hivatalos pecsétjével ellátott jegyfüzeteket szerezzen be s a vámtárgyat használóknak a vámdíj lefizetése alkalmával és annak igazolásul a lefizetett vámdíjnak megfelelő, a jegyfüzetből leszállított bárcajegyet szolgáltatson ki. A bárcajegy másik fele a jegyfüzetben maradván, az ellenőrzés és adatgyűjtés céljaira fog szolgálni.

D) A vámdíjtételek minden kártérítés nélkül leszállíthatók, ha a jövedelem az 1890 : I. t.-c. 85. §-a értelmében több, mint amennyi szükséges.

E) Közérdekből, különösen hadászati szempontokból szükséges hasonló létesítmények államköltségen való megépítését és forgalombahelyezését engedélyes kártérítési igény nélkül tűrni tartozik.

F) Az engedélyes mindazt, amit az 1890 : I. t.-c. és annak alapján a kereskedelemügyi minister rendel, esetleg — amennyiben az idézett törvény más büntetést nem határozna — rendbüntetésnek terhe alatt foganatosítani tartozik. Ez a rendbüntetés esetén kint 2,000 koronánál nagyobb nem lehet.

G) A fentebb megállapított vámdíjjegyzék — a vámszedés helyein — a közigazgatási hatóság által hitelesített példányban, jól látható helyen, olvashatóan írva, állandóan kifüggesztve tartandó.

H) Az 1890 : I. t.-c.-nek a vámokra vonatkozó minden egyéb határozata a jelen vámra is kiterjed.

Budapest, 1922. évi április hó 18-án.

Dr. Hegyeshalmy Lajos s. k.,

m. kir. kereskedelemügyi minister.

228.**A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 59,472/1922. K. M. számú rendelete.**

A hidasnémeti ker. erdőbényei törvényhatósági közút 0·1—0·3 km. pontjai között levő Hernád-hidon gyakorolt igazolt hidvámszedési jognál alkalmazandó vámdíjszabályzat újbóli megállapítása.

A m. kir. kereskedelemügyi miniszter Abauj-Torna vármegye közönségéhez 59,472. 1922. sz. alatt intézett rendeletével a Lánchy Béla felsőláncai lakos által a hidasnémeti ker. erdőbényei törvényhatósági közút 0·1—0·3 km. pontjai között levő Hernád-hidon gyakorolt, igazolt hidvámszedési jognál alkalmazandó vámdíjszabályzatot az életbeléptetés napjától kezdődő és az 1923. évi december hó 31. napjáig terjedő érvénnyel a következőképen állapította meg:

A) Vámdíjak.

1. Gyalogszemélyek után 1 K.
2. Szarvasmarha, ló, szamár, öszvér és ezekhez hasonló nagy állatok után darabonkint 3 K.
3. Kisebb állatok, úgymint: borjú, csikó, sertés, juh, kecske és az ezekhez hasonló állatok után darabonkint 1 K.
4. Könnyű járművek (targonca, járgány, kézi taliga, kerékpár) után üresen darabonkint 1 K.
5. Ugyanilyen járművek után teherrel darabonkint 2 K.
6. Rendes járművek (hintó, kocs, szekér, stráfkocsi, motoros kerékpár) után üresen darabonkint 3 K.
7. Ugyanilyen járművek után teherrel darabonkint 6 K.
8. Személyszállító automobilmek és a rendesnél nagyobb önsúllyal bíró üres járművek után darabonkint 10 K.
9. Teherautomobilmek és a rendesnél nagyobb önsúllyal bíró megterhelt járművek, butorszállító kocsik után darabonkint 30 K.
10. Nagy önsúllyal bíró és magánjáró gépek (cséplőgépek, gőzekék, gőzhengerek, gőzgépek stb.) után darabonkint 50 K.

B) Az 1890 : I. t.-c. 99. §-ában 1—17., 20. és 21. pontok alatt felsorolt vámmenteségek ezen vámszedési jog gyakorlásánál is érvényesítendők és ezeken kívül még vámmentesek a következők:

- a) az államfő,
- b) az államfőhöz és közvetlen kíséretéhez tartozó állatok és járművek,
- c) a távirdai küldöncök és az ezeket szállító állatok és járművek,
- d) az állami adót szállító, sorshuzás, ujoncszállítás vagy ellenőrzési szemle céljából utazó községi előljárók és az ezeket továbbító állatok és járművek,
- e) a Hidasnémeti községben lakó gyalogszemélyek.

Mindazoknak az egyéneknek, akik és mindazoknak az állatoknak, amelyek az 1890 : I. t.-c. 99. §-ának 5., 6., 8., 9., 10., 11., 12., 15. és 20. pontjai alapján az előbbiek

szerint vámmentesek, valamint az előzőkben *c)*, *d)* és *e)* alatt felsorolt vámmenteseknek, amennyiben ez a minőségük felismerhető nem volna, megfelelő hivatalos igazolvánnyal kell birniok.

C) Vámtulajdonosnak, illetőleg esetleg bérlőnek a vámszedési jog gyakorolhatásával járó felelősségét, köteleességét és feladatát a következőkben határozom meg:

1. A vámtulajdonos, illetőleg bérlő az 1890 : I. t.-c.-ben foglalt határozatok szerint és az ugyanott megállapítottakhoz képest az 1921 : XXVIII. t.-c. 4. §-a értelmében tizszeresre felemelt büntetések terhe alatt senkitől és semmi oly dologért, akikre és amelyekre a vámdíjak fentebbi jegyzékében kötelezettséget nem állapítottam meg, úgyszintén a fentiekben részletesen felsorolt vámmentes személyektől, illetőleg tárgyak után sem pénzt, sem pénzértéket nem követelhet és nem fogadhat el.

2. Az 1890 : I. t.-c. értelmében köteles a vámtulajdonos, illetőleg bérlő a vámtárgyat állandóan jókarban tartani, szükség esetén *újából építeni*, ellenkező esetben ellene az 1. alatt idézett törvények határozatai fognak alkalmaztatni.

3. Minthogy a vámszedés a közforgalom érdekében igazoltatott, feladatává teszem a vámtulajdonosnak, illetőleg bérlőnek, hogy a vámtárgy fentartása által ezt az érdeket szolgálja, evégből kötelessége lesz:

a) a közforgalom akadálytalan gyakorolhatása céljából a vámtárgyat mindig kifogástalan jó és forgalomképes állapotban tartani;

b) a közbiztonság szempontjából mindenkor a szükséges intézkedéseket megtenni.

4. A befolyó vámjövedelem másra, mint a vámtárgy fentartására, kezelésére és helyreállítására vagy esetleges újból való építésének költségeire nem fordítható.

A vámszedési jog gyakorlásából eredő bevételekről és a vámtárgy építése, kezelése és fentartása címén felmerülő kiadásokról rendszeres számadás vezetendő.

A számadás a számadási évet követő január hó végéig az 1890 : I. t.-c. 102. §-ában megjelölt elsőfokú hatóságnál átvizsgálás és hitelesítés végett két példányban benyújtandó.

Az átvizsgálás és hitelesítés megtörténte után az egyik példány a vármegye alispánja útján hozzám felterjesztendő.

Az 1890 : I. t.-c. 102. §-ában felsorolt hatóságoknak köteleességévé teszem annak szigorú ellenőrzését, hogy a vámjövedelem nem szolgál-e külön jövedelmi vagy keresetforrásul s amennyiben ilyen körülmény fennforgását észlelnék, köteleességük a vámdíjtételek leszállítása iránt a megfelelő lépéseket megtenni.

5. A forgalmi adatoknak és azok alapján a vámbevételeknek a jövőben leendő pontos megállapíthatása és a szükséges ellenőrzés megfelelő gyakorolhatása céljából köteleességévé teszem vámtulajdonosnak, illetőleg bérlőnek, hogy a vámszedésnél a vámbevételek terhére kiadásként elszámolható költségein az egyes vámdíjtételeknek megfelelő és két egyenlő részszelvényből álló bárcákat tartalmazó, összefűzött és a főszolgabíró hivatalos pecsétjével ellátott jegyfüzeteket szerezzen be s a vámtárgyat használóknak a vámdíj lefizetése alkalmával és annak igazolásául a lefizetett vámdíjnak megfelelő, a jegyfüzetből leszakított bárcajegyet szolgáltatasson ki. A bárcajegy másik fele a jegyfüzetben maradván, az ellenőrzés és adatgyűjtés céljaira fog szolgálni.

D) A vámdíjtételek minden kártérítés nélkül leszállíthatók, ha a jövedelem az 1890. évi I. t.-c. 85. §-a értelmében több, mint amennyi szükséges.

E) Közérdekből, különösen hadászati szempontokból szükséges hasonló létesítmények államköltségen való megépítését és forgalombahelyezését vámtulajdonos kártérítési igény nélkül tűrni tartozik.

F) A vámtulajdonos mindazt, amit az 1890 : I. t.-c. és annak alapján a kereskedelemügyi minister rendel, esetleg — amennyiben az előzőekben idézett törvények más büntetést nem határoznak — rendbüntetésnek terhe alatt foganatosítani tartozik. Ez a rendbüntetés esetenként 2,000 koronánál nagyobb nem lehet.

G) A szóban forgó vámszedésre nézve fentebb megállapított vámdíjjegyzék — a vámszedés helyein — a közigazgatási hatóság által hitelesített példányban, jól látható helyen, olvashatóan írva, állandóan kifüggesztve tartandó.

H) Az 1890 : I. t.-c.-nek a vámokra vonatkozó minden egyéb határozata a jelen vámról is kiterjed.

Budapest, 1922. évi április hó 29-én.

Dr. Hegyeshalmy Lajos s. k.,
m. kir. kereskedelemügyi minister.

229.

A m. kir. népjóléti és munkaügyi miniszternek 28,000/1922. N. M. M. számú rendelete.

Az állami tisztviselők és egyéb állami alkalmazottak gyógykezelésének ideiglenes szabályozása.

Az állami tisztviselők gyógykezelésének ideiglenes szabályozása tárgyában kibocsátott 194,021/1921. N. M. M. számú rendelet (kihirdetve a „Budapesti Közlöny“ 1922. évi január hó 1-én megjelent 1. számában) 1. pontja értelmében az igényjogosult által valamely orvossal kötött megállapodás hatálya 1922. évi március hó 31-én véget ért.

Ezen megállapodások érvényének meghosszabbítása céljából és hogy a 194,021/1921. N. M. M. számú rendeletben biztosított főbb kedvezményekben az állami kezelők (kezelőnők), díjnokok, altisztek és szolgák is részesíthetők legyenek, az állami alkalmazottak gyógykezelési ügyének törvényhozási úton leendő végleges szabályozásáig az 1922. évi április hó 25. napján tartott minstertanács felhatalmazása alapján a következőket rendelem:

A) Az állami tisztviselőket (tisztviselői nyugdíjasokat, tisztviselői özvegyeket és tisztviselői árvákat) megillető kedvezmények.

I. Igényjogosultság.

1. Az 1921 : XLVI. t.-c. 1. §-ának utolsóelőtti bekezdésében adott felhatalmazás alapján a kedvezményes gyógykezelésben és az Országos Tisztviselői Betegsegélyezési Alap részéről nyújtandó egyéb kedvezményekben az alább felsorolt állami tisztviselők és az ezekkel egy tekintet alá eső egyéb alkalmazottak részesülhetnek:

- a) az I—XI. fizetési osztályokba tartozó állami tisztviselők,
- b) főispánok és Budapest székesfőváros főpolgármestere,
- c) az I—VI. fizetési csoportokba tartozó ítélőbirák és ügyészek,
- d) az államvasuti rendszerű I—IX. fizetési osztályokba tartozó állami vasgyári, állami kőszénbányászati és postatakarékpénztári tisztviselők,
- e) az állami mezőgazdasági népiskolai szaktanítók és szaktanítónők,
- f) az állami elemi népiskolai tanítók és tanítónők, valamint a kincstári elemi iskoláknál alkalmazott tanítók és tanítónők,
- g) az állami polgári iskolai és elemi iskolai tanító- és tanítónőképző-intézeteknél évi fizetés mellett alkalmazott nevelők és nevelőnők,
- h) az évi nyugdíjban részesülő állami gyakornokok,
- i) az állami középfokú iskoláknál évi segélydíjban részesülő helyettes tanárok,
- j) az állami ipariskoláknál évi ösztöndíjban részesülő tanárjelöltek,
- k) az állami polgári iskolai és elemi iskolai tanító- és tanítónőképző-intézeteknél és az állami polgári iskoláknál évi díj vagy havidíj mellett alkalmazott megbízott tanárok, tanítók és tanítónők,

l) a fizetési osztályokba nem sorozott, de rendszeresített állásokon állandó évi fizetéssel alkalmazott és a fentiekben fel nem sorolt azok az állami tisztviselők, akiknek az 1912 : XXXV. törvénycikk, illetőleg az 1917 : IX. törvénycikknek 14. §-a értelmében családi pótlékra igényük van,

m) az állami óvónők,

n) a fenti a—m) pontokban felsorolt állami tisztviselők és ezekkel egy tekintet alá eső egyéb állami alkalmazottak közül azok, akik ezidőszereint már nem állnak tényleges szolgálatban, de állandó ellátásban (nyugdíjban, kegydíjban stb.) részesülnek,

o) a fenti a—n) pontokban felsorolt állami tisztviselőknek és ezekkel egy tekintet alá eső egyéb alkalmazottaknak állandó özvegyi ellátásban (özvegyi nyugdíjban, kegydíjban stb.) részesülő özvegyei,

p) a fenti a—n) pontokban felsorolt állami tisztviselőknek és ezekkel egy tekintet alá eső egyéb állami alkalmazottaknak állandó ellátásban (nevelési járulékban, kegynevelési járulékban, életjáradékban stb.) részesülő szülőtlen vagy a szülőtlennel egy tekintet alá eső árvái.

2. A fenti a—n) pontok szerint igényjogosult tisztviselő, illetőleg nyugdíjas a kedvezményes gyógykezelésben és a kapcsolatos kedvezményekben részesül:

a) a saját személye után,

b) a vele közös háztartásban élő felesége után,

c) családi pótlékban részesülő egyéb családtagjai után.

3. A fenti o) pont szerint igényjogosult özvegy kedvezményes gyógykezelésben és a kapcsolatos kedvezményekben részesül:

a) saját személye után,

b) olyan atyátlan árvái után, akik állami ellátásban (nevelési járulékban, kegynevelési járulékban, életjáradékban stb.) részesülnek.

4. A fenti p) pont szerint igényjogosult szülőtlen vagy a szülőtlennel egyenlőnek tekintendő árva kedvezményes gyógykezelésben és a kapcsolatos kedvezményekben csak a saját személye után részesülhet.

5. A kedvezményes gyógykezelésre és az Országos Tisztviselői Betegsegélyezési Alapból nyerhető egyéb kedvezményekre vonatkozó igényjogosultság azokra nézve, akik a jelen rendelet közzétételének időpontjában már állami szolgálatban vannak, illetőleg akik a jelzett időpontban már állami ellátásban (nyugdíj, özvegyi nyugdíj, kegydíj, nevelési járulék, kegynevelési járulék, életjáradék stb.) részesülnek, 1922. évi április hó 1. napjától kezdve folytatólagosan érvényben marad; azok pedig, akik a jövőben nyernek a jelen rendelet I. fejezetének 1. pontjában megjelölt valamilyen állami alkalmazást, illetőleg állami ellátást (nyugdíjat, özvegyi nyugdíjat, kegydíjat, nevelési járulékot, kegynevelési járulékot, életjáradékot stb.) a kedvezményes gyógykezelésben és a kapcsolatos kedvezményekben azt a hónapot követő hó 1-étől kezdve részesülhetnek, amely hó folyamán az állami ellátásra (fizetésre, családi pótlékra, nyugdíjra, özvegyi nyugdíjra, kegydíjra, nevelési járulékra, kegynevelési járulékra, életjáradékra stb.) vonatkozó igényjogosultságuk beállott, mégis azzal az eltéréssel, hogy a háziorvosi szerződés (megállapodás) csak a legközelebbi naptári évnegyednek első napjától kezdődő hatállyal köthető.

Az állami szolgálat, illetőleg az ellátás megszűntét követő hó 1-ével a kedvezményes gyógykezelésre és egyéb kapcsolatos kedvezményekre vonatkozó igényjogosultság is megszűnik.

II. Kedvezmények.

A jelen rendelet I. fejezetének 1. pontjában felsorolt állami tisztviselők (tisztviselői nyugdíjasok, özvegyek és árvák) az Országos Tisztviselői Betegsegélyezési Alap részéről az alább felsorolt kedvezményekben részesülhetnek:

- a) kedvezményes orvosi kezelésben, illetőleg gyógykezelési segélyben,
- b) kedvezményes gyógyszerellátásban,
- c) ingyenes kórházi (klinikai, elmegyógyintézeti stb.) kezelésben és
- d) egyéb kedvezményekben.

III. Kedvezményes orvosi kezelés.

A kedvezményes orvosi kezelésre nézve az alábbi rendelkezések az irányadók:

1. Azoknak a megállapodásoknak az érvényét, amelyeket a fentiek szerint igényjogosult állami tisztviselő (tisztviselői nyugdíjas, tisztviselői özvegy) valamely gyakorló orvossal a saját és családtagjai háziorvosi gyógykezelésének biztosítása érdekében már megkötött, úgyszintén azoknak a megállapodásoknak az érvényét is, amelyeket az állami tisztviselő szülőtlén árvájának háziorvosi gyógykezelése céljából az árva törvényes képviselője valamely orvossal létesített, amennyiben ezen megállapodások a vezetésre bízott ministerium által jóváhagyattak, 1922. évi április hó 1-étől kezdődőleg továbbbi intézkedésig meghosszabbítottnak tekintem, hacsak a szerződést a felek valamelyike íel nem bontja és a felmondás megőrténtét nekem 1922. évi május hó 15-ig írásban be nem jelenti.

Mindazok az igényjogosultak, akik 1922. évi március hó 31-ig háziorvosi megállapodást létesítettek, kötelesek ezt a körülményt a „Megállapodás“ felmutatása mellett az illetékes számfejtőhivatalnak szóbelileg azonnal bejelenteni, amely a már megkötött megállapodást a számfejtőkönyvi lapon feljegyezni tartozik.

2. Megengedem, hogy azok az állami tisztviselők (tisztviselői nyugdíjasok és özvegyek), akik háziorvosi megállapodást ezideig még nem kötöttek, ha szülői gondozás alatt levő olyan kiskorú gyermekük van, aki után családi pótlékban vagy nevelési járulékban részesülnek, a maguk és igényjogosult családtagjaik háziorvosi gyógykezelésének biztosítása céljából a lakóhelyükön, vagy ha ott orvos nem laknék, a lakóhelyükhöz legközelebb levő helyiségben lakó orvossal megállapodást létesíthessenek arra nézve, hogy az orvos az illető igényjogosultnak és igényjogosult családtagjainak gyógykezelését háziorvosi minőségben elvállalja olyan díjazás fejében, amelyet az Országos Tisztviselői Betegsegélyezési Alap fizet.

3. A háziorvos tiszteletdíját az Országos Tisztviselői Betegsegélyezési Alap terhére minden családfő után évi 600—600 koronában, minden igényjogosult családtag után pedig évi 200—200 koronában állapítom meg. E tiszteletdíjakat negyedévi utólagos részletekben közvetlenül a háziorvos címére hivatalból utalványozom.

Ezenfelül a háziorvost igénybe vevő igényjogosult köteles a háziorvosnak minden egyes beteglátogatás alkalmával a beteg lakásán történt látogatásért 20 koronát, az orvos lakásán történt látogatásért pedig 10 koronát fizetni.

4. A háziorvossal létesítendő megállapodás 1922. évi április hó 1-étől kezdve három egyező és eredeti példányban állítandó ki, melynek mindegyike a számfejtőhivatal által hitelesítési záradékkal látandó el. Az orvos aláírása a hitelesítési záradék rávezetése után történik. A szabályszerűen záradékolt és a felek által aláírt megállapodás egyik példánya az orvosnak, másik példánya az igényjogosultnak adandó át, a harmadik példány pedig az illetékes számfejtőhivatal által a magyar kir. népjóléti és munkaügyi ministerhez felterjesztendő.

A kötött megállapodást az illetékes számfejtőhivatal az illető állami tisztviselő (nyugdíjas, özvegy és szülőtlén árva) számfejtőkönyvi lapján feljegyezni tartozik.

A megállapodás írásba foglalásához szükséges nyomtatványokat az illetékes számfejtő hivatalok a magyar királyi népjóléti és munkaügyi ministerium XII. főosztályától (Budapest, Régi Piarista-ház) igénylik és az igényjogosultak rendelkezésre bocsátják.

Ha a nyomtatvány a fenti 2. pontban foglaltakra való tekintettel csak az olyan igényjogosultnak adandó ki, akinek szülői gondozás alatt álló olyan gyermeke van, aki után családi pótlékban vagy nevelési járulékban részesül; kiadandó továbbá az igényjogosult tisztviselő nevelési járulékban részesülő szülőtlén árvájának igazolt gyámja részére is.

5. Az érvényben levő háziorvosi megállapodás felbontása s ennek helyébe új megállapodás kötése tekintetében a következő szabályok az irányadók:

a) a háziorvosi megállapodás a szerződő felek kölcsönös egyetértésével bármely naptári évnegyednek végével felbontható,

b) a háziorvosi megállapodás egyoldalú felmondással is megszüntethető; ilyen esetben azonban a felmondó fél ezt az elhatározását köteles a másik féllel annak a naptári évnegyednek első napján közölni, amely évnegyed végével a háziorvosi megállapodást megszüntetni akarja,

c) az igényjogosult a háziorvosi megállapodás megszűnését az illetékes számfejtőhivatalnak késedelem nélkül bejelenteni, a számfejtőhivatal pedig a bejelentést a számfejtőkönyvben történt feljegyzés után közvetlenül hozzám a legrövidebb időn belül felter-

jeszteni tartozik. A bejelentést, amely bélyegkötelezettség alá nem esik, minden esetben írásban kell előterjeszteni,

d) az előző pontban előírt bejelentés elmulasztása, ha az Országos Tisztviselői Betegsegélyezési Alapot ennek következtében anyagi kár éri, a mulasztó terhére fegyelmi felelősséget állapít meg. Súlyosabb esetben a vétkesnek talált igényjogosult a tisztviselői betegsegélyezés összes kedvezményeiből is kizárható,

e) ha az igényjogosult a háziorvosi szerződés megszűnésére vonatkozó, fentiekben említett bejelentésében tudatosan valótlan adatokat közöl, fegyelmi vétséget követ el,

f) az igényjogosult a háziorvosi szerződés szabályszerű megszűnése esetén a következő naptári évnegyed kezdetétől számítandó hatállyal új orvosi megállapodást köthet. Ezen új megállapodás következtében azonban az Országos Tisztviselői Betegsegélyezési Alapot anyagi kötelezettség csak abban az esetben fogja terhelni, ha a korábbi háziorvosi megállapodás megszűnését tudomásul vettem és az új háziorvosi megállapodást jóváhagytam.

Jóváhagyás esetén a háziorvosi tiszteletdíjak annak a naptári évnegyednek a kezdetétől számítva esedékesek, amely évnegyed kezdetén az új háziorvosi megállapodás életbe lépett.

6. Azok az igényjogosult állami tisztviselők (tisztviselői nyugdíjasok, özvegyek és szülőtlén árvák), akik a magyar királyi népjóléti és munkaügyi minister által jóváhagyott megállapodást nem kötöttek, *orvosi kezelést igénylő súlyosabb megbetegedés esetén* úgy a saját, mint igényjogosult családtagjaik után gyógykezelési segélyért folyamodhatnak a népjóléti és munkaügyi ministerhez.

A népjóléti és munkaügyi minister jóváhagyásával szerződött háziorvossal bíró igényjogosult is folyamodhatik gyógykezelési segélyért, de csak abban az esetben, ha háziorvosa tanácsára a szakorvosi kezelést volt kénytelen igénybe venni.

7. A gyógykezelési segély engedélyezése iránti folyamodványok felszerelése és benyújtása tekintetében a következő szabályok az irányadók:

A gyógykezelési segélyt kérő bélyegmentes folyamodványt az igényjogosult mindenekelőtt az illetékes számfejtőhivatalnak mutatja be az igényjogosultságot igazoló záradék rávezetése és annak feltüntetése végett, hogy folyamodó háziorvosi megállapodást kötött-e vagy sem; ennek megtörténte után átadja azt közvetlen hivatali előljárójának a magyar királyi népjóléti és munkaügyi ministerhez leendő felterjesztés végett; a hivatali előljáró a folyamodó igényjogosultnak családi és anyagi viszonyai, nemkülönben a folyamodvány tartalma és a csatolt mellékletek helytállósága felől kísérő felterjesztésében nyilatkozik.

A folyamodványhoz feltétlenül csatolandó:

a) Részletes orvosi bizonyítvány, amely az elszenvedett betegség nemét, időbeli tartamát, az alkalmazott gyógyeljárásokat (pl. műtét, vérvizsgálat, Röntgen átvilágítás stb.), az orvosi vagy szakorvosi látogatások számát, az esetleges konziliumot, a konziliárius orvos nevét, állását és lakóhelyét, az éjszakai időben végzett esetleges orvosi ténykedéseket, nemkülönben a gyógykezelés következtében felmerült költségeket hitelt érdemlőleg igazolja.

b) Az illetékes közigazgatási hatóság (községben az előljáróság, városban a tanács, a székesfővárosban a kerületi előljáróság) által kiállított bizonyítvány, amely a folyamodó igényjogosult családi és vagyoni viszonyairól hű képet nyújt.

8. A közvetlen hivatali előljáró kötelességévé teszem, hogy a neki felterjesztés végett átadott kérvényt és mellékleteit haladéktalanul gondosan vizsgálja át s amennyiben a fentebb előírt orvosi bizonyítvány vagy hatósági bizonyítvány a folyamodvány mellől hiányoznék, vagy ha a bemutatott bizonyítványok bármily tekintetben pótlásra szorulnak, úgyszintén ha a folyamodó a kérése elbírálásánál döntő jelentőségű olyan ténykörülmenyre hivatkozik, amit hiteltérdemlőleg nem igazol, köteles a kérvényt az igényjogosultnak a pótlandó hiány megjelölése mellett a legrövidebb időn belül visszaadni, a kellően felszerelt kérvényt pedig véleményes jelentés kíséretében további eljárás végett közvetlen a magyar királyi népjóléti és munkaügyi ministerhez a legrövidebb időn belül felterjeszteni.

9. A nyugdíjas tisztviselő és özvegy, úgyszintén az ellátási díjban részesülő szülötlen árva gyámja gyógykezelési segély iránti kellően felszerelt kérvényét az illetékes számfejtőhivatalnak adja át a magyar királyi népjóléti és munkaügyi ministerhez leendő felterjesztés végett.

10. A gyógykezelési segély csak az orvosi tiszteletdíj és a betegség meggyógyítására közvetlenül irányuló olyan gyógyszerek és egyéb eszközök beszerzési költségeinek fedezésére szolgál, amelyekre az igényjogosultnak betegsége gyógykezelése céljából feltétlenül szüksége van, azonban azokat a hivatalos vény segítségével beszerezni nem lehetett.

11. A népjóléti és munkaügyi minister mint közegészségügyi főhatóság és az Országos Tisztviselői Betegségéyezési Alap ügykörébe kizárólag a gyógykezeléssel szorosan összefüggő segélyezési kérelmek elbírálása tartozik; egyéb segélyezésre irányuló kérvényeknek oda való benyújtása vagy felterjesztése tehát mellőzendő, mert az ilyen kérvények tárgyalás nélkül irattárba tételnek.

IV. Kedvezményes gyógyszerellátás.

1. A jelen rendelet első fejezetének 1. pontjában felsorolt igényjogosultak, tekintet nélkül arra, hogy háziiorvosi megállapodást kötöttek-e vagy sem, kedvezményes árú gyógyszerellátásra birnak igényvel.

A kedvezményes árú gyógyszerellátás igénybe vehetése céljából minden igényjogosult részére az illetékes számfejtőhivatal által tisztviselői vényfüzet szolgáltatandó ki. A vényfüzet címlapját a számfejtőhivatal tisztviselője kitölteni, hivatalos pecséttel, névaláírással és a kiadás napjának feljegyzésével ellátni és a vényfüzet kiadását az igényjogosult számfejtőkönyvi lapján előjegyezni tartozik.

2. Az igényjogosultak részére a vényfüzet alapján nemcsak a háziorvos, hanem bármilyen más gyakorló orvos is rendelhet gyógyszereket.

Az orvos a tisztviselői vényen a népjóléti és munkaügyi minister további intézkedéséig csak a Magyar Gyógyszerkönyv III. kiadásában felsorolt gyógyszereket és azokat a gyógyszerkülönlegességeket rendelheti, amelyeknek rendelése az Országos Munkásbiztosító Pénztár tagjai részére engedélyeztetett.

Az orvos által a tisztviselői vényen rendelt gyógyszereket minden gyógyszerár elkészíteni és kiszolgáltatni tartozik; az igényjogosult a gyógyszer árának 20%-át azonban a gyógyszerésznek megfizetni köteles.

A vénylapot az igényjogosult is aláírni tartozik és ezt a füzetből csak a gyógyszerész szakíthatja ki.

3. A tisztviselői vényeket a m. kir. államnyomda állítja elő és bocsátja a tisztviselői illetményeket számfejtő hivatalok rendelkezésére.

A számfejtést teljesítő hivatal a szükséges számú vényfüzeteket közvetlenül igényli az államnyomdától, a nyomda által megküldött vényfüzeteket szigorú számadás alá tartozó nyomtatványként kezeli, azokat az igényjogosultaknak a nyomda által megjelölt előállítási költség beszedése mellett kiszolgáltatja, a beszedett összegeket pedig minden naptári évnegyed végén „ . . . darab tisztviselői vényfüzet ára fejében az Országos Tisztviselői Betegsegélyezési Alap javára“ a m. kir. népjóléti és munkaügyi ministeriumnak postautalványon megküldi.

V. Ingyenes kórházi ápolás.

1. Ha az igényjogosult beteg (szülőnő) valamely kórházba (elmeegógyintézetbe, klinikára, bábaképző-intézetbe vagy szülőotthonba stb.) óhajtja magát felvételni, a betegnek (a szülőnőnek) kezelő orvosa a fenti körülményről igazolványt állít ki, melyre az illetékes számfejtőhivatal rávezeti az igényjogosultságot igazoló záradékot. A felvétel csak állami, köz- vagy nyilvánossági jelleggel felruházott kórházba, klinikára, bábaképző-intézetbe, elmeegógyintézetbe s ezeken kívül oly egyéb magángógyintézetbe történhetik, amellyel az igényjogosultak ápolására nézve megegyezés létesült. Az ily magángógyintézetek jegyzéke esetről-esetre fog közzététetni.

A kórház (klinika, elmeegógyintézet, bábaképző-intézet, illetőleg szülőotthon stb.), valamint a szerződéssel kötelezett magángógyintézet az ilyen igazolvánnyal jelentkező igényjogosultakat az igazolvány átvétele mellett késedelem nélkül felveszi.

2. Sürgős szükség esetén, ha a késedelem az igényjogosult egészségi állapotát veszélyezteti, a kórház (klinika stb.) az igényjogosultat a kezelő orvosnak írásban közölt határozott kívánságára abban az esetben is tisztviselő-betegként felvenni tartozik, ha a kezelő orvos által kiállított igazolványra a számfejtőhivatal a hitelesítő záradékot az idő rövidsége miatt még nem vezethette rá. Ilyen esetben a hitelesítő záradék utólagos rávezetéséről soronkívül kell gondoskodni.

3. Kórházi (elmeegógyintézeti, klinikai stb.) ápolás esetén a tényleges és nyugdíjnyújtó állami tisztviselő és igényjogosult családtagjai, valamint az állami tisztviselőnek nyugdíjas özvegye és ellátási díjban részesülő árvája óhajta szerint bármelyik osztályon elhelyezhető; az Országos Tisztviselői Betegsegélyezési Alap terhére azonban az esetben, ha a kórházban (elmeegógyintézetben, klinikán stb.) a II. osztály is rendszerezve van, legfeljebb csak a II. osztály ápolási költsége, abban az esetben, pedig, ha a II. osztály rendszerezve nincsen, kizárólag a III. osztály után járó ápolási költség számítható fel és ezen ápolási díjak fedezésére a kórház (klinika stb.) az igényjogosulttól sem előlétesen, sem utólagosan fizetést nem követelhet.

Ha ellenben az igényjogosult beteg a saját vagy a hozzátartozója kifejezett kérésére valamely magasabb díjazású osztályon (I. osztály, külön osztály, külön szoba) részesül ápolásban, a II-ik, illetőleg — abban az esetben, ha II. osztály rendszeresítve nincsen — a III. osztályú és a tényleg igénybevett magasabb díjazású osztály napi ápolási költsége közötti különbözetet az igényjogosult a sajátjából köteles megfizetni és az Országos Tisztviselői Betegsegélyezési Alap terhére csak a második, illetőleg a harmadik osztály részére megállapított napi ápolási költség számítható fel.

4. A kórház (klinika, elmegyógyintézet stb.) igazgatója az ápolás befejezése után, ha pedig az ápolás egy hónapnál hosszabb tartamú, havonként bemutatja az ápolási költség számlát a népjóléti és munkaügyi miniszternek az ápolási költségeknek utalványozása végett.

A kórházi ápolás időtartama elvileg két hónapot meg nem haladhat. Ha tehát az ápolás kezdetétől számítva hat hét már eltelt és az illetékes osztály főorvosa a beteg állapotából azt következtetné, hogy két hónapon túl terjedő kórházi ápolás válik szükségessé, az ápolási időtartam meghosszabbítása céljából köteles hivatalból megokolt előterjesztést tenni a népjóléti és munkaügyi miniszterhez. A miniszteri döntés megérkezéséig a beteg kórházi ápolása folytatható.

Elmebetegeknél az ápolási időtartam első ízben egy évben, folytatólagos meghosszabbítás esetén pedig 3—3 évben állapítatik meg.

VI. Egyéb kedvezmények.

1. Az igényjogosult szülőnek részére abban az esetben, ha azt az igényjogosult vagyoni és kereseti viszonyai is indokoltá teszik, gyermekágyi segélyt engedélyeznek annak összegét esetenként 3,000 koronában állapítom meg. Ezért a segélyért az igényjogosult nő terhességének előrehaladtával a népjóléti és munkaügyi minisztériumhoz folyamodhatik. A kérvényhez mellékelni kell vagy a terhességet igazoló orvosi bizonyítványt, vagy pedig a gyermek születését igazoló állami anyakönyvi kivonatot és a kérvényt az igényjogosultság szempontjából az illetékes számfejtőhivatal által záradékoltatni kell.

2. Az igényjogosult tényleges vagy nyugdíjas állományú állami tisztviselő elhalálozása esetén ennek özvegye, utóbbinak hiányában az elhunyt gyermekei a népjóléti és munkaügyi ministertől az Országos Tisztviselői Betegsegélyezési Alapból temetési segélyt kérhetnek. Temetési segélyt csak abban az esetben engedélyeznek, ha azt a vagyoni és kereseti viszonyok is indokoltá teszik. A temetési segélynek összegét az 1912 : LXV. törvénycikk IV. fejezetének 77. és 78. §-ai szerint járó temetési járulék összegében állapítom meg. Ugyanilyen összegű temetési segélyt kaphatnak az igényjogosult gyermekek is özvegy édesanyjuk elhalálozása esetén.

Ha a tényleges vagy nyugállományú állami tisztviselőnek, úgyszintén a nyugdíjas (kegydíjas) özvegynek olyan családtagja elhalálozik, aki után családi pótlékban vagy nevelési járulékban részesül, az elhalálozott családtag után abban az esetben, ha a segélyezést a vagyoni és kereseti viszonyok indokoltá teszik, az Országos Tisztviselői Betegsegélyezési Alap terhére a temetési segélyre szintén igényt tarthat. A temetési segély azonos azzal az összeggel, amely az 1912 : LXV. t.-c. 77. és 78. §-aiban az elhalálozott állami tisztviselő személye után temetési járulék címén van megállapítva.

3. 1922. évi április hó 1-étől kezdve az igényjogosultak gyógyászati segédeszközöket (szemüveg, sérvkötő, fűző, mankó stb.) az Országos Tisztviselői Betegsegélyezési Alap terhére továbbra is csak abban az esetben nyerhetnek, ha az erre vonatkozó feltétlen szükségletet valamely állami, köz- vagy nyilvánossági joggal felruházott egyéb kórház (klinika) szakmabeli osztályának főorvosa megállapította s az ezen megállapítást igazoló hivatalos kórházi bizonyítvány az igényjogosult szabályszerűen záradékolt folyamodványához csatoltatik. A folyamodvány az igényelt költségek felülvizsgálása és az érvényesített összeg utalványozása végett a népjóléti és munkaügyi ministerhez felterjesztendő.

4. Az 1., 2. és 3. pontokban említett kedvezmények engedélyezése iránt előterjesztett kérelmekhez a jelen rendelet III. fejezet 7. pont 3. bekezdésének b) pontjában említett bizonyítványt is csatolni kell.

B) Az állami kezelőket, díjnokokat, altiszteket és szolgálakat megillető kedvezmények.

1. Az állami kezelők (kezelőnők) és díjnokok, úgyszintén a polgári illetményrendszerbe tartozó állami altisztek és szolgálak háziorvosi megállapodást nem köthetnek és részükre a tisztviselői vényfüzet ki nem adható; azonban orvosi kezelést igénylő súlyosabb megbetegedés és komoly szükség esetén, ha a megbetegedés 1922. évi március hó 1-je után következett be, az orvosi tiszteletdíjak és gyógyszerköltségek fedezése céljából szintén kérhetnek gyógykezelési segítyt a népjóléti és munkaügyi ministertől.

Folyamodványuk felszerelése és benyújtása tekintetében a jelen rendelet III. fejezet 7. pontjában foglalt rendelkezések az irányadók azzal a hozzáadással, hogy a folyamodványhoz az eredeti orvosi vényeket is mellékelni kell.

2. Az állami kezelőknek (kezelőnőknek) és díjnokoknak, úgyszintén a polgári illetményrendszerbe tartozó állami altiszteknek és szolgálaknak igényük van a családjukban előforduló szülés esetén gyermekágyi segélyre is, amelynek összege élveszületés esetén 2,000 korona; igényük van továbbá a temetési segélyre is, amelynek összege az igényjogosult családfe után járó temetési járuléknak az összegéhez igazodik.

3. Ha az állami kezelőnek (kezelőnőnek) és díjnoknak, úgyszintén a polgári illetményrendszerbe tartozó állami altisztnak és szolgálaknak betegsége gyógykezelése céljából kórházi (klinikai, elmegyógyintézeti stb.) ápolásra van szüksége, úgyszintén ha az igényjogosult nő szülés céljából valamely köz- vagy nyilvánossági joggal felruházott kórházba (bábaképző-intézetbe, klinikára stb.) kéri felvételét, amennyiben állami kezelői (kezelőnői), díjnoki, polgári illetményrendszerbe tartozó állami altiszti vagy szolgálai minőségét az illetékes számfejtőhivatal bizonyítványával igazolja, a kórház (klinika, elmegyógyintézet stb.) közös (III. osztályú) kórtermébe gyógykezelés céljából történt felvétele esetén tőle a kórházi ápolási költségek fedezésére sem előlegesen, sem utólagosan fizetés nem követelhető és az ápolási költségzsámla kifizetés végett a kórházi iratokkal együtt a népjóléti és munkaügyi ministerhez terjesztendő fel.

A kórházi ápolás időtartama és az ápolási költségek felszámítása tekintetében a jelen rendelet V. fejezetének 4. pontjában foglaltak az irányadók.

4. A népjóléti és munkaügyi minister intézkedni fog aziránt, hogy a helyes összeggel felszámított ápolási költség, az eset körülményeihez képest, az államkincstárból vagy az Országos Betegápolási Alapból, vagy pedig az Országos Tisztviselői Betegsegélyezési Alapból megtéríttessék. Megjegyzem, hogy az ápolási költség csak abban az esetben fizethető az Országos Tisztviselői Betegsegélyezési Alapból, ha az ápolási költség sem az államkincstárt, sem az Országos Betegápolási Alapot nem terheli.

C) Záró határozatok.

1. A tisztviselők és egyéb igényjogosultak fizetéséből az Országos Tisztviselői Betegsegélyezési Alap javára ezen ideiglenes szabályozás tartama alatt levonás nem történik.

2. Jelen rendelet nem terjed ki a magyar királyi posta-, távírda- és távbeszélőtisztviselőkre és egyéb alkalmazottakra, továbbá a magyar királyi államvasutak tisztviselőire és egyéb alkalmazottaira. Ezekre nézve külön történik intézkedés.

3. Jelen rendelet 1922. évi április hó 1-én lép hatályba s ezzel a rendelettel az 1921. évi október hó 23-án kelt 51,191. számú, az 1921. évi október hó 31-én kelt 53,141. számú, az 1921. évi november hó 14-én kelt 54,853. számú és az 1921. évi december hó 31-én kelt 194,021. számú rendeletek hatályukat veszítik.

Végül felhívom az összes állami hatóságok, hivatalok, intézetek és üzemek vezetőit, hogy az összes, nekik alárendelt szerveket, illetőleg az ügykörükbe tartozó mindazon személyeket, akik jelen rendeletemről a „Budapesti Közlöny“ útján közvetlenül tudomást nem szerezhetnek, őket annak tartalma felől, késedelmet nem ismerve, a legalkalmasabb módon tájékoztassák.

Budapest, 1922. évi április hó 26-án.

Dr. Bernolák Nándor s. k.,
m. kir. népjóléti és munkaügyi minister.

230.

A m. kir. belügyministernek 20,331/1922. B. M. számú körrendelete.**A hősök emlékének megörökítése.****(Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének.)**

Az 1917: VIII. t.-c. elrendelte, hogy minden község (város) anyagi erejének megfelelő méltó emléken örökítse meg mindazok nevét, akik lakói közül a háborúban hazájukért életüket áldozták fel.

E törvény végrehajtásának előkészítése céljából egyik hivatali elődöm a 14,730/1917. B. M. eln. sz. körrendeletében¹⁾ részletesen kifejtette azokat az irányelveket, amelyeket a hősök emlékének megörökítése alkalmával szem előtt kell tartani.

Hangsúlyozta, hogy az emlékek megvalósításának ideje majd csak a háború befejezése után érkezik ugyan el, addig is állandóan és szeretettel kell azonban foglalkozni ezzel a kegyeleti kérdéssel, amely alkalmas arra, hogy a társadalom valamennyi rétegét egy közös oltár előtt egyesítse.

A háború véget ért ugyan, a békekötés következtében reánk szakadt szenvedések és megpróbáltatások azonban még mindig nagy súllyal nehezeden reánk, legfőképen pedig a súlyos gazdasági helyzet, amely egyfelől a lakosság széles rétegeit teszi képtelenné arra, hogy a magasztos cél megvalósítását akkora lelkesedéssel, főleg pedig áldozatkészséggel karolják fel, amint azt legszentebb érzésük parancsolná; másfelől pénzük elértéktelenülése következtében ma igen jelentéktelen emlékmű megvalósítása is nagyon magas összegeket emésztene fel.

Mindezeknél fogva még ma is legtöbb helyen csak az eszme felkarolása, annak művészi tökéletességgel való kiérlelése és a szükséges anyagi eszközök állandó gyűjtése lesz az egyetlen időszerű feladat, az emlékmű megvalósítását ellenben a viszonyok kényszere későbbi jobb időkre odázza el.

Ahol azonban a közönség anyagi ereje és lelkes áldozatkészsége akkora összeg gyűjtését eredményezte, amely a hősök emlékéhez méltó mű létesítését már most is lehetővé teszi, a kivétel tekintetében a következőkről kívánom Méltóságodat és Méltóságod útján az összes érdekelt tényezőket értesíteni.

A törvény kötelezően rendeli, hogy a hősök emlékét „méltó”, tehát olyan emlék-művön kell megörökíteni, amely a hősök önfeláldozásához és a megörökítő községhez egyaránt érdemes.

Méltó pedig csak az az emlékmű lesz, amelynek anyagi értéke arányban áll a község vagyoni erejével, továbbá amelynek kivitele — legyen az bármily szerény és egyszerű — művészies és amelynek megvalósítása körül a hazafias szempontok is érvényesülnek, hogy t. i. azokat a mi művészeink tervezzék, hazai iparosaink készítsék el, és hogy azokhoz lehetőleg hazai nyersanyagokat használjunk fel. Mert csak akkor hozunk a hazáért elhalt hőseink önfeláldozásához méltó áldozatot, ha tündöklő emlékükhöz megörökítésénél is a hazafias szempontokat minden irányban érvényre juttatjuk.

¹⁾ B. K. 1917. évf. 1359. lapon.

A cél magasztosságánál fogva, de a törvény idézett rendelkezéséből kifolyóan is ezeket az emlékműveket olyan jelentékeny közműveknek kell tekinteni, amelyeknek létesítésére vonatkozó th. bizottsági, illetőleg községi képviselőtestületi határozatok az 1886 : XXI. t.-c. 5. §. *d)* és az 1886 : XXII. t.-c. 24. §. *e)* pontja értelmében csak felsőbb hatósági jóváhagyás után hajthatók végre.

A jóváhagyás megadásánál vagy megtagadásánál a fentebb felsorolt szempontokat a vármegye törvényhatósági bizottságának épp úgy szigorúan szem előtt kell tartania, mint ahogy azok az itteni jóváhagyásnál is irányadók lesznek.

Minthogy pedig ezeknek az emlékműveknek történelmi nagy hordereje megkívánja, a törvény szavai megparancsolják, mindannyiunk hazafias érzése és hálás kegyelete pedig egyenesen megköveteli, hogy hőseink emlékének megörökítése méltó, tehát művészi becsű emlékművel történjék: felhivom Méltóságod figyelmét arra, hogy az összes művészi és érdekes csoportok részvételével alakult társadalmi egyesülés: a Hősök Emlékét Megörökítő Országos Bizottság (Budapest, IV. ker., Sütő-utca 2. sz. I. em.) készséggel vállalkozik arra, hogy ezeknek az emlékműveknek a megvalósítása körül a községeknek tanácsal és útbaigazítással, esetleg kész terveknek díjtalan átengedésével rendelkezésére álljon, sőt a község által esetleg már elkészített tervezeteket, művészi szempontból készséggel — még pedig teljesen díjlanul — bírálja felül.

Minthogy pedig a művészi szempontok megóvását csak ily megbízható felülbírálás által látom biztosítottak, a jóváhagyás csak olyan emlékmű megvalósítására lesz megadható, amelyet a nevezett bizottság művészi szempontból nem kifogásol és amely — természetesen — a fentebb felsorolt egyéb hazafias követelményeknek is megfelel.

Az utóbbiakat azért emelem ki hangsúlyozottan, mert több oldalról jutott el hozzám olyan panasz, hogy külföldi vállalatok — nagyobbára kontár munkákkal, illetőleg ilyenekre vonatkozó ajánlataikkal — máris elárasztották a községeket. Fel kell tehát ez utóbbiakat világosítani, hogy hazafias érzésükkel jutnának ellentétbe és gazdasági szempontból vétkeznének hazánk érdekei ellen, ha a hazáért elhalt hősök emlékének megörökítésénél külföldi művekre gondolnának.

Arról is értesültem, hogy állítólag egyes vállalatok — ajánlatuk nyomatékossabbá tétele végett — a kormány, vagy valamelyik kormánytag pártfogására hivatkoznak. Ezzel szemben nyomatékosan kijelentem, hogy a kormány, vagy annak bármely tagja egyetlen vállalat mellett sem foglal állást; — az ilyenféle állításnak tehát csak megtévesztés és ez úton jogosulatlan előny eléérése lehet a rejtett célja.

Felhivom ennél fogva Méltóságodat, hogy saját hatáskörében, illetőleg a vármegye hatósága alá tartozó községek tájékoztatása útján kövessen el minden lehetőt, hogy a kérdéses emlékművek megvalósítása körül a fentebbi elvek minél teljesebben érvényesüljenek.

Budapest, 1922. évi április hó 27-én.

Gróf Klebelsberg Kunó s. k.,
m. kir. belügyminiszter.

231.

A m. kir. belügyministernek 67,500/1922. B. M. számú körrendelete.**A földbirtokreformmal kapcsolatban űzött népámitás eltiltása.**

(Valamennyi vármegye alispánjának. A m. kir. államrendőrség valamennyi kerületi főkapitányának és a budapesti m. kir. államrendőrség főkapitányának.)

Tudomásomra jutott, hogy lelkiismeretlen emberek olyan ígéretekkel ámitják és bujtogatják a népet, amelyek az 1920 : XXXVI. t.-c.-nek a földbirtok helyesebb megoszlását szabályozó rendelkezéseivel homlokegyenest ellenkeznek. Ezzel nemcsak az idézett törvénycikk nyugodt végrehajtását nehezítik meg, hanem célzatos és rosszindulatú izgatásukkal a közrendet is súlyosan veszélyeztetik. Ennélfogva — a földművelésügyi és az igazságügyi miniszterrel egyetértve és az Országos Földbirtokrendező Biróság hozzájárulásával — a következőket rendelem:

1. §. Tilos akár nyilvánosan, akár házról-házra járva, vagy több bár nem együtt jelenlevő egyén előtt olyan törekvésekre, magatartásra vagy eljárásra való buzdítás, amely a földbirtok helyes megoszlását célzó 1920 : XXXVI. t.-cikk rendelkezéseivel ellenkezik.

Különösen tilos:

1. az olyan ámitás, mintha a földbirtokban való részeltetés (földosztás) ingyen vagy csak alig számottevő ellenérték fejében történék;

2. arra biztatás, hogy az igénybevevő az igénybevett föld árának vagy haszonbérének fizetését tagadja meg, vagy hogy az igénylő az igényelt földet hatósági közbenjövétel nélkül önhatalmúan vegye birtokába;

3. olyan cselekvésekre vagy törekvésekre való buzdítás, amelyek a földbirtoktörvény nyugodt végrehajtását vagy az egyéni tulajdon biztosságát bármily más módon veszélyeztetik.

2. §. Tilos magánegyénnek hatósági jogkört vagy hatósági megbízást színlelve — vagy magát olyannak tüntetve fel, aki a törvényes eljárásra döntő befolyást gyakorolhat — a földreformra utalással bárminő összeírást végezni, adatokat, aláírásokat vagy előfizetéseket gyűjteni.

3. §. Aki az 1. és 2. §-ban meghatározott tilalmak valamelyikét megszegi vagy kiájtja, amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és 15 napig terjedhető elzárással és 2,000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

A kihágás miatt az eljárás a közigazgatási hatóságnak mint rendőri büntető bíróságnak, a m. kir. államrendőrség működési területén az államrendőrségnek hatáskörébe tartozik.

4. §. Ez a rendelet 1922. évi május hó 7-ik napján lép életbe.

Budapest, 1922. évi április hó 27-én.

Gróf Klebelsberg Kunó s. k.,
m. kir. belügyminister.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Utcai terjesztésre adott engedély hatályának meghosszabbítása.** A m. kir. belügyminister 1922. évi április hó 29-én 67,662/1922. B. M. szám alatt a Budapesten megjelenő „Világ” című politikai napilap országos utcai terjesztésére adott engedély hatályát 1922. évi június hó 30-ig meghosszabbította.

SZEMÉLYI HIREK.

Az Országos Községi Törzskönyvi Bizottság tagjainak kinevezése.

A m. kir. belügyminister az Országos Községi Törzskönyv-bizottságban megüresedett helyekre a bizottság tagjaiul a miniszerelnök képviseletében *dr. Felszeghy Béla* ministeri osztálytanácsost, a pénzügyminister képviseletében *dr. Kneppó Sándor* ministeri tanácsost, a kereskedelmi minister képviseletében *Sziüts Endre* m. kir. posta- és távírdafőtanácsost, a honvédelmi minister képviseletében *dr. Végh Kálmán* ministeri tanácsost és *Niedermann Béla* nyugalmazott m. kir. őrnagyot, az országos levéltár részéről *dr. Döry Ferenc* m. kir. országos levéltári igazgatót, a m. kir. központi statisztikai hivatal részéről *dr. Truskovszky Jenő* ministeri tanácsost nevezte ki. Egyidejűleg a törzskönyvbizottság kebelében szervezett végrehajtó bizottságba a kereskedelmi minister *Sziüts Endre* m. kir. posta- és távírdafőtanácsost, a honvédelmi minister *dr. Végh Kálmán* ministeri tanácsost jelölte ki.

Országos levéltári kinevezés.

A m. kir. belügyminister *dr. Ányos Lajos* országos levéltári gondnokhelyettesét a VII. fizetési osztályba sorozott ideiglenes minőségű országos levéltárnokká, *dr. Miskolczy Gyula* állami főgimnáziumi tanárt pedig a VIII. fizetési osztályba sorozott ideiglenes minőségű országos allelvéltárnokká kinevezte.

BELÜGYI KÖZLÖNY

KIADJA A MAGYAR KIRÁLYI BELÜGYMINISTERIUM.

MEGJELENIK RENDSZERINT MINDEN VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Egész évre hatóságok és hatósági közegek részére 110, magánosok részére 160 korona.

CHEQUE-SZÁMLA SZÁMA: 15,700.

TARTALOM.

RENDELETEK.

	Lap
12,736/1922. N. M. M. sz. Az orvosrendőri szolgálat ellátása	1064
1,651/1922. P. M. sz. A közszolgálatban álló tisztviselőknek és egyéb alkalmazottaknak (nyugdíj- soknak, özvegyeknek és szülőtlen árváknak) kedvezményes árú ruhaszövettel való ellátása tárgyában kiadott 500/1922. P. M. számú pénzügyministeriumi körrendeletnek kiegészítése	1065
3,090/1922. O. K. Á. B. sz. Az áru fuvarozás díjának Budapest székesfőváros területére és környé- kére való újabb megállapítása tárgyában kiadott 10,290/1921. O. K. Á. B. számú ren- delet módosítása	1066
3,150/1922. O. K. Á. B. sz. Kötelező feltüntetése annak, hogy a kiírt árakba a forgalmi adót be- számították-e	1069
162/1922. O. M. B. sz. A m. kir. Országos Mozgóképvizsgáló Bizottság által nyilvános elő- adásra alkalmasnak talált és előadásra megtiltott képszalagok jegyzéke	1070
72,900/1922. B. M. sz. A nemzetgyűlési képviselőválasztások napjának kitűzése tárgyában kiadott 63,200/1922. B. M. számú rendelet módosítása	1074
72,390/1922. B. M. sz. Az egyesületi jelvények használata és védelme	1074
73,349/1922. B. M. sz. Nősülési szabályzat a m. kir. államrendőrség egyenruha- és fegyverviselésre jogosított tagjai számára	1075

KÜLÖNFÉLÉK.

Helyesbítések	1078
Postai szállítási jog megvonása	1078

SZEMÉLYI HIREK.

Kinevezés	1078
---------------------	------

RENDELETEK.

232.

A m. kir. népjóléti és munkaügyi miniszternek 12,736/1922. N. M. M. számú körrendelete.

Az orvosrendőri szolgálat ellátása.

(Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének.)

Az 1876 : XIV. t.-c. 162. §-ának *k)* pontja a törvényhatóság egész területére nézve a tisztí főorvosoknak, ugyanezen törvénycikk 156. §-ának *k)* pontja a járásorvosoknak, illetőleg az 1876 : XIV. t.-c. 155. §-a szerint a székesfővárosban a kerületi, a törvényhatósági joggal felruházott városokban a városi, a rendezett tanácsú városokban pedig a községi orvosoknak, mint akik működésük és hatáskörük tekintetében a járásorvossal egy tekintet alá esnek és végül az 1908 : XXXVIII. t.-c. 9. §-a a községi és körorvosoknak köteleességévé teszi az orvosrendőri szolgálatnak díjtalan, az orvostörvényszéki boncolásoknak pedig megszabott díj mellett való végzését. A törvény ezen idézett rendelkezéseit a rendőrség államosításáról szóló és 1919. évi október hó 1-én kibocsátott 5.047/1919. M. E. számú kormányrendelet¹⁾ érintetlenül hagyta, miért is ezek a rendelkezések ma is változatlanul fennállanak.

A belügyminiszter úr hozzám intézett átiratában arról értesített, hogy a magyar királyi államrendőrségnek a fentidézett kormányrendelet alapján történt megszervezése óta a hatósági orvosok sok esetben különösen ott, ahol az államrendőrség tényleg meg van szervezve, a volt városi rendőrségek hatáskörébe utalt teendőkkel kapcsolatos orvosrendőri szolgálatot vagy egyáltalán nem látja el, vagy ezeknek a kérdéseknek intézésénél nem működnek közre azzal az odaadással, melyet az egészségügyi szolgálat ellátása érdekében az idézett törvényszakaszok alapján a hatósági orvosoktól jogosan meg lehet kívánni.

A hatósági orvosoknak ez az eljárása nyíltan beleütközik az 1876 : XIV., illetőleg az 1908 : XXXVIII. t.-c. vonatkozó rendelkezéseibe, mert ezen rendelkezések az orvosrendőri szolgálatot, mint általános egészségügyi szolgálatot, a hatósági orvosoknak hivatalt, tehát minden külön megegyezéstől, felkéréstől vagy díjazástól mentes köteleességévé teszik.

¹⁾ B. K. 1919. évf. 1339. lapon.

Felhivom tehát ^{Alispán}_{Polgármester} urat, intézkedjék saját hatáskörében a legszigorúbban arra nézve, hogy a hatósági orvosok az előirt általános egészségügyi teendőik elvégzésekor kellő súlyt helyezzenek az orvosrendőri szolgálat ellátására is, és ezen szolgálatuk teljesítésével a magyar királyi államrendőrségnek mindenkor a legteljesebb mértékben legyenek segítségére.

Végül felhivom ^{Alispán}_{Polgármester} urat, hogy a hatósági orvosrendőri szolgálat miként való teljesítését mindenkor kísérje éber figyelemmel és az ellen a hatósági orvos ellen, aki ezt a szolgálatot vagy megtagadná, vagy nem a megkívánt lelkiismeretességgel látná el, illetőleg az ellen, aki az államrendőrséggel ezen szakmunkában nem a kellő egyetértéssel jár el, mindenkor a fegyelmi törvény megengedett szigorát alkalmazza.

Budapest, 1922. évi március hó 23-án.

Dr. Bernolák Nándor s. k.,
m. kir. népjóléti és munkaügyi minster.

233.

A m. kir. pénzügyministernek 1,651/1922. P. M. számú körrendelete.

A közszolgálatban álló tisztviselőknek és egyéb alkalmazottaknak (nyugdíjasoknak, özvegyeknek és szülőtlen árváknak) kedvezményes árú ruhaszövettel való ellátása tárgyában kiadott 500/1922. P. M. számú pénzügyministeriumi körrendeletnek kiegészítése

(Valamennyi utalványozási joggal felruházott hatósághoz és hivatalhoz és az állandó illetmények, valamint az ellátási díjak számfejtését teljesítő hivatalokhoz (számfejtőségekhez, állampénztárakhoz stb.).

A közszolgálatban álló tisztviselőknek és egyéb alkalmazottaknak (nyugdíjasoknak, özvegyeknek és szülőtlen árváknak) kedvezményes árú ruhaszövettel való ellátása tárgyában kiadott 1922. évi 500/P. M. számú pénzügyministeriumi körrendeletnek¹⁾ VIII. pontja azzal egészített ki, hogy az igényjogosult tisztviselők és az azokkal egy tekintet alá eső egyéb alkalmazottak (nyugdíjas tisztviselők) a feleségük részére nem 3-6, hanem négy (4) méter kedvezményes árú ruhaszövetet kapnak béléanyag nélkül. A négy (4) méter ruhaszövetnek a kedvezményes ára 500 K.

Ez nem érinti a hivatkozott VIII. pontnak azt a rendelkezését, amely szerint a leánygyermekek közül csak a 170 cm.-nél magasabb növésűek kaphatnak 4 méter ruhaszövetet.

Budapest, 1922. évi április hó 29-én.

A minster rendeletéből:
Dr. Kerntler s. k.,
h. államtitkár.

¹⁾ B. K. 1922. évf. 530. lapon.

234.

Az Országos Központi Árvizsgáló Bizottság elnökének 3,090/1922. O. K. Á. B. számú rendelete.

Az árúfuvarozás díjának Budapest székesfőváros területére és környékére való újabb megállapítása tárgyában kiadott 10,290/1921. O. K. Á. B. sz. rendelet módosítása.

Az árúfuvarozás díjának Budapest székesfőváros területére és környékére való újabb megállapítása tárgyában kibocsátott 10,290/1921. O. K. Á. B. számú rendelet¹⁾ I—III. fejezet (1—6. §-ai) helyébe az alábbi 1—6. §-okban foglalt rendelkezések lépnek:

I. Időtartam szerinti fuvarozás díjai.

1. §. Egy- és kétlovas kocsival végzett fuvarozás díjai.

Kétlovas Egylovas
korona

a) Egésznapos fuvar legalább 8 és legfeljebb 10 órás valóságos fuvarozási idő mellett, délelben másfél óras ebédidővel, amely a fuvarozási munkaidőbe nem számítható bele	1250	940
b) Félnapos fuvar 5 órai egyhuzamban végzett fuvarozás mellett	810	625
Túlóra díja mind az a), mind a b) alatti esetekben óránként	125	94
c) Félnapnál rövidebb időtartamra a következő díjak számíthatók:		
az első órára	290	212
a második órára	163	125
minden további óra után	125	94

2. §. Előfogató díjai:

a) egész napra, ha a fuvaros már négy lóval indul	1000 K
b) fél napra, ha a fuvaros már négy lóval indul	625 „
c) Egy óránál rövidebb időre, ha csak valamely emelkedésen vagy egyéb akadályon való átvontatásra veszik igénybe az előfogatót	100 „
d) Egylovas előfogató díja óránként	68 „

II. Tüzelőanyag fuvarozásának díja.

3. §. Szén, koks, szén- és kokszpor, brített, továbbá tüzifa fuvarozásánál Budapest székesfőváros területén a következő fuvardíjak számíthatók fel, tekintet nélkül a fuvarozás időtartamára:

A) Egy fél részére való fuvarozásnál nyílt fuvarban.

¹⁾ B. K. 1921. évf. 2301. lapon.

B) Több fél részére való együttes fuvarozás esetén az egy felet illető raksúlyrész után nyílt fuvarban.

	A.	B.
	korona	
1 q raksúlyfuvarozásért	56	50
2 „ „	88	75
3 „ „	119	100
4 „ „	150	125
5 „ „	175	144
6 „ „	198	162
7 „ „	218	175
8 „ „	232	190
9 „ „	250	204
10 „ „	262	217
11 „ „	278	231
12 „ „	292	244
13 „ „	308	256
14 „ „	322	270
15 „ „	338	281
16 „ „	352	293
17 „ „	368	304
18 „ „	383	319
19 „ „	398	326
20 „ „	413	338
21 „ „	426	
22 „ „	440	

Egy fél részére való fuvarozásnál a 22 q-n felül q-kint 20 korona a fuvardíj.

Nem hazai származású (import) szén és koksz szállításánál 10 q-n felüli raksúly esetében a fenti díjakhoz még 25% pótdíj számítható.

Ha a tüzelőanyagot zsákban szállítják, úgy zsákhasználat címén q-kint 10 korona számítható fel. Ez a pótdíj a zsákot szolgáltató szén- vagy fakereskedőt illeti.

4. §. Tüzelőanyag fel- és lerakási díja.

a) A kocsiról közvetlenül a pincében lehányva q-kint 6— K

b) Kosarakban vagy zsákban a pincében lehordva q-kint 7.50 „

Amennyiben a szállítás a csuzdáról, vagy a szénkereskedőtől a város belterületéről Zugligetbe, Hűvösvölgybe, Újpestre, Rákospalotára, vagy Erzsébetfalvára történik, úgy még q-kint 50 fillér pótdíj számítható.

c) Kosárhasználati díja a pincébe való lehordásnál való használatért q-kint 1— K

5. §. Tüzelőanyag szállításánál felszámítható pótdíjak.

Tüzelőanyag szállításánál a 3. §-ban megszabott díjakon felül a megfelelő esetekben a következő pótdíjak számíthatók fel:

- a) Valamelyik Dunahidon át való fuvarozásnál q-kint 2— K
 b) Magaslati útvonalra (Várba, Szentgellért-hegyre stb.) való szállításnál előfogat nélkül q-kint 750 „
 c) A budai hegyvidék távolabbi pontjaira (Svábhegy, Zugliget) való fuvarozásnál előfogat nélkül q-kint 12— „
 Kétlovas előfogat alkalmazása esetén q-kint 15— „
 d) Abban az esetben, ha a fuvarozó nem szolgáltat külön előfogatot, hanem két vagy több tüzelőanyag-fuvar fogatai egymást vontatják fel valamely erősebb emelkedésű útvonalszáron, a pótdíj q-kint 10— „

III. Darabárú fuvarozási díja.

6. §. Darabárú (ládák, csomagok stb.) szállításánál az alábbi díjak számíthatók fel:

0.5 q 62 K,	11 q 372 K,	21 q 595 K,
1 „ 87 „	12 „ 400 „	22 „ 612 „
2 „ 110 „	13 „ 425 „	23 „ 632 „
3 „ 144 „	14 „ 450 „	24 „ 650 „
4 „ 172 „	15 „ 472 „	25 „ 667 „
5 „ 200 „	16 „ 495 „	26 „ 688 „
6 „ 230 „	17 „ 518 „	27 „ 700 „
7 „ 258 „	18 „ 538 „	28 „ 718 „
8 „ 288 „	19 „ 557 „	29 „ 735 „
9 „ 316 „	20 „ 575 „	30 „ 750 „
10 „ 345 „		

30 q raksúlyon felül a fuvardíj q-kint 25 K

Lerakási díj q-kint 5 „

7. §. A 10,290/1921. O. K. Á. B. számú rendelet IV. fejezetében (7—14. §-ában) foglalt rendelkezések továbbra is változatlanul érvényben maradnak a jelen rendelet 1—6. §-ában meghatározott díjakra vonatkoztatva.

8. §. Ez a rendelet kihirdetésének napján¹⁾ lép életbe.

Budapest, 1922. évi május hó 2-án.

Dr. Biber Gyula s. k.,
 az Országos Központi Árvizsgáló Bizottság
 elnöke.

¹⁾ Kihirdettetett a „Budapesti Közlöny“-ben 1922. évi május hó 7-én.

235.**Az Országos Központi Árvizsgáló Bizottság elnökének 3,150/1922.
O. K. Á. B. számú rendelete.**

Kötelező feltüntetése annak, hogy a kiírt árakba a forgalmi adót beszámították-e.

Az általános forgalmi adóról szóló 1921 : XXXIX. törvénycikk végrehajtása tárgyában kibocsátott 130,000/1921. számú pénzügyminiszteri utasítás 46. §-a szerint a forgalmi adó az árba beszámítható. Minthogy az utasítás a beszámítás módjára vonatkozólag rendelkezést nem tartalmaz, az eladó az árat akár már úgy közölheti a vevővel, hogy abban a forgalmi adó is benne van, akár az áron felül külön felszámíthatja a forgalmi adót.

A 3,310/1918. M. E. számú rendelet¹⁾ előírja a közszükségleti cikkek árának az üzletekben, elárusító helyeken és kirakatokban való feltüntetését. Az árakat azonban a kereskedők és iparosok nem egységes módon írják ki. Egyeseknél a kiírt árak már a forgalmi adót is magukban foglalják, mások ellenben a kiírt árakon felül a forgalmi adót külön felszámítják anélkül, hogy az áraknál ezt is feltüntetnék. Ekként a 3,310/1918. M. E. számú rendeletnek az a célzata, hogy a kiírás alapján az árakat a hatóságok ellenőrizhessék és a fogyasztók az árak felől tájékozódást nyerjenek, megghiusul.

Mindezeknél fogva a 4,401/1921. M. E. számú rendelet²⁾ 2. §-ának I. 10. pontja alapján elrendelem, hogy a közszükségleti cikkek árának kiírásával kapcsolatosan azt is szembetűnően fel kell tüntetni, hogy a kiírt árak az általános forgalmi adót is magukban foglalják-e vagy pedig a forgalmi adót külön számítják fel. Ennek a rendelkezésnek a megszegése vagy kijátszása a 4,401/1921. M. E. számú rendelet 15. §-ában foglalt büntető rendelkezések alá esik, ehhez képest kihágás és hat hónapig terjedhető elzárással, valamint kétezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. A kihágási eljárás a közigazgatási hatóságnak mint rendőri büntető bíróságnak, az államrendőrség működési területén pedig a m. kir. államrendőrségnek a hatáskörébe tartozik.

Ez a rendelet a kihirdetését követő napon³⁾ lép életbe.

Budapest, 1922. évi május hó 6-án.

Dr. Biber Gyula s. k.,
az Országos Központi Árvizsgáló Bizottság
elnöke.

¹⁾ B. K. 1918. évf. 857. lapon.

²⁾ B. K. 1921. évf. 870. és 1424. lapon.

³⁾ Kihirdettetett a „Budapesti Közlöny”-ben 1922. évi május hó 7-én.

236.**A m. kir. Országos Mozgóképvizsgáló Bizottságnak 162/1922. O. M. B. számú rendelete.****A m. kir. Országos Mozgóképvizsgáló Bizottság által nyilvános előadásra alkalmasnak talált és előadásra megtiltott képszalagok jegyzéke.**

A m. kir. Országos Mozgóképvizsgáló Bizottság nyilvános előadásra alkalmasnak találta a következő képszalagokat:

1. „A grenerei rejtély“ című, „A szürkeruhás hölgy“ alcímű (Moskovits Benő) dráma 6 felvonásban, mely az olasz Gloria Cinema-gyárban 1920. évben készült s 2098 méter hosszú,
2. „Szökött katona“ (Pásztory) népszínmű 4 felvonásban, mely a Pásztory filmgyárban 1912. évben készült s 1414 méter hosszú,
3. „A két Bimbó“ (Hajnal Gyula) 3 felvonásos filmszkeccset, mely az Arany film-laboratóriumban 1922. évben készült s 658 méter hosszú,
4. „A fekete dominó“ (Magyar-Osztrák) dráma 5 felvonásban, mely a Goldwyn-gyárban 1921. évben készült s 1602 méter hosszú,
5. „Angol Hiradó 543“ (Polo) aktualitás 1 felvonásban, mely a Topical-gyárban 1922. évben készült s 190 méter hosszú,
6. „Mikor a rózsza beszél“ (Művészfilm) dráma 4 felvonásban, mely a Metro-gyárban készült s 1469 méter hosszú,
7. „Trilby“ (Lloyd) dráma 5 felvonásban, mely a World-gyárban 1917. évben készült s 1572 méter hosszú,
8. „Vigyázz a csókra“ (Mobile) 3 felvonásos filmszkeccset, mely a Mobile-gyárban 1922. évben készült s 774 méter hosszú,
9. „A bosszú istennője“ (Edison) dráma 5 felvonásban, mely az Itala-gyárban 1921. évben készült s 1765 méter hosszú,
10. „A kis tündér“ (Általános Mozgóképipari) színmű 5 felvonásban, mely amerikai filmgyárban 1920. évben készült s 1418 méter hosszú,
11. „A kis Billy afférje“ (Általános Mozgóképipari) vígjáték 1 felvonásban, mely amerikai filmgyárban 1920. évben készült s 253 méter hosszú,
12. „Hypocrites“ (A képmutatók) (Általános Mozgóképipari) dráma 5 felvonásban, mely az Arisogan-gyárban 1914. évben készült s 1122 méter hosszú,
13. „Nősülni tilos“ című, „Ámor a pácban“ alcímű (Murilló) 2 felvonásos filmszkeccs, mely a Murilló-gyárban 1922. évben készült s 460 méter hosszú,
14. „Lélekrabló“ (Schwartzenberg I.) 3 felvonásos filmszkeccs, mely 1918. és 1922. évben készült s 1008 méter hosszú,
15. „Az álarcos tárcosnő“ (Magyar-Osztrák) vígjáték 5 felvonásban, mely a berlini Ufa-gyárban 1921. évben készült s 1853 méter hosszú,

16. „Willy Drill“ (Corvin) bohózat 3 felvonásban, mely a budapesti Corvin-gyárban 1922. évben készült s 915 méter hosszú,
17. „A bűn háza“ (Corvin) dráma 4 felvonásban, mely a berlini B. C.-gyárban készült s 1365 méter hosszú,
18. „Valutakirály“ (Bérczi és Markbreiter) filmszkeccs 2 felvonásban, mely a Kinó-Riport-gyárban 1914. évben készült s 404 méter hosszú,
19. „Le az alkohollal“ (American) bohózat 2 felvonásban, mely az Universal-gyárban 1921. évben készült s 510 méter hosszú,
20. „Innocent“ (Modern) dráma 4 felvonásban, mely a Pathé-gyárban 1921. évben készült s 1467 méter hosszú,
21. „Koldusgróf“ (Unio) 3 felvonásos filmszkeccs, mely az Unio-gyárban 1922. évben készült s 877 méter hosszú,
22. „Fatty a bálkirály“ (Adria) bohózat 1 felvonásban, mely a Transatlantic-gyárban 1921. évben készült s 273 méter hosszú,
23. „Jetty kisasszony“ (Corvin) dráma 4 felvonásban, mely a berlini D. B.-gyárban készült s 1497 méter hosszú,
24. „Arsen Lupin utolsó kalandja“ (Mobile) 4 felvonásos filmszkeccs, mely a Mobile-gyárban 1921. évben készült s 883 méter hosszú,
25. „Pathé Ujság 2/1922“ (Pathé) filmriport 1 felvonásban, mely a Pathé-gyárban 1922. évben készült s 200 méter hosszú,
26. „Pathé Ujság 3/1922“ (Pathé) filmriport 1 felvonásban, mely a Pathé-gyárban 1922. évben készült s 175 méter hosszú,
27. „Pathé Ujság 4/1922“ (Pathé) filmriport 1 felvonásban, mely a Pathé-gyárban 1922. évben készült s 216 méter hosszú,
28. „A hollandi leány“ (Rádus) színmű 4 felvonásban, mely a Glória-gyárban 1921. évben készült s 1423 méter hosszú,
29. „Habkisasszony“ (Rádus) mese 1 felvonásban, mely a Sascha-gyárban 1921. évben készült s 325 méter hosszú,
30. „Pápaválasztás“ (Engel Fülöp) aktualitás 1 felvonásban, mely a Cines-gyárban 1922. évben készült s 180 méter hosszú,
31. „Elly és Jonny“ (Engel H.) vígjáték 1 felvonásban, mely német filmgyárban készült s 375 méter hosszú,
32. „Angol Hiradó 544“ (Polo) aktualitás 1 felvonásban, mely a Topical-gyárban 1922. évben készült s 163 méter hosszú,
33. „Angol Hiradó 545“ (Polo) aktualitás 1 felvonásban, mely a Topical-gyárban 1922. évben készült s 171 méter hosszú,
34. „Figaró házassága“ (Edison) dráma 6 felvonásban, mely a berlini Terra filmgyárban 1921. évben készült s 2908 méter hosszú,
35. „Fejvesztett professzor“ (Edison) vígjáték 2 felvonásban, mely a Terra-gyárban 1921. évben készült s 692 méter hosszú,
36. „A sakkparti“ (Pátia) vígjáték 1 felvonásban, mely a Berliner Biosk-gyárban készült s 440 méter hosszú,

37. „Pusztai gavallér“ (Projectograph) dráma 5 felvonásban, mely az Artcraft Pictures Corporation-gyárban 1921. évben készült s 1502 méter hosszú,
38. „Orfeum-starok“ (Oberländer) artistamutatványok 1 felvonásban, mely a Saffi-gyárban 1922. évben készült s 247 méter hosszú,
39. „Világhírű artisták“ (Oberländer) cirkuszmutatványok 1 felvonásban, mely a Saffi-gyárban 1921. évben készült s 279 méter hosszú,
40. „A háromnejű ember“ (Schwarzenberg I.) dráma 5 felvonásban, mely a Mara Zelnik-gyárban 1920. évben készült s 1339 méter hosszú,
41. „A bandita szerelme“ (Schwarzenberg és Társa) dráma 4 felvonásban, mely a Frankfurter Film-gyárban 1921. évben készült s 1262 méter hosszú,
42. „Várat vivó szerelem“ (Pathé) dráma 5 felvonásban, mely a Pathé-gyárban 1921. évben készült s 1684 méter hosszú,
43. „Számum“ (Pathé) dráma 5 felvonásban, mely a Pathé-gyárban 1921. évben készült s 1462 méter hosszú,
44. „Trükk-reklámfilm“ (Pedagógiai Filmgyár) 1 felvonásos reklámfilm, mely a Pedagógiai filmgyárban 1922. évben készült s 124 méter hosszú,
45. „Matyószerelm“ (Corvin) 3 felvonásos filmszkeccs, mely a Délibáb-gyárban 1920. évben készült s 580 méter hosszú,
46. „Kivándorló“ (Nordisk) vígjáték 2 felvonásban, mely a Mutual Chaplin-gyárban 1921. évben készült s 667 méter hosszú,
47. „Szerelm hatalma“ (Pátria) életkép 1 felvonásban, mely a Gaumont-gyárban 1920. évben készült s 193 méter hosszú,
48. „Móricz, mint képviselőjelölt“ (Pátria) vígjáték 1 felvonásban, mely a Pathé-gyárban 1920. évben készült s 180 méter hosszú,
49. „A japán nő becsülete“ (Pátria) dráma 1 felvonásban, mely a Pathé-gyárban 1920. évben készült s 277 méter hosszú,
50. „Tavaszi mámor“ (Pátria) dráma 5 felvonásban, mely a Rex-gyárban 1921. évben készült s 1486 méter hosszú,
51. „Cirkuszakrobata“ (Citó Cinema) kalandordráma 5 felvonásban, mely az Itala-gyárban 1921. évben készült s 137 méter hosszú,
52. „A kövér nők országa“ alcímű, „A csunya hercegisasszony“ alcímű (Magyar-Osztrák) mese, vígjáték 6 felvonásban, mely a Goldwyn-gyárban 1921. évben készült s 1562 méter hosszú,
53. „Dr. Jim“ című, „Egy férfi, ha igazán szeret“ alcímű (American) dráma 5 felvonásban, mely az Universal-gyárban 1920. évben készült s 1208 méter hosszú,
54. „Egy viharos éjszaka“ (American) bohózat 2 felvonásban, mely az Universal-gyárban 1920. évben készült s 499 méter hosszú,
55. „Pardon, tévedtem“ (Projectograph) 2 felvonásos filmszkeccs, mely a Kinó Riport-gyárban 1915. évben készült s 558 méter hosszú,
56. „Fatty, az antialkoholista“ (Projectograph) vígjáték 2 felvonásban, mely a Farnons-Players-gyárban 1921. évben készült s 506 méter hosszú,

57. „Magyar Képek III.“ című, „Husvétii események“ alcímű (Concordia) filmriport 1 felvonásban, mely a budapesti Concordia-gyárban 1922. évben készült s 245 méter hosszú,

58. „Angol Hiradó 547“ (Polo) filmszemle 1 felvonásban, mely a Topical-gyárban 1922. évben készült s 181 méter hosszú,

59. „Angol Hiradó 546“ (Polo) filmszemle 1 felvonásban, mely a Topical-gyárban 1922. évben készült s 175 méter hosszú,

60. „Genovai konferencia“ (Modern) aktualitás 1 felvonásban, mely az Ambrozó-gyárban 1922. évben készült s 218 méter hosszú,

61. „Egy éjszaka rejtelvei“ (Ister) dráma 5 felvonásban, mely a Dekla-gyárban 1921. évben készült s 1523 méter hosszú,

62. „Chaplin a rend őre“ (Nordisk) bohózat 2 felvonásban, mely a Mutual Chaplin-gyárban 1920. évben készült s 605 méter hosszú,

63. „A milliomos“ című, „Egy örökség története“ alcímű (American) dráma, mely az Universal-gyárban 1921. évben készült s 1340 méter hosszú,

64. „Az utolsó lovag“ című „Csipős történet hat fejezetben“ alcímű (Korona) vígjáték 6 felvonásban, mely a Goldwyn-gyárban 1921. évben készült s 1603 méter hosszú.

Továbbá előadásra alkalmasnak találta, de eltiltotta, hogy 16 évnél fiatalabb korúak az előadáson megjelenhessenek, a következő képszalagot:

1. „Töviskoszorú“ (Rádus) dráma 5 felvonásban, mely az Ufa-gyárban 1921. évben készült s 1605 méter hosszú.

Az engedélyokirat kiadását megtagadta a következő képszalagoktól:

1. „Menekülés a kincsek karjaiból“ (Edison) drámától 6 felvonásban, mely a Terra-gyárban 1921. évben készült s 1962 méter hosszú,

2. „Éljen a shymmi“ (American) 1 felvonásos bohózzattól, mely az Universal-gyárban 1920. évben készült s 270 méter hosszú,

3. „Pokolgépes merénylet az Erzsébetvárosi körben“ című, „Az áldozatok temetése“ alcímű (Concordia) 1 felvonásos aktualitástól, mely a Concordia-gyárban 1922. évben készült s 195 méter hosszú,

4. „A világáros leánya I.“ (Edison) 6 felvonásos drámától, mely a berlini gyárban 1920. évben készült s 1986 méter hosszú,

5. „Hogyan élünk“ (Projectograph) gazdaságpolitikai pártpropaganda-filmtől, mely Rónai Dezsőnél 1922. évben készült és 63 méter hosszú.

Budapest, 1922. évi május hó 3-án.

Horváth Elek s. k.,
elnök, ministeri tanácsos.

237.**A m. kir. belügyministernek 72,900/1922. B. M. számú rendelete.****A nemzetgyűlési képviselőválasztások napjának kitűzése tárgyában kiadott 63,200/1922. B. M. számú rendeletnek módosítása.**

Az 1922. évben összeülő nemzetgyűlés tagjainak választása céljából megtartandó általános képviselőválasztások napjait kitűző 63,200/1922. B. M. számú rendeletemet akként módosítom, hogy azoknak a vármegyei és városi törvényhatóságoknak választókerületeiben, amelyekben az idézett rendelettemmel az általános nemzetgyűlési képviselőválasztások megtartását folyó évi június hó 3. napjára tűztem ki, a választást nem június hó 3-án, hanem június hó 1. (első) napján kell megtartani.

Azokban a választókerületekben, amelyekre az idézett rendelettemmel az általános nemzetgyűlési választások napját folyó évi május hó 28-ára tűztem ki, a választás napja tekintetében változás nem áll be.

Budapest, 1922. évi május hó 6-án.

Gróf Klebelsberg Kunó s. k.,
m. kir. belügyminister.

238.**A m. kir. belügyministernek 72,390/1922. B. M. számú rendelete.****Az egyesületi jelvények használata és védelme.**

(Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének, valamennyi m. kir. államrendőrség kerületi főkapitányának és a budapesti m. kir. államrendőrség főkapitányának.)

Tudomásomra jutott, hogy egyrészt az egyesületi jelvények és címek használata nem mindenkor felel meg az alapszabályok rendelkezéseinek, másrészt felelőtlen egyének az egyesületi jelvények jogtalan használatával főként a hazafias és közjótékonysági egyesületek jó hírvének rovására oly visszaéléseket követnek el, amelyek a közrendbe ütköznek.

Ennek megszüntetése és az egyesületek jó hírvének megvédése céljából is a következőket rendelem:

1. §. Egyesületek és azok tagjai megkülönböztetésére csak oly jelvények, címek, pecsétek és formaruhák (sportruha, sapka, szalag stb.) használhatók, illetőleg viselhetők, amelyek más egyesületek vagy a m. kir. honvédség, avagy bármely állami, közbiz-

tonsági vagy hatósági szerv és testület jelvényétől és egyenruházati cikkeitől stb. lényegesen eltérnek és az egyesület kormányhatóságilag láttamozott alapszabályaiban tüzetesen meg vannak állapítva.

Az ily jelvényeket stb. másnak, mint a tagsági jeggyel igazolt egyesületi tagoknak és az egyesület arra jogosított szerveinek használni, illetőleg viselni tilos.

2. §. Aki e rendeletben foglalt rendelkezéseket, illetve tilalmakat megszegi vagy kiátsza, amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és 15 napig terjedő elzárással és 2,000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

A kihágás miatt az eljárás a közigazgatási hatóságnak mint rendőri büntető bíróságnak, a m. kir. állami rendőrség működési területén az államrendőrségnek hatáskörébe tartozik.

E rendelet 1922. évi május hó 15-én lép hatályba.

Budapest, 1922. évi május hó 5-én.

Gróf Klebelsberg Kunó s. k.,
m. kir. -belügyminister.

239.

A m. kir. belügyministernek 73,349/1922. B. M. számú rendelete.

Nősülési szabályzat a m. kir. államrendőrség egyenruha- és fegyverviselésre jogosított tagjai számára.

A Kormányzó Úr Ö Főméltósága 1922. évi május hó 4. napján kelt magas jóváhagyásával a magyar királyi állami rendőrség egyenruha- és fegyverviselésre jogosított tagjai számára a következő nősülési szabályzatot adom ki és azt azonnali hatállyal életbe léptetem:

Általános rendelkezések.

1. §. A magyar királyi állami rendőrségnek tényleges szolgálatban álló vagy ideiglenesen nyugdíjazott fogalmazói és felügyelői karbeli tisztviselői, valamint az őrszemélyzetnek tényleges szolgálatban álló ideiglenesen nyugdíjazott tagjai házasságot csak hivatali felsőbbségük engedélyével köthetnek.

2. §. Ideiglenes minőségű fogalmazói és felügyelői karbeli tisztviselők nősülési engedélyt nem nyerhetnek.

3. §. Az engedély csak azzal a fenntartással adható meg, hogy a szándékolt házasságkötésnek törvényes akadály nem áll útjában. Az ily törvényes akadály alól netán szükséges felmentést a jegyeseknek kell a törvények rendelkezéseihez képest az illetékes hatóságtól kieszközölniök.

Engedély nélkül kötött házasság fegyelmi eljárást von maga után, illetmények szempontjából pedig a házasság meg nem kötöttnek tekintetik.

I. FEJEZET.

Tisztviselők nősülése.

4. §. Az 1. §-ban megjelölt tisztviselőknek a nősülési engedély csak akkor adható meg, ha:

- a) a tervezett házasság által kedvezőbb anyagi helyzetbe jutnak,
- b) a menyasszony szeplőtelen hírnevű és a nősülendő állásának megfelelő társadalmi műveltségű,
- c) a házasság megfelel azoknak a követelményeknek, amelyek a rendőrtisztviselőkkel szemben a testületi és hivatali tekintély szempontjából általában fennállanak,
- d) más ok sem forog fenn, ami a nősülést a rendőri szolgálat fontos tekinteteiből meg nem engedhetőnek tüntetné fel.

5. §. A közvetlen hivatalfőnök tartozik a nősülési kérvény előterjesztése alkalmával minden tekintetbe jövő körülmény gondos mérlegelése, valamint esetleg a tisztviselői kar megkérdezése után arra nézve határozott véleményt nyilvánítani, hogy az engedélyezni kért házasság megfelel-e a jelen rendelet 4. §-ában előírt feltételeknek. Ugyanakkor a folyamodó anyagi viszonyai felől nyilatkozni s ha azok nem rendezettek, különösen abbéli véleményét is kifejezni köteles, vajjon a szándékolt házasságkötés által a nősülendő anyagi helyzetének javulása remélhető-e és nem kell-e esetleg a jövőendő házastárs megélhetésének veszélyeztetésétől tartani.

6. §. A nősülési engedély iránti kérvényt szolgálati úton kell felterjeszteni és ahhoz csatolandók:

- a) a jegyesek születési anyakönyvi kivonatai,
- b) a jegyesek egyikének vagy másikának kiskorúsága esetén a törvényes képviselőnek a házasságkötésbe való beleegyező nyilatkozata,
- c) ha a jegyesek egyike vagy másika özvegy, az elhunyt házastárs halotti anyakönyvi kivonata,
- d) ha a jegyesek egyike vagy másika már házasságban élt, de házassága bíróilag felbontatott vagy semmisnek nyilvánított, az ezen házasság megkötését és felbontását (semmisnek nyilvánítását) igazoló okmányok.

7. §. A nősülési engedélyt adja:

A.

Az államfő:

az V. és ennél magasabb fizetési osztályba tartozó vagy az ily fizetési osztályokba sorozott állások címével, illetőleg jellegével felruházott rendőrtisztviselőknek.

B.

A belügyminister:

a) valamennyi, az 1. §-ban említett s a VI-tól VIII-ig terjedő fizetési osztályú vagy az ezen fizetési osztályokba sorozott állások címével, illetőleg jellegével felruházott tisztviselőknek;

b) a m. kir. belügyministeriumban alkalmazott összes, az 1. §-ban említett rendőrtisztviselőknek az V. vagy ennél magasabb fizetési osztályba tartozók, úgyszintén az ily fizetési osztályú állások címével, illetőleg jellegével felruházottak kivételével.

C.

Az országos főkapitány:

az 1. §-ban említett és az A. és B. alatt fel nem sorolt összes többi rendőrtisztviselőknek.

8. §. A X. és XI. fizetési osztályokba sorolt nős tisztviselők száma az ezekben a fizetési osztályokban rendszeresített állások számának huszonöt százalékát nem haladhatja meg.

9. §. A nősülési engedély hatályát veszti, ha kiállításának napjától számított egy év alatt a házasság meg nem kötött.

10. §. A bekövetkezett házasságkötést az engedélyező felsőbbségnek szolgálati úton be kell jelenteni.

II. FEJEZET.

Az őrszemélyzet tagjainak nősülése.

11. §. A nősülési engedély csak akkor adható meg:

a) a felügyelőhelyetteseknek, ha a menyasszony szeplőtlen hirnevű és a házasság megfelel azoknak a követelményeknek, melyek a rendőrraltisztekkel szemben a testülei és szolgálati tekintély szempontjából általában fennállanak,

b) az őrszemélyzet többi tagjainak pedig, ha a menyasszony szeplőtlen hirnevű és oly ok, ami a nősülést a rendőri szolgálat fontos tekinteteiből meg nem engedhetőknek tüntetné fel, fenn nem forog.

12. §. Az őrszemélyzet tagjainak a házasság engedélyezését írásban, szolgálati úton kell kérelmezniök és ezen kérelmükhöz a következő okmányokat kell csatolniok:

a) a jegyesek születési anyakönyvi kivonatát,

b) a jegyesek egyikének vagy másikának kiskorúsága esetén a törvényes képviselőnek a házasságba való beleegyező nyilatkozatát,

c) a jegyesek egyikének vagy másikának özvegyisége esetén az elhunyt házastárs halotti anyakönyvi kivonatát,

d) ha a jegyesek egyike vagy másika már házasságban élt, de házassága bíróilag felbontatott vagy semmisnek nyilvánított, az ezen házasság megkötését és felbontását (semmisnek nyilvánítását) igazoló okmányokat.

A nősülési kérvény előterjesztése alkalmával a közvetlen hivatalfőnök a 11. §-ban foglalt feltételek fennforgása tekintetében határozott véleményt nyilvánítani tartozik.

13. §. A nősülési engedélyt az őrszemélyzet tagjainak az állományilletékes rendőrfőkapitány adja meg.

14. §. A nősülési engedély írásban adandó ki. Az engedély hatályát veszti, ha a házasságkötés előtt a legénységi állományú egyén felügyelőhelyettség, vagy esetleg a fogalmazói vagy felügyelői karba tisztviselővé neveztetett ki, vagy ha az engedély kiállításának napjától számított egy éven belül a házasság meg nem kötött.

Budapest, 1922. évi május hó 8-án.

Gróf Klebelsberg Kunó s. k.,
m. kir. belügyminister.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Helyesbítések.** Az 1922. évben összeülő nemzetgyűlés tagjainak választásáról szóló és a Belügyi Közlöny folyó évi március hó 9-én megjelent 11. számában közzétett 2,200. 1922. M. E. számú kormányrendelet 4. §. 2. pontjának második sorában a „folyamrendőrség” szó „folyamőrtség”-re helyesbitendő.

Ugyan e kormányrendelet 9. §-ának 1. pontjában a „törvényhatósági joggal felruházott vagy rendezett tanácsú város rendőrkapitánya (főkapitánya, kapitánya)” megjelölés — figyelemmel arra, hogy a rendőrség államosítása időközben az ország egész területén végrehajtott — akként értendő, hogy a m. kir. államrendőrség tisztikarának oly tagja, aki valamelyik rendőrkerületnek a főkapitánya, továbbá aki valamelyik m. kir. államrendőrségi kapitányságnak vagy kirendeltségnek vezetője vagy ennek helyettese, avagy a rendőri büntető bírói hatáskörben intézkedési joggal bír, szintén azok közé a közszolgálati alkalmazottak közé tartozik, akiket hivatali működési körük területére a választójogi kormányrendelet 9. §-a a megválaszthatóságból kizár.

Ugyancsak a 2,200/1922. M. E. számú kormányrendeletben a 48. §-nak harmadik sorában és a 107. §. hetedik sorában olvasható „a törvény” szavak helyett „a rendelet”-et, a 110. §. első sorában olvasható „törvény” helyett „rendelet”-et kell érteni; végül a 114. §. első bekezdésének hatodik sorában az „1874 : XXXIV. t.-c.”-et „1874 : XXXV. t.-c.”-re és ugyane §. ötödik bekezdésének második sorában az „alatt” szót „miatt”-ra kell helyesbiteni.

A Belügyi Közlöny f. é. március hó 9-én megjelent 11. számában közzétett és a több szavazókörre osztandó városok (községek) felsorolását közlő 35,341/1922. B. M. számú rendeletről kimaradt, hogy a Bihar vármegyei Sarkad községben négy szavazókör alakítandó, miért is a hivatkozott Közlöny 617. lapján utolsóelőtti tizenharmadik sorként beillesztendő: „Sarkad 4”.

A Belügyi Közlöny f. évi március hó 19-én megjelent 13. számában közölt 2,518. 1922. M. E. számú kormányrendelet D. szakaszának VII. d) pontja alatt megnevezett tanfolyam — „a nemzeti zenecsalapból állami fenhatóság alatt fenntartott zeneiskola négyéves akadémiai tanfolyama” — e szakaszból törölendő; ehhez képest az utána következő „az országos m. kir. színművészeti akadémia tanintézet” e) helyett d) megjelölést nyer és az e szakaszból törölt tanfolyam a középiskolával tanértékre nézve egyenrangú tanintézeteket felsoroló C. szakasz III. d) pontja után e) alatt veendő fel. E helyesbítésről a központi választmányok útján az összes összeíró küldöttségek még a névjegyzék-tervezet elkészítése előtt már értesítettek.

— **Postai szállítási jog megvonása.** A m. kir. kereskedelemügyi minister 11,149/1922. X. számú rendeletével a Detriolban (Amerika) megjelenő Magyar Hírlap (Hungarian News) című és a Zágrábban megjelenő „Agramer Tagblatt” című időszaki sajtótermékektől a postai szállítási jogot megvonta. (58,898/1922. B. M. sz.)

SZEMÉLYI HIREK.

Rendőrtisztviselői tisztí tanfolyam, illetőleg rendőrtisztviselőket továbbképző tanfolyam igazgatójának és titkárának kinevezése.

A m. kir. belügyminister *dr. Dorning Henrik* főkapitányhelyettesi címmel felruházott m. kir. állami rendőrségi főtanácsost a rendőrtisztviselői tisztí tanfolyam, illetőleg az ezzel együtt egységes szervezetet alkotó rendőrtisztviselőket továbbképző tanfolyam igazgatójává, *Nagy Valér* m. kir. állami rendőrségi kapitányt pedig ugyanezen tanfolyamok titkárává kinevezte.

Szerkeszti: HARMATZY-SIMON LORÁNT, belügyministeriumi ministeri osztálytanácsos.

Pesti könyvnyomda részvénytársaság (Dr. Falk Zsigmond) V. ker., Hold-utca 7. szám.

BELÜGYI KÖZLÖNY

KIADJA A MAGYAR KIRÁLYI BELÜGYMINISTERIUM.

MEGJELENIK RENDSZERINT MINDEN VASÁRNAS.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Egész évre hatóságok és hatósági közegek részére 110, magánosok részére 160 korona.

CHEQUE-SZÁMLA SZÁMA: 15,700.

TARTALOM.

Magas kézirat	Lap 1081
-------------------------	-------------

RENDELETEK.

4,158/1922. M. E. sz. Az 1922. évben összeülő nemzetgyűlésre szóló megbízólevelek bemutatása	1083
4,159/1922. M. E. sz. Az ajánlások elbírálására és a hiányos ajánlások pótlására megállapított időtartam meghosszabbítása	1083
4,250/1922. M. E. sz. A gyülekezési jog időleges korlátozása	1084
4,200/1922. M. E. sz. A közszolgálatban álló tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek és szülőtlén árvák) részére az 1922. évi május, június és július hónapokra átmeneti segélyeknek engedélyezése	1085
51,891/1922. F. M. sz. A marhalevelek kiállítása, kezelése és a külföldi marhalevelek belföldi használatának módozatai tárgyában 80,600/1921. K. M. sz. a kiadott rendelet 17. és 23. §-ának módosítása	1089
60,237/1922. K. M. sz. A Budapest székesfőváros területén levő mérsáros- és hentesüzletek szombat esti zárórája	1090
60,243/1922. K. M. sz. Az ipari munka vasárnapi és Szent Istvánnapi szünetelésének szabályozása tárgyában 94,537/1921. K. M. sz. a kiadott egyes határozmányainak kiegészítése	1091
61,304/1922. K. M. sz. Az üzleti záróráról szóló 1913. XXXVI. t.-c. végrehajtása tárgyában 6,550/1913. K. M. eln. szám alatt kiadott rendelet módosítása	1092
65,671/1922. K. M. sz. Az inség enyhítését célzó intézkedésekre szolgáló szénfelár megállapítása	1093
1,700/1922. P. M. sz. A közszolgálatban álló és Budapesten, Kispesten, Újpesten és Erzsébetfalván lakó tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek és szülőtlén árvák) részére az 1922. évi július hó 1-től 1923. évi április hó 30-ig terjedő tíz hónapra járó kedvezményes árú tűzifának kiszolgáltatása	1093
73,895/1922. P. M. sz. A könyvnyomdai úton előállított 3, 4 és 5 K-ás bélyegjegyek (okmánybélyegek) forgalomba bocsátása	1104
2,111/1922. E. F. Kb. sz. A fa- és faszénkészletek bejelentése és nyilvántartása, valamint felhasználásuknak és forgalombahozataluknak szabályozása tárgyában kiadott 1,851/1917. M. E. számú rendelet 6. és 7. §-ának módosítása	1104
71,667/1922. B. M. sz. A »Magyar Asszony« című folyóirat ajánlása	1105

	Lap
<u>72,135/1922.</u> B. M. sz. A választásokra vonatkozó előkészületek megtétele	1106
<u>77,279/1922.</u> B. M. sz. A gyülekezési jog időleges korlátozásáról szóló 4,250/1922. M. E. számú . rendelet végrehajtása	1109
<u>67,635/1922.</u> B. M. sz. A mozgófényképüzemek 1922. évi július és augusztus havi egy-egy külön előadása tiszta jövedelmének a »Gyógyíthatatlan betegek menedékhelye Irgalomháza» javára történő átengedése	1110

KÜLÖNFÉLÉK.

Nyékhegyi Ferenc: A Diaz-féle fegyverszüneti szerződés című művének ajánlása	1110
A »Magyar Ugar« című időszakos lap megjelenésének és terjesztésének megtiltása	1111
Adománygyűjtési engedély	1111

SZEMÉLYI HIREK.

Választási biztosok és helyettes választási biztosok kijelölése	1111
---	------

Magas kézirat.

Kedves *Gróf Bethlen!* A magyar királyi ministerium nevében tett előterjesztésére indítva érzem magamat, hogy Magyar Vörös Kereszt díszjelvényt alapítsak oly személyek részére, akik a Vörös Kereszt céljainak előmozdítása körül békében, vagy háborúban, avagy a közjótékonyság terén különös érdemeket szereztek.

Amidőn Önt erről a további intézkedések megtételére végett értesitem, egyúttal a díszjelvény általam jóváhagyott alapszabályait idezárom.

Kelt Budapesten, 1922. évi március hó 30. napján.

Horthy Miklós s. k.,
Magyarország kormányzója.

Gróf Bethlen István s. k.,
m. kir. miniszterelnök.

A Magyar Vöröskereszt díszjelvény alapszabályai.

Magyarország Kormányzója a magyar királyi miniszterelnöknek a minisztertanács határozatából tett előterjesztésére a Magyar Vörös Kereszt körül és a közjótékonyság terén szerzett érdemek elismerésére Magyar Vörös Kereszt díszjelvényt méltóztatott alapítani, amelynek alapszabályai a következők:

1. §.

A díszjelvény adományozható mindazoknak, kik a Magyar Vörös Kereszt körül, vagy a közjótékonyság terén érdemeket szereztek.

2. §.

A díszjelvénynek három fokozata van és pedig:

1. A Magyar Vörös Kereszt érdemcsillaga,
2. A Magyar Vörös Kereszt érdemkeresztje és
3. A Magyar Vörös Kereszt érdemérme.

3. §.

A díszjelvény legfőbb tulajdonosa a mindenkor államfő, aki az államfői méltóságának esetleges megszűnése után is viselheti.

4. §.

A díszjelvényt az államfő adományozza, a magyar királyi miniszterelnök előterjesztésére.

A Vörös Kereszt Egylet elnöke kitüntetési javaslatait közvetlenül a magyar királyi miniszterelnökhöz nyújtja be.

Az előterjesztés, illetőleg adományozás előtt meghallgatandó a kitüntetendőkre nézve az illetékes hatóságok véleménye.

5. §.

Az érdemcsillag zöld színben zománczott kereszt, kifelé szélesedő egyenlő hosszúságú száakkal, amelynek közepén fehér színű zománczott címerpajzs látható a genfi

vöröskereszttel. A címerpajzsot Szent István aranszinezésű koronája díszíti. A zöld kereszt szárai között aransugárkévék törnek elő. Ez a kereszt ezüst csillagra van erősítve, amelynek hátlapján: *Crux Rubra Hungarica* felírás és az 1922. évszám olvasható. Az érdemcsillag a bal mellre tűzve viselendő.

Az érdemkereszt az ezüst csillag híján úgy alakban, mint kivitelben teljesen olyan, mint az érdemcsillag és szalag nélkül a bal mell alatt viselendő.

Az érdemérem tojásdad alakú, zöld zománcozott medaillon, arany szegéllyel. A zöld mezőre az apostoli kettős kereszt van zománckivitelben erősítve, amelynek a közepén a genii vöröskereszt látható, fölötte Szent István aranszinezésű koronájával. A hátlapján ugyancsak: *Crux Rubra Hungarica* felírás és az 1922. évszám olvasható.

Az érdemérem háromszögű, közepén keskeny nemzetiszínű sávval díszített fehér selyemszalagon a bal mellre tűzendő.

Nők az érdemérmet az előírás szerinti csokorba kötött szalagon viselik.

6. §.

A díszjelvény mindhárom fokozata magánalkalmakkor kicsinyített alakban is viselhető és szalagja külön is feltűzhető.

7. §.

A díszjelvény tulajdonosait az adományozásról szóló értesítés feljogosítja a kitüntetési jelvény beszerzésére, az ellenérték lefizetése mellett. A külföldi állampolgárok a nekik adományozott díszjelvényt minden ellenérték megtérítése nélkül kapják.

8. §.

A díszjelvény ellenértékét esetről-esetre a miniszterelnök állapítja meg.

9. §.

A tulajdonos elhalálozása után a díszjelvény egyik fokozata sem adandó vissza.

10. §.

A büntető törvényeknek a rendjelek és díszjelvények elvesztésére és viselésére vonatkozó intézkedései a Magyar Vörös Kereszt díszjelvényeire, illetőleg ezek tulajdonosaira nézve is hatállyal bírnak.

11. §.

A díszjelvény mindhárom fokozatára vonatkozó összes ügyeket a miniszterelnökség intézi. A miniszterelnök azonban az adományozásra vonatkozó előterjesztésen kívül az egész ügykört vagy annak egy részét a bármikor történhető visszavonás kikötésével a Magyar Vörös Kereszt Egylet elnökére is átruházhatja.

A Magyar Vörös Kereszt díszjelvény alapszabályait jóváhagyom.

Kelt Budapesten, 1922. évi március hó 30. napján.

Horthy Miklós s. k.,
Magyarország kormányzója.

RENDELETEK.

240.

A m. kir. kormánynak 4,158/1922. M. E. számú rendelete.

Az 1922. évben összeülő nemzetgyűlésre szóló megbízólevelek bemutatása.

Az 1922. év június hó 16-ára egybehívott nemzetgyűlés tagjai kötelesek megbízólevelüket a nemzetgyűlés elnökének (korelnökének) öt nap alatt bemutatni. Ez a határidő, ha a választás a nemzetgyűlés összeülése előtt történt, az összeülés napját, más esetben a választás befejezésének napját követő napon kezdődik.

A megbízólevél bemutatásának módja, a bemutatás elmulasztása esetében követendő eljárás, valamint az igazolatlan mulasztás következményei tekintetében az 1876 : XXXIX. törvénycikk rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

Budapest, 1922. évi május hó 10-én.

Gróf Bethlen István s. k.,
m. kir. miniszterelnök.

241.

A m. kir. kormánynak 4,159/1922. M. E. számú rendelete.

Az ajánlások elbírálására és a hiányos ajánlások pótlására megállapított időtartam meghosszabbítása.

Az 1922. évben összeülő nemzetgyűlés tagjainak választásáról szóló 2,200/1922. M. E. számú kormányrendelet¹⁾ 60. §-ának utolsó bekezdésében foglalt az a rendelkezés — mely szerint a választási biztos a jelölési ajánlat elfogadására vagy megtagadására vonatkozó döntését legkésőbb *a benyújtást követő nap* déli 12 óráig közli az ajánlatot benyújtók valamelyikével és hogy az ajánlatnak átnyújtói a hiányzó aláírásokat *12 órán belül* pótolhatják — akként módosul, hogy a választási biztos a jelölési ajánlat elfogadására vagy megtagadására vonatkozó döntését *a benyújtást követő második nap* déli 12 óráig közli az ajánlatot benyújtók valamelyikével és hogy az ajánlatnak átnyújtói a hiányzó aláírásokat *24 órán belül* pótolhatják.

E módosítás értelmében tehát az ajánlások elbírálására szolgáló idő egy nappal, az aláírók pótlására szolgáló idő pedig 12 órával meghosszabbítottatik.

Budapest, 1922. évi május hó 10-én.

Gróf Bethlen István s. k.,
m. kir. miniszterelnök.

¹⁾ B. K. 1922. évf. 567. lapon.

5210.
olig. 1922.

242.

A m. kir. kormánynak 4,250/1922. M. E. számú rendelete.

A gyülekezési jog időleges korlátozása:

A legutóbbi nemzetgyűlés megszűnte óta eltelt hosszú idő alatt a politikai pártoknak és jelöltjeiknek már eddig is minden lehetőségük megvolt arra, hogy a választóközönséggel elveiket alaposan és részletesen megismertessék és így a választók már most is abban a helyzetben vannak, hogy a közeli választásoknál való politikai állásfoglalásuk tekintetében határozott véleményt alkothatnak.

Figyelemmel erre a körülményre és arra a nem kevésbé fontos szempontra, hogy az ország érdeke azt kívánja, hogy a közel jövőben megtartandó nemzetgyűlési választások — a közrend legkisebb megzavarása nélkül — méltóságteljesen folyjanak le és a választópolgárok választói jogukat a máris fokozott mérvben megnyilvánuló és sok esetben a közrendet is veszélyeztető pártszenvédelek nagyobb izgalmaiktól mentes — az ország jelenlegi súlyos helyzetéhez is illő — komoly nyugodtsággal gyakorolhassák:

a m. kir. ministerium. az ország nyugalmanak és a közrendnek biztosítása érdekében a kivételes hatalomról szóló törvényes rendelkezésekben nyert felhatalmazás alapján — a 2,200/1922. M. E. szám alatt kiadott rendelet¹⁾ részbeni módosítása mellett — a következőket rendeli:

1. §. 1922. évi május hó 22-étől kezdve 1922. évi június hó 13-ig bezárólag semmilyen politikai gyűlés nem tartható és a nyilvános helyen tartani kívánt egyéb célú népgyűlések vagy felvonulások sem engedélyezhetők.

2. §. Aki e rendeletben foglalt tilalmat megszegi vagy kijátsza, amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és az 1912 : LXIII. törvénycikk 10. §-a alapján büntetendő.

E rendelet azonnal hatályba lép és azt a m. kir. belügyminister hajtja végre.

Budapest, 1922. évi május hó 13-án.

Gróf Bethlen István s. k.,
m. kir. miniszterelnök.

¹⁾ B. K. 1922. évf. 567. lapon.

5774.
-aleip. 222.

243.

A m. kir. kormánynak 4,200/1922. M. E. számú rendelete.

A közszolgálatban álló tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek és szülőtlen árvák) részére az 1922. évi május, június és július hónapokra átmeneti segélyeknek engedélyezése.

Az élelmi és egyéb közszükségleti cikkek árainak a legutóbbi időkben bekövetkezett megdrágulása elodázhatalanná teszi a közszolgálatban álló tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek és szülőtlen árvák) anyagi helyzetének a javítását.

Ez a javítás ezidőszereint a nemzetgyűlés szünetelése folytán az illetmények felemelése útján meg nem valósítható. Minthogy azonban a segítés nem halasztható, a kormány az 1922. évi május hó 5-iki ministertanácsi határozat alapján olyképen kívánja a kérdést megoldani, hogy a közszolgálatban álló tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek és szülőtlen árvák) részére átmenetileg, vagyis addig, amíg ebben a tekintetben a törvényhozásnak módjában lesz intézkedni, az 1922. évi május, június és július hónapokra — a saját felelősségére — az alábbiak szerint egyszeri átmeneti segélyeket engedélyez. Ezeknek az átmeneti segélyeknek az illetményrendszerbe való beillesztése, valamint a jelenlegi rendkívül bonyolult illetményrendszernek egységesítése és egyszerűbbé tétele céljából a kormány törvényjavaslatot fog a nemzetgyűlés elé terjesztetni és ezzel kapcsolatban intézkedni kíván a viszonyainkhoz képest túltengő személyzeti létszámoknak a leszállíthatása és a munkaerőknek a jobb kihasználása érdekében arról is, hogy a hivatalos munkaidő megfelelően felemeltessék mindenütt ott, ahol annak tartama, annak a más államok igazgatásában is szokásos és a magyar közszolgálatban a mi nehéz viszonyaink közt még inkább megkívánható mérveknek meg nem felel.

Az átmeneti segélyre vonatkozó ministertanácsi határozatnak végrehajtása tárgyában a m. kir. ministerium a következőket rendeli:

1. Átmeneti segélyben részesülnek mindazok a közszolgálatban álló tisztviselők és egyéb alkalmazottak, továbbá mindazok a közszolgálatban állott és ellátási díjat (nyugdíjat, kegydíjat stb.) élvező tisztviselők és egyéb alkalmazottak, valamint a közszolgálatban állott és elhalt tisztviselőknek és egyéb alkalmazottaknak mindazok az ellátási díjat (nyugdíjat, kegydíjat, nevelési járulékot stb.) élvező özvegyei és szülőtlen árvái, akik az 1921. évi 2,500. M. E.¹⁾ sz., az 1921. évi 8,400. M. E.²⁾ sz. és az 1922. évi 1,900. M. E. számú rendeletek³⁾ alapján rendkívüli segélyre igényjogosultsággal bírnak és a rendkívüli segélyt az 1922. évi május, június és július hónapokban tényleg meg is kapják.

¹⁾ B. K. 1921. évf. 563. lapon.

²⁾ B. K. 1921. évf. 1974. lapon.

³⁾ B. K. 1922. évf. 486. lapon.

2. Az átmeneti segélynek egy-egy havi, vagyis az 1922. évi május, június és július hónapok mindegyikére járó összegét a következő kimutatás tünteti fel:

Annál a közszolgálatban álló tisztviselőnél és egyéb alkalmazott-nál (nyugdíjasnál, özvegnél és szülőtlen árvánál)		
akinek az 1922. évi április hónapban az alábbi összegű rendkívüli segélyre volt igénye	az átmeneti segélynek egy-egy hónapra járó összege	az átmeneti segély- nek és a rendkívüli segélynek egy-egy hónapra járó összege együttevén
8,000 K	8,000 K	16,000 K
5,400 „	5,400 „	10,800 „
4,600 „	4,600 „	9,200 „
3,400 „	4,200 „	7,600 „
2,400 „	3,600 „	6,000 „
2,000 „	3,000 „	5,000 „
1,800 „	2,800 „	4,600 „
1,600 „	2,400 „	4,000 „
1,400 „	2,400 „	3,800 „
1,200 „	2,100 „	3,300 „
1,000 „	1,750 „	2,750 „
800 „	1,400 „	2,200 „
400 „	600 „	1,000 „

Eszerint az 1922. évi május, június és július hónapok mindegyikére az 1921. évi 2,500/M. E. számú rendelet

2. §-ának 1. pontjában felsoroltak	8,000 K
„ 2. „ „	5,400 „
„ 3. „ „	4,600 „
„ 4. „ „	4,200 „
„ 5. „ „	3,600 „
„ 6. „ „	3,000 „
„ 7. „ „	2,400 „
„ 8. „ „	2,400 „
„ 9. „ „	2,100 „
„ 10. „ „	1,750 „
„ 11. „ „	1,400 „
3. §-ában említett útkaparók	1,400 „

8. §-ában említett nyugdíjasok és özvegyek közül azok, akiknek ellátási díja (nyugdíja, kegydíja stb.)

évi 3,200 koronát nem halad meg	1,400 K,
évi 3,200 koronánál több, de évi 4,000 koronát nem halad meg	1,750 „
évi 4,000 koronánál több, de évi 5,000 koronát nem halad meg	2,100 „
évi 5,000 koronánál több, de évi 6,000 koronát nem halad meg	2,400 „
évi 6,000 koronánál több, de évi 8,000 koronát nem halad meg	2,600 „
évi 8,000 koronánál több	2,800 „

a nyugellátásban vagy kegyelmi ellátásban részesülő volt díjnokok, valamint a díjnokoknak özvegyi nyugdíjban vagy kegyelmi ellátásban részesülő özvegyei 1,400 K,

az állandóan alkalmazva volt és nyugbérben vagy kegyelmi ellátásban részesülő napszamosok, munkások és az ezekkel egy tekintet alá eső egyéb alkalmazottak 1,400 K és végül

a szülőtlen árvák fejenként 600 K átmeneti segélyt kapnak.

Az állami rendszerű IX. és VIII. fizetési osztályokba, illetőleg az államvasuti rendszerű VII. és VI. fizetési osztályokba tényleg kinevezett *tisztviselők* a fentiek szerint járó havi 2,400 K helyett 2,600 K átmeneti segélyt kapnak.

A tényleges szolgálatban álló ministerek a fentiek szerinti segélyezésben nem részesülhetnek.

3. Mindazok a lelkészek, segédlelkészek és hitoktatók, továbbá az Országos Munkásbiztosító Pénztárnak, az 1912. LVIII. törvényeikkben felsorolt városoknak és Budapest székesfővárosnak mindazok az alkalmazottai, valamint mindazok a kizárólag tiszteletdíjban részesülő állami alkalmazottak is részesíttetnek az 1922. évnek május, június és július hónapjaira átmeneti segélyben, akikre vonatkozólag az 1921. évi 2,500/M. E. számú rendeletnek 9. §-ában foglalt felhatalmazás alapján az érdekelt ministerek a pénzügyminiszterrel egyetértőleg megállapították, hogy rendkívüli segélyt kaphatnak. Az átmeneti segélynek az összege ezeknél az alkalmazottaknál is a jelen rendelet 2. pontjában foglalt kimutatás alapján állapítandó meg.

4. Az olyan tisztviselők és egyéb alkalmazottak, akik élelmezést pénzbeli ellenszolgáltatás nélkül természetben kapnak, a jelen rendelet 2. pontjában megállapított összegnek felét kitevő átmeneti segélyt kapnak.

5. Azoknál a tisztviselőknél és egyéb alkalmazottaknál, akik illetményeiket egészben vagy részben természetben kapják, vagy akik az állásukkal járó szabályszerű készpénz-illetményeken felül bármilyen természetbeni járandóságot vagy e helyett készpénzváltáságot kapnak és akik ennél fogva az 1921. évi 8,400/M. E. számú rendeletnek I. 7. pontja, illetőleg az 1922. évi 1,900/M. E. számú rendeletnek 3. pontja értelmében csak csökkentett összegű havi drágasági segélyt, illetőleg rendkívüli segélyt kapnak, az átmeneti segélyt erre a körülményre való figyelem nélkül kell megállapítani, vagyis az ilyen tisztviselők és egyéb alkalmazottak teljes összegű átmeneti segélyt kapnak.

6. A jelen rendelet szerinti segélyeket a kormány a saját felelősségére a megélhetésnek a biztosítása érdekében engedélyezvén, a jelen rendeletnek I. pontja szerint megkivánt feltételeknek fennforgása mellett sem kapnak átmeneti segélyt azok a nyugdíjasok, özvegyek és szülőtlen árvák, akiknek az ellátási díjaikon felül bármilyen forrásból évi 48.000 koronát, vagyis havi 4.000 koronát meghaladó keresetük vagy jövedelmük van. Úgy az utalványozó hatóságoknak, mint a számfejtőhivataloknak és a pénztáraknak kötelességévé tétetik ennél fogva, hogy minden olyan esetben, amelyben valamely nyugdíjasnak, özvegynek vagy szülőtlen árvának ellátási díjain felül bármilyen forrásból ilyen összegű keresete vagy jövedelme van, az átmeneti segély kiutalványozásának mellőzése, illetőleg a már kiutalványozott átmeneti segélynek beszüntetése iránt haladéktalanul intézkedjenek.

Abból a célból, hogy az ilyen nyugdíjas, özvegy és szülőtlen árva az átmeneti segélyt tényleg ne vegye igénybe, az összes nyugdíjasok, özvegyek és szülőtlen árvák az átmeneti segélyről szóló nyugtára minden egyes hónapban a következő záradékot kötelesek rávezetni: „Felelősségem tudatában kijelentem, hogy ellátási díjaimon (nyugdíjamon stb.) kívül semmiféle forrásból nincsen olyan keresetem vagy jövedelmem, amely vagy amelynek értéke havi 4,000 koronánál több.” A nyugdíjasokat, özvegyeket és szülőtlen árvákat figyelmeztetni kell, hogy a záradékban tett nyilatkozatukért nemcsak vagyoni, hanem fegyelmi felelősséggel is tartoznak.

Abban az esetben, ha a számfejtőhivatalnak vagy a pénztárnak biztos tudomása van arról, hogy valamely nyugdíjasnak, özvegynek vagy szülőtlen árvának a jelen pontban foglaltak értelmében nincsen igénye átmeneti segélyre és az illető azt mégis igénybe veszi, ezt a körülményt az összes adatok részletes ismertetése mellett azonnal be kell jelenteni annak a hatóságnak vagy hivatalnak, amely az illető nyugdíjasnak, özvegynek vagy szülőtlen árvának ellátási díjait a kifizetést teljesítő pénztárnál utalványozta, az átmeneti segélynek a számfejtését, illetőleg kifizetését pedig az utalványozó hatóság vagy hivatal intézkedéséig függőben kell tartani. Az utalványozó hatóság vagy hivatal köteles a legsürgősebben megállapítani, hogy az illető nyugdíjasnak, özvegynek vagy szülőtlen árvának tényleg igénye van-e az átmeneti segélyre vagy sem s amennyiben arra nincsen igénye, intézkedni köteles annak beszüntetése és a jogosulatlanul felvett átmeneti segélynek visszatérítése, szükség esetén pedig a megtorló lépések megtétele iránt is.

Az utalványozó hatóságnak vagy hivatalnak megállapítása ellen felebbezésnek van helye az illetékes ministerhez (legfőbb állami számvevőszék elnökéhez), aki a felebbezés felett minden más eljárás kizárásával véglegesen határoz. A felebbezés az átmeneti segélynek beszüntetését és a jogosulatlanul felvett összegnek visszatérítését nem akadályozza.

7. Az olyan tisztviselő és egyéb alkalmazott (nyugdíjas, özvegy vagy szülőtlen árva), aki többféle jogcímen lenne az átmeneti segélyre igényjogosult (pl. a díjnoki minőségben tényleges alkalmazásban álló nyugdíjas vagy özvegy; az olyan özvegy, aki a saját alkalmazása után is kap nyugdíjat stb.) csak egy jogcímen kaphat átmeneti segélyt és pedig azon a jogcímen, amelyen nagyobb összeg illeti meg.

8. Azok a vármegyei, városi, községi, hitfelekezeti, társulati és egyesületi tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek és szülőtlen árvák), akik részére 1919. évi január hó 1-je óta hozott közgyűlési, képviselőtestületi vagy egyéb határozat az 1919. évi január hó 1-je előtt megállapítva volt illetményeken (ellátási díjakon) felül helyi bevételi forrásból fedezett rendkívüli pótlékot, működési pótlékot, segélyt vagy bármilyen más elnevezésű illetménytöbbletet (ellátási díjtöbbletet) engedélyezett, átmeneti segélyben szintén részesíthetők, de csak olyan összeg erejéig, amennyivel az átmeneti segélynek és a részükre megállapított rendkívüli segélynek együttes összege meghaladja a részükre a helyi bevételi forrásból engedélyezett illetménytöbbletet (ellátási díjtöbbletet); vagyis az illetőket különben megillető átmeneti segélynek és rendkívüli segélynek az együttes összegét az említett illetménytöbblettel (ellátási díjtöbblettel) csökkenteni kell. A csökkentésnél — az 1921. évi 8,400. M. E. számú rendelet 6. pontjában

foglaltaknak megfelelően — először a rendkívüli segélyt kell csökkenteni és csak amennyiben az már teljesen ki van merítve, akkor kell az átmeneti segélyt csökkenteni.

9. Az utaltványozási joggal felruházott hatóságok és hivatalok az átmeneti segélyeket az 1921. évi 2,500. M. E. számú rendelet 13. §-ában a rendkívüli segélyekre nézve meghatározott módon, *hivatalból* kötelesek **soronkívül** megállapítani és folyósítani. A folyósításnál az idézett rendelethez mellékelt mintának megfelelően készítendő Jegyzéket kell használni.

Az átmeneti segélynek megállapításáról és kiutaltványozásáról az érdekelt tisztviselőket és egyéb alkalmazottakat (nyugdíjasokat, özvegyeket és szülőtlen árvákat) nem kell külön értesíteni.

10. Az átmeneti segélyek fedezésének és végleges elszámolásának a módja később fog szabályoztatni. Addig is, amíg ez megtörténik, az átmeneti segélyeket, előirányzat nélküli kiadásként, a rendkívüli segélyekre nézve előírt módon kell elszámolni, azzal az eltéréssel azonban, hogy az átmeneti segélyek címén kifizetett összegek elszámolásánál „Átmeneti segélyek” elnevezést kell használni.

11. Az átmeneti segély a jelen rendelettel nem szabályozott kérdésekben a rendkívüli segéllyel esik egy tekintet alá.

12. Az államvasuti tisztviselőkre és egyéb alkalmazottakra ez a rendelet nem terjed ki; ezeknek a tisztviselőknek és egyéb alkalmazottaknak átmeneti segélyét a m. kir. kereskedelemügyi miniszter a m. kir. pénzügyminiszterrel egyetértőleg külön rendelettel állapítja meg.

Budapest, 1922. évi május hó 15-én.

Gróf Bethlen István s. k.,
m. kir. miniszterelnök.

244.

A m. kir. földmivelésügyi miniszternek 51,891/1922. F. M. számú rendelete.

A marhalevelek kiállítása, kezelése és a külföldi marhalevelek belföldi használatának módozatai tárgyában 80,600/1921. K. M. szám alatt kiadott rendelet 17. és 23. §-ainak módosítása.

(Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének.)

A marhalevelek kiállítása és kezelése tárgyában kiadott 80,600/1921. számú f. m. rendelet¹⁾ 17. §-ának harmadik bekezdése értelmében juhok-, kecskék- és sertésekből több darabot is lehet egy marhalevéltre írni, de különböző marhalevelekre jegyzett állatokat egy marhalevéltre jegyezni tilos.

Mint hogy ez a tilalom az időközben szerzett gyakorlati tapasztalatok szerint az állatforgalom és marhalevéltre kezelés akadálytalan lebonyolítását számos esetben hátráltatta a nélkül, hogy az állategészségügyi ellenőrzés szempontjából jelentékenyebb előnyö-

¹⁾ B. K. 1921. évf. 1792. lapon.

ket biztosított volna, ennél fogva azt ezennel hatályon kívül helyezem és ehhez képest megengedem, hogy egy tulajdonosnak több különböző marhalevéltre jegyzett ugyanazon fajú, belföldi származású állatai (juhok, kecskék, sertések) a tulajdonos kívánságára egy közös (marhalevéltre) jegyeztessenek. Ily esetben azonban, figyelemmel a 80,600/1921. számú rendelet 18. §-ának (5.) és (7.) bekezdéseiben foglaltakra, a közös marhalevél hatodik rovatába (tulajdonjog igazolása) az alapmarhalevelek, illetve az ezek *B)* oldalára vezetett tulajdonátruházási nyilatkozatok kiállításának helye, kelte és jkvi folyószáma mindenkor pontosan bejegyzendő.

Ezzel kapcsolatban a külföldi marhalevelek használatáról szóló 23. §-t folytatólag a következő új rendelkezéssel egészítem ki:

„(8.) Külföldi és belföldi származású állatokat egy (közös) marhalevéltre jegyezni, úgyszintén több, noha ugyanazon tulajdonos nevére szóló külföldi marhalevél alapján az ezekre jegyzett állatokról (juhok, kecskék, sertések) egy (közös) belföldi marhalevelet kiállítani tilos.“

Felhívom Címet, hogy fentiekről a hatósága területén működő alsóbb közigazgatási hatóságokat és marhalevéltrekezelőket tudomás és megfelelő alkalmazkodás végett haldék nélkül értesítse.

Budapest, 1922. évi május hó 10-én.

A miniszter helyett:

Tahy s. k.,
h. államtitkár.

245.

A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 60,237/1922. K. M. számú rendelete.

A Budapest székesfőváros területén levő mészáros- és hentesüzletek szombat esti zárórája.

A mészáros- és hentesüzletek szombat esti záróját kizárólag Budapest székesfőváros területén a folyó évnél május hó 13-ától szeptember hó 9-ig terjedő szakában esti féltíz (1½10) órában állapítom meg, azzal a korlátozással, hogy az említett üzletekben este 8 óra után csupán friss húst szabad árusítani. Baromfi, valamint halfélék azonban szombat este 8 óra után ezekben az üzletekben sem árusíthatók.

A folyó évi szeptember hó 11-étől kezdve a mészáros- és hentesüzletek a székesfőváros területén az ez évi február hó 15-én 56,316. szám alatt kiadott rendeletem¹⁾ értelmében ismét csak esti nyolc (8) óráig lesznek nyitva tarthatók.

Jelen rendeletem kihirdetése napján²⁾ lép életbe.

Budapest, 1922. évi április hó 28-án.

Dr. Hegyeshalmy Lajos s. k.,
m. kir. kereskedelemügyi miniszter.

¹⁾ B. K. 1922. évi. 386. lapon.

²⁾ Kihirdettetett a „Budapesti Közlöny“-ben 1922. évi május hó 10-én.

246.**A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 60,243/1922. K. M. számú rendelete.**

Az ipari munka vasárnapi és Szent István napi szünetelésének szabályozása tárgyában 1921. évi november hó 18-án 94,537. szám alatt kiadott rendelet egyes határozmányainak kiegészítése.

Az ipari munka vasárnapi és Szent István napi szünetelésének szabályozása tárgyában mult évi november hó 18-án 94,537/1921. szám alatt kiadott rendelem¹⁾ egyes rendelkezéseit az 1891. évi XIII. törvénycikk 2. §-ában nyert felhatalmazás alapján a belügyi és földművelésügyi miniszter urakkal egyetértőleg az alábbi rendelkezésekkel egészitem ki, illetőleg módosítom.

1. A 3. §. hetedik bekezdéséhez a következő rendelkezést fűzöm: Temetőekben és a temetők bejáratai előtt élővirág a temetők látogatásának tartama alatt árusítható.

2. Az 5. §. első bekezdésében foglalt rendelkezések részleges módosításával a bekezdés szövegét a következőképen állapítom meg: „Dohány, dohánygyártmányok, gyufa, szivarkapapír és papírszipka, továbbá postai értékjegyek és okmánybélyegek kizárólagos dohányárudákban munkaszüneti napokon reggel hét órától délelőtt tíz óráig, vasuti pályaudvarokon és hajóállomásokon délelőtt tizenegy óráig, fürdő-, üdülő- és kirándulóhelyeken pedig e helyek látogatásának tartama alatt árusíthatók.“

3. A 17. §. szövegét folyó évi január hó 16-án 98,709/1921. szám alatt kiadott rendelettemmel²⁾ hatályon kívül helyeztem és helyébe a következő rendelkezést tettem: „A fényképésziparban vasárnapokon és Szent István napján úgy a műteremben, mint azonkívül csupán a fényképfelvételekkel és a negatív képek előállításával kapcsolatos munkák s ezek is csak délelőtt kilenc órától esti hat óráig végezhetők.“ Ezt a rendelkezést a következő rendelkezéssel egészitem ki: „Nem vonatkozik ez a korlátozás az úgynevezett gyorsfényképészekre, akik a gyorsfényképek, azaz a felvétel után a megrendelőnek azonnal átadott képek előállításával járó munkát üdülő- és kirándulóhelyeken, játék- és sporttereken, szabadban tartott ünnepélyek és mulatságok alkalmával ezek látogatásának tartama alatt végezhetik.“

4. A 19. §. 2. pontjának szövegét az abban foglalt rendelkezések részleges módosításával a következőképen állapítom meg:

„2. a fürdőintézeteknél az egész napon át végezhetők a pedikűr munkák, valamint a szükséges egyéb munkák, ezekhez nem számítva a borbély- és fodrászipar, a női fodrászat és a manikűrpar körébe eső munkákat amelyek tekintetében a 16. §. rendelkezései irányadók.“

¹⁾ B. K. 1921. évi. 217. lapon

²⁾ B. K. 1922. évi. 263. lapon.

5. A többször idézett 94,537/1921. szám alatt kiadott rendelet 26 §-ában foglalt rendelkezéseket a hajózási üzemekre is kiterjesztem. Ehhez képest az idézett szakaszban említett munkák a hajózási forgalommal kapcsolatban is végezhetők.

Ez a rendelet kihirdetésének napján¹⁾ lép életbe.

Budapest, 1922. évi május hó 6-án.

Dr. Hegyeshalmy Lajos s. k.,
m. kir. kereskedelemügyi minister.

4948.
alisp. 1922.

247.

A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 61,304/1922. K. M. számú körrendelete.

**Az üzleti záróról szóló 1913 : XXXVI. t.-c. végrehajtása tárgyában 6,550/1913. K. M.
eln. szám alatt kiadott rendelet módosítása.**

Az üzleti záróráról szóló 1913 : XXXVI. törvénycikk végrehajtása tárgyában 6,540. 1913. K. M. eln. szám alatt kiadott rendelet 22. §-a I. pontjában foglalt azt a rendelkezést, hogy az idézett törvénybe ütköző kihágási ügyekben elsőfokon a rendezett tanácsú városokban, Újpestet is ideértve, a rendőrkapitány, illetőleg helyettese, ezek akadályoztatása esetén a tanács által ezzel megbízott tisztviselő jár el, az említett törvénycikk 10. §-a második bekezdésének megfelelően oda módosítom, miszerint az idézett törvénybe ütköző kihágási ügyekben rendezett tanácsú városokban. Újpestet is ideértve, elsőfokon a rendezett tanácsú város tanácsa jár el.

Budapest, 1922. évi május hó 8-án.

Dr. Hegyeshalmy Lajos s. k.,
m. kir. kereskedelemügyi minister.

¹⁾ Kihirdettetett a „Budapesti Közlöny”-ben 1922. évi május hó 10-én.

248.**A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 65,671/1922. K. M. számú rendelete.****Az inség enyhítését célzó intézkedésekre szolgáló szénfelár megállapítása.**

Az 1922. I. t.-c. 18. §-ában nyert felhatalmazás alapján a következőket rendelem:

1. §. A m. kir. népjóléti és munkaügyi miniszternek az inség enyhítését célzó intézkedési költségeinek fedezésére úgy a hazai termelésből forgalomba hozott, mint a külföldről bármely megrendelő címére bármiféle célra behozott szén minden métermázsája után egy korona felár szedendő.

2. §. A hazai széntermelésből forgalomba hozott szén után számítandó felárat a hazai szénbányavállalatok szedik be. A külföldi szén után lerovandó szénfelárat a vasúton érkező szénszállítmányoknál a közforgalmú vasutak, a hajón érkező szállítmányoknál a vámhivatalok szedik be.

3. §. Jelen rendelet kihirdetése napján¹⁾ lép életbe.

Budapest, 1922. évi május hó 5-én.

Dr. Hegyeshalmy Lajos s. k.,
m. kir. kereskedelemügyi miniszter.

249.**A m. kir. pénzügyminiszternek 1,700/1922. P. M. számú körrendelete.**

A közszolgálatban álló és Budapesten, Kispesten, Újpesten és Erzsébetfalván lakó tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek és szülőtlen árvák) részére az 1922. évi július hó 1-jétől 1923. évi április hó 30-ig terjedő tíz hónapra járó kedvezményes árú tüzfának kiszolgáltatása.

(Az állandó illetmények, valamint az ellátási díjak számfejtését teljesítő összes hivatalokhoz [számvevőségekhez, állampénztárakhoz stb.])

A m. kir. ministerium, a ministertanácsnak 1922. évi május hó 5-én tartott ülésében elhatározta, hogy a közszolgálatban álló tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek és szülőtlen árvák) kedvezményes árú tüzelőanyag ellátása az 1922. évi július hó 1-étől 1923. évi június hó 30-ig terjedő egy évi időtartamra is fenntartassék, továbbá, hogy az 1922. évi július hó 1-étől 1923. évi április hó 30-áig terjedő tíz hónapra járó 10 métermázsas, illetőleg az önálló háztartást nem vezetőik részére járó 5 métermázsas kedvezményes árú tüzifa a vasuti állomással bíró helyiségekben lakó igény jogosultak részére természetben és egyszerre adassék ki:

¹⁾ Kihirdettetett a „Budapesti Közlöny“-ben 1922. évi május hó 10-én.

Elhez képest a jelen körrendelettel a *Budapesten, Kispesten, Újpesten és Erzsébetfalván* lakó (lásd 20. pontot) tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek és szülőtlen árvák) kedvezményes árú tüzfájának a szétosztására vonatkozólag a következőket rendelem:

1. A Budapesten, Kispesten, Újpesten és Erzsébetfalván lakó tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek és szülőtlen árvák) részére az 1922. évi július hó 1-étől 1923. évi április hó 30-áig terjedő tíz hónapra járó kedvezményes árú tüzfát a Magyarországi Faértékesítő Hivatal fogja, a számfejtőhivatalok által az alábbiak értelmében hozzá beküldötte Utalványok alapján, legkésőbb az 1922. évi augusztus hó végéig, házhoz szállítva és pincébe behordva kiszolgáltatni.

2. Felhivom a számfejtőhivatalokat, hogy az Ellátási Jegyekről vezetett számlakönyvekben felvett igényjogosultak közül mindazokat, akik Budapesten, Kispesten, Újpesten és Erzsébetfalván birnak állandó lakással, hivatalból haladéktalanul vegyék fel a mellékelt 1. számú minta szerint két példányban házilag készítendő Jegyzékbe és a Jegyzékbe felvett minden igényjogosult nevére állítsák ki a melléklet 2. számú minta szerinti Utalványokat.

Különösen felhivom a számfejtőhivatalok figyelmét arra, hogy a Budapesten, Kispesten, Újpesten és Erzsébetfalván alkalmazásban levő, de nem ott, hanem a megnevezett négy helységeken kívül (vidéken) lakó tisztviselők és egyéb alkalmazottak részére a mellékelt 2. számú minta szerinti Utalványokat nem szabad kiállítaniok, továbbá, hogy minden igényjogosult részére csak egy Utalványt szabad kiállítani.

3. Az önálló háztartást vezetők részére 10 (tíz) métermázsza, az önálló háztartást nem vezetők részére pedig 5 (öt) métermázsza tüzfáról szóló Utalványokat kell kiállítani.

Ettől eltérő mennyiségű tüzfáról Utalványt kiállítani semmiesetre sem szabad, amennyiben tehát valamely Utalvány nem tíz, vagy nem öt métermázsza tüzfáról lenne kiállítva, azt a Magyarországi Faértékesítő Hivatalnak nem szabad elfogadnia.

4. Abban a tekintetben, hogy ki veendő önálló háztartást vezetőnek, az 1921. évi 4,120/M. E. számú rendelet¹⁾ 4. §-ában foglalt rendelkezések az irányadók.

Az 1921. évi 4,120 M. E. számú rendelet 1., 2. és 5. §-aiban foglalt rendelkezéseket a jelen körrendelet alkalmazásánál is figyelembe kell venni.

5. Amennyiben megállapítást nyerne, hogy valaki részére 5 métermázsza helyett tévesen 10 métermázsza tüzfáról szóló Utalvány állítatott ki s azt az igényjogosult helyesbítés végett a számfejtőhivatalnak azonnal nem jelentené be, sőt a részére tévesen kiutalt több tüzfát át is venné, annak a fizetésére (ellátási díjaira stb.) a tüzifa túlélvezett mennyiségének az értékét térítményként elő kell írni és a legközelebbi esedékesség alkalmával abból levonásba kell hozni, ezenkívül az olyan igényjogosult ellen, akinek az eljárásában a visszaélésre irányuló szándék látszik fennforogni, a figyelemi eljárást is meg kell indítani.

Ha valaki a jelen körrendelet megjelenésének időpontjában mint önálló háztartást nem vezető tartatik nyilván s ennélfogva részére 5 métermázsza tüzfáról szóló Utalvány állítatott ki, holott az illető tényleg önálló háztartást vezet s így őt az 1921. évi 4,120. M. E. számú rendelet 4. §-a értelmében 10 métermázsza kedvezményes árú tüzifa illeti meg,

¹⁾ B. K. 1921. évi. 1359. lapon.

részére — az illetményeit (ellátási díjait) utalványozó hatósághoz (hivatalhoz) legkésőbb az 1922. évi július hó 20-áig beadandó kérvénye alapján — az illetményeit (ellátási díjait) számfejtő hivatal a még hiányzó 5 métermázsza kedvezményes árú tüzifáról ugyancsak a mellékelt 2. számú minta szerint Pótutalványt fog kiadni. Ebben az esetben az „Utalvány“ szó törlendő s föléje „Pótutalvány“ irandó.

Az ilyen Pótutalványok is felveendők a 2. pontban említett Jegyzékbe és a többi Utalványhoz hasonlóan kezelendők.

Arról, hogy milyen eljárást kell követni az 1922. évi július hó 20-a után beálló olyan változás esetén, amelynek folytán az igényjogosult, akinek részére csak 5 métermázsza tüzifáról szóló Utalvány állíttatott ki, az 1921. évi 4,120/M. E. számú rendelet 4. §-a értelmében a kedvezményes árú tüzelőanyagellátás szempontjából önálló háztartást vezetőnek tekinthető, későbbben fogok intézkedni:

6. A számfejtőhivatalok kötelesek a 2. pontban említett Jegyzékeket két példányban vezetni és a Jegyzékeknek folyószámát, mint sorszámot, az Utalványokra rávezetni. A Jegyzékek folyószámát 1-től kezdve az Utalványok kiadásának befejezéséig folytatólagosan kell vezetni és az Utalványok sorszámát az Ellátási Jegyek számlakönyvébe minden egyes igényjogosultnak a nevével külön-külön be kell jegyezni. (Pl. 122. számú 5 métermázsza tüzifáról szóló Utalvány kiadatott.)

A Jegyzékek egyik példánya csak félivekre és a féliveknek is csak az egyik oldalára készítendő el és az ilyen módon elkészített Jegyzékekhez csatolandók az Utalványok.

7. A Jegyzékekben az igényjogosultak pontos lakáscímének a bejegyzésére különös gondot kell fordítani s amennyiben egycsek lakásának pontos címét a számfejtőhivatal nem ismerné, az illetőket azonnal megfelelő módon (hirdetmény, értesítés útján) fel kell hívni, hogy lakásuk címét saját érdekükben haladéktalanul jelentsék be.

A nyugdíjasok, özvegyek és szülőtlen árvák lakásának a címe a legutolsó havi ellátási díjaikról kiállított nyugták, illetőleg az 1921. évi 9,870. M. E. számú rendelet¹⁾ értelmében kiállított csekkek adataiból veendő, esetleg annak a hatóságnak (hivatalnak) a közbenjöttével állapítandó meg, amely hatóság (hivatal) a legutolsó havi ellátási díjaikról szóló nyugtát záradékolta.

8. A számfejtőhivatalok kötelesek a 6. pont szerint féliveken vezetett Jegyzéket, az ahhoz csatolt Utalványokkal együtt, a jelen körrendelet megjelenését követő első szombati napra elkészíteni és azt a Magyarországi Faértékesítő Hivatalnak (Budapest, VIII., Rákóczi-út 15. szám, I. emelet) még pedig:

a) a Budapest székesfőváros területén működő számfejtőhivatalok elismervény ellenében küldönccel kézbesítve,

b) a vidéken működő számfejtőhivatalok posta útján, mint ajánlott küldeményt elküldeni, míg a Jegyzék második példánya a számfejtőhivatalnál visszamarad.

Amennyiben ebbe a Jegyzékbe az Ellátási Jegyek számlakönyvében felsorolt igényjogosultak egynémelyike bármely okból még nem lenne felvehető, a Jegyzék dacára ennek az említett határidőre lezárandó és az előző bekezdésben mondottak értelmében a Magyarországi Faértékesítő Hivatalnak elküldendő.

¹⁾ B. K. 1921. évf. 2249. lapon.

Az első Jegyzékbe fel nem vett igényjogosultakról azután újabb Jegyzékeket kell a fentiekben előírt módon készíteni, azokat minden hét szombatján le kell zárni és a Magyarországi Faértékesítő Hivatalnak a fentiek szerint el kell küldeni.

A Magyarországi Faértékesítő Hivatal csak abban az esetben tud a jelen körrendelet 1. pontjában jelzett abbéli kötelezettségének megfelelni, hogy a Budapesten, Kispesten, Újpesten és Erzsébetfalván lakó igényjogosultaknak a szóban lévő tíz havi tüzifajárandóságát az 1922. évi augusztus hó végéig házhoz szállíttatja, ha az annak elszállításához szükséges Utalványokat minél előbb megkapja. Meghagyom ennél fogva, hogy a szóban lévő Utalványok kiállítását a jelen körrendelet kézhezvétele után azonnal kezdje meg és a legnagyobb eréllyel oly módon folytassa, hogy az összes Utalványoknak legalább a fele az 1922. évi május hó 31-éig, a többi része pedig legkésőbb az 1922. évi június hó 30-áig a nevezett hivatalnál legyen.

A számfőtőhivatalok főnökeit személyesen teszem felelőssé azért, hogy a kiállított Utalványk minden hét szombatján, az összes Utalványok pedig legkésőbb az 1922. évi június hó 30-áig a Magyarországi Faértékesítő Hivatalnak tényleg el fognak küldetni. Az 5. pontban említett Pótutalványok végső beküldési határideje 1922. évi július hó 31-ike.

9. A Magyarországi Faértékesítő Hivatal a 8. pont szerint hozzáérkezett Utalványok alapján értesíteni köteles az igényjogosultakat, hogy mely gőzfavágó fogja a részükre kiutalt kedvezményes árú tüzifát lakásukra szállítani és hogy a kiutalt tüzifáért és annak házhoz való szállításáért összesen mennyit és hol kötelesek kifizetni.

Aki a Magyarországi Faértékesítő Hivatal által megküldött fizetési felhívásnak, annak kézhezvételétől számított 14 napon belül nem tesz eleget, a kedvezményes tüzifára való igényjogosultságát elveszti.

10. A gőzfavágó cég köteles a befizetés alkalmával, amennyiben pedig ez nem volna lehetséges, legalább 48 órával a szállítás megkezdése előtt, az érdekelt igényjogosultat értesíteni a részére kiutalt tüzifa szállításának az időpontjáról. Az igényjogosultnak jogában áll a cég által meghatározott időben elindítandó tüzifaszállítmányt személyesen vagy igazolt megbizottjával kísértetni.

Saját érdekében áll az igényjogosultnak, ha a részére kiutalt tüzifaszállítmányt személyesen kíséri vagy igazolt megbizottjával kísérteti, mert ha az igényjogosult vagy annak igazolt megbizottja, a kitűzött időben a gőzfavágótelepen nem jelennek meg, a cég a kiutalt tüzifát az igényjogosult terhére és veszélyére el fogja indítani és azt az igényjogosult átvenni köteles.

Az átvétel megtagadása esetén, vagy abban az esetben, ha az átadás az igényjogosult hibájából származó bármely okból foganatosítható nem lenne, a tüzifa visszaszállításával felmerülő többköltségért, valamint a szállítás és visszaszállítás folyamán beállható összes hiányokért az igényjogosult megtérítéssel tartozik, amelyre az általa teljesített befizetés szolgál fedezetül. Ilyen esetekben a Magyarországi Faértékesítő Hivatalnak az egyes gőzfavágótelepeken működő kirendeltje állapítja meg végérvényesen a megtérítendő költségek és károk összegét.

11. A tüzifa két vagy három egyenlő részre felosztott kocsikban fog szállíttatni. Az egész kocsiakomány egyszerre kerül mérlegelés alá.

A tüzfát fuvarozó kocsiknak hivatalosan megállapított önsúlya a kocsikon kell, hogy feltüntetve legyen. A megrakott kocsikat a Magyarországi Faértékesítő Hivatal kirendeltjének az ellenőrzése mellett kell mérlegelni.

Ha az igényjogosult azt kívánná, hogy a megrakott kocsi lemérlegelése az ő jelen létében történjék, ebben az esetben köteles legalább két órával a számára megjelölt szállítási időpont előtt a gőzfavágótelepen megjelenni és a mérlegelés iránti kérelmét a Magyarországi Faértékesítő Hivatal kirendeltjével közölni. Ebben az esetben sincsen azonban az igényjogosultnak joga ahhoz, hogy az ő tüzfajárandósága külön mérlegeltessék le, hanem csak az a kocsi lesz előtte lemérlegelve, amelyre az ő járandósága is fel van rakva.

12. A szállításnál felmerülő összes panaszokat az illető gőzfavágótelepen levő panaszkönyvbe kell beírni, mert különben tárgyalás alá nem vétetnek. A panaszkönyvbe beírt panaszt a Magyarországi Faértékesítő Hivatalnak az egyes gőzfavágótelepeken állandóan működő kirendeltsége azonnal és végérvényesen elintézi.

13. Az igényjogosultak által a kedvezményes árú kemény tüzfáért métermázsánként 20 K kedvezményes ár, továbbá a házhozszállítási és egyéb költségek fejében métermázsánként további 30 K, összesen tehát métermázsánként 50 K fizetendő, amely összegért a fuvaros köteles a házhoz szállított tüzfát a pincébe lehordani. Azok az igényjogosultak, akik félemeleten, vagy olyan házban, ahol félemelet nincsen, az első emeleten laknak, a pincébe való lehordás helyett a tüzfának a lakásukba való felhordását kívánhatják.

14. A budai oldalon az emelkedettebb helyeken lakó igényjogosultak lakása csak aránytalanul nagyobb költséggel lévén megközelíthető, az igényjogosult az ilyen helyeken fekvő lakására szállított tüzifa minden métermázsájáért a Magyarországi Faértékesítő Hivatal által megállapított 10 K szállítási pótdíjat köteles fizetni.

Ezt a pótdíjat a Magyarországi Faértékesítő Hivatal mindenkor a 9. pont szerint kiállított és az igényjogosultnak kézbesített értesítésen fogja számlázni.

15. A 13. és 14. pontokban említett összegeken felül a fuvaros semmiféle címen pótdíjat nem szedhet be.

16. A tüzfának a kocsiról történt lerakása után az igényjogosult köteles a fuvarosnál lévő Utalvány alján, az erre a célra szánt helyen, a tüzifa átvételét igazolni, a tüzfának a pincébe, félemeletre vagy első emeletre való behordásának megtörténtét pedig köteles a munkásoknál lévő elismervényen igazolni. A szállítási és behordási elismervények aláírásának megtagadása esetén a munkálatoknak megtörténte az igényjogosult költségére hivatalból lesz megállapítva.

17. A mellékelt 2. számú minta szerinti Utalványokat a számfejtőhivatalok kötelesek a szükséges mennyiségben, a szigorú számadásra kötelezett nyomtatványok megrendelésére előírt szabályszerű csereokmányok alapján, a legsürgősebben közvetlenül a m. kir. állami nyomda nyomtatványraktárából megrendelni.

A szóban levő Utalványok megrendelésénél hivatkozni kell a jelen körrendelet számára.

Figyelmeztetem a számfejtőhivatalokat, hogy a szóban levő Utalványoknak, mint szigorú számadású nyomtatványoknak, felhasználása és a többi szigorú számadású nyomtatványoktól elkülönített kezelése körül a vonatkozó utasításoknak megfelelően kötelesek

eljárni és hogy az Utalványokról készített Jegyzékeket úgy tartoznak vezetni, hogy a Jegyzékek alapján az Utalványok rovancsolása bármikor megejthető legyen.

18. A Magyarországi Faértékesítő Hivatal gondoskodni fog arról, hogy a Budapesten, Kispesten, Ujpesten és Erzsébetfalván lakó tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek és szülőtlen árvák) az őket megillető kedvezményes árú tüzfajárandóságot, feltéve, hogy a számfejtőhivatalok és maguk az igényjogosultak a jelen körreleletben foglalt feltételeknek és kitűzött határidőknek pontosan megfelelnek, természetben tényleg megkaphassák, minélfogva az igényjogosultak, az általuk saját hibájukból természetben esetleg fel nem vett kedvezményes árú tüzfajárandóság helyett, készpénzmegtérítésben semmi körülmények között sem fognak részesítettetni.

19. A jelen körrelelet értelmében kiosztásra kerülő kedvezményes árú tüzifa minősége, hiánya, szállítási hibák, stb. tárgyában felmerülő bármely panaszt, kérelmet, stb. amennyiben azok elintézésére a jelen körrelelet határozmányai értelmében nem a Magyarországi Faértékesítő Hivatalnak az egyes gőzfavágótelepeken működő kirendeltje illetékes — feltétlenül írásba foglalva, az Erdő- és Faügyek Országos Kormánybiztosához kell intézni.

Az igényjogosultság kérdésében, tehát a számfejtőhivatalok eljárása ellen benyújtott felebbezések felett, határozat hozatalára — minden más eljárás kizárásával — az érdekelt igényjogosult illetményeit (ellátási díjait) utalványozó hatóság illetékes.

20. Arra nézve, hogy az 1923. évi május és június hónapokra járó kedvezményes árú tüzifa természetben szolgáltatassék-e ki vagy hogy e tüzifa helyett készpénzváltás engedélyeztessék-e, később fogok intézkedni.

21. A jelen körreleletben foglaltak a Budapesten, Kispesten, Ujpesten és Erzsébetfalván lakó államvasuti, valamint általában véve a vidéken lakó tisztviselőkre és egyéb alkalmazottakra (nyugdíjasokra, nyugbérésekre, özvegyekre és szülőtlen árvákra) nem vonatkoznak; ezeknek kedvezményes árú tüzifával való ellátása tárgyában külön rendeletek fognak intézkedni.

Budapest, 1922. évi május hó 10-én.

Dr. Kállay Tibor s. k.,

m. kir. pénzügyminister.

Tudnivalók.

(Kivonat a m. kir. pénzügyministerium 1922. évi 1.700. P. M. számú körreleletéből.)

Aki a Magyarországi Faértékesítő Hivatal által megküldött fizetési felhívásnak, annak kézhezvételétől számított 14 napon belül nem tesz eleget, a kedvezményes tüzifára való igényjogosultságát elveszti.

A gőzfavágó cég köteles a befizetés alkalmával, amennyiben pedig ez nem volna lehetséges, legalább 48 órával a szállítás megkezdése előtt, az érdekelt igényjogosultat értesíteni a részére kiutalt tüzifa szállításának az időpontjáról. Az igényjogosultnak jogában áll a cég által meghatározott időben elindítandó tüzifaszállítmányt személyesen vagy igazolt megbízottjával kísértetni.

Ha az igényjogosult, vagy annak igazolt megbízottja, a kitűzött időben a gőzfavágótelepen nem jelennek meg, a cég a kiutalt tüzfát az igényjogosult terhére és veszélyére el fogja indítani és azt az igényjogosult átvenni köteles.

Az átvétel megtagadása esetén, vagy abban az esetben, ha az átadás az igényjogosult hibájából származó bármely okból foganatosítható nem lenne, a tüzifa visszaszállításával felmerülő többköltségért, valamint a szállítás és visszaszállítás folyamán beállható összes hiányokért az igényjogosult megtérítéssel tartozik, amelyre az általa teljesített befizetés szolgál fedezetül. Ilyen esetekben a Magyarországi Faértékesítő Hivatalnak egyes gőzfavágótelepeken működő kirendeltje állapítja meg végérvényesen a megtérítendő költségek és károk összegét.

A tüzifa két vagy három egyenlő részre felosztott kocsikban fog szállíttatni. Az egész kocsirakomány egyszerre kerül mérlegelés alá.

A tüzfát fuvarozó kocsiknak hivatalosan megállapított önsúlya a kocsikon kell, hogy feltüntetve legyen.

A megrakott kocsikat a Magyarországi Faértékesítő Hivatal kirendeltjének az ellenőrzése mellett kell lemérlegelni. Ha az igényjogosult azt kívánná, hogy a megrakott kocsi lemérlegelése az ő jelenlétében történjék, ebben az esetben köteles legalább két órával a számára megjelölt szállítási időpont előtt a gőzfavágótelepen megjelenni és a mérlegelés iránti kérelmét a Magyarországi Faértékesítő Hivatal kirendeltjével közölni. Ebben az esetben sincsen azonban az igényjogosultnak joga ahhoz, hogy az ő tüzfajárandósága külön mérlegeltessék le, hanem csak az a kocsi lesz előtte lemérlegelve, amelyre az ő járandósága is fel van rakva.

A szállításnál felmerülő összes panaszokat az illető gőzfavágótelepen lévő panaszkönyvbe kell beírni, mert különben tárgyalás alá nem vétetnek. A panaszkönyvbe beírt panaszt a Magyarországi Faértékesítő Hivatalnak az egyes gőzfavágótelepeken állandóan működő kirendeltsége azonnal és végérvényesen elintézi.

A házhoz szállított kedvezményes árú kemény tüzfáért a túloldalon megállapított összeg fizetendő, amely összegért a fuvaros köteles a házhoz szállított tüzfát a pincébe lehordani. Azok az igényjogosultak, akik félemeleten, vagy olyan házban, ahol félemelet nincsen, az első emeleten laknak, a pincébe való lehordás helyett a tüzfának a lakásukba való felhordását kívánhatják.

Ezen az összegben felül a fuvaros semmiféle címen pótdíjat nem szedhet be.

A tüzfának a kocsiról történt lerakása után az igényjogosult köteles a fuvarosnál lévő „Utalvány” alján, az erre a célra szánt helyen, a tüzifa átvételét igazolni, a tüzfának a pincébe, félemeletre vagy első emeletre való behordásának megtörténtét pedig köteles a munkásoknál lévő Elismervényen igazolni. A szállítási és behordási elismervények aláírásának megtagadása esetén a munkálatoknak megtörténte az igényjogosult költségére hivatalból lesz megállapítva.

M. kir. pénzügyministerium.

2. számú minta a 1,700/1922. P. M. számú körrendeletéhez.

-----sorszám. Fa 1922/23. Faértékesítő Hivatal száma -----

Utalvány.

----- (név) -----
----- (állás) -----
----- (város) ----- utca ----- szám ----- emelet ----- ajtó -----
----- út ----- földszint ----- tér -----

1921. évi 4,120. M. E. számú rendelet 4. §-a értelmében önálló háztartást vezető és így az 1922. évi július hó 1-jétől az 1922. évi április hó 30-áig terjedő 10 havi időtartamra járó kedvezményes tüzfajárandósága nem vezet önálló háztartást fűvarköltések lefizetése ellenében házhoz szállítandó. tüzfajárandósága fejében

----- (azaz -----) métermázsza -----

kedvezményes árú tüzifa igénybevételére jogosult. Ez a tüzfaimennyiség nevezetnek a kedvezményes ár és a fűvarköltések lefizetése ellenében házhoz szállítandó.

-----, 1922. hó ----- n.

----- (P. H.) -----
----- (a kiállító aláírása.) -----
----- (a számfeltevőhivatal főnöke.) -----

Elismerem, hogy -----, azaz ----- métermázsza A tüzfának a pincébe való kedvezményes árú tüzifa lakasomra szállítottatott. behordását igazolom.

-----, 1922. hó ----- n.

----- (név) -----
----- (állás) -----
----- Faértékesítő Hivatali telep -----
----- kirondelije. -----

-----szám

Magyarországi Faértékesítő
Hivatal.

Számfejtőhivatali sorszám -----

úrnak

úrnőnek

----- ker. ----- út ----- szám ----- emelet ----- ajtó.

Értesítem a t. Címet, hogy az állandó illetményeit (ellátási díjait) számfejtőhivatala által kiadott Utalvány értelmében az 1922. évi június hó 1-jétől az 1923. évi április hó 30-áig terjedő tíz hónapi kedvezményes árú tűzifajárandósága fejében t. Címnek ----- métermáza aprított tűzifára van igénye. Ezt a tűzifamennyiséget a t. Címnek ----- fogja fentjelzett lakására szállítani és a pincébe lehordani.

A szállítást megelőzően tartozik a t. Cím a fent megnevezett cégnél jelen felhívás kézbesítésétől számlított 14 napon belül métermázsáinkint

a tűzifa kedvezményes ára fejében	20.—	K-1,
a » szállításának és egyéb költségeknek fejében	30.—	»
a » pótdíja fejében	-----	»
összesen	-----	K-1,

vagyis a kiutalt ----- métermáza szénért összesen ----- koronát feltétlenül személyesen vagy megbízott útján (tehát semmi esetre sem posta útján) befizetni.

Amennyiben a t. Cím befizetési kötelezettségének a fenti határidőn belül nem tesz eleget, a túlórdalon kivonatban közölt pénzügyministeriumi rendelet körrendelet értelmében elveszíti a kedvezményes árú tűzifára való jogosultságát.

Budapest, 1922. évi ----- hó ----- n.

(P. H.)

Magyarországi Faértékesítő Hivatal
rendeletéből ;

Fordíts!

-----szám.

Elismervény.

Elismerem, hogy a Magyarországi Faértékesítő Hivatalnak az állandó illetményeimet (ellátási díjaimat) számfeljőhivatal által részemre kiutalt 10 havi kedvezményes árú tűzifa vételárának befizetésére vonatkozó értesítést átvettem.

Budapest, 1922. évi ----- hó -----n.

----- ker. ----- szám ----- emelet ----- ajtó.
 $\frac{\text{út}}{\text{utca}} \frac{\text{tér}}{\text{tér}}$

183. rakf. szám.

Szigorú számadási nyomtatvány.

250.**A m. kir. pénzügyministernek 73,895/1922. P. M. számú rendelete.****A könyvnyomdai úton előállított 3, 4 és 5 K-ás bélyegjegyek (okmánybélyegek) forgalomba bocsátása.**

Folyó évi június hó 1-jével könyvnyomdai úton előállított 3, 4 és 5 K-ás bélyegjegyeket (okmánybélyegeket) bocsátok forgalomba.

Az új 3, 4 és 5 K-ás bélyegjegyek az 1914. évi február hó 21-én 23,605. szám alatt kiadott körrendeletemben ismertetett, 1914. évi április hó 1-én forgalomba bocsátott bélyegjegyekkel teljesen azonos alaknagyságban, vizjegyes papíron vannak előállítva és pedig 1 K 20 f, 1 K 25 f, 1 K 50 f, 1 K 80 f, 1 K 88 és 2 K 50 f okmánybélyeg alnyomat- és bélyegképrajzával s ezektől abban térnek el, hogy 3 korona flárom korona, 4 korona Négy korona, 5 korona Öt korona értékjelzéssel és alnyomatrajzaikban 1922. évszámmal vannak ellátva.

A fent említett új bélyegjegyek színei a következők:

a 3 koronás alnyomata smaragdzöld, bélyegképe narancsvörös,

a 4 koronás alnyomata türkizkék, bélyegképe vörösbarna,

az 5 koronás alnyomata smaragdzöld, bélyegképe sötétkékes ibolya.

A réznyomás útján előállított 3, 4 és 5 K-ás bélyegjegyek mindaddig, míg a készlet tart, forgalomban maradnak.

Budapest, 1922. évi május hó 6-án.

A minster rendeletéből:

Dr. Csekő s. k.,
ministeri tanácsos.

251.**Az Erdő- és Faügyek Országos Kormánybiztosának 2,111/1922.****E. F. Kb. számú rendelete.**

A fa- és faszénkészletek bejelentése és nyilvántartása, valamint felhasználásuknak és forgalomba hozataluknak szabályozása tárgyában kiadott 1,851/1917. M. E. számú rendelet 6. és 7. §-ának módosítása.

A faanyagok feldolgozásával foglalkozó mindazon ipari vállalatokat, amelyek a faanyag ipari gyártmányá váló feldolgozásával foglalkoznak, tehát nem fűrészárút, hanem ipari gyártmányokat állítanak elő és hoznak forgalomba, jelen rendeletem közhirrre tételenek napjától kezdődőleg az évnegyedenként esedékes kötelező részletes készletbejelentés és raktárkönyvek vezetése alól a 6,218/1919. M. E. számú rendelettel¹⁾ nyert felhatal-

¹⁾ B. K. 1919. évf. 1546. lapon.

mazás alapján további intézkedésig felmentem; ez az intézkedés azonban az ugyancsak évnegyedenként esedékes forgalmi jegyzőkek előterjesztésének kötelezettségét nem érinti.

Egyebekben az 1,851/1917.¹⁾ és 2,806/1917.,²⁾ illetve 10,780/1920.³⁾ M. F. sz. rendeleteknek és faanyagoknak felhasználására vonatkozó intézkedései továbbra is érintetlenül maradnak.

Budapest, 1922. évi április hó 27-én.

Kaán Károly s. k.,

h. államtitkár,

az erdő- és faügyek orsz. kormánybiztosa.

252.

A m. kir. belügyministernek 71,667/1922. B. M. számú körrendelete.

A »Magyar Asszony« című folyóirat ajánlása.

(Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének.)

A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége, amely az egész országra kiterjedő szervezetével a nemzeti ujjaépítés terén igen eredményes működést fejt ki, „Magyar Asszony” címmel havonta megjelenő s negyedévenként Divatlap-melléklettel ellátott folyóiratot ad ki.

A folyóirat a szorosán vett szövetségi ügyeken kívül számot ad a fontosabb női mozgalmakról, tárgyalja a női társadalmat érintő kérdéseket és kiváló írók tollából szépirodalmi olvasmányokat közöl. Divatlapja az idegenszerű divat túlkapásai ellen küzd, a női divatba a magyaros izlést akarja belevinni és állandó utmutatóul szolgál az otthoni női munkára. A „Magyar Asszony” tehát egyfelől értékes és vonzó olvasmány, másfelől a keresztény és nemzeti megújulás gondolatának ma egyik leghathatósabb szószólója.

Mindezekre való tekintettel kívánatos, hogy a folyóirat minél szélesebb körben váljék olvasottá és hogy arról a nagy és eleven tevékenységről, amelyet a Szövetség a női dolgos kezek munkájának a megszervezése körül kifejt, buzdításul minél többen tájékozást szerezzenek. Ezért a szóban levő folyóiratot a legmelegebben ajánlom ^{Alispán} Polgármester úr figyelmébe, arra kérem, hogy a vezetése alatt álló törvényhatóság területén a folyóirat terjesztését minél hathatósabban előmozdítani sziveskedjék.

A „Magyar Asszony” megrendelhető a kiadóhivatalnál (Budapest, VIII., Mária-utca 7. szám), előfizetési ára a Divatlappal együtt egész évre 150 K, félévre 80 K.

Budapest, 1922. évi május hó 6-án.

Gróf Klebelsberg Kunó s. k.,

m. kir. belügyminister.

¹⁾ B. K. 1917. évf. 720. és 870. lapon.

²⁾ B. K. 1917. évf. 1065. lapon.

³⁾ B. K. 1921. évf. 8. lapon.

253.**A m. kir. belügyministernek 72.135/1922. B. M. számú rendelete.****A választásokra vonatkozó előkészületek megtétele.****(Valamennyi központi választmánynak.)**

A folyó évi április hó 27-én 63,200. szám alatt kelt rendelettel¹⁾ az általános képviselőválasztások napjai megállapíttatván, szükségesnek mutatkozik, hogy a központi választmány a választásokra vonatkozó előkészületeket tegye.

A választmány feladata a 2,200/1922. M. E. számú kormányrendelet²⁾ 51. §-a értelmében elsősorban az, hogy a választókerületre (választókerületekre) alakítandó választási bizottság elnökét (választási elnököt) és a helyettes választási elnököt az illető választókerület választói közül megválassza.

A választási elnök és helyettese a választási biztos részére a hivatkozott szakasz 3. bekezdésében előírt eskümintát megfelelő szem előtt tartása mellett a központi választmány szükség esetén a választási bizottság előtt esküt tesz.

A választási elnök vezetése alatt, a választási biztos és az általa kijelölendő bizottsági tagok részvétele mellett működő választási bizottság a fentebb idézett rendelet 52. §-a értelmében a szavazás vezetésére legkésőbb a választás napját megelőző tizenkettedik napon a közigazgatási hatóság meghallgatása mellett a szavazatszedő küldöttségeket megalakítja.

E határidővel kapcsolatban utalni kívánok a Választójogi Rendelet 55. §-ának rendelkezéseire, amelyek szerint a választási bizottság a választó polgárokat a megtartandó választás szempontjából érdeklő fontosabb adatokat, többek közt a szavazatszedő küldöttségek összealkotására és működésére vonatkozó közelebbi tudnivalókat hirdetmény útján a választókerület minden községében legalább tíz nappal a választás napja előtt a szokásos módon közzététeti.

A jelzett két határidő egybevetéséből az tűnik ki, hogy csak két napi időköz marad a választási bizottságnak amaz ülése között, amelyben a szavazatszedő küldöttségekre nézve intézkedik és a szavazatszedő küldöttségek eljárására vonatkozó hirdetmény közzétételének napja között; ennél fogva elengedhetetlen, hogy a választási bizottság, ha tényleg csak a tizenkettedik napon választás előtt tartja meg a szóbanforgó ülést, már ugyanebben az ülésében a hirdetmény szövegének megállapítása és annak rendeltetési helyére való elküldése iránt intézkedjék.

Utalni kívánok továbbá a Választójogi Rendelet 60. §-ára, amely szerint a jelölés eredményéről a választási biztos a választási elnököt azonnal értesíti, a választási elnök pedig a 62. §. értelmében az ajánlásra kitzüött határidő lejárta után a jelöltek

¹⁾ B. K. 1922. évf. 1019. lapon.

²⁾ B. K. 1922. évf. 567. lapon.

nevét a szavazatszedő küldöttségi elnökökkel azonnal tudatja és egyszersmind minden szavazókör székhelyén közzététeti; továbbá, ha több jelölt van, az ajánlásra kitűzött határidő lejárta után a jelöltek neveit a központi választmánynak és hozzám azonnal bejelenti.

Ennek kapcsán folytatólag érinteni kívánom, hogy kételyek merültek fel a Választójogi Rendelet 111. §-ában foglalt abbeli rendelkezésnek, mely szerint a végleges választói névjegyzékek ez alkalommal csak három példányban kell hogy készüljenek, a Választójogi Rendelet 56. §-ában foglalt rendelkezéssel, amely szerint a központi választmány köteles a választási elnöknek a választókerület választóinak teljes névjegyzékét, a szavazatszedő küldöttségi elnöknek pedig az illető szavazókör választóinak névjegyzékét kellő időben rendelkezésére bocsátani — mikénti összeegyeztetésére nézve — szemben azzal, hogy a 111. §. szerint egy példánynak a belügyminister részére, egy példánynak a törvényhatóság, illetőleg város részére és egy példánynak az érdekelt községek részére kell jutni, és másrészt a választási biztosnak is szüksége van a jelölések elbírálása szempontjából egy teljes példányra.

E kételyek elosztatása szempontjából kiemelni kívánom, hogy a központi választmány a végleges névjegyzéknek egy példányát, amely a törvényhatóság részére van szánva, a választási elnök, illetőleg választási bizottság rendelkezésére bocsátja és ezt a példányt használja fel a választási biztos az ajánlások elbírálásánál; a végleges névjegyzéknek azt a példányát, amely az érdekelt községek között osztandó szét, kiadja az egyes szavazatszedő küldöttségi elnököknek, hogy az a szavazásnál kéznél legyen, végül a végleges választói névjegyzék harmadik példányát hozzám terjeszti fel.

A választási elnököknek kiadott végleges választói névjegyzék a választás befejezése után a törvényhatóság levéltárában való megőrzés céljából a szavazatszedő küldöttségi elnököknek kiadott példány pedig az illető községeknél való megőrzés céljából a választási bizottságtól, mint ahova a szavazatszedő küldöttségi elnökök a nekik kiadott példányt a Választójogi Rendelet 78. §-a értelmében felterjeszteni kötelesek, bekívánandó lesz.

Hangsúlyozni kívánom, hogy a Választójogi Rendelet 111. §-ának rendelkezése, amely szerint a végleges választói névjegyzékeknek csak három példányban kell készülniök, a szakasz világos szövege szerint is csak első alkalomra szól, — míg a 46. §. értelmében a következő években, vagyis 1923. évtől kezdve — első ízben tehát 1924. évre szólólag — a végleges névjegyzékeknek legalább 5 példányban kell előállíttatniok.

Ugyancsak bővebbi tájékozás kedvéért kiemelni kívánom, hogy a szavazási rovatos íveket, amelyekbe a Választójogi Rendelet 72. §-a értelmében szavazás alkalmával fel kell jegyezni a községet, amelyhez a szavazó tartozik, a választói névjegyzék megfelelő sorszámát, a szavazó családi és utónevét és végül azt, hogy szavazott, kétféle kiállításban fogom előállíttatni, amennyiben titkos szavazás esetén a rovatos ívbe csupán a szavazás megtörténtének ténye, nyilvános szavazás esetén pedig az is, hogy a választó melyik jelöltre adta le szavazatát, jegyzendő fel.

Mindjárt e helyütt azonban utalni kívánok arra, hogy a szavazatszedő küldöttség nyilvános szavazás esetében sem állapítja meg saját hatáskörében a szavazás eredményét, hanem ennek az eredménynek megállapítása végett — a Választójogi Rendelet 78. §-a értelmében — az ott felsorolt összes iratokat a választási bizottsághoz beszállítja.

A választási bizottság azután van hivatva arra, hogy a Választójogi Rendelet 79. §-a értelmében az ennek a §-nak harmadik bekezdésében jelzett szavazókör és jelölt szerint elkülönítendő jegyzékeket összeállítsa.

Kétféle kiállításban állíttatam elő továbbá a szavazat lefolyásáról szóló jegyzőkönyveket is, amennyiben a titkosan szavazó választókerületekben a Választójogi Rendelet 80. §-ában előírt adatokon felül a jegyzőkönyvnek még bizonyos esetekben tartalmazni kell azokat az adatokat is, amelyek a Választójogi Rendelet 68. §. második bekezdésében vannak összefoglalva.

A szavazókörök megállapítása, amelyről a Választójogi Rendelet 52. §-a rendelkezik — ami a szavazatszedő küldöttségek alakításának előfeltétele — már folyó évi március hó 9-én 38,347. szám alatt kelt rendelettemmel megtörtént s e rendeletben a városi polgármesterek, illetőleg a községi előljáróságok utasítottak, hogy a szavazókörök pontos leírását a központi választmánynak legkésőbb folyó évi március hó 14-ig jelentsék be. Ennélfogva a választmány feladata erről a választási elnököt a hivatkozott szakasz értelmében értesíteni. A választási bizottság feladata, hogy a választási elnök rendelkezésre bocsátott adatok felhasználásával a szavazatszedő küldöttségek működési körét és az elnökök hatáskörét az 52. §. utolsó bekezdése értelmében megállapítsa, továbbá intézkedjék a küldöttségek működési helyére nézve is a rendelet 54. §-ának keretében; ellenben a szavazóhelyiség berendezéséről és felszereléséről a 65. §. értelmében már a szavazatszedő küldöttség elnöke saját hatáskörében gondoskodik.

Említeni kívánom még, hogy a szavazási rovatos íveket, a választási és szavazási jegyzőkönyveket, illetőleg az e részbeni nyomtatványokat, valamint a szavazás alkalmával visszautasított és kifogásolt szavazatok feljegyzésére szolgáló papiranyagot kellő időben rendelkezésre fogom bocsátani.

(Csak a törvényhatósági városi központi választmányoknak).

A központi választmány rendelkezésére bocsátom továbbá a szavazólapok kinyomatásához szükségelt papiranyagot azzal, hogy a szavazólapok központi előállítása, tekintettel az idő rövidségére, mellőzendőnek mutatkozott.

Végül értesíteni kívánom, hogy az előző nemzetgyűlési választások céljaira készült urnák ez alkalommal is felhasználhatók lesznek.

(Valamennyi központi választmánynak).

Midőn egyúttal felhivom, hogy a nemzetgyűlési képviselőválasztások megtartására vonatkozó összes intézkedéseit pontosan feltüntető ülési jegyzőkönyvek másodpéldányát (hiteles másolatát) esetről-esetre, legkésőbb azonban az ülést követő napon, úgy, miként a képviselőválasztók névjegyzékének elkészítésére vonatkozó ülési jegyzőkönyveket is — multhatatlanul hozzám terjessze fel, megjegyzem még, hogy a választási bizottságok által a Választójogi Rendelet 51. §-a utolsó bekezdése értelmében felveendő jegyzőkönyvek a központi választmányhoz terjesztendőek be.

Budapest, 1922. évi május hó 6-án.

Gróf Klebelsberg Kunó s. k.,
m. kir. belügyminister.

254.

A m. kir. belügyministernek 77,279/1922. B. M. számú körrendelete.**A gyülekezési jog időleges korlátozásáról szóló 4,250/1922. M. E. számú rendelet végrehajtása.**

(Valamennyi vármegye alispánjának, valamennyi m. kir. államrendőrségi kerületi főkapitánynak és a budapesti m. kir. államrendőrség főkapitányának.)

A gyülekezési jog időleges korlátozásáról szóló 4,250/1922. M. E. számú rendelet végrehajtása tárgyában a kormányrendeletben nyert felhatalmazás alapján a következőket rendelem:

Az idézett kormányrendelet a közeli nemzetgyűlési választások méltóságteljes, nyugodt lefolyását kívánja az ország és a választópolgárok érdekében biztosítani. Ezért az 1922. évben összeülő nemzetgyűlés tagjainak választása tárgyában kiadott 2,200/1922. M. E. számú rendelet 57. §-ának részbeni módosításával a gyülekezési jog időleges korlátozása révén is meg akarja akadályozni azt, hogy a legutóbbi nemzetgyűlés megszűnte óta eddig is eltelt hosszú idő alatt a választóközönségben a szélsőséges pártszenvédek hatásaként máris mutatkozó nagymérvű izgalom a választásokat közvetlenül megelőző időben és a választások tartama alatt oly mértékben fokozódjék, amely a fenti cél elérését, valamint a közrendet is veszélyeztethetné.

Az idézett rendelet szerint 1922. évi május hó 22-étől a választások előrelátható befejeztéig, vagyis 1922. évi június hó 13-ik napjáig bezárólag nemcsak a politikai célú mindennemű gyűlések, hanem a nyilvános helyen tervezett egyéb célú népgyűlések és felvonulások tartása is tilos.

A tilalom dacára esetleg előterjesztendő kérelmeket, illetve bejelentéseket tehát az említett kormányrendeletre és e rendeletemre utalással el kell utasítani. Az előzőleg nemtalan már tudomásul vett vagy engedélyezett, de az idézett kormányrendelet tilalma alá eső gyűlések stb. rendezőit pedig a tilalomról haladéktalanul értesíteni és a kormányrendeletben megállapított büntető rendelkezésekre figyelmeztetni kell.

Egyéb gyűlések engedélyezése tekintetében az idevonatkozó jogszabályok irányadók. A rendőrhatalóságoknak azonban e gyűlések engedélyezésénél és azok lefolyásának ellenőrzésénél különösen éber elővigyázattal kell lenniök, nehogy az esetleg burkolt címenek engedélyezni kért gyűlések az idézett kormányrendelet kijátszására vezessenek.

A megállapított tilalom ellenére megtartani szándékolt gyűléseket és azokat az egyébként engedélyezett gyűléseket, amelyek lefolyása az idézett kormányrendeletbe ütközik — szükség esetén karhatalommal is — fel kell oszlatni és a rendezők, valamint a résztvevők ellen a kihágási eljárást azonnal meg kell indítani.

Felhivom ^{Alispán}_{Főkapitány} urat, hogy a hatósága területén működő I. fokú rendőrhatalóságokat az idézett rendeletnek pontos végrehajtására nyomatékosan utasítsa.

Budapest, 1922. évi május hó 13-án.

Gróf Klebelsberg Kunó s. k.,
m. kir. belügyminister.

255.

A m. kir. belügyministernek 67,635/1922. B. M. számú körrendelete.

A mozgófényképüzemek 1922. évi július és augusztus havi egy-egy külön előadása tiszta jövedelmének »Gyógyíthatatlan betegek menedékhelye Irgalomháza« javára történő átengedése.

(Valamennyi vármegye alispánjának. A m. kir. államrendőrség valamennyi kerületi főkapitányának és a budapesti m. kir. államrendőrség főkapitányának.)

A mozgófényképüzemekről szóló 8,454/1920. M. E. számú rendelet¹⁾ végrehajtása tárgyában kiadott 68,800/1920. B. M. számú rendelet²⁾ 8. §-a alapján kötelezem valamennyi mozgófényképüzem-engedélyest, hogy a hivatkozott rendeletek alapján az engedélyokiratokban kötelezőleg előírt jótékonycélú előadások közül az 1922. évi július és augusztus havi ily külön előadások bevételéből származó tiszta jövedelmet — ugyanezen rendelet 13-ik §-ában jelzett következmények terhe mellett — a „Gyógyíthatatlan Betegek Menedékhelye Irgalomháza“ javára az illetékes elsőfokú rendőrhatóságnál fizessék be.

Az elsőfokú rendőrhatóságok köteleességévé teszem, hogy a befizetett összegeket ellenőrizve, kimutatás kíséretében feletttes hatóságuk útján a „Gyógyíthatatlan Betegek Menedékhelye Irgalomháza“ (Budapest, III. ker., San-Marcó-utca 60.) szolgáltatassák, illetőleg szállítsák be.

A „Gyógyíthatatlan Betegek Menedékhelye Irgalomháza“ vezetését pedig kötelezem, hogy a beérkezett összegekről és annak miként történt felhasználásáról pontos és okmányolt elszámolást vezessen és azt hozzám 1923. évi január hó 15-ig terjessze fel.

Budapest, 1922. évi május hó 4-én.

A minister helyett:
Dr. Nádossy s. k.,
országos főkapitány.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Nyékhegyi Ferenc: A Diaz-féle fegyverszüneti szerződés című művének ajánlása. Nyékhegyi Ferenc ezredes, aki egyetlen magyar tagja volt a páduai fegyverszüneti bizottságnak, 82 oldalra terjedő könyvet írt az u. n. Diaz-féle fegyverszüneti szerződés történetéről, amely mind az é tárgyalásokra vonatkozó okmányok magyar és francia szövegével, mind az ezekhez kitűnő összehasonlításul szolgáló belgrádi egyezmény szövegével most jelent meg a Táltos könyvkiadóvállalat kiadásában.

¹⁾ B. K. 1920. évf. 1515. lapon.

²⁾ B. K. 1920. évf. 1681. lapon.

A szerző az ellenségeinkkel megkötött fegyverszünet létrehozása körül betöltött szerepénél fogva a leginkább hivatott arra, hogy hitelesen feltárja a magyar olvasóközönség előtt azokat a történelmi nevezetességű eseményeket, amelyek feltétlenül szükségesek az összeomlással kezdődő szomorú korszak megértéséhez, ezért a könyv érdemes arra, hogy azt az összes közigazgatási hatóságok támogassák és megrendeljék. (72,198/922. B. M. sz.)

— A „Magyar Ugar“ című időszaki lap megjelenésének és terjesztésének megtiltása. A m. kir. belügyminister 73,585/1922. VII. a. számú rendeletével Budapesten Drózdny Győző felelős szerkesztésében és a Magyar Ugar kiadóvállalat r.-t. kiadásában megjelenő „Magyar Ugar“ című időszaki lap további megjelenését és terjesztését az ország belső rendjét és a közbiztonságot, valamint az ország külső politikájának érdekeit veszélyeztető tartalma miatt a 6,357/1920. M. E. számú rendelet alapján további rendelkezésig megtiltotta.

Nevezett sajtótermék a kis és nagy jövedelmek közötti ellentétek állandó rosszululatú feszegetésével és a földreformnak a törvény szellemével és céljával nem egyező, rosszakaratú tárgyalásával az ország belső rendjét, a folyó évi február 22-iki számában megjelent „Gyere haza“ című cikkével pedig, melyben közállapotaink hamis beállításával az amerikai magyar visszavándorlókat törekszik visszariasztani, az ország külső politikájának érdekeit veszélyezteti.

— Adománygyűjtési engedély. A m. kir. belügyminister a 67,326/1922. számú rendeletével a m. kir. népjóléti és munkaügyi miniszterrel egyetértőleg megengedte, hogy az Országos Gyermekvédő Liga Igazgatósága (Budapest, VII., Wesselényi-utca 6. szám) gyermekvédő alapjainak gyarapítása céljából gyűjtőívekkel, urnákkal, perselyekkel és hírlapi felhívások útján 1922. évi május hó 15-től számított egy évi időtartamon át az egész országban pénzbeli adományokat gyűjthessen, illetőleg Budapest székesfőváros területén két napon, a Liga által választott vidéki városokban pedig a törvényhatóság első tisztviselőjének előzetesen bejelentendő egy napon nyilvános helyeken (utcákon, tereken stb.) urnákkal és perselyekkel „Gyermeknap“-ot tarthasson. (67,326/1922. B. M.)

SZEMÉLYI HIREK.

Választási biztosok és helyettes választási biztosok kijelölése.

A nemzetgyűlés tagjainak választásáról szóló 2,200/1922. M. E. számú rendelet 51. §-ának első bekezdése és a hivatkozott rendelet kiegészítése tárgyában kiadott 2,733. 1922. M. E. számú rendelet 3. §-a alapján a budapesti kir. ítélőtábla teljes ülése az alább felsorolt választókerületekre választási biztosokká és helyettes választási biztosokká a következő birákat jelölte ki:

I. Városi törvényhatóságok.

1. Bács-Bodrog vármegye.

1. Tompai választókerület.

Választási biztos: Nagy Zoltán, kir. törvényszéki tanácselnöki címmel felruházott kalocsai kir. törvényszéki bíró.

Helyettes választási biztos: *Bakkay Gyula*, a kiskörösi kir. járásbirósághoz ideiglenesen áthelyezett alsójárai kir. járásbíró.

2. Esztergom vármegye.

1. Dorogi választókerület.

Választási biztos: *dr. Rudolf Béla*, az esztergomi kir. járásbirósághoz ideiglenesen áthelyezett kir. ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel felruházott párkányi kir. járásbíró.

Helyettes választási biztos: *Szabó János*, az esztergomi kir. járásbirósághoz ideiglenesen áthelyezett alsólendvai kir. járásbíró.

2. Esztergomi választókerület.

Választási biztos: *Klie Antal*, budapesti kir. ítélőtáblai bíró.

Helyettes választási biztos: *dr. Boga Bálint*, esztergomi kir. járásbíró.

3. Fejér vármegye.

1. Adonyi választókerület.

Választási biztos: *Köhler Jenő*, székesfehérvári kir. törvényszéki bíró.

Helyettes választási biztos: *Prigly Jenő*, adonyi kir. járásbíró.

2. Herczegfalvai választókerület.

Választási biztos: *dr. Majunke Ernő*, adonyi kir. járásbíró.

Helyettes választási biztos: *dr. Petrik Zoltán*, székesfehérvári kir. járásbíró.

3. Lovasberényi választókerület.

Választási biztos: *Mészáros Imre*, székesfehérvári kir. törvényszéki tanácselnök.

Helyettes választási biztos: *dr. Véber Gusztáv*, székesfehérvári kir. járásbíró.

4. Móri választókerület.

Választási biztos: *dr. Csánk Dezső*, móri kir. járásbirósági elnök.

Helyettes választási biztos: *Szöke Kálmán*, móri kir. járásbíró.

5. Sárbogárdi választókerület.

Választási biztos: *dr. Heinrich Győző*, kir. járásbirósági alelnöki címmel felruházott székesfehérvári kir. járásbíró.

Helyettes választási biztos: *dr. Hoffmann Emil*, sárbogárdi kir. járásbíró.

6. Váli választókerület.

Választási biztos: *dr. Gébert József*, székesfehérvári kir. törvényszéki tanácselnök.

Helyettes választási biztos: *Lovass Gyula*, a bicskei kir. járásbirósághoz ideiglenesen áthelyezett alsólendvai kir. járásbíró.

4. Heves vármegye.

1. Egri választókerület.

Választási biztos: *Marssó László*, egri kir. járásbirósági elnök.

Helyettes választási biztos: *Szongott Tivadar*, az egri kir. járásbirósághoz ideiglenesen áthelyezett felsővisői kir. járásbíró.

2. Gyöngyösi választókerület.

Választási biztos: *Merász István*, gyöngyösi kir. járásbirósági elnök.

Helyettes választási biztos: *dr. Hugai Péter*, a gyöngyösi kir. járásbirósághoz ideiglenesen áthelyezett pancsovai kir. törvényszéki bíró.

3. Hatvani választókerület.

Választási biztos: *Ferdinandy Tihamér*, hatvani kir. járásbirósági elnök.

Helyettes választási biztos: *Géczy Imre*, a hatvani kir. járásbirósághoz ideiglenesen áthelyezett dévai kir. törvényszéki bíró.

4. Hevesi választókerület.

Választási biztos: *Hampel Endre*, a hevesi kir. járásbirósághoz ideiglenesen áthelyezett kir. járásbirósági alelnöki címmel felruházott marosludasi kir. járásbíró.

Helyettes választási biztos: *Buzás Gyula*, hevesi kir. járásbíró.

5. Kápolnai választókerület.

Választási biztos: *Buzás Iván*, egri kir. törvényszéki bíró.

Helyettes választási biztos: *Mészáros Béla*, egri kir. járásbíró.

6. Pásztói választókerület.

Választási biztos: *dr. Ötörmösy Zoltán*, az egri kir. járásbirósághoz ideiglenesen áthelyezett brassói kir. járásbíró.

Helyettes választási biztos: *Reitmann Viktor*, egri kir. járásbíró.

7. Pétervásárai választókerület.

Választási biztos: *dr. Bálint Sándor*, pétervásárai kir. járásbíró.

Helyettes választási biztos: *dr. Imregh Lajos*, az egri kir. törvényszékhez ideiglenesen áthelyezett losonczi kir. járásbíró.

8. Tiszafüredi választókerület.

Választási biztos: *Prettenhoffer Ödön*, kir. törvényszéki tanácselnöki címmel felruházott egri kir. törvényszéki bíró.

Helyettes választási biztos: *dr. Zeman László*, tiszafüredi kir. járásbíró.

5. Hont vármegye.

1. Ipolysági választókerület.

Választási biztos: *Alberti Ernő*, budapesti kir. ítélőtáblai bíró.

Helyettes választási biztos: *Szieberth Bertalan*, kir. ítélőtáblai bírói címmel felruházott budapesti kir. törvényszéki bíró.

2. Ipolyszalkai választókerület.

Választási biztos: *Tamáskovics Dezső*, vámosmikolai kir. járásbíró.

Helyettes választási biztos: *dr. Pintér Ernő*, váci kir. járásbíró.

6. Jász-Nagykun-Szolnok vármegye.

1. Abádszalóki választókerület.

Választási biztos: *dr. Boleman Ándor*, abádszalóki kir. járásbíró.

Helyettes választási biztos: *dr. Ruttner Kálmán*, szolnoki kir. törvényszéki bíró.

2. Jákóhalmai választókerület.

Választási biztos: *Kövér Ákos*, karczagi kir. járásbírói elnök.

Helyettes választási biztos: *Busay Béla*, jászberényi kir. járásbíró.

3. Jászapáti választókerület.

Választási biztos: *dr. Muzsnay József*, a szolnoki kir. törvényszékhez ideiglenesen áthelyezett csikszeredai kir. törvényszéki bíró.

Helyettes választási biztos: *Kerekes Miklós*, jászapáti kir. járásbíró.

4. Jászberényi választókerület.

Választási biztos: *Nagy László*, jászberényi kir. járásbírói elnök.

Helyettes választási biztos: *dr. Uhlyarik Albin*, a jászberényi kir. járásbíróshoz ideiglenesen áthelyezett módosi kir. járásbíró,

5. Jászladányi választókerület.

Választási biztos: *Lengyel Miklós*, kir. járásbírói elnöki címmel felruházott jászapáti kir. járásbíró.

Helyettes választási biztos: *Pintér József*, szolnoki kir. törvényszéki bíró.

6. Karczagi választókerület.

Választási biztos: *dr. Gál Jenő*, a szolnoki kir. törvényszékhez ideiglenesen áthelyezett fehértemplomi kir. törvényszéki bíró.

Helyettes választási biztos: *dr. Szigriszt Antal*, a karczagi kir. járásbíróshoz ideiglenesen áthelyezett temesvári kir. járásbíró.

7. Kunhegyesi választókerület.

Választási biztos: *Firtling Sándor*, kisujszállási kir. járásbírói elnök.

Helyettes választási biztos: *Mikó Jenő*, a karczagi kir. járásbíróshoz ideiglenesen áthelyezett nagyikindai kir. járásbíró.

8. Kunszentmártoni választókerület.

Választási biztos: *dr. Hampek Béla*, kir. járásbirósági elnöki címmel felruházott mező-
turi kir. járásbíró.

Helyettes választási biztos: *dr. Pokomándy Dezső*, kunszentmártoni kir. járásbíró.

9. Mezőturi választókerület.

Választási biztos: *Bodnár Ferenc*, szolnoki kir. törvényszéki tanácselnök.

Helyettes választási biztos: *Rend Aurél*, a mezőturi kir. járásbirósághoz ideiglenesen
áthelyezett szamosújvári kir. járásbíró.

10. Szolnoki választókerület.

Választási biztos: *dr. Fuchs Gyula*, szolnoki kir. törvényszéki tanácselnök.

Helyettes választási biztos: *dr. Nádas Ferenc*, szolnoki kir. törvényszéki bíró.

11. Tiszaöldvári választókerület.

Választási biztos: *Frenyó Rezső*, a kunszentmártoni kir. járásbirósághoz ideiglene-
sen áthelyezett námesztői kir. járásbíró.

Helyettes választási biztos: *dr. Sóvágó Tibor*, mezőturi kir. járásbíró.

12. Törökszentmiklósi választókerület.

Választási biztos: *Kauten Miklós*, kir. járásbirósági elnöki címmel felruházott kun-
szenkmártoni kir. járásbíró.

Helyettes választási biztos: *Kiss Dezső*, törökszentmiklósi kir. járásbíró.

7. Nógrád vármegye.

1. Balassagyarmati választókerület.

Választási biztos: *dr. Kientzl Tivadar*, budapesti kir. ítélőtáblai bíró.

Helyettes választási biztos: *dr. Kacs Kovács Jenő Andor*, balassagyarmati kir. tör-
vényszéki bíró.

2. Rétsági választókerület.

Választási biztos: *Wagner Márk*, balassagyarmati kir. járásbirósági elnök.

Helyettes választási biztos: *Lehóczky Arthur*, balassagyarmati kir. törvényszéki
bíró.

3. Salgótarjáni választókerület.

Választási biztos: *Szénthe Kálmán*, balassagyarmati kir. törvényszéki tanácselnök.

Helyettes választási biztos: *dr. Farkas Béla*, a salgótarjáni kir. járásbirósághoz
ideiglenesen áthelyezett Kolozsvár városi kir. járásbíró.

4. Szécsényi választókerület.

Választási biztos: *Zelenka Ottó*, kir. járásbirósági elnöki címmel felruházott salgótarjáni kir. járásbíró.

Helyettes választási biztos: *dr. Madarassy Elemér*, balassagyarmati kir. törvényszéki bíró.

5. Sziráki választókerület.

Választási biztos: *Jákó Gyula*, kir. ítélőtáblai birói címmel felruházott balassagyarmati kir. törvényszéki bíró.

Helyettes választási biztos: *dr. Szamosy Antal*, balassagyarmati kir. törvényszéki bíró.

8. Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye.

1. Abonyi választókerület.

Választási biztos: *Haty Adolf*, czeplédi kir. járásbirósági elnök.

Helyettes választási biztos: *Magyary Lajos*, czeplédi kir. járásbíró.

2. Alberti választókerület.

Választási biztos: *dr. Szentiványi Ede*, kir. járásbirósági elnöki címmel felruházott monori kir. járásbíró.

Helyettes választási biztos: *Végh Sándor*, a monori kir. járásbirósághoz ideiglenesen áthelyezett nagyvárad kir. törvényszéki bíró.

3. Alsódabaszi választókerület.

Választási biztos: *dr. Nagy Béla*, a pestvidéki kir. törvényszékhez ideiglenesen áthelyezett nagyvárad kir. törvényszéki bíró.

Helyettes választási biztos: *dr. Mandela Elemér*, pestvidéki kir. törvényszéki bíró.

4. Aszódi választókerület.

Választási biztos: *dr. Jászoly Mihály*, budapesti kir. törvényszéki tanácselnök.

Helyettes választási biztos: *dr. Jéhn Káimün*, gödöllői kir. járásbíró.

5. Biai választókerület.

Választási biztos: *Leitner Emil*, pestvidéki kir. törvényszéki tanácselnök.

Helyettes választási biztos: *Borszéký Ákos*, a pestvidéki kir. járásbirósághoz ideiglenesen áthelyezett kézdivásárhelyi kir. törvényszéki bíró.

6. Budapestkörnyéki választókerület.

Választási biztos: *dr. Gönczy Gyula*, budapesti kir. ítélőtáblai tanácselnök.

Helyettes választási biztos: *dr. Raisz Béla*, budapesti kir. ítélőtáblai bíró, *dr. Gabrovitz József*, budapesti kir. törvényszéki bíró, *dr. Schadt Ernő*, a budapesti kir. büntető-törvényszékhez ideiglenesen áthelyezett alsólendvai kir. járásbíró.

7. Czeplédi választókerület.

Választási biztos: *Nyirő Géza*, budapesti kir. ítélőtáblai tanácselnök.

Helyettes választási biztos: *Schweiger Gábor*, a czeplédi kir. járásbirósághoz ideiglenesen áthelyezett nagyikikindai kir. törvényszéki bíró.

8. Dunavecsei választókerület.

Választási biztos: *Baksay László*, dunavecsei kir. járásbirósági elnök.

Helyettes választási biztos: *Moravszky Endre*, dunavecsei kir. járásbíró.

9. Gödöllői választókerület.

Választási biztos: *dr. Téchy Gyula*, gödöllői kir. járásbirósági elnök.

Helyettes választási biztos: *Ágoston Gábor*, a gödöllői kir. járásbirósághoz ideiglenesen áthelyezett huszti kir. járásbíró.

10. Gyömrői választókerület.

Választási biztos: *Kecskeméthy Gyula*, kir. ítélőtáblai birói címmel és jelleggel felruházott pestvidéki kir. törvényszéki bíró.

Helyettes választási biztos: *dr. Terray László*, pestvidéki kir. törvényszéki bíró.

11. Kalocsai választókerület.

Választási biztos: *dr. Kovács Mátyás*, kalocsai kir. járásbíró.

Helyettes választási biztos: *dr. Mayer Péter*, a kalocsai kir. törvényszékhez ideiglenesen áthelyezett zombori kir. törvényszéki bíró.

12. Kiskőrösi választókerület.

Választási biztos: *Posgay Béla*, kir. járásbirósági alelnöki címmel felruházott kiskőrösi kir. járásbíró.

Helyettes választási biztos: *Szent-Imrey Tamás*, a kunszentmiklósi kir. járásbirósághoz ideiglenesen áthelyezett kassai kir. járásbíró.

13. Kiskunfélegyházai választókerület.

Választási biztos: *Sóhalmy János*, kiskunfélegyházai kir. járásbirósági elnök.

Helyettes választási biztos: *Józsa Benedek*, a kiskunfélegyházai kir. járásbirósághoz ideiglenesen áthelyezett szabadkai kir. járásbíró.

14. Kiskunhalasi választókerület.

Választási biztos: *dr. Bajzáth János*, kalocsai kir. törvényszéki elnök.

Helyettes választási biztos: *dr. Zilah Benő*, kiskunhalasi kir. járásbirósági elnök.

15. Kiskunmajsai választókerület.

Választási biztos: *dr. Koreny Scheck Vilmos*, a kalocsai kir. törvényszékhez ideiglenesen áthelyezett újvidéki kir. törvényszéki bíró.

Helyettes választási biztos: *Ambrosch Béla*, a kalocsai kir. járásbirósághoz ideiglenesen áthelyezett ipolysági kir. járásbíró.

16. Kunszentmiklósi választókerület.

Választási biztos: *Szabó László*, kecskeméti kir. törvényszéki tanácselnök.

Helyettes választási biztos: *dr. Tarajosy Béla*, a kalocsai kir. törvényszékhez ideiglenesen áthelyezett aradi kir. törvényszéki bíró.

17. Lajosmizsei választókerület.

Választási biztos: *Szemerey Zsigmond*, kecskeméti kir. törvényszéki bíró.

Helyettes választási biztos: *dr. Monostory Károly*, kecskeméti kir. törvényszéki bíró.

18. Monori választókerület.

Választási biztos: *Biber Dezső*, budapesti kir. törvényszéki bíró.

Helyettes választási biztos: *dr. Dobozy Ambrus*, monori kir. járásbíró.

19. Nagykátai választókerület.

Választási biztos: *dr. Tribus Béla*, nagykátai kir. járásbíróági elnök.

Helyettes választási biztos: *Gáspár Bogdán*, a nagykátai kir. járásbíróághoz ideiglenesen áthelyezett brassói kir. járásbíró.

20. Nagykőrösi választókerület.

Választási biztos: *Járay Géza*, nagykőrösi kir. járásbíróági elnök.

Helyettes választási biztos: *Gaál Ferenc*, a nagykőrösi kir. járásbíróághoz ideiglenesen áthelyezett székelyudvarhelyi kir. járásbíró.

21. Pilisvörösvári választókerület.

Választási biztos: *Vidovich Ödön*, pestvidéki kir. törvényszéki tanácselnök.

Helyettes választási biztos: *Keresztessy József*, a pestvidéki kir. törvényszékhez ideiglenesen áthelyezett nagyvárad kir. törvényszéki bíró.

22. Pomázi választókerület.

Választási biztos: *Dobis Antal*, budapesti központi kir. járásbíróági alelnök.

Helyettes választási biztos: *dr. Bóka Zoltán*, budapesti kir. törvényszéki bíró.

23. Ráczevei választókerület.

Választási biztos: *Murakeözy Árpád*, ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel felruházott ráczevei kir. járásbíró.

Helyettes választási biztos: *Sóhár Pál*, ráczevei kir. járásbíró.

24. Soroksári választókerület.

Választási biztos: *Bartal Alfréd*, erzsébetfalvai kir. járásbíróági elnök.

Helyettes választási biztos: *Csongvay Géza*, az erzsébetfalvai kir. járásbíróághoz ideiglenesen áthelyezett kir. járásbíróági alelnöki címmel felruházott kolozsvárvidéki kir. járásbíró.

25. Szabadszállási választókerület.

Választási biztos: *Harkay József*, a kecskeméti kir. törvényszékhez ideiglenesen áthelyezett nagyikikindai kir. törvényszéki bíró.

Helyettes választási biztos: *Landgráf Béla*, kecskeméti kir. törvényszéki bíró.

26. Törökbálinti választókerület.

Választási biztos: *dr. Piskóthy Ferenc*, kir. törvényszéki tanácselnöki címmel felruházott pestvidéki kir. törvényszéki bíró.

Helyettes választási biztos: *dr. Ligeti Béla*, pestvidéki kir. törvényszéki bíró.

27. Turai választókerület.

Választási biztos: *dr. Krayzell Béla*, gödöllői kir. járásbíró.

Helyettes választási biztos: *Jankovics Tibor*, a gödöllői kir. járásbíróshoz ideiglenesen áthelyezett lugosi kir. járásbíró.

28. Váczi választókerület.

Választási biztos: *Bakóczy István*, budapesti kir. ítélőtáblai bíró.

Helyettes választási biztos: *Pártos Ferenc*, a váczi kir. járásbíróshoz ideiglenesen áthelyezett kir. járásbírószági alelnöki címmel felruházott kisszebeni kir. járásbíró.

I. Városi törvényhatóságok.

1. Budapest székesfőváros.

I. választókerület.

Választási biztos: *dr. Szekeres Sándor*, kir. ítélőtáblai tanácselnök.

Helyettes választási biztosok: *dr. Janicsék József*, kir. ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel felruházott budapesti kir. törvényszéki bíró, *Székely János*, budapesti kir. ítélőtáblai bíró, *dr. Tóth Miklós*, budapesti kir. ítélőtáblai bíró.

II. választókerület.

Választási biztos: *Csapó Ferenc*, budapesti kir. ítélőtáblai tanácselnök.

Helyettes választási biztosok: *dr. Soós Zoltán*, budapesti kir. ítélőtáblai bíró, *dr. Sztankovits Jenő*, budapesti kir. ítélőtáblai bíró, *dr. Kecskés Gábor*, kir. ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel felruházott pestvidéki kir. törvényszéki bíró.

III. választókerület.

Választási biztos: *dr. Róth Ferenc*, budapesti kir. ítélőtáblai tanácselnök.

Helyettes választási biztosok: *dr. Endler Miklós*, curiai bírói címmel felruházott budapesti kir. ítélőtáblai bíró, *Uzonyi Géza*, budapesti kir. ítélőtáblai bíró, *Nyíry Béla*, budapesti kir. büntetőjárásbírószági járásbíró.

2. Kecskemét város.

I. választókerület.

Választási biztos: *dr. Roósz Lajos*, kecskeméti kir. törvényszéki tanácselnök.

Helyettes választási biztos: *Kusztrich János*, kir. ítélőtáblai bírói címmel felruházott kecskeméti kir. törvényszéki bíró.

II. választókerület.

Választási biztos: *Szakáts István*, kecskeméti kir. járásbíróági elnök.

Helyettes választási biztos: *Póka Kálmán*, kecskeméti kir. törvényszéki bíró.

3. Székesfehérvár város.

Választási biztos: *Noszlopy Ferenc*, székesfehérvári kir. járásbíróági elnök.

Helyettes választási biztos: *Seidel János*, székesfehérvári kir. törvényszéki bíró.

A nemzetgyűlés tagjainak választásáról szóló 2,200/1922. M. E. számú rendelet 51. §-ának első bekezdése és a hivatkozott rendelet kiegészítése tárgyában kiadott 2,733. 1922. M. E. számú rendelet 3. §-a alapján a debreceni kir. ítélőtábla teljes ülése az alább felsorolt választókerületekre választási biztossakká és helyettes választási biztosokká a következő bírakat jelölte ki:

II. Vármegyei törvényhatóságok.

I. Abauj-Torna vármegye.

1. Szikszói választókerület.

Választási biztos: *Órhalmy Imre*, az abaujszántói kir. járásbíróság elnöke.

Helyettes választási biztos: *dr. Ziska Dániel*, abaujszántói kir. járásbíró.

2. Szepsi választókerület.

Választási biztos: *Seres Barna*, miskolci kir. törvényszéki bíró.

Helyettes választási biztos: *Práner Gusztáv*, miskolci kir. járásbíró.

3. Garbócbogdányi választókerület.

Választási biztos: *Pilászy Emil*, szikszói kir. járásbíró.

Helyettes választási biztos: *Özvegyi Ferenc*, sajószentpéteri kir. járásbíró (putnoki kirendeltségénél).

4. Tornai választókerület.

Választási biztos: *Kovács Gyula*, a miskolci kir. járásbíróság elnöke.

Helyettes választási biztos: *Schweitzer Jenő*, miskolci kir. járásbíró.

5. Gönci választókerület.

Választási biztos: *Eperjessy Ferenc*, sátoraljaújhelyi kir. törvényszéki tanácselnök.
Helyettes választási biztos: *dr. Raisz Elemér*, sajószentpéteri kir. járásbíró.

2. Bereg vármegye.

1. Beregszászi választókerület.

Választási biztos: *Kaltenbach Rezső*, kir. törvényszéki tanácselnöki címmel felruházott sátoraljaújhelyi kir. törvényszéki bíró.

Helyettes választási biztos: *Hatvany Kálmán*, sárospataki kir. járásbíró.

2. Mezőkaszonyi választókerület.

Választási biztos: *Fekete Gedeon*, curiai bírói címmel felruházott debreczeni kir. ítélőtáblai bíró.

Helyettes választási biztos: *Bay Ádám*, debreczeni kir. járásbíró.

3. Bihar vármegye.

1. Berettyóújfalui választókerület.

Választási biztos: *Szuchányi Andor*, debreczeni kir. ítélőtáblai bíró.

Helyettes választási biztos: *Kókay Lajos*, debreczeni kir. törvényszéki bíró.

2. Biharkeresztesi választókerület.

Választási biztos: *dr. Tikos Gyula*, a püspökladányi kir. járásbíróság elnöke.

Helyettes választási biztos: *Telegdy Kovács Andor*, debreczeni kir. törvényszéki bíró.

3. Biharnagybajomi választókerület.

Választási biztos: *Baróthy Zoltán*, debreczeni kir. ítélőtáblai bíró.

Helyettes választási biztos: *dr. Jankovich Jenő*, debreczeni kir. járásbíró.

4. Derecskei választókerület.

Választási biztos: *Nagy Kálmán*, debreczeni kir. ítélőtáblai bíró.

Helyettes választási biztos: *Koós György*, debreczeni kir. járásbíró.

5. Szalárdi választókerület.

Választási biztos: *Demjanovich Miklós*, a debreczeni kir. járásbíróság elnöke.

Helyettes választási biztos: *lovag Berks Lajos*, debreczeni kir. járásbíró.

6. Székelyhidi választókerület.

Választási biztos: *Szabó József*, curiai bírói címmel felruházott debreczeni kir. ítélőtáblai bíró.

Helyettes választási biztos: *Kubinyi Albert*, debreczeni kir. járásbíró.

4. Borsod vármegye.

1. Edelényi választókerület.

Választási biztos: *dr. Ruszinkó Zsigmond*, törvényszéki tanácselnöki címmel felruházott miskolci kir. törvényszéki bíró.

Helyettes választási biztos: *Berza Árpád*, miskolci kir. törvényszéki bíró.

2. Mezőcsáti választókerület:

Választási biztos: *Tóth Dezső*, kir. törvényszéki tanácselnöki címmel felruházott miskolci kir. törvényszéki bíró.

Helyettes választási biztos: *dr. Záhorszky Gyula*, miskolci kir. törvényszéki bíró.

3. Mezőkeresztesi választókerület.

Választási biztos: *dr. Schlemmer Jenő*, a sajószentpéteri kir. járásbiróság elnöke.

Helyettes választási biztos: *Hazag László*, miskolci kir. járásbíró.

4. Mezőkövesdi választókerület.

Választási biztos: *Szmetani Károly*, a mezőcsáti kir. járásbiróság elnöke.

Helyettes választási biztos: *dr. Rimay László*, szikszói kir. járásbíró.

5. Ózdi választókerület.

Választási biztos: *dr. Maurer László*, miskolci kir. törvényszéki tanácselnök.

Helyettes választási biztos: *Sztolarik Ferenc*, miskolci kir. törvényszéki bíró.

6. Ónodi választókerület.

Választási biztos: *Szentmiklóssy József*, a miskolci kir. törvényszékhez beosztott ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel felruházott kir. járásbíró.

Helyettes választási biztos: *Fazekas János*, miskolci kir. járásbíró.

7. Sajószentpéteri választókerület.

Választási biztos: *Körössy István*, szerencsi kir. járásbirósági elnök.

Helyettes választási biztos: *Dolinay Mihály*, miskolci kir. törvényszéki bíró.

5. Gömör és Kishont vármegye.

1. Feledi választókerület.

Választási biztos: *dr. Benczur Miklós*, az edelényi kir. járásbiróság elnöke.

Helyettes választási biztos: *Kis Pál Ferencz*, miskolci kir. törvényszéki bíró.

2. Putnoki választókerület.

Választási biztos: *Dencz Sándor*, miskolci kir. törvényszéki bíró.

Helyettes választási biztos: *Szendeffy Károly*, miskolci kir. törvényszéki bíró.

6. Hajdu vármegye.

1. Hajduböszörményi választókerület.

Választási biztos: *dr. Matolay Gábor*, debreczeni kir. ítélőtáblai tanácselnök.

Helyettes választási biztos: *dr. Réczai Sándor*, curiai birói címmel felruházott debreczeni kir. ítélőtáblai bíró.

2. Hajdunánási választókerület.

Választási biztos: *Kelemen Ernő*, curiai birói címmel és jelleggel felruházott debreczeni kir. ítélőtáblai bíró.

Helyettes választási biztos: *Bereczky László*, debreczeni kir. törvényszéki bíró.

3. Hajduszoboszlói választókerület.

Választási biztos: *Árvay Géza*, a hajduböszörményi kir. járásbiróság elnöke.

Helyettes választási biztos: *Ujfalussy József*, kir. törvényszéki tanácselnöki címmel felruházott debreczeni kir. törvényszéki bíró.

4. Nádudvari választókerület.

Választási biztos: *Harsányi Gusztáv*, curiai birói címmel és jelleggel felruházott debreczeni kir. ítélőtáblai bíró.

Helyettes választási biztos: *Gerstner Miksa*, a hajduszoboszlói kir. járásbiróság elnöke.

7. Szabolcs vármegye.

1. Kiskvárdai választókerület.

Választási biztos: *Kosinszky Károly*, nyíregyházai kir. törvényszéki tanácselnök.

Helyettes választási biztos: *Szekeres Ferenc Leó*, nyíregyházai kir. törvényszéki bíró.

2. Nagykállói választókerület.

Választási biztos: *Szarukán Zoltán*, kir. curiai birói címmel felruházott debreczeni kir. ítélőtáblai bíró.

Helyettes választási biztos: *dr. Ináncsy Jenő*, nyíregyházai kir. törvényszéki bíró.

3. Nyírbátori választókerület.

Választási biztos: *Fehér Kálmán*, a nagykállói kir. járásbiróság elnöke.

Helyettes választási biztos: *Perényi Rezső*, nagykállói kir. járásbíró.

4. Nyíregyházai választókerület.

Választási biztos: *dr. Visky Sándor*, törvényszéki tanácselnöki címmel felruházott debreczeni kir. törvényszéki bíró.

Helyettes választási biztos: *Koháry József*, debreczeni kir. törvényszéki bíró.

5. Tiszaölöki választókerület.

Választási biztos: *Szabó Bertalan*, a hajdunánási kir. járásbiróság elnöke.

Helyettes választási biztos: *Simonidesz Károly*, nyíregyházai kir. törvényszéki bíró.

6. Kemecei választókerület.

Választási biztos: *Kérchy Péter*, a kisvárdai kir. járásbiróság elnöke.

Helyettes választási biztos: *Szulontay György*, ítélőtáblai bírói címmel felruházott nyíregyházai kir. törvényszéki bíró.

7. Gávai választókerület.

Választási biztos: *Lábos Béla*, debreczeni kir. ítélőtáblai bíró.

Helyettes választási biztos: *Görömbey István*, a nyíregyházai kir. járásbiróság elnöke.

8. Szatmár vármegye.

1. Csengeri választókerület.

Választási biztos: *Lakner Géza*, debreczeni kir. ítélőtáblai bíró.

Helyettes választási biztos: *Szép László*, debreczeni kir. törvényszéki bíró.

2. Fehérgyarmati választókerület.

Választási biztos: *dr. Szarka Sándor*, ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel felruházott mátészalkai kir. járásbirósági elnök.

Helyettes választási biztos: *Boitner Károly*, mátészalkai kir. járásbíró.

3. Mátészalkai választókerület.

Választási biztos: *Tóth Pál*, nyíregyházai kir. törvényszéki tanácselnök.

Helyettes választási biztos: *Abaházy József*, nyíregyházai kir. törvényszéki bíró.

4. Nagykárolyi választókerület.

Választási biztos: *dr. Kerekes István*, debreczeni kir. ítélőtáblai bíró.

Helyettes választási biztos: *Ágh Béla*, debreczeni kir. járásbíró.

9. Ung vármegye.

1. Nagykaposi választókerület.

Választási biztos: *Korláth György*, sátoraljaujhelyi kir. törvényszéki tanácselnök.

Helyettes választási biztos: *dr. Neuwirt György*, sátoraljaujhelyi kir. törvényszéki bíró.

10. Zemplén vármegye.

1. Sárospataki választókerület.

Választási biztos: *Emödy László*, sátoraljaujhelyi kir. törvényszéki tanácselnök.

Helyettes választási biztos: *dr. Kabina Géza*, sátoraljaujhelyi kir. járásbíró.

2. Sátoraljaujhelyi választókerület.

Választási biztos: *dr. Gallé Jenő*, debreczeni kir. ítélőtáblai bíró.

Helyettes választási biztos: *dr. Balogh Béla*, debreczeni kir. törvényszéki bíró.

3. Tokaji választókerület.

Választási biztos: *Isépy Andor*, sátoraljaujhelyi kir. törvényszéki bíró.

Helyettes választási biztos: *Kail Béla*, sátoraljaujhelyi kir. törvényszéki bíró.

4. Királyhelmecezi választókerület.

Választási biztos: *Kun József*, sátoraljaujhelyi kir. törvényszéki tanácselnök.

Helyettes választási biztos: *Miskey István*, várospataki kir. járásbíró.

5. Megyaszói választókerület.

Választási biztos: *Szirmay István*, miskolczi kir. törvényszéki tanácselnök.

Helyettes választási biztos: *Várjon Jenő*, sátoraljaujhelyi kir. törvényszéki bíró.

II. Városi törvényhatóságok.

1. Debreczen város.

I. választókerület.

Választási biztos: *Szoboszlai Sándor*, debreczeni kir. ítélőtáblai tanácselnök.

Helyettes választási biztos: *dr. Dávid István*, debreczeni kir. ítélőtáblai bíró.

II. választókerület.

Választási biztos: *Kolbenhayer Kálmán*, curiai birói címmel és jelleggel felruházott debreczeni kir. ítélőtáblai bíró.

Helyettes választási biztos: *Sinay Károly*, ítélőtáblai birói címmel feruházott debreczeni kir. törvényszéki bíró.

III. választókerület.

Választási biztos: *dr. Várady Sándor* curiai birói címmel felruházott debreczeni kir. ítélőtáblai bíró.

Helyettes választási biztos: *Kondor Zsigmond*, debreczeni kir. törvényszéki tanácselnök.

2. Miskolcz város.

I. választókerület.

Választási biztos: *Kozma Gyula*, miskolczi kir. törvényszéki bíró.

Helyettes választási biztos: *Kakassy Sámuel*, miskolczi kir. törvényszéki bíró.

II. választókerület.

Választási biztos: *Balázs Elemér*, a miskolczi kir. törvényszékhez áthelyezett kassai kir. ítélőtáblai bíró.

Helyettes választási biztos: *Domján Lajos*, kir. ítélőtáblai birói címmel és jelleggel felruházott miskolczi kir. törvényszéki bíró.

A nemzetgyűlés tagjainak választásáról szóló 2,200/1922. M. E. számú rendelet 51. §-ának első bekezdése és a hivatkozott rendelet kiegészítése tárgyában kiadott 2,733. 1922. számú rendelet 3. §-a alapján a győri kir. ítélőtábla teljes ülése az alább felsorolt választókerületekre választási biztosokká és helyettes választási biztosokká a következő birákat jelölte ki:

I. Vármegyei törvényhatóságok.

1. Győr vármegye.

1. Györszentmártoni választókerület.

Választási biztos: *Schlott Vilmos*, a győri kir. törvényszékhez ideiglenesen áthelyezett alsókubini kir. járásbíró.

Helyettes választási biztos: *dr. Huszthy Mihály*, győri kir. törvényszéki bíró.

2. Öttevényi választókerület.

Választási biztos: *Galló István*, alelnöki címmel felruházott győri kir. járásbíró.

Helyettes választási biztos: *dr. Szily Zoltán*, győri kir. járásbíró.

2. Komárom vármegye.

1. Tatai választókerület.

Választási biztos: *dr. Morvay Aurél*, győri kir. törvényszéki bíró.

Helyettes választási biztos: *Mehrwerth Árpád*, magyaróvári kir. járásbíró.

2. Tatabányai választókerület.

Választási biztos: *dr. Koller Iván*, győri kir. törvényszéki bíró.

Helyettes választási biztos: *Tóth Géza*, nagyigmándi kir. járásbíró.

3. Nagyigmándi választókerület.

Választási biztos: *dr. Martényi Árpád*, tatai kir. járásbírószági elnök.

Helyettes választási biztos: *Puskás István*, a tatai kir. járásbírószághoz ideiglenesen áthelyezett gyergyószentmiklósi járásbíró.

3. Moson vármegye.

1. Magyaróvári választókerület.

Választási biztos: *dr. Petrogalli Lajos*, győri kir. törvényszéki bíró.

Helyettes választási biztos: *dr. Róka Lajos*, a győri kir. törvényszékhez ideiglenesen áthelyezett huszti kir. járásbíró.

2. Nezsideri választókerület.

Választási biztos: *dr. Schannen Alajos*, tanácselnöki címmel felruházott győri kir. törvényszéki bíró.

Helyettes választási biztos: *dr. Zobel Gyula*, a győri kir. járásbírószághoz ideiglenesen áthelyezett nagyszalontai kir. járásbíró.

3. Zúrányi választókerület.

Választási biztos: *dr. Schöpf Antal*, győri kir. törvényszéki bíró.

Helyettes választási biztos: *dr. Nemesszeghy Árpád*, a tóti kir. járásbíróshoz ideiglenesen áthelyezett palánkai kir. járásbíró.

4. Pozsony vármegye.

1. Somorjai választókerület.

Választási biztos: *Balázs József*, győri kir. járásbíró.

Helyettes választási biztos: *Versényi Zsolt*, győri kir. törvényszéki bíró.

5. Sopron vármegye.

1. Csepregi választókerület.

Választási biztos: *dr. Vizkelethy József*, soproni kir. járásbíró.

Helyettes választási biztos: *dr. Csesznák Elemér*, soproni kir. járásbíró.

2. Csornai választókerület.

Választási biztos: *Szabó Pál*, kapuvári kir. járásbíróshoz ideiglenesen áthelyezett kismartoni kir. járásbíró.

Helyettes választási biztos: *dr. Kund Kálmán*, a kapuvári kir. járásbíróshoz ideiglenesen áthelyezett kismartoni kir. járásbíró.

3. Kapuvári választókerület.

Választási biztos: *dr. Szánthó Gyula*, a csornai kir. járásbíróshoz ideiglenesen áthelyezett topánfalvi kir. járásbíró.

Helyettes választási biztos: *dr. Deszkásy Boldizsár*, csornai kir. járásbíró.

4. Lövői választókerület.

Választási biztos: *Bartha Elemér*, soproni kir. törvényszéki bíró.

Helyettes választási biztos: *Alapy György*, a soproni kir. törvényszékhez ideiglenesen áthelyezett nyárádszeredai kir. járásbíró.

5. Sopronkörnyéki választókerület.

Választási biztos: *dr. Patthy László*, járásbíróshoz ideiglenesen áthelyezett csepregi kir. járásbíró.

Helyettes választási biztos: *dr. Gerevics Ernő*, a soproni kir. törvényszékhez ideiglenesen áthelyezett, ítélőtáblai bírói címmel felruházott nagyszőlősi kir. járásbíró.

6. Vas vármegye.

1. Czelldömölki választókerület.

Választási biztos: *Szerdahelyi Károly*, kőszegi kir. járásbíróshoz ideiglenesen áthelyezett kismartoni kir. járásbíró.

Helyettes választási biztos: *dr. Manninger Sándor*, kőszegi kir. járásbíró.

2. Körmendi választókerület.

Választási biztos: *dr. Jaeger Béla*, szentgotthárdi kir. járásbirósági elnök.

Helyettes választási biztos: *dr. Wimmer Imre*, a szentgotthárdi kir. járásbirósághoz ideiglenesen áthelyezett trencsényi kir. törvényszéki bíró.

3. Kőszegi választókerület.

Választási biztos: *Hodossy Ernő*, sárvári kir. járásbirósági elnök.

Helyettes választási biztos: *Bothár Gusztáv*, sárvári kir. járásbíró.

4. Óriszentpéter-németújvári választókerület.

Választási biztos: *Fodor Ernő*, a szombathelyi kir. törvényszékhez ideiglenesen áthelyezett kir. járásbíró.

Helyettes választási biztos: *dr. Gayer Gyula*, szombathelyi kir. törvényszéki bíró.

5. Sárvári választókerület.

Választási biztos: *dr. Havassy Béla*, czelldömölki kir. járásbirósági elnök.

Helyettes választási biztos: *Tóth Miklós*, czelldömölki kir. járásbíró.

6. Szentgotthárdi választókerület.

Választási biztos: *dr. Hennig Alfréd*, szombathelyi kir. járásbirósági elnök.

Helyettes választási biztos: *dr. Reindl Elek*, körmendi kir. járásbíró.

7. Szombathelyi választókerület.

Választási biztos: *Steffler Lajos*, kir. járásbirósági elnöki címmel felruházott vasvári kir. járásbíró.

Helyettes választási biztos: *dr. Illés Antal*, vasvári kir. járásbíró.

8. Vasvári választókerület.

Választási biztos: *dr. Zrinyi Miklós*, szombathelyi kir. törvényszéki bíró.

Helyettes választási biztos: *dr. Kuhn Oszkár*, a szombathelyi kir. törvényszékhez ideiglenesen áthelyezett fehértemplomi kir. járásbíró.

7. Veszprém vármegye.

1. Devecseri választókerület.

Választási biztos: *dr. Zimay Ödön*, a veszprémi kir. törvényszékhez ideiglenesen áthelyezett bozovicsi kir. járásbíró.

Helyettes választási biztos: *Szigethy Lajos*, a veszprémi kir. törvényszékhez ideiglenesen áthelyezett kovásznai kir. járásbíró.

2. Enyingi választókerület.

Választási biztos: *Frick Mihály*, veszprémi kir. járásbirósági alelnök.

Helyettes választási biztos: *Schätzler István*, veszprémi kir. törvényszéki bíró.

3. Nagyvázsonyi választókerület.

Választási biztos: *Csákány Sándor*, veszprémi kir. törvényszéki bíró.

Helyettes választási biztos: *Sándorfi Dezső*, veszprémi kir. járásbíró.

4. Pápai választókerület.

Választási biztos: *Starosolszky Ödön*, veszprémi kir. törvényszéki tanácselnök.

Helyettes választási biztos: *Gruppenberg Fehrentheil Róbert*, a veszprémi kir. járás-bírósághoz ideiglenesen áthelyezett kir. járásbíró.

5. Ugodi választókerület.

Választási biztos: *Szabó Sándor*, veszprémi kir. törvényszéki bíró.

Helyettes választási biztos: *Keresztes József*, devecseri kir. járásbíró.

6. Zirczi választókerület.

Választási biztos: *Schrammel Benedek*, az enyingi kir. járásbírószághoz ideiglenesen áthelyezett nezsideri kir. járásbíró.

Helyettes választási biztos: *Kámen Manó*, a veszprémi kir. törvényszékhez ideigle-
nesen áthelyezett beregszászi kir. törvényszéki bíró.

7. Veszprémi választókerület.

Választási biztos: *Handl József*, pápai kir. járásbírószági alelnök.

Helyettes választási biztos: *dr. Tóth István*, balatonfüredi kir. járásbíró.

8. Zala vármegye.

1. Alsólendvai választókerület.

Választási biztos: *Magi Imre*, zalaegerszegi kir. törvényszéki tanácselnök.

Helyettes választási biztos: *Szalay László*, ítélőtáblai birói címmel és jelleggel fel-
ruházott zalaegerszegi kir. törvényszéki bíró.

2. Balatonfüredi választókerület.

Választási biztos: *dr. Kerényi Alajos*, győri kir. ítélőtáblai bíró.

Helyettes választási biztos: *dr. Karsay Sándor*, veszprémi kir. törvényszéki bíró.

3. Tapolczai választókerület.

Választási biztos: *Sperlágh Géza*, zalaegerszegi kir. járásbírószági elnök.

Helyettes választási biztos: *Bruck Lajos*, zalaegerszegi kir. járásbíró.

4. Zalabaksai választókerület.

Választási biztos: *Sipos József*, zalaegerszegi kir. törvényszéki tanácselnök.

Helyettes választási biztos: *Lovas Mihály*, a zalaegerszegi kir. törvényszékhez
ideiglenesen áthelyezett, tanácselnöki címmel felruházott nagybecskereki kir. járásbíró.

5. Zalaegerszegi választókerület.

Választási biztos: *Csonka Antal*, kir. járásbirósági tanácselnöki címmel felruházott sümegi kir. járásbíró.

Helyettes választási biztos: *Szarka Béla*, sümegi kir. járásbíró.

6. Zalaszentgróti választókerület.

Választási biztos: *Jakubovich Kornél*, a tapoleczai kir. járásbirósághoz ideiglenesen áthelyezett nagymartoni kir. járásbíró.

Helyettes választási biztos: *Gáspár Lajos*, a zalaegerszegi kir. járásbirósághoz ideiglenesen áthelyezett segesvári kir. járásbíró.

Városi törvényhatóságok.

1. Győri I. választókerület.

Választási biztos: *Stringovits Béla*, győri kir. ítélőtáblai bíró.

Helyettes választási biztos: *Ullrich Ede*, győri kir. ítélőtáblai bíró.

2. Győri II. választókerület.

Választási biztos: *Furdek Miksa*, győri kir. ítélőtáblai bíró.

Helyettes választási biztos: *Müller Ferenc*, győri kir. ítélőtáblai bíró.

3. Komáromvárosi választókerület.

Választási biztos: *Kvassay Gyula*, győri kir. ítélőtáblai bíró.

Helyettes választási biztos: *Gáspár Ferenc*, a tatai kir. járásbirósághoz ideiglenesen áthelyezett zilahi kir. törvényszéki bíró.

4. Sopronvárosi választókerület.

Választási biztos: *Éles Endre*, soproni kir. járásbíró.

Helyettes választási biztos: *dr. Desits Gyula*, soproni kir. járásbíró.

A nemzetgyűlés tagjainak választásáról szóló 2.200/1922. M. E. számú rendelet 51. §-ának első bekezdése és a hivatkozott rendelet kiegészítése tárgyában kiadott 2.733. 1922. M. E. számú rendelet 3. §-a alapján a pécsi kir. ítélőtábla teljes ülése az alább felsorolt választókerületekre választási biztosokká és helyettes választási biztosokká a következő birákat jelölte ki.

I. Vármegyei törvényhatóságok.

1. Baranya vármegye.

1. Dárdai választókerület.

Választási biztos: *Záhonyi Aladár*, sásdi kir. járásbíró.

Helyettes választási biztos: *Varga József*, pécsi kir. törvényszéki bíró.

2. Mohácsi választókerület.

Választási biztos: *Özörényi Károly*, szentlőrinczi kir. járásbíró.

Helyettes választási biztos: *dr. Balog István*, pécsi kir. törvényszéki bíró.

3. Pécsváradi választókerület.

Választási biztos: *Rihmer Aladár*, tanácselnöki címmel felruházott pécsi kir. törvényszéki bíró.

Helyettes választási biztos: *Mihálffy Dénes*, alelnöki címmel felruházott pécsi kir. járásbíró.

4. Sásdi választókerület.

Választási biztos: *Petneházy Boldizsár*, pécsi kir. törvényszéki bíró

Helyettes választási biztos: *dr. Szabady Géza*, siklói kir. járásbíró.

5. Siklói választókerület.

Választási biztos: *Gadó Antal*, pécsi kir. járásbíró.

Helyettes választási biztos: *dr. Garai Lajos*, pécsi kir. járásbíró.

6. Szalántai választókerület.

Választási biztos: *Bögös Lajos*, alelnöki címmel felruházott mohácsi kir. járásbíró.

Helyettes választási biztos: *dr. Draskóczy Pál*, mohácsi kir. járásbíró.

7. Szentlőrinczi választókerület.

Választási biztos: *dr. Szüts Jenő*, pécsi kir. törvényszéki bíró.

Helyettes választási biztos: *dr. Bartelsz Károly*, pécsi kir. járásbíró.

8. Villányi választókerület.

Választási biztos: *Kiss György*, pécsi kir. törvényszéki bíró.

Helyettes választási biztos: *dr. Bozán Gyula*, pécsi kir. törvényszéki bíró.

2. Bács-Bodrog vármegye.

1. Bácsalmási választókerület.

Választási biztos: *Major Károly*, bajai kir. járásbírószági elnök.

Helyettes választási biztos: *dr. Farkas Sándor*, szekszárdi kir. járásbíró.

2. Jánoshalmi választókerület.

Választási biztos: *dr. Rác Károly*, bajai kir. járásbíró.

Helyettes választási biztos: *Fülöp Gyula*, bajai kir. járásbíró.

3. Regőczi választókerület.

Választási biztos: *dr. Terjék Gábor*, bácsalmási kir. járásbíró.

Helyettes választási biztos: *Hitter Győző*, szekszárdi kir. törvényszéki bíró.

3. Somogy vármegye.

1. Barcsi választókerület.

Választási biztos: *Szathmáry Béla*, kaposvári kir. járásbíró.

Helyettes választási biztos: *Kormos József*, kaposvári kir. törvényszéki bíró.

2. Csurgói választókerület.

Választási biztos: *Witzl Győző*, lengyeltóti kir. járásbíró.

Helyettes választási biztos: *dr. Haán Ernő*, kaposvári kir. törvényszéki bíró.

3. Igali választókerület.

Választási biztos: *dr. Bohunitzky Jenő*, tabi kir. járásbíró.

Helyettes választási biztos: *dr. Helmbacher Aladár*, szigetvári kir. járásbíró.

4. Kaposmérői választókerület.

Választási biztos: *Boda Géza*, kaposvári kir. törvényszéki bíró.

Helyettes választási biztos: *dr. Horváth Andor*, kaposvári kir. törvényszéki bíró.

5. Kaposvári választókerület.

Választási biztos: *Batta Béla*, szigetvári kir. járásbíró.

Helyettes választási biztos: *dr. Paizs Dénes*, marczi kir. járásbíró.

6. Lengyeltóti választókerület.

Választási biztos: *Kelemen János*, kaposvári kir. törvényszéki bíró.

Helyettes választási biztos: *Zetterovics János*, kaposvári kir. törvényszéki bíró.

7. Marczi választókerület.

Választási biztos: *dr. Ecsedy József*, kaposvári kir. járásbíró.

Helyettes választási biztos: *dr. Halász Vilmos*, kaposvári kir. járásbíró.

8. Nagyatádi választókerület.

Választási biztos: *Szigethy Antal*, kaposvári kir. törvényszéki tanácselnök.

Helyettes választási biztos: *Lollok Sándor*, kaposvári kir. törvényszéki bíró.

9. Nagyabajomi választókerület.

Választási biztos: *dr. Basa Árpád*, tabi kir. járásbíró.

Helyettes választási biztos: *dr. Mikes Jenő*, marczi kir. járásbíró.

10. Szigetvári választókerület.

Választási biztos: *dr. Kiszely László*, nagyatádi kir. járásbíró.

Helyettes választási biztos: *Ilyu Lajos*, kaposvári kir. törvényszéki bíró.

11. Tabi választókerület.

Választási biztos: *Szakáll Gyula*, igali kir. járásbíró.

Helyettes választási biztos: *Cziráki János*, kaposvári kir. járásbíró.

4. Tolna vármegye.

1. Bonyhádi választókerület.

Választási biztos: *dr. László Sándor*, szekszárdi kir. törvényszéki bíró.

Helyettes választási biztos: *dr. Balta Béla*, szekszárdi kir. törvényszéki bíró.

2. Dombovári választókerület.

Választási biztos: *Simon Mihály*, tamási kir. járásbíró.

Helyettes választási biztos: *Rosos Jenő*, tamási kir. járásbíró.

3. Gyönki választókerület.

Választási biztos: *Kovács Károly*, tanácselnöki címmel felruházott szekszárdi kir. törvényszéki bíró.

Helyettes választási biztos: *Joób Imre*, tanácselnöki címmel felruházott szekszárdi kir. törvényszéki bíró.

4. Paksi választókerület.

Választási biztos: *dr. Várady Gábor*, szekszárdi kir. járásbíró.

Helyettes választási biztos: *dr. Végess Ferenc*, szekszárdi kir. törvényszéki bíró.

5. Szekszárdi választókerület.

Választási biztos: *Hvozdovičs Pál*, bonyhádi kir. járásbíró.

Helyettes választási biztos: *Ruziczky Richárd*, bonyhádi kir. járásbírószági elnök.

6. Tamási választókerület.

Választási biztos: *dr. Gebhardt Antal*, dombovári kir. járásbíró.

Helyettes választási biztos: *dr. Weichart Rezső*, dombovári kir. járásbíró.

7. Tólnai választókerület.

Választási biztos: *Wachter Károly*, szekszárdi kir. törvényszéki bíró.

Helyettes választási biztos: *Vitkovics Sándor*, paksi kir. járásbíró.

5. Zala vármegye.

1. Keszthelyi választókerület.

Választási biztos: *Gombár Gyula*, ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel felruházott nagykanizsai kir. járásbíró.

Helyettes választási biztos: *Makáry Vilmos*, nagykanizsai kir. járásbíró.

2. Kiskomáromi választókerület.

Választási biztos: *Emődy Géza*, letenyei kir. járásbíró.

Helyettes választási biztos: *dr. Biba Ferenc*, nagykanizsai kir. törvényszéki bíró.

3. Letenyei választókerület.

Választási biztos: *dr. Szabady Lőrinc*, tanácselnöki címmel felruházott nagykanizsai kir. törvényszéki bíró.

Helyettes választási biztos: *Kayser Elek*, nagykanizsai kir. törvényszéki bíró.

4. Nagykanizsai választókerület.

Választási biztos: *Béky Tamás*, járásbirósági elnöki címmel felruházott, keszthelyi kir. járásbíró.

Helyettes választási biztos: *Balás Lajos*, ítélőtáblai birói címmel felruházott keszthelyi kir. járásbíró.

5. Pacsai választókerület.

Választási biztos: *Bertin Ágoston*, ítélőtáblai birói címmel felruházott, nagykanizsai kir. törvényszéki bíró.

Helyettes választási biztos: *dr. Almássy Gyula*, nagykanizsai kir. törvényszéki bíró.

II. Városi törvényhatóságok.

1. Baja város.

Választási biztos: *dr. Hetényi Pál*, bácsalmási kir. járásbirósági elnök.

Helyettes választási biztos: *Zakariás Imre*, paksi kir. járásbíró.

2. Pécs város.

I. választókerület.

Választási biztos: *Kriegl Nándor*, pécsi kir. ítélőtáblai bíró.

Helyettes választási biztos: *dr. Brandt József*, pécsi kir. ítélőtáblai bíró.

II. választókerület.

Választási biztos: *Fesztl Nándor*, pécsi kir. ítélőtáblai bíró.

Helyettes választási biztos: *dr. Barth György*, kir. ítélőtáblai bíró.

A nemzetgyűlés tagjainak választásáról szóló 2,200/1922. M. E. számú rendelet 51. §-ának első bekezdése és a hivatkozott rendelet kiegészítése tárgyában kiadott 2,733. 1922. M. E. számú rendelet 3. §-a alapján a szegedi kir. ítélőtábla teljes ülése az alább felsorolt választókerületekre választási biztosokká és helyettes választási biztosokká a következő birákat jelölte ki.

III Vármegyei törvényhatóságok.

1. Arad vármegye.

1. Eleki választókerület.

Választási biztos: *Vild Károly*, szegedi kir. járásbirósági alelnök.

Helyettes választási biztos: *Veinmann Viktor*, gyulai kir. törvényszéki bíró.

2. Békés vármegye.

1. Gyulai választókerület.

Választási biztos: *dr. Meszlényi Antal*, kir. ítélőtáblai bíró.

Helyettes választási biztos: *Sáfár Sándor*, szegedi kir. törvényszéki bíró.

2. Békéscsabai választókerület.

Választási biztos: *dr. Endes Gábor*, orosházai kir. járásbíró.

Helyettes választási biztos: *Bretán Sándor*, orosházai kir. járásbíró.

3. Gyomai választókerület.

Választási biztos: *dr. Ludwig Rezső*, szegedi kir. törvényszéki tanácselnök.

Helyettes választási biztos: *dr. Fraller Jenő*, gyulai kir. törvényszéki bíró.

4. Orosházai választókerület.

Választási biztos: *dr. Pollner Kálmán*, kir. ítélőtáblai bíró.

Helyettes választási biztos: *dr. Mikosevits Viktor*, hódmezővásárhelyi kir. járásbíró.

5. Szarvasi választókerület.

Választási biztos: *dr. Patzkó Antal*, gyulai kir. törvényszéki tanácselnök.

Helyettes választási biztos: *Kiss György*, gyulai kir. törvényszéki bíró.

6. Békési választókerület.

Választási biztos: *dr. Berényi Antal*, békéscsabai kir. járásbírószági elnök.

Helyettes választási biztos: *dr. Csatáry László*, gyulai kir. törvényszéki bíró.

7. Szeghalmi választókerület.

Választási biztos: *Karakas Albert*, szegedi kir. törvényszéki tanácselnök.

Helyettes választási biztos: *Gedeon János*, gyulai kir. járásbíró.

8. Tótkomlói választókerület.

Választási biztos: *dr. Bodnár Gábor*, battonyai kir. járásbíró.

Helyettes választási biztos: *Somkuti Sándor*, battonyai kir. járásbíró.

3. Bihar vármegye.

1. Cséffai választókerület.

Választási biztos: *dr. Sinka Endre*, gyulai kir. törvényszéki tanácselnök.

Helyettes választási biztos: *dr. Paulinyi Gyula*, gyulai kir. törvényszéki bíró.

2. Nagyszalontai választókerület.

Választási biztos: *dr. Török Bálint*, békési kir. járásbírószági elnök.

Helyettes választási biztos: *dr. Matievich Dezső*, szegedi kir. járásbíró.

4. Csanád vármegye.

1. Battonyai választókerület.

Választási biztos: *dr. Krause Miklós*, ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel felruházott szegedi kir. törvényszéki bíró.

Helyettes választási biztos: *Brommer Ödön*, makói kir. járásbíró.

2. Makói választókerület.

Választási biztos: *Elekes Gyula*, kir. ítélőtáblai bíró.

Helyettes választási biztos: *dr. Putnoky Miklós*, szegedi kir. járásbíró.

3. Nagylaki választókerület.

Választási biztos: *Siposs Kálmán*, kir. ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel felruházott szegedi kir. törvényszéki bíró.

Helyettes választási biztos: *Gömöry Andor*, szegedi kir. törvényszéki bíró.

5. Csongrád vármegye.

1. Csongrádi választókerület.

Választási biztos: *Lukács Ignác*, szentesi kir. járásbírószági elnök.

Helyettes választási biztos: *dr. Herke Ferenc*, szentesi kir. járásbíró.

2. Kiskundorozsmai választókerület.

Választási biztos: *dr. Salánky József*, curiai bírói címmel felruházott kir. ítélőtáblai bíró.

Helyettes választási biztos: *dr. Juhász István*, szegedi kir. törvényszéki bíró.

3. Mindszenti választókerület.

Választási biztos: *Hubacsek Pál*, kir. ítélőtáblai tanácselnök.

Helyettes választási biztos: *dr. Szabó József*, kir. törvényszéki bíró, kir. ítélőtáblai tanácsjegyző. •

4. Szentesi választókerület.

Választási biztos: *Molnár István*, kir. ítélőtáblai bíró.

Helyettes választási biztos: *Végh János*, csongrádi kir. járásbíró.

6. Torontál vármegye.

1. Nagykunszentmiklósi választókerület.

Választási biztos: *Sarkady György*, curiai bírói címmel és jelleggel felruházott kir. ítélőtáblai bíró.

Helyettes választási biztos: *dr. Szöllösy Ernő*, kir. járásbíró, kir. ítélőtáblai tanácsjegyző.

2. Törökkanizsai választókerület.

Választási biztos: *dr. Kovács Rókus*, kir. ítélőtáblai bíró.

Helyettes választási biztos: *dr. Lugosy Ferenc*, szegedi kir. törvényszéki bíró.

II. Városi törvényhatóságok.

1. Hódmezővásárhely város.

I. választókerület.

Választási biztos: *dr. Muntyán István*, szegedi kir. törvényszéki tanácselnök.

Helyettes választási biztos: *Lehoczky Károly*, szegedi kir. járásbíró.

II. választókerület.

Választási biztos: *dr. Korpásy Gyula*, kir. ítélőtáblai bíró.

Helyettes választási biztos: *dr. Honheiser Sándor*, kir. járásbíró, kir. ítélőtáblai tanácsjegyző.

2. Szeged város.

I. választókerület.

Választási biztos: *Orosz Pál*, kir. ítélőtáblai tanácselnök.

Helyettes választási biztos: *Habermann Gusztáv*, szegedi kir. törvényszéki bíró.

II. választókerület.

Választási biztos: *Csonka Elemér*, kir. ítélőtáblai bíró.

Helyettes választási biztos: *dr. Szkicsák István*, szegedi kir. törvényszéki bíró.

III. választókerület.

Választási biztos: *Skultéty István*, kir. ítélőtáblai tanácselnök.

Helyettes választási biztos: *dr. Rácz Andor*, szegedi kir. törvényszéki bíró.

BELÜGYI KÖZLÖNY

KIADJA A MAGYAR KIRÁLYI BELÜGYMINISTERIUM.

MEGJELENIK RENDSZERINT MINDEN VASÁRNP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Egész évre hatóságok és hatósági közegek részére 110, magánosok részére 160 korona.

CHEQUE-SZÁMLA SZÁMA: 15,700.

TARTALOM.

RENDELETEK.

	Lap
4,333/1922. M. E. sz. A tej szabad forgalmának bevezetése és Budapest székesfőváros, valamint nagyobb városok (községek) tejjellátásának szabályozása	1141
4,345/1922. M. E. sz. A pótválasztások határidejének egységes megállapítása és egyéb a képviselő-választások megtartására vonatkozó rendelkezések	1144
4,440/1922. M. E. sz. Az átmeneti segélyben részesülő és 60 életévüket meghaladott nyugdíjasok és nyugbérések részére külön rendkívüli segély engedélyezése	1145
4,474/1922. M. E. sz. Az ajánlások elbírálására megállapított időtartam további meghosszabbítása	1147
4,475/1922. M. E. sz. A »régi jogon« választójogosultsággal bírókra vonatkozólag a szavazati jog gyakorlásának megkönnyítése	1148
21,443/1922. I. M. sz. Az Országos Középítési tanács részéről közigazgatási hatóság vagy bíróság előtt adott felülvélemény díjazásának szabályozása	1149
24,600/1922. I. M. sz. A nemzetgyűlési képviselőválasztások napjára kitűzött bírósági tárgyalások elhalasztása	1150
16,081/1922. Ké. M. sz. A gabona- és lisztkészletek bejelentését elrendelő 2,636 1922. M. E. számú rendelet pontos végrehajtása	1151
32,304/1922. N. M. M. sz. Az érvényben levő gyógyszerársszabás módosítása	1151
63,459/1922. B. M. sz. A közigazgatási közegek leltározási pótdíja	1167
75,699/1922. B. M. sz. A mozgófényképvizsgálati és engedélyezési díjak megállapítása	1167
77,000/1922. B. M. sz. Az egyesületi alapszabályok általános kellékei	1168
79,200/1922. B. M. sz. A nemzetgyűlési választásoknál működő összeíró és szavazatszedő küldött-ségek választási bizottsági tagok és választási elnökök napidíjainak és utazási költségeinek, továbbá a választói névjegyzékek és egyéb választási iratok leírasi díjának szabályozása	1174
80,200/1922. B. M. sz. A vármegyei alkalmazottak és nyugdíjasok (özvegyek és szülőtlén árvák) részére az 1922. évi május, június és július hónapokra átmeneti segélyeknek engedélyezése	1177
118,981/1921. B. M. sz. A »Tüzoltó« című szaklap ajánlása	1178

A 265. és 270. számú körrendeletek mellékletként is közölteknek.

	Lap
2,694/1922. B. M. eln. sz. Az amsterdami m. kir. konzul kinevezése	1179
74,810/1922. B. M. sz. Franciaországba, illetőleg más külföldi államokba való kivándorlásra csábító hamis híresztelések	1179

KÖZLEMÉNYEK.

41,132/1922. B. M. sz. Rendőrhatóságok által kiállítandó erkölcsi bizonyítványban az esetleg jog-erősen kiszabott és utóbb kegyelemből elengedett büntetés megemlítése nem mellőzhető	1180
Községi és anyakönyvi körületi szervezeti változás	1181

KÜLÖNFÉLEK.

Postai szállítási jog megvonása	1181
Az »Újpesti Közlöny« hetilap betiltása	1181
A »Tiszántúli Hírlap« című politikai napilap utcai terjesztésének megvonása	1182
Adománygyűjtési engedély	1182
Állítólag elveszett közsegi közigazgatási bizonyítvány ideiglenes pótlása	1182

SZEMÉLYI HIREK.

Véglegesítés	1182
Anyakönyvvezető-helyettes kinevezése	1182

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY

Az egri és szombathelyi községi közigazgatási tanfolyamok és a tanfolyamok mellett fennálló internátusokban egészen ingyen és kedvezményes állami alapítványi helyek	1183
--	------

RENDELETEK.

256.

A m. kir. kormánynak 4,333/1922. M. E. számú rendelete.

A tej szabad forgalmának bevezetése és Budapest székesfőváros, valamint nagyobb városok (községek) tejellátásának szabályozása.

A m. kir. ministerium az 1920 : VI. törvénycikkben kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli:

1. §. Minden tejtermelő — ideértve a termelők szövetkezeteit is — továbbá az a vállalkozó vagy tejvállalat, amely nem kizárólag saját tehenészetében termelt tej forgalombahozatalával foglalkozik s a tej hygienikus kezeléséhez és szállításához a 3,600/1921. F. M. sz. rendelettel¹⁾ megkivánt üzemengedély birtokában van, tejkészletét folyó évi május hó 16-tól kezdődőleg akár megrendelésre, akár piaci árúításra szabadon hozhatja be úgy Budapest székesfővárosba, mint az ország bármely városába (községébe).

Tejtermelőknél és ezek szövetkezeteinél a tejbehozatalhoz az előbbi bekezdésben megkivánt üzemengedélyt a földművelésügyi minister külön engedélye pótolja: napi 50 litert meg nem haladó készletek behozatalához azonban a forgalombahozóra illetékes helyi hatóság engedélye és ennek alapján kiállított személyazonossági igazolvány is elegendő.

2. §. Házhoz szállítani tejet csak megrendelésre szabad. A megrendelést az ellenőrzést gyakorló hatóság kívánságára a forgalombahozó a megrendelő irat (könyv, levél stb.) felmutatásával tartozik igazolni. A tejjel házalni, azaz a tejet megrendelés nélkül házról-házra járva fogyasztásra kínálni tilos.

Budapest székesfővárosban, valamint 20,000-nél több lakosú városban (községben) nyílt elárúításra szánt tejet csak a hatóság által e célra kijelölt helyen (piacon) szabad forgalomba hozni. A helyi hatóság minden egyes nyílt vagy zárt piacon (vásárcsarnok) tartozik e célra a közegészségügyi követelményeket is kielégítő megfelelő helyet kijelölni.

Tejet üzletekben kiárúítani csakis a helyi hatóság engedélyével s a mezőgazdasági termények, termékek és cikkek hamisításának tilalmazásáról szóló 1895 : XLVI. t.-c. végrehajtása tárgyában kiadott 38,286/1896. számú végrehajtási rendelet 8. §. 1. a) pontjának utolsó bekezdésében előírt jelzések és felírások betartásával szabad.

3. §. Azzal szemben, aki tejhamisításért vagy hamisított tej forgalombahozataláért az 1895 : XLVI. törvénycikkbe vagy a jelen rendeletbe ütköző kihágás miatt már jogerő-

¹⁾ B. K. 1921. évf. 1267. lapon.

sen elítéltetett s ellene ugyanily kihágás miatt újabb eljárás tétetett folyamatba (visszaszás), a tejbehozatalra a földművelésügyi ministertől vagy az illetékes elsőfokú helyi hatóságtól nyert engedély az eljárás befejeztéig az eljáró hatóság idevonatkozó javaslatára az engedélyt kiadó hatóság által ideiglenesen megvonható, jogerős marasztaló ítélet esetén pedig az engedély 3 év tartamára elvonandó.

Az elsőfokú rendőri büntető bíróság nyilvántartást vezet azokról az egyénekről, akiket az 1895 : XLVI. törvénycikkbe vagy a jelen rendeletbe ütköző kihágás miatt előtte megindult eljárás alapján jogerősen elítéltek. Az ily kimutatásokat félévenként a m. kir. földművelésügyi miniszterhez kell felterjeszteni.

4. §. Amennyiben az 1895 : XLVI. t.-c. alapján végzendő hatósági mintavételnél az előzetes helyszíni ellenőrző vizsgálat szerint az ellenőrzött tejkészlet hamisítottsága (ideértve a lefőlözött tejnek megfelelő jelzés nélküli és savanyútejnek édesként való árusítását is) *kétséget kizárólag* megállapítható, a hamisított tejkészletet már a mintavételkor feldolgozás útján értékesíteni kell. Büntető ítélet esetében az értékesítésből befolyó összeg a mintavétel helyére illetékes várost (községet) illeti azzal a kikötéssel, hogy azt kizárólag a tejellenőrzés költségeinek fedezésére tartozik felhasználni.

5. §. Budapest székesfőváros tanácsa és Ujpest r. t. város tanácsa felhatalmaztatik arra, hogy a mindenkori piaci áron tejigazolvány kiadása útján biztosíthassa a csecsemők, a gyermekek, terhes nők, a 65 éven felüli aggak és a betegek részére szükséges tejmenntiséget abban az esetben, ha a székesfőváros területén üzemengedélyt nyert tejvállalatok által forgalomba hozott tej napi mennyisége 80,000 (nyolcvanezer) litert, illetőleg Ujpest város területén 8000 (nyolcezer) litert el nem ér. Ez a tejmenntiség naponként:

gyermekek részére 2 éves korig napi	1 liter
gyermekek részére 2—3 éves korig napi	1/2 „
terhes nők részére napi	1 „
65 éven felüli aggak részére napi	1/2 „
fertőző betegek részére	1 „
olyan betegek részére, akiknek felépüléséhez feltétlenül szükségeltetik, napi	1/2 „

Az így biztosított tejmenntiség kiszolgáltatására az összes üzemengedélyt nyert fővárosi tejvállalatokat napi forgalmuk arányában kell kötelezni.

Abban az esetben, ha a tejet tejigazolvány ellenében az előbbi bekezdés szerint arra jogosultak közül havonta a székesfővárosban legalább tizezren (10,000), Ujpesten pedig egyezer (1,000) tényleg ki nem váltják, eme városok tanácsai az előbbi bekezdésben foglalt felhatalmazással nem élhetnek.

Ha a földművelésügyi miniszter a közléelmezési miniszterrel egyetértve megállapítja, hogy a székesfővárosban és Ujpest r. t. városba felhozott tej mennyisége az erre feltétlenül reá szorulók szükségletét kielégíti, a földművelésügyi miniszter a székesfőváros tanácsának és Ujpest r.-t. város tanácsának tejigazolvány kibocsátási jogát akkor is felüggesztheti, ha a tejet igazolvány alapján tényleg igénybe vevők száma a fővárosban tizezret (10,000), illetőleg Ujpesten egyezret (1,000) meg is haladja.

A zavartalan átmenet elérése céljából Budapest székesfőváros tanácsa és Ujpest r. t. város tanácsa az 1922. évi június hó 30. napjáig a jelen §. első bekezdésében fel-

sorolt jogosultak részére és ezen felül a kórházak részére, az ott megjelölt mértékig a tejet biztosíthatja, függetlenül a beérkező tej mennyiségétől és a tejet igazolvány alapján tényleg igénybevevők számától.

6. §. Átmeneti intézkedések.

Az 1. §-ban megkivánt külön ministeri és helyhatósági engedélyek 30 nap alatt megszerzendők; ezen határidő letelte előtt e címen sem eljárás indításának, sem elkobzásnak helye nincs.

A 2. §-ban említett megrendelőirat (levél, könyv stb.) beszerzésére 15 napi határidő engedélyeztetik, amelynek letelte előtt e címen sem eljárás indításának, sem elkobzásnak helye nincs.

7. §. Büntető rendelkezések.

Az a tejszállító vagy árúsitó, aki a jelen rendelet valamely rendelkezését megszegi vagy kijátsza, amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és 6 hónapig terjedhető elzárással és 2,000 K-ig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Ha megállapítható annak a nyereségnek mennyisége, amelyet a tettes cselekményével illetéktelenül elért, az alkalmazandó pénzbüntetést 2,000 K-n felül a megállapított nyereség kétszeresére felemelt összeig terjedhet.

E kihágás miatt az eljárás a közigazgatási hatóságnak mint rendőri büntető bíróságnak, a m. kir. államrendőrség területén pedig a m. kir. államrendőrségnek hatáskörébe tartozik. Végső fokon a földművelésügyi minister bíraskodik.

8. §. Jelen rendelet kihirdetésének napján lép¹⁾ életbe s azt a földművelésügyi minister a közlélelmezési ministerrel egyetértve hajtja végre. Jelen rendelettel a tej szabadforgalmát részben megkötő 4,090/1921. M. E. sz. rendelet²⁾ hatályát veszti, nem érinti azonban a jelen rendelet a m. kir. földművelésügyi minister részéről a tehéntej és juhtej, továbbá a tehéntej- és juhtejtermékek készítésének a forgalombahozatalának szabályozása tárgyában 3,600/1921. F. M. sz. alatt kiadott rendelet rendelkezéseit.

Budapest, 1922. évi május hó 16-án.

Gróf Bethlen István s. k.,

m. kir. minisztereinek

¹⁾ Kihirdettetett a „Budapesti Közlönyben 1922. évi május hó 19-én.

²⁾ B. K. 1921. évi. 836. lapon.

257.

A m. kir. kormánynak 4,345/1922. M. E. számú rendelete.**A pótválasztások határidejének egységes megállapítása és egyéb képviselőválasztások megtartására vonatkozó rendelkezések.**

Mindinkább észlelhető lévén az, hogy az egyes választókerületekben a választóközönség sok pártra oszlik és számos jelölt fog egy-egy kerületben a választási küzdelemben résztvenni, ami a pótválasztás bekövetkezésének esélyeit növeli. másrészt kívánatosnak mutatkozván az, hogy a nemzetgyűlés lehetőleg mielőbb teljes számban legyen együtt, az 1922. évben összeülő nemzetgyűlés tagjainak választásáról szóló 2,200/1922. M. E. számú kormányrendeletnek¹⁾ a pótválasztások megtartására vonatkozó rendelkezései oda módosíttatnak, hogy a jelenlegi általános képviselőválasztásokkal kapcsolatos pótválasztások egységes határidőben, nevezetesen az alapválasztás eredménye megállapításának napját követő nyolcadik napon tartandók meg.

Az időközi képviselőválasztásokat illetőleg érvényben maradnak a 2,200/1922. M. E. számú rendelet határozmányai, amelyeknek értelmében az időközi választással kapcsolatos pótválasztás határidejét a központi választmány az alapválasztás napját követő hetedik vagy tizennegyedik napra tűzi ki.

Félreértés elkerülése végett megállapíttatik, hogy a választás napját megelőző nyolcadik nap — amelyen a 2,200/1922. M. E. számú kormányrendelet 60. §-a értelmében a képviselőjelölési ajánlatok átnyújtandók — a folyó évi május 28-án tartandó általános képviselőválasztásokra vonatkoztatva, 1922. évi május hó 20-ika; — a folyó évi június 1-én tartandó választásokra vonatkoztatva pedig 1922. évi május hó 24-ike.

Egyben megállapítandónak mutatkozik, hogy a képviselőjelölt netáni visszalépése — az eddig érvényben állott törvényes rendelkezések szem előtt tartásával — személyesen szóval vagy közeggyőléssel (bíróilag) hitelesített írásbeli nyilatkozatban jelentendő be a választási elnöknek és hogy a szavazatszedő küldöttségi elnöknek a választójogi rendelet 66. §-ában előírt az a kötelezettsége, hogy a bizalmi egyének meg nem jelenése vagy eltávazása esetén más bizalmi egyén alkalmazása tekintetében teendő intézkedéséről az ajánlat átnyújtóinak valamelyikét azonnal értesítenie kell, nem terjed odáig, hogy a jelen nem levő ajánlatátnyújtókat, illetőleg azok hollétét nyomoznia kellene.

A küldöttségi elnök feladata e részben az, hogy titkos szavazás esetében a jelenlevő ajánlatátnyújtókat felhívja új bizalmi egyének alkalmazására — minthogy más választók pártállását titkos szavazás esetében kutatni nem lenne helyén — nyilvános szavazás esetében pedig az illető jelölt pártjából kinevez bizalmi egyéneket s intézkedését az ajánlat átnyújtóinak, ha jelen vannak, tudomására hozza, ha nem lennének jelen, azt a szavazóhelyiségben kihirdeti.

Ugyanezek félreértés elkerülése végett továbbá meg kell állapítani azt is, hogy a 2,200/1922. M. E. számú kormányrendelet 79. §-a a szavazólapok megtekintésére kifeje-

¹⁾ B. K. 1922. évf. 567. lapon.

zetten csak a választási bizottság tagjait jogosítja fel (második bekezdés), a bizalmi egyéneknek esetleges közreműködését csak a borítékok és szavazólapok lepecsételésére alkalmasával veszi tervbe (utolsó bekezdés).

Végül a választási iratok formai hitelessége szempontjából kiemelendő az, hogy a szavazási rovatos ívek -- úgy miként az eddig is történt -- összefűzendők és az összefűzés helyén hivatalos pecséttel lepecsételendők; a szavazási rovatos ívekről szóló 72. §. egyebekben még kiegészítették azzal, hogy nemcsak a rovatos ívekben, hanem a választói névjegyzékekben is az illető választó neve mellé a jegyzetrovatba feljegyzendő az, hogy az illető választó leszavazott. Ennek megtörténte ugyanis a kötelező szavazásról szóló rendelkezések végrehajtását lényegesen megkönnyíti.

Budapest, 1922. évi május hó 17-én.

Gróf Bethlen István s. k.,
m. kir. miniszerelnök

258.

A m. kir. kormánynak 4,440/1922. M. E. számú rendelete.

Átmeneti segélyben részesülő és 60 életévüket meghaladott nyugdíjasok és nyughéreszek részére külön rendkívüli segély engedélyezése.

A m. kir. ministerium a ministertanácsnak 1922. évi május hó 5-én tartott ülésében elhatározta, hogy kapcsolatban a közszolgálatban álló tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek és szülőtlen árvák) részére az 1922. évi május, június és július hónapokra átmeneti segélyeknek engedélyezése tárgyában kiadott 1922. évi 4,200. M. E. számú rendelettel a 60. életévüket betöltött, valamint az olyan nyugdíjasok és nyughéreszek részére, akiknek nyugellátása a beszámítható javadalmazásuknak legalább 80%-ával állapítottatott meg, az 1922. évi 4,200. M. E. számú kormányrendelettel engedélyezett átmeneti segélyen felül az 1922. évi május, június és július hónapokra külön rendkívüli segélyt engedélyez.

A ministertanácsnak e határozata alapján a m. kir. ministerium a következőket rendeli:

1. Külön rendkívüli segély engedélyezhető az 1922. évi május, június és július hónapokra az olyan nyugdíjasok és nyughéreszek részére, akik az 1922. évi 4,200. M. E. számú rendelet alapján az említett hónapokra átmeneti segélyben részesülnek, de csak abban az esetben, ha 60. életévüket 1922. évi május hó 1-én már betöltötték, vagy ha nyugellátásuk annak idején a beszámítható javadalmazásuknak legalább 80%-ával állapítottatott meg.

2. Nem engedélyezhető a külön rendkívüli segély a 60. életévüket már betöltött vagy a beszámítható javadalmazásuknak legalább 80%-ával nyugalomba helyezett olyan nyugdíjasok és nyughéreszek részére, akik az 1922. évi 4,200. M. E. számú rendelet alapján átmeneti segélyben nem részesülnek, tehát az olyanok részére sem, akik az idézett rendelet 6. pontja értelmében azért nem kapnak átmeneti segélyt, mert ellátási

díjaikon felül bármilyen forrásból havi 4,000 koronát meghaladó kerestük vagy jövedelmük van.

Nem engedélyezhető továbbá e külön rendkívüli segély azok részére, akik az 1912. LXV. törvénycikk 7. §-a alapján részesülnek ellátásban.

3. A kizárólag kegyelmi ellátásban részesülők részére a külön rendkívüli segély csak abban az esetben engedélyezhető, ha 60. életévüket 1922. május hó 1-én már betöltötték.

4. Azok a nyugdíjasok (kegydíjasok) és nyugbérések, akik 60. életévüket az 1922. év május havában töltik be, csak az 1922. évi június és július hónapokra, azok pedig, akik 60. életévüket az 1922. évi június havában töltik be, csak az 1922. évi július hónapra részesülhetnek a külön rendkívüli segélyben.

5. A jelen rendelet alapján engedélyezhető külön rendkívüli segélynek az összege az 1922. évi május, június és július hónapok mindegyikére, azoknál a nyugdíjasoknál és nyugbéréseknél, akiknek a nyugdíja (nyugbére) *a lakbérnyugdíj vagy a nyugdíjon felül esetleg élvezett kegydíj nélkül*:

évi 3,200 K-t nem halad meg 600 K,

évi 3,200 K-nál több, de 4,000 K-t nem halad meg 650 K,

évi 4,000 K-nál több, de 5,000 K-t nem halad meg 700 K,

évi 5,000 K-nál több, de 6,000 K-t nem halad meg 750 K,

évi 6,000 K-nál több, de 7,000 K-t nem halad meg 800 K,

évi 7,000 K-nál több, de 8,000 K-t nem halad meg 900 K,

évi 8,000 K-nál több, de 9,000 K-t nem halad meg 1,000 K,

évi 9,000 K-nál több, de 10,000 K-t nem halad meg 1,200 K,

évi 10,000 K-nál több, de 12,000 K-t nem halad meg 1,400 K,

évi 12,000 K-nál több, de 14,000 K-t nem halad meg 1,700 K,

évi 14,000 K-nál több 2,000 K,

a nyugaltságban részesülő volt díjnokoknál 500 K,

az állandóan alkalmazva volt s nyugbérben részesülő napszámosoknál, munkásoknál s az azokkal egy tekintet alá eső egyéb alkalmazottaknál 400 K.

6. A külön rendkívüli segélyt az arra igényt tartó nyugdíjasok és nyugbérések egyenként legkésőbb 1922. évi július hó 31-ig írásban előterjesztett kérvényben kötelesek kérni.

Az ezen a határidőn túl beérkezett kérelmek figyelembe nem vehetők.

7. A külön rendkívüli segélyt, a megkívánt feltételek fennforgása esetén, az az utalványozási joggal felruházott hatóság vagy hivatal engedélyezi és utalványozza, amelynek hatáskörébe tartozik az illető nyugdíjas vagy nyugbéres ellátási díjának az utalványozása.

8. A jelen rendelet alapján engedélyezhető külön rendkívüli segélyek az 1921. évi 2,500/M. E. számú rendelettel¹⁾ engedélyezett rendkívüli segéllyel esnek egy tekintet alá.

9. A jelen rendelet alapján kifizetett külön rendkívüli segélyek ugyanott és ugyanúgy számolandók el, mint ahol és ahogyan az 1922. évi 4,200/M. E. számú rendelettel engedélyezett átmeneti segélyek elszámolást nyernek.

Budapest, 1922. évi május hó 20-án.

Gróf Bethlen István s. k.

m. kir. miniszterelnök

¹⁾ B. K. 1921. évf. 503. lapon.

259.**A m. kir. kormánynak 4,474/1922. M. E. számú rendelete.****Az ajánlások elbírálására megállapított időtartam további meghosszabbítása.**

A nemzetgyűlési képviselőválasztásokkal kapcsolatos jelölési ajánlatok elbírálására rendelkezésre álló és az 1922. évi május hó 10-én kiadott 4,159/1922. M. E. számú rendelettel az ajánlat benyújtását követő második nap déli tizenkét óráig már meghosszabbított idő a választási biztosokhoz beérkezett jelentések szerint elégtelennek bizonyult, különösen az oly vidéki választókerületekben, ahol a jelölési ajánlatok a szükséges számú aláírásnál sokkal több aláírást tartalmaznak és ahol észlelhető volt, hogy ugyanannak a választónak neve aláíróként több ajánlatban is szerepelt.

Ennélfogva fentiekre való tekintettel azokban a választókerületekben, ahol a szavazás nyilvánosan történik és így szavazólapok kinyomtatására szükség nem lévén, az ajánlat elbírálására szolgáló idő további meghosszabbítására a választás napjának megváltoztatása nélkül lehetőség van, a választási biztos részéről az ajánlat elbírálására szolgáló idő a szükséghez képest, de legfeljebb a 4,159/1922. M. E. sz. kormányrendeletben megállapított időtartamon túl két nappal meghosszabbítható. Azokban a választókerületekben tehát, amelyekben a nemzetgyűlési választások folyó évi május hó 28-ára tűzettek ki, legkésőbb május hó 24-én déli tizenkét óráig, azokban a kerületekben pedig, amelyekben a nemzetgyűlési választások folyó évi június hó 1-ére tűzettek ki, legkésőbb május hó 28-ig az átvett ajánlatok elbírálásának és a vonatkozó értesítés kézbesítésének feltétlenül meg kell történnie.

Megjegyeztetik, hogy a választási biztos működésének előmozdítására irányuló fenti rendelkezés sem a jelölési ajánlat benyújtásának idejére — mely a 2,200/1922. M. E. számú kormányrendelet¹⁾ 3. §-a értelmében a folyó évi május hó 28-ára kitűzött választásoknál május hó 20-án délelőtti 9—1 óráig terjedt, illetőleg a folyó évi június hó 1-ére kitűzött választásoknál május hó 24-én délelőtt 9—1-ig terjed — nincs kihatással, sem pedig a hiányzó aláírások pótlására szolgáló és a 4,159/1922. M. E. számú rendelet értelmében a választási biztos vonatkozó értesítésének kézbesítésétől számított 24 órai időt nem módosítja.

Budapest, 1922. évi május hó 21-én.

Gróf Bethlen István s. k.,

m. kir. miniszterelnök.

¹⁾ B. K. 1922. évi. 567. lapon.

260.

A m. kir. kormánynak 4,475/1922. M. E. számú rendelete.**A »régi jogon« választójogosultsággal bírókra vonatkozólag a szavazati jog gyakorlásának megkönnyítése.**

Az 1922. évben összeülő nemzetgyűlés tagjainak választásáról szóló 2,200/1922. M. E. számú rendelet¹⁾ 1. §-ának harmadik bekezdése megállapítja, hogy a „régi jogon“ nemzetgyűlési képviselőválasztó mindenki, aki az 1918. évre érvényes országgyűlési képviselőválasztói névjegyzékbe fel van véve, még ha az előző bekezdésben megszabott feltételeknek nem is felel meg, ha ugyanabban a községben lakik, amelynek névjegyzékébe az 1918. évre felvétellett.

Minthogy megállapítást nyert, hogy az 1922/1923. évekre érvényes és most elkészült végleges névjegyzékből a „régi jogon“ választójogosultsággal bírók közül többen önhibájukon kívül abból az okból maradtak ki, mert az 1918. évre érvényes országgyűlési képviselőválasztói névjegyzéknek a községnél (városnál) elhelyezve volt példánya a proletárdiktatura, illetőleg az idegen megszállás ideje alatt elpusztult és így nem állott a névjegyzéktervezet elkészítése alkalmával az összeíró küldöttségek rendelkezésére, indokoltnak mutatkozik, hogy azok a személyek, akik az 1918. évre érvényes országgyűlési képviselőválasztói névjegyzékbe fel voltak véve és ezt a körülményt az említett névjegyzéknek az illetékes közigazgatók őrizetében levő példányából igazolni tudják, abból az okból, mert az 1922/1923. évre érvényes választói névjegyzékből kihagyattak, választói jogosultságuk gyakorlásában ne akadályoztassanak.

Ehhez képest a 2,200/1922. M. E. számú rendelet 6. §-ának második bekezdése a következő rendelkezéssel egészítették ki:

„Azt a választót azonban, aki a szavazatszedő küldöttség előtt a kir. közigazgató tanúsítványával igazolja, hogy az 1918. évre érvényes országgyűlési képviselőválasztói névjegyzékbe fel van véve, ha ugyanabban a községben lakik, amelynek névjegyzékébe az 1918. évre felvétellett és helyben lakása helyhatósági bizonyítvánnyal vagy a szavazáshoz kirendelt azonossági tanukkal igazoltatik, — amennyiben nála a 2,200/1922. számú rendelet 4. §-ában foglalt kivétel vagy az 5. §-ban foglalt kizáró ok nem forog fenn — szavazásra kell bocsátani akkor is, ha az 1922/1923. évre érvényes választói névjegyzékbe felvéve nincsen.“

Budapest, 1922. évi május hó 21-én.

Gróf Bethlen István s. k.,
m. kir. miniszterelnök.

¹⁾ B. K. 1922. évi. 567. lapon.

261.

A m. kir. igazságügyministernek 21,443/1922. I. M. számú rendelete.

Az Országos Középítési Tanács részéről közigazgatási hatóság vagy bíróság előtt adott felülvélemény díjazásának szabályozása.

Az Országos Középítési Tanácsnak a m. kir. kereskedelemügyi minister 1921. évi március hó 31-én 60,793/1921. szám alatt kelt rendeletével¹⁾ közzétett szervezete 13. §-a alapján a m. kir. kereskedelemügyi miniszterrel és a belügyminiszterrel egyetértve a következőket rendelem:

1. §. Az Országos Középítési Tanács szervezete 1. §-ának e) pontja alapján kir. bíróság vagy közigazgatási hatóság megkeresésére a középítési és azokkal kapcsolatos ügyekben, valamint a nagyobb jelentőségű építési ügyekben a bíróság vagy a közigazgatási hatóság előtt adott szakvéleményeket felülbírálja.

2. §. A felülbírálatért polgári ügyben, ha az ügy tárgyának értéke 10,000

K-t meg nem halad	500 K
10,000 K-t meghalad, de 50,000 K-t meg nem halad	750 „
50,000 K-t meghalad, de 100,000 K-t meg nem halad	1,000 „
100,000 K-t meghalad, de 300,000 K-t meg nem halad	1,500 „
300,000 K-t meghaladó minden 100,000 K értéktöbblet után további 500—500 K díj jár; de 5,000 K-nál magasabb díj akkor sem jár, ha az ügy tárgyának értéke 1.000,000 K-t meghalad.	

Ha a szakvélemények felülbírlása az ügy természeténél fogva helyszini kiszállást igényelne, úgy az ebben a §-ban megállapított díjakon felül a tanácsi előadónak felmerült utazási és megfelelő ellátási költségét és időmulasztásával okozott netáni károsodását külön meg kell téríteni.

3. §. A bíróság azt a felet, aki a szakértői vélemény felülbírlatának költségét a polgári perrendtartás értelmében előlegezni köteles, arra hívja fel, hogy a 2. §-hoz képest egyúttal megállapított összeget a bíróságnál előzetesen tegye le.

Ha szegénységi jogban részesített fél helyett a szakértői meghallgatás költségét a polgári perrendtartás értelmében az államkincstárnak kell előlegeznie, az előbbi bekezdésben említett felhívás elmarad és a kir. államkincstár részéről előlegezett díj nyilvántartására, megtérítésére és behajtására azokat a jogszabályokat kell megfelelően alkalmazni, melyek az Igazságügyi Orvosi Tanácsnak szegény fél javára igénybevételeért járó ily díj nyilvántartását, megtérítését és behajtását szabályozzák.

4. §. Amennyiben az Országos Középítési Tanács bűnügyben vagy közigazgatási ügyben adott szakvéleményt bírál felül, a felülbírlatért, ha a felülbírlat előadói javas-

¹⁾ B. K. 1921. évf. 470. és 521. lapon.

latának elkészítése fél napot vagy kevesebb munkaidőt vett igénybe, 500 K, ezenfelül minden további félnapi munkaidőért 300 K díj számítható fel.

Ha bűnügyben vagy közigazgatási ügyben a szakvélemények felülbírálása az ügy természeténél fogva helyszíni kiszállást igényelne, úgy az ebben a §-ban megállapított díjakon felül a tanácsi előadónak utazási költségét is meg kell téríteni.

E díjak bűnügyben a Bűnügyi költségek közé tartoznak és az államkincstár terhére előlegezendők.

5. §. A felülvélemény díját az Országos Középítési Tanácsnak meg kell küldeni, még pedig polgári ügyben a felülvélemény adása iránti megkereséssel egyidejűleg, bűnügyben és közigazgatási ügyben pedig nyomban azután, hogy az Országos Középítési Tanács a díj összegét közölte.

6. §. A jelen szabályok az Országos Középítési Tanács tagjainak ülési jelenléti díját nem érinti.

7. §. Ez a rendelet kihirdetésének napján¹⁾ lép életbe és az e napon folyamatban levő ügyekben is alkalmazást nyer.

Budapest, 1922. évi május hó 10-én.

Dr. Tomcsányi Vilmos Pál s. k.,
m. kir. igazságügyminister.

262.

A m. kir. igazságügyministernek 24.600/1922. I. M. számú rendelete.

A nemzetgyűlési képviselőválasztások napjára kitűzött bírósági tárgyalások elhalasztása.

A nemzetgyűlési képviselőválasztói jog akadálytalan gyakorlásának biztosítása végett a következőket rendelem:

Az 1922. évben összeülő nemzetgyűlés tagjainak választására kijelölt napokra a kir. bíróságoknál kitűzött tárgyalások mind a polgári, mind a büntető ügyekben a jelen rendelettel hivatalból elhalasztatnak.

A kir. bíróságok újabb határnapok kitűzése iránt hivatalból kötelesek intézkedni.

Budapest, 1922. évi május hó 16-án.

Dr. Tomcsányi Vilmos Pál s. k.,
m. kir. igazságügyminister.

¹⁾ Kihirdettetett a „Budapesti Közlönyben 1922. évi május hó 18-án.

263.**A m. kir. közélélmezésügyi miniszternek 16,081/1922. Ké. M. számú rendelete.****A gabona- és lisztkészletek bejelentését elrendelő 2,636/1922. M. E. számú rendelet pontos végrehajtása.**

A 2,636/1922. M. E. számú kormányrendelet¹⁾ a kereskedelmi malmokat, a napi 50 métermázsás őrlőképessegű vámmalmokat, a nyilvános árúraktárakat és mindazokat az egyéneket (cégek, bankok, intézetek stb.) akik gabona és liszt nagybani kereskedésével foglalkoznak, minden hó 1. és 15-iki gabona- és lisztkészleteik bejelentésére kötelezi.

Az érdekeltek ennek a rendelkezésnek vagy egyáltalán nem, vagy csak késedelmesen tesznek eleget, többen pedig sem a rendelet mellékletét képező A) mintának megfelelően küldik be jelentésüket.

Figyelmeztetem ennél fogva a bejelentésre kötelezetteket, hogy a rendeletnek különösen ahhoz a rendelkezéshez, hogy a jelentések minden hó 1-ét és 15-ét követő 24 órán belül küldendők be, szigorúan alkalmazkodjanak s jelentéseiket e határidőket követő 24 órán belül adják postára, mert a késedelmeskedők ellen a rendelet 7. §-a értelmében kénytelen lennék eljárni, épen úgy azok ellen is, akik készletüket egyáltalában nem jelentik be.

A készleteket mindenkor métermázsákban és az A) minta rovatainak szigorú szem előtt tartásával kell bejelenteni a m. kir. központi statisztikai hivatalhoz (Budapest, II., Keleti Károly-utca 5.). A megjelölt időpontokban, amennyiben a bejelentésre kötelezettek készletei nem volnának, a nemleges jelentés is feltétlenül beküldendő.

Budapest, 1922. évi május hó 18-án.

Térfi S. K.,

m. kir. közélélmezési miniszter.

264.**A m. kir. népjóléti és munkaügyi miniszternek 32,304/1922. N. M. M. számú körrendelete.****Az érvényben levő gyógyszerárabszás módosítása.****(Valamennyi törvényhatóságnak.)**

Az Országos Közegészségi Tanácsnak az 1876 : XIV. t.-c. 170. §-a 6. pontjában foglaltak alapján elkészített javaslata folytán a gyógyszerek egy részének, a gyógyszerek kiszolgáltatásához szükséges edényzetnek és a vénykészítésnél előforduló munkálatoknak

¹⁾ B. K. 1922. évi. 676. lapon.

5217. sz.
ar. 1922.

1922. évi május hó 25-től felszámítható új árait és díjtételeit akként állapítom meg, amint az a jelen rendelettemmel kiadott II. függelékben fel van tüntetve.

Ebbe a II. függelékbe a vények árszabásának megkönnyítése érdekében a 15.604/1922. N. M. M. számú rendelettemmel¹⁾ kiadott és folyó évi április hó 1. napján életbelépett I. függelékben felsorolt gyógyszerek közül az árban változatlanul hagyott gyógyszerek ártételei is fel vannak véve, ennél fogva említett rendeletemet, illetőleg az azzal kiadott I. függelékét jelen rendeletem életbelépésének napjától kezdve hatályon kívül helyezem.

A II. függelékben fel nem sorolt hivatalos gyógyszerek további intézkedésemig ezen-től is az Új Magyar Gyógyszerárszabás tárgyában kiadott 6.303/1922. V. c. N. M. M. számú rendelettemben²⁾ megállapított ártételek szerint árszabványozandók. A II. függelék végén az 1898. évi 99.000/B. M. számú körrendelettel³⁾ kibocsátott szabályzat II. mellékletén felsorolt vénymintáknak megváltozott új árai is fel vannak tüntetve.

A gyógyszerek kiszolgáltatásához szükséges edényzet beszerzése körül tapasztalt nehézségekre és azok árának az utóbbi időben való újabb nagymértvű drágulására való tekintettel szükségesnek tartom a közönség figyelmének ismételt felhívását arra, hogy az elhasznált gyógyszeres-üvegeket és tégelyeket a betéti jegyeken feltüntetett ár ellenében a gyógyszertáraknak szolgáltatassa vissza. Ezért a II. függelékben elrendeltem, hogy a gyógyszerészek a gyógyszertári dolgozóasztalnak a közönség felé néző oldalán kifüggesztett, jól olvasható, s szükség szerint több nyelven is írott hirdetőtáblán szólítsák fel a közönséget a kiürült gyógyszeresedényeknek a gyógyszertárba való visszahozatalára s azon egyszersmind az edényeknek betétként felszámítható árait is közöljék a közönséggel, amelyért a beváltás történik.

Felhívom a ^{vármegye alispánját} város polgármesterét, hogy a közönséget a helybeli lapok útján, vagy más eredményesnek ígérkező módon, saját hatáskörében is hívja fel arra, hogy — a beszerzési nehézségek leküzdése és a további drágulás megakadályozása érdekében, de saját érdekében is — a megürült és gondosan tisztára mosott gyógyszer-edényeket (üvegek, tégelyek), a megszabott ellenérték fejében, a gyógyszertárakba vigye vissza.

A függelék egy példányát minden gyógyszertár a Magyarországi Gyógyszerész-Egyesület titkári hivatalától (Budapest, VIII., Aggteleki-utca 8.) beszerezni s azt megőrizni köteles, s erről a tisztí főorvosok a gyógyszertárak vizsgálata alkalmával meggyőződést szerezni tartoznak.

Budapest, 1922. évi május hó 12-én.

A miniser helyett:

Dr. Fáy Aladár s. k.,
államtitkár.

¹⁾ B. K. 1922. évf. 342. lapon.

²⁾ B. K. 1922. évf. 722. lapon.

³⁾ B. K. 1898. évf. 445. és 462. lapon.

Melléklet a 32,304/1922. N. M. M. számú rendelethez.

II. Függelék

az 1922. évi 6.303. szám alatt kelt N. M. M. rendelettel életbeléptetett gyógyszer-árszabványhoz.

Érvényes 1922. évi május hó 25. napjától.

Gyógyszerek árszabványa.

(Taxa medicamentorum.)

	Súly		Súly	
	gramm	Fillér	gramm	Fillér
†Acetum Scillae	10	180	100	1280
Acidum acetylo-salicylicum	1	180		
» boricum	10	600		
» subtiliter pulveratum	10	700		
» salicylicum crystallisatum	1	100		
» tannicum	10	2700		
» tartaricum	10	980		
» subtiliter pulveratum	10	1170		
††Aethylmorphinum hydrochloricum	0.10	1350		
Alcohol absolutus	10	720	100	6250
Ammonium aceticum solutum	10	130		
» bromatum	10	920		
» sulfo-ichthyolicum	1	200		
Amylum tritici subtiliter pulveratum	100	2400		
Anisi stellati fructus ruditer tusi	10	1000		
» » pulverati	10	1100		
Antidotum arsenici	100	2340		
† Antifebrinum	1	60		
† Antipyrinum coffeino-citricum	1	500	10	4000
» salicylicum	1	350		
†† Apomorphinum hydrochloricum crystallisatum	0.01	460		
† Aqua Amygdalarum amararum	10	1160	100	9280
» Cinnamomi spiritiosa	100	3380		
† Arecolinum hydrobromicum	0.01	480		
† Argentum aceticum	0.10	380		
» nitricum crystallisatum	1	2070		
» » fusum	1	2070		
» proteinicum	1	1300		
†† Atropinum sulfuricum	0.01	150		
Axungia porci	100	350		
Balsamum peruvianum	10	6300		
Benzoë	10	7000		
Bismuthum subgallicum	10	7300		
» subnitricum	1	960		
» subsalicylicum	1	980		
» tannicum	1	650		

	Sály	fillér	Sály	fillér
	gramm		gramm	
†Calcium hypophosphorosum	10	3000		
Camphora	10	3800		
Cetaceum	10	1140		
Chamomillae vulgaris flores	10	460		
» » gros. pulv.	100	5000		
» » subt. »	10	550		
Chininum bisulfuricum	1	3400		
» ferrum citricum	1	900		
» hydratum	1	5200		
» hydrochloricum	1	4400		
» sulfuricum	1	4200		
» tannicum insipidum Rozsnyay	1	1570		
† Chloroformium ad usum externum	10	780		
†† Cocainum hydrochloricum	0·10	1650		
†† Codeinum hydrochloricum	0·10	1500		
† Coffeinum	1	1040		
» natrium-benzoicum	1	800		
» natrium-salicylicum	1	760		
Collyrium adstringens luteum	10	100		
Cuprum aluminatum	10	400		
† » sulfuricum crystallisatum	10	230		
† » » pulveratum	100	2530		
† Emplastrum cantharidatum	10	1120	100	8960
» diachylon	10	460	100	3680
» Hydrargyri	10	1050	100	8400
» saponatum	10	660	100	5280
† Eucaïnium hydrochloricum β	0·10	240		
† Extractum Belladonnae (F. J.)	1	1000		
» » cum Dextrino exsiccatum	1	410		
» Calumbae	1	1110		
† » Cannabis indicae cum Dextrino exsiccatum	1	1350		
» Cascaræ Sagradae fluidum	10	1850	100	14800
» » siccum	1	810		
» Chinae fluidum	10	1600	50	6380
» » siccum	1	1650		
† » Colocynthis cum Dextrino exsiccatum	1	460		
» Condurango fluidum	10	1340		
» Cubebae	1	4020		
† » Filicis maris	1	4290		
» Gentianae	10	2530		
» Hydrastis fluidum	10	17330		
» Hyosciami (F. J.)	1	820		
† » » cum Dextrino exsiccatum	1	400		
† » Kolae fluidum	10	1440		
» Liquiritiae	10	3580		
» malatis Ferri	1	280	10	2080
† » nucis vomicae (F. J.)	1	1670		
† » » cum Dextrino exsiccatum	1	770		
† » Opii	1	2770		
» Ratanhia	1	630		
» Rhei	1	700		
† » Scillae cum Dextrino exsiccatum	1	80		
† » Secalis cornuti cum Dextrino exsiccatum	1	920		
† » » fluidum	10	2910		

	Súly gramm	Fillér	Súly gramm	Fillér
† Extractum Secalis cornuti spissum (F. J.)	1	1730		
» Trifolii fibrini	10	2430		
† Formaldehydum solutum	100	5900		
Glycerinum	10	600		
† Hydrargyrum chloratum mite sublimatione paratum .	1	240		
†† Hydrargyrum chloratum mite vapore paratum . .	1	240		
» metallicum	10	3000		
Infusum Rhei	10	300		
† Ipecacuanhae radix ruditer tusa	1	600		
† » » subtiliter pulverata	1	720		
† Jodoformium crystallisatum	1	1560		
† » pulveratum	1	1560		
† Jodum	1	1530		
† Kalium bromatum	10	500		
† » » pulveratum ?	10	550		
† » hydroxydatum	10	680		
† » jodatum	10	12000		
† » sulfogujacolicum	1	340		
Lichen islandicus scissus	100	1000		
Linctus gummosus	10	300		
Linimentum ammoniatum	10	480	100	3840
» saponato-camphoratum	10	900	100	7200
» Styracis	10	1370	100	10960
Liquiritiae radix decorticata scissa	100	8800		
» » » grosse pulverata	100	9700		
» » » subtiliter	10	1060		
† Liquor acidus Halleri	10	520		
† » Ammoniae	100	800		
† » » anisatus	10	600		
» Cresoli saponatus	100	2000	1000	16000
» Ferri oxychlorati	10	160	100	1280
† » Hydrogenii hyperoxydati concentratissimus .	1	270		
Magnesium carbonicum hydroxydatum subtiliter pul- veratum	10	440		
» hydroxydatum in aqua cum vitro	200	1480		
Malvae flores	10	1400		
† Mixtura chloralo-bromata	10	520	50	2080
†† Morphinum hydrochloricum	0.10	1200		
Natrium hydrocarbonicum subtiliter pulveratum . . .	10	90		
† » jodatum	10	13300		
» salicylicum	1	130		
Oleum camphoratum	10	1580	100	12840
» chloroformiatum	10	740	100	5920
» Hyoscyami foliorum coctum	10	620	100	4960

	Súly	fillér	Súly	fillér
	gramm		gramm	
Oleum jecoris Aselli	100	3800		
» Lavandulae	1	1280		
» Pini sylvestris pro inhalatione	10	3500		
» Ricini	10	560		
» Sesami	100	4800		
» Terebinthinae rectificatum	100	76000		
†† Pastilli Nitroglycerini	frust. 10	400	frust. 100	3200
† Phenacetinum	10	3800		
†† Pilocarpinum hydrochloricum	0·01	280		
† Pilulae Ferri jodati	frust. 10	1200	frust. 100	9600
Potio Magnesiae citricae effervescens una cum lagena — üveggel együtt	350	6400		
» Riveri	100	1250	300	3350
» »	200	2400	500	5000
Pulvis aerophorus Seidlitzensis	dos. 1	1600	12	20000
† Pulvis Doveri (F. J.)	1	220		
» gummosus	10	1060	100	8480
† Resina Jalapae	1	3140		
† Resorcinum	1	320		
Rhei rhizoma rud. tusum	10	1840		
» » subtiliter pulveratum	10	2200		
Sacharum	100	1900		
» subtiliter pulveratum	10	230		
» lactis subtiliter pulveratum	10	900		
† Salolum	10	2080		
Sapo durus	10	790	100	6320
» » pulveratus	10	860		
» kalinus	10	760	100	6080
» » venalis	100	1600		
» » medicinalis	10	1120	100	8960
» » subtiliter pulveratus	10	1400		
Sebum salicylatum	10	900		
Senegae radix scissa	10	5000		
Sennae Indicae spiritu extracta	10	1670	100	13360
Species Althaeae	100	4800	1000	38400
Spiritus aethereus	10	700	100	5600
» » ferratus	10	730		
» aromaticus	10	660	100	5280
» camphoratus	100	8940	1000	71500
» concentratissimus (95%)	100	6900	1000	60000
» concentratus (90%)	100	5700	1000	55800
» dilutus (70%)	100	4150	1000	33200
» saponatus	100	5790	1000	48320
» saponis kalini	100	5420	1000	43360
» Sinapis	10	820		
Suppositoria Glycerini	frust. 1	330		
Syrupus amygdalinus	10	340		
» Aurantii	10	220		
» Cinnamomi	10	460		
† » diacodii	10	370		
† » Ferri jodati	10	1150		
† » hypophosphorosus comp.	10	380	100	3000

	Súly	fillér	Súly	fillér
	gramm		gramm	
† Syrupus Ipecacuanhae	10	330		
† » Kalii sulfoguajacolicum	10	500	100	4000
» mannatus	10	300		
» Menthae piperitae	10	260		
» senegae	10	470		
» simplex	10	140	100	1120
† Theobrominum natrio-salicylicum	10	8100		
Tinctura Absinthii composita	10	340	100	2720
† » Aloës	10	540	100	4320
» amara	10	490	100	4000
» aromatica	10	810		
» Aurantii	10	610	100	4880
† » Belladonnae (F. J.)	10	730		
† » Cannabis Indicae	10	700		
† » Cantharidum	10	1030	100	8240
» Capsici	10	760	100	6080
» Castorei	1	500		
» Chamomillae	10	550	100	4400
» Chinae	10	400		
» » composita	10	690	100	5520
» Cinnamomi	10	590		
† » Colchici (F. J.)	10	680		
† » Digitalis (F. J.)	10	720		
» Gallarum	10	600	100	4840
» Gentianae	10	640	100	5180
† » Ipecacuanhae (F. J.)	10	1450		
† » Jodi (F. J.)	10	2430	100	19440
† » Lobeliae (F. J.)	10	890		
» malatis Ferri	10	700	100	5600
† » nucis vomicae (F. J.)	10	640		
† » Opii (F. J.)	10	1660	100	13280
† » » crocata (F. J.)	10	5330		
» Ratanhiae	10	650		
» Rhei vinosa	10	970	100	7760
†† » Strophanthi (F. J.)	1	70	10	580
» Valerianae aetherea	10	340		
† » Veratri albi	10	580	100	4640
Unguentum acidi borici	10	620	100	4960
» adipis Lanae	10	720	100	5760
» Cantharidum	10	1220	100	9760
» Cerussae	10	400	100	3210
» diachylon Dr. Hebrae	10	600	100	4200
» emolliens	10	750	100	6000
» Glycerini	10	850	100	6800
» Hydrargyri	10	1570	100	10960
» Kalii iodati cum Jodo	10	2280	100	18240
» Plumbi tannici	10	1000	100	8000
» simplex	10	550	100	4400
Vaselinum cum acido borico	10	550	100	4400
† Zincum chloratum	10	400		
† » sulfuricum	10	400		
† » » subtiliter pulveratum	10	480		

Sebészeti kötőszerek.

(Ligamenta chirurgica.)

	Mennyiség	Ár fillér
Chorda aseptica. (Catgut): crassitudine numeri 0—6 in lagenis, quae anuli bini longi- tudinis metrorum 2½ continent: cujuscunque generis unum numerum continens	lagaena 1	19600
Aseptikus bélhur: 0—6 számú vastagságban, két-két 2½ méter hosszú karikát tartalmazó üvegekben: Egy fajtából egy számot tartalmazó	1 üveg	19600
Filum sericeum asepticum: Crassitudine numeri 0—4 bobinae pondere grammatis unum in phiolis solutione Mercurii corrosivi repletis: Cujuscunque generis unum numerum continens	phiola 1	13200
Sublimátos varróselyem: 0—4 számú vastagságban 1 gramm súlyú orsókbán (bobi- nákbán), sublimátos oldattal megtöltött fiolákban Egy fajtából egy számot tartalmazó	1 phiola	13200
Fasciae e tela paratae: 5 metra longae, 6 centimetra latae	capsula 1	2550
5 » » 8 » »	» 1	3500
5 » » 10 » »	» 1	4250
5 » » 12 » »	» 1	5000
Multipolyák: 5 méter hosszúk, 6 cm. szélesek	1 tok	2550
5 » » 8 » »	1 »	3500
5 » » 10 » »	1 »	4250
5 » » 12 » »	1 »	5000
Fasciae e tela amylo imbuta paratae: 5 metra longae, 6 centimetra latae	capsula 1	4700
5 » » 8 » »	» 1	5700
5 » » 10 » »	» 1	6600
Keményített, úgynevezett organtin-polyák: 5 méter hosszúk, 6 cm. szélesek	1 tok	4700
5 » » 8 » »	1 »	5700
5 » » 10 » »	1 »	6600
Lana Gossypii depurata: Fasciculus continens grammata 10	capsula 1	1100
» » » 25	» 1	2300
» » » 50	» 1	4200
» » » 100	» 1	8100
» » » 250	» 1	19400
» » » 500	» 1	38600
Tiszta gyapot: 10 gramm tartalmú csomag	1 tok	1100
25 » » »	1 »	2300
50 » » »	1 »	4200
100 » » »	1 »	8100
250 » » »	1 »	19400
500 » » »	1 »	38600
Tela depurata (Gaze hydrophyllum, 80—82 cm. lata): Fasciculus continens 1½ metrum	capsula 1	2100
» » » 1 » »	» 1	3800
» » » 1 » »	» 1	6200

	Mennyiség	Ár fillér
Vizszívó szövet (80—82 cm. széles):		
1/4 méter tartalmú csomag	1 tok	2100
1/2 » » »	1 »	3800
1 » » »	1 »	6200
Tela acido-carbolico impregnata (80—82 cm. lata):		
Fasciculus continens 1/4 metrum	capsula 1	2400
» » 1/2 »	» 1	3900
» » 1 »	» 1	7000
Carbolos gaze (80—82 cm. széles):		
1/4 méter tartalmú csomag	1 tok	2400
1/2 » » »	1 »	3900
1 » » »	1 »	7000
Tela Hydrargyro-bichlorato impregnata (80—82 cm. lata):		
Fasciculus continens 1/4 metrum	capsula 1	2400
» » 1/2 »	» 1	3900
» » 1 »	» 1	7000
Sublimátos gaze (80—82 cm. széles):		
1/4 méter tartalmú csomag	1 tok	2400
1/2 » » »	1 »	3900
1 » » »	1 »	7000
Tela jodoformio impregnata (10%) (80—82 cm. lata):		
Fasciculus continens 1/4 metrum	capsula 1	3300
» » 1/2 »	» 1	6000
» » 1 »	» 1	10800
Jodoformos gaze (10%) (80—82 centim. széles):		
1/4 méter tartalmú csomag	1 tok	3300
1/2 » » »	1 »	6000
1 » » »	1 »	10800
Tela impregnata secundum Billroth (85 cm. lata):		
Fasciculus continens 1/4 metrum	capsula 1	12000
» » 1/2 »	» 1	22000
» » 1 »	» 1	41500
Billroth-batist (85 cm. széles):		
1/4 méter tartalmú csomag	1 tok	12000
1/2 » » »	1 »	22000
1 » » »	1 »	41500
Tubuli acido carbolico praeparati:		
quorum diametrum millimeter 5, 6, 7, 8, longitudo vera 1/4 metri est, e resina elastica parati, in lagenis solutione carbolata repletis.		
Cujuscunque generis unum tubulum continens	lagaena 1	5300
Cujuscunque generis quatuor tubuli continens	lagaena 1	12000
Carbolos drainsövek:		
5, 6, 7, 8 milliméter átmérőjű vastagságban, 1/4 méter hosszú kaucsukcsövek karbolos oldattal megtöltött üvegekben:		
Egy fajta vastagságot tartalmazó	1 üveg	5300
Négy » » »	1 üveg	12000

A vénykészítésnél előforduló munkálatok árszabása.

		fillér
I. Folyékony gyógyszerek.		
1	Egy gyógyszernek két vagy több folyadékból keverés útján való elkészítéséért a szükséges szűrővel (vászonon vagy papíron) együtt, 1000 gramm mennyiségig	400
	1000 grammon felül	500
2	Valamely gyógyszernek elkészítéséért, a melyhez egy vagy több folyadékban egy vagy több szilárd alkatrésznek oldása vagy eldörzsölése szükséges, a netán szükséges szűrővel (vászonon vagy papíron) együtt, 300 gramm mennyiségig	600
	minden további 200 grammért	100
3	Főzet, forrázat, főzetes-forrázat, bepárolás, kivonás, áztatás, pállítás, telítés, emulzio, savó vagy nyák készítése a szükséges oldásokkal, eldörzsölésekkel, szűrővel és az összes felmerülő munkálatokkal, valamint a készítéshez felhasznált lepárolt víz árával együtt, 300 gramm mennyiségig	1200
	minden további 200 grammért	200
II. Sűrű állományú gyógyszerek.		
4	Kenőcs, kenet, tapasz, paszta, mustárkovász, electuarium, linctus és suspensiók zsiradékkal, vagy bárminemű folyadékkal való elkészítéséért az összes munkálatokkal együtt, 100 gramm mennyiségig minden további 100 grammért	1000
		200
5	Elosztott kenőcsök készítéséért, beleértve a szükséges munkálatokat, valamint a burkolásra szolgáló viaszpapírtokokat, 10 adagig	1200
	minden további adagért	80
6	Tapasznak 100 cm ² vászonra, vagy cretonra való felkenéséért, beleértve a tapasz készítés díját is, a vászon vagy creton árával együtt	1600
	minden további 100 cm ² -nél	400
III. Labdacok, lepénykék és korongcsák.		
7	Labdacok készítéséért az összes szükséges munkálatokkal (mérés, keverés, oldás, gyúrás, alakítás, elosztás, conspergálás stb.), valamint a behintésre szolgáló por árával együtt, 50 darabig	1600
	minden további 10 darabért	100
8	Bevont labdacok készítéséért az összes munkálatokkal együtt, ha a bevonásra czukor, balzsam, collodium, gyanta, gelatin vagy keratin használtatik, 50 darabig	2000
	minden további 10 darabért	200

		fillér
	Ha a bevonásra arany- vagy ezüstlemez használtatik, 50 darabig .	3600
	minden további 10 darabért	400
9	Bolusok készítéséért az összes szükséges munkálatokkal, valamint a behintésre szolgáló por árával együtt, az első darabért	800
	minden további darabért	200
10	Lepénykék, korongcsák, tabletták készítéséért, minden ehhez szükséges munkálattal, valamint a felhasznált kötőszor árával együtt, 10 darabig	1600
	minden további 10 darabért	160
IV. Porok és fűelegyek.		
11	Osztatlan porok, fűelegyek, valamint olajcukor készítéséért szitálással együtt, 100 gramm mennyiségig	600
	minden további 100 grammért	100
12	Elosztott porok, vagy fűelegyek készítéséért az összes munkálatokkal, valamint a szükséges papir- vagy viaszpapír-tokkal együtt, 5 adagig	800
	10 adagig	1200
	minden további adagért	60
	Ha az elosztott porok rendelés folytán ostya-tokokban szolgáltatnak ki, úgy 5 adagért számítandó	1000
	10 adagig	1500
	minden további adagért	100
	Poroknak, vagy folyadékoknak gelatin-tokokban történő kiszolgáltatásáért az összes munkálatokkal, valamint a gelatin-tokok árával együtt, 5 adagig	1200
	10 adagig	1500
	minden további adagért	100
V. Végbélkúpok, golyók, stb.		
13	Végbélkúpok, szálacsok, méhgolyók, fűlgolyók stb. készítéséért az összes munkálatokkal, valamint a burkolattal együtt, 5 darabig .	1600
	minden további darab	160
VI. Sterilizés.		
14	Valamely gyógyszernek üvegben történő steril elkészítéséért a gyógyszerkészítés összes munkadíjaival együtt, 200 gramm mennyiségig számítandó	1600
	minden további 100 grammért	200
VII. Kiszolgáltatás.		
15	Minden orvosságnak orvosi rendeletre való kiszolgáltatásáért, használati útastással, a szükséges esetben használt dugó, bekötés, egyszerű papirboríték, valamint a becsomagoláshoz való papírral együtt számítandó	400
	Gyógyszereknek akár orvosi rendeletre, akár kézi eladásban este 9 órától reggel 7 óráig terjedő időben való kiszolgáltatásáért ezenkívül 20 korona külön pótdíj számítandó.	

Állér

J e g y z e t.

- a) Bármely gyógyszer elkészítéséért a kiszolgáltatás munkadíján kívül *csak egy* és pedig az illető gyógyszeralaknak megfelelő munkadíj számítható fel; e megállapított munkadíjakhoz *semminemű felár sem* számítható hozzá.
 - b) Főzethez, forrázathoz, főzetes-forrázathoz minden fűkeverék, kéreg, gyökér, fű, virág, levél megapritott, vagy összezúzott alakban használandó, még ha erre nézve a vényen tüzetes rendelkezés nem is történik. Az aprítás, vagy zúzásért *külön díj nem* számítható fel.
 - c) Minden por alakjában rendelt szernél, mely forrázatokhoz, vagy főzetekhez használtatik, csak a durva porra nézve kiszabott ár számítható.
 - d) Főzeteknél és forrázatoknál mindenkor lepárolt víz használandó, hacsak az orvos más folyadékot nem rendel e munkálathoz.
 - e) A magyar gyógyszerkönyvben előírt, vagy más készletben tartott labdacsok, lepénykék, korongcsák, gelatin-tokok, vagy ampullák kiszolgáltatásánál csakis a 15. pont alatt előírt munkadíj számítható fel, *ugyszintén az egyszerű, vagyis semminemű műveletet nem igénylő szerek* kiszolgáltatásánál is.
 - f) Minden por alakjában rendelt szernél, mely oldatokhoz használtatik, csak a durva porra nézve kiszabott ár számítható; oly sók oldásánál pedig, melyek az árszabályban kristályos és poralakban vannak felvéve, mindenkor a kristályos só számítható.
 - g) Ha az elosztott porok »dentur tales doses« rendeltetnek, a munkálat díja a 12. pont szerint számítható.
 - h) Ha a labdacsok bekintésére szolgáló por nincs a vényen külön megnevezve, akkor emberorvosi rendeléseknél édesgyökér-por, állatorvosi rendeléseknél pedig rozsliszt (Farina secalina) használandó.
 - i) Ha a vények készítéséhez oly munka szükségeltetik, mely itt elősorolva és megállapítva nincsen, az hasonló elvek szerint számítható és ára a vényre feljegyzendő.
 - j) Minden gyógyszer, amely †, vagy ††-tel jelölt szert tartalmaz, csakis pecsét alatt szolgáltatható ki. E szabálytól eltekintve, a pecsételés akkor is kötelező, ha az orvos azt külön rendeli.
 - k) A sebészeti kötőszerek, ostya, valamint a gyógyszerkülönlegességek kiszolgáltatásánál sem munkadíj, sem pedig a kiszolgáltatás díja nem számítható fel.
 - l) Az ezen árszabályt életbeléptető rendelet 10. pontjában felsorolt alapok és intézmények, valamint az országos tisztviselői betegsegélyezési alap terhére kiszolgáltatott gyógyszerek elkészítéséért *az itt megállapított munkadíjaknak csak 75%-a* számítható fel.
- Ugyanezen alapok és intézmények terhére rendelt vényeknek, valamint a magánosok részére rendelt, s az orvos által »sürgös« jelzéssel ellátott vényeknek este 9 órától reggel 7 óráig terjedő időben való kiszolgáltatásáért a 15. pont második bekezdésében megállapított pótdíj nem számítható fel. A magánosok részére »sürgös« jelzéssel ellátott vényeken rendelt gyógyszereknek a megjelölt időben való *ismételt* kiszolgáltatásakor azonban a pótdíj felszámítható.

A gyógyszerek kiszolgáltatásához szükséges edények árszabása.

Fillér

Közönséges hengeres zöld üvegek.

(Beszerzési ár.)

A legkisebbtől	bezárólag	50 grammig	darabja	700
50 grammon felül	»	100	»	800
100	»	200	»	1000
200	»	300	»	1200
300	»	500	»	1700
500	»	750	»	2500
750	»	1000	»	3600
1000	»	minden további 500 grammig 600 fillérrel több.		

Hatszögletű zöld üvegek.

(Beszerzési ár.)

A legkisebbtől	bezárólag	50 grammig	darabja	900
50 grammon felül	»	200	»	1300
200	»	300	»	1800
300	»	500	»	2700
500	»	1000	»	4100
1000	»	minden további 500 grammig 800 fillérrel több.		

Hatszögletű zöld szélesszájú üvegek a hatszögletű zöld üvegek árának felével magasabban számítandók.

Hengeres barna üvegek.

(Beszerzési ár.)

A legkisebbtől	bezárólag	50 grammig	darabja	900
50 grammon felül	»	100	»	1100
100	»	200	»	1200
200	»	300	»	1400
300	»	500	»	1900
500	»	750	»	2700
750	»	1000	»	4100
1000	»	minden további 500 grammig 750 fillérrel több.		

Hatszögletű barna üvegek.

(Beszerzési ár.)

A legkisebbtől	bezárólag	50 grammig	darabja	900
50 grammon felül	»	200	»	1400
200	»	300	»	2300
300	»	500	»	3200
500	»	1000	»	4600

1000 grammon felül minden további 500 grammig 900 fillérrel több.

Szélesszájú fehér vagy színes hatszögletű üvegek a hatszögletű üvegek árának felével magasabban számítandók.

				Fillér
Fehér és barna csepegtető üvegek (patent).				
(Beszerzési ár.)				
A legkisebbtől bezárólag	20 grammig darabja			2800
20 grammon felül	50 „ „			3400
50 „ „ „	100 „ „			4000
Az összes (hengeres, szögletes, színes és csepegtető) üvegféleségek használati és tisztítási díjai:				
A legkisebbtől kezdve bezárólag	100 grammig			100
100 grammon felül	200 „ „			120
200 „ „ „	300 „ „			140
300 „ „ „	500 „ „			180
500 „ „ „	1000 „ „			250
Fehér, vagy színes csepegtető üvegek:				
A legkisebbtől 100 grammig				200
Fémfedővel ellátott üvegtégelyek.				
(Beszerzési ár.)				
A legkisebbtől bezárólag	30 gramm beltartalomig darabja			1600
30 grammon felül	100 „ „ „			2100
100 „ „ „	200 „ „ „			2800
200 „ „ „	300 „ „ „			3500
300 „ „ „	500 „ „ „			4500
500 „ „ „	1000 „ „ „			6200
A fémfedővel ellátott téglék használati és tisztítási díjai:				
A legkisebbtől kezdve bezárólag	200 grammig			140
200 grammon felül	300 „ „			170
300 „ „ „	500 „ „			300
500 „ „ „	1000 „ „			420
Jegyzetek.				
a) Minden üveg és tégely nagyságának meghatározására az ár számításánál a benne foglalt folyadék vagy kenőcs stb. általános súlya szolgál — a fajsúly tekintethe vételle nélkül — zsinórmértékül.				
b) Száraz szereknél üvegekben vagy dobozokban való kiszolgáltatásánál nem a szerek mennyisége, hanem az ehhez szükségelt edény vagy doboz ürfogata vétetik zsinórmértékül, az árszabásnál azonban a nagyság a vényre világosan feljegyzendő.				
c) Az üvegeknek és tégelyeknek ezen árszabásban megállapított árai sem magánosok részére, sem a közalapok vagy betegsegélyező pénztárak terhére rendelt vényeken nem számíthatók fel. — Csakpán betétként szedendő be a gyógyszerért elkészített féltől az árszabásban szereplő beszerzési ár. — A betétről a félnek a gyógyszerár bélyegzőjével ellátott elismervény adandó azzal az értesítéssel, hogy a tiszta és ép állapotban — 14 napon belül — vissza-hozott edény és a betétről szóló elismervény ellenében a gyógyszerár a betét teljes összegét visszatéríti.				
Az edényzetnek ezen árszabásban megállapított árai csak akkor számíthatók fel a vényen, ha azt az orvos „sürgős” jelzéssel látta el, s a betegnek a betétre szükséges összeg nem áll rendelkezésére. Egyébként a használatért és tisztításért a fenti árjegyzékben e címen megállapított ár számítható fel. Ez az összeg a részletes árszabás utolsó tételeként számí-tandó a vény árához. A gyógyszerári dolgozóasztalnak a közönség felé néző oldalán kifüggesztett, jól olvasható s szükség szerint több nyelven is írott hirdetőtáblán fel kell szólítani a közönséget, hogy a kiadott gyógyszeres edényzetet kiütítés után jól meg-tisztítva, a gyógyszerárba hozza vissza és azon az edényzetnek betétként felszámítható árait is közölni kell, amelyért a beváltás történik.				
d) Dobozok, portárcsák és más papírtartályokért az ezen árszabásban megállapított árak ezután is felszámíthatók.				

Az 1898. évi 99.000. számú belügyministeri körrendelettel kiadott szabályzatnak II. mellékletében előírt vényminták árai.

	Fillér
Aether sulfuricus pro injectione subcutanea	1300
Aqua borica	4150
Aqua Calcis pro infante	1025
Aqua carbolica fortior	2925
Aqua carbolica mitior	1950
Aqua emetica	913
Aqua Goulardi	1125
Aqua Kreosoti	2540
Aqua plumbica	2240
Bacillus Cupri sulfurici	1300
Chloroformium camphoratum	2390
Collyrium Atropini	2360
Collyrium adstringens luteum	760
Cylindri Hydrargyri bichlorati corrosivi (0.50 continentes)	1450
Decoctum Althaeae	1810
Decoctum Chinae	3020
Decoctum Ononidis	1505
Decoctum Salep (Mucilago)	1700
Electuarium lenitivum pro infante	2080
Emplastrum adhaesivum	675
Emplastrum diachyli compositum	1200
Emplastrum iodatum	1450
Emulsio oleosa	2520
Extractum Hydrastis canadensis	52405
Ferrum sesquichloratum solutum	760
Hydromel infantum	3280
Infusum Digitalis	1243
Infusum Ipecacuanhae	1660
Infusum Secalis cornuti	2529
Infusum Sennae	1880
Jodoformium	8500
Linimentum Chloroformil	2870
Linimentum ad Combustiones	9910
Linimentum ad perniones	6480
Mixtura cum acido phosphorico	928
Mixtura amara	2410
Mixtura bromata	1450
Mixtura salis Ammoniaci	5230
Mucilago Camphorae	4075
Oleum camphoratum pro injectione subcutanea	1530
Oleum jecoris Aselli pro infante	4200
Oleum Ricini pro infante	2980

	Fillér
Pilulae laxantes	1480
Pulvis Calomelanos ad insersionem	2465
Pulvis pro cataplasmate	2050
Pulvis Chinini sulfurici	5146
Pulvis Doveri	1056
Pulvis emeticus	1180
Pulvis ferratus	1085
Pulvis Morphini hydrochlorici	1506
Pulvis Opil	1001
Pulvis Zinci aluminati	5740
Solutio Argenti nitrici ophthalmica	1274
Solutio Chinini sulfurici pro infante	6455
Solutio Cocaini	4980
Solutio Ergotini pro injectione subcutanea	4545
Solutio Eserini	1555
Solutio Kalii chlorici pro infante	3789
Solutio Kalii hypermanganici pro infante	1104
Solutio Kalii jodati	7020
Solutio Morphini hydrochlorici pro injectione subcutanea	2060
Solutio (collutorium) Natrii boracici pro infante	1404
Solutio Pilocarpini	3655
Solutio Hydrargyri bichlorati corrosivi ophthalmica	1541
Solutio sulfatis Chinini	5175
Species Althaeae	1740
Syrupus Ferri jodati pro infante	6150
Thea amara	1280
Thea diuretica	1340
Thea Sambuci	1080
Tinctura jodina	5260
Unguentum Argenti nitrici	2404
Unguentum Ariti	2975
Unguentum boricum	1650
Unguentum frontale ophthalmicum	5535
Unguentum Hydrargyri	2795
Unguentum Ichthyoli ophthalmicum	1960
Unguentum ophthalmicum flavum	1564
Unguentum Sabadillae	1440
Unguentum Sulfuratum (ad scabiem)	2040
Unguentum Zinci oxydati	2842

Ha az orvos a fenti vényminták szerint készült gyógyszerből ugyan-
azon a vényen egyszerre több adagot rendel, úgy a mintaszerűleg rendelt
vény ne az adagok árának sokszorozása szerint, hanem a vényben foglalt
szerek tételei szerint (magistraliter) árszabványoztassék.

A fenti vényminták áraihoz s általában a kézi eladásban vagy vények
alapján kiszolgáltatott gyógyszereknek árszabás szerinti áraihoz forgalmi
adó-pótdíj címén még $1\frac{1}{2}\%$ számítható.

5673. n.
máj. 1922.

265.

A m. kir. belügyministernek 63,459/1922. B. M. számú körrendelete.

A közigazgatási közegek leltározási pótdíja.

(Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének. Valamennyi közigazgatási bizottságnak. Valamennyi árvaszéknek.)

A megváltozott gazdasági viszonyok folytán a közigazgatási közegek leltározási díjainak újabb szabályozása vált szükségessé.

Ennélfogva az 1894 : XVI. t.-c. 122. §-a alapján, a 22,847/1920. B. M. számú körrendelet¹⁾ hatályon kívül helyezésével megengedem, hogy az örökösödési eljárás folyamán a községi jegyző vagy körjegyző, városokban a leltározások teljesítésével megbízott hivatalos közeg által eszközölt hivatalos leltározásért a leltározást végző közigazgatási közeg további rendelkezésig a 95,465/1895. B. M. számú rendelet 1. §-ában megszabott leltározási díjakon felül, ha a hagyatéki vagyon leltári értéke 10,000 koronát meg nem halad, a fentemlített rendeletben megszabott díjaknak további háromszoros összegét, ha pedig a leltári érték 10,000 koronát meghalad, az említett rendeletben megállapított díjaknak további négyszeres összegét pótdíjképen felszámíthassa.

Éz a rendelet 1922. június hó 1-én lép életbe.

Budapest, 1922. évi május hó 18-án.

Gróf Klebelsberg Kunó s. k.,
m. kir. belügyminister.

5268. n.
máj. 1922.

266.

A m. kir. belügyministernek 75,699/1922. B. M. számú rendelete.

A mozgófényképvizsgálati és engedélyezési díjak megállapítása.

(Valamennyi vármegye alispánjának, a m. kir. államrendőrség valamennyi kerületi főkapitányának, a budapesti m. kir. államrendőrség főkapitányának, a m. kir. Országos Mozgófényképvizsgáló Bizottság Elnökének.)

A 44,965/1918. B. M. számú rendelet²⁾ végrehajtása tárgyában 5,123/1920. B. M. szám alatt kiadott rendelet³⁾ 17. és 19. §-ainak, valamint a 12,034/1921. B. M. szám alatt kiadott rendelet⁴⁾ 1., 2. és 3. §-ainak módosításával a következőket rendelem:

¹⁾ B. K. 1920. évi. 816. és 843. lapon.

²⁾ B. K. 1918. évi. 380. lapon.

³⁾ B. K. 1920. évi. 440. lapon.

⁴⁾ B. K. 1921. évi. 666. lapon.

1. §. 1922. évi június hó 1-től a mozgókép megvizsgálásáért folyamodó a mozgókép minden métere után egy korona díjat köteles fizetni.

2. §. 1922. évi június hó 1-től megvizsgált mozgóképről kiállított engedélyokiratok és azok másolatai után 100 korona díj fizetendő.

3. §. E rendelet 1922. évi június hó 1-én lép életbe.

Budapest, 1922. évi május hó 13-án.

Gróf Klebelsberg Kunó s. k.,
m. kir. belügyminister.

267.

A m. kir. belügyministernek 77,000/1922. B. M. számú rendelete.

Az egyesületi alapszabályok általános kellékei.

(Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének.)

Az egyesületi jog korlátozásáról szóló és hatályában az 5,735/1914. M. E. számú rendelettel¹⁾ az ország egész területére kiterjesztett 5,479/1914. M. E. számú rendelet²⁾

1. §-a, az új egyesületek és fiókegyesületek alakítását általánosságban betiltotta. Az 5,084. 1919. M. E. rendelet³⁾ 4. §-a megengedi ugyan, hogy ez alól az általános tilalom alól egyes kivételeket tehessenek azokkal az egyesületekkel szemben, amelyek megalakulását közérdekből indokoltnak tartom. Ennek dacára azt látom, hogy különösen az utóbbi időkben, az újonnan megalakulni kívánó egyesületek alapszabályláttamozási kérelmeikkel valóssággal előzőnlík a vezetésem alatt álló és annugy is túlterhelt ministeriumot. Ezeknek a kéréseknek tárgyalása alkalmával tapasztaltam, hogy a bemutatott alapszabálytervezetek zöme egyáltalán nem felel meg az egyesületi jogra vonatkozó rendeletek és a kifejlődött gyakorlat által megkívánt legalsó mértéknek és legnagyobb részükben még a leg-
elemibb kellékek is hiányoznak. Igen természetes, hogy a minduntalan tapasztalt hiányok csak felesleges munkaszaporulatot idéznek elő és ezáltal lényegesen megllassítják a kérelmek érdemi elintézését.

Annak nyomatékos hangsúlyozása mellett, hogy kivételes engedélyezési joggal továbbra is csak rendkívüli méltánylást érdemlő közérdekű indokok fennforgása esetén szándékozom élni, a fenti szempontokból érdemleges tárgyalásra alkalmasnak itélt egyesületek alapszabályainak felülvizsgálatánál minduntalan előforduló és fentvázolt nehézségek kiküszöbölése, az eljárás egyöntetűsítése és gyorsítása céljából, tájékozás végett az alábbiakban közlöm azokat az általános elveket, illetőleg szervezeti alaki kellékeket, amelyeket a joggyakorlat minden egyesületi alapszabálytól megkíván. Már most közlöm, hogy alábbi rendelkezéseimet figyelmen kívül hagyó kérvényeket, azok érdemleges elbírálása nélkül, jelen rendeletemre hivatkozással vissza fogom utasítani.

¹⁾ B. K. 1914. évf. 507. lapon.

²⁾ B. K. 1914. évf. 480. lapon.

³⁾ B. K. 1919. évf. 1440. lapon.

52. p. m.
meg. 1922.

I. Rész. Az alapszabályok általános kellékei.

I. Fejezet: általános rendelkezések.

1. Az egyesület címe, székhelye, működési területe, hivatalos nyelve, pecsétje, jelvénye.

(Magyarország címerének használatához — bár stilizált alakban is — az 1883 : XVIII. t.-c. rendelkezései szerint a m. kir. miniszerelnök előzetes engedélye szükséges.)

2. Az egyesület célja. (Lényegesen különböző célú egyesületek közös alapszabállyal nem alakíthatók.)

3. A cél elérésére szolgáló eszközök pontos megjelölése.

4. Az egyesületi vagyonra vonatkozó rendelkezések.

Az alapvagyonra, az esetleges alapok létesítésére, az egyes intézmények fentartási összegeinek forrásaira, a tőkésítésre, a tőke gyümölcsöző elhelyezésére, vagyis általában az egyesületi vagyon kezelésére vonatkozó rendelkezések.

II. Fejezet: a tagokról.

5. A tagok osztályozása.

(Alapító, rendes, tiszteletbeli, pártoló, ifjusági, működő tag stb.)

6. A tagok felvételének általános kellékeire vonatkozó rendelkezések.

Mindenemű egyesület tagjai sorába csakis magyar állampolgárt vehet fel. A külföldiek kizárólag tudományos, vagy irodalmi egyesületek tiszteleti tagjai lehetnek a belügyminister engedélyétől feltételezetten. Kiskorúak csakis szülői, illetőleg gyámi, vagy törvényes képviselői beleegyezés mellett, iskolai fegyelem alatt állók pedig egyáltalán nem vehetők fel tagokul. Ez alól a tilalom alól kivételt képeznek a sportegyesületek és a kimondottan ifjusági egyesületek, amelyek kötelékébe a 18 évet betöltött ifjak felvételéhez szülői stb. beleegyezés nem szükséges; az iskolai fegyelem alatt álló tanulók pedig igazgatói engedély mellett szintén felvehetők.

7. A felvétel módozatainak megjelölése.

8. A tagok jogairól és kötelességeiről.

A tagsági és felvételi vagy egyéb díjakat, vagy az alapszabályokban kell összegszerűleg megállapítani és ebben az esetben azok későbbi felemelése és leszállítása csakis alapszabálly módosítás keretében történhetik, vagy pedig az évi tagdíj megállapítását a mindenkori közgyűlés hatáskörébe lehet utalni. Utóbbi esetben azonban az ily közgyűlési határozatok csak a belügyminister jóváhagyása után hajthatók végre. Az egyesületek semmiéle szerve sem róhat ki bármily néven nevezendő pénzbírságot.

9. A tagság megszűnésének módja.

A tagság megszűnhet: 1. halál, jogi személyeknél megszűnés, 2. kilépés, 3. törlés, 4. kizárás által.

A kilépés feltételei megállapítandók, a fizetési kötelezettség végső határidejével együtt. A törlésnek a tagjárulékoknak felszólítás ellenére való be nem fizetése esetén lehet helye. Megállapítandók végül a kizárás okai és módja.

A törlés és kizárás tárgyában hozott választmányi (intéző bizottsági) határozatokat az érdekeltek a közlést követő naptól számított 15 napon belül a közgyűléshez megfeleltethetik.

III. Fejezet: az egyesület intéző szerveire vonatkozó rendelkezések.

10. *A közgyűlés általában.* A cselekvőképes tagok összességének képvisellete és az egyesület egyetemes legfőbb szerve. Kétféle lehet: rendes és rendkívüli.

a) *A rendes közgyűlés.* Évenként legalább egyszer feltétlenül tartandó. Összehívásának ideje az időpont hozzávetőleges megjelölése mellett (pl. március hónapban) megállapítandó. Megállapítandók az összehívás feltételei is.

b) *A rendkívüli közgyűlés összehívási módjának feltételei.* Megállapítandó, hogy a vezetőség milyen szervei hívhatják össze saját kezdeményezésükre és hány tag kérésére kötelesek azt összehívni.

Megállapítandó, hogy a közgyűlésen milyen tagok jelenhetnek meg, közülük kik bírnak tanácskozási és kik szavazati joggal, kik választók és kik választhatók tisztségekre. A tanácskozás, valamint a szavazás módja és feltételei meghatározandók.

11. *A közgyűlés határozatképessége.*

A közgyűlés általában véve határozatképes, ha azon a megjelenésre jogosított összes cselekvőképes tagok legalább $\frac{1}{3}$ -a jelen van. Alapszabálymódosítás, más egyesületbe való olvadás (fúzió), valamint az egyesület feloszlása és ez esetben a vagyon hovafordítása tárgyában egybehívott közgyűlés határozatképességéhez azonban a tagok legalább $\frac{2}{3}$ -ának jelenléte és az e tárgyban hozott határozatok érvényességéhez pedig a jelenlevők legalább $\frac{2}{3}$ -ának hozzájárulása szükséges.

Mindkét esetben kimondható, hogy ha az egyébként szabályszerűen egybehívott közgyűlésen a tagok nem jelennének meg határozatképes számban, a 8–30 napon belül ugyanazon tárgysorozat mellett összehívandó újabb közgyűlés a megjelentek számára tekintet nélkül határozatképes.

12. *A közgyűlés tárgyai.*

a) tisztikar, választmány, számvizsgáló bizottság és esetleges egyéb önkormányzati szervek tagjainak és póttagjainak években kifejezett meghatározott időre (pl. egy évi időtartamra) való megválasztása.

b) A költségvetés és zárszámadás letárgyalása, a felelős számadók részére a felmentvény megadása és általában a vagyoni kérdések végső fokon való intézése.

c) A választmány hatáskörét meghaladó fontosabb szerződései és különösen az egyesületi vagyon állagát érintő egyéb jogügyletek elhatározása és jóváhagyása.

d) A választmány (esetleg más szervek) megfeleltetett határozatainak felülbírálása.

e) A tagok indítványainak tárgyalása.

f) Az alapszabályok módosítása.

g) Feloszlás és ez esetben a vagyon hovafordítása tárgyában való határozathozatal.

h) Más egyesülettel való egyesülés (fúzió) elhatározása.

A közgyűlésekről jegyzőkönyvet kell felvenni. Ennek a gyűlés lényeges mozzanatait kell tartalmaznia a közgyűlésen résztvevő tagok felsorolása mellett. Meg kell állapítani egyidejűleg a jegyzőkönyv hitelesítésének módját is.

13. A választmány (intéző bizottság stb.). Meghatározandó, hogy hány rendes és hány póttagja van, azok milyen időtartamra választandók és megbízatásuk milyen időszakokban jár le (pl. a választmányi tagok $\frac{1}{3}$ -a minden évben kilép; ebben az esetben az első két évben a kilépők névsorát sorshuzással kell megállapítani, a kilépők azonban újból választhatók). Megállapítandó egyúttal, hogy a tisztikar tagjai közül állásuknál fogva kik tagjai a választmánynak is és szabályozandó a póttagok behívási módja is.

Meg kell állapítani, hogy a rendes választmányi üléseket milyen időközökben kell összehívni és hogy mi a módja a rendkívüli választmányi gyűlések összehívásának. Meghatározandó az ülés határozatképességének száma, amely a hivatalbóli és a választott tagok együttes összegének legalább $\frac{1}{3}$ -ánál kevesebb nem lehet.

Részletesen szabályozandó a választmány hatásköre.

Kimondandó, hogy a választmány határozatai 15 napon belül a közgyűléshez fellebezhetők. Megállapítandó végül a választmány utalványozási jogának legfelsőbb határa.

A választmányi ülésekről szintén jegyzőkönyv veendő fel és megállapítandó egyúttal a hitelesítés módja is.

14. Számvizsgáló bizottság.

Minden egyesület vagyona kezelésének felülvizsgálatára legalább három teljes cselekvőképes tagból alakított számvizsgáló bizottságot tartozik létesíteni, amelynek tagjai e megbízásuk időtartama alatt sem a választmánynak tagjai nem lehetnek, sém pedig más tisztséget be nem tölthetnek. Ezek a közgyűlés által években meghatározott időre (rendszerint egy évre) választandók. Megbízatásuk időtartama alatt a pénzkezelést bármikor megvizsgálhatják, a számadási év lezártával pedig az évi zárszámadást és a pénzkezelésre vonatkozó okmányokat, naplókat és egyéb iratokat részletesen megvizsgálni és vizsgálataik eredményéről a közgyűlésnek (a választmánynak) írásban jelentést tenni tartoznak. Amennyiben pedig évközben észlelnek valamely szabálytalanságot, azt az elnökségnek, fontosabb esetben a külön összehívandó rendkívüli közgyűlésnek szintén bejelenteni kötelesek.

15. A tisztikar.

A tisztikar minden egyes tagjának hatásköre pontosan megállapítandó. Az eddig követett joggyakorlat feltétlenül megkívánja, hogy az alapszabályokban az egyes tisztviselők hatáskörére vonatkozólag az alábbi értelemben megfelelő rendelkezés történjen. Meghatározandó az elnök utalványozási jogköre, az általa kiutalványozható összeg legmagasabb mérve, továbbá az elnök rovancsolási joga is.

Meg kell állapítani a pénztáros anyagi felelősségét az egyesület vagyonának kezeléseért és azt, hogy a vagyonkezelésről rendes okmányolt számadásokat tartozik vezetni. Azt is meg kell határozni, hogy az egyesület kézipénztárában legfeljebb mekkora összegű pénzt tarthat és hogy a pénztári felesleget időnként hova fizesse be.

Minden egyesület a pénztáros közvetlen ellenőrzése céljából tartozik ellenőri állást szervezni, aki a pénzkezelésért a pénztárossal együtt anyagilag egyetemlegesen felelős.

16. Esetleges egyéb önkormányzati szervek.

Részletesen kell szabályozni az egyesület esetleges egyéb önkormányzati szerveinek (igazgatóság, albizottságok, szakosztályok stb.) szervezetét és működési körét.

IV. fejezet: Vegyes rendelkezések.

17. *Fiókegyesületek.*

Jelen rendelet III. részében foglalt feltételek fennforgásának esetén az esetleg létesíteni szándékolt fiókegyesületek megalakulásának feltételei és az anyaegyesülethez való jogviszonyuk részletesen szabályozandó.

18. *Alapszabálmódosítás, fuzió, feloszlás és vagyon hovafordítására irányuló határozatok.*

Minden egyesületi alapszabályba felveendő, hogy az alapszabályok módosítása, valamint az egyesületnek más egyesületbe való olvadása (fuzió), nemkülönben az egyesület esetleges feloszlása és ez esetben vagyonának hovafordítása tárgyában hozott közgyűlési határozatok foganatosításuk előtt, jóváhagyás végett ide felterjesztendők.

19. *Hivatalos záradék.*

Minden alapszabály utolsó §-aként szószerint felveendő az 1,508/1875. B. M. számú körrendelet IX. pontjában foglalt rendelkezés az alábbi szövegezés szerint:

„Azokban az esetekben, ha az egyesület (kör, társulat, kaszinó, klub stb.) az alapszabályokban előírt célját és eljárását be nem tartja, hatáskörét túllépi, államellenes működést fejt ki, a közbiztonság és közrend ellen súlyos vétséget követ el vagy a tagok vagyoni érdekeit veszélyezteti, a m. kir. belügyminister ellene vizsgálatot rendelhet el, működését felfüggesztheti és végleg fel is oszlathatja.“

II. Rész. A kérelmek felszerelése.

A) *Ujonnan alakult egyesületek:*

Az alapszabályok láttamozására irányuló kérelemben részletesen felsorolandók mindazok a különös méltánylást érdemlő indokok, amelyekre az alapítók az 5,084/1919. M. E. számú rendelet 4. §-ában gyökerező kivételes engedélyezési jogom esetei gyakorlását alapítják. Az egyesület képviselőjére hivatott szervek által sajátkezűleg aláírott kérés az illetékes törvényhatóság első tisztviselőjéhez nyújtandó be. A kéréshez csatolni kell:

1. Az alapszabályok egymással teljesen megegyező, az azt elfogadó közgyűlés keltevel és az egyesület képviselőjére jogosult szervek sajátkezű aláírásával ellátott, zsinórral olyképp összefűzött négy példányát, hogy azok végei a m. kir. belügyministerium pecsétjével az utolsó oldalon legyenek megerősíthetők. Az utolsó oldalon a láttamozási záradék részére legalább egy féloldalnyi üres helyet kell hagyni.

Munkásszervezetek, iparos- vagy kereskedőegyletek, ifjúsági egyesületek, gazdasági egyletek, vadásztársulatok, valamint általában minden olyan egyesület, amely működési körénél fogva más szakminister ügykörét is érinti, alapszabályai öt példányban csatolandók.

2. Az alakuló ülésről felvett, valamennyi jelenvolt nevét feltüntető jegyzőkönyv eredeti és a vezetőség által hitelesített három másolati példányát.

3. Az alakuláskor megválasztott ideiglenes tisztikar és egyéb szervek (választmány, számvizsgáló bizottság stb.) tagjainak, valamint az alapítók nevét, polgári foglalkozását és pontos lakhelyét feltüntető névsor három példányát.

B) Láttamozott alapszabályok módosításának megerősítésére irányuló kérelem ugyancsak az illetékes törvényhatóság első tisztviselőjéhez nyújtandó be és csatolni kell hozzá:

1. Az új alapszabályoknak a módosítást is magában foglaló és az előbbi A/1. pont szerint elkészített teljes szövegű négy, illetőleg öt példányát.

2. Láttamozott alapszabályok egy teljes szövegű példányát.

3. Melléklet hasá-

Vörös István
„Elite” - könyvkötő,
doboz- és díszműárú-
készítő üzeme
Pécs, Teréz ucca 2.

NYOMTATVÁNY.

Méltóságos
Nagyságos
Tekintetes

M. F. Sz. Erdőmészáros

anyaegyesületnek megadott mász tagja az alapszabályokat nem alkothatnak, hanem csakis az anyaegyesület láttamozott alapszabályai szerint működhetnek.

Megalakulásuk az illetékes törvényhatóság első tisztviselőjéhez tudomásvétel végett bejelentendő.

A bejelentéshez mellékelni kell:

- az alakuló ülésről felvett és a jelenlevők névsorát is magában foglaló jegyzőkönyv eredeti és a képviseletre hivatott szervek által hitelesített három másolati példányát;
- az alapítók foglalkozását és lakhelyét is feltüntető teljes névsorának három példányát;
- az anyaegyesületnek a fiókegyesület megalakulásához történt hozzájárulását igazoló beleegyezését;
- az anyaegyesület érvényben levő láttamozott alapszabályainak három példányát.

A fiókegyesületek csakis a tudomásvétel közlése után alakulhatnak meg véglegesen és tulajdonképeni működésüket is akkor kezdenek meg.

A fiókegyesületek az anyaegyesület központjának határozatait és utasításait a láttamozott alapszabályok keretén belül követni tartoznak. Működésük felfüggesztését vagy feloszlásukat az anyaegyesület nem rendelheti el, de e rendelet I. részének 19. pontjában említett esetekben a működés felfüggesztése vagy a feloszlás elrendelésének céljából hozzám indokolt előterjesztést tehet.

Az alapszabályok erre vonatkozó rendelkezésének szigorú betartása mellett történendő önkéntes feloszlás tudomásvétel végett hozzám ugyancsak az illetékes törvényhatóság első tisztviselője útján bejelentendő. Ez esetben, nemkülönben a hatósági feloszlás esetében a fiókegyesület mindennemű cselekvő és szenvedő vagyona az anyaegye-

IV. fejezet: Vegyes rendelkezések.

17. Fiókegyesületek.

Jelen rendelet III. részében foglalt feltételek fennforgásának esetén az esetleg létesíteni szándékozott egyesületek megalakulásának feltételei és az anvaegyesülethez való jogviszonyok.

18
rozatok
M

Pécs, a postabélyeg kelte.

T. CÍM!

mint az
esetleg
határoz
19
M

Van szerencsém szíves tudomására hozni, hogy Széchenyi-tér 6. sz. alatt volt „ELITE” könyvkötő- és dobozkészítő üzemet május hó 1-ével Teréz ucca 2. sz. alá (a „Minerva”-nyomda helyére) helyeztem át.

körre

Mint a múltban is, főtörökrekvésem oda fog irányulni, hogy mindenkor lelkiismeretes jó szabályokban előírt céljait, előnyös árban, a legkényesebb működést fejt ki, a közbiztonság és közrend ellen súlyos vétséget követ el, amely a tulajdonosi vagyoni érdekeit veszélyezteti, a m. kir. belügyminister ellene vizsgálatot rendelhet el, működését felfüggesztheti és végleg fel is oszlathatja.”

II. Rész. A kérelmek felszerelése.

A) Újonnan alakult egyesületek:

Az alapszabályok láttamozására irányuló kérelemben részletesen felsorolandók mindazok a különös méltánylást érdemlő indokok, amelyekre az alapítók az 5,084/1919. M. E. számú rendelet 4. §-ában gyökerező kivételes engedélyezési jogom esetei gyakorlását alapítják. Az egyesület képviselőjére hivatott szervek által sajátkezüleg aláírott kérés az illetékes törvényhatóság első tisztviselőjéhez nyújtandó be. A kéréshez csatolni kell:

1. Az alapszabályok egymással teljesen megegyező, az azt elfogadó közgyűlés keltevel és az egyesület képviselőjére jogosult szervek sajátkezü aláírásával ellátott, zsinórral olyképp összefűzött négy példányát, hogy azok végei a m. kir. belügyministerium pecsétjével az utolsó oldalon legyenek megerősíthetők. Az utolsó oldalon a láttamozási záradék részére legalább egy féloldalnyi üres helyet kell hagyni.

Munkásszervezetek, iparos- vagy kereskedőegyletek, ifjúsági egyesületek, gazdasági egyletek, vadásztársulatok, valamint általában minden olyan egyesület, amely működési körénél fogva más szakminister ügykörét is érinti, alapszabályai öt példányban csatolandók.

2. Az alakuló ülésről felvett, valamennyi jelenvolt nevét feltüntető jegyzőkönyv eredeti és a vezetőség által hitelesített három másolati példányát.

3. Az alakuláskor megválasztott ideiglenes tisztikar és egyéb szervek (választmány, számvizsgáló bizottság stb.) tagjainak, valamint az alapítók nevét, polgári foglalkozását és pontos lakhelyét feltüntető névsor három példányát.

B) Láttamozott alapszabályok módosításának megerősítésére irányuló kérelem ugyancsak az illetékes törvényhatóság első tisztviselőjéhez nyújtandó be és csatolni kell hozzá:

1. Az új alapszabályoknak a módosítást is magában foglaló és az előbbi A/1. pont szerint elkészített teljes szövegű négy, illetőleg öt példányát.
2. A legutóbb láttamozott alapszabályok egy teljes szövegű példányát.
3. Az alapszabályok módosított részeinek régi és új szövegét egymás mellett hasábosan feltüntető egy példányát.
4. A módosításokat elfogadott és a jelenlevőket névszerint magában foglaló közgyűlési jegyzőkönyv eredeti és a képviselőre hivatott szervek hitelesítésével ellátott három másolati példányát.

III. Rész. Fiókegyesületek alakulása.

Az országos egyesületek vagy azok az egyesületek, amelyek működési köre egy vagy több törvényhatóság, járás, vagy több város vagy község területére terjed ki, amennyiben ezt láttamozott alapszabályaik megengedik, működési területükön belül fiókegyesületeket (helyi csoportokat, köröket stb.) létesíthetnek olyan helyeken, ahol az anyaegyesületnek legalább husz tagja állandó lakással bír. A fiókegyesületek külön alapszabályokat nem alkothatnak, hanem csakis az anyaegyesület láttamozott alapszabályai szerint működhetnek.

Megalakulásuk az illetékes törvényhatóság első tisztviselőjéhez tudomásvétel végett bejelentendő.

A bejelentéshez mellékelni kell:

- a) az alakuló ülésről felvett és a jelenlevők névsorát is magában foglaló jegyzőkönyv eredeti és a képviselőre hivatott szervek által hitelesített három másolati példányát;
- b) az alapítók foglalkozását és lakhelyét is feltüntető teljes névsorának három példányát;
- c) az anyaegyesületnek a fiókegyesület megalakulásához történt hozzájárulását igazoló beleegyezését;
- d) az anyaegyesület érvényben levő láttamozott alapszabályainak három példányát.

A fiókegyesületek csakis a tudomásvétel közlése után alakulhatnak meg véglegesen és tulajdonképeni működésüket is akkor kezdenek meg.

A fiókegyesületek az anyaegyesület központjának határozatait és utasításait a láttamozott alapszabályok keretén belül követni tartoznak. Működésük felfüggesztését vagy feloszlásukat az anyaegyesület nem rendelheti el, de e rendelet I. részének 19. pontjában említett esetekben a vizsgálat a működés felfüggesztése vagy a feloszlás elrendelésének céljából hozzám indokolt előterjesztést tehet.

Az alapszabályok erre vonatkozó rendelkezésének szigorú betartása mellett történő önkéntes feloszlás tudomásvétel végett hozzám ugyancsak az illetékes törvényhatóság első tisztviselője útján bejelentendő. Ez esetben, nemkülönben a hatósági feloszlás esetében a fiókegyesület mindennemű cselekvő és szenvedő vagyona az anyaegye-

sületre száll át. Ez a rendelkezés természetesen nem alkalmazható abban az esetben, ha a hatóság magát az anyaegyesületet is felosztatja, mert ebben az esetben a fiókegyesületek az anyaegyesülettel együtt szintén felosztatandók.

IV. Rész. A kérelmek hatósági véleményezése.

A törvényhatóságok első tisztviselői a hozzájuk benyújtott kérelmeket a fentieknek megfelelően alaposan átvizsgálni és amennyiben azok nem felelnének meg az e rendelet I., II., III. részeiben megkivánt általános feltételeknek, erről az érdekelt egyesületek vezetőségét rövid úton értesíteni tartoznak és pedig annak megjegyzése mellett, hogy a szükséges pótlások hiányában a kérelmeket érdemleges tárgyalás nélkül fogom elutasítani.

A törvényhatóságok első tisztviselői az alapszabályláttamozási ügyek felterjesztése alkalmával a kérelem érdemi részét illetőleg is részletes véleményüket kötelesek nyilvánítani és ebben különösen arra is ki kell terjeszkedniök, hogy az új egyesület alakulása közérdekből indokolt és szükséges-e vagy pedig nem.

Végül felhivom még ^{Alispán}_{Polgármester} úr figyelmét arra a körülményre, hogy a fentebb idézett 5,479/1914. M. E. sz. rendelettel felállított általános tilalom folytán hivatali elődöm 1,508/1875. B. M. számú körrendeletének az ideiglenes működésére vonatkozó második és harmadik bekezdése nincsen hatályban. A mondottaknál, valamint az 5,084/1919. M. E. számú rendeletben foglaltaknál fogva tehát bármi néven nevezendő egyesületi tevékenységet csakis láttamozott alapszabályok alapján lehet kifejtetni és hogy az országos jellegű egyletek helyi csoportjai megalakulásának tudomásul vételére a 44,126/1922. B. M.¹⁾ számú körrendeletem az irányadó.

Budapest, 1922. évi május hó 10-én.

Gróf Klebelsberg Kunó s. k.,

m. kir. belügyminister.

268.

A m. kir. belügyministernek 79,200/1922. B. M. számú rendelete.

A nemzetgyűlési választásoknál működő összeíró és szavazatszedő küldöttségek, választási bizottsági tagok és választási elnökök napidíjainak és utazási költségeinek, továbbá a választói névjegyzékek és egyéb választási iratok leírási díjának szabályozása.

I.

Az 1922. évben összeülő nemzetgyűlés tagjainak választásáról szóló 2,200/1922. M. E. számú kormányrendelet¹⁾ 101. §-a megállapítja, hogy az összeíró és szavazatszedő küldöttség, továbbá a választási bizottság elnökét és tagjait abban az esetben, *ha nem laknak működésük helyén*, tényleges működésük ideje alatt napidíj és utazási költség illeti meg, amelynek mértékét és felszámításának módozatait a belügyminister rendeletileg szabályozza.

¹⁾ B. K. 1922. évi. 567. lapon.

5896
allg. 912.

A fentiek alapján tehát a nemzetgyűlési választásoknál működő hivatalos szervek járandóságának mértékét és az államkincstárt terhelő hivatalos személyi és dologi kiadások elszámolásának módját a következőkben állapítom meg:

1. Az összeíró küldöttség három rendes és egy póttagjának, továbbá a szavazatszedő küldöttség elnökének, helyettes elnökének, jegyzőjének és helyettes jegyzőjének, valamint a választási bizottság négy rendes és négy póttagjának, végül a választási bizottság jegyzőjének tényleges működése alatt 180 korona napidíjra, a választási elnöknek (helyettes választási elnöknek) tényleges működése alatt 240 korona napidíjra van igénye.

2. Az 1. pontban megállapított napidíj illeti meg az említetteket akkor is, ha esetleg köztisztviselői minőségükben alacsonyabb vagy magasabb napidíjra volna is igényük.

3. Vasút, illetőleg hajó igénybevétele esetén az összeíró küldöttség három rendes és egy póttagja, a szavazatszedő küldöttségi elnök, helyettes elnök, jegyző és helyettes jegyző, valamint a választási bizottság négy rendes és négy póttagja, végül a választási bizottság jegyzője a személyvonat II. kocsiosztály, illetőleg hajón az I. osztály, a választási elnök (helyettes választási elnök) pedig a személyvonat I. kocsiosztály, illetőleg hajón az I. osztály menetárának felszámítására jogosult.

4. Vasúton vagy hajón való utazásnál három napon túl terjedő kiküldetés esetén 50 kgr. podgyász szállítási díjának megtérítése is igényelhető.

5. A fentebb említett választási szervek a lakásuktól a vasút- (hajó-) állomáshoz és onnan vissza a lakásukhoz az állami tisztviselőkre nézve megállapított bérkocsidíjat, illetőleg ha az utazás nem vasúton, hanem kocsin történik, kilométerenkint az állami tisztviselőket megillető fuvarpénzt számíthatják fel.

6. Ugyanazon helyre egy időben ugyanazon útvonalon utazó kiküldöttek kettenként egy kocsin kötelesek utazni. Tengelyen való utazásnál podgyászvitelbér nem számítható fel.

7. Ha az utazás vasúton és kocsin is teljesíthető, az olcsóbb közlekedési eszköz használata kötelező, amely alkalommal figyelemmel kell lenni arra, hogy a működésre szolgáló idő ne csökkenjen.

8. A fenti járandóságokon kívül a kiküldött lakás, fűtés, világítás, kiszolgálás vagy egyéb ellátási és kényelmi kiadásnak megtérítését nem igényelheti.

9. A fentebbiekben megállapított illetményeknek kifizetését a választások befejezését követő harminc napon belül lehet igényelni. A vonatkozó számlán a tényleges működésben eltöltött napok számát, továbbá a vasúton (hajón), esetleg kocsin megtett útvonalat is igazolni kell.

10. Az összeíró küldöttségek tagjainak és a választási elnöknek (helyettes választási elnöknek) számláját a központi választmány elnöke, a szavazatszedő küldöttségi elnöknek, helyettes elnöknek, jegyzőnek és helyettes jegyzőnek, valamint a választási bizottság tagjainak és jegyzőjének számláját pedig a választási elnök (helyettes elnök) igazolja.

Az igazolási záradékkal ellátott számlák vármegyei törvényhatóságokban a pénzügyigazgatóságok mellé rendelt számvevőség által érvényesíttetnek és a megállapított ösz-

¹⁾ B. K. 1922. évi. 567. lapon.

szegek az igényjogosultak részére az alispán által a vármegyei háztartási alapból előlegként kiutalványoztatnak.

Törvényhatósági joggal felruházott városokban a számlák érvényesítését a város számvevősege eszközli és a megállapított összegeket az igényjogosultak részére a város házipénztárából előlegként a polgármester utalványozza ki.

Mint hogy a választási eljárás során felmerülő összes személyi és dologi hivatalos kiadások az államkincstárt terhelik, a vármegyei háztartási alapból, illetőleg a város házipénztárából előlegezett összegeknek a belügyi tárca terhére leendő megtérítése céljából az érvényesített számlákat a kifizetést igazoló nyugtákkal együtt választókerületenként csoportosított összesítő kimutatás kíséretében a nemzetgyűlési választás befejezését követő három hónapon belül a belügyministeriumba fel kell terjeszteni.

11. A napidíjaknak és utazási költségeknek a fentiek szerint részletezett és az előző kormányok hasonló rendeleteihez viszonyítva, magasabb összegben való megállapítása a változott gazdasági viszonyok következtében és abból a célból történt, hogy az állam azoknak működését — akik anyagi viszonyaik következtében munkájuk díjazására rászorulnak — a végzett munkával arányban álló díjazásban részesítse, ezzel kapcsolatban azonban elvárja, hogy a nemzetgyűlési választási munkálatokban résztvevő azok a személyek, akik kedvező anyagi helyzetüknél fogva a fentebb részletezett járandóságokra nincsenek rászorulva, az államkincstár felesleges megterhelésének elkerülését tartva szem előtt, a napidíjak és utazási költségek megtérítését nem fogják igényelni.

II.

A választási biztosnak és helyettes választási biztosoknak a 2,200/1922. M. E. számú kormányrendeletben, valamint az ennek kiegészítése tárgyában 1922. évi március hó 17-én kelt 2,733/1922. M. E. számú kormányrendeletben¹⁾ részletezett működéseért működési átalány jár, amelynek megállapítása és elszámolásának módja az igazságügyministerrel egyetértőleg külön rendelettel történik.

III.

1. A névjegyzéktervezet elkészítéseért az összeíró küldöttség tagjai a fentebb megállapított napidíjakon és útiköltségeken kívül leirási díjat nem igényelhetnek.

2. A 2,200/1922. M. E. számú rendelet 36. és 111 §-ai értelmében hivatalos célra szolgáló ideiglenes névjegyzék két példányának és a végleges névjegyzék három példányának leírásáért 1,000-név után 200 korona másolási díj térített meg a belügyi tárca terhére.

3. A végleges választói névjegyzékeknek magánfelek részére történő másolatainak irásdíját a 2,200/1922. M. E. számú rendelet 48. §-ának hatodik bekezdése alapján akként állapítom meg, hogy a törvényhatóság (rendezett tanácsú város) levéltárában őrzött végleges névjegyzékpéldányról készült másolatért minden 1,000 név után 300 korona, a belügyministeriumban őrzött példányról készült másolatért pedig minden 1,000 név után 400 korona irásdíj fizetendő.

¹⁾ B. K. 1922. évf. 696. lapon.

4. A 2,200/1922. M. E. számú rendelet 86. §-ában foglalt rendelkezés alapján a törvényhatóság levéltárában őrzött egyéb választási iratok — u. m. jelölési ajánlatok, visszalépési nyilatkozatok, szavazási rovatos ívek, visszautasítottak jegyzéke, kifogásoltak jegyzéke, az egyes jelöltekre esett szavazatok jegyzéke, szavazási és választási jegyzőkönyvek — teljes vagy részleges másolatáért ívenként 200 korona, a belügyministeriumban őrzött példányról készült teljes vagy részleges másolatért pedig ívenként 300 korona irásdíjat állapítok meg, mely irásdíjban az egyeztetés, hitelesítés, valamint az elhasznált papír díja is bennfoglaltatik.

IV.

Jelen rendelettel az országgyűlési képviselőválasztásokkal kapcsolatos, úgyszintén az elmúlt nemzetgyűlési választással kapcsolatos személyi, dologi hivatalos kiadások szabályozása tárgyában kibocsátott előző rendeletek hatályukat veszítik.

Budapest, 1922. évi május hó 18-án.

Gróf Klebelsberg Kunó s. k.,
m. kir. belügyminister.

269.

A m. kir. belügyministernek 80,200/1922. B. M. számú körrendelete.

A vármegyei alkalmazottak és nyugdíjasok (özvegyek és szülőtlen árvák) részére az 1922. évi május, június és július hónapokra átmeneti segélyeknek engedélyezése.

(Valamennyi vármegye alispánjának.)

A m. kir. ministerium a közszolgálatban álló tisztviselők és egyéb alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek és szülőtlen árvák) részére az 1922. évi május, június és július hónapokra átmeneti segélyeknek engedélyezése tárgyában 4,200/1922. M. E. szám alatt rendeletet adott ki, amely részletesen szabályozza a szóban levő járandóságokra való igényt, valamint a megállapítás és kiutalványozás módozatait.

Feltesleges volna a vármegyei alkalmazottakra és nyugdíjasokra (özvegyekre, szülőtlen árvákra) vonatkozásban megismételnem a ministerium rendeletében foglaltakat és így csak a következő rendelkezésekre szorítkozom:

1. Felhivom a vármegye alispánját, hogy a ministerium rendeletének gondos tanulmányozása után intézkedjék az iránt, hogy a vármegyei alkalmazottaknak, valamint az ellátásukat a vármegyei tiszti nyugdíjalapból huzó nyugdíjasoknak, özvegyeknek és szülőtlen árváknak az átmeneti segélyre való igénye és a segély összege a pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség (számvevőségi kirendeltség) közreműködésével pontosan megállapíttassék, illetőleg kiutalványoztassék.

2. Tájékoztatásul megjegyzem, hogy a vármegyei tisztviselők részére az átmeneti se-

5399. sz.
reisp. 1922.

gély önként érthetőleg a 2,140/1922. M. E. számú rendelet¹⁾ 2. §-ában megjelölt magasabb fizetési osztálynak megfelelően állapítandó meg, minthogy az 1922. évi április hónapban a rendkívüli segélyre, illetőleg kiegészítő pótlékra is annak megfelelően van igényük. Természetesen azonban annak a vármegyei tisztviselőnek, akinek a most megjelölt magasabb fizetési osztálya az ország összesített létszámban elfoglalt ranghelye szerint igazodik, amiként a kiegészítő pótlék, úgy a megfelelő magasabb átmeneti segély is, csupán a rangsornak itteni megállapítása után utalható ki.

3. A megállapított és kiutalványozott átmeneti segélyeket adott előlegként, az azok fedezésére kiutalt állami javadalmazást pedig visszanyert előlegként a háztartási, illetőleg a nyugdíjalapnál külön tétel gyanánt kell elszámolni.

A kifizetett átmeneti segélyek fedezésére szükséges állami javadalmazást a felterjesztendő szükségleti kimutatások alapján fogom kiutalványozni.

A közkórházi és közuti alapok terhére alkalmazottak, valamint az ellátásukat ezen alapból huzó nyugdíjasok, özvegyek és szülőtlen árvák átmeneti segélye tárgyában a népjóléti és munkaügyi, illetőleg a kereskedelemügyi minister úr van hivatva intézkedni.

Budapest, 1922. évi május hó 18-án.

A minister helyett:
Dr. Ladik s. k.,
államtitkár.

270.

A m. kir. belügyministernek 118,981/1921. B. M. számú rendelete.

A »Tűzoltó« című szaklap ajánlása.

(Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének.)

Papp Ferenc szegedi hivatásos tűzoltóparancsnok a Magyar Országos Tűzoltó Szövetség szakelőadója „A Tűzoltó” címen havonként megjelenő tűzrendészeti szaklapot indított, amelynek eddig megjelent számai tartalmasak és hangulatosak, így alkalmasak arra, hogy a tűzoltóügy iránt a megérdemelt érdeklődést felébresszék és a tűzoltók szakképzettségét előmozdítsák. Ez az önzetlen vállalkozás nagyban hozzá fog járulni ahhoz, hogy a háború és a forradalmak ideje alatt teljesen megbénított tűzrendészetünk újraéledjen és hogy nem csupán a működő tűzoltótestületek kapjanak új erőre, hanem egészen új szervezetek is létesüljenek.

Mindezeknél fogva súlyt helyezek arra, hogy a szóban levő szaklap a közigazgatás egyes ágaiban működők körében minél általánosabban elterjedjen. Erre való tekintettel felhivom ^{Alispán} Polgármester^{ur} - urát, hogy a szaklapot az alája rendelt közigazgatási szerveknek előfizetés végett ajánlja figyelmébe.

A lapra vonatkozó minden kérdést, valamint az előfizetési árat is (egész évre 100 korona) a szerkesztő címére (Szeged Tűzoltóaktanya) kell küldeni.

Budapest, 1922. évi május hó 12-én.

Gróf Klebelsberg Kunó s. k.
m. kir. belügyminister.

¹⁾ B. K. 1922. évf. 492. lapon.

5674. sz.
októbr. 1922.

4852. sz.
elisp. 1922.

271.

A m. kir. belügyministernek 2,694/1922. B. M. eln. számú körrendelete.

Az amsterdami kir. konzul kinevezése.

(Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének, a m. kir. államrendőrség valamennyi kerületi főkapitányának, a budapesti m. kir. államrendőrség főkapitányának.)

A Kormányzó Úr Ö Főméltósága az 1922. évi március hó 30-án kelt magas elhatározásával a külügyminister úr előterjesztése folytán Pierson Allard németalföldi állampolgár, amsterdami lakost tiszteletbeli magyar királyi konzullá Amsterdamba kinevezni méltóztatott.

Erről Méltóságodat tudomás végett értesitem.

Budapest, 1922. évi május hó 6-án.

A minister helyett:
Dr. Ladik s. k.,
államtitkár.

5287. sz.
elisp. 1922.

272.

A m. kir. belügyministernek 74,810/1922. B. M. számú körrendelete.

Franciaország, illetőleg más külföldi államokba való kivándorlásra csábító hamis híresztelések.

(Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének és a m. kir. államrendőrség valamennyi kerületi főkapitányának.)

Tudomásomra jutott, miszerint az ország különböző vidékein a lakosság, különösen a bányamunkásság körében, lelkiismeretlen egyének, köztük egy Jorner vagy Forner nevű állítólagos francia állampolgár Franciaországban, illetőleg egyéb más külföldi államokban való bányamunkálatok vagy pedig mezőgazdasági munkák végzésére csábítják a munkásokat és pedig a legkülönbözőbb kedvezményekben (utiköltség megtérítése, kedvezményes ellátás stb.) való részesítés ígérese mellett.

Miután az ily kedvezmény nyújtásokra vonatkozó híreszteléseknek semmiféle alapjuk nincs, felhivom Címét, hogy az ezek valótlanságát a hatósága alá tartozó területen a lehető legalkalmasabbnak látszó módon tegye közzé s egyben figyelmeztesse a lakosságot, hogy az ily és hozzá hasonló híreszteléseknek hitelt ne adjon s amennyiben ezen hírterjesztők kilétéről vagy azok tartózkodási helyéről tudomása volna, úgy a vonatkozó adatokat az illetők jelentsék be Címnek. E mellett figyelembe véve azt a körülményt,

hogy ezen híresztelések valószínűleg szoros összefüggésben vannak a Spanyolországba való kivándorlásra csábító és az 1922. évi 35.732. szám alatt kelt körrendelet¹⁾ említett hamis híresztelésekkel, ami azután azt a benyomást kelti, hogy tulajdonképpen az ország területén egy szervezett és tervszerűen üzött olyan káros propaganda folyik, mely kizárólag csak a lakosságnak a nyugtalanítását és az ország gazdasági és munkajetének gyengítését célozza. azért felhívom Címet, hogy a már idézett 35.732. 1922. számú körrendeletben foglaltak figyelembevételével, kísérelje meg megállapítani a fennemlített Jorner vagy Forner nevű egyén kilétét és tartózkodási helyét, valamint azt is, hogy az, illetve rajta kívül még kik és mily célból terjesztik ezen híreket, s eljárásának eredményéhez képest az illetőkkel szemben szükségesnek mutatkozó legszigorúbb intézkedéseket tegye meg s azután szerzett tapasztalatairól, valamint a tett intézkedéseiről mielőbb tegyen hozzám jelentést.

Budapest, 1922. évi május hó 16-án.

A minister rendeletéből:

Dr. Aldássy s. k.,

ministeri tanácsos.

KÖZLEMÉNYEK.

Elvi jelentőségű ministeri határozat.

Rendörhatóságok által kiállítandó erkölcsi bizonyítványban az esetleg jogerősen kiszabott és utóbb kegyelemből elengedett büntetés megemlítése nem mellőzhető.

(A m. kir. belügyministernek 41:132/1922. B. M. sz. alatt a székesfővárosi m. kir. államrendőrség helyettes főkapitányához intézett rendelete.)

Határozatát, mely szerint B. Ö. b—i lakost, azon kérelmével, hogy az országos bűnügyi nyilvántartásban feljegyzett azon adatok, mely szerint büntetése — tekintettel arra, hogy az kegyelem útján elengedett — erkölcsi bizonyítványába ne irassanak be, elutasította; nevezetnek fellebbezése következtében felülvizsgálván, indokainál fogva és azért is helybenhagyom, mert a rendörhatóságok által kiadandó erkölcsi bizonyítványnak a hatósági bizonyítványok természetét és célját tekintve — természetesen a való adatokat kell tartalmaznia. Abból tehát a jogerősen kiszabott és utóbb kegyelemből elengedett büntetés megemlítése csak abban az esetben volna kihagyható, ha a büntetés a nyilvántartásból is töröltetnék. A kegyelem ténye alapján azonban a büntetésnek a nyilvántartásból való törlését nem lehet elrendelni.

A büntetésnek kegyelem útján való elengedése ugyanis a Btk. 117. §-a értelmében csak a büntetés végrehajtását zárja ki, de nem érinti jogi léteben magát a jogerős ítéletet (az elítélés tényét), aminek gyakorlati kifejezéseként a Btk. 119. §-a maga is utal arra, hogy a kegyelem nem terjed ki az elkobzott tárgyak visszaadására, az eljárási és perköltségek, vagy a sértett felet illető pénzbüntetés elengedésére, tehát az ítéletnek több vonatkozású rendelkezésére: állandó gyakorlatunk is az, hogy a büntetésnek kegyelem útján való

¹⁾ B. K. 1922. évi. 832. lapon.

elengedése esetében ez a tény a bünygyi nyilvántartásban csupán feljegyeztetik, de maga az elítélés ténye a nyilvántartásból nem törölhető. Az országos bünygyi nyilvántartás tárgyában 1908. évi október hó 15. napján 24,300/1908. I. M. szám alatt kiadott rendelet (Igazságügyi Közlöny 1908. évi 10. számának melléklete) 30. §-ának utolsó bekezdése is úgy rendelkezik, hogy a királyi kegyelemről szóló átiratnak megfelelő részét az Országos Bünygyi Nyilvántartó Hivatal az illető egyénnek nyilvántartott büntetőlapjára feljegyzi: ezen túlnemő intézkedés megtételére azonban sem a szóbanforgó rendelet, sem más jogszabály nem ad módot.

A büntetés törlése tehát csak az esetben foghatna helyet, ha az elítéléshez fűződő jogkövetelményeknek bizonyos előfeltételek bekövetkezése esetében való megszűnése már törvényileg volna szabályozva s ezek az előfeltételek a szóbanforgó esetre is vonatkoznának.

Ily törvény azonban mindezekig nem alkottatott.

Végül megjegyzem, hogy az a körülmény, hogy a nyilvántartó lapnak ismertetett tartalma az iparendelő kiadásának elbírálásánál mennyiben érinti a folyamodó megbízhatóságát, az illetékes közigazgatási hatóságok mérlegelése alá tartozik.

Községi és anyakönyvi kerületi szervezeti változás.

A *Veszprém* vármegyében fekvő és eddig a *mihályházi* körjegyzőséghez tartozott *Mezőlak* kisközség a 103,288/1921. B. M. számú rendeletben nyert engedély folytán nagyközséggé alakult s ezzel egyidejűleg az eddig szintén a *mihályházi* körjegyzőséghez tartozott *Békás* kisközség az 1886 : XXII. t.-c. 161. §-a alapján közigazgatásilag csatlakozott *Mezőlak* nagyközséghez.

Ennek folytán az 1904 : XXXVI. t.-c. 1. §-a értelmében a *Mezőlak* és *Békás* községekből alakult *mezőlaki* állami anyakönyvi kerület működését 1922. évi május hó 1. napján megkezdte.

Mihályháza kisközség a 103,288/1921. B. M. számú rendeletben nyert felhatalmazás folytán nagyközséggé alakulván, 1922. évi május hó 1. napjától kezdve egymaga alkotja a *mihályházi* állami anyakönyvi kerületet.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Postai szállítási jog megvonása.** A m. kir. kereskedelemügyi minster úr 61,095. 1922. VIII. számú rendeletével a Prágában megjelenő „Rude Pravo” és „Rude Pravo Vecernik” című időszaki sajtótermékek postai szállítási jogát megvonta. (47,589/1922. B. M. szám.)

— **Az „Ujpesti Közlöny” hetilap betiltása.** A m. kir. belügyminister 73,584/1922. VII. a. számú rendeletével Ujpesten, Ujpest és Környéke lapkiadó vállalat kiadásában és Mórocz János felelős szerkesztésében megjelenő „Ujpesti Közlöny” című hetilap további megjelenését és terjesztését az ország belső rendjének és közbiztonságának, valamint külső politikájának érdekeit veszélyeztető közleményei miatt a 6,357/1920. M. E. számú rendelet alapján további rendelkezésig megtiltotta.

Nevezett lap az események valótlán és tendenciózus beállításával f. évi január hó 26-iki és február hó 2-iki számainak „Internálásom napjaiból” című cikkeiben a közhatalóságok, március 2-iki számában „A kurzus szelleme” című cikkben a katolikus egyház kipellengérezésével, március 23-iki számában „Konszolidáció? Kibékülés?” című cikkében

az osztályellentétek szításával, április hó 20-iki „A törvény” című cikkében a bíróságokat és a független bírói eljárást rosszindulatilag gyanúsító bírálatával a közrendet és közbiztonságot veszélyeztető és április hó 13-iki számában „Pokolgépek” című és ugyancsak április 20-iki „A törvény” című cikkével az ország külpolitikai érdekeit sérti. (73,584/1922. B. M. szám.)

— A „Tiszántúli Hírlap” című politikai napilap utcai terjesztési jogának megvonása. A m. kir. belügyminister 1922. évi május hó 4-én 73,582/1922. VII. a. számú rendeletével a Debreczenben a Tiszántúli Hírlap könyv- és lapkiadó r.-t. kiadásában és Pálffy József szerkesztésében megjelenő „Tiszántúli Hírlap” című politikai napilap utcai terjesztését az 1914. XIV. t.-c. 11. §-a alapján a közrendet veszélyeztető közleményei miatt az ország egész területére megtiltotta. (73,582/1922. B. M. sz.)

— Adománygyűjtési engedély. A m. kir. belügyminister a 77,132/1922. számú rendeletével a Hadirokkantak, Hadiözvegyek és Hadiárvák Nemzeti Szövetségének (Budapest, V., Falk Miksa-utca 9.) a m. kir. népiöléti és munkügyi miniszterrel egyetértőleg megengedte, hogy a „Hadirokkantak, Özvegyek és Árvák Foglalkoztató Otthona” létesítéséhez szükséges anyagi eszközök részbeni megszerzése céljából 1922. évi június hó 4. és 5. napjain perselyekkel, urnákkal és szelvénylapokkal az egész ország területén „Elesett és Rokkant Hősök Napját” tarthasson, illetőleg pénzbeli adományokat gyűjthessen. (77,132/1922. B. M. sz.)

— Állítólag elveszett községi közigazgatási bizonyítvány ideiglenes pótlása. A m. kir. belügyminister *Popovics László* 1890. évi július hó 25. napján Nyírmadán (Szabolcs vármegye) született okleveles jegyző kérelmére — állítólag elveszett — községi közigazgatási bizonyítványának ideiglenes pótlása végett egyidejűleg kelt kiadványban igazolta, hogy nevezett az időközben megszűnt budapesti községi közigazgatási tanfolyam vizsgabizottsága előtt az 1900. XX. t.-c. 1. §-ában megállapított községi közigazgatási vizsgát 1912. évi június hó 27-én letette és képesített. (81,10/1922. B. M. sz.)

SZEMÉLYI HIREK.

Véglegesítés.

A m. kir. belügyminister *Szuppán Géza* ideiglenes minőségű m. kir. belügyministeri számtisztet ebben az állásában véglegesítette.

Anyakönyvvezető helyettesi kinevezése.

A m. kir. belügyminister a budapesti VI. kerületi állami anyakönyvvezetőséghez *Fabián Géza* székesfővárosi kezelőtisztet anyakönyvvezetőhelyettessé nevezte ki.

77,115/1922. B. M. sz.

Pályázati hirdetés.

Az egri és szombathelyi községi közigazgatási tanfolyamokra és a tanfolyamok mellett fennálló internátusokban egészen ingyenes és kedvezményes állami alapítványi helyekre pályázatot hirdetek.

A kedvezményes hely után az évi ellátás díj 5,000 (Ötezer) korona, amely összeget három egyenlő részletben és pedig az első részletet a beiratkozáskor, a második részletet 1923. évi január hó első felében, a harmadik részletet pedig 1923. évi április 1. napján kell fizetni. Ezen díj évközben elengedtetni semmi körülmények között sem fog.

A pályázati kérvényekhez az alább felsorolt okmányok csatolandók:

1. Az 1900 : XX. t.-c. 1. §-ában előirt iskolai képzettséget igazoló iskolai bizonyítvány. (120,000/1913. B. M. sz. szabályrendelet¹⁾) melléklet és a 29,140/1915. B. M. sz. rendelet.²⁾

A 119,000/1916. B. M. számú rendelet³⁾ hatályban már nem áll.

2. Az 1. pontban jelzett törvénycikk 1. §-ában előirt községi jegyzői (községi, körjegyzőségi, rendezett tanácsú városi jegyzői) irodai gyakorlatot igazoló és a főszolgabíró, illetőleg rendezett tanácsú városi polgármester által láttamozott helyhatósági (jegyzői) bizonyítvány (120,000/1913. B. M. számú szabályrendelet 38. §.); azok, akiknek gyakorlata még a 120,000/1913. B. M. sz. szabályrendelet életbeléptét megelőző időre esik, ezt a gyakorlatot az alispán által láttamozott bizonyítvánnyal tartoznak igazolni. (100,000/1901. B. M. sz. szabályrendelet⁴⁾ 31. §.)

Azok, akik a gyakorlati időt most töltik ki és a teljes egy évi gyakorlati idejük még nem járt le, de 1922. évi szeptember hó 15-ig abban a helyzetben lesznek, hogy a teljes egy évi gyakorlat időt igazolhatják, az eddig eltöltött szolgálati idő igazolása mellett azt is igazolni tartoznak, hogy 1922. évi szeptember hó 15-ig, illetőleg ha a gyakorlati idő előbb telik le, ezen időpontig előreláthatólag jegyzői irodában fognak működni; ezeknek a folyamodóknak végleges felvétele csakis a teljes egy évi gyakorlat igazolása után fog megtörténni.

3. A pályázónak és szüleinek vagyoni viszonyait részletezve feltüntetendő, nemkülönben a szülő polgári állását (foglalkozás) tartalmazó és községekben a főszolgabíró által láttamozott helyhatósági bizonyítvány.

4. Az erkölcsi fedhetetlenséget és a forradalmak alatti magaviseletet igazoló, községekben a főszolgabíró által láttamozott helyhatósági bizonyítvány.

5. Hatósági (tiszt) orvosi bizonyítvány arról, hogy pályázó egészséges, fertőző betegségben nem szenved és a tanfolyami előadások eredményes hallgatására, valamint a közhivatali tisztség ellátására képes.

6. A háborúban teljesített katonai szolgálat igazolása.

A pályázó pályázati kérvényében említse meg, hogy ingyenes, vagy kedvezményes állami alapítványi helyért folyamodik, valamint azt is, hogy amennyiben alapítványi helyre felvehető nem volna, kívánja-e ennek dacára is a tanfolyanra való felvételét. Évközben kedvezmények nem engedélyeztetnek.

¹⁾ B. K. 1913. évf. 343. lapon.

²⁾ B. K. 1915. évf. 252. lapon.

³⁾ B. K. 1916. évf. 835. lapon.

⁴⁾ B. K. 1901. évf. 337. lapon.

Aki ingyenes vagy kedvezményes állami alapítványi helyet kap, az az iskolai év tartama alatt a tanfolyam mellett felállított internátusban lakásban, ételmezésben és fehérnemű mosatásban részesül.

Az internátusba beviendő fehérneműek és egyéb szükségleti tárgyak tekintetében az intézet igazgatója nyújt idejekorán részletes felvilágosítást.

A kellően felbélyegzett és felszerelt pályázati kérvényt a m. kir. belügyministerhez címezve, 1922. évi július hó 15. napjáig azon vármegye főispánjához kell benyújtani, illetőleg beküldeni, akinek hatósági területén a pályázó gyakorlati idejét tölti, illetőleg ahol azt befejezte.

Az internátusba állami alapítványi helyre történt felvétel a tanfolyamra való felvételt is magában foglalja.

Ugyanesak a fentebbi úton kell előterjesztteni a tanfolyamokra való felvétel iránti kérvényeket azoknak is, kik a tanfolyamot saját költségükön kívánják hallgatni.

A tanfolyamokon az 1922/1923. tanévre, az évi tandíj összegét 100 koronában állapítom meg, mely összeg a beiratkozáskor fizetendő.

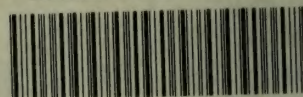
A tanfolyamok 1922. évi szeptember hó 15-én nyílnak meg.

Budapest, 1922. évi május hó 18-án.

M. kir. belügyminister.

301

UNIVERSITY OF ILLINOIS-URBANA

3 0112 043426730